

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele.

Læs mere om fordele og sponsorat her:

<https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskernes Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

Et Tidsskrift til kristelig Oplysnings og Ophbyggelses Fremme.

Udgivet af

Ansgarius-Foreningen.

Redigeret af

NIELS HANSEN,
cand. mag.

♦ 61. Aargang ♦

KØBENHAVN.
Mohns Bogtrykkeri.
1913.

Indholds-Fortegnelse.

I. Smaa Indledninger.

150.	Offerets Glæde (<i>—nova</i>)	2
151.	Da Jesus var tolv Aar gammel (<i>Menzinger</i>)	17
152.	»Du skal kalde hans Navn Jesus« (<i>P. Resch</i>)	33
153.	Den h. Familie (<i>Fr. Ludolf</i>)	49
154.	»Den stærke vogter væbnet sin Borg« (<i>N. H.</i>)	125
155.	Himmelbrødet (<i>Schmiderer</i>)	141
156.	Lær mig at gøre din Vilje (<i>Francesco</i>)	161
157.	Hosanna Davids Søn — Korsfæst ham (<i>Fidelis</i>)	177
158.	Glæder eder (<i>St. Cyrillus af Jerusalem</i>)	197
159.	Jesus, Børnenes Ven (<i>Dr. Kiefer</i>)	217
160.	Jeg er den gode Hyrde (<i>J. Wijnen</i>)	233
161.	Foraar (<i>—nova</i>)	249
162.	»Der faldt ligesom Skæl fra hans Øjne« (<i>Benson</i>)	265
163.	Sursum corda (<i>P. D. Steidl</i>)	285
164.	De jordiske Goders Betydning (<i>Fr. Ludolf</i>)	301
165.	Hvad skal vi bede Helligaanden om? (<i>Fidelis</i>)	317
166.	Forsager du — tror du? (<i>Jos. Resch</i>)	341
167.	Før sent (<i>Pastor</i>)	365
168.	Konsekvens — Inkonsekvens (<i>P. S.</i>)	385
169.	Spildt (<i>P. D. Steidl</i>)	401
170.	Forsonlighed (<i>Dr. Kiefer</i>)	425
171.	Peterspenge (<i>P. G. Schmiderer</i>)	461
172.	Christi Ord og dyrebare Blod (<i>F. K.</i>)	477
173.	Nidkærlighed (<i>—nova</i>)	497
174.	Søndagspligter (<i>F. F. M.</i>)	513
175.	Bønnens Nødvendighed (<i>M. Osterhammel</i>)	529
176.	Jesu milde Kærlighed	545
177.	St. Laurentius' Offersind (<i>P. Resch</i>)	561
178.	Marias Optagelse (<i>Fidelis</i>)	577
179.	Var det Grunden? (<i>—nova</i>)	593
180.	En grim Last (<i>S.</i>)	609
181.	Har du fundet din Ven? (<i>Konvertit</i>)	625
182.	Korsets Ophøjelses Fest	641
183.	»Følg mig!« (<i>Occullus</i>)	657
184.	Kirkevielse (<i>Dr. Kiefer</i>)	673
185.	Lidt om Rosenkransen (<i>P. Jos. Resch</i>)	693
186.	»Giv Kejseren, hvad Kejserens er, og Gud, hvad Guds er«	709
187.	Sømmen af Christi Klædebon (<i>Francesco</i>)	729
188.	Lydighed (<i>Christophorus</i>)	745
189.	Fattige Venner (<i>Filantropos</i>)	761
190.	Guds Hus (<i>Fr. Ludolf</i>)	777
191.	Surdejen (<i>P. S.</i>)	797
192.	Bed for de lidende Sjæle (<i>A. fra A.</i>)	817
193.	Advent (<i>A. Menzinger</i>)	833
194.	Under Jul. Digt (<i>K. Kjelstrup</i>)	853
195.	Jævner Herrens Vej (<i>P. D. Steidl</i>)	869
196.	Falske Forventninger (<i>Dr. Kiefer</i>)	893
197.	Julens Budskab (<i>N. H.</i>)	913

II. Aktstykker, [A]fhandlinger og større Artikler.

Det henrundne Aar.....	4.	35
Et Ord til hver Dag.....	Sidste Side i hvert Nummer	
Hvor mange Katholikker findes der i Danmark? (<i>H. G.</i>)....		39
Det liturgiske Aar.....		51
Fastemandat.....		65
Biskoppens Hyrdebrev.....	81.	101
Den pavelige Aarvog for 1913.....		126
Birgittinerklostre i vore Dage.....		143
Nogle Tidsbestemmelser ved Christi Lidelse og Død... 166.		179
Om kirkelig Tolerance (<i>F. F. M.</i>).....	182.	200
Fædrenes Tro (<i>Garth-Grüner</i>) ..		198
Frederik Ozanam	235. 251.	267
Katholicismen paa de dansk-vestindiske Øer (<i>Claver</i>).....		239
Pater Joseph Knapen†.....		256
Det nye Hospital i Vejle.....		273
Den nye Kirke i Roskilde.....		287
Det mærkelige ved Troen (<i>F. F. M.</i>).....	303.	325
Pavelig Skrivelse om det 1600-aarige Fredsjubilæum		319
Biskoppelig Kundgørelse		323
Kofoed-Hansen.....		329
En underfuld Tildragelse (Ved <i>G. Schmiderer</i>).....	343.	367
St. Knuds Skoles Nybygning (<i>Bw.</i>)		348
V. J. M. Meyer (<i>Ronge & Johnsen</i>).....		387
313—1813—1913 (Ved <i>Fidelis</i>)	402.	428
Det første katholske Landsmøde i Roskilde	441.	458
Christian Peter Bianco (<i>H.</i>).....	463. 479. 499. 515. 531.	546
Rosenkranskirkens Sogn (<i>N+N</i>).....		563. 579
Mirakler		627
Mads Christian Jensen †.....		645
Satanisk Mysticisme og Theosofi	711. 731. 747.	763
Katholsk Aand (<i>N. H.</i>).....		779. 819
Sion Abbedi		799
Den sande Mystik.....	835. 855. 871.	898
Børn og Børneopdragelse (<i>F. F. Maurer</i>).....		838
Adolph Kolping.....		858
Mindefesten i Citys Lokaler		875
Pastor Kerckhoffs' Jubilæum.....		895

III. Mindre Artikler af forskelligt Indhold.

Jul i Danmark (<i>M. F. Egan</i>)		9
Kærlighed til Paven.....		19
Den katholske Søster paa Køge Sygehus.....		41
Skagens Jubilæum (<i>J. H.</i>).....		58
Et Brudstykke om Troløshed (<i>L. G.</i>)		68
Hos Pave Pius X (<i>Knud Dahl</i>).....		89
Missionens Vanskelighed (<i>F. F. M.</i>)	91	110
Gængse Misforstaaelser		116
Kong Hans (<i>J. H.</i>).....		128
Fra Vincentsforeningerne (—nb.—).....		146
Katholske Fællesmøder (<i>Gravgaard</i>).....		149
Kirkesang fra Absalons Dage (<i>A. Menzinger</i>)		219
En Virksomhed, som savnes (<i>E. J.</i>)		242
En Henstilling (<i>H. U. R.</i>).....		276
En Nødhjælp (<i>Niels Hansen</i>).....		277
Vore Negre (<i>Vort Land</i>).....		279
Tre smaa Indlæg (<i>E. J. & Angelica Axelsen & N. H.</i>)		291
Foreningen til Værn for unge Piger (<i>Stampe Charisius</i>).....		306

IV

Et Forslag (<i>Stampe Charisius</i>)	334
Rædselsherredømmet i Portugal	352
I Anledning af »Vore Negre«	379
Pater Grisars Værk om Luther	393
En Afladssdiskussion	406
C. F. Pechüle	413
Kina	414
Roskilde (<i>P. D. Steidl</i>)	427
En ny Katakombe (<i>Ved A. B—g.</i>)	433
Missionsarbejdet i hedenske Lande	454
Biskop Ostenfeld og de katholske Skoler (<i>Garth-Grüner</i>)	456
Endnu lidt om Søren Kierkegaard (<i>F. F. M.</i>)	470
Underlige Misforstaaelser (<i>F. Esser</i>)	486 502
Den katholske Kirkes Fremtidsudsigter i Kina	519
Et lidet protestantisk Vidnesbyrd (<i>P. H. P.</i>)	537
Præsidentskifte i Vincentsforeningen	553
Blandt belgiske Benediktinere	567 582
Katholske og protestantiske Missionærer i Kina	570
Hvorfor Portugal er faldet saa dybt	585
Mange er kaldede, faa de udvalgte (<i>Francesco</i>)	595
Katholsk Bogsalg (<i>N. H.</i>)	598
Hvorfor? (De udøbte Børn)	602
Forgæves Møje (<i>Niels Hansen</i>)	611
Noget nyt om Pavernes Historie (<i>F. F. M.</i>)	614
»Religiøs Frihed« (<i>F. F. M.</i>)	632 642
Et Alvorsord (<i>M. P.</i>)	660
Din Sag og min Sag (<i>A. H.</i>)	675
Norden for Lands Lov og Ret	676
Apologetik (<i>N. H.</i>)	695
Fri Forskning (<i>F. F. M.</i>)	697 716
Individualisme i Renkultur	702
5. katholske Rundskuedag	719
Sandhed i Kærlighed (<i>F. F. M.</i>)	751
Et nyt Evangeliehaandskrift	753
En svensk Strid om Korsets Tegn	768
Ufrivilligt Vidnesbyrd	771
Dalum Kloster	782
Om Skilsmisse (<i>F. F. M.</i>)	804
Fra et Besøg i Rom (<i>L. St. Ch.</i>)	806
Hvad er en Helgen?	820
En Tanke til Eftertanke	825
En Udtalelse om Moden (<i>Bac.</i>)	880
Aviatik og Religion (<i>Armfelt</i>)	902
Til Lutheranismens Opløsning (<i>F. F. M.</i>)	904
Snubbe-Korset	917

IV. Fortællinger og Skildringer.

Et Helteliv (<i>W.</i>)	53
Breve fra Italien	55. 71. 93. 150
Knud og Karen (<i>L. G.</i>)	131
Fadderens fra Landevejen (<i>A. M.</i>)	222
Kong Alkohol	535
En god Hyrde	634
Hvad et Knæfald kan være værd	664
Hovmod staar for Fald	700
Kun et Ave Maria	738
Den Helligaands Sejr	823

v. Digte.

Tro (<i>H. Brockdorff</i>)	153
Kaldet (<i>Madame Miribel</i>)	170
Langfredag Aften i Bethania (<i>Oluf Rothe</i>)	189
Davids Salmer (ved <i>Johs. Frederiksen</i>) 356 377. 405. 457. 540.	589
Katholsk Ungdomssang (<i>Johannes Jørgensen</i>) med Musik 378.	432
Roskilde-Sang (1012)	453
Guds Øje (<i>H. Brockdorff</i>)	652
Ungdomssang (<i>Halfdan Kejser</i>)	659
Vor Skole (1012)	739
Under Jul. Adventsstemning (<i>K Kjelstrup</i>)	853
Julevers	915
Jesu Barndomsforening (1012)	916

vi. Nye Bøger.

Varden	75. 376.	650
Klein-Nelli vom heiligen Gott (<i>N. H.</i>)		7
Alban Stolz: Balsam (<i>N. H.</i>)		8
Bibliothek der Kirchenväter I (<i>N. H.</i>)		8
J. B. Winsløvs Selvbioграфи (<i>P. H. Perch</i>)		28
Ernst V. Sørensen: Ungdom og Sang (<i>J. H.</i>)		73
Boutauld: Bønnen (<i>N. H.</i>)		119
S. C. B.: Jesu underfulde Undfangelse (<i>N. H.</i>)		119
The Catholic Encyclopedia XV (<i>N. H.</i>)	163.	539
Arth. Coussens: Pennetrekken uit Denemarken (<i>A. W. H.</i>)		186
Johs Jørgensen: Min Livsanskuelse (<i>N. H.</i>)		188
Theodorets Kirkehistorie ved Muus (<i>Joh. Frederiksen</i>)		205
Pfũlf: P. Moritz Meschler (<i>N. H.</i>)		206
The Catholic Review (<i>N. H.</i>)	207. 375. 650	844
Der Aar (<i>A. Br.</i>)	207.	505
Hammerich: Musik-Mindesmærker (<i>A. Menzinger</i>)		219
Benson: Confessions of a Convert (<i>N. H.</i>)		258
Johs. Jørgensen: Den h. Frans af Assisi (<i>Francesco</i>)		289
Chr. Glarbo: Christian Science (<i>N. H.</i>)		372
Ingeborg Magnussen: Min Hjemkomst (<i>A. Br.</i>)		374
P. von Oer: Kommet und kostet (<i>N. H.</i>)		375
Valentiner: Cycle- og Turistkort (<i>N. H.</i>)		376
Johannes Jørgensen: Bag alle de blaa Bjerge (<i>Francesco</i>)		408
Johan Borup: Grundtvigs Stjerne (<i>Stephanos</i>)		410
The British Review (<i>N. H.</i>)		412
The Paraclete (<i>N. H.</i>)	507.	738
Holger Rafn: Raymundus Lullus (<i>N. H.</i>)		650
Den fuldkomne Ånger (<i>Am. Breitung</i>)		651
Linderberg: Biskop Ketteler og Socialismen (<i>Johan Johnsen</i>)		684
Bibelen i Billeder (<i>N. H.</i>)	721.	808
Mads Jepsen: Selma Lagerløf (<i>Magister</i>)		721
Esser: Prædikener. 4. Serie (<i>Magister</i>)		736
Lille Nellie af den hellige Gud (<i>Magister</i>)		737
Carl Koch: Livets Retning (<i>N. H.</i>)		737
Erik Thaning: Sig os Hvordan (<i>Magister</i>)		767
Olaf den Helliges Saga (<i>N. H.</i>)		768
Sursum Corda (<i>St.</i>)	786.	808
H. Martensen-Larsen: Stjerneuniverset (<i>Menzinger</i>)		787
Mehr Liebe (<i>Francesco</i>)		790
St. Elisabethenbüchlein. Die heilige Elisabeth		808
Rieder: Auf Gottes Saatefeld		809
Den daglige Messe (<i>Fr. Esser</i>)		822
Besuchungen des h. Altarssakramentes (<i>K.</i>)		823
St. Paulus Kalender 1914 (<i>N. H.</i>)		823
Weber: Menschensorge für Gottes Reich (<i>H. U. R.</i>)		842

Edelsteine aus den Schriften von Alban Stolz (<i>W.</i>).....	843
Anna Erslev: I Automobil (<i>F. Esser</i>)	861
Richard Jahnke: Af en lykkelige Tanker (<i>N. H.</i>)	861
Julestjernen 1913 (<i>N. H.</i>)	862
Et Ord til hver Dag (<i>F. K.</i>)	863
Helene Christaller: Hellig Kærlighed (<i>Magister</i>)	881
Jon Svensson: Nonni (<i>N. H.</i>)	882
Jul. Julebog for Hjemmene (<i>N. H.</i>)	882
Morten Larsen og Andersen: Prædikener (<i>N. H.</i>)	882
Stijn Streuvels: Julebarnet (<i>N. H.</i>)	883
Acta pontificum Danica V. (<i>Fr. Kerff</i>)	883

VII. Smaaling.

Brevkasse 45, 77, 121, 138, 157, 174, 229, 262, 282, 297, 313, 339, 361, 421, 438, 474, 492, 510, 525, 558, 591, 654, 668, 726, 793, 847, 909,	926
Nytaarshilsen.	1
Aarsberetning fra Elis.-Vincents Konferensen paa Frederiksberg	62
Absalons-Gaard (<i>Fink-Jensen</i>).	61
Hvor meget var der i Bøsserne? (<i>Fink-Jensen</i>) 97. 246. 526. 706.	866
Ansgariusforeningens Generalforsamling	114
Vincentsforeningernes Aarsberetning for 1912	138
Aarsberetning for 1912 fra Hospitalet i Reykjavik.	139
Et paafaldende Skriftord (<i>L. G.</i>)	169
Ansgarius-Bonifacius-Foreningens Beretning for 1912.	203
Ungdomsværnets Aarsberetning $\frac{1}{3}$ 1912— $\frac{1}{3}$ 1913	213
Aarsberetning fra K.U.F.	230
Ansgarius-Bonifacius-Kollekter. .... 339. 588. 623.	758
Trækirken i Nakskov	377
Kollekt for Hedningemissionen	362
Peterspenge	383
Københavnsk Kirkestatistik for 1912.	394
Jesu Barndomsforenings Regnskab for 1912.	395
Til Husmødrene	469
Elisabeth-Vincentsforeningens Regnskab (K. & N.)	543
Katholsk Bogsalg	684
Rosenkransbroderskabet	701
Jødisk Ritualmord (<i>N. H.</i>)	722
Valfarten til Lourdes.	757
Elis.-Vinc. Foreningens (Am. & Ø.) Regnskab.	830
Gothiske Træskulpturer og byzantinske Malerier	884
Vikariatsmeddelelse om Dispens paa 2. Juledag	889

VIII. Efterretninger.

A. Udenlandske.

Rom 13, 45, 77, 137, 156, 191, 213, 228, 282, 297, 361, 382, 397, 590, 622, 654, 812, 830, 888, 908, 925. Norge 13, 76, 96, 311, 358, 509, 687, 741. Sverige 524, 606, 638, 688, 888. England 76, 155, 173, 191, 212, 524, 574, 742, 756, 888. Tyskland 45, 96, 155, 228, 280, 382, 419, 473, 491, 524, 573, 606, 620, 723, 773, 793, 829, 845, 908. Frankrig 76, 294, 358, 382, 420, 638, 668, 742, 810. Holland 281, 491, 542, 741, 865. Bel- gien 193, 212, 338. Østerrig 120, 173, 295, 541, 622, 724, 757, 773. Schweiz 689. Luxembourg 621. Italien 173, 262, 311, 338, 725, 813. Spanien 120, 757, 793, 845. Portugal 29, 60, 295, 420, 558. Rusland 792. Tyrkiet 228, 311, 360, 653. Nord-Amerika 61, 157, 200, 404, 450, 480, 505, 540, 600, 505, 505, 614, 600, 614, 600, 614, 600,
---

B. Indenlandske (udenfor København.)

Ordrup 11 (Primitivmesse), 96 (Fastelavnsfest), 153 (P. Evers anerkendt som Sognepræst), 191 (Pastor Evers indsat), 246 (Første Kommunion), 294 (Firmelse), 310 (Johs. Jørgensen, Docent i Louvain), 381 (Friluftsmøde), 397 (Første Kommunion og Procession), 435 (St. Andreas Kollegiums Skoleprogram), 489 (Skoleaarets Afslutning), 541 (Præsteeksercitier), 557 (Vincentforeningernes Generalmøde), 603 (Forandrede Gudstjenestetider), 618 (Friluftsmøde), 637 (nyt Huskapel), 667 (Friluftsmøde), 828 (Br. Lûkes Død og Begravelse), 863 (Tysk Komædie). Roskilde 137 (ny Kirke), 170 (Frøken Anna Kjærs Død), 246 (Udgravningen til Kirken begyndt), 382 (Landsmødet), 417 (Christi Legems Fest, Landsmødet, Tombola), 457 (Hospitalet), 473 (Billeder fra Festen), 590 (Smaanyheder), 618 (Lodtrækning), 792 (Margrethes Messe). Helsingør 419 (Christi Legems Fest), 541 (Vincent af Pauls Fest), 667 (M. C. Jensens Begravelse). Køge 29 (Julefester og Første Kommunion), 171 (Sygehuset), 191 (Eksamen), 382, 418 (Firmelse o. s. v.), 604 (Avisfejde), 829 (P. Maurers Foredrag). Ringsted 12 (Midnatsmesse, Klints Sølvbryllup), 397 og 435 (Firmelse), 756 (Benediktinerinder kommer). Slagelse 246 (Sognepræst Knapen død), 522 (forskellige Meddelelser). Næstved 172 (Dr. Hansen Byrådsmedlem). Mariæbo 261 (Pastor Knapens Jordefærd), 397 (Daab og Første Kommunion), 573 (Virksomheden), 604 (Firmelse), 810 (Stiftskirkens Jubilæum). Nakskov 338 (Trækirken), 604 (Firmelse). Odense 29 (Bortlodning og Julefest), 154 (om Dalum Kloster), 172 (Frøken Anna Jansens Død), 419 (Christi Legems Fest), 508 (Firmelse), 741 (Frk. Rasmussen i Dalum Kloster 80 Aar). Svendborg 509 (Firmelse). Nyborg 490 (Hvilehjem), 829 (Pastor Westergaard udnævnt til Præst). Fredericia 12 (Josefssøstrene takkes), 310 (Menighedens Regnskab), 907 (Konstantin-Foredrag). Vejle 246 (Hospitalet indviet). Aarhus 75 (Ny Mariakongregation), 120 (»Mission« ved P. Sialm), 154 (»Missionens« Forløb), 172 (Ballins Foredrag), 228 (M. Antheimas Jubilæum), 336 (S. Elisabeth død), 523 (ny Fresko i Kirken), 604 (St. Josefs Hospitals Aarsberetning), 864 (Konstantin-Fest o. s. v.). Aalborg 210 (Langers Død og Begravelse), 262 (Børnenes Første Kommunion), 619 (ny Skolelokaler) 705 (Avisfejde), 865, 888 (Konstantin-Fest), 925 (Julekrybbe). Randers 907 (Konstantin-Foredrag). Island 338 (P. Meulenbergs Foredrag), 605 (et lille Rejsebrev).

C. Københavnske.

11 (Præstevicelse. Ansgariusforeningen), 28 (Julefester i K.U.F. og Unio. Højskolen), 44 (Juletræ for polske Børn. Koncert for polsk Skole. Højskolen), 60 (Højskolen), 75 (Højskolen), 95 (fransk Soirée. Agnesforeningens Komædie), 120 (Ungdomsraadets Møde. Højskolen), 137 (Højskolen. Vincentforeningernes Generalmøde), 153 (Sygekassens Generalforsamling. Højskolen), 170 (Højskolen), 190 (Elisabethforeningens Basar. Højskolen. St. Annæ Sogns Aarsregnskab. St. Ansgars Skoles Eksamen), 210 (Rosenkranskirkens Aarsberetning for 1912. Ungdomsværnets Aarsmøde), 226 (Professor Hammerichs Foredrag. Klosteret paa Jagtvejen. Højskolen), 245 (Firmelse i St. Annæ Kirke. Første Kommunion i Rosenkranskirken. Stenos Fest. Udvidet Forstanderskab ved Rosenkranskirken), 261 (Første-Kommunion og Firmelse i St. Ansgars Kirke. Første Kommunion i St. Annæ Kirke), 280 (To Josefssøstre døde. Firmelse i Rosenkranskirken. Ozanam-Fest. Stenos Fest), 294 (Søster Donatillas Død), 309 (Ozanamfest i Stenosgade. Indvielsesfest i St. Knuds Skole i Stenosgade), 336 (Ungdomsværnets Ungdomsfest), 357 (St. Josefs Gildes Generalmøde. Unios Generalforsamling. Valg til St. Ansgars Menigheds Forstanderskab), 381 (Jubilæums-Prædiken og Firmelse i St. Ansgars Kirke. Basar i Overlæge Ernsts Villa), 396 (Frk. Geislers Død. Procession ved Immaculatakirken. Procession og Basar

VIII

i St. Annæ Sogn), 415 (Pastor Slump rejst. Kontorchef d'Auhamp død), 434 (St. Knuds Koloni), 472 (Biancos 100-Aars Dødsdag. Biskoppens Rejser. Observator Pechüles Fødselsdag), 489 (Etatsraad Rammes Død. Fransk Rejseselskab), 507 (Biancos Mindetavle. St. Knuds Skole), 540 (St. Josefs Hospitals Aarsberetning. Stenos Feriekolonier. St. Josefs Gilde), 557 (Elisabeths Hospital i 1912), 572 (Biskoppens Rejser), 637 (katholsk Litteratur), 653 (Naalemager Jørgensen død. Kultusministeriel Skrivelse), 666 (Pastor Ravelli kommer), 687 (katholske Fester. Assumptionssøstrenes Byggeplaner), 704 (Polakkerne. Højskolen), 723 og 740 Aftenunderholdning. Katholsk Højskole), 757 (Biskoppen hjemkommet. Protestantiske Theologer. Højskolen. Mays Sølvbryllup), 773 (Højskolen. Jubilæumsprædikener), 791 (Vestre Kirkegaard. Sakristan Jensens Sølvbryllup. St. Josefs Gilde. Højskolen), 809 (Konstantinfest. St. Josefs Gildes Koncert. Unios Stiftelsesfest. Højskolen), 827 (St. Josefssøstrenes Basar. Ynglinge-Kongregationen. Fru Rose Bruhns Foredrag paa Højskolen), 844 (Koncert i Stenosgade. Højskolen), 863 (Højskolen), 887 (Forbedringer i Rosenkransskolerne, Højskolen).

Billeder.

Pius Xs Vaaben	19
Kong Hans	129
Frederik Ozanam	235
Pastor Knapen	256
Hospitalet i Vejle	273
Den projekterede Kirke i Roskilde.	287
Kofoed-Hansen	329
Søster Elisabeth af Aarhus	337
St. Knuds Skole	349
St. Knuds Skoles Legeplads.	351
Trækirken i Nakskov.	377
Gartner Meyer.	387
Observator Pechüle	413
Melodi af Carl Nielsen.	432
Biskoppen taler i Roskilde	443
Biancos Haandskrift.	463. 479
Biancos Stambogsblad	465
Biancos Hus i Lille Kongensgade.	466
Biancos Søster Dominica	467
Biancos Gravsted	469
Pastor Holtzførster	484
Kirurgisk Akademi m. m.	485
Hvilehjemmet i Nyborg.	496
Abbé Grehs	547
St. Ansgars Kirke 1843.	551
Ældste Skolebygning paa Frederiksberg	565
Rosenkranskirken	566
Højere Pigeskole paa Frederiksberg.	580
Frederiksberg Allé 15—17.	581
Rosenkranskirkens Indre	582
M. C. Jensen	646
Dalum Kloster	783
Sion Abbedi.	799
Koret i Sion Abbedi	801
Adolph Kolping	858
Pastor Kerckhoffs	895

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

61. AARGANG.

„Nordisk Ugeblad“ udgives af Ansgariusforeningen og udgaar hver Søndag. Abonnemnt, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader samt paa Ugebladets Ekspeditions kontor, Bredgade 69, 2. S. o. G. 1—4. Telef. Palæ 654. — Redigeret af Niels Hansen, cand. mag., Viggo Rothes Vej 14, Charlottenlund. (Træffes bedst Kl. 4—6 Efterm.) Telefon Helrup 657 y.

Nr. 1.

Søndag den 5. Januar.

1913.

INDHOLD: Nytaarshilsen. — Smaa Indledninger. — Det henrundne Aar. — Litteratur. — Jul i Danmark. — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Ordrup. Ringsted. Fredericia. Norge. Rom. — Et Ord til hver Dag. — Bekendtgørelser.

Nytaarshilsen.

En Landsmand, fjernt fra Danmark, sender Ugebladet nedenstaaende Linjer, der udmærket kan tjene som en Hilsen til Læserne paa den første Dag i det nye Aar. Forøvrigt vil disse Ord i en lidt anden Form maaske være adskillige kendte som et dansk Gankesprog; men denne Form her er langt dybere og rigere, saa de synes vel at kunne udfylde deres Plads som en Nytaarshilsen. De lyder:

Hvor der er Goro, der er Rærlighed;
hvor der er Rærlighed, der er Fred;
hvor der er Fred, der er Gud —
hvor Gud er, der er Salighed.

(Fra Engelsk ved Provst L. Buechler
i Grand Rapids, Minnesota, U. S. A.).

Smaa Indledninger.

150.

Offerets Glæde.

Blandt al Verdens Glæder er der ingen saa stor og dyb og ren som Offerets Glæde, og der er ingen Menneſker saa lykkelige som de, der kender denne Glæde.

Men det er ikke alle, der kender den.

De hellige Vismænd kendte den, da de knælede i den fattige Stald og bredte alle deres Herligheder ud foran det lille Barn, og den fine Røgelse fyldte Rummet med sin Duft. Deres Hjerter har banket af Glæde, da de fik Lov at bringe ham, de saa længe havde ventet paa og søgt efter, alt det skønneste og kosteligste, de ejede.

De kaldtes vise, de hellige Mænd, og det var de ikke blot, fordi de kendte Stjernerne og kunde tyde de gamle Skrifter, men meget mere endnu, fordi de kendte Livets Visdom: Visdommen om Vejen til den sande Lykke.

Siden har mange lært denne Visdom, og store, brogede Skarer har fulgt de vise Mænd hen til den fattige Stald og har der lært Offerets Glæde at kende.

Der har været rige Mænd, som bragte al deres Ejendom, som gik bort i Pjalter, men med Rigdom i Hjertet.

Der er kommet bodfærdige Syndere, som med knust Hjerte og Bøn i Blikket gav, hvad de formaaede, for »at gøre godt igen«. Og han gjorde godt igen, og de fik Lægedom og Fred i Sindet.

Og der kom fattige Piger, med en slidsom Dags usle Løn, og han gav dem en Løn, som den rigeste maatte misunde dem. Og Børn, som ved deres Moders Haand bragte deres første barnlige Offer, og som jublede ved at møde det hellige Barns rené, lyse Blik.

Og der kom — — har du været der? Kender du til at bringe Ofre ved Krybben? Ofre kender du jo godt nok; dem undgaar ingen af os, Livet kræver dem. Men har du lært at bære dem til Krybben? For ellers kender du ikke til Offerets Glæde. Hører du maaske til dem, der klager og klynker, fordi der stilles Krav til dig og lægges

Byrder paa dig? Vender du Ryggen til Ofrene, eller bringer du dem med sure Miner?

Aa, om du kendte den Skat, der ligger lige for din Fod, og som du i din Uforstand lader ligge: Kærlighedens frivillige Offer og Glæden, som følger dermed.

Sig mig, har du nogensinde set et fattigt Barns Ansigt straaale dig i Møde, naar du rakte det en Gave? Har du set en gammel Kones matte Blik blive fugtigt af Taknemmelighed? Har du oplevet det blot een Gang, da forstaar du, hvad det betyder at møde det hellige Barns Blik, og da har du selv følt en Glæde saa ren og dyb, at du siden beder Gud fylde dit Liv med saadanne Glæder.

Men — du har maaske bragt Ofre, og der mødte dig ingen glade Blik; du fik kun Utaak og haarde, kolde Miner. Eller du gav din lille Skærv til en stor og god Sag; men den forsvandt som en Draabe i Havet, og der var knap nogen, der saa den.

Aa, kære, der var jo en, der saa den. Han, som det altid kommer an paa, din Frelser, som engang sad ved Tempelkisten i Jerusalem, han fulgte dig med sit Blik. Han saa ikke paa, om Gaven var stor, eller om den »gjorde Gavn«, han saa ind i Hjertet. Og var det da saadan, at du gav med fortrædeligt Sind, gav, fordi du var nødt til det, »ikke godt kunde være andet bekendt«, ja, da opnaede du kun at saare og bedrøve hans Hjerte. Men gav du, som hin fattige Enke, af Kærlighed alt, hvad du havde, da blev det til Glæde baade for ham og for dig.

Ja, tro mig, først den Dag, vi ærlig og alvorlig kan sige: »Herre, du skal faa alt det bedste, jeg har, Evner og Kræfter, Tid og Penge og ikke mindst Hjertets skjulte Ofre; for alt, hvad jeg har og er, faar jeg af dig,« først da er Glæden for bestandig draget ind i vort Liv.

Da har vi som Vismændene søgt og fundet den sande Lykke; da kan vi ikke alene en lille Stund knæle ned ved hans Krybbe, men for evig have Haab om en Plads i hans velsignede Nærværelse.

Det henrundne Aar.

I.

Hovedvanskeligheden ved at skrive en Oversigt over et Aar, just som det er afsluttet, bestaar vistnok deri, at man endnu har alle Begivenhederne paa allfor nært Hold, man er ikke i Stand til at bedømme dem i deres Virkninger; thi disse bliver ofte af en helt anden Art, end man straks var tilbøjelig til at antage. Derfor maa enhver Bedømmelse af Aarets Begivenheder ske med en vis Forsigtighed, og denne lille Oversigt over 1912 skal derfor kun gives med det ovenfor paa pegede Forbehold.

Aaret 1912 maa i de fleste Henseender siges at have været et lykkeligt og godt Aar for den katholske Kirke her i vort Fædreland. For *Ugebladet* og *Varden* har det været Jubilæumsaar, idet førstnævnte Blad har tilendebragt sin 60., sidstnævnte sin 10. Aargang. Hvad Arbejde der er præsteret, kan ikke bedømmes her; kun er det et glædeligt Faktum, at Abonnentantallet for begge Blade er steget, ja har vel aldrig været saa stort før som nu ved Aarsskiftet. *Ugebladet* har bragt flere Billeder end nogen Sinde, nemlig 37; af de korte Efterretninger bag i Bladet har der i Aarets Løb været 144 fra Udlandet, 188 fra Indlandet, deraf de godt 100 fra København.

Foreningslivet har gennemgaaende været i en sund og kraftig Udvikling. Dette gælder ikke mindst Ansgariusforeningen, der jo som Udgiver af *Ugebladet* staar dette nærmest; Medlemsantallet er nærved de 500, et Maal, som forhaabentlig bliver naaet i Begyndelsen af det nye Aar og, som naaet, straks vil vige Pladsen for det næste Maal, det fulde 1000. Jo flere Medlemmer Ansgariusforeningen faar, des mere vil *Ugebladet* ogsaa kunne yde baade i Retning af Læse- og Billedstof. Den lille Aflægger af *Ugebladet*, *Katholsk Kirkeblad* kaldet, 2 eller 4 Sider stor, hvori en eller anden særlig praktisk Artikel af *Ugebladet* aftrykkes, har været udsendt i 3 Numre og er bleven gratis uddelt paa forskellig Maade, saaledes som den enkelte Artikels Art og Indhold gjorde det formaalstjenligst.

Ungdomsværnet har ogsaa en god og rig Virksomhed at se tilbage paa. Ikke mindst gælder dette om den Virksomhed, der er skudt op indenfor dette, nemlig Agitationen for en Absalonsgaard, og et stort katolsk Forsamlingshus. At det er et stort og vanskeligt Maal, Ungdommen der har sat sig, er uimodsigeligt; at det er umuligt at naa det, tør vel ingen paastaa, selvom det vil vare længe, inden det kan naas. Dog skal jeg ikke komme ind paa Betimeligheden af denne Bevægelse, men kun konstatere, at det er et glædeligt Tegn paa Liv og Interesse, at Ungdommen tager saa stor en Sag op. At denne Virksomhed skulde tage Interesse bort fra andre og vigtigere Sager, er en Frygt, mange har udtalt, jeg tror dog med Urette; det har ofte vist sig, at Begejstring tvertimod smilter; hvis der blot for Alvor bliver Liv og Kraft i den ene Virksomhed, vil dette tænde Brand paa mange andre Steder; er der en Forening eller en Institution, som er ganske uimodtagelig for denne Eksempels mægtige, personlige Paavirkning, dur den ikke noget og maa hellere saa snart som mulig afgaa ved Døden.

Katolsk Højskole har haft et udmærket Aar. Foredragene har været afholdt Uge efter Uge i de seks Vintermaaneder, og Interessen for dem har været voksende. Festaftenen for Johannes Jørgensen i Aarets Slutning var ganske særlig vellykket og overvældende besøgt. Friluftsmøderne i Sommerens Løb er ogsaa gaaet godt, om de end var bedre besøgte det foregaaende Aar.

Katolsk Ungdoms Forbund (K. U. F.) har ogsaa trivedes godt, takket ikke mindst det energiske Arbejde, de ledende Kræfter yder der, og den virksomme Hjælp, Ungdomsværnet kan lade Foreningen blive til Del.

Ogsaa vort Skolevæsen maa siges at have været i en god Udvikling. Paa St. Andreas Kollegium, hvor der nu undervises til Studentereksamen baade i klassisk-sproglig og matematisk Retning, har Elevantallet i den danske statsanerkendte Almenskole og den private tyske Skole tilsammen oversteget Tallet 300. Ogsaa vore øvrige, baade højere og elementære Skoler, viser en god Fremgang; bl. a. har St. Josefssøstrene paa Toldbodvej i Aar oprettet

et Artiumskursus for unge Piger, der vil tage Studenter-eksamen i nysproglig Retning.

For *Polakkerne*, der mere og mere bliver et dansk-katholsk Anliggende, er der i Aarets Løb blevet sørget noget bedre end tidligere. I Aarhus og København er der blevet ansat polske Præster, hvis Opgave udelukkende er at øve Sjælesorg blandt deres Landsmænd. Dette betyder en Lettelse for nogle Præster, f. Eks. for Pastor Steidl ved St. Annæ Kirke i København, hvis Arbejdskraft for en stor, næsten for den største Del i de sidste Aar har været beslaglagt af en stor og opslidende Gerning blandt Polakkerne, men forhaabentlig ogsaa endnu større Mulighed for at faa alle disse forkomne og tit spredte Trosfæller ind under katholsk Paavirkning. For Præsterne i Slagelse, Odense, Maribo, Roeskilde, Aalborg o. s. v. o. s. v. bliver der jo endnu det samme store, næsten 9 Maaneders »Sommerarbejde« tilbage blandt de polske Saisonarbejdere, som stiller store, tit umaadelig store Fordringer til vedkommende Præsters Arbejdskraft og Ydeevne.

Paa nye Byggeforetagender har det forbigangne Aar ej heller været fattigt. I Vejle er der i Aarets Løb fuldendt et meget smukt Hospital for Mariestrene, hvilket er sin Indvielse meget nær. I Silkeborg er der bygget en lille fortrinlig Kirke, som trods al Tale om Særhed er betydelig mere køn end sær. Paa Jagtvejen i København er der paabegyndt et af vore største Bygningskomplekser, Kirken og Klosteret for Den evige Tilbedelses Søstre. Paa St. Knuds Skole i Stenosgade er Byggevirksomheden fortsat; men forskellige Omstændigheder har bevirket, at det store Arbejde først i Løbet af et Par Maaneder kan blive færdigt. Paa St. Andreas Kollegium er der ogsaa blevet bygget i Slutningen af det gamle Aar, og der vil forhaabentlig til Foraaret flere nye Rum være i Stand til Brug, bl. a. et smukt, kirke- lig udstyret Huskapel, der kan rumme et Par Hundrede Mennesker. Dette kan benyttes til Søndagsgudstjeneste for en Del af Kollegiets Elever, hvorved der opnaas bedre Plads i St. Andreas Kirke, der en af de første Dage antagelig opnaar Statsanerkendelse som en af Stor-Københavns katholske Sognekirker.

Af andre Begivenheder i Aarets Løb kan nævnes P.

Blanches Fastepredikener i St. Ansgars Kirke, Lensgreve Holstein-Ledreborgs Død, Prinsesse Margrethes Firmelse, flere betydningsfulde Konversioner, adskillige vellykkede katholske Festligheder og Jubilæer af forskellig Art rundt omkring i Landet.

Hvad vort Fædreland og vore mange anderledestroende Landsmænd angaar, skal her ikke gives nogen Aarsoversigt; en saadan vilde blive for lang for Ugebladet, og den vil Læserne kunne finde mange andre Steder. Derimod skal her i næste Nummer forsøges givet en Oversigt over de vigtigste Begivenheder for den katholske Kirke rundt om i Verden i det henrundne Aar. (Slattes).

Litteratur.

Klein-Nelli »vom heiligen Gott«. (5. Auflage. 1912. Herder. 80 Pf. 100 Sider.)

I dette Blads Nr. 20 i Fjor fortaltes om den lille 4 $\frac{1}{2}$ aarige irske Pige, der døde den 2. Februar 1908 som en Helgen og med en ganske vidunderlig Kærlighed til den hellige Kommunion. Af denne Kærlighed fik hun ogsaa sit Tilnavn: *Little Nellie of Holy God* — Lille Nellie af den hellige Gud — thi hun benævnedes altid Frelseren i Alterets Sakramente som »den hellige Gud«. Hendes Liv var, som fortalt paa det anførte Sted, et Liv i brændende Kærlighed til Gud, og efter sin Død er hun allerede blevet udmærket ved flere Vidundere, som øjensynlig er sket paa hendes Forbøn. Især to Slags syge, forsikres der, bliver helbredt paa hendes Forbøn: Præster og smaa Børn. Af hendes Levnedsbetegnelse paa Engelsk til 10 Øre er der allerede solgt over 150.000 Eksemplarer, og af nærværende tyske Bearbejdelse, smukt udstyret og delt i 50 smaa Kapitler, i Løbet af et halvt Aar 25.000. Benediktineren P. Bihlmeyer, der har bearbejdet den tyske Udgaave, fortæller, at denne Bog allerede er bleven oversat paa 6 andre Sprog, deriblandt Japansk; lad mig tilføje, at den er værd at oversætte paa mange flere, ogsaa paa Dansk, da den med Rette gør et gribende Indtryk baade paa store og smaa.*)

*) Efter ovenstaaende var skrevet, har jeg bragt i Erfaring, at en sprogkyndig Dame har sat sig for at oversætte den lille gribende Bog paa Dansk fra Engelsk. N. H.

Alban Stolz: Balsam für die Leiden und Wunden der Zeit. Herausgegeben von Professor Heinrich Wagner. (344 S. Herder. Freiburg. 1912. Mk. 2,60 in Leinwand.)

Hvad enten man er en Ynder af Alban Stolz' Forfatterindividualitet eller ej, vil ingen nægte, at han har været en af forrige Aarhundredes mest fremragende katolske Forfattere i Tyskland, eller at hans Bøger har spredt Velsignelse i vide Kredse. Derfor vil enhver hilse denne Bog velkommen, der er et Uddrag af den yndede Forfatters talrige Skrifter — det andel Værk af den Art, som Professor Wagner har udgivet — og med Interesse stifte Bekendtskab med de vistnok velvalgte Stykker. Sygdom og Sundhed, Fattigdom og Rigdom, Barmhjertighed og Godgørenhed er Hovedemnerne i den nydelig udstyrede Bog.

Bibliothek der Kirchengäter. I. (520 Sider. Köfelsche Buchhandlung. Kempten & München. 1911).

Det er kun med Glæde, man kan henlede Opmærksomheden paa dette store litterære Foretagende, som i Fjor tog sin Begyndelse i Tyskland, og som tilsigter intet mindre end at bringe de væsentligste af baade de græske og latinske Kirkefædres Skrifter i tysk Oversættelse. »Det burde finde Vej,« skriver Licenciat *Alfred Th. Jørgensen* i *Kirken og Hjemmet*, »baade til adskillige Præstegaarde og til adskillige læsende Lægmands Hjem. Det er et *katolsk* Foretagende, og det føres frem af en Række ansete katolske lærde med *O. Bardenhever*, *Th. Schermann* og *K. Weyman* i Spidsen, og det tilsigter at give en god og billig Oversættelse af *alle* de vigtigste Værker inden for den patristiske Litteratur med udførlige Indledninger og Oplysninger. Netop disse Indledninger og Oplysninger gør Biblioteket særlig nyttigt. Det er for saa vidt ikke nyt; 1869—88 kom det første Gang, men den nye Udgave bliver ikke alene en revideret Form for den gamle, men meget nyt Stof kommer til, saaledes fra de syriske Kirkefædre og fra den gammelarmeniske Litteratur. Hele Værket skal omfatte 60 Bind og vil efter Bestemmelsen udkomme med 10 Bind aarlig, altsaa være afsluttet i 6 Aar. Men hvert Bind kan købes særskilt, og Prisen er forbavsende lav. Det første Bind f. E., som er paa 520 Sider, koster hæftet Mk. 3,50, og et bedre teologisk Værk end det faar man ikke let for tre Kroner, det er nemlig *Augustins* »De civitate Dei« (Guds Stat), Bog 1—8, med en Indledning paa 63 Sider og en Indholdsoversigt paa 23 Sider. Den, som subskriberer paa hele Værket, faar betydelig Moderation. Det er altsaa Katholikker, som udsender Biblioteket, og naturligvis mærker man nok i Indledningerne Udgivernes kirkelige Standpunkt, men det er velgørende for en Gangs

Skyld at kunne sige, at det konfessionelle helt staar i Baggrunden og det fælleskristelige Stof i Forgrunden. Man kan trygt anbefale Biblioteket til Protestanter.« Ovenstaaende indtrængende Anbefaling fra protestantisk Side kan fra katholsk Side paa det fuldkomneste tiltrædes. Studiet af Kirkefædrenes Skrifter er den sundeste og bedste Maade at naa til en solid katholsk Overbevisning paa. Foreløbig er der udkommet 5 Bind, Skrifter af Irenæus, Dionysius Areopagita, Gerontius o. s. v., og man faar efter alt at dømme det Indtryk, at Forlaget vil holde sit Løfte og naa at afslutte det store Foretagende i Løbet af den fastsatte Tid. Den billigste Maade at faa Værket i Eje paa vil absolut være nu straks at melde sig som Subskribent; man vil da kunne faa de 60 i smukt Lærredsbind indbundne Bøger for 189 Kroner; Forlaget truer med senere at ville sætte Prisen mindst 20 % højere op.

N. H.

Jul i Danmark.

Den amerikanske Gesandt i Danmark, Dr. M. F. Egan, har under ovenstaaende Titel skrevet en lille Skitse i *North-Western Chronicle* i St. Paul i Minnesota, hvilken der her skal gengives et Stykke af efter det engelske *Catholic Times*:

Man antager i Regelen, at fordi der i religiøs og sproglig Henseende er saa stor Lighed mellem Danmark, Norge og Sverige, er der overhovedet ikke væsentlige Forskelle til Stede mellem Befolkningen i de tre Lande. Og dog ligner Svenskerne ikke mere Danskerne end Nord-Italienerne ligner Syd-Italienerne. [Mon? N. H.] Og Nordmændene ligner hverken Svenskerne eller Danskerne. De har noget uafhængigt og individualistisk ved sig, der faar en til at forestaa, at det var dem, der engang erobrede Sicilien og skabte Normandiet.

Dog er der naturligvis mange Lighedspunkter i Sædvaner og Skikke, og heriblandt maa især den Festlighed og Glæde fremhæves, hvormed Julen fejres. I Danmark skriver nogle af disse Skikke sig fra den katholske Tid; thi Reformationen skaanede mange af de udvortes Sædvaner i dette Land. En fremmed forbavses saaledes ved at se Krucifikset i enhver dansk protestantisk Kirke, endog somme Tider med den smertefulde Moder ved Korsets Fod. Julemorgen ser man udenfor enhver [?] Gaard og ethvert Hus paa Landet en Pæl oprejst med et Kornneg i Toppen, at Fuglene ikke skal sulte i Julen.

St. Nicolaus eller Klaus kendes ikke i Danmark, derimod har man Nissen. Folk paa Landet fortæller, at Nissen kun meget sjælden kommer til Byerne, for der er Folk ikke gode nok, og at han aldrig kommer til København. Juleaften faar han Mælk og Risengrød op paa Høloftet, og hvor meget der end er, saa er det altsammen forsvundet Julemorgen. Amerikanske Børn, der besøgte Danmark, paastod, at det var Katten, der gjorde Kaal paa Mælken og Grøden, men for danske Børn var saadan Tale en Forargelse. Hvis man ikke sørger godt for Nissen, sender han Ulykke over Huset det kommende Aar, og spiser han ikke af Grøden, er det et Tegn paa, at Husets Børn har været meget uartige. [Det er sikkert Menneskealdre siden, at Troen paa Nisserne er forsvundet i Danmark, den lever kun i Andersens og lignende Eventyr. N. H.] Hans Billede findes paa alle Julekort og smykker alle Juletræer. [Ak, udraaber Johannes Jørgensen, i det protestantiske Danmark er Jesusbarnet og Englene fortrængt af — Nissen og Julegæssene. — Paa Omslaget af den saakaldte *Julebogen* er der i Aar præsteret den Smagløshed at anbringe en Nisse paa Skødet af en Engel. N. H.]

Juletræet venter ikke med at aabenbare sig til selve den store Dags Morgen, som det er Tilfældet hjemme. Festligheden her holdes Juleaften ligesom i Tyskland. Det er en Familiefest og ingen fremmede kommer med. En Indbydelse er et Tegn paa den største Venlighed, hvilken en fremmed dog gør bedst i at afslaa, da han vil føle sig mere eller mindre til Ulejlighed. I de danske Familier er det Aarets helligste Øjeblik. Juleaften Kl. 5 høres næppe et Fodtrin hverken paa Københavns Gader eller nogen anden dansk Bys. Enhver er i Kirke eller hjemme, og efter den Tid er det næsten umuligt for en fremmed at faa noget at spise i et Hotel eller en Restaurant, for Opvarteren har denne hellige Aften Lov til at være hos sin Familie og Venner. Dødens Stilhed hersker paa Byernes Gader. Det er interessant at iagttage, hvor hurtig en folkerig By forvandler sig til en Samling stærkt befæstede Hjem. Juleaften er nemlig ethvert dansk Hjem i Virkeligheden en Fæstning, vel ikke med Volde, Grave og Vindebroer som i gamle Dage, men Familiens Isolation er lige saa stor: Gamle Fortællinger drages atter frem, gamle Traditioner holdes i Hævd og Ære, og Oldefader og Oldemoder synes endnu at udgøre en Del af Familien, saa godt husker man dem.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. Anden Juledag, Mindedagen for den første Diakons, Stephanus', Martyrdød, fandt ved et underligt Sammentræf Diakonvielsen Sted i St. Ansgars Kirke og Dagen efter, den 27. Decbr., samme Steds *Præstevielsen* — den anden Præstevielse i Danmark siden Reformationen. Det tidlige Tidspunkt — Kl. 8 om Morgenen — var vistnok til Dels Grunden til, at kun en mindre Skare havde indfundet sig for at være Vidner til den her hjemme saa sjældne Handling. Det mest gribende i denne er vel nok det Øjeblik, hvor Biskoppen lægger sine Hænder paa Ordinandens Hoved, og derefter han og alle de tilstedeværende Præster holder Haanden ud over ham. Gribende var det ogsaa at kunne høre alle Messens Bønner, som den nyviede Præst, Hr. *Alois Tielitz*, S. J., efter Ritualets Forskrift med lydelig Stemme udtalte sammen med Biskoppen, der læste Messen; det er den eneste Lejlighed, hvor Forvandlingsordene kan høres af den tilstedeværende Menighed. Den hellige Handling, der varede til Kl. 9¹/₂, overværedes af en Del Præster, især af Ordinandens Ordensbrødre fra Stenosgade og St. Andreas Kollegium, derimellem dettes Rektor, Pater Droste.

— Vi henleder Opmærksomheden paa omstaaende Annonce fra *Ansgariusforeningen*, særlig med Hensyn til Indtegning af nye Medlemmer. Der mangler kun faa til at naa det halve Tusinde Medlemmer, men Foreningens store Betydning og Virkefelt — hele Vikariatet — kræver en langt større Tilslutning endnu. Enhver, som næst efter Bidrag til sit Sogn og Abonnement paa *Nordisk Ugeblad* kan afse 2 Kr. aarlig, bør melde sig ind i Foreningen.

Ordrup. Sjælden har St. Andreas Kirke været saa overfyldt som Søndag den 29. December, men heller aldrig før har den 40 Aar gamle Kirke været Vidne til en Primitivmesse, d. v. s. en nyviet Præssts første Messe. Pastor Tielitz, om hvis Præstevielse der er fortalt under en anden Overskrift, er født 1876 i Hamburg og har i 15 Aar været Medlem af Jesuiterordenen. En Del Aar har han tilbragt i forskellige Kollegier i Holland, 3 Aar i Campolide Kollegiet i Lissabon og nu sidst 2 Aar paa St. Andreas Kollegiet. Sognepræsten, Pastor Ewers, holdt Prædikenen om Præstedømmets høje Værdighed, efter hvilken Pastor Tielitz meddelte den præstelige Velsignelse, medens P. Rektor Droste assisterede sin nyviede Præstebroder ved Alteret under hele Messen. Alle, der kender den stilfærdige og elskværdige unge Præst, hvis Interesse for Musik og Sang er meget udpræget, vil være enige med *Ugebladet* om af Hjertet at

ønske ham Guds Velsignelse over hans skønne og rige Livs-
gøring.

Ringsted. I Lighed med de foregaaende Aar blev Julefesten fejret ved Afholdelse af Midnatsmesse i vor smukke Kirke. Denne var smykket i Dagens Anledning, og paa et Sidealter var rejst en Julegrotte, fra hvilken kulørte Lamper kastede deres dæmpede Skær. Paa Hovedalteret, der var omgivet af et Væld af Blomster og grønne Planter, straaede en Mængde Lys. I den store smukke Bue, som danner Indgangen til Koret, samt om Statuerne af den h. Jomfru og den h. Josef var indlagt elektriske Lamper, som første Gang toges i Brug og var af vidunderlig Virkning. Allerede Kl. 11^{1/2} begyndte Folk at indfinde sig, og da den højtidelige Messe paa Slaget 12 begyndte, var Kirken fyldt, foruden af den katholske Menighed, af c. 200 Ikke-Katholikker. Et Kor sang Messen af Singenberg samt flerstemmige Salmer. Kl. 1^{1/2} sluttede Messen.

-- Den 16. December fejrede Skomagemester Emil Klint og Hustru deres Sølvbryllup. — Hr. Klint som i sin Tid var Ringsteds første Katholik, og i hvis Hus d. h. Messe i flere Aar blev læst, forinden Kirken blev bygget, er Kirkeforstander for St. Knuds Kirke i Ringsted. — Efter Aftenandagten d. 17de Decbr. blev der af Katholikerne i Ringsted overrakt Sølvbrudeparret en Erkendtlighedsgave. — r.

Fredericia. Lige saa sandt det er, at Anerkendelse ikke er nogen absolut Nødvendighed for en Kristen, da en saadan hovedsagelig gør sit Arbejde med Henblik paa den evige Løn, lige saa sandt er det ogsaa, at Anerkendelse fra Menneskers Side ikke kan andet end glæde den, hvis Livsopgave er at hjælpe sine Medmennesker. Derfor skal vi ogsaa gengive et lille Indlæg fra Fr. Andersen i Erritsø, der Juleaften fandtes i Fredericia Avis. Der udtales først en Tak til Overlæge Skot-Hansen og Pastor A. M. Olsen, hvorefter fortsættes: Ligeledes bringer jeg en Tak til Priorinden og Søstrene paa St. Josephs Hospital for den kærlige og humane Behandling, min Datter har faaet, den Tid hun har været under deres Pleje og Opsyn, særlig Tak til Søster Antonie for den moderlige Ombu og Opofrelse, hun har udvist mod min Datter og alle der paa Stuen. Jeg tør sige, at den Aand, hvori Søstrene røgter deres Kald, hæver sig højt over Størstedelen af Samfundet. De kan f. Eks. Morgen og Aften bøje deres Knæ og bede for Patienterne og alle deres Medmennesker, og med opofrende Taalmodighed forretter de Dag efter Dag deres anstrengende Gøring, altid med et mildt og venligt Ansigt og et opmuntrende og trøstende Ord til de syge og lidende, og det

har en stor Indflydelse paa et sygt Hjerter og en syg Sjæl, men det, der gør, at de kan gaa op i deres Kald og udføre deres Arbejde med en saadan Glæde og Tilfredshed, saa de fuldstændig ofrer hele deres Liv for de syge, er deres Kærlighed til Gud og det, der hører ham til, og han lønner dem sikkert engang derfor, naar dette Liv er forbi, og de gaar bort til et andet og bedre Liv hinsides Graven.

Norge. I Bergen og Christiania har der i to Adventsuger været afholdt en Række Prædikener, henholdsvis paa Tysk og Norsk, af to Dominikanerpræster fra Berlin, P. Conrad Fischer og P. Wilhelm Müller. *St. Olaf* meddeler slet ingen Tal angaaende Deltagelsen i denne saakaldte »Folkemission«, men betegner Besøget i Bergen som »forholdsvis godt« og kalder dens Forløb i Christiania »gunstigt, naar man tager Juletravlheden med i Betragtning«. Der kan maaske heraf udtrages den Lære, at Adventstiden og især dennes sidste Tid — man afsluttede Missionen i Christiania paa 1. Juledag — i Reglen ikke er praktisk for et slikt Foretagende, man gerne ønskede saa talrigt som mulig besøgt.

Rom. Trods den italienske Regerings Forsikringer om Pavens Uafhængighed bliver hans Handlefrihed dog paa alle Maader indskrænket af Regeringen og dennes Haandlangere. Saaledes har Paven for 7—8 Maaneder siden udnævnt Biskop Caron til Ærkebiskop af Genua, men Regeringen har endnu ikke villet tillade ham at tiltræde sit Embede, og der kan absolut ikke indvendes andet imod ham, end at han er trofast mod Paven. Des værre er dette Tilfælde ikke det eneste i sit Slags i den senere Tid. — Borgmester Nathan har den 1. December gentaget alle de Løgne, Fornærmelser og Bespottelser, han benyttede sig af i sin Tale ved Porta Pia den 20. Septbr. 1910, vistnok for at indynde sig hos Socialisterne og forhindre en Splittelse af Regeringspartiet.

Kirkekollekt.

I alle Vikariatets Kirker afholdes Hellig tre Kongers Dag i Følge pavelig Anordning Kollekt til Fordel for de afrikanske Missioner.

Mødreforeningens Møde bortfalder i Januar Maaned.

Ansgarius-Bonifacius-Foreningen.

Meddelelse fra Vikariats-Komiteen.

Samtlige Lokal-Komiteer gøres opmærksomme paa, at deres Aarsbidrag forventes indsendt inden den 15. Januar til Vikariats-Komiteens Kasserer, Hr. cand. phil. Jos. L. M. Hoffmann, Købmagergade 48.

Ansgninger om Understøttelse til de respektive Missioner bedes indsendt til Hr. Pastor A. Neuvel, Formand for Vikariats-Komiteen, ligeledes inden den 15. Januar.

Ansgariusforeningen. Medlemsliste for 1912 samt Beretning om Foreningens Virksomhed m. m. bliver trykt i Januar Maaned og udsendes til Medlemmerne ved Indsendelsen af Aarsbidraget (2 Kr.).

Eventuelle Rettelser og ikke mindst **Indtegning af nye Medlemmer** bedes sendt til St. Ansgars Menighedskontor, Bredgade 69, 2. S. o. G. Telefon Palæ 654 (1—4).

Juleindsamlingen i St. Ansgars Sogn indbragte 972 Kr., som uddeltes i Portioner bestaaende af Flæsk, Kaffe, Ris, Sukker, Smør og Brød til 203 fattige Familier. Hjertelig Tak til alle, der hjalp os med at skaffe vore fattige Trosfæller en glædelig Jul.

Indsamlingskomiteen.

Juleindsamlingen i Rosenkranskirken Sogn indbragte 306 Kr. Der uddeltes Flæsk, Smør, Risengryn, Sukker, Kaffe, Sigtebrød og ca. 100 Mælkebilletter. 50 Familier kom i Betragtning, hvoriblandt nogle enkelte fik kontant Hjælp. Alle Bidragyderne bringes herved en hjertelig Tak.

Indsamlingskomiteen.

St. Ansgars Kirke.

Efter Andagten Kl. 6 Eftm. **Søndag d. 5. Januar** (ikke Hellig 3 Kongers Dag) afholdes Procession, i hvilken Rosenkransbroderskabet og Jomfruernes Forening deltager.

Mariakongregationen for Mænd genoptager sine Møder efter Juleferien Torsdag d. 9. Januar og afholder Fælleskommunion i Jesu Hjertes Kirke Søndag d. 12. Januar Kl. 8,30.

Den katolske Højskole.

Møde Tirsdag den 7. Januar Kl. 8 Aften.

P. Schmiderer: Jerusalem.

Hotel Dannevirke, Studiestræde 38, 2den Sal

Absalons-Bæger.

Fra en Ven af Tanken om »Absalons Gaard« er der til *Fordel for denne stiftet et Bæger af Sølv*, indvendig forgyldt med indgraveret Billede og Paaskrift.

Den, der d. 28. Februar 1913 har indsendt til Ungdomsværnets Kasserer, Murermester A. V. Günther, Bangertsgade 11, Kbhvn. N., det *største Antal nu gældende danske Møntstykker* (uden Hensyn til, om de er af Kobber, Sølv eller Guld), vil faa Bægeret tilkendt. Naar den samme har vundet Bægeret i 2 Kvartaler, som dog ikke behøver at følge hinanden, bliver han Ejer af det.

De følgende Indleverings-Terminer vil blive d. 31. Maj, d. 31. August og d. 30. November 1913.

Ungdomsværnets Forretningsudvalg.

Lættias Julemarked. Guitaren er vundet paa B 112 — Kurven paa B 24.

Unio. **Søndag den 5te Januar 1913 Kl. 6 Julefest med Juletræ for voksne og Børn** i Frederiksberg Allé 11.

Efter Juletræet Dans.

Adgangskort 50 Øre for Medlemmer (Børn gratis). Medlemmer kan medtage besøgende à 1 Kr. Adgangskort faas hos Formanden,

Fabrikant **Herman Hoffmann,**
Købmagergade 48, Vesterbrogade 18,
Telefon Central 1389. Vester 2583 x.

Lærerinde. En ung **musikalsk** Pige, romersk-katolsk, som kan undervise en Pige paa 14 Aar i alm. Skolefag, kan faa Plads til 1. Maj hos Hofjægermester **Garth-Grüner,** L. Svenstrup pr. Ringsted.

Det katholske Fortsættelseskursus.

Undervisningen strækker sig over Maanederne Oktober-November og Januar-April og finder Sted som angivet i Undervisningsplanen.

Aftenskolen er kun for unge Piger, dog danner Korskolen en Undtagelse, idet unge Mænd ogsaa kan deltage i denne Del af Undervisningen.

Betalingen erlægges den første Undervisningsaften ved hver Termins Begyndelse og er 2 Kr. for eet Fag og 1 Kr. for hvert af de følgende. Den samlede Betaling for hele Vinteren bliver altsaa 4 Kr. for et enkelt Fag og 2 Kr. for hvert Ekstrafag.

Det tilraades de Elever, der ønsker at studere et fremmed Sprog, tillige at tage et Kursus i Dansk, saafremt et saadant ikke tidligere er gennemgaaet.

Til Undervisningen er der ogsaa Adgang for ikke-katholske Elever.

Indmeldelse sker mellem 1—4 paa Menighedskontoret, Bredgade 69, 2. o. G., Telefon: Palæ 654, hvor yderligere Oplysninger vil kunne faas.

Undervisningsplan:

Mandag.

Undervisningen finder Sted Bredgade 69, 1. o. G.	
8—9 Dansk.	7—8 Stenografi.
	8—9 Skrivning.
9—10 Regning.	9—10 Engelsk, Beg.

Onsdag.

Undervisningen finder Sted Bredgade 69, 1. o. G.	
7—8 Engelsk, 4.	8—10 Haandgerning.
8—9 Stenografi.	(Herunder: Skræder- og Linnedsyning,
9—10 Engelsk, 3.	Kunstbroderi, Hedebo- og Hardanger- syning, fransk og engelsk Broderi).

Torsdag.

Undervisningen finder Sted i Skolen, Stenogade.	
8—9 Korskolen, Beg.	8—9 Fransk, Beg.
9—10 » , viderekm.	9—10 » , viderekm.

Fredag.

Undervisningen finder Sted i Foreningslokalet i St. Josefs Præstegaard, Griffenfeldtsgade 44.

8—9 Tysk, Beg.	8—9 Engelsk, 2.
9—10 » , viderekm.	

I Tilknytning til ovennævnte Fag vil der blive oprettet:

- a. en religiøs Forsvars- og Diskussionsklasse, ledet af Hr. Pastor Bannwart, med et maanedligt Møde, hvortil der er gratis Adgang for alle mod Forevisning af Adgangskort, som faas hos Portneren i Stenogade og paa Menighedskontoret. Mødet finder Sted den sidste Søndag i hver Maaned (undtagen December, hvor det bortfalder) Kl. 4-5 $\frac{1}{2}$ i Skolen i Stenogade. Emnet, der skal drøftes, vil for hver Gang blive bekendtgjort i »Ugebladet«;
- b. en engelsk Klub, ligeledes med et maanedligt Møde. Da denne Klubaften vil komme til at udgøre en Del af Undervisningen, har Eleverne fra 2., 3. og 4. Hold Adgang uden Ekstrabetaling. For udenforstaaende, der maatte ønske at deltage, er Kontingentet 2 Kr. for Vinteren;
- c. fra Januar en engelsk Konversationsklasse (indfødt Lærerinde). Betalingen er 6 Kr. for Januar-April, og Undervisningen finder Sted Mandag 7-8, Bredgade 69, 1. o. G. Ny tiltrædende Elever bedes venligst indmelde sig paa Menighedskontoret, altsaa ikke den første Undervisningsaften.

Kirkelig Kalender.

5. Janr. Søndag. Hellig 3 Kongers Vigilie.	12. Janr. 1. Sønd. e. H. 3 Konger.
6. — Mandag. Hellig 3 Konger.	13. — Mandag. Oktav af H. 3 Konger.
7. — Tirsdag. Oktavdag. (<i>Knud Hertug</i>).	14. — Tirsdag. Hilarius, Biskop og Kirkelærer.
8. — Onsdag. Oktavdag.	15. — Onsdag. Paulus Eremit, Bekender.
9. — Torsdag. Oktavdag.	16. — Torsdag. (2. S. e. H. 3 K.)
10. — Fredag. Oktavdag.	17. — Fredag. Antonius, Abbed og Bekender.
11. — Lørdag. Oktavdag.	18. — Lørdag. Petri Stol i Rom.

Et Ord til hver Dag.

1. <i>Janr.</i> Velan, mine Brødre, lad os begynde. (St. Franciscus af Assisi.)	7. <i>Janr.</i> Det er taabeligt at være forfængelig af det, som enhver kan faa, der kan betale for det. (St. Clemens Al.)
2. <i>Janr.</i> Ydmyghed er Begyndelsen til alt godt, og Hovmod er Oprindelsen til alt ondt. (St. Johs. Chrysostomus.)	8. <i>Janr.</i> Vær aldrig ærgerlig over, hvad Folk siger; lad dem snakke, medens du prøver paa at gøre Guds Vilje. (Fénelon.)
3. <i>Janr.</i> Vær paa det Sted, hvor Gud ønsker, du skal være, saa ved han, hvor han kan finde dig. (Mater Kerr.)	9. <i>Janr.</i> Den, som frygter Mennesker, kommer aldrig til at arbejde for Gud. (St. Ignatius Loyola.)
4. <i>Janr.</i> Al Andagt er falsk, som ikke udspringer af Kærlighed til Gud. (St. Augustinus.)	10. <i>Janr.</i> Forlad aldrig Jesus her paa Jorden, hvis du vil leve og glædes med ham i Himlen. (Thomas a Kempis.)
5. <i>Janr.</i> Naar du er ophidset, ti stille; naar din Aand er rolig, saa tal. (P. Cestac.)	11. <i>Janr.</i> Man har næsten fundet Gud, naar man i Oprigtighed og af et rent Hjerte har begyndt at søge ham. (Luis af Granada.)
6. <i>Janr.</i> Vor Herre kaldes i Skriften for Fredens Fyrste, og deraf følger, at hvor han er absolut Herre, der hersker fuldstændig Fred. (St. Franz af Sales.)	

Kort og Billeder i stort Udvalg, c. 50 forskellige, alle med dansk Tekst — Postkort, Medailler, især af den h. Benedikt med tilhørende Benedikt-Seddle — smukke Postkort med religiøse Motiver — Kors, Krucifikser, Rosenkranse — faas alt sammen til billige Priser Hver dag fra Kl. 3—8 i Frederiksberg Allé 15—17.

Kalenderen for 1913 er nu udkommet og kan faas paa **Menighedskontoret**, Bredgade 69, 2. Sal o. G. (1—4. Telefon Palæ 654) samt ved Kirkerne. Pris **25 Øre**. Ved Indsendelse af 30 Øre i Frimærker tilsendes Kalenderen portofrit. *Ansgariusforeningen.*

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

61. AARGANG.

„Nordisk Ugeblad“ udgives af Ansgariusforeningen og udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvarialet, modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader samt paa Ugebladets Ekspeditionskontor, Bredgade 69, 2. S. o. G. 1—4. Telef. Palæ 654. — Redigeret af Niels Hansen, cand. mag., Viggo Rothes Vej 14, Charlottenlund. (Træffes bedst Kl. 4—6 Efterm.) Telefon Helrup 657 y.

Nr. 2.

Søndag den 12. Januar.

1913.

INDHOLD: Smaa Indledninger. — Kærlighed til Paven. — Litteratur. Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Køge. Odense. Portugal. Australien. — Et Ord til hver Dag. — Bekendtgørelser.

Smaa Indledninger.

151.

Da Jesus var tolv Aar.

„Men, da har Jesusbarnet rigtignok ikke været meget „lydigt,“ mente en Gang en lille Dreng, efter at jeg havde fortalt dette Stykke i Bibelhistorien. Han havde hidtil vistnok kun hørt om det guddommelige Barns Lydighed, Beskedenhed og Ærefrygt over for sine Forældre. Nu fortalte der ham, at Jesusbarnet blev tilbage i Templet uden at sige et eneste Ord til sine Forældre. De maatte lede efter deres elskede Barn i tre Dage — og det i Jerusalem. Vel var Herodes og Archelaus døde; men hvilken Ængstelse maa det alligevel ikke have været for de hellige Forældre, at deres Barn var bleven tilbage i sine Fjenders By. Og da de endelig opdagede deres Søn — ikke et eneste Ord, der kunde trøste dem, der kunde mildne det haarde i hans Adfærd. Ja, det synes at være det modsatte, af hvad vi venter af et Barn, der ærer og elsker sine Forældre.

Hos ethvert andet Barn havde det vel ogsaa været Ulydighed og Hensynsløshed. Men denne 12 Aars Dreng var noget mere end Marias og Josefs elskværdige, beskedne og lydige Barn, og det var det, der skulde aabenbares i Dag.

I 12 Aar havde hans Guddom været skjult under Barne-

skikkelsens Ydmyghed og Lidenhed og skulde blive ved at være det, indtil han som 30-aarig Mand begynder sin offentlige Virksomhed. Kun en eneste Gang i al den Tid bryder hans Guddomsglans igennem og spreder sit blændende Skær over den fattige Tømmermandshytte i Nazareth. Det er i Dag i Templet i Jerusalem, at Jesusbarnet aabenbarer sin Guddom — ikke ved at helbrede syge eller opvække døde, nej, paa en Maade, der netop svarer til hans i Øjeblikket fornødrede Tilstand. Som den evige Faders Søn sønderriver han den menneskelige Barndoms snævre Baand og bortkaster sin Alders Ubetydelighed og Beskedenhed. Derfor søger han til de skriftlærdes Forsamling. Han hører paa, tager Del i deres lærde Diskussion og stiller Spørgsmaal, saa de forbavses. Snart sidder den 12-aarige Dreng, der aldrig har søgt nogen Skole, i de skriftlærdes Midte som deres Lærer, og hvem der havde Øjne til at se, maatte erkende Guds Kraft, der talte i dette Barn.

Samtidig med denne Aabenbaring af Jesu Guddom gik der en anden, der ikke var mindre herlighedsfuld og stor-slaaet. Ogsaa den sker ved, at Jesus gennembryder Barne-skikkelsens ydmyge Kaar. Ligesom han i de skriftkloges Møde viser sig ophøjet over Barnets aandelige Ringhed og Uvidenhed, sprænger han i Dag ogsaa de Baand, der knytter ham til hans Forældre. Han unddrager sig for en Stund sine Forældres Myndighed. Han bliver tilbage uden at spørge om Lov, uden at undskylde sig, uden at sige et eneste Ord derom til sine Forældre. Senere vil Jesus vise sig som Sabbatens Herre, ω : som Gud, netop ved at sætte sig ud over Sabbatsbudet. Med en vis Forkærlighed henlægger han sine Helbredelser til denne Dag. Paa en lignende Maade viser han sig i Dag som sine Forældres Herre.

At denne Aabenbaring maatte være smertefuld for dem, laa i Sagens Natur. Ethvert undskyldende Ord vilde have tilsløret Aabenbaringens Glans. Det var ikke Ringeagt og Hensynsløshed, men guddommelig Majestæt, der udtrykkes i de ophøjede Ord: »Hvorfor har I søgt efter mig? Vidste I ikke, at jeg bør være i det, som er min Faders?« Og naar der staar: »Men de forstod ikke det Ord, som han taledet til dem,« saa var det ikke, fordi de manglede Forstaaelse for hans Guddom, men det var snarere Hjertet, der ikke kunde følge med, der skulde give Afkald paa de stærkeste og sarteste Følelsers Tilfredsstillelse.

Kun et Øjeblik blusser Jesu Guddom op; saa bliver der Stilhed og Mørke igen. »Og han drog med dem og kom til Nazareth; og han var dem underdanig.« Aabenbaringen i Jerusalem skulde ligesom danne en gylden Baggrund for og give os den rigtige Forstaaelse af Jesu Fornedrelse i Nazareth.

A. Menzinger.

Kærlighed til Paven.

Pius X.s Vaaben.

Den internationale Præsteforening *Unio apostolica*, der tæller c. 12.000 Medlemmer, fejrede i Fjor sit 50-aarige Jubilæum. I Anledning heraf foranstaltede den et Pilegrimstog til Rom, hvori der deltog omkring 250 Medlemmer fra alle Lande. Den 18. November modtoges Pilegrimmene i en højtidelig Audiens af den Hellige Fader, der selv tidligere havde været Medlem af Foreningen og som Pave overtaget Protektoratet over den. Den Hellige Fader holdt ved denne Lejlighed en Tale, der gjorde dybt Indtryk paa de tilstedeværende, og som her skal gengives i Oversættelse efter en Offentliggørelse i Bladet *Osservatore Romano*:

»Jeg takker eder, mine kære Medbrødre, for de varme Følelser, som har ført eder til Vatikanet for her sammen med den gamle Medbroder at fejre 50-Aars Dagen for *Unio apostolica's* Grundlæggelse. Af hele mit Hjerte takker jeg eder derfor og beder Herren om at belønne eder for dette Bevis paa eders Kærlighed. Desuden lykønsker jeg mig selv til, at jeg med eder er traadt ind i denne Forening til trofast at overholde alle præstelige Forpligtelser, en mægtig Hjælp til at blive det høje Kald tro, som Herren har kaldet os til; han har nemlig kaldet os med en hellig Kaldelse, for at vi skulde være hellige og uplettede. Og naar den hellige Petrus taler om de Kristne som »et helligt Folk, et udvalgt Folk, et kongeligt Præstedømme«, hvor meget mere bør man ikke kunne sige dette om os, Guds

Stedfortrædere her paa Jorden, Husholdere over hans Hemmeligheder, hvem han ikke kalder sine Tjenere, men sine Venner.

For at naa til denne Hellighed anbefaler jeg eder altid trofast at overholde vor Unions Regler og altid vogte jer for nogen Sinde og af nogen som helst Grund at fritage jer selv for de Forpligtelser, den paalægger eder, nemlig: Betragtning, aandelig Læsning, Samvittighedsransagelse og Besøg ved det h. Sakramente; thi naar I gør det, vil I blive gode og hellige. Naar man adspredes ved for mange andre Beskæftigelser; glemmer man let de Ting, som fører til Fuldkommengørelsen af det præstelige Liv; man skuffes let og tror, at man allerede kun ved Beskæftigelsen med Sjælesorg ogsaa bevirker sin egen Helligelse, medens dog ingen giver, hvad han ikke har, og man ogsaa selv maa være hellig for at kunne gøre andre hellige.

End videre har I ogsaa meget træffende sagt, at det karakteristiske Kendetegn for Unio apostolica's Præster er Kærlighed til Paven, da den er et Middel til ogsaa at hellige os selv. Men for at elske Paven er det nok at tænke paa, hvem han er.

Paven er Dogmernes og Moralens Beskytter; han er de Principper betroet, som gør Familielivet ærefuldt, Nationerne store og Sjælene hellige; han er Fyrsternes og Folkenes Raadgiver; han er det Overhoved, under hvilket ingen føler sig tyranniseret, fordi han er Guds Stedfortræder; han er i Ordets egentligste Betydning Fader og forener i sig alt, hvad der bør være eder elskeligt, helligt og guddommeligt. Det synes utroligt, men er dog smertelig sandt, vedblev Paven med kraftig og bevæget Stemme, at der findes Præster, som behøver denne Formaning, og vi befinder os nu til Dags kun alt for ofte i den sørgelige Stilling, at vi maa sige til Præsterne: »Elsker Paven!«

Og hvordan skal man elske Paven? »Ikke med Ord og med Tunge, men i Gerning og Sandhed.« Naar man elsker en Person, søger man i alt at tilpasse sig efter hans Tankegang, opfylde hans Villie, forstaa hans Ønsker, og det gaar saa vidt, at Kærligheden til Gud forvandler vor Tilværelse, saa vi ganske gaar op i ham. Hvem der elsker, adlyder; »hvis nogen elsker mig, vil han holde mit Bud.«

Hvis man derfor elsker Paven, strides man ikke om det, han anordner eller fordrer, eller om, hvor vidt Lydigheden gaar, og i hvilke Ting man er forpligtet til at lyde; naar man elsker Paven, siger man ikke, at han ikke har talt klart nok, som om han var forpligtet til at gentage sin Villie i Øret paa hver enkelt; man drager ikke hans Anordninger i Tvivl, idet den, der ikke vil adlyde, bruger det tarvelige Paaskud, at det ikke er Paven selv, der befaler, men dem, der omgiver ham; man beskærer ikke det Omraade, paa hvilket han kan og skal udøve sin Autoritet; i Stedet for Pavens Autoritet foretrækker man ikke andres, selv nok saa lærde, Personers Autoritet, som ikke stemmer overens med Paven, og som, selv om de er lærde, dog ikke er hellige, fordi den, der er hellig, ikke kan være af anden Mening end Paven.

Det er, sagde Paven med stedse større Bevægelse og med dyb Bitterhed, det er et Udbrud, der kommer fra et Hjerte, som er fyldt med Smerte ved den Holdning, der indtages af mange Præster, som vover at diskutere Pavens Ord og Viljesytringer og at sætte sig til Doms over dem. Men I, mine kære Brødre, saaledes sluttede den H. Fader, bekend højtidelig eders Lydighed, Kærlighed og Hengivenhed for Paven. Gid Gud maa støtte eder i eders hellige Forsætter og styrke eder selv med sin Velsignelse. Denne Velsignelse nedbeder jeg over eder, eders Medbrødre, eders paarørende og alle Personer, som I holder af og tænker paa, for at den kan være Overbringeren af enhver Trøst for alle.

Næppe havde Paven givet den apostoliske Velsignelse, før den dybe Bevægelse, som de tilstedeværende vanskelig havde kunnet undertrykke, da de hørte Pavens ophøjede Ord, brød ud i et enstemmigt, begejstret Bifald, medens han smilede til denne udvalgte Skare Præster og forlod Salen for at vende tilbage til sine Privatgemakker.

Litteratur.

J. B. Winsløws Selvbiografi, udgivet af Vilhelm Maar. Octave Doin & Fils, Paris, Vilh. Tryde, København. 1912. (5 Kr.)

Naar man er vant til at høre, at der bestaar et Modsætningsforhold mellem Katholicisme og Videnskab, saa er det med en vis Tilfredsstillelse, at man tænker paa, hvorledes Medicinalhistorikeren Dr. med. *Vilhelm Maar* gennem Udgivelsen af Skrifter om og af *Niels Steno* satte den katholske danske Anatom og Geolog et smukt Minde. Ikke mindre interessant er det, at, naar *Maar* nu gaar videre i Rækken af danske Stormænd i Videnskab, det atter er en Katholik, han maa beskæftige sig med: *Jakob Benignus Winsløw*.

I en statelig Udgave foreligger nemlig nu *Jakob Winsløws* paa Fransk skrevne Selvbiografi, der for os Katholikker har den særlige Interesse, at den meget indgaaende omhandler W.s Overgang til den katholske Kirke. Læserne af Nordisk Ugeblad kender allerede de vigtigste Data i W.s Conversion gennem Jesuitfrateren Joh. Metzlers Afhandling om W. (N. U. f. k. K. Nr. 14—15 1910). Man faar dog Lyst til atter at fæstne, hvor støt, hvor redeligt W.s Conversion, som faldt i Aaret 1699, gik for sig. Han mistede ved sin Overgang til Kirken saa godt som alle sine økonomiske Hjælpekilder, som bekendt endog i den Grad, at, da han vilde lade sig indtegne til den medicinske Embedseksamen ved Universitetet i Paris, maatte han bede om at gaa op paa »Kredit« — han ejede ikke de fornødne Midler til Eksamensgebyrerne, saa det ikke er overdrevent, naar han selv fortæller, at han i visse Perioder maatte nøjes med Brød og Vand; det faldt ham ikke ind at »incommodere« sine katholske Velyndere, hvoriblandt den store *Bossuet*, med — sine Pengesorger. Det er da ogsaa fra alle Sider bleven anerkendt, at W.s Conversion udelukkende var en Frugt af redelig Overbevisning, vunden gennem grundige Studier, Bøn og Afsavn. En af W.s ældre Biografer, *C. F. W. Bendz*, udtrykker sig paa følgende Maade om dette Spørgsmaal: »Vi er saa heldige at besidde en fuldstændig og sammenhængende Forklaring af vor berømte Landsmand selv over de Grunde, der bevægede ham til at forandre sin Trosbekendelse; det var ej Katholicismens pragtfulde Cultus, ej Italiens blændende Kunst og Haabet om jordisk Fordel, der bestemte vor *Winsløw* til at forlade sin Fædrenetro og søge sin Sjæls Frelse i den katholske Kirkes Skjød, et Skridt vi naturligvis maa beklage, men i vor Smerte over dette den danske Kirkes Tab er

det dog en Trøst, at blev han end vunden for en fremmed Tro, da staaer han dog reen for lave og uædle Bevæggrunde til dette Skridt, og maatte han end bukke under i Kampen, en Kamp han vistnok ej var voksen — da see vi ham besejret af en Stridshelt, der var ham fuldkommen værdig, see ham overvunden — maaske med blændende Sophismer — men ikke ved Vaaben, vi ellers kun altfor godt kende fra det Slags religiøse Kampe.« En anden, en af *Winslows* samtidige, Professor *Wöldike*, skriver om det samme Emne saaledes: »Imidlertid skal jeg ikke forglemme den Respekt, som Enhver, der elsker gode Videnskabers Opkomst, er pligtig til at bære mod en Mand, hvis Meriter udi den lærde Verden ere saa anseelige, ej heller den Sagtmodighed, som man bør bevise imod dem, som hverken af Ustadighed eller Letsindighed, ej heller af Attraa til verdslig Ære eller Rigdom, men ikkun af en vildfarende Samvittighed er forledede til at fornægte den — maaske vel nok kendte — men ikke noksom overvejede Sandhed.«

Maars Dom er samstemmende med de to anførte Autorers. Han siger: »*W.* gik først over til Katholicismen, efter at en skrupuløs Undersøgelse havde bibragt ham den Overbevisning, at den romerske Kirke var den ene sande, og at han ikke ellers kunde vinde den evige Salighed. For den første Tid i det mindste bragte hans Conversion ham ingen Fordele.« *Maars* hele Værdsættelse af *W.* bærer Præg af Uhildethed og Klarsyn, og han er heller ikke ved Omtalen af Detaillerne ved *W.s* Overgang til Troen bragt til *Fald* for de Snarer, et saadant Emne lægger for en ikke-katholsk Forfatters Fod, om han end nok er bleven bragt til at *snu*ble.

Man kan ikke være i Tvivl om, at Udgiveren staaer paa den frie Tankes Grund. Dette kommer klart frem i Omtalen af de bekendte — for ikke at sige berømte — Trosdisputer mellem *W.* og hans Studiefælle og Landsmand *Ole Worm d. Yngre*. *Maar* skriver her til Slut: »De Spørgsmaal, de to unge Mennesker diskuterede, og hvis Løsning forekom dem at være af umaadelig Vigtighed, vilde nu til Dags sandsynligvis blive betragtede som sofistiske Distinktioner mellem to eller flere Ideer, alle med lige ringe Forbindelse med Virkeligheden. — Men man bør ikke glemme, at *W.* paa ingen Maade var forud for sin Tid, at Aar 1699 ligger Middelalderen to Hundrede Aar nærmere end 1912.« Man husker fra *Joh. B. Metzlers* Opsats her i Ugebladet, hvorledes disse Disputer kom i Stand: *W.*, som da var en Mand paa 30 Aar, aftalte med *Worm*, at de skulde mødes nogle Gange om Ugen for at drøfte de religiøse Spørgsmaal, især Controverspunkterne, for paa den Maade at sætte sig i Stand til at imødegaa de katholske Indven-

dinge og holde sig uanfægtede i den evangeliske Bekendelse. Af praktiske Grunde vilde de udføre deres Forehavende som en regelret Disput, hvor *Worm* skulde være den protestantiske Part, medens *Winsløw* skulde forfægte den katolske Sag, være Papisten, som han selv siger. Den Maade, hvorpaa de udførte deres Forsæt, fortjener i Virkeligheden den største Beundring. Det var sikkert ikke almindeligt dengang — er det vel ej heller nu om Stunder — at to Mænd giver sig til at undersøge de confessionelle Stridspunkter ud fra en saa klar og loyal Basis som den, der i Selvbiografien er angivet med disse Ord: »At vi kun vil tage for enhver af disse Religioners virkelige Lære det, som findes autentisk udtalt i deres Synodeafgørelser, deres Trosbekendelser, deres autoriserede Katekismer . . . at vi vil gaa til Værket med en god Vilje, ligefremt, uden Svig, ene og alene for at skaffe os Klarhed i de virkelige, religiøse Vanskeligheder.« Det er herom, *Maar* bruger Udtrykket puerilt; jeg synes, det var overordentlig godt stemmende med Formaålet, som var at øve sig i at imødegaa de katolske Kontroversister; det, *Maar* kalder sofistiske Distinktioner, er den nøjagtige Analyse af de Skriftsteder, hvorom der er forskellig Mening, og det, han endelig kalder »Ideer, alle med lige ringe Forbindelse med Virkeligheden,« er den kristne Læres Trosindhold. Nej, Sagen er, at *Winsløws* Metode overfor Teologien er den samme, som han høster saa megen Ros for af *Maar*, naar det drejer sig om Anatomien: »Hans Undersøgelser . . . fortjener alle Dage Beundring, saa grundige, nøjagtige, sunde og klare som de er.«

Det var fornemmelig Læsningen af *Bossuets* Skrifter, der for *Winsløw* kastede Lys over meget i Katholicismen, som hidtil havde staaet uklart og vrangt for ham. Det var da intet Under, at *W.* søgte at gøre den store Biskops personlige Bekendtskab. *W.* havde første Gang set *Bossuet* ved en Universitetsforelæsning — dog uden at tale med ham. »Hans Ansigts Udtryk af Mildhed uden nogen Slags Affektation,« siger *Winsløw*, »behagede mig i høj Grad.« Det ses, at *Bossuet* har taget vel imod *W.*, da denne, forsynet med Anbefalingskrivelser, opsøgte *Bossuet* i Meaux. *Bossuet* løste personlig en Del af *W.s* Vanskeligheder, for Restens Vedkommende henviste han ham til en af sine Præster. Det ses ligeledes, at *Bossuet* hele sit Liv igennem bevarede megen Godhed for den godhjertede og fromme *Winsløw*, men det forekommer mig dog, at *Maars* Fremstilling af *Bossuets* Forhold til *W.* lider af en vis Overdrivelse, egnet til at fremkalde Indtrykket af et lidt for ivrigt Proselytmageri hos *Bossuet*. Dennes Interesse for *W.* var levende, men havde vistnok intet at gøre med personlig

Forfængelighed, hvilken *Maar* synes at tillægge ham, naar han skriver: »Hvad *Winsløws* Conversion angaar, saa betragtede man den som en Begivenhed og en Triumf for den katholske Kirke. Thi hvor tilbageholdende og ukendt den unge Videnskabsmand end var, saa foretog han dog sin Studierejse paa Kongen af Danmarks Bekostning, og han var Slægtning af den berømte *Steno*, ved hvis Conversion i sin Tid *Bossuet* havde spillet en Rolle.« *Maar* synes ogsaa at lægge for stor Vægt paa, at *Bossuet*, da *W.* ved Firmelsen (ikke som *Maar* skriver ved den første Communion) skulde have Firmelsesnavn, fik *Bossuets* Navn: *Benignus*.

Maars Vurdering af de Følger, der i økonomisk Henseende flød af *W.s* Conversion, er i det hele ædruelig. Han udtaler sig vel ikke saa uforbeholdent som andre; hans Udtryk er, som allerede nævnt: »I det mindste for den første Tids Vedkommende skaffede Conversionen ikke *W.* nogen Fordel.« Men naar *Maar* senere skriver: »Man har foregivet — især fra katholsk Hold — at *W.s* protestantiske Fædreland vilde have været for intolerant til at tilgive *W.* hans Conversion, saa er det næppe noget, der blot har været foregivet, men vistnok nøje stemmende med Forholdene: Tolerance kendte det daværende protestantiske Danmark ikke meget til. Derimod maa man vistnok give *Maar* Ret, naar han lader skimte, at han ikke misbilliger, at den danske Konges og *Moths* Understøttelser hørte op efter *W's* Conversion, især da *W.* ikke aabent, men først sent og underhaanden satte Regeringen og *Moth* i Kundskab om sin Overgang til Troen; Opfattelsen af et saadant Skridt var den Gang jo en noget anden end nu.

Paa et enkelt Sted er *Maar* falden helt ud af den upartiske Rolle, han ellers saa rosværdigt spiller, oven i Købet paa et Sted, hvor en Indgriben var helt overflødig, der nemlig, hvor *W.*, omtaler sit Møde med sin tidligere »Skriftfader« *Krag*. Men lad os her benytte Lejligheden til at vise Læseren en Prøve af *W.s* Stil og høre ham selv fortælle:

»Danmarks Afsending, *M. Meyercrone*, havde dengang en Hjelper eller Kapellan (ministre ou aumonier) ved Navn *M. Krag* eller *Krahe*, som ikke blot havde været min Ven, hvem jeg havde vist visse Tjenester, men ogsaa min Skriftfader paa luthersk Vis, men som jeg ikke havde set i lang Tid. Han kom nogle Dage efter paa Visit, og efter Udveksling af de sædvanlige Høfligheder sagde han, at han havde hørt noget om mig, som havde berørt ham ilde, hvis det var sandt, og at en saadan Nyhed ikke vilde have forbavset ham, hvis det havde drejet sig om nogle Fritænkere fra Landet her, men som han ikke kunde tro om mig, nemlig at jeg var bleven Katholik. Da jeg svarede ham,

at det netop var sandt, blev han herover saa overrasket, at hans Stemme skælvede, og efter at have udtalt sin Forundring over, at et fornuftigt Menneske, saa oplyst og af saa fast en Karakter som jeg, kunde gøre noget saadant, spurgte han mig, om jeg communicerede paa katholsk uden at nyde Vinen, hvorom *Skt. Paulus* siger: Hvo som æder og drikker uværdig etc. Jeg svarede bejaende, at det kun var fire Dage siden, jeg havde haft den Lykke, og at Apostlen paa det anførte Sted ikke siger *æder og drikker*, men *æder eller drikker*, idet jeg viste ham Stedet i den græske Udgave af det nye Testamente.«

Til dette Ordskifte knytter *Maar* i en Fodnote følgende Udtalelse, som forekommer os at være en Plet paa den ellers loyale Fremstilling af *W.s* katholske Periode. Han skriver: »*Winsløw*, som synes at have været mere bevandret i den hellige Skrift end den lutherske Prædikant, har forvirret denne sidste ved at anføre for ham Teksten fra I Cor. XI, 27; men han vogtede sig vel for at anføre I Cor. XI, 29: Qui enim manducat et bibit indigne, iudicium sibi manducat et bibit, non dijudicans corpus Domini (Vulgata).« Hertil maa vi bemærke, at der i *W.s* Fremstilling ikke er noget som helst, der berettiger *M.* til at fremsætte en saa stærk Beskyldning for Underfundighed mod *W.*, som *Maar* gør det med Bemærkningen i Fodnoten. For det første giver som sagt *Teksten* hos *W.* ikke noget Holdepunkt for en saadan Antagelse, og for det andet er en Underfundighed hos *W.* som den her nævnte jo stik imod det Princip, som *W.* altid baade forfægtede og fulgte i religiøse Sager, det Princip, som han selv i sine Samtaler med *Ole Worm* krævede opretholdt med Ordene: que nous agirions bonnement, naïvement, en allant au fait sans détour — at vi vil gaa til Værket med en god Vilje, ligefremt, uden Svig. Saalænge der altsaa ikke foreligger Bevis for det modsatte, bør vi gaa ud fra, enten at ogsaa *Krag* er gaaet ud fra Teksten i 27. Vers, eller at *W.* har ment, at det var denne Tekst, det drejede sig om, og ikke om Vers 29. Endelig skal her kun lige bemærkes, at som bekendt støtter Katholikkernes Forsvar for Nadveren under een Skikkelse sig jo paa helt andre og vægtigere Grunde end Bogstaven, men naar *Krag* endelig paaberaaber sig Bogstaven, saa gør *W.* ham med Rette opmærksom paa, at selv efter Bogstaven faar Protestanterne ikke Medhold.

Denne Fodnote med dens deri indeholdte Beskyldning kunde vi altsaa have ønsket uskreven. Det er vel ogsaa et Spørgsmaal, om alle vil være enige med *Maar* i hans Dom om *W.*, naar han betegner *W.* som »bigot, overtroisk, bornert«. Disse Ord er sikkert for skarpe; modificerede

vilde de have haft mere Udsigt til at vinde Tilslutning. Thi man kan vel næppe nægte, at *W.* ikke hører til de Skikkelser, der, som det var Tilfældet med hans Slægtning *Steno*, virker begejstrende og tændende hos dem, der beskæftiger sig med ham. Han aftvinger Respekt, man føler ogsaa Stolthed over, at det 18. Aarhundredes største anatomiske Navn bæres af en dansk Mand; som Kristen virker han opbyggende ved et Levned, ført fuldt ud i Overensstemmelse med de kristne Principper: han holdt *Budene* med ubrødelig Troskab, men han var ikke et Geni som *Steno*, ilede ikke som denne forud for sin Tid og øvede ikke Dyder paa den heltemæssige Maade som *Steno*, der *gik hen og solgte alt og gav det til de fattige*.

Ser vi nu bort fra de her gjorte Indvendinger, saa nødes man til Slut til at rette en Tak til *Maar* for, hvad han i det foreliggende Værk har ydet; det er et stateligt Monument over vor fremragende Trosfælle og følger sig smukt til Monumentet over *Niels Steno*. Her, som saa ofte ellers, er vi i Gæld til hint Fond, som vil bevare Carlsberg og dets Grundlæggeres Navne gennem Tiderne: Værket er udgivet med Understøttelse af Carlsbergfondet.

Bogens første Side prydes af en snuk og kraftig Gengivelse af *Winslows* Træk, saaledes som de er os bevarede i en Statue af Kunstneren *Jean Baptiste Lemoyne*; Originalen findes i Paris, men vi ejer en god Afstøbning paa det kirurgiske Akademi i Bredgade. Busten fremstiller *Winslow* i hans Manddomsalder med et mildt, vemodigt Udtryk over de dog ingenlunde smukke Træk, hvoraf Øjnene, Næseroden og den nederste Del af Panden er de ædlest formede; Munden er uskøn, men bryder dog ikke Helhedsindtrykket, som er indadvendt Grublen og let Vemod. Trækkene svarer saaledes godt til det Billede, vi under Læsningen af Selvbioграфien danner os af *W.s* Person, og *Maar* giver os et vistnok alt i alt sandt Billede af *W.* som Menneske i det hele taget, naar han om ham som praktiserende Læge skriver: »*Winslow* har haft et stort Klientel i alle Befolkningslag, om det end er sandsynligt, at han især blev søgt af Gejstligheden og af de fattige. *Winslow* var af Naturen mild og venlig, altid rede til at yde sin Hjælp og meget elskværdig. Han var ogsaa en inderlig troende Katholik, som bad sin Rosenkrans og paakaldte den hellige Jomfru i ethvert Anliggende; da han paa samme Tid var en til det yderste samvittighedsfuld Læge, ejede han alle Betingelser for at blive skattet af det store Publikum. Man har ogsaa fremhævet, at han var ligesaa venlig og omhyggelig overfor sine fattige syge som overfor sit rige Klientel, en sjælden Ting ligesaavel dengang som nu.« Disse Ord om *Winslow* er baade smukke og sande, og vi

forlader det foreliggende Værk med Indtrykket af en Mand af ren og uplettet Karakter, baade gennem Portrættet af *W.s* Ydre og gennem Billedet af ham, som det tegnes for os i *Maars* Afhandling og fæstnes gennem *Winsløws* egen Skildring af sit Liv, en Mand, som besad en Kristens Dyder, foruden at han var sit Aarhundredes navnkundigste Anatom.

P. H. Perch.
Læge.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. Søndag den 2. Januar afholdt *Katholsk Ungdoms Forbund* sin Julefest i Skolelokalerne, Bredgade 67. Foreningens Præsæs, Pastor Hillebrand, talte indtrængende om det kristne Liv som en Enhed af Kærlighed og Kraft, hvis store Ideal Jesus Christus fra Krybben til Korset selv var. Foruden af en talrig Ungdom og dennes Forældre, Søskende og Venner overværedes den vellykkede Fest af flere Præster fra København og Ordrup.

— Søndag den 5. ds., Hellig tre Kongers Aften, holdt Foreningen *Unio* sin aarlige Julefest i Lokalerne, Frederiksberg Allé 11. Det blev en rigtig hyggelig Julefest med alt, hvad der hører til denne: Juletræ, ved hvilket Pastor Neuvel talte ganske kort og hjertelig til Børnene om Juletræet og Julekrybben, en Julemand, der kom med smaa Gaver til de 30 glade Børn, der var til Stede, en meget spændende Mester Jakel-Komedie af Kandidat Kejser, Julelege og Danse af store og smaa, og en hjertelig og glad Stemning fra først til sidst mellem alle Deltagerne. Ogsaa Pastor Braun gjorde Foreningen den Glæde at være med ved Festen og medbragte en venlig Julehilsen fra den højrædværdigste Biskop.

— *Den katholske Højskole* begyndte i Tirsdags paa 2den Halvdel af dette Semester. Forstanderen, *Mogens Ballin*, lagde med et »Glædeligt Nytaar« Tilhørerne paa Sinde, at uddybe Forstaaelsen af Højskolen og søge forøget Tilhørernes Antal til Glæde for begge Parter. Hr. Pastor Schmiderer holdt derefter sit Foredrag om Jerusalem, som dels var formet historisk gennem fire Tusind Aar og dels biografisk gennem Frelserens Levned. Foredraget overværedes af 160 Tilhørere.

Kjøge. Menigheden har i disse Dage haft to gode Festligheder. Søndag efter Jul holdtes Juletræ i Skolen, hvortil hele Menigheden var indbudt. St. Josefssøstrene havde pyntet et nydeligt Juletræ. Skolebørnene optraadte i forskellige smaa, til Festens Art passende Roller og gik under Salmesang rundt om Træet. Pastor Maurer og Pater Sialm, som var her nede for at deltage i Festen, talte, og til sidst uddeltes Gaver og Godter til Børnene og de voksne. Alle var glade over den smukke Fest, som St. Josefssøstrene har stor Ære af. — Den ene af St. Josefssøstrene, der vikarierer for Sygeplejersken paa Kjøge kommunale Sygehus, havde der forestaaet Pyntningen af et smukt Juletræ, som Patienterne glædede sig meget over. Denne Fest overværedes bl. a. af Repræsentanter for Byraadet, som havde bevilget Penge til Festen.

— Søndag d. 5. Januar havde Menigheden den Glæde, at nogle Børn gik til den første hellige Kommunion. Kapellet, som i hele Juletiden har været godt besøgt, ogsaa af anderledes troende, var fyldt, og der herskede under hele den hellige Messe en smuk Stemning, og Førstekommunikanternes Ansigter straaledede af Glæde. I Prædikenen fremhævede Sognepræsten smukt Dagens Betydning.

Odense. I Lighed med, hvad der har været Tilfældet i Fjor, blev der ogsaa i Aar afholdt en Bortlodning til Bedste for Menighedens fattige. Fra forskellige Sider var der skænket Genstande, mest nydelige Haandarbejder, men ogsaa andre Gaver, iblandt hvilke maa fremhæves en overmaade køn Dukkestue. Hr. Købmand Frederik Lange viste den store Venlighed at udstille alle Genstandene i sine store Butiksvinduer. Resultatet var meget tilfredsstillende; baade kunde der ydes Understøttelse til 10 Familier, og Vincents- og Elisabethsforeningen fik en større Sum anvist til deres Virksomhed. Hvor godt er det ikke at kunne berede saa mange Familier en lille Juleglæde! — Paa Nyt-aarsdag fandt Menighedens Julefest Sted. Henvend 100 voksne med flere Børn havde indfundet sig i Fyns Forsamlingshus, og det blev en hyggelig Familiefest, hvor gamle og unge tilbragte nogle glade Timer omkring Juletræet og paa anden forskellig Maade. Med Ønsket om, at man snart kunde samles til en lignende Fest, skiltes man, og enhver gik fornøjet og tilfreds til sit Hjem. En særlig Tak skyldes St. Josefssøstrene for den Omhu, hvormed de paa en smagfuld Maade havde truffet en stor Del af Forberedelserne.

Portugal. Da de portugisiske Republikanere grundlagde det nuværende Regimente, erklærede de for al Verden, at de var de sande Venner af Friheden. — Frihed for Talen, Frihed for Pressen, Frihed af enhver Slags. Det viste sig

dog hurtig, at i Stedet for Frihed etablerede de republikanske Magthavere det brutaleste Tyranni. For alle, der ikke havde samme Anskuelse som de, blev det næsten utaaleligt at leve i Portugal. Aviser, som vovede at fremkomme med den ringeste Kritik af Regeringens Handlinger, blev beslaglagt, og der oprettedes den strengeste Censur for at forhindre, at Pressen skulde bringe Bud til andre Nationer om de Rædselsgerninger, de elendige Magthavere begik. En af de Journalister, hvis Avis maatte ophøre med at udkomme, var Homen Christo. Han tog til Paris med sin Søn og lod atter sin Avis udkomme derfra. I den fortalte han klart og tydelig Sandheden om de Frihedens Elskere, som misregerer Portugal. Disse vred sig som Orme ved Lyset og anmodede den franske Regering om at udjage Homen Christo og hans Søn. Poincaré var straks rede til denne lille Haandsrækning — det er nemlig samme Maade, den franske Regering praktiserer Frihed paa — men efter at Udvisningsordren var udstedt, opdagede han, at den velkendte Socialist Jaurès og andre indflydelsesrige franske Journalister ikke havde samme Opfattelse af Pressens Frihed, idet de protesterede mod Udvisningen. Han ombestemte sig derfor og tilbagekaldte Udvisningsordren, men Frimurernes Indflydelse i Lissabon sejrede dog tilsidst. De portugisiske Ministre er blevet ved med at øve det stærkeste Pres paa Poincaré, og man fortæller nu, at Udvisningen af de to hæderlige Mænd staar for Døren. Man kan dog være sikker paa, at heller ikke derved er Munden stoppet paa de uforfærdede Journalister, i hvert Fald er der jo hinsides Kanalen et Land, hvor Frihed ikke er et Mundsvejr og det jammerligste Skalkeskjul for et uretfærdigt og ulovligt Despoti, men Tilladelsen til uhindret at tale Sandhed og øve Ret.

Australien. Denne Verdensdel ligger saa fjern, at det kun er sjældent, at Efterretninger derfra naaar til os; og dog har der længe pulseret et rigt katolsk Liv derovre, og næst efter det anglikanske Samfund er det katolske det største. Siden Kardinal Moran døde, er denne Verdensdel ikke repræsenteret i Kardinal-Kollegiet; nu fortælles der, at der er indsendt et Andragende til den Hellige Fader, at hvis han skulde ville vælge en Kardinal i Australien, hans Valg da maatte falde paa Ærkebiskop Carr. Ansøgningen er underskrevet af samtlige Ærkebiskopper og Biskopper i Australien.

Conventus pastoralis missionariorum insulæ Selandiæ erit die 13. hujus hora quarta cum dimidia.

St. Knuds Kapel. Mariabørnskongregationen af den ubemittede Undfangelse holder offentligt Møde Onsdag d. 15de Jan. Kl. 7¹/₂ Aften og Fælleskommunion Søndag den 19. Kl. 7 Morgen.

Gudstjenesten i København.

Søndage.

- St. Ansgars Kirke.** Form. Kl. 8 stille Messe; Kl. 10 Højmesse med Prædiken; Aften Kl. 6 Andagt.
- Jesu Hjertes Kirke** (Stenosgade). Form. Kl. 7, 7¹/₂ og 8¹/₂ stille Messe; Kl. 10 Højmesse med Præd.; Aften Kl. 6 Andagt med Prædiken.
- St. Josefs Kirke** (Griffenfeldtsgade). Form. Kl. 6¹/₂ stille Messe; Kl. 9 Højmesse med Prædiken; Efterm. Kl. 3 Andagt.
- St. Knuds Kapel** (Vestervoldgade 115). Form. Kl. 7 Højmesse; Efterm. Kl. 3 Andagt med Prædiken.
- Immaculatakirken** (Strandvej 91). Form. Kl. 7 stille Messe; Kl. 10 Højmesse med Prædiken; Efterm. Kl. 2¹/₂ Vesper.
- St. Josefs Kapel** (Toldbodvej 14). Form. Kl. 6 stille Messe.
- Rosenkranskirken** (Boyesgade). Form. Kl. 8 stille Messe; Kl. 10 Højmesse med Prædiken; Aften Kl. 5 Andagt.
- Assumptionskapellet** (Amalievej 14). Højmesse Kl. 8¹/₄ (den h. Kommunion kan ogsaa modtages Kl. 7¹/₄) med fransk Prædiken; Kl. 5 Efterm. Andagt. (Det allerhelligste Sakramente er **daglig** udstillet Kl. 8—5.)
- St. Annæ Kirke** i Sundby. Form. Kl. 8 stille Messe; Kl. 10 Højmesse med Prædiken; Aften Kl. 6 Andagt.
- St. Andreas Kirke** i Ordrup. Form. Kl. 7 og 7³/₄ stille Messe; Kl. 10 Højmesse med Prædiken; Kl. 5 Andagt.
- St. Hans Kapel** i Hørsholm. Hver anden Søndag Messe med Prædiken Kl. 9¹/₄ Form.

Stille Messer paa Hverdage.

St. Ansgars Kirke Kl. 7 og 8¹/₄; Jesu Hjertes Kirke Kl. 7, 7¹/₂ og 8¹/₂; St. Josefs Kirke Kl. 5¹/₄ og 6¹/₂; St. Knuds Kapel Kl. 6¹/₂; Immaculatakirken Kl. 6¹/₂; St. Josefs Kapel Kl. 6¹/₂; Rosenkranskirken Kl. 6¹/₂ og 8¹/₄; Assumptionskapellet Kl. 6¹/₂ (Kl. 5 Efterm. Andagt); St. Annæ Kirke Kl. 6 og 8; St. Andreas Kirke Kl. 6, 6¹/₂, 7¹/₂ og 8¹/₄.

Ansgariusforeningen. Medlemsliste for 1912 samt Beretning om Foreningens Virksomhed m. m. bliver trykt i Januar Maaned og udsendes til Medlemmerne ved Indsendelsen af Aarsbidraget (2 Kr.).

Eventuelle Rettelser og ikke mindst **Indtegning af nye Medlemmer** bedes sendt til St. Ansgars Menighedskontor, Bredgade 69, 2. S. o. G. Telefon Palæ 654 (1—4).

Absalonskort og Mærker

faas Købmegegade 48 (Hoffmann), Vesterbrogade 18 (Hoffmann), Frederiksberggade 34 (Bæklund), Kompagnistræde 9 (Sieglér), Bredgade 69, 2. S. o. G. (Menighedskontoret), Enighedsvej 6, Charl. (Ballin), i samtlige Ungdomsforeninger, Højskolen, Unio, samt hos Hovedforhandleren A. V. Günther, Bangertsgade 11. Telf. 4110. Mærkerne koster 1 Kr. pr. Ark à 50 Stykker (3 Øre pr. Styk), Brevkortene henholdsvis 5 og 10 Øre Stykket.

Mariakongregationen for Mænd afholder Fælleskommunion i Jesu Hjertes Kirke Søndag d. 12. Januar Kl. 8,30.

Slutningen af Hovedartiklen i Nr. 1 har ikke kunnet følge i dette Nummer.

Unio. Fredag d. 17. Januar alm. Mødeaften. **Søndag den 2. Februar: Fastelavnsfest.**

K. U. F. Katholsk Ungdomsforbund afholder Møde i Lokalet Bredgade 67² o. G. Søndag d. 12. Januar Kl. 7. Foredrag: Jesuiterkampen i Tyskland. — Andagt i St. Ansgars Kirke Kl. 6.

Kirkelig Kalender.

12. Jan. 1. Sønd. e. H. 3 Konger.	19. Jan. Søndag Septuagesima.
13. — Mandag. Oktav af H. 3 Konger.	20. — Mandag. Jesu Navnefest.
14. — Tirsdag. Hilarius, Biskop og Kirkelærer.	21. — Tirsdag. Knud Konge, Martyr.
15. — Onsdag. Paulus Eremit, Bekender.	22. — Onsdag. Vincentius og Anastasius, Martyrer.
16. — Torsdag. (2. S. e. H. 3 K.)	23. — Torsdag. Marias Trolovelse.
17. — Fredag. Antonius, Abbed og Bekender.	24. — Fredag. Timotheus, Biskop og Martyr.
18. — Lørdag. Petri Stol i Rom.	25. — Lørdag. Pauli Omvendelse.

Et Ord til hver Dag.

12. Jan. Guld prøves i Ild og Mennesker, som er Gud velbehagelige, i Fornedrelsens Ovn. (Sirak II.)	riges Huse? — Du ser klart, hvad de har, men du ser ikke, hvad de savner. (St. Ambrosius.)
13. Jan. Ja, at en for alle døde gav Guds Kærlighed sin Glans; alle Jordens Roser røde ej forslaa til Lammets Krans. (Grundtvig.)	16. Jan. Hvad skal jeg give Herren til Gengæld for alt, hvad han har givet mig? (Ps. CXV.)
14. Jan. Husk fra Tid til anden at samle dit Sind og saa at sige nu og da tage din Tilflugt til dig selv. (St. Bernhard.)	17. Jan. Den er ikke i Sandhed taalmodig, der kun vil taale saa meget, som det synes ham godt, og af hvem det behager ham. (Thomas a Kempis.)
15. Jan. Er du blændet af det Guld, der skinner i de	18. Jan. Hvo som mener at staa, skal se vel til, at han ikke falder. (1. Kor. X.)

Den katholske Højskole.

Møde Tirsdag den 14. Januar Kl. 8 Aften.

Johs. Jørgensen: Hvorfor jeg er Katholik.

Hotel Dannevirke, Studiestræde 38, 2den Sal.

Kort og Billeder i stort Udvalg, c. 50 forskellige, alle med dansk Tekst — Postkort, Medailler, især af den h. Benedikt med tilhørende Benedikt-Seddel — smukke Postkort med religiøse Motiver — Kors, Krucifikser, Rosenkranse — faas alt sammen til billige Priser Hverdag fra Kl. 3—8 i Frederiksborg Allé 15—17.

Kalenderen for 1913 er nu udkommet og kan faas paa **Menighedskontoret**, Bredgade 69, 2. Sal o. G. (1—4. Telefon Palæ 654) samt ved Kirkerne. Pris **25 Øre**. Ved Indsendelse af 30 Øre i Frimærker tilsendes Kalenderen portofrit.
Ansgariusforeningen.

Lærerinde. En ung **musikalsk** Pige, romersk-katholsk, som kan undervise en Pige paa 14 Aar i alm. Skolefag, kan faa Plads til 1. Maj hos Hofjægermester **Garth-Grüner**, L. Svenstrup pr. Ringsted.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

61. AARGANG.

„Nordisk Ugeblad“ udgives af Ansgariusforeningen og udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader samt paa Ugebladets Ekspeditionskontor, Bredgade 69, 2. S. o. G. 1—4. Telef. Palæ 654. — Redigeret af Niels Hansen, cand. mag., Viggo Rothés Vej 14, Charlottenlund. (Træffes bedst Kl. 4—6 Efterm.) Telefon Helrup 657 y.

Nr. 3.

Søndag den 19. Januar.

1913.

INDHOLD: Smaa Indledninger. — Det henrundne Aar. — Hvor mange Katholikker findes der i Danmark? — Den katholske Søster paa Køge Sygehus. — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Tyskland. Rom. — Et Ord til hver Dag. — Bekendtgørelser.

Smaa Indledninger.

153.

»Du skal kalde hans Navn Jesus«.

Herligt og smukt skildrer den h. Bernhard i den bekendte Hymne *Jesu dulcis memoria* vor Frelser's h. Navns Ophøjethed og Sødme, dets Kraft og Velsignelse.

Hvor sødt, o Jesus, er det mig
At kunne tænke tit paa dig.
Saa sød er ej den bedste Sang,
Saa sød er ingen Toneklang.
Ja, hvilken Tanke er vel skøn
Som Jesus Christ, Gud Faders Søn! (Salmebog Nr. 83.)

Det er det *helligste* og *mest ophøjede* Navn. Et Navn, som stammer fra Himlen: »Du skal kalde hans Navn *Jesus*.« Et Navn, som rummer alt, hvad der er os helligt og kært, thi Navnet *Jesus* minder os om hele Forløsningsgerningen, om Forløsningsens Frugter, om selve den anden Person i Guddommen, som er bleven Menneske, har boet iblandt os og er bleven vor Frelser og Forløser. »Du skal kalde hans Navn *Jesus*; thi han skal frelse sit Folk fra deres Synder.« Navnet *Jesus* betyder jo Frelser og er paa det inderligste knyttet baade til Gud og til Menneskenes evige Frelse. Deraf den h. Bernhard's begejstrede Ord! — At dette Navn er det mest ophøjede Navn, ved vi igen af Guds Mund: »Gud har ophøjet ham og givet ham et Navn, som er over alle Navne, at i Jesu Navn alle Knæ skal bøje

sig, deres, som er i Himlen og paa Jorden og under Jorden, og enhver Tunge skal bekende, at den Herre Jesus Christus er i Gud Faders Herlighed.«

Jesu Navn er end videre det *mægtigste* Navn. Mægtigt i Himlen, mægtigt paa Jorden og mægtigt under Jorden. I Himlen er det skattet af Gud selv, elsket af alle Engle og Helgener, paa Jorden bliver det tilbedet af Mennesker, viser det sig mægtigt paa en underfuld Maade, og af de onde Aander er det frygtet; thi dette Navn er Frelserens Navn, som har knust den onde Fjendes Magt og tilintetgjort hans Herredømme. »I Jesu Christi af Nazareths Navn rejs dig op og gaa« — siger Apostlen Petrus til den halte. Og da det høje Raad spørger Apostlen: »Af hvad Magt og i hvilket Navn har I gjort dette?« svarer Petrus: »Ved vor Herres, Nazaræeren Jesu Christi Navn — — — staar denne helbredet for eder — — og der er ikke Frelse i nogen anden; thi der er intet andet Navn under Himlen givet Menneskene, hvorved vi skal frelles.« — Kan der vel findes Ord, som bedre kunde beskrive og skildre Jesu Navns Magt og Kraft?

Nu kommer det kun an paa, at vi agter paa den h. Paulus' Ord: »Og alt, hvad I gør i Ord eller i Gerning, det gør alt i den Herres Jesu Christi Navn!« Den h. Paulus selv har gjort det, som vi ved af hans Breve, thi han fører altid sin Frelseres Navn i Munden og skriver det i sine Breve. Den h. Bernardin af Siena har gjort det, og den h. Bernhard ligeledes, og den h. Capistran havde altid Jesu hellige Navn i sit Hjerte og paa sine Læber. Og St. Franciskus, St. Ignatius, St. Alphonsus har gjort det. Skriveren af disse Linier kan fra sin Barndom huske en Prædiken af en Jesuitpater, der fortalte, hvorledes hans fromme Moder begyndte hvert Arbejde med at udtale Jesu h. Navn, og hun havde den Mening derved at bede Gud om den Naade at kalde Sønnen til Præstestanden — og Herren hørte hendes fromme Bøn.

»Sandelig, sandelig siger jeg eder, naar I beder Faderen om noget i mit Navn, saa vil han give eder det.« Derfor siger Kirken ved alle sine Bønner: ved den samme Jesu Christus, vor Herre.

Derfor formaner Præsten den døende Kristen paa Dødslejet (ved Meddelelsen af de sidste hh. Sakramenter) til endnu en Gang at udtale Jesu h. Navn med sin Tunge eller i det mindste i sit Hjerte. — Maatte ogsaa vi efterleve disse Formaninger, at begynde, at gøre, at lide, at fuldbringe alt i Jesu Navn, med Andagt at udtale Jesu h. Navn, især ogsaa den smukke katholske Hilsen: »Lovet være Jesus Christus — i al Evighed. Amen.«

Det henrundne Aar.

II.

(Sluttet.)

At give en Oversigt over og endnu mere en Bedømmelse af et tilbagelagt Aar er endnu vanskeligere, naar det gælder hele Kirken, end naar Talen blot er om saa lille en Part eller Partikel af den, som det katholske Vikariat Danmark udgør. De følgende Linjer skal derfor ogsaa blot være et lille Resumé af de Begivenheder, der rundt om i de forskellige Lande har betydet mest for Kirkens Trivsel og Vækst.

Naar vi først vender os mod det Land, der af alle fremmede staar os nærmest, nemlig vort Broderland Norge, har der her ikke fundet store eller afgørende Begivenheder Sted. For Kirken synes Aaret 1912 at have været et jævnt og roligt Udviklingens Aar. Under stor Tilslutning fejredes i Maj Maaned Biskop Fallizes fem og tyve Aars Jubilæum som Leder af den katholske Kirke i Norge, og han modtog megen Anerkendelse baade fra verdslig og kirkelig Side. Der har i Aarets Løb fundet ikke saa faa Præsteflytninger Sted. En af Landets dygtigste Præster, Pastor Wang fra Bergen, har været syg næsten hele Aaret, og han ligger endnu stadig væk syg.

Fra Tyskland med den store Spænding mellem Protestanter og Katholikker kan der altid blive en Del at fortælle. Aviserne har berettet om en Del Frafald fra den katholske Kirke, Frafald, som Kirken beklager for Sjælens Skyld, der helt kommer uden for dens Paavirkning, men kun kan føle som en Lettelse, da de Frafald, hvorom Talen er, sikkert aldrig skyldes religiøse Motiver. Der har været en Del Uenighed mellem Katholikkerne angaaende den bedste Ledelse af de sociale Foreninger, idet et Parti vilde have disse ledede i udelukkende katholsk Aand, andre paa en noget bredere Basis. Den Hellige Fadens Mellekomst synes at have bragt Striden til Afslutning; han bestemte som bekendt, at ihvorvel han satte de første højest, burde de sidste paa ingen Maade forkastes, naar de paa Grund af de særlige Forhold var de mest hensigtssvarende. I Aarets

Begyndelse fandt Valget til Rigsdagen Sted, hvilket mange Pessimister havde spaaet vilde blive tilintetgørende for det katholske Centrumsparti; dette gik dog atter ind i Rigsdagen med næsten det samme Antal Pladser, medens de konservative var gaaet stærkt tilbage og Socialisterne betydelig frem. I Slutningen af Aaret vakte Striden om den sidste Rest af Jesuitloven betydelig Opsigt, og den protestantiske Intolerance har foreløbet sejret i dette Spørgsmaal; dog er Sagen langt fra bragt til Ro endnu, og Enden kommer maaske ikke til at ligne Begyndelsen. Af fremragende Mænd, der i Aarets Løb er afgaaet ved Døden, skal fremhæves: Ærkebiskop Abert af Bamberg, Hjælpebiskop Gockel af Paderborn, Kardinalærkebiskop Fischer af Köln og Prinsregent Luitpold af Bayern.

I England har Udviklingen i Fjor i de tre nye Ærkebispedømmer, hvori Landet 1911 blev inddelt, været rig og lykkelig. Efter amerikansk Mønster gaar den katholske Propaganda, væsentlig støttet ved Motorkapellet, frem mange Steder, hvor man aldrig har hørt et katholsk Ord, dog stødse efter det gyldne Princip, at de aldrig angriber Protestanterne, men kun forkynder og forklarer den katholske Tro og Praksis. Lovforslaget om Irlands Selvstyre, hvilket de fleste Katholikker med Iver har støttet, har i høj Grad optaget Sindene; forhaabentlig betyder dets Gennemførelse stor Fremgang for Irland i alle Henseender.

Hvad Belgien angaar, saa var den store Valgsejr ved Parlamentsvalgene for det katholske Parti Aarets Hovedbegivenhed. Ogsaa der havde Sortseere spaaet om Katholikkernes Tilbagegang, medens Resultatet blev en glædelig Fremgang. Derved lagdes der Grund i de følgende Aar ikke alene for gode Kaar for Kirken, men for Lykke og Tilfredshed i hele Landet, ikke mindst blandt Smaafolk og Arbejdere.

I Frankrig har der været arbejdet med Energi og Held i det forløbne Aar. Vel er den gudløse Regerings og Embedsmændenes Had mod Kirke og Kristendom lige stort, men paa mange Punkter mærkes det dog, at de ikke mere har den almindelige Sympati i den Grad som tidligere. Man er ofte misfornøjet med de verdslige Sygeplejersker og ønsker de barmhjertige Søstre tilbage, ja har endog nogle

Steder opnaaet dette. Der har i Deputeretkammeret gentagne Gange været Forslag fremme om at bevare Kirkebygningerne, der flere Steder er slemt medtagne, fordi de som Følge af Adskillelsesloven ikke holdes vedlige af Staten og ikke maa istandsættes af private; det er ikke kristelige Grunde, der dikterer den nyvaagnende Interesse, men historisk Sans og glædelig Ærbødighed for Frankrigs gamle kristne Traditioner. Adskillelsesloven, som Katholikerne mange Steder først saa paa med Frygt, og som ogsaa i nogle Henseender har været til Skade, har alligevel i flere Henseender været til stor Gavn, bl. a. har den gengivet de franske Katholikker deres Handlefrihed. De snedigste af Kirkens Fjender indsaa dette allerede, da Loven fremkom, og var slet ikke Venner af den. Især i Paris har den katholske Energi sat de skønneste Frugter. Fra 1906—1911 (Adskillelsesloven kom i 1905) tiltog Paris med 125.000 Indbyggere og dens Forstæder med c. 180.000. Medens det tidligere, da Konkordatet bestod, paa Grund af Regeringens Krakileri var umuligt at oprette et eneste nyt Sogn, er der i de seks Aar i selve Byen Paris oprettet 9 nye Sogne, af hvilke 5 har faaet helt nye Kirker, medens i de 4 andre de tidligere Fialkirker er blevet til selvstændige Sognekirker. 6 nye Sognekirker skal oprettes, til hvilke alle man har købt ny Grund. Der er endvidere aabnet 12 nye Fialkirker, af hvilke 5 er Nybygninger, de andre Klosterkapeller, der blev lukket i 1901. I Forstæderne er der oprettet i samme seks Aar ikke mindre end 15 nye Sognekirker, og 3 Sognekirker til er under Opførelse. Der er bygget 15 Fialkirker, og 7 skal opføres paa Grundstykker, der allerede er erhvervede. Det er ialt 70 nye Kirker bygget, oprettet eller paabegyndt siden 1906 i Paris og Omegn. — I mange andre Henseender har Vantroen baaret sine sikre og sørgelige Frugter, f. Eks. hvad Forbrydelser, Befolkningens Aftagen o. s. v. angaar, hvad der især skal gøres opmærksom paa her, fordi det kun er sjældent, at Afkristning og Demoralisering saa tydelig kan ses at gaa Haand i Haand som her. — Af Dødsfald skal fremhæves Kardinalærkebiskop Coulliés af Lyon.

For Østerrigs Vedkommende var det den store eukaristiske Kongres i Wien, der tog alles Interesse fangen.

Skønt den næsten udelukkende foregik i øsende Regnvejr, blev den dog en vældig Demonstration for Østrigernes og mange andre Folkeslags Trosiver. De Angreb, som senere er fremkommet fra jødisk og frimurerisk Side, har saa tydelig været dikteret af Had til Sagen, at de ikke har kunnet gøre Indtryk paa uhildede. Valgene til Borgerrepræsentationen i Wien gav atter Katholikerne et smukt og solidt Flertal.

I de sydeuropæiske Lande har Spændingen stadig været stor mellem Kirken og Staten, men denne sidste har dog stadig frygtet for at sprænge Baandene, der bandt den sammen med Kirken. Det er jo for et Par Aar siden sket for Portugals Vedkommende, men Landets Udvikling, ogsaa i det sidste Aar, har ikke været af den Karakter, at det skulde give noget andet Land Lyst til at slaa ind paa den Bane. Dog kan Forholdene baade i Spanien og især i Italien nærmest sammenlignes med en »væbnet Freds«. Hvad Balkanhalvøen angaar, kan det siges, at Krigen har gjort alle Forhold, ogsaa de kirkelige, højst usikre. Frankrig, som i Hjemlandet forfølger Kristendommen, vil i Orienten nødig opgive Protektoratet over de Kristne.

I de øvrige Verdensdele maa Aaret 1912 nærmest kaldes et lykkeligt Aar for Kirken. Der har ikke været fremtrædende Ulykker, men til Gengæld mange Steder, f. Eks. i De nordamerikanske Fristater, stor og lykkelig Fremgang. I Enkeltheder at fremdrage de enkelte Lande her vilde være for stort og uoverkommeligt et Arbejde; enkelte fremtrædende Begivenheder bliver meddelt, naar de forekommer. Men en umaadelig Byrde maa hvile paa den gamle Mands Skuldre i Rom, igennem hvis Haand, næst Gud, den hele mægtige Udvikling maa siges at gaa. Det synes at være et uendeligt Ansvar og Arbejde for et Menneske, og det var sikkert heller ikke til at bære, hvis ikke Herrens Velsignelse i ganske særlig Grad hvilede over Sankt Peters Efterfølger. En mægtig Hjælp har han sikkert ogsaa deri, at hele Kirken stadig væk beder for ham, som den gjorde for Petrus i Fængslet (Ap. Gern. 12,5), en Bøn, som vi danske Katholikker vil anse det for en Ære at tage Del i.

N. H.

Hvormange Katholikker findes der i Danmark?

Som bekendt fandt den sidste Folketælling Sted her i Landet den 1. Februar 1911. Det varede meget længe, før *Statistisk Bureau* naaede til at kunne meddele, hvad Resultat Folketællingen gav med Hensyn til Befolkningens Fordeling blandt de forskellige Konfessioner. Først lige op til Jul kom Resultatet til at foreligge i 17. Aargang af *Bureauets Statistiske Aarbog*.

Berlingske Tidende sammenfattede 4. Januar Resultatet, for saavidt det angaar os, i følgende Ord: »*Det næststørste Trossamfund i Danmark (efter Folkekirken) er det romersk-katholske, som tæller 9821 Medlemmer (deraf 3393 i Københavns Kommune). Dette Trossamfund har haft en stærk Tilvækst i de sidste 10 Aar, den relativt stærkeste af alle Trossamfund, nemlig fra 5373 i 1901.*« — —

Folketællingen fandt som sagt Sted 1. Februar 1911. Det apostoliske Vikariat lader hvert Aar — paa Grundlag af de forskellige Sognepræsters Opgivelser — udarbejde en statistisk Oversigt over Katholikkernes Antal, over de stedfundne Daabshandlinger, Optagelser, Ægtevielser, Dødsfald, o. s. v. Denne Statistik udarbejdes i Oktober Maaned, og det er da interessant at sammenligne Katholikkernes Antal, som det findes opgivet i Vikariatets Statistik af Oktober 1910, med det Tal, som den nogle Maaneder senere stedfundne Folketælling gav til Resultat.

Det viser sig da, at vor egen Statistik langt fra at overdrive Katholikkernes Antal har været overmaade beskeden og sat dette betydelig lavere, end det i Virkeligheden var. Medens Folketællingen nemlig viser, at der d. 1. Februar 1911 fandtes 9821 Katholikker i Danmark, hvoraf 3393 i Københavns Kommune, opgav Vikariatet i Oktober 1910 Katholikkernes samlede Antal til 8423, hvoraf 2865 i Københavns Kommune. Vore egne Tal var altsaa for det hele Lands Vedkommende omtrent 1400, for Københavns Kommunes Vedkommende mere end 500 under Virkeligheden.

Der har jo været Skumlere, som vilde paastaa, at de fra katholsk Side opgivne Tal var *for høje*. Folketællingen af 1911 viser, at det modsatte har været Tilfældet.

I Forbigaaende skal bemærkes, at da Folketællingen fandt Sted den første Februar, har de Polakker, der hvert Aar arbejder her i Landet om Sommeren, intet at gøre med det Resultat, som Tællingen har givet.

Hvis man nu fra det Tal, der fremgaar af Folketællingen 1911, vil søge at regne ud, hvor mange Katholikker der antagelig nu findes i Landet, og hvis man gaar ud fra, at Stigningen i de sidste 2 Aar ikke har været større end den gennemsnitlige Stigning i de foregaaende 10 Aar (denne Stigning var, som det er let at udregne, 444 aarlig), kommer man til det Resultat, at der for Tiden maa være cirka 10.700 Katholikker i Danmark. Det virkelige Tal er imidlertid noget større; thi Forudsætningen, at de sidste 2 Aars Stigning *ikke* har været større end den gennemsnitlige Stigning Aarene forud, holder ikke helt Stik. Aaret 1912 opviser nemlig et samlet Antal Daab og Optagelser lig 874, medens der kun fandt 182 Dødsfald Sted. Overskudet er, som man ser, ikke saa lidt større end den gennemsnitlige Stigning i Aarene 1901—1911, og man kan som Følge deraf rolig paastaa, at der for Tiden findes *godt elleve Tusinde Katholikker i Danmark*.

Det er en almindelig Antagelse, at Hovedbestanddelen af de katholske Menigheder i Danmark maa udgøres af Udlændinge. For at vise Skævheden i denne Opfattelse skal anføres, at i Løbet af de sidste 25 Aar udgør det samlede Antal af de her i Landet stedfundne Daab og Optagelser i den katholske Kirke 10.532, medens der i det samme Tidsrum kun har fundet 2477 Dødsfald Sted blandt Katholikerne. Deraf fremgaar, at Hovedbestanddelen af vore katholske Menigheder maa være født her i Landet, med andre Ord: at vore Menigheder i Hovedsagen er *danske Menigheder*.

Til de elleve Tusinde Katholikker, som danner vore egne *Menigheder* her i Landet, kommer saa endelig de henvendte 12.000 polske Arbejdere, der tilbringer den største Del af Aaret her i Landet. Regnes de med, kommer man til det Resultat, at der for Tiden findes 23.000 Katholikker i Danmark.

Den katholske Søster paa Køge Sygehus.

Under ovenstaaende Overskrift indeholdt *Østsjællands Folkeblad* (Redaktør Svarre, cand. jur.) sidste Søndag et meget interessant Referat af Køge Byraads Forhandlinger Fredag d. 10. ds., som her skal gengives *in extenso* som et interessant historisk-psykologisk Dokument fra vor Tid.

Menighedsraadets Skrivelse til Køge Byraad angaaende den midlertidige Ansættelse af en katholsk St. Josephs-Søster som Sygeplejerske paa det kommunale Sygehus var i Aftes til Behandling i Køge Byraad og gav Anledning til en livlig Forhandling, der endte med, at Byraadets Flertal vedtog en Dagsorden, hvori Menighedsraadets Henstilling afvistes.

Inden vi gaar over til kort at referere de faldne Bemærkninger, gengiver vi Indholdet af Skrivelsen:

»Menighedsraadet henstiller alvorlig og indtrængende til det ærede Byraad, hvis Medlemmer alle hører til den danske Folkekirke, at der gives Styrelsen af det kommunale Sygehus Paalæg om snarest mulig at ændre det Forhold, der allerede har varet altfor længe, at en romesk-katholsk Ordens-Søster fra et fremmed Land bruges som Sygeplejerske paa det kommunale Sygehus.

Det at modtage en Ordens-Søsters Hjælp for nedsat Betaling er enstydigt med at yde en stærk anbefaling og derved støtte for den romesk-katholske Propaganda.«

Formanden oplæste Skrivelsen og oplyste, at han og Frøken Friderichsen begge undlod at stemme i Menighedsraadet af Hensyn til deres Stilling som Byraadsmedlemmer. Formanden for sit personlige Vedkommende fandt, at da der er de to Trossamfund her i Landet, maa Menighedsraadet, hvis Opgave det er at varetage det evangelisk-lutherske Menighedslivs Tarv, anse det for en Pligt at optage denne Sag til Behandling. Menighedsraadet har derefter valgt den Vej at henstille til Byraadets, at der gives Sygehusstyrelsen Paalæg om snarest mulig at ændre dette Forhold. Det var Formandens personlige Overbevisning, at det er galt, at der paa et kommunalt Sygehus ansættes en Ordenssøster, naar Forholdet er det, at den romesk-katholske Kirke kommer ind i vort Land for at søge Fremgang. »Jeg ser ganske bort fra og tror ikke,« sluttede Borgmesteren, »at hun udfører sin Gerning daarligt, tværtimod ved jeg, at man er vel tilfreds med hende i

den Retning. Men ud fra et rent kirkeligt Standpunkt er jeg enig med Menighedsraadet i, at det har været urigtigt at ansætte denne Søster. Jeg vil derfor være stemt for at tage Menighedsraadets Henstilling til Følge. Der har ingen Nødstilstand været, som har gjort det nødvendigt at tage en Ordenssøster. At hun gør Arbejdet billigere, berettiger ikke hendes Ansættelse.«

Frøken Friderichsen mindede om, at hun allerede i forrige Møde havde omtalt Søsterens Ansættelse. Ingen havde den Gang noget derimod, Borgmesteren havde heller ingen Skrupler. Sygehusudvalget har handlet efter bedste Overbevisning, og der kan ikke rettes nogen Bebrejdelse imod det. Søsteren blev ansat for at afløse Sygeplejersken ganske privat. Forholdet er det, at Sygeplejersken skal selv betale sin Vikar, og Menighedssygeplejersken her i Byen erklærede ikke at kunne paatage sig Arbejdet. Den nedsatte Betaling er ikke, som Menighedsraadet antyder, noget Forsøg paa at drive Propaganda.

Vi har aldrig spurgt nogen Sygeplejerske, som vi antog, hvad Religion hun hørte til. Hvis vi skal tage Hensyn til Menighedsraadets Indblanding, skulde vi jo henvende os til det, hver Gang vi tager en Sygeplejerske. Hvad Søsteren angaar, har hun med Haand og med Mund lovet ikke at blande Religion ind i sin Virksomhed. Hun er en dygtig Sygeplejerske. Hun ser paa vor Kommunes Tarv, fordi hun gør sin Gerning af Kærlighed. Her er kun Tale om Mennesket og Sygeplejersken, og hun er som saadan den kærligste og den bedste.

Frøken Friderichsen sluttede med at beklage det offentlige Brevs Fremkomst; det har haft en uheldig Indflydelse, det har været et Fejlgreb.

Formanden: Skrivelsen sigter ikke, som den foregaaende Taler sagde, Katholikerne for at arbejde for nedsat Betaling for Propagandaens Skyld. Menighedsraadet har ikke alene Ret, men ogsaa Pligt til at skride ind i denne Sag. Det, det kommer an paa, er, at der gives den katholske Kirke denne Forret, gives den et officielt Stempel ved at ansætte en Ordenssøster i Kommunens Tjeneste. Endelig optræder hun i sin Ordensdragt — det er noget helt andet, end hvis hun var i almindelig Dragt. Jeg finder, at i Kommunernes Tjeneste bør der ansættes Danske i Stedet for Udlændinge.

Frøken Friderichsen: Jeg maa i allerhøjeste Grad beklage, at de, der staar indenfor den evangelisk-lutherske Kirke, er saa lidt befæstede, at de ikke kan taale, at en Sygeplejerske gaar i Ordensdragt.

Schramm havde tænkt sig denne Skrivelse henlagt.

Menighedsraadet har ingen Kompetence til at give Byraadet Henstillinger.

Fr. Nielsen: Netop denne Skrivelse udøver en udmærkst Agitation for Katholikkerne. Byraadet bør afvise Sagen som sig uvedkommende og ganske overlade til Sygehusudvalget at træffe Bestemmelse om Sagen.

Koefoed fandt, at Menighedsraadet paa ingen Maade har overskredet sin Kompetence. Christensen: Køge Byraad er et, Køge Menighedsraad et andet. Denne Sag burde have været henlagt. Der kan være nok til at splitte et Byraad i Forvejen, saa vi behøver ingen Religionskrig. Formanden: Byraadet i en evangelisk-luthersk By kan godt tage Standpunkt i denne Sag. Christensen beklagede netop for den evangelisk-lutherske Kirkes Skyld Skrivelsens Fremkomst. Johan Petersen vilde nedlægge sit Mandat som Medlem af Sygehusudvalget, hvis Byraadet gav Menighedsraadet sin Tilslutning i denne Sag. Frøken Friderichsen sluttede sig dertil.

Ved Afstemningen vedtoges Fr. Niensens Forslag med 8 St. mod 1 (Formanden). Tramsen, Koefoed og N. P. Petersen stemte ikke. — — —

Et Par Dage før indeholdt samme Blad følgende Erklæring fra Pastor F. F. Maurer i Køge:

Hr. Redaktør! Tillad mig i Anledning af Menighedsraadets Skrivelse til Køge Byraad at fastslaa følgende:

1. Den katholske Søster leder Sygehuset ene og alene paa Grund af Bestyrelsens gentagne Opfordring, og »den romersk-katholske Propaganda« har saa lidt at gøre dermed, at f. Eks. jeg allerede flere Gange har udtalt Ønsket om, at Søsteren maatte fratræde Stillingen, saa snart det lod sig gøre.

2. Den nedsatte Betaling skyldes heller ikke »Propaganda«, men den Omstændighed, at her en Kollega indtræder i en syg Kollegas Sted.

3. Jeg haaber, at der til Trods for Menighedsraadets Skrivelse findes mange Folk i Køge, der med mig vil synes, at Kærlighed er en større Magt end Had, og at vi i det 20. Aarhundrede maa kunne respektere hinanden paa Frihedens Grundlag, hvad Konfession vi saa har.

Den omtalte Søster, der vikarierer paa Køge kommunale Sygehus, er Italienerinde af Fødsel, men har i mange Aar været i Danmark og taler flydende Dansk.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. Søndag den 29. Decbr. var 50—60 polske Børn med deres Forældre indbudt til en lille Julefest i Pastor Szymanskis Lejlighed i det gamle Frederiks Hospital. Der var indkommen saa rigelige Bidrag, at der var Raad ikke alene til et Juletræ, der straaled i Lys, men ogsaa til en Overflødighed af søde Sager og, hvad der var endnu bedre: hvert Barn modtog baade et Klædningsstykke og et Stykke Legetøj og Mødrene et Par Brød hver. Den Aften straaled mange smaa Øjne, som aldrig før havde set et Juletræ, og Festen formede sig i det hele smukt og vellykket og var dertil ret ejendommeligt, idet 16—18 polske Mænd og Kvinder hele Tiden sang afvekslende kirkelige Sange og polske Sange. Den højjærværdigste Biskop hærede Festen med sin Nærværelse, og et Par polske Mænd takkede ham paa Dansk og Tysk i en lille vellykket Tale. Ogsaa flere af St. Josephssøstrenes og St. Elisabethsøstrenes Forstanderinder vare til Sted samt mange af vor Menigheds Damer. Her er uden Tvivl udsaaet en god Sæd, der vil spire og bære den Frugt, at de hidtil saa forsømte og ukendte Polakker, der lever blandt os som vore Trosfæller, vil føle sig mindre forladte og sætte en Ære i at vise sig værdige til at være Genstand for saa megen Interesse og Velvilje. — Endnu en anden værdifuld Interesse er vist Polakkerne, idet tre af vore første Kunstnerinder, Frk. Johanne Stockmarr, Frk. Ellen Beck og Fru Saima Neovi arrangerede en Koncert, der fandt Sted Søndag d. 5te Januar til Fordel for Skole-Materiel og -Rekvisitter til de polske Børn. Pastor Szymanski indsaa nemlig straks, da han kom hertil, at hvis der skulde gøres noget gennemgribende til Gavn for Polakkerne her i Byen, maatte det ske gennem Børnene, der først og fremmest maatte lære at læse og skrive, men Midler til at oprette en saadan Skole fandtes ikke; thi allerede uden Skole er den polske Mission ret kostbar. Da kom disse Damer os til Hjælp, og deres Navne havde en saa udmærket Klang, at alle Pladser i Hornung og Møllers Sal hurtig blev opkøbt, og den overordentlig smukke Koncert indbragte 500 Kr. Netto. Ogsaa ved denne Lejlighed er der bleven vist Polakkerne en overordentlig stor Velvilje og Hjælpsomhed, og de tre Damer har givet et udmærket Eksempel paa kristelig Kærlighed overfor de smaa i Samfundet.

L. St. Ch.

— Det Foredrag, Forfatteren *Johannes Jørgensen* holdt paa Højskolen i Tirsdags — i den store Sal — for et meget talrigt Publikum (circa 500 Mennesker), vil forhaabentlig blive trykt. Derfor skal der her kun meddeles

dette, at Foredraget var af en saa betagende Dybde og Skønhed, at de, der hørte det, var sig bevidst, at de var nærværende ved en ganske enestaaende Begivenhed. Som Forstanderen, *Mogens Ballin*, udtrykte sig i sin Tak til Foredragsholderen, vil denne Aftens Tilhørere sikkert aldrig glemme, hvad de hørte. Foredraget omhandlede Emnet: Hvorfor er jeg Katholik? og faldt i 3 Afsnit: Hvorfor tror jeg paa en personlig Gud? Hvorfor er jeg Kristen? Hvorfor er jeg katholsk Kristen? l.

Tyskland. I Limburg i Preussen (Ærkebispedømmet Freiburg) er Stiftets Biskop, Dominikus Willi, Hellig tre Kongers Dag afgaaet ved Døden i en Alder af 68 Aar. Biskop Willi, der først var den sjette i Rækken af Biskopper i det unge Bispedømme, var født 1844 i Schweiz, traadte i 18-Aars Alderen ind i Cistercienserordenen og blev 1898 udnævnt til Biskop af Limburg, hvor han altsaa efter godt 14 Aars velsignelsesrig Virksomhed er afgaaet ved Døden efter mange Ugers Sygdom. I Novbr. i Fjor fejrede Biskop Willi paa Sygesengen sit 50-aarige Ordensjubilæum, og man nærede dengang endnu et svagt Haab om hans Helbredelse, et Haab, som altsaa ikke gik i Opfyldelse.

Rom. Nytaarsdag ved Vatikanet foregik paa sædvanlig Vis med Kardinalernes, Diplomaternes og andre repræsenterende Herrers Lykønskning hos den Hellige Fader. En Mængde, baade katholske og protestantiske Konger og Kejsere sendte Lykønskningstelegrammer, deriblandt vor Konges Broder, Kong Haakon VII af Norge. — I flere Dagblade har været fortalt, at Paven havde sendt en Note til den tyske Gesandt i London med Anmodning om, at der ved en eventuel Fredsslutning fra Tyrkiets Side skulde garanteres fri og uhindret Adgang til de hellige Steder i Palæstina. Vatikanet erklærer udtrykkelig, at der slet ikke er sendt nogen saadan Note til den tyske Gesandt, bl. a. af den Grund, at det palæstinensiske Spørgsmaal næppe vil blive behandlet paa Kongressen.

Brevkasse.

Hr. Redaktør!

Findes der paa Dansk noget godt Værk om den h. Franciscus af Assisi, og, i bekræftende Fald, hvad er dets Titel?

Ærbødigst

Y. L.

— Der findes oven i Købet paa Dansk et af de bedste Værker om denne Helgen, der nogen Sinde er skrevet, nemlig Johannes Jørgensens Værk: Den h. Frans af Assisi. Des værre er

efter sikkert Forlydende denne Bog fuldstændig udsolgt fra Forlaget, ligesom den heller ikke er til at opdrive hos nogen Antikvitetsboghandler i København. Kunde dette ikke være Anledning for Forlaget til snart at udsende et nyt Oplag af dette epokegørende Værk?
N. H.

Tak!

Modtaget som Opmuntring for de unge i deres Indsamling til Fordel for **Absalons Gaard 1000 Kroner**, under Mærket: »En væsentlig Andel af en god Forretning«. Endvidere en **dekoreret Porcelainsvase**, som Giveren har malet paa Bing og Grøndahls Fabrik. Vasen vil blive bortloddet til Fordel for **Absalons Gaard**. Endelig en »Julegave« til **Absalons Gaard, stor 8 Kr.**, under Mærket J. S., Mariebo.

Forretningsudvalget for Katholsk Ungdomsværn.

St. Franciskus' III. Orden har Møde Fredag d. 24. Januar i St. Knuds Kapel Kl. 8.

Bekendtgørelse til Rosenkranskirkens Menighed.

Da Menighedens Regnskab for 1912 vil blive sluttet d. 3. Febr., bedes de resterende Bidrag (Kirkeskat, Præstepenget, Skolebidrag m. m.) indbetalt snarest, dog senest 2. Febr., til Sognepræsten, Boyesgade 8².
Kirkeforstanderskabet.

Kort og Billeder i stort Udvalg, c. 50 forskellige, alle med dansk Tekst — Postkort, Medaljer, især af den h. Benedikt med tilhørende Benedikt-Seddel — smukke Postkort med religiøse Motiver — Kors, Krucifikser, Rosenkranse — faas alt sammen til billige Priser Hverdag fra Kl. 3—8 i Frederiksberg Allé 15—17.

Den katolske Højskole.

Møde Tirsdag den 21. Januar Kl. 8 Aften.

Mogens Ballin: Billeder af Kirkens Historie, XI. Ørkenens Løve.

Hotel Dannevirke, Studiestræde 38, 2den Sal.

St. Annæ Kirke.

Ved en beklagelig Fejltagelse er der i Gudstjeneste-Ordnungen for København ikke blevet anført, at der ved Andagten om Aftenen afholdes Prædiken.

St. Ansgars Kirke. Søndag den 19. Januar bliver her under Messen Kl. 8 Subdiakonvielse.

St. Ansgars Kirke. Tirsdag den 21. Januar Kl. 8¹/₄ læses en stiftet **Levitmesse** i Anledning af Kong **Knud den Helliges** festlige Mindedag, hvortil alle indbydes.

St. Knuds Kapel. Mariabørnskongregationen af den ubesmittede Undfangelse holder Fælleskommunion Søndag den 19. ds. Kl. 7 Morgen.

Vicevært. En gift Mand, Tapetserer af Profession, søger en Viceværtsplads til April Flyttedag. Kaution kan stilles for Paalidelighed. Henvendelse til Bladets Kontor.

Charlottenlund. 3 Værelser med Sol og Lys, Køkken, Vand og Gas til Flyttedag. Lindegaardsvej 36 A. Gartner **Viggo Hansen.**

Mariakongregationen for Ynlige holder Fælleskommunion i Jesu Hjertes Kirke Søndag den 19. Januar Kl. 8¹/₂.

Unio. Fredag d. 17. Januar alm. Mødeaften. **Søndag den 2. Februar: Fastelaunsfest. Kostumebal.**

PLAN

for Lodtrækning til Fordel for „Absalons Gaard.“

»Katholsk Ungdomsværn« agter at afholde en Bortlodning af forskellige Kunstgenstande til Fordel for Opførelsen af en Foreningsbygning.

Prisen for en Lodseddel er en Krone. Lodtrækningen finder Sted ved Katholsk Ungdomsværns Aarsmøde den 12te Marts 1913 Kl. 7¹/₂ i Citys Selskabslokaler og foregaar paa følgende Maade:

Af et Lykkehjul, der indeholder lige saa mange Numre som de udstedte Sedler, udtrækkes de 5 Hovedgevinster, saaledes at det først udtrukne Nr. faar det første Gevinst-Nr. paa Fortegnelsen, det næste Nr. den anden Gevinst o. s. fr. Herefter udtrækkes af et andet Hjul, der indeholder Tallene fra 0--9, et Nr., og alle de Lodsedler, hvis Nr. ender paa dette Tal, faar en Gevinst af Serie A, et andet og et tredje udtrukket Nr. giver paa samme Maade Ret til henholdsvis Serie B og C. Alle øvrige Nr., der ikke efter ovenstaaende har faaet Gevinst, faar en Gevinst af Serie D.

De Spillere, der har faaet Hovedgevinst, kan ikke tillige faa Tillægsgevinst; men, som det vil ses, faar alle **Lodsedler Gevinst.**

Trækningens Udfald bliver snarest mulig bekendtgjort i »Nordisk Ugeblad for katholske Kristne«. Gevinsterne uddeles til de tilstedeværende straks efter Lodtrækningen. De, der ikke overværer Lodtrækningen, vil for Københavns Vedkommende kunne afhente Gevinsten inden 1ste April hos Muremester A. V. Günther, medens Spillere i Provinserne vil faa Gevinsten tilstillet gennem den, hos hvem de har købt Lodsedlerne.

Gevinster, der ikke er afhentede inden 1. April d. A., tilfalder Foreningen, og Lodsedlen er efter dette Tidspunkt ugyldig.

De 5 Hovedgevinster er:

- I. En Vase fra den kgl. Porcelainsfabrik. Værdi c. 275 Kr.
- II. Et Blomstermaleri af E. Borch. Værdi c. 100 Kr.
- III. En mindre Vase fra Bing og Grøndahl. Værdi c. 75 Kr.
- IV. En Model af et Skib i Glasmontre. Værdi c. 50 Kr.
- V. Broderet Krave og Manchetter. Værdi c. 20 Kr.

Serie A omfatter: 1. Maria og Elisabeth, Fotogravure af Dalsgaard. 2. Madonnacyclus, Billedværk (Edward v. Steinle). 3. Vievandskar af Tin (antik Model). 4. Jens Busk, Radering. 5. Winnetou I—II (Karl May). 6. Ansgar døber det første Barn, Fotogravure efter Dalsgaard. 7. Den fortabte Søn, Billedværk (Joseph Ritter v. Fühlich).

Serie B omfatter: 1. Pave Pius X efter Tegning af Horatio Caicher. 2. Han er opstanden! Billedværk (Joseph Ritter v. Fühlich). 3. Lægmandsbreviar I, Christi Fødsel i Billeder. 4. Lægmandsbreviar II, Christi Lidelse i Billeder. 5. Et Offer for Skriftemaalet (Jos. Spillmann). 6. Eventyr (Oscar Wilde). 7. Landskab, Fotogravure. 8. Tre forskellige Billedværker (Richter).

Serie C omfatter: Forskellige farvede Kunstblade efter ældre og nyere Mestre.

Serie D omfatter: Mindre kolorerede Reproduktioner efter gamle og nyere Kunstværker.

Lodsedlerne faas paa følgende Steder:

Mogens Ballin, Enighedsvej 6, Charlottenlund.

Ernst Bæklund, Frederiksberggade 34.

A. V. Günther, Bangertsgade 11, St.

Johs. Hoffmann & Søn, Købmagergade 48.

—, Vesterbrogade 18.

Katholsk Højskole i Grundtvigs Hus hver Tirsdag Aften.

Menighedskontoret, Bredgade 69, 2. S. o. G.

Witt-Møller, K., Vesterbrogade 30.

Kirkelig Kalender.

19. Jan. Søndag Septuagesima.	26. Jan. Søndag Sexagesima.
20. — Mandag. Jesu Navnefest.	27. — Mandag. Johannes Chrysostomus, Biskop og Kirkelærer.
21. — Tirsdag. Knud Konge, Martyr.	28. — Tirsdag. Agnes, Jomfru og Martyr.
22. — Onsdag. Vincentius og Anastasius, Martyrer.	29. — Onsdag. Franz af Sales, Biskop og Kirkelære.
23. — Torsdag. Marias Trolovelse.	30. — Torsdag. Martina, Jomfru og Martyr.
24. — Fredag. Timotheus, Biskop og Martyr.	31. — Fredag. Petrus Nolasus, Bekender.
25. — Lørdag. Pauli Omvendelse.	1. Feb. Lørdag. Ignatius, Biskop og Martyr.

Et Ord til hver Dag.

19. Jan. Det skal aldrig spørges om mig, at jeg vilde gøre Gud den Spot og mig selv den Skam at sælge Retten og købe mig Venner for Penge. (St. Knud Konge.)	23. Jan. Nu bliver Kirken heftig angrebet; men den behøver ikke at frygte. Den kan trøste sig ved Fortidens Eksempel. (St. Augustinus.)
20. Jan. Verden kan ikke forstaa et Menneske, hvis Stræben i al hans Vandel gaar ud paa at behage Gud. (Kardinal Newman.)	24. Jan. Satan ved godt, at en Bøn, bedt i god Tid, forhindrer Synd, medens en sen Bøn ofte kun begræder Synd. (P. Gallwey.)
21. Jan. Jeg ved, hvor mægtig min Herre er, derfor forsmaar jeg rolig alle Trusler. (St. Agnes.)	25. Jan. Jeg ved, paa hvem jeg har troet, og er forvisset om, at han har Magt til at bevare min Arv til hin Dag. (2. Tim. 1.)
22. Jan. Gør meget, tal lidt. (St. Johannes Berchmanns.)	

Meddelelse om Gudstjenesten i København fandtes sidst i Nr. 2.

NB. Se Lotteriannoncen paa foregaende Side.

Paa alle danske Katholikkers Vegne
tillader

Nordisk Ugeblad

sig herved i dybeste Ærbødighed at bringe den
højærværdigste

Biskop Johannes von Euch

en hjertelig Lykønskning
i Anledning af Fødselsdagen d. 21. Januar.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

61. AARGANG.

„Nordisk Ugeblad“ udgives af Ansgariusforeningen og udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader samt paa Ugebladets Ekspeditionskontor, Bredgade 69, 2. S. o. G. 1—4. Telef. Palæ 654. — Redigeret af Niels Hansen, cand. mag., Viggo Rothes Vej 14, Charlottenlund. (Træffes bedst Kl. 4—6 Efterm.) Telefon Helrup 657 y.

Nr. 4.

Søndag den 26. Januar.

1913.

INDHOLD: Smaa Indledninger. — Det liturgiske Aar. — Et Helteliv. — Breve fra Italien. — Skagens Jubilæum. — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Portugal. Asien. Nord-Amerika. — Et Ord til hver Dag. — Bekendtgørelser.

Smaa Indledninger.

153.

Den h. Familie.

Betingelserne for et lykkeligt Familieliv er Kærligheden, som forener alle Familiens Medlemmer, og Autoriteten, som opretholder Ordenen, medens den gensidige Opbyggelse er Maalet. Dette finder vi virkeliggjort i den h. Familie i Nazareth.

1) Kærlighed var Sjælen i dette Familieliv. Forenede, som de var, ved den reneste Kærlighed elskede Josef og Maria det guddommelige Barn, som Forsynet havde betroet dem, med større Hengivenhed, end nogen Fader eller Moder nogen Sinde havde gjort. Jesus var deres Rigdom, deres Trøst, deres Glæde, og hele Verden var intet i Sammenligning med denne kostbare Skat.

Naar Josef og Maria elskede Jesus saa inderlig, saa har Frelseren sikkert i endnu højere Grad gengældt deres Kærlighed. Han, som har elsket os Mennesker saa meget, at han vilde dø for os, maatte han ikke elske dem, der saa kærlighedsfuldt opofrede sig for ham?

Den fuldkomneste Kærlighed herskede altsaa i den h. Familie. Der fremkom da følgelig aldrig den Splid eller Adskillelse, som fjerner, eller de Krænkelser, som saarer, eller den Kulde, som lukker Hjerterne.

Et beundringsværdigt Mønster for alle kristne Familier!

Hvilken Lykke og Fred vilde der ikke herske i disse, hvis den Kærlighed, som forenede Jesus, Maria og Josef, ogsaa forenede alle Medlemmer; hvis man, ligesom i Huset i Nazareth, bandlyste ethvert fjendtligt Sind og al Splid og Strid og kun søgte at behage hinanden.

2) Det andet Kendemærke, som præger den h. Familie, er Autoriteten. Med Hensyn til Værdighed og personlige Egenskaber var Josef kun den tredje i Rang; men trods denne forholdsvis lavere Stilling er det ham, som af Gud har modtaget det Hverv at styre og lede. Det er til ham, at Gud giver sine Befalinger, for at han skal lade dem udføre. Skal de flygte til Ægypten, saa er det Josef, som bliver advaret; det er ligeledes til ham, at Engelen siger, at nu er Øjeblikket kommet til at rejse tilbage. Han er Familiens Overhovede, han har Ret til at befale.

Næst Josef og under hans Autoritet er det Maria, som befaler og kræver Lydighed.

Men Jesus, det menneskevordne Ord, den uskabte Visdom, som indeholder alle Kundskabens Skatte, og som er Kilden til alt Lys, han beholder kun Retten til at adlyde. Og den Lydighed maa have været særlig fuldkommen, da af de Dyder, han øvede i Nazareth indtil sit tredivte Aar, kun denne ene bliver omtalt: »Han gik med dem til Nazareth og var dem underdanig.« Hvilket smukt Eksempel igen for alle kristne Familier!

3) Men det, som vi mest af alt maa beundre i den h. Familie, er den Hellighed, som gennemstraalet dens Medlemmer, og den deraf følgende gensidige Opbyggelse. Alle Dyder synes at give Møde i denne Helligdom: den dybeste Ydmyghed, den fuldkomneste Renhed, den inderligste Kærlighed og en fuldstændig Løsrivelse fra alt jordisk.

Tilsyneladende er der ikke noget, som kan tiltrække sig Opmærksomheden, alt er saa almindeligt, saa hverdagsagtigt. Mennesker gik ligegyldige forbi det fattige Hus, og dog var det i Guds og Englenes Øjne uendelig mere værd end alle Jordens Skatte. Jesus, Maria og Josef levede der i Stilhed og ubemærkede Himmels Liv paa Jorden.

Heraf lærer vi, hvorledes vi skal opbygge hinanden i vor Familie. For at blive trofaste i Opfyldelsen af de Pligter, vi har i vor Familie, lad os ofte kaste Blikket hen paa hin h. Familie i Nazareth. Jesus, Maria og Josef, som danner den mest opbyggelige af alle Familier, skal være det Mønster, som vi vil bestræbe os for at efterligne; vi vil ofte henvende os til dem i Bøn for i rigere Maal at blive delagtige i deres Aand og deres Naade.

Fr. Ludolf.

Det liturgiske Aar.

Kirkens liturgiske Aar kan betragtes som et stort Drama, hvori hele Forløsnings Historie genopføres for de troende. Det begynder med Advent, Forventningens Tid, for derfra gennem Herrens Barndoms og Manddoms Tid at føre os til hans Lidelse og Død, hans Opstandelse og Himmelfart; den Helligaands Nedsendelse, Kirkens Fødselsdag, som efterfølges af den højtidelige Ihukommelse af det allerhelligste Sakramente paa Christi Legems Fest, danner Afslutningen paa Kirkeaarets første Halvdel. Dettets anden Halvdel, de mange Søndage efter Pintsen, skal anskueliggøre Kirkens stadige Vækst gennem Aarhundrederne indtil vor Herres Genkomst, som der fortælles om i Evangeliet paa sidste Søndag efter Pintse.

Ved Siden af denne store aarlige Cyclus er ogsaa hver enkelt Uge i Aaret en lignende mindre Ihukommelse af det store Forløsningsværk. Abstinentsen om Fredagen minder os om Forløserens Død paa Korset, og hver Søndag er en Paaskedag i det smaa. Ugen er den liturgiske Enhed, og fra de tidligste Tider har det været Skik at tildele hver enkelt Dag i Ugen et vist Antal Salmer, saaledes at alle Davids Salmer ved Ugens Afslutning var blevet bedet af dem, hvis Pligt det er at læse de kirkelige Timebønner.

Dernæst maa vi henvende vor Opmærksomhed paa Kirkens Festkalender. Det er selvfølgeligt, at jo længere vi gaar tilbage i Historien, desto færre Helgenfester findes der. I de tidligste Dage gjorde disse sikkert ikke noget Afbræk i den fuldstændige Gennemgang af det hele Psalterium (∴ alle Davids Salmer) hver Uge. Men i Middelalderen blev Helgenfesterne langt talrigere, dels paa Grund af de mange Kanonisationer, dels fordi lokale Fester ofte blev udvidet til at skulle fejres i hele Kirken, hvoraf Følgen var, at det kirkelige Aars Hovedkarakter efterhaanden blev ikke saa lidt fordunklet. De lange Ferialofficier (∴ Bønnerne og Messerne paa Ugedagene) blev skudt til Side for de langt kortere Helgenofficier, og i Stedet for at hele Salmebogen skulde gennemgaas hver Uge, blev nu, paa faa Undtagelser nær, kun et lille Antal Salmer gentaget Uge

efter Uge Aaret rundt. Meget af Kirkeaarets Afveksling og opbyggelige Skønhed gik tabt herved. I adskillige Aarhundreder har Paverne søgt at løse det ikke lette Problem, at bringe Harmoni til Veje mellem disse to Forhold. Deres Maal har været at tilbagegive Søndagene og Ugedagenes Officier den Stilling, der tilkom dem, uden at gøre noget Indgreb i den rette Dyrkelse af Helgenerne, og samtidig at undgaa at lægge større Byrder paa de gejstlige i Form af længere Bønner og Andagtsøvelser, især paa de Dage, hvor de i Forvejen ofte var overvældede med Arbejde. Paa sin karakteristiske Maade har Pius X fundet en fuldkommen Løsning paa denne Vanskelighed.

For det første er det hele Psalterium atter blevet fordelt paa Ugens syv Dage, og paa forskellige Maader, især ved at undgaa alle Gentagelser, er Officiets Længde, særlig om Søndagen, bleven i høj Grad reduceret. Den store Forandring er alligevel, at Søndagsofficiets »Rang« er blevet saa stærkt forhøjet. Tidligere kunde de fleste af Aarets Søndage faa baade sit Officium og sin Messe fortrængt af hvilken som helst Helgenfest, der blot var af Duplex-Rang (∩: Dobbeltfest-Rang), og af dem er der saare mange. I saa Tilfælde læstes vedkommende Helgens Messe, og Søndagens Messe kommemoreredes kun (∩: Søndagens Kirkebønner bades efter Hovedkirkebønnerne af Helgenfesten). I gamle Dage — d. v. s. indtil i Fjor — hændte dette næsten hver Søndag, og en »grøn« Søndag var en stor Sjældenhed. Men efter de nye Bestemmelser kan ingen Søndag fortrænges af nogen Fest af mindre Rang end Dobbelt-Fester af første og anden Klasse saa vel som af alle Herrens Fester. Enkelte Søndage kan kun fortrænges af en Dobbelt-Fest af første Klasse, medens andre, som Første Søndag i Fasten, ikke kan fortrænges af nogen som helst Fest. Følgelig vil de grønne Messeklæder næsten blive lige saa almindelige paa Søndagene efter Pintse, som de violette er det i Advents- og Fastetiden. Det vil derfor nu blive langt lettere for Lægfolk at følge Søndagens Messe efter deres Messebog, end det mange Gange tidligere har været.

De, som ogsaa overværer den h. Messe paa Hverdage, vil i Fastetiden lægge Mærke til, at violette Messeklæder

vil blive brugt med langt større Hyppighed end før. Private Votivmesser er nu ganske forbudte i Fastetiden, og private Requiemsmesser kan kun læses een Dag i hver Uge. Alle Ugedage i Fastetiden, undtagen paa Dobbelt-Fester af første og anden Klasse, kan Præsten, om han ønsker det, læse Fastetidens Messe i violette Messeklæder og nøjes med at kommemorere den eventuelt indtræffende Helgenfest.

Der er mange udmærkede Maader at høre den hellige Messe paa, men ingen er saa udmærket som den, at vi ved Hjælp af en Messebog følger de ophøjede Ord, som Kirken lægger i Præstens Mund, naar han frembærer det hellige Offer. Der er mange skønne Maader, hvorpaa Messens forskellige Stykker kan synges, men ingen saa smuk, som naar den hele Menighed selv synger med baade i Gloria og Credo, i Sanctus og Kyrie eleison og Messens andre Dele. Og der er mange fromme Bønner, men ingen, hvis Skønhed naar Kirkens under det hellige, ophøjede Messeoffer. Og jo mere man kender dem, beder dem og lever med i dem, des dybere og sandere bliver ens hele Fromhed og Kristenliv.

Et Helteliv.

Krigere og Opdagelsesrejsende prises og forherliges i Blade og Tidsskrifter Verden over for deres Bedrifter i Erobringens eller Videnskabens Tjeneste. Langt over de største Krigere og Videnskabsmænd staar dog de mange for Verden ukendte, som ofrer deres Liv i den kristne Kærligheds Tjeneste og tjener Frelseren i hans ulykkelige og lidende Brødre. Hvilken Katholik kender ikke P. Damien paa Molokai? De fleste ved maaske ikke, at han har adskillige Efterfølgere baade paa de fjerne Hawaii-Øer (Sandwichøerne) og andet Steds. Efter det udmærkede Missions-skrift *Die katholischen Missionen* skal her gives et kort Omrids af en af disse Heltes Levned.

Ira Barnes Dutton — saaledes er hans Familienavn — stammer fra en højt anset protestantisk Familie i De forenede Stater og fik en udmærket Opdragelse. Han deltog med saa stor Tapperhed i den amerikanske Borgerkrig, at han gik ud af denne med Kaptajns Rang. I de følgende Aar traadte Dutton ind i Louisville Jernbaneselskab. Men han opgav sin lovende Løbebane, efter at han i Slutningen af 80'erne var blevet Katholik, for at kunne leve tilbage trukket i et Dominikaner- og Trappistkloster. Her i en ensom Klostercelle hørte den forhenværende Kaptajn Guds Kaldelse. Det var en Bog, som det saa ofte er Tilfældet, der viste ham Herrens Vej: P. Damiens Liv. Ikke et Øjeblik holdt Spedalskheden med dens Rædsler ham tilbage. Han studerede Medicin, forlod saa Hjemmet og rejste til Elendighedens ensomme Ø, hvor P. Damien, der selv var et Bytte for Sygdommen, endnu kunde indføre ham i hans Embede.

Næsten 25 Aar har »Broder« Dutton arbejdet blandt de spedalske. Sammen med Picpusbrødrene og Franciskanerinderne plejer den forhenværende Officer med heltemodigt Taalmod de stakkels syge. Intet Arbejde er ham for ringe. »Hver Morgen,« saaledes skildrer en Metodistpræst hans Virken, »tager han en Bluse og en Overklædning paa og gaar saa hen, til hvad han kalder sit »Værksted«, en Træbygning med Veranda, hvor der er anbragt et Antal Skaale med varmt Vand parat. Fra alle Sider kommer saa de udtærede, elendige Skikkelser humpende til og tager Plads paa Bænkene. Broder Dutton vasker med sandt religiøst Mod og Medlidenhed deres Saar og lægger nye Forbindinger og Plastre paa, og dertil har han et muntert Ord til en, en Blomst til en anden, skaffer en tredje en bekvemmere Stol, kort sagt, gør alt for at gøre Tilværelsen nogenlunde taalelig for de ulykkelige.«

Med ganske særlig Kærlighed tager denne Barmhertighedens Helt sig af de ulykkelige Kanakbørn, der, naar de bliver angrebet af den frygtelige Sygdom, bliver revet bort fra deres Forældres Hus og saa fortæres af Smerte og Hjemve. Man kan ikke uden Rørelse læse om, hvorledes den forhenværende Kaptajn underholder sig med dem paa den barn-

ligste Maade og opfinder muntre Lege for at opmuntre og trøste de stakkels vansirede Væsener.

Næsten 25 Aar har Dutton holdt ud midt i Molokais Jammer og Nød. Naar det derimod i *Die katholischen Missionen* — og efter dette Tidsskrift i forskellige andre Blade — fortælles, at Dutton er død, angrebet af den forfærdelige Spedalskhed, beror dette paa en mærkværdig Fejltagelse. Redemptoristpræsten Beissel, der selv virker paa Hawaii-Øerne, meddeler i et Brev af 12. Decbr. i Fjor, at Dutton hverken er død eller syg, men stadig virker blandt de spedalske uden tilsyneladende at være angrebet af deres Sygdom. Duttons Ros bliver ikke mindre for det, og han er lige fuldt et værdigt Sidestykke til P. Damien: de ofrede begge alt for Gud og overlod ham, hvorledes deres Livs Vej skulde blive.

W.

Breve fra Italien.*)

I. Pisa.

Pisa! Underlige By! Du ligger paa Sletten, slumrende, lig Prinsessen i Eventyret, medens Taagerne stiger op fra den tungtrullende Arno og lige som indhyller dig i deres graalige Masser for først at flygte under Middagsso-lens brændende Kys.

Alt synes at slumre i denne By; det forekom mig som et Symbol, at næsten alle Urene — Taarnurene og Urene paa mange Kaserne — stod. Inde i Hallen paa den store og skumle Banegaard hang Spindelvævet ned fra Loftet som spøgelseagtige Guirlander og Festons, Kalkpudset faldt i store Plader ned fra Vægge og Façader, og Støvet laa tommetykt paa Palmernes og Agavernes haarde Blade i det lille Anlæg, der laa underlig henkastet og forglemt i et Hjørne af Banegaardspladsen. Bybudene og Dragerne — denne det moderne Italiens Landeplage — optraadte ikke nær saa højroset og anmassende her som andre

---

*) En protestantisk Dame har tilsendt *Ugebladet* en Række Rejsebreve, af hvilke der her i Dag bringes det første.

Steder; og de forskellige Hotelportiers fra alle de mange Hoteller, der her som andre Steder grupperer sig omkring Banegaarden, stod alle, som om de vidste, at ikke mange rejsende slaar sig ned i deres By for mere end en Dag eller to. Paa Hotellet, hvis Marmortræpper var belagt med falmede Tæpper, stod prægtige Blomster i gulnede Alabastvaser — men ak! Blomsterne havde ingen Duft, de var kunstige, selv Spejlene sov; deres Overflade var mat, og de havde ondt ved at gengive Billedet af Værelset med dets Senge, omgivne af hvide Gardiner.

Paa Posthuset sad bag en snavset Rude en Mand og sov over et Eksempel af »Corriere della Sera«; det var næsten ikke muligt at faa ham vækket, saa at vi kunde faa vore Breve ekspederede. De eneste, som syntes at være vaagne, var Droskekuskene, som fra deres snavsede Vogne søgte at kapre det magre Bylte, som Togene udspejlede. Indenfor Toldgitret sad Toldsoldaterne, de sov ogsaa, Tiden faldt dem lang; thi det var kun sjældent, at en Vogn eller en Fodgænger standsede for at underkaste sig den lovbefalede Undersøgelse her paa Grænsen mellem Land og By.

Hovedgaden laa som uddød under Solens glødende Straaler; et Sted var den bred som en Gade i en moderne By, et andet Sted bøjede de skumle Bygninger sig over mod hverandre, saa den blev smal og mørk for saa atter at udvide sig til et Torv, omgivet af mørke Paladser med tilgitrede Vinduesaabninger.

Paa den anden Side af Arno, i den ejendommelige Gade, under hvis Buehvælvinger Juvelererne har deres Butikker, er der noget mere Liv; her findes der et overdækket Torv, hvor der falbydes alle mulige Levnedsmidler.

Slagteren har her sit Bord, hvorfra han sælger Vildsvine- og Gedekød, Kød af nyfødte Lam og af den store italienske Bøffel, alt smukt pyntet med Citron- og Orangeløv; ved Siden af ham Fiskehandleren, som forhandler smaa Blæksprutter, Søstjerner, Sæpindsvin, Muslinger, smaa Østers samt allehaande mærkelige og farveprægtige Fisk. Frugt i store Stabler ligger paa Frugthandlerens Borde: gyldne Oranger, Vandmeloner, Ananas, Tomater og de lange grønne Bønner, som Italienerne spiser raa, foruden Dynger af rødmossede Æbler og skinnende grønne Pærer. Hos Grønhandlerne er Hundreder af Kaal- og Salathoveder opstillet saa fristende som mulig, forbundne med Guirlander af Løg og garnerede med Gulerødder og Finocchi. Over det hele sitrer den varme Luft, mættet med Lugten af dette forskellige og tilsat med Uddunstningerne fra de mange dampende Gryder, hvori Sardelsælgeren koger sine Fisk, Kastanjesælgeren rister sine Kastanjer, og

Makaronimanden tilbereder sin *Sparghetto* — kort sagt, den Lugt, som ikke findes andre Steder i Verden end i italienske Byer.

Een Ting forfølger en overalt i Pisa — det skæve Taarn; i Kunsthandlerens Vindu findes det i utallige Afbildninger, hos Sukkerbageren fremstilles det i Kagedejg, i Chokolade og i Marcipan, hos Juveleren som Broscher, Stokkehaandtag og Slipsnaale, ja selv som Ørenringe har jeg set det. For at naa ud til Taarnet maa man gennem en Gade, hvor der Butik ved Butik er Værksted og Udsalg af Marmorgenstande; der findes Taarnet i alle Størrelser, saa lille, at man kan tage det i sin Lomme, og saa stort, at man maa kunne benytte det som Lysthus i sin Have.

Intelsteds er Indtrykket af en slumrende By saa stærkt som paa Domkirkepladsen, Pladsen er umaadelig stor; paa den ene Side den triste graa Mur, som omgiver den berømte gamle Kirkegaard; paa den anden Side en endeløs Klosterfaçade med tilgitrede Vinduer. Ikke et Menneske paa Pladsen! Græsset gror frodigt mellem Stenene, Solen bager. Den hvide, skinnende hvide Domkirke giver Solstraalene tilbage, saa det gør ondt i Øjnene.

Plads har de haft, de gamle Bygmestre! Domen for sig, Kampanilen for sig, og Baptisteriet for sig! Hvidt er det alt. De luftige Buer i Taarnet hæver sig, Etage over Etage, i himmelstræbende Trods. Er det Bygmesterens Lune, eller er det Skaberens Vrede, som har bibragt Taarnet dets Holdning?

I Domen er der ogsaa tomt, kun nogle Præster messer*) ved et af de fjerneste Altre; det klinger som en blid Vuggesang; Hvælvingerne bærer Sangen bort, og den forsvinder som et sagte Sus.

Da vi traadte ind i Baptisteriet, hvis Kuppel buer sig underskønt og dristigt, som var det selve Himmelhvælvingen, traadte en lille Mand os stilfærdig i Møde; han henvendte med en underlig tyst Stemme nogle uforstaaelige Ord til os, hvorpaa han sendte en høj klar Tone op under Hvælvingen. Nu vaagnede Ekkoet deroppe; det lød som Kerubernes Sang, som Tonerne fra et Kæmpeorgel eller som de himmelske Basuner.

Med disse Toner i Ørerne og med Følelsen af, at Ekkoet deroppe under Baptisteriets Hvælving var selve den sovende Bys Sjæl, forlod vi Pisa.

*) Mon det ikke snarere har været Breviarbønnerne, Forfatterinden har hørt Domkirkens Præster bede i Forening? N. H.

Skagens Jubilæum.

500 Aar.

Et gammelt Sagn fortæller, at Dronning Margrethe en Gang — paa en af sine mange Rejser mellem Danmark og Norge — skal være strandet ved Skagen og af Skagboerne bleven frelst fra Havsnøden. Som Belønning herfor paatænkte Dronningen at ophøje den til Købstad, men Tanken blev først til Virkelighed under hendes Efterfølger, Erik af Pommern, der den 22. Januar 1413 gav Skagen Privilegier som Købstad.

Skagen var allerede i Middelalderen et ret anseligt Fiskerleje med en stor, prægtig Kirke, der ligesom Byen var viet til den h. Martyr Laurentius, hvis Symbol, en Jernrist, optoges i Byens Vaaben. Kirken laa ikke, som sædvanlig, i selve Byen, men et Stykke Vej uden for denne. Grunden hertil har muligvis været, at man vilde lægge den mellem de to Byer Skagen og Højen for at lette Adgangen for sidstnævnte Bys Beboere; men det kan ogsaa være sket, fordi de forudseende Bygmestre har villet sikre Kirken mod Havet og Sandflugten og derfor lagt den inde i Landet, hvor den var mindre udsat.

St. Laurentius Kirke var en efter Forholdene meget anselig Bygning og skal have været den længste i Vendsyssel. Den var opført i gothisk Stil af Mursten, med Skib og Kor ud i et. Mod Vest stod det svære, trappegavlede Taarn, som havde to Klokker, hvoraf den største bar en latinsk Indskrift, der i Oversættelse lyder: »I Herrens Aar 1502. Jesus af Nazareth, Jødernes Konge, Alpha og Omega, Gud og Menneske. O Kristus, Ærens Konge, kom med Frød. Amen. Hellige Laurentius, hjælp os stedse.« Den mindste Klokke, som ogsaa var fra den senere Middelalder, var uden Indskrift, men bar et stærkt fremspringende Relief af en siddende Biskop med opløftet højre Haand. Begge disse Klokker er nu overført til Skagens nye Kirke. Kirkens af smukke Krydshvælvinger dækkede Indre skal have været prydet med talrige forgyldte Figurer. Højalteret var et stort Billedskærerarbejde og har rimeligvis været et Fløjalter til at aabne og lukke. Det fremviste den korsfæstede Kristus mellem de to Røvere og kronedes af en Statue af Jomfru Maria med Jesusbarnet, som holdt en Verdenskugle i højre Haand. I Sakristiet opbevaredes et saakaldt Sakramentshus, et stort, af Statuer smykket, prægtigt udskåret Skab.

Foruden den store Sognekirke, tæt ved hvilken der fremvældede en nu tilsandet St. Laurentius Kilde, fandtes der flere mindre Kapeller. Et af disse laa i Østerby og var en tegltækket 17 Fags Bindingsværksbygning med et frilstaende Klokкетаarn. I det 17. Aarhundrede flyttedes Kapellet til Vesterby, hvor det stod indtil 1841. Et andet, ganske lille Kapel, ligeledes af Bindingsværk, men straatakt, fandtes i Højen og var i Brug indtil 1839. I Aaret 1517 fik en Mand ved Navn Hans Tysk kgl. Bevilling til at maatte bygge et Kapel og et Hus, der skulde indrettes til Optagelseshjem for fattige og syge. Kapellet indviedes til den h. Apostel Jacobus den Ældre. Foruden det allerede nævnte skal der i Østerby have været endnu et Klokkehus med en temmelig stor Klokke, der har en latinsk Indskrift, som i Oversættelse lyder: »O Ærens Konge Jesus Kristus, kom med Fred Amen. Herrens Aar 1514. Støbt til Ære for den hellige Olav, første Martyr og Konge.«

Der var saaledes, trods Skagens afsides Beliggenhed, paa bedste Maade sørget for Indbyggernes aandelige Vel. I Aaret 1459 blev Sognekirken med tilliggende Kapeller henlagt under Aalborgs Helligaandshus, mod at dette skulde forsyne Kirken og Kapellerne med Præster.

Store Bededag 1775 hærgedes Skagen af en voldsom Sandstorm. St. Laurentius Kirke havde hidtil været fri for Sandet, men nu lagde det sig i store Driver op foran Kirkedøren, trængte forbi Kirken og ødelagde de omliggende Markjorder. I de følgende Aar blev Adgangen til Kirken mere og mere besværlig og kunde kun holdes fri ved stadige Udgravninger. Hin Tid savnede den Ærefrygt og Pietetsfølelse, hvormed man i Middelalderen omfattede Kirken. Sognepræsten og Byfogeden bestræbte sig derfor for snarest at faa Tilladelse til at nedlægge Kirken, hvilket ogsaa lykkedes dem ved et kgl. Reskript af 1795. Den gamle dejlige Kirke blev nedrevet og solgt som gamle Sten med Undtagelse af det høje, brede Taarn, der blev staaende, fordi det kunde bruges som Sømærke, og som saadant vedligeholdes det af Fyrvæsenet.

Paa Danmarks nordligste Spids løfter dette stærke, smukke Taarn sig op over det fygende Sand og den raslende Marehalm som et Minde om svundne Tiders Herlighed og som et Symbol, et meget tankevækkende Symbol.

J. H.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. *Den katholske Højskoles Møde Tirsdag* Aften havde trods det yderst slette Vejr samlet halvandet Hundrede Mennesker, der med Interesse fulgte Forstanderens, M. Ballins interessante Foredrag om Kirkefaderen og Bibeloversætteren Hieronymus og hans samtidige i det 4. Aarhundrede.

Portugal. Her synes Republikken mere og mere at ville tage den store franske Revolution og dens værste Galskaber til Forbillede, ligesom den nuværende Præsident Arriaga med Iver søger at træde i de skændigste Jakobineres Fodspor. Før han var Præsident, var han Rektor for Universitetet i Coimbra; ved Tiltrædelsen af dette Embede fremkøb han med den forfærdelige Ytring, at ligesom Portugiserne havde afsat Herskerhuset Braganza, skulde de nu ogsaa afskaffe Guds Suverænitet. Ved en anden Lejlighed erklærede han, at der skulde rejses en Statue til Ære for Djævelen paa Grund af dennes Sejr over Gud ved Evas vellykkede Fristelse, og i Nationalforsamlingen har han fremført andre afskyelige Forhaanelser mod Gud. Mærkelig nok har han i den sidste Tid dog indrømmet, at Republikken er paa Vejen til Undergang, og han har søgt at frelse den ved at foreslaa, at de forviste Biskopper og Præster skulde kaldes tilbage, ligesom at Fangerne skulde behandles noget mindre umenneskeligt; men hans Forslag er stødt paa absolut Modstand hos hans Herrer og Mestre Frimurerne, og hverken den forrige Første minister eller den nuværende, Alfonso Costa, har villet høre noget herom. Denne sidste har stedse været Republikkens onde Aand. Han har planlagt og udført al Forfølgelse af Kirken. Han har vandret rundt i Fængslerne og pint Præster og Nonner ved Spørgsmaal og Trusler og glædet sig over deres Nød og Lidelser. Atter og atter har han pralet af, at Kristendommen skulde blive udryddet i Portugal i Løbet af nogle faa Aar. Begreber som Frihed, Retfærdighed og hæderlig Optræden eksisterer ikke for ham. Hans Styrke er de 30.000 Carbonari, som adlyder hans mindste Vink, og som faar regelmæssig Løn for at forhaane og skræmme enhver, der vover at kritisere en eller anden af »Regeringens« Bedrifter.
(*Cath. Times.*)

Asien. (Kina.) Fra den tidligste Tid har de spedalskes Lod været sørgeligere end alle andres; men sjælden har de været saaledes behandlet, som Tilfældet nylig har været i den kinesiske Provins Kwang-si, saaledes som de katholske Missionærer i Nan-ning skriver til Shanghai. 39 spedalske havde længe boet i største Elendighed i en

Skov. De katholske Præster i Nærheden bad om Tilladelse til at opføre en Bygning for de ulykkelige Mennesker. Skønt Autoriteterne først ganske afslog dette Andragende, gav de dem dog senere Tilladelse, ja lod endog grave en stor Fordybning i Skoven som en Forberedelse til den nye Bygnings Opførelse. Men Bunden af denne Fordybning blev i Stedet for fyldt med Brænde, dette overhældt med Petroleum, stukket i Brand og de ulykkelige spedalske alle sammen ved Bajonetters Hjælp levende drevet ned i deres flammende Grav. Belønning blev udsat for dem, der kunde finde flere spedalske, og man fandt virkelig endnu en saadan, der straks blev skudt. Man kunde næsten ønske den Øvrighed, der har forøvet dette, en lignende Skæbne som den, de lod de ulykkelige vederfares.

Nord-Amerika. I Følge det officielle katholske Directorium var der ved Begyndelsen af 1912 15.015.569 Katholikker i De forenede Stater, 369.808 Sjæle flere end ved Begyndelsen af 1911. Heri er medindbefattet de 15 Procent for større og mindre Børn, som Regeringen trak fra i sin Opgivelse for Aarene 1906—09, og som protestantiske Statistikere altid trækker fra, naar de skal angive Katholikkernes Antal. Den katholske Befolkning er i de sidste 10 Aar steget med noget over 4 Millioner.

— Direktøren for det meteorologiske Institut paa Philippinerne, Jesuitpræsten José Algué, har opfundet et Instrument, Barocyclonometret, som er i Stand til at angive en kommende Storm. De forenede Staters Regering har taget den nye Opfindelse i Marinens Tjeneste, og Apparatet skal være i almindelig Brug inden Panamakanalens Aabning.

Absalons-Gaard.

For de unge, som arbejder med Indsamlingen til Absalons-Gaard, bringer jeg vor inderlige Tak for den rundhaandede konstante Opmuntring, som er bleven givet os ved 1000 Kr.-Gaven til Absalons Gaard; jeg knytter dertil det Haab, at ret mange af dem, der med venlige Øjne ser paa Arbejdet for denne Sag, ikke maa glemme os, om der for dem maatte byde sig en Lejlighed til »at gøre en god Forretning«.

Dernæst vilde jeg meget gerne ønske, at en Række unge Mænd over de 20 Aar maatte faa Blikket aabent for, at der nu kaldes paa dem; »Dagens Byrde og Hede« hviler for Bøsseindsamlingens Vedkommende væsentlig paa de unge Kvinder.

Hvorfor staar de unge Mænd ledige? Hvorfor staar I ledige, naar vi nu kalder paa eder og beder eder hjælpe med i dette Arbejde; hvis der virkelig er en eller anden imellem eder, som godt kunde ofre nogle Timer paa Arbejdet for Absalons-Gaard,

saa kan han nu ikke længere sige: »Jeg staar ledig, fordi ingen lejede mig«.

Søndagen Septuagesima 1913.

Fink-Jensen.

Aarsberetning

fra

St. Elisabeth-Vincentiskonferensen paa Frederiksberg.

Konferensen tæller 27 Medlemmer, 15 passive og 12 aktive. Medlemmerne har i Aarets Løb besøgt og understøttet 31 Familier. Systuen, der er knyttet til Konferensen, har Møde hver Torsdag fra Kl. 11 $\frac{1}{2}$ –4 i Boyesgade 81. Paa Systuen forfærdigedes i Aarets Løb 86 større og mindre Beklædningsgenstande, deriblandt 6 Drengedragter til Førstkommunikanter. Til Systuen blev skænket forskellige brugte Klædningsstykker og Brugsgenstande, ialt 195 Stykker, desuden et større Parti hvidt Tøj til Linned, flere Stykker kulørt Bomuldstøj, Klædesrester samt et Bord. — Alle, der paa den ene eller anden Maade har ydet Konferensen Hjælp i Aarets Løb, bringes herved en hjertelig Tak.

Indmeldelse af nye Medlemmer kan ske enten paa Systuen om Torsdagen eller til anden Tid hos Frk. M. Hoffmann, Uranievej 6 og Frk. Ronge, Lykkeholmsallé 14 C, som ogsaa fremdeles med Taknemmelighed modtager Gaver eller besøger dem afhentede.

Indtægter og Udgifter i 1912.

INDTÆGTER		UDGIFTER	
	Kr.		Kr.
Kassebeholdn. 1. Jan. 1912	4,37	Maanedl. Hjælp til 4 enlig-	
Faste aarlige Bidrag.....	206,00	stillede	96,00
Ekstra Bidrag.....	3,39	Indkøb til Systuen	63,30
En Bøsse med Smaamønt	1,53	Kontant Hjælp	4,53
		200 Pot. sød Mælk à 14 Ø.	28,00
		50 » » à 15 Ø.	7,50
		Flytning af et Bord	1,00
		5 Ekspl. af Ugebladet ...	10,00
		En Messe for en afdød	2,00
		Kassebeholdning	2,96
	Kr. 215,29		Kr. 215,29

Agnesforeningen. I Anledning af St. Agnes' Fest holdes Fælleskommunion i Rosenkranskirken Søndag den 26. Januar Kl. 8.

Aftenunderholdning.

Agnesforeningen agter at afholde en lille Aftenunderholdning i veldædigt Øjemed Fastelavnssøndag og -Mandag Kl. 8 Aften i Boyesgade 8, 1. Sal (Pigeskolen). Billeter à 50 Øre for voksne og 25 Øre for Børn faas hos St. Josephssøstrene paa Toldbodvej 14, Griffenfeldtsgade 44 og Frederiksberg Allé 15–17.

Absalonskort og Mærker

faas Købmagergade 48 (Hoffmann), Vesterbrogade 18 (Hoffmann), Frederiksberggade 34 (Bæklund), Kompagnistræde 9 (Sieglér), Bredgade 69, 2. S. o. G. (Menighedskontoret), Enighedsvej 6, Charl. (Ballin), Vesterbrogade 30 (K. Witt-Møller), i samtlige Ungdomsforeninger, Højskolen, Unio samt hos Hovedforhandleren A. V. Günther, Bangertsgade 11. Telf. 4110. Mærkerne koster 1 Kr. pr. Ark à 50 Stykker (3 Øre pr. Styk), Brevkortene henholdsvis 5 og 10 Øre Stykket.

Unios Fastelavnsfest

Søndag den 2. Februar Kl. 7^{1/2}
Citys Selskabslokaler, Citygade 23.

Kostumebal med Fællesspisning.

Medlemmer kan medtage besøgende.

Adgangskort (incl. Spisning) — for Medlemmer à Kr. 2,25, for besøgende à Kr. 3 — faas hos:

A. V. Günther,
Bangertsgade 11,
Telef. 4110.

Ernst Bæklund,
Frederiksberggade 34,
Telef. Byen 3163.

Johs. Hoffmann & Søn,
Købmagergade 48,
Telef. 1389.

Vesterbrogade 18,
Telef. Vester 2583 x.

K.U.F. Katholsk Ungdoms Forbund afholder Møde i Lokalet Bredgade 67² o. G. Søndag d. 26. Januar Kl. 7. Foredrag af højærv. Pastor Steidl: Paa Vej til Orienten. — **Fastelavnsfest.** — Andagt i St. Ansgars Kirke Kl. 6. — Sønd. d. 9. Febr. afholdes den aarlige Generalforsamling.

Mariakongregationen af Apostlenes Dronning holder Møde Søndag d. 26. Januar Kl. 3 Efterm i St. Josefsøstrenes Huskapel, Toldbodvej 14.

Mariaforeningen kan i Aar kun komme trængende **Konfirmander** til Hjælp. Skemaer, som de ansøgendes Forældre eller Værger selv maa afhente hos undertegnede (Form. Kl. 9—10 eller Eftm. Kl. 3—4), maa ligeledes udfyldes og afleveres af dem selv inden **Torsdag d. 6. Februar** enten hos Enkefru I. Ronge, (Lykesholms Allé 14 C) eller Frk. M. Siegler (Kompagnistræde 9) eller Frk. C. Tetzlaff (Ved Stranden 10) eller Fru H. Mariboe (Holkendervej 16).

J. Braun, Sognepræst.

Absalons-Bøsserne

vil blive ombyttede med nye inden d. 29. ds.

Familier, som ikke har nogen Bøsse, men ønsker en saadan tilsendt, bedes skrive til Fink-Jensen, Lindegaardsvej 21, Charlottenl.

Katholsk Fortsættelseskursus. Forsvars- og Diskussionsklassens Møde bortfalder i denne Maaned.

Ansgariusforeningen.

Den aarlige **Generalforsamling** afholdes **Søndagen den 9. Februar Kl. 12** i Forsamlingsværelset Bredgade 67 o. G. *Dagsorden:* Beretning, Regnskabsaflæggelse, Valg af Bestyrelse. — Forslag, som ellers maatte ønskes behandlede, bedes senest **Tirsdag d. 4. Februar** indsendt til Formanden, cand. mag. Halfdan Kejser, Ordrupvej 53, Charlottenlund.

St. Ansgars Kirke.

Den h. Families Fest Søndag den 26. Januar: Aftenandagt Kl. 6 med offentlig Fornyse af Indvielsen til den h. Familie som i tidligere Aar.

Fransk Komædie.

Fredag d. 31. Jan. og Lørdag d. 1. Febr. Kl. 8 Aften spilles fransk Komædie Toldbodvej 14. Billetter à 2 og 1 Kr. faas hos St. Josefsøstrene.

Charlottenlund. Stor, lys, solrig Værksteds-kælder ledig til April. Lindegaardsvej 36 A. Gartner *Viggo Hansen.*

Byg Absalonsgaard ved at bruge **Absalonskort og Mærker.**

Kirkelig Kalender.

26. Jan. Søndag Sexagesima.	2. Feb. Fastelavns Søndag. (Kyndelmisse. Lyse- vielse.)
27. — Mandag. Johannes Chrysostomus, Biskop og Kirkelærer.	3. — Mandag. Ansgar, Bi- skop og Bekender.
28. — Tirsdag. Agnes, Jom- fru og Martyr.	4. — Tirsdag. Marias Ren- selse.
29. — Onsdag. Franz af Sales, Biskop og Kirkelære.	5. — Onsdag. Aske onsdag. (Fasten begynder.)
30. — Torsdag. Martina, Jom- fru og Martyr.	6. — Torsdag. Titus, Biskop og Bekender.
31. — Fredag. Petrus Nola- scus, Bekender.	7. — Fredag. Romualdus, Abbed.
1. Feb. Lørdag. Ignatius, Bi- skop og Martyr.	8. — Lørdag. Johannes af Matha, Bekender.

Et Ord til hver Dag.

26. Jan. Tiden har Fuglenes Flugt, skal dog bære Frugt. Tiden kommer ej tilbage, vogt paa dine Dage. (Oluf Rothe til Raadhusklokkerne Kl. 12 og 6.)
27. Jan. Et Menneske, som kun lever for sig selv, er ansat i en meget lille Forretning.
28. Jan. Tør man vente time-
lige Velsignelser fra Gud? —
Ja, i den Grad de hænger
sammen med ens egen Hellig-
gørelse og Frelse. (Mgr. Gay.)
29. Jan. Vær venlig og elskvær-
dig mod alle, men fremfor
alt i dit eget Hjem.
(St. Franz af Sales.)
30. Jan. »Man siger« og »Jeg
har hørt« er mange Gange
Indledning til en Løgn.
31. Jan. De fattige strækker
deres Hænder ud, men det
er Gud, som modtager det,
man lægger i dem.
(P. Chassy.)
1. Feb. Han, som skabte dig
uden din Hjælp, frelser dig
ikke uden den. (St. Augustinus.)

Meddelelse om Gudstjenesten i København fandtes sidst i Nr. 2.

Rettelse. Paa Side 25 i Nr. 2, Linje 9 f. o., skal Ordene:
». . . at Bossuet, da W.« læses: ». . . at Winsløw, da han.«

Den katolske Højskole.

Tirsdag den 28. Januar Kl. 8 Aften

Emmanuel Jensen: Middelalderlig Medicin.

Hotel Dannevirke, Studiestræde 38, **2den Sal.**

Bekendtgørelse**til Rosenkranskirkens Menighed.**

Da Menighedens Regnskab for 1912 vil blive sluttet d. 3. Febr., bedes de resterende Bidrag (Kirkeskat, Præstepenge, Skolebidrag m. m.) indbetalt snarest, dog senest 2. Febr., til Sognepræsten, Boyesgade 8^e.
Kirkeforstanderskabet.

Kort og Billeder i stort Udvalg, c. 50 forskellige, alle med dansk Tekst — Postkort, Medaljer, især af den h. Benedikt med tilhørende Benedikt-Seddel — smukke Postkort med religiøse Motiver — Kors, Krucifikser. Rosenkranse — faas alt sammen til billige Priser Hverdagene fra Kl. 3—8 i Frederiksberg Allé 15—17.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

61. AARGANG.

„Nordisk Ugeblad“ udgives af Ansgariusforeningen og udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader samt paa Ugebladets Ekspeditionskontor, Bredgade 69, 2. S. o. G. 1—4. Telef. Palæ 654. — Redigeret af Niels Hansen, cand. mag., Viggo Rothes Vej 14, Charlottenlund. (Træffes bedst Kl. 4—6 Efterm.) Telefon Helrup 657 y.

Nr. 5.

Søndag den 2. Februar.

1913.

INDHOLD: Fastemandat. — Et Brudstykke om Troløshed. — Breve fra Italien. — Litteratur. — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Aarhus. Norge. Frankrig. England. Afrika. — Brevkasse. — Et Ord til hver Dag. — Bekendtgørelser.

Fastemandat.

For Tiden fra Askeonsdag 1913 til Askeonsdag 1914 bestemmer Vi i Henhold til de Os af den Hellige Fader overdragne Special-Fuldmagter følgende for det Apostoliske Vikariats Omraade:

- I. *Fastebudet*, som kun tillader eet fuldstændigt Maaltid, een Kollation og en Smule Brød om Morgenen^{*)}, men udelukker al anden Nydelse af Spise, gælder for alle Dage af den *40 Dages Fastetid* med Undtagelse af Søndagene, desuden for alle *Tamperdage* og for *Vigilie-Fastedagene* før Jul, før Pintse, før Petri og Pauli Fest, før Marias Himmelfart og før Alle Helgen. Naar en af disse Festedage forlægges til en Søndag, forlægges Vigilie-Fastedagen til Dagen forud, Lørdagen. Forpligtede til at faste paa disse Dage er alle, som har fyldt 21 Aar, men endnu ikke er 60 Aar. Fastedagene skal hver Gang Søndagen forud forkyndes fra Prædikestolen.
- II. *Abstinensbudet*, som forpligter til fuldstændig Afholdelse fra Kødspise, gælder for *Askeonsdag*, *Skærtorsdag*, *Paaskelørdag* og Aarets samtlige *Fredage*. De øvrige Dage tillades Nydelsen af Kødspiser med den Indskrænkning, at paa samtlige paabudte *Fastedage* (jfr. Nr. I.) tillades Nydelsen af Kød kun een Gang, nemlig

---

^{*)} Theologerne regner gerne indtil 60 Gram.

- ved Hovedmaaltidet. De, som paa Grund af deres Alder eller formedelst Dispens er fritagne for at faste, er ogsaa fritagne for Abstinenspligten paa Fastedagene.
- III. I Følge vor Hellige Fader Pave Pius X.s Dekret af 2. Juli 1911 bortfalder Faste- og Abstinenspligten for Fremtiden paa alle *paabudte* Festdage.
- IV. Paa alle Aarets Fastedage saa vel som paa Søndagene i Fastetiden er den samtidige Nydelse af *Kød- og Fiskespiser* ved eet og samme Maaltid forbudt. Dette Forbud *gælder for alle uden Undtagelse* fra det fyldte syvende Leveaar, saafremt de ikke er alvorlig syge.
- V. *Kødsuppe* og med Fedt, Flæsk eller Blod tilberedte Spiser, forsaavidt de enten slet ikke eller kun i en aldeles uvæsentlig Grad indeholder Køddele, tør nydes hver Dag, alene med Undtagelse af den *h. Langfredag*, og det ogsaa i Forening med Fiskespiser.
- VI. Følgende Personer er med Undtagelse af Langfredag aldeles fritagne for *Abstinensen*: a) de i aktiv Tjeneste staaende Militærpersoner og, hvis disse fører egen Husholdning, ogsaa deres Hus- og Bordfæller; b) Gæstgivere og Spiseværter og deres Gæster samt alle de, der jævnlig faar deres Mad fra et offentligt Spisested; c) Handelsbetjente, Svende, Lærlinge, Arbejdere og andre, som holdes med Kost af Ikke-Katholiker; d) de af Ikke-Katholiker indbudte Gæster; e) Medlemmer af og Tjenestefolk i Familier, hvor enten Mand eller Hustru ikke er Katholik; f) fattige, rejsende og de paa offentlige Bade- eller Kuranstalter under Kur værende Personer.
- VII. Alle approberede Skriftefædre meddeles der herved Myndighed til i paatrængende Tilfælde, hvor det synes nødvendigt, og hvor ikke blot *Sanseligheden* forlanger det, at forandre Faste- eller Abstinensbudet for *enkelte* troende til en eller anden from Gerning; dog kan kun Sognepræsterne og Rektorerne gøre Brug af denne Fuldmagt udenfor Skriftemaalet. — Hermed er iøvrigt ingen Fuldmagt givet til at dispensere fra Forbudet mod den *samtidige* Nydelse af *Kød- og Fiskespiser* paa de paabudte Fastedage (jfr. Nr. IV).
- VIII. Af Hensyn til den for alle eftergivne Streghed af det oprindelige Faste- og Abstinensbud *skal alle troende, som er i Stand dertil*, i Fastetiden nedlægge en *Almisse* i de Bøsser, som i denne Hensigt bliver at anbringe i alle Kirker og Kapeller med Paaskrift *Faste-Almisse*. Disse Faste-Almisser, som anvendes til Bedste for Vikariatets kirkelige Anstalter, skal *indsendes* til Vikariatet straks efter Fastetidens Afslutning. Hvo, som ikke er i Stand til at give en saadan Almisse,

- skal paa Søndagene i den hellige Fastetid bede den smertefulde Rosenkrans for Kirkens Anliggender.
- IX. I Overensstemmelse med det h. Tridentiner-Koncils Bestemmelse (S. XXIV de ref. c. 4) forordner Vi, at der i samtlige Sognekirker i den hellige Fastetid skal holdes en *særegen Fasteandagt*, bestaaende af en Prædiken, Psalmer og Bønner, hvorom Vi overlader de Herrer Sognepræster at bestemme det nærmere. Disse Andagter skal slutte med den sakramentale Velsignelse og Prædikenerne have Menneskets sidste Ting eller Frelserens Lidelse og Død eller et andet dermed i nær Forbindelse staaende Emne til Genstand. — Paa *Søgnedagene* i Fastetiden bliver under eller efter Skolemessen den smertefulde Rosenkrans eller andre passende Bønner at forebede for Kirkens Anliggender.
- X. I de saakaldte *lukkede* Tider, d. e. fra Askeonsdag indtil den første Søndag efter Paaske og fra første Adventssøndag indtil Herrens Aabenbarelse inkl., maa ingen Bryllupper finde Sted. Men i selve *Faste- og Adventstiden* skal de troende overhovedet afholde sig fra alle *Danse og andre støjende offentlige Forlystelser*.
- XI. Tiden for Opfyldelsen af det kirkelige *Bud om Paaske-Kommunionen* fastsættes i Medfør af et paveligt Indult at skulle vare fra Palmesøndag indtil Kristi Himmelfart og for de Katholikker, som bor langt borte fra en Kirke, indtil Anden Pintsedag. De troende gøres opmærksomme paa den ældgamle kirkelige Forskrift om at modtage Paaske-Kommunionen i deres respektive *Sognekirker*, en Forskrift, der ogsaa under vore kirkelige Forhold saa vidt mulig bør søges overholdt.

København, den 29. Januar 1913.

† Johannes,

Biskop af Anastasiopolis,
Apostolisk Vikar for Danmark og Island.

Ovenstaaende Fastemandat samt første Del af det biskoppelige Hyrdebrev oplæses i Dag fra alle Prædikestole. Ugebladet skal i de to følgende Numre bringe første og anden Del af Hyrdebrevet.

Et Brudstykke om Troløshed.

... de vandrede ikke mere med ham . . Joh. 6.

»Troløs« kalder jeg dig, fordi du har brudt dine hel-
ligste Løfter til Gud.

Da du fornyede din Daabspagt, sagde du højt i Me-
nighedens Paahør, at du troede og altid vilde holde for
sandt, hvad den katholske Kirke lærer og saaledes, som den
lærer det.

Ved din Optagelse i Kirken svor du med Haanden
paa Evangeliebogen, at du vilde bevare Kirkens Lære og
leve efter den indtil din Død; du tilsagde endogsaa at
ville gøre dit til, at de Mennesker, du har Omsorg for,
ogsaa blev Kirkens Børn.

Det har du lovet, men ikke holdt!

Derfor kalder jeg dig »troløs«.

Du ses ikke mere i Guds Hus og ved Herrens Bord.

Du vandrer ikke mere med os.

Du lever ikke efter din Tro; din hele Adfærd tyder
paa, at du er et dødt Medlem af Guds Kirke.

Maaske er du endog »frafalden« . . et uhyggeligt
Ord, fordi det lyder saa uafvendelig afgjort, saa fortviv-
lende hjælpeløst; den frafaldne er som den afbuggede
Gren, blot endnu ikke bunden sammen i Knippe med
Ukrudtet paa Guds Ager til Opbrænding paa Dommens
Dag. Endnu ikke!

Hvorfor har du svigtet dit givne Ord?

»Det var ikke til at holde ud . . alt det, man skulde,
og alt det, man ikke maatte,« svarer du.

Jeg forstaar godt, hvad du mener. Du er bleven træt
af at være Genstand for Kirkens Sjælepleje, af at blive
iagttaget og vaaget over, af at faa bestemte og maaske
for din Synsmaade noget lovlig snævre Grænser anvist
for din Handlefrihed. Frihed og Uafhængighed, synes du,
er der for lidt af i Kirken. Denne Indvending er sikkert
urigtig. Vi staar som Kirkens Børn ikke under Tyranni
og Vilkaarlighed. Den Sjælerøgt, den anvender paa os,
har Kærlighed til Kilde. Og vi kan ikke undvære den.

Enhver af os trænger til Ledelse, Raad og befriende Dadel. For Millioner af Katholikker i Nutidens Storbyer er det en af de største Ulykker, at de af Mangel paa Gudshuse og Præster ikke kommer ind under Kirkens Ledelse. Hvad du forarges over, er deres største Længsel. Men tilstaa det ogsaa kun: det, der har fjernet dig fra os, er Moralovens ubøjelige Strenghed. Du vil have Lov til at staa fri overfor dem af Kirkens Forskrifter, du ikke synes om. Du vil have Lov til at begaa den Synd, du ikke vil skrifte. Ja se, det gaar jo ikke. Der er virkelig meget, vi skal, og meget, vi ikke maa. Saadan er Guds Lov. Om denne Lovs Hellighed er du et Vidnesbyrd, men rigtignok ogsaa en Forargelse for de svage og en Sorg for dem, der er ivrige for Guds Ære.

Og saa . . . hvor bærer det hen? Hvor tror du, at du havner, du, som bedre end den uendelig vise Gud synes at vide, hvad der er godt og ondt? . . .

»Man har ondt ved at komme frem i Verden som Katholik,« indvendes der ogsaa. Saa? Det er ikke saa farlig længe siden, at vi mistede to af vore mest fremragende Trosfæller. Den ene havde været Landets Førsteminister; den anden var Meddirektør for dets største og bekendteste Stor-Magasin. De var ypperlige Katholikker begge to. Nej, naar man ellers duer til noget, er katholsk Religionsbekendelse ingen Hindring for at komme frem. Det skulde da ogsaa være mærkeligt, om en Bekendelse, der — gennemført — gør Menneskene samvittighedsfulde, arbejdsomme og hæderlige, ikke ogsaa gjorde dem dygtige! Men for Resten: skulde du i enkelte Tilfælde have Ret, skulde en dygtig Katholik af Hensyn til sin Religion en sjælden Gang blive vraget og en anden foretrukket, saa er det jo dog hovedsagelig i Evigheden, at vi »skal frem«. Hvad nytter det, om vi vinder Verden, men mister Sjælen? Hvad gavner det dig, om du faar en rig Mand eller Hustru, naar din Ægtefælle trækker dig bort fra din Gud og din Lykke? »Søger først Guds Rige,« siger Herren. Han siger ogsaa: »Salige, naar Menneskene forfølger eder for mit Navns Skyld!« Har du aldrig følt, hvor glad ens Sind kan blive, naar man forurettes for sin Tro? Sikkert føler du

imidlertid, hvor tung i Sindet man er, naar man har solgt sin Overbevisning for en jordisk Fordel.

»Man kan ogsaa uden for Kirken tækkes sin Gud og vinde hans Fred.« Det sagde du ikke dengang, da du var en varm og ivrig Katholik. Den Undskyldning fandt du først paa, da du var paa Vejen bort fra din Tro. Saaledes taler jo enhver, der ikke indretter sit Liv efter Religionen, men søger en Religion, der passer til det Liv, han vil føre. Bag Ord af saadant eller lignende Indhold forskanser Tusinder sig for at døve deres Samvittighed og vinde Medhold hos ubegavede eller slette Mennesker. Ved du ikke godt selv, at din Paastand er urigtig? Hvorfor lyver du for dig selv? Det nytter os ikke noget at kalde Gud »Herre«, naar vi ikke tillige »gør hans Villie«. Sandheden er den, at et Menneske, der een Gang har hørt Kirken til, aldrig kan blive overbevist om, at dens Modstander har Ret, og aldrig kan blive frelst uden gennem den indre og ydre Forbindelse med Kirken og dens Naademidler.

Den, der aldrig har lært Kirkens Sandhed at kende, kan naa til Gud uden at staa i Kirkens ydre Samfund, men det kan hverken du eller nogen som helst anden troløs Katholik.

Men det er maaske slet ikke i Kraft af en bestemt kirkefjendsk Anskuelse, at du har holdt op med at udøve din Religion. Maaske foreligger der ikke engang saa megen Anledning som et Sammenstød med Præsten eller et Mellemværende med en Trosfælle. Gennem umærkelige Overgange er du kommen bort fra din Tro.

Det begyndte med Forsømmelse af Søndagspligten een Gang, nogle Gange. . .

Der kom en Paaske, hvor det trak saa længe ud med Sakramenternes Modtagelse, at der ikke blev Tid til den inden for den givne Frist.

Gamle Bekendtskabers Ophør og nye Venskabers Indgaaelse løsnede Forholdet yderligere.

Og nu staar du, hvor du staar!

Ikke saaledes, at din Samvittighed er bragt til Ro, vel? Ofte, naar du har lagt dig til Hvile efter Dagens Slid og Natten omgiver dig som et bevidst Gravmørke, før du

sover ind, da er der noget i dit Indre, der siger: »Som jeg lever, maa jeg ikke dø.« Ikke sandt?

Kære! Det er Naadens Stemme. Den foreholder dig din Karakterløshed og ganske uforsvarlige Let-sindighed i en Sag, hvor det gælder om evigt Liv og evig Død. . .

Troløse! Hvorledes skal det gaa dig?

Dag for Dag kommer du Døden nærmere.

Gud glemmer ikke, hverken hvad han har gjort for dig, eller hvad du har forøvet mod ham.

Vend om! Du bliver modtaget med aabne Arme.

Men vil du lære et Middel at kende til at opnaa Omvendelsens Naade, saa er det dette: Vær barmhjertig! Vær mild og god mod fattige! Trøst de bedrøvede! Besøg de syge!

Gud lader sig ikke overgaa i Kærlighed.

Vær barmhjertig mod din Næste!

Vær især barmhjertig mod din egen arme Sjæl, du stakkels troløse Menneske, som stod saa højt og faldt saa dybt.

Lad dig for Guds og din Sjæls Skyld finde af ham, der søger de vildfarende! — — — — —

L. G.

Breve fra Italien.

---

2. En romersk Kirkegaard.

Uden for Porta S. Lorenzo og tæt ved Kirken af samme Navn ligger Roms største Begravelsesplads. Naar man er kommen ind ad Porten, som flankeres af et Par mægtige Pinjer, møder Øjet et Syn, som minder meget lidt om det, vi Nordboere forstaar ved en Kirkegaard. Her findes ingen Træer eller Buske, ingen Tuer dækkede med blødt Grønsvær, ingen grønne Hækker, som indrammer Graven, hvor kærlige Hænder har plantet Roser og Liljer, og hvor der maaske staar en grønmalet Bænk, som indbyder til Hvile og Eftertanke. Alt er koldt her, pragt-

fuldt maaske, men — koldt: en mægtig firkantet Plads, belagt med Marmorfliser og omgivet af Buegange, er inddelt i en Mængde mindre Firkanter, Gravene, som hver for sig er omgivet af Smedejernsgitre; store Monumenter smykker hvert Gravsted, mærkelige, skønne, rørende og barokke mellem hverandre. Her staar den afdøde General i Legemsstørrelse, i fuld Uniform, med Haanden paa Kaardefæstet, og Admiralen med den lange Søkikkert under Armen; der staar den store Statsmand, i Færd med at holde en epokegørende Tale i Parlamentet, og hist sidder den højt fortjente Opdragerinde, læsende for nogle Smaapiger, som med spændt Mine lytter til hendes Ord. Indskriften paa et andet Gravsted fortæller os, at kærlige Forældre i Løbet af faa Aar har mistet to raske Drengene, til hvis Minde de har rejst et herligt Kunstværk: halvt skjult af en brudt Søjle ser man den ene af Drengene, den mindste og først afdøde; paa den anden Side af Søjlen staar den store Dreng, standset i sin hurtige Gang, ligesom fasttryllet ved Synet af Broderen, der byder ham velkommen. Glæden over Gensynet lyser ud af begges Øjne, dog ligesom blandet med en blid Sørgmodighed, som om de mindedes de sørgende Forældre, som de saa nylig forlod.

Lige overfor er en velagtet romersk Haandværker tillige med sin Hustru begravet; over dem har kærlige Slægtinge rejst et Mindesmærke, som er mere velment end kønt. To svævende Engle holder en Baldakin over en mægtig Marmortavle, hvorpaa der foruden Navne, Fødsels- og Dødsaar findes begge de afdødes Billeder, skrækkeligt kolorerede Godtkøbsfotografier, omgivne af Borter af udhugget Guldpapir. Paa flere Grave findes den afdødes Buste stillet op inde i et Tempel, som meget ofte er baaret af Søjler, beklædte med herlig Mosaik. Næsten hver Grav har sin Lampe, i Templerne hænger Ampler ned fra Loftets Hvælving, og andre Steder staar der smaa Lamper af den Slags, som man heroppe i Norden bruger til Natlampe i Barnekamret. Det maa sikkert være et imponerende Syn paa Alle Sjæles Dag at se alle disse Tusinder af Lamper tændte. Paa Barnegravene ser man meget ofte et eller andet Stykke Legetøj hensat, sikkert den lilles kæreste Skat her paa Jorden.

I Buegangene langs Kirkegaardsmuren findes de fornemme romerske Slægters Familjebegravelser. Indenfor høje aflaaede Glasdøre, staar det ene Monument mere kostbart end det andet; i Baggrunden findes næsten overalt et prægtigt Alter, smykket med Lys, Helgenbillede og Krucifiks. Her saa jeg et Gravmæle, der ved sin Skønhed og rørende Enfold i særlig Grad tiltrak sig min Opmærksomhed. Det var rejst over en Hustru og Moder, som

var gaaet bort i sin fejreste Vaar og havde efterladt en lille Pige. Ovenpaa en dejlig Marmorsarkofag laa den skønne unge Kvinde i en Stilling, som om hun sov; alle Enkeltheder i hendes Klædedragt, Kniplinger og Sløjfer var udført med stor Kunst, og over Statuen var der bredt et veritabelt hvidt Slør; bøjet over den sovende Moder staar den lille Pige, som med sin spæde Haand løfter Sløret og med et spændt Udtryk i sit yndige Ansigt synes at spørge hende, hvorfor hun sover saa længe og ikke svarer paa hendes ængstelige Kalden.

Igenem en Aabning i Buegangen kommer man ud paa den nyere Del af Kirkegaarden; her begraves den store Masse, alle de, som ikke har Raad til Smedejernsgitre og kostbare Monumenter. Et lille Kors, et Helgenbillede, en Krans af kunstige Blomster og en Lampe, det er alt. Korsene staar saa tæt, saa tæt! Disse døde under man ikke megen Plads. Det hele ser uendelig nødtørfigt ud. Den grusede Jord, de mange ensartede Kors og fremfor alt den fuldstændige Mangel paa Blomster og Træer gjorde paa os Danske et trist og uhyggeligt Indtryk, som forstærkedes ved Erindringen om, at vi kun et Par Dage i Forvejen havde dvælet under de herlige Cypresser paa den protestantiske Kirkegaard, hvor netop i de Dage de første Foraarsblomster bredte deres duftende Tæppe over de jordiske Levninger af alle de Nordboere, som fik den Lykke at blive stedet til Hvile i denne den skønneste af alle Europas Byer.

Litteratur.

Ernst V. Sørensen: Ungdom og Sang.

Det er med en vemodig Følelse, man gennemlæser dette lille Bind Digte. Forfatteren, som interesserede sig meget for Ugebladet og havde stor Sympathi for den katolske Kirke, døde i afvigte Efteraar, kun 31 Aar gammel, af Tuberkulose. Han var ansat i en Forretning, men havde store aandelige Interesser og benyttede sin knappe Fritid til Studier og litterært Arbejde, hvorigennem han efterhaanden fik udviklet sit ikke ringe digteriske Talent. Men just som han skulde til at høste Frugten af sin stræbsomme Flid, standsedes han af Døden.

At læse Nutidens unge Digttere er mange Gange lidet lysteligt. Ernst V. Sørensen rager højt opover adskillige af disse, han digtede, fordi han havde noget paa Hjerte, og

det er værd at lytte til hans unge Sange, hvoraf mange er af dyb og ægte Skønhed. Kønt og jævnt sang han om det, der var ham helligt og kært, Gud og Naturen, sit evige og jordiske Fædreland. Og bag de stille Ord fornemmes et ungt varmt Hjerte, som, menneskelig talt, alt for tidlig hørte op at slaa.

Bogen indledes med det Digt, hvorefter Samlingen har faaet Navn, »Ungdom og Sang«, som begynder med følgende kønne Vers:

Ungdom og Sang —
 De hører sammen som Harpen og Klang,
 Fuglenes Lovsang til Bøgenes Kroner,
 Domkirkens Hvælving til Orgelets Toner,
 Vaarvindens Hvisken til Løvspringets Hang,
 Sol til Sommer — — Ungdom og Sang! —

Sangens rene, livsglade Toner forædler Mennesket og giver Styrke i Modgangs strenge Dage, den er derfor en Gave, man skal bede om, som det hedder i »Vandringsfærd«:

Vort Liv er en Vandringsfærd — kort eller lang.
 Gud, lær os at fare dens Veje med Sang:
 I Sol eller Væde
 En nynnende Glæde,
 Der bærer os ind i din Sommer engang.

Man kunde fristes til at bringe mange Citater fra denne ungdommelige, sangfyldte Digtsamling, men vi maa nøjes med et Par Stykker til. Herlig er en »Romance« i middelalderlig Folkevisestil, hvoraf det første Vers lyder:

Smaapusling ganger med Gyldenlok
 Ud over de grønne Marker —
 Han haver en Træsko paa hver sin Sok,
 Saa lystigt i Græsset han sparker. —
 Mens Lærken slaar Trille.

I »Ung Paaske« hedder det:

Naar Haab og Drømme lide Brist,
 Og kære Venner blive mist,
 Da før os ind i Haven,
 Hvor unge, gyldne Liljer staar
 Og nynner om den Gensyns-Vaar,
 Der venter os bag Graven.

Der er Stemning i et lille Digt som »Skovstilhed«:

Der falder Sol henover Vejen, hvor jeg gaar,
 I fjerne Egne Sorgens Sangfugl tier,
 Mit Hjerte imod Skovens Hjerte slaar,
 Og Tanken nynner glade Melodier.

Et sandet Hjulspor, bræmmet af en mosgrøn Sti,
 En sølvgraa Birk imellem Graner blinker —
 Og ved hver Korsvej, som jeg gaar forbi
 Mig nye Ensomhedens Templer vinker.

Ernst V. Sørensen oplevede ikke selv at se sit litterære Arbejde udkomme i Bogform; det er Venner, som efter hans Død har udgivet nærværende Samling Digte, hvoriblandt ogsaa findes et Par stemningsfulde smaa Stykker Prosa. Herved har de rejst ham et smukt Minde.

J. H.

Johs. Jørgensen: Frants af Assisi.

Af denne udmærkede Bog, som er udsolgt fra Forlaget, vil der, antagelig til Foraaret, udkomme en ny Folkeudgave til betydelig billigere Pris end den første Udgave.

Varden 1. og 2. Hæfte 1913.

I Anledning af en temmelig usmagelig Udtalelse af Johanne Skovgaard, at der paa Dronning Margrethes Tid herskede »et Følelsesliv, som ogsaa gav sig Udslag i den sværmeriske Tilbedelse af Jomfru Maria,« har Pastor Steidl i 1. Hæfte skrevet en historisk Afhandling, *Vor Frues Lov*, hvori han gennemgaar en Række middelalderlige Maria-Antifoner, hvoraf en hel Del netop stammer fra Dronning Margrethes Tid. I 2. Hæfte skriver P. Nøsen en Karakteristik af Mgr. R. H. Benson og Skildring af hans Konversion. Som sædvanlig findes originale Kritikker af Litteratur og Skuespilkunst af Oskar Geismar og Redaktøren.

N. H.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. Ved den katolske Højskoles Møde i Tirsdags underholdt Stud. med. Emanuel Jensen de omtrent 150 Tilhørere med en baade livlig og interessant Fremstilling af Lægekunsten i Middelalderen. Det har sikkert mere alle de tilstedeværende at høre om Datidens naive og tit ogsaa forkerte Forestillinger, hvilke Foredragsholderen yderligere oplyste ved mange Enkeltheder om de ret besynderlige Kurmetoder, som den Gang anvendtes. Endelig paapegede Student Jensen Kirkens Betydning for Lægekunsten og især Sygeplejen i Middelalderen.

Aarhus. Efter at der allerede i omtrent 30 Aar har bestaaet to *marianske Kongregationer* her i Menigheden, nemlig for Mænd og for Ynglinge, blev der den 4. December 1912 oprettet en tredje for den kvindelige Ungdom under Titten: *Regina Virginum* — Jomfruernes Dron-

ning. Den holder med Sognepræsten, Pastor Schmid, som Præses Møde hver anden Onsdag Aften Kl. 8¹/₂ i Kirken, hvortil der slutter sig en Times Underholdning hos St. Josefs-Søstrene, Ryesgade 22. Den maanedlige Fælleskommunion finder Sted den tredie Søndag i hver Maaned. Den ny Kongregation tæller f. T. 28 Medlemmer og 4 Aspiranter.

Norge. I Følge Folketællingen af 1910 skal der ikke være mindre end 62.553 Personer, der staar udenfor Statskirken, et overraskende stort Antal. Af disse er kun 2046 Katholikker. Herom siger *St. Olaf*, at man muligvis kunde faa det Indtryk, at Kirken ikke gjorde den Fremgang, man kunde vente her i Norge. Dette Indtryk vilde være meget fejlagtigt. Som ovenfor bemærket, foregaar Udtrædelsen af Statskirken ikke saa hyppig, som man kunde være tilbøjelig til at antage. Men dernæst — og dette er mest at lægge Mærke til — er Statistikken i heromhandlede Henseende meget misvisende. Den tager nemlig intet Hensyn til den stærke Udvandring, som netop i Aarene lige før sidste Folketælling fandt Sted. Ikke alene tidligere indvandrede Katholikker forlod igen Landet, men ogsaa indfødte, deriblandt ogsaa mange Konvertitter, drog ud, særlig til Amerika. Navnlig gennem Udvandring har Kirken mistet mange unge Mænd, og derved er Menighedernes naturlige Tilvækst gennem Ægteskabsstiftelser og Fødsler i høj Grad hæmmet. Dette Forhold varer des værre fremdeles ved.

Frankrig. Som Dagbladene længst har meddelt, er der her valgt en ny Præsident, Poincaré. Hans Modstander Pams var Frimurer og Tilhænger af den yderligste Radikalisme, saa Poincarés Valg maa betragtes som gunstigt for Religion og Moral, skønt han selv er langt fra at være »klerikal« og ofte har erklæret, at en »Afgang« skiller ham fra Katholikerne. Han vil sikkert ikke være en saadan Ubetydelighed som Fallières, hvis Afgang som Præsident er bleven hilst med ligegyldig Foragt, og den religiøse Angrebskrig vil næppe blive fortsat, saa vidt Præsidenten er i Stand til at hindre den. De antireligiøse Fordomme er paa mange Steder ved at forsvinde, og adskillige mener, at dette Faktum kun er Indledningen til en virkelig katholsk Genfødsel; det nye Præsidentvalg, hvor Kirkefjenden vragedes for en patriotisk og dygtig Mand uden udpræget Fjendskab mod Religionen, er vistnok et Led i den nye Kurs.

England. I Følge det engelske Directorium for 1913 har der i de tre engelske Kirkeprovinser Birmingham, Liverpool og Westminster (Bispedømmet Portsmouth undtaget) i Aaret 1911 i alt fundet 7400 Konversioner Sted. I Eng-

land og Skotland findes 27 Ærkebiskopper og Biskopper, 4401 Præster og 2182 Kirker og Kapeller. I det engelske Verdensrige findes 13 Millioner Katholikker, hvoraf $5\frac{3}{4}$ Millioner bor i Europa, $2\frac{1}{4}$ i Asien, $\frac{1}{2}$ i Afrika, $2\frac{3}{4}$ i Amerika og $1\frac{3}{4}$ i Australien.

Rom. Den 4. Januar modtog den Hellige Fader i speciel Audiens Dr. Condé B. Pallen, Hoved-Udgiveren af den store katholske Encyclopædi. Han overrakte Paven det 15. og sidste Bånd af Encyclopædien, hvilken Paven udtrykte sin store Glæde over og kaldte et vidunderligt Værk, hvis Udgivere og Medarbejdere han velsignede. Ved sin Tilbagekomst til New-York vil Dr. Pallen blive hædret ved en offentlig Banket.

— Hvad Fremvisning af Lysbilleder, levende Billeder og lign. i Kirker angaar, har Paven bestemt forbudt disse, hvor vel mente de end er, og hvor nyttige man end anser dem for; Faren for Misbrug er for stor, ligesom Kirkerne kun er bestemt til Gudstjeneste, Sakramenternes Forvaltning og Ordets Prædiken.

Afrika. *Ekko fra Afrika* er Navnet paa et lille katolsk Maanedsskrift, som offentliggøres af St. Petrus Claver Samfundet i Rom. Dets Formaal er at fremme Interessen for Hedningemissionen i det i gamle Dage kaldte »mørke Fastland«. December-Numret i 1912 giver Navnene paa en Række Helte fra Kongeriget Uganda (Nordlige Nyanza Vicariat), som vistnok i en ikke fjern Fremtid af Paven vil blive erklæret for »salige«. Disse 22 nyomvendte, en udvalgt Skare af den sorte Race, som næsten alle stod i deres Ungdoms Blomst og ligeledes næsten alle var nær knyttet til Kong Mouangas Hof, viste en ophøjet Foragt for alle Rigdomme og verdslige Tilløkkelser og underkastede sig hellere de frygteligste Pinsler og Døden, end de vilde opgive deres nyvundne hellige Tro. Af disse 22, som alle led Martyrdøden fra 1885—1887, blev de 14 brændt levende, deraf de 10 paa samme Dag, nemlig 3. Juni 1886. Den Mission, de tilhørte, ledes af de bekendte *Hvide Fædre*, stiftede af Kardinal Lavigerie. Man venter stor Velsignelse og Fremgang for Missionen, naar den omtalte Saligheds-erklæring vil foreligge.

Brevkasse.

Hr. Malermester Christensen,

Ledøie pr. Ballerup St.

Det er med Glæde, jeg under nærværende Rubrik lader Deres og Deres Hustrus gode Tilbud gaa videre til Ugebladets Læsere og

Læserinder. Det er jo en nem og billig Maade at faa et lille Landophold paa, samtidig med, at man hjælper en god Sag frem.
Ærbødigst N. H.

Hr. Christensen skriver i sit eget og sin Hustrus Navn følgende:

Den Dame, der først giver Tilbud om at levere for 10 Kr. Absalonsmærker, vil til Foraaret eller i Sommerferien, eller naar som helst de selv ønsker det, faa 1 Uges gratis Ophold med hyggeligt Værelse og fuld Pension. Her er stor, gammel Have, pæn Omegn og den berømte Ledøie Kirke.

Den Herre, der giver samme Antal Mærker, har tillige Adgang til Lystfiskeri her i Ledøie Møser; alle Fiskeredskaber havestil behagelig Afbenyttelse. Tilbudet om Mærkerne maa være indleveret inden 1. Marts, men Mærkerne skal selvfølgelig først afleveres, naar Opholdet er forbi.

Immaculata-Kirken.

Søndag d. 2. Februar afholdes Kl. 9 $\frac{1}{2}$ Lysevielse og Kl. 10 Højmesse med Oplæsning af Fastemandat og Hyrdebrev.

Den eukaristiske Forenings Medlemmer bedes erindre Tilbedelsen i St. Ansgars Kirke Fredagen den 7. Februar til de aftalte Tider.

K.U.F. Katholsk Ungdoms Forbund afholder **aa**rlig **General-**forsamling Søndag d. 9. Februar.

Fransk Komædie.

Lørdag d. 1. Febr. Kl. 8 Aften spilles fransk Komædie Toldbovej 14. Billetter à 2 og 1 Kr. faas hos St. Josefssøstrene.

Mariaforeningen kan i Aar kun komme trængende **Konfir-**mander til Hjælp. Skemaer, som de ansøgendes Forældre eller Værger selv maa afhente hos undertegnede (Form. Kl. 9—10 eller Eftm. Kl. 3—4), maa ligeledes udfyldes og afleveres af dem selv inden **Torsdag d. 6. Februar** enten hos Enkefru I. Ronge, (Lykesholms Allé 14 C) eller Frk. M. Siegler (Kompagnistræde 9) eller Frk. C. Tetzlaff (Ved Stranden 10) eller Fru H. Mariboe (Hollændervej 16).
J. Braun, Sognepræst.

Mødreforeningen. Tirsdag d. 4. Febr. læses i St. Ansgars Kirke den h. Messe for Foreningens Medlemmer og Anliggender. Bagefter holdes et kort Foredrag.

Den katholske Højskole.

Tirsdag d. 4. Febr. Intet Foredrag.

Korsvejsandagt i Fasten.

St. Ansgars Kirke hver Fredag Aften Kl. 8; Rosenkranskirken hver Fredag Aften Kl. 7 $\frac{1}{2}$ med Prædiken; Jesu Hjertes Kirke hver Torsdag Aften Kl. 8 $\frac{1}{4}$; St. Josefs Kirke hver Fredag Aften Kl. 7 $\frac{1}{2}$; St. Annæ Kirke hver Fredag Aften Kl. 8.

Malerværksted søges i København eller paa Frederiksberg. 2 $\frac{0}{10}$ af leveret Malerarbejde afgives til Absalons Gaard. Tilbud sendes til Malerm. P. Christensen, Ledøie, Ballerup St. Tlf. Ledøie 22. Træffes personlig fra 10—3 i St. Knuds Skole, hvor jeg for Tiden udfører Malerarbejdet.

Kort og Billeder i stort Udvalg, c. 50 forskellige, alle med dansk Tekst — Postkort, Medaljer, især af den h. Benedikt med tilhørende Benedikt-Seddel — smukke Postkort med religiøse Motiver — Kors, Krucifikser, Rosenkranse — faas alt sammen til billige Priser Hverdag fra Kl. 3—8 i Frederiksberg Allé 15—17.

Unios Fastelavnsfest

Søndag den 2. Februar Kl. 7^{1/2}
Citys Selskabslokaler, Citygade 23.

Kostumebal med Fællesspisning.

Medlemmer kan medtage besøgende.

Adgangskort (incl. Spisning) — for Medlemmer à Kr. 2,25, for besøgende à Kr. 3 — faas hos:

A. V. Günther,
Bangertsgade 11,
Telef. 4110.

Ernst Bæklund,
Frederiksberggade 34,
Telef. Byen 3163.

Johs. Hoffmann & Søn,
Købmagergade 48,
Telef. 1389.

Vesterbrogade 18,
Telef. Vester 2583 x.

Fredag den 7. Februar almindeligt Møde i Frederiksberg Alle 11.

Bogudlaan (gratis).

Fra St. Ansgars Folkebibliothek Bredgade 67, 3. Sal o. G. Tirsdag, Torsdag og Lørdag fra Kl. 7—9 Aften; desuden efter Eftermiddagsgudstjenesten i St. Ansgars Kirke. (Hr. Lærer Ertner træffes forøvrigt i Regelen daglig fra Kl. 9—12 Frm.)

Ved Rosenkranskirken daglig fra 6—7 (hos Hr. Pastor Rønge).

Ved St. Annæ Kirke hver Søndag efter Hovedgudstjenesten.

Fra St. Josefs Konferens Bibliothek udlaanes Bøger efter Højmessens i Præsteboligen.

Mariahjemmet, Vestervoldgade 115, (væsentlig udenlandsk Litteratur) Onsdag d. 5. Febr. Kl. 3—4.

Jesu Hjerte Andagt.

Første Fredag i Maaneden (7. Februar).

St. Ansgars Kirke: Kl. 8^{1/4} Messe med sakramental Velsignelse; Kl. 8 Aften Andagt.

Rosenkranskirken: Efter 8-Messen sakramental Velsignelse; Kl. 7^{1/2} Aften Andagt.

St. Annæ Kirke: Andagt efter Messen Kl. 8 og om Aftenen Kl. 8.

Jesu Hjertes Kirke: Efter 8^{1/2}-Messen sakramental Velsignelse; Kl. 8 Aften Andagt.

St. Andreas Kirke: Efter 8^{1/4}-Messen sakramental Velsignelse; Kl. 7^{1/2} Aften Andagt.

St. Ansgars Kirke.

Søndag d. 2. Febr. Kl. 9^{1/2} Form. Lysevielse, Kl. 10 Højmesse. Om Aftenen bortfalder Processionen, da der holdes Procession med den h. Ansgars Relikvier den følgende Søndag.

Ansgariusforeningen.

Den aarlige **Generalforsamling** afholdes **Søndagen den 9. Februar Kl. 12** i Forsamlingsværelset Bredgade 67 o. G. **Dagsorden:** Beretning, Regnskabsaflæggelse, Valg af Bestyrelse. — Forslag, som ellers maatte ønskes behandlede, bedes senest Tirsdag d. 4. Februar indsendt til Formanden, cand. mag. Halfdan Kejser, Ordrupvej 53, Charlottenlund.

Aftenunderholdning.

Agnesforeningen agter at afholde en lille Aftenunderholdning i veldædigt Øjemed Fastelavnssøndag og Mandag Kl. 8 Aften i Boyesgade 8, 1. Sal (Pigeskolen). Billetter à 50 Øre for voksne og 25 Øre for Børn faas hos St. Josephssøstrene paa Toldbodvej 14, Griffenfeldtsgade 44 og Frederiksberg Allé 15—17.

St. Ansgars Kirke.

Askeonsdag den 5. Februar — Fastens Begyndelse — holdes højtidelig Askevielse Kl. 9 Form.

Kirkelig Kalender.

2. Feb. Fastelavns Søndag. (Kyndelmisse. Lysevielse.) 3. — Mandag. Ansgar, Biskop og Bekender. 4. — Tirsdag. Marias Renselse. 5. — Onsdag. Aske onsdag. (Fasten begynder.) 6. — Torsdag. Titus, Biskop og Bekender. 7. — Fredag. Romualdus, Abbed. 8. — Lørdag. Johannes af Matha, Bekender.	9. Feb. 1. Søndag i Fasten. (I Højmessen: St. Ansgar.) 10. — Mandag. Ferialdag. 11. — Tirsdag. (Vor Frue af Lourdes.) 12. — Onsdag. (Serviterordenens Grundlæggere). 13. — Torsdag. (Polykarp, Biskop og Martyr.) 14. — Fredag. (26 japanske Martyrer.) 15. — Lørdag. (Cyrillus af Alexandria, Biskop og Kirkelærer.)

Parentesen angiver, at Ferialdagens Messe kan læses i Stedet for Festdagens.

Meddelelse om Gudstjenesten i København fandtes sidst i Nr. 2.

Et Ord til hver Dag.

2. Feb. Maria lagde Jesusbarne i den gamle Simeons Arme — gaa du ogsaa til Maria og bed hende, om du maa være i Simeons Sted. 3. Feb. »Dersom jeg formaaede noget hos min Herre, vilde jeg bede ham om eet Jærtegn, at han vilde gøre et godt Menneske af mig.« sagde den h. Ansgar. 4. Feb. At tilgive en Forurettelse er at helbrede det Saar, den har tilføjet ens Hjerte. (St. Vincents af Paul.)	5. Feb. Den Dag, paa hvilken vi falder, er den, vi har forsømt at styrke os ved Bøn. (St. Bernhard.) 6. Feb. Uvidenhed er ingen Undskyldning, hvis vi ikke har prøvet paa at lære det, vi burde kende. (St. Ambrosius.) 7. Feb. Lidenskaberne gør et Menneskes Hjerte tomt, de tager dets Indhold og giver intet i Stedet. (Ernest Hello.) 8. Feb. Bøn er Vingen, hvorpaa Sjælene flyver til Himlen; Betragtning er Øjet, hvormed vi ser Gud.

Aarhus. Familie-Aften Søndag den 2. Februar Kl. 8 i Gymnastiksalen, Ryesgade 24. »Frem« opfører: **Soldaterløjer**, Lystspil med Sange af C. Hostrup. Entré 50 Øre. Kaffe gratis.

Hjælp til Videre-Uddannelse.

I Anledning af en særlig dertil skænket Gave ser *Katholsk Ungdomsværn* sig i Stand til at bortgive til en katholsk ung Mand i København under 25 Aar et *Beløb paa 250 Kr.* til videre Uddannelse i Ind- eller Udlandet. Vedkommende maa forpligte sig til at indgive en Beretning om, hvortil han har anvendt Pengene, og hvad Gavn han har haft af dem. Skriftlig Ansøgning med Opgivelse af Øjemed og andre fornødne Oplysninger indsendes til Formanden, Pastor L. Günther, St. Andreas Kollegium, Charlottenlund, *senest Søndag d. 9. Februar.*

Katholsk Ungdomsværn.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

61. AARGANG.

„Nordisk Ugeblad“ udgives af Ansgariusforeningen og udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader samt paa Ugebladets Ekspeditionskontor, Bredgade 69, 2. S. o. G. 1—4. Telef. Palæ 654. — Redigeret af Niels Hansen, cand. mag., Viggo Rothés Vej 14, Charlottenlund. (Træffes bedst Kl. 4—6 Efterm.) Telefon Helrup 657 y.

Nr. 6.

Søndag den 9. Februar.

1913.

INDHOLD: Biskoppeligt Hyrdebrev. — Hos Pave Pius X. — Missi-
onens Vanskelighed. — Breve fra Italien. — Efterretninger fra Ind- og Ud-
land: København. Ordrup. Norge. Tyskland. — Hvornæget var der i
Bøsserne? — Et Ord til hver Dag. — Bekendtgørelser.

Biskoppeligt Hyrdebrev

i Anledning af Fastetiden.

Johannes,

ved Guds Barmhertighed og den Apostoliske
Stols Naade

Biskop af Anastasiopolis,
Hs. Helligheds Husprælat,

Apostolisk Vikar for Danmark og Island,
til det højærværdige Præsteskab og det Apostoliske
Vikariats troende

Hilsen og Velsignelse i Herren!

Højtelskede i Herren! Gud har Ret til af os Menne-
sker at kræve Tilbedelse og Underkastelse. Vi maa hylde
og tjene ham som den højeste Herre, fordi han har skabt
os; vi kan erkende ham som den almægtige Skaber,
fordi han har udrustet os med Fornuft; vi kan og skal
frivillig bøje os for hans hellige Vilje, fordi han har skæn-
ket os Evnen til at ville og handle frit. Dette Forstandens,
dette den fri Viljes og Hjertets Offer er Menneskenes første
Pligt; vi opfylder den, naar vi betragter, anerkender og

lovpriser den guddommelige Majestæt, naar vi med ydmygt Hjerte bønfalder Gud om hans Naade, naar vi endelig, lydige mod hans Lov, holder vore Lyster og Drifter i Aave og vandrer i Retfærdighed. Det er dette, som vi, om end i uegentlig Forstand, kalder det indvortes og aandelige Offer, som vi skylder Gud. — Men dette er ikke nok. Foruden den indvortes Hyldest fordrer Gud af Menneskene ogsaa en udvortes og synlig. Han vil ikke lade sig nøje med Hjertets blot usynlige Rørelser, med en blot indvortes Kærlighed og Tilbedelse; han kræver mere. Baade vort Legeme og vor Sjæl tilhører ham; alt, hvad vi ejer, er hans Ejendom. Skal derfor vor Tilbedelse og Kærlighed være sandfærdig og fuldkommen, saa maa vi frembære og hengive alt til Gud, vor Sjæl og vort Legeme, kort sagt alt, hvad vi besidder og ejer. Saadant sker ved Ofrene. En synlig Gave fremstilles her ved dertil udvalgte Tjenere og Præster; denne Gave tilintetgøres til Tegn paa og til Bekræftelse af, at alt, hvad vi ejer, er Guds Ejendom; han alene er Herren over Liv og Død; alt er ham underlagt.

Men Menneskehjertet beherskes endnu af en anden Følelse ligeoverfor Gud, vor Herre. Vi erkender og føler os som en syndig Slægt. En knugende Syndsbevidsthed tynger paa alle Menneskehjerner. Hvad yder Soning for disse Synder, hvad renser de syndesmittede Hænder, saa at de atter forhaabningsfuldt kan opløstes i Bøn til Gud? Denne Syndsbevidsthed fremkaldte de blodige Ofre. I Følelsen af sin Syndeskyld frembar Menneskeheden fremmed Blod og Liv, udgød og tilintetgjorde det for Guds Aasyn, for at det skyldige Menneskes Liv derved maatte blive frelst og han selv finde Forsoning og Eftergivelse af Sydens Skyld. Derfor kan vi sige: ingen Religion uden Ofre. Baade Naturloven og Aabenbarings Lov kræver dem. Naturloven — thi der findes intet Folkeslag saa vildt, at det jo betragtede Ofrene som det vigtigste og mest fremragende i sin Gudsdyrkelse; Aabenbarings Lov — thi aldrig har hverken det udvalgte Folk i den gamle Pagt eller Kristendommen i den nye Pagt været uden et Offer. Saa vi har Lov at sige: ophører Ofret, saa ophører ogsaa Religionen — og omvendt, jo fuldkomnere Ofret er, desto fuldkomnere er ogsaa Religionen. Den

gamle Pagts Religion forfaldt og blev kraftesløs i samme Øjeblik, som Gud havde afskaffet dens Ofre; i dens Sted traadte den ny Lov, den renere og fuldkomnere Religion, for hvilken Guds Søn, vor Herre og Frelser Jesus Kristus, indstiftede et eneste, et helligt og fuldkomment Offer.

Dette, højtelskede i Herren, er det vigtige Indhold af Apostelen Paulus' Brev til Hebræerne. I Mænd af Israel, saaledes er omtrent hans Tankegang i dette Brev, I Mænd af Israel, Levis Præstedømme har ophørt, Loven er nu kraftesløs og uvirksom. Vor Præst er ikke efter Arons Vis, men efter Melkisedeks Orden; hans Offer er ikke svagt og kraftesløst, men han er Offer og Præst tillige. Hans Offer er saa kraftigt, at han med eet Offer for evig har fuldkommet de helliggjorte. Vi har et nyt Alter, en ny Præst, en ny Offergave — derfor en ny Pagt, en ny Religion eller, for at tale rigtigere, den fuldkomne Religion. Alt dette fremstiller Apostelen Paulus for Hebræerne for at overtøde dem om, at de bør forlade Mose Lov, bekende sig til Evangeliet og hylde og tilbede den Allershøjeste ved det ny Offer.

Vi er saa lykkelige, mine Kristne, at være denne h. Religions Bekendere, vi kan daglig tage Del i det Offer, om hvilket Apostelen siger, at det for evig har fuldkommet de helliggjorte, vi kan daglig bivaane det h. Messeoffer. Skulde vi da ikke lade det være os magtpaaliggende tit og med Glæde at dvæle ved dette h. Offer, at betragte, hvilken Betydning det har for os, og hvori dets Væsen bestaar? Vor Tro, vor Tillid, ja vor hele Frelse grunder sig jo paa dette h. Offer og paa det Naadevæld, der udstrømmer derfra. Det h. Messeoffer er vor Religions væsentlige Gudstjeneste, det er det religiøs-kirkelige Livs Midtpunkt; det er det fuldkomneste Lovoffer, Bønoffer, Tak- og Soneoffer, som Gud har skænket os baade til sin egen Ære og Forherligelse og til vore Sjæles Frelse. Saa vil I da vistnok villig skænke mig eders fromme Opmærksomhed, naar jeg idag forsøger at fremstille for eder Messeofrets Betydning og Værd. Jo dybere I trænger ind i den h. Messes Mysterium, desto naaderigere vil ogsaa den h. Fastetid, som atter stunder til, blive for eder; jo bedre I forstaa det hellige ublodige Offer, desto mere vil I være

forberedte til med Ærefrygt at gennemleve den h. Tid, i hvilken Jesu Kristi Lidelses og Døds Mysterier er bleven fuldbyrdet.

Saa mindes da atter Apostelen Paulus' Ord til Hebræerne: »Med eet Offer har Kristus for evig fuldkommet de helliggjorte.« (Hebr. 10,14.) Her taler den h. Apostel vistnok allerførst om Korsofret, i hvilket Guds Søn, som den højeste Præst, har fremstillet sig for sin himmelske Fader som Sonofret for Menneskeslægtens Synder. Men netop derfor angaar disse Ord ogsaa Messeofret. Thi hvad er det hellige Messeoffer? Efter den hele Kirkes Tro, efter de hh. Fædres almindelige og overensstemmende Lære, efter alle Kirkemøders Dekreter er det h. Messeoffer intet andet end det vedvarende, gentagne, fornyede, forevige Korsoffer. Der er ingen væsentlig Forskel paa Korsofret og Alterets Offer; i begge ofrer den samme Præst den samme Gave; i begge ofrer Jesus sig selv; Forskellen bestaar kun i Maaden at ofre paa. — Paa Golgatha var Jesu Legeme synligt, det blev korsfæstet i sin naturlige Skikkelse og har saaledes fyldestgjort den guddommelige Retfærdighed; i den h. Messe bliver Jesu Legeme paa en usynlig, overnaturlig Maade vort Offer. — Paa Golgatha har han lidt Smerter og udgydt sit Blod; paa Alteret bliver den samme Hemmelighed fuldbyrdet uden Lidelser og uden Blodsudgydelse. — Paa Golgatha skiltes Jesu Sjæl ved Døden i Virkelighed fra hans Legeme; paa Alteret dør Jesus ikke, hans forherligede Legeme lider ikke, den ene Del bliver ikke adskilt fra den anden, men Kristus synes der at være ligefrem livløs og uden Følelse; ja, efter Konsekrationsordene, som Præsten under Ofret udtaler over Brød og Vin, fremstilles Kristi Legeme og Blod, i Kraft af disse Ord, som adskilte fra hinanden; udgydt blev Frelserens Blod paa Korset, paa Alteret derimod ses Sindbilledet paa dets Udgydelse. — Paa Golgatha har Kristus været vort Forsoningsoffer, der har han erhvervet de uendelig kostbare Naadeskatte, som alle Mennesker i Aartusindernes Forløb skal beriges med, men i vore Kirker opofrer han sig som et Tilegnelses- og Erindringsoffer, hvorved han baade skænker os sin Døds kostbare Fortjenester og samtidig fremstiller den paa en anskuelig og gribende

Maade som nærværende for vore Øjne. Alteret beriges med Korsets Fortjenester; Korset er Kilden, Alteret er ligesom Kanalen, der tilfører os de uskatterlige Goder, som engang erhvervedes ved Korsets ene Offerdød. Saaledes er Korsets Offer og Alterets Offer det samme, og Apostelen Paulus' Ord »Med eet Offer har Jesus for evig fuldkommet sine helliggjorte« gælder i lige Maade om begge.

For endnu mere at erkende, hvilken Skat vi ejer i den nye Pagts Offer, vil vi nu efter den h. Apostels Anvisning anstille en Sammenligning imellem den gamle Pagts mange forskellige Ofre og den ny Pagts ene Offer. Apostelen siger: »Den mosaiske Lovs Ofre var mangfoldige, men den ny Pagts Offer er kun eet; hine havde ingen Kraft til at rense og helliggøre Menneskene, men dette fuldkommer og meddeler Naade og Hellighed.«

At Menneskene allerede fra Verdens Begyndelse af ved Naturloven blev ført til at frembære blodige og ublodige Ofre, at baade Afhængighedens og Taknemmelighedens Følelser ligesom den for alle fælles Syndsbevidsthed bragte dem til at rejse Offeraltre, har jeg allerede forhen udviklet. Men under Naturloven var det endnu enhver tilladt at oprejse et Alter hvorsomhelst og at bringe Gud det Offer, som han maatte anse for at være det for Gud velbehageligste. Saaledes tog Abel de bedste Faar af sin Hjord og bragte Gud dermed et blodigt og velbehageligt Offer. — Noa forlader efter Syndfloden Arken, bygger et Alter og bringer som Tak for Herrens underfulde Hjælp denne et Offer af alle rene Dyr. — Jakob gyder Olje paa en Sten og bekræfter dermed det Løfte, han har givet Gud. Og Herren modtog, for at tale med den h. Skrift, disse Gaver ligesom en liflig Lugt og fandt Velbehag i dem. — Men da Gud sluttede den højtidelige Pagt med Abraham og dennes Efterkommere, hvorved han udvalgte Israels Folk, saa at sige, til sit eget Folk, bestemte han ogsaa nærmere, hvilke Ofre og paa hvilken Maade de skulde frembæres. Moses har efter guddommelig Befaling nøjagtig optegnet alt, og den tredje Mosebog indeholder intet andet end Bestemmelser og Forskrifter med Hensyn til Ofrenes Frembærelse. Jeg skal ikke indlade mig paa her at skildre al den Pragt og Herlighed, alle de mangfoldige Ceremonier, der omgav

de jødiske Ofre, men lade mig nøje med nogle faa Ord om denne Genstand. Alt eftersom det tilsigtede Maal var forskelligt; maatte ogsaa Ofret forandres. Undertiden samledes alle Præster i Folkets Navn, førte et udvalgt Offerdyr til Alteret, og efter at Folkets Ældste havde lagt deres Hænder paa Dyrets Hoved, blev det slagtet under mange Bønner; derpaa blev dets Blod gydt omkring Alteret og Offerdyrets sønderlemmede Stykker lagt paa dette for at fortæres af Ilden. Ingen turde nyde af dette Offer; thi det blev alene frembaaret til Guds Tilbedelse, hvorfor man kaldte det Brændofret. — Havde Israels Børn forsyndet sig imod den guddommelige Lov, saa maatte de bringe et Offer for deres Synder; Ofrets Størrelse bestemtes efter deres Stand, efter deres Evne og deres Skyld. Af disse Offerdyrs Kød blev imidlertid kun en Del brændt, den anden blev overladt til Præsterne; disse Ofre var de saakaldte Forsoningsofre. — Havde Gud paa særlig Maade velsignet Israeliternes Færd baade ude og hjemme, havde han skænket deres Marker Frugtbarhed og knyttet Sejr til deres Vaaben, saa samledes alle Israeliter og tusinde og atter tusinde Dyr slagtedes. Endvidere, naar der skulde bedes om en særegen Velgerning, eller naar man søgte Beskyttelse mod en overhængende Fare, saa blev Alteret igen betyngt med Offerdyr, hvis Kød dels blev brændt, dels uddelt iblandt Præster og Lægfolk, og disse Ofre var Freds- og Takofrene. — Jeg vil her endnu kun minde om Israeliternes store Forsoningsfest, paa hvilken der maatte frembæres et ganske overordentligt Offer, jeg vil kun endnu henvise til de mange mindre Ofre, der daglig maatte frembæres i Templet, og saa spørge: hvorfor havde Herren foreskrevet disse talrige Ofre?

Grunden var den, at alle disse Ofre var ufuldkomne, intet af dem havde Kraft af sig selv, og intet kunde antyde alt, hvad det ene, evige Offer skulde virke; de var allesammen kun en Vejledning til enten at anerkende Guds højeste Majestæt eller til at gøre Afbigt for Synderne eller til at takke for de modtagne Velgerninger eller til at bøn-falde om de nødvendige Naadegaver; de var allesammen kun Sindbilleder, hvorved Haabet om den kommende Frel-

ser, om den fuldkomne Forsoning og om det hellige fuldkomne Offer blev vedligeholdt.

Endelig i Tidernes Fylde er saa Frelseren kommen; Apostelen Paulus laler derom paa en gribende Maade i det 10. Kapitel af sit Brev til Hebræerne. Med sin Indtrædelse i denne Verden var Guds Søns første Tanke at fremstille sig for sin himmelske Fader som et fuldkomment Offer. Kristus siger til sin Fader: »Offer og Gave vilde du ikke, Synd- og Brændofre har du ikke Behag i, men du har beredt mig et Legeme. Da sagde jeg: Se, jeg kommer for at gøre, o Gud, din Vilje.« Saaledes har Frelseren, siger den h. Paulus, ophævet det gamle levitiske Præstedømme for i Stedet derfor at indstifte det ny, og i denne Vilje er vi helligede ved Jesu Kristi Legemes Ofring engang for alle. I denne ny Lov er der saaledes kun *et Alter*, kun *een Præst*, kun *et Offer*, hvorved vi alle bliver helliggjort.

Og følg mig nu i Aanden, højtelskede i Herren, til det evig mindeværdige Sted, til Nadversalen i Jerusalem, hvor Frelseren opfyldt af hellige Tanker om sit ypperstepræstelige Hverv og den tilstundende blodige Forsoningsdød sad i Midten af sine Disciple. Det forbilledlige Offerlam var bleven spist, og det ny Testament, den ny Naadesorden skulde begynde. »Da tog Jesus Brødet, velsignede og brød det, gav det til sine Disciple og sagde: Tag og spis; dette er mit Legeme. Og han tog Kalken, takkede, gav dem og sagde: Drik alle deraf; thi dette er mit Blod, det ny Testaments, som skal udgydes for mange til Syndernes Forladelse.« (Matth. 26, 26—28.) »Gør dette til min Ihukommelse.« (Luk. 22,19.)

Hvad siger disse Ord os, hvad betyder de? Jeg gaar hen, siger Herren til sine Disciple, for at hengive mit Kød og Blod som et Sonoffer for Verdens Synder. Hvad jeg nu gør, skal ogsaa I vedblivende gøre. Og for at I maa kunne gøre dette, overgiver jeg eder mit hellige Legeme, mit Kød og mit Blod, under Brødets og Vinens Skikkelser, og ved Forvandlingen af Brød og Vin til mit Kød og til mit Blod skal I forny og fortsætte indtil Tidernes Ende det Forsoningsoffer, som jeg vil frembære paa Korslet. Jødedommen har haft sine af Gud anordnede Ofre, selv Hedenskabet

har følt Trang til at frembære Ofre, men I, vil Frelseren sige, skal i den ny Pagt besidde et fuldkomment Offer. Dette Offer vil jeg selv være, idet jeg vil frembære mig selv paa eders Altre for Verdens Synder. Jeg efterlader eder derfor mit Kød og Blod under Brødets og Vinens Skikkelser, og Forvandlingen af Brød og Vin til mit Kød og til mit Blod skal være den ny Pagts stedsevarende Offer.

Tør vi betvivle, at denne Forvandling er et sandt og virkeligt Offer? Siger Frelseren ikke: »Dette er mit Legeme, som hengives for eder«? (Luk. 22,19.) Er da vor Frelseres Legeme ikke altid et Offerlegeme, og har han ikke Ret til at komme til os under hvilkensomhelst Skikkelse? Hvorsomhelst Kristus er nærværende, *der* er han nærværende som Sonofret for Verdens Synder, *der* fornyer han stedse igen det Offer, som han en Gang har bragt paa Korset. Hvorfor mon Herren havde efterladt os sit Legeme under tvende Skikkelser, om ikke Forvandlingen af Brødet til hans Kød og af Vinen til hans Blod var et Offer? Ved de hellige Forvandlingsord skilles vor Frelseres Kød fra hans Blod, idet Brød og Vin forvandles hver for sig, og derfor er Messeofret en levende Fremstilling af Korsdøden, hvor Blodet i Virkeligheden skiltes fra Legemet og derved forvoldte Jesu Kristi Død. — Det samme lærer vi af de Ord, som Frelseren henvender til Apostlene: *Gør dette til min Ihukommelse.* Disse Ord lyder som en bestemt Befaling til at forvandle Brød og Vin til Jesu Kristi hellige Kød og Blod og saaledes fuldbyrde det Offer, som bestaar i denne Forvandling. Frelseren paabyder sine Apostle ikke blot at modtage Jesu Kristi Kød og Blod, men allerførst og fremfor alt at konsekkrere, at forvandle Brød og Vin, for at Jesus Kristus med Kød og Blod virkelig og væsentlig kan være tilstede. Den h. Kommunion har Ofret og Konsekrationen til sin nødvendige Forudsætning. Uden Forvandling er Alterets Sakrament blot et Symbol; Jesus Kristus er da ikke til Stede, og Kommunionen eller Altergangen bliver en blot og bar Erindringshøjtid.

(Sluttes.)

Hos Pave Pius X.

Med megen Glæde læste min Hustru og jeg den venlige Notits i Ugebladet af ²²/₁₂ 1912, der omtalte den smukke Højtidelighed, hvorved Abbeden af Montevergine, Mgr. Gregorio Grasso, optog os i den katholske Kirke, og idet jeg takker hjertelig for den Lykønskning, Redaktionen sendte os i Bladet, har jeg den store Glæde at kunne bringe den Hellige Faders Hilsen til alle Nordens Katholikker.

Da Norden jo ligger saa fjernt her fra Rom, at vel sagtens kun forholdsvis faa har haft Lejlighed til at opnaa en Privataudiens i Vatikanet, har jeg tænkt mig, at det maaske kunde interessere Ugebladets Læsere at høre lidt nærmere herom.

Det var til d. 23. Januar, Marias Trolovelsesdag, at Audiensen, som vor kære Abbed havde opnaaet for os, var berammet, og paa Slaget 10 svingede Vognen op foran Broncedøren i Kolonnaden, hvor Schweizervagten i de maleriske, middelalderlige Dragter og med blinkende Hellebarder tog imod os og — efter nøje Prøvelse af vor Adgangsret — lod os betræde Vatikanets Enemærker.

En mærkelig Køretur havde det været.

Igennem mit Hoved rullede Billede paa Billede fra de viltre Studenterdage, hvor jeg sammen med Kammeraterne i heftige Diskussioner havde »tilintetgjort« Bibelen, Religionen, ja Vorherre selv, og nu — nu — kørte min Vogn ind gennem Borgoen, op mod Vatikanet, hvor jeg om kort Tid skulde stedes for selve den Hellige Fader i Rom, for »Guds Statholder paa Jorden«, jeg, der ikke en Gang havde »anerkendt« Gud — end sige Statholderen!

Men nu laa det saa fjernt alt sammen.

Fra det Øjeblik, da jeg oppe i Bjergklosterets vidunderlige Madonnakapel havde fundet Tryghed og Ro, var alt det forbigangne ligesom gledet langt, langt bort — jeg følte kun Fred og Glæde, og ingen Skygge af Tvivl nagede min Samvittighed. — — —

Og Vognen var rullet videre, ind over Peterspladsen, forbi Fontænernes mægtige Vandcascader, ind under Kolonnaden, og jeg var gaaet op ad Trapperne, over St. Da-

masusgaarden og stod nu med min Hustru mellem de skarlagensklædte Tjenere i de pavelige Gemakkers Antecamera.

Nogen Ventetid blev der; men den faldt ikke lang i Clemens VIII's prægtige Tronsal, hvis Udsmykning og Malerier let faar Tiden til at gaa; hen ad halv elleve kom Abbeden og førte os ind gennem en Række Gemakker, bestemte for den offentlige Audiens, ind i en Sal, hvor nogle pavelige Kammerherrer og Officerer af Nobelgarden tog imod os og bad os vente lidt endnu — snart kom vor Tur.

Men ak! I det samme anmeldtes Prins Borghese med Familie, og de gamle pavelige Slægter har Forret, saa vi maatte vente, mens den prinselige Familie med et forbindtligt Smil gik ind forbi os, og vi satte sig til Borgeleje i en halv Times Tid.

Endelig slog vor Time, og førte af en gejstlig Kammerherre i violet Kappe kom vi efter en ny Vandring gennem nye Sale ind i Pius IX's Tronsal, hvor de halvprivate gruppevise Audienser gives; et kort Ophold — og Dørene aabnedes for os ind til Pavens private Studereværelse.

Det var et stærkt bevæget Øjeblik, da vi traadte over Tærskelen og stod Ansigt til Ansigt med Pavens hvidklædte Skikkelse, der stod rank og kraftig ved det store Skrivebord.

Men kun et Nu varede den første Fremmedfølelse.

Som et mildt varmende Strejf af Majsolens Straaler gled Pius X's lyse, smukke Blik hen over os, og da vi, dragne af hans Øjne, ilede hen og knælede for ham, strakte han begge sine Hænder ud, greb vore og udbrød med hjertelig og bevæget Stemme:

»Til Lykke! Til Lykke med det Skridt, I har gjort!«

Vi kyssede hans Ring og takkede med de faa Ord, vi i vor Bevægelse kunde faa frem.

Med en Haandbevægelse lod han os tage Plads og henvendte nu en lille Tale til os, hvori han først udtalte sin Glæde over det skele og derefter dvælede ved Alvoren derved og de Pligter, der fulgte, og formanede os til Udholdenhed og Dybde i Troen.

Jeg takkede af bedste Evne for Modtagelsen og for to smukke Billeder, Paven havde sendt os med egenhændig

Underskrift og fortalte saa om min første Ankomst til Klostret paa Monterverginne, om de hvide Munkes smukke, religiøse Liv og det Indtryk, det havde gjort paa mig, og om Abbedens aandfulde Undervisning af os begge i den katholske Lære.

Paven tog atter Ordet, denne Gang halvt henvendt til Abbeden, og udtalte sin Glæde over det Forbillede, Benediktinermunkene gav ved deres smukke Livsførelse og om den store Betydning heraf.

Jeg mærkede, at Tiden led, og sagde da:

»Hellige Fader, jeg beder Dem om et Ord til vore Trosfæller hjemme i Norden.«

»Ja, ja,« svarede Paven med Varme, »hils dem og sig, at vi skal alle bede for de nordiske Folks Genforening med os i den katholske Tro.«

Vi knælede atter og modtog Velsignelsen — endnu et Haandkys, og Audiensen var forbi. —

Men uforglemmeligt er dette Minde præget i vort Sind.

Saadan — netop saadan var Pius X den sande, apostoliske Fader, paa een og samme Gang den værdige pontifex maximus med de kloge, stærke og fromme Ord og den milde, kærlige Fader, der tager sine Børn til sit Bryst, saa trygge, saa lykkelige følte vi os der!

Og atter og atter vil vore Tanker flyve op til den Hellige Faders Stol som til et Hjem, hvor der er godt at være.

Roma, Januar 1913.

Knud Dahl.

Missionens Vanskelighed.

(I).

○ verskriften lyder just ikke lovende, især ikke i et Blad, hvis Opgave er at opmuntre de spredte Trosfæller Landet rundt. Men hvem der vil have Taalmodighed til at læse disse Linjer igennem, vil nok se, at det ikke er Mismod, der giver dem deres Præg.

Forleden oplyste Vikariats-Sekretæren her i Bladet, at der for Tiden findes, for at nævne et rundt Tal, 23.000 Katholikker i Danmark. Med Rette regnes de circa 12.000 polske Arbejdere med herunder; thi naar man ser, hvor sent Polakkerne rejser, særlig i de sidste Aar, og at de kommer tidlig om Foraaret, saa kan man næsten sige, at de under de nuværende Forhold bor i Danmark, med et Par Maaneders Juleferie i deres polske Fædreland. Og selv om den største Del vedbliver med at være hjemmehørende i deres Fødeland, saa foretrækker dog et i de senere Aar stadig stigende Antal at blive her, gifte sig her, og om Børnene vil der vel senere endnu opstaa en Del Spørgsmaal til Overvejelse for Vikariatet.

Men det var ikke om Polakkerne, vi skulde tale. Det var Statistikken. Naar man bare ser paa Direktorierne, som vi Præster faar, og sammenligner Aaret 1907 med det nyeste for 1913 — saa er Totalindtrykket et meget glædeligt. Og det ikke blot derfor, fordi der maaske nu staar 270 Katholikker et Sted i Stedet for 160 i Aaret 1907 o. s. v. — nej, jeg tror, at den største Fremgang, de mest glædelige Resultater for vor Missions Arbejde slet ikke kan registreres og paa-vises ved en Statistik. Denne er kun — saa at sige — den ene Side af Sagen. Hvorfor det?

Lad os tage Sagen praktisk. Naar der f. Eks. bliver grundlagt en Menighed i en af vore mange Købstæder, saa kan jo Meningen dermed ikke være den, at vedkommende Bys bedste Borgere skal strømme til med det samme. Og Ordet »med det samme« omfatter her Aartier. Nej, bare det, at enkelte af Egnens katholske Familier reddes fra religiøs Ligegyldighed, at enkelte Sjæle, der ved en ganske særlig Førelse trænger til flere Naademidler, kan faa Oplysning, at Egnens Hundreder af polske Arbejdere lejlighedsvis kan flokkes foran Alteret og Mariastatuen, at der i Stilhed øves Næstekærlighed, og frem for alt at den nye Pagts hellige Offer daglig frembæres for dem, der sidder »i Mørket og i Dødens Skygge,« at der i Jorden nedlægges en overnaturlig Kraft til en fjern Høst i Fremtiden, at en hel Del danske Protestanter paa vedkommende Egn lærer at regne med os, om mulig ogsaa at respektere os — se,

det er usynlige Frugter, Resultater, der ikke føres i Registeret.

Naar det sagdes, at Messeofret blev frembaaret for dem, der »sidder i Mørket,« saa menes dermed frem for alt alle dem, der trænger til Lys og Naade, hvad Religion de ellers tilhører, og det er vel godt i Overensstemmelse med vor Kirkelære; at mangt et Menneske ogsaa udenfor Kirkens synlige Samfund vil kunne takke vor hellige Kirkes Forbøn for den Hjælp, han fik fra Gud i Prøvelsens Time.

Og naar Troen i Virkeligheden er Grundlaget for al Helliggørelse, den kostbare Perle, der i Værd overgaar hele Verden, saa er det jo intet Under, at Perlens Tilblivelse fordrer Tid. Og da Himmeriget »lider Vold« fra mange usynlige Magters Side, er det jo givet, at Kirken, selv om dens synlige Legeme var lige saa skønt og kraftfuldt som Frelserens, da han bød Lazarus komme frem fra Dødens Port, alligevel vilde møde Vanskeligheder nok paa sin Vej gennem det 20de Aarhundrede.

Men Kirken er netop ikke saa skøn og herlighedsfuld i sine synlige Lemmer — en Del af dens Guddomsglanses Straaler holdes tilbage ved menneskelig Skrøbelighed. Thi det er det mærkelige, at netop Christi Kirke, Sandhedens Lærer, Sakramenternes Værge, der fører Titelen den »hellige« Kirke, tillige kan anvende paa sig det gamle Ord: *Nil humani a me alienum puto*, d. v. s. al Slags menneskelig Svaghed har jeg prøvet.

F. F. M.

(Sluttes.)

Breve fra Italien.

---

3. De blaa Nonner.

Naar man staar paa Kvirinalpladsen i Rom og vender Ryggen til det kongelige Palæ, har man foran sig det berømte Springvand med de to Hestebetvingere (Dioskurerne); den svære Vandstraale kastes højt i Vejret og falder ned mellem de stejle Heste; Solen brydes i Vandstraalen, Kvirinalets lange gule Façader synes at lue i Eftermiddagens klare Lys, og til højre breder sig »den evige Stad« med sine Cypresser og Pinjer, sine Taarne og

Kupler, sine Oldtidsmindesmærker og sin Nutidskunst. — Lige ved Palæet fører en Trappe ned i den lavere liggende Del af Byen, ned i en smal Gade, som synes mørk selv i det klareste Lys; den munder ud i et lille Torv, paa hvis venstre Side der findes en uanselig Kirke, Lucchesikirken. Det er en Nonnekirke, som hører til Jesu Hjertes Kloster, et Kloster, som kun optager Døtre af Italiens fornemste Familier. Uden for Kirken holder der mange Vogne, Vogne, paa hvis Døre ses de gamle Slægters Vaahenskjolde; det er Slægtninge af de klostergivne Jomfruer, som under Messen søger at faa et Glimt af deres kære at se.

Følg mig ind i denne Kirke, og hør disse højbaarne Jomfruers Sang. Op ad en Trappe, belejret af en Skare Tiggere, maa vi for at komme ind. Vi skyder det tunge Forhæng til Side og staar nu i den lille, men overmaade pragtfulde Kirke. Ved et gyldent Gitter er den delt i to Dele; i den nederste Del findes der i Modsætning til de fleste andre katholske Kirker en Mængde Siddepladser for de talrige Tilhørere, baade indfødte og fremmede, som hver Eftermiddag samles her for at høre den skønne Kirkemusik. Gudstjenesten er endnu ikke begyndt, saa vi har Tid til at se os om; alle Altre og særlig Højalteret er smykket med levende Blomster, mest hvide Lilier og Kallaer; her er mange prægtige Malerier og Masser af gyldent Snitværk; gennem de højsiddende, med gule Forhæng forsynede Vinduer falder der et varmt Lys ind; det blander sig med Skinnet fra de mange Vokslys paa Altrene, spiller paa de skønne Brokadesgardiner, som dækker Pulpiturene, og forener sig om at faa den gyldne Glorie, som omgiver Duen over Højalteret, til at gnistre og skinne i overjordisk Glans. — Nu begynder Kirkens Klokker at ringe, smaa hastige Klemt, efterfulgt af nogle faa rungende Slag. Pragtfuldt klædte Præster viser sig foran Alteret; og nu, nu kommer de »blaa Søstres« Procession; ind fra en Sidedør i Koret kommer de to og to, klædte i hvide Dragter, hvis lange Slæb er kantet med lyseblaa Bræmmer; hvide Slør dækker ganske Ansigt og Overkrop, Rosenkransen holder de i de foldede Hænder, og langsomt skrider de frem; saa standser de og knæler alle med Ansigtet vendt mod Altret; for os ser de ud som en Skare store, hvide Fugle med sammenfoldede Vinger. Her begynder en af Præsterne at synge, Menigheden svarer, Præsten synger igen, og saa — toner Orglet, og Nonnerne synger. Det lyder — ja, som Engtene sang i Paradis eller som Mennesker, der i deres Hjerter har følt en Forsmag paa Salighedens Glæder. Det er Stemmer med et Leje saa sikkert, som kun Italienerstemmer har, og med en Smidighed og Bøjelighed, som kun Ungdommen giver. I Foredraget er der en Glød og

en Hengivelse, som under vore nordlige Breddegrader kun vilde kunne opnaas ved Hjælp af tilsvarende Gestus. — Orgelet bruser, op under Hvælvingerne bæres alle disse unge Hjerters Hyldest til hende, Himmeldronningen deroppe, Jomfruen, som fik Lov til at føde Verdens Frelser, og som alle disse hvide Jomfruer har viet deres Liv. Under stadig Sang stiger Præsten nogle Trin op, lukker det gyldne Skab op, fremviser Monstransen, og nu jubler Koret; en pragtfuld Alt og en klokkeren Sopran løser sig ud fra Stemmerne og svarer hinanden i en underfuld Vekselsang; Koret falder ind, alle Stemmer forener sig med Orgelets Toner, og med nogle stærke, magtfulde Akkorder slutter Gudstjenesten. Nonnerne rejser sig, de hvidklædte Skikkelser forsvinder alter to og to bag Klosterets Døre; vi andre gaar ud af Kirken, ud til Livet derude, det brogede mangfoldige Liv; men det varer en Stund, før man finder sig til Rette herude; den skønne Sang toner bestandig i vore Øren, og den milde Fred derinde i den stille Kirke har sat os i en Stemning, som kun daarlig passer til det myldrende Liv paa Roms Gader.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. I St. Josephssøstrenes Skole paa Toldbodvej holdtes forrige Lørdag Aften *en fransk Soirée* til Fordel for de fattige. Den blev indledet ved Fremsigelsen af et fransk Digt, der mindede Tilhørerne om de fattiges Lidelser. Derefter opførtes to smaa franske Lystspil, der ved deres vittige Lune og ypperlige Gengivelse fik de talrige Tilskuere til at more sig fortræffeligt. Skuespillerne var unge Damer, der tager fransk Undervisning hos Søstrene. Imellem de to Stykker spillede Violonistinden Frøken Ulla Koppel nogle velvalgte og udmærket udførte Smaastykker. Til Slut foredrog Frøken Harriet Wulff efter en glimrende Fremsigelse af et langt fransk Digt nogle franske Sange. — Det var i det hele taget en særledes vellykket Aften.

W.

— *Agnesforeningen* i St. Mariæ Sogn havde stor Glæde af sin Aftenunderholdning Fastelavns Søndag og Mandag. Der var mere end overfyldt i Salen, Boyesgade Nr. 8, men Begejstringen og Fornøjelsen hos Tilskuerne led ikke noget derved. De unge Piger gengav livligt og fornøjeligt en lille Zigeunerpigens romantiske Skæbne, medens Kontorchef Høhling og Frue samt Fru Seitzberg ved fortrinlig Oplæsning,

Sang og Spil ydede et vægtigt Bidrag til den vellykkede Aftenunderholdning. — Agnesforeningen tæller nu godt 60 Medlemmer og er en vigtig Støtte for Menighedslivet.

Ordrup. Den store Sal paa St. Andreas Kollegium var haade Søndag og Tirsdag Aften fyldt af et stort og begejstrøt Publikum, der med Interesse fulgte den fortrinlige og omhyggelig indstuderede Opførelse af »Borgmesteren i Zaardam«, et historisk Skuespil, der er bygget over det bekendte Sagn om Czar Peter den Stores Ophold som Skibstømmer i Holland. Før Forestillingen og i Mellemakterne sang og spillede Kollegiets Elever med den Smag og musikalske Sikkerhed, som kun gode Evner og grundig Vejledning kan give. Den smukke Sal tog sig særlig festlig ud med det nyindlagte elektriske Lys.

Norge. Den katholske Kirke her har i Følge *St. Olaf* lidt et beklageligt Tab, idet en haabefuld theologisk Student fra Norge, *Julius Andersen*, er afgaaet ved Døden paa Propagandakollegiet i Rom i en Alder af henved 27 Aar. Den afdøde havde i over seks Aar studeret i Rom og var nu ikke langt fra sit Maal, Præstevielsen, idet han allerede havde modtaget de lavere Vielser. For øvrigt havde hans Helbred i de senere Aar været meget svageligt, saa Meddelelsen om hans Død — af Lungetæring — ikke kom aldeles uventet.

Tyskland. I Følge *Catholic Times* skal den tyske Rigskansler have opdaget, at Ønsket om at bevare Jesuitloven ikke er nær saa stærkt blandt Protestanterne, som han fremstillede det i sin Tale angaaende Forbundsstaternes Beslutning. Efterforskninger i saa Henseende og et nøjere Kendskab til Centrums Planer har faaet ham til at indse, at Loven kan forandres eller endog afskaffes uden større Fare. Rygtet fortæller, at han i Øjeblikket forhandler med Partiet for bestemt at faa at vide, hvilke Indrømmelser paa dette Punkt man vil lade sig nøje med. Der synes at være to Forslag under Overvejelse. Det ene gaar ud paa, at Loven skulde ophæves for et Tidsrum af 10 eller 12 Aar og saa enten fuldstændig afskaffes eller forandres efter de Erfaringer, man i den Tid maatte have gjort. Det andet Forslag siges at indeholde Ophævelsen af den Paragraf, der gør det til Pligt for de enkelte Stater at gennemføre Lovens Bestemmelser, d. v. s. en Tilladelse for hver af disse at fortolke Loven, som det behager dem. Regeringen kan ikke undvære Centrums Støtte, og den synes at ville gøre en Dyd af Nødvendigheden. Hvor vidt Indrømmelserne vil komme til at gaa, kan ingen med Bestemthed sige; i hvert Fald kommer der uden Tvivl et Kompromis i Stand, hvorved Jesuiterne faar adskillig mere Handlefrihed end hidtil.

Hvormeget var der i Bøsserne?

Det har været en indholdsrig Uge for dem, der arbejder for Absalons Gaard, baade for Bidragyderne og Indsamlerne. Mangen Spænding har nu faaet sin Udløsning; et Udtryk, som maaske forekommer en og anden overdrevent, men det er det ikke. En ung Dame, som har Forbindelse med mange Mennesker, fik en Bøsse, og nu, da Indholdet skulde bringes for Dagen, lagde hun sig paa Knæ ved det Bord, hvorpaa Pengene blev talt op og fulgte med ivrige Blikke og stedse stigende Glæde den voksende Sum — een — to — fire — seks Kr. og 50 Øre; det var et stort Beløb i en enkelt Bøsse, det største, som denne første Indsamling bragte. En fattig Familie havde ønsket at faa en Bøsse, og Indsamleren havde ventet at faa et meget ringe Beløb, og saa indeholdt den over halvtredie Krone, som blev talt op i Overværelse af en hel Familie, som alle var ivrige og glade Tilskuere under Optællingen; her havde alle givet deres Bidrag, maaske nu og da givet Afkald paa en eller anden lille Nydelse for at kunne glæde sig over at være mellem dem, som bygger med paa Absalons Gaard.

Og Resultatet? Der er tømt 150 Bøsser, som tilsammen indeholdt 199 Kr. 60 Øre (heri er indbefattet 10 Kr. og 4 Kr. 68 Øre, som blev givet ved Aflevering af to Bøsser); de har med andre Ord gennemsnitlig indeholdt 1 Kr. 33 Øre; de enkelte Summer har været meget vekslende; det største Beløb i en enkelt Bøsse var de allerede omtalte 6 Kr. og 50 Øre, det mindste Beløb, som blev afhentet, var — 2 Øre.

Hvad blev der lagt i Bøsserne? — Ja, alle Møntsorter i Sølv og Kobber har været repræsenteret, og 1-Ørerne har været i betydeligt Flertal; f. Eks. indeholdt en Bøsse ialt 582 Møntstykker, det højeste Antal, der har været; det mindste Antal var een (2 Øre).

Der kan her og der spores en bestemt Frengangsmaade i Bøssernes Forsyning med Penge. Et Sted er alle 1-Ørerne kommet i Bøsserne, et andet Sted alle 1- og 2-Ørerne, endelig et Sted er 5-Ørerne kommet med og nu og da en Sølvmønt. I en Familie havde Børnene den morsomme Pligt hver Dag at bede Far om noget til Bøsserne — f. Eks. kom et Sted hver Dag en lille Pige til Far og forlangte Penge, og »helst mange« blev der tilføjet, og Bedrøvelsen var stor, naar Fars Pengepung en enkelt Dag ikke indeholdt Kobberpenge, de gik nemlig allesammen i Bøssen. Det vilde være udmærket, om Forældrene lærte deres Børn denne Skik, det vilde blive til Glæde for begge Parter — thi det er virkelig morsomt at høre en saadan lille 3 Aars Pige tale om det Hus, der skal bygges for de Penge, hun lægger i den pæne Bøsse, og hun ved godt, at i det Hus, som skal være et kønt Hus, ligesaa kønt som paa Billedet, der skal hun »lege«, naar hun bliver stor med — — saa kommer Navnene paa alle dem, hun skal lege med.

I det hele og store er Bøsserne blevet modtaget med Velvilje; nogle ansete og velstaaende Katholikker afslog at modtage Bøsserne med den Motivering, at de paa anden Maade ønskede at bidrage til Absalons-Gaard. Nu ser vi med Længsel næste Indsamling imøde; den finder Sted kort efter Ungdomsværnets Aarsmøde den 12. Marts. Vi haaber, at Resultatet maa blive mindst lige saa godt som denne Gang, at de, som har lagt meget i Bøsserne, vil blive ved dermed, og at de, der har givet lidt, ikke vil give mindre.

Kyndelmissé 1913.

Fink-Jensen.

En **Velgører** tilbyder mindre bemidlede Hjem indrammede Billeder af den h. Familie. Man henvende sig til *J. Braun*, Sognepræst.

Tak. For 6 Kroner til Absalons-Gaarden, indkommet ved Salg af Blomster paa Karnevalet i Fredericia, bringes herved en hjertelig Tak.
A. V. Günther.

K.U.F. Katholsk Ungdoms Forbund afholder aarlig Generalforsamling i Lokalet, Bredgade 67² o. G. Søndag d. 9. Februar Kl. 7.

Litteratur. Lige udkommen er:

Bønnen — en Samtale med Gud. Af M. Boutauld, S. J., overs. af M. M. H. Smukt hæftet 15 Øre. Faas paa Menighedskontoret, Bredgade 69² o. G., hos Portneren i Stenosgade og Assumptions-søstrene, Amalievej 16.

Kollekt.

Søndag den 9. Februar holdes **Ansgarius-Bonifacius-Kollekt** i alle Kirker og Kapeller til Fordel for de mest trængende kirkelige Anstalter i Vikariatet.

St. Ansgars Kirke.

Søndag den 9. Februar (St. Ansgars Fest) holdes Kl. 6 Aften Festandagt med Prædiken og Procession med Relikvieskrinet.

Vincentskonferensernes første Generalmøde

for i Aar finder Sted Søndag d. 16. Februar Kl. 11¹/₂ i Bredgade 67 o. G. Til Mødet indbydes alle aktive og bidragydende Medlemmer.

Korsvejsandagt i Fasten.

St. Ansgars Kirke hver Fredag Aften Kl. 8; Rosenkranskirken hver Fredag Aften Kl. 7¹/₂; Jesu Hjertes Kirke hver Torsdag Aften Kl. 8¹/₄; St. Josefs Kirke hver Fredag Aften Kl. 7¹/₂; St. Annæ Kirke hver Fredag Aften Kl. 8.

Mariakongregationen for Mænd afholder Fælleskommunion i Jesu Hjertes Kirke Søndag d. 9. Februar Kl. 8¹/₂.

Ansgariusforeningen.

Den aarlige **Generalforsamling** afholdes **Søndagen den 9. Februar Kl. 12** i Forsamlingsværelset Bredgade 67 o. G. *Dagsorden:* Beretning, Regnskabsaflæggelse, Valg af Bestyrelse. —

Unio. Fredag den 7. Februar almindeligt Møde i Frederiksberg Allé 11.

Katholsk Ungdomsværn holder Mandag d. 10. Febr. Kl. 7¹/₂ **Raadsmøde** i Bredgade 67². Talrigt Møde udbedes.

St. Franciskus' III. Orden har Møde Fredag den 14. Februar Kl. 8 Aften i St. Knuds Kapel. Der meddeles den pavelige Velsignelse.

St. Josefs Gilde.

St. Josefs Gilde afholder Mandag den 17. Februar Kl. 8¹/₄ ekstra Generalmøde om **nye Love**. Skulde nogen af de ærede Brødre have Lyst til at gennemlæse disse forinden Mødet, bedes de henvende sig til en af os undertegnede. Nye Medlemmer kan indtegnes hos undertegnede.

J. Nielsen,
Skrædermester,
Fuglevangsvej 9, Stuen.

Prüser,
Maler,
Provestens Allé 5.

F. Jørgensen,
Skomagermester,
Tordenskjoldsgade 31^a.

PLAN

for Lodtrækning til Fordel for „Absalons Gaard.“

»Katholsk Ungdomsværn« agter at afholde en Bortlodning af forskellige Kunstgenstande til Fordel for Opførelsen af en Foreningsbygning.

Prisen for en Lodseddel er en Krone. Lodtrækningen finder Sted ved Katholsk Ungdomsværns Aarsmøde den 12te Marts 1913 Kl. 7^{1/2} i Citys Selskabslokaler og foregaar paa følgende Maade:

Af et Lykkehjul, der indeholder lige saa mange Numre som de udstedte Sedler, udtrækkes de 5 Hovedgevinster, saaledes at det først udtrukne Nr. faar det første Gevinst-Nr. paa Fortegnelsen, det næste Nr. den anden Gevinst o. s. fr. Herefter udtrækkes af et andet Hjul, der indeholder Tallene fra 0 --9, et Nr, og alle de Lodsedler, hvis Nr. ender paa dette Tal, faar en Gevinst af Serie A, et andet og et tredje udtrukket Nr. giver paa samme Maade Ret til henholdsvis Serie B og C. Alle øvrige Nr., der ikke efter ovenstaaende har faaet Gevinst, faar en Gevinst af Serie D.

De Spillere, der har faaet Hovedgevinst, kan ikke tillige faa Tillægsgevinster; men, som det vil ses, faar alle **Lodsedler Gevinster**.

Trækningens Udfald bliver snarest mulig bekendtgjort i »Nordisk Ugeblad for katholske Kristne«. Gevinsterne uddeles til de tilstedeværende straks efter Lodtrækningen. De, der ikke overværer Lodtrækningen, vil for Københavns Vedkommende kunne afhente Gevinsten inden 1ste April hos Murermester A. V. Günther, medens Spillere i Provinserne vil faa Gevinsten tilstillet gennem den, hos hvem de har købt Lodsedlerne.

Gevinster, der ikke er afhentede inden 1. April d. A., tilfalder Foreningen, og Lodsedlen er efter dette Tidspunkt ugyldig.

De 5 Hovedgevinster er:

- I. En Vase fra den kgl. Porcelainsfabrik. Værdi c. 275 Kr.
- II. Et Blomstermaleri af E. Borch. Værdi c. 100 Kr.
- III. En mindre Vase fra Bing og Grøndahl. Værdi c. 75 Kr.
- IV. En Model af et Skib i Glasmontre. Værdi c. 50 Kr.
- V. Broderet Krave og Manchetter. Værdi c. 20 Kr.

Serie A omfatter: 1. Maria og Elisabeth, Fotogravure af Dalsgaard. 2. Madonnacyclus, Billedværk (Edward v. Steinle). 3. Vievandskar af Tin (antik Model). 4. Jens Busk, Radering. 5. Winnetou I—II (Karl May). 6. Ansgar døber det første Barn, Fotogravure efter Dalsgaard. 7. Den fortabte Søn, Billedværk (Joseph Ritter v. Fühlich).

Serie B omfatter: 1. Pave Pius X efter Tegning af Horatio Caicher. 2. Han er opstanden! Billedværk (Joseph Ritter v. Fühlich). 3. Lægmandsbreviar I, Christi Fødsel i Billeder. 4. Lægmandsbreviar II, Christi Lidelse i Billeder. 5. Et Offer for Skriftemaalet (Jos. Spillmann). 6. Eventyr (Oscar Wilde). 7. Landskab, Fotogravure. 8. Tre forskellige Billedværker (Richter).

Serie C omfatter: Forskellige farvede Kunstblade efter ældre og nyere Mestre.

Serie D omfatter: Mindre kolorerede Reproduktioner efter gamle og nyere Kunstværker.

Lodsedlerne faas paa følgende Steder:

Mogens Ballin, Enighedsvej 6, Charlottenlund.

Ernst Bæklund, Frederiksberggade 34.

A. V. Günther, Bangertsgade 11, St.

Johs. Hoffmann & Søn, Købmagergade 48.

—, Vesterbrogade 18.

Katholsk Højskole i Grundtvigs Hus hver Tirsdag Aften.

Menighedskontoret, Bredgade 69, 2. S. o. G.

Witt-Møller, K., Vesterbrogade 30.

Kirkelig Kalender.

9. Feb. 1. Søndag i Fasten. (I Højmesse: St. Ansgar.)	16. Feb. 2. Søndag i Fasten.
10. — Mandag. Ferialdag.	17. — Mandag (Raymund af Pennafort, Bekender.)
11. — Tirsdag. (Vor Frue af Lourdes.)	18. — Tirsdag. (Johannes af Britto, Martyr.)
12. — Onsdag. (Serviterordenens Grundlæggere).	19. — Onsdag. Ferialdag.
13. — Torsdag. (Polykarp, Biskop og Martyr.)	20. — Torsdag. Ferialdag.
14. — Fredag. (26 japanske Martyrer.)	21. — Fredag. Ferialdag.
15. — Lørdag. (Cyrillus af Alexandria, Biskop og Kirkelærer.)	22. — Lørdag. (Petri Stol i Antiochia.)

*) Parentesen angiver, at Ferialdagens Messe kan læses i Stedet for Fstedagens.

Meddelelse om Gudstjenesten i København fandtes sidst i Nr. 2.

Et Ord til hver Dag.

9. Feb. Hvis du lider ondt af en uretfærdig Mand, skynd dig at tilgive ham, at der ikke skal blive to onde Mænd. (St. Augustinus).	12. Feb. Skænk mig den Kærlighed, Jesus, du søger hos mig.
10. Feb. Min Gud, jeg forbavses over, at jeg efter saa mange hellige Kommunioner endnu er saa fuld af Egenkærlighed. (St. Franz af Sales).	13. Feb. Den, der synder for Nyttens Skyld, har aldrig Nytte af sin Synd.
11. Feb. En Fejl, som ydmyger et Menneske, er mere nyttig end en god Gerning, som gør ham stolt.	14. Feb. Et stort Anlal af vore gode Forsætter ligner Fodspor i Sneen: først er de meget tydelige, senere flyder de ud.
	15. Feb. Venlige Ord er Musikken i Verden; det gælder blot om, at Tonerne ikke er falske.

Den katolske Højskole.

Møde Tirsdag d. 11. Februar Kl. 8 Aften.

Frk. Hedevig Ramsing: Eukaristiens Apostel.

Hotel Dannevirke, Studiestræde 38, 2den Sal.

Hjælp til Videre-Uddannelse.

I Anledning af en særlig dertil skænket Gave ser *Katholsk Ungdomsværn* sig i Stand til at bortgive til en katolsk ung Mand i København under 25 Aar et Beløb paa 250 Kr. til videre Uddannelse i Ind- eller Udlandet. Vedkommende maa forpligte sig til at indgive en Beretning om, hvortil han har anvendt Pengene, og hvad Gavn han har haft af dem. Skriftlig Ansøgning med Opgivelse af Øjemed og andre fornødne Oplysninger indsendes til Formanden, Pastor L. Günther, St. Andreas Kollegium, Charlottenlund, senest Søndag d. 9. Februar.

Katholsk Ungdomsværn.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

61. AARGANG.

„Nordisk Ugeblad“ udgives af Ansgariusforeningen og udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvarialet, modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader samt paa Ugebladets Ekspeditions kontor, Bredgade 69, 2. S. o. G. 1—4. Telef. Palæ 654. — Redigeret af Niels Hansen, cand. mag., Viggo Rothes Vej 14, Charlottenlund. (Træffes bedst Kl. 4—6 Efterm.) Telefon Helrup 657 y.

Nr. 7.

Søndag den 16. Februar.

1913.

INDHOLD: Biskoppeligt Hyrdebrev. — Missionens Vanskelighed. — Ansgariusforeningens Generalforsamling. — Gængse Misforstaaelser. — Litteratur. — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Aarhus. Østerrig. Spanien. — Brevkasse. — Et Ord til hver Dag. — Bekendtgørelser.

Biskoppeligt Hyrdebrev

i Anledning af Fastetiden.

(Sluttet.)

Som I vil mindes, fremhævede jeg allerede forhen, at i den ny Pagt har vi kun eet Alter, een eneste Ypperstepræst, eet Offer. Ja, mine Kristne, vi har i vor hellige Religion kun eet Alter, og dette er Kristus. Hvad vi i vore Kirker plejer at kalde Alteret, Bordet, prydet med kostbare Lyseslager og skønne Blomster, det er ikke Alteret, men Jesus Kristus er det egentlige og sande Alter, paa hvilket den ny Pagts Offer fuldbyrdes. Ifølge Kirkens Opfattelse og Anordning bestaar Alteret udelukkende af den konsekrede Altersten, og denne er atter et Sindbillede paa Jesus Kristus, om hvem den h. Apostel Petrus siger: »Træd hen til ham, den levende Sten, som vel blev forkastet af Mennesker, men er udvalgt og holdt i Ære af Gud; vorder og selv som levende Stene, opbyggede paa ham til et aandeligt Hus.« (1. Petr. 2,4.)

Men Jesus Kristus er ogsaa vor *eneste Præst*. Ikke ved menneskelig Kraft, siger derfor den h. Kirkelærer Kryso-stomus, virkes hint Under, som Troen viser os paa Alteret; vi er kun Ypperstepræstens Tjenere. Det er Herren selv,

der helliger og forvandler den til Ofret bestemte Gave. Saa ofte du derfor, vedbliver den h. Lærer, ser den viede Tjener løfte den hellige Offergave op til Himlen, bør du ikke tro, at det er dette Menneske, der er den egentlige Præst, men du maa løfte dit Blik ud over det, du iagttager med dine udvortes Sanser og se Jesu Kristi egen, usynlig udstrakte Haand. Ja, Jesus Kristus, som gik igennem et større og fuldkomnere Tabernakel, ikke med Blod af Bukke eller Kalve, men ved sit eget Blod engang ind i Helligdommen, som i den Helligaand har frembaaret sig selv som et ubesmittet Offer til Gud, som har fundet en rig Forløsning og sidder ved sin Faders Højre for ved Opofrelsen af sig selv at være Mægler imellem ham og os — Jesus Kristus er den ny Pagts evige Ypperstepræst, der opofrer sig selv. Om end derfor den af Kirken viede Tjener var den største Synder, om han end forvaltede det Helligste med urene Hænder og et besmittet Hjerte — til sin egen Fordømmelse — saa vilde dog Ofret være helligt og Gud velbehageligt, fordi Jesus Kristus selv, som den hellige Augustinus siger, er Præst og Offer tillige.

Og dette Offer er *eet*. Thi fra det Øjeblik af, da Jesus ved den sidste Nadver med de evig mindeværdige Ord: »Dette er mit Legeme, som hengives for eder — dette er mit Blod, som udgydes for eder,« havde ofret sig under Brødets og Vinens Skikkelser og paa Kalvariebjerget paa en blodig Maade havde ladet sig slagte som det uskyldige Lam, der bærer Alverdens Synder, er intet andet Offer mere blevet frembaaret. Dette er det eneste Offer, som vor h. Religion kender, som vedbliver og vil vedblive indtil Tidernes Ende. Det bliver vel fejret paa tusinde og atter tusinde Steder, men er dog stedse eet og det samme; thi det er Jesus Kristus, der ved den synlige Præst som Stedfortræder ofrer sit Kød og Blod for os. I bør derfor ikke mene, at den ene h. Messe er mere naaderig og kraftigere end den anden, som om der gaves forskellige Messer. Nej, der er kun *eet* Messeoffer, fordi der kun er een Jesus. Hvad enten Kirkens højeste synlige Overhoved, Paven, omgiven af Kardinaler og høje Kirkefyrster, frembærer det h. Offer under Peterskirkens pragtfulde Kuppel, eller den fattige Missionær frembærer det

under de Hvælvinger, som Urskovens Kæmpetræer danner over ham; hvad enten Menighedens højtidelige og opløftende Sang ledsager den h. Messe, eller Præsten læser den alene og i Stilhed, saa er der alligevel ingen Forskel paa Ofret. Om end Præsten i den h. Messe snart mindes Kristi Livs- og Opstandelseshemmeligheder, snart priser Gudsmoders Højhed og Fortrin, snart ihukommer en Martyrs Standhaftighed, en Bekenders Bodfærdighed, en h. Jomfrus Renhed — intet af alt dette forandrer Karakteren af det ene Offer, som er og bliver det under to adskilte Skikkelser frembaarne Jesu Kød og Blod. — De mange Messebønner, de andægtige Skikke, de lærerige Ceremonier, der som en dejlig Krans omgiver den h. Handling, holdes af de uindviede for Messeofret, men de tager fejl; de er kun Midler til at forøge de nærværendes Andagt og give dem en Forestilling om dette Mysteries Ophøjethed.

O, mine kære Kristne, føler I ikke, at eders Hjærte banker af Glæde og af Tak, føler I ikke Andagts og Tilbedelsens indre Glød, naar I i stille Betragtning dvæler ved denne vor h. Religions dybe Hemmelighed? Vort Alter, vor Præst, vort Offer er Jesus Kristus; den synlige Offerpræst er kun Midlet, hvorigennem den evige og usynlige Ypperstepræst virker; derfor er i den h. Messe al vor Tilbedelse, al vor Hyldest rettet mod Gud og hans enbaarne Søn, vor Herre Jesus Kristus. Og saa siger mig, hvad mener I, mon dette Offer kan være en Fordunkling og Formindskelse af vor Herres Jesu Kristi Korsoffer? Skulde vel dette ene Offer, i hvilket vi efter Herrens egen Befaling paa den mest levende Maade forestille os Korsofret — i hvilket paa en ublodig Maade Herrens Død bliver fornyet, idet Herrens Kød og Blod virkelig er til Stede og opofres under Brødets og Vinens adskilte Skikkelser, der sindbilledlig betegner Dødens Tilstand — skulde, siger jeg, dette Offer, i hvilket Jesus stedse som Mægler træder frem for sin evige Faders Trone og selv øser af det uudtømmelige Dyb af Naadeskatte, han har fortjent ved sin Død, for at lade dem udstrømme over hver en, der kommer med et troende, et angrende, et elskende Hjerte — skulde vel dette Offer være en Forurettelse, en Formindskelse af Korsofrets Værd? Mon det

skulde vende vort Blik bort fra Kristus paa Korset som den eneste Mægler mellem Gud og Menneskene? Nej og atter nej. En saadan Paastand savner al Grund og Berrettigelse. Tværtimod, hvad der ellers vilde være skilt fra os ved de 19 Aarhundreder, der er forløbet siden Kristi Død paa Korset, det bliver bragt os nær ved det hellige Messeoffer; Frelserens Død bliver derved daglig paa tusinde og atter tusinde Steder fremstillet for de Kristne. Spørg hvilken som helst katholsk Præst, hvad han føler og tænker, naar han frembærer det h. Messeoffer. Han vil svare: Naar jeg ved det h. Offer ihukommer, at Jesus Kristus paa Alteret frembærer sig selv som Slagtofet for Menneskene til sin himmelske Fader, saa føler jeg ikke mindre Smerte, end om jeg saa ham paa Kalvariebjerget, udspændt paa Korssets Træ. — Og som denne Præst, saaledes vil enhver katholsk Kristen vidne, om ellers Religionen er en Livssag for ham. Følelserne kan være stærkere eller mindre stærke hos de forskellige, Opdragelsen og den religiøse Udvikling gør deres Indflydelse gældende i denne Henseende; men I vil vistnok give mig Ret, mine kære katholske Kristne, naar jeg siger, at det er den levende Tro paa Jesus Kristus, korsfæstet og opofret for os i det hellige Messeoffer, der Søndag efter Søndag drager os til Kirkens Alter.

Der er nogle — jeg tænker her paa dem, der staar udenfor Kirken — som siger: Vi kan jo ved Troen forestille os Herrens Død som nærværende; derfor behøver vi intet Offer. Korsofet er tilstrækkeligt til Menneskeslægtens Udsoning i dens Helhed med Gud; men — og deri ligger det urigtige i denne Anskuelse — er Troen alene tilstrækkelig til at tilegne os Korsofrets Frugter, er det nok at sige: Herre, jeg tror, at du er død paa Korset for Verdens Synder, altsaa ogsaa for mine Synder, tilgiv mig og lad mig faa Del i din Forløsnings Frugter — er dette nok, saa spørger jeg, hvortil da det meget andet, som udgør vor Tros hellige Arvegods? Hvorfor blev da den Helligaand sendt? Hvortil er Sakramenterne, hvortil Daaben og Nadveren — hvorfor behøver vi da endnu at bede et Fadervor, naar Troen skulde gøre alt, naar den skulde være det eneste Kar, med hvilket man kan øse Naade af

Forløsningens evigt rindende Strøm? Ja, veed I, mine Kristne, til hvilken Yderlighed man konsekvent vilde komme ved at hævde en saadan Anskuelse?

Det fører til Tilsidesættelse og Fordunkling af vor Herres Jesu Kristi Forbøn og Mæglerembede hos hans himmelske Fader, til at forrykke Grundbetingelserne for det kristelige Liv, til at ringeagte Sakramenternes Værd og endelig til at betragte Bønnen samt alle kristelige Øvelser som intelbetydende. — Iøvrigt, mine Kristne, kommer det jo i alle de Spørgsmaal, der angaar vor evige Frelse, ikke an paa at undersøge, hvorledes Forløsningens Frugter muligvis kunde være bleven os meddelt, men det, som det kommer an paa, er at faa at vide, hvorledes de virkelig efter Kristi Anordning meddeles os. — Nu vel, hvad sagde Herren ved den sidste Nadvere til Apostlene? Har han maaske paalagt dem blot at tale til de troende om hans Lidelse, eller har han paabudt dem i deres Forkyndelse blot at henvise til hans Offerdød og at lære de troende at opfatte Brød og Vin ved den h. Nadverhandling som Symboler, som Sindbilleder paa hans Nærværelse? Svaret herpaa har Jesus selv givet. Han har sagt til Apostlene ved den sidste Nadvere: Gør dette til min Ihukommelse; det, jeg har gjort for eders Øjne, det samme skal ogsaa I gøre. Ligesom jeg har ofret mig for eder paa en ublodig og dog sand Maade, idet jeg sagde til eder: Dette er mit Legeme, som hengives for eder — dette er mit Blod, den ny Pagts Blod, som skal udgydes for eder og for mange til Syndernes Forladelse. Gør dette til min Ihukommelse! — saaledes skal ogsaa I paa samme Maade frembære og højtideligholde dette Offer. Derved vil jeg stedse være levende i eders Midte, med al min Naaderigdom, med al min Kærlighed; derved vil jeg stedse paa det kraftigste minde eder om min Kærlighed til Døden og om, at ogsaa I bør dø for mig. Derfor, gør dette til min Ihukommelse.

Vi veed af den h. Skrift og af Traditionen, at Apostlene trofast efterkom dette Herrens Testament; vi veed, at de kom sammen til Højtideligholdelsen af Herrens Offerdød; »vi har et Alter, hvoraf de ikke har Ret til at spise, som tjener Tabernaklet,« skriver den h. Apostel Paulus til Hebræerne (Hebr. 13,10); vi veed ogsaa, at den hele

kristelige Overbevisning fra Oldtiden af er os en Borgen for, 'at den h. Messe stedse er bleven betragtet og fejret som Kirkens Offer. Eet Vidnesbyrd staa her for mange. I den h. Jakobus' ældgamle Liturgi udraaber Diakonen: »Lad os tilbede og lovprise det levende Guds Lam, som ofres paa Alteret.« Men idet jeg undlader at anføre flere af de talrige kirkehistoriske Beviser, der bekræfter Messeofrets guddommelige Indstiftelse, stiller jeg endnu et Spørgsmaal, nemlig: Dersom Herren ved den sidste Nadvere ikke har frembaaret et sandt ublodigt Offer, der fornyes og frembæres indtil Tidernes Ende — hvornaar er da Profeten Davids Spaadom bleven opfyldt, hin berømte Spaadom, som I alle kender: »Herren har svoret, og han skal ikke angre det: Du er Præst i Evighed efter Melkisedeks Orden?« — hin Spaadom, om hvilken Apostelen Paulus udtrykkelig siger i Brevet til Hebræerne, at den gælder Kristus? (Hebr. 7,17.) Af det, vi veed om Melkisedek, er det mest fremtrædende hans Ofring af Brød og Vin. Skal nu dette Sindbillede være bleven opfyldt, skal Kristus kunne kaldes en Præst evindeligt efter Melkisedeks Orden, saa maa han foruden sit blodige Korsoffer have frembaaret et andet evigt vedvarende Offer under Brødets og Vinens Skikkelser — og netop dette er sket ved den sidste Nadvere, idet det ublodige Offers Vedvaren blev anordnet ved Ordene: Gør dette til min Ihukommelse.

Men jeg hører endnu en anden Røst, der inspireret af Gud taler om dette h. Offers Frembærelse. Thi saaledes spaar Israels sidste Profet, Malakias: »Jeg har i eder (Jøder) intet Velbehag mere, siger Hærskarernes Herre, og modtager intet Offer mere fra eders Haand; thi fra Solens Opgang og indtil dens Nedgang skal mit Navn vorde herligt iblandt Folkene, og paa alle Steder skal der ofres for mit Navn og frembæres et rent Madoffer.« (Malak. 1, 10.11.) Hvilken mærkværdig Spaadom! Profeten skuer ikke blot Kristi Forløsningsdød, men han skuer ogsaa det hellige Offer, ved hvilket hans Blod skal komme alle Verdens Folkeslag til gode; han ser, at Hedningerne i Stedet for Jøderne bliver kaldt til Erkendelse af den sande Gud; han ser, at de jødiske Ofre ophører, og at der i Stedet for dem frembæres et Spiseoffer fra Solens Opgang indtil Solens Nedgang. Men

dette ny Offer, som skal tjene til Herrens Forherligelse, det er ikke Korsofret; thi dette fandt kun Sted paa Kalvariebjerget og ikke alle Steder; dette Offer bestaar ikke af vore Bønner, vore Almisser, vor Anger; thi saadanne Offerhandlinger frembares jo ogsaa allerede af Israeliterne — og tilmed er dette Offer et rent Spiseoffer. Hvem vilde ogsaa fordriste sig at sige, at vor Bøn, vor Anger nogensinde er fuldkommen ren, fuldkommen fri for menneskelig Svagheit? Nej, Messeofret alene kan være det aldeles rene, det altid Gud velbehagelige Offer, som frembæres paa alle Steder og til alle Tider.

Dog hvortil endnu flere Beviser? Eders Tro behøver dem ikke. I anerkender den h. Messe som Herrens kostelige Testament; I veed, at den er vor Gudsdyrkelses Midtpunkt og fuldkomneste Udtryk; I veed, at falder Ofret bort, saa falder ogsaa Alterets hellige Sakramente bort; thi uden Offer ingen Præst og intet Alter, uden Offer ingen Bemyndigelse til at gøre det, som Kristus har gjort ved den sidste Nadver. Kun der, hvor Ofret er, der finder vi Alterets h. Sakramente og Jesu Kristi sande, virkelige og væsentlige Nærværelse i dette h. Sakramente. Se, derfor er Messeofret vor Trøst, vort Haab, vor vigtigste Naadekilde.

Saa tør jeg da tilraabe eder, højtelskede i Herren: Lad os med Tillid gaa hen til vor Herres og Guds Naadetrone! I Himlen troner Herrens Majestæt, i Dalen Josafat vil han engang dømme som Verdens retfærdige Dommer, men paa Alteret er han til Stede som Naadegiveren. Der er han rundhaandet og barmhjertig, der er han mest tilgængelig for alle sine trofaste, der hjælper han os kraftigst til at sikre vore dyrebareste Goder og til at bringe vor evige Frelse i Orden. — Sig ikke, mine Kristne: Jeg kan ikke samle mine Tanker under den h. Messe, jeg er adspredt, jeg er kold og har ingen Nytte af at høre den h. Messe. Ganske vist har vi altid Grund nok til at klage over vor Kulde og Adspredtheit, selv om vi har den oprigtige Villie til med Andagt at høre og opofre den h. Messe. Men naar det hænder dig, at dit Hjerte i den Grad er fyldt af Verdens Uro og Larm, af dens Bestræbelser og Bekymringer, at det falder dig svært at samle dine Tanker om det h. Offer, da ydmyg dig for Gud, bed af Hjertets Grund om hans Hjælp, tag

ogsaa din Tilflugt til den h. Gudsmoder og til de kære Helgener, se paa deres opmuntrende Eksempler — og du vil paany erfare, hvilken Velsignelse du har af at overvære og opofre den h. Messe. Men lad det frem for alt altid staa lyst og klart for dit aandelige Blik, at den h. Messe er det største og mest fuldkomne *Lov-, Takke-, Sone- og Bøn-offer*. Med dette for Øje vil du aldrig fattes fromme hellige Tanker, der hjælper dig til at efterleve Opfordringen: *Sursum corda* — opad med Hjerterne.

Den h. Messe er et *Lovoffer*. Slut dig i Aanden til dette h. Offer, saa vil du trods din Afmagt og Uværdighed fuldkomment kunne love og prise Gud. Thi her er det ikke et svagt skrøbeligt Menneske, men Guds Søn selv, evig, almægtig, fuldkommen ligesom Faderen og den Hellegaand, der ofrer sig for os. Alle sit ydmyge Livs Bønner og Arbejder, alle sin Lidelses og Døds Fortjenester fremstiller Jesus Kristus i enhver h. Messe stedse paany for sin himmelske Fader, med den samme ydmyge Underkastelse, som han har øvet i sit Jordelivs Dage. Det er den værdigste Tilbedelse, den dybeste Hyldest, som kan ydes Gud. — Den h. Messe er ligeledes et Takkeoffer, der svarer til Guds uendelige Velgerninger. Kristus opofrer sig der med det samme Takkesindelag, som besjælede ham i hans jordiske Frelserliv; han opofrer sig der for os for i vort Sted at takke Gud og fuldkomme vor egen mangelfulde og utilstrækkelige Taksigelse. — Den h. Messe er end videre et *Soneoffer*; thi her fornyes jo det blodige Korsoffer, her frembæres Kristus, den ny Pagts Mægler — han, hvem vi har som en Talsmand hos Faderen, naar vi har syndet — han, der er det Guds Lam, som borttager Verdens Synder, og den uendelige Kærlighed, ved hvilken alene den uendelige Retfærdighed kan forsones. »Derved bevirkes,« som Tridentinerkonciliet siger, »at vi, naar vi med et oprigtigt Hjerte og i sand Tro, med Frygt og Ærefrygt, angerfulde og bodfærdige, fremtræder for Gud, opnaar Barmhertighed og finder Naade i rette Tid. Thi forsonet ved dette Offer skænker Herren os Bodens Gave og Naade og tilgiver os Synderne.« (Trid. 22.2.) Paa Golgatha aabnedes Forsoningens Kilde, paa Alteret fremvælder den daglig paany. — Den h. Messe er endelig det virksomste

Bønoffer. Det frembæres ikke blot for Synder, Straffe og Fyldestgørelser, men ogsaa for *alle* Fornødenheder, som vi behøver til at fremme Guds Ære og vor egen Frelse. Sandelig, virkelig og væsentlig nærværende paa Alteret røgter Kristus sit Ypperstepræste- og Mæglerembede, idet han gør vore Bønner til sine egne Bønner og saaledes fremstiller dem for den himmelske Fader. Det h. Messeoffer er en udtømmelig Naadekilde, af hvilken vi kan øse Naade over Naade, ikke blot for os selv, men forbønsvis ogsaa for dem, som er hedenfaren i Naadens Stånd, men som endnu maa lide og bøde i Renselsesstedet.

Højtelskede i Herren! Overvejer vi rettelig og med Alvor denne firedobbelte Betydning af det h. Messeoffer, da maa vi vistnok tilstaa, at Ofret paa vore Altre er Midtpunktet for den kristelige Gudsdyrkelse og den højtideligste af alle vore Religionsøvelser. Hvad vilde der blive af vore Kirker, hvad vilde der blive af Søndagens rette Højtideligholdelse, om vi ikke havde dette Offer? Vore Gudshuse vilde forekomme os kolde og tomme, vore Søndage vilde miste deres opdragende Magt og Hellighedspræg. — Dette Offer er jo allerede i og for sig uendelig værdifuldt, fordi den menneskevordne Guds Søn selv der baade er Offerlam og Offerpræst. Der fuldbyrdes den inderligste Forening af Mennesket med Gud, en Forening, der ikke kan tænkes inderligere, og derved opfyldes Menneskehedens dybe og uudslukkelige Længsel efter en *nærværende* Gud, efter en Gud, der bor synlig iblandt os. Ligesom fordem Regnbuen i sin Farvepragt svævede som et Fredstegn imellem Himmel og Jord, saaledes er i vore Kirker »Lammet, som er slagtet fra Verdens Begyndelse« (Aabenb. 13,8) det stedsevarende Tegn og Underpant paa vor Forsoning.

I den hellige Fastetid, som nu stunder til, opfordrer Kirken os til fremfor alt at betragte Kristi bitre Lidelse og Død. Men den h. Messe er jo den virkelige Fremstilling af Korsotret og som saadan det levende Minde om Kristi Lidelse og Død; ifølge Apostelens Ord skal vi ved enhver Messe »forkynde Herrens Død, indtil han kommer«. (1. Kor. 11,26.)

Saa vær da betænkte paa, mine kære Kristne, at benytte Fastetiden til med tilbørlig Andagt og Ærefrygt at

høre den hellige Messe, ikke blot om Søndagen — thi det er enhver Katholik strengt forpligtet til — men om muligt ogsaa paa Hverdagene. Hvad skal I i disse Timer beskæftige eder med, hvad skal I tænke paa for at holde Lede ude og for at samle Sindet? Stil eder levende i Guds Nærværelse, tilbed Jesus, der modtager eders Hyldest i Tabernaklets Helligdom, tal saa i stille Bøn med Herren eller følg i from Betragtning de enkelte Dele af Messeofret, deltag i Menighedens Lovsang eller lyt til Kirkekorets opbyggelige og opløftende Melodier. Hvad enten I gør det ene eller det andet, saa vil I sanke de kostbareste Frugter i disse Timer, I har viet Gud og eders Sjæles Frelse.

Vor Herres Jesu Kristi Naade, Guds Kærlighed og den Helligaands Samfund være med eder Alle. Amen. (2. Kor. 13,13.)

† Johannes.

København, den 29. Januar 1913.

Missionens Vanskelighed.

(Sluttet.)

2.

Vi Katholikker ser saa klart, at alle Sekter er løsrevne Grene fra det gamle Træ, Kristus har plantet, at det ikke er »lige meget«, hvad man tror, og at man uden at dømme om anderledes troende alligevel maa fordømme al Uenighed og Frafald i *Troslæren*. Men udenforstaaende har ikke saa let ved at se det, delvis fordi der iblandt deres Præster eller Trosfæller viser sig kristelige Karakterer, ædle Sjæle, der lever i og med Kristus, delvis fordi de blot med eet Øjekast kan se Fejl og Misforhold hos Katholikker og katholske Præster uden at kunne faa Adgang til at se, hvad der bare i en eneste Katholiks Sjæl virkes ved Sakramenternes Modtagelse, og hvilket udpræget Tros- og Kærlighedsliv der leves selv hos jævnt gode Katholikker.

Dertil kommer Lutheranismens og overhovedet Protestantismens *negative Kraft*.

Man skal vogte sig for at undervurdere en Modstander. Men med al skyldig Agtelse for den troende Del af Folkekirken kan man nu til Dags sige, at det ikke er det positive, det opbyggende, opløftende Element, der er Protestantismens eller den danske Lutherdoms Styrke. Det kan have været bedre i gamle Dage, hvor Kirkebesøg og Nadvertjenesten var mere i Ære. Men nu?

Lutherdommen maa her i Landet prøve enhver Sekts Skæbne: at blive opløst, naar den staar paa egne Ben. Kun Statens ydre Støtte og frygtelig Intolerance kan holde en Sekt vedlige i lang Tid. Da disse Hjælpesources er ved at forsvinde, behøver vi kun at regne med Protestantismens *negative*, benægtende, afvisende kritiserende Magt. Og *den er stor*.

Der gives Protestanter, der ellers ikke bryder sig om deres Bekendtes Religiositet, men saasnart en af dem gaar med Bønnebogen i Haanden til den nærmeste katolske Kirke — saa faar Piben en anden Lyd. Ja, der gives Folk, som kan taale alt muligt, bare ikke at se en anden gøre Korsets Tegn.

Det er denne Protestantismens negative Magt, vi møder i de fleste Aviser, Bøger, Samtaler. Det er den, vor Kirke vil have at kæmpe imod i det 20de Aarhundrede.

En anden stor Vanskelighed for vor Kirkes Udbredelse kommer fra Historien. Vi Katholikker bærer nu en Gang paa en snart 19 Aarhundreder gammel Historie og kaldes til Ansvar for, hvad Mænd, der levede i det 16de og 12te, ja i 5te og 4de Aarhundrede har gjort. Saaledes spurgtes en Gang en af mine Embedsbrødre offentlig af en luthersk Pastor, om han ikke »rødmede« over, at Savonarola var bleven brændt. Hvad Ansvar havde vi to Præster 1907 for, hvad den florentinske Republik gjorde i 1498? Men saadan gaar det. Omvendt falder det vist ingen af disse udenfor staaende ind at gratulere os Katholikker til den h. Frants af Assisi eller takke os for Indførelsen af Kristendommen i Danmark. Nej, der siges jo endog i Provst Ussings Missionshistorie, at vor store h. Frants Xaver vistnok var bleven paavirket »evangelisk«, d. v. s. protestantisk! Og Frants af Assisi skildres i populære Bøger som en Slags moderne Socialist. Og dog var begge disse store

Helgener i Virkeligheden katholske til Bunds og havde kun Kirken at takke for Omvendelse (i videre Forstand) og Hellighed. Men her ser vi, hvorledes det gode i vor Kirkes Historie røves fra os, medens alt det menneskelige fremhæves, tit overdrives og lægges os til Last, selv om vi nok saa meget protesterer og hævder, at Kirkens Naademidler ikke virker, naar den enkeltes fri Villie staar imod!

Selvfølgelig skal der her ikke siges, at Kirkehistorien absolut var en Vanskelighed, nej tværtimod er den som Troslæren, som Liturgien og de øvrige Omraader et Vidne om Kirkens Sandhed og Skønhed — bare man tager ordentlig og upartisk fat og ikke kommer med falske Forudsætninger. Netop naar man forstaar lidt af, hvor vanskeligt det er at rejse den faldne Natur op til et nyt Liv i Kristus, vil man ved at læse vor Kirkes Historie komme fra Beundring til Beundring og ikke blive vantro, om man ogsaa møder en og anden Judas-Skikkelse imellem de 12 Apostles Efterfølgere. Der findes intet Kirkesamfund, der kan maale sig med vor Kirkes Udbredelse og dens Kamp for Tro og Sædelighed gennem alle Aarhundreder; thi dens sande Historie er dens bedste Forsvar.

Hvad vort Land angaar, saa staar der endnu meget tilbage at gøre i historisk Henseende, for at Kirken kan komme til sin Ret. Des mere maa det anerkendes, hvad der allerede i de senere Aar i den Retning er sket; vi vil bare nævne Orløvs Absalons Historie og de danske Helgeners Levned efter de middelalderlige Manuskripter. Dette peger paa en ny og bedre Tid for vor Kirke og den historiske Sandhed.

Der kunde endnu opregnes en Del andre Vanskeligheder for Kirkens Fremgang her i Landet — ikke for at skræmme, men tværtimod for at vi kan se, at der maa være noget stort og godt ved vor h. Kirke, som her i Verden møder saa megen Modstand. Det har jo allerede Søren Kierkegaard sagt: »Vil du være Pjæt, saa skal du se, alle Vanskeligheder forsvinder, Verden vil netop være en herlig Verden, ganske beregnet paa dig.« Men naar man, som Kirken vil bringe os til, søger opad, efterligner Kristus — ja, da gøres Livet vanskeligt, som samme For-

fatter siger, »i den Grad vanskeligere, som det stræbes alvorligere«. (Øjeblikket, Nr. 9).

Desuden skal Kirken jo ikke blot bringe en større Mængde religiøse Kundskaber til danske Protestanter, men helst ogsaa indvirke paa, at Følelseslivet ikke bliver det raadende. Dette er ogsaa et Punkt, der maa røres ved. Der gives saa mange rare Mennesker her i Landet, venlige og modtagelige. Men disse kommer ikke til at blive gode Katholikker uden en hel Del Besvær og Karakterens Uddannelse. Ja, en Præst, der er for hurtig til at optage saadanne Folk, vil berede sig og Menigheden en Del Bryderi. Vi behøver slet ikke at haste fremad, vor Kirke er altfor stor og rig paa Sandhed, til at den saaledes paa en Gang kunde opfattes og modtages ret. Der skal Tid til, som jo Historien ogsaa lærer — et Egetræ vokser ikke som en Hyldebusk.

Derfor er det nærmest de enkelte Konvertitter, der af hele Hjertet maa længes efter Syndernes Forladelse og de øvrige Naademidler i Kirken og ikke tro, at de er Kirkens Søjler med det samme. Vi kan saa godt undvære dem. Paa den anden Side er det sandt, at netop gode, ydmyge, ivrige Konvertitter paa Grund af deres særlige Uddannelse og Guds Naade kan komme til at gøre meget for vor Kirke her hjemme.

Derfor er det saa nødvendigt, at alle vor Kirkes Medlemmer er godt underviste og daglig beder om, at der maa komme arbejdsdygtige Arbejdere i Herrens Vingaard.

Kirken har to store Betingelser for at vinde Fremgang her, og det er dens *indre Kraft* og *Landets Grundlov*. Dens indre Kraft er fra Herren, dens Enhed og — hvis dens Medlemmer lever efter Troen — disses etiske Alvor vil garantere en jævn, maaske senere en stærk Fremgang for os indenfor Befolkningen. Altsaa behøver vi ikke at se saa mørkt paa Fremtiden, især ikke, hvis vi selv, der nu lever, kæmper med Aandens Sværd for vor gode Sag, for den Kirke, der har gjort Danmark stort og godt i gamle Dage, og der har plantet Korsets Tegn i dets Flag. Missionens Vanskelighed er dens Ære.

F. F. M.

Ansgariusforeningens Generalforsamling.

Søndag den 9. Februar Kl. 12 afholdt Ansgariusforeningen sin aarlige Generalforsamling i Forsamlingssalen, Bredgade 69. 26 Medlemmer havde givet Møde.

Formanden, cand. mag. *H. Kejser*, aabnede Generalforsamlingen og bød velkommen.

Sekretæren, Pastor v. d. Kettenburg, oplæste derefter Protokollen fra sidste Generalforsamling, hvorpaa Formanden aflagde Beretning om Foreningens Virksomhed i det forløbne Aar: Nordisk Ugeblad havde i 1912 fuldendt sin 60. Aargang; Sideantallet havde været VIII + 880, 48 større end det normerede; 37 større og mindre Illustrationer havde været oplaget i Teksten. Udgifterne hertil androg ca. 200 Kr.; men efter hvad man havde bragt i Erfaring, var Illustrationerne velsete, og Bestyrelsen vilde gerne yderligere forøge Billedstoffet, naar der bød sig Lejlighed.

Som et Forsøg lader Bestyrelsen i Aar trykke 25 Eksemplarer af Ugebladet paa krideret Papir, nærmest af Hensyn til Illustrationerne, som paa saadant Papir bliver langt bedre. Prisen for disse Aargange er 6 Kr., men man skal i Forvejen være Abonnent paa Bladet, og disse Aargange udleveres først ved Aarets Slutning.

Som et nyt Led i Foreningens Virksomhed er der i 1912 udgivet 3 Numre af »Katholsk Kirkeblad«. Oplagets Størrelse og Maaden, hvorpaa Bladet uddeles, afhænger af Indholdet, som indtil nu har været Særtryk af Artikler fra Nordisk Ugeblad. Bestyrelsen har lænkt at fortsætte med Udgivelsen-af disse 2 og 4 Siders Blade og væsentlig benytte Artikler, som har staaet i Ugebladet, og som man kunde ønske læst af en større Kreds.

Announce-Tillægene. I 1912 har Foreningen i Henhold til Aftale med A/S Varden modtaget i Annonce-Afgift 10 Kr. pr. Nummer, uanset om der fulgte Annonce-Tillæg med eller ej.

Foreningen har det samme Antal Udhængsskabe til

Nordisk Ugeblad som forrige Aar (5 i København og 1 i Aalborg, Aarhus, Odense, Randers og Vejle). Der paatænkes ophængt Skabe i Helsingør, Kolding, Ordrup og Ringsted.

Kalenderen for 1912 er bleven trykt i et Oplag paa 1000 og blev omtrent udsolgt.

Foreningens Bogforlag har i Aarets Løb ingen Forøgelse faaet. Der paatænkes et nyt Oplag af Sangbogen *Sursum corda*; den 1. Januar var der kun 57 Eksemplarer tilbage af det oprindelige Oplag paa 1000 (trykt i 1911).

Som i tidligere Aar har Foreningen efter Anmodning gratis tilsendt enkelte Missioner og Hospitaler Bøger og Brochurer af Foreningens Forlag.

Foreningen har flere Gange drøftet Muligheden for at faa oprettet en katholsk Boghandel og ogsaa tilbudt pæknær Støtte; men videre er dette meget vigtige Spørgsmaal des værre ikke endnu kommet.

Foreningens Medlemsantal er i stadig Fremgang; fra 433 i 1911 er Antallet steget til 451 i 1912; 27 døde eller udtraadte af Foreningen, og 51 nye blev indmeldt. Efter 1. Januar 1913 er der yderligere indmeldt 9 nye Medlemmer.

De fire fratrædende Bestyrelsesmedlemmer, Pastorerne Braun og v. der Kettenburg, Kandidat Hoffmann og Fuldmægtig Ballestrini genvalgte enstemmig, ligesom det oplæste Regnskab godkendtes. Dette sidste vil alle Medlemmer faa tilstillet i Foreningens Aarsberetning. Til Revisorer genvalgte Observator Pechüle og Murmester A. V. Günther, og til Revisor-Suppleant nyvalgte Trafikassistent Gravgaard. De tilstedeværende ønskede ikke at faa Generalforsamlingens Afholdelse i Fremtiden forlagt fra Søndag Middag til en Hverdagsaften. Paa Forslag af Mogens Ballin vedtoges det at opkøbe for højst 100 Kroner af Johs. Jørgensens snart udkommende lille Bog *Hvorfor jeg er Katholik* og uddele den gratis paa passende Steder. Generalforsamlingen sluttede allerede Kl. 1¹/₄.

Gængse Misforstaaelser.

Skulde det lille danske katholske Ugeblad gendrive alle de Misforstaaelser, Mistydninger og Fordrejelser, som fremkommer i Tale og Skrift Aar ud og Aar ind i vort Fædreland, maatte dets Rammer enormt udvides. Da dette foreløbig ikke kan ske, er det en af Grundene til, at mangt et Angreb maa gaa ganske upaataalt hen. Andre Angreb er af saa ubehersket, saa ond og saa arrig Natur, at det værdigste Standpunkt fra vor Side er ganske at ignorere dem. Naar her i Dag kortelig skal rettes nogle Misforstaaelser og Fordrejelser, er Grunden ikke mindst den, at de er saa hyppige, at det maaske er formaalstjenligt at standse et Øjeblik ved dem og rette dem, hvor lidt Haab der end er om, at Rettelsen kan hjælpe for deres Vedkommende, der mest trænger til den.

I *Folkerøsten* af 4. Februar findes den smukke lille Artikel gengivet, som Hofjægermester Garth-Grüner for ikke længe siden lod indrykke her i Bladet. *Folkerøsten* tilføjer bagefter følgende, for Protestantismens Grundbetragtning saare karakteristiske Linjer: »Saa langt Hofjægermesteren. Vi har tilladt os at fremhæve nogle Linier*) i Stykket, thi i dem har vi den egentlige Grund til Overgangen udtrykt. Det er den ydre Vished, den ydre Garanti for den rene Lære, der er følt Savnet af. Den gives ikke i den lutherske Kirke. Der er nok Handlinger og ydre Ting, som medvirker til at styrke Visheden om Sandhedens Besiddelse, men for en luthersk Kristen er det den indre Vished, Helligaandens samstemmende Vidnesbyrd med vor Aand om Kristendommens Sandhed, der er det afgørende, det egentlige. I den lutherske Kirke er det den enkelte, der maa bære det fulde Ansvar for sit Valg og sin Tro, ingen ydre Autoritet kan træde i Stedet, selv om den kan virke hjælpende og støttende. Hvad ellers den rene Lære angaar, som der i ovenstaaende Stykke lægges saa stor Vægt paa, saa spiller den ikke den Rolle i den lutherske Kirke, selv om vi ikke undervurderer dens Betydning. Men Livet sætter vi over Læren, og hvor der leves sandt, vil der ogsaa forstaaes. Men man maa først leve, siden forstaa, først Livet, og Læren ud af Livet.

Det forekommer os, at Romer-Katholikken bliver staa-

*) Følgende: Hvor herligt er det ikke at kunne sige til sine Børn: »I kan trygt stole paa alt, hvad jeres Præst lærer; thi Præsten lærer det samme som Biskoppen, og Biskoppen lærer det samme som Paven, og Paven og Kirken er Sandhedens ufejlbare Vogtere.«

ende paa Samaritanernes første Stade: de troede, fordi Kvinden fortalte, medens de lutherske Kristne søger at naa til Samaritanernes andet Stade: Nu tror vi ikke, fordi du talte, thi nu har vi selv hørt og set, at du er Kristus. At blive staaende ved den ydre kirkelige Garanti er en farlig Sag, det er at holde Kød for sin Arm. Vi maa frem til direkte Møde med Vorherre og derudfra skaffe os personlig Vished om, at han frelser os fra Synd, Død og Grav.«

Saavidt *Folkerøstens* Efterskrift, der er et sjælden typisk Eksempel paa protestantisk Vrøvlagtighed. Læg Mærke til, at nævnte Blad endog er Organ for den grundtvigske Anskuelse, efter hvilken Daaben og Trosbekendelsens Ord er Grundlaget for hele vort kristne Liv. Men selv fraset det — hvor er ikke hele Tankegangen selvmodsigende og selvopløsende. Det er to indre Begivenheder, der skal give os Vished om, baade hvad Kristendommens Indhold er, og at dette Indhold er sandt: Helligaandens samstemmende Vidnesbyrd med vor Aand. Se ud over Jorden, over de mangfoldige Sekter, Protestantismen er spredt i; Grundlaget er for alles Vedkommende: Helligaandens Vidnesbyrd i Hjertet; og ud derfra kommer nogle til, at alene Daaben genføder, andre, at Daaben er den ligegyldigste Ting af Verden, nogle paastaar, at hvert Ord i Bibelen er Sandhed, andre, at den største Del af den er usikker, nogle, at Jesus er til Stede i Nadveren, andre, at Nadveren er en blot og bar Ceremoni; skulde denne vilde Forvirring være Resultatet af den Helligaands Virksomhed, kunde jeg ikke tro paa den Helligaand. Nej, Hofjægermesteren har Ret i sin jævne og barnlige Tillid; det er ikke den dumme gammeldags Statskirketro, at »alt er rigtigt, hvad Præsten siger«, men en virkelig gennemført Tillid til Ordet i Trosbekendelsen: »Jeg tror paa den hellige almindelige Kirke«; ved Guds Naade er det saa, at den Præst, som staar i aandelig Enhed med Biskoppen og Paven, ogsaa vil lære den Sandhed, som Christus selv kom til Verden for at forkynde.

Og hvad den højtravende Slutning angaar, at Protestanterne fremfor Katholikkerne naar frem til »direkte Møde med Vorherre«, saa smiler enhver Katholik ad disse indbildske Ord; er der noget, der er Kærnen i en katholsk Kristens Liv, er det just det direkte Møde med Frelseren; her er ingen Pave eller Biskop eller Præst, der staar imellem, og der er næppe noget, som de troende hører disse tre »Mellemmænd« saa meget formane til, som til direkte, personligt, inderligt, i Glæde og Sorg at ty til Jesu Frelserhjerter. Nej, paa en Katholik gør ikke denne Paastand andet Indtryk end at faa ham til at bede Jesus Christus skænke enhver ærlig og oprigtig troende i Protestantismen

den store Naade at komme til det personlige Møde med ham i den katholske Kirke.

Senere hen i samme Nummer aftrykker *Folkerøsten* et langt Stykke af Fastemandatet, ogsaa ledsaget af nogle uvillige Bemærkninger. Hovedmisforstaaelsen her beror paa en overffadisk Betragtning af, hvad Bønnen er. Denne, siges der, maa aldrig være en Pligt; i saa Fald er den noget, »man helst er fri for«. Skal man da kun bede, naar man har Lyst dertil? Nej, man skal baade bede og tro, selvom Syndens Lyster lokker en til at opgive begge Dele som en utaalelig Byrde. Veed Protestantismen dog ikke mere, at vor guddommelige Frelser selv kalder sit Evangelium for »et Aag«? Hvor sødt og mildt et Aag det end er, maa det alligevel være noget, der tynger, siden det kaldes et Aag; det tynger paa de syndige Lyster, som ved Guds Naade kan tvinges, men stadig gerne vil frem. De allerfleste Kristne kender vel af og til, at Syndens gamle Magt rejser sig i hans Hjerte baade mod Kristendommen og Bønnen; naar han ved Aandens Hjælp alligevel baade tror og beder, er der virkelig noget, han ofrer; han faar en Gave til Gengæld, som har evig Værd, medens det, han ofrer, intet duer; dog i Øjeblikket synes det at have nogen Værd. Paa den Maade kan Bønnen blive baade en Pligt og en Bod.

Hovedulykken i den danske Protestantisme for Øjeblikket er den, at Subjektivismen breder sig mere og mere. Det følte Hofjægermester Garth-Grüner, og derfor søgte han i Tide bort fra Glidebanen, som Pastor *Laurson* i Bladet *Vort Samfund* kalder det moderne protestantiske Samfund. Med hans Ord herom kunde maaske passende disse Linjer sluttes. Han skriver:

»Hele den moderne Theologi, ogsaa som den drives her i Landet, er en Glidebane, ad hvilken Lægfolk, der tager mere konsekvent og haandfast paa Tingene end de lærde, vil føres til den af P. Nansen udtalte Betragtning. Saaledes gik det under den gamle Rationalisme. Den var ikke uden Religiositet og Aandrighed, som den dreves af de theologiske Professorer. Men efterhaanden som den gennem Præster og Seminarier bredte sig ud over Landet, blev den ren Skepticisme og Materialisme, ligesom ogsaa den sædelige Interesse, som mange ledende Rationalister virkelig var besjælede af, gik tabt. Thi Kristendomsforfalskning efterfølges i sin Tid af Uomoralitet.

Man saa ogsaa, at Kirkerne blev tomme. Ja naturligt, thi en Kirke, der er bleven uklar med sig selv over, hvad den indbyder til og samler om, vil Folk vende sig fra. Og der hører ikke megen historisk Kundskab til at kunne forudsige, at hvis den moderne Theologi udvikles videre og breder sig ud i Folkekirken, da vil den katholske Kirke

vinde Fremgang, idet den trods alle sine Mærkeligheder dog forkynder den gamle Tro og Daab. Sagen er nemlig, at der i enhver Slægt vil findes Mennesker, som føler Trang til at faa den enfoldige Tro forkyndt — som den lyder. Og de vil da vende sig derhen, hvor det sker.»

»Mærkelighederne« vil vi tilgive Pastor Laursen og ønske ham Held til at faa standset saa mange som muligt paa »Glidebanen«.

Litteratur.

Boutauld: Bønnen — en Samtale med Gud. (1913. 64 S. 15 Øre.)

Denne lille Bog, skrevet i det 17. Aarhundrede af en fransk Jesuit, oversat af *M. M. H.*, er en overordentlig tiltalende lille Afhandling om den ubegrænsede Tillid, en Kristen tør nærme sig med til Gud i Bønnen. De 21 smaa Kapitler vil være lige saa mange ypperlige smaa Indledninger til Bønnen baade i Kirken og Hjemmet. I omstaaende Annonce er angivet, hvor Bogen kan faas til Købs.

S. C. B.: Jesu underfulde Undfangelse. (Tillge. 1913.)

Det er ved en Misforstaaelse, denne lille Piece er indgaaet til Anmeldelse. Den var rosende anmeldt i et eller andet Blad som et varmt Forsvar for Jesu underfulde Undfangelse — aabenbart af en Anmelder, der ikke havde læst den — og jeg anmodede derfor om at faa den tilsendt. Den viste sig des værre at være et meget tarveligt Arbejde af rent swedenborgsk Indhold. *S. C. B.*, under hvilke Bogstaver Navnet paa den swedenborgske Menigheds Præst i København er skjult, hævder Swedenborgs bekendte Paastand, at der kun er een Person i Guddommen, som tog Kød paa sig og blev Menneske: *Jehovah blev Menneske*, et Kætteri, der var kendt allerede i de allerførste kristne Aarhundreder. Hvor fjernt vi end staar Forfatteren, kan vi dog erklære os ganske enige med ham, naar han i sin lille Bogs Slutning hævder: »At skyde Beretningen om Jesu underfulde Undfangelse i Baggrunden, saaledes som man nu endog indenfor den danske Folkekirke har begyndt at gøre, er ensbetydende med at tage den egentlige Livsnerve ud af Kristendommen, det er det samme som at sige, at Jesus ikke er guddommelig paa nogen anden Maade end vi Mennesker er det — en Tanke, der selv for en ganske jævn Betragtning kun kan vække Anstød; thi ingen uden den, som er uendelig og almægtig, kan være guddommelig.«

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. Ungdomsraadet afholdt Mandag Aften den 10. Febr. Forhandlingsmøde i Bredgade 67. Man forhandlede om Ungdomsværnets store Møde den 12. Marts, ved hvilket Mogens Ballin vil være Hovedtaleren. Stipendiet paa 250 Kr. til en ung katolsk Mands Videre-Uddannelse blev tilstaaet en Elektrotekniker (Svend) til en toaarig yderligere Uddannelse paa et elektrisk Institut.

— Paa Højskolens Møde i Tirsdags holdt Frøken, cand. phil. *H. Utke Ramsing* et overmaade interessant Foredrag om Klavervirtuosen Hermann Cohn, den senere Karmeliterpater Hermann, kaldet »Eukaristiens Apostel«. Den talrige Tilhørerskare — ca. 225 — fulgte Foredraget med stadig stigende Interesse, og denne udmærkede Mands Liv kunde sikkert heller ikke været fortalt bedre og mere letfatteligt.

Aarhus. Fra 2. til 3. Søndag i Fasten vil der her i Byen blive afholdt en saakaldt »Mission« eller 8 Dages »aandelige Øvelser«. Foredragene vil blive holdt i Kirken af Pater U. Sialm fra Stenosgade, hver Aften paa Hverdage Kl. 8¹/₄. Den aandelige Velsignelse, en saadan stille Tid kan have for enhver Kristen, er saa stor og saa almindelig anerkendt, at egentlig Opfordring til Deltagelse vistnok en overflødig.

Østerrig. Kun 57 Aar gammel er Kardinal-Ærkebiskop *Nagl* af Wien afgaaet ved Døden efter nogen Tids Sygdom (Nyresygdom og Blodmangel). Den afdøde blev 1902 Biskop af Triest, 1910 Hjælpebiskop i Wien hos Kardinal-Ærkebiskop Gruscha, hvis Embede han overtog ved dennes Død i Efteraaret 1911. Kun 1¹/₂ Aar virkede Kardinal Nagl i sin høje Stilling, men alligevel har hans tidlige Død vakt almindelig Sorg i Wien. Han var ikke Politiker, men Sjælesørger, og som saadan fik han i den korte Tid udrettet ikke saa lidt.

Spanien. Den nye spanske Premierminister, Grev Romanones, der først syntes ganske at ville træde i sin myrdede Forgænger Canalejas' kirkefjendske Fodspor, har nylig offentliggjort en ministeriel Erklæring, hvori han udtrykker Ønsket om at se Fred tilvejebragt blandt alle Klasser i Spanien. Han har indset, at dette kun lader sig gøre, hvis han indtager en mere venlig Holdning overfor Kirken end Canalejas. Spaniens Katholikker tæller 18 Millioner af en Befolkning paa 19¹/₂ Millioner, og de er ikke blot faste i Troen, men ogsaa den Hellige Stol oprigtig hengivne. Canalejas hædede, at Staten havde Ret til at afgøre religiøse Spørgsmaal uden at spørge Kirken, selvom der eksisterede et Konkordat; men Romanones har slaaet

ind paa en anden Vej og forhandler i Venlighed med Paven. Foreløbig er man bleven enig om, at der i de næste to Aar ikke skal kunne oprettes noget Kloster i Spanien uden særlig Tilladelse fra den Hellige Stol og Regeringen.

Brevkasse.

Hr. Redaktør! Tillad mig med Hensyn til et Brudstykke om »Troløshed« af L. G. i sidste Nummer af Ugebladet at bemærke følgende:

Hr. L. G. har jo gennemgaaende Ret i, hvad han siger; men man maa ogsaa betænke, hvor mange Katholikker der af Mangel paa Arbejde i den katholske Menighed tvinges til at tage en Gerning op blandt Protestanter, og saa er det først, at »gamle Bekendtskabers Ophør og nye Venskabers Indgaaelse begynder at løsne Forholdene«; thi der, hvor man har sit Arbejde, maa man søge sine Venskaber, og der maa man leve.

Ofte er det ikke alt det, »man skal«, og alt det, »man ikke maa«, der bliver for svært, tværtimod, ofte sukker man i de Omgivelser, man er sat, efter mere af Kirkens Sjælepleje.

Især stiller Sagen sig vanskelig for den katholske Kvinde, der gennem sit Arbejde under protestantiske Omgivelser let tvinges ind i et Afhængighedsforhold, som hun ikke altid er i Stand til at forandre.

Ja — »man har ondt ved at komme frem som Katholik«, ikke i Verden, tværtimod, Protestanterne viser sig som oftest saa elskværdige og velvillige, at der heri ligger en stor Fare, naar man savner det hos sine egne; men i »den katholske Menighed her i Danmark« der er det svært. Her ligger en stor Fare for »Troløshed«.

Burde den katholske Menighed ikke med denne Fare for Øje saa vidt muligt gøre Foranstaltninger for at anbringe sine Medlemmer i Stillinger inden for vort katholske Arbejdsfelt og paa denne Maade tillige forhindre, at saa mange katholske Damer drager ud af Landet for at søge deres Erhverv under katholske Forhold.

Er det end videre ikke forkert,

1) at de katholske, arbejdsdygtige Damer overalt maa vige for Kongregationerne, og

2) at katholske Familier undertiden ses foretrække protestantisk Arbejdskraft for katholsk? A. B.

Ærede Brevskriver!

Saa længe vi er de faa og smaa, kan der ikke være saa mange Livsstillinger mellem os selv som udenfor vor Kreds. Der

er mere Arbejde at faa imellem omtrent 2½ Million end imellem 10.000. Det er et kedeligt Faktum, men lægge vor Tro det til Last er taabeligt.

At man træffer mange gode og kærlige Prostetanter, synes jeg heller ikke i nogen Maade kan faa vor Tro til at vakle. Var dette et Bevis paa Protestantismens Sandhed, var jeg i Sandhed aldrig bleven Katholik. Fra min Præstetid i Vest-Jylland kender jeg vistnok flere gode og fromme Protestanter, end de fleste af mine katholske Trosfæller kender, har mødt og møder stadig megen Kærlighed fra disse; men derfor vil jeg dog ikke et Sekund tvivle om, at den katholske Kirke byder den eneste fuldt forsvarlige Form for Kristendommen.

Overalt, hvor de bedste Kræfter træder ind i Kongregationerne, vil disse faa et Forspring for andre arbejdsdygtige og arbejdsvillige Kræfter; saaledes har det været til alle Tider, og saaledes vil det blive ved. Sammenslutningens Magt er stor, det ser man paa alle Omraader; har ikke de fagorganiserede Arbejdere en Magt, som de isolerede Arbejdere ikke havde drømt om? For øvrigt er der ikke saa faa Steder i vort Fædreland det skønneste Samarbejde i Gang mellem Kongregationerne og verdslige Damer og Herrer, ikke mindst paa Undervisningens Omraade.

Hvad Deres sidste Anke angaar, vil jeg ikke nægte, at jeg ofte har hørt Udtalelser som: »Bevares vel, lad os endelig ikke faa en katholsk Pige!« og at jeg hver Gang har ærgret mig derover i mit stille Sind, somme Tider sandsynligvis ogsaa lydeligt. Selve Tankegangen er baade ukatholsk og udpræget egoistisk; undskyldes kan den maaske derved, at faktisk mange har været uheldige med katholske Tjenestefolk. Men — det kan vel heller ikke undre Dem. Tænk paa, hvor stort Udvalget er af protestantiske Piger, og hvor umaadelig lille det hermed i Sammenligning er af katholske, og hvor meget større Chance man derfor har for at faa en god protestantisk Pige. N. H.

Til flere Indsendere. — *Ugebladet* kan ikke give Plads til Diskussion om Forsvarssagen, Opfordringer til Forsvarsindsamlinger og desl. Hvor enige vi end som Katholikker er om Nationalitetens Betydning, er vore Meninger om dennes Hævdelse sikkert delte; det er meget sandsynligt, at der findes Katholikker, der interesserer sig for Landets Forsvar, men finder, at dette Spørgsmaal maa overlades de af hele Folket valgte Repræsentanter, medens andre holder paa de frivillige, ikke-officielle Foranstaltninger, andre vil have hele Sjælland forsvaret og atter andre kun Hovedstaden o. s. v. Men dette vedkommer ikke vor katholske Tro eller Moral som saadan, og jeg vil derfor ikke gerne have denne Sag frem i *Ugebladet*. De fleste vil vistnok være enige med mig om, at dette Standpunkt er det mest korrekte.

N. H.

Ansgarius-Bonifacius-Foreningen.
Uddrag af Lokal-Komiteen for København og Omegns
Regnskab for Aaret 1912.
 (10. Regnskabsaar).

INDTÆGT.		UDGIFT.	
Kassebeholdn. f. forr. Aar	21.26	Indbetalt til Vikariats-	
Indsamlet i aarlige og halv-		komiteen*)	320.00
aarlige Bidrag	172.50	Kassebeholdn. pr. 31/12 1912	19.04
Indsamlet i fjerdingaarlige			
og maanedlige Bidrag	57.50		
Indsamlet paa St. Andreas			
Kollegiet	85.22		
Indvundne Renter	2.56		
	Kr. 339.04		Kr. 339.04

*) Med tidligere Indbetalinger ialt Kr. 3392.84.

Lokal-Komiteen for København og Omegn:		
<i>Niels Hansen,</i>	<i>Paster v. d. Kettenburg,</i>	<i>J. Johnsen,</i>
Viggo Roth's Vej 14.	Bredgade 64.	Tømmergade 2.
Charlottenslund.		
<i>J. Monnet,</i>	<i>N. Gravgaard,</i>	<i>V. Monnet, Kasserer,</i>
Zinnsgade 11. Ø.	Gundløsgade 19. C.	Zinnsgade 11. Ø.

Vincentskonferensernes første Generalmøde

for i Aar finder Sted Søndag d. 16. Februar Kl. 11 $\frac{1}{2}$ i Bredgade 67 o. G. Til Mødet indbydes alle aktive og bidragydende Medlemmer.

Korsvejsandagt i Fasten.

St. Ansgars Kirke hver Fredag Aften Kl. 8; Rosenkranskirken hver Fredag Aften Kl. 7 $\frac{1}{2}$; Jesu Hjertes Kirke hver Torsdag Aften Kl. 8 $\frac{1}{4}$; St. Josefs Kirke hver Fredag Aften Kl. 7 $\frac{1}{2}$; St. Annæ Kirke hver Fredag Aften Kl. 8.

Absalonskort og Mærker

faas Købmagergade 48 (Hoffmann), Vesterbrogade 18 (Hoffmann), Frederiksberggade 34 (Bæklund), Kompagnistræde 9 (Sieglér), Bredgade 69, 2. S. o. G. (Menighedskontoret), Enigheds Vej 6, Charl. (Ballin) Vesterbrogade 30 (K. Witt-Møller) i samtlige Ungdomsforeninger, Højskolen, Unio samt hos Hovedforhandleren A. V. Günther, Bangertsgade 11. Telf. 4110.

Unio. Fredag den 21. Februar almindeligt Møde Frederiksberg Allé 11.

Assumptionskapellet (Amalievej 14).

Fredag den 21. Februar læses den hellige Messe Kl. 8 for Bøneforeningen til Nordens Tilbagevenden til den katolske Tro. Foreningens Medlemmer opfordres til at give Møde.

Bogudlaan (gratis).

Mariahjemmet, Vestervoldgade 115, (væsentlig udenlandsk Litteratur) Onsdag d. 19. Marts Kl. 3—4.

Foreningen Steno.

Opmuntret af den Velvilje, der fra forskellige Sider i Fjor blev vist Foreningen, agter den i Aar at gentage Velgørenhedsfesten til Fordel for fattige katolske Børns Ferieophold. Festen agtes afholdt Onsdag den 16. April i Forbindelse med Lotteri, hvortil Gaver med Taknemlighed modtages (eventuelt ogsaa afhentes).

A. J. Weber.
St. Kongensgade 36.

Josef Nielsen.
Nørre Allé 9 St.
Tlf. Nora 58 x.

Kirkelig Kalender.

16. Feb. 2. Søndag i Fasten.	23. Feb. 3. Søndag i Fasten.
17. — Mandag (Raymund af Pennafort, Bekender.)	24. — Mandag. Matthias, Apostel.
18. — Tirsdag. (Johannes af Britto, Martyr.)	25. — Tirsdag. (Margrethe af Cortona, Bodfærdig.)
19. — Onsdag. Ferialdag.	26. — Onsdag. Ferialdag.
20. — Torsdag. Ferialdag.	27. — Torsdag. Ferialdag.
21. — Fredag. Ferialdag.	28. — Fredag. Ferialdag.
22. — Lørdag. (Petri Stol i Antiochia.)	29. — Lørdag. Ferialdag.

Meddelelse om Gudstjenesten i København fandtes sidst i Nr. 2.

Et Ord til hver Dag.

16. Feb. Sig ikke noget ondt om nogen, uden du ved det sikkert; og ved du det sikkert, saaspørg dig selv: Hvorfor fortæller jeg det? (Lavater.)	19. Feb. Det er ikke Beviser, men Overbevisning, der gør Indtryk.
17. Feb. Naar Gud fører os ud paa dybe Vande, er det, for at vi skal lære at klynge os fast til hans Haand.	20. Feb. Den, som foragter ringe Ting, falder efterhaanden.
18. Feb. Det er taabeligt at ønske et langt Liv og ikke bryde sig om at føre et godt Liv. (Thomas a Kempis.)	21. Feb. Som en Mand tror, lever han, som han lever, dør han, som han dør, farer han heden, som han farer heden, bliver han.
	22. Feb. Roden til alt ondt er Hovmod, til alt godt er Kærlighed. (Kardinal Bona.)

Den katolske Højskole.

Møde Tirsdag d. 18. Februar Kl. 8 Aften.

Pastor Kerff: Tiden efter Reformationen.

Hotel Dannevirke, Studiestræde 38, **2den Sal.**

Absalon Gaards Lotteri.

Hovedgevinsterne er udstillede i Boghandler Witt Møllers Vindue, Vesterbrogade 30.

Tillægsgevinsterne ved Højskolemøderne.

Litteratur. Lige udkommen er:

Bønnen — en Samtale med Gud. Af M. Boutauld, S. J., overs. af M. M. H. Smukt hæftet 15 Øre. Faas paa Menighedskontoret, Bredgade 69² o. G., hos Portneren i Stenosgade og Assumptionsøstrene, Amalievej 16.

St. Josefs Gilde.

St. Josefs Gilde afholder Mandag den 17. Februar Kl. 8¹/₄ ekstra Generalmøde om nye Love. Skulde nogen af de ærede Brødre have Lyst til at gennemlæse disse forinden Mødet, bedes de henvende sig til en af os undertegnede. Nye Medlemmer kan indtegne hos undertegnede.

J. Nielsen,
Skrædermester,
Fuglevangsvej 9, Stuen.

Prüser,
Maler,
Præstens Allé 5.

F. Jørgensen,
Skomagermester,
Tordenskjoldsgade 31^a.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

61. AARGANG.

„Nordisk Ugeblad“ udgives af Ansgariusforeningen og udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader samt paa Ugebladets Ekspeditionskontor, Bredgade 69, 2. S. o. G. 1—4. Telef. Palæ 654. — Redigeret af Niels Hansen, cand. mag., Viggo Rothes Vej 14, Charlottenlund. (Træffes bedst Kl. 4—6 Efterm.) Telefon Helrup 657 y.

Nr. 8.

Søndag den 23. Februar.

1913.

INDHOLD: Smaa Indledninger. — Den pavelige Aarvog for 1913. — Kong Hans. — Knud og Karen. — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Roskilde. Rom. — Brevkasse. — Et Ord til hver Dag. — Bekendtgørelser.

Smaa Indledninger.

154.

»Den stærke vogter væbnet sin Borg.«

Det er Frelseren selv, der bruger de Ord, der staar som Overskrift over disse Linjer. Den stærke er Djævelen, som med alle de Midler, der staar til hans Raadighed, vogter over den Sjæl, han har i sin Besiddelse, at »det, han har, kan blive *in pace*,« d. v. s. i Sikkerhed eller i Fred. Der er en Fred, som ikke er af det gode, en Mørkets Søvn til Død, som mange ulykkelige Mennesker sover. Den sover de mange ligegyldige, som, skønt Kristne af Navn, dog henlever deres Liv, som om der ingen Gud og evigt Liv var til. Djævelen er i en vis Forstand ikke nogen ond Herre imod dem, idet han ikke for nogen Pris vil have deres trygge Fred forstyrret; han vogter omhyggeligt sin Borg, at ingen Fredsforstyrrer, fremfor alt ikke »den stærkere«, vor Herre Christus selv, skal bringe nogen Uro derind. Det skulde fremfor alt den hellige Fastetid bidrage til, at der kom Uro og Ængstelse i mange Sjæle, der trygt sover Syndens Søvn i Djævelens Væretægt, at de kunde vaagne til Liv og den Fred, som aldrig hører op. Og for alle skal Mindet om vor Frelsers Lidelse være en Hjælp til at holde dem aarvaagne i den Kamp, som ikke er forbi, før den »stærke« endelig og evig er besejret i den enkeltes Hjerte af den »stærkere«.

N. H.

Den pavelige Aarbog for 1913.

Den pavelige Aarbog *Annuario* er forleden udkommen i Rom. Efter flere Aars Forløb findes der igen en Fortegnelse over de enkelte Paver siden Petrus. I de sidste Aar udeblev denne Liste, og Grunden dertil var, at flere Pavers Eksistens fra historisk-kritisk Standpunkt har været tvivlsom. Der foretoges da af fremragende katolske Lærde vidtgaaende historiske Undersøgelser og Forskninger, og for ikke at foregribe Resultaterne undlod man at publicere Listen. I Aar er den igen offentliggjort. Den sidst publicerede Liste talte fra Petrus indtil Leo XIII incl. 262 Paver; paa den fra i Aar er Pius X den 259 Pave. Som man kan se, blev der udslettet fire Navne.

Kardinalkollegiet tæller for Øjeblikket 60 Medlemmer. (Det fulde Tal af 70 Kardinaler er endnu aldrig blevet naaet.) En af dem er udnævnt af Pius IX, det er Kardinal Oreglia, som har tilhørt Kollegiet siden 1873, og som i Aar kan fejre det sjældne 40 Aars Kardinaljubilæum; Pius X har udnævnt 32 og Leo XIII 27. Under den nuværende Paves Regering er der død 38 Kardinaler. Kardinalkollegiet bestaar af 6 Kardinalbiskopper, Indehaverne af de umiddelbart op til Rom stødende Bispedømmer (Ostia-Velletri, Porto-Rufina, Albano, Palestrina, Frascati og Sabina), 46 Kardinalpræster og 8 Kardinaldiakoner, af hvilke sidste ingen har modtaget Bispevielsen. Af Nation er de 31 Italienerne. 24 Kardinaler residerer i Rom og er ansat i de forskellige Kongregationer der. 9 er Indehavere af italienske Bispesæder (Milano, Napoli, Catania, Turino, Ferrara, Verona, Venezia, Pisa, Palermo), 5 af franske (Rheims, Bordeaux, Paris, Chambéry, Montpellier), 5 af østrig-ungarske (Prag, Salzburg, Olmütz, Veszprim og forhv. Fyrstærkebiskop af Gran), 4 af spanske (Compostella, Toledo, Valladolid og Sevilla), 3 af nordamerikanske (Baltimore, New-York, Boston), 1 af sydamerikanske (Rio de Janeiro), 1 af engelske (Westminster), 1 af irske (Armagh), 1 af portugisiske (forhenv. Patriark af Toledo, Franciscaneren Neto), 1 af belgiske (Malines) og 1 af tyske (Breslau). Kapucineren Vives y Tuto er Spanier,

Redemptoristen van Rossum er Hollænder og Jesuiten Billot (født i Bispedømmet Metz) er Tysker; de bor alle i Rom. Pavens Statssekretær, Kardinal Merry del Val, er født af spanske Forældre i London. Franciscanerne har 3 Kardinaler, Kapucinerne, Benediktinerne, Karmeliterne, Augustinerne, Jesuiterne og Redemptoristerne hver 1 Kardinal.

Hvad Bispedømmerne angaar, fører enkelte af disses Indehavere Titel af Patriarker, f. Eks. i Venezia og Lissabon og især i de med den katolske Kirke forenede orientalske Riter. Af egentlige Ærkebisper- og Bispedømmer haves for Tiden af den latinske Ritus 1059, hvoraf der findes 268 i Italien, 56 i Spanien, 12 i Portugal, 84 i Frankrig, 6 i Belgien, 25 i Tyskland, 51 i Østrig-Ungarn, 6 i Schweiz, 5 i Holland, 16 paa Balkanhalvøen, 53 i Storbritannien, 14 i Rusland, 7 i Tyrkiet, 1 i Luxemburg, 1 i Monaco, 4 i Asiatisk Tyrki, 1 i Kina, 4 i Japan, 31 i Indien, 13 i Afrika, 30 i Kanada, 97 i De forenede Fristater, 30 i Mejico, 22 i Central-Amerika, 12 i Argentina, 37 i Brasilien, 15 i Columbia, 33 i de øvrige sydamerikanske Republikker, 32 i Australien og 9 paa Filippinerne.

Af de orientalske Riter har Armenierne 18 Ærkebisper- og Bispedømmer, Melchiterne 12, Syrerne 8, Maroniterne 9, Syro-Chaldæerne 12, Rumænerne 4, Ruthenerne 8 og Kopterne 3.

Af Apostoliske Vikariater, som næsten altid beklædes af Biskopper, findes der c. 170. Heraf findes 68 i Asien, 48 i Afrika, 22 i Amerika, 18 i Oceanien og Australien og 10 i Europa, af hvilke sidste de 3 i Danmark, Norge og Sverige er os mest bekendte.

Desuden findes der 71 Apostoliske Præfekturer, som, to kinesiske undtagne, der ledes af Biskopper, kun bestyres af Præster.

Af Hjælpebiskopper (mindre heldigt: Viebiskopper) findes en stor Mængde, i Tyskland f. Eks. 15, i Østrig-Ungarn 25, i Amerika 24 o. s. v. Ialt findes der for Øjeblikket omtrent 1800 Biskopper rundt i alle Jordens Lande.

Det er glædeligt at se, hvorledes Kirken stadig udbreder sig. Pius X., som nu har regeret i 9 Aar, har ophøjet 10 Bispedømmer til Ærkebispedømmer, oprettet 38 nye Bispedømmer, 18 Apostoliske Vikariater og 50 Præfekturer.

Kong Hans.

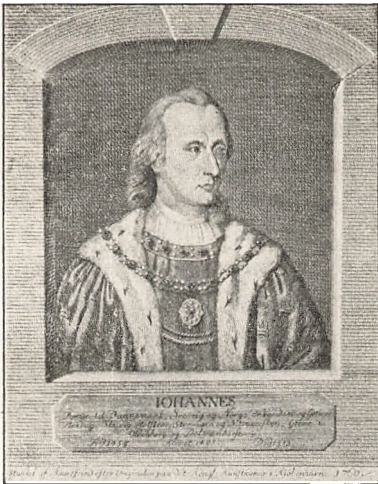
Et fihundredaarigt Minde.

Den sidste middelalderlige og katholske*) Konge i Danmark var Kong Hans. Han var Søn af Kristian I og Dronning Dorothea og fødtes i Aalborg d. 5. Juni 1455. 23 Aar gammel ægtede han sin Dronning, den fromme og ædle Christine af Sachsen, til hvem han viedes i Vor Frue Kirke i København. Allerede som Barn var han af de tre nordiske Riger valgt til Faderens Efterfølger, men da Kristian I døde i Maj 1481, var de politiske Forhold saadanne, at det voldte Hans store Vanskeligheder at erhverve sin Trone. Først Aaret efter blev han hyldet af de Danske paa en Rigsdag i Kalundborg, og i Begyndelsen af 1483 hyldedes han som Norges Konge. Pintsedag samme Aar blev Hans af Ærkebiskop Johan Brostorp kronet i Vor Frue Kirke i København som Konge af Danmark, og i Juli kronedes han i Trondhjems Domkirke af Ærkebiskop Gaute. Det lykkedes ham ogsaa at blive anerkendt som Konge af Sverrig, men her regerede den mægtige Rigsforstander Sten Sture, og først efter 14 lange Aars Forhandlinger lykkedes det endelig Hans at vinde Tronen med Vaabenmagt, hvorefter han blev kronet i Stockholm af Ærkebiskop Jacob. Da var Hans endelig November 1497, Hundredaaret for Kalmarunionens Stiftelse, blevet Herre over sine Riger. Men Freden varede kun kort. I Begyndelsen af Aaret 1500 foretog Hans det ulykkelige Tog mod Ditmarsken, hvor han led det frygtelige Nederlag, hvorved Hæren ødelagdes og det himmelfaldne Dannebrog gik tabt. Derefter fulgte mange Aars endeløse Kampe mod Sverrig, der gjorde Oprør og rev sig løs fra Danmark, samt mod Hansestæderne; først i April 1512, knap et Aar før sin Død, lykkedes det endelig Hans at faa Fred.

Kong Hans'es 30 aarige Regering var en bevæget og mærkelig Tid, men han var sit Land en god Konge, udpræget dansk som han var i Sind, Tanke og Handling.

*) Sætter vi her blot: trofaste katholske Konge, er Sætningen uangribelig.

Trofast og med energisk Udholdenhed kæmpede han for sit Riges og sine Undersaatters Vel; særlig Fortjeneste har han i saa Henseende indlagt sig ved at bekæmpe de overmodige Hansestæder for derved at forhindre Fremmedherredømmet. Hans var maadeholden og sparsommelig i sin Levevis, jævn og venlig i sin Omgængelse, munter og glad i Selskab, men ellers alvorlig, til Tider endog tungsindig. Han besad aandelig Dannelse og interesserede sig for Litteratur. Universitetet støttede han paa flere Maader,

og et Udslag af Kongens nationale Sindelag var det, at han forbød danske Studenter at studere ved fremmede Universiteter, undtagen Upsalas, førend de havde studeret mindst tre Aar i København. I Kong Hans'es Regeringstid indførtes den vigtigste af Tidens Opfindelser, Bogtrykkerkunsten, og paa Foranledning af Dronning Christine skrev Præsten Michael i Odense sine fortræffelige »Hr. Michaels danske Rim-

værker«, hvoraf Folkekirken den Dag i Dag benytter flere Salmer. Hans var en from Konge, som byggede sit Liv og sin Gerning paa Gud og Kirken og havde valgt den hellige Franciscus til sin Beskytter, hvorfor han da ogsaa interesserede sig meget for dennes Orden, de fattige Graabrødre, hvilket han viste i Gerning ved at stifte flere Graabrødreklostre. En af Kongeparrets Sønner opkaldtes efter deres Værnehelgen og fik Navnet Frants.

I Begyndelsen af Aaret 1513 foretog Kong Hans, sammen med Dronning Christine og deres Søn Kristian, en Rejse til Jylland for at holde Retterting. Paa Farten over Store Bælt overfaldtes de af et voldsomt Uvejr og kom i Livsfare, men naaede dog velbeholdne til Nyborg, hvor Kongen, staaende paa Skibsbryggen, vendte sig om mod de stormpiskede Bølger og sagde: »Farvel Bælt, i Dag har

du været saa slem mod mig, at jeg ikke lyster tiere at fare over dig.« De rejsende drog til Ribe for at overvære Biskop Lage Urnes Bispevielse og blev her opholdt af en stærk Stormflod, som spærrede Byen. Da Vandet omsider faldt, fortsattes Rejsen op gennem Jylland, men da Kongen skulde passere et Vadested over Skern Aa, snublede Hesten og styrtede, saa Kongen faldt i det iskolde Vand og slog sig slem. Da Hans naaede Aalborg, blev han syg som Følge af det uheldige Fald og maatte gaa til Sengs. Han var klar over, at det bar mod Døden, styrkede sig ved Sakramenterne og tog Afsked med sine kære. Til sin Søn Kristian, der skulde følge ham paa Tronen, holdt han en lang Tale, hvori han paa den smukkeste Maade formanede ham til først og fremmest at have Gud for Øje, dernæst at have gode Folk i sin Omgængelse og lyde deres Raad, at forlade sig paa Gud og sine ærlige danske Mænd.

Kong Hans døde d. 20. Februar 1513. Liget førtes til Odense, hvor det begravedes i Graabrødre-Klosterets Kirke, til hvilken Enkedronningen senere skænkede den berømte Altertavle, hun lod forfærdige af Claus Berg. Her jordedes hun ogsaa selv, i Franciscanernonnernes Dragt, hos sin Mand og deres tidlig afdøde Søn Frants. Denne Kirke findes ikke mere, efter Reformationen forfaldt den som saa mange andre og blev omsider nedrevet. De kongelige Lig flyttedes til St. Knuds Kirke, hvor den prægtige Altertavle nu ogsaa har faaet Plads.

Hans var Danmarks sidste middelalderlige og katholske Konge, hvis kristelige og nationale Personlighed rummer mange tiltalende Egenskaber, der vidner godt om den Tidsaand, som ved hans Død var nær ved sin voldelige Afslutning. Der er derfor Grund til paa hans 400 Aars Dødsdag at mindes ham med Tak og Kærlighed og med den vemodige Stemning, der følger med Tanken om noget der svandt — svandt.

J. H.

Knud og Karen.

Alle katholske Familier tilegnet.

Dengang Knud lærte Karen at kende, var hun ikke Katholik. Men da han bad hende om at lade sig undervise i Moderkirkens gamle Tro, fordi han kun vilde tage en katholsk Kvinde til Hustru, gjorde hun det. Stor var begges Lykke den Dag, da Karen kunde fortælle sin kæreste Ven, at hun nu delte hans religiøse Livssyn, ikke for hans Tales Skyld, men fordi hun selv havde hørt og set.

Solen skinnede ind gennem Kirkens farvede Ruder i den stille Morgentime, da de under Messen blev viet til hinanden som Mand og Hustru, men stærkere lyste Naaden og Kærligheden i deres Sjæle.

Det Hjem, de drog ind i paa Bryllupsdagen, var præget af begges Kærlighed til Gud og alt, hvad hans er. Over Bedeskamlen i deres Sovekammer hang den Korsfæstedes Billede. Der var ogsaa mange andre religiøse Billeder paa Væggene i deres smaa Stuer, og saa var der Blomster og gode Bøger og skinnende Properhed over det hele.

Knud var Haandværkssvend og gik hver Morgen tidlig paa Arbejde. Det siger sig selv, at de begge længtes efter Middag og Aften, da Karen skulde brede Dugen for sin Mand. Men i den Tid, hun var ene, ordnede hun sit lille dejlige Hjem og arbejdede med Indholdet af Skuffer og Skabe; havde hun Stunder til det, gik hun som oftest lidt over i den nærliggende Kirke og bad ved Tabernaklet til Gud om gode Aar og blide Kaar for Knud og sig selv . . . og for dem, der kunde komme.

Der kom virkelig baade en og flere i Aarenes Løb, og det gav — navnlig første Gang — Karen meget at tænke paa.

Gang paa Gang sagde hun til sig selv, at et Barn jo ikke blot var et naturligt, men mere endnu et overnaturligt Væsen, skabt af Gud, skabt for Gud og bestemt til evigt Liv hos Gud; derfor forberedte hun sig ogsaa til sit første Barns Fødsel med megen Bøn. Havde man før ofte kun-

net se hende bedende ved Alteret, saa kom hun der nu hver Dag.

Ved Daabshøjtideligheden Dagen efter Eriks Fødsel bar Knud sin lille Dreng fra Døbefonten hen foran Guds Moders Billede og bad ogsaa hende om hendes Velsignelse. Mindet herom er aldrig gaaet tabt. Da Erik var bleven gammel og graa, og hans Forældre forlængst laa i deres Grave, nævnede han det ofte for sine Sognebørn — Erik var bleven Præst — som et Eksempel til Efterfølgelse.

Karen fik som sagt flere Børn. Hun følte det fulde Ansvar og Besværet, men hun var ikke ked af det. Aldrig beklagede hun sig derover. Der var tværtimod Tider, da hun i varme, glade Ord kunde tale om den Lykke, det er, at være Moder til mange Børn. Hendes sunde, naturlige Følelse mødtes her med hendes rigtige religiøse Tænke-maade.

Det daglige Liv i Knuds og Karens Hjem tiltalte enhver, der kom i Berøring med dem. Karen var Idealet af en kristen Hustru og Moder: from, flittig, munter og fuld af Kærlighed; hun var blid og barmhjertig og havde Kvindens fine Sans for det smaa. Knud var en rolig og behersket Natur, men stod i Opofrelse ikke tilbage for sin Hustru. Han tog livlig Del i det kirkelige Menighedsliv — det havde han været vant til fra Ungdommen af — og hvor han var til Stede i alvorlige eller festlige Forsamlinger, vakte han Opmærksomhed ved sin klare Tanke og sit gode Humør.

Jo mere Knud og Karen lærte hinanden at kende, desto større blev deres gensidige Agtelse, og deres Sjæle smeltede efterhaanden sammen i en aandelig Harmoni, der vedligeholdtes af den ægte, dybe Kærlighed, som bandt dem til hinanden og stod som en Duft i Stuen, naar de færdedes derinde. Der var hverken koldt eller kedeligt i dette Hjem. Begge Ægtefæller var helt igennem religiøse Naturer, hun varmt og inderligt, han mandigt og værdigt, og det var i Religionen, de gennem et ihærdigt Selvopdragelses-Arbejde lærte at kue det forkerte og opelske det rene og skønne i deres Sjæle. Paa de Dage, hvor Kirkegang er Pligt, saas Knud og Karen altid sammen i Guds Hus med de større Børn imellem sig. Børnene opdrog de

i alle Maader godt. De gik ud fra, at disse tilhørte først og fremmest Gud og sig selv; først saa kom Forældrenes Ret. Børnene i dette Hjem opdroges til Fromhed og Ret-skaffenhed indadtil og udadtil, men ogsaa til Selvstændighed; de lærte af deres Forældre den Retlinethed, der ligger lige langt fra Overdrivelse og Forsømmelse; de lærte ogsaa tidlig at holde deres Sind i Ligevægt, de har næppe nogen Sinde set deres Fader og Moder være alvorligt uenige.

En stor Sorg ramte de unge Ægtefolk, da deres næst-ældste Barn, en kær lille Pige paa feen Aar, døde. For Karen vakte dette Dødsfald i nogen Tid Anfægtelser og Fristelse til Mistillid mod Gud. Men Naaden og hendes klare Forstand sejrede over de onde Tanker; hendes op-skræmte Sjæl faldt atter til Ro i Overbevisningen om, at Gud er god, og at det kun er for det jordbundne, over-fladiske Blik, Gud kan synes at være grusom.

Samtidig med at Else døde, begyndte lille Erik at gaa i Skole. Dette var for saa vidt en Begivenhed, som Barnet jo nu skulde tilbringe en stor Del af sin Dag uden for Hjemmet. Naar Karen havde været bedrøvet ved Udsigten hertil, var Grunden ikke den, at hun vilde komme til at savne sin Dreng omkring sig. Karen var ikke egenkærlig og havde nok at gøre med de andre Børn. Nej, det var Skolebekendtskaberne og Skolekammeraternes Eksempel, hun og hendes Mand havde været bange for og endnu var. Troen paa Guds Forsyn var det, der trøstede Karen. Kun betragtede hun det som sin helligste Pligt at holde vaagent Øje med, hvad hendes Børn lærte af Kammeraterne, hvad de talte med hverandre om, og hvorledes de omgikkes hverandre. Hun talte fra Tid til anden med Lærerne om disse Ting og skænkede dem i det hele taget fuld Tillid og Fortrolighed. Aldrig forlangte hun mere af Skolen, end hun vidste, den kunde yde: den beriger Barnets Forstand, men det er hovedsagelig Hjemmet, der skal opdrage dets Villie.

Karen og hendes Mand havde fuldtud fattet den gen-oplivede Tanke om Børns tidlige Altergang. Det varede da heller ikke længe, før der begyndtes med Forberedelserne til de større Børns Skriftemaal og Kommunion. I denne Forberedelse tog navnlig deres Moder virksom Del.

I stille Mørkningstimer, hvor Karen ellers plejede at synge med sine smaa, vejlede hun nu ogsaa de ældste til at finde deres Fejl og Synder og til ret at forstaa, at det i den hellige Kommunion var Gud, der kom til dem. Hendes Vejledning var en væsentlig Hjælp for Præsten; hvad Karens Børn iøvrigt ikke fik lært af hendes Ord, det tilegnede de sig umærkeligt ved at se deres Forældres Andagt ved Sakramenternes Modtagelse: i dette Stykke som i andre var det i denne Familie Eksemplet, der bragte den store Velsignelse.

Da de to lykkelige Ægtefæller havde været gift i ti Aar, aflagde de begge to et Generalskriftemaal og kastede i det hele et Blik tilbage paa de Aar, de havde tilbragt sammen. Hvor havde Gud ikke været god mod dem! Ham gav de Æren for den Lykke, de havde vundet. Meget at bebrejde sig fandt de just ikke, men blev dog ikke selvgode for det. Der havde været mørke Dage mellem de lyse, og en enkelt Krise havde heller ikke manglet. Det var den Gang, Knud nogle Aftener var kommet let beruset hjem. Karen havde tiet, men hendes Sorg var dyb og synlig. Hun græd og bad til Gud, og hun blev hørt. Knud havde selv brudt den pinlige Tavshed og bedt sin Hustru om Tilgivelse. Den havde han faaet, og mere til. De flammende Alvorsord fra Karens Mund og hendes inderlige Bøn til ham om ikke at ødelægge Hjemmet glemte han aldrig, men fulgte dem trofast.

Børnene voksede til. Den ældste Dreng læste videre; han havde Lyst til Bogen, og der var gode Mennesker, som dengang og siden hjalp ham til at studere. De yngre Børn kom i Lære eller fik Pladser. Den svære Opgave at bevare den opvoksende Ungdoms Tillid og Kærlighed lykkedes overraskende godt for Knud og Karen. Med fuld Anerkendelse af, at stigende Selvstændighed er de unges Ret, og at en af deres stærkeste Fornødenheder er at have Venner om sig, ændrede dette kloge Forældrepar sit Forhold til de ældre af Børnene og gjorde det til et Venskabsforhold. Hun blev for dem den ældre Veninde, der blandt andet værdifuldt bibragte sine Sønner en fin og nobel Adfærd over for alle Kvinder, og han — Knud — blev sine Børns fortrolige Ven, der med opofrende Interesse tog

sig af alt det, der fyldte deres Sind. Der var ikke den Ting, disse Børn ikke kunde tale om med Fader og Moder. Aldrig følte de deres Hjem som et stængende Fængsel, men som et Sted, hvor Frihed og Kærlighed havde hjemme, og hvor der rigeligt ydedes dem alt det, de rimeligt kunde ønske. Derfor var der heller ikke det Sted, hvor de hellere samledes de Aftener, hvor Foreninger ikke lagde Beslag paa dem, og derfor gik de ogsaa glade med til den Ordning, at de afleverede deres Fortjeneste i Hjemmet. Intet vedblev at være dem kærere end at modtage alt, ogsaa deres Lompepenge, af deres Forældres Haand. Og med ikke mindre Taknemmelighed tog de imod enhver Tilrettevisning, der nu altid gaves dem i Form af et venskabeligt Raad. Under saadanne Forhold lykkedes det Knuds og Karens Børn at gaa frem i Naade og Visdom for Gud og Mennesker. Det skal dog ikke forties, at med et af Børnene lykkedes det ikke. Det var en af Drengene, der meget tidlig viste, at han bar paa noget i sin Karakter, der kunde blive skæbnesvangert for ham. Det frygtede indtraf. Da han var bleven voksen, gik han sine egne vildsomme Veje og holdt sig fjernt fra Hjemmet.

Dette var Livets største Sorg for Knud og Karen, men den havde sit gode: den førte dem begge til Korsets Fod, hvor der i Bønnen er Naade og Hjælp at hente til dem, der ikke vil gaa Korsets Vej.

Ganske nye Forhold indtraf ved den ældste Datters Forlovelse. Denne gik trods modsat Skik og Brug ikke for sig paa den Maade, at Marie kom hjem og fortalte, at hun *var* forlovet. Hendes Forældre var ganske vist altfor kloge til, at de skulde have ringeaglet deres Børns dybeste menneskelige Følelser, men Maries Forældre havde i Tide talt med deres voksne Sønner og Døtre om, hvor grusomt unge Mennesker handler mod sig selv ved tankeløst at knytte deres Liv til det første det bedste Menneske, der tilfældig melder sig. Derfor havde Marie ogsaa før sit Valg taget sine forstandige Forældre med paa Raad, og først da de billigede det, gav hun sit Ja til den brave, katholske unge Mand, der ønskede hende til Hustru.

Det blev et lykkeligt Ægteskab, og Karen var henrykt,

da hun som Bedstemoder sad med sit første Barnebarn paa Skødet.

Efterhaanden som Aarene gik, stiftede ogsaa andre af Børnene Familie, og det blev en Kreds af gode, retsindige og lykkelige Mennesker, der i stigende Tal samledes om Knud og Karen. Ikke som om der ingen Bekymringer havde været. Der var Modgang baade med Helbred og Udkomme, stundom ogsaa med Børn, der ikke vilde deres eget Vel; men Bøn og Arbejde neddrog Guds Hjælp. Mere end een Gang var Nøden stor, men ogsaa Hjælpen nær. Det gik, som der staaar etsteds i Bøgernes Bog. »Aldrig saa jeg den retfærdige lide Nød. . . .«

Knud var en flittig Arbejder, men stærk havde han aldrig været. Dog kom hans Død tidligere end ventet. Det var en Aften, da Karen var ene med sin Mand og de yngste Børn, at et Hjerteslag gjorde Ende paa hans Liv, dog ikke hurtigere, end at han endnu kunde modtage de hellige Sakramenter.

Karen var dybt rystet over sin kæreste Vens Bortgang. Resten af sit eget Liv delte hun mellem Minderne om de henfarne Dage og Arbejdet for det, der laa for, og det var altid saare meget.

Hun levede længe og var, sød og kær, sine Børns og Børnebørns Øjsten til det sidste.

Paa sit Dødsleje havde hun den dobbelte Trøst at modtage de sidste Sakramenter af sit ældste Barns Haand og at se sin længe fortabte Søn knæle grædende ved sin Moders Seng. Til ham og alle dem, der stod omkring hende, lød hendes sidste Ord: »Vær tro mod Gud og den katholske Kirke.«

Ved Knuds og Karens Hvilested ses hyppig besøgende. De standser, lægger friske Blomster paa Graven og beder en Bøn. Disse Mennesker har ikke blot Ansigtstræk til fælles med de to, der hviler her, de ejer ogsaa deres Sind.

De er gode trofaste Katholikker, der lever saaledes, at de kan efterlade til andre, hvad de selv tog i Arv.

L. G.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. Ved *Den katholske Højskoles Møde* i Tirsdags holdt Pastor Kerff fra Horsens et baade interessant, lærerigt og livligt Foredrag om de religiøse Forhold i Danmark i omt. halvanden Menneskealder efter »Reformationens« Indførelse. Foruden de godt 250 Tilhørere, hvoraf mange Præster, der var til Stede, havde den højærværdigste Biskop vist Pastor Kerff og Højskolen den Ære at komme.

— Vincentsforeningens fem københavnske Konferenser afholdt deres første Generalmøde for i Aar Søndag d. 16. Februar. Den højærværdigste Hr. Biskop præsiderede. Til Stede var 31 Brødre. Efter at hver af Konferenserne havde aflagt Beretning om sin Virksomhed i Menighedsplejens Tjeneste i det førlobne Kvartal, drøftedes Spørgsmaalet om, hvorledes man her hjemme skulde fejre 100-Aars Dagen for Foreningens Stifter *Ozanams* Fødsel, hvorfor der vil blive gjort nærmere Rede i næste Nummer af Ugebladet.

Roskilde. Menigheden her lever øjensynlig under Udviklingens Tegn; det gamle Kapel kan ikke længere gøre Fyldest, og en ny, anselig Kirke, St. Laurentii Kirke, vil forhaabentlig rejse sig, endnu inden Aaret er omme. Planerne ligger allerede færdige fra den bekendte hollandske Arkitekt, Jakob van Gils Haand, og Planeringen af Grunden er begyndt. Den ligger ved Siden af Præstehuset, og det bliver en stor, smuk Kirke, som vil komme til at rumme c. 500 Mennesker. Den bliver bygget i romansk Stil, enkel og oprindelig, saa at den smukt vil harmonere med den lige saa enkle og oprindelige gregorianske Musik, som vil komme til at lyde i den. Kirkens Indre bliver lige saa enkelt som dens Ydre. Fire murede Piller af de samme røde, haandstrøgne Sten som det øvrige Murværk vil adskille Hovedskibet fra de to Sideskibe med deres Sidealtre. Kun Kalkpuds og Egetræ vil ellers blive anvendt til den indre Udsmykning, som forøvrigt vil samle sig om Højalteret, der bliver skygget af en af fire Søjler baaret Baldakin. Der vil blive et lille Baptisterium og en Tribune til Orgel og Sangkor over Indgangsdøren. Til Efteraaret skal Kirken være færdig. Det bliver en Glæde at se en smuk katholsk Kirkes Taarn rejse sig i den gamle Kirkeby, hvor engang — i dens Blomstringstid — et Kor af Klokker ringede Angelus og Bedetimer ned mellem Gader og Gyder og vidt ud over Fjorden.

Rom. Den Hellige Fader har haft den store Sorg at miste den ene af sine tre Søstre, Rosa Sarto, som efter kort Tids Sygdom er afgaaet ved Døden. Det smukke Forhold, der bestod mellem Paven og hans to gamle, jævne

Søstre, var Genstand for Beundring hos alle, der blev Vidner til det. Overfor sine Søstre har Paven brudt en gammel Tradition ved Vatikanet, idet han flere Gange har indbudt dem til at spise til Middag med sig. — I St. Marcellus-Kirken ved Corsoen har Forbrydere brudt ind og paa den skændigste Maade vanhelliget Kirken, spredt de hellige Hostier o. s. v. — Den spanske Gesandt er med stor Højtidelighed blevet modtaget af Paven baade i offentlig og privat Audiens, og Forholdet mellem Vatikanet og Spanien synes nu at blive fuldt tilfredsstillende. — Mgr. Benson skal holde engelske Fasteprædikener dette Aar i Rom.

Brevkasse.

Hr. Redaktør!

At det vilde være mere end — taabeligt at lægge vor hellige Tro til Last, at der opstaar Fristelser hos enkelte troende, er jeg *fuldt* ud enig med Dem i. De har aldeles misforstaaet min Tanke paa dette Punkt; jeg vilde blot prøve paa at paavise, hvori og hvorfra der kunde komme Fristelser, som de Medlemmer, der hjælpes frem af Menigheden, ikke kender til, og saa spørge den katholske Menighed, om den ikke selv kunde gøre i hvert Fald noget mere til, at saadanne Fristelser i enkelte Tilfælde kunde afhjælpes. Jeg vilde jo ikke være rettroende Katholik, om jeg paa-stod, at det var Religionens Skyld, at Folk fristes.

Derfor synes jeg, at jeg maa have Lov til at fralægge mig den Beskyldning, og beder Dem vise mig, hvor jeg i min Artikel fremkommer med den Paastand.

Jeg selv personlig har aldrig og vil aldrig her i Danmark søge andet Arbejde end det, jeg har; men derfor er man dog ikke fritaget for at høre paa sin Næste og om muligt hjælpe, hvis man kan. De maa tro mig, jeg har hørt mange Klager over det paa-talte Forhold.

Mon ikke Ungdomsværnet, der jo ellers viser sig saa hjælp-som, her kunde tage en Gerning op?

Selvfølgelig forstaar jeg ogsaa godt, at i vor lille Kreds er der ikke saa mange Stillinger som blandt Protestanter; men er De ganske vis paa, at der bliver gjort, hvad der med Billighed kan forlanges, for at skaffe Katholikerne de faa Stillinger, der er?

A. B.

Til A. B. — Kun dette ene! Den Linje i mit Svar, De er saa utilfreds med, giver jeg gerne følgende Ordlyd: »— — — men lægge vor Tro det til Last, som saa mange gør, er taabeligt.«

N. H.

Vincentkonferensernes Aarsberetning for 1912.

Ved Aarets Udgang talte de fem københavnske Konferenser 54 aktive og 43 kun bidragydende Medlemmer. Bibliothekerne talte 1759 Bind. Indtægterne havde med det foregaaende Aars Kassebeholdning været i alt 2194 Kr. Deraf var 540 Kr. indkommet ved Indsamlingerne ved de ugentlige Møder, 858 Kr. som Gaver

(deriblandt 225 Kr. fra Den evige Tilbedelses Orden i Anledning af Grundstensnedlæggelsen til dens Kloster paa Jagtvejen og 100 Fr. fra Generalraadet i Paris som Opmuntring til den nye St Annæ Konferens i Sundbyerne), 390 Kr. gennem de to St. Antonius Bøsser i St. Ansgars- og Rosenkranskirken, 139 Kr. gennem Kransekort. Udgifterne havde været i alt 1825 Kr. deraf 832 Kr. til Indkøb af Naturalier. uddelte til trængende, 752 Kr. til kontante Understøttelser, navnlig Huslejhjælp, 200 Kr. til aandelig Hjælp gennem Bibliothekerne, Uddeling af Nord. Ugeblad m. m. Kassebeholdningen var ved Aarets Udgang 369 Kr. foruden 199 Kr. i den fælles Kasse (Lokalraadskassen), der træder hjælpende til ved særlige Lejligheder. Foreningen har desuden modtaget en hel Del brugt Tøj til Uddeling blandt de trængende. — Konferenserne trænger til Tilgang, navnlig af yngre Kræfter. De katolske Studenter bedes erindre, at Foreningens ovenfor nævnte Stifter var Professor og dens første Medlemmer Pariser Studenter.

Aarsberetning

fra

St. Josephs Hospital i Reykjavik
for Aaret 1912.

Patienterne tilhørte følgende
Nationer:

Antallet af Patienter:	590	Islændere:	552
» » Sygedage:	17.927	Danske:	11
» » døde:	37	Tyskere:	6
		Englændere:	16
		Norske:	4
		Amerikanere:	1
		Patienter ialt:	590

En katolsk Pige søger Plads til 1. April som Stuepige eller som Encepige i en katolsk Familie. Kun liden Løn ønskes. Billet, mrk. *Katolsk Pige*, bedes indleveret paa Menighedskontoret.

St. Josefs Gilde.

Afsluttende ekstra Generalmøde afholdes Mandag d. 3. Marts Kl. 8 $\frac{1}{4}$ Aften i Forsamlingssalen, Bredgade Nr. 64, om nye Love. Nye Medlemmer kan indtegnes hos en af undertegnede.

<i>J. Nielsen,</i> Skrædermester, Fuglevangsvej 9, Stuen.	<i>Prüser,</i> Maler, Prøvestens Allé 5.	<i>F. Jørgensen,</i> Skomagermester, Tordenskjoldsgade 31 ^a .
---	--	--

A.C. Die vecisimo sexto h. m. solito loco ac tempore conventus generalis extraordinarius habebitur: De legibus.

Von Hurcks Legat. En Portion bliver ledig. Ansøgninger (Skemaer haves ikke) indsendes inden 4. Marts til St. Ansgars Menighedskontor, Bredgade 69, 2. Sal o. G. fra Kl. 1—4.

NB. Katholikker gøres opmærksomme paa, at indtil 8. Marts sælges hos Magnus Hansen, Nørrevoldgade 21, følgende Bøger, oversatte af C. H. Muus, til meget nedsatte Priser: Theodoret's Kirkehistorie, 5 Bind 2,50. Athanasius den Stores Ungdomsskrifter, 30 Øre. 2 Hæfter Biskop Cyrillus Katekeser, 30 Øre.
En Ven af C. H. M.

Unio. Fredag den 21. Februar almindeligt Møde Frederiksberg Allé 11.

K.U.F. Katolsk Ungdoms Forbund afholder Møde i Lokalet Bredgade 67² o. G. Søndag d. 23. Febr. — Kl. 6 Andagt i St. Ansgars Kirke. Kl. 7 Foredrag af Andreas Rasmussen: Bjørnstjerne Bjørnson.

Byg Absalonsgaard ved at bruge Absalonskort og Mærker.

Kirkelig Kalender.

23. Feb. 3. Søndag i Fasten.	2. Marts. 4. Søndag i Fasten.
24. — Mandag. Matthias, Apostel.	3. — Mandag. Ferialdag.
25. — Tirsdag. (Margrethe af Cortona, Bodfærdig.)	4. — Tirsdag. (Casimir, Bekender.)
26. — Onsdag. Ferialdag.	5. — Onsdag. Ferialdag.
27. — Torsdag. Ferialdag.	6. — Torsdag. (Perpetua og Felicitas, Martyrer.)
28. — Fredag. Ferialdag.	7. — Fredag. (Thomas Aquino, Kirkelærer.)
1. Marts. Lørdag. Ferialdag.	8. — Lørdag. (Johannes af Gud, Bekender.)

Meddelelse om Gudstjenesten i København fandtes sidst i Nr. 2.

Et Ord til hver Dag.

23. Feb. Kan du ikke lide med Glæde, da lid i det mindste med Taalmodighed. (Thomas a Kempis.)
24. Feb. En unyttig Kristen er et sandt Uhyre. (W. Wilberforce.)
25. Feb. Der var aldrig en Nat, som ikke fulgtes af en Morgen.
26. Feb. Det er i Regelen Menneskene selv, der tømmer deres egne Kors. (St. Filip Neri.)
27. Feb. Er der noget mere nødvendigt for os end at elske Gud? (Pascal.)
28. Feb. At lide med Jesus paa Kalvariebjerg er noget endnu højere end at henrykkes med ham paa Tabors Bjerg. (Fénelon.)
1. Marts. Bekymre dig ikke for Dagen i Morgen, tænk blot paa at handle vel i Dag; naar Dagen i Morgen bliver i Dag, er det tidnok at tænke paa den. (St. Franz af Sales.)

Den katolske Højskole.

Møde Tirsdag d. 25. Februar Kl. 8 Aften.

Fink Jensen: Jorsalfarer.

Hotel Dannevirke, Studiestræde 38, 2den Sal.

Det katolske Fortsættelseskursus.

Forsvars- og Diskussionsklassen, Møde Søndag d. 23. ds. Kl. 4. Skolen i Stenosgade. Emne: Guds Røst i den gamle Pagt.

Den engelske Klub, Møde Torsdag d. 27. ds. Kl. 7¹/₂, Bredgade 67², ov. G.

Korsvejsandagt i Fasten.

St. Ansgars Kirke hver Fredag Aften Kl. 8; Rosenkranskirken hver Fredag Aften Kl. 7¹/₂; Jesu Hjertes Kirke hver Torsdag Aften Kl. 8¹/₄; St. Josefs Kirke hver Fredag Aften Kl. 7¹/₂; St. Annæ Kirke hver Fredag Aften Kl. 8.

Litteratur. Lige udkommen er:

Bønnen — en Samtale med Gud. Af M. Boutauld, S. J., overs. af M. M. H. Smukt hæftet 15 Øre. Faas paa Menighedskontoret, Bredgade 69² o. G., hos Portneren i Stenosgade og Assumptions-søstrene, Amalievej 16.

Rettelse. S. 122, L. 10 fra n. skal Ordene *dennes Hævdelse* lyde: *Maaden for dennes Hævdelse*.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

61. AARGANG.

„Nordisk Ugeblad“ udgives af Ansgariusforeningen og udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvarialet, modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader samt paa Ugebladets Ekspeditionskontor, Bredgade 69, 2. S. o. G. 1—4. Telef. Palæ 654. — Redigeret af Niels Hansen, cand. mag., Viggo Rothes Vej 14, Charlottenlund. (Træffes bedst Kl. 4—6 Efterm.) Telefon Helrup 657 y.

Nr. 9.

Søndag den 2. Marts.

1913.

INDHOLD: Smaa Indledninger. — Birgittinerklostre i vore Dage. — Fra Vincentsforeningerne. — Katholske Fællesmøder. — Breve fra Italien. — Tro. — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Ordrup. Odense. Aarhus. Tyskland. England. Rom. Nord-Amerika. — Brevkasse. — Et Ord til hver Dag. — Bekendtgørelser.

Smaa Indledninger.

155.

Himmelbrødet.

Den store Undergerning, Jesus virkede, da han bespiste de 5000 Mand i Ørkenen, minder os om Himmelbrødets vedvarende Mangfoldiggørelse i den h. Messe og om dets Nydelse i den h. Kommunion. Blot vi ogsaa alle forstod at værdsætte denne umaadelig store Velgerning og gjorde Jesus til vore Hjerters Konge ved ofte at nyde dette Himmelbrød! Der er dem, som forstaar det; læs følgende Tildragelse, som for henved et Aar siden berettedes i et religiøst Blad i Nord-Amerika:

Blandt Deltagerne i den store Procession, der afholdtes i Forbindelse med den eukaristiske Kongres i Montreal (Canada) den 10. Sept. 1910, saa man ogsaa en Afdeling Indianere af Irokesernes fordem saa frygtede og berygtede Stamme. En af disse Indianere, Joseph Delisle, en ærværdig Olding, havde om Morgenen modtaget den h. Kommunion og aflagt det Løfte til Gud ikke at ville nyde det ringeste før Velsignelsen med det Allerhelligste ved Slutningen af Processionen om Aftenen. Processionen, der talte over 100.000 Deltagere, satte sig i Bevægelse Kl. 12¹/₂

Middag og naaede først om Aftenen Kl. 7 $\frac{1}{4}$ sit Maal, et Alter paa aaben Mark, efter at have tilbagelagt 5 Kilometer. Joseph Delisle tog ivrig Del i den næsten uafbrudte Rosenkransbøn og Salmesang. Og han holdt sit Løfte, skønt hans Tunge i den store Varme var bleven knastør og opsvulmet. Ankomsten til Maalet var han saa svag, at man maatte sætte ham paa en Trækasse. Man bød ham frisk Vand, men han vægrede sig ved at drikke det. En halv Million Mennesker ventede nu Meddelelsen af den sakramentale Velsignelse og deriblandt vor gamle Indianer, der sikkert troede sig ganske upaaagtet.

Men denne Oldings Adfærd gav Anledning til, at en af det fjerne New-Yorks Indbyggere kom til Erkendelse af den sande Tro. En Præst, der ogsaa havde deltaget i Kongressen og derefter var vendt tilbage til sin Menighed i Staten New-York, fortæller, at en ung Mand nogen Tid efter kom til ham og erklærede at ville slutte sig til den katholske Kirke. Præsten udspurgte ham nærmere og fandt, at han meget godt kendte den katholske Lære. Han hørte til Forstanderskabet for en Episkopalkirke. Paa Spørgsmaalet om, hvad der nu havde bevæget ham til at følge sin Erkendelse, svarede han, at det var den overordentlig store Andagt til Alterets h. Sakrament hos en Indianer, som han havde læst om i et Montreal-Blad. Han kendte dog ikke den gamle Indianers Navn, men sagde, at denne Kendsgerning havde grebet ham saa dybt, at han nu vilde gøre Alvor af sin Erkendelse, at han ogsaa kunde komme til at nyde »Himmelbrødet«, »de stærkes Brød« og »Englenes Spise«. Denne Lykke blev han ogsaa snart delagtig i.

Og hvad gør vi? Hvor mange Katholikker er der ikke, der endnu er saa svage i Troen paa Jesu Nærværelse i Sakramentet, at de stadig ringeagter det h. Messeoffer og kun yderst sjælden — maaske ikke engang i Paasketiden — modtager den h. Kommunion! Ja, den sande, alvorlige katholske Kristen kendes sikkert allerbedst paa sit inderlige Forhold til og faste Overbevisning om Jesu Nærværelse og Kærlighed i Alterets allerh. Sakrament, medens den daarlige Katholik oftest røber sig ved sin Mangel paa Overbevisning med Hensyn til denne vor største Skat her paa Jorden. Skal Jesus være vor Konge, maa vi ogsaa sætte ham paa Tronen i vore Hjerter ved at modtage ham i den h. Kommunion saa ofte som muligt.

P. G. Schmiderer.

Birgittinerklostre i vore Dage.

1. I Ugebladets Aargang 1910, Nr. 39, findes under Mærket *L. St. Ch.* en meget interessant Artikel om den h. Birgittas Hus i Rom. Til den vilde jeg gerne føje nogle smaa Notitser angaaende den h. Birgittas Ordens nuværende Tilstand.

L. St. Ch. skriver følgende: »At hendes herlige Orden er ophævet i sin oprindelige Skikkelse, og at der kun hist og her findes Klostre, som endnu kalder sig Birgittinerklostre, er bekendt nok.« Disse Ord trænger til en lille Smule Forklaring for ikke at blive vildledende og føre til den Anskuelse, at den h. Birgittas Ordensregel i vore Dage ikke mere efterfølges.

Hvis man i ovenstaaende Citat fremhæver Ordene i sin oprindelige Skikkelse, er Udtalelsen absolut korrekt. Ordenen i sin oprindelige Skikkelse som Dobbelt-Orden for Munke og Nonner i adskilte Klostre bestod kun til Aaret 1803. 1832, da de fleste af Ordenens mandlige Medlemmer var uddøde og der paa Grund af de svære Tider ingen nye meldte sig, bestemte Paven, at han for Fremtiden ikke vilde approbere nogen Orden med denne dobbelte Karakter. Herved mistede Ordenen følgelig sin oprindelige Skikkelse.

Birgittinerordenens (*Ordo Sanctissimi Salvatoris*) Nonner fortsatte imidlertid deres Klosterliv efter den af vor Frelser til Birgitta dikterede Regel, og de fortsætter dette deres Liv den Dag i Dag i de faa endnu bestaaende Birgittinerklostre. Naar vi nu betænker, at efter Frelserens til Birgitta eget udtalte Ønske Ordenen egentlig skulde være en Nonneorden til hans bitre Lidelses og hans Moders Ære, og at Munkenes Bestemmelse blot var Søstrenes Sjælepleje (hvad der ogsaa fremgaar af Antallet paa Brødre og Søstre i hvert Kloster), indses, at Forandringen med den mandlige Ordens Ophævelse ikke er af væsentlig Betydning for Ordenens oprindelige Karakter.

Nonneordenen bestaar altsaa endnu i vore Dage i nogle faa gamle, ærværdige Klostre, f. Eks. i Altomünster i Bayern med omt. 30 Søstre under en Priorindes Ledelse; end

videre i Uden og Weert i Holland og i England det gamle berømte Syon Abbey, om end ikke i sit historisk minderige Kloster, saa dog i et nyt herligt Kloster i Chudleigh. Der findes altsaa i vore Dage Klostre, som med fuld Ret benævner sig efter den h. Birgitta, og i hvilke hendes ædle Aand stadig raader.

Hvor vidt der findes andre, som med Urette kalder sig efter den h. Birgitta, vover jeg hverken at paastaa eller benægte. Saa vidt jeg ved, er de saakaldte *Fratres novissimi Birgittini* allerede uddøde. En irlandsk Orden med lignende Navn tager derimod sit Navn fra en irsk St. Brigida og kan af den Grund ikke siges at bære sit Navn med Urette. Dette kan maaske snarere siges om en spansk Birgittiner-Nonneorden, stiftet af den sal. Marina fra Escobar; den findes, saa vidt jeg ved, nu kun i Spanien og har vist ikke meget af den h. Birgittas Regel.)*

2. Men heller ikke den h. Birgittas Sønner skal længere blot høre Fortiden til. I England begynder der atter at spire nyt Liv i Birgittas hellige Værk, idet det er lykkedes en af Gud rigt begavet Præst med Pavens Tilladelse at begynde et Arbejde for Birgittiner-Munkenes Genoprettelse. Pater *Benedikt, C. Ss. S.*, er Præst ved *St. Gregory's Church, Earlsfield, London*, hvor han med Iver arbejder for de vildfarendes Genforening med Moderkirken. For nogle Aar siden aflagde han for Biskoppen af London**) Klosterløfterne efter den h. Birgittas Regel. Sin Noviciatstid gennemgik han hos Benediktinerne.

Siden har Pater Benedikt samlet om sig en Skare unge Mænd, der er begejstrede for den hellige Sag, og den 8. December 1912 aabnede han ved Siden af sin nyopførte Sognekirke det første Noviciat efter den h. Birgittas gamle Regel, og det er hans Haab, at ved Siden af Kirken skal

---

*) Disse »Birgittinere af Recollection«, som er approberede af Pave Urban VIII (1623—1644), har endnu fem Huse i Spanien. De afviger vist ikke saa meget fra den h. Birgittas Regel, som Forfatteren her synes at mene. N. H.

**) Hvem her menes, ved jeg ikke. Der er ingen katolsk Biskop, der har taget sin Titel af London. De to katolske Biskopper, som bor i London, er Ærkebiskoppen af Westminster og Biskoppen af Southwark.

der snart rejse sig det allerede planlagte Kloster til evig Tilbedelse med særskilte Lokaler til Konvertitundervisning, hvor den hellige Birgittas Sønner skal finde en herlig Virkeplads. Naar en Gang ved Guds Hjælp Stiftelsen i London har faaet Fasthed, er det Palér Benedikts Haab at kunne optage det apostoliske Arbejde i Norden og fremfor alt da i Sverige, St. Birgittas Fædreland.*)

3. Til Slut nogle Ord om Birgittas Hus i Rom. For nogle faa Aar siden lykkedes det en svenskfødt Nonne fra Altomünster i Bayern af de Karmeliternonner, som nu besidder det for Nordboerne saa kære Hus, at leje og benytte nogle faa Rum, som for Birgittas Venner er af den største Interesse, nemlig Birgittas Dødsværelse (nu Kapel) og hendes Datters, St. Katharinas Kammer. Med nogle Novicer og Postulantinder, som vilde indtræde i Ordenen, havde Søster Elisabeth indrettet et lille Kloster, som med Pietet værnede og helligholdt de gamle nordiske Minder i Syden. Men Søstrene maatte snart flytte bort fra de dem saa kære Rum, da Karmeliter-Nonnerne selv havde Brug for disse.

I Slutningen af 1912 flyttede saa Birgittas Døtre til en liden, af dem lejet Villa i Roms Udkant paa Via Aurelia 133. Her i den fordringsløse *Villino S^a Brigida* haaber Birgittas Døtre nu endelig efter mange Aars Besværligheder og Ofre i nogle Aar at faa Fred og Ro til at fortsætte deres stille Arbejde i den evige Stad. Her vil de opdrage gode Medlemmer for deres Orden og bede for de skandinaviske Folkeslags Tilbagevenden til den katholske Kirke. Her vil Nordboerne, der besøger den evige Stad, altid finde Døren gæstfrit aaben ligesom i gamle Dage i *Domus Birgittæ* (Birgittas Hus). Takket være Søster Elisabeths Virksomhed er i Italien, og især i Rom, Interessen for den store svenske Seerske i høj Grad vokset. Hvorledes staar det til mellem os, som vel fremfor alle andre er kaldede til at tage denne Sag op? Skal Birgittas og Katharinas

---

*) Nærværende Artikel, som jeg har oversat efter et svensk Manuskript, jeg har faaet fra Østerrig, har interesseret mig saa meget, at jeg vil prøve paa at træde i Forbindelse med P. Benedikt i England og faa ham til regelmæssig at sende Ugebladet sit birgittinske Kvartalsskrift.

Navne blegne, skal Birgittas Hus i Rom med de dyrebare Minder slippe os af Hænde? Nej, lad os gøre, hvad vi formaar, ved at sprede Oplysning om Sagen, ved Bøn og milde Gaver for at fremme dette for Skandinaviens Genforening med Kirken¹ saa vigtige Værk. Hver Gave, den være nok saa ringe, vil være af Betydning for de fattige Birgittinersøstre i Rom. Foreløbig er der ikke Haab om at generhverve Birgittas Hus for hendes aandelige Døtre; men blot for at kunne lægge en fast Grundvold for deres lille Kloster behøver de en Sum paa omtr. 40.000 Kroner, hvorfor de for største Delen er henviste til Menneskenes Godhed og Offervillighed. Gid disse Linjer maatte bidrage til at øge Interessen for Birgittas hellige Stiftelse og knytte det bristede Baand mellem Nutid og Middelalder i Norden. Hellige Birgitta, bed for os!

Filius Sanctae Birgittae.

Fra Vincentsforeningerne.

Rundskrivelse fra Vincentsforeningens Generalraad i Paris til alle Vincentskonferenser.

Paris, Februar 1913.

Ærede Herre og kære Medbroder!

Som alt meddelt i Beretningen af Januar Maaned har Generalraadet forberedt Festligheder i Paris fra 25.-28. April for at mindes Hundredaarsdagen for *Frederik Ozanam*, vor Forenings Grundlægger. Hs. Hellighed *Paven* har velvilligst givet sin Tilladelse til, at Hs. Eminence, Kardinal *Vincents Vannutelli*, Foreningens Protektor, kommer til Stede, og dennes Nærværelse vil kaste forøget Glans over Festlighederne, som skal danne en storslaaet Stadsfæstelse af vor Tro og vor Næstekærlighed. Vi indbyder Dem og Deres Medbrødre til at deltage i denne Fest, og det vilde være os en stor Glæde, om vi kunde se saa mange af vore Medlemmer som muligt for at bede med dem og for i tre Dage at samtale med dem om vore Anliggender og vor Virksomhed.

Men vi kan jo godt forstaa, at Afstand, Beskæftigelser og Helbredshensyn vil afholde mange af vore Medbrødre fra at efterkomme vor Indbydelse, og derfor opfordrer vi alle til at forene sig med os i Takkebøn.

Vi anmoder enhver Konferens om i Anledning af dette Jubilæum at lade læse en Messe for at takke Gud Herren for de Velgerninger, hvormed han har overøst os, og for at bede om den Naadehjælp, vi trænger til for at fortsætte og udvide vor Virksomhed.

Vi beder ogsaa vore Konferenser om at tildele deres Familier en særlig Almisse, enten ved at forøge den beskedne Understøttelse, som de plejer at uddele til dem, eller ogsaa ved at bevillige til enkelte af dem en overordentlig Hjælp, som udfrier dem af en virkelig Forlegenhed. Det vilde forekomme os ganske passende, om man benyttede denne Anledning til at belære eller minde vore fattige om, hvem *Ozanam* var, og hvad han har gjort for sine ulykkelige Medbrødre, og til at forære dem et Billede, som kunde pynte lidt i deres tarvelige Lejlighed, hvilket vi har ladet fremstille i dette Øjemed.

Vi forventer, at der vil blive afholdt ekstraordinære Møder paa de Steder, hvor man lettest vil kunne samle et større Antal af aktive og bidragydende Medlemmer og Velgørere. Saadanne Møder vil sikkert bidrage til at udbrede Kendskab til og Værdsættelse af vor Forening.

Disse Sammenkomster har ikke faaet tildelt nogen særlig Aflad, men Konferenserne er bemyndigede til for dette Aar at lade det ordentlige Generalmøde Anden Søndag efter Paaske bortfalde for at overføre Afladen til et Møde, som saa skulde afholdes i Ugen mellem d. 20. og 27. April. Vi ønsker at faa tilsendt udførlige Beretninger om alle Foranstaltninger, som vore Medbrødre maatte deltage i, for deraf at kunne gøre et Uddrag til vedvarende Erindring.

Fra alle Verdens Kanter er der tilflydt os rundhaandede Gaver, hestemte til et Mindesmærke paa *Frederik Ozanams* Grav. Vi har modtaget dem med Glæde og Taknemmelighed. De vidner om den Samdrægtighedsaand, der udgør vor Forenings Styrke, og om den dybe Ærefrygt, som alle nærer for vor Stifter. Hans Driftighed har aabenbaret sig glimrende paa de forskellige Omraader; nogle

berømmer hans Veltalenhed, andre hans Lærdom, hans Troskab mod Kirken, hans Dyder. Vi vil kun lovprise hans Tro og hans Kærlighed. Kærligheden er udødelig; den vil ogsaa gøre hans Minde uforglemmeligt.

Det er altsaa i Sandhed en saare betydningsfuld Fest, som stunder til for hele vor Forening. Efter menneskelige Beregninger synes der kun at være een Hindring, der kunde stille sig i Vejen for Festens Virkeliggørelse, og det er den foruroligende Utryghedens Tilstand i den europæiske Politik.

Vi maa derfor indtrængende opfordre alle nidkære og højmodige Sjæle til Bøn om et heldigt Udfald af vor Fest. Vi anmoder da alle vore Medbrødre om at paakalde den guddommelige Barmhjertighed, i Overensstemmelse med den H. Faders Intention, for Fredens Bevarelse blandt de kristne Fyrster.

Modtag, min Herre og kære Medbroder, Forsikringen om min opriglige og hjertelige Hengivenhed. *Paul Calon.*

I Tilknytning til ovenstaaende Skrivelse skal der herved kun rent foreløbig gøres opmærksom paa, at selvfølgelig ogsaa vore danske Grene af den store, verdensomspændende Charitas-Forening, der bærer den h. Vincents' Navn, med Glæde vil slutte sig til de festlige Foranstaltninger, man alle Vegne ruster sig til for at ihukomme Hundredaarsdagen for Frederik Ozanams Fødsel.

Der vil senere fremkomme en kortfattet Biografi af denne højtbegavede, varmtfølede og overbevisningstro Søn af vor hellige Kirke, en sand Kristen, der ved hele sin Livsvandel viste, hvorledes et dannet Menneske i vor moderne Tid kan og bør træde i Frelserens Fodspor og naa et højt Trin paa Fuldkommenhedens og Hellighedens Stige. »Kristi Kærlighed trænger os« — dette den h. Paulus' Ord er det kortfattede Udtryk for Ozanams vidtrækkende — man kunde næsten fristes til at sige — altomspændende Arbejdsprogram. Han døde i sin kraftigste Manddomsalder 1853, men den Virksomhed, han havde kaldt til Live som ung Student i Aaret 1833, og som altsaa nu har bestaaet i 70 Aar, fortsætter hans velsignelsesrige Gerning i den hele Verden til timelig Hjælp og aandelig Trøst for utalte trængende og ulykkelig stillede Medmennesker.

Mindefesten, som vil komme til at bestaa af en kirkelig og en verdslig Del — en højtidelig Gudstjeneste med Fælleskommunion i St. Ansgars Kirke og et stort Festmøde om Aftenen med Taler og Sang — vil blive afholdt i den fjerde Uge efter Paaske. Selvskrevne Deltagere i Festlighederne er først og fremmest alle Medlemmer af vore fem Konferenser for København og Omegn samt Medlemmerne af Kvindernes Elisabeth-Vincentforeninger og endvidere alle de Personer eller Familier, der bliver hjulpet igennem de nævnte Foreninger. Forhaabentlig vil ogsaa Repræsentanter for de i Provinserne bestaaende Vincentskonferenser komme til Stede, men iøvrigt vil enhver, der ønsker det — og det forventes, at det vil blive ret mange unge Mænd — kunne faa Adgang, forsaavidt Pladsforholdene tillader det. Nærmere Bekendtgørelse om Festen og dens Enkeltheder vil i sin Tid fremkomme her i Ugebladet. — *nb* —

Katholske Fællesmøder.

I dette Blads Nr. 38 i 1912 opfordrer en Indsender V. S. til Deltagelse i en Fællesudflugt f. Eks. til Norge, Cøln e. l. — Saafernt det drejede sig om en international Katholikfest, vilde jeg give Indsenderen Medhold, men i Betragtning af vore smaa økonomiske Forhold vil jeg foreslaa, at vi holder os til vort eget Fædreland. Kunde det ikke tænkes, at vi arrangerede en Fællestur til f. Eks. Roskilde i Sommer og satte hverandre Stævne til et katholsk Fællesmøde der. Jeg nævner specielt Roskilde, da der for os Katholikker knytter sig saa mange dyrebare Minder til denne gamle Bispestad, og i Aar er det jo 500 Aar, siden den store Katholik, Dronning Margrethe, blev bisat i Domkirken. Sikkert vil en eller flere af vore Talere opfriske for os de gode Minder om Danmarks Stortid og Danmarks største Dronning.

Men lad os gøre Alvor af det. Hr. V. S.s Idé er god, Sammenholdet vil styrkes, vi vil være glade for at mødes ogsaa uden for Kirken og lære flere af vore Trosfæller at kende, og — *last but not least* — vi vil forhaabentlig faa gode Ord at høre, som vil styrke vor katholske Overbevisning. Vi trænger til og glædes over at faa bygget Bro mellem det

16. og 20. Aarhundrede, faa fyldt den Kløft, som aldrig burde være kommet.

End videre, hvorfor kan vi Katholikker ikke lige saa godt samles til Fællesmøder som Grundtvigianere og Missionsfolk?

Jeg er fra Barn vant til disse protestantiske Sammenkomster og har altid følt det som et Savn, at vi ikke i vort katholske Samfund havde noget tilsvarende. Højskolen har til Dels afbødet dette Savn, men der er dog noget mere opløftende i, at hele Landets Katholikker deltager. Derfor, lad os til Sommer samles i Roskilde.

Hvad Underholdning angaar, vil jeg indtrængende anmode Højskoleforstanderen, Hr. Mogens Ballin, om at sørge for denne Side af Sagen. Højskolen har saa mange udmærkede Kræfter, at vi næppe kommer til at kede os.

Vor Konge har resolut skabt en ny Nationaldag, Valdemarsdagen, den 15. Juni. Denne Dag vil for os fremdrage Mindet om 3 store Katholikker: Dronning Margrethe, Absalon, Kong Valdemar.

Kan Valdemarsdagen ikke blive en katholsk Mindedag, som vi aarlig fejrer?

Lad os i hvert Fald begynde 1913.

Niels Gravgaard.

Ovenstaaende Linjer vil jeg gerne, hvis det kan have nogen Betydning, give min fulde Tilslutning. Jeg vil foreslaa, at Bestyrelsen for Højskolen, der foruden af Forstanderen bestaar af Pastor Günther, Kandidat Hoffmann og undertegnede, optager dette udmærkede Forslag, tilkalder Hr. Gravgaard og enkelte andre som Medhjælpere, og med forventet velvillig Assistance fra vore Trosfæller i Roskilde afholder en storslaaet katholsk Sommerfest i denne By.

Niels Hansen.

Breve fra Italien.

---

4. Arco.

Paaaske i Arco! Hvilke glade Minder vækker disse Ord ikke i min Sjæl, Minder om Solskinsdage med blaa Himmel, saa blaa, som aldrig her hjemme, Minder om Stjernenætter, hvor Fuldmaanen stod skinnende blank over snedækte Tinder, og fremfor alt Minder om Klokketklang, Klokker, som sang, og Klokker, som græd, Klokker med en Klang

saa jublende som et Barns Latter, og Klokker saa fuldttonende som en Mands Røst. — Vi kom til Arco igennem Italien, helt nede fra Rom kom vi, vi havde været i mange italienske Byer; men ingen Steder var det lykkedes os at faa en Kirkeprocession at se. Nu havde man sagt os, at i Byerne i Syd-Tirol var der pragtfulde Paaskeprocessioner, og vi besluttede saa at tage til Arco, en lille By tæt ved Gardasøens nordlige Bred i den italiensktalende Del af Tirol. Alle skandinaviske Turister kender Meran, men kun meget faa Arco, som dog ligger saa skønt i den smalle Bjergdal, hvorigennem Floden Sarca slynger sig i lunefulde Bugtninger. — Byen bestaar af to Dele, den gamle og den nye; den sidste indeholder kun Hoteller og Pensionater, som grupperer sig omkring Promenaderne og Anlæget; den gamle By begynder ved Domkirken og klatrer fra denne opad Bjerget; set nedefra tager den sig ud som en Samling Ruiner, men kommer man først derop, løser det hele sig op i Gyder og Krinkelkroge saa maleriske som nogen Steds i Italien.

Processionerne begynder allerede Mandag før Paaske og fortsættes hver Dag i Ugen og slutter med de to største, som finder Sted Langfredag Aften og Paaskemorgen. Hele Ugen igennem sitrede Luften formelig under Klokkernes Klang. Saasnart en Procession satte sig i Bevægelse fra en Kirke, tonede Klokkerne fra alle Byens øvrige Kirker, indtil Processionen havde naaet sit Bestemmelsessted. Alle disse daglige Processioner bestod kun af en Præst, bærende et Helgenbillede, derefter nogle Kordrenge og til Slut en Del Kvinder, som bar tændte Vokslys i Hænderne.

Endelig oprandt Langfredag. Hvilken Stilhed! Ingen Klokkeklang! Paa den Dag, Frelseren døde, lyder ingen Klokke i noget katolsk Land. Men da vi kom ned i Byen, naaede en mærkelig Lyd vore Øren; det lød, som blev der kastet Masser af Ærter paa et kæmpemæssigt Sold. Paa Dompladsen fik vi Gaaden løst — alle Børnene havde i Hænderne smaa Skralder, hvis Lyd havde afløst Klokkeklangen. Denne Lyd hørtes hele Dagen, selv under den store Procession, som fandt Sted om Aftenen ved Syvtiden, og i hvilken ikke alene Arcos Beboere, men ogsaa Omegnens Landbefolkning tog Del. Først kom en Del Præster, og derefter alle Mændene, gamle og unge, høje og lave, alle med Hatten i de foldede Hænder; efter dem var der en lille Standsning i Processionen; saa kom en enkelt Mand, bærende et mægtigt Krucifiks. Han var iført en grov, brun Kutte, som blev holdt sammen med et Reb om Livet, hans Fødder var nøgne, og han syntes nær ved at segne under Byrden af det tunge Egetræskors. Saa kom atter mange Præster og til Slut en Mængde Kvinder i alle

Aldre og af alle Samfundsklasser, alle med tændte Vokslys i Hænderne og alle i sorte Dragter med sorte Slør over Hovederne. Langsomt vandrer de gennem den gamle Bys snævre og stejle Gader, indtil Domkirkens Hvælvinger atter optager dem.

Paaskelørdag var alt stille. Saa kom Søndag Morgen og med den den højtidelige Paaskemesse og Procession. Den ærværdige Domkirke var pyntet med Blomster og Lys, paa alle Altre var Forhængene, som i hele Fasten havde dækket alle Billeder, taget bort, alle Byens Klokker jubledet det glade Budskab, at nu var Frelseren opstanden. Ved Højalteret læste Biskoppen Messen, Præsterne gav hinanden Fredskysset, Kordrengenes Messeklokker jubledet. Kirken var propfuld af Kvinder og Børn, Mændene var alle forsamlede udenfor paa Kirkepladsen, hvor Processionen ordnede sig. Først alle Byens Embedsmænd i lange hvide Kapper, derpaa de kristelige Broderskaber — nogle af Mændene med Sølvlygter med lange Stænger, saa mange Præster, saa atter Mænd i hvide Kapper. Efter dem kom saa alle Byens Børn, Piger og Dreng, fulgte af Kvindernes Skare, alle, baade Børn og Kvinder, bærende hver sit tændte Vokslys. Til Slut viste sig en prægtig Baldakin, baaren af Præster, under hvilken Biskoppen, en ærværdig Olding, bærende den lueforgyldte Monstrans, langsomt bevægede sig frem.

De gaar fra den dunkle Kirke ud paa Pladsen, ud i det klare Solskin, rundt om Kirken, og nu kommer det herlige Øjeblik, da de andægtiges Skare efter den lange, mørke Fastetid faar at vide, at nu er Paaskeunderet atter sket.

I samme Øjeblik, Monstransen bliver baaret forbi, knæler de alle, den jævne Mand, Officererne, Kurgæsternes Damer, de muntre Østrigerinder, de stramme Englænderinder, Katholikker og Protestanter, alle, alle bøjer de Knæ for det allerhelligste, for den menneskeblevne Guds Legeme, som skænkedes os til Forsoning for alle vore Synder.

Rundt om Kirken gaar Processionen og forsvinder atter bag Kirkens tunge Døre. Solen skinner, Klokkerne jubler, og Mængden spreder sig rundt i Byen, men alle føler, at for et Øjeblik har alt det været glemt, som ellers skiller Menneske fra Menneske.

Tro.

1. Det er frostklar Vinteraften
uden Skyer under Himlen,
og jeg sidder her alene
og betragter Stjernebrimlen.
2. Hvid er Jorden, Aftenen stille,
stille er der i mit Indre,
og jeg ser de høje Stjerner
flart som Barneøjne tindre.
3. Østens vise Mænd de førte
ad de farefulde Veje,
derfor mangen Sjæl de rørte —
de har Underkraft i Eje.
4. Og vi famler ej i Mørke,
overladt til Angst og Smerte;
thi bag Stjernehvælven banker
der et stort og kærligt Hjerte.
5. Og et Væld af Godhed rinder,
af Barmhjertighed og Mildhed;
det er denne Tro, som skænker
mig mit Hjertes Fred og Stilhed.

H. Brockdorff.

 Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. »Den katolske Syge- og Begravelses-
kasse af 1867« afholdt sin aarlige Generalforsamling Tirsdag d. 18. Februar. Regnskabet udviste, at Overskudet var 295 Kr. 57 Øre. Kassen ejer nu 3166 Kr. 8 Øre. Det vedtoges forsøgsvis for et Aar at yde gratis Lægehjælp til Medlemmernes Børn, hvilken Bestemmelse man haaber vil forøge Medlemsantallet, som for Øjeblikket er 77 nydende og 13 Æresmedlemmer.

R. S.

— Ved den katolske Højskoles Møde i Tirsdags var der omtrent 130 Tilhørere til Stede. Det Emne, som Foredragsholderen, Hr. *Fink-Jensen*, havde valgt, var baade overordentlig interessant og sikkert for de fleste noget ganske nyt; det var ikke, som nogle maaske havde troet, om Sigurd Jorsalfar, man skulde høre, men om, hvorledes Jerusalemsrejserne foregik i Danmarks første kristne Tider.

Ordrup. Kongen har den 20. Februar anerkendt Pastor F. Evers som Sognepræst for den katolske Menighed i Gentofte Kommune. St. Andreas Kirke, der indviedes Foraaret 1873, er saaledes efter 40 Aars Forløb bleven op-

højet til Sognekirke. Som Moses tjente i 40 Aar, før han blev udvalgt til Israels Fører, har »Jesu Fædre« maattet tjene 40 Aar, før en af deres Midte er blevet udvalgt til selvstændig Fører for en Menighed; Ugebladet bringer sin hjertelige Lykønskning og udtaler Haabet om, at Guds Velsignelse maa hvile over Gerningen, som den hvilede over Moses' Gerning, og at Menigheden ikke maa blive saa genstridig, som Israels Menighed Gang paa Gang viste sig at være.

Odense. Skønt *Dalum Kloster* ikke udtrykkelig nævnes i nedenstaaende lille Udclip af *Folkets Avis* for 12. Feb., er det øjensynligt, at den, der har skreven disse Linjer, har været en Gæst der. Indsenderen skriver saaledes:

Hver Sommer gaar jeg i Kloster, fortæller en Dame. Der findes en hel Del Nonneklostre rundt om, hvor der modtages Sommergæster, ogsaa her i Danmark for Resten, paa Fyn. Man bor der fredeligt, billigt og godt i store luftige Værelser, og man har en Park at spadserer i, som ikke giver en stor Herregaards-park noget efter. Klostrene er jo altid godt aslagte. Men foruden at tilbringe en god Tid der, lærer jeg noget. Jeg gør den Erfaring, at man ikke skal overfylde sig. Hvad skal det til? Man har ingen Gavn af det, og det koster kun megen Umage at vænne sig af med al den Forfinelse, hvis man en Gang ikke har Raad dertil. Gæsterne bor i Klostrene i deres egen Fløj i store, kønne Stuer. Nonnerne har deres Wirthschaft for sig selv; i deres spartanske Celler, hvor Bohavet er det mindst mulige, faar man ikke Lov til at komme. De lever af den nødtørstigste Kost; de besørger Rengøringen, laver Mad, intet Arbejde er for haardt for dem. De stammer fra de højeste som fra de ringeste Hjem, men aldrig har jeg hørt en Klage, aldrig set dem misfornøjede, altid venlige og i godt Humør. Naturligvis maatte man ikke give dem Drikkepenge. Men kunde man se sit Snit til at stikke dem et Par Godter, et Par varme Handsker eller et Lommetørklæde, var de straalende taknemlige som Børn. I København ser vi en Gang imellem Nonnerne gaa gennem Gaderne med nedslagne Øjne i blege Ansigter, og vi er da tilbøjelige til at ynke dem, der har valgt den mærkelige Levevis. Det er ganske forkert. Har de forsaget Verden og dens Lyst, har de til Gengæld vundet Jordens højeste Lykke: Tilfredshed med Livet, som det er.

Til disse Linjer er det overflødigt at føje nærmere Forklaringer. De er aabenbart ment som en venlig Hilsen og Tak til de gode Søstre, og den har de ærlig fortjent.

Aarhus. Søndag d. 23. Februar sluttede de otte Dages Eksercitier. Der havde hver Aften indfundet sig en trofast Kreds paa ca. 180 Dellagere, og næsten ligesaa mange modtog den h. Kommunion Søndag Morgen. Under Slutningshøjtideligheden Søndag Aften fornyedes Daabspagten. Det udstillede Alterets Sakrament var omgivet af et Hav af Lys og Blomster, en tredobbelt Række af hvidklædte Børn stod foran Kommunionbænken, og omtrent 300 Mennesker fyldte Kirkestolene og Gangene. Det var et opløftende og gribende Øjeblik, da Menigheden med kraftig Stemme svarede paa Daabspagtens Spørgsmaal, og Stemningen ud-

løste sig derefter i Afsyngelse af den ambrosianske Lovsang, der baaret af mægtige Orgeltoner lød saa kraftig som aldrig før. Hr. Pastor Sialm skal have Tak for de klare, varme og begejstrede Foredrag. Det kan være, at det ikke er lykkedes at samle alle dem, der ikke mere kommer i Kirken; men sikkert er det, at den aandelig levende Del af Menigheden har haft stor Gavn af disse »Øvelser« til dybere Forstaaelse af Troens Sandheder.

Tyskland. Byen Mülheim ved Rhinen har den 19. Februar været Skuepladsen for en baade sjælden og frygtelig Forbrydelse, idet en Præst, Jesuitpateren Petrus Wenger, er bleven myrdet i Skriftestolen. Den afdøde, der var født Schweizer og blev 53 Aar gammel, havde just holdt sine aarlige Eksercitier og rejste den følgende Dag til Mülheim med 8 andre Patre fra s'Hoerenberg i Holland (nær ved Emmerich) for at holde en 14 Dages »Folkemission«, Eksercitier for Menighederne i de to katholske Sognekirker. P. Wenger prædikede i St. Engelbert Kirken og havde Tirsdag Aften den 18. Febr. holdt en Prædiken om Døden og spurgt sine Tilhørere: »Hvem kan paastaa, at han ikke i Morgen skal dø?« Følgende Morgen læste P. Wenger Kl. 5 $\frac{1}{2}$ Messe for at være tidlig i Skriftestolen. Et Kvarters Tid havde han hørt Skriftemaal, da der kom en Mand ind i Kirken, gik op ad den lange Gang hen til Sognepræstens Skriftestol, kigede fra Siden ind, trak lynsnart Gardinet fra og affyrede fra et Jagtgevær to Skud, der ramte Pateren i Brystet. Saa vilde Morderen vende Geværet og slaa løs med Geværkolben paa sit Offer, da han opdagede, at det ikke var Sognepræsten, hvis Navn stod over Skriftestolen, men en fremmed. Saa vendte han sig om for at gaa. Men Skuddene havde opskræmt alle i Kirken. I Begyndelsen mente man, at Hvælvingerne var styrtet sammen. Nogle Mænd greb Gerningsmanden, der beklagede, at han havde taget fejl. Morderen, en hollandsk Arbejdsmand, synes at være vanvittig. Hvorfor han vilde myrde Sognepræsten, er endnu ikke oplyst.

— Jesuilloven er med stort Flertal blevet ophævet af Rigsdagen, men alle venter, at Forbundsraadet, hvis hæmmende Virksomhed gør al politisk Frihed i Tyskland til en Illusion, trods dette vil opretholde den lyssky Lov, der ved Siden af Dueluvæsenet og Tvangspolitiken mod de fremmede Folkeslag i Landet er de værste Skampletter paa Nutidens Tyskland.

England. De to gennemgribende Love om Irlands Hjemmestyre og Statskirkens Ophævelse i Wales er, som Dagbladene allerede har fortalt, begge blevet vedtaget i Underhuset. Ministeriet Asquith har herved udført to Retfærdighedshandlinger, der vil sikre det en berømmelig

Plads i Englands Historie. Naar det nu om nogle faa Aar vil have standset al Indførsel af Opium til Kina, har den nuværende engelske Generation af Statsmænd aftvættet de Plelter, tidligere Generationer havde sat paa det engelske Navn. De to nævnte Love er begge blevet forkastet af Overhuset, hvis politiske Virksomhed de sidste Aarhundreder kun har bestaaet i, saa vidt muligt, at standse eller omstøde alle de gode Love, Underhuset vedtog. Heldigvis er jo, som enhver, der følger lidt med i engelsk Politik, godt ved, Overhusets Modstandsevne i en væsentlig Grad bleven brudt; dets desperate Modstand mod de to gavnlige Love kan højst bevirke, at de ikke træder i Kraft før Maj 1914. Overhusets Modstand vil forhaabentlig have det heldige Resultat, at der indrettes et andet Kammer, hvor ingen kommer til at sidde i Kraft af sine Forfædres Bedrifter, men kun i Følge sit eget Værd og sin personlige Dygtighed og Hæderlighed. Det nuværende engelske Overhus og det tyske Forbundsraad bør aabenbart snarest muligt forvises til Historiens Pulterkammer, det eneste Sted, hvor de har en berettiget Plads. Hvad der under Forhandlingen om de nævnte Love er præsteret i Retning af historiske Fordrejelser, er næsten utroligt. Man har f. Eks. haft Dristighed til at paastaa: »Kirken i England og Kirken i Wales er kun een Kirke og har altid været det. Der er derfor her ikke Tale om at adskille det, der engang er føjet sammen af Parlamentet, nej, man vil lemlæste en Organisation, der er ældre og ærværdigere end selve Staten.« Det er unægtelig komisk at høre Henrik VIIIs og Elisabeths Værk: den engelske Statskirke, dette Resultat af kongelig Lidenskab og kongeligt Tyranni, blive benævnet med saadanne Ord, der kun vilde passe paa den hellige katholske Kirke.

Rom. I Anledning af, at det i Aar er 1600 Aar, siden Kejser Konstantin den Store efter sin Sejr i Aaret 312 gav Kirken fuld Frihed i det romerske Rige, afholdes der i Aarets Løb en Række Fester i Rom. Den 30. Marts holdes eukaristisk Procession, fra den h. Domilillas Katakomber forbi Kallistus-Katakomberne til San Sebastiano-Basilikaen. Fra 6.—13. April udstilles Frelserens Billede (*Acheropita*) i Laterankirken: Hver Efterm. Prædiken af en Biskop og Velsignelse af en Kardinal. 2. Søndag efter Paa-ske Pontifikalmesse efter græsk Ritus og følgende Søndag Pontifikalmesse af en pavelig Legat. 20. April lignende Fest i Peterskirken. 27. April Pontifikalmesse ved en pavelig Legat i St. Paulskirken udenfor Muren. 2.—4. Maj tre Pontifikalmesser af Kardinaler i Kirken St. Croce in Gerusalemme, hvor Relikvierne fra Christi Lidelse udstilles. 4. Maj indvies et Kæmpekors paa Monte Cavo. 11. Maj (Pintsedag) læser Paven højtidelig Messe i Peterskirken.

Om Aftenen illumineres Peterskirken, Maria Maggiorekirken, Laterankirken og øvrige Kirker i Rom og Latium. Christi Monogram udstilles i Kirkernes Portaler og Vinduer, og Katholikkerne anmodes om at illuminere deres Huse. 18. og 25. Maj og 8. Juni Pontifikalmesser i St. Agnes foran Portene, St. Laurentius udenfor Muren og St. Petrus og Marcellinus-Kirkerne. 31. August Procession til Albano med Pontifikalmesse af Kardinal Agliardi. 6.—8. December Takkefest i Maria Maggiore-Kirken med Udstilling af den h. Jomfrus Billede (*Salus Populi Romani*).

Nord-Amerika. Et sjældent Vidnesbyrd om Beundring og Ærbødighed har Ærkebiskop *Ireland*, St. Paul i Minnesota, i Slutningen af Januar modtaget. For nogen Tid siden havde der i Byen dannet sig en Komité af Borgere uden Hensyn til Stand eller Trosbekendelse med det Formaal at indsamle en større Sum til Ærkebiskoppen til Hjælp til Fuldendelsen af Kuppelen i hans prægtige nye Kathedral. Blandt alle Stænder, rige og fattige, i store og smaa Bidrag var indsamlet ikke mindre end 375.000 Kroner, som blev overrakt den overraskede og dybtgrebne Ærkebiskop udtrykkelig som en Anerkendelse for alt, hvad han havde gjort for Byen, for Staten, for det hele Folk. Taleren, der havde Ordet paa alles Vegne, udtalte det Haab, at den gamle Ærkebiskop maatte leve og se sin herlige Domkirke fuldendt. — Her er noget at lære af det frie Nord-Amerika for andre »frie« Lande i Europa.

Brevkasse.

Hr. Redaktør!

I Anledning af A. B.s Brev i Ugebladet for 16. Februar bemærkes følgende:

Jeg har ofte hørt Klager over, at arbejdssøgende katholske Damer savner en velvillig Haandsrækning hos den katholske Menighed i Danmark.

Paa Mariahjemmet er der jo taget en smuk Virksomhed op for at hjælpe den unge Tjenestepige. Men hvor kan den dannede Dame henvende sig for at erkyndige sig om, hvorvidt der findes en Gerning indenfor den katholske Menighed, som hun kunde tage op?

Kunde der ikke i Danmark lige som i Udlandet organiseres et Bureau eller lignende, hvortil arbejdssøgende Damer kunde indgive deres Ansøgninger, og hvortil der saa tillige blev indsendt Adresser paa ledige Stillinger, hvad enten disse nu gjaldt Virksomhed i Missionens Tjeneste eller hos private Familier.

Gennem en bestemt Ordning paa dette Punkt vilde sikkert en stor Mangel blive afhjulpen.

Kan de unge Konvertiter ikke med Billighed vente Støtte og Hjælpsomhed fra deres nye Trossamfunds Side? *R. Allona.*

Til *R. Allona.* — Skønt jeg finder, at denne Sag allerede for længe siden er uddebatteret, har jeg dog optaget Deres lille Brev, da maaske andre end De selv er hildede i lignende Misforstaaelser.

Jeg kan ikke tro andet, end at vore Forhold i Danmark foreløbig er for smaa til at bære et Bureau for arbejdssøgende Damer. Vi har af Institutioner, der til Dels løser denne Opgave, allerede nogle: Mariahjemmet, som De selv nævner, Foreningen til Beskyttelse for unge Piger, som ledes af Baronesse Stampe, Ungdomsværnet, som ledes af Pastor Günther, bistaaet af flere Herrer og Damer, samt Ugebladets Annoncesider. Ingen af de nævnte Institutioner er egentlige Arbejdsanvisningsbureauer, men de har alle ved forskellige Lejligheder været virksomme i omtalte Henseende.

Hvad Deres sidste Spørgsmaal angaar, om »de unge Konvertiter ikke med Billighed kan vente Støtte og Hjælpsomhed fra deres nye Trossamfunds Side,« vil jeg svare med et ganske bestemt *Nej*. De unge Konvertiter — og de gamle med — kan med Billighed kun vente eet fra deres nye Trossamfunds Side, og det er deres Sjæles Frøelse; ud derover kan de med Billighed ikke vente noget. Det er en almindelig Mening, at der betales enhver Konvertit en større eller mindre Sum Penge for hans Overgang, og denne Mening næres af Tusinder her i København. Beslægtet hermed er Deres Paastand, at de »unge Konvertiter med Billighed kan vente Støtte og Hjælpsomhed,« og derfor vil jeg, om muligt, ganske gøre det af med denne Paastand. Noget helt andet er, at det er de gamle Katholikkers Kærlighedspligt at støtte og hjælpe de unge Konvertiter, men disse kan kun med Billighed vente den eneste ovennævnte Ting. *Niels Hansen.*

En katholsk Pige søger Plads til 1. April som Stuepige eller som Enepige i en katholsk Familie. Kun liden Løn ønskes. Bilet, mrk. *Katholsk Pige*, bedes indleveret paa Menighedskontoret.

St. Josefs Gilde.

Afsluttende ekstra Generalmøde afholdes Mandag d. 3. Marts Kl. 8 $\frac{1}{4}$ Aften i Forsamlingssalen, Bredgade Nr. 67, om nye Love. Nye Medlemmer kan indtegnes hos en af undertegnede.

J. Nielsen,
Skrædermester,
Fuglevangsvej 9, Stuen.

Prüser,
Maler,
Provstens Allé 5.

F. Jørgensen,
Skomagermester,
Tordenskjoldsgade 31 $\frac{1}{2}$.

Von Hurcks Legat. En Portion bliver ledig. Ansøgninger (Skemaer haves ikke) indsendes inden 4. Marts til St. Ansgars Menighedskontor, Bredgade 69, 2. Sal o. G. fra Kl. 1—4.

Mødreforeningen. Tirsdag d. 4. Marts Kl. 8 $\frac{1}{4}$ læses i St. Ansgars Kirke den h. Messe for Foreningens Medlemmer og Angliger. Bageltes holdes et kort Foredrag.

Bygningstegning og Murerarbejde.

Da jeg tænker paa at begynde egen Forretning, tillader jeg mig at henlede ærede Trossfællers Opmærksomhed paa mig ved Foraarets Murerreparationer. Tegninger til mindre Bygninger og Villaer udføres. Tilsyn med ny Bygninger og ældre Ejendomme ønskes. Med megen Agtelse *O. Andersen,*
Holmbladsgade 68, Stuen.

St. Ansgars Kirke. Ved Andagten Sønd. d. 2. Marts Kl. 6 Efterm. afholdes Procession, hvori de unge Pigers Foreninger deltager.

Holmegaard Glasværk. Søndag den 2. Marts bliver her Gudstjeneste Kl. 9 $\frac{1}{4}$ og 2.

Unio. Fredag den 7. Marts almindeligt Møde Frederiksberg Allé 11.

Mariakongregationen for Mænd afholder Fælleskommion i Jesu Hjertes Kirke Søndag d. 9. Marts Kl. 8 $\frac{1}{2}$.

Mariakongregationen for Ynglinge eukaristiske Sektion afholder Fælleskommunion i Jesu Hjertes Kirke Fredag d. 7. Marts Kl. 6.

PLAN

for Lodtrækning til Fordel for „Absalons Gaard.“

»Katholsk Ungdomsværn« agter at afholde en Bortlodning af forskellige Kunstgenstande til Fordel for Opførelsen af en Foreningsbygning.

Prisen for en Lodseddel er en Krone. Lodtrækningen finder Sted ved Katholsk Ungdomsværns Aarsmøde den 12te Marts 1913 Kl. 7 $\frac{1}{2}$ i Citys Selskabslokaler og foregaar paa følgende Maade:

Af et Lykkehjul, der indeholder lige saa mange Numre som de udstedte Sedler, udtrækkes de 5 Hovedgevinster, saaledes at det først udtrukne Nr. faar det første Gevinst-Nr. paa Fortegnelsen, det næste Nr. den anden Gevinst o. s. fr. Herefter udtrækkes af et andet Hjul, der indeholder Tallene fra 0 -- 9, et Nr, og alle de Lodsedler, hvis Nr. ender paa dette Tal, faar en Gevinst af Serie A, et andet og et tredje udtrukket Nr. giver paa samme Maade Ret til henholdsvis Serie B og C. Alle øvrige Nr., der ikke efter ovenstaaende har faaet Gevinst, faar en Gevinst af Serie D.

De Spillere, der har faaet Hovedgevinst, kan ikke tillige faa Tillægsgevinst; men, som det vil ses, faar alle Lodsedler Gevinst.

Trækningens Udfald bliver snarest mulig bekendtgjort i »Nordisk Ugeblad for katholske Kristne«. Gevinsterne uddeles til de tilstedeværende straks efter Lodtrækningen. De, der ikke overværer Lodtrækningen, vil for Københavns Vedkommende kunne afhente Gevinsten inden 1ste April hos Murermester A. V. Günther, medens Spillere i Provinserne vil faa Gevinsten tilstillet gennem den, hos hvem de har købt Lodsedlerne.

Gevinster, der ikke er afhentede inden 1. April d. A., tilfalder Foreningen, og Lodsedlen er efter dette Tidspunkt ugyldig.

De 5 Hovedgevinster er:

- I. En Vase fra den kgl. Porcelainsfabrik. Værdi c. 275 Kr.
- II. Et Blomstermaleri af E. Borch. Værdi c. 100 Kr.
- III. En mindre Vase fra^t Bing og Grøndahl. Værdi c. 75 Kr.
- IV. En Model af et Skib i Glasmontre. Værdi c. 50 Kr.
- V. Broderet Krave og Manchetter. Værdi c. 20 Kr.

Serie A omfatter: 1. Maria og Elisabeth, Fotografure af Dalsgaard. 2. Madonnacyclus, Billedværk (Edward v. Steinle). 3. Vievandskar af Tin (antik Model). 4. Jens Busk, Radering. 5. Winnetou I—II (Karl May). 6. Ansgar døber det første Barn, Fotografure efter Dalsgaard. 7. Den fortabte Søn, Billedværk (Joseph Ritter v. Fühlich).

Serie B omfatter: 1. Pave Pius X efter Tegning af Horatio Caicher. 2. Han er opstanden! Billedværk (Joseph Ritter v. Fühlich). 3. Lægmandsbreviar I, Christi Fødsel i Billeder. 4. Lægmandsbreviar II, Christi Lidelse i Billeder. 5. Et Offer for Skriftemaalet (Jos. Spillmann). 6. Eventyr (Oscar Wilde). 7. Landskab, Fotografure. 8. Tre forskellige Billedværker (Richter).

Serie C omfatter: Forskellige farvede Kunstblade efter ældre og nyere Mestre.

Serie D omfatter: Mindre kolorerede Reproduktioner efter gamle og nyere Kunstværker.

Lodsedlerne faas paa følgende Steder:

Mogens Ballin, Enighedsvej 6, Charlottenlund.

Ernst Bækklund, Frederiksberggade 34.

A. V. Günther, Bangertsgade 11, St. —

Johs. Hoffmann & Søn, Købmagergade 48.

—, Vesterbrogade 18.

Katholsk Højskole i Grundtvigs Hus hver Tirsdag Aften.

Menighedskontoret, Bredgade 69, 2. S. o. G.

Witt-Møller, K., Vesterbrogade 30.

Kirkelig Kalender.

2. Marts. 4. Søndag i Fasten.	9. Marts. Passionssøndag.
3. — Mandag. Ferialdag.	10. — Mandag. (40 Riddere, Martyrer.)
4. — Tirsdag. (Casimir, Bekender.)	11. — Tirsdag. Ferialdag.
5. — Onsdag. Ferialdag.	12. — Onsdag. (Gregor I, Pave og Kirkelærer.)
6. — Torsdag. (Perpetua og Felicitas, Martyrer.)	13. — Torsdag. Ferialdag.
7. — Fredag. (Thomas Aquino, Kirkelærer.)	14. — Fredag. (Marias syv Smerter.)
8. — Lørdag. (Johannes af Gud, Bekender.)	15. — Lørdag. (Clemens Hofbauer, Bekender.)

Et Ord til hver Dag.

2. <i>Marts</i> Herren ønsker at tælle dig blandt sine Venner paa Kalvariebjerget — skulde du af ussel Frygt give ham »det store Afslag«? (Leo XIII.)	sig for den Magt, han selv har nedlagt i et Menneskes oprigtige Bøn til ham.
3. <i>Marts</i> . Hvis du vil bede Gud om alt, hvad man kan bede ham om, og hvad han vil, man skal bede ham om, saa brug »HerrensBøn«. (Scupoli.)	6. <i>Marts</i> . Velsignede er de, som i alle Ting følger Guds Vilje. (Thomas a Kempis.)
4. <i>Marts</i> . Nogle Mennesker har saa travlt, at de ikke har Tid til at gøre deres Pligt.	7. <i>Marts</i> . Enhver ond Gerning skader mere den, som begaar den, end den, som lider under den. (St. Thomas Aquino.)
5. <i>Marts</i> . Guds Almagt bøjer	8. <i>Marts</i> . Et kærligt Forhold mellem Familiens enkelte Medlemmer er Hjemmets bedste Prydelse.

Den katolske Højskole.

Møde Tirsdag d. 4. Marts Kl. 8 Aften.

*Emil Rønnow: De gothiske Kirker I.*Hotel Dannevirke, Studiestræde 38, **2den Sal.****Jesu Hjerter Andagt** afholdes som sædvanlig Fredag d. 7. Marts.**Korsvejsandagt** — se Annoncen i forrige Nummer.**Bogudlaan** — som sædvanlig (i Mariahjemmet den 5. Marts Kl. 3—4). Dog bemærkes**Fra St. Josefs Konferens** Bibliothek udlaanes Bøger efter Højmessens om Søndagen og hver Torsdag Aften Kl. 7—8 fra St. Josefssøstrenes Telefonværelse.**NB.** Katholikker gøres opmærksomme paa, at indtil 8. Marts sælges hos Magnus Hansen, Nørrevoldgade 21, følgende Bøger, oversatte af C. H. Muus, til meget nedsatte Priser: Theodoret Kirkehistorie, 5 Bind 2,50. Athanasius den Stores Ungdomsskrifter, 30 Øre. 2 Hæfter Biskop Cyrills Katekeser, 30 Øre.
*En Ven af C. H. M.***Aarhus.** Søndag d. 2. Marts **Familie-Aften.** Foredrag af Hr. *Mogens Ballin: En moderne Franciskaner.* Nye firestemmige Sange. Entré 50 Øre. Eventuelt Overskud tilfalder *Absalonsgaarden.***Litteratur.** *Bønnen — en Samtale med Gud.* Af M. Boutauld, S. J., overs. af M. M. H. Smukt hæftet 15 Øre. Faas paa Menighedskontoret, Bredgade 69° o. G., hos Portneren i Stenosgade, Assumptionssøstrene, Amalievej 16 og i Frederiksberg Allé 15-17.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

61. AARGANG.

„Nordisk Ugeblad“ udgives af Ansgariusforeningen og udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader samt paa Ugebladets Ekspeditionskontor, Bredgade 69, 2. S. o. G. 1—4. Telef. Palæ 654. — Redigeret af Niels Hansen, cand. mag., Viggo Rothes Vej 14, Charlottenlund. (Træffes bedst Kl. 4—6 Efterm.) Telefon Helrup 657 y.

Nr. 10.

Søndag den 9. Marts.

1913.

INDHOLD: Smaa Indledninger. — The Catholic Encyclopedia. — Nogle Tidsbestemmelser ved Christi Lidelse og Død. — Et paafaldende Skriftord. — Kaldet. — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Roeskilde. Kjøge. Næstved. Odense. Aarhus. Østerrig. England. Italien. — Brevkasse. — Et Ord til hver Dag. — Bekendtgørelser.

Smaa Indledninger.

156.

Lær mig at gøre din Vilje.

Scis quia amo te — Du ved, at jeg elsker dig, saadan talte du, min unge Ven, eller du brugte lignende Ord, som blev dig indgivet, naar du knælende saa op mod det Alter, hvor Herren altid dvæler enten skjult i Helligdommen eller synlig som en mat-hvid Stjerne mellem gyldne Flammer. »Du ved, jeg elsker dig,« har du hvisket til ham, naar han, der ikke havde det, han kunde hvile sit trætte, tornekrone Hoved til, nu finder Hvile i dit Hjerte.

Dine Ord vidner om din Kærlighed; du føler varmt, dine Læber flyder over med ømme Ord, og du vilde saa inderlig gerne vise, at det ikke er tomme Talemaader. Gud gav dig gode og fromme Forældre, som hæged og passed Troens Spire i dit Indre fra første Færd. Du fik god Forstand, du har aldrig tvivlet om, hvor Sandheds Vej var at finde. Dit Hjerte er varmt og banker for alt stort og skønt. Du ved det, unge Ven, du fik Guds Gaver i Overflod, Gaver, som alle forpligter, du er ansvarlig for mer end de fleste. Alt, hvad du er, og alt, hvad du har, skylder du Guds gavmilde Haand. Ungdom og Skønhed, Evner, gode Forbindelser, Navn og Penge — alt sammen Gaver, at bruge til hans Ære.

Du ved nok, Gud har haft sin Mening med det alt-sammen, intet er tilfældigt, intet er overflødig. Men du, du skal ikke spekulere paa, hvad Meningen kan være med denne eller hin Guds Gave. Gør din daglige Pligt, gør den med jævnt og ydmygt Sind, men pligtstro som en lille Nonne, der skurer Gulv i Kapellet.

Virk med alle Midler, Gud har givet dig i Hænde; har noget mistet sin Betydning, vil han selv tage det fra dig igen. Du er som et Frugtræ, som Gartneren, *men ogsaa kun han*, beskærer i Tide, at det maa vokse sig smukt og bære rigelig Frugt.

Det er saa vist ikke dig, som viser vor Herre Vej; pas paa, du følger ham efter, naar han vandrer dig forbi og kalder paa dig. *Surge amica* — Rejs dig, Veninde, siger Brugdommen til sin Brud, din Sjæl, naar han kommer i Nattens Mørke, og Lyset i din Lampe flakker urolig i Nattevinden.

»Rejs dig, min Veninde, nu sætter jeg min Krone paa dit Hoved og lægger Kaaben om dine Skuldre, du som elsker mig, du skal gaa Vejen, jeg gik, Kongevejen, Korsvejen.«

Led ikke efter Livets Byrder, din Tid kommer, hvor Herren vil lægge det Kors paa dig, du kan bære. Du tømmer dig selv et, et stort, tungt Kors; stakkels Ven, du kan ikke gaa med det; modtag det, som *han* giver dig, og bær det trøstigt, det passer for dine Skuldre, det kan du overkomme, det skal du have.

Unge Ven, jeg ser dig ofte rastløs søge nyt Arbejde, tungere Slid og saa pludselig drømmende at staa stille. Ak, blot du vilde tage din daglige Dont op med større Alvor og Iver, være blid og kærlig, ikke overfor dine kære Venner alene, men overfor alle Guds Venner; og blot du ikke venter dig alt for meget Solskin i dette Liv; du vil blive skuffet, det er Sorg og Kvide, Plage og Møje, der venter dig. Du, som vil være hans Tjener, tænker du at faa det bedre end han?

Livet er Kamp, og kun de, som kæmper, vinder Sejr; og saadan er vi Mennesker, at vi ingen Pris sætter paa, hvad vi sovende opnaar. Her varer Lykken kun en stakket Stund. Menneskers Taabelighed og Ondskab, Guds Straffedomme, Sygdom og Død knuser Lykkens Korthuse. Freden vi længes efter, naar vi først — hos Gud.

Til alt, hvad Gud sender, til godt og til ondt, maa vi kunne sige ham *Tak* — med Mund og med Hjerte. Vi man kunne bære Modgang, og vi maa kunne taale Medgang. Bed med Angela af Foligno: »Jeg ved, du er min Fader, jeg ved, du er min Gud; sig mig, hvad jeg skal gøre, vis mig Vejen, som er min; thi jeg er beredt til at adlyde dig!«

Francesco.

The Catholic Encyclopedia.

15. Bind.

Bog anmeldelse ved Niels Hansen.

Med nærværende 15. Bind, som udkom kort før Jul, er dette store katholske Værk bragt til sin Afslutning. I Løbet af knap 6 Aar — fra Marts 1907 til December 1912 — har 15 store, tæt trykte, tospaltede Bind, hvert paa 800 Sider, set Dagens Lys. Lærde fra alle Verdensdele og alle Lande har arbejdet med paa det store Foretagende, og Billeder og Kunstblade er i Hundred-, ja Tusindvis spredt gennem alle Bind. Som tidligere fremhævet, er det de klare, kirkelig paalidelige og velgørende frisindede theologiske, bibelske, kirkegeografiske, kirke-, missions- og kunsthistoriske Afhandlinger og Artikler, der giver den store Haandbog dens Særpræg.

Forud for Værket maa der have været udført et enormt Arbejde, siden det saa hurtigt og regelmæssigt har kunnet føres til sin lykkelige Afslutning. Og under Udgivelsen maa Værkets Hovedredaktører i en sjælden Grad have væretaarvaagne og paapasselige, siden det er lykkedes at faa de mange Hundreder af Medarbejderes Artikler afsluttede og indleverede i rette Tid. Det er derfor en vel fortjent Udmærkelse, at de fem Hovedudgivere: Dr. jur. Herbermann, Mgr. Thomas Shahan, Dr. theol. E. A. Pace, Dr. jur. Condé B. Pallen og P. John J. Wynne, S. J., den 13. Februar gennem Kardinal Farley af New York af Paven er bleven dekoreret med Ordenskorset *Pro Ecclesia et Pontifice*.

Det har vist ogsaa sin Interesse at høre, at der har været 1342 Medarbejdere beskæftigede ved Udgivelsen af Encyclopædien. De repræsenterer 43 forskellige Lande og er af Livsstilling: 407 Verdenspræster, 505 Ordenspræster af 104 forskellige Ordener, 331 Lægfolk, 87 Damer og desforuden 151 Oversættere, Korrekturlæsere o. s. v. Subskribenterne har hidtil naaet et Antal af godt 23.000.

Her i Danmark findes dette den moderne katholske Theologis Hovedværk vistnok ikke paa noget af vore tre Statsbibliotheker, et Misforhold, der ikke bør vare ved,

især overfor dette i enestaaende Forstand internationale Arbejde, som de dygtigste Katholikker Jordan over, Præster og Lægfolk, har arbejdet med paa. Denne Anmeldelse af dette sidste, femtende Bind skal derfor sendes til de tre Bibliothekers Ledere med en høflig Henstilling om at finde Udveje til Anskaffelse af denne for alle studerende overordentlig nyttige Bog.

I det 15. Bind indeholdes Artiklerne fra Tournon til Zwirner. Her indenfor falder en Række højst interessante Emner, af hvilke nogle enkelte i det følgende skal fremhæves.

Saaledes skriver *Mgr. Paul Maria Baumgarten* i Rom paa omtrent 30 Sider om Vatikanet, dets Oprindelse, dets Arkitektur, Kapeller, Haver, Kunstsamlinger, Bibliothek, Arkiver o. s. v. I Bibliotheket, hvorom der gennem Pater Ehrle, S. J., er givet de fyldigste Oplysninger, der nogen Sinde er fremkommet, findes der henad 60.000 Manuscripter og 350.000 Bind trykte Bøger. Til Artikelen om Vatikanet slutter sig en grundig Fremstilling af det berømte Vatikaner-Concils Historie, hvilket som bekendt blev afbrudt 1870 og ikke atter er genoptaget.

Om *Vulgatas* Revision skriver den berømte engelske Benediktiner, Abbed *Gasquet*, den bedst egnede, der kunde findes, til at skrive denne Artikel, da han af Paven er udnævnt til Formand for den Kommission, hvem det Kæmpearbejde er overdraget at revidere den h. Hieronymus's gamle Bibeloversættelse. I Maj 1907 modtog de forskellige Benediktinerabbeder, der var samlede i Rom, gennem Kardinal Rampolla Anmodning fra den Hellige Fader om at overtage det store Revisionsarbejde. Skønt Fædrene til fulde indsaa, hvor langvarigt, vanskeligt og kostbart dette Arbejde vilde blive, vedtog de dog enstemmig at overtage det Hædershverv, der saaledes blev betroet til dem. Samme Aar blev Abbed *Gasquet*, som nævnt, udnævnt til Formand for Kommissionen. Til et saadant Arbejde, der kan strække sig over lang Tid (20—30—40 Aar?), behøves der mange Penge, hvorfor Paven ammodede Abbed *Gasquet* om at appellere til de troendes Gavnildhed hele Verden over, idet han dog erklærede, at han til Slut vilde staa inde for den Sum, der maatte udkræves; men Gavnildheden har

været saa stor, især i Amerika, at Abbed Gasquet hidtil har været i Stand til at holde Arbejdet i Gang uden at henvende sig til Paven om Hjælp, fraregnet den første Udgift til Trykning af Anmodningerne om Hjælp.

Af Biografier af Danskere træffer vi i dette Bind to, nemlig af Zoega og af Winsløw, begge skrevne af Pastor *von der Kettenburg*, som ogsaa tidligere har skrevet om Ærkebiskop Eskil og om Ærkesædet Lund. Af Zoega findes der oven i Købet et smukt Billede efter et samtidigt Kobberstik.

Om de to gamle Ærkesæder Trondhjem og Upsala leverer den kendte svenske Konvertit Baron *Gustaf Armfelt* to smaa velskrevne Artikler, forsynede hver med et Billede af de ærværdige Kathedraler, der engang var vore, om end ikke i den Skikkelse, de nu fremstiller sig for Beskueren. Der er i det hele taget taget saa meget Hensyn til de skandinaviske Lande og de kirkelige, kulturelle og litterære Forhold i disse, at man som Nordbo kun kan yde det sin Anerkendelse.

At Afhandlingen om De forenede Stater i Nordamerika fylder nogle og tyve Sider, kan ikke undre, da de jo er den store Bogs Fædreland. Et fortrinligt kirkehistorisk Kort følger med, hvorpaa gøres Rede for alle Ærkebispesæder, Bispesæder og Apostoliske Vikariater og Præfekturer, som i et Antal af 122 findes i det vidstrakte Landomraade, Filippinerne og andre Øer medregnede.

Om alle Afhandlinger i dette Bind, som i de foregaaende fjorten, gælder, at hvor vanskeligt end Emnet er og grundig Behandlingen, saa er Fremstillingen altid behagelig at læse, let at forstaa og tilgængelig for enhver dannet Læser. For en Redaktør af et Ugeblad er Encyclopædien af uvurderlig Nytte, og det er derfor kun naturligt, at jeg slutter denne sidste Anmeldelse med at sende Udgiverne en hjertelig Tak for den højsindede Tilsendelse af det store Værk til dette fjerne Land — *I finish by sending the Editors my heartfelt thanks for the magnanimous forwarding of the mighty work to this distant country.*

Nogle Tidsbestemmelser ved Christi Lidelse og Død.^{*)}

Det er Torsdag Morgen, d. 14. Dag i Maaneden Nisan, som svarer til den sidste Halvdel af Marts og Begyndelsen af April. Christus har tilbragt Natten — saaledes som han havde gjort det siden Fredag eller Lørdag den foregaaende Uge — enten i Bethanien eller dens nærmeste Omegn. De usyrede Brøds Dage var begyndt, de varede i 7 Dage; saaledes havde Moses foreskrevet det: »I 7 Dage skulle I spise usyret Brød . . . 7 Dage igennem maa Surdejg ikke findes i Eders Huse« (Exod. 12—15, 19). Om Morgen den d. 14. Nisan gav Herren to af sine Disciple, Petrus og Johannes, Ordre til at begive sig til Jerusalem og dér træffe Forberedelserne til at fejre Paaskemaaltidet. Der var en Del at ordne forinden, og det tog temmelig lang Tid. Festsalen skulde arrangeres, de bitre Urter købes, Brød og Charoseth^{*)} tilberedes, et Lam slagtes, sønderdeles, renses, steges; alle disse Forberedelser blev først færdige henad Eftermiddagen. Ved 4—5Tiden begav saa Frelseren sig tilligemed de 10 Apostle paa Vej til den h. Stad. Petrus og Johannes gik dem i Møde, og ledsaget af de 12 traadte Herren ind i Nadversalen. Mellem 6 og 7 tog man Plads ved Bordet — »da det var bleven Aften« (Matth. 26, 20) —; det var da ved Solnedgang, den Tid, da efter Loven Israels Børn efter at have ofret og stegt Lammet skulde samles ved Paaskemaaltidet.

Den sidste Nadver faldt i to Afdelinger: det rituelle Maaltid og den eucharistiske Fest. Den første Del har uden Tvivl taget længst Tid. Foruden de sædvanlige jødiske Skikke og Ceremonier foretog Frelseren ogsaa Fodvaskningen, og først efter det 3dje Bæger, da det rituelle

*) Frit efter et Resumé i Croniques du Carmel af Abbé Chaurets Artikel i »Science catholique«.

***) En sød, grødagtig Messe, lavet af Dadler, Mandler og Figen, kogt med Kanel. Ved det rituelle Maaltid dypede Husfaderen to Brød og bitre Urter deri, hvorefter det blev spist forinden det egentlige Maaltid, som Paaskelammet udgjorde.

Maaltid i det væsentligste var endt, var det, at Forræderen, der gentagne Gange saa sig betegnet af Frelseren som saadan, og som med Utaalmodighed afventede Slutningen af Maaltidet for at kunne bryde op, forlod Nadversalen, vistnok ved 8-Tiden, saa snart Kristus efter jødisk Skik havde rakt ham endnu et Stykke Brød, som Tegn til Maaltidets Afslutning — »han tog altsaa Stykket og gik straks ud« (Joh. 13, 30).

Naar er det eukaristiske Offer da indstiftet? Det er vel ikke direkte udtalt i Beretningerne hos Evangelisterne, men det synes at fremgaa af Luc. 22,21, og den almindelige Mening er vel nok, at Judas har været til Stede ved Eucharistiens Indstiftelse, at han har communiceret med de øvrige Apostle og saaledes til sine øvrige Forbrydelser føjet Profanationen af vor Frelsers h. Legeme og Blod. Saaledes udtaler bl. a. den h. Cyrillus af Jerusalem sig, fremdeles S. Chrysostomus, S. Hieronymus, S. Augustin, S. Thomas Aquino.

Man tør vel anslaa Varigheden af den anden Del af den h. Nadvere til omtrent 1 Time eller lidt derover; thi efter at Frelseren havde indstiftet det eukaristiske Offer og meddelt den h. Kommunion, hvad der kun krævede kort Tid, talte han til sine Apostle om sin forestaaende Død, forudsagde Petrus hans Fald, trøstede og opmuntrede Disciplene, som han i denne højtidelige Stund vilde berolige og styrke. Derefter fulgte Recitationen af den anden Del af Hallel (de 3 Psalmer 115—118).

Henved Kl. 9 har da Kristus og de elleve Apostle forladt Nadversalen*). Afstanden herfra til Gethsemani er ikke lang, og i mindre end $\frac{1}{2}$ Time kunde Vejen tilbagelægges, men Jesus har sandsynligvis brugt henved den dobbelte Tid, idet han ofte under Gangen standsede for at tale med sine Apostle. Da de var gaaet gennem Porten i By-Muren, laa Vinmarkerne lige for dem, og Jesus har da afbrudt sin Gang og begyndt sin Tale: »Jeg er den sande

---

*) Om Frelseren har afholdt de efterfølgende Taler i Nadversalen eller under Gangen til Gethsemani Have, lader sig ikke bestemt udlede af Beretningerne. Vi er imidlertid mest tilbøjelige til at mene, at Kristus paa dette Tidspunkt brød op fra Nadversalen — cfr. ogsaa Joh. 14,31: »Staar op, lader os gaa herfra.«

Vinstok, og min Fader er Vingaardsmanden . . .« (Joh. 15, 1). Senere tager han atter Ordet for paany at forberede dem paa, at Adskillelsen er nær forestaaende: »Jeg gaar bort til ham, som sendte mig . . .« (Joh. 16,5).

Man var nu naaet Bunden af Kløften, som Cedrons Bæk løber igennem. Idet Jesus vendte sig om mod Jerusalem, saa han Templet i dets Pragt højt oppe lyse og skinne i Fuldmaanens klare Glans, og i ekstatisk Begejstring begyndte han den vidunderlige ypperstepræstelige Bøn: »Fader, Timen er kommen. Herliggør din Søn, for at din Søn maa herliggøre dig . . .« (Joh. 17,1). Dadenne Bøn var endt, skred Christus med de elleve over Cedrons Bæk og traadte fra Maanelyset ind i Skyggen under Gethsemani Oliventræer.

Det var Kl. 10 om Aftenen.

Frelserens Bøn i Oliehaven, hvor han kom i den frygtelige Dødsangst, falder i 3 Afdelinger; man tør heraf slutte, at dette saa forfærdelig pinefulde Led i hans Lidelse ikke har været kortvarigt. Man mener, at det har varet 1 Time.

Efter Beretningerne hos Synoptikerne faldt Apostlene, efter Afbrydelse, to Gange i Søvn, og der staar udtrykkelig, at Jesu Bøn varede længe (Luk. 22,43); men dernæst er den blodige Sved et Fænomen, som forudsætter ikke blot en meget stor, men ogsaa en langvarig forudgaaende Rædsel. Varigheden af Jesu Dødsangst i Oljehaven kan derfor, som sagt, ikke sættes ringere end 1 Time.

Klokken har altsaa været 11, da Judas mødte med Ypperstepræstens Tjenere og Cohorten for at gribe Jesus.

Frelseren blev underkastet 2 Forhør om Natten mellem Torsdag og Fredag. Det første, som Johannes ene omtaler, fandt Sted hos Annas, Eks-Ypperstepræsten, og det andet, som tillige berettes hos Matthæus og Marcus — S. Lucas antyder det ogsaa — under Caiphæus' Forsæde for Sanhedrin. Det har været ved Midnatstide, at Christus blev forhørt hos Annas; men man har aabenbart ikke skyndt sig med at begynde Forhøret, thi det gjaldt om at trække Tiden ud, for at Medlemmerne af det store Raad, der boede rundt om paa forskellige Kanter af Byen, kunde faa Tid til at give Møde hos Ypperstepræsten.

(Sluttet).

Et paafaldende Skriftord.

I Skitsen »Knud og Karen« (Ugebl. S. 131) er der anført et Ord af den h. Skrift i denne Form: Aldrig saa jeg den retfærdige lide Nød.

Disse Ord har vakt Forundring, og en Forklaring synes derfor at være ønskelig.

Ordene er taget af den 36. (37.) af Davids Salmer, hvis Indhold i Korthed er dette: De ugudeliges Magt og Lykke er kort, hvor meget de saa end hader, forfølger og udnytter de gudfrygtige. Kortvarige er imidlertid ogsaa de frommes Trængsler, og dertil kommer, at *deres* Lykke varer evigt; Guds Velsignelse er over dem; de er i Magt og Ære.

Disse Tanker er formet i Vendinger som disse: Vær ikke iversyg paa Ugerningsmænd og ikke misundelig paa dem, de øver Uret, thi de visner som Græsset . . . Stol paa Herren og øv Retfærdighed, saa skal du bo i Landet og glæde dig over dets Rigdom . . . Herren kender de uskyldiges Dag og beskærmer dem, de skal ikke beskæmmes i onde Tider, de skal mættes i Hungerens Dage. . .

I 25. Vers følger saa det overraskende Udsagn, som det øjensynligt er Salmedigteren om at gøre at faa dybt indprentet i dem, han taler til: »Ung var jeg, og gammel er jeg bleven, men aldrig har jeg set en retfærdig forladt eller hans Afkom tigge sit Brød.«

Der er formentlig ikke sket nogen væsentlig Fejl ved, at dette Skriftord — efter Hukommelsen — er bleven gengivet i den nævnte Skitse med: Aldrig saa jeg den retfærdige lide Nød.

Meningen med »forladt« og »i Nød« er jo ganske den samme her, hvor Talen er om at skulle nyde Landets Rigdom i Modsætning til at maatte tigge sit Brød.

Hvad andre end vil mene om den retfærdiges Forhold til den timelige Livslykke efter det, *de* har hørt og set, saa meget er vist, at *Kong David* — Salmen er sikkert hans — som selv havde gennemgaaet haarde Prøvelser, har vundet den Livserfaring, at den retfærdige vel kan blive hjemsøgt, men ikke komme i en saadan Nød, at han maa kaldes forladt.

De tilsyneladende Dissonanser i den moralske Verdensorden — det, at den onde ofte har det godt og den gode lider — finder deres Opløsning og det for det meste paa en eller anden Maade *allerede her paa Jorden*.

Det har *Kong David* ment, og Gud har beaandet ham til at nedskrive det som et Trøstens Ord til alle fromme.

L. G.

Kaldet.

1. Højt fra Bjergets hvide Tinde Spilles der paa gamle Streng, glider Bræen ned mod Dalen, er de Ord de gammelfendte? regnbu'farvet lig Opalen, Aldrig før de Hjertet brændte; for tilsidst som Elv at rinde; sig mig, har jeg kendt dem længe? gennem blaalig Isport baner den sig Vej mod Sol og Varme, 4. Se, hvor andagtsfuld den beder, spreder sig med mange Arme, denne stille Nonnefare, Jord og Grus paa Vejen raner. Verdens Tant den lader fare, om Guds Fred den ene leder.
2. Som en Bræ, der langsomt svinder, Da for første Gang jeg fatter: naar den dybt i Dalen strider, for Gud Herren i det høje ydmygt man sit Knæ maa bøje, saadan om mig selv den minder, intet andet det erstatter. den Gang jeg fra Nordens Kulde ned mod Klosterporten stiled — 5. Isen om mit Hjerte svinder, Klosteret var for mig Egilet, Glædens Dug mit Øje væder, men det blev „det underfulde“. Offervillighedens Glæder blødt mit Sind til Gud nu binder.
3. Hør, hvor sælsomt skönt det Koldt der var paa Bjergets Tinder, lyder, der ej fandtes Livets Gaade, om en frelser og forsoner, der ej følte frelsens Naade — om en hellig Jomfrus Døder. dybt i Dalen jeg den finder.

Madame Miribel.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. Til Kandidat *Rønnow's* Foredrag paa *Katholsk Højskole* i Tirsdags havde der indfundet sig omtrent 150 Tilhørere, som med stor Interesse paahørte det fortrinlige Foredrag om de gothiske Kirkers Oprindelse og Udvikling. Paa Tirsdag vil Hr. *Rønnow* afslutte sit Foredrag og fremvise en Del Lysbilleder.

Roeskilde. Her døde Søndag den 2. Marts Frøken *Anna Kjær* efter mange Aars Sygdom en from, kristelig Død. Frøken *Kjær*, der vil være kendt af mange i Rosenkranskirkens Menighed i København, arbejdede i flere Aar

uegennyttigt og ihærdigt i St. Annæ Skole i København, dengang denne endnu havde sine Lokaler i en lejet Villa og Redemptoristerne ikke havde overtaget det nye Sogn; Elever og Kolleger fra den Tid vil mindes hende med Venlighed og ofre hende en kærlig Forbøn. R. I. P.

Kjøge. Striden mellem Kjøge Byraad og Sygehusudvalget har været saa udførligt omtalt i »Nordisk Ugeblad«, at den vil være Læserne i frisk Minde. I Henhold til »Østsjællands Avis«s Referat skal det som et hartad utroligt Eksempel paa Uvidenhed angaaende katholske Forhold tilføjes, at da Byraadsmedlem, Frk. E. Friderichsen, gjorde opmærksom paa, at Byraadet selv havde godkendt Sygehusudvalgets Ansættelse af den omtalte St. Josefssøster som Vikar paa Køge Sygehus, belønte Formanden (Borgmester Ferslev), at Udvalget havde ganske vist meddelt, at det havde ansat en St. Josefssøster, men det havde ikke med et Ord omtalt at hun var Katholik!! — Nu har Sagen faaet et Efterspil, idet Formanden for Sygehusudvalget, Vognfabrikant Johan Petersen, har nægtet at modtage Genvalg ved de forestaaende Byraadsvalg. Hr. Petersens Udtalelser herom ved et Prøvevalg d. 27. Februar refereres paa følgende Maade i Østsjællands Folkeblad: »Johan Petersen udtalte bestemt, at han af flere Grunde ikke ønskede Genvalg og ikke vilde modtage saadant. Det sidste, der havde faaet Bægeret til at flyde over og gjort ham ked af Byraadsarbejdet, var, da Menighedsraadet, en Forsamling ude fra, med Byraadets Formand i Spidsen vilde give et Byraadsudvalg en Reprimande. (Hør! Haandklap). Taleren sluttede med nogle meget anerkendende Ord om den katholske Søster paa Sygehuset; der har aldrig paa Kjøge Sygehus været nogen Sygeplejerske, der i den Grad har varetaget sin Gerning som hun.« Afstemningen var, som bekendt, et knusende Nederlag for Menighedsraadet, hvis Forslag kun fik Borgmesterens Stemme. Som et Udslag af Stemningen blandt Borgerne skal anføres nedenstaaende Vers af en Sang, der blev sunget ved »Kjøge Borger- og Haandværkerforening«s aarlige Stiftelsesfest:

Rare By, hvor Menigheden
lavet har et herligt Raad
til at værne smukt om Freden
og frembringe herlig Daad.
Kun dets Fremtid skjult man aner —
naar man ind i Taagen ser,
men det nok i brede Baner
faar Opgaver fler og fler,

Sygehusformand,
at du mene kan,
at en Katholik dig rækker uindviet
Vand.
og et Byraad der,
saa katholske er,
at de mener, at vi alle dog maa
være her.

Dette Vers hilstes med demonstrativt Bifald. — Den 4. Marts meddeler »Østsjællands Folkeblad«, at Vognfabrikant Petersens Udtalelser var endnu »en hel Del skarpere, end de gengaves i Referatet,« og tilføjer: »Man kan fornuftigvis kun glæde sig over den religiøse Fordragelighed, som gav sig Udtryk i denne ganske umiddelbare Tilslutning til

det ærede Byraadsmedlems stærkt pebrede Udtalelser. Det maa da blive en Lære for Menighedsraadet om at være noget mindre snæver i Synsmaader og lidt mere forsigtig i Form, end Raadet har været i dette Tilfælde.«

Næstved. Ved de kommunale Valg i Næstved Raadhussal Lørdag den 1. Marts valgtes Pastor, Dr. theol. *B. Hansen* for fjerde Gang til Næstved St. Mortens Landsogns Distriktsraadsformand og Repræsentant i Næstved Kjøbstads Byraad for Valgperioden fra 1. April 1913 til 31. Marts 1917. *Ugebladet* lykønsker Dr. Hansen til dette gentagne Vidnesbyrd om hans Bysbørns Agtelse og Tillid.

Odense. Her døde d. 28. Februar en af Menighedens unge Kvinder, *Anna Jansen*, i en Alder af 22 Aar. Hendes Bortgang maa i Sandhed kaldes salig, thi hun døde saaledes, som enhver af os kunde ønske, at vor Dødstime maatte blive; og netop derfor fremkommer disse Linjer her i Bladet. Styrket med de hh. Sakramenter gik hun til en svær Operation. Flere Dage svævede hun mellem Liv og Død. Paa sin Dødsdag modtog hun endnu en Gang sin Frelser i den h. Kommunion og den sidste Salvelses Sakramente. Kort før Dødskampen begyndte, meddelte Sognepræsten hende atter Absolutionen og den pavelige Velsignelse. Næppe var dette sket, før Døden nærmede sig. Med Krucifikset i Hænderne udraabte hun pludselig: »Sikken en Herlighed, ak, hvor skønt, hvor herligt! Jesus, Jesus, hvor skøn er du! Jeg kan se ham; hvor skøn, hvor skøn!« Hendes Søster spurgte da: »Er det virkelig saa skønt?« »Ja, det kan du tro, og alle de Engle! Ak, hvor skønt! O Jesus, kom!« Bevægelse greb alle, som var til Stede, og de græd af Rørelse. Sognepræsten bøjede sig ned til den døende og bad med hende, og hun svarede paa hvert eneste Ord med fuld Bevidsthed: »Jesus, jeg tror paa dig, Jesus, jeg haaber paa dig, Jesus, jeg elsker dig af mit ganske Hjerte. Jesus, tilgiv mig alle mine Synder. Jesus, for dig lever jeg, Jesus, for dig dør jeg, Jesus, din er jeg i Livet og i Døden og i al Evighed«, og saa tilføjede hun selv: »Amen«. — Efter nogle Øjeblikke sagde hun flere Gange efter hinanden: »Jesus, Marie, Josef.« Saa lukkede hun sine jordiske Øjne for at faa sin Frelser at se i Himlen, som hun vistnok allerede har set i sine sidste Øjeblikke her paa Jorden. »Salige er de, som har et rent Hjerte, thi de skulle se Gud.« R. I. P. R.

Aarhus. Søndag den 23. Februar havde Familie-Aften-Foreningen den Fornøjelse at høre Hr. Mogens Ballins interessante Foredrag: »En moderne Franciskaner«. Vi haaber, at det ikke er sidste Gang, at vi har hørt et Foredrag af Hr. Ballin, og at det med Tiden vil lykkes ham at udvide Højskoleforeningens Arbejde ogsaa til Provinserne.

Østerrig. Den bekendte Pædagog, Professor *Dr. F. W. Förster* i Zürich, af hvem der er oversat flere Skrifter paa Dansk, er bleven udnævnt til Professor i Pædagogik ved Universitetet i Wien. Denne Försters Udnævnelse til Professor ved et af Europas mest ansete Universiteter vil enhver, der kender noget til den udmærkede Mands Virksomhed, anse som en velfortjent Anerkendelse.

England. Herfra kommer der Meddelelse om, at de anglikanske »Benediktiner Munke« paa Øen Caldey har besluttet at lade sig optage i den romersk-katholske Kirke, og at Kommunitetet paa faa Undtagelser nær vil anmode om Tilladelse til at indtræde i Benediktinerens Orden. — Det er ikke første Gang, at protestantiske Kirkesamfund i England har forsøgt at grunde »Klostre«, men erfaret, at katholsk Aand og Kultur lige saa lidt kan trives udenfor Kirken som Kviste, der er uden organisk Forbindelse med Stammen. Vi staar her paany over for et mislykket Forsøg i denne Henseende. Den omtalte anglikanske Orden blev grundet i 1895. Dens Stifter, Pater Ignatius, der forøvrigt var en alvorlig og streng Mand, mente, at det var muligt at leve et Liv i den h. Benedikts Aand uden samtidig at bøje sig for den Kirke, hvis trofaste og begejstrede Søn han var, og den nye Orden fik derfor de benediktinske Regler til Rettesnor. I Aaret 1906 købtes Øen Caldey, som i flere Aarhundreder (fra 12.—16. Aarh.) havde tilhørt de rette Benediktinere, og man byggede her et meget stort, smukt Kloster med tilhørende Kapel. I 1907 knyttedes en Kongregation af »Nonner« til Ordenen og fik et Kloster i Milford Haven. Dette Klosters Beboere slutter sig nu ogsaa — paa kun to Undtagelser nær — til Moderkirken. Grunden til dette Skridt angives i en Meddelelse, som er bleven offentliggjort i *Times* d. 25. Feb. Det hedder heri, at Ordenens Abbed i over et Aar har forhandlet med Ærkebiskoppen af Canterbury og Biskoppen af Oxford, som visiterede Klosteret, men at man ikke uden at fornægte den Tro og de Leve-regler, som Ordenen i de sidste 15 Aar har levet efter, har kunnet bøje sig for Biskoppernes Afgørelse. Man mener derfor at maatte bøje sig for den Kirke, hvis Afgørelser er i Overensstemmelse med dens Aand — og derfor ogsaa med den Aand, som disse anglikanske Munke har søgt at tilegne sig og indrette deres Liv efter. (*H. U. R.*)

Italien. Ærkesbispesædet Genoa har længe været ubesat, skønt Paven allerede for et Aar siden har udnævnt en Ærkebiskop, Mgr. Caron. Men den italienske Regering har uden Grund næget sit Samtykke, hvilket i Følge Konkordatet er nødvendigt, forinden en Biskop kan tage sin Residens og sine Indkomster i Besiddelse. Den 22. Februar henvendte en Deputation paa 200 Personer sig hos Paven i Rom med

Anmodning om, at han vilde tilstede Ærkebiskoppen at drage ind i sin By og Kirke, en Komité vilde sørge for Gagen, og en fornem Dame stillede sin 7 km. fra Genoa liggende prægtige Villa til Ærkebiskoppens Disposition. Paven afslog dog foreløbig denne Anmodning; Kirkens Fjender vilde paastaa, at de Uroligheder, der sikkert vilde opstaa som Følge deraf, var fremkaldt af ham, sagde han. Han opfordrede alle i Genoa til inderlig Bøn, det virksomste Middel i al Nød. — Bispemangelen virker meget føleligt i Genoa, da Paven har forbudt alle bispelige Funktioner, indtil Regeringen opgiver sin meningsløse Vægning; derfor venter mange unge Mænd paa de gejstlige Vielser og mange Børn paa den hellige Firmelse.

Brevkasse.

Til en Katholik i Nakskov. — Tit og ofte har jeg anmodet om ingen anonyme Henvendelser at faa. Da De alligevel intet Hensyn tager hertil, er jeg nødt til at svare Dem offentlig. De sender mig tre Tokronestykker — to Guldbryllupsstykker og et Tronskiftestykke fra 1906 — med Anmodning om at udbyde dem til Salg gennem Ugebladet til Fordel for en katolsk Kirke i Nakskov. Det gør jeg herved. Men De sender mig de tre store Sølvmønter i en Tændstikæske, i en lille tynd Konvolut, som var fuldstændig i Stykker ved Modtagelsen. Følgen var øjeblikkelig den, at jeg blev tilsagt til at give Møde paa Posthuset for at aabne (det var let gjort) Deres Brev og betale en Femtedel af Beløbet: 1 Kr. 20 Øre i Mulkt, fordi De havde sendt uangivne Penge i et almindeligt Brev. Jeg har været nødt til at meddele dette gennem Ugebladet, da De ellers vilde blive forbauset, naar De erfarer, hvor lidt de tre Mønter har indbragt.

Ærede Læsere af Ugebladet, køb de tre Mønter til Hjælp for en Kirke i Nakskov.
Niels Hansen.

Hr. Redaktør! Maa jeg under »Brevkassen« have Lov til at slutte mig til Hr. Gravgaards udmærkede Forslag i forrige Nummer.

Det foreslaaede katholske Stævne i Roskilde vil vel være de fleste af os overkommeligt, saafremt vi allerede nu begynder at søge at holde Ebbe borte fra Pungen ved ikke at deltage i unyttige Forlystelser inden den Tid.

Lad Hr. Gravgaards Forslag træde ud i Livet, lad os efter Evne give det vor varmeste og velmente Anbefaling og dernæst tage den Beslutning, at Maalet for vor Sommerudflugt bliver Mødet i den gamle Kongeby Roskilde; thi der er vel næppe nogen, hvem det mere end os tilkommer at indvie den nye Nationaldag. Vort Maal maa derfor være at samles i Roskilde den 15. Juni 1913.

Olaf Andersen.

Hr. Redaktør! Tak for Optagelsen af mit Brev. Jeg beder Dem erindre, at vi gik ud fra Artiklen »Troløshed«, og med denne Fare for Øje paatalte vi mangelfulde Forhold i vor Menighed. — Blandt Protestanter kan der jo nok findes Stillinger. — Selvfølgelig var det udelukkende med Troens Sag for Øje, at jeg mente, »Konvertitterne med Billighed kunde vente Støtte og Hjælpsomhed fra deres ny Trossamfunds Side,« Hjælp mod den Fare, der kan ligge i at være protestantiske Forhold underkastet, Hjælp — om De vil — til deres Sjæles Frelse.

R. Allona.

Mariakongregationen for Mænd afholder Fælleskommion i Jesu Hjertes Kirke Søndag d. 9. Marts Kl. 8 $\frac{1}{2}$.

Plads søges.

Et Par unge Folk — Manden Gørtler af Profession — søger Plads som Portner eller Gaardmandsfolk, eventuelt med Trappevask, og hvor en Rulle kan have. Nærmere Oplysninger kan faas hos Hr. Pastor Slump, Hr. Pastor Sialm eller hos Forstanderinden, Frederiksberg Allé 17.

A. F. Heinel,

Hovedgaden 104, Lyngby.

Ungdomsværnets Aarsmøde.

Onsdag den 12. Marts Kl. 7 $\frac{1}{2}$ afholder Katholsk Ungdomsværn sit Aarsmøde i Citys Lokaler, Citygade 23. Efter at Hr. *Mogens Ballin* har holdt Foredrag om Opdragelse, vil der blive aflagt Aarsberetning af Formand og Kasserer og givet Ungdomsværnets Medlemmer Lejlighed til at stille Forespørgsler.

Derefter foretages Lodtrækningen til Fordel for *Absalons Gaard*.

Til Deltagelse i Mødet indbydes Ungdomsværnets Medlemmer og alle Trosfæller, som har Interesse for Ungdomssagen.

Sangbogen *Sursum corda* bedes medbragt.

Foreningen Steno.

Opmuntrede af den Velvilje, der fra forskellige Sider i Fjor blev vist Foreningen, agter den i Aar at gentage Velgørenhedsfesten til Fordel for fattige katholske Børns Ferieophold. Festen agtes afholdt Onsdag den 16. April i Forbindelse med Lotteri, hvortil Gaver med Taknemmelighed modtages (eventuelt ogsaa afhentes).

A. J. Weber.
St. Kongensgade 36.
Tlf. Palæ 826.

Josef Nielsen.
Nørre Allé 9. St.
Telf. Nora 58 x.

Conventus pastoralis missionariorum insulæ Selandiæ erit die 10. Martii hora quarta cum dimidia.

St. Franciskus' III. Orden har Møde Fredag den 14. Marts Kl. 8 Aften i St. Knuds Kapel.

Elisabethforeningens Basar.

Palmesøndag og Dagen efter holder Elisabethforeningen for færdreløse og forsømte Børn sin aarlige Basar Bredgade 69, Stuen over Gaarden. Alle i Menigheden, der har Interesse for disse Børn, bedes om at betænke vor Basar med Gaver, for at denne Basar maa blive lige saa indbringende som de tidligere. Basaren er jo Foreningens største Indtægtskilde og derfor Aarets Begivenhed for Foreningen. Gaver modtages med Tak af Hr. Pastor Braun, Bredgade 64, Fru Osterhammel, N. Farimagsgade 15, Frk. Tetzlaff, Ved Stranden 10 og Frøkerne Strøbøcker, Jægersborg Allé 19, Charlottenlund.

Absalonsbøsserne tømmes i København og Omegn umiddelbart efter d. 12. Marts.

Fink-Jensen.

K.U.F. Katholsk Ungdoms Forbund afholder Møde i Lokalet Bredgade 67° o. G. Søndag d. 9. Marts Kl. 7. Hr. *Pastor Günther* og Hr. *Joh. Johnsen* taler. Enhver katholsk ung Mand, særlig de nye Konfirmander, indbydes venligst. — Andagt i St. Ans-gars Kirke Kl. 6.

Skolebørns Bispising.

St. Josefs Søstrene, Toldbodvej 14 og Frederiksberg Allé 15—17, beder Menigheden ikke glemme Børnenes Bispising, da Kassen er tom.

Unio. Fredag den 7. Marts almindeligt Møde Frederiksberg Allé 11.

Kirkelig Kalender.

9. Marts. Passionssøndag.	16. Marts. Palmesøndag.
10. — Mandag. (40 Riddere, Martyrer.)	17. — Mandag. Ferialdag.
11. — Tirsdag. Ferialdag.	18. — Tirsdag. Ferialdag.
12. — Onsdag. (Gregor I, Pave og Kirkelærer.)	19. — Onsdag. Ferialdag.
13. — Torsdag. Ferialdag.	20. — Torsdag. Skærtorsdag.
14. — Fredag. (Marias syv Smertes.)	21. — Fredag. Langfredag.
15. — Lørdag. (Clemens Hofbauer, Bekender.)	22. — Lørdag. Paaskelørdag.

Et Ord til hver Dag.

9. Marts. Forfængelighed er altid et Tegn paa indvortes Fattigdom. (St. Johs. Chrysostomus.)	jo større den bliver, desto mere fjerner den sig fra den sande Storhed. (St. Gregor den Store.)
10. Marts. Det er en stor Lykke at leve for Gud, den største Lykke at leve alene for Gud. (St. Franz af Sales.)	13. Marts. Jesus Christus havde intet Sted paa Jorden, hvortil han kunde hælde sit Hovede. (Matth. VIII.)
11. Marts. Lad os ikke skamme os for at flygte — at flygte for Verden og at flygte for Synden tjener os til den største Ære. (St. Ambrosius.)	14. Marts. I den aandelige Kamp besejres ingen uden den, som ophører med at kæmpe og stole paa Gud. (Scupoli.)
12. Marts. Der er ikke noget foragteligere end Stolthed;	15. Marts. Det vigtigste i det religiøse Liv er Vækst.

Den katolske Højskole.

Møde Tirsdag d. 11. Marts Kl. 8 Aften.

*Emil Rønnow: De gothiske Kirker II.*Hotel Dannevirke, Studiestræde 38, **2den Sal.**

Litteratur. *Bønnen — en Samtale med Gud.* Af M. Boutauld, S. J., overs. af M. M. H. Smukt hæftet 15 Øre. Faas paa Menighedskontoret, Bredgade 69² o. G., hos Portneren i Stenosgade, Assumptionssøstrene, Amalievej 16 og i Frederiksberg Allé 15-17.

Bygningstegning og Murerarbejde.

Da jeg tænker paa at begynde egen Forretning, tillader jeg mig at henlede ærede Trosfællers Opmærksomhed paa mig ved Foraarets Murerreparationer. Tegninger til mindre Bygninger og Villaer udføres. Tilsyn med ny Bygninger og ældre Ejendomme ønskes.
Med megen Agtelse *O. Andersen,*
Holmbladsgade 68, Stuen.

St. Andreas Kirke.

Søndag den 9. Marts indsætter Hr. Pastor Braun ved Højmessén Kl. 10 Hr. Pastor Evers som Sognepræst ved St. Andreas Kirke.

Gudstjenesten i Paasketiden.

Saafernt der er sket nogen Forandring i det Skema for Gudstjenesten, som fandtes i Ugebladet i Fjor S. 222—223, bedes dette godhedsfuldt snarest meddelt Redaktionen.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

61. AARGANG.

„Nordisk Ugeblad“ udgives af Ansgariusforeningen og udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader samt paa Ugebladets Ekspeditions kontor, Bredgade 69, 2. S. o. G. 1—4. Telef. Palæ 654. — Redigeret af Niels Hansen, cand. mag., Viggo Rothés Vej 14, Charlottenlund. (Træffes bedst Kl. 4—6 Efterm.) Telefon Helrup 657 y.

Nr. 11.

Søndag den 16. Marts.

1913.

INDHOLD: Smaa Indledninger. — Nogle Tidsbestemmelser ved Christi Lidelse og Død. — Om kirkelig Tolerance — Litteratur. — Langfredag Aften i Bethania. — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Ordrup. Kjøge. Rom. England. — Et Ord til hver Dag. — Bekendtgørelser.

Smaa Indledninger.

157.

Hosanna Davids Søn. — Bort med ham, korsfæst ham.

Næppe nogen anden Dag i hele Kirkeaaet giver bedre end Palmesøndag Anledning til Betragtning af den menneskelige Vægelsindethed.

Begejstrede over det sidste store Under — Lazarus' Opvækkelse — drager store Folkeskarer vor Frelser i Møde paa Vejen mellem Oljebjerget og Jerusalem. De udbreder deres Klæder paa Vejen, som den store Undergører skal betræde; de bryder Palme- og Oljegræne af Træerne og strør dem paa Vejen og svinger dem i Luften, idet de hyl-der Christus med den messianske Hilsen: »Hosanna Davids Søn, velsignet være Kongen, som kommer i Herrens Navn. Hosanna i det høje!« — Ja, det var en, de kunde bruge, en, som ikke blot kunde bespise dem alle med faa Brød, men ogsaa kunde helbrede deres syge og opvække deres døde. En saadan Begejstring var der, at hans Fjender end-ogsaa tænkte paa at opgive den allerede lagte Plan om netop nu at faa ham af Vejen, idet de sagde: »Lad os ikke gøre det paa Festen, for at der ikke skal blive Opløb blandt Folket.«

Men et Par Dage efter er Stemningen fuldstændig slaaet om. Og det forudsaa vor guddommelige Frelser

allerede hin Dag. Derfor græd han over Jerusalem midt under alle disse Forberedelser til hans festlige Modtagelse. Han vidste, at han om faa Dage med sine blodige Fødder skulde væde de visne Rester af disse samme Palmegrene, naar han med det tunge Kors paa sine Skuldre vendte tilbage ad den samme nu festlig smykkede Vej. Han vidste, at disse Mennesker, som i Dag bredte deres Klæder paa Vejen for ham, Fredagen efter vilde berøve ham hans egne Klæder, iføre ham en Narredragt og jage ham ud af Byen. Midt i denne begejstrede Hosannaraaben hørte han allerede fra det fjerne den skingrende Mislyd af Raabene: »Bort med ham! Korsfæst ham!«

En uhørt Vægelsindethed og Troløshed.

Ja, det er stygt, det er grimt, det er oprørende! Men lad os huske paa, at dersom vi efter at have mødt vor Frelser og sluttet os til ham med Troens Overbevisning, alligevel bagefter svigter ham, dersom vi, efter at have modtaget ham i den hellige Kommunion i glad Feststemning, bagefter igen jager ham ud af vort Hjerte og ligesom korsfæster ham paany ved vore Tilbagefald i Synden, ved vor Utaknemlighed og Troløshed, saa gør vi os skyldige i samme stygge, grimme, oprørende Forbrydelse som Jøderne. Ja, vor Synd er langt større end deres, vort Ansvar langt tungere, og vor Straf vil ogsaa blive derefter.

Lad os bede vor Herre og Frelser bevare os for den Ulykke at komme til at ligne Jøderne. Lad os bede og sige:

Naaderige Frelser! Vi fejrer i Dag Mindet om dit festlige Indtog i Jerusalem.

Hilst af begejstrede Skarer, som bredte deres Klæder paa Jorden for dine Fødder og med Palmegrene i Hænderne tiljublede dig, drager du som et til Otringen smykket Paaskelam op til Templet ad de samme Veje, som du faa Dage efter skulde væde med dit hellige Blod, idet du under de samme Folkeskarers Haan og Spot med Korset paa dine saarede Skuldre lader dig føre ud til Kalvariebjerget for der paa Korsets Alter at ofre dig som det sande Paaskelam.

Til Minde herom og til dit Navns Ære har vi i Dag med troende Sind modtaget de indviede Palmegrene som et Billede paa de gode Gerninger, med hvilke vi skal gaa dig i Møde.

Og naar vi derfor i Dag med disse indviede Grene smykker dit hellige Kors eller et andet Billede af dig, kære Frelser, da vil vi samtidig love dig, at vi ikke vil være saa ustadige og vægelsindede som Jøderne, snart lovprise dig og hæve dig til Skyerne, snart igen svigte dig og forhaane dig, snart svinge Palmegrene for dig i Troens Begejstring og snart svinge de grusomme Svøber imod dig ved at samtykke i Synd, men at vi tværtimod bestandig vil være dig trofast hengivne i uforanderlig Kærlighed. Giv du selv os hertil din mægtige Naade. Amen.

Fidelis.

Nogle Tidsbestemmelser ved Christi Lidelse og Død.

(Sluttet).

Det har næppe været før mellem 12 og 1, at Frelseren blev ført frem for Annas, og rimeligvis har det store Forhør hos Caiphaz først fundet Sted henad Kl. 2 om Morgenen. Vi slutter det bl. a. af Beretningen om Petri Fald og Hanegalet. Petrus fulgte med rimeligvis baade ved Forhøret hos Annas og hos Caiphaz, og vi finder ham efter Evangelistens Beretning i Ypperstepræstens Atrium, hvor han første Gang fornægtede Christus, og derefter lød det første Hanegal. Lidt efter gentog den frygtsomme Apostel sin Fornægtelse, men først en Time senere (Luc. 22,59) var det, at han for 3die Gang fralagde sig alt Samkvem med Christus, og »medens han endnu talte, galede Hanen« (Luc. 22,60). Heraf kan vi slutte, at det var kort før Hanegal, d. v. s. ved Totiden Fredag Morgen, at Forhøret hos Caiphaz tog sin Begyndelse. Det er iøvrigt ogsaa let forklarligt, at det ikke kunde begynde før; thi alle Medlemmerne af det høje Raad (»hele Raadet« Matth. 26,59) samt en Mængde Vidner (»mange falske Vidner« Matth. 26,60) skulde først samles og give Møde, saa at et Par Timer let kunde medgaa, forinden alt var ordnet.

Og saa har det vidtløftige Forhør sikkert ikke været hurtig tilendebragt; paa alle Maader søgte man at komme Frelseren, hans Liv og hans Lære til Livs — Beretningerne, især hos Matthæus og Marcus, er talende. Vi tør vel antage, at det meste af 1½ à 2 Timer er gaaet med, saa at vi naar til henad Kl. 4 om Natten. Fra det Øjeblik og til Morgengry blev Christus overgivet til de raa Soldaters Mishandling, overvældet med Forhaanelser og Slag.

Langfredag Morgen blev Frelseren underkastet 5 Forhør: det 1ste for Sanhedrin (Jødernes høje Raad), der paany traadte sammen til et Møde, det 2det for Pilatus, det 3die for Herodes og endelig det 4de og 5te for Pilatus.

Ved Morgengry (Luc. 22,66), altsaa mellem 5 og 6, samledes Sanhedrin paany hos Caiphaz for at stadfæste den Dødsdom, der om Natten var bleven besluttet over

Jesus. Først har Medlemmerne af det høje Raad forhandlet indbyrdes om, hvorledes de rettest skulde gribe Sagen an for at faa Dødsdommen fuldbyrdet, hvorpaa den anklagede atter blev fremstillet for Forsamlingen. Til disse indledende Forhandlinger er der vel medgaaet omtrent $\frac{1}{2}$ Time, saa at det har været henved Kl. 6, at Frelseren blev ført frem for Raadet. Efter S. Lucas' Fremstilling, som er den mest detaillerede paa dette Punkt, har dette Forhør kun været af kort Varighed: Jesu Skæbne var forud fast besluttet af Raadet. Lidt efter Kl. 6 har derfor Forhøret været sluttet, og Frelseren blev nu ført til Prætoriet for at fremstilles for Landshøvdingen Pilatus. Prætoriet laa ved Borgen Antonia, ved det nordvestlige Hjørne af Templet; Vejen dertil fra Caiphass' Palads kunde tilbagelægges paa $\frac{1}{2}$ Time.

Paa det Tidspunkt var det, at Judas i Fortvivlelse begik Selvmord.

Det første Forhør hos Pilatus fandt nu Sted; det var altsaa henved 7-Tiden. Det var efter Evangelisternes Beretninger langt, pinligt og bevæget. Christus blev anklaget som værende en Oprører, en Agitator, en, der vilde opkaste sig selv til Konge, foruden at andre Forbrydelser blev forekastet ham.

Pilatus søgte at trænge gennem al denne jødiske Perfiditet, som han godt havde Blik for, ind til Sagens Kerne; han forlod Christus og gik ud til hans Anklagere, der ikke turde betræde Prætoriet, og erklærede, at han ikke fandt Holdepunkt i de fremførte Anklager. Den hele tumultuariske Scene har næppe været endt før Kl. 8, og saa var det, at Christus blev ført til Herodes Antipas.

Fra Antonia-Borgen til den galilæiske Tetrarchs Palads er der $\frac{1}{4}$ Times Vej. Her blev Christus atter underkastet et Forhør, det 3die i denne Morgenstund, der vistnok heller ikke har været af kortere Varighed, hvad man kan slutte af de mange Spørgsmaal, Herodes stillede til Frelseren (Luc. 23,9), de talrige Anklagepunkter, som Præsterne og de Skriftkloge rettede mod ham, og de Forhaanelser, der vistes Christus fra Herodes' og Soldaternes Side. Det har vel været Kl. 9 omtrent, at Jesus blev ført bort igen fra Herodes' Palads; $\frac{1}{4}$ Time senere stod han atter

for Pilatus. Det 4de Forhør begyndte; Pilatus sammenkaldte nu Ypperstepræsterne, Folkets Øverster og de forsamlede Jøder og tilbød dem Valget mellem Frelseren og den fængslede Morder Barabbas, men forgæves. Da prøvede han et nyt Middel for at slippe for at dømme den uskyldige til Døden; han lod Christus hudstryge. Det har rimeligvis været noget efter Kl. 10. Denne grusomme Mishandling varede sikkert mindst $\frac{1}{4}$ Time, derefter kom Tornekroningen og Soldaterflokkens Forhaanelser, og vi er nu naaet til henved 11-Tiden, det Tidspunkt, da Pilatus viste den mishandlede Frelser frem for det af Had og Blødtørst berusede Jødefolk: *Ecce homo* — Se hvilket Menneskel

Derefter begynder det sidste Forhør, det 5te paa denne Dag. Pilatus vakler og nøler med at træffe Afgørelsen; han forhandler atter og atter med Jødefolket, han hører, at Christus kalder sig Guds Søn («han bør dø, fordi han har gjort sig til Guds Søn» Joh. 19,7), i sin Frygt prøver han endnu en sidste Gang at forhøre Jesus for at finde en Udvej for at slippe for at udtale Dødsdommen, indtil hans Menneskefrygt, vakt ved Jødernes Trusel: »Lader du ham løs, da er du ikke Kejserens Ven« (Joh. 19,12), sejrer over hans Samvittighed, og Jesus bliver dømt til Døden.

Da var det henved Middagstid, som det hedder: »Det var Beredelsesdagen i Paasken, omtrent ved den sjette Time« (Joh. 19,14), altsaa mellem 11 $\frac{1}{2}$ og 12.

Vejen fra Prætoriet til Golgatha, *via dolorosa*, blev tilbagelagt paa mindre end $\frac{1}{2}$ Time; Klokken 12 er Toget naaet dertil. Uden Tøven er man straks skredet til at fuldbyrde Korsfæstelsen. Det var just Timen, da Jøderne traf Forberedelserne til Paaskemaaltidet.

Da Korset med Christus var rejst paa Golgatha, udtalte vor Frelser straks sit 1ste Ord fra Korset, sit Forbarmelsesraab: »Fader, forlad dem,« medens rundt om Jødernes Haanlatter lød, blandet med den rasende Pøbels Hyl og vilde Jubel over deres Offers Pinsler. Noget senere, efter at Soldaterne havde fordelt Christi Klæder mellem sig indbyrdes, var det, at Jesu 2det Ord lød, idet han til Røveren ved sin højre Side sagde: »I Dag skal du være med mig i Paradiset.«

Imidlertid begynder Solens Skin at blegne, noget usædvanligt forberedes i Naturen. Frelseren taler til sin Moder, og idet han med sit Blik viser hen til Johannes, siger han til hende: »Kvinde, se dér din Søn,« og derpaa siger han til Johannes, idet han ser mod Maria: »Se din Moder.« Det var Jesu 3die Ord.

Nu fulgte en Tavshed paa over 2 Timer. Mørket blev tættere og tættere, Folkemassen forfærdedes og spredtes lidt efter lidt, og Forhaanelserne ophørte.

Lidt før Kl. 3 udraabte Frelseren: »Min Gud, min Gud, hvi haver du forladt mig« — Jesu 4de Ord.

Derefter synker han sammen i Tavshed for nogle Minutter senere atter at aabne sine tørre, brændende Læber, og det 5te Ord lyder: »Jeg tørster.« Umiddelbart efter at have smagt den bitre Drik, som man rakte ham, sagde han: »Det er fuldbragt.« Derpaa hævede han for sidste Gang sit Hoved, og med høj Røst udraabte han: »Fader, i dine Hænder befaler jeg min Aand.« Og saa døde Frelseren. Det var lidt efter Kl. 3.

I Templet blev Paaskelammet slagtet ved den samme Time.

Om kirkelig Tolerance.

I.

Hvor ofte hører man ikke, at anderledes troende beskyl-der den katholske Kirke for at være »intolerant«, d. v. s., at den »fordømmer« og forfølger — eller i alt Fald har forfulgt — alle dem, der ikke fulgte dens Lære.

Er det sandt? Som saa mange Gange ellers blandes der ved slige Bebrejdelser forskellige Ting sammen, som, søger man virkelig Sandhed og Klarhed, maa holdes ude fra hinanden.

Derfor vil maaske de følgende Bemærkninger bidrage lidt til Klarhed i det omstridte Spørgsmaal.

En Katholik »fordømmer« lige saa lidt som selve Kirken den enkelte anderledes troende; thi kun Gud kan

skue ind i ethvert Hjerte, og »Dommen hører Herren til«. Dette Princip vedkender Kirken sig fuldtud i det Tilfælde, hvor der spørges, om Mennesker kan komme i Himlen eller ikke. Ja Sætningen, at der udenfor Kirken ingen Naade findes, er udtrykkelig forkastet af Kirken.*) Denne er altsaa i Grunden langt mere tolerant, end mange Sekter og Sektstiflere har været.

Desuden lærer Kirken os at være kærlige mod alle Mennesker, hvad Religion de end har, men særlig imod Troslærdomme (Gal. 6,10). Hvis altsaa den enkelte Katholik eller den kirkelige Myndighed et Sted har været intolerant paa denne Maade, nemlig ved at vise sig haard og ukærlig i privat eller offentligt Samkvem, saa har vedkommende handlet imod Kirkens udtrykkelige Lære.

Ja, men har da ikke Kirken »fordømt« de afvigende Troslærdomme og disses Ophavsmænd? Ordet »fordømt« skurrer i danske Øren, og vi kan godt oversætte Ordene *anathema sit* — der er den gængse Formel ved Vranglærdommens Forkastelse — med: *være udelukket af Kirkens Samfund*.

Men hvor det drejer sig om Troslærens Bestemmelse, forkaster og fordømmer Kirken med fuld Ret alle afvigende og ny opstaaende Lærdomme. Det maa den gøre. Thi den er »Sandhedens Søjle og Grundvold«, den sidder inde med Nøglemagten og maa udøve Hyrdeembedet overfor de troende. Dette er ikke en Anmasselse, men Selvforsvar og Lydighed overfor Jesus Christus.

Thi der skulde jo opstaa »falske« Hyrder og Profeter, og derfor maa Kirkens apostoliske Myndighed advare og udpege vedkommende Forførere. Dette er saa berettiget, at der skal hele de senere Dages Uklarhed til for at kunne betegne dette Standpunkt som »ukærligt« og i denne Forstand »intolerant«. En Husbonde, der viser uvedkommende besøgende Døren, kan ikke kaldes »intolerant«, selv om han jo virkelig ikke »tolererer«, s: taaler, nævnte paatrængende Folk indenfor sine Vægge.

Dette er Tilfældet, naar Kirken erklærer dem for at være i »Anathem«, som vil lave om paa Troslæren ligesom

*) Se Denzinger-Bannwart: Enchiridion. 10 Oplag. Nr. 1379 og flere andre Steder.

Arius, Pelagius, Jansenius, Luther o. s. v. gjorde. Derfor forkaster Koncildekreterne ikke blot den forkerte Troslæres Ordlyd, men udelukker udtrykkelig de Personer, som lærer den forkerte Tro. Hvis disse gør det imod deres Samvittighed, saa bliver de virkelig fordømt, i Fald de ikke senere angrer deres Synd. Men om de har angret det eller ej, om de har indset deres urigtige Adfærd eller ej, om alle de, der senere blev opdraget i den forkastede Troslære, har Begreb om deres Pligt: at søge tilbage til den almindelige, »katholske« Kirke — det er Spørgsmaal, som slet ikke afgøres ved Kirkens Dekreter. Vi Katholikker ved kun i al Almindelighed, at det maa være en svær Synd at falde fra Kirken, naar man har kendt dens Sandhed, men om den enkelte frafaldnes Skæbne ved vi intet. Kun om Apostelen Judas taler Herren paa en saadan Maade, at vi med Rette slutter os til hans Fortabelse, men ellers er det vist ikke Guds Villie at aabenbare os noget i den Henseende, førend Christus kommer i sin Herlighed for at dømme de levende og døde.

II.

Ja, dette lyder jo meget »tolerant«, vil maaske mangen Protestant sige, naar han læser dette. Men glemmer De ikke, vil han spørge, at Kirken i gamle Dage har været med til at forfølge »Kæletterne«?

Herpaa skal svares ved først og fremmest at fastslaa Kirkens og vor principielle Stilling til anderledes troende: at vi skal være kærlige imod den enkelte, men at Kirken maa forkaste afvigende Troslærdomme. Naar det er klart, kan vi med Ro se paa de Spørgsmaal, Kirkehistorien byder os med Hensyn til dens Stilling overfor anderledes troende.

Det er ikke Meningen med disse Linjer nu at komme ind paa en udførlig Redegørelse for det, der i gamle Dage baade fra katholsk og protestantisk Side er gjort i Retning af at forfølge kirkelige Modstandere. Kun principielt skal vi tage Sagen. Een Ting maa i denne Sammenhæng allerførst absolut hævdes. Vi maa her altid fastholde de for enhver historisk Forskning gældende Regler, i Særdeleshed, at enhver historisk Begivenhed maa ses i de den Gang gældende Anskuelsers Lys, ja endog mere: ud fra Datidens

retslige og politiske Forhold. Heldigvis har allerede en hel Del Historikere anerkendt, at Reformatorerne Syn paa Kirkehistorien, især paa Middelalderens Mørke, ikke stemmer overens med en upartisk Forsknings Resultater.

Thi selv om Trosenheden, altsaa den katholske Tros Bevarelse, den Gang ikke blot ved Aandens Vaaben blev opretholdt — saa maa man dog spørge: hvem var det, som ved Hjælp af Statsmagten blev forfulgt for »deres Tros Skyld«? Det var Albigenserne og Valdenserne i Frankrig og Italien, som, paa den Maade de optraadte, var en almindelig Samfundsfare, ikke blot som Albigenserne for den franske Stats Eksistens, men ogsaa for den sande Udvikling af Folkelivet, og det ganske bortset fra de rent kirkelige Interesser.

Det var Hussiterne i Bøhmen, som ved deres tit næsten vanvittige Udbrud af religiøs Lidenskabelighed har ødelagt Tusinder af Menneskeliv og rystet det tyske Riges Velfærd i dets Grundvold.

Det var Geuserne i Belgien og Huguenotterne i Frankrig, hvis Adfærd paa deres Krigstog minder om de bulgariske Komitatschis og de tyrkiske Arnauters »Heltebedrifter« i vore Dage!

Dette skal vi først og fremmest huske paa, saafremt vi vil forstaa »Kætterforfølgelserne« i de svundne Tider. Krigene imod Albigenserne, senere imod Hussiterne og Huguenotterne, førtes baade af Stat og Kirke og var for begge et Eksistensspørgsmaal.

Thi disse »Kætttere« optraadte ikke som maaske nu til Dags en eller anden from Lægprædikant, som Hans Hauge eller John Wesley — nej, det var tit en saadan Masse-Suggestion i Retning af religiøse Udskejelser og Umoralsheder, at Kirken og Staten havde den simple Pligt ikke blot at staa med Pegefingern i Vejret og advare som en Forstanderinde for et Pige-Institut, men paa det mest energiske at tage fat paa at rejse en Dæmning imod Stormfloden.

Det har Kirken gjort, og at Staterne har gjort det samme som f. Eks. Spanien ved Oprettelsen af den spanske Statsinkquisition imod Moriskerne og Kryptojøderne, kan man forstaa, selv om man nu til Dags synes, denne Fremgangs-

maade er »umoderne«. Her skal heller ikke, som det allerede blev fremhævet, forsvares alle Handlinger, der er begaaet for at værne om Trosenheden, men: havde Kirken ikke brugt alle lovlige Midler — ogsaa fysiske — for at hævde sin Eksistens, vilde den efter Datidens almindelige Retsopfattelse have forsømt en af sine væsentligste Pligter. Thi — og dette vil Protestanterne ikke kunne vurdere — vor h. Kirke er nu en Gang Naademidlernes Værge og derfor i særlig Forstand Naadens Rige og bærer den retmæssige Oprindelses Kendemærke. Er det saa ikke naturligt, at alle, der elsker Kirken og har erfaret dens Betydning for Sjælenes Frelse, at alle disse med dyb Indignation maa se paa alle dem, der vil ødelægge en Del af Naademidlerne og forstyrre den almindelige Fred?

(Sluttes.)

F. F. M.

Litteratur.

Arth. Coussens: Pennetrekken uit Denemarken. (J. Lannoo-Maes. Thielt. 1913. 220 Sider. 2 Francs.)

Man behøver næppe at have Kendskab til det flamske Sprog for at forstaa, at Titelen paa ovennævnte Bog paa Dansk vilde lyde: »Pennetegninger fra Danmark.« Forfatteren er langvejs fra, han er nemlig Præst og Professor i Brügge i Belgien.

Som det fremgaar af Bogen, foretog Pastor Coussens i Sommeren 1911 en Rejse i Danmark, og det er sine Indtryk fra denne Rejse, han foruden en Del litterære Oplysninger giver i den fornøjelige, yderst underholdende Bog.

Denne begynder med en kort historisk Oversigt over det religiøse Liv i Danmark, lige fra Knud den Hellige til vore Dage. Som et Tegn paa, at Katholicismen udbreder sig mere og mere i Landet efter Religionsfrihedens Indførelse, nævnes bl. a. den katholske Højskole, som omtales meget rosende.

Paa en meget livlig Maade beskriver Forfatteren sit Ophold i København. At der her i Byen findes et Utal af Smørforretninger og Tandlægeskilte, lægger en Københavner vel næppe Mærke til; men P. Coussens fandt det straks paafaldende.

Ligeledes kan de mange ens Gadenavne let bringe en Udlænding til Fortvivlelse, saa man ikke maa undres, naar Forfatteren som et advarende Eksempel har samlet alle Gadenavne med Frederik og Christian paa eet Sted; man bliver virkelig ogsaa ganske forskrækket ved at læse dem.

De mange Cycler er naturligvis heller ikke gaaet fri for Paatale. Dog synes Forfatteren slet ikke misfornøjet med vor Hovedstad eller nogen af de Byer, han har set. Et Besøg i Roskilde Domkirke faar man en nøje Skildring af og samtidig en Time i Danmarkshistorie.

Efter at have skildret sine Indtryk af os Danske, hvilke senere skal blive omtalt, fortæller Forfatteren i de næste to Kapitler om Johannes Jørgensen. Det første er en Slags Levnedsbetragtning, som i den Grad er *up to date*, at vor store Digters Jubilæumsfest i Højskolen omtales og et Brudstykke af Biskoppens samt en Sætning af Valdemar Rørdams Tale anføres. Efter at have oversat et af Jørgensens Vers gengiver P. Coussens nogle Sider af »Indtryk og Stemninger«, der omhandler Belgien, »Klokkernes Land«.

Derpaa følger et langt Kapitel om Ingemann. Flere af dennes Digte er baade gengivet paa Dansk og oversat paa Hollandsk, som f. Eks. nogle af Holger Danske Sangene samt et Par af de smukke »Morgen- og Aftensange«.

H. C. Andersens Livshistorie fylder næste Kapitel, og man forbavses ogsaa her over, at en Flamlænder kender vore store Mænds Liv og Værker saa nøje.

Efter et Kapitel om Holger Drachmann, hvori der navnlig er fortalt om dennes Besøg i Flandern, følger et Kapitel om Forfatteren Brøndsted. Her er oversat et Stykke om Snobben Putbus-Jensen.

Under sit Ophold i København gør Forfatteren ogsaa en Udflugt til Lund, hvilken ogsaa beskrives, med den Motivering, at Skaane, ja hele Sverrig, i gamle Dage hørte med til Danmark.

Morsomt er det at læse, hvad Forfatteren skriver om Danskerne, skønt jeg ikke synes, han har Ret i alt. Hvad der dog er mest forbavsende, er at Danskerne efter hans Mening ikke kan le eller i hvert Fald lere meget lidt, en Paastand Forfatteren vender tilbage til flere Gange. Man kunde heraf næsten fristes til at tro, at Flamlænderne vandrer om i een Latter hele Dagen igennem.

En anden Ting, Forfatteren undrer sig over, er den, at alle taler Dansk, den rige og fornemme Herre eller Dame saavel som den tarveligste Arbejder og Vaskerkone.

For at berolige dem af sine Landsmænd, der endnu tror, at Danmark og dets Indbyggere er ukendte med al Civilisation, fortæller Forfatteren, at vi kan og lærer fremmede Sprog, samt at Folk i større Byer er akkurat lige

saa pyntede og moderne paaklædte som i Brüssel, Ghent eller Brügge.

En anden Ting, Forfatteren omtaler, er den, at alle, Herrer saavel som Damer, fører Titler. Mon vi i Grunden er værre end f. Eks. Tyskerne i den Retning?

Af de danske Bønder og deres Dannelse har Forfatteren modtaget et udmærket Indtryk. Under et Besøg hos Redaktør Oskar Andersen paa Samsø har Forfatteren faaet et Indblik i vore landlige Forhold og Bøndernes Levemaade og Dygtighed. Naturligvis roses af den Grund vore Folkehøjskoler, der jo ogsaa er temmelig enestaaende.

Forfatteren rejser hjem over Jylland, hvor han besøger Aarhus og Vejle; begge disse Byer og deres Præster har han med Glæde stiftet Bekendtskab med saa vel som med P. Neuvel i København, hvem han er ganske enig med os Danskere om at sætte særlig Pris paa.

Forfatteren vil ikke tro, at der finder saa mange Skibbrud Sted ved Jyllands Kyster, da Vandet var saa stille og roligt, som man kunde ønske sig det, da han selv rejste til Aarhus; men han har vist ikke tænkt paa, at Jylland har en Vestkyst, langs med hvilken de frygtelige Revler løber.

Forfatteren kalder Danmark et mærkeligt Land, fordi man knap kan gøre en Rejse uden at skulle paa Vandet, og ligesom man er kommet om Bord, skal man i Land igen — der kan jo være noget i det!

Da det vilde blive for langt at citere mere fra Bogen, skal jeg blot slutte med at anbefale den til alle og enhver, der er det flamske (eller hollandske) Sprog mægtig; thi selv om man nok paa sine Steder maa opponere mod visse forhastede Domme og forkerte Slutninger, kan man dog Gang efter Gang faa sig en hjertelig Latter over den, til Trods for at man er en Dansker og som Følge deraf ikke kan le!

A. W. H.

Johannes Jørgensen: Min Livsanskuelse. (Gyldendal 1913. 50 Sider. 1 Kr.)

I en Udstyrelse, der næsten er lige saa fin som Jørgensens yndefulde, formfuldendte Dansk, har Gyldendals Forlag udsendt det ypperlige Foredrag, som Digteren i denne Vinter har holdt baade paa Katholsk Højskole og i Studenterforeningen. Den lille Bog, i hvilken Jørgensen aflægger et klart Vidnesbyrd om sin Tro paa Kristendommen i dens Form som Katholicisme, fortjener at blive læst af Tusinder og vil vistnok ogsaa blive det. — Jeg tror ikke med Jørgensen, at vi allerede nu er naaet til den store Lidelsestid i Kirkens Histore. Tænk blot paa, hvorledes Kirkens Stilling var for godt 100 Aar siden, da den

korsikanske Tyran var som en Vredens Svøbe over Kirken og de fleste europæiske Lande, og sammenlign denne Stilling med den nuværende — hvad Fremgang har Kirken ikke siden oplevet i Holland, Tyskland, Danmark, England og fremfor alt i Amerika og Australien. Og mon den katolske Kirke ikke har en mægtig Missionstid tilbage overfor de 1000 Millioner Hedninger, som endnu findes paa Jorden? At Verdens Had er et af de sikreste Kendetegn paa Kirkens Sandhed, er jeg overbevist om, og det glæder mig at se, hvor klart det fremstilles i Slutningen af den lille Bog.

N. H.

♦

Langfredag Aften i Bethania.)*

Martha.

*Den Tanke er tung at tænke,
At han, vor elskede Ven,
Er bundet af Dødens Lænke
Og aldrig kommer igen.*

Martha.

*Vi høre ej mer hans Stemme
Og aldrig hans milde Røst,
Og aldrig skal mer herhjemme
Han bringe vort Hjerte Trøst.*

Maria.

*Den Tanke er lys at tænke,
Naar Taarerne vælder frem:
Han kasted blot Støvets Lænke,
Men Englene bar ham hjem.*

Maria.

*Og høre vi ej hans Stemme,
Vi glemme dog ej hans Røst
Og ej, hvad han gav herhjemme
Af Kærlighed, Fred og Trøst.*

Martha.

*Den Tanke kan Hjertet bøje,
Dog ej den svulmende Trods,
At lukket er nu hint Øje,
Der lyste saa mildt for os.*

Martha.

*Hvordan skal vi Herren prise,
Thi Døden er ond og haard,
Og hvor finder Hjertet Lise,
Naar Taaren i Øjet staar?*

Maria.

*Guds Kraft vil det stride bøje,
Thi over Stjernernes Hvælv
Han aabner sit rene Øje
I Lyset af Herren selv.*

Maria.

*Naar Herren vil aande Lise
Hen over de dybe Saar,
Vi lære ham vel at prise,
Skønt Taaren i Øjet staar.*

Oluf Rothe.

---

*) Tilsendt af Forfatteren. Digtet har tidligere været optaget i
»Kirken og Hjemmet«.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. Alle Læseres Opmærksomhed henledes paa omstaaende Annonce om Elisabethforeningens Basar. Denne Forening, som tager sig af de forældreløse Børn, fortjener i høj Grad Støtte. Dens Formaal er overordentlig vigtigt, hvorfor de, der arbejder i denne Gerning, aldrig bør slaa overfor det tunge Svar, som faktisk somme Tider maa gives, at de ikke kan hjælpe til et fattigt katolsk Barns Opdragelse af Mangel paa Penge. Basaren er Foreningens væsentligste Indtægt.

— I Højskolen afsluttede Hr. Emil Rønnow i Tirsdags sit fortræffelige Foredrag om de gothiske Kirker med Forevisning af en Mængde Lysbilleder af gothiske Kirker fra de store europæiske Lande, foruden at en Række af vore skønne gamle danske katolske Domkirker gled forbi de tilstedeværendes Blik.

— *St. Annæ Menigheds* Forstanderskab har udsendt Kirke- og Skoleregnskabet for 1912. Trods Fremgang i Kirkeskat og Skolepenge er Underskuddet dog 340 Kroner større end forrige Aar, hvilket hovedsagelig skyldes den store Udbetaling paa Orgelet, 1000 Kr., og Varmeapparatets Fornyelse, som kostede 430 Kr. Den vellykkede Basar til Afbetaling paa Orgelet gav en Indtægt paa omtr. 450 Kr. I Juni Termin modtog Kirken Johs. Hoffmann og Hustrus Legat, stort 5000 Kr. Kirkeskatten, Skolepengene og de forskellige Kollektur indbragte omtr. 1200 Kr., hvilket betegner en stor Fremgang i de faa Aar, *St. Annæ Sogn* har haft selvstændig Tilværelse.

— Den 10., 11. og 12. Marts afholdtes offentlig Eksamen i *St. Ansgars Dreng- og Pigeskole*, Bredgade 67 og 69. I det forløbne Skoleaar har Skolen været besøgt af 130 Dreng og Piger. Den højærværdigste Biskop uddelte Præmierne, hvorefter Grosserer Lohrer opfordrede Børnene til at sende Hr. Kirkeforstander, Konsul Hitzinger en venlig Tanke og Tak for hans Virksomhed i mange Aar ved Skolen; han var ved Rejser forhindret i at varetage sit Mandat og havde derfor ønsket sig fritaget derfor. Desuden opfordredes Børnene til Taknemmelighed mod de Damer og Herrer, som havde bidraget til Skolebespisningen, hvilken de forhaabentlig ogsaa i det kommende Aar vilde bevare deres Interesse for. Sluttelig erindrede Hr. Lohrer Børnene om det store Arbejde, Skolens Lærere og Lærerinder havde haft i det forløbne Aar, og opfordrede dem til at udbringe et kraftigt Hurra som Tak for deres Læreres og Lærerinders Nidkærlighed og Taalmodighed.

Ordrup. Søndag den 9. Marts (Passionssøndag) indsattes efter Ritualets Forskrift Hr. Pastor Evers med stor

Højtidelighed som Sognepræst for det nye St. Andreas Sogn paa Biskoppens Vegne af Ansgarskirkens Sognepræst, Hr. Pastor Braun. Denne mindede i sin Tale om Aaret 1886, da han blev udnævnt til Sognepræst: da omfattede hans Sogn alt af Danmark østenfor Store Bælt, baade Sjælland, Lolland og Falster. Det Stykke af hans Sogn, der den Dag udskiltes, ønskede han Guds rige Velsignelse i Fremtiden. Under Levitnessen holdt den nye Sognepræst en kort, hjertelig Prædiken fra Alteret, i hvilken han erklærede i Ydmyghed at ville tage den gode Hyrdes Gerning op og bad om alles kærlige Forbøns Hjælp. Den smukke Kirkefest sluttede med *Te Deum* og Præsternes og Kirkeforstandernes Procession ud af Kirken. Til Kirkeforstandere i det nye Sogn, der omfatter hele Gentofte Kommune, har den højjærværdigste Biskop udnævnt Redaktør Hulters og Gymnasielærer, cand. mag. Kejser.

Køge. Her afholdt St. Josefssøstrenes lille katolske Skole den 6. Marts for første Gang sin Eksamen. Børnenes Standpunkt var i høj Grad tilfredsstillende, og der maa i Aarets Løb være præsteret et meget energisk og omhyggeligt Arbejde. Den lille Skole paa 13 Elever — Drengene og Piger — giver absolut gode Forhaabninger for Fremtiden. To af Skolekommissionens Medlemmer, Overlærer Stensig og flere andre Damer og Herrer overværede den vellykkede Eksamen.

Rom. Propagandaens Chef, Kardinal *Gotti*, har i Slutningen af forrige Maaned overrakt den Hellige Fader de her i Danmark indsamlede Peterspenge og derpaa tilsendt den Apostoliske Vikar for Danmark følgende Skrivelse: Højvelbaarne, højjærværdige Herre!

Jeg undlader herved ikke at meddele Deres Højvelbaarenhed, at jeg sammen med Deres Brev af 9. Januar har modtaget den Sum 500 Francs, med Bestemmelsen *Peterspenge*. Nævnte Sum har jeg overgivet til vor Hellige Fader, Pave Pius X; Hs. Hellighed tog med megen Erkendtlighed imod den og gav — som Tegn paa sin Velvillie overfor Dem og alle det Apostoliske Vikariats troende — Dem alle sin Apostoliske Velsignelse i inderlig Kærlighed. Forøvrigt beder jeg Gud om længe at bevare Dem sund og karsk. Deres Højvelbaarenheds i Kristus hengivne *Fr. H. M. Card. Gotti*, Præfekt.

England. I sidste Nr. af *Catholic Times* fortælles videre om den mærkelige Konversion af de 30 protestantiske Benediktinermunke og de 35 do. Benediktinernonner. Enkelte Fejl i forrige Nummer af Ugebladet skal rettes i efterfølgende Meddelelser. Stifteren af Klosteret i Caldey er Mr. Carlyle, den nuværende Abbed (altsaa ikke den senere afdøde Pater Ignatius, som slet ikke har været knyttet til

dette Kloster), som i 1898, med Tilladelse af Ærkebiskop Temple af Canterbury, aflagde Løfterne som anglikansk Benediktiner. Senere bekræftede Dr. Temple Dom Aelred Carlyles Valg til Abbed for Kommunitetet, og 1906 visiterede den anglikanske Biskop af St. Davids Øen og konfirmerede. Klosteret har i det hele stedse sat en Ære i at være den kirkelige Øvrighed lydige, og derfor bad man ogsaa i Fjor Ærkebiskoppen af Canterbury om Beskikkelse af en biskoppelig Visitor og Ordination af nogle af Munkene. Denne anbefalede Dr. Gore, Biskop af Oxford, som Visitor, og Abbeden skrev saa til den nævnte Biskop. Denne beskikkede to Herrer til at undersøge Klosteret, og paa Grundlag af disses Rapport skrev Dr. Gore den 8. Februar, at han kun paa fire Betingelser vilde overtage Visiteringen af Klosteret: Ordenens Ejendom skulde lovlig overdrages Englands Kirke, Munkene maatte ikke bruge latinsk Messe og Breviar, men den engelske Kirkes Bønnebog, Udstilling af og Velsignelse med Sakramentet skulde opgives og Læren om Marias ubesmittede Undfangelse og legemlige Optagelse til Himlen forkastes. Den 19. Februar skrev Munkene, som siden Paaske i Fjor under Bøn og alvorlig Ransagelse havde overvejet deres kirkelige Stilling, et Brev til Biskoppen, hvori de erklærede, at de ikke kunde gaa ind paa hans Betingelser, og tre Dage efter et andet Brev med Underretning om, at de vilde søge til den Kirke, hvor de Lærdomme førtes, som de troede paa. Samme Dag skrev de til den bekendte Benediktiner Dom Bede Camm, om han vilde komme og være dem behjælpelig ved deres Optagelse i den katholske Kirke, da Gud klarlig havde vist dem sin Vilje, hvilken de var beredte til at underkaste sig. Dom Camm fik straks Lov af sin Abbed til at tage til Caldey, og den 25. Februar ankom han til Øen, »med nogle Fordomme og en vis Mistillid,« skriver han, »men efter at jeg har set dem og lært dem at kende og talt i Fortrolighed med hver enkelt og taget Del i deres daglige Liv, kan jeg kun sige, at alt bærer tydelig Præget af Guds Velsignelse, og at jeg er forbavset over de Mirakler, som Naaden har virket i disse Sjæle.« Den 28. Februar læste han den første Messe i Caldey Klosteret. Nu venter de Besøg af den katholske Biskop af Menevia saa vel som af Benediktinerabbederne fra Downside og Maredsous. Munkene i Caldey forbereder sig med Iver til deres Optagelse i den katholske Kirke. Til Benediktinernonnerne i Milford Haven er der ogsaa kommet en Benediktinerpater, som læste den første hellige Messe i deres Kloster den 2. Marts. Samme Dag sendte den Hellige Fader et Telegram, hvori han udtrykte sin Sympati for de nye Konvertitter og velsignede dem til deres Optagelse i Kirken. Der fortælles, at Car-

lyle har i Sinde at tage til Rom, maaske for flere Aar, og at hans Kloster skal styres af en Benediktiner fra et gammelt katholsk Kloster. — Øen Caldey, der omtr. er 4 Kvadratkilometer stor, ligger ved Kysten af Syd-Wales. Munkenene udfører alt Arbejde paa Øen, dyrker Jorden, passer Haven, bager deres Brød, vasker og syr o. s. v. — ganske som i et rigtigt Benediktinerkloster.

Belgien. *Johannes Jørgensen* opholder sig for Tiden i Louvain (Løwen), hvor han ved det katholske Universitet samme Steds afholder Forelæsninger. Den 3. Marts var Kardinalærkebiskop Bourne fra London til Stede ved en akademisk Promotion af en engelsk Konvertit, Rev. Dr. Aveling, efter hvilken han gav en Diner, som ogsaa den danske Digter havde modtaget Indbydelse til.

Udfaldet af Absalons Lotteri.

Lodtrækningen den 12. Marts gav følgende Udfald:

1.	Hovedgevinst	faldt paa	Nr. 242.
2.	do.	—	- Nr. 133.
3.	do.	—	- Nr. 238.
4.	oo.	—	- Nr. 464.
5.	do.	—	- Nr. 382.
	Serie A.-Gevinsterne ender paa 4.		
—	B.-	do.	— - 9.
—	C.-	do.	— - 6.

Alle andre Sedler faar en Gevinst af Serie D.

Forretningsudvalget for Ungdomsraadet.

Elisabethforeningens Basar.

Palmesøndag og Dagen efter holder Elisabethforeningen for forældrelose og forsømte Børn sin aarlige Basar Bredgade 69, Stuen over Gaarden. Alle i Menigheden, der har Interesse for disse Børn, bedes om at betænke vor Basar med Gaver, for at denne Basar maa blive lige saa indbringende som de tidligere. Basaren er jo Foreningens største Indtægtskilde og derfor Aarets Begivenhed for Foreningen. Gaver modtages med Tak af Hr. Pastor Braun, Bredgade 64, Fru Osterhammel, N. Farimagsgade 15, Frk. Tetzlaff, Ved Stranden 10 og Frøknerne Stratbøcker, Jægersborg Allé 19, Charlottenlund.

Plads søges.

Et Par unge Folk — Manden Gærtler af Profession — søger Plads som Portnere eller Gaardmandsfolk, eventuelt med Trappevask, og hvor en Rulle kan have. Nærmere Oplysninger kan faas hos Hr. Pastor Slump, Hr. Pastor Sialm eller hos Forstanderinden, Frederiksberg Allé 17.

A. F. Heinel,

Hovedgaden 104, Lyngby.

St. Knuds Kapel. Mariabørnskongregationen af den ubesmittede Undfangelse holder Fælleskommunion Søndag d. 16. Marts Kl. 7 Morgen og offentligt Møde Onsdag d. 19. Kl. 7½ Aften.

Mariakongregationen af Apostlenes Dronning holder Møde Mandag d. 17. Marts Kl. 8½ Aften i St. Josefssøstrenes Kapel, Toldbodvej 14. — Medlemmerne bedes indfinde sig rettidig og fuldtallig.

Præses.

Gudstjenesteordning.

St. Ansgars Kirke. Palmesøndag Kl. 9 $\frac{1}{2}$ højtidelig Pontifikal-Palmevielse og Procession; derefter Højmesse og Oplæsning af Lidelseshistorien efter Matthæus. — *Skærtorsdag* Kl. 9 Pontifikalmesse, de hh. Oliers Indvielse og derefter Procession. Kl. 3 foretager Biskoppen den højtidelige Fodtvætning. Kl. 6 Aftenandagt til det allerh. Sakramente m. Prædiken. — *Langfredag* Kl. 10 Pontifikal-Gudstjeneste. Ved denne synges Lidelseshistorien efter St. Johannes. Forbønner, Korsets Afhylling og Hylding, Procession og Præsanktifikatmesse. Kl. 6 Andagt med Prædiken. — *Paaskelørdag* Kl. 8 Ildens og Paaskelysets Indvielse, de tolv Profetiets Læsning, Døbeandets Indvielse, Litani til alle Helgener og Kl. henved 9 Højmesse og Vesper. — **Paaskesøndag** Kl. 6 Morgen: Korsets højtidelige Optagelse; derefter Procession, Levitmesse og Prædiken. Kl. 8 stille Messe. Kl. 10 Pontifikalmesse og Prædiken. Kl. 6 Aften Festandagt. — 2. *Paaskedag* Kl. 8 stille Messe. Kl. 10 Højmesse.

St. Josefs Kirke. Palmesøndag Kl. 9 Palmevielse og Højmesse. Kl. 3 Andagt. — *Skærtorsdag* Kl. 6 $\frac{1}{2}$ Messe og Tilbedelse af det Allerhelligste hele Dagen. Kl. 7 $\frac{1}{2}$ Aftenandagt. — *Langfredag* Kl. 9 Præsanktifikatmesse. Kl. 3 Korsvej. — *Paaskelørdag* Kl. 6 Morgen Ildens og Paaskelysets Indvielse, Litani og Messe. — **Paaskesøndag** Kl. 6 $\frac{1}{2}$ stille Messe. Kl. 9 Korsets Optagelse og Højmesse. Kl. 3 Festandagt. — 2den *Paaskedag* Kl. 9 Højmesse. Kl. 3 Festandagt.

Jesu Hjertes Kirke. Palmesøndag Kl. 9 $\frac{1}{2}$ Palmevielse og Procession, derefter Højmesse med Oplæsning af Lidelseshistorien. Kl. 6 Aften Andagt med Prædiken. — *Skærtorsdag* er der kun en Messe Kl. 6 $\frac{1}{2}$. Om Aftenen Kl. 6 Prædiken og Andagt. — *Langfredag* begynder den højtidelige Gudstjeneste Kl. 10. Om Aftenen Kl. 6 Prædiken og Andagt. — *Paaskelørdag* begynder Cereemonierne Kl. 8 $\frac{1}{2}$ Højmessens henved Kl. 9 $\frac{1}{2}$. — **Paaskesøndag** stille Messe Kl. 7 og 8 $\frac{1}{2}$. Levitmesse med Prædiken Kl. 10. Om Aftenen Kl. 6 Prædiken og Festandagt. — 2den *Paaskedag* Kl. 10 Højmesse og Prædiken. Kl. 6 Festandagt.

St. Knuds Kapel. Palmesøndag Kl. 7 Højmesse. Kl. 3 Andagt. *Skærtorsdag* Morgen Kl. 7 stille Messe. *Langfredag* og *Paaskelørdag* ingen Gudstjeneste. — **Paaskesøndag** Kl. 8 stille Messe. Kl. 3 Festandagt. — 2den *Paaskedag* Gudstjeneste som paa almindelige Søndage.

Immakulatakirken. Palmesøndag Kl. 7 stille Messe. Kl. 9 $\frac{1}{2}$ Palmevielse og Procession; derefter Højmesse med Prædiken. Kl. 2 $\frac{1}{2}$ Vesperandagt. *Skærtorsdag* Kl. 7 Højmesse. Kl. 6 Andagt til det allerh. Sakrament. — *Langfredag* Kl. 7 Gudstjeneste. Kl. 2 $\frac{1}{2}$ Korsvej. *Paaskelørdag* Kl. 7 Gudstjeneste. **Paaskesøndag** Kl. 6 $\frac{1}{2}$ Morgen Korsets højtidelige Optagelse, derefter Procession og stille Messe. Kl. 10 Højmesse med Prædiken. Kl. 2 $\frac{1}{2}$ Vesperandagt. — 2den *Paaskedag* Kl. 9 Højmesse, derefter Iklædning og Profes.

Rosenkranskirken. Palmesøndag Kl. 8 stille Messe. Kl. 9 $\frac{1}{2}$ Palmevielse, derefter Højmesse, med Prædiken. Kl. 5 Katekese og Andagt. — *Skærtorsdag* Kl. 6 $\frac{1}{2}$ stille Messe. Kl. 5 Andagt til det allerh. Sakramente. — *Langfredag* Kl. 10 Gudstjeneste med Prædiken. Kl. 5 Korsvej med Prædiken. — *Paaskelørdag* begynder Gudstjenesten Kl. 7, Højmesse henved Kl. 8 $\frac{1}{2}$. — **Paaskesøndag**: Korsets Optagelse med Prædiken og Højmesse Kl. 6. Anden Højmesse med Prædiken Kl. 10. Eftermiddag Kl. 5 Festandagt. — 2den *Paaskedag* Højmesse Kl. 10. Festandagt Kl. 5.

Assumptionskapellet (Amalievej 14). *Onsdag* i den stille Uge: Kl. 4 $\frac{1}{2}$ Eftm. Matutin (ingen Velsignelse). *Skærtorsdag*. Kl. 6 $\frac{1}{2}$ stille Messe. Kl. 4 $\frac{1}{2}$ Eftm. Matutin. Kl. 7 $\frac{3}{4}$ Aften *Stabat mater* og fransk Prædiken. *Langfredag* Kl. 7 $\frac{1}{2}$ Form. Gudstjeneste. Kl. 4 $\frac{1}{2}$ Eftm. Matutin. *Paaskelørdag* begynder Ceremonierne Kl. 7 $\frac{1}{4}$ Morgen, derefter stille Messe. Kl. 5 Eftm. Paaske-Matutin. — **Paaskesøndag**: Kl. 8 $\frac{1}{4}$ Messe (den h. Kommunion uddeles ogsaa Kl. 7 $\frac{1}{4}$). — *2den Paaskedag* ligesaa.

St. Annæ Kirke. Palmesøndag Kl. 8 stille Messe. Kl. 9 $\frac{1}{2}$ Palmevielse og Højmesse med Prædiken. Kl. 6 Andagt med Prædiken. — *Skærtorsdag* Kl. 7 Messe. Kl. 6 Eft. Andagt til det allerhelligste Sakramente med Prædiken. — *Langfredag* Kl. 10 Gudstjeneste. Kl. 6 Aften Korsvej med Prædiken. — *Paaskelørdag* begynder de kirkelige Ceremonier Kl. 7 og henved Kl. 8 $\frac{1}{2}$ Højmesse. — **Paaskesøndag** Kl. 7 Messe med Prædiken. Kl. 10 Højmesse med Prædiken. Kl. 6 Aften Festandagt med Prædiken. — *2den Paaskedag* Kl. 8 stille Messe. Kl. 10 Højmesse med Prædiken. Kl. 6 Festandagt.

St. Andreas Kirke (Ordrup). *Onsdag* i den stille Uge: Kl. 5 $\frac{1}{2}$ oplæses Breviarbønner med de sædvanlige Ceremonier. — *Skærtorsdag* Kl. 8 Levitmesse. Kl. 5 $\frac{1}{2}$ Breviarbønner. — *Langfredag* Kl. 10 højtidelig Gudstjeneste. Kl. 4 Breviarbønner. Kl. 6 $\frac{1}{2}$ Prædiken og Andagt. — *Paaskelørdag* begynder Ceremonierne Kl. 8. Levitmesse henved Kl. 9 $\frac{1}{4}$. Kl. 7 $\frac{1}{2}$ Aften Korsets højtidelige Optagelse og Festandagt. — **Paaskesøndag** Kl. 7 og 7 $\frac{3}{4}$ stille Messe. Kl. 10 Levitmesse med Prædiken. Kl. 5 Festandagt. — *2den Paaskedag*. Kl. 7 og 7 $\frac{3}{4}$ stille Messe. Kl. 10 Højmesse med Prædiken. Kl. 5 Festandagt.

Skolebørns Bepsning.

St. Josefs Søstrene, Toldbodvej 14 og Frederiksberg Allé 15—17, beder Menigheden ikke glemme Børnenes Bepsning, da Kassen er tom.

Jesu Hjertes Kirke.

Fra Søndag d. 30. Marts er der paa Søn- og Helligdage Kl. 7 $\frac{1}{2}$ Aften Andagt (uden Prædiken).

Palæstina-Kollekt.

Den aarlige Kollekt for de hellige Steder i Palæstina finder Sted Langfredag i samtlige Sognekirker.

Kirkelys.

Ligesom i Fjor vil der Paaskesøndag under Messerne i St. Ansgars Kirke, Rosenkranskirken, St. Annæ Kirke og St. Andreas Kirke i Stedet for den sædvanlige Kollekt blive foranstaltet en offentlig Indsamling til Bestridelse af Kirkernes Udgifter til Lys.

Den eukaristiske Forenings Medlemmer bedes erindre, at *Skærtorsdag* er Foreningens Hovedfestdag. Der er Fælleskommunion Kl. 8 præcis i St. Ansgars Kirke. *Skærtorsdag* og *Langfredag* er der samme Steds Fællestilbedelse for Foreningens Medlemmer fra Kl. 2—3.

Indvielsen af de hellige Olier paa Skærtorsdag,

latinsk og dansk Tekst, udstyret som Messebogen og i samme Format. Faas paa Menighedskontoret og hos Kirkebetjenten ved St. Ansgars Kirke. Pris 25 Øre.

Byg Absalonsgaard ved at bruge Absalonskort og Mærker.

Unio. Næste Møde **Onsdag den 26. Marts** (ikke som tidligere bestemt Fredag d. 28. Marts.)

Kirkelig Kalender.

16. Marts. Palmesøndag.	23. Marts. Paaskesøndag.
17. — Mandag. Ferialdag.	24. — 2. Paaskedag.
18. — Tirsdag. Ferialdag.	25. — Tirsdag. 3. Paaskedag.
19. — Onsdag. Ferialdag.	26. — Onsdag. Oktavdag.
20. — Skærtorsdag.	27. — Torsdag. Oktavdag.
21. — Langfredag.	28. — Fredag. Oktavdag.
22. — Paaskelørdag.	29. — Lørdag. Oktavdag.

Et Ord til hver Dag.

16. Marts. Det er saa let at lægge Kors paa andre, det er saa tungt med Korset selv at vandre. (Richardt.)	19. Marts. Joseph stod op og tog Barnet og dets Moder. (Matth. II.)
17. Marts. Hvad du end gør, saa tænk ikke paa dig selv, men paa Gud. (St. Vincents af Paula.)	20. Marts. Det være langt fra mig at rose mig uden af vor Herres Jesu Christi Kors. (Gal. VI.)
18. Marts. Frygt ikke, Maria, thi du har fundet Naade for Gud. (Ærkeengelen Gabriels Ord.)	21. Marts. Ja, jeg tror paa Korsets Gaade. (Grundtvig.)
	22. Marts. Hvis du vil være en stor Mand, begynd med at være en god Mand.

Den katholske Højskole.

Møde Tirsdag d. 18. Marts Kl. 8 Aften.

Johan Johnsen: Ærkebiskop Eskil I.

Nr. 92 og 136 i Sursum corda synges.

Hotel Dannevirke, Studiestræde 38, **2den Sal.**

Paaskekommunionen.

Med Palmesøndag begynder Tiden for den pligtmæssige Modtagelse af den hellige Paaskekommunion.

Den stille Uge.

Vor Herres og Frelseres *Lidelseshistorie* oplæses i denne Uge ved Morgengudstjenesten i Kirkerne Palmesøndag, Tirsdag, Onsdag og Langfredag henholdsvis efter Evangelisterne Matthæus, Markus, Lukas og Johannes.

Ansgarius-Bonifacius Samlerforeningen

modtager med Tak: *Frimærker* — *gl. Mønter* — *Sølvpapir* (Staniol) — *Gummi* (Galocher, Vand- og Gasslanger, Cykle- og Barnevognsringer, Gummibold) — *uldne, strikkede Klude* — *Metaller* (Guld, Sølv, Platin, Kobber, Messing, Bly, Zink, Tin, *Flaskekapler*, dog ikke Jern, Staal og Blik) — *Cigarkasser* (fra indenlandske Fabrikker).

Indleveringssteder: Købmagergade 48, Mezz. (Johs. Hoffmann & Søn) — Viborggade 81, St. (Fru Jensen) — Bangertsgade 7 B (Hansen) — Stenosgade 4 (Portneren) — Boyesgade 8 (Portneren v. Rosenkranskirken) — Hans Bogbinders Allé 2 (Præsteboligen) — Gunløgsgade 19 (Gravgaard) — St. Andreas Kollegiet, Ordrup (Portneren).

Paaskenummeret.

Da Nummeret for den 23. Marts agtes udsendt en Dag tidligere end sædvanlig, maa alt Stof til Bladet altsaa ogsaa indgaa en Dag tidligere end ellers, nemlig senest den forudgaaende Mandag Aften. Ærbødigst Redaktionen.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

61. AARGANG.

„Nordisk Ugeblad“ udgives af Ansgariusforeningen og udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader samt paa Ugebladets Ekspeditionskontor, Bredgade 69, 2. S. o. G. 1—4. Telef. Palæ 654. — Redigeret af Niels Hansen, cand. mag., Viggo Rothes Vej 14, Charlottenlund. (Træffes bedst Kl. 4—6 Efterm.) Telefon Helrup 657 y.

Nr. 12.

Søndag den 23. Mars.

1913.

INDHOLD: Smaa Indledninger. — Fædrenes Tro. — Om kirkelig Tolerance — Ansgarius-Bonifacius-Foreningen. — Litteratur. — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Aalborg. England. Belgien Rom. Australien. — Aarsberetning for Katholsk Ungdomsværn. — Et Ord til hver Dag. — Bekendtgørelser.

Smaa Indledninger.

158.

Glæder eder!

Læsestykke: Jeg minder eder, Brødre, om det Evangelium, som jeg forkyndte eder. . . , at Christus opstod paa den tredje Dag efter Skrifterne. (1. Kor. XV.)

Glæd dig, Jerusalem, og hold Glædesfest alle I, som elsker Jesus! Thi han er opstanden. Glæd eder I, saa mange, som før har sørget, da I hørte om Jødernes Frækhed og Uretfærdighed; thi han, som her blev saa skammelig behandlet af dem, er nu opstanden. Og ligesom Talen om Korset har været sørgelig, saa maa nu det glædelige Budskab være til Fryd for os alle. Sorgen maa forvandles til Glæde og Veklangen til Fryd; vor Mund maa fyldes med Glæde og Fryd for hans Skyld, som efter sin Opstandelse har sagt: »Glæder eder!« Thi jeg kender deres Sorg, som elsker Christus, i de forløbne Dage. Da vi talte om Døden og Graven, men ikke forkyndte noget om Opstandelsen, var vort Sind spændt paa at høre om det, vi ønskede. Opstanden er altsaa fra de døde han, som var fri i Døden og de dødes Befrier. Han, som til Spot var iført en Tornekrone for at øves i Taalmodighed, stod op og smykkede sig med Sejerskronen over Døden som et Diadem.

St. Cyrillus af Jerusalem († 386).

Fædrenes Tro.

(Af Hofjægermester Garth-Grüner.)

Midt i en af Danmarks minderige Egne ligger en stor og prægtig Kirke, under hvis Gulv katholske Konger og Dronninger, ja endog en af Kirkens Helgener er stedt til Hvile.

Her er den hellige Messe læst i Aarhundreder, herfra hørtes i den stille Nat Benediktiner-Munkenes fromme Sange, ud over Midtsjællands store Højslette. Her læstes Sjølemesserne over den Dronning, om hvem det i Folkevisen hedder: »Hun kom uden Tynge, hun kom med Fred, hun kom goden Bonde til Lise.«

Nu læses ingen Messe mere, nu høres ingen Toner af Kyrie, Gloria og Credo. Tabernaklet er tomt, den evige Lampe er slukket, og Kirkedøren er laaset.

Men højt op mod Himlen, til Beskuelse milevidt, hæver den gamle katholske Kirke sit mægtige Taarn som en tavs Protest mod den Uret, der i sin Tid blev øvet mod det danske Folk, da Kongen, til Landets Fordærv, for at komme i Besiddelse af Kirkens Gods, tvang Folket til at forlade deres Fædres Tro, den, det hang ved med hele sit Hjerte, berøvede det dets Præster og Skriftefædre og gav det Prædikanter i Stedet.

I tre Hundrede Aar har det danske Folk, ved Statens Love, været berøvet Adgangen til deres Fædres Tro, været berøvet Kirkens rige Naadegaver, dem, den fra Vuggen til Graven udøser over sine Børn. --

Men da sker det, at en Dag staar atter den katholske Kirke, i al sin Guddommelighed, i al sin Skønhed, midt iblandt Folket. Men Folket kender ikke mere sine Fædres Kirke, der nu staar som Gæst i sit eget Land. I dets Skoler lægges Kirken for Had, af dets Prædikanter benævnes den helst Pavekirken eller Romerkirken, at den kan blive end mere fremmed for Folket.

Mange er der, som af Glæde over deres lutherske Tro mener at kunne kritisere, raillere over, ja endog trække paa Skuldrene af den katholske Kirke, den de blot kender som et Vrængbillede, fordi de aldrig selv har haft moralsk

Mod til at sætte sig ind i dens guddommelige Lære, idet de ikke aner, at alt, hvad deres egen Kirke ejer af sandt, stort og smukt, er Smuler, tagne fra den katholske Kirkes Bord. Fordi deres menneskelige Religionsstiftere og »Reformatorer« har forkastet største Delen af Kirkens Sakramenter, mener de, at de selv og deres Børn vil være i Stand til at undvære disse. —

Mange er der ogsaa, som indser, at det er galt fat med deres egen Kirke, som mærker, at denne er uklar med sig selv, og som føler sig frastødt af den moderne Theologi, som udvikles der.

Men de ved ikke, at ethvert Rige, som er splidagligt med sig selv, skal forgaa, og de ved heller ikke, at der er et Sted, hvor den gamle Tro og den gamle Daab altid bliver og altid vil blive forkyndt, i den Kirke, som er indstiftet af Gud, og som vil bestaa, saa længe Jorden er til, fordi Gud selv har lovet at være med den til Verdens Ende. —

Og endelig er der mange, og det de fleste, som aldrig ofrer Gud en Tanke, undtagen naar de staar overfor en overhængende Fare. Naar denne er overstaaet, bringer de ham ingen Tak, men lever videre i Livets Slid eller Møje, Glæde eller Bekymring. Men for de fleste af disse indtræffer Perioder, først kortere, siden længere, hvor der føles en Tomhed og Træthed ved Livet, som i visse Øjeblikke ikke synes værd at leve.

For disse findes kun een Helbredelse, men den gives ikke ved menneskelige Midler eller i nogen protestantisk Kirke; thi om denne gælder, hvad den nidkære lutherske Præst A. Stöcker i sin Bog *Wach auf, evangelisches Volk!* med Vemod skriver: »Kirken (den protestantiske) bestaar som Institution, men den bevirker ingen Omvendelse.«

Gaa ind i den katholske Kirke, til den hellige Messe, som dine Forfædre har gjort det, og bøj som disse dine Knæ paa det Sted, som de vidste var helligt, og naar de sidste Toner af *Sanctus* og Lyden af Messeklokkens tredje Slag er forstummet, under Menighedens aandeløse Stilhed, bøj da ogsaa du dit Hoved for din Gud og bed ham give ogsaa dig den Naade at fatte den dybe Hemmelighed, den store Sandhed, som har givet Kraft og Styrke til den katholske Kirkes Tusinder af Martyrer og Helgener, som

stedse styrker og bevarer dens store Mænd og Kvinder, fra Paven til Ordenssøsteren, i Udøvelsen af deres guddommelige Kald og aldrig svigtende Kærlighedsgerninger, og som for alle Kirkens skrøbelige Børn er den største Trøst i Liv og Død.

Da vil du, som, før du traadte ind i Kirken, følte Livets Tømhed og Mørke, naar du atter træder ud af den, kunne se Solen skinne og høre Fuglene synge.

Men selv om der skulde times dig den Lykke at vende tilbage til dine Fædres Tro, vil du dog altid om den katholske Kirke sande den h. Augustinus' Ord: »Du evige Skønhed, altid gammel og altid ny, for sent har jeg lært dig at kende, for sent har jeg lært dig at elske.«

Om kirkelig Tolerance.

III.

(Sluttet.)

Ja, den almindelige religiøse eller kirkelige Fred, om hvilken vi beder hver Søndag, den kender vi Nutidsmennesker ikke mere til. Næppe er en ung Pige eller en Gymnasiast naaet at blive 17 Aar — saa opstaar der allerede Trostvivl, Uro og sjælelige Lidelser, som i hvert Fald ikke i den Grad behøvede at opstaa. Hvoraf kommer det, at saa mange iblandt de saakaldte »dannede« indenfor Kristenheden er raadville og udsatte for saa mange modsatte og skiftende aandelige Paavirkninger? Hvad gemmes der ikke af Bekymring nu til Dags i saa mangt et kristeligt Hjerte, der ser sig selv eller sine kære henfalden til Skepticisme angaaende Barndomstroen, Tvivl, der som Kræft hemmelig tærer paa det aandelige Eje?

Vi har ingen Inkquisition mere, og ingen straffes for at have ødelagt andre Menneskers Fred og Livslykke ved Angreb paa Troen, men vi har Galehuse og Fængsler og Sanatorier i voksende Antal. . .

Det er ikke Meningen at anbefale Inkquisitionen, skønt den er et af de mest bagtalte historiske Fænomener, men jeg mener, vi skulde være forsigtige med at bebrejde Midlaldalerens Myndigheder deres principielle Syn paa Tole-

rance i Forhold til Nutidens Krav paa Lykke og Fred. Tolerante i moderne Forstand var de ikke, men i bedste Forstand praktiske, selv om deres Organer i de enkelte Tilfælde ikke behøver at være fri for Paatale fra Historiens Domstol.

Dette er for Eksempel Tilfældet med Hekseforfølgelserne, som særlig ved luthersk Indflydelse blev saa udbredte i de nordtyske Lande. Ogsaa i Danmark har den Slags Haardhændethed ikke været nogen Pryd for den protestantiske Periode. I Køge raaber endnu Stenene om Huskorshistorien og Troldkvinderne, der havde forhekset Christian IVs Skibe. De levede ikke i Middelalderen!

Dette er ogsaa noget, der godt maa lægges Mærke til, naar man taler om, at Protestantismen eller Lutherdommen har været den religiøse Oplynings og Tolerances Bærer i Modsætning til den gamle Kirkes Intolerance. Intet er mere usandt. Endnu for kort Tid siden havde en bekendt Lærd i München, Historikeren H. Paulus, vist, hvor intolerante Luther, Calvin og Protestantismens Ophavsmænd i Holland og England var.*) Vi skal her ikke gentage de grove Ord, som den wittenbergske Reformator har brugt for at opfordre til Blodsudgydelse, eller pege paa det Regimente, Calvin førte i Genf, Henrik VIII og Elisabeth i England. Det overgaar langt, hvad der skete fra katolske Fyrsters Side den Gang. Ja, Carl den Femte viste ved mere end een Lejlighed en overordentlig Selvbeherskelse og moderne Tolerance overfor Folk, han dog maatte anse for at være Kirkens og Rigets Fordærvere.

Dette være sagt for at vise, at det, man nu til Dags kalder Tolerance, at forskellige Trossamfund lever Side om Side og ingen benytter sig af Tvangsmidler for at kue den anden Del — kun er Resultatet af de senere Tiders praktiske Krav og ikke i mindste Maade Protestantismens Fortjeneste efter Luthers Aand.

Tværtimod overalt, hvor der endnu lever noget af Luthers Aand, vil der tillige ulme et Had imod os Katholikker, en Uvillie, der giver sig Udtryk i en vis privat Intolerance. Men Gud ske Lov, det 16. og 17. Aarhundrede

*) Nik. Paulus: Die strassb. Reformatoren u. die Gewissensfreiheit. og flere andre Arbejder.

er forbi; og nu lyder overalt det smukke Ord: Tolerance, Frihed og Lighed o. s. v.

Derfor bliver det dog ved det gamle imellem Kirkens og Verdens Aand, og vor Frelasers Ord om, at Disciplene ikke er over Mesteren, og »har de forfulgt mig, vil de ogsaa forfølge eder« — staar ved Magt, selv om den ydre Fred tilsyneladende er garanteret i et Land.

Forfulgtes Præster og Ordensfolk i Danmark, i Sverige og England paa en Tid, hvor de romanske Lande stod højt i Kultur, og hvor den religiøse Fred bredte sin Velsignelse over dem — saa er det nu til Dags næsten omvendt. Og jager man Herrens Disciple ud fra det ene Land, gaar de til et andet og bidrager til Folkets Lykke ved at opdrage gode Borgere og gode Kristne.

Friheden er vor Kirkes bedste Jordbund. I fri Konkurrence slaar den alle de større og mindre Sekter før eller senere.

Derfor har vi Katholikker slet ingen Grund til at tale Intolerancens Sag. Nej, vi træder i Skranken for fuld Frihed for alle Konfessioner i det borgerlige Liv og accepterer i saa Henseende den moderne Udvikling.

Har man i gamle Dage fra vor Kirkes Side forfulgt anderledes troende, saa er det sket under andre Forhold, og vi bærer ikke Ansvar for det. Vi bærer kun Ansvar for det, vor Kirke lærer og vi nu gør, ikke for hvad Kirkens Mænd, som deres Samtids Mænd, for 3—4 Aarhundreder siden har gjort. Og Kirkens Lære om, at den er den »ene saliggørende«, siger kun, at den er den ene oprindelige af Frelseren selv indstiftede Organisation, der uden Brud med Fortiden roligt har udviklet sig og derfor er den ene legitime Kirke. Som saadan er den Ophav til alt, hvad der af kristelig Troslære er spredt i Verden, og frelles nogen paa det Grundlag, selv om han ikke staar i Kirkens synlige Samfund, glæder Kirken sig derover og modtager ham i de helliges Samfund i den triumferende Kirke. Kirken fordømmer ikke, hvor ikke Samvittigheden fordømmer. Derimod vilde Kirken opgive sig selv, hvis den ikke forkastede modsigende Troslærdomme og med en myndig Værdighed, med moderlig Autoritet, advarede imod Uklarhed, Halvhed og Fejghed i Trossager.

en kontant Pengesum, der aarlig uddeles til de mest trængende Menigheder i Danmark.

Derfor siger vi til enhver af vore Trosfæller her i Landet: naar du har betalt din Kirkeskat, og du derudover har Lyst og Evne til at støtte den danske katolske Kirke, saa *giv en Gave* til Ansgarius-Bonifacius-Foreningen. Du ved maaske ikke, hvor du skal aflevere den, men du gaar aldrig fejl ved at *gaa til din Sognepræst* med den. Hvis du vil yde et mindre maanedligt, kvart-, halv- eller helaarligt Bidrag, saa *meddel ham det*, og Beløbet vil blive afhentet hos dig.

Du vil maaske give et Bidrag til den nylig indviede Kirke i *Silkeborg*, til den projekterede Kirke i *Roskilde* eller paa *Nørrebro*. Giv Pengene til os, og de vil komme rette vedkommende i Hænde.

Du kan ogsaa støtte Foreningen ved at støtte dens Samlerafdeling, der med Glæde modtager: Frimærker, gl. Mønter, Metaller, saasom gl. Sølv, Messing, Bly, Tin, Flaskekapsler, Staniol, gl. Gummi m. m.

Naar du støtter Ansgarius-Bonifacius-Foreningen, *saa letter du vor højærværdigste Biskop hans tunge Byrde* og gavner dig selv.

Derfor, kære Trosfælle, ræk os en hjælpende Haand. Vi modtager med Tak saavel den velhavendes som den fattige Enkes Skærv.

Men vi modtager mindst ligesaa gerne din Hjælp gennem Bønnen. Bed daglig et *Fader vor* og et *Hil dig Maria* for Foreningen og den lille Bøn: *Hellige Ansgar, bed for os, Hellige Bonifacius, bed for os* — og det er vort sikre Haab, at Guds Velsignelse ikke udebliver.

København, den 11. Marts 1913.

Vikariats-Komiteen:

A. Neuvel,
Formand.
Jos. L. M. Hoffmann,
Kasserer.

H. Gamèl,
Sekretær.
A. V. Günther,
Revisor.

Litteratur.

Theodorets Kirkehistorie, oversat af C. H. Muus.

Forrige gang, jeg havde fat på denne bog, véd jeg ikke hvordan, men jeg kørte hurtig træt og fik intet ud af den. Nu kom den igen frem, og sjælden har jeg mere slugt nogen bog. At sige, hvem der vil more sig og få sig en latter eller et rigtigt grin, gør naturligvis bedre i at tage Carl Møllers »På farten« for sig, og hvem der søger første rangs æstetisk nydelse, skal hellere søge den i »Æ Bindstow«; for af den slags byder Theodoret intet, og hans oversættelse har ikke gjort det bedre.

Hvem der har kendt den gamle ærværdige bibliothekar Muus, genkender ham straks i hver dansk linje. Sproget er selvfølgelig ikke upåvirket af hans lange landsforvisning for troens skyld. Det er spækket med ord og vendinger, som den argeste vildtysker ikke kunde levere mere oplivende. Og tungt går han i gamle Grundtvigs fedtlæderstøvler, så sinkerne drøner mod gulvet.

Men indholdet! Overvældende, begejstrende, åndeløst spændende!

Begejstrende er nu ellers et mærkeligt udtryk, for ved første øjekast er det nærmest en ubehagelig dukkert.

Vældige magter tager livtag, og den synes oftest ligge under, som vi helst så ovenpå.

Det er martyrernes kirke, som stiger op af katakomberne. Dens invalider færdes endnu for vore øjne. Sejren er vunden. Den romerske statsmagt, historiens mest imponerende, har bedet om fred; Constantin har sagt ordet, men tiden har gjort det til en nødvendighed. Man kommer uvilkaarligt til at tænke på Bismarck.

»Fred, fred!« jubler det fra alle kanter, men der er ingen fred og bliver vel aldrig. Statsmagten, der hidtil var fjenden, er nu bleven beskytter og vil af al magt være herre. Det er en vending, som kirken ikke er forberedt på, en kampmåde så ny som Gustav Adolfs i Trediveårskrigen, og kirkens kampprøvede kolonner er ikke indekserede deri. Uhyggelig mange, sørgeligt at sige især iblandt bisperne, misforstår det aldeles og tror, det er parademarsj.

Og så træder i samme alleruheldigste nu en ny magt ind på kamppladsen, oldkirkens farligste kætteri, resultatet af dem alle, Arianismen.

Som det senere gik i reformationstiden og som en lille musikalsk coda med gammelkatolikkerne, tages den øjeblikkelig for klingende sold i statens tjeneste. Stats-

magtens brutale kamp har pludselig fået idealer og kætte-riet magtmidler, som det bruger med en frejdighed, der jo også kendes fra senere tider; parallelterne ligefrem påtvinger sig selv. Af hver linje råber råheden til himlen, og himlen har gode stunder. Ak, den har! Men den sover ikke, slår heller ikke på tromme.

Stille, næsten uhørlig ordner den sine skarer, ofte få som Gideons, men med fakler i krukken. Og stille, næsten usynlig indtager høvedsmanden sin plads i kampen. Det er vel nok det mest lærerige i bogen. Først ser man uvilkaarlig til alle sider og spejder: hvor er Rom? Theodoret er orientaler, og endnu den dag i dag er Rom sjældnere fremme for en orientalers bevidsthed end for vor, hvor fast stilling det end har i hans tro. Og se, dér er Rom, anerkendt som øverste krigsherre af alle rettroende og, selv om de snerrer som arrige hunde, af de vrangtro. Derfra lyder det forløsende ord uden bram og fagter; der har retten sin faste borg og sandheden ly; og retten vær-ges som ved et moderbryst, og sandheden forsvares med allerblankeste klinge.

Men jeg vil ikke misbruge Ugebladets trange husrum til et resumé af hele bogen, kun søge at vække appetit.

Og derfor kun tilføje, at den, der i historien mest har sans for store personligheder — og det er ingen ilde smag — gør en rig høst i Theodoret. Der er paverne Julius og Liberius, der er den gamle ærværdige Hosius af Cordova, der er Hilarius af Poitiers, der er munkepatriarken Antonius, som »ikke finder flere fjender i Alexandrien, end han paa bjerget har djævløse at kæmpe med«, og der er frem for alt og frem for alle hans discipel Athanasius. Stoltere skikkelse har historien ikke at opvise, et hjerte som et tempel, en forstand som et lys og en ryggrad som den kraftigste eg i guds skov. Og så det humør og den stil og den ro, hvormed han går fjenderne i møde og går i landflygtighed og kommer hjem igen og atter ud, om så »det gjaldt vort hoved,« altid den samme fredelskende og kamplystne, blide og ubøjelige, beundringsværdige hellige Athanasius, guds Søns ridder.

Kan jeg ikke friste en og anden til at gøre hans nærmere bekendtskab? Jeg véd, han vilde for en gangs skyld takke — —

Johs. Frederiksen.

Pföülf: P. Moritz Meschler. 1830—1912. (Herder, Freiburg im Breisgau. 1913. 40 Sider. 40 Pf.)

Af den bekendte gamle Jesuitpater Meschler har en af dennes Ordensbrødre nys udsendt en velskreven og fornøjelig Livsskildring. Pater Meschler, der af Nation var Schweizer, tilhørte over 62 Aar Jesuiterordenen, hvor han

beklædte en lang Række Tillidshverv som Rektor, Novicemester, Provincial, ja endog 14 Aar som Raadgiver for Ordensgeneralen i Rom, indtil han i Fjor afgik ved Døden i Exaeten i Holland. For den store Almenhed vil P. Meschler mest være bekendt som Forfatter til en stor Mængde meget afholdte Opbyggelsesskrifter, f. Eks. Bogen om den h. Aloysius, Vor Herres Jesu Christi Liv i Betragtninger, Den hellige Pintsefests Gave, o. s. v. P. Meschlers Styrke som Forfatter var den Klarhed, Ædruelighed og dybe Fromhed der prægede hans Skrifter. N. H.

The Catholic Review. Edited by The Bridgeline Fathers. (January 1913. 6 d.)

Birgittinernes Kvartalskrift i London, der efter Anmodning straks blev tilstillet Ugebladets Redaktion tilligemed et meget imødekommende Brev fra Birgittinerpateren Benedict Williamson, fremtræder som et fint udstyret, 64 Sider stort og indholdsrigt Tidsskrift. Det er anden Aargang af Tidsskriftet, der er begyndt med dette Nummer, og dets Formaal er Udbredelsen af dogmatisk, asketisk og mystisk Theologi. Biskop John S. Vaughan har skrevet den første Artikel, der behandler den anglikanske Kirkes dristige Paastand, at den er en Fortsættelse af den gamle katholske Kirke i England. Der findes end videre forskellige Digte, blandt andet en Hymne til Jesu Hjerte af Ærkebiskop Bagshawe. Pater Benedict, der er Leder af den nye Virksomhed i Earlsfield i London og overhovedet af Birgittinerordenens Genopvækkelse, skriver om Kirkens indre Konstitution. Andre interessante Artikler om Forholdene i Belgien og Amerika findes ogsaa. — To Trykfejl som Simon Magnus i Stedet for Simon Magus og Luis Colomba i Stedet for Luis Coloma burde været undgaaet. N. H.

Der Aar. Illustrierte Monatsschrift für das gesamte katholische Geistesleben der Gegenwart. (4 Mk. pr. Kvartal. Friedr. Pustet, Regensburg og Rom.)

De tre sidste Hæfter af det fortræffelige illustrerede Maanedsskrift bringer os særdeles værdifulde Bidrag.

I Januarhæftet gør *P. Th. Witzel, O. S. F.*, os nærmere bekendt med en af Pave Pius X' mest velsignelsesrige Institutioner, det i 1909 oprettede romerske Bibelinstitut. Dets Formaal bestemmes i det pavelige Stiftelsesdokument saaledes, at det skal uddanne katholske Lærde, som, udrustede med Nutidens videnskabelige Hjælpemidler, paa en værdig og frugtbringende Maade kan forklare og forsvare den h. Skrift. Derfor skal der 1) holdes Forelæsninger over alle de forskellige Grene af Bibelvidenskaben med dens mangfoldige Hjælpevidenskaber, 2) indrettes et

righoldigt Bibliotek med de nødvendige videnskabelige Værker og Tidsskrifter, og 3) udgives videnskabelige Arbejder til Bibelstudiernes Fremme og Bibelens Forsvar. Det kan ikke andet end opfylde os med Glæde at se, at vor hellige katholske Kirke, mod hvilken Protestanterne saa ofte har rettet den uretfærdige Bebrejdelse, at den tilsidesætter den h. Skrift, paa en saa praktisk og virksom Maade udruster sine Theologer til at forsvare Bibelen netop i vor Tid, da protestantiske Theologer i Hobetal gaar over til Bibel-fjendernes Lejr. Med stor Interesse betragter man de smukke Billeder paa Bibelinstitutets Façade, dets prægtige Solennitetssal, dets herlige Bibliotek, Forhallen til det interessante Bibelmuseum o. s. v. Og vor Taknemmelighed mod vor Hellige Fader og vor Anerkendelse for Institutets særdeles dygtige og energiske Leder *P. Leopold Fonck, S. J.*, vokser, naar vi erfarer, at Biblioteket nu efter kun tre Aar allerede tæller 20000 Bind udvalgte Fagskrifter og over 350 Tidsskrifter, naar vi hører, at fagdannede Professorer holder Forelæsninger ikke blot over forskellige Bøger af Gamle og Ny Testament, over Bibelstudiernes Methode og Palæografi, over bibelsk og assyriske Arkæologi, Historie og Geografi, men ogsaa over alle for Bibelstudierne vigtige Sprog, bl. a. Assyriske, Arabiske, Aramaiske, Koptiske m. m., og naar vi endelig ser, at der allerede fra Institutets Professorer foreligger flere lærde Arbejder, f. Eks. et Lexikon for det sumeriske Sprog, en Udgave af Hammurabis Lovbog i Kileskrift med Oversættelse og Ordbog og et Skrift over Gamle Testamentes Kronologi i de babyloniske-assyriske Monumenters Belysning.

Ogsaa en Artikel om Neapolitanske Blodundre glæder en særlig, naar man lægger Mærke til, hvorledes her en Fagmand (*Prof. Isenkrahe*), som paa selve Stedet har foretaget sine Undersøgelser, giver en grundig og saglig Kritik af Dr. Müllers af mig paatalte overdrevne Kritik af Januarius-Underet.

Læsere, som holder af historiske Fremstillinger, vil med Spænding følge *Dr. O. Denk's* Historisk-strategiske Studie om Napoleons russiske Felttog med de interessante geografiske Kort til Kampene ved Moskwa og Beresina, en Plan over Byen Moskwa i 1812 og flere Illustrationer til de bekendte blodige Kampe. Men mindst lige saa stor historisk Interesse frembyder vel i Martshæftet et længere Indlæg om Albanien og det albanesiske Spørgsmaal af *Dr. E. Schulz*, idet Forfatteren fører os fra Albanenserfolkets Forfædre, de ældgamle Pelasgere, ned over Aleksander den Store og Pyrrhus til Folkevandringens Tider og Slavernes Fremtrængen paa Bal-

kanhalvøen, saa til de tyrkiske Erobringstog og deres midlertidige Standsning ved den store kristne Helteskikkelse, den u dødelige Skanderbeg, endelig gennem Albaniens sidste sørgelige Tider, efter hvilke nu endelig Befrielsens Time synes at stunde til.

Meget belærende er Februarhæftets Konfessionelle Fordomme ved den amerikanske Unions Vugge af *Urban Zurburg*, som leverer slaaende Beviser for de blindeste Fordomme og det mest fanatiske Had mod den katholske Kirke.

Under Titlen: Slutningsbind af Grisars Luther giver *Dr. Luz Pfleger* et Resumé af denne Bogs rige Indhold og Hovedresultaterne til den rigtige Bestemmelse af Luthers Virksomhed og afviser tillige den overdrevne Betydning, man har villet tillægge Luther paa visse Omraader, hvor den objektive nyere Forskning viser os ham i en ganske anden Belysning. Han kalder med fuld Føje Grisars store Lutherbiografi i de tre tykke Bind et af de mest fremragende historiske Værker, som i det sidste Aar er fremkommet i Tyskland.

Paa kirkehistorisk Omraade giver *Prof., Dr. W. Kosch* i Artikelen Det katholske Tyskland siden Udgangen af det 18. Aarhundrede bl. a. højst interessante Oplysninger om Illuminaternes hemmelige Selskab og deres Stifter, Prof. Weishaupts skæbnesvangre Virksomhed i Bayern.

Mindre solidt synes os *Dr. H. Meyers* Indlæg i Marts hæftet: Naturvidenskabelige og filosofiske Tanker til Descendenslæren; her tillægges visse nyere Bevisforsøg en Betydning, som de slet ikke har.

Særlig Interesse vil dog den konverterede Maler *Momme Nissens* Artikel i Martsnummeret kunne paaregne hvilken bærer Overskriften: Julius Langbehn, Rembrandt-Tyskeren. Det er en kort Levnedsskitse af den berømte danskfødte Konvertit (født 1851 i Haderslev). Det glæder os at se Portrættet af den Mand, hvis aandfulde Bog: Rembrandt som Opdrager — Af en Tysker vakte saa umaadelig Opsigt, at den i Løbet af to Aar omtrent fik 40 Oplag. Men mere glæder det os se denne høje, ædle Aand i alvorlig Søgen efter virkelig Skønhed, Renhed og Sandhed mere og mere drages hen til Christus, den eneste, den evige Sandhed, indtil han endelig (i Aaret 1900) finder denne helt og udelt i hans ene, hellige, katholske Kirke.

Selv efter de faa her givne Prøver vil man finde det velbegrundet, at man er Forlaget taknemmelig for disse tre Hæfters rige og værdifulde Indhold.

A. Br.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. *Rosenkranskirken*s Beretning over Indtægter og Udgifter for 1912 er i disse Dage udkommen. Kirkeskat, Skolepenge, Kollektur og lign. har udgjort c. 3500 Kroner. Paa Grund af den store Byggegæld er Underskuddet des værre endnu stort. I Aarets Løb har Sognet haft den store Glæde at modtage 7000 Kroner af det nysoprettede »Hoffmann og Hustrus Legat«. Kirkeskolerne for Dreng og Piger har hver været besøgt af 120 Elever. Josefssøstrenes franske Pigeskole har haft 190 og Assumptions-Søstrenes højere Pigeinstitut 17 Elever. Fortegnelsen over Bidragydere af Kirkeskat omfatter næsten 200 Navne.

— *Ungdomsværnets* Aarsmøde Onsdag den 12. Marts i Citys Lokaler havde samlet en stor Tilhørerskare, der med Interesse fulgte Hr. Mogens Ballins Foredrag om Opdragelse. Aarsberetningen, der er gengivet andet Steds i Bladet, gav ikke Anledning til nogen Diskussion, skønt der blev givet Lejlighed til at stille Forespørgsler. Udfaldet af Lodtrækningen har allerede været bekendtgjort i forrige Nummer af Ugebladet.

Aalborg. Menigheden her har lidt et uventet Tab ved Etatsraad, Direktør C. Langers Død. Han var født i Freudenthal, Østrigsk Schlesien, den 1. Marts 1851. Efter at have lært Væverfaget følte han Trang til Udvidelse af sine Kundskaber og rejste til fremmede Egne. Efter kort Tid naaede han ved ihærdig Flid en selvstændig og ansvarsfuld Stilling. I Hannover, hvor han lærte sin Hustru at kende, overtog han en Stilling som Mester. Fra Hannover drog han til Ribe, Odense og Aalborg, hvor han i 1883 begyndte et Væveri i Nyhavnsgade, senere paa Søndergade, indtil han i 1895 grundlagde den nuværende Fabrik, som kort Tid efter omdannedes til et Aktieselskab »De forenede Textilfabrikker i Aalborg«. Hele hans Liv bar Præg af Flid, Viljestyrke og Energi. Han døde efter et kort Sygeleje den 7. Marts 1913, styrket ved Kirkens Sakramenter, paa Kamillianerklinikken i Aalborg. Hans Hustru er allerede gaaet forud for ham i Døden den 9. November 1909. Han efterlader sig tre Børn, en Broder og to Søstre. Om hans Begravelse hedder det i Dagbladene fra Aalborg: Begravelsen foregik i Formiddags fra den katholske Kirke, hvortil der var udstedt Indbydelseskort til de ca. 150 Personer, det lille Rum kan huse. Her saas Biskop Chr. Møller, Stiftsprovst Jacobi, Herredsfoged Ahlefeldt-Laurvigen og en udsøgt Repræsentation for Byens Handels- og Haandværkerstand, Læger, Sagførere m. fl., samt den katholske Menigheds kendte Navne, navnlig mange Damer og Fami-

liens nærmeste Venner. Sørgehøjtideligheden indledes med den for katholsk Jordfæstelse almindelige Sjælemesse, der for de fleste af Følget var ukendt, men som er af stor Skønhed og gør stærkt Indtryk paa Tilhørerne. Vekselsangen mellem Præsten og Koret førtes udelukkende paa det latinske Sprog, men der uddeltes et Hæfte, hvori Teksten stod Side om Side paa Latin og Dansk, saa Tilhørerne let kunde følge med under den lange Messe. At Præsten foran Alteret indviede Brødet og Vinen til Jesu Legeme og Blod og derefter nød dette, alt efter katholsk Ritus for Begravelser, var ligeledes for de fleste noget, man ikke før havde set eller vidste skulde ske, men det gjorde det hele end mere højtideligt. Efter at Sjælemessen med de derunder hørende Ceremonier var til Ende, blev Salmen: »Naar min sidste Stund oprinder« afsunget, og derpaa holdt Pastor Sassen en kort Tale:

Som Tekst oplæste Præsten Beretningen om Lazarus' Opvækkelse og fremholdt særlig i Talen Jesu Ord: Jeg er Opstandelsen og Livet, hvo som tror paa mig skal leve, om han end dør. Et Menneskes Liv er fuldt af Smerte, udtalte Pastor Sassen. Men gives der da ingen Trøst i den Smerte? Der maa gives, og der gives Trøst. Det kristelige Haab er Salven for vore Saar, det er Stjernerne i Nattens Mørke. Dette skal være en Trøst for alle dem, der sørger ved denne Baare, at hver den, som tror paa Jesus Christus, skal leve, om han end dør. Det er et lykkeligt Liv, her er afsluttet, om end Skyer ofte har formørket Livet for afdøde. I sin blomstrende Ungdom kom han til det gæstfri Danmark og dannede et Hjem. Han har kendt baade Fattigdom og Overflod, og ofte har Sorgen ramt ham, ikke alene de daglige Smaasorger, men stor Hjemmets Sorg. Men naar vi mindes, at han ikke lod sig besejre af disse Sorger, men var stærk og tilidsfuld, saa maa det indrømmes, at det var et lykkeligt Liv, afdøde levede. Vor afdøde Ven havde et medlidende Hjerte, han vilde gerne gøre godt i det stille og brød sig ikke om Menneskers Ros. Hans Liv prægedes af Energi og trofast Arbejde, derfor lykkedes det ham at oparbejde en meget stor Virksomhed og skaffe Arbejde til mange. Det skal ogsaa vidnes, at afdøde paa sit Dødsleje sagde, at han vilde dø, som han havde levet: som katholsk Kristen, og han anraabte Herren, som hørte hans Bøn, saa vi tør tro, han er gaaet ind til sin Herres Glæde. Taleren bragte afdøde en varm Tak fra hans nærmeste Familie og den øvrige Slægt, fra hans store Venskare og fra de mange, der havde været i hans Brød. Pastor Sassen sluttede med Bøn om Herrens Trøst for de efterlevende, at de maatte blive faste i Troen paa den glædelige Opstandelse.

Efter Talen var der Kor- og Vekselsang, og sluttelig blev Salmen »Tænk, naar engang den Taage er forsvunden« afsunget. Saa blev Kisten baaren ud og sat paa Ligvognen, og det store Ligtog satte sig i Bevægelse. Foran Ligvognen gik Præsten og seks Dreng, barhovedede og iførte lange, sorte Kiler og hvide Slag, og en af disse bar, højt hævet, et forgyldt Kors. Efter Ligvognen gik nærmest Regimentsmusikken, som blæste Koraler hele den lange Vej

fra Kirken ud forbi Tekstilfabrikken og til Kirkegaarden. Ogsaa ved Jordspaaastelsen iagttoges helt ud de katolske Ceremonier, bl. a. svingede Præsten Krucifikset over Graven og læste en kort latinsk Messe (vistnok næppe — *N. H.*).

England. Den interessante Masse-Konversion, hvorom der har været fortalt i de to sidste Numre af Ugebladet, har nu fundet Sted, og 56 protestantiske Benediktinere og Benediktinerinder har fundet Optagelse i den katolske Kirke. Den 5. Marts frembød Klosterkirken paa Øen Caldey et mærkeligt Skue. Efterat Munkene havde sunget Tertsen, traadte den katolske Biskop Mostyn af Menevia, ledsaget af sine Assistenten, Abbeden af Maredsous i Belgien og flere andre, ind i Koret, hvor Abbeden og alle Munkene knælede. Efter at *Veni Creator* var afsunget, aflagde de alle samtidig den katolske Trosbekendelse, hvorpaa Biskoppen optog dem alle i Kirken. De, der var til Stede, vidner, at det var et saa gribende Optrin, at Taarerne traadte dem i Øjnene, og at de aldrig vil kunne glemme det. De, som behøvede det, modtog saa betinget Daab af Biskoppen i Sakristiet, hvorpaa de alle fuldendte deres Skriftemaal, de allerede før, i Forberedelsestiden, havde begyndt paa. Efter at et højtideligt *Te Deum* var afsunget som Taksigelse, læste Biskoppen den hellige Messe og gav de nyoptagne den hellige Kommunion. Og den 10. Marts modtog endelig Caldey-Munkene i Fællesskab Firmelsens hellige Sakramente. Den 7., 8. og 11. Marts rejste Biskoppen og Dom Bede Camm til Benediktinerindernes Kloster, hvor der fandt lignende Begivenheder Sted som i det mandlige Kloster. Nonnerne synes langt længere end Munkene at have tænkt paa at ville konvertere. — Abbed Aelred vil gennemgaa sit Noviciat under Abbeden af Maredsous, der foreløbig har modtaget de to Klostersamfund som Oblater af St. Benedikt; under Abbedens Fraværelse vil Dom Bede Camm og Dom John Chapman lede Klosteret paa Øen Caldey. Baade juridisk og moralsk er Munkene personlig Ejere af Øen og Klosteret, saa de vil næppe faa særlige økonomiske Vanskeligheder i Fremtiden.

Belgien. Den belgiske Regering, hvis katolske Majoritet voksede saa stærkt ved det sidste Valg i Juni 1912, beskæftiger sig i dette Øjeblik med et nyt Udkast til Militærloven, som sandsynligvis om kort Tid bliver vedtaget. Indtil nu var det kun den ældste Søn i hver Familie, som skulde være Soldat; men Frygten for en eventuel Krig og Ønsket om bedre at bevare Neutraliteten er Grundene til, at det ny Udkast først og fremmest forlanger almindelig Værnepligt. Af Vigtighed er det at nævne, at det ny Udkast indeholder flere Bestemmelser, som sigter til bedre end før at bevare Troen og Moraliteten i den belgiske Armé.

Mange Officerer er Frimurere eller erklærede Religionsfjender, det kunde f. Eks. ske, at Soldaterne havde stor Vanskelighed ved at komme i Messe om Søndagen og gaa til Kommunion, naar de ønskede det. Moraliteten lod ogsaa meget tilbage at ønske, og Belgiens katholske Befolkning saa stadig med oprørt Stemning paa denne beklagelige Tilstand. Førsteministeren, Baron de Broqueville, har allerede sendt et Cirkulære til alle fremtidige Underofficerer, hvori det forbydes dem at tage Del i Frimureriet, og den ny Lov garanterer fuldstændig Respekt for Hærens Tro og gode Sæder.

Rom. Den Hellige Fader har været angrebet af Forkølelse, hvortil som Følge af Vejrforandringer Gigtsmerter ogsaa traadte. Hele Sagen har dog været af liden Betydning, og Avisernes talrige Meddelelser har som saa ofte før været overdrevent allarmende. Naar et enkelt Hovedstadsblad endog taler om den nye Pave, hviler saadan Snak kun paa den allervildeste Fantasi. Derimod er Pavens Generalvikar i Rom, Kardinal Pietro Respighi, alvorlig syg, og i alle Kirker i Byen Rom er der indlagt en særlig Bøn for den syge Overhyrde. Forrige Søndag modtog Kardinalen de sidste Sakramenter. — Man venter i Anledning af de konstantinske Mindefester mindst 70 Pilegrimstog til Rom i dette Aar.

Australien. Den katholske Forening i Staten Victoria, hvilken nu omfatter 400 Underafdelinger med ialt 30.000 Medlemmer, har optaget det vigtige Spørgsmaal om katholsk Opdragelse. Foreningen har krævet, at der skal nedsættes en kongelig Kommission til Undersøgelser af hele Statens Undervisningsvæsen. Dette Spørgsmaal er jo løst tilfredsstillende i mange andre Lande, hvorfor de mener, det ogsaa maa kunne løses i Australien, hvor alene over 40.000 Skolebørn uddannes og opdrages i Staten Victorias katholske Skoler. Derved sparer den katholske Kirke Staten for en aarlig Udgift paa henved 5 Millioner Kroner, hvilke Penge man nu for en Del vil prøve paa at faa erstattet fra det hele Samfunds Side.

Aarsberetning for Katholsk Ungdomsværn.

1/3 1912 — 1/3 1913.

1912—13 har været et godt Aar for Katholsk Ungdomsværn. Medlemsantallet er steget fra 233 til 268 Familier, Indtægten har været god og Virksomheden endog særdeles god.

Vi betragter det stadig som Værnets Hovedopgave at bevare Kontakten mellem Kirken og de unge.

For at lette denne Kontakt er der anlagt et Seddelkatalog over alle de unge Mænd og Kvinder, der er udgaaet fra Københavns katolske Skoler og født i 1890 eller senere. Dette Katalog agtes naturligvis fortsat.

Med Hensyn til de tre Aargange, der har forladt vore Skoler siden Ungdomsværnets Oprettelse i 1910, er der slaet ind paa Besøg i Hjemmene. Det Medlem, der har aflagt disse Besøg (i alt over 100), takker for den gode Modtagelse, han har faaet. Den ved Besøget i Hjemmet iværksatte Forbindelse søges vedligeholdt ved Tilsendelse af Tryksager og anden Opmærksomhed.

Bekendtskabet mellem Værnet og de Børn, der forlader Skolerne, er atter søgt tilvejebragt ved en Ungdomsfest i Maj Maa-ned. Af 78 indbudte mødte 56 med deres Forældre; 13 var fraværende af kendte Grunde. Festen var denne Gang meget vellykket, men forløb iøvrigt som ellers med Sang, Taler og Servering af Kaffe. Ungdomsfesten vil fremdeles blive afholdt i denne Form; der indbydes til den fra nu af alle de af vore unge, der i det Aar, Festen holdes, fylder 14 Aar inden 1. November.

En Novitet til Kontaktens Bevarelse var i Aar »de katolske Rundskuedage«. Under Ledelse af Fru Feuerlein og Hr. Lærer Johnsen er Drengene og Piger fra Skolernes øverste Klasse to Gange bleven ført omkring i nogle af de mest fremragende katolske Institutioner i København og Omegn. Disse Forevisninger havde Karakter af fornøjelige Udlugter og skal fortsættes.

Som man vil vide, er Katholsk Ungdomsværn foreløbig ikke virksomt uden i København og Omegn. Da det imidlertid lige fra Begyndelsen har været Meningen, den skulde blive en Landsforening, har vi ment at burde tilbyde Provinserne vor Hjælp med Hensyn til den Ungdom, der derfra kommer her til København. En Henvendelse til Provinsbyernes Sognepræster i dette Øjemed er sket ved Juletid.

Til Trods for, at Ungdomsværnet har vundet stor og uventet Tilslutning, er Midlerne jo dog kun smaa i Forhold til, hvad man kunde ønske at gøre for hver enkelt af de unge. Ikke desto mindre er der dog ydet nogen personlig Hjælp, og der er indenfor Raadet overvejende Stemning for at fortsætte dermed. Det skal dog her betones, at Hjælpen altid gives til den vedkommende unge Mands eller unge Piges *Uddannelse*, altsaa som Regel ikke til Beklædning ell. lign., medmindre en saadan Hjælp er paakrævet netop i Uddannelses-Øjemed. — I Forbindelse hermed skal det nævnes, at vi i Febr. d. A. modtog *en større Sum*, der skulde gaa til en ung Mands Videre-Uddannelse. Der meldte sig 7 Ansøgere til dette Stipendium. Stiftelsen af saadanne Stipendier maa siges at være i høj Grad ønskelig og efterlignelsesværdig.

Sangbogen *Sursum corda*, der er udgivet af Ansgariusforeningen og redigeret af Medlemmer af Ungdomsværnet, er bleven udsolgt i Aarets Løb, men udkommer snart i 2. Oplag. Til dette 2. Oplag har Værnet givet et Tilskud, for at Bogen stadig skal kunne sælges for 50 Øre. — *Melodierne* til *Sursum corda* er mangfoldiggjort af P. Bannwart i 100 Eksemplarer; for at undgaa Kollision med Loven om Kunstner- og Forfatterret kan disse Melodibøger dog kun erhverves ved Indmeldelse i Sangforeningen *Sursum corda*.

Til Den katolske Højskole har Ungdomsværnet givet et Tilskud, svarende til det Antal unge, der Aaret forud havde deltaget i Højskolens Møder.

Der er bleven fortsat med Friluftsmøderne i Dyrehaven, hvilke Møder dog i Aar led stærkt under den vaade Sommer.

I Løbet af Aaret er der særlig kommet Fart i Bevægelsen for Absalons Gaard. Sidste Aarsmøde sluttede med et Lot-

teri i dette Øjemed. Et Forslag om at skaffe Indtægt ved at organisere en *Fødselsdagslykønskning* vandt ikke Bifald i Raadet, derimod enedes vi om at lade *Mærker* og *Brevkort* med Clemmensens Tegning trykke, og Salget af dem har været en god Forretning. Der er ogsaa indkommet en *Del Gaver*, navnlig en større kontant Indbetaling. Særlig glædeligt er det, at en Del unge har slaaet sig sammen og sat en *Bøsseindsamling i Hjemmene* i Gang. Hvad selve Tanken om en Foreningsbygning for katolsk Ungdom (og for alle Hovedstadens Katholikker) angaar, saa er de fremsatte Anker ikke svære at imødegaa. Det er dog en ret naturlig Ting, at Katholikkerne her i Byen har *deres eget Foreningshus*, og det, at man kan blive ked af en Ting ved ofte at høre den nævne, er intet Bevis mod dens Fortræffelighed. Ungdomsværnet har blandt sine Formaal det at tilvejebringe »gode, tidssvarende Lokaler« for Ungdomsforeningerne; deraf følger, at Tanken om »Absalons Hus« er os sympatisk, og at vi ønsker, de maa faa Ret, der siger, at Huset vil blive bygget i en ikke altfor fjern Fremtid.

Tilbage staar saa endnu kun at rette en Tak til alle dem, der har stillet deres Kræfter og Midler i Ungdomsværnets Tjeneste i det forløbne Aar. For ikke at komme til at forbigaa nogen skal denne Aarsberetning ikke nævne Navne. Der er gjort meget Arbejde, aabenlyst og i Stilhed. Til enhver især af de bidragsydende og arbejdsynde rettes en hjertelig Tak, der skal bøde paa, hvad der i Øjeblikkets Hast maatte være overset.

Til alle Ungdomsværnets Medlemmer er der udsendt et trykt, detailleret Regnskab.

Mariakongregationen for Mænd afholder ikke Møde Torsdag d. 27. Marts.

---

3 Tokronestykker

er til Salg hos Redaktionen til Fordel for en Kirke i Nakskov (se Side 174).

Husk at *Ansgarius-Bonifacius Samlerforeningen* samler paa: Frimærker, gl. Mønter, Sølvpapir, Gummi, uldne strikkede Klude, Metaller, (saasom Flaskekapsler), Cigarkasser o. s. v.

Elisabethforeningens Basar.

Palmesøndag.

Lodtrækningen om Gevinsterne fik følgende Udfald:

Gulvtæppet	164
Tasken	77
Baby Dukken	234
Dukke Lise	47
Dukke Alma	113
Skibet	50
Hestetømmen	39

F. S.

Generalforsamling.

Aktieselskabet *Varden* afholder sin ordinære Generalforsamling paa Aktieselskabets Kontor, Kong Georgs Vej 35, København, F., Mandag den 31. Marts Kl. 8½ Aften.

- Dagsorden: 1) Beretning og Regnskab.
 2) Valg af Bestyrelse.
 3) Valg af Revisorer.
 4) Eventuelt.

A. C. Onsdag den 26. Marts Kl. 8½ Aften holdes Møde i Søvavil-lonen. Arkivsekretær *West* holder Foredrag om Palæografi.

Kirkelig Kalender.

23. Marts. Paaskesøndag.	30. Marts. Hvide Søndag.
24. — 2. Paaskedag.	31. — Mandag. Marias Bebudelse.
25. — Tirsdag. 3. Paaskedag.	1. April. Tirsdag. Ferialdag.
26. — Onsdag. Oktavdag.	2. — Onsdag. Josephs Ihukommelse.
27. — Torsdag. Oktavdag.	3. — Torsdag. Ferialdag.
28. — Fredag. Oktavdag.	4. — Fredag. Isidorus, Biskop og Kirkelærer.
29. — Lørdag. Oktavdag.	5. — Lørdag. Vincents Ferrerius, Bekender.

Et Ord til hver Dag.

23. *Marts.* Søg det, som er oventil, hvor Christus sidder ved Guds højre Haand.
(Col. III).

24. *Marts.* Dig vandrer jeg saa gerne med, opstandne Jesus milde.

25. *Marts.* Jesses Kvist har sat Blomst, en Jomfru har født ham, der er Gud og Mand.

26. *Marts.* Grundvolden for Guds Omsorg for os er ikke

vor Værdighed, men hans Barmhertighed.

27. *Marts.* Lad os nu gøre det, som vi i vor Dødstime vilde ønske, vi havde gjort.

28. *Marts.* En værdig Kommunion er den højeste Form for Bøn og den hurtigste Bøn-hørelse af Bøn.

29. *Marts.* Ak, min kæreste Herre Jesus, hvor lidt har jeg ikke hidtil gjort for dig!

Den katolske Højskole.

Møde Tirsdag d. 25. Marts Kl. 8 Aften.

Johan Johnsen: Ærkebiskop Eskil II.

Nr. 88 og 42 i *Sursum corda* synges.

Hotel Dannevirke, Studiestræde 38, **2den Sal.**

Jesu Hjertes Kirke.

Fra Søndag d. 30. Marts er der paa Søn- og Helligdage Kl. 7^{1/2} Aften Andagt (uden Prædiken).

Unio. Næste Møde Onsdag den 26. Marts (ikke som tidligere bestemt Fredag d. 28. Marts.)

Kirkelys.

Ligesom i Fjor vil der Paaskesøndag under Messerne i St. Ansgars Kirke, Rosenkranskirken, St. Annæ Kirke og St. Andreas Kirke i Stedet for den sædvanlige Kollekt blive foranstaltet en offentlig Indsamling til Bestridelse af Kirkernes Udgifter til Lys.

Om **Gudstjenesten i Paaskedagene** fandtes Meddelelse i forrige Nummer af Ugebladet.

Fastealmisse.

De troende mindes om, at de paabudte **Fastealmisser**, som er forpligtende for alle uden Hensyn til, om de har været dispenserede for Fasten eller ikke, maa være nedlagt i de dertil opstillede Bøsser senest 2den Paaskedag.

Pige søges.

En villig og paalidelig ung Pige, som eventuelt kan ligge hjemme, kan faa Plads fra 1. April eller 1. Maj. Skriftlig Henvendelse til Fru Translatør Sarrild, N. Farimagsg. 72^a. K.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

61. AARGANG.

„Nordisk Ugeblad“ udgives af Ansgariusforeningen og udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader samt paa Ugebladets Ekspeditions kontor, Bredgade 69, 2. S. o. G. 1—4. Telef. Palæ 654. — Redigeret af Niels Hansen, cand. mag., Viggo Rothés Vej 14, Charlottenlund. (Træffes bedst Kl. 4—6 Efterm.) Telefon Helrup 657 y.

Nr. 13.

Søndag den 30. Marts.

1913.

INDHOLD: Smaa Indledninger. — Kirkesang fra Absalons Dage. — Fadderer fra Landevejen. — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Aarhus. Tyskland. Rom. Tyrkiet. — Brevkasse. — Aarsberetning fra Katholsk Ungdomsforbund. — Et Ord til hver Dag. — Bekendtgørelser.

Smaa Indledninger.

159.

Jesus, Børnenes Ven.

Jesus er den store Børneven. Kærligheden til Barnet er Sjælen i al hans Frelsergerning. Han vil gøre os alle til Børn igen, at vi kan gaa ind i hans himmelske Paradis. »Uden I bliver som Børn, kommer I ikke i Himmerige.«

Men hans Forkærlighed gælder især dem, som endnu er Børn af Alder, og som ikke har mistet deres barnlige Uskyldighed. »Lad de smaa komme til mig, og formen dem det ikke; thi Himmeriges Rige er deres.«

Og ingen Dag lyder det Ord saa kærligt kaldende, saa venligt indbydende, saa bestemt bydende som den Dag, da Børnene gaar til deres første hellige Kommunion.

»Lad de smaa komme til mig«. Det er et Ord til Forældrene. De maa ikke hindre Børnene i at komme til Frelseren og optage ham i deres Hjerter. Den unge Alder er ikke nogen Hindring for deres Forening med Herren, den er tvertimod en anbefaling. »Lad de smaa komme til mig«. Men hvad der er endnu vigtigere, er, at Forældrene vaager over, at Børnene kommer som Børn, d. e. saa uskyldige, saa rene, saa uberørte af Verdens Ondskab, Jesusbarnet saa lig som muligt. Og netop af den Grund bør Forældre lade deres Børn gaa til den første hellige Kom-

munion, førend de er berørte af Synd, eller dog førend Synden har kunnet slaa dybere Rod i deres Hjerte, altsaa i saa ung en Alder som muligt.

Gud ske Tak! Vor hellige Fader, Pave Pius X., har een Gang for alle brændemærket den gamle Vane at opsætte Børnenes Førstekommunion, til de er 12, 13 eller 14 Aar gamle, som en Misbrug, der bør afskaffes. Saa snart de kan synde, bør de føres hen til det hellige Bord, hyor der rækkes dem den kraftigste Lægedom mod al Synd. Ja, førend de endnu har syndet, bør de forenes med ham, som er deres bedste Værn mod Syndens Smitte. Og ligesaa bestemt hævder Paven, at ogsaa Børn har Adgang til den daglige Kommunion, saa vidt som Forholdene tillader det. Husk det, kære kristne Forældre, og stil eder aldrig i Vejen for eders Børns største Lykke!

»Lad de smaa komme til mig«. Det er ogsaa et Ord til Børnene, et Ord, som maa fylde dem med hellig Fryd over den Lykke, der times dem, med hellig Længsel efter den himmelske Gæst, der vil drage ind i deres Hjerte, men ogsaa med hellig Frygt for, at deres Hjerte maaske ikke er saa rent og helligt, som det bør være, og endelig med hellig Alvor til at forberede sig, rense Sjælen fra al Syndens Støv, pryde den med alle Dydens Blomster.

Ja, kære Børn, der er en Hædersdag for eder, naar Himmelens Konge drager ind i eders Hjerter. Englene glæder sig over over at se ham, I har den Lykke at eje ham og huse ham i eders Hjerter. Det er en Lykkens Dag for eder; thi en hedre Ven kan I ikke finde end Jesus, som elsker eder med guddommelig Kærlighed og vil bo i eders Sjæl uden nogen Sinde at blive skilt fra den. Det er en Velsignelsens Dag; thi Jesus kommer ikke tomhændet, han kommer med hele den Fylde af Naade, som han har fortjent til os ved sin Lidelse og Død, og af den Naade vil han udgyde i eders Hjerter saa meget, som de kan rumme. Ved denne Naade vil han hjælpe eder til at være gode Børn og hele Livet igennem bevare det Barnesind, uden hvilket I vilde være udelukkede fra Himmeriges Rige.

Tænk paa, hvilke Naadens Vidundre Jesus har virket i den h. Agnes i gamle Dage, i den h. Aloysius og den h. Stanislaus i nyere Tid. Det var den tidlige og hyppige hellige Kommunion, som gjorde dem til saa store Helgener og saa smukke Forbilleder for den kristne Ungdom.

Følg disses Eksempel ved at gaa saa ofte og saa værdig som muligt til Herrens Bord. Og sørg saa for, hvor gamle I end bliver, at det altid maa gælde om eder: »Lad de smaa komme til mig; thi Himmeriges Rige er deres.«

Dr. Kiefer.

Kirkesang fra Absalons Dage.

I Anledning af *Musik-Mindesmærker fra Middelalderen i Danmark af Angul Hammerich*. Med Understøttelse af Carlsbergfondet. Med 21 Facsimiler i Lystryk. (VIII + 124 Sider Quarto. Trykt i 100 nummererede Eksemplarer. Indb. 18 Kr. G. E. C. Gad, 1912.)

Naar den Bog, som dannede Grundlaget for Professor Angul Hammerichs andet Steds her i Bladet omtalte Foredrag i »Internationalt Musikselskab«, skal anmeldes for Ugebladets Læsere*), er Grunden den, at den har Interesse langt ud over Musikernes, Æstetikernes og Historikernes udvalgte Kredse. Ved Siden af denne lille Skare af Fagmænd er der Tusinder, der har Grund til at glæde sig over denne Bog og sige Professoren en hjertelig Tak for denne værdifulde Gave.

Det er først og fremmest alle Danske, der elsker deres Folk og dets Historie. Thi Professor Hammerichs Bog er et nyt, glimrende Vidnesbyrd om, hvor højt Danmarks Folk stod i Kulturen paa hin Tid, der nu næsten forekommer os som et Eventyr.

»Fra et Land som Danmark, saa langt mod Nord og dengang saa fjernt fra Kulturens Midtpunkter, vilde man paa denne Tid ikke vente at finde andre musikalske Bidrag end saadanne, der repræsenterer Begynderstadiet.« (Side 16.) Og dog er de Sekventser og Hymner, der f. Eks. hørte til Lund Katedrals Musikrepertoire eller blev sunget ved Tinget i Ringsted 1170, »i musikalsk Henseende ingenlunde primitive, de staa tvertimod paa Højde med de bedste liturgiske Sange fra denne Tidsalder. I sjælden Grad ejer de baade Udtrykkets Bevægelighed og Stilens Ro, og den kunstneriske Form i dem er saa fuldkommen behersket, baade poetisk og musikalsk, at den helt dækker Indholdet. Med Rette tør man derfor kalde dem klassiske i deres Art.« (Samme Sted.)

Dermed vil Professoren dog ikke sige, at alle disse herlige Sange ogsaa er bleven til her i Danmark. Allerede den kirkelige Kulturs Internationalitet og danske Mænds levende Forbindelse med Middelalderens »Musikkonserva-

*) En længere, mere videnskabelig Anmeldelse skal senere fremkomme i *Varden*.

torium«, Pariser-Universitetet, gør den Antagelse sandsynlig, at det her drejer sig om »kunstnerisk Import« i stor Stil.

Men selv om Sangene er indført udefra til Landet og vi for enkeltes Vedkommende endogsaa kender tilsvarende franske eller internationale Melodier, saa bliver dog Professor Hammerichs »Musik-Mindesmærker« et nyt Blad i Valdemars- og Absalonstidens Laubærkrans.

Netop ved at sammenligne de nordiske Haandskrifter med deres udenlandske Originaler opdagede Professoren en hel Mængde ikke blot tilfældige Afvigelser, men karakteristiske Ændringer. De vidner ikke blot om Selvstændighed i Tilegnelsen, men om virkelig kunstnerisk Omarbejdelse af det laante Stof. Straks ved den første Sekvents *Ab arce siderea* fire Varianter, hvor den danske Udgave med sin fyldige Melodigang, sin nordiske Stejlhed ubetinget staar højt over den mere glatte, mindre karakterfulde franske Version.

En af de udgravede Sange er Professoren dog tilbøjelig til at erklære for ægte danskfødt. Det er den mærkeligste af dem allesammen, *Gaudet mater ecclesia*, til Ære for Knud Lavard. Melodien er ellers ukendt; dens Tonalitet sætter sig dristigt ud over alle Kirketonearternes Skranker. Den kunde med sit Præg af nordisk Sundhed og Kraft og sin prægtige, helt moderne C-Durmelodi endnu den Dag i Dag gøre Tjeneste som Nationalsang. (Side 80 ff.)

Professor Hammerich fortjener, som sagt, Fædrelandets Tak for sine Opdagelser, de kaster ny Glans over Danmarks Fortid.

Men særlig Glæde maa Bogen dog vække hos os Katholikker.

Al den Ros, Beundring og Begejstring for de der meddelte og fortolkede Sange falder jo tilbage paa den katholske Kirke, som har frembragt disse Perler af middelalderlig Kunst.

Det var en Musikkens Guldalder, ligesaavel som Palestinas, Bachs og Beethovens Tid. I Sekventserne og Hymnerne mødtes Kirkens Digtning med dens gregorianske Sang og skabte med forenet Kraft en folkelig Kunst, som i alle Henseender maa kaldes klassisk.

Til alle Tider har Kirken værnet om denne ejendom-

melige Musik, som den selv havde skabt. Ganske vist har Tridentiner-Kirkemødet ryddet op i den Urskov af Sekventser, som i Tidens Løb var vokset frem og ved sin Overflod og Uorden truede med at overgro den ædle Enkelthed og majestetiske Enhed, som oprindeligt prægede Kirkens Liturgi. Ved Pave Pius V.s Dekret af 1568 blev alle Sekventserne ved den h. Messe afskaffet, alene med Undtagelse af de bekendte fem til Paaske, Pintse, Kristi Legemsfest, Requiemsmessen og Mariæ Smerters Fest.

Udvalget af netop disse Sekventser viser, at det ikke var Mangel paa Kunstsans, der havde foranlediget dette Reformdekret.

Kirkens Kunstsans var uforandret og er det endnu den Dag i Dag. Det er jo netop under vor nuværende Pave, at den gregorianske Koral, der mange Steder var uddød i Kirken og erstattet af uværdig Teatermusik, fejrer en glædelig Genopstandelse.

Saa er da Hammerichs Bog for os Katholikker noget mere end blot en Lovprisning af svundne Tider.

Vi Danske er stolte over vore gamle Folkeviser. Det er vel de færreste, der véd, at ogsaa dem har vi den katholske Kirke at takke for. Det hører vel til Bogens interessanteste Partier — for danske Katholikker — hvor Forfatteren viser, hvorledes netop Sekventsernes Opstaaen var et Skridt henimod Folkesangen (Side 4), og hvilket nært Slægtskab der bestod mellem den danske Folkeviser og Kirkesangen fra samme Tidsalder. En Melodi som Sekvents XII *Diem festum veneremur* har fuldstændig Præg af den danske Folkeviser. »Afgjort er det, at vi er kommet ud af det fremmede og mindes Melodierne til »Ebbe Skammelsøn« og »Dronning Dagmar« og alle de herlige, doriske Folkeviser-Melodier fra Middelalderen i Danmark.« (Side 96). »Men i dette Forhold var naturligvis den alle Lande og Nationer ligeligt omfattende gregorianske Sang Giveren, den nationale Folkeviser derimod Modtageren, dette maa ikke glemmes.« (Samme Sted.)

Det var altsaa paa den katholske Kirkes Moderskød, det danske Folk lærte at synge. Det var et lærenemt Barn, med rige musikalske Anlæg. Det lærte ikke blot at synge sin Moders fromme Sange nok saa godt som Kirkens

andre Børn, men prøvede snart med de samme kunstneriske Midler at synge alt det ud, der rørte sig i dets unge Hjerte.

Der kom en Tid, hvor dette Barn sagde sig løs fra sin Moder. Det glemte da ogsaa alle de fromme, hellige Sange, som det havde lært i sin Barndom.

Det havde endogsaa den Mangel paa Pietet, at det kun betragtede de gamle Blade med Moderens Sange paa som Kalveskind, der godt kunde bruges til Bogbind, Omslag for Regnskaber og — Hylstre til Raketter.

Professor Hammerich maatte rejse ud af Danmark til fremmede Bibliotheker for at finde disse herlige Skatte fra Danmarks katholske Tid.

Nu har han — som han nylig fortalte i sit Foredrag — givet sig i Lag med det højst vanskelige Arbejde at samle de spredte Stumper af middelalderlig Musik, der endnu findes paa dansk Grund.

Vi Katholikker vil følge dette Arbejde med den varmeste Interesse.

A. Menzinger.

Fadderen fra Landevejen.

Historisk Fortælling.

Det var i Midten af forrige Aarhundrede, to Dage før den hellige Pintsefest. Fra Turins mange Taarne klang en dæmpet Summen og Brummen, Klokkeringningen, der forkyndte den nære Højtid.

Langsomt og roligt, med varsomme Skridt og Armene paa Ryggen, gik en ensom Vandrer paa Landevejen mellem Turin og det kongelige Lystslet udenfor Byen. Det var en ældre Herre med graasprængt Haar, og enhver, der forstod sig lidt paa at bedømme Ansigter, vilde have svoret paa, at denne Vandringsmand ikke var Italiener, men en tysk Professor. Han standsede af og til og betragtede med Beundring det dejlige Landskab paa begge Sider af Pofloden, mumlede nogle begejstrede Ord og gik sagte videre, til noget nyt frembød sig til Beundring.

Længe stod han fordybet i Beskuelsen af en romantisk lille Ruin, som laa malerisk paa en Højde paa den anden Flodbred. Gerne vilde han vide Besked om den, men det var en halv Time siden han havde mødt nogen, han kunde spørge. Dog snart skulde han faa sit Ønske opfyldt; thi der, hvor Vejen gjorde en Bøjning, kom en Dreng til Syne, hvem han straks kaldte paa. Drengen nærmede sig hurtigt, løftede Huen fra sit smukke Krølhoved, saa op med dejlige, store Øjne og spurgte: »Hvad befaler Herren?«

Herren udbad sig paa flydende Italiensk nogle Oplysninger angaaende Ruinen og blev vældig imponeret af det udtømmende Svar. Drengens Interesse, ja Stolthed over at vide noget, som saadan en fin, gammel Herre ikke vidste, morede denne i den Grad, at han fortsatte Samtalen. »Men du maa gaa lidt langsommere, min Ven. Hvad er det, du hedder?«

»Jeg hedder Giovanni,« *) svarede Krøltoppen, »men hvis det havde beroet paa mig, havde jeg hellere kaldt mig Giulio, thi Giovanni . . . det lyder ikke saa kønt.«

»Og hvorfor synes du bedre om Giulio?«

»Naa« — Drogens brune Kinder rødmede dybt — »fordi der engang levede en Julius Cæsar, og det var en stor Mand, men om en Giovanni —.«

»Har du endnu ikke hørt noget,« lo den fremmede. »Dog, du kan trøste dig med mig; jeg hedder ogsaa kun Giovanni og er helt tilfreds dermed. Fortæl mig nu lidt om dine Forældre, min lille Ledsager — skønt »lille« er du egentlig ikke mere. Hvor gammel er du, Giovanni?«

»Fjorten, Herre, fjorten Aar, to Maaneder og tre Dage,« svarede Drogen. »I Overmorgen skal jeg til San Carlo . . . se der, Herre, der langt borte, det højeste af alle Taarne hører til San Carlokirken — der skal jeg firmes Pintsedag sammen med nogle Hundrede andre Dreng. O Gud, o, Gud!« sluttede han med et dybt Suk.

»Glæder du dig da ikke til at modtage det hellige Sakrament, som dog alle andre saa inderlig længes efter?«

»Jo vist, Herre, men endnu er det helt usikkert, om jeg faar Lov til at være med, skønt jeg staar paa Listen. . .«

»Naa, sig frem, hvorfor ikke?«

»Ak Herre,« stammede den unge Italiener, medens Farven kom og gik i hans udtrykfulde Ansigt, »min Moder er fattig og syg, kun min Søster kan arbejde og tjener Brødet til os alle, min Broder er yngre end jeg. — Men det skal snart blive anderledes. Bare jeg nu bliver firmet, saa skal jeg arbejde for tre, fortjene mange Penge, give alt til min Moder og ingenting beholde til mig selv. Men . . . men . . . jeg er saa bange for, jeg ikke kommer med til Firmelsen. Thi der maa man ikke komme i saadant slidt og lappet Tøj som dette her, og man maa have ordentlige Sko paa, og . . . og . . . man maa oven i Købet have en Fadder! Se, alt det mangler jeg. — Min Moder sendte mig i Morges til Byen, til Turin. Der i den smukke Po-Gade ligger den rige Figurhandlers store Hus. Hos ham har min Fader altid arbejdet, og der hændte den frygtelige Ulykke, at han styrtede ned fra det høje Stillads og døde fra os. Nu skulde jeg saa pænt bede ham om at være min Fadder. Men . . .« — Drogens Bryst gik op og ned, og Taarer traadte frem i hans skønne Øjne — »ved De, hvad han svarede? — At det var rent og skært Tiggeri; jeg skulde søge mig en Fadder paa Landevejen, ikke i Po-Gadens Paladser. At min Fader var faldet ned fra Stilladset, kom ikke ham ved; det havde kun været Mangel paa Forsigtighed, og forresten havde han jo givet tyve Kroner til Begravelsen. — Skamfuld og grædende gik jeg min Vej. Saa, nu ved De, Herre, hvorfor det er tvivlsomt, om jeg kommer med til Firmelsen.«

Dette blev fortalt saa ukunstlet, saa ligefremt og uden nogen-somhelst Bitterhed imod den haarde Mand, at den fremmede rørt standsede, lagde sine Hænder paa Drogens Skuldre og trøstende sagde:

»Naa, min kære Giovanni, skønt du ikke har efterkommet

*) Giovanni er den italienske Form for Johan og Johannes (Hans).

den udmærkede Mands Raad, at søge dig en Fadder paa Landevejen, har du alligevel hermed fundet en. Jeg vil være din Fadder. Forklar mig nøjagtig, hvor du bor, og hvad din gode Moder hedder; i Overmorgen vil du finde mig præcis til Stede i Kirken San Carlo. Saa, løb nu videre og bring din Moder Efterretning om Fadderen fra Landevejen.«

»Er det virkelig sandt og ingen Spøg, Herre?« spurgte Drengen med straalende Øjne.

»Virkelig sandt, min lille Ven, saa sandt som jeg hedder Giovanni,« svarede den venlige Herre. Efter disse med dyb Alvor og velvillig Mine udtalte Ord fandtes der ingen Tvivl mere paa Drengens aabne Ansigt. Med et jublende Tak! Tak! og et langt rungende Hurra fløj han bort som et flygtende Raadyr, bøjede af ad en Sti til venstre fra Hovedvejen og forsvandt i et Nu. Rolig vandrede Herren nogle Tusinde Skridt videre, til han naaede en Landauer, der øjensynlig ventede paa ham. En Tjener aabnede med Ærbødighed Døren, og Herren fortsatte sin Vej til Vogns.

Den følgende Dag herskede der en ualmindelig Bevægelse i Familien Danielis tarvelige Hytte. Thi Giovannis begejstrede Fortælling blev allerede tidlig bekræftet ved Tilsynekomsten af en Tjener, der fra Hr. Giovanni skulde overrække 150 Kroner til at købe en smuk Klædning for til den unge Giovanni og bede denne endelig indfinde sig ret tidlig i Kirken, fordi hans Herre var meget punktlig. De overvældede Tjeneren med Bønner om at fortælle nærmere om deres Velgører, men fik kun at vide, at det var en tysk Herre ved Navn Giovanni. Saa forsvandt Tjeneren, dog ikke uden i al Hemmelighed at have forhørt sig hos Sognefogeden og Landsbylæreren om Drengen og dennes Familie. »Han kan fuldtud erstatte mig,« sagde Læreren, »han har en ligefrem forbavsende Flid og udmærkede Evner; mit beskedne Bibliothek kan han allerede udenad. Jo, han kunde virkelig bringe det til noget stort — men den skrækelige Fattigdom, den næsten kvæler ham. Nu maa han se at lægge sig efter en eller anden tarvelig Haandtering og lade den Skat af aandelig Viden, han uden Hjælp allerede har samlet, ligge brak som en død Kapital.«

Det var Pintsesøndag. Solen straaled, som den kun straalte over Italiens herlige Sletter, og Himlen smilede saa glædefuld, som den ligeledes kun gør det i Italien. Men om Kap med Solen og Himlen straaled denne Højtidsmorgen det skønne Ansigt paa en Dreng, der knælende modtog sin syge Moders Velsignelse og derefter, i sin smukke nye Festrugt, med lette Skridt ilede henad Landevejen ad Turin til. Ved Po-Broen standsede han, pudse omhyggelig hvert Støvgran af de pæne Klæder og de skinnende Støvler og skred derefter — stolt som Julius Cæsar — hen til den pragtfulde San Carlokirke. Det var vor unge Ven, Giovanni Danieli.

Medens den vældige Kirke efterhaanden fyldtes med festklædte Dreng og Piger, stod ved et af Sidealtrene Giovanni, Fadderen fra Landevejen.

Han var kommet meget tidlig, men behøvede ikke at vente paa sin krølhaarede lille Ven; thi denne stod allerede saa nær ham som muligt, uden dog at vove at gøre sig bemærket. Dog nu vendte Giovanni sig om, kendte ham, til Trods for de nye Klæder, straks igen og vinkede ham hen til sig. »Aa Herre, tusind Tak, min Moder har lovet at indeslutte Dem i alle sine Bønner, og jeg — jeg vil gøre det samme!«

»Nu er Klokken ni,« sagde den fremmede Herre venlig, »naar begynder den hellige Handling?«

»Først Klokken 10, men . . .« tilføjede Drengen nølende, »det

er nødvendigt i Forvejen, at Herren skriver Deres Navn i Protokollen i Sakristiet.«

»Det vil jeg gøre,« sagde den gamle Herre, »før mig derhen« — og begge vandrede til Hovedsakristiet. Der nævnte Drengen den tilstedeværende Kapellan sit Navn, og denne opsøgte en Rubrik i en stor Bog, dyppede Pennen i Blæk og rakte den til Fadderen med Anmodning om at indføre sit Navn og sin Stilling.

»Højærværdige Hr. Pastor,« sagde Fadderen fra Landevejen, »jeg er Tysker; er det tilladt, at jeg skriver mit Navn, som paa Italiensk er Giovanni, her i Bogen paa Tysk?«

»Ja vist, min Herre,« svarede Kapellanen. Da tog Hr. Giovanni Pennen og skrev med fast og tydelig Skrift: Johann. »Undskyld, det er ikke nok,« sagde Kapellanen høflig, »men De maa ogsaa skrive Deres Efternavn og Livsstilling.«

»Ja, Efternavn har jeg ikke,« sagde Fadderen, »men min Livsstilling kan jeg opgive,« og tilføjede i Protokollen: Konge af Sachsen.

Præsten vilde ikke tro sine Øjne. Men saa betragtede han den fremmede og dennes udprægede, aandfulde Ansigt, og det faldt som Skæl fra hans Øjne. Han vidste jo godt, at denne tyske, katholske Fyrste for Tiden var Kongen af Sardinien Gæst og boede paa det kongelige Slot.

»Majestæt!« udbrod Kapellanen. »Højærværdige Herre,« sagde Kongen af Sachsen, »jeg ønsker at forblive fuldstændig ukendt og vil for denne brave Dreng kun være hans Fadder Giovanni. Ligeledes ønsker jeg, at De ingen meddeler min Tilstedeværelse.«

»Deres Majestæts Ønske skal blive adlydt!« svarede Præsten ærbødig.

Den hellige Handling var forbi, og takket være Kapellanens Tavshed og det tilbagetrukne Liv, den lærde Konge altid havde ført, havde ingen i den gamle Herre genkendt Kong Johann af Sachsen.

Overrøst med Gaver af sin Fadder Giovanni ilede den sorte Krøltop, straalende af Lykke, tilbage til sin Landsby og fortalte hjemme, at hans kære Fadder havde lovet at lade høre fra sig af og til.

Og dette sidste skete virkelig ogsaa. Den gode Fadder holdt sit Ord, som en Konge ikke kan gøre det bedre.

Paa hans Foranledning blev den lærelystne, flittige Dreng anbragt paa en højere Skole og gjorde saa storartede Fremskridt, at han overgik alle sine Kammerater. Næppe 26 Aar gammel tog han Professoreksamen efter allerede at have holdt en Række Forelæsninger af astronomisk Indhold. Alle Udgifter ved hans Studeringer betaltes stadig af Kultusministeriet, og paa hans gentagne Forespørgsel desangaaende kom der altid kun det Svar, at de udrededes af hans Fadder Giovanni. Hvem denne Giovanni var, blev ikke røbet for ham.

Dog kort før sin Professoreksamen vaagnede paa engang ganske pludselig og uimodstaelig Kravet hos ham om at faa at vide, hvem den højhjertede Fadder og Velgører egentlig var. Han erklærede derfor overfor Kultusministeriet ikke at ville modtage noget Professorembede, før han kendte hin ædle Mands fulde Navn.

Ministeren trak paa Skulderen, men lovede at forhøre sig angaaende dette Forlangende. Nogle Uger efter modtog den unge Mand en Skrivelse paa Italiensk af følgende Indhold: »Jeg er lykkelig over at have vundet — efter hvad der bliver mig berettet — en dygtig Kraft for Deres skønne Fædreland. Deres ogsaa i Fremtiden velbevaagne Johann af Sachsen.«

En Række Aar er forløbet. Den Konge, om hvem der blev sagt, at han i hele sit lange Liv ikke havde en eneste personlig Fjende, den ædle Kong Johann af Sachsen, var for længe siden indgaaet til den evige Hvile. Giovanni Danieli var derimod blevet en Videnskabens Stjerne og indtog Hæderspladsen som Direktør for det store Observatorium i Florens.

Det var i Aaret 1881 og atter en solklar Pintsemorgen, da de gode Indbyggere i den nær Turin liggende lille Landsby Muggia havde en stor Overraskelse. Allerede en Uge før havde der været nogen Smaasnak mellem Folk om, hvad det vel betød, at deres forrige Bysbarn, Astronomi-Professoren Dr. Danieli, næsten hver Dag var kommet did fra Turin. Der blev alligevel almindelig Forbavselse, da der Pintsemorgen drønedes dejlige, klare, mægtige Toner fra Taarnet, saa herlige som fra de største Kirker i Turin. Glad og ivrig fulgte Menigheden Kaldet, og snart var hele Kirken overfyldt af andægtige.

Efter at Klokkeklengen var forstummet og Orgelets Toner hendøet, traadte den hvidhaarede Sognepræst op paa Prædikestolen og forkyndte med en Stemme, der dirrede af Bevægelse, at en, der vilde forblive ukendt, havde foræret en pragtfuld Klokke til Kirken. Paa dens Kæmpelegeme var i ophøjede Bogstaver Navnet Giovanni anbragt, med Ordet Taknemmelighed! underneden. Han kendte Aarsagen til denne store Gave og vilde bede alle bede en inderlig Bøn for en afdød Velgører og Menneskeven, hvem dette Taknemmelighedens Tegn var indviet.

Med glade Hjerter efterkom Menigheden den indtrængende Opfordring. Der var næppe nogen, som havde en Anelse om, for hvem denne Bøn opsendtes. Og lige saa lidt ved de gode Beboere af Muggia den Dag i Dag, at det var Giovanni af Sachsen, der ubevidst blev Foranledning til, at saadanne klare, herlige Klokketoner daglig indbyder dem til Andagt og Bøn.

Ved A. M.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. Mandag Aften d. 17. Marts holdt internationalt Musikselskab, Afdeling København, Møde i det kgl. danske Musikkonservatoriums Festsal. Professor Dr. Angul Hammerich holdt ved denne Lejlighed et Foredrag om »Musik i Danmark paa Valdemarernes Tid«. Professor Hammerich, der for kort Tid siden har udgivet et stort Værk om dette Emne*), har stort Kendskab til vor katolske Kirkemusik, den gregorianske Koral, og han er begejstret for denne Musik. Hvad dens Historie her i Landet angaar, er han den største Autoritet. Professoren gav i sit Foredrag et kort Resumé af, hvad man kan kalde den ældste danske Musikhistorie, der begynder med selve Eddaen og fortsættes i Sagaerne. Men overordentlig Betydning faar Musikken, da Ansgar og hans Fæller under den gregorianske Korals Toner drager ind i vort Land. Overalt har Kirken

*) Smmn. Side 219 i dette Nummer af Ugebladet.

haft Musikken i sin Tjeneste og skylder denne meget, men ogsaa Musikken skylder Kirken meget. I Middelalderen oprettedes ved Domkirkerne og andre store Kirker Korsko­ler, og Musikken dyrkedes ivrigt. — Bittert klagede Profes­so­ren («man kan ikke bruge haarde Ord nok») over den Van­da­lisme, der i Reformationstiden her i Landet ødelagde alle de prægtige Haandskrifter, hvori de gamle Melodier fandtes, saa at ikke et eneste blev tilbage, kun enkelte Blade. Alligevel er det lykkedes Professoren — og det er beundringsværdigt — fra forskellige Steder at samle en Del gammel Kirkemusik, Sekventser og Hymner; indgaaende viste Professoren, hvorledes han efter megen forgæves Søgen endelig havde naaet disse Resultater. Efter det overordentlig interessante Foredrag fik man Lejlighed til at høre nogle af disse gamle Musikstykker. Ansgars-Kirkens Kor var til Stede og foretog under Organist Hammermüllers Ledelse tre Stykker: Sekventsen *Ab arce siderea*, det ældste helt bevarede danske Musikmindesmærke (fra Absalons Tid ca. 1180), samt Hymnen *Gaudet mater ecclesia*, der blev sunget ved Knud Lavards Skrinlæggelse i Ringsted, og en Sekvent, der stammer fra samme Lejlighed. Koret og dets Dirigent havde sikkert anvendt meget Arbejde paa at indøve denne ældgamle ærværdige Musik. Pragtfuldt klang de gamle saa længe begravede Toner. Baade Foredraget og Sangen modtoges med stærkt Bifald af den store, videnskabeligt og musikalsk fremragende Tilhørerkreds, hvori bl. a. saas Professorerne Gertz, Steenstrup, Malling, Neruda, flere af vore Præster o. s. v. Til Slut samledes Koret, dets Dirigent og Pastor Braun med Professor Hammerich og Selskabets Bestyrelse til en lille Festlighed. Professoren takkede Koret for dets udmærkede Assistance; Organist Hammermüller takkede Professoren, fordi han havde bedt Koret om denne Assistance: Koret betragtede det som en Ære at faa Lov til ligesom ved tidligere Lejligheder at hjælpe med, og det var det en Glæde at kunne synge disse gamle Sange. Man bør være Koret taknemmelig, fordi det paa saa smuk en Maade virker med til at udbrede Kendskabet til Kirken og dens Kultur. Det vilde være glædeligt, om man ved Lejlighed atter kunde faa nogle af disse gamle Sange at høre i vore Kirker.

Bi.

— Arbejdet paa det store Kloster paa Jagtvejen er i den milde Vinter gaaet godt fremad. Flere Steder er Murene ført op omtrent til første Sals Højde, medens man andre Steder, f. Eks. hvad hele Kirkepartiet angaar, paa Grund af de store Kældere ikke er kommet ret højt over Grunden. Murermester A. V. Günther, der leder det omfattende Foretagende, mener dog, at alle Dele af Klosteret vil kunne være under Tag til Efteraaret. Naar Jagtvejen,

som Meningen er, udvides til sin dobbelte Bredde og opdannes til en smagfuld Boulevard med den gamle Række Træer i Midten, faar Klosteret saa smuk en Beliggenhed som faa Bygninger i København, med den vidtstrakte nye Sports- og Fæledpark som enestaaende Forgrund.

— Tirsdagene den 18. og 25. Marts holdt Hr. *Johs. Johnsen* et indgaaende og interessant Foredrag om Ærkebiskop Eskil og de kirkelige Forhold i Norden paa hans Tid. Hermed sluttede Højskolens Møder for denne Vinter. Forstanderen takkede den sidste Foredragsholder saa vel som alle de andre i denne Vinter for de Bidrag, de havde ydet til Højskolens, efter Tilslutningen at dømme, stedse mere anerkendte og skattede Virksomhed.

Aarhus. Den 2. April kan Søster Anthelma, som i 5 Aar har været Forstanderinde for det herværende St. Josefs Hospital, fejre 25-Aars-Dagen for Profes-Løfternes Aflæggelse. Vi ønsker hende hjertelig til Lykke til denne Dag.

Tyskland. Dette Land, der siden Krigen med Frankrig i 1870 er steget fra 40 til 65 Millioner, medens Nabolandet er sunket fra 40 til 39 Millioner, tæller efter de sidste Opgørelser 40 Millioner Protestanter og 25 Millioner Katholikker. Siden 1870 er Katholikerne tiltaget med 9 Millioner, d. e. med 0,48 Procent. I den samme Tid er Protestanterne aftaget med 0,72 Procent. Indtil 1890 steg Protestanterne og sank Katholikerne, siden da blev Forholdet det omvendte, og Protestanterne skulde nu have talt $\frac{1}{2}$ Million flere, end de gør, hvis Forholdet mellem de to Konfessioner ved Rigets Grundlæggelse skulde være blevet uforandret. Protestanternes Aftagen skyldes Nedgang i Fødsler og Frafaldsbevægelsen — i Bremen og Hamburg findes næsten 3000 konfessionsløse — medens den katholske Tilvækst væsentlig skyldes et relativt langt større Fødselsoverskud og katholsk Indvandring.

Rom. Den pavelige Generalvikar (d. v. s. Hjelpebiskop) i Rom, Kardinal Respighi, om hvis Sygdom der bragtes Meddelelse i forrige Nummer af Ugebladet, er, efter i flere Aar at have lidt af Sukkersyge, d. 22. Marts afgaaet ved Døden. Kardinal Respighi var født i Aaret 1843. Han blev 1891 Biskop i Guastalla og fem Aar senere Ærkebiskop i Ferrara, hvorfra han allerede 1899 af Leo XIII blev kaldet til Rom for at udfylde den vigtige Stilling som Generalvikar; samme Aar blev han, hvad der i Følge hans Stilling var en Selvfølge, udnævnt til Kardinal. Af disse findes der nu kun 59 (af det fulde Antal 70).

Tyrkiet. Tyrkernes Grusomheder mod de Kristne blegner mange Gange i Sammenligning med, hvad de saakaldte »Ortodokse«, d. v. s. skismatiske Græskkatholikker, præsterer, naar de »missionerer«. Om Mordet paa den ka-

tholske Præst og Franciscanermunk Palic i Djakova i Albanien kan Ugebladet i dette Nummer kun bringe de danske Dagblades Efterretninger. Vi citerer her efter Berlingske Tidende for 22. ds. Det hedder der: Palic-Affæren skildres i »Neue Freie Presse« paa følgende Maade: Palic (udt. Palidsj) var en indfødt Albaner, 43 Aar gammel. Han var meget afholdt af alle. Den nævnte Dag forenede de serbiske og montenegrinske Soldater i Djakova og Omegn sig med fanatiske ortodokse gejstlige for med Magt at tvinge Befolkningen til at gaa over til den ortodokse Lære. 300 Personer, baade Mænd, Kvinder og Børn, deriblandt Palic, blev bagbundet og med Trusler om Dødsstraf opfordret til at gaa over til den ortodokse Tro. En ortodoks Præst pegede hen paa Soldaterne, der stod parate med deres Geværer, og raabte: »Enten skriver I under paa, at I vil omvende Jer, eller ogsaa vil disse militære Stridsmænd for Gud ekspedere Jeres Sjæle til Helvede.« Derpaa skrev Fangerne under, een for een, men da Turen kom til Palic, der var sidst i Rækken, nægtede han med Ro og Værdighed at lyde denne Befaling. Efter at han tre Gange havde gentaget sin Vægning, for Soldaterne paa et Vink af den ortodokse Præst ind paa ham, flaaede hans gejstlige Dragt af ham og bearbejdede ham med Geværkolber. Palic styrtede til Jorden med Brud, bl. a. paa Ribbenene. Man rettede nu atter til denne haardtsaarede Mand det Spørgsmaal, om han vilde underskrive, men Svaret lød stadig: »Nej, jeg slipper ikke min Tro!« Nu trakteredes han paa ny med Slag af Kolberne, indtil et Bajonetstik gennem Lungen gjorde Ende paa hans Lidelser. — Vi ønsker ikke Hævn over de elendige Mordere, der har skænket Kirken en ædel Martyr, men vi ønsker bestemt alle civiliserede Magters Hjælp til, at der i Balkanhalvøens ulykkelige Riger kan blive skabt Tilstande, hvor saadanne Begivenheder ikke atter kan finde Sted.

Brevkasse.

Svar til en *Konvertit*.

Deres Indlæg om Kirkestolene i en af vore Kirker, hvilket jeg finder overordentlig betimeligt, har jeg tilstillet Forstanderskabet for vedkommende Menighed, hvorfra De sikkert ved Lejlighed vil høre. En saadan Sag bør helst have baade sin indledende og afsluttende Behandling i Forstanderskabet, hvis Op-gave det just er at have Tilsyn med disse og lignende Ting.

N. H.

Til *E. J.* — Saa langt et Indlæg som Deres, først indleveret Tirsdag Middag, vil kun yderst sjælden komme med i det næste Ugeblad. Deres maa ogsaa vente til den første Søndag i April, men saa skal det ogsaa komme. *N. H.*

Til Hr. X. Deres Indlæg er af for privat Karakter, til at det kan finde Plads i Ugebladet. Tal i Fortrolighed med Deres Sognepræst om det paapegede Forhold, det vil være den mest praktiske Løsning af Sagen. — De finder, at det er daarligt, vi kun er c. 10.000 egentlig danske Katholikker. Jeg synes i Grunden, at det ikke er saa daarligt, naar man tager Tidsforholdene i Betragtning. Men det vilde sikkert gaa hurtigere, hvis Christian X, i Lighed med Christian III, vilde fængsle de lutherske Biskopper og ikke slippe dem løs, før de lovede ikke at standse den katholske Kirke, dernæst tage al Folkekirkens Ejendom og give os den og endelig tvinge alle dens Præster til at gaa over til Katholicismen eller jage dem i Landflygtighed, eventuelt »ophænge« dem, som Palladius skriver. Men vilde og kunde Kongen det, stod dog maa-ske den værste Hindring tilbage, at vi vilde betakke os for en saadan Haandsrækning.

Hvad endelig Deres Spørgsmaal, om vordende Konvertitter kan gaa til Skrifte, før de bliver optaget i Kirken, angaar, skal jeg svare, at vel kan de skrifte forinden, og Skriftefaderen er bunden til samme Tavshed overfor dem som overfor alle andre, men de kan ikke faa Afløsning, før de er optaget i Kirken. Baade i andre Lande og herhjemme bruger flere Præster at lade Konvertitter aflægge et Generalskriftemaal før Optagelsen; efter denne behøver de da kun at henvise til dette og opvække en alvorlig Anger over deres Synder, hvorefter de modtager Absolutionen. Denne Fremgangsmaade har den, menneskelig talt, store Behagelighed, at Optagelsens Glæde ikke bliver dæmpet ved Skriftemaalets vel nok somme Tider ikke saa lille Vanskelighed og Overvindelse. *N. H.*

Aarsberetning for Katholsk Ungdoms Forbund.

(K. U. F.).

[5. Aar. 15. Marts 1912—1913].

Foreningen ledes af Præses, Pastor J. Hillebrand, samt følgende paa Generalforsamlingen d. 9. Februar 1913 valgte Bestyrelse: Johs. Hansen, Formand; Niels Westergaard, Sekretær; Berthel Noetzell, Kasserer; Axel Christiansen og Even Hansen, Assisterer.

K. U. F. talte ved sit 5. Foreningsaars Afslutning 70 Medlemmer. Der afholdtes i Aarets Løb 16 Foreningsmøder, 7 Bestyrelsesmøder, 1 ordinær Generalforsamling og 1 Udflugt til Frederikssund, Jægerspris, hvor de 52 Deltagere var Gæster hos Forpagter Møller; endvidere holdtes 1 Julefest og 1 Præmieskydning. Der

holdtes 10 Foredrag: Solformørkelse (Observator C. F. Pechüle), Ridder-Apostlen (M. Ballin), Dronning Dagmar (Johs. Hansen), Afholdenhed (Fink-Jensen), Rejse i Tyskland (Pastor Esser), Mavens Virksomhed (Pastor Breitung), Rom (med Lysbilleder, Pastor Brinkmann), Landbohøjskolen (F. Howarth), Jesuiterkampen i Tyskland (Johs. Hansen), Ungarn (Pastor Steidl). Desuden har Præses holdt en Række apologetiske Foredrag.

Paa sin 5-aarige Fødselsdag, der fejredes med Taler af Pastor Günther og Johs. Johnsen, fik Foreningen af »To gode Venner« skænket en stor oliemalet Gengivelse af Udkastet til »Absalons Gaard«. Billedet er ophængt i Forsamlingssalen, Bredgade 67² o. G.

Hermed bringes en hjertelig Tak til alle K. U. F.s Velgørere og Velyndere, særlig til »Ungdomsværnet«.

K.U.F. Katholsk Ungdoms Forbund afholder Møde i Lokalet Bredgade 67² o. G. Søndag d. 30. Marts Kl. 7. Foredrag af højærv. Pastor Esser: »Et 1600-aarigt Minde«.

Unio. Næste Møde Fredag den 4. April i Frederiksberg Allé Nr. 11.

Det katolske Fortsættelseskursus.

Forsvars- og Diskussionsklassen. Mødet d. 30. Marts bortfalder paa Grund af Hvide Søndag.

Til de kommende Søndage anbefales:

En lille Pintsebog. Bønner og Betragtninger til Fremme af Andagten til den Helligaand. Heri findes ogsaa Bønnerne og Ceremonierne ved Firmelsens Sakramente. Udmærket Gave til Firmander. Smukt indbundet 30 Øre. Faas ved Kirkerne, hos St. Josephssøstrene og fra Hovedoplaget, Frederiksberg Allé 15-17.

Det kirkelige Ceremoniel ved Biskoppens Modtagelse og den hellige Firmelse. Pris 25 Øre.

Messebogen. Indbundet fra 3 Kr. 50 Øre til 7 Kr. Faas i alle Boglader.

Kristi Efterfølgelse. 2 Af Thomas à Kempis. Indbundet fra 3 Kr. Faas i alle Boglader.

Kommunionbønner (48 Sider). Tillæg til Bønnebog for den katolske Ungdom. Smukt indbundet 35 Øre. I grønt Omslag 20 Øre. Faas hos St. Josephssøstrene, Frederiksberg Allé 15-17.

Jesu Hjerter Andagten. Ved Ign. Schmid. Indb. fra 1 Kr. 50 Øre til 3 Kr. Faas i alle Boglader.

St. Alphonsus' Besøg ved Alterets helligste Sakrament. Indb. 50 Øre. Faas hos Præsterne, Hans Bogbinders Allé 2, København, S.

Pastor Essers Prædikener. 3 Hæfter à 1 Kr. Faas i alle Boglader.

Aloysiusbogen ved Niels Hansen. Faas smukt indbundet for 75 Øre hos St. Josephssøstrene, Frederiksberg Allé 15-17.

Bønner — en Samtale med Gud. Pris 15 Øre. Faas Frederiksberg Allé 15-17 og Amalievej 14.

Ung Pige søger Plads.

En ung Pige, 20 Aar, ønsker Plads til 1. Maj. Vedkommende er vant til almindelig Husgerning og Madlavning og er heller ikke ukendt med Sygepleje. Hun ønsker helst Søndag Formiddag fri, saa at hun kan komme i Kirke. Skriftlig Henvendelse til Lilly Jørgensen, Dr. Maaløes Klinik, Gl. Jernbanevej 1. Valby.

Mariakongregationen for Ynglinges eukaristiske Sektion afholder Fælleskommunion i Jesu Hjertes Kirke Fredag d. 4. April Kl. 6.

Jesu Hjerter Andagten afholdes den 4. April til sædvanlig Tid i Kirkerne.

Kirkelig Kalender.

30. Marts. Hvide Søndag.	6. April. 2. Sønd. efter Paaske.
31. — Mandag. Marias Bebudelse.	7. — Mandag. Ferialdag.
1. April. Tirsdag. Ferialdag.	8. — Tirsdag. Ferialdag.
2. — Onsdag. Josephs Ihukommelse.	9. — Onsdag. Ferialdag.
3. — Torsdag. Ferialdag.	10. — Torsdag. Ferialdag.
4. — Fredag. Isidorus, Biskep og Kirkelærer.	11. — Fredag. Leo I, Pave og Kirkelærer.
5. — Lørdag. Vincents Ferrerius, Bekender.	12. — Lørdag. Marias Officium.

Et Ord til hver Dag.

30. Marts. Den Mand er en Taabe, hvis Beregninger ikke gaar ud over dette Liv.

31. Marts. Hver Fristelse er et dobbelt Spørgsmaal til Sjælen: elsker du Gud, eller vil du helst følge dine egne Tilbøjeligheder? (P. Maturin.)

1. April. Hvis du vil overbevise nogen om hans Vildfarelse, maa du først blive klar over hans Livsanskuelse og fuldt ud anerkende den Sandhed, som findes deri.

(P. Pesch, S. J.)

2. April. Gud har plantet os, hvor vi staar, og vi skal bære Blomst og sætte Frugt fra den Jord, fra den Luft og den Sol, hvor vi befinder os.

3. April. De Ydmygelser, vi paalægges os selv, kan være gode nok, men det er endnu nyttigere frivillig at tage imod Ydmygelser fra andre, fordi der i de sidste er langt mindre af os selv og mere af Gud. (St. Alphonsus Liguori.)

4. April. Hemmeligheden ved altid at være hos Gud og bevare hans Nærværelse i Hjertet er stadig Bøn.

(St. Isidorus.)

5. April. Gode Beslutninger lader sig ikke iværksætte uden ved Ydmyghed, og mange Aars Anstrengelser kan blive uden Frugt paa Grund af Hovmod.

(St. Basilius.)

Hvide Søndag.

St. Ansgars Kirke. Kl. 7 stille Messe. Kl. 9 højtidelig Messe med Børnenes første h. Kommunion. Kl. 11 stille Messe. Kl. 5 Eftm. Festandagt med Prædiken.

Rosenkranskirken. Kl. 7 stille Messe. Kl. 9 højtidelig Messe med Børnenes første h. Kommunion. Kl. 5 Eftm. Festandagt med Prædiken.

St. Annæ Kirke. Kl. 7 stille Messe. Kl. 9 højtidelig Prælatmesse og Meddelelse af Firmelsens h. Sakramente. Kl. 5 Eftm. Festandagt med Prædiken.

St. Andreas Kirke. (Ordrup). Kl. 9 højtidelig Messe med Børnenes første h. Kommunion. Højmessens Kl. 10 bortfalder, men efter endt Højtidelighed læses Kl. 10¹/₂ en stille Messe. Kl. 5 Eftm. Festandagt med Prædiken.

Assumptionskapellet (Amalievej 14). Kl. 8 Morgen stille Messe.

Den eukaristiske Forenings Medlemmer bedes erindre Tilbedelsen i St. Ansgars Kirke Fredagen d. 4. April til de aftalte Tider.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

61. AARGANG.

„Nordisk Ugeblad“ udgives af Ansgariusforeningen og udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvarialet, modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader samt paa Ugebladets Ekspeditionskontor, Bredgade 69, 2. S. o. G. 1—4. Telef. Palæ 654. — Redigeret af Niels Hansen, cand. mag., Viggo Rothes Vej 14, Charlottenlund. (Træffes bedst Kl. 4—6 Efterm.) Telefon Helrup 657 y.

Nr. 14.

Søndag den 6. April.

1913.

INDHOLD: Smaa Indledninger. — Frederik Ozanam. — Katholicismen paa de vestindiske Øer. — En Virksomhed, der savnes. — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Ordrup. Vejle. Roskilde. Slagelse. Asien. — Absalonsbøsserne. — Et Ord til hver Dag. — Bekendtgørelser.

Smaa Indledninger.

160.

Jeg er den gode Hyrde.

I Dagens Evangelium kalder Jesus sig den gode Hyrde for ret at give sin ømme Omsorg for os til Kende. Herren er min Hyrde. Hvilken Trøst, hvilket Haab ligger ikke i denne Tanke! Det kommer blot an paa at vide, om vi ogsaa selv virkelig er hans Faar. — Hvorledes kan vi faa det at vide? Vor Frelser svarer paa dette Spørgsmaal, naar han i Følge Dagens Evangelium siger: Mine Faar kender mig. At kende Jesus betyder imidlertid ikke blot at vide noget om ham, at have en historisk Kundskab om ham, om hans Lære, hans Undergerninger; men det betyder, at vi ved, i hvilket Forhold vi staar til ham, hvad vi har ved ham, og hvad vi skylder ham.

Den blotte Erkendelse af Gud er dog ikke tilstrækkelig. Ikke alene, fordi vi kender Jesus, er vi den gode Hyrdes Faar, men især, fordi vi følger hans Røst. Guds Stemme lyder rigtignok ofte ganske anderledes end Verdens Stemme, end Menneskenes, end Hjertets, end Lidenskabernes Stemme, Guds Stemme kalder til at vandre ad helt andre Veje.

Hans Stemme forbyder os, hvad Verdens Stemme tilraader os. Vil man have Bevis herfor, give man kun Agt paa det daglige Liv! Gud vil f. Eks., at vi endog skal elske vore Fjender, gengælde ondt med godt, overlade Hævnen til ham alene; Lidenskaberne derimod tilraaber os: Hævn dig paa dine Fjender, de har ikke fortjent det bedre, Hævnen er sød. Guds Stemme tilraaber os: Vær ren og kysk i Tanker, Ord og Gerninger; men vor sanselige Lydt tilraaber os: Nyd Livet, medens du kan, Gud tager det ikke saa nøje. Ønsker vi nu at være Jesu Kristi, den gode Hyrdes Faar, da maa vi ikke lytte efter en fordærvet Verdens forføreriske Sprog eller til de onde Tilbøjeligheders falske Røst, men til Guds Stemme i Samvittigheden.

Dog eet, og det er Hovedsagen, er endnu nødvendigt, om vi vil være den gode Hyrdes Faar. Vi maa ikke alene høre paa hans Stemme, vi maa ogsaa følge den og lade os lede af den. Hvad nytter det, om vi kender den guddommelige Hyrde, om vi hører hans Stemme, naar vi ikke følger den? Hvad nytter det, at vi hører Jesu Stemme, naar vi følger Verdens Stemme? Vil vi saa naa Maalet, Saligheden? Nej. Hvad nytter det, at et Folk har den dygtigste og klogeste Fyrste, der tænkes kan, naar det ikke adlyder hans Befalinger? Hvad gavner det den syge, at han har den dygtigste Læge, der findes kan, naar han ikke bruger de Lægemedler, denne har foreskrevet? Saaledes vil det heller ikke gavne os, om Gud ogsaa vilde være vor Hyrde, naar vi ikke vilde lade os lede og styre af ham.

Ønsker vi med Sandhed at kunne sige: Jesus er min Hyrde, da maa vi stræbe efter at lære Jesus mere og mere at kende, høre hans Stemme og ærlig følge den. Det er Betingelsen for at kunne kalde Jesus vor Hyrde. Det er Betingelsen for at opnaa den himmelske Lykke.

J. Wijnen.

Frederik Ozanam.

St. Vincentiusforeningernes Stifter.

1813—1853.

Frederik Ozanam saa Dagens Lys i Milano d. 23. April 1813. Hans Forældre var franske; de havde hjemme i Lyon og havde kun midlertidig taget Ophold i Italien.

Efter det første Kejserdømmes Fald vendte de tilbage til deres Fædreneby, og i Lyon henlevede Ozanam saa sin Barndom og første Ungdom. Han havde den Lykke at leve i et fromt katolsk Hjem; begge hans Forældre var udmærket gode Katholikker, og deres varne Religiositet gav sig særlig Udslag i en omfattende Godgørelighed. De havde vænnet sig til personlig at opsøge fattige i deres Boliger; men efterhaanden som Aarene gik og Alderdommens Skrøbeligheder indfandt sig, blev det mere og

mere besværligt for dem at vandre op ad de mange Trapper ved deres Samaritangerning, hvorfor de gensidig havde lovet hinanden ikke at stige yderligere op i Husene end allerhøjest til 4de Etage. Men det pudsige Tilfælde indtraf dog ikke sjældent, at de to gamle i deres Næstekærlighed glemte, hvad de hver især havde lovet, og til deres Forlegenhed og Overraskelse mødtes paa Tagkamre, der laa i endnu højere Regioner i Husene, end de efter Aftalen turde slige op til. Som man ser, havde Ozanam altsaa i sit Hjem det smukkeste Forbillede for den store Kærlighed til nødlidende, der senere skulde blive et saa fremtrædende Træk i hans Karakter. -

Om hans Barndoms- og Ungdomstid i Lyon er ikke meget at berette; han var en flink Elev i det Kolleg, hvor

han uddannedes til Student, og i en ganske ung Alder beskæftigede de alvorligste Spørgsmaal allerede hans Aand. Han har selv skrevet derom: » . . . Larmen fra den vantro Verden trængte ogsaa ind til mig, jeg lærte at kende, hvad Tvivl er. . . Ustandselig pintes jeg af Uvished om min evige Skæbne; i min Nød søgte jeg at støtte mig til de Sandheder, som Religionen bød mig, men til min Skræk var det, som om denne Støtte brast under mine Hænder. Da blev jeg reddet ved en klog Præsts Undervisning, han bragte Orden og Lys i min Tanke.« — Denne Mand var Abbé Noirot, Professor i Filosofi ved Kollegiet i Lyon. Han blev en Fører og en Ven for den unge Frederik Ozanam, og da denne i sit 18de Aar, i 1831, som Student drog til Paris, var det en sjæleren, troende Katholik, der med frejdigt Mod beredte sig til at begynde sine Universitetsstudier i Hovedstaden.

Julirevolutionen af 1830 havde paatrykt Paris og hele Frankrig et Præg af Rationalisme, der øvede sin Indflydelse paa alle Omraader. Ved Universitetet, i Deputeretkammerne, i Pressen: overalt genfandt man den samme Aand, Logernes Aand, Had og Miskendelse overfor Kirken. Det første Indtryk, som den unge Student modtog af Hovedstaden, var derfor ret frastødende. Men til Lykke for ham kom han i Huset hos den berømte Mathematiker Ampère og blev optagen som Medlem i dennes Familie. Den store Lærde fattede Interesse for den unge Student og underholdt sig jævnlig timevis med ham; især fordybede de sig ofte i Naturstudier, og det kunde da hænde, at Ampère i Beundring over Skaberens Værk udbrød i begejstrede Ord: »Hvor er Gud stor, Ozanam, hvor er han stor!« — »Denne udmærkede Mand, dette store Geni,« skriver Ozanam om ham, »der laa inde med Kundskaber som yderst faa, bøjede sig i dyb og ubetinget Ydmyghed for Kirkens Læremyndighed.«

En anden Stormand paa Aandens Omraade, den berømte Dominikanerpater Lacordaire, gjorde han Bekendtskab med noget senere. Lacordaire har et Sted i et af sine Skrifter fortalt om sit første Møde med den unge Student. »Han var ikke smuk, uden Elegance, bleg som alle Provençaler, af Middelstørrelse, bar et langt, tæt, sort Haar, men et Par ildfulde Øjne lyste mig i Møde, og i hans Frem-

træden laa der en vis tiltalende Ynde.« Saaledes beskriver han ham.

Allerede paa Kollegiet havde Ozanam vist størst Interesse for sproglige Studier; da imidlertid hans Forældre ønskede, at han skulde blive Jurist, føjede han sig efter deres Ønske, men samtidig med at han besøgte de juridiske Forelæsninger, lagde han sig efter Historie, Filosofi og Sprog og blev efterhaanden hjemme i Italiensk, Spansk, Tysk og Engelsk. Dette Kendskab til de forskellige Nationers Sprog skulde senere blive af Betydning for hans Virksomhed.

De fleste af de Professorer, hvis Forelæsninger Ozanam hørte, var fjendtlig stemte overfor Kristendommen, og i deres Foredrag fremsatte de hyppig Paastande, der ikke var korrekte. Naar Ozanam efter en saadan Time paa Universitetet kom hjem, gav han sig til at granske i Kildeskrifter og undersøge Spørgsmaalet. Var Sagen af Vigtighed og fandt han, at vedkommende Professor havde været uretfærdig i sit Angreb paa Kirken, da skrev han ham et Brev til, paaviste de fremsatte Urigtigheder og bad ham med ædel Frimodighed om at gøre godt, hvad han havde gjort galt i sit sidste Foredrag — »hvad han skyldte de unge Mænd, der hørte hans Foredrag for at søge Sandhed.« Saa satte han sit Navn under Brevet og sendte det til Professoren.

At disse stadige Protester virkede, fik man snart at mærke. Det var aabenbart, at der indtraadte en vis Forsigtighed og Hensyntagen i Universitetslærernes Foredrag, og en af de mest fremragende, Professor Jouffroy, tog efter Modtagelsen af et saadant Brev fra Ozanam Ordet foran hele Auditoriet, roste Brevskriverens Takt og de Kundskaber, han havde lagt for Dagen ved denne Lejlighed, og tilbagekaldte med en Sandhedskærlighed, der var al Ære værd, de fejlagtige Paastande, han havde fremsat i sin forrige Forelæsning.

Denne Ozanams frejdige, djærve Optræden fremkaldte en Bevægelse blandt Studenterne, der skulde blive af Betydning. Ligesindede unge Mænd sluttede sig til ham, og han kan i et Brev til en Ven i Begyndelsen af 1832 skrive saaledes: ». . . Jeg har fundet flere unge Mænd, velbegavede

og ædelt tænkende, som er paa vor Side. Saa ofte en rationalistisk Professor hæver sin Røst imod Aabenbaringen, faar han Svar fra katholsk Side. Jeg har selv to Gange taget Affære. Den ene Gang havde Professor N. N. fremstillet Pavedømmet som et tilbagelagt Stadium, der havde taget sin Begyndelse med Carl d. Store, men som nu var færdigt; anden Gang rettede han den Beskyldning mod Kirken, at den stedse havde beskærmet Despotismen. Min Gendrivelse af begge hans Paastande blev offentlig forelæst; Professoren maatte bide i det sure Æble og delvis foretage et Tilbagetog, medens Studenterne udbrød i et lydeligt Bifald. Det er saa udmærket, at den studerende Ungdom lærer, at man baade kan elske Religionen og Friheden.«

I den Kreds af katholske Studenter, der havde sluttet sig om Ozanam, blev Spørgsmaalet, om hvorledes man bedst kunde bekæmpe den religiøse Indifferentisme, stadig bragt paa Bane, og efter fælles Samraad besluttede man at henvende sig til Paris' Ærkebiskop, Mgr. de Quelen, for at bede ham lade en Række Foredrag om religiøse Emner afholde i Hovedstaden. Ærkebiskoppen gik ind herpaa, han indførte Konferencerne i Notre-Dame-Kirken og overdrog P. de Lacordaire at holde dem.

Resultatet blev over al Forventning lykkeligt. Tilstrømningen til Kirken blev enorm; allerede en Time, forinden Foredraget skulde begynde, var Kirken propfuld af et dannet Publikum, hvoriblandt navnlig mange Mænd. Som bekendt er disse Konferencer stadig bleven fortsat i Paris og efterhaanden indført i nogle af de større Byer i Frankrig.

Ozanam var gennem en Ven bleven indført i en Kreds af litterært interesserede Mænd, som kom sammen til regelmæssige Møder, hvor der blev holdt Foredrag og diskuteret om historiske og religiøse Emner. I denne Forsamling, der talte nogle af Frankrigs senere berømteste Mænd blandt sine Medlemmer, optraadte Ozanam og hans Venner som Kristendommens Riddere og Forsvarere, og de har sikkert ogsaa dér faaet udryddet mange falske Fordomme blandt deres Omgangsfæller. Men denne kun rent diskuterende Virksomhed tilfredsstillede dog ikke Ozanams Trang til at arbejde for Guds Ære, og han besluttede at samle nogle

ligesindede Kammerater for at danne en Forening af udelukkende religiøs Karakter.

Det lykkedes ham at finde 7 unge katholske Mænd, som i Aaret 1834 gik ind paa hans Plan, at slutte sig sammen til en Forening, hvis Formaal skulde være at besøge de fattige i deres Hjem, understøtte dem med Hjælp, hvor de trængte til det, undervise dem, naar det skønnedes nødvendigt, og trøste dem paa enhver Maade.

Det var den første ringe Begyndelse til Vincentiusforeningen, og Ozanam var dens egentlige Stifter.

Man besluttede at henvende sig til de Barmhjertige Søstre — Les filles de la charité — for gennem dem at erholde Anvisning paa de mest trængende fattige, og snart havde hver af Medlemmerne nogle Familier at tilse og understøtte.

(Fortsættes.)

Katholicismen

paa

de dansk-vestindiske Øer.

Med Rette interesserer vi danske Katholikker os for vor h. Kirkes Stilling og Skæbne i Udlandet, hvad enten der meldes om glædelig Fremgang eller om Genvordigheder, som Kirken møder i sin Virksomhed. Men fremfor andre fjerne Lande er det dog Danmarks Bilande i Nord og Syd, der skulde vække vor Deltagelse. Hvad Island angaar, ved vi jo temmelig god Besked. Men anderledes forholder det sig med Hensyn til *de dansk-vestindiske Øer*, hvor der dog findes flere Trosfæller, end der bor i Danmarks Hovedstad. Dem hører man næsten aldrig noget om,*) som om det var uden nogen som helst Interesse for os, hvorledes de havde det.

---

*) Jeg har personlig længe haft stor Interesse for Katholikkernes Stilling paa Øerne og har flere Gange forsøgt at faa Korrespondancer til Ugebladet derfra. Det er endnu ikke lykkedes mig, men jeg skal nok fortsætte Bestræbelsen i saa Henseende.

De vestindiske Øers Katholikker hører rigtig nok ikke under det Apostoliske Vikariat Danmark; de staar i kirkelig Henseende under Biskoppen i *Roseau* paa den engelske Ø *Dominica*. Desuden er Katholikkerne i Vestindien næsten alle sammen farvede eller Negre. Men skulde vi derfor være ligegyldige overfor dem?

De henved 30000 Mennesker, der bebor de tre danske Øer, fordeler sig paa over en halv Snes forskellige Trossamfund. Vore Trosfæller har hidindtil været det største af dem. Men der er Fare for, at dette Forhold efterhaanden forandres i en Retning, som vi ikke kan glæde os ved. Udsigterne er nemlig for Tiden slet ikke lyse.

Der er tre katholske Sogne med et Par (nordamerikanske) Præster hvert Sted, eet paa St. Thomas og to (Frederikssted og Christianssted) paa St. Croix. Men Præsterne savner i høj Grad kvindelig Medhjælp paa Skolens og Opdragelsvæsenets Omraade. De Dreng, der har Forældre, undervises af Præsterne, saa godt det kan lade sig gøre. Men der er kun en eneste katholsk Pigeskole. Den ledes al Ordenssøstre, men er kun tilgængelig for bedre stillede Forældres Børn. Størstedelen af de smaa Negerpiger opvokser derfor uden Skoleundervisning, saafremt de ikke søger protestantiske Skoler.

For flere Aar siden førtes der jo Forhandlinger om Salget af de danske Øer til en Stormagt. Det blev imidlertid ikke til noget, men der kom dog noget godt ud af det, idet Moderlandet siden den Tid tager sig mere af de fjerne Øer. Dette gør sig ogsaa gældende paa det religiøse Omraade: stadig sendes der ny Kræfter der over, som skal tage sig af Børnene i Skoler, Børnehjem og paa Børneplejestationer, ligesom der ogsaa gøres mere og mere paa Sygeplejens Omraade. Der arbejdes kraftigt paa den lutherske Kirkes Fremgang, som før kaldtes »den sovende Kirke«. Ja, da dette Arbejde begyndte, blev det fra anset Side udtalt, at man haabede at bevare Øerne protestantiske. Dertil skal afdøde Biskop Rørdam have svaret: »Det gaar nu ikke saa let, som De tror.« Men hvis der ikke snart sker mere fra katholsk Side, er der virkelig Fare for, at vor Kirke paa Øerne mere og mere taber ind- og særlig udadtil.

Det er jo bekendt, at de sædelige Tilstande i Vestindien er sørgelige. Men det kan forstaas, naar man kender Forholdene. Mange Børn vokser op paa Gaden, uden Hjem, og uden at nogen tager sig af dem. De bliver tidlig fordærvede, saa de snart fører et Liv saa usædeligt og raat, at man gyser tilbage derfor. For *forældreløse* katholske Børn stiller Sagen sig nu saadan, at de *enten* gaar denne Usædelighedens Vej *eller* — naar de anbringes paa et protestantisk Børnehjem — tager Skade paa deres Tro, ja simpelthen er tabte for den katholske Kirke, da de jo aldrig faar Lov til at overvære en katholsk Gudstjeneste eller Religionsundervisning.

Paa et andet Omraade tiltrænges der ligeledes et vigtigt Arbejde. Naar St. Thomas' Havn nu bliver udvidet og den store Trafik gennem Panama-Kanalen kommer til at gøre sin Indflydelse gældende i mange Retninger, bliver det vel næppe bedre i sædelig Henseende, tværtimod vokser Faren. Men Trafikken vil vist medføre, at langt flere hvide, baade Evropæere og Amerikanere, kommer til at bosætte sig paa St. Thomas. Saa er der imidlertid atter en Ting, der vil volde store Vanskeligheder. Der er nemlig kun et Negerhospital paa Øerne. Hvide, som bliver syge, maa nøjes med de sorte Tjenestepigers Hjælp. En Operation er det saa at sige umuligt at foretage. Da Folk helst vil undgaa at blive indlagt paa Negerhospitalet, maa man i slige Tilfælde enten vende tilbage til Evropa, til Amerika eller til de engelske Øer for at faa Hjælp. Dette er jo meget dyrt og ofte forbundet med stor Fare. Et Hospital for den hvide Befolkning derovre vilde derfor være meget velkomment, ja det bliver en uundgaaelig Nødvendighed. Der er ikke Mangel paa dygtige Læger.

Nu synes det imidlertid, som om Ordsproget »Hvor Nøden er størst, er Hjælpen nærmest«, atter ved Guds alvise Styrelse skal bekræftes. Et Par dannede katholske Damer, hvoraf i hvert Fald den ene af Selvsyn saare godt kender Forholdene derovre, har nemlig nu i længere Tid omgaaedes med Planer om at aabne *et Hospital for hvide, forbundet med et Hjem for katholske Negerbørn* paa St. Thomas.

Hensigten med disse Linier er dog ikke hos Tros-

fæller her i Landet at søge materiel Hjælp til Udførelsen af disse Planer, da den danske Mission jo selv stadig trænger til materiel Støtte. Nej, Pengene skal komme andet Steds fra. Men der lyses efter nogle højhjetede Sjæle, *dannede katholske Damer i en sat Alder* (omkring 30 Aar), der er fri for andre Hensyn og Forpligtelser og rede til at *vie hele deres Person* til dette dobbelte Foretagende, *uden andet Vederlag end Livets Ophold og en stor Løn i Himmelen.*

Hvem der vil gaa med hertil, maa naturligvis ikke tro, at det bliver til Herlighed og gode Dage der nede under Tropesolen. Men naar anderledes troende Damer har fundet Mod til en nidkær Gerning der ovre, skal den ene sande Kirkes Børn da staa tilbage? Der skal heller ikke tages afsted allerede i Morgen eller i næste Uge, det hele er endnu ikke helt ude over Overvejelsernes Stadium. Derfor skal heller ikke noget Navn frem for Offentligheden endnu. Men hvo som har Interesse for Sagen, bedes henvende sig til dette Blads Redaktion, som foreløbig med stor Glæde vil besørge alt videre til rette vedkommende.

Claver.

En Virksomhed, der savnes.

Hr. Redaktør!

Med Hensyn til A. B.s og R. Altonas Breve i Ugebladene fra 16. Febr. til 9. Marts beder jeg om Optagelse af følgende. Det drejer sig her om Forhold, der trænger til Belysning.

Strengt taget har undertegnede ingen Grund til at blande sig i denne Diskussion, da jeg har Arbejde i den katholske Menighed og efter min Konversion har haft gode Stillinger blandt danske Katholikker, men jeg har fra den dannede Klasse hørt mange Klager over omtalte Forhold, og selv har jeg ofte følt Savnet af en Institution, hvor den dannede Kvinde kunde henvende sig for at faa Oplysning om ledige Arbejdsposter inden for Menigheden.

Jeg vilde give mine Arbejds kræfter i den danske, katholske Menighed, da jeg finder det urigtigt, at vi ka-

tholske Damer søger vort Erhverv i Udlandet, idet jeg gaar ud fra, at man her muligvis — direkte eller indirekte — kan virke lidt i den danske Missions Tjeneste. Naar jeg var færdig med min Gerning i den ene Stilling, maatte jeg vente i Udlandet, til den næste blev ledig. Og netop fordi jeg søgte Virksomhed derude fra, følte jeg end mere Savnet af denne Støtte fra Menighedens Side.

Selvfølgelig sigter jeg ikke her til de enkelte Medlemmer, hos dem mødte jeg altid Velvilje og Interesse — »vi skal gøre, hvad vi kan« — og at man gjorde, hvad man kunde, herpaa har jeg ogsaa haft mange Beviser. Men her kan de enkelte Medlemmer kun gøre saare lidet. Der burde paa dette Punkt være en fast Organisation fra Menighedens Side.

Det er sandt, hvad Redaktøren bemærker, at der er flere Stillinger at vælge imellem blandt $2\frac{1}{2}$ Million end blandt 10.000. Men i det store protestantiske Samfund er der til Gengæld lige saa mange flere Ansøgere som i det lille katholske, saa Forholdet bliver vel omtrent det samme.

Hvor ofte har jeg ikke hørt udtale denne Anke: »Det er saa vanskeligt for os at faa katholsk Arbejdskraft af den dannede Klasse.« Og at disse Udtalelser har skurret i mine Øren, kan De vist forstaa, idet flere af mine Bekendte, udmærkede Kræfter, maatte tage til Udlandet, fordi de intet Arbejde kunde finde her hjemme, eller — tage en Gerning op blandt Protestanter.

Det ser ud, som om der var Mangel baade paa katholske Stillinger og katholsk Arbejdskraft. Sagen er: man hører intet om de ledige Poster og intet om de arbejdssøgende Kræfter. Man gaar uden om hinanden, og i alt for mange Tilfælde finder ingen af Parterne, hvad de søger. Der ligger Fejlen — — og der ligger maaske ogsaa Grunden til, at katholske Familier saa ofte søger protestantisk Arbejdskraft.

At katholske Familier søger protestantiske Kræfter, og at katholske Kræfter tager til Udlandet, er og bliver dog et Misforhold.

Man maa jo ikke overse det Faktum, at efterhaanden som vort katholske Samfund udvider sig, kan vi regne med forskellige Brancher blandt vore Kræfter. Vi kan finde blandt Lægfolk i vor Menighed baade Lærerinder og Sygeplejersker, Opdragerinder og Husbestyrerinder, sprogkyndige og faguddannede etc. etc.

Denne Sag burde tages under Overvejelse af flere Grunde:

1) Den Fristelse, A. B. omtaler, ligger grumme nær. Ogsaa mine personlige Erfaringer kan anføre sørgelige Eksempler.

2) Det kan tillige være saa svært for den katholske Kvinde at komme frem i det protestantiske Samfund, idet der er Stillinger, som staar og falder med Religionen, saa der ogsaa her kan ligge en Fristelse.

3) Desuden bør man gøre, hvad man kan for at forhindre, at vor Menigheds Medlemmer gaar ud af Landet. De danske Katholikker bør staa Side om Side herhjemme — thi kun derigennem kan vi udvikle os til en Magt.

Mine Ophold i Udlandet har overbevist mig om, at det ikke er faa katholske danske Damer, der søger deres Gerning ude i det fremmede. Og hvor mange, der konverterer derude og slet ikke kommer hjem, fordi de hører om de vanskelige Forhold, derom faar man vel ingen Oplysning. Det kan undertiden være en Fristelse at tage til Udlandet, thi mærkeligt er det at iagttage, hvorledes en Konvertit bliver hjulpet frem i katholske Lande. Der er jo som bekendt Egne, hvor man i religiøs Henseende sætter Protestantismen saa lavt, at man betragter Konvertiten som det »fortabte Faar«, der er vendt tilbage til »Hjorden« og derfor fortjener dobbelt Omhu. Undertegnede har mødt rørende Eksempler paa Interesse og Velvilje, idet man har erfaret, at jeg var »Konvertit« og af den Grund maatte søge mit Erhverv i et fremmed Land.

A. B. bemærker endvidere: »Er det ikke forkert, at katholske arbejdssøgende Damer maa vige for Kongregationerne?« Jeg gentager A. B.s Spørgsmaal med den Tilføjelse: »Er det ikke forkert, at de danske Damer maa vige for den udenlandske Arbejdskraft, hvis der ikke samtidig paa anden Maade arbejdes for at raade Bod paa dette Forhold?« —

Man vil maaske bemærke, at her ikke foreligger nogen ny Gerning at tage op i Menigheden, og Redaktøren henviser

I) til Ugebladets Annoncesider. I mange Tilfælde: Nej! Gælder det for en Katholik om at blive i sin Menighed og virke der, saa har man ofte ikke Sigte paa en bestemt Slags Virksomhed. Undertiden ønsker man blot at tage en Gerning op, hvor den end findes, og tager mindre Hensyn til Forholdene eller Formen, hvorunder den foreligger. I en saadan Sag er det vanskeligt at avertere. Der maa være *personlig* Mellemløst til Stede. De, der vilde tage sig af Sagen, maatte være vel underrettede om de ledige Stillinger og de ledige Arbejdskræfter.

II) Ungdomsværnet. Ungdomsværnets Virksomhed strækker sig jo ikke ud over København og Omegn og har vel heller ikke officielt foranstaltet et saadant Arbejdsanvisningsbureau.

III) *Mariahjemmet*. *Mariahjemmet* har taget en smuk Virksomhed op til Gavn for den unge Tjenestepige.

IV) »Foreningen til unge Pigers Beskyttelse.« Denne erstatter ej heller omtalte Savn. Det er en international Forening med det specielle Formaal at hjælpe de unge Piger, der søger ud af deres Land. Vor Filial giver en velvillig Haandsrækning til *unge Piger* — danske saa vel som udenlandske.

Og den Virksomhed, der i Menigheden udøves: Stilhed paa nævnte Punkt, kan — hvor omfattende den end er — dog ikke erstatte et Arbejdsanvisningsbureau.

Har Forholdene hidtil end været for smaa til Oprettelsen af en saadan Institution, saa er vi visse paa, at de om føje Tid vil være for store til at undvære en lignende Foranstaltning.

Den Gerning, som her tiltrænges, skulde være af en saadan Art, at den væsentligst gik ud paa at holde sammen paa den katholske Menighed *her i Landet*, den burde ikke mindst være til Støtte for den *dannede Stand* og burde være til Gavn for unge og *ikke-unge* af *begge Køn*, for private Familier og Institutioner — for hele vor katholske Menighed, for *selve Missionens Virksomhed*.

E. J.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. Søndag den 30. Marts meddelte den højærværdigste Biskop i *St. Annæ Kirke* Firmelsens hellige Sakramente til 6 Dreng, 7 Piger og 3 voksne, ialt 16.

— I *Rosenkranskirken* modtog Søndag den 30. Marts 60 Børn (35 Dreng og 25 Piger) deres første hellige Kommunion.

— Opmærksomheden henledes paa omstaaende Annonce angaaende Foreningen *Stenos Fest* Onsdag den 16. April. Naar Hensyn tages til: for det første det gode Formaal, for det andet de fortrinlige Kræfter, der medvirker, og for det tredje til, at vi ingen katholske selskabelige Festaftener af denne Art har haft i Vinter, tør man nok haabe paa, at en stor Kreds vil give Møde den Aften i Citys Lokaler.

— (F.) Den 1. April er Rosenkranssognets (St. Maria Sogns) Forstanderskab bleven suppleret, i det den højærværdigste Biskop har udnævnt d'Herrer Ingeniør *C. Einersen* og Prokurist *G. Jensen* til Kirkeforstandere. Forstander-

skabet bestaar saaledes nu af Sognepræsten *H. Slump*, Kapellanen Pastor *Ronge*, Fuldmægtig *P. Stagno Balestrini*, Assistent *May* og de sidst udnævnte to Herrer.

Ordrup. I St. Andreas Kirke fejrede 6 Dreng og 3 Piger den 30. Marts deres første hellige Kommunion.

Roskilde. Udgravningerne til den nye Kirke her begyndte Marias Bebudelses Dag den 25. Marts. Grundstensnedlæggelsen vil rimeligvis finde Sted St. Vitus' Dag den 15. Juni, den nye saakaldte »Valdemarsdag«.

Slagelse. Menigheden her har lidt et stort og uventet Tab, idet Sognepræsten, Pastor *Joseph Knapen*, der kun havde været ansat her i et halvt Aar, er afgaaet ved Døden d. 31. Marts af Skarlagensfeber paa Sygehuset i Maribo, kun 35 Aar gammel. Pastor Knapen, der var Hollænder af Fødsel, hørte til Præsterne af Marias Selskab, som i 1901 kom til Danmark og overtog Missionsstationen i Roskilde. Efter at have lært det polske Sprog viede Pastor Knapen sig med utrættelig Energi og Nidkærhed til Sjælesorgen blandt den polske Arbejderskare hele Landet over. Hans uventede Død er et stort Tab for det Apostoliske Vikariat og især for Polakkerne. I næste Nummer af Ugebladet haaber vi at kunne bringe nogle fyldigere Oplysninger om den afdøde, hvis Sjæl anbefales til vore Trosfællers Forbøn.

Vejle. Torsdag d. 3. April indviedes St. Maria Hospital her i Byen af Sognepræsten, Pastor *Brems*. Straks efter vil Virksomheden tage sin Begyndelse og seks Søstre foreløbig optage Sygeplejen. Ugebladet skal i næste Nummer bringe udførligt Referat af Festen.

Asien. (Kina). Den berømte Jesuitpræst og Prædikant fra London, *P. Bernhard Vaughan*, kom den 1. Marts fra Japan til Shanghai, hvor man straks anmodede ham om at holde Foredrag. Den 7. Marts var Portene til Raadhuset, hvor *P. Vaughan* skulde tale, allerede en Time, før Mødet skulde begynde, belejrede af store Folkeskarer. Den store Sal var derfor ogsaa fyldt til sidste Plads, saa tæt som aldrig nogen Sinde ved noget Møde tidligere. Pater *Vaughan* talte om »Socialisme«, et Emne, han behersker bedre end maaske nogen anden, da han har tilbragt en Del af sit Liv i nært Samliv med de allerfattigste i London. To protestantiske Biskopper, en Del protestantiske Præster med Koner og Familie, flere Konsuler o. s. v. var blandt de mange Tilhørere ved *P. Vaughans* Foredrag.

Absalonsbøsserne.

Det er en taknemlig Opgave at arbejde for Bøsseindsamlingen til »Absalons Gaard«, Interessen er ganske afgjort stigende og den velvillige Imødekommenhed fra Bidragydernes Side ligeledes.

Det havde jo været ganske rimeligt, om Resultatet af anden

Bøsseindsamling havde været betydelig ringere end første — og saa møder vi det i Sandhed overraskende Forhold, at Bidragene denne Gang kun er ganske lidt mindre end sidst, skønt Bøsserne har været kortere Tid ude.

Der er tømt 200 Bøsser, som har indeholdt ialt Kr. 241,09, d. e. altsaa Kr. 1,20 gennemsnitlig (sidste Gang: 150 Bøsser med Kr. 199,60 — Gennemsnit Kr. 1,33). Heri er indbefattet 24 Bøsser, som har været anbragt hos Familier i Byerne Fredericia, Horsens og Vejle.

At Indsamlingen er ved at antage faste Former, og at Feberen fra første Gang maa være forsvunden, synes at fremgaa deraf, at den, der sidst gav mindre Bidrag, denne Gang gennemgaaende har givet mere, medens der til Gengæld er noget færre af de store Bidrag.

Det største Beløb, som er modtaget, er Kr. 10,00 — det mindste 6 Øre; Artiumsklassen, Toldbodvej, har denne Gang det største Møntantal, nemlig 615 Stk.

De hidtil brugte Papbøsser vil snart blive ombyttet med Metalbøsser, saaledes at hver Familie for Fremtiden stadig beholder sin Bøsse, som saa tømmes af »Absalonskredsen«s Medlemmer.

Absalonskredsen tæller for Øjeblikket 19 Medlemmer i København og Omegn, væsentlig unge Damer. *Hvor er de unge Mænd?*

Hvide Søndag 1913.

Fink-Jensen.

Rettelse.

Arbejdet ved det nye Kloster paa Jagtvejen ledes af Arkitekt Emil Jørgensen, som Bygningskonduktør er ansat Arkitekt J. P. Malmberg. Udførelsen af samtlige Arbejder er overdraget Murermester A. V. Günther.

Program

for

Foreningen Stenos Velgørenheds-Soiré

til Fordel for fattige katolske Børns Ferieophold.

Onsdag den 16. April Kl. 8¹/₄ i Citys Selskabslokaler.

Frk. Eifrig. Sang. Kgl. Operasanger Albert Høeberg. Skuespiller A. Berggreen. Pianistinde Frk. Anna Schytte. Derefter Bal. Billetter a 1.00 og 1.50 faas hos Bestyrelsen:

John. Nielsen,
Nørre Allé 9.
Nora 58 x.

A. J. Weber,
St. Kongensgade 36.
Patré 826.

Schlöemer,
Elmegade 22.

R. Cresta,
Hesseløgade 5.
Strand 539 y.

A. Melskens,
Thorsgade 118.

2. Søndag efter Paaske.

St. Ansgars Kirke. Kl. 7 stille Messe. Kl. 9 højtidelig Prælatmesse og Meddelelse af Firmelsens h. Sakramente til Børnene. Kl. 11 stille Messe. Kl. 5 Efterm. Festandagt med Prædiken.

St. Annæ Kirke. Kl. 7 stille Messe. Kl. 9 højtidelig Messe med Børnenes første h. Kommunion. Kl. 5 Efterm. Festandagt med Prædiken.

St. Franciskus' III. Orden har Møde Fredag d. 11. April Kl. 8 Aften i St. Knuds Kapel.

De tre Tokronestykker

til Fordel for en Kirke i Nakskov er endnu ikke solgt. Hertil er endvidere kommet en Scudo (en pavelig Sølvmønt) fra 1801, Værdi 8 Kroner, som nu tilbydes til Salg sammen med Tokronerne fra Viggo Rothes Vej 14, Charlottenlund.

Mariakongregationen for Mænd afholder Fælleskommunion i *St. Ansgars Kirke* Fredag den 18. April Kl. 8.

Kirkelig Kalender.

6. April. 2. Sønd. efter Paaske.	13. April. 3. Sønd. efter Paaske.
7. — Mandag. Ferialdag.	Den h. Josephs Fest.
8. — Tirsdag. Ferialdag.	14. — Mandag. Justinus, Martyr.
9. — Onsdag. Ferialdag.	15. — Tirsdag. Oktavdag.
10. — Torsdag. Ferialdag.	16. — Onsdag. Benedikt Joseph Labre, Beken- der.
11. — Fredag. Leo I, Pave og Kirkelærer.	17. — Torsdag. Oktavdag.
12. — Lørdag. Marias Officium.	18. — Fredag. Oktavdag. 13 Timers Bøn. (Store Bededag).
	19. — Lørdag. Oktavdag.

Et Ord til hver Dag.

6. April. Intet er saa herligt som at følge Jesus Christus efter, 1) fordi han paa saa vidunderlig Maade selv er gaaet forud for os, 2) paa Grund af den Hjælp, han yder os og 3) paa Grund af det Følgeskab, vi har. (Belleccio.)
7. April. Tro aldrig, det er for sent at frelse en Sjæl. Een Bøn endnu, een Henvendelse, een Opofrelse — og det store Værk er maaske fuldført.
8. April. Et godt Ord forbedrer ikke saa let Ungdommen, som et slet Ord fordærver den.
9. April. Der er nogle, som tager deres venlige Ansigt af, naar de kommer hjem, og ikke tager det paa, før de gaar ud igen.
10. April. Gud fortjener at blive dyrket med al Englenes Glød og Andagt, men i sin Godhed lader han sig nøje med vor ringe Dyrkelse. (Bergier.)
11. April. Hvis Christus ikke havde været sand Gud, havde han ikke kunnet forløse os, og hvis han ikke havde været et sandt Menneske, havde han ikke kunnet være os et Forbillede. (St. Leo den Store.)
12. April. Ikke at gaa frem paa Frelsens Vej er det samme som at gaa tilbage. (St. Bernhard.)

Boggaver til de kommende Søndage — se forrige Nr. af Ugebladet.

Ung Pige søger Plads.

En ung Pige, 20 Aar, ønsker Plads til 1. Maj. Vedkommende er vant til almindelig Husgerning og Madlavning og er heller ikke ukendt med Sygepleje. Hun ønsker helst Søndag Formiddag fri, saa at hun kan komme i Kirke. Skriftlig Henvendelse til Lilly Jørgensen, Dr. Maaløes Klinik, Gl. Jernbanevej 1. Valby.

† At Søster **Donatilla** efter længere Tids haard Sygdom den 31. Marts er afgaaet ved en from og stille Død, bekendtgøres herved. Den afdøde anbefales til de troendes kærlige Forbøn. Begravelsen sandt Sted fra Rosenkranskirken Torsdag d. 3. April. R. I. P.
Kastanievej 6, d. 1. April 1913.

St. Elisabethssøstrene.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

61. AARGANG.

„Nordisk Ugeblad“ udgives af Ansgariusforeningen og udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader samt paa Ugebladets Ekspeditionskontor, Bredgade 69, 2. S. o. G. 1—4. Telef. Palæ 654. — Redigeret af Niels Hansen, cand. mag., Viggo Rothes Vej 14, Charlottenlund. (Træffes bedst Kl. 4—6 Efterm.) Telefon Helrup 657 y.

Nr. 15.

Søndag den 13. April.

1913.

INDHOLD: Smaa Indledninger. — Frederik Ozanam. — Pater Joseph Knapen. — Litteratur. — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Maribo. Aalborg. Italien. Syd-Amerika. — Brevkasse. — Et Ord til hver Dag. — Bekendtgørelser.

Smaa Indledninger.

161.

Foraar.

Dalum Klosters Have.

Der er Foraar i Luften.

Kom ud, du, som er tung i Sind og træt i Tanken. Kom ud i Haven, i Marken eller Skoven; se dig om og bliv glad og frisk igen ved at betragte alt det unge, spirende Liv derude. — — —

Se den lille Guldstjerne, som stikker sit Hovede op der henne mellem Løvet. Den breder sit gule Bæger ud i Solen, saa det lyser og skinner. Nu blomstrer og vokser den og vil snart bære Frugt; men der var en Tid, da den var gold og unyttig at se til. Det var dengang den stille og skjult samlede Livkraft i det lille Løg dernede i Jorden, samlede Næring til Foraarets Tid, da Væksten og Arbejdet skulde begynde.

Husk paa Guldstjernen, kære du, naar du synes, at Tiden er gold og tom. Du kan ikke altid vokse og udfolde dig udadtil; men, om du selv vil det, da ophører den stille, skjulte Vækst i dit Indre aldrig. Taalmodighed, Bøn og Offer, det er de Kræfter, som virker der, og som samler Næring, til Arbejdets og Kampens Tid kommer. Glem da ikke, at den Kraft, du saa bruger, blev opsparet i den kolde, mørke Tid, som du kaldte for gold.

Eller betragt den lige, slanke Bøg derhenne ved Gærdet! Se, hvor fast og stærk og sikker den staar der og tegner sig med klare, rene Linier mod den lyse Himmel. Og dog er ogsaa den blevet hærget af Vinterens Storme: tørre Kviste knaser under Fødderne; en stor Gren ligger tværs over Stien, og en bred Solstribе fortæller, at Lyset har fundet sin Vej, hvor Grenen før sad. Men Træet selv staar urokket. Da Uvejret kom, trængte det sine Rødder dybere og fastere ned i Jorden, og det gik ud af Stormen mere stærk og livskraftig end nogen Sinde.

Kære, lær af Bøgen at tage Livets Storme. Lær af den at klynge dig til Gud, at gribe fat om hans Haand, naar Uvejret rejser sig mod dig; da vil du styrkes og fæstnes i det evige Livs Jordbund. Hvad gør det saa, om Stormen knækker Hovmodets og Egenviljens tørre Kviste af; de hæmmer kun Væksten. Og skulde en livskraftig Gren gaa med i Løbet, tro mig, det sker kun for at give Plads for det evige Lys, *Plads for Gud i dit Hjerte!*

Der ligger en Kastanje ved din Fod. Se, hvor smukt dens blanke, brune Skal med den matte, hvide Spire tegner sig mod det friske Græs. Betragt den, du som ejer den stærke Virketrang, som altid brænder efter at se din Gerning vokse, nyt Arbejde spire frem foran dig. Du kender jo ogsaa til, at Haanden kan blive mat og Hovedet træt og Arbejdet saa endelig gaa i Staa. Du vilde saa gerne, klager du; men du kan ikke, du »udretter intet«. — Aa nej, og Kastanjetræet derhenne udretter heller intet — nu, men Frøet ligger inens og spirer ved dets Fod!

Hvad ved du vel om alle de Frø, du saaede, og som spredtes for Vinden? — Ved du, hvor mange af dine Ord der nu ligger og spirer i Hjerterne, hvor megen ny Gerning der allerede nu vokser frem af den, du begyndte!

Ja, det blev jo kun et flygtigt Blik i Naturens store, dejlige Bog. Men opnaaede jeg, hvad jeg gerne vilde, da gik du ud en Dag og læste videre; du skulde ikke fortryde det. Gaa ud, naar du er tung og træt, og lad dig varme af Solskinnet, og se dig glad i alt det Liv, der rører sig om dig. Bland din Stemme med Fuglenes derude, at Lovsangens Toner, som stiger op mod Himlen, kan blive rigere og fyldigere. Lær af Anemonerne i Skovbunden at fæste Rod i den bløde, danske Muld; lær at elske Naturen, at række dig som Blomsterne op imod Lyset — Evighedens Lys.

—nova.

Frederik Ozanam.

(Forts.)

Fra Paris udbredtes Konferenserne over hele Frankrig, og den første grundlagdes i Nîmes ved en Ven af Ozanam. »Vort inderlige Ønske«, skriver denne til ham, »er gaaet i Opfyldelse, I er det første Echo, som har svaret paa vor svage Stemmes Raab; vort Pariser-Samfunds største Fortjeneste vil være, at det giver Stødet til Dannelsen af lignende Forbund.«

Tanken vandt hurtig Tilslutning, og allerede Aaret efter, altsaa i 1835, kan Ozanam meddele den samme Ven, at Pariser-Konferensen maa deles i flere Underafdelinger, da der nu er over 100 Medlemmer. Ozanam skriver i sin Begejstring til Vennen: »— — De første kristne Aarhundreders Tro og Kærlighed er ikke for meget for vor Tid. Som dengang lever vi nu midt i en fordærvet Civilisation, i et vaklende Samfund. Eller er mon vore Dages rige og lykkelige bedre end hine, der svarede S. Paulus: En anden Gang vil vi høre dig? Og de fattige og Folket, er det mere oplyst, nyder det større Velvære end dengang? De samme Onder kræver de samme Lægemidler. Kærligheden er kølnet paa Jorden, det er os Katholikker, hvem det paa-hviler atter at puste den hændende Ild op til en klar Flamme, vi skal forny Martyrernes Tidsalder igen. Martyrernes? Ja, thi ikke blot den, der lider Døden for Christus, er Martyr, men hver den, der hengiver sit Liv i Guds og Næstens Tjeneste, der bringer Gud som Offer, hvad han har faaet fra ham: sin Kraft, sine Arbejder, sin Formue — ogsaa han er paa en Maade en Martyr, og at bringe Herren denne Gave er noget, som vi alle kan. Derfor er det vort frie Valg undergivet, til hvilket Tempel vi vil vende os: om vi vil knæle for Egoismens Guddom, eller om vi vil tjene Herren i Kirkens Helligdom.«

I et senere Brev betoner Ozanam, hvorledes Vincen-tiusforeningen bør ære og efterligne den store Helgen, hvis Navn den bærer.

En Værnehelgen er for en katholsk Forening ikke et tomt og blot Navn, ligesom et Skilt paa et Værtshus, under hvilket man optræder overfor Verden, men den særlige

Dydsretning, som specielt har udmærket den hellige, hvis Navn Foreningen bærer, skal ogsaa paatrykke denne sit Præg, den skal ligesom fortsætte hans Liv, ikke blot anraabe, men efterligne ham. De store hellige, der staar Gud nærmere, er i Besiddelse af profetisk Blik, og jeg tvivler ikke om, at St. Vincents af Paul har forudsel vor Tidsalders Brøst og Trang. Han var ikke den Mand, der byggede paa Sand eller for een Dag. Det 4. Buds Velsignelse hviler over de helliges Hoveder, de ærede her nede deres himmelske Fader, og de vil leve længe paa Jorden. En jordisk Udødelighed er tilkendt dem i deres Værk. Se en hellig Augustin, en Benedikt, Bruno, Franciskus; i femten, tolv, otte og seks Aarhundreder har deres Støv hvilet i Graven, men de lever i deres aandelige Efterkommere. Den h. Vincents' Stjerne har vist sig senere paa Kirkens Firmament, men dens Løb er uden Tvivl ikke bestemt til at skulle være kortere end hines. Saa lad os da skride fremad i denne Stjernes Lys og vise os som vor store Faders ægte Sønner. Hvem ved — maaske vil engang vore Børn finde Ly under den Bygnings Tag, hvis Grundsten vi nu har været med til at lægge.«

Ozanam havde i den Periode en stor Støtte i Omgangen med de udmærkede Mænd, som dengang fremstod som Forsvarere for Kirkens Sag i Frankrig, Mænd som Chateaubriand, de Maistre, Ballanche, Montalembert. Men ved en af de mest fremragende Medlemmer af denne Kreds af Kirkens Stridsmænd skulde han gøre en sørgelig Erfaring — Lamennais, der havde virket saa velsignelsesrigt i Begyndelsen af sin offentlige Optræden, til hvem der knyttedes de største Forhaabninger, Lamennais bestod ikke Prøven, da Fundamentet for alt kristeligt Liv, Ydmygheden, skulde vise sig i Gerningen overfor den h. Stols Afgørelse. Da slukkedes Sandhedens Lys i hans Sjæl, Kærligheden forvandlede til Had, den en Gang saa mægtige Aand trak sig mere og mere tilbage i ensom Bitterhed og endte som en Fjende af den Religion, til hvis bedste Stridsmænd han en Gang havde hørt. Hans Fald havde en rystende Virkning paa Ozanam. »Hvor er vi dog blevet straffet«, skriver han, »fordi vi lagde altfor stor Vægt paa Personen og overfor Kirkens Modstandere med en vis Stolthed pegede

paa vore Filosofer og Tænkere i Stedet for paa det evige Kors. Vi støttede os til et Rør, og det brast i vor Haand. Nej, opad maa vi søge vor Støtte, paa to Vinger maa vi løfte os: Troens og Kærlighedens Englevinger.« — — -- Hvilken Klarhed og hvilken kristelig Karakter viser ikke saadanne Udtalelser fra den 22-aarige Students Side.

Ozanam havde imidlertid benyttet Tiden godt til at fuldende sine juridiske Studier, og vi se ham i 1836 som Doktor juris og Aaret derpaa i Virksomhed som Sagfører. »Jeg har i Aar ført 12 Sager for Retten,« fortæller han i et Brev, »og jeg tilstaar, at jeg har afvundet denne Side af min Gerning en vis Interesse, men alligevel er jeg dog ikke rigtig glad ved at komme ind i alle disse Forretningsforhold. Jeg forlader aldrig Retslokalet uden at føle mig utilpas; jeg kan nu en Gang ikke taale at se al den Uret og alt det onde uden at angribes derved.«

Det kom derfor som en Befrielse for Ozanam, da der Aaret efter, i 1838, blev tilbudt ham en Stilling som Professor i Handelsret i Lyon. Han tog straks imod den, og i 2 Aar docerede han saa under almindeligt Bifald dette Fag i sin Fædreneby. Men saa blev der i 1840 en Stilling ledig ved Paris' Universitet som ekstraordinær Professor i udenlandsk Litteratur. Som vi har set, havde Ozanam ved Siden af sine juridiske ogsaa beskæftiget sig med sproglige og historiske Studier, og da det blev bekendt, at det paa-gældende Professorat skulde besættes efter forudgaaende Konkurrence, meldte han sig til Prøven, sejrede med Glans og blev enstemmig valgt. Han var da 27 Aar gammel og havde naaet en anset Stilling, i hvilken han følte sig fuldstændig tilfreds.

Som Universitetslærer blev han snart bekendt og agtet for sin redelige og retfærdige Behandling af alle Spørgsmaal vedrørende Kirkens Forhold. En Del af hans Forelæsninger blev udgivet efter hans Død, og naar man nu læser dem, maa man beundre den Takt, hvormed han uden Bitterhed forstod at forsvare Religionen overfor dens Modstandere. Han beklager mere end han anklager, han tilgiver mere end han dømmer, man føler, hvorledes han uden at give en Tøddel efter, hvor han mener at have Retten paa sin Side, paa alle Maader søger at skaane Modpartens

Følelse ved at undgaa alle saarende og ironiske Bemærkninger.

Fire Aar senere, ved Professor Fauriels Død, blev den kun 32-aarige Mand enstemmig valgt til dennes Efterfølger som Professor ordinarius ved Universitet — en for en saaung Mand den Gang ganske enestaaende Udmærkelse.

Ozanam havde et Par Aar tidligere indgaaet Ægteskab og levede et lykkeligt Familieliv med sin Hustru og deres lille Datter. I Ferierne havde han ført sin Hustru til Schweiz og Italien, hvor de navnlig havde opholdt sig i Rom og Florenz. Under Opholdet paa disse minderige Steder havde Ozanam fordybet sig i Studiet af Middelalderens Historie, især S. Franciscus' Tidsalder og den danteske Periode. Han begyndte efter sin Hjemkomst at arbejde paa et stort anlagt Værk om Middelalderen, af hvilket flere Afsnit, efterhaanden som de blev færdige fra hans Haand, blev udgivet særskilt, saaledes et »Studier over Franciscaner-Digterne i det 13. Aarhundrede«, det store Værk om Dante o. fl. Des værre foreligger der fra hans Haand kun disse Brudstykker, selve Hovedværket naaede han aldrig at faa færdigt. Om dettes Omfang og Plan foreligger der følgende interessante Udtalelse. — »Mit Forsæt er at skrive en Litteraturhistorie, omfattende Tiden fra det 5te til det 13de Aarhundrede, til Dante som den værdigste Repræsentant for denne store Periode. Men først og fremmest vil jeg give en Fremstilling af Tidsalderens Kultur og da særlig paa- vise, hvorledes det var Kirken, der af det sammenstyrtede Romerriges Ruiner og de indvandrede barbariske Folkeslag forstod at danne et nyt Samfund, en ny Slægt, der blev i Stand til at begribe det sande, gøre det gode og frembringe det skønne. Der bor i den menneskelige Natur en Tilbøjelighed til og Beundring for Hedenskabet, og dette Træk genfinder vi i alle Aarhundreder, ogsaa i vor Tid. Atter og atter vandrer vi tilbage til hedensk Filosofi, hedenske Love, hedensk Kunst. Gibbons' Værk om Romerrigets Fald er een stor Lovprisning af Hedenskabet i Mod-sætning til, hvad han kalder Kristendommens Barbari, og det er den samme Tone, vi genfinder i alle den sensualistiske Skoles Skrifter: at Kirken har hæmmet Udviklingen ved

at prædike Kødelighedens Undertrykkelse og i Stedet for Grækenlands Trylleverdens Skønhed har skabt Menneskeheden en trist Tilværelse i Fattigdom, Kyskhed og Ydmyghed ved Korssets Fod.«

Men paa den anden Side advarer Ozanam ogsaa mod et Overmaal af kritikløs Beundring for Middelalderen; han vil, at man vel skal beundre Korstogenes Helteaand og de stolte Kathedralers Majestæt, men derfor ikke lukke Øjnene for de uendelige Kriges Rædsler, Fyrsternes Usædelighed og Simoni, for saa mange gejstliges forargelige Verdslighed og Velleverd. Han vil, at man skal se Fortidens Brøst lige i Øjnene for netop desto bedre at værdsætte Kirkens Arbejde, og just et Blik i Fortidens mørkeste Tidsrum tjener til at styrke hans Mod og hans Tro. »Jeg nærer ingen Frygt,« skriver han, »for vort Aarhundredes Ukirkelighed, efter at jeg er trængt til Bunds i langt betænkeligere Epokers Historie og har set, hvor store Farer Kirken er gaaet sejrrig ud af.«

(Fortsættes.)

---

† Pater Joseph Knapen.

Det er snart 25 Aar siden, at en brav Limburger fra Nederweert med en lille Dreng præsenterede sig ved den Apostoliske Skoles Døre i Schimmert nær Valkenburg i Holland og bad om at tale med en af Præsterne. Jeg tog imod dem, og paa mit Spørgsmaal, hvad deres Ærinde var, svarede den lille Dreng selv: »Jeg vil være Præst og Missionær.« Et saa bestemt Svar fortjente en bestemt og rask Ordning, hvorfor ogsaa den lille Postulant, som ingen anden var end den nu afdøde Pastor Joseph Knapen, straks blev optaget paa Kollegiet.

I de 7 Aar, jeg har kendt ham som Elev, viste han stedse samme Karakterfasthed, vilde gerne have Besked om alt og hvilede ikke, førend hans Videbegærlighed var tilfredsstillt. Efter den syvaarige Uddannelse nærmede den lille Rhetoriker sig Alteret, iført Præstekjolen, og efter at have nedbedt Guds Moders Velsignelse over det vigtige Skridt, han stod i Begreb med at gøre, traadte han ind i

Maria-Selskabs Noviciat. Efter Prøveaaret fulgte Skolastikatet og endelig Præstevielsen ^{25/8} 1901.

Han var nu fuldt udrustet, kun Kamppladsen skulde anvises. Det blev Danmark, hvor jeg med Længsel ventede ham og med den største Glæde modtog ham den 18. Okt. 1901. Medens vi nu sammen martyriserede det kønne danske Sprog og fik mange »Hva'behar« at høre, mærkede vi snart, at det danske Sprog ikke var tilstrækkeligt til, at vi kunde tale med alle dem, vi kom i Berøring med. Polakker, som, henrykte over at have fundet en Præst, ud-

trykte deres Glæde i et Sprog, ingen af os kendte, syntes at opfordre os til at sætte os i Stand til paa en mere virksom Maade at ile dem til Hjælp. Pastor Knapen tilbød sig straks og rejste til Tysk Polen for at lære det polske Sprog, hvortil den gode og hengivne Familie de Breza ydede ham den mest uegennyttige Hjælp. Ved hans Tilbagekomst udnævnte Hans Højærv. Biskop von Euch ham til polsk Rejsepræst i Sjælland og Jylland.

Nu erfarede vi, hvilken Iver, Offervillighed og Udholdenhed der boede i den lille Skikkelse. Uafsladelig kimede Telefonen om Sommeren, men som oftest forgæves: thi Pastor Knapen drog fra den ene Gaard til den anden; den ene Dag var han paa Christiansminde, den næste Dag i Aarhus.

For et halvt Aar siden udnævnte Biskoppen Pastor

Knapen til Sognepræst for Slagelse unge Menighed, som ogsaa er et Centrum for polske Arbejdere.

Foraaret var nu kommet og med Foraaret Polakkernes Indvandring. Uden Kontrakt kan Polakker ikke komme over Gedser-Grænsen. Pastor Knapen, som endnu følte Eftervirkningerne af en haardnakket Influenza, rejste til Gedser for at hjælpe sine aandelige Børn.

Det blev hans sidste Rejse. I Nykøbing (F.) maatte han syg indlægge sig paa et Hotel, og Præsterne i Maribo blev hidkaldt. Pastor Klessens kørte straks til den syge, som efter eget Ønske førtes til Maribo, »hvor han vilde modtage de sidste hh. Sakramenter og blive«. Han blev der blandt sine polske Embedsbrødre og Landsmænd, som viste ham den omhyggeligste Omsorg og Hengivenhed. I de to Dage, han laa paa Sygehuset og kæmpede med Fieberen, forlod de ham ikke, og han udaandede i deres Arme. En oprigtig og dybtfølt Tak til Maribo's opofrende Præster for deres varme Broderkærlighed!

Pastor Knapen døde paa Kamppladsen, i Udøvelsen af sin beundringsværdige Præstegerning blandt Polakkerne. Han hviler nu blandt dem, han havde viet sine Kræfter og sit Liv, og Tusinder vil bede ved hans Grav, hvor hans taknemmelige Børn vil rejse et Kors til Minde om hans opofrende Livsgerning. *Consummatus in brevi explevit tempora multa* — opslidt i kort Tid har han udfyldt mange Dage.

Roskilde, 4. April 1913.

A. K.

Om den afdøde skriver Frøken *Elisa Bruhn-Jensen* i *Sorø Amtstidende* af 1. April følgende smukke Linjer:

Pastor Knapen var rejst ned for at hente nogle Polakker i Gedser og hjælpe dem til Rette. Han var ikke rask, da han rejste, men mente, at det var lidt Træthed efter Paasketravlheden. I Maribo blev han hæftig syg, og den tilkaldte Læge indlagde ham paa Sygehuset, og i Aftes er han død. Det er betegnende for den Mand, at han døde paa en Rejse. Han var jo altid paa Rejse, og faa Mennesker har vist gennemstrefjet Landet saa mange Gange som han. Selv efter at han var bleven Præst for den katholske Menighed i Slagelse og hans store Virksomhed blandt Omegnens Polakker lagde megen Beslag paa ham, undte han sig ikke Ro. Han var Polakkernes egen Præst og deres trofaste Ven. Han skaffede dem Pladser, han hjalp dem til Rette, han rejste rundt og saa til dem. Rundt om paa Herregaardene kom han og holdt Gudstjeneste for Polakkerne. Han brød sig ikke om Rejsens Besværlighed, han rejste gerne hele Natten for at komme rundt til sin store Menighed. Alle Polakker i Danmark var hans Sognebørn, og de elskede ham, som vist aldrig nogen Præst er bleven elsket. Han forstod deres Sprog, og han var deres tro-

faste Ven og Beskytter her oppe i det fremmede Land. Der vil blive grædt meget rundt omkring paa Gaardene, naar den sørgelige Nyhed lidt efter lidt naar frem. Ingen kunde hjælpe dem som han. »Pastor Knapen, god Mand,« sagde en gammel Pokalkvinde til mig for et Par Aar siden. »Pastor Knapen, god Mand, ja, det behøver man hverken at være Polak eller Katholik for at kunne skrive under paa. Han førte sin Kristendom ud i Livet, han ofrede sig selv for at tjene andre.

Pastor Knapen blev slidt op i sin Gerning, han vilde ikke unde sig Ro. Efter en streng Arbejdsdag kunde han godt sidde oppe den halve Nat og besørge sin uhyre Korrespondance. Og alligevel var han altid i godt Humør. Han var saa glad ved sin Virksomhed, og han elskede sine Polakker. Det var utroligt, hvad han bød sig selv for at hjælpe dem. I Fjor blev en ung polsk Pige pludselig sindssyg; der gik Bud til Præsten, og han lagde straks sit eget Arbejde til Side for at kunne følge hende hjem til Polen. Ofte kom der Bud til ham, at nu laa den eller den Polak meget syg i den anden Ende af Landet. Pastor Knapen kom straks og indtog sin Plads ved Sygesengen. Flere Gange har han besøgt dødssyge Koppepatienter; Smittefaren ænsede han aldrig. Og nu blev han selv smittet, og Døden satte Punktum for hans rastløse Liv.

Pastor Knapen blev kun 37 Aar gammel; men kun faa Mennesker har i saa kort et Liv faaet Lejlighed til at gøre saa meget godt, og faa efterlader sig saa stort et Savn som Polakkernes egen Præst. Hans Plads bliver ikke let at udfylde.

Litteratur.

Robert Hugh Benson: Confessions of a Convert. (Longmans, Green & Co. London. 1913. Indb. 3 sh. 6 d. 164 Sider.)

For de mange, for hvem en ny Bog af Mgr. Benson plejer at betyde ikke alene æstetisk Nydelse, men ogsaa aandelig Rigdom og kristelig Vækst, vil hans sidste Bog: *En Konvertits Bekendelser* være en Begivenhed af Rang. Han klager selv i Indledningen over, at en Bog af saadan Art altid vil blive en utalende Fremhæven af ens eget Jeg; alligevel er der vist ikke skreven mangen Selvbiografi, som indeholder mindre Selvforherligelse, og som mere aflægger Vidnesbyrd om den ægte Ydmyghed, der ikke bestaar i, at man taler ringe om sig selv, men at man simpelthen glemmer, slet ikke tænker paa, hvor stor og fremragende og af Tusinder æret og agtet Mand man selv er. Mgr. Bensons mange Beundrere og Venner vil

med Glæde blive Vidner til, hvor virkelig stor, ikke mindst i kristelig Forstand, den store Mand er.

Bensons Livsførelse er i en mærkelig Grad et Bevis for, hvor stor Betydning Naadens Dragelse har for et Menneskes Udvikling. Alle vore Anstrengelser, vore Beviser, vore Redegørelser, hvor gode og nødvendige de end er, vilde intet udrette, hvis ikke den Helligaand baade begyndte og fuldførte det store Værk.

Opdraget som Søn af den anglikanske Kirkes Primas, Ærkebiskoppen af Canterbury, i strenge kirkelige Omgivelser synes han dog fra sin Barndom og Ungdom af at have kendt meget lidt til aandeligt Liv. Han nærede en umaadelig Ærbødighed for sin Fader og dennes Ord, hvilken han meget sent kunde frigøre sig for, men denne Ærbødighed formaaede dog ikke at vække egentlig kristelige Indtryk i ham.

Alligevel besluttede han i en ung Alder at ville være Præst uden i Grunden ret at kunne gøre Rede for, hvad der bevægede ham dertil. Det synes næsten at være et Slags Instinkt, der drev ham baade til at blive Præst og til aldrig at tænke paa at indtræde i Ægteskab, et Træk, der forresten ikke saa sjælden kommer igen hos de store engelske Præstekonvertitler.

Som ung Præst og Medlem af et anglikansk Munkekloster havde han i Aarenes Løb — han var anglikansk gejstlig fra 1894 til 1903 — af og til haft »romerske« Anfægtelser, men han havde afvist dem som uvedkommende Tanker, der skulde bekæmpes som en Fristelse. Han ansaa, som saa mange andre Højkirkemænd, den engelske og romerske Kirke som forskellige Grene af den ene Kirke og forøvrigt den sidste som en ubehagelig Forstyrrelse af den førstes Fred og Ro.

Til Slut blev dog de »romerske« Tanker ham for stærke, flere af hans Venner konverterede, og han blev mere og mere tvivlende overfor den engelske Kirkes Paa-stand, at den var en Del af Christi sande Kirke. Hans Superior i Klosteret gjorde herimod gældende, at naar Mænd som Pusey og Keble, der stod langt over Benson i Godhed, Lærdom og Erfaring, havde kunnet slaa sig til Ro i den engelske Kirke, maatte han ogsaa kunne gøre det. Men da slog en Tanke, som han før kun havde skimtet, ham nu med al sin mægtige Klarhed: hvis Christi Kirke var, hvad han troede, Guds Frelses Vej, var det umuligt, at det skulde være et Resultat af Lærdom og Studium at kunne finde den; thi saa vilde Frelsen jo være lettere for de dygtige og studerede end for de ringe og ubegavede. Og hvad saadanne Mænds som Dr. Puseys Hellighed ogsaa angik — Jesus var jo kommen til Verden for at frelse

Syndere. Ydmyghed og Oprigtighed, indsaar han nu, var langt vigtigere end Studium af Kirkefædrene. Han begyndte derfor langt inderligere end før at fordybe sig i det aandelige Liv og brugte Dag efter Dag den h. Ignatius' Aandelige Øvelser for at lære Ydmyghed.

Af Bøger var det navnlig Kardinal Newman's *The Development of Doctrine* der, lig en Troldmand, forjog de sidste Taageskyer, der skjulte Guds Stad for ham, og lod ham se den i al dens Magt og Skønhed. Ogsaa Læsning i Bibelen var ham til megen Støtte. Hans Venner raadede ham til at læse i Guds skrevne Ord, det vilde overbevise ham om de »romerske Vildfarelser«, han fulgte Raadet og fandt, som mange før ham, at det var det bedste Raad, han kunde have faaet, han fandt i Bibelen alle de katholske Grundsandheder, men dog ingen saa tydelig som Læren om Paven i Rom som Petri Efterfølger, som Sandhedens Vogter paa Jorden.

Man har sagt, at naar Gud vil have en god Sag fremmet, lægger han den Hindringer i Vejen. Den første katholske Præst, Benson skrev til, raadede ham — fra at blive Katholik. Benson nævner ikke Præstens Navn, men tilføjer, at han senere er død ekskommuniceret; det maa vistnok være den ulykkelige Pater Tyrrell. Han henvendte sig senere til en anden Præst, og gennem denne naaede han, hvad han søgte. Her er ikke Plads til at fremhæve ret meget af hans egentlige Konversionshistorie, saa overordentlig interessant den end er, kun det ene, at han gjorde samme Erfaring, som mange andre har gjort, at i Retning af herlige Følelser, af Lykke, af Rørelse oplevede han intel, hverken da han blev Katholik eller flere Maaneder efter; en eneste Ting var ham hele Tiden klart: han var absolut sikker paa at gøre Guds Vilje ved at træde ind i den katholske Kirke.

Noget af det herligste, Bogen giver, er næsten Slutningen med den gribende Skildring af det, han endelig har fundet i den katholske Kirke. Hans Overgang forekommer ham, som om han er bleven flyttet fra en hyggelig, opvarmet Stue ud i den friske Luft, med den høje Himmel over sig og de vide Udsigter over hele Menneskeslægtens Historie.

Men hans Skildring bør læses i Sammenhæng, og enhver, der gør det, vil indrømme, at det er noget af det skønneste og rigeste, han har læst om sin Tro og om den Kirke, der skærmer hans Tro. Ingen, der køber denne Bog, vil fortryde det, og man vil ikke nøjes med at læse den een Gang. — I næste Nummer af Ugebladet skal der paa dettes første Blad som »Indledning« findes et lille Uddrag af Mgr. Bensons herlige Bekendelser.

Niels Hansen.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. I *St. Ansgars Kirke* modtog Søndag d. 30. Marts 26 Dreng og 31 Piger, ialt 57 Børn, deres første hellige Kommunion. Søndagen efter meddelte den højærværdigste Hr. Biskop Firmelsens hellige Sakramente til 30 Dreng og 20 Piger, ialt 50.

— Søndag den 6. April modtog i *St. Annæ Kirke* 13 Dreng og 8 Piger, ialt 21 Børn, den første hellige Kommunion.

Maribo. Pastor Knapens Jordefærd fandt Sted her Fredag 4. April. I Jordefærden deltog, foruden Præsterne i Maribo, ogsaa Præsterne Hillebrand fra København, Brouwers fra Slagelse, Houben og Moosner fra Roskilde og Wijnen fra Ringsted samt to Søstre fra Roskilde og Broder Berchmans fra Slagelse. Sørgehøjtideligheden havde samlet ca. 500 Polakker, deriblandt endogsaa enkelte fra Sjælland. Den indledes med den skønne Sjælemesse, som blev celebreret af Pastor Klessens, Forstander for Præsterne i Maribo. Samtidig læste to andre Præster Sjælemesse ved et Sidealter. Efter Messen holdt Pastor Klessens en kort Tale paa Polsk over den afdøde, en Tale, der flere Gange blev afbrudt af Polakkernes Graad. Pastor Wijnen foretog derefter Absolutionen ved Baaren. Præsterne bar nu Kisten, der var dækket med en Rochet og Stola, til Ligvognen, og Processionen henimod Kirkegaarden satte sig i Bevægelse. Korset blev baaret i Spidsen for Processionen, derefter fulgte 15 polske Piger med florumvundne Faner, og c. 50 andre Piger bar smukke Kranse. Efter Ligvognen kom de forskellige Præster, alle i Rochet, og endelig den store Skare Polakker. Fra Indgangen til Kirkegaarden blev Liget baaret til Graven af Præsterne. Ved Graven sang Polakkerne en af deres vemodige polske Sange, der lød dobbelt vemodig paa Grund af deres Sorg over deres elskede Præsts Bortgang. Efter at have bedet de liturgiske Bønner forrettede Pastor Wijnen Jordspaaakastelsen, og Pastor Hillebrand holdt en kort, gribende Tale, hvori han mindede om, hvad Pastor Knapen havde været for Polakkerne, og hvori han takkede alle, som havde vist Deltagelse ved denne Lejlighed. En særlig Tak rettede han til Sygeplejersken, som saa omsorgsfuldt havde plejet Pastor Knapen paa Maribo Epidemihus, og som ogsaa overværede hans Begravelse. Pastor Knapens sidste Ord var: »Mine stakkels Polakker paa Sjælland!« Som Bevis paa den Agtelse, Pastor Knapen nød hos alle, kan det tilføjes, at der kom flere smukke Kranse fra Herregaarde og personlige Venner paa Sjælland.

Aalborg. Den 30. Marts fejrede 8 Dreng og 7 Piger deres første h. Kommunion. Førstkommunikanterne blev i Procession ført fra Skolen til Kirken af hvidklædte smaa Piger, med Liljer i Haanden. Kirken var ved denne Lejlighed overfyldt.

Italien. Som bekendt skal den eukaristiske Kongres i Aar holdes paa den engelske Ø Malta nær Italiens Kyst. Den pavelige Legat, Kardinal Ferrata, vil ankomme om Morgenen den 22. April. Dagen efter vil Kongressen blive aabnet af Biskop Heylen af Namur, der er Præsident for de eukaristiske Kongressers staaende Komité. Den 26. April vil der fra en Balkon højt oppe paa Klipperne finde en højtidelig Velsignelse Sted af Havet og de mange paa dette forsamlede Skibe og Baade. Den næste Dag skal den store Procession med Sakramentet foregaa, og Slutningsbegivenheden vil blive et Pilgrimstog til St. Pauls Grotte, det Sted, hvor den store Hedningepostel strandede paa sin berømte Sørejse fra Cæsarea til Rom.

Syd-Amerika. Den smukke Kathedral i Georgetown i Britisk Guyana er den 7. Marts fuldstændig gaet op i Luer. En Arbejdsmand, der skulde foretage en Reparation i Taarnet, tabte nogle glødende Kul ned paa Træværket, og i Løbet af to Timer var Kirke, Præstegaard og en stor Forsamlingsaal forvandlet til Aske. Hele Bygningen var nemlig, som alle Bygninger i Byen, fuldstændig af Træ, saa alle Slukningsforanstaltninger var ganske haabløse. Kathedralen var i gothisk Stil og kunde rumme 1000 Personer, men kunde paa Festsdage alligevel ikke strække til for de Masser, der strømmede til den. Tabet i Penge beløber sig til 450.000 Kroner, hvoraf kun de 180.000 dækkes af Assurance-summen.

Brevkasse.

Det udførlige Referat af Vejle Hospitals Indvielse maa des værre, da det er indsendt temmelig sent til Ugebladet, vente til næste Nummer, men det vil da til Gengæld fremkomme som en særlig Artikel med et Helsidesbillede af det smukke Hospital. Adskillige Indsendere af Artikler og mindre Indlæg maa ikke tage det ilde op, at deres Bidrag paa Grund af overvældende Stofmængde kommer til at vente en lille Tid paa Optagelse. *Red.*

Kollekt.

Søndag d. 13. April holdes **Ansgarius-Bonifacius-Kollekt** i alle Kirker og Kapeller til Fordel for de mest trængende kirkelige Anstalter i Vikariatet.

Program

for

Foreningen Stenos Velgøreheds-Soiré

til Fordel for fattige katholske Børns Ferieophold.

Onsdag den 16. April Kl. 8¹/₄ i Citys Selskabslokaler.

Frk. Eifrig. Sang. Kgl. Operasanger Albert Høeberg. Skuespiller A. Berggreen. Pianistinde Frk. Anna Schytte. Derefter Bal. Billetter a 1.00 og 1.50 faas hos Bestyrelsen:

John. Nielsen,
Nørre Allé 9.
Nora 58 x.

A. J. Weber,
St. Kongensgade 36.
Palæ 826.

Schlöemer,
Elmegade 22.

R. Cresta,
Hesseløgade 5.
Strand 539 y.

A. Melskens,
Thorsgade 118.

Til de kommende Søndage anbefales:

En lille Pintsebog. Bønner og Betragtninger til Fremme af Andagten til den Helligaand. Heri findes ogsaa Bønnerne og Ceremonierne ved Firmelsens Sakramente. Udmærket Gave til Firmander. Smukt indbundet 30 Øre. Faas ved Kirkerne, hos St. Josephssøstrene og fra Hovedoplaget, Frederiksberg Allé 15-17.

Det kirkelige Ceremoniel ved Biskoppens Modtagelse og den hellige Firmelse. Pris 25 Øre.

Messebogen. Indbundet fra 3 Kr. 50 Øre til 7 Kr. Faas i alle Boglader.

Kristi Efterfølgelse. Af Thomas à Kempis. Indbundet fra 3 Kr. Faas i alle Boglader.

Lille Bønnebog med Tillæg: **Kommunionsbønner** Indb. 75 Øre.

Jesu Hjerter Andagten. Ved Ign. Schmid. Indb. fra 1 Kr. 50 Øre til 3 Kr. Faas i alle Boglader.

St. Alphonsus' Besøg ved Alterets helligste Sakrament Indb. 50 Øre. Faas hos Præsterne, Hans Bogbinders Allé 2, København S

Pastor Essers Prædikener. 3 Hæfter à 1 Kr. Faas i alle Boglader.

Aloysiusbogen ved Niels Hansen. Faas smukt indbundet for 75 Øre hos St. Josephssøstrene. Frederiksberg Allé 15-17.

Bønner — en Samtale med Gud. Pris 15 Øre. Faas Frederiksberg Allé 15-17 og Amalievej 14.

Mariakongregationen for Mænd afholder Fælleskommunion i St. Ansgars Kirke Fredag den 18. April Kl. 8.

Assumptionskapellet. (Amalievej 14.)

Fredag den 18. April Kl. 8 Morgen læses den hellige Messe for Den nordiske Bønneforenings Anliggender.

Unio. Fredag den 18. April (Store Bededag) Møde med Aftenunderholdning og Dans i Frederiksberg Allé 11, Stuen.

St. Josefs Gilde afholder Fælleskommunion i St. Ansgars Kirke Søndag d. 13. April Kl. 8.

K.U.F. Katholsk Ungdoms Forbund afholder Møde i Lokalet Bredgade 67² o. G. Søndag d. 13. April Kl. 7. Andagt i St. Ansgars Kirke Kl. 6.

Mariakongregationen af Apostlenes Dronning holder Fælleskommunion Søndag d. 13. April (St. Josefs Fest) Kl. 8 i St. Ansgars Kirke. — Det ordinære Møde er fastsat til Mandag d. 14. April Kl. 8¹/₂ Aften i St. Josefssøstrenes Kapel, Toldbodvej 14. Da den h. Josef er Kongregationens Skytspatron, bedes Medlemmerne indfinde sig fuldtalligt.

Præses.

Kirkelig Kalender.

13. April.	3. Sønd. efter Paaske. Den h. Josephs Fest.	20. April.	4. Sønd. efter Paaske.
14. —	Mandag. Justinus, Martyr.	21. —	Mandag. Anselmus, Biskop og Kirkelærer.
15. —	Tirsdag. Oktavdag.	22. —	Tirsdag. Soter og Ca- jus, Paver og Martyrer.
16. —	Onsdag. Benedikt Jo- seph Labre, Bekender.	23. —	Onsdag. Georg, Martyr.
17. —	Torsdag. Oktavdag.	24. —	Torsdag. Fidelis af Sigmaringen, Martyr.
18. —	Freddag. Oktavdag. 13 Timers Bøn. (Store Bededag).	25. —	Freddag. Marcus, Evan- gelist. Bededag.
19. —	Lørdag. Oktavdag.	26. —	Lørdag. Cletus og Marcellinus, Paver og Martyrer.

Et Ord til hver Dag.

13. April. Et slaende Faktum er, at i ni af ti Tilfælde kan den Katholik, der kriticerer sin Kirke og dens Præster, ikke sin Katekismus.
14. April. Saaledes som Jern kan blive glødende helt igennem i Ild, saaledes kan den menneskelige Natur forvandles til guddommelig Natur ved den Helligaand.
(St. Basilus.)
15. April. Det er Solskinnet fra Jesus Christus, der giver al Verden Lys og Varme.
16. April. Ingen har nogensinde udrettet store Ting uden først at have udført smaa Ting.
17. April. Enhver Katholik burde være en Apostel.
18. April. En af de Ting, man lærer i Aarenes Løb, er, at den sikreste Maade at hjælpe sig selv paa er at hjælpe andre.
19. April. Alt, hvad der møder os i Livet, kan Bønnen forvandle til Velsignelse for os.

St. Knuds Kapel.

Mariabørnskongregationen af den ubesmittede Undfangelse holder Fælleskommunion Søndag d. 13. Kl. 7 Morgen og offentlig Møde Onsdag d. 16. Kl. 7 $\frac{1}{2}$ Aften.

Rosenkranskirken.

Søndag den 13. April. Kl. 7 stille Messe. Kl. 9 Prælatmesse og Meddelelse af Firmelsens h. Sakramente. Kl. 5 Efterm. Festandagt med Prædiken.

Ønskes til Købs. Numrene for 16. Juni og 28. Juli 1912 af Varden ønskes til Købs. Redaktionen anviser.

Absalons-Bægeret

blev ved den første Indleveringstermin d. 28. Februar tilkendt 8. Kl. i den franske Skole Frederiksberg Allé. De næste Terminer er 31. Maj, 31 August og 30. November. Betingelsen for at vinde Bægeret til Ejendom er, at man -- ved at indsende eller ved at nedlægge i sin Absalons-Bøsse det største Antal nu gældende danske Møntstykker -- to Gange har faaet Bægeret tilkendt.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

61. AARGANG.

„Nordisk Ugeblad“ udgives af Ansgariusforeningen og udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvarialet, modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader samt paa Ugebladets Ekspeditionskontor, Bredgade 69, 2. S. o. G. 1—4. Telef. Palæ 654. — Redigeret af Niels Hansen, cand. mag., Viggo Rothes Vej 14, Charlottenlund. (Træffes bedst Kl. 4—6 Efterm.) Telefon Helstrup 657 y.

Nr. 16.

Søndag den 20. April.

1913.

INDHOLD: Smaa Indledninger. — Frederik Ozanam. — Det nye Hospital i Vejle. — En Henstilling. — En Nødhjælp. — Vore Negre. — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Tyskland. Holland. Rom. Sydamerika. — Brevkasse. — Et Ord til hver Dag. — Bekendtgørelser.

Smaa Indledninger.

162.

»Der faldt ligesom Skæl fra hans Øjne.«

(Ap. Gern. 9,18.)

I sin sidste ypperlige Bog*) skriver Mgr. Robert Hugh Benson følgende om sin Konversion:

Det er selvfølgelig ganske umuligt for mig at nævne dette eller hint bestemte Argument, der til Slut fuldstændig overbeviste mig. For øvrigt var det egentlig ikke Argumenter, der overbeviste mig, lige saa lidt som det var ud af en Stemning, jeg handlede. Det var snarere saaledes, at Guds Aand førte mig til et Standpunkt, hvorudfra jeg kunde se Kendsgærningerne, som de var.

Og derfra saa jeg da Christi mystiske Brud, som gennem Aarhundreder voksede fra Barndom til Ungdom, tog til i Visdom og Størrelse, som ikke øgede, men blot udviklede sine Kundskaber, som styrkede sine Lemmer og udstrakte sine Hænder, som ogsaa forandrede sit Udseende og sit Sprog, som snart brugte disse, snart hine Udtryk for bedre og bedre at udtrykke sin Tanke, som bragte nye og

---

*) *Confessions of a Convert.* (London 1912).

gamle Skatte frem for Dagens Lys, hvilke dog havde været hendes fra Begyndelsen, da hun jo var opfyldt af sin Brudgoms Aand, ja led det samme, som han havde lidt.

Hun, Kirken, Jesu Brud, blev ogsaa forraadt og korsfæstet; hun »døde ogsaa daglig« som sin store Herre; hun blev ogsaa misforstaaet, mistydet og berøvet sine Klæder; hun syntes endog til Tider død og var dog, som sit store Forbillede, stadig forenet med Guddommen; hun blev lagt i Graven og spærret inde af verdslige Magter, men rejste sig dog atter igen paa Paaskedage, overlegen i Aandens Kraft; hun gik gennem Døre, som Mennesker troede lukkede for stedse, og steg op over Skyerne for evig at bo i de himmelske Boliger hos ham, der er hendes Brudgom og hendes Gud.

Vanskelighed svandt efter Vanskelighed, alt som jeg saa nøjere paa Kirken. Jeg indsaa nu, hvor rimeligt det var, at det spæde Barn fra Katakomberne maatte synes at være ikke saa lidt forskelligt fra den styrende Moder og Herskerinden over alle Menigheder, Verdens Dronning. Jeg indsaa, at endog Kirkens Bygning og Sammensætning maatte synes at forandre sig, forstod, at de tidligere Konciliers tit barnlige Udtryksmaade maatte vige for senere Tidens modne, sagtmodige Tale, kunde følge, hvorledes Kirken bedre og bedre lærte at tale til Mennesker om det, den havde vidst fra Begyndelsen, og maatte endelig glæde mig over, at Kirken i vore Dage højtidelig havde udtalt det Princip, efter hvilket den havde handlet fra Begyndelsen: at i Sager, der havde afgørende Betydning for dens Børn, var den i sit Overhovede beskyttet mod at tage fejl ved den Sandheds Aand, som først havde dannet dens Legeme i Menneskeslægtens Moderskød.

Jeg vil ikke sige, at alle Vanskeligheder svandt med det samme. Det gjorde de ikke. Jeg tror ikke engang, der findes nogen Katholik, der tør sige, at han er fri for enhver Vanskelighed; men »ti Tusinde Vanskeligheder udgør ikke en eneste Tvivl«. Der bliver altid tilbage det evig gamle Problem om Synden og den frie Vilje; men for den, som een Gang rigtig har set ind i Kirkens milde Moderøjne, er ikke engang dette Problem af Vanskelighed. Kirken forstaar det, selv om vi ikke gør det; den forstaar det, selv om den ikke siger, at den gør det; thi et eller andet Sted i den, dybt nede i dens store Hjerte, ligger selve Guds evige Visdom skjult.

Og al denne Herlighed, forstod jeg nu for første Gang, fandtes i, hvad jeg havde plejet at kalde den »romerske« Kirke.

Frederik Ozanam.

(Sluttet.)

Ozanams Helbred var ikke stærkt, og han var ikke den Mand, der skaanede sig. Aldrig besteg han Kathederet før efter en forudgaaende, meget om hyggelig Forberedelse; hans Hus stod aabent for enhver Student, som kunde ønske Oplysning og Vejledning hos ham, og denne Tilladelse blev benyttet i stort Omfang. Derhos havde han et stort Arbejde og en vidtløftig Korrespondance i Velgørenhedens Tjeneste som Vicepræsident i Vincentiusforeningens Generalraad i Paris. Alle disse Arbejder oversteg tilsidst hans Kræfter, hans Helbred var nedbrudt; i Foraaret 1852 blev han alvorlig syg og maatte opgive sin Universitetsvirksomhed. Han søgte forgæves Helbredelse ved forskellige Badesteder, var en kort Tid i Spanien, men da Vinteren nærmede sig, mente Lægerne, at han burde tilbringe den kolde Tid i Italien, i Pisas milde Klima.

Sit ufrivillige Otium benyttede Ozanam til at tage sig af sin kære Vincentiusforening, der i det daværende Storhertugdømme Toscana maatte kæmpe med Regeringens Mistro. Det var just i de Aar, at de hemmelige Selskaber og revolutionære Klubber florerede i Italien; Politiet var mistænkeligt overfor alle Foreninger, hvor Mænd kom sammen, selv under Velgørenhedens Mærke — det kunde jo være en Maske, der skjulte politiske Konspirationer. Imidlertid kom Storhertuginde af Toscana en Dag til Pisa. Hun havde hørt om den franske Lærde, der saa varmt interesserede sig for den mistænkelige Forening, og lod ham tilsige til Audiens. Skønt syg mødte Ozanam hos Fyrslinden, der modtog ham venligt. Hun var en udmærket Dame, from og meget godgørende, men forud stærkt indtagen mod Vincentiusforeningen, som man havde beskrevet hende som en formummet liberal Klub. Hun begyndte straks med at forsikre Ozanam, at Storhertugen aldrig gik ind paa at lade Foreningen faa Sanktion, medmindre nogle bestemte Personer, som hun nærmere betegnede, blev fjernet. Ozanam talte længe med hende; han søgte at forklare, hvorfor de Mænd, paa hvis politiske Standpunkt der hvilede Mistanke, var blevet optaget i Foreningen, fortalte om

dens Grundlæggelse i Paris, hvorledes den var en udelukkende velgørende Institution, fra hvilken al Politik var fjern, ja at dette netop var en af dens Hovedgrundsætninger. Nogle Dage derefter erholdt Konfenserne i Florenz, Pisa og Livorno den saa længe attraaede Sanktion fra Regeringen.

I sin Glæde herover kunde Ozanam ikke modstaa Lysten til at hilse paa Vincentsbrødrene i Florenz, og han holdt ved den Lejlighed en Tale ved et Møde i Januar 1853, en af de sidste, som skulde lyde fra hans Mund.

Han begyndte med at udtrykke sin Glæde over at se den broderlige Aand, der besjælede Vincentsbrødrene overalt i Verden, hvad han havde haft Lejlighed til at se ved sine Rejser i Frankrig, England, Spanien, Tyskland og nu her i Italien. Dernæst fortalte han om Vincentiusforeningens Tilblivelse, hvorledes der for 20 Aar siden ved Pariser Universitetet herskede en sand Syndflod af filosofiske Systemer, som forvirrede den Ungdom, der fra alle Landets Egne samledes om Lærestolene dér. »Naar vi Katholikker,« saaledes fortsatte han, »mindede vore filosoferende Kammerater om Kristendommens Velsignelser, fik vi det Svar: Det er rigtigt, naar I taler om Fortiden, Kristendommen har engang virket Vidundre, men nu er den død. Og I, som roser eder af at være Katholikker, hvad godt udretter I? Vis os nogle Resultater af eders Tro, som kan indgyde os Agtelse, saa kan vi maaske tilskyndes til at slutte os til eder. — De havde Ret, Bebrejdelsen var velfortjent. Velan, sagde vi, nu tager vi fat, nu skal vi vise dem, at vore Handlinger staar i Samklang med vor Tro, og som sande Katholikker vil vi nu begynde den Gerning, som er Gud mest velbehagelig, at hjælpe vor Næste, som Christus har gjort det og lært os det, stille vor Tro under Kærlighedens beskyttende Skjold. Det manglede jo naturligvis ikke paa Spottere over os 8 fattige Studenter, der vilde afhjælpe Nøden hos de fattige i en By som Paris. Men nu, hvordan ser det nu ud 20 Aar efter? I Paris alene er vi i Stedet for 8 nu blevet omtrent 2000, og vi besøger aarlig 5000 Familier, det vil sige 20,000 Individuer eller henved $\frac{1}{4}$ Del af alle de fattige, som lever indenfor den store Stads Mure. I Frankrig alene er der 500 Konferenser,

og vor Forening er desuden udbredt over England, Spanien, Tyskland, ja saa langt som til Jerusalem. Og det er en Trøst at vide, at vor Forening trods sin hurtige Udbredelse intet har tabt af sin oprindelige Aand. Vort Hovedformaal var ikke at komme de fattige til Hjælp, det var for os kun et Middel. Nej, den egentlige Hensigt var at befæste os selv i vor katholske Tro og gennem Kærligheden som Midlet at fremme den hos andre. Der fandtes den Gang meget lidt Religiositet i Paris, unge Mennesker, selv de, som var Kristne, vovede næppe at gaa i Kirke, for man pegede Fingre ad dem og sagde, at de hyklede Fromhed for at komme frem i Verden. Men nu er det ikke mere saadan, og man kan — Gud være lovet! — snarere sige, at de dygtigste blandt Studenterne ogsaa er de mest religiøse. At vort Brodersamfund har sin Part i dette glædelige Resultat, nærer jeg ikke Tvivl om.

Ogsaa for Italien vil det være en Fordel, om Vincentiusforeningens Aand maa faå Indpas og finde Udbredelse her. Hvor Kirken er i Kamp, er denne Aand især nødvendig; den var det i sin Tid for Frankrigs Vedkommende, og der er meget, der tyder paa, at den nu ogsaa snart vil blive det for Italien. Hvad mig angaar, da glæder jeg mig derover, thi det er min faste Overbevisning, at naar Kirken maa kæmpe, saa er Triumfens Time nær. Eders Historie er et slaaende Bevis derpaa, eders store Helgener: Gregor VII, Johannes Gualbertus, Franciscus af Assisi, Thomas af Aquino, disse herlige Skikkelser og saa mange andre af vore Helgener gik jo frem af de Kampe, som rasende Sekter førte mod Kirken og den kristne Tro. Jeg betragter Grundlæggelsen af Vincentiusforeningen i Italien som et lykkeligt Varsel for dette ædle Lands religiøse Fremtid, og idet jeg lykønsker eder, mine Brødre, tilraaber jeg eder: Bevar den Broderlighedens Aand, som bør være Foreningens Grundvold, og stræb efter det ædle Maal, som den har sat sig: at staa fast i vor h. Tro og befæste andre deri. Tro ikke, at Kærligheden kommer til kort, fordi man betragter den som et Middel til Troens Bevarelse, den vil tvertimod vokse derved. Vi vil snart erfare, at vi ved vore Besøg hos den fattige opnaar en større Gevinst end han, thi Synet af hans Nød vil gøre os bedre, og da vil

vi føle en saadan Taknemlighed overfor ham, at vi ikke kan andet end elske ham. Hvor ofte er jeg ikke selv, naar en Sorg havde ramt mig, nedtrykt og ulykkelig traadt ind i det fattige Hjem, hvis Tilsyn var mig overdraget, men naar jeg saa, hvorledes disse stakkels Menneskers Nød og Elendighed var saa langt større end de Sorger og Bekymringer, som hvilede paa mig — ja saa maatte jeg gøre mig selv Bebrejdelser, for her stod jeg overfor et tungere Kors, og i mit Hjerte maatte jeg takke den ulykkelige, der havde været Anledning til, at jeg med større Resignation bar ogsaa mit Kors.

De rent filantropiske Foreninger kender ikke til disse Følelser; dér afleverer man sin Almisse, men føler ikke Hjertet banke derved. Den Kærlighed, der græder med den grædende, som skærmer det forladte Barn, som har et venligt Raad til den uerfarne Ungdom, som sidder taalmodig ved den syges Seng og uden Tegn paa Kedsomhed hører paa de lange, klagende Fortællinger om Savn og Elendighed — — den Kærlighed kan kun Gud indgyde.

Svagthed, Frivolitet, Ubetydelighed — det er jo saa temmelig Karaktertræk hos Størsteparten af de saakaldte »bedre Klassers« Mænd; efter min Overbevisning er disse saaledes, fordi der mangler dem noget i deres Opdragelse, noget, som de kun har lært at kende af Navn, men som man maa erfare ved Selvsyn for ret at forstaa det, nemlig Smerte, Savn, Nød. De maa se, hvad Sult og Tørst og fuldstændig Hjælpeløshed er, se de ulykkelige, se syge Forældre, grædende Børn — de maa se dem og elske dem. Enten vil dette Syn røre deres Hjerte, eller ogsaa er denne Generation fortabt.« — —

Opholdet i Pisa's milde Vinterklima havde ikke medført nogen Bedring i Ozanani's Tilstand; han vilde nu prøve, om Søluften ikke skulde gøre ham godt, og tilbragte derfor Sommeren i en lille By, Antignano, ved Kysten. Men ogsaa denne Kur var forgæves, han følte, at hans Dage var talte, og ønskede blot at gense sit Fædreland for at dø dér. I de første Dage af September 1853 brød han op fra Antignano, og idet han gik ud af sin Bolig, blottede han sit Hoved, foldede sine Hænder og bad højt: »Min

Gud, jeg takker dig for hver en Lidelse, som du har hjem-søgt mig med paa dette Sted, jeg ofrer dem som Sone for mine Synder.« Og idet han vendte sig imod sin Hustru, sagde han: »Tak Gud med mig for mine Smerter;« derpaa omfavnede han hende med de Ord: »Jeg lovpriser ham for enhver Trøst, han har forundt mig.«

Han var glad, da han fra Dampskibet saa Provences Kyst i det fjerne; i Marseille kom hans Hustrus Slægtninge dem i Møde, og til dem sagde han; »Nu bringer jeg hende tilbage til eder — med mig maa Gud handle efter sin h. Vilje.« Han ønskede at blive ført til Paris, men han var for svag og kunde ikke flyttes. — I Marseille modtog han saa de sidste Sakramenter, og da Præsten formanede ham til at have en stor Tillid til Gud, svarede han: »Hvorfor skulde jeg vel frygte ham? jeg elsker ham saa højt.« Om Morgenen d. 8de September, da Kirken fejrer den h. Jomfrus Fødsel, hævede han sine Arme opad og sagde med høj Røst: »Min Gud, min Gud, forbarm dig over mig!«

Det var hans sidste Ord.

Det nye Hospital i Vejle.

Ved V. S.

Det nyopførte, smukke St. Maria Hospital, som Tirsdagen den 3. ds. indviedes, er atter et Led i Pastor Brems' energiske Bestræbelser for at fremme den katholske Sag. Først Skolen, nu Hospitalet, og inden ret længe ser vi sikkert en Kirke rejse sig i Apoteker Daugaards store gamle Have. Man havde meget ønsket, at Hs. Højærværdighed Biskop v. Euch vilde foretage Indvielsen, men desværre stillede baade Aarstiden, Biskoppens Helbred og Firmelser i Hovedstaden Hindringer i Vejen, saa Pastor Brems i Stedet for maatte overlage Hvervel. Kl. 3 samledes i det i Skolebygningen midlertidig indrettede, men særdeles hyggelige lille Kapel c. 150 indbudte, hvoraf kan nævnes Borgmester Madsen, Herredsfoged Rudbæck, Stiftsfysikus Mulvad, Overlægen fra Byens Sygehus, Dr. de Fine Licht, alle Byens Læger og Apotekere, hele Byraadet, de 4 Redaktører, Arkitekt Christof. Hansen, Murmester Christoffersen og de øvrige Haandværkere, som havde været beskæftigede

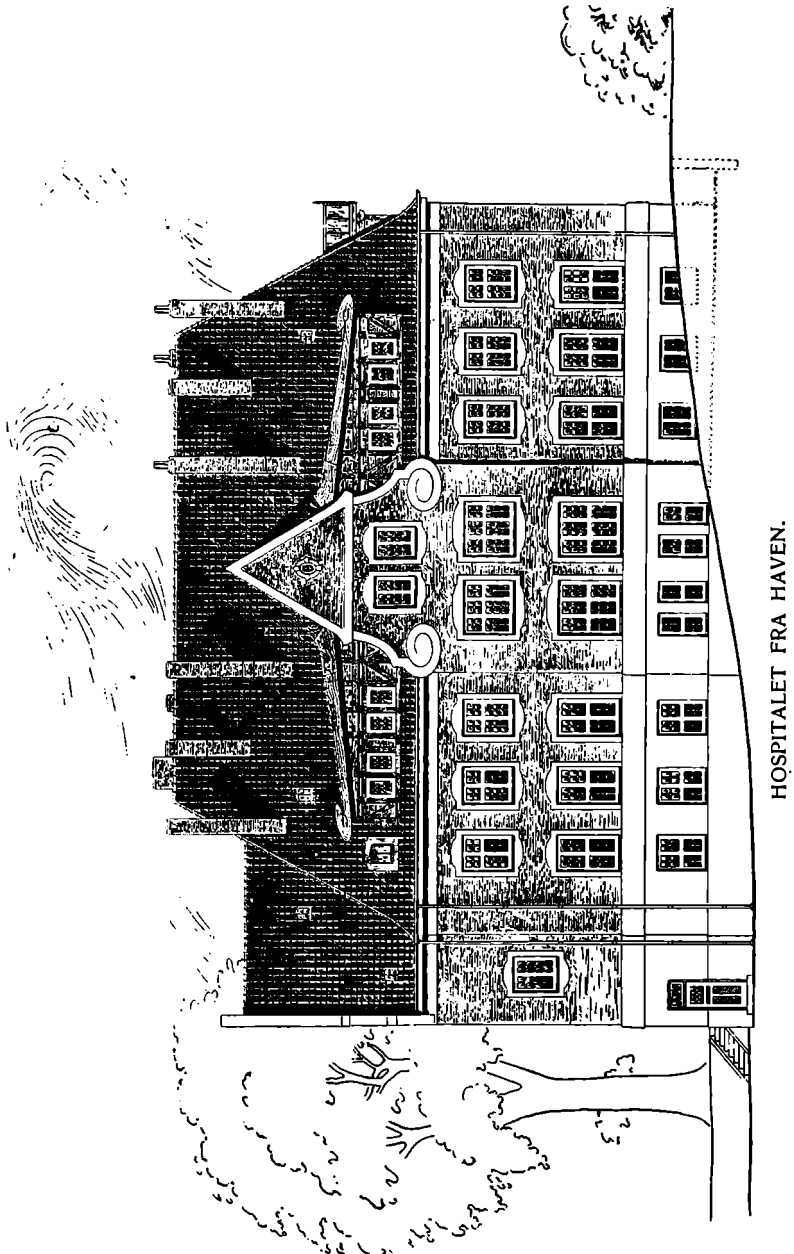
ved Bygningen, end videre Præsterne Geller, Aarhus, Kerff, Horsens, Schreiber, Fredericia, Klemp, Kolding samt Kirkeforstanderne fra Vejle og Fredericia m. fl. Efter Indledningssangen »Paa Sandheds Fjeld en Bygning staar« holdt Pastor Brems en særdeles velformet Tale, hvori han særlig omtalte Mariasøstrenes store Opofrelse for de syge og lidende, den store Imødekommenhed og pekuniære Støtte, der var bleven ham til Del fra Pastor Lambø, Direktør for Mariasøstrenes Kongregation, og fra Ordenens Generalforstanderinde, endvidere Haandværkernes Dygtighed og Magistratens Velvilje. Alle disse Faktorer fortrinlige Samarbejde havde fremkaldt det udmærkede Resultat, som her ses og fra i Dag overgives til en heltemodig Skare Søstre for ved dem at blive et Fredens og Kærlighedens Asyl for alle lidende.

Efter Talen blev en af Johannes Jørgensen forfattet Sang afsunget, og den rent kirkelige Indvielse blev nu foretaget af Pastor Brems, ledsaget af Ministeranter med Korset i Spidsen, lige fra Loft til Kælder, baade indvendig og udvendig.

Herefter samledes de indbudte i et af Skolens større Lokaler til et Glas Champagne. Slag i Slag fulgte nu Talernes Række.

Pastor Brems bød Velkommen og udtalte Ønsket om, at Hospitalet maatte blive Begyndelsen til et stort Kærlighedsarbejde til Gavn for Byen og Egnen.

Stiftsfysikus *Mulvad* tog derpaa Ordet og foreslog at bringe en Tak til Mariasøstrenes Hospitals Bestyrelse for Indbydelsen til at være til Stede ved Indvielsen. Der er ved denne Bygnings Tilblivelse kommet et nyt Led i den Kæde af humane Foranstaltninger til Held og Lykke for Samfundet og specielt for de syge. Vi udtaler vor Glæde over det ny Hospital og takker dem, der har arbejdet for dets Tilblivelse. Og denne Tak retter vi til Pastor Brems, som i mange Aar utrættelig har arbejdet for Hospitalets Tilblivelse. Vi kan være enige om, at det er et smukt og tidssvarende Sygehus; her er lyst og venligt, i hygiejnisk Henseende frembyder Hospitalet alle de Fordele, vi kan tænke os. Ingen kan bedre end Lægerne skønne over dette. Lige saa vigtig som Lægegerningen er, lige saa vigtigt er det, at de hygiejniske Forhold er gode. Under gode Forhold vil der her blive udøvet en Kærlighedsgerning, som vil være den bedste Hjælp for Lægerne, og som gør, at vi med Tryghed kan sende vore Patienter hertil. Lad os ønske, at den Gerning, der her skal øves, maa blive udøvet i Kærlighed og Samvittighedsfuldhed, saa at alle, der kommer her ind, maa gaa helbredede her fra. Lykke og Velsignelse til Gerningen. Lad os haabe, at

den bestandig maa øves til Guds Ære og Menneskeheden
dens Vel.

Hospitalets Arkitekt *N. Christof. Hansen* takkede Pastor
Brems for den Tillid, han havde vist ham ved Hospitalets

Opførelse. Hospitalet er et Mønster paa Haandværksarbejde; det er vel udført Arbejde, der her er præsteret. Pastor Brems har i denne Sag handlet som den kloge og besindige Mand.

Pastor *Brems* takkede Haandværksmestrene og haabede, at de fremdeles maatte blive ved at arbejde godt, indtil Blegbanken ved den videre Bebyggelse var bleven det smukkeste Kvarter i Byen. Han haabede, at det gode Samarbejde og den gode Forstaaelse maatte vedblive.

Læge *L. Møller* takkede som Formand for Vejle Lægeforening, fordi Lægerne har faaet Lejlighed til at indlægge deres Patienter paa Hospitalet. Det har ganske vist været os en Tilfredsstillelse at vide, at vore Patienter paa Vejle Sygehus var under en omhyggelig og dygtig Behandling af Overlæge, Dr. *de Fine Licht*; men alligevel er der Tilfælde, i hvilke Lægerne meget godt selv kan behandle deres Patienter, naar Forholdene er saa gode som her. Derfor en Tak til Sygehusets Bestyrelse.

Stationsforstander *Edsberg* udbragte en Skaal for de Søstre, der skal overtage Sygeplejegerningen. (Hurra!)

Overlæge, Dr. *de Fine Licht* udbragte en Skaal for Læge *H. G. Sørensen*, der skal være assisterende Læge ved Sygehuset. Jeg kender Læge *Sørensen* fra flere Aars Samarbejde paa Vejle Sygehus. Han er lille, men god! Og dertil kommer, at han er en udmærket Kollega. Det er et heldigt Valg, man her har truffet, og jeg vil ønske Hospitalet til Lykke med det trufne Valg. Et Leve for Læge *Sørensen*. (Hurra!)

Borgmester *P. Th. Madsen* bragte en særlig Tak til Pastor Brems for det smukke Hospital. Det kunde jo synes at være en Konkurrence til vort eget Sygehus; men det er ikke rejst som saadant, men som en Kærlighedsgerning. Vi er alle glade ved, at vi har faaet dette Sygehus. Pastor Brems har slaaet paa, at Sygehuset snart skal udvides. Det vilde ogsaa være os en Glæde. Lad os ønske, at Hospitalet maa trives og have Fremgang. (Hurra!)

Murermester *Christoffersen* takkede paa Haandværkerens Vegne Pastor Brems for den Tillid, der er vist Haandværkerne ved, at Arbejdet er overdraget dem uden Konkurrence. Jeg vil haabe, at Bygningen i Fremtiden skal staa som et Vidnesbyrd om, at Haandværkerne har udført et godt Arbejde.

Læge *Knud Møller* udtalte gode Ønsker for den først indlagte Patient.

Overlæge, Dr. *de Fine Licht*: Hun er under min Behandling, saa det har ingen Nød. (Munterhed).

Endelig takkede Stiftsfysikus *Mulvad* paa de indbudtes

Vegne for Dagen, hvorefter man skiltes med de bedste Ønsker for det nye Hospital.

St. Maria Hospital er overordentlig praktisk indrettet.

Bygningen er paa 4 Etager. I Kælderetagen findes Køkken, Viktualierum, Spisekammer, Strygestue, Bageri, Søstrenes Spisestue, Lægens Laboratorium og Værelse og en Del Værelser, der er reserveret Søstrene. I de to næste Etager er det egentlige Hospital med 4 2-Sengs-Stuer, 8 1-Sengs-Stuer, 2 6-Sengs-Stuer og 3 3-Sengs-Stuer, ialt 34 Senge; desuden er der Operationsstue og Steriliseringsrum. I hver Etage findes Badeværelse samt W C og Linnedrum. Desuden er der i Stueetagen et hyggeligt Taleværelse, hvor Patienterne kan modtage Besøg.

Den øverste Etage er indrettet til Pensionatsafdeling for ældre Personer og indeholder 9—10 Værelser.

Sygeværelserne er adskilte ved brede Gange, der gaar paa langs gennem hele Bygningen. Paa disse findes Vaskekummer med varmt og koldt Vand.

Hele Bygningen opvarmes ved Centralvarme; Varmeapparatet ligger i Kælderen og bestaar af 2 Kedler til Opvarmning af hele Bygningen og 1 Kedel til Opvarmning af Varmtvandsbeholderen, der rummer 1000 Liter Vand.

Alle Værelserne er oplyst med elektrisk Lys, og gennem alle Etager gaar en Elevator til Varetransport.

Brede, brandfri Trapper, belagte med Terrazzo, fører til alle Etager.

Hele Bygningens Indre straalere i Hvidlakering. Sygeværelserne gør et hyggeligt og propert Indtryk. Om hver Seng findes hvide Omhæng, som kan trækkes for efter Behag, hvorved Patienten sikres den fornødne Ro og Ugenærthed.

I en særskilt Bygning i Gaarden findes Dampvaskeri, der drives ved Elektricitet, Rum for Sygevoغن, Obduktionsrum og Lighus.

Arkitekt *N. Christof. Hansen* har leveret Tegningen og i Forbindelse med Pastor *Brems* ført Tilsyn med Arbejdets Udførelse. Læge *H. G. Sørensen* har været raadgivende og vejledende ved selve Sygehusets Indretning og Montering.

Sygehuset har kostet ca. 150.000 Kr., hvoraf Grunden ca. 30.000 Kr., Bygningen ca. 90.000 Kr. og Montering en ca. 25.000 Kr.

En Henstilling.

Var det ikke snart paa Tide, at man holdt inde med at oprette nye Institutioner i den katholske Menighed? Mon man tilstrækkeligt har Øjnene aabne for Faren derved? Vi splitter jo vore Kræfter, vi, som i høj Grad trænger til netop at centralisere Arbejdet; vi spilder Værdier ved stadig at bruge Tid og Penge til at bygge nye Rammer i Stedet for at ofre de samme Værdier paa at udfylde dem, der allerede er. Og nu et Arbejdsanvisningsbureau — skulde *det* virkelig være nødvendigt? Er der virkelig saa megen ledig Arbejdskraft i Menigheden?

Lad os se lidt *praktisk* paa Tingene; Teorien duer meget lidt i dette Tilfælde.

For kort Tid siden averterede en katholsk Familie i Ugebladet efter en Lærerinde; fik *een* Billet som Resultat! En anden Familie søgte en katholsk Husholderske; maatte tage en Protestant — *fordi ingen Katholik meldte sig*. Dette tyder egentlig ikke paa nogen Overflod af Arbejdskraft! Forøvrigt hører det jo til de meget faa Sjældenheder, at man træffer Avertissementer af den Art i Ugebladet. Dette tyder derimod paa, at man endnu altfor lidt har forsøgt denne Vej. Var den ikke værd at prøve — *først!* Ikke engang i det *store* protestantiske Samfund har jeg hørt om Anvisningskontorer for Lærerinder, Opdragerinder, Husbestyrerinder og — Translatricer! For de unges Vedkommende er jo forøvrigt intel mere nærliggende end at henvende sig til Ungdomsværnet, hvis Raad bestaar af kendte ledende og virksomme Medlemmer i Menigheden. Da Ungdomsværnet ønsker at histaa *alle* unge Katholikker med Raad og Daad, altsaa *ogsaa* dem, der fra København søger til Provinsen og omvendt, kan jeg ikke se rettere, end at den foreliggende Opgave for de unges Vedkommende falder ganske i Traad med »K. U. V.«s Virksomhed. Men om nu saa var, at der var en hel Del Kvinder af den dannede Klasse, der forgæves søgte *lønnede* Stillinger i Menigheden — for om saadanne Stillinger er det jo kun, at det her drejer sig — hvad saa? Ja, naar netop undtages Lærerinder — og dem kan vi jo, som ovenfor vist, umuligt have netop i Overflod — behøver de Damer da ikke *absolut* at have en Stilling hos eller blandt Katholikker. Det er jo ganske sikkert netop for den dannede Kvinde en Mission at færdes blandt Protestanter, udføre en Gerning med Dygtighed der og overhovedet øve sin Indflydelse saa vidt om som muligt. Dette er jo netop den *indirekte* Maade at virke i Missionens Tjeneste, som E. J. taler om.

Ganske urimeligt er det da under alle Omstændigheder

at stille sig selv paa Ekspektance-Liste i Udlandet. Det er da mildest talt at virke højest *indirekte* for Missionen i Danmark. Langt mere formaalstjenligt vilde det dog være at tage den Stilling, man kunde faa, og saa bruge sin Tid — eventuelt Fritid — til at »blive hjemme« i den katolske Menighed. Dette er nemlig den sikreste Vej til at finde det *direkte* Arbejde, hvormed vel nærmest er tænkt paa filantropisk og oplysende Virksomhed af forskellig Art. Saadan Virksomhed kan nemlig intet Anvisningskontor tilbyde. Her gælder det, at man selv først fæster Rod i dansk-katolsk Jordbund, lærer Mennesker og Forhold at kende og derved bliver i Stand til ved Selvsyn at skønne, om der er Brug for ens Arbejde og hvor.

Om man saa forøvrigt finder en lønnet Plads, som passer ens Ønsker og Anlæg, er maaske tvivlsomt; men den, som skriver dette, ved af grundig Erfaring, at man i al Fald finder *overflødig Lejlighed* til at ofre sig for ulønnet, virksomt, »direkte« Arbejde, »Fritidsarbejde« i Menigheden. — Jeg tror, Redaktøren har ganske Ret i, at Forholdene m. H. t. at skaffe Arbejde i den katolske Menighed er betydelig vanskeligere end i det protestantiske Samfund. Det er jo nemlig en Kendsgerning, at de mange enkeltstaaende Konversioner medfører, at den unge, der maaske staar som eneste Katholik i sin Omgangskreds og ikke ønsker at indgaa blandet Ægteskab, ofte forbliver ugift og altsaa selv maa søge sig Erhverv. I en begyndende Mission vil der sikkert findes flere enlige Mennesker end anden Steds — følgelig behøves ogsaa flere Stillinger.

H. U. R.

En Nødhjælp.

Som alle ved, og som ikke mindst i disse Dage mange faar det at mærke, har vi endnu ikke faaet en katolsk Boghandel oprettet. Det er derfor stadig væk forbundet med ikke saa lidt Bryderi at faa fat paa en eller anden katolsk Bog, man f. Eks. kunde ønske at forære hort til Kommunikanter eller Firmander i denne Tid; nogle Bøger faas i Bredgade 64, andre Frederiksberg Allé 17, andre i Hans Bogbinders Allé eller paa Amalievej, nogle i almindelige Boglader, hvor de kan skaffes gennem Høst, der dog mange Gange ikke har dem staaende, men kan rekvirere dem o. s. v. Saa længe denne Nødsstand raader, var det maaske værd at tænke paa, om der ikke kunde være lidt at lære af følgende lille Indlæg i *Kölnische Volkszeitung* af 18. December 1912:

For bedre at faa katholsk Litteratur udbredt, vilde jeg foreslaa, at man i Forhallerne til Kirkerne opstillede Udsalgsskabe med Bøger, saaledes som *Catholic Truth Society* i mange Aar har gjort det i England. Saaledes burde man ogsaa gøre det i vore Kirker, hvor der Aar ud, Aar ind kommer Tusinder af anderledes troende. Giver man dem der Lejlighed til paa billig, let og lidet iøjnefaldende Maade at sætte sig i Besiddelse af religiøs Litteratur, vil sikkert en Mængde benytte sig af den Lejlighed. Af passende Litteratur har vi en hel Del. Andet maa endnu først skaffes til Veje, f. Eks. 10-Øres Katekismer, som man har dem i England, smaa Bønnebøger, Messebøger o. lign. De udvortes Vanskeligheder herved er ikke nær saa store, som man tænker sig. Saaledes var f. Eks. i Bournemouth i Syd-England Udsalgsskabet fuldstændig uden Opsigt, og alt gik glat; den, som ønskede det, tog sin Bog, lagde den paatrykte Betaling og gik. Tillige maa man betænke den uhyre Nytte, vore egne Menigheder vilde have af saa bekvem en Lejlighed til at komme i Besiddelse af katholske Bøger. For at give Læserne et Begreb om, hvor store Resultater slige Udsalg kan have, skal jeg meddele, at i Jesuiternes Kirke i Farm Street i London solgtes i 1912 2604 Skrifter og i Westminster Kathedralen samme Steds fra Februar til Oktober endog 40.000 Skrifter.

Saa vidt det nævnte tyske Dagblad, hvis Ord fortjener Overvejelse. Naar man vilde spørge, hvorledes Sagen praktisk skulde gribes an her hjemme, vilde jeg foreslaa følgende:

Hvis der findes en eller anden Herre, hvem katholsk Litteraturs Udbredelse ligger paa Hjerte, skal han henvende sig til Sognepræsten eller Rektoren ved en eller anden af vore store Kirker og spørge denne, om han vil tillade ham at staa i Kirkens Forhal før og efter Gudstjenesterne og fra et lille Skab med stor Glasrude for sælge større eller mindre katholske Bøger til dem, der gaar ud og ind. Faar vedkommende Lov, hvad der næppe er Tvivl om, skal han, hvis han har Raad og Sindelag dertil, selv købe et passende Udsalgsskab, hvis ikke, ansøge Ansgarsforeningen om Hjælp til at købe et, og derefter gaa til de forskellige ovennævnte Adresser og faa overladt en eller flere af de forskellige Bøger, der kan egne sig til et saadant Salg. En saadan frivillig Litteraturens Apostel bør altid have en Del Numre af *Katholsk Kirkeblad*, nys udkommen med Nr. 5, til Uddeling til sine Kunder og til andre, der maatte bryde sig om det.

Dette til velvillig Overvejelse — ud fra den Tankegang, at det er ikke nok at have gode Bøger, de maa ogsaa have Ben at gaa paa. Disse sidste mangler vore des værre endnu i høj Grad.

Niels Hansen.

Vore Negre.

(Efter Vort Land).

Hr. Redaktør! Tillad mig i Anledning af Journalist Olaf Lincks Foredrag om »De dansk-vestindiske Øer og deres Fremtidsmuligheder« — holdt i »Geografisk Selskab« d. 8. ds. — at bemærke følgende:

I Følge »Vort Land« fra 9. April »dvælede Hr. Linck ved det noget svigtende Samarbejde mellem de Hvide indbyrdes samt ved den uforholdsmæssige Magt, som de katholske Præster har vidst at skaffe sig, medens dansk-protestantisk Menighedsliv kun rører sig lidt.«

Det er en Kendsgerning derovre paa Øerne, at Katholikerne har langt mere Magt over Negrene end Protestanterne. Men kan det undre Dem? — I Flertallet af Befolkningens Aarer flyder der jo saa afgjort katholsk Blod — spansk, fransk, italiensk Blod.

Den protestantiske Forfatterinde Lucie Hørlyck, bekendt fra sine Fortællinger fra »Dansk-Vestindien, skriver i »Under Tropesol«:

»At De, der har Sans for »Stil«, ikke kan indse, at den katholske Kirke her er den eneste berettigede! Slaar det Dem dog ikke, hvor Processionerne, Røgelse, Vievand og Kordrengene passer til Sceneriet, til Farverne, ja naturligvis ogsaa til Befolkningen, til dem, der er født her, og til os, der bliver paavirket af at komme her. Ingen kan vente af os, at vi Kl. 10 om Formiddagen skal sidde en hel Time paa en haard Bænk og høre en kedelig Præst i sort Kjole staa ganske tørt og tale i en triviel Uendelighed, vel?«

At det protestantiske Menighedsliv kun rører sig lidt derude, er ganske naturligt. Negeren derovre synes ikke modtagelig for Protestantismen. Han synes saa afgjort at have mest Forstaaelse af Katholikkernes Tankegang, og derfor faar disse jo let den største Magt over ham — det bedste Greb paa at civilisere ham. Hertil kommer, at Negeren er en religiøs Natur, saa laget fra denne Side kan man komme langt med ham. Efter Hr. Lincks Udsagn respekterer han i høj Grad den katholske Præst.

Den katholske Mission derovre er udenlandsk (amerikansk og engelsk). Man kunde i Forbindelse med ovenstaaende Tankegang finde det ønskeligt, om der — for den katholske Del af Befolkningens Skyld — ogsaa fandtes en dansk-katholsk Mission derovre tilligemed den dansk-protestantiske. Der trænges til jo mere dansk Tilstrømning desto bedre for at vække Kærligheden til Moderlandet.

Med Hensyn til Civiliseringen af Negrene er Meningerne saa delte derovre, at Samarbejdet mellem de Hvide absolut maa svigte paa forskellige Punkter.

Man maa gaa ud fra, at en Neger er en Neger og lever i Troperne, og fra dette Synspunkt maa han udvikles. Der maa ikke stræbes efter at faa ham støbt ind i europæisk Form, thi saa gaar der Hovmod i ham, og saa er han for Alvor gjort udygtig: perfekt Gentleman, perfekt Lady!

Med Hensyn til de dansk-vestindiske Øer slaar vi over for et Vendepunkt med Panamakanalens Aabning 1914. For enhver Dansker, som er interesseret i Vestindien, maa Negerbefolkningens Udvikling, Civilisation og Dydighed blive et Fremtidsspørgsmaal af Betydning — et Fremtidsspørgsmaal til Overvejelse.

En Pædagog.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. St. Josefssøstrene har i forrige Uge haft den Sorg at miste to af deres Medsøstre. Den ene, Søster St. Gérard, en gammel fransk Søster, fandt efter Udvisningen fra Frankrig et andet Hjem i Ordrup, hvor hun har arbejdet i 10 Aar. — Den anden, Søster Felicitas, havde virket her i 23 Aar og var de sidste Aar ansat som Lærerinde ved St. Ansgars Skole. Kort før den sidste Aarsprøve blev hun syg og henlaa nogle Uger paa St. Josefs Hospital, men ingen anede, at det vilde føre til Døden; hun havde netop befundet sig særlig vel forrige Søndag, da hun Mandag Morgen tidlig blev angrebet af et pludseligt Ildebefindende. Hun var straks klar over, at det var Døden, og hendes inderlig fromme Sindelag gav sig smukt til Kende under den sidste Kamp; hun udaandede med disse Ord paa sine Læber: »Min Jesus, jeg elsker dig af mit ganske Hjerte.« Begravelsen fandt Sted i Torsdags fra St. Josefs Kirke, hvor blandt andre otte Præster havde indfundet sig.

— I *Rosenkranskirken* meddelte Søndag d. 13. April den højjærværdigste Biskop Firmelsens hellige Sakramente til 19 Dreng og 27 Piger, ialt 46 Børn.

— *Festen* for Frederik Ozanam, hvis Biografi Ugebladet har bragt i de sidste tre Numre, vil uden Tvivl vække saa stor Opsigt, at enhver Anbefaling til at deltage sikkert er overflødig. Der skal derfor her kun gøres opmærksom paa, at Præsterne Gamél og Flynn saa vel som Kandidat Kejser vil være blandt Talerne ved denne Lejlighed.

— Foreningen *Steno* havde megen Fornøjelse af sin Aftenunderholdning i Onsdags til Fordel for katholske Børns Ferieophold. Mindst 250 Herrer og Damer havde givet Møde, og de 1000 Lodsedler var næsten alle udsolgt allerede før selve Aftenen. Flere af vore Præster og andre kendte Menighedsmedlemmer havde vist baade Foreningen og Sagen den Interesse at komme til Stede.

Tyskland. Det er sjældent, man blandt de tyske Protestanter hører et fornuftigt Ord om Jesuiterne. Fordømmene er for store, maaske allerstørst i Sachsen. Des glædeligere var det derfor at høre den sachsiske Landdagsmand, Dr. Mangler i offentlig Forsamling udtale sig paa følgende Maade: »Jeg indrømmer, at det falder os meget svært at stille os paa Centrums Standpunkt; thi netop angaaende Jesuiterne er der ligefra Opdragelsen af bibragt os en saa skæv og uretfærdig Dom, at vi ikke let kan frigøre os fra den. Her kan kun indgaaende Studium bringe Hjælp. Jeg vil slet ikke anbefale Dem de herhenhørende

katholske Skrifter — derved vilde jeg tiltro Dem for meget. Men der gives ogsaa protestantiske Forfattere, som er retfærdige mod Jesuiterne. Læs dem. Det Spørgsmaal, vi maa stille os i Dag, lyder: Har vi Lov til at foragte Centrum, fordi det tager sig af Jesuiterne? Holland, England, Danmark giver dem Adgang. Man hører aldrig Klager over dem. Dersom de var saa farlige, som man vil have os til at tro, dersom der var en Fare for den konfessionelle Fred, saa vilde man forlængst have udjaget dem fra hine Lande. Men har en Stat som Tyskland, der taaler Anarkister, Nihilister, Socialister, Revolutionære og Statsfjender af al Slags, Ret til at forfølge Jesuiterne, som man intet ondt kan sige paa, eller endogsaa forbyde dem rent præstelige Embedshandlinger. Dersom de virkelig forstyrrede den konfessionelle Fred, saa havde vi jo Paragraffer nok til at standse dem. Man skulde endelig stille sig paa det Standpunkt: dette er et rent katholsk Anliggende, som ikke vedrører os Protestanter. For os har det kun for saa vidt Betydning, at vi siger: dersom de forstyrrer den konfessionelle Fred, saa straffer vi dem. Hele Jesuiterhalløjet er dog kun fabrikeret. Det udgaar fra en vis liberal Retning efter den Grundsætning: »Sæt Splid imellem de positivt sindede Partier! Del, saa vil I herske.« Jeg har læst Bøger, som er skrevne af Jesuiter. Og da maa jeg sige, at jeg ingen Skyld finder hos dem. Jeg har ikke opdaget ophidsende Udfald mod anderledestænkende, ingen antinationale Tendenser. Vi er tilhøjelige til at søge Aarsagen til den konfessionelle Ufred i den katholske Lejr. Men hvo som læser katholske Aviser — jeg læser stadig et Centrumsblad — maa forbaves over det Maal af fredselkende Tolerance, hvormed man behandler selv meget prekære Ting vedrørende vor evangeliske Religion. Man vilde derfor handle rigtigere i at bekæmpe de virkelige Fædrelandsfjender, Socialdemokraterne, end Centrum og Jesuiterne.«

Efter »Germania« ved sr.

Holland. I Byen Harderwijk ved Zuydersøen har Ærkebiskoppen af Utrecht for nylig genindviet en gammel katholsk Kirke. Fuldendt 1502 faldt den 1582, paa Grund af Reformationens Omvæltninger, i Bymagistratens Hænder. Den har siden tjent til mange forskellige Ting, til Barak, til reformert Kirke og i den sidste Tid til Bageri. Det Faktum, at den en Tid lang havde været benyttet som reformert Kirke, foranledigede en Del omkringboende gejstlige til at protestere mod dens Salg til de katholske Autoriteter. Denne Opposition døde dog snart hen, og i August 1911 lykkedes det den katholske Menighed at blive Ejer af Kirken. Denne var i en sørgelig Forfatning, især havde Anvendelsen som Bageri i ikke ringe Grad ødelagt den gamle

Bygning. Under Istandsættelsen fandt man ikke alene nogle gamle Ligsten, men ogsaa rundt omkring paa Kirkens Vægge de velkendte smaa malede Kors, der angiver, at en Kirke er konsekreret; da nu baade Ydervægge og Tag var velbevarede, var en ny Konsekration ikke nødvendig, men kun den omtalte udsonende Genindvielse, der blev en enestaaende Glædesdag for Menigheden.

Rom. Den Hellige Faders Befindende er betydelig bedre, og man tør haabe, at han nu er udenfor al Fare. Alle Audienser er dog aflyste for denne Maaned. — Som Generalvikar i Rom i Stedet for den nys afdøde Kardinal Respighi har Paven ansat Kardinal Basilio Pompilj, som i Aaret 1911 blev udnævnt til Kardinal. — Den bekendte frafaldne Præst Alfredo Verdesi, der for to Aar siden vakte en Del Opsigt ved falskeligt at beskyldte P. Bricarelli for at have brudt Skrifteseglet, hvorfor han fik en behørig Straf, har nu atter tildraget sig Opmærksomheden ved at gifte sig med en Operettesangerinde. Medens han endnu fungerede som Præst, var han en hyppig Gæst paa Cafés chantants og i Varieteer.

Nord-Amerika. Efter et, vistnok paalideligt, Forlydende er vor Landsmand, Provst Buechler i Grand Rapids i Minnesota, udset til Biskop i det for nylig ledig blevne Bispesæde Superior i Wisconsin. Skulde han virkelig blive udnævnt, vil Ugebladet snarest bringe Billede og Biografi af Provst Buechler.

Brevkasse.

Katholsk Sammenkomst. — Jeg ser, at det af Hr. Gravgaard fremsatte Forslag til en Sammenkomst i Roskilde d. 15. Juni har fundet Vej til Dagspressen, idet i det mindste et stort københavnsk Dagblad har omtalt Planen med den Tilføjelse, at Katholikerne saaledes er de første til at gøre Dagen til en Festdag. Lad denne Omtale være os en Spore mere til Virkeliggørelse af Planen! — Hr. Gravgaard nævner som en af Grundene til Sammenkomsten Ønskeligheden af at lære sine Trosfæller at kende, og netop denne Side af Sagen vinder i særlig Grad mit Bifald. Navnlig vi Konvertitter, der lever ude i Landet, trænger i høj Grad til at stifte Bekendtskab med ældre og erfarne Trosfæller og ganske særlig med dem, der er Foregangsmænd i Foreningslivet. Der er senere kommen en Anledning mere til Sammenkomsten, nemlig den, at Grundstenen til den nye Kirke skal nedlægges netop d. 15. Juni. Der er med denne sidste Omstændighed saa rig en Anledning, at vi skylder vor Kirke og os selv som Samfund at møde talrigt. Navnlig vil jeg rette en indtrængende Opfordring til mine Standsfæller hele Landet over om at møde fuldtalligt; vi er jo dog dem, der kommer lettest over Omkostningerne, og vi bør i første Række bidrage til, at Dagen kan blive en aarlig tilbagevendende Mindededag.

Haslev i April 1913.

Momberg.

Bekendtgørelse

angaaende

Valg til St. Ansgars Menigheds Forstanderskab.

Det bekendtgøres herved, at der Tirsdagen d. 29. April Kl. 8 Aften foretages Valg af 2 Kirkeforstandere og 2 Repræsentanter til Menighedens Forstanderskab. Samtidig vælges 2 Revisorer. Valghandlingen finder Sted i Forsamlingsalen i Bredgade Nr. 67, 2. Sal o. G.

I den Anledning vil en Fortegnelse over St. Ansgars Menigheds valgbare og valgberettigede Mænd være fremlagt paa St. Ansgars Menighedskontor, Bredgade Nr. 69, 2. Sal o. G. fra Mandag d. 21. April til Mandag d. 28. April (Søndag undt.) Kl. 1 til 4.

Samtidig vil samme Steds i Henhold til Regulativets § 36 det fuldstændige, specificerede Menighedsregnskab for Aaret 1912 være fremlagt til Eftersyn. Et kortere trykt Uddrag af samme bliver i disse Dage udsendt.

*Forstanderskabet
for St. Ansgars Menighed.*

En lille Pintsebog. Bønner og Betragtninger til Fremme af Andagten til den Helligaand. Heri findes ogsaa Bønnerne og Ceremonierne ved Firmelsens Sakramente. Udmærket Gave til Firmander. Smukt indbundet 30 Øre. Faas ved Kirkerne, hos St. Josephssøstrene og fra Hovedoplaget, Frederiksberg Allé 15-17.

Det kirkelige Ceremoniel ved Biskoppens Modtagelse og den hellige Firmelse. Pris 25 Øre.

Messebogen. Indbundet fra 3 Kr. 50 Øre til 7 Kr. Faas i alle Boglader.

Kristi Efterfølgelse. Af Thomas à Kempis. Indbundet fra 3 Kr. Faas i alle Boglader.

Lille Bønnebog med Tillæg: **Kommunionsbønner** Indb. 75 Øre.

Jesu Hjerter Andagten. Ved Ign. Schmid. Indb. fra 1 Kr. 50 Øre til 3 Kr. Faas i alle Boglader.

St. Alphonsus' Besøg ved Alterets helligste Sakrament Indb. 50 Øre. Faas hos Præsterne, Hans Bogbinders Allé 2, København, S.

Pastor Essers Prædikener. 3 Hæfter à 1 Kr. Faas i alle Boglader.

Aloysiusbogen ved Niels Hansen. Faas smukt indbunden for 75 Øre hos St. Josephssøstrene, Frederiksberg Allé 15-17.

Bønnen — en Samtale med Gud. Pris 15 Øre. Faas Frederiksberg Allé 15-17 og Amalievej 14.

Mariakongregationen for Mænd holder Fælleskommunion d. 20. April Kl. 8 i **St. Ansgars Kirke.**

St. Andreas Kirke.

Søndag den 20. April Kl. 7 og 7³/₄ stille Messe. Kl. 9 Prælatsmesse og Meddelelse af Firmelsens h. Sakramente. Kl. 11 stille Messe. Kl. 5 Efterm. Festandagt med Prædiken.

Til Fordel for »Katholsk Ungdomsværn« sælges: H. Utke Ramsing: Eukaristiens Apostel. Foredrag holdt i »Den katolske Højskole«. Pris 50 Øre. Faas paa Menighedskontoret og hos St. Josefssøstrene, Toldbodvej 14, og Frederiksberg Allé 15-17.

De sidste to Steder faas nu: Krucifikser og Vievandskar, støbte i Tin efter antik Model. Pris 3 Kr. (Sælges til Fordel for »Absalons Gaard«.)

Unio. Fredag den 18. April (Store Beddedag) Møde med Aftenunderholdning og Dans i Frederiksberg Allé 11, Stuen.

Mariakongregationen for Ynglinge holder Fælleskommunion i **St. Ansgars Kirke** Søndag den 20. April Kl. 8.

St. Josefs Gilde afholder sit aarlige Generalmøde Mandag d. 21. April Kl. 8¹/₄ i Forsamlingsalen, Bredgade Nr 67^a.

Bestyrelsen.

Kirkelig Kalender.

20. April.	4. Sønd. efter Paaske.	27. April.	5. Sønd. efter Paaske.
21. —	Mandag. Anselmus, Biskop og Kirkelærer.	28. —	Mandag. Paul af Korset, Bekender. Bededag.
22. —	Tirsdag. Soter og Carius, Paver og Martyrer.	29. —	Tirsdag. Petrus, Martyr. Bededag.
23. —	Onsdag. Georg, Martyr.	30. —	Onsdag. Vigiliedag. Catharina af Siena, Jomfru. Bededag.
24. —	Torsdag. Fidelis af Sigmaringen, Martyr.	1. Maj.	Torsdag. Christi Himmelfarts Dag.
25. —	Fredag. Marcus, Evangelist. Bededag.	2. —	Fredag. Philip og Jakob, Apostle.
26. —	Lørdag. Cletus og Marcellinus, Paver og Martyrer.	3. —	Lørdag. Korsets Genfindelse.

Et Ord til hver Dag.

20. April. Djævelen glæder sig, naar han hører et Menneske sige, han vil forbedre sig den næste Dag.
21. April. Du skal arbejde, som om alt afhang af dig selv, du skal bede, som om alt afhang af Gud. (St. Anselm.)
22. April. Et venligt Ord trækker mange Gange store Renter.
23. April. Mange tror, de er i Stand til at bringe store Ofre, skønt de ikke engang formaar at bringe de mange smaa, hver Dag kræver af os.
24. April. En daarlig Katholik træffer ofte Mennesker, der »virkelig overdriver deres Fromhed«.
25. April. Prøv paa at lade Gud være din sidste Tanke, naar du falder i Sovn, og din første, naar du vaagner.
26. April. Det er sundere at tvætte sine Brødres Fødder end at herske over dem. (St. Franciscus af Assisi.)

Mindefest

for

Frederik Ozanam,

Vincentsforeningens Stifter,

i Anledning af Hundreårsdagen for hans Fødsel.

Onsdagen d. 23. April Kl. 8 $\frac{1}{4}$ Aften: Stort Festmøde i den nye Festsal i St. Knuds Skole i Stenosgade. Flere Taler og Sange.

Søndag d. 27. April: Fælleskommunion for Vincentsbrødrene og de af Foreningen støttede fattige i deres respektive Sognekirker. Kt. 6 Aften højtidelig Festandagt i St. Ansgars Kirke.

Adgang til den nævnte Fest staar aaben for alle Menighedsmedlemmer, og det forventes, at ikke blot vore caritative Foreninger, men overhovedet alle Trosfæller, der nærer Interesse for Kirkens religiøse og caritative Samfundsliv, vil give Møde.

Især vil vist den akademiske Ungdom benytte Lejligheden til ved talrig Deltagelse at hædre en af de kristne Studenteres nidkæreste Foregangsmænd i det praktiske sociale Velgørenhedsarbejde.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

61. AARGANG.

„Nordisk Ugeblad“ udgives af Aungariusforeningen og udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader samt paa Ugebladets Ekspeditionskontor, Bredgade 69, 2. S. o. G. 1—4. Telef. Palæ 654. — Redigeret af Niels Hansen, cand. mag., Viggo Rothes Vej 14, Charlottenlund. (Træffes bedst Kl. 4—6 Efterm.) Telefon Helrup 657 y.

Nr. 17.

Søndag den 27. April.

1913.

INDHOLD: Smaa Indledninger. — Den ny Kirke i Roskilde. — Nye Bøger. — Tre smaa Indlæg. — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Ordrup. Frankrig. Østerrig. Portugal. — Brevkasse. — Et Ord til hver Dag. — Bekendtgørelser.

Smaa Indledninger.

163.

Sursum corda!

Op til Himlen! Kristi Himmelfart — din Himmelfart. . .
Jeg ser din Trone, en Fyrstrone. Engang har en Engel siddet paa den og mistet den. Nu er den din — din i al Evighed. Du med dine Fejl, dine Skrøbeligheder paa en Æresplads i det himmelske Jerusalem? Du en Himmelfyrste i al Evighed?

Men du vil ikke faa Livets Krone, hvis du ikke holder ud i Kampen til det sidste Øjeblik. Ikke enhver, som begynder godt paa den rette Vej, bliver salig. Gaves der ikke en Lucifer iblandt de himmelske Aander, en Kain i Adams Hus, en Cham i Noahs Familje? Har ikke Judas, en udvalgt Apostel, forraadt sin Herre og Gud? Derfor siger Apostelen: »Jeg tugter mit Legeme, for at jeg ikke skal blive forskudt.« Naar man mener at staa fast, falder man ofte. »Denne Verdens Fyrste,« siger Frelseren, »kommer til mig, men han finder ikke noget hos mig.« Kan ogsaa vi udraabe saaledes? Finder Verdens Fyrste, den onde Fjende, ikke noget hos os? Har vi ikke onde Tilbøjeligheder, der kunde føre os til Synd, hvis vi ikke bekæmpede dem?

Dog tør du i Tillid til ham, der gik ind i Himlen med sit Blods Offer, haabe paa, at du skal

skue Gud, forenes med Gud, ligesom gaa op i Gud, elske ham, elskes af ham. Hvor lykkelig var ikke Simeon, da han turde tage Jesusbarnet paa sine Arme, saa lykkelig, at han udraabte: »Nu lader du din Tjener fare i Fred!« Og den Gang var Jesus ikke forklaret. Hvor stor vil da din Lykke ikke blive! Og du skal se Guds Moder, se alle Engle, se alle Helgener, tale med dem, være en af dem.

Dit Livs Eksamen er forbi; nu skal du faa din Karakterbog for Evigheden, høre din Dom af Jesu egen Mund. . . . Salig . . . Din Anger, dine Skriftemaal har udslettet dine Synder, dine hyppige Kommunioner har bragt dig utallige Naadegaver, som du først nu rigtig erkender. Saliggørende var Jesu Blik til Nathanael, saliggørende var Jesu Blik til Petrus, dog hvilken Lykke vil Jesu Blik ikke bringe dig, naar du for første Gang tør se ind i hans Øjne! Glædestraalende vil du som Maria Magdalene falde ned for hans Fødder og kun fremstamme det ene Ord »Rabbuni«. Hvilken Lykke vil ikke gennemstrømme din Sjæl, naar du hører din Hellighedserklæring af Jesu egen Mund: »Kom hid, du velsignede!« Hvad Gud har lovet i den hellige Skrift: »Den gudfrygtige skal have en meget god Død,« har han ogsaa holdt. Hvor let gik ikke det hele, langt lettere, end du havde ment! Du var saa bange for Døden, vidste ikke, hvorledes du skulde komme over det, og Jesus selv kom og hentede dig. Maria stod ved dit Dødsleje, usynlig for de andre, synlig kun for dig, og trøstede dig som en sand Moder. Værneengelen holdt Vagt hos dig og slog de onde Aanders Angreb tilbage. Nu er du frelst, nu er du salig.

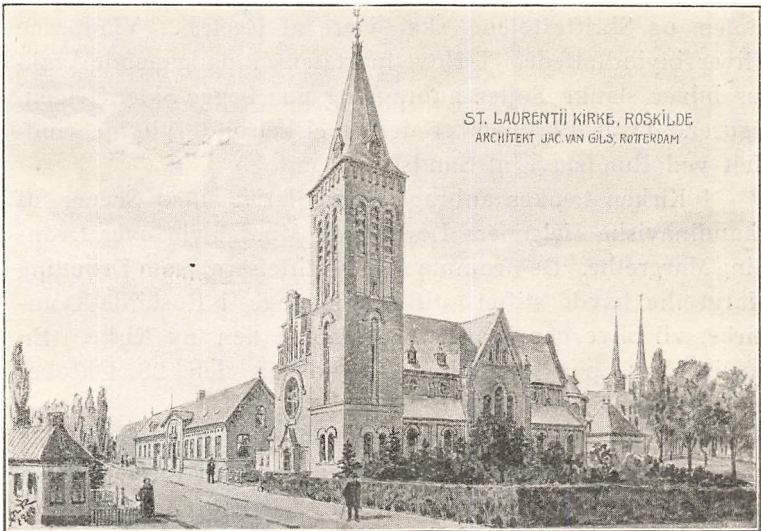
Naar du har en Glæde, bliver du snart ked af den. Men i Himlen er det anderledes. Saa overlykkelig, som du har følt dig i det første Øjeblik, vil du være hele Evigheden. Du vil nyde Gud, nyde hans Sandhed, nyde hans Salighed: »Du gode og trofaste Tjener, gaa ind til din Herres Glæde.« Og alt det varer evigt. . . Naar vi er sammen med en god Ven, flyver Timerne. Og dog har alle jordiske Venner ogsaa deres Fejl og svage Sider. Men i Himlen gives der ingen Fejl, ingen Ubehageligheder. Hvor herlig vil Omgangen med de salige ikke være, som nu er forklarede og har aflagt enhver Ufuldkommenhed, som nu er Idealer af Skønhed og Elskelighed, Martyrerne, Jomfruerne, Englene, Himmeldronningen!

Himlen er skøn. Men den er ogsaa din. Har ikke vor Herre og Frelser ved sit Blod købt den for dig? Har Gud ikke givet dig saa mange Naademidler for at lette dig Adgang til Himlens Lyksalighed? Derfor har du Lov at sige med Apostelen: »Jeg har kæmpet den gode Kamp, bevaret Troen, Retsfærdighedens Krone venter mig.« *P. D. Steidl.*

Den nye Kirke i Roskilde.

Med Glæde vil Læserne for nogen Tid siden have bemærket, at det nu bliver Alvor med at rejse en ny Kirke i Roskilde. Denne Gang kan Ugebladet bringe baade et Billede af, hvorledes St. Laurentius Kirke forhaabentlig om et godt halvt Aar vil komme til at se ud, og en lidt mere indgaaende Beskrivelse af Kirken.

Det er nu 12 Aar, siden Maria-Ordenens Præster kom

her til Landet og begyndte deres trofaste Gerning i Roskilde. Gud har velsignet denne, og Arbejde og Menighed er vokset stærkt i Aarenes Løb. Det er derfor en stor Glæde for dem, en Løn, som de har fortjent, og forhaabentlig en betydelig Hjælp til Udvidelse af deres Virksomhed, at de nu endelig har set sig i Stand til at bygge en virkelig Kirke.

Den ansete hollandske Arkitekt Jac. van Gils i Rotterdam har leveret Tegningen til den nye Kirke, som vil faa en smuk og fri Beliggenhed paa Olsgadebakken, indrammet af Præsternes Have. Kirken, som bygges i romansk Stil af haandstrøgne, røde Sten, faar en Længde af 34 m og en Bredde af 17 m, medens Taarnet, der faar to eller tre Klokker, bliver 36 m højt. Der vil blive et højt

og bredt Midterskib mellem to lavere Sideskibe samt et Tverskib, som vil give Kirken Korsform. Koret vil blive en halvrund Apsis. Granitsøjler med attisk Basis og Kapitæler med blomsterformige Ornamenten vil skifte med Piller af haandstrøgne, røde Sten og bære Arkaderne i røde, skraakantede Sten. Over Midterskibet og Sideskibene bliver der halvbuet Træloft, i Apsis Stenhvælvinger.

I Koret kommer et fritstaaende Stenalder med Granit-tavle og Marmorbord. Over Alteret anbringes en Baldakin med fire høje og slanke Marmorsøjler med Tronhimmel. I hvert Sideskib bliver der et Sidealter. Bænkene, Prædike-stolen og Skriftestolene skal være af Egetræ. Vinduerne bliver blyindfattede. I Hovedportalens indadgaaende Vinkler bliver slanke Søjler anbragt og paa begge Sider Helgen-figurer. Over Portalen er der et cirkelrundt Vindue, ind-delt ved Rundstave af Sandsten.

I Kirken tænkes anbragt Vægmalier med Scener af skandinaviske Helgeners Levned og Mindetavle over Dronning Margrethe. De fromme »Messestiftelser«, som Dronning Margrethe havde stiftet »til Dommedag« i Roskilde Domkirke, vil blive genoptaget og fortsat i den ny Kirke. En aarlig Messe paa Dronningens Dødsdag den 28. Oktober er allerede stiftet.

Gaar alt efter Bestemmelsen, vil Kirken blive indviet kort før Jul. Arkitekt A. Møller af Roskilde fører sammen med Sognepræsten Tilsyn med Udførelsen af Arbejdet.

Arbejdet er allerede i fuld Gang, og Udgravningen og Nivelleringen skrider frem. Om et Par Uger vil Granitsoklen hæve sig over Jordfladen, og de røde Stenmure og Stræbepiller vil komme til at hvile sikkert paa dette solide Fundament. Højere og højere over Marias Høj vil Bygnin-gen hæve sig, og snart skal Spiret sættes paa, og stolt staa-ende paa det gyldne Kors vil Hanen spejle sig i Solens funklende Lys. Saaledes vil det forhaabentligvis gaa, de solide Haandværkere borger derfor. Men er dermed alt afgjort? Spørg Bygherren. Jo højere det smukke Gudshus rejser sig, desto nærmere kommer Betalingsfristen. Det er det eneste mørke Punkt i hele dette glædelige Foretagende. Medens mange glæder sig, regner, korresponderer, tigger,

spekulerer, ængster den stakkels ansvarshavende sig og tilbringer mange søvnløse Nætter.

»Stol paa de Danskes gode Hjerter og kendte Velgørenhed,« sagde en medlidende Sjæl til mig, idet den samtidig lagde et heldbringende Plaster paa Saaret. »De er Hollænder, i mange Dage har Holland rakt Danmark Haanden, nu vil Danmark hjælpe Holland. — Haand i Haand vil de to Lande gaa for at fuldføre dette smukke Arbejde, Gud og hans hellige Moder til Ære.« Paa dette Haab har jeg bygget, var det uden Grund? Svaret maa Danmark give.

Roskilde, 14. April.

A. K.

Nye Bøger.

Johannes Jørgensen: Den hellige Frans af Assisi. (2. Udg. Gyl-
dendal 1913. 300 Sider. 3 Kr. 75 Øre.)

Der er gaaet 6 Aar, siden Johannes Jørgensens Levnedsskildring af den store Helgen udkom for første Gang. Med den Bog optræder Digteren i en ny Egenskab som Biograf i videnskabelig Forstand; støttet paa originale Kilder skildrer han levende og æstetisk anskuelig en af de største Skikkelser, Kirken har frembragt.

Bogens Værd som videnskabelig Forskning og som digterisk Skabelse er fastslaaet rundt om i Verden, Oplag er fulgt efter Oplag paa Fransk og paa Tysk.

Det kan synes mange Aar de 6 Aar, som er gaaet med at sælge den første danske Udgave. Men man maa ikke glemme, det var en dyr Bog og en Bog, der med sine mange Noter og sin lærde Kildekritik henvendte sig til et begrænset Publikum.

Det er et godt og glædeligt Tidens Tegn, at der var adskillige, der trods Prisen og trods Videnskabeligheden naaede hen til den herlige læskende Kilde, som denne Levnedsskildring i Virkeligheden er.

I anden Udgave er de to Hindringer for dens Udbredelse ryddede, Bogens Pris er bleven overkommelig (3.75 for 300 Sider!), og den er bleven »befriet« for den lange

kildekritiske Indledning, for de allerfleste Anmærkninger under Siden. Som det videre hedder i 2den Udgaves *Forord*, er »Meningen, at Historien om Frans af Assisis Liv saaledes skulde kunne træde klarere og stærkere frem og virke dybere. Denne Ændring er sikkert i hans Aand, om hvem Bogen handler — han var ingen Ven af megen Lærdom og plejede gerne at sige: Saa meget vød Mennesket, som det virker.«

Der udtales ofte Beklagelser over vor danske katholske Litteraturs Fattigdom; mon de klagende altid gør Brug af, hvad vi har; og mon de tænker paa, at mange Kobberskillinger er ikke saa meget værd som et Par Guldmønter? Den Bogsamling, der har Bøger af Johannes Jørgensen og fremfor alle denne Bog, er ikke nogen daarlig Samling, selv om der for Resten kun findes 3-4 andre Bøger. Der skrives mange katholske Bøger mellem Aar og Dag paa Tysk og paa Fransk, der baade har videnskabelig Værdi og for Resten er fromme nok, men som mangler det, denne Bog har, en stor digterisk Skønhed. Den er underholdende og gribende, en sand Fryd at læse for hver den, der overhovedet elsker dansk Digtetekunst. Selv om man efter grundig Læsning kender den godt, finder man ved at slaa den op paa maa og faa Steder, der synes en ny og altid vil leve som dansk Poesi. Man læse til Eksempel Skildringen af Frans' Kampe med Mørkets Magter (S. 249). »Om Aftenen, naar han dvælede i ensom Bøn i en øde Kirke eller i en Bjerghule, da kunde det ofte synes ham, som om nogen var bag ved ham, som om hurtige, sagte Skridt puslede og listede rundt om ham, som om et hæsligt Hoved kigede over hans Skulder og vilde læse med i Bønnebogen. Da raabte der Røster, naar Stormen susede gennem Bjergskovene, da lo Dæmonerne ad ham, naar Uglen skogrede udenfor hans Celle, men uhyggeligst af alt var den næsten uhørlige Hvisken, der i dødsstille Nattevagtsstunder kunde lyde i Frans' Øren, ligesom fremhvæset af haanske og hadske Læber: Det er altsammen forgæves, Frans! o. s. v.«

Det kan nu og da falde vanskeligt at vise vore danske Brødre, at Katholicismen er dansk nok, selv om den nu — her og der — maa forkyndes af fremmed Mund; vi viser hen til Historien, til vore store Minder, vore skønne Kirker og faar tit til Svar: »Ja, den Gang.« Giv dem Johannes Jørgensens »Frans af Assisi« at læse, det er katholsk, og det er dansk, en af de største katholske Personligheder, skildret af en af de største danske Digtere. —

Frans af Assisi maa ikke mangle i noget katholsk Hjem. Den bør bruges som Gave til Børn og til voksne,

til Trosfæller og anderledes troende. Den, som udbreder denne Bog, gør Apostelgerning. Den, som kunde det og ikke gør det, forsømmer en Pligt. Man læse og overtænke Slutningen af det nye *Forord*: »Selv havde han (Frans af Assisi) ikke andet Maal med sit eget Liv end at være andre til et Forbillede. Gid min Bog om ham da i sin nye Form endnu mere end tidligere maa være gennemtrængt af det Ord, der for Frans var Livsvisdommens hele Sum. Lær af det Forbilled, som her føres dig for Øje, at Idealer er til for at virkeliggøres!«

8. April 1913.

Francesco.

Tre smaa Indlæg.

1. I Anledning af »En Henstilling«.

»Gud har plantet os, hvor vi staar, og vi skal bære Blomst og sætte Frugt fra den Jord, den Luft og den Sol, hvor vi befinder os.«

Hvor ofte har jeg ikke hørt disse Ord som et Klagesuk fra dem, der rev sig løs fra den danske Jordbund! — — — disse Ord blev Understrømmen i Artiklen om »En Virksomhed, der savnes« — — — og disse Ord synes tillige det Punkt, der danner Centrum i H. U. R.s Artikel i Ugebladet af 20. April.

Den Tanke, at Katholikker burde tage Stillinger iblandt Protestanter, er absolut ideel. Hvem ved, hvor mange Frø der kunde spredes, spire og sætte Frugt! Hvem ved, hvor mange Fordomme der vilde falde ved Selvsyn, Samtaler og daglig Omgang! — Jeg er fuldt ud enig med H. U. R., at her burde den dannede katholske Kvindes Virkefelt ligge; men jeg tror ikke, at Protestanterne er enige med os. Des værre er Døren stænget for os i mange, mange Tilfælde. Er der Børn i Huset, er man næsten altid sikker herpaa; man frygter »Propagandaen«, og man lever paa de Fordomme, som Skolen indprentede. Hvor ofte faar ikke den Kvinde, der reflekterer paa en ansvarlig Post i et Hus, det Svar: »Er De Katholik, saa kan vi ikke antage Dem.« — Og saa de, der har Stillinger blandt Protestanter og ofte maa »skjule« deres Tro, renoncere paa Kirkegang etc. etc. — Det var jo netop alt det, som de Damer bittert maatte sande, der rev sig løs fra den danske Jord. — Den Tanke, saa ideel i Teori den end er, kan ikke altid realiseres i Praxis.

Selvfølgelig er det forkert at »stille« sig selv paa Ekspektance-Liste i Udlandet — det var jo netop for at modarbejde dette, at Tanken om Anvisningskontoret kom op — men hvor vidt det er »ganske urimeligt« — som H. U. R. linder — det kan kun de bedømme, der tager denne Beslutning efter forgæves at have søgt om Arbejde herhjemme, saavel i protestantisk som i katholsk Samfund. I denne Forbindelse vilde det altsaa være overflødigt at tale om »at tage den Stilling, man kan faa, og saa bruge sin Tid til at blive hjemme i den katholske Menighed«.

Paa et Punkt til er vi enige: H. U. R. ser altsaa ogsaa, hvor vanskeligt det er at faa katholsk Arbejdskraft og Stillinger blandt

Katholikker. Man averterer forgæves, og man spørger sig selv: Hvor er alle Katholikker? Kommer Ugebladet maaske ikke alle dem for Øje, der søger? Og alle de enligstillede Kvinder? Mon ikke en Del af dem sidder i Udlandet, hvor de nu engang er kommet ind i Stillinger og har slaet sig til Ro? Jeg har hørt en Dame sige: »Herhjemme kan jeg ingen dansk, katholsk Lærerinde finde, men i Paris kan jeg finde en saadan.«

Og er der saa Stillinger herhjemme, hvor der tiltrænges katholsk Lærerinde eller anden Arbejdskraft, saa søger man forgæves; thi de, som nu engang har taget en Virksomhed op i Udlandet eller blandt Protestanter, svarer selvfølgelig ikke paa et Avertissement — og saa tager man en Protestant.

Det kalder jeg: at gaa uden om hinanden. Og det var disse Forhold, denne Udvandring, jeg mente, der i Fremtiden maaske kunde raades Bod paa, naar Opmærksomheden blev henvendt derpaa.

H. U. R. har aldrig hørt om slige Arbejdsanvisningskontorer her i Landet. Nej. Men i Udlandet er et saadant *Bureau de placement* en saare nyttig Institution i alle større Byer. De er netop bestemte for Lærere, Husbestyrere, Opdragerere, Selskabsdamer etc. Jeg indser derfor ikke, hvorfor Tanken ikke ogsaa kunde overføres paa danske Forhold. Jeg ser kun en Hindring, nemlig den Redaktøren udtalte: at Forholdene i vor Menighed maaske endnu er for smaa.

Og dog? Er Forholdene nu ogsaa for smaa? Redaktøren underrettede os om Ungdomsværnets Virksomhed med Hensyn til Anvisning af Arbejde. H. U. R. gør det samme og tilføjer, at Ungdomsværnet velvilligst tager sig af alle pladssøgende unge saa vel fra Provinsen som i København. Derfor tror jeg heller ikke, det vilde være saa vanskeligt fuldt ud at realisere vor Tanke om Arbejdsanvisning. Her er ikke Tale om nogen vidtløftig Institution. Der skal hverken rejses Bygning eller samles Penge ind. Her er blot Tale om at finde et Mellemlid, et Centrum paa den katholske Arbejdsplads, hvor alle arbejdssøgende og alle arbejdsgivende, alle de, der virker i Menigheden og med Menighedens Kræfter, kunde mødes.

Henvender blot alle unge Landet over sig til Ungdomsværnet om Hjælp til at komme ind i Stillinger, saa ved jo ogsaa alle arbejdsgivende Familier og Institutioner, hvor de kan henvende sig. Mon denne Vej ikke vilde være den sikreste og den bedste?

Her behøves jo ikke at sættes Grænse mellem »dannet« og »mindre dannet«, mellem »ung« og »ikke-ung«. Det gælder blot om, at dette Punkt kommer til at trænge ind i alles Bevidsthed: der er det, vi skal henvende os.

Er dette først trængt ind i Folks Bevidsthed, saa undgaar man disse Ytringer: Havde jeg blot vidst, at det el. det var ledigt! — Den Stilling har ikke været bekendtgjort som ledig. — Ugebladet har jeg ikke set, holder det ikke (ganske vist deres egen Fejl!). — I vor egen Menighed er der intet; hvem kan sige os, om der er noget andre Steder i Landets forskellige Menigheder?

At der fandtes eet — og kun eet — bestemt Sted, hvor Menighedens Medlemmer i slige Tilfælde kunde henvende sig, vilde være i høj Grad formaalstjenstligt. Den Risiko at gaa uden om hinanden vilde dermed lettere forebygges, og Katholikker i Udlandet kunde gennem et saadant Mellemlid sættes i Forbindelse med Menighedens Medlemmer.

En saadan Gerning vilde ikke »splitte« Kræfterne, men samle dem. »Rammerne« skulde nok engang blive udfyldt. Og saa vilde der maaske indstille sig endnu flere Arbejdere paa

Missionens Mark og tage Del i den Overflod af ulønnet, virksomt Fritidsarbejde, dette direkte Missionsarbejde, som der aldrig kan blive for mange om.

Altsaa, jo flere Medlemmer, Ungdomsforeningen faar, desto bedre; desto mere kan vi vente, der bliver gjort noget for os.

Ungdomsværnet har allerede udrettet store Ting i den katolske Have, hvor Gud har plantet os. Dette Værn vil fremdeles skærme om os, »at vi maa bære Blomst og sætte Frugt fra den Missions-Jord, den Luft og den Sol, hvor vi befinder os«.

E. J.

2. Tilslutning til E. J.

Da jeg i Ugebladet Nr. 14 læste, hvad E. J. havde paa Hjerte, tænkte jeg: det er fuldkommen rigtigt, den dannede Kvinde savner et Sted, hvor hun kan henvende sig og ikke blot faa at vide, som gennem en Avis, at Familie N N. søger en Lærerinde eller Gouvernante, men ogsaa lidt om Forholdene i Familie N. N., og hvad Fordringer der stilles til hendes Evner, Kundskaber og Kræfter, kort sagt faa alle de smaa Oplysninger, der gør det muligt, at Ansøgerinden faar noget, der passer hende, og at Familien eller hvem det nu er, der søger, faar den Hjælp, man kan være tjent med.

Jeg fik ikke det Indtryk af E. J.s stilfærdige, gode Forslag, at det var Meningen med Brask og Bram at faa oprettet et Bureau, men hun vilde paavise, at blev Begyndelsen blot gjort, vilde Fremtiden vide at vise Nødvendigheden af et saadant Led i Arbejdet. At H. U. R. ikke er enig med E. J., betyder jo ingenting, for E. J. har maaske haft Erfaringer, som H. U. R. ikke har.

Her er ikke Tale om den dannede Kvinde, der er velsitueret eller allerede har en lønnet Plads, for hende er et saadant Bureau ganske overflødig, heller ikke er der Tale, om »man saa forøvrigt finder en lønnet Plads«, nej, her er Tale om den dannede Kvinde, der maaske er opdraget til alt andet end at skulle forsørge sig selv, og for hvem der lyder et kategorisk: Nu skal du sørge for dig selv; hende gælder det om at hjælpe og vejlede; hun er for fintfølende og tilbageholdende til at albye og bore sig frem, og heller ikke kan hun faa sig selv til at lægge Billet ind paa et maaske anonymt Avertissement. *Quid mulla* — en Kvinde, der paa Grund af Fødsel og Opdragelse er uvant med at søge Stilling, men forøvrigt skikket til at udfylde dem, fortjener ikke at blive glemt, men at blive hjulpet efter Evne.

Og hjælpes kan hun maaske ved et Arbejdsanvisningsbureau som af E. J. foreslaaet, og som der forøvrigt findes Mønstre paa i Studenterforeningens Engagementsbureau, altsaa for Studenter, i juridiske Foreninger for Jurister, i pharmaceutiske Foreninger for Pharmaceuter, og i Hvad-vi-vil-Kvindeforeninger for Hvad-vi-vil-Kvinder. At »det store protestantiske Samfund« ifølge H. U. R. ikke har det, kan jo være os Katholikker lige meget.

Hvorledes jeg synes, det nemt kunde realiseres, var f. Eks. at henvende sig til Assumptionsøstre og bede dem indtil videre være det tiltrængte Mellemlid.

Angelica Axelsen.

3. Et lille Svar til forrige.

Det er ikke med Interesse, jeg ser denne Diskussion fortsat, men da Sagen synes at ligge adskillige alvorligt paa Hjerte, har jeg ikke villet slutte af *endnu*. — Til sidstnævnte Indsender, mod hvis Betragtninger der kunde gøres flere Indvendinger, vil jeg blot bemærke følgende to Ting. For det første, skal der oprettes

en Institution for saadanne Kvinder, der er »opdraget til alt andet end at forsørge sig selv og nu ikke kan faa sig selv til at lægge Billet ind paa et Avertissement, som endog maaske er anonymt«, synes jeg unægtelig, vi er inde paa det komiske Omraade, hvor man udleverer sig selv til Latteren. Jeg tænker, at ikke alene Bladets Læsere, men ogsaa de fleste af dets Læserinder vil være enige med mig om, at saa sarte Væsner maa klare sig selv. For det andet forekommer Forslaget om, at Assumptionsøstrene skal fungere som et Slags Arbejdsanvisningsbureau, mig næsten lige saa umuligt. Hos disse Søstre skulde man henvende sig for at faa at vide, hvordan Forholdene var i de forskellige ledige Pladser, og omvendt skulde de arbejdsgivende kunne faa Underretning om de arbejdssøgende — hos Søstre, hvis Regel ikke nogen Sinde tillader dem at forlade deres Kloster! Her staar Forstanderen stille, i hvert Fald min.

Niels Hansen.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. Torsdag den 3. April begravedes fra Rosenkranskirken Søster *Donatilla* af St. Elisabethsøstrenes Sygeplejeorden. Den afdøde Søster havde opholdt sig 9 Aar her i Landet og virket med Trofasthed og Udholdenhed i Sygeplejen, indtil en farlig Kræftsygdom for et Aars Tid siden kastede hende selv paa Sygelejet. Ventende Døden hver Dag fejrede hun den 12. Marts sit 25 Aars Jubilæum som Søster og lukkede den 31. Marts sine Øjne for denne Verden for hisset at modtage Lønnen for sit Arbejde i Troens og Kærlighedens Aand.

Ordrup. Det ny oprettede *St. Andreas Sogn* havde i Søndags den Glæde for første Gang at se den højærværdigste Biskop i sin Midte. 40 Personer, voksne og Børn, hvoraf den ældste var 71 og den yngste 10 Aar, modtog den Dag *Firmelsens* hellige Sakramente. Des værre kunde Biskoppen ikke, som heller ikke de to foregaaende Søndage, paa Grund af en Halslidelse holde nogen Prædiken; i Stedet for holdt Sognepræsten en kort, fortrinlig Prædiken. Baade den amerikanske og den østerrigske Gesandt overværede Gudstjenesten, idet en Søn og en Datter af sidstnævnte var blandt Firmebørnene.

Frankrig. Beretningerne om de religiøse Forhold i dette Land er ofte meget modstridende. To Ting synes dog at staa fast: Den fritænkeriske Regering, der siden 1870 har haft Magten her, har forvoldt megen aandelig Tilbagegang, medens Forholdene siden Konkordatets Ophevelse paa overordentlig mange Punkter viser stor Fremgang, der synes at varsle en aandelig Genfødsel for det gamle katholske Land. At Forbrydelser, Skilsmisser og

Selv mord i uhyggelig Grad breder sig, hvor Religionen trænges tilbage, vil ikke forundre nogen; men at de sindsyges Antal er bleven otte Gange saa stort og de ikke-læsekyndiges dobbelt saa stort i de 40 Aar, vil snarere vække Forbavselse. — For nylig har den bekendte liberale Pastor R. J. Campbell fra London været en Rejse i Frankrig, og han skriver herom i *The Christian Commonwealth*: »Det mærkeligste, jeg oplevede i Frankrig, var at se 2000 Mænd forsamlede ved en religiøs Konference i Rouen Cathedral. Der er en Reaktion i Gang mod det foregaaende Slægtleds Irreligiøsitet, og noget, der ligner en virkelig religiøs Genfødselse, er ved at komme frem. Denne Forandring skyldes hovedsagelig den franske Regerings Ophævelse af Konkordatet for nogle Aar siden. Hvad der syntes og mentes at være et knusende Slag mod Kirkens Magt har haft den modsatte Virkning. Jeg gjorde ikke den Erfaring paa min Rejse (han var ogsaa i Spanien), at Mænd i de romanske Lande ikke gaar i Kirke.« Om Lourdes skriver han: »Jeg tænkte ikke, før jeg kom til Lourdes, at Lourdes-Miraklerne og Pilgrimstogene havde haft saa stor en Indflydelse paa den katholske Kirke i de sidste 50 Aar. 15 Millioner Mennesker har besøgt Helligdommen, medens den har eksisteret, og selvom det er utvivlsomt, at der har fundet Helbredelser Sted, der er saa uforklarlige, at de maa kaldes mirakuløse, synes de aandelige Resultater at være endnu mere forbavsende end de legemlige Helbredelser.«

Østerrig. Til Efterfølger af Kardinal Nagl som Ærkebiskop af Wien er udnævnt Provsten af Klosterneuburg *Friedrich Piffl*. Man hilser i Ærkebispedømmet Wien denne Udnævnelse med stor Glæde. Provstens Konsekration til Biskop agtes foretaget i Stiftskirken i Klosterneuburg.

Portugal. Forholdene i dette Land har, som Ugebladet flere Gange har paavist, i lang Tid været saa oprørende, at man har maattet fristes til at tro, at Beretningerne derom har været overdrevne. Hvad de politiske Fanger, deriblandt mange Præster, har udstaaet i Fængslerne af daarlig Behandling og aarevis, ulovlig Tilbageholdelse, har det officielle Europa ikke villet tro, skønt katholske Aviser ofte har klaget derover. Nu har Forholdet dog forandret sig, især i England, det Sted, hvorfra der snarest vil kunne udgaa en Pression paa Magthaverne i Portugal. Hvad der har givet Stødet til dette Omslag, skal her meddeles ved Uddrag af en Efterretning i Dagbladet *Hovedstaden*: En Dame af det højeste engelske Aristokrati, Hertuginde af Bedford, som i sit Hjemland har udfoldet en stor filantropisk Virksomhed, særlig paa Fængselsvæsenets Omraade, har i disse Dage offentliggjort en Skildring af Forholdene i Lissabons Fængsler, saaledes

som hun saa dem ved et Besøg sidst i forrige Maaned. I et af de Fængsler, hun med Guvernørens Tilladelse fik Adgang til, var der 90 politiske Fanger af alle Samfundslag og alle Aldre: Læger, Journalister, Tjenestefolk, Forretningsfolk, Adelsmænd, Præster. De er klumpede sammen i snævre, lavloftede Kvistkamre og maa endda betale ekstra for dette Logement. Den daglige Kost bestaar af Vand, Brød og Flæskesuppe; de kan dog faa Mad sendt udefra, hvis de har Raad til det, men mange er for fattige. Nogle havde været der i to Aar uden endnu at have faaet deres Sag prøvet. En gammel, svag Præst var bleven forjaget fra sit fattige Sogn og fængslet, uden at der overhovedet var stillet nogen som helst Anklage imod ham. En kendt Læge var arresteret paa et løst Ord i en Barberstue. En Overbetjent i Politiet havde rost sig af at have »tjent under tre Konger« — og blev dømt til livsvarigt Fængsel. Ved et Middagsselskab havde Gæsterne baaret smaa Flag med de kongelige Farver i Knaphullet; Værten, en Greve, blev sat fast og sidder endnu i Fængslet, skønt der er gaaet otte Maaneder, siden denne Forbrydelse blev begaaet. I et Kvindefængsel saa Hertuginde blandt de politiske Fanger fem Bønderkoner fra de azoriske Øer, hvis Forbrydelse bestod i, at de havde søgt at modsætte sig, at Landsbykirken i deres Hjemstavn blev plyndret for sine Helligdomme efter de republikanske Myndigheders Paabud; uden Rettergang eller Dom var de bleven sendt af Sted med en Damp og puttet i Fængslet. I samme Fængsel befandt sig to fornemme Damer, anklagede for Barmhertighedsgerning overfor de politiske Fangers nødlidende Familier. Lissabons Tugthus er en moderne indrettet Fængselsbygning, beregnet paa de værste kriminelle Forbrydere, men nu ogsaa taget i Brug for de »politiske«. Foruden andre befandt her sig nogle unge Adelsmænd fra Cintra, hvis royalistiske Sindelag var velkendt, men som ikke aktivt havde deltaget i Rejsningen; de var ikke desmindre bleven dømt til Livstidsfængsel, idet Nævningedomstolen efter Sigende var blevet truet med, at alle dens Medlemmer og de to anklagede oven i Købet uden videre vilde blive skudt, dersom Dommen lød paa Frifindelse. Ikke engang Religionens Trøst er det forundt disse Fanger at modtage — siger den engelske Hertuginde, da Republiken i alle sine Institutioner har fjernet ethvert kirkeligt Symbol, og Tugthusets Kapel følgelig ogsaa staar tomt og lukket. Den engelske Presse knytter til disse Fremstillinger Haabet om, at Portugals Præsident, Senhor Alfonso Costa, hvis Kløgt og politiske Indsigt ogsaa Modstanderne anerkender, vil indse, hvor lidet disse politiske Forfølgelser tjener til at styrke Republiken.

Rom. Den Helliges Faders Befindende giver heldigvis ikke mere Grund til Ængstelse. De mange foruroligende Efterretninger, som visse Del af Verdenspressen har udspreedt, har i Regelen heroet paa fri Fantasi og mere eller mindre god Vilje.

Brevkasse.

— Hr. Redaktor! Maa jeg under Brevkassen søge Oplysning om følgende:

Paa en Mark ved Vridsløsemagle staar et Kors, ca. 3 Meter højt, af Granit. Korset er udhugget i romansk Stil, og foroven findes et Relief: Christus paa Korset. Indskriften lyder omtrent saaledes. »Da Valdemar Sejr var Konge, rejste Eskil Snubbe her et Kors til Tak for sin Hustrus lykkelige Forløsning paa dette Sted.« Man staar altsaa her overfor et fornyet historisk Mindesmærke, som første Gang blev rejst for ca. 700 Aar siden. Er dette Minde fra den katholske Tid ikke af Interesse, og hvem var Eskil Snubbe, som jeg forgæves har søgt om i mit Leksikon?

Olaf Andersen.

I *Traps* Beskrivelse af Danmark, II, Side 295, læses om den Sag, De spørger om, følgende Ord:

»Paa Vridsløsemagle Mark stod fordum Snubbe Kors, kaldt saaledes efter Eskil Hemmingsen Snubbe, som ved 1230 havde rejst det til Minde om sin Hustrus lykkelige Nedkomst paa dette Sted. Da han havde henlagt 2 Gaarde i Vridsløsemagle til dets Vedligeholdelse, blev det bevaret og fornyet i omtr. 600 Aar, indtil det nedfaldt 1817. Da de nævnte 2 Gaarde dengang ikke kunde paavises, og der ingen Midler var til dets Genopførelse, blev det efter Kancelliets Resolution borttaget, og Stenene anvendtes senere til Sokkel under Stuehuset paa Snubbekorsgaard. Mindesmærket bestod af en anselig muret, aftrappet Fod og derpaa et stort Krucifiks (paa Foden stod, da det borttoges, Aars-tallet 1715). Nu er Højen fredlyst.«

Gennem Hr. Andersens Forespørgsel faar vi altsaa den glædelige Efterretning, at det gamle Kors maa være fornyet af en eller anden ædel Velgører i nyere Tid. Af særlig Interesse for os er især den historiske Sans, der er vaagnet i vore Dage, og som giver sig Udslag i, at saa mange herlige Mindesmærker fra vor katholske Tid nu fremdrages, restaureres og atter kommer til Ære.

N. H.

Højerværdige Hr. B. — De spørger om tre Ting. 1) Bliver Ugebladet ikke udvidet? — Det er det allerede blevet i den sidste Tid; ofte kommer der 20 Sider i Stedet for 16, og ofte er adskillige Sider sat med Petit; begge Dele er betydelige Udvidelser, og forhaabentlig kan Udvidelsen med Tiden blive endnu større. 2) Faar De ikke flere Billeder, f. Eks. ved Clichèer fra udenlandske Blade? — Ansgariusforeningens Bestyrelse er stedse bestræbt paa at skaffe Bladet flere Billeder, ogsaa paa den af Dem antydede Maade. 3) Vil Ugebladet ikke anvende et Par Sider til Spørgsmaal og Svar hver Uge? — Et Par Sider er for meget i Forhold til Ugebladets nuværende Størrelse. For øvrigt har vi jo under »Brevkasse« en snart staaende Rubrik for Spørgsmaal og Svar. — Med Tak for Deres Interesse for Bladet og for mit Arbejde er jeg Deres ærbødigt hengivne

N. H.

Lodtrækningen

den 16. April 1913.

Ved Foreningen *Stenos Velgørenhedsfest* faldt de 60 Gevinster paa følgende Numre:

1	179	21	362	41	303
2	203	22	255	42	10
3	277	23	38	43	132
4	754	24	160	44	110
5	253	25	367	45	592
6	950	26	724	46	672
7	992	27	165	47	889
8	3	28	130	48	620
9	283	29	556	49	859
10	601	30	997	50	4
11	244	31	841	51	395
12	526	32	223	52	17
13	63	33	258	52	817
14	472	34	625	54	906
15	34	35	232	55	923
16	518	36	89	56	613
17	692	37	355	57	95
18	62	38	24	58	205
19	66	39	643	59	445
20	478	40	708	60	71

Gevinsterne udleveres mod Aflevering af Lodseddel hos **A. J. Weber**, St. Kongensgade 36.

Festen gav et Overskud paa 346 Kr. 05 Øre, som anvendes til fattige katholske Skoledrenge's Ferieophold. Det reviderede Regnskab foreligger til Eftersyn hos Kasseren *Jos. Nielsen*, Nørre Alle 9, St. For den store Interesse, der er vist Sagen, fremsendes herved vor bedste Tak. *Festkomiteen.*

Til Pintse-Novenen anbefales: **En lille Pintsebog**, indeholdende Bønner og Betragtninger i Anledning af Pintsetiden. Faas for **30 Øre, smukt indbunden**, ved alle Kirker og i Frederiksberg Allé 15—17.

St. Ansgars Kirke.

Majandagten aabnes Christi Himmelfarts Dag Kl. 8 Aften med Prædiken og højtidelig Procession.

Ungdomsfest Søndag den 4. Maj Kl. 8 Aften afholder »Katholsk Ungdomsværn« sin aarlige Ungdomsfest (Sang, Foredrag, Kaffeboard) i City's Lokaler, Citygade 23, for de unge i 14—15 Aars Alderen. *Indbydelse vil blive tilsendt hver enkelt.* Adgangen er fri for de indbudte unge og deres Forældre. Garderobe gratis.

NB. De Herrer gejstlige og Formændene i de unge Mænds og Kvinders Foreninger og Kongregationer indbydes venligst til at deltage i denne Fest.

Bekendtgørelse angaaende Valg

til **St. Ansgars Menigheds Forstanderskab.**

Det bekendtgøres herved, at der Tirsdagen d. 29. April Kl. 8 Aften foretages Valg af 2 Kirkeforstandere og 2 Repræsentanter. Samtidig vælges 2 Revisorer. Valghandlingen finder Sted i Forsamlingsalen i Bredgade Nr. 67, 2. Sal o. G.

*Forstanderskabet
for St. Ansgars Menighed.*

Unio. Fredag d. 2. Maj Kl. 9 Aften afholdes **Generalforsamling** med **Bestyrelsesvalg** i Frederiksberg Allé 11, 1. Sal. Hermed slutter Vintersæsonen.

Jesu Hjerter Andagten afholdes Fredag den 2. Maj sammen med den stille Messe om Morgenen og Majandagten.

Majandagten.

	Søn- og Festedage	Hverdag Aften
St. Ansgars Kirke	Kl. 8 Aften	Kl. 8
Rosenkranskirken	» 5 Efterm.	» 7 $\frac{1}{2}$
St. Annæ Kirke	» 8 Aften	» 8
Jesu Hjertes Kirke	» 7 $\frac{1}{2}$ med Præd.	» 7 $\frac{1}{2}$
St. Josefs Kirke	» 3 Efterm.	» 7 $\frac{1}{2}$
St. Knuds Kapel	» 3 med Præd.	
Immaculatakirken	» 2 $\frac{1}{2}$ Efterm.	» 7 $\frac{1}{2}$
St. Andreas Kirke (Ordrup).....	» 5 »	» 7 $\frac{1}{2}$
Assumptionskapellet (Amalievej 14)	» 5 »	» 5

Aftenandagten.

I St. Ansgars Kirke og St. Annæ Kirke holdes Aftenandagten paa Søndagene i Maj Maaned i Forbindelse med Majandagten og paa de for denne angivne, fra det sædvanlige Klokkeslet afvigende Tider.

Kirkelig Kundgørelse.

I Henhold til den H. Faders Anordning bestemmer Vi, at der atter i Aar før Pintsesøndag skal holdes en ni Dages Andagt til den Helligaand i Vikariatets samtlige Kirker og offentlige Kapeller. Som fælles Bønner foreskriver Vi:

1. Hymnen *Veni Creator Spiritus* med tilhørende *V.* og *Oration.*
2. Bønnen om *den Helligaands syv Gaver*, Bønehog S. 196.

Novenen kan holdes efter Skolemessen eller under Aftenandagten.

København, den 22. April 1913.

Johannes von Euch,

Biskop, Apostolisk Vikar for Danmark og Island.

Den sædvanlige **Kirkekollekt** til Fordel for **Hedningemissionen** finder Sted ved Formiddags- og Aftengudstjenesten paa **Christi Himmelfarts Dag** i alle Vikariatets Kirker og offentlige Kapeller.

NB. Mandag, Tirsdag og Onsdag i denne Uge er kirkelige Bededage, paa hvilke der efter Skolemessen Kl. 8 $\frac{1}{4}$ i St. Ansgars Kirke holdes Bønprocession under Afsyngelse af Litaniet til alle Helgener.

Paaskekommunionen.

Christi Himmelfarts Dag udløber Tiden for den pligtmæssige Modtagelse af **den hellige Paaskekommunion** for deres Vedkommende, som bor i Byer, hvor der findes et katolsk Gudshus.

Christi Himmelfarts Dag.

Gudstjenesten holdes som om Søndagene; efter Højmessens synges Te Deum i Anledning af Paasketidens Afslutning.

K.U.F. Katholsk Ungdoms Forbund afholder Møde i Lokalet, Bredgade 67² o. G. **Søndag den 27. April** Kl. 7. Foredrag af stud. med. P. Reiter: »Gamle Minder fra min Hjemegn.« — Andagt i St. Ansgars Kirke Kl. 6.

NB. I Anledning af Christi Himmelfarts Dag agtes *Nr. 18* udsendt en Dag tidligere end sædvanlig, hvorfor alle Meddelelser, Efterretninger, Annoncer o. s. v. maa være Redaktionen i Hænde senest Mandag Aften den 28. April.

Sommerlejlighed (2 til Dels møblerede Værelser og Køkken med Vand og Gas) faas til Leje hos Gartner Viggo Hansen, Lindgaardsvej 36 A, Charlottenlund.

Kirkelig Kalender.

27. April.	5. Sønd. efter Paaske.	4. Maj.	6. Sønd. efter Paaske.
28. —	Mandag. Paul af Korset, Bekender. Bededag.	5. —	Mandag. Pius V, Pave.
29. —	Tirsdag. Petrus, Martyr. Bededag.	6. —	Tirsdag. Johs. Evangelistens Martyrium.
30. —	Onsdag. Vigiliedag. Catharina af Siena, Jomfru. Bededag.	7. —	Onsdag. Stanislaus, Biskop og Martyr.
1. Maj.	Torsdag. Christi Himmelfarts Dag.	8. —	Torsdag. Oktav af Christi Himmelfart.
2. —	Fredag. Philip og Jakob, Apostle.	9. —	Fredag. Gregor af Nazianz, Biskop og Kirkelærer.
3. —	Lørdag. Korsets Genfindelse.	10. —	Lørdag. Vigiliedag. (Fastedag).

Et Ord til hver Dag.

27. April. Guds Fjenders Styrke beror hovedsagelig paa de godes Sløvhed. (Pius X.).

28. April. Naar Moses ved sin Forbøn standsede Guds Vrede mod Israeliterne, hvad bør vi da ikke vente os af Gudsmoder Marias Forbøn. (Grignon de Montfort).

29. April. Han, som har lovet den bodfærdige Syndernes Forladelse, har ikke lovet Synderen, at han skal opleve den næste Dag. (St. Gregor den Store).

30. April. Vi kunde have megen Fred, hvis vi ikke havde saa travlt med andres Ord og

Gerninger, overhovedet med Ting, der ikke kommer os ved. (Thomas a Kempis).

1. Maj. At vi dog blot kunde faa det simple Syn paa Tilværelsen, at den eneste Ting, det gælder for os om, er at behage Gud. (Cardinal Newman).

2. Maj. Filippus sagde til Nathanael: Vi har fundet ham, om hvem Moses og Profeterne har skrevet. (Johs. 1,46).

3. Maj. Den, som bærer Korset med vor Herre Jesus, skal herske med ham i evig Herlighed. (Luis de Ponte).

Den eukaristiske Forenings Medlemmer bedes erindre Tilbedelsen i St. Ansgars Kirke Fredag d. 2. Maj til de aftalte Tider.

St. Knuds Skole

afholder **Mandag** d. 28. og **Tirsdag** d. 29. ds. Kl. 7 Eftm. en

Aabningshøjtidelighed

efter Fuldendelsen af den **ny Skolebygning** med *dramatisk-musikalsk* Aftenunderholdning (»Sebastian« og »St. Knuds Død«).

Til første Aftens Forestilling indbydes frem for alle Skolens forhen- og nuværende **Elever** og deres **Forældre** (Adgangskort faas gratis). *Adgangskort* for andre (voksne 25 Øre, Børn 10 Øre, reserveret Plads 50 Øre) faas paa Skolen fra Lørdag af. Indgangen er Stenosgade 4 A.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

61. AARGANG.

„Nordisk Ugeblad“ udgives af Ansgariusforeningen og udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader samt paa Ugebladets Ekspeditionskontor, Bredgade 69, 2. S. o. G. 1—4. Telef. Palæ 654. — Redigeret af Niels Hansen, cand. mag., Viggo Rothes Vej 14, Charlottenlund. (Træffes bedst Kl. 4—6 Efterm.) Telefon Helrup 657 y.

Nr. 18.

Søndag den 4. Maj.

1913.

INDHOLD: Smaa Indledninger. — Det mærkelige ved Troen. — Dansk Afdeling af den internationale Forening til Værn for unge Piger. — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Ordrup. Fredericia. Norge. Italien. Tyrkiet. Asien. Syd-Amerika. — Brevkasse. — Et Ord til hver Dag. — Bekendtgørelser.

Smaa Indledninger.

164.

De jordiske Goders Betydning.

Fra Jorden til Himmelen, fra Mennesket til Gud, fra Tiden til Evigheden!

Det er den aandelige Vej, som ligger aaben for hver Kristen, der lever Troens Liv. Derfor maa man dog ikke tro, at det er nødvendigt at give Afkald paa alt og agte Livet for intet i denne Verden for at være en god Kristi Discipel. Nej, skønt Livet er kort, er dog den flygtige Tid en kostbar Gave af vor himmelske Fader. Det er et bestemt, virkeligt Gode, som han nedlægger i sine fornuftige og frie Skabningers Hænder, for at de skal gøre det frugtbart og deraf samle Fortjenester.

Ingen af denne Verdens Glæder er dadelværdig, for saa vidt den holder sig indenfor Sandhedens og Ordenens Grænser. Sandt nok opofrede Guds Helgener alle forgængelige Goder; men de havde faaet en særlig Mission; de skulde, efter Forsynets Ordning, som en Dæmning modsætte sig de tøjlesløse Lidenskaber hos dem, som ikke vilde anerkende hverken Maal eller Lov i deres Livs Styrelse. De fleste Mennesker tør plukke de Blomster, de finder paa deres Vej, og nyde deres behagelige Duft. Hvad de ikke

maa, det er skænke denne Nydelse mere Betydning, mere Opmærksomhed, mere Kærlighed, end den fortjener.

Sursum corda! Hjerterne opad! Det er Idealet. Ja, pluk Jordens Blomster, men husk samtidig, at de evige Glæders Have er i Himmelen. Musikens herlige Toner er behagelige og velgørende. Skønheden og Venskabet er rige og behagelige Gaver; men Tanken om de guddommelige Harmonier, de himmelske Skønheder, den evige Kærlighed maa vi aldrig slippe. Her paa Jordan skænker den Almægtige os Glæder, men vi faar dem for desto bedre at kunne bære Prøvelserne, for at gøre os taalmodige i Lidelser og Opopfrelser. Her nede er vi i Landflygtighed, paa et Pilegrimstog, det sande Fædreland er Himmelen. Altsaa, kære og fornuftige Læser, gode og fromme Læserinde, tag disse faa Glæder, de sjældne lykkelige Øjeblikke, som den gode Gud tilbyder dig, nyd disse Jordens Glæder, men kun i Forbigaaende, som rejsende, der ikke længe kan opholde sig, og til hvilke en Stemme stadig raaber: Fremad! Fremad!

Idet vi derfor nyder de jordiske Goder, lad os ikke glemme de evige, saaledes som Kirken formaner os til det. Man skal stille sig paa det Standpunkt for at forstaa den kristne Tros Visdom. Den, der kun betragter Kristendommen som en Bedøvelse, der hjælper os gennem den nuværende Elendighed og lader os skimte et lykkeligt Haab i en fjern Fremtid, tager fejl. Nej, den katholske Religion er ikke, som man har paastaaet, »den poetiserede Smerte«. Man kan indenfor Sandhedens, Retfærdighedens og det godes Grænser nyde de faa Glæder, som Livet skænker. Jordens Glæder er ikke nogle begunstigedes Særeje, de er fælles for alle, en lille Vederkvægelse paa Rejsen til Evigheden.

Men hvad vi ikke maa glemme, det er at benytte de nyttige, behagelige Ting paa rette Maade. Er vi lykkelige, er vi glade? Lad os da takke, aldrig misbruge, lad os ikke være egoistiske, indbildske. Er vi ulykkelige, bedrøvede? Lad os da underkaste os og tage imod Prøvelserne i Bodfærdighedens Aand, at Tornene maa forvandles til kostbare Perler i vor Krone!

Ja, Hjerterne opad! Lad Jordan være vor Skammel til at naa til Himmelen, lad Skabningerne hjælpe os til at naa op til Skaberen, og lad Tiden hjælpe os til at opnaa Evighedens Lykke.

Fr. Ludolf.

Det mærkelige ved Troen.

Af F. F. M.

I.

»Derfor taler jeg til dem i Lignelser, fordi de ser og dog ikke ser, hører, og dog ikke hører, ej heller forstaa. Og paa dem opfyldes Isaias' Spaadom, naar han siger: Med eders Øren skal I høre og ikke forstaa, med eders Øjne skal I se og dog ikke indse.« (Matth. 13,13.)

Er dette ikke en mærkelig Udtalelse af vor Frelser?

Man skulde tro, at naar det var ham om at gøre at oplyse Jøderne, at bringe dem til at tro paa sig — at han saa vilde bruge Udtryk, der ikke kunde misforstaaes, og uden Omsvøb sige til dem: Se, jeg er sand Gud og sandt Menneske, af eet Væsen med Faderen og Aanden, og jeg stifter nu den katholske Kirke med 7 Sakramenter.

Men Herren taler ikke som en Katekismus eller en theologisk Lærebog. Ikke en Gang Apostlenes Breve eller overhovedet den hellige Skrift er affattet med den Klarhed, mange kunde ønske. Dette er forresten mærkeligt. Her begynder vi allerede at se noget af det mærkelige ved Troens Tilbydelse. Maaske at ogsaa mange, der læser dette, allerede har tænkt der over. Ellers sker det saa tit, at man overser det hemmelighedsfulde og mærkelige ved Ting, man til daglig har at gøre med.

Men ikke blot ved Bibelen, som dog er Guds Ord til os, ser vi denne mærkelige Blanding af Klarhed og Uklarhed, Bestemthed og Gaaderigdom, som møder os saa mange Steder i Herrens Taler, og som skal møde os deri!

Om hans Læreforedrag i Almindelighed siges flere Steder: »Uden i Lignelser talte han ikke til dem«. (Marc. 4,34 o. s. v.) Han var tilbageholdende. Han forbyder Disciplene at tale om hans Messiasværdighed. (Matth. 16,20). Naar han helbreder, paabyder han tit de helbredte Tavshed. (Matth. 9,30, 17,9, Marc. 1,44.)

Hvorfor det? — Ikke altid var han saa tilbageholdende. Han lagde ikke altid Skjul paa, hvem han var. Tværtimod! Alle de Trossandheder, her nævntes, har han direkte og indirekte og tydeligt nok forelagt sine Tilhørere. Saaledes

siger han til Disciplene, da de sidste Gang, inden han døde, samledes i Nadversalen: »Jeg er udgaaet fra Faderen og er kommen til Verden, nu forlader jeg atter Verden og gaar til Faderen«. (Joh. 16,28.)

Da udraaber hans Disciple, ligesom befriede for noget, der tyngede paa dem, glædestraalende: »Se, nu taler du aabent og ikke i Lignelser!«

Men hvordan var det med disse Lignelser — mon de var helt uklare eller fantastiske? Nej, der er en uendelig stor Forskel paa Jesu Lignelser og gammelægyptiske eller indiske Gudefortællinger. Jesu Ord var tydelige nok, forsaavidt som Herren vilde forstaas. Dette var jo ikke altid Tilfældet. Enkelte Gange fremtræder hans Krav paa Tro med Udsigt til en senere Forstaaelse som Talens nærmeste Formaal. Tænk paa Samtalen om Alterets Sakramente i Johannes Evangeliums 6. Kapitel. Men langt hyppigere vilde Herren forstaas og opnaaede det ogsaa, selv om hans Ord faldt i Lignelser.

Tag for Eksempel hans Udtalelser, den Gang han med Disciplene beundrede det herodianske Tempels Søjlestruktur. (Joh. 2,19.) Da sagde han: »Nedbryder dette Tempel, og jeg vil oprejse det i tre Dage.« Noget lignende om tre Dage siger han, da han mindes Profeten Jonas, og Jøderne vil have »et Tegn« fra ham. Skulde man nu ikke formode, at denne Lignelse om Jonas og disse mærkelige Ord om hans Legemes Tempel, der skal opbygges i tre Dage, slet ikke var bleven forstaaet af hans Tilhørere? Alligevel ser vi endog det underlige Syn, at hans Fjender saa udmærket godt forstod hans Mening her, at de advarer Pilatus, fordi »Bedrageren« havde talt noget om sin Opstandelse paa den tredie Dag.

Betegnende er ogsaa Samtalen med Nikodemus, der kommer om Natten for at faa Besked om Herrens Sendelse. Herren svarer, at man maa blive »igenfødt«. Dette er saa uforstaaeligt for den skriftkloge, at han maa døje en venlig, men let ironisk Bebrejdelse: »Du er en Lærer i Israell« Alligevel faar Nikodemus virkelig al ønsket Oplysning, blandt andet, at Gud saaledes har elsket Verden, at han har sendt sin enbaarne Søn til den. (Joh. 3,1—21.)

Paa lignende Maade, men med det modsatte Resultat,

taler Herren ved den sidste store Forhandling, med Farisæerne i Templets Forgaard: utydeligt og dog tydeligt, hemmelighedsfuldt og dog saa ualmindelig klart. Særlig var det Lignelsen om Vingaardsejeren, hvis Arbejdere gør Oprør og dræber, først de udsendte Tjenerø, tilsidst Herrens eneste Søn. (Marc. 12.) Herrens Ord faldt sammen med kendte Steder i Profeterne og var derfor æggende for de skriftkloge og deres Parti.

Saaledes Lignelsen om Hjørnestenen, der vil knuse dem, som forkaster den. »Thi de forstod, at han havde sagt denne Lignelse imod dem.« (Marc. 12,12.)

Og da han taler om sin Fader, stener de ham, fordi de godt forstod, at her betød dette Ord noget mere, end naar andre taler om Faderen i Himlen. Da han taler om at skulle »ophøjes fra Jorden«, svarer de: »Men Christus skal jo blive altid,« d. v. s. her paa Jorden. Her tog de fejl af profetiske Udtalelser, men de beviste, at de vidste, hvem han skulde være. (Joh. 12,34.)

Efter den blindfødtes Helbredelse siger Herren de mærkelige Ord: »Jeg er kommet til Dom for Verden, saa at de, som ikke ser, bliver seende, og de, som ser, bliver blinde.« (Joh. 9,39.)

Dette talte han højt, saa at de omstaaende kunde forstaa ham uden dog at behøve at reagere derimod.

Men det gjorde de. Rasende spørger de: »Er mon vi de blinde?« Dermed aabner de deres Hjerters Tanker, deres bedre Viden og deres Fornægtelse af Sandheden.

Her ser vi det mærkelige ved Troens Tilblivelse. Tro og Vantro i egentlig Forstand staar ikke imod hinanden som Viden og Uvidenhed, men som Modsætninger angaaende en og samme Trossandheds positive Opfattelse. Derfor er den egentlige Vantro Synd. Men hvem der ikke har mærket det æggende Spørgsmaal: Vil du tro dette eller ikke? han har ingen Skyld endnu. Derfor beder Herren for Soldaterne og Bødlerne, som »ikke vidste, hvad de gjorde«, men til Farisæerne sagde han: »Hvis I havde været blinde, saa havde I ingen Synd gjort, men nu bliver eders Synd.« (Joh. 9,41.)

Saaledes blev Troen tilbudt i Jesu Tid, saaledes den

Dag i Dag. Der er altid Sandhed, Lys nok til at følge, og alligevel er Sandhedens Iklædning, Lysets Styrke saaledes, at Sandheden kun tilbydes, ikke paatvinges, ses og dog ikke behøver at ses, ja tit ikke kan ses, naar Gud ikke hjælper til.

Overalt, hvor Christus skrider gennem Tiderne og taler til Tidens Mennesker, sker det paa lignende Maade. Kun er nu hans Disciple, i Særdeleshed Kirken, hans Tale-rør. Her fortsætter han denne mærkelige, æggende og dog reservede Maade at lilbyde Troens Naade paa.

(Sluttes.)

Dansk Afdeling af den internationale Forening til Værn for unge Piger.

Ovennævnte Forening holdt sit Aarsmøde i Mariahjemmets Forsamlingssal Mandag den 14. April.

Bestyrelsen bestaar af vor højjærværdigste Biskop som Ærespræsident, Enkelensbaronesse Stampe Charisius som Præsident, Fru Husson som Vicepræsident og Sekretær for udenlandsk Korrespondance, og Kammerherreinde Krag som Kasserer og Sekretær for indenlandsk Korrespondance. Desuden er Provincial-Forstanderinden for St. Josefssøstrene, Forstanderinderne for St. Josefssøstrene paa Toldbodvej og Frederiksberg, Forstanderinden for Mariahjemmet, Fru Osterhammel, Frk. M. Hoffmann, Frk. Scheer og Frk. Wahl Medlemmer af Bestyrelsen.

Bestyrelsen staar stadig, navnlig ved sin Sekretær for udenlandsk Korrespondance, i Forbindelse med den store internationale Hovedkomité i Fribourg, hvilken er saa udbredt gennem sine Filialer i alle Verdensdele og Lande, at den kan siges at udspænde et Beskyttelsesnet til Værn for unge Piger overalt, hvor de færdes. At mange alligevel desværre farer vild i fremmede Lande, ligger dels i Uvidenhed om Foreningens Virksomhed, dels i de unges Trang til Selvstændighed, og dels i, at saa mange snu Agenter for

slette Anvisningsbureauer under alle Slags falske Foregiverer lokker dem i Fordærvelse.

I Danmark er, i Modsætning til mangfoldige andre Lande, Trangen til den internationale Forening til Beskyttelse for udenlandske Kvinder ikke stor. Kun meget sjælden anmodes vi fra Udlandets Komiteer om at modtage unge Piger paa Banegaarden og sørge for, at de kommer til deres Bestemmelsessted, eller at forsøge at skaffe dem Pladser her. Oftere hænder det, at Damerne i vor Komité anmoder udenlandske Komiteer om at modtage unge, danske Piger, som af en eller anden Grund begiver sig til Udlandet, og altid har vi ved slige Lejligheder mødt den største Forekommenhed.

Vor Forening indskrænker sig imidlertid ikke til at tage sig af udenlandske unge Piger; den er tværtimod altid beredt til ogsaa at tage sig af unge Piger, der fra Provinserne kommer her til Byen, og ligeledes til at anbefale unge Piger herfra til vore Medarbejdere i Provinserne. Man skulde tro, at et saadant Samarbejde vilde kunne være af stor Betydning, men desværre staar de unge Pigers Lyst til Uafhængighed atter her som en Hindring. Desuden er det som oftest Tilfældet, at de unge har Slægtninge i den By, hvor de har faaet Plads eller agter at søge Plads, og til disse henvender de sig hellere end til Damerne i vor Forening.

Hvis Polak-Missionen ikke var optagen i den internationale Hovedkomité's Program, vilde den danske Komité være meget indskrænket i sin Virksomhed; paa dette Omraade er der imidlertid netop en meget vid Mark for dens Virksomhed. Væsentlig af Hensyn til Polakkerne ansaa vor Komité det for nødvendigt at lade sig repræsentere ved den store Kongres, som afholdtes i Turin i Maj forrige Aar. Fru Husson paatog sig dette Hverv og udførte det med saa megen Dygtighed, at hun, støttende sig til Rapporter, særlig angaaende Polakkerne her i Landet, fik vakt en ikke ringe Interesse for den polske Mission i Danmark. Et bestemt Tilsagn om et Bidrag paa 2000 Francs til den polske Mission i København fik Fru Husson fra en polsk Grevinde, og disse Penge, i Forbindelse med en Gave paa 1000 Kr. fra nogle danske Damer, satte vor højærværdigste Biskop i Stand til at opfordre en polsk Præst, Dr. Szymanski, til forsøgsvis at komme herop som Præst for Polakkerne.

Den 6. December ankom Præsten og blev installeret i en lille Lejlighed i det gamle Frederiks Hospital lige over for et Kapel, som særlig ved Hjælp af milde og rigelige Gaver fra det nys nedlagte Kapel i Silkeborg var bleven indrettet i Frederiks Hospitals forhenværende Ligkapel.

Senere blev Pastorens Lejlighed taget i Brug som Skole for polske Børn, til hvilken Midlerne tilvejebragtes ved en Koncert, som tre protestantiske Kunstnerinder foranstaltede. Præsten selv tog foreløbig Bolig i Mariahjemmet.

At Pastor Szymanski vilde faa særdeles store Vanskeligheder at overvinde som Præst for Polakkerne her i København var let at forudse, dog er de gode Resultater af hans opofrende Virksomhed allerede nu saa iøjnefaldende, at det maa give ham Mod og Haab for Fremtiden. Hver Søndag er Kapellet overfyldt af Polakker, der med stor Andagt overværer Messen; mange Kommunioner uddeles, og alle er lykkelige ved at høre en begejstret Prædiken paa deres elskede Modersmaal. Mange Ægteskaber fuldbyrdes, og altid er Pastoren den utrættelige Sjælesørger, Ven og Lærer for disse hidtil saa forsømte Polakker.*) Han kender dem alle personligt, besøger dem i deres Hjem og modtager Besøg af dem i Skolelokalet, navnlig om Aftenen, hvor han i Timevis er beskæftiget med at skrive Breve for dem, ordne deres Papirer, indøve Kirkesang o. s. v. For Tiden er Pastoren paa Indsamlingsrejse i Polen for om muligt at skaffe Midler til en fortsat Virksomhed under fastere og mindre provisoriske Former end hidtil. Men en saadan Mission er kostbar: under 4000 Kr. om Aaret vil den, selv under meget beskedne Forhold, ikke kunne bestaa. Alt vil, næst Guds Hjælp, bero paa, om man i Polakkernes Hjemstavn har Forstaaelse af Vigtigheden af delte Arbejde og vil skænke Pengene dertil. Thi vor Forenings saare beskedne Midler kan ikke anvendes dertil og vilde desuden være som en Draabe i Havet. De fleste Polakker her i Byen er fattige, og den danske Missions Medlemmer er allerede stærkt beslaglagte af mangfoldige Krav, der stilles til deres Oftervillighed, og bør fremfor alt ikke glemme deres Forpligtelser over for dansk Kirke og Skole.

Indmeldelse i Foreningen sker i Bureauet, Vestervoldgade 115, hvor alle nærmere Oplysninger faas. Helst mellem 4—5. Det ordinære aarlige Kontingent er 1 Kr. Læsestuen samme Sted, hvilken iøvrigt besøges meget sparsomt, har været lukket i den Tid, Pastor Szymanski har boet der, men vil blive aabnet igen den 1. Juni.

Maatte denne korte Redegørelse bidrage til at forhøje Interessen for den store internationale Forening til Værn for unge Piger og for det meget betydningsfulde og vigtige Arbejde mellem Polakkerne her i København.

L. Stampe Charisius.

*) Heri ligger ikke en Miskendelse af det Arbejde, som andre, især P. Steidl, har gjort for Polakkerne i København. Selvom han fortsætter sit Kærlighedsarbejde — hvad han sikkert gør — og den nye Præst arbejder af alle Kræfter, er Virksomheden saa stor, at Polakkerne til Dels vedbliver at være forsømte.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. Omtrent 450 Mennesker havde givet Møde ved *Ozanam-Festen* Onsdag den 23. April i St. Knuds Skoles store, nye og skønne Festsal. Fabrikant Herm. Hoffmann bød Velkommen og gav først Ordet til Pastor Flynn fra Helsingør, som gav en velformet og dygtig Skildring af Ozanams ædle, kristne Livsførelse. Den næste Taler, Pastor Gamél, paaviste ud fra Ordenen »Hvad I har gjort mod en af disse mindste, det har I gjort mod mig« med Inderlighed den store, evige Velsignelse, som Godgørenhed drager ned over alle dem, der øver den. Dernæst udviklede Kandidat Kejser, efter at have betonet Velgørenhedens Pligt, klart og godt Vincentsforeningens Aand, Veje og Maal. Som sidste Taler rettede Pastor Ronge i et livligt Foredrag en indtrængende Opfordring til at træde ind i Foreningen og støtte denne paa forskellige Maader. Han betonedede stærkt — og med fuld Føje — den store Betydning, det vilde have, om der kom større Samarbejde i Gang mellem vore forskellige velgørende Foreninger. Mod alles Forventning traadte tilsidst den højærværdigste Biskop op paa Talerstolen og rettede, trods sin haardnakkede Bronchitis, ikke saa faa opmuntrende og bevægede Ord til Forsamlingen. Han mindede om, at han i over 50 Aar havde været Medlem af Vincentsforeningen og haft mange af sine bedste Timer der. Han haabede, den Stund ikke maatte være fjern, da Ozanam blev erklæret for Helgen som en af de største Lægmænd, Kirken har fostret. Til Slut meddelte Biskoppen de tilstedeværende Velsignelsen. Mødet, der var begyndt med en smuk Sang »Som den Sten, hvorpaa jeg træder« af *nb*, sluttede med Afsyngelsen af »Fast skal min Daabspagt«. Imellem Foredragene sang et ualmindelig godt indøvet Kor under Pastor Bannwarts Ledelse flere meget smukke, firstemmige Sange.

— Mandag den 28. April indviedes St. Knuds Skoles store Nybygning ved en smuk og vellykket Fest. Allerefter samledes en Flok af Skolens yngre Elever omkring den smukke Danebrogsfane med St. Knuds Billede i Midten og sang en kort »Fanesang«, hvorpaa Skolens Bestyrer, Pastor Bannwart, i en lille Tale bød de tilstedeværende Velkommen og mindede om den Mærkedag, det var i Skolens Historie, at de nu efter to Aars Byggevirksomhed kunde tage den store Nybygning i Brug. Han sluttede med at ønske Skolen Velsignelse i Fremtiden og med den katholske Hilsen: Lovet være Jesus Christus. Derpaa opførte en Del forhenværende og nuværende Elever Skuespillet *Sebastian*, et Drama fra Katakombernes Tids-

alder, med mange smukke og gribende Enkeltheder. I Mellemakterne sang et stort, blandet Kor af Herre- og Drengestemmer den kønne Kantate *St. Knuds Død* af F. Esser, med den smukke Musik af M. Bærlocher. En stor Tilskuerskare overværede Festen, deriblandt en Del af vore fremragende Katholikker, flere udenforstaaende, en Mængde Præster og den højjærværdigste Biskop.

Ordrup. Af Frygt for at komme med nogen for-
hastet Meddelelse har Ugebladet hidtil ikke villet omtale *Johannes Jørgensens* Udnævnelse til Professor ved det store Universitet i Louvain i Belgien. Da *Berl. Tid.* nu forsikrer, at dens Oplysninger er autentiske, skal vi citere dette Blads Meddelelse, hvis Slutnings-Lykønskning Ugebladet af Hjer-
tet deltager i. Det hedder saaledes: »Egentlig skulde Sagen ikke have været omtalt endnu, men rigtigt forholder det sig. Det har været under Forberedelse temmelig længe — siden November 1911 — og en af Hovedindvendingerne var, at der allerede er en Professor i sammenlignende Litteraturhistorie ved Universitetet. Man har da tilsidst etableret en ny Stilling for Johannes Jørgensen; officielt hedder den »i Æstetik«, men faktisk tillader den ham at tale om, hvad han har Lyst til. Foreløbig bliver det naturligvis nordisk Litteratur. For at sikre ham Bevægelsesfrihed har man endogsaa været saa elskværdig kun at forpligte ham til eet Semester (samt Deltagelse i Eksaminerne) — det er jo lempelige Vilkaar, og Lønningen er som de andre Professorers. Der er da Grund til en hjertelig Lykønskning til Professor Johannes Jørgensen, der baade som Forfatter og som Personlighed hører til de bedste i det moderne Danmark. Hans Udnævnelse er en Ære ikke blot for ham selv, men for dansk Digtning og dansk Forskning.«

— Til Berlingske Tidendes Meddelelse, der i alt væsentlig er korrekt, kan vi nu fra absolut autentisk Side føje, at Johannes Jørgensen er udnævnt til *Maitre de conférences* ved Universitetet, en Stilling, der svarer til vore Docentpladser. Det vil altsaa sige, at der ved Siden af Professoratet i Litteratur er oprettet en Docentpost for vor Landsmand. Johs. Jørgensen er forpligtet til at holde Forelæsninger 4 Maaneder om Aaret.

Fredericia. Den herværende *St. Knuds Menighed* har i disse Dage udsendt Aarsregnskabet for 1912. Det er, i Forhold til adskillige andre af vore Menigheders, ret lyst, i hvert Fald synes Udgifterne her ikke at overstige Indtægterne. En væsentlig Aarsag hertil er Menighedens store Ejendom Knudsborg, der giver et godt aarligt Overskud. Af andre Indtægter lægger man særlig Mærke til Kirkeskatten paa 350 Kroner og til Statens og Kommunens samlede Tilskud til Skolen paa 1730 Kroner. Pudsigt nok udgør Udgiften til Lønninger netop 333333 Øre.

Norge. Pastor *Wang*, forhenv. Sognepræst i Bergen, der siden Juli 1912 har ligget haabløs syg af Sukkersyge paa St. Franciscus Hospital i Arendal, er den 27. April afgaaet ved Døden. Mandagen forud meddelte Biskop Fallize, der var paa Visitats i Byen, ham den sidste Salvelses Sakramente. Pastor *Wang* har i den sidste Tid lidt frygtelig, især havde Vattersot i en forfærdelig Grad hærget hans Legeme. Det er et stort Tab, den norske Kirke lider ved den fremragende og fromme Præsts Død. Han havde ogsaa i Danmark mange Venner, som med Bedrøvelse vil høre om hans Død, ligesom ogsaa *Ugebladet* i ham mister en trofast Ven. Efter Bestemmelsen vil Pastor *Wang* blive jordet i Christiania, hvorhen hans Lig allerede er bleven ført.

Italien. Øen Malta har i Ugen fra 20.—27. April været Skuepladsen for den eukaristiske Kongres. Denne Ø med den langt mindre Nabø Gozo tæller i Forhold til sin Størrelse en talrig Befolkning, over 200.000 Indbyggere, hvilke saa godt som alle er Katholikker. Der findes en Mængde Kirker, Klostre, Præster, Munke og Nonner. Den pavelige Legat, Kardinal *Ferrata*, ankom den 22. April til Malta paa det engelske Krigsskib »Hussar«, hvilket den engelske Regering havde stillet til Kardinalens Disposition til Hen- og Hjemrejsen. Da »Hussar« løb ind i Havnen, ringede alle Kirkeklokkerne, og Kardinalen holdt sit Indtog i Byen under enestaaende Begejstring fra Folkets Side og den største Ærbødighed fra kirkelig og verdslig, engelsk Side. Straks efter sin Ankomst afsendte Kardinal *Ferrata* følgende Telegram til Kong Georg af England: »Efter at have naaet Malta paa det Skib, som paa Deres Majestæts Befaling saa naadig var stillet til min Raadighed, er det mig en kær Pligt for Deres Majestæt ærbødigt at udtrykke min levende og dybeste Tak. Tillad mig hertil at føje de hjerteligste Ønsker for Deres Majestæts og hele den kongelige Families Velgaaende saa vel som for det store og berømte britiske Folks stedse voksende Lykke. Kardinal *Ferrata*, Hans Hellighed Pius X.s Legat paa Malta.«

Tyrkiet. I dette Blads Nr. 13 bragtes efter andre Blade en Meddelelse om Mordet paa en Franciscanerpater *Palic* (*Palidsj*). Det fortælles nu i *Catholic Times*, at det kun uegentlig kan kaldes et Mord, hvad der fandt Sted overfor den ulykkelige Præst. Denne var bleven arresteret af Montenegrinerne, fordi han offentlig havde opfordret Albanerne til at gøre Modstand mod dem; paa Vejen til Fængslet forsøgte han at flygte, men blev skudt under dette Forsøg. — Denne Beretning tager sig ikke saa lidt anderledes ud end den første; hvilken der er mest troværdig, er vanskeligt at sige. Eet kan man derimod trøstigt sige, at de forskellige Landes Blade med en Iver, der var en

bedre Sag værdig, har fordrejet Krigens Begivenheder, altsom det passede bedst til deres særegne Interesser.

Asien. (Kina.) Det har ikke vakt saa lidt Forbavselse, at den kinesiske Regering har anmodet de forskellige kristne Menigheder om deres Forbøn for Nationalforsamlingen, for den nye Forfatning, at den maa blive anerkendt af Magterne, for Fred og Ro i Landet, ja overhovedet for dettes Fremtid. Den 20. April bades disse Bønner i den katholske Kathedral i Peitang, og den 27. var der almindelig Bededag for Kinas Fremtid i de forskellige Kirker. Denne Regeringens Optræden er et mærkværdigt Vidnesbyrd om Kristendommens Indflydelse i et Land, hvor af de 400 Millioner Indbyggere kun 1 Million er Katholikker og 150.000 er Protestanter af forskellige Sekter. Den nuværende Førsteminister Lee Tseng er ikke alene gift med en katholsk Dame fra Belgien, men er ogsaa selv Katholik. Det er for øvrigt ikke første Gang, at en Regering i Kina har vist Venskab mod Kristendommen; et halvt Aarhundrede efter den h. Frants Xavers Død († 1552) saa det ud, som om Kristendommen skulde blive den herskende Religion, men forskellige Omstændigheder kvalte den lovende Begyndelse. Des værre forvirres Kineserne ved de mange forskellige kristelige Samfund, der i de senere Aar missionerer i Kina ved Siden af den katholske Kirke, der snart har arbejdet der i 400 Aar.

Syd-Amerika. For 20 Aar siden gennemførtes i Brasilien Adskillelsen mellem Staten og Kirken. Som Følge deraf maatte alle religiøse Tegn forsvinde fra de offentlige Bygninger. Katholikkerne protesterede derimod paa den mest energiske Maade; især forlangte de, at Krucifikset atter skulde rejses i Retslokalerne. Indtil for kort Tid siden var det kun i Byen Pará, at Anstrengelserne var blevet kronet med Held. Nu har ogsaa Byen San Paolo sat sin Fordring igennem. Der dannede sig en Komité med det Formaal atter at bringe Korset til Ære. Bøn-skrifterne, som cirkulerede, blev fyldt med et uhyre Antal Underskrifter, saa Myndighederne ikke vovede at sætte sig imod; og det blev da besluttet, at Korsets Tilbageførelse til Retslokalet skulde forme sig som en storslaaet Hylding af Frelseren. Henved 20.000 Mænd af alle Stænder strømmede den 22. September 1912 sammen i S. Paolo. Om Eftermiddagen begav Festkomiteen sig til det Hus, hvor Krucifikset havde været opbevaret. Ved dets Tilsynkomst paa Gaden blottede alle deres Hoveder, og fra Tusinder af Læber lød det: »Leve Jesus, den korsfæstede!« Processionen blev et sandt Triumftog for Frelseren. Folk knælede langs Vejen, Soldaterne saluterede, Musikken spillede, og fra Vinduerne strømmede en sand Regn af Blomster ned over

den Korsfæstedes Billede, Republikens Fane fulgte umiddelbart efter Korset, og talrige Foreninger med deres Bannere sluttede sig til Toget. Begejstringen naaede sit Højdepunkt, da man kom til Domhuset, hvor de gejstlige og verdslige Embedsmænd stod paa en Balkon og ventede Toget. Saasnart Myndighederne havde samlet sig i Retsalen, aabnede Domstolens Formand *Adolf Mello* Festforsamlingen, ved hvilken Justitsministeren førte Ærespræsidi-
 et, og holdt følgende Tale: »Da man ytrede den Hensigt atter at indføre den korsfæstede Forløseres Billede i Retsalen, vovede jeg ikke at sætte mig derimod, dersom Flertallet skulde forlange det. Nu har Flertallet talt paa en saa betegnende Maade, at jeg som denne Domstols Direktør anser det for min Pligt at tage mod den kostbare Gave, man her overrækker mig, og bære Omsorg for at anbringe den paa dens rette Plads. Jeg har den Overbevisning, at Jesu Billede ikke kan krænke nogens religiøse Anskuelser. Hvilken Tro man end har, er eet dog sikkert: Den Lære, der ligger i hans Kærlighed, hans Hengivelse, hans Barmhertighed, hans Tilgivelse og hans Retfærdighed kan ikke forkastes af nogen, som ikke helt og holdent har mistet selve Begrebet om det gode, og selv om man ikke betragter Korset ud fra noget højere Synspunkt, maa man i hvert Fald deri finde Billedet af en uskyldig, som blev dømt til Døden af en svag Dommer, der havde ladet sig skræmme af Folkets Raseri.« Efter disse Ord tøg Præsidenten Krucifikset og bragte det under de tilstedeværendes Bifaldsraab til Hæderspladsen. Da Forsamlingen sluttedes, strømmede den utaalmodig ventende Folkemængde ind i Salen og defilerede i ærbødig Holdning forbi Krucifikset.

Efter *Sendboten* ved *sr.*

Brevkasse.

Hr. Proprietær *Hoffmann* meddeler, at det i Ugebladets forrige Nummer omtalte Snubbekors er rejst ved frivillige Bidrag i Aaret 1903.

N. H.

Fra *E. J.* har jeg modtaget følgende Indlæg, som jeg herved lader fremkomme under »Brevkasse«.

Hr. Redaktør!

Da jeg har faaet adskillige Spørgsmaal, om hvorledes et Engagementsbureau — som i Ugebladet omtalt — skulde ledes, og derigennem ser, at Kendskabet til en saadan Institutions Virksomhed

ikke er almindelig her hjemme, beder jeg om Oplagelse af følgende Linjer:

Det er selvfølgelig ikke Meningen, at de, der leder et saadant Bureau, skulde gaa ud i Øst og Vest og paa alle Maader sætte sig i Bevægelse for at faa Oplysninger om de paagældende Stillinger og Kræfter. Selvfølgelig er det de arbejdssøgende og de arbejdsgivende, der selv, skriftlig eller mundtlig, indsender de tilstrækkelige Oplysninger om Forholdene.

Disse Meddelelser og Adresser opbevarer Bureauet. Melder der sig saa en Dame, N. N. (Familie eller Institution), kan Bureauet oplyse hende om, hvilke forskellige Stillinger der findes paa Ekspektance-Listen, og den søgende sætter sig da selv i Forbindelse med paagældende Familie eller Institution.

Gennem staaende Avertissementer i Kirkebladene maatte Menigheden stadig mindes om Bureauets Virksomhed.

Det kan ikke undre Dem, at dette er en Sag, der ligger adskillige Medlemmer alvorligt paa Hjerte. Den Haandsrækning, som i det protestantiske Samfund ydes den dannede Kvinde, unddrages hende ofte, naar hun bliver Katholik. Da jeg læste Frk. Angelica Axelsens Indlæg, ledtes min Tanke end mere hen paa de ret hyppige Tilfælde, hvor Overgangen til Katholicismen forarsager Brud mellem Konvertiten og dennes Hjem og Slægt.

Jo mere Tilstrømning af Konvertiter fra den dannede Klasse, desto mere vil Trangen vokse til en Virksomhed af omtalte Art.

E. J.

Bogudlaan (*gratis*).

Fra St. Ansgars Folkebibliothek Bredgade 67, 3. Sal o. G. Tirsdag, Torsdag og Lørdag fra Kl. 7—9 Aften; desuden efter Eftermiddagsgudstjenesten i St. Ansgars Kirke. (Hr. Lærer Ertner træffes forøvrigt i Regelen daglig fra Kl. 9—12 Frm.)

Ved Rosenkranskirken daglig fra 6—7 (hos Hr. Pastor Ronge).

Ved St. Annæ Kirke hver Søndag efter Hovedgudstjenesten.

Fra St. Josefs Konferens Bibliothek udlaanes Bøger efter Højmessens i Præsteboligen.

Fra St. Andreas Konferens Bibliothek hver Søndag efter Højmessens.

Mariahjemmet, Vestervoldgade 115, (væsentlig udenlandsk Litteratur) Onsdag d. 7. Maj Kl. 3—4.

Absalonskort og Mærker

faas **Købmagergade 48** (Hollmann), **Vesterbrogade 18** (Hollmann), **Frederiksberggade 34** (Bæklund), **Kompagnistræde 9** (Siegler), **Bredgade 69**, **2. S. o. G.** (Menighedskontoret), **Enighedsvej 6**, **Charl. (Ballin)**, **Vesterbrogade 30** (K. Witt-Møller), i **samtlige Ungdomsforeninger**, **Højskolen**, **Unio** samt hos Hovedforhandleren **A. V. Günther**, **Bangertsgade 11**. Telf. 4110. Mærkerne koster 1 Kr. pr. Ark à 50 Stykker (3 Øre pr. Styk), Brevkortene henholdsvis 5 og 10 Øre Stykket.

Majandagten.

	Søn- og Festdage	Hverdag Aften
St. Ansgars Kirke	Kl. 8 Aften	Kl. 8
Rosenkranskirken	» 5 Efterm.	» 7½
St. Annæ Kirke	» 8 Aften	» 8
Jesu Hjertes Kirke	» 7½ med Præd.	» 7½
St. Josefs Kirke	» 3 Efterm.	» 7½
St. Knuds Kapel	» 3 med Præd.	
Immaculatakirken	» 2½ Efterm.	» 7½
St. Andreas Kirke (Ordrup).....	» 5 »	» 7½
Assumptionskapellet (Amalievej 14)	» 5 »	» 5

Bekendtgørelse.

Paa Anden Pintsedag agter den højærværdigste Biskop i St. Ansgars Kirke at meddele Firmelsens hellige Sakramente til voksne. De troende, som endnu ikke har modtaget dette Sakramente, anmodes om snarest muligt at melde sig der, hvor de er bleven optaget, og at overvære det offentlige, forberedende Foredrag i St. Ansgars Kirke Søndag den 4. Maj Kl. 5 Eftm.

Til Fordel for »Katholsk Ungdomsværn« sælges: H. Utke Ramsing: Eukaristiens Apostel. Foredrag holdt i »Den katholske Højskole«. Pris 50 Øre. Faas paa Menighedskontoret og hos St. Josefssøstrene, Toldbodvej 14, og Frederiksberg Allé 15—17.

De sidste to Steder faas nu: Krucifikser og Vievandskar, støbte i Tin efter antik Model. Pris 3 Kr. (Sælges til Fordel for »Absalons Gaard«.)

Ungdomsfest Søndag den 4. Maj Kl. 8 Aften afholder »Katholsk Ungdomsværn« sin aarlige Ungdomsfest (Sang, Foredrag, Kaffebord) i Citys Lokaler, Citygade 23, for de unge i 14—15 Aars Alderen. Hr. Pastor Bannwart og Frøken H. U. Ramsing taler. *Indbydelse vil blive tilsendt hver enkelt.* Adgangen er fri for de indbudte unge og deres Forældre. Garderobe gratis.

NB. De Herrer gejstlige og Formændene i de unge Mænds og Kvinders Foreninger og Kongregationer indbydes venligst til at deltage i denne Fest.

Unio. Fredag d. 2. Maj Kl. 9 Aften afholdes **Generalforsamling** med **Bestyrelsesvalg** i Frederiksberg Allé 11, 1. Sal. Hermed slutter Vintersæsonen.

Til Pintse-Novenen anbefales: **En lille Pintsebog**, indeholdende Bønner og Betragtninger i Anledning af Pintsetiden. Faas for **30 Øre, smukt indbunden**, ved alle Kirker og i Frederiksberg Allé 15—17.

Forglemmelse. Paa Side 288 i forrige Nummer mangler *mit Navn* mellem Linje 14 og 13 fra neden. *N. H.*

Mødreforeningen. Tirsdag d. 6. Maj Kl. 8¼ læses i St. Ansgars Kirke den h. Messe for Foreningens Medlemmer og Anliggender.

A. C. Møde afholdes i Søvavillonen Onsdag den 7. Maj Kl. 8½ Aften. Hs. Excellence, Dr. M. F. Egan holder Foredrag (paa Engelsk). Medlemmer kan medtage besøgende.

St. Franciskus' III. Orden har Møde Fredag d. 9. Maj i St. Knuds Kapel Kl. 8 Aften.

Søndag d. 4. Maj er der Gudstjeneste paa **Holmegaard Glasværk.**

Kirkelig Kalender.

4. Maj. 6. Sønd. efter Paaske.	11. Maj. Pintse-Søndag.
5. — Mandag. Pius V, Pave.	12. — Mandag. 2. Pintsedag.
6. — Tirsdag. Johs. Evange- listens Martyrium.	13. — Tirsdag. 3. Pintsedag.
7. — Onsdag. Stanislaus, Bi- skop og Martyr.	14. — Onsdag. Oktavdag. (Tamper-Fastedag).
8. — Torsdag. Oktav af Chri- sti Himmelfart.	15. — Torsdag. Oktavdag.
9. — Fredag. Gregor af Na- zianz, Biskop og Kirke- lærer.	16. — Fredag. Oktavdag. (Tamper-Fastedag).
10. — Lørdag. Vigiliatedag. (Fastedag).	17. — Lørdag. Oktavdag. (Tamper-Fastedag).

Et Ord til hver Dag.

4. Maj. Da den h. Monica bad og græd for sin vildfarende Søn, den senere store Kirkelærer Augustinus, fik hun af en Biskop den Trøst: »Det er umuligt, at en Søn af saa mange Taarer kan gaa til Grunde.«

5. Maj. »Herre forøg mine Lidelser og min Taalmodighed« var den h. Pave Pius V.s sidste Ord.

6. Maj. Den Sejrr, som har besejret Verden, er vor Tro.
(1. Johs. 5,4.)

7. Maj. Hvis du kan finde et

Sted, hvor Gud ikke er, saa gaa derhen og synd uden Frygt.

8. Maj. Himmelske Fader, lad Trøsteren oplyse vore Sjæle og føre os til al Sandhed, som din Søn har forjættet det.

9. Maj. Hvis du vil, at Gud altid skal høre dig, bed ham ikke om noget mindre end ham selv.

10. Maj. Der findes ikke saa overbevisende og opildnende en Prædiken som det gode Eksempel.

Det første Friluftsmøde i Aar agtes afholdt paa sædvanligt Sted den 3die Søndag i Maj.

Mariakongregationen af Apostlenes Dronning holder Fælleskommunion Søndag d. 4. Maj (Titular-Fest) Kl. 8 i St. Ansgars Kirke.
Præses.

Vincentforeningens Kransekort faas hos d'Hrr. gejstlige ved St. Ansgarskirken (Bredgade 64¹), Rosenkranskirken (Boyesgade 8³), St. Josefskirken (Griffenfeldtsgade 44), St. Andreaskirken (Ordrup), St. Annæ Kirke (Sundby) og hos Murermester A. V. Günther, Bangertsgade 11, samt gennem Tlf. Central 1389.

† Min kære Moder er Søndag Morgen d. 27. April afgaaet ved Døden paa St. Josefs Hospital, vel forberedt ved Kirkens Naademidler.

Den kære afdøde anbefales til de troendes Forbøn. R. I. P.
Ellen Bentzen.

Begravelsen finder Sted Fredag d. 2. Maj Kl. 1 paa Katholsk Vestre Kirkegaard.

Nordisk Ugeblad

for katolske Kristne.

61. AARGANG.

„Nordisk Ugeblad“ udgives af Ansgariusforeningen og udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader samt paa Ugebladets Ekspeditionskontor, Bredgade 69, 2. S. o. G. 1—4. Telef. Palæ 654. — Redigeret af Niels Hansen, cand. mag., Viggo Rothés Vej 14, Charlottenlund. (Træffes bedst Kl. 4—6 Efterm.) Telefon Helrup 657 y.

Nr. 19.

Søndag den 11. Maj.

1913.

INDHOLD: Smaa Indledninger. — Pavelig Skrivelse om det 1600-aarige Freds jubilæum. — Biskoppelig Kundgørelse. — Det mærkelige ved Troen. — Kofoed-Hansen. — Et Forslag. — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Aarhus. Nakskov. Island. Belgien. Italien. — Brevkasse. — Et Ord til hver Dag. — Bekendtgørelser.

Smaa Indledninger.

165.

Hvad skal vi bede Helligaanden om?

I Evangeliet paa Anden Pintsedag hører vi vor Frelser I sige til Nikodemus, at hver den, som tror paa ham, ikke skal fortabes, men have det evige Liv. Af disse Ord fremgaar atter Troens store Betydning og Nødvendighed. Troen er det første Skridt paa Vejen til Himlen. Uden Tro er det umuligt at behage Gud.

Men hvor sande og urokkelige disse Ord end i og for sig er, saa udtrykker de dog ikke den *hele* Sandhed. Naar man ensidig vilde støtte sig til disse og lignende Udtalelser, da kunde det let føre til Misforstaaelser, til den urigtige Formening, at Troen er *alt*, hvad Gud fordrer af os, at Troen alene er nok for at behage Gud, at Troen alene er nok til at retfærdiggøre os og gøre os salige. — Og virkelig har der jo været Vranglærere, som paastod det, som gjorde dette Troen alene til deres Hoveddogme: »Synd saa meget du vil,« hed det endogsaa, »men tro blot, saa er det nok; thi Budene er det jo dog umuligt at holde.« — Ganske vist har man paa dette som paa andre Punkter efterhaanden i det stille maattet foretage et Tilbagetog, en Tilbagevenden til den oprindelige sunde og sande katolske Kristendom, som fordrer noget mere end Troen alene; men ikke desto

mindre spørger dette gamle Kætteri endnu hist og her omkring iblandt Folk. Naar man f. Eks. overværer en protestantisk Begravelse, kan det hælde, at man dér hører en Salme, hvori denne gamle Vranglære saa tydelig kommer frem, en Salme, hvori der forekommer disse Ord: »Thi da Guds Søn med Freden kom, det var *kun Tro*, han spurgte om. . . Og har vi Tro, da skal med Fred vi indgaa til Guds Herlighed.«

Nej! maa vi svare hertil, det er en absolut Vildfarelse at mene, at Guds Søn *kun* spørger om Tro, og at Himlen staar os aaben, naar vi blot har Tro. Det vilde jo nok være en ret behagelig Pude at lægge sin Samvittighed til at sove paa; men derefter vilde vi vaagne op til en meget ubehagelig Virkelighed, hvor det forholder sig ganske anderledes. — Som allerede sagt, fordres der naturligvis ogsaa Tro af os, ja Troen er efter Kirkens Lære endogsaa det første og nødvendigste, Forudsætningen for alt andet, som udkræves til vor Retfærdiggørelse. Men han, som har sagt, at hver den, som tror paa ham, ikke skal fortabes, men have det evige Liv, har ogsaa yderligere forlangt:

1) Overholdelsen af hans hellige Bud: »Vil du indgaa til Livet, saa hold Budene.« »Ikke hver den, som siger til mig: Herre, Herre, skal indgaa i Himmeriget, men den, som gør min Faders Vilje.«

2) Anger og Bod og Fyldestgørelse, dersom vi har været saa ulykkelige at synde imod Guds Bud. »Dersom I ikke omvender eder og gør Bod, vil I alle gaa til Grunde.«

3) Brugen af Naademidlerne, Sakramenterne og Bønnen. »Dersom nogen ikke bliver genfødt af Vand og den Helligaand, kan han ikke indgaa i Himmeriget.« »Dersom I ikke æder Menneskesønnens Kød og drikker hans Blod, skal I ikke have Livet i eder.«

Lad os da, ikke blot nu paa Pintsefesten, men bestandig udholdende bede den Helligaand om, at han med sin stadig forekommende, ledsagende og understøttende Naade vil hjælpe os alle til ikke blot at tro, men ogsaa at *øve* Sandheden, og dersom vi skulde komme til at overtræde Guds Bud, at han da ikke derfor vil opgive os, men før eller senere skænke os Omvendelsens Naade, sand, oprigtig Anger og Bod, ved de hellige Sakramenter atter iføre os sin helliggørende Naade, den himmelske Bryllupsklædning, som alene giver Adgang til Himlen. *Fidelis.*

Efterskrift. Der er et lille Sted i det foregaaende, som jeg gerne vilde have Lov til at fremkomme med en Indvending imod. Den Salme af Grundtvig, som Fidelis kriticerer, har jeg aldrig (og vistnok de aller fleste med mig) forstaaet: „Det var *kun* Tro, han spurgte om,“ men derimod altid saaledes: „Det var *kun* Tro, han spurgte om.“ Og *Tro* betyder, som Følge af den lykkelige Udvikling bort fra den oprindelige Lutherdom, hos Nutidens danske Protestanter i Regelen ikke alene Troen paa Guds Aabenbaring, men ogsaa hele Personlighedens Hengivelse til at gøre Guds Vilje. Dette har ogsaa Krogh-Tønning klart paavist. Men i saa Fald kan vi intet have at indvende mod Grundtvigs smukke Salme.

Niels Hansen.

Pavelig Skrivelse

om

det 1600aarige Fredsjubilæum.

Til alle troende, der læser denne Skrivelse, Hilsen og Apostolisk Velsignelse.

Mindet om den vigtige og glædelige Begivenhed, som indtraf for 1600 Aar siden, og som gav Kirken den længe attraaede Fred, fylder alle katholske Folkeslag med Festglæde og ansporer dem til i Gerning at lægge deres Tro og Fromhed for Dagen; men Os bevæger det først og fremmest til at uddele af de himmelske Naadeskatte blandt de troende, for at denne Festlighed maa bringe rige Frugter i Herren. Det synes Os i høj Grad betimeligt at højtideligholde Mindet om det Edikt, som Kejser Konstantin i hine Tider udstedte i Mailand, eftersom det fulgte lige efter den Sejr, som han i Korsets Tegn havde vundet over Maxentius, og gjorde en Ende paa de grusomme Forfølgelser, som de Kristne hidtil havde været Genstand for, og skænkede dem den Frihed, der var bleven dyrekøbt med Frelserens og Martyrernes Blod. Da vandt Kristi stridende Kirke endelig den første af de Sejre, der til hver Tid følger efter Forfølgelserne, og fra det Øjeblik af begyndte den i fuld Udstrækning at kunne tilvende Menneskene sine Velgerninger. Thi efter at Folkene lidt efter lidt havde vendt al overtroisk Afgudsdyrkelse Ryggen, lod de i stedse højere Grad kristen Tankegang gennemtrænge deres Lovgivning og hele deres offentlige Liv, hvilket førte til, at Retfærdighed og Kærlighed fik større Raaderum i Folkene. Vi anser det derfor for betimeligt ved denne Lejlighed, da vi mindes den omtalte betydningsfulde Begivenhed, atter og atter at bede til Gud, til hans jomfruelige Moder, til de Hellige og især til Apostlene, at alle Folkeslag maa vende sig til Kirken i ny Kærlighed og Ærbødighed, at de maa søge at fjerne alle Vildfarelser, hvormed Troens kortsynede Fjender tragter at fordunkle Kirkens Lys, at de maa omfatte den romerske Biskop med ærbødige og hengivne Følelser og trøstigt i alle Livets Forhold søge

Hjælp og Støtte i den katholske Religion. Saa vil man kunne forvente, at Menneskene, naar de atter har vendt deres Blik mod Korset, i dette hellige Tegn vil faa Kraft til at overvinde saavel Kristennavnets Fjender som deres egne Hjerters tøjlesløse Begær.

Men for at de ydmyge Bønner, der nu i den katholske Verden vil opstige til Gud i Anledning af det forestaaende Jubilæum, maa blive de troende til end større aandelig Gavn, har Vi bestemt at berige dem med en fuldkommen Jubilæumsaflad, idet Vi samtidig indstændigt opfordrer alle Kirkens Børn til at forene deres Bønner og Andagtsøvelser med Vore og til at bruge den dem herved tilstaaede Naade i saa rig en Udstrækning som mulig — deres egne Sjæle og hele Kirken til Gavn og Velsignelse. I Tillid til den almægtige Guds Miskundhed og til de hellige Apostle Peters og Pauls Myndighed, ud fra den Magt til at binde og løse, der trods Vor Uværdighed er Os given fra oven, har Vi — efter at have raadført Os med Kardinal-Generalinkvisitorerne — besluttet at tilstaa en fuldkommen Jubilæumsaflad til alle troende, der boende i Rom eller ankomne hertil i indeværende Aar fra Hvide Søndag til Marias ubesmittede Undfangelsesfest, denne medregnet, tvende Gange besøger Laterankirken, Peterskirken og Paulskirken og der i nogen Tid beder til Gud i Vor Intention om den katholske Kirkes og den Apostoliske Stols Velfærd og Ophøjelse, om Hæresiernes Udryddelse og alle vildfarendes Omvendelse, om Endrægtighed blandt de kristne Fyrster, om Fred og Enighed blandt de troende, og som een Gang indenfor det ovennævnte Tidsrum, efter at have skriftet deres Synder, modtager Alterets hellige Sakramente og desuden, enhver efter sin Evne, giver en Almisse enten til de fattige eller, om de foretrækker det, til et eller andet kirkeligt Øjemed. Dem derimod, der ikke kan rejse til Rom, tilstaaer Vi den samme Aflad paa det Vilkaar, at de ialt seks Gange indenfor det ovennævnte Tidsrum besøger den Kirke eller de Kirker, som Stedets Biskop eller Apostoliske Vikar een Gang for alle vil have at angive, og at de troligt udfører de andre Fromhedsgerninger, som ovenfor er nævnet. Desuden tilstaaer Vi, at denne fuldkomne Aflad forbønsvis kan tilvendes de Sjæle,

der er vandret heden i Guds Kærlighed. Ligeledes tillader Vi, at de, der netop i denne Tid foretager Rejser til Lands eller til Vands, kan vinde den samme Aflad, naar de, efter at være hjemvendt eller ankommet til et eller andet Sted, udfører de foreskrevne Fromhedsgerninger og seks Gange besøger deres Hjemsteds eller det paagældende Steds Domkirke eller Sognekirke.

Men Ordensfolk af begge Køn, ogsaa dem, der lever i Klausur, ligesom ogsaa alle dem, der er i Fængsel eller i Fangenskab, eller som paa Grund af en eller anden Legemssvaghed eller lige meget af hvilken Grund ikke er i Stand til at udøve de omtalte Fromhedsgerninger eller en Del af dem, dem kan deres Skriftefader give Tilladelse til at udøve andre Gerninger i Stedet for de foreskrevne og ligeledes til om fornødent at udsætte dem til en senere Tid efter den foreskrevne; ligeledes har Skriftefædrene Fuldmagt til at dispensere Børn, der endnu ikke har været til den første h. Kommunion, fra at modtage Alterets Sakramente. Ligeledes giver Vi alle troende, Lægfolk saavel som Gejstlige og Ordensfolk af enhver Orden eller Kongregation uden nogensomhelst Undtagelse, Tilladelse til i Anledning af Jubilæet at vælge sig, hvilken Skriftefader de vil, naar denne blot er approberet; denne Fuldmagt gælder ogsaa for Nonner, Novicer eller andre Kvinder, der lever i Klostre, naar blot den paagældende Skriftefader har Fuldmagt til at høre Ordenssøstres Skriftemaal.

Enhver Skriftefader har Fuldmagt til denne ene Gang at absolvere dem, der skrifter med det Maal for Øje at ville vinde den foreliggende Jubilæumsaflad og er rede til at udøve de foreskrevne Fromhedsøvelser, fra enhver Ekskommunikation, Suspension eller anden kirkelig Straf, selv om den paa særlig Maade er reserveret Biskoppen eller den Apostoliske Stol, og selv om der dertil maatte udkræves en Fuldmagt af en saadan Natur, at den ellers ikke kunde antages givet i et nok saa vidtgaende Indult, ligesom ogsaa fra enhver noksaa stor Synd eller Forbrydelse, der ligeledes er Biskoppen eller Os reserveret; Skriftefaderen skal da paalægge Skriftebarnet en passende Bod og minde ham om, hvilke Pligter han ellers maatte have at

opfylde, og, drejer det sig om Hæresi, paalægge ham forud at genkalde og afsværge sine Vildfarelser. Ligeledes har Skriftefaderen Fuldmagt til at forandre enhver Slags Løfter, selv om de er aflagte under Ed og reserverede den Apostoliske Stol (med Undtagelse af Kyskhedsløftet, Løftet om at indtræde i et Ordenssamfund eller et Løfte, hvorved nogen har paataget sig en Forpligtelse overfor et andet Menneske, og dette Menneske har taget imod det paagældende Løfte eller i det mindste har Interesse i, at Løftet bliver overholdt, og endelig det Løfte, der har til Formaal at afholde en fra Synd, medmindre den ny Forpligtelse, hvortil Løftet forandres, skønnes at ville afholde fra Synd i lige saa høj Grad som det oprindelige Løfte,) til Forpligtelsen til at udøve andre fromme og gode Gerninger i deres Sted. I Henseende til Pønitenter, der har modtaget de hh. Vielser, ogsaa dem, der er Ordensfolk, kan Skriftefaderen dispensere fra den Art hemmelige Irregulariteter, der kunde hindre fra Udøvelsen af den modtagne Vielse eller fra at modtage en højere Vielse.

Vi har derimod ikke til Hensigt med nærværende Skrivelse at ville dispensere fra nogensombelst anden Irregularitet, den være sig »ex delictu« eller »ex defectu«, aabenlys eller hemmelig eller hidrørende fra enhver som helst anden Brøst eller Mangel; ej heller vil Vi, at Vor Forgænger Pave Benedikt XIV.s Konstitution »Sacramentum Poenitentiae« skal lide noget Afbræk ved nærværende Skrivelse; ej heller skal denne vor Skrivelse komme dem til Gode, som *med Navns Nævnelser* af Os og den Apostoliske Stol eller af en kirkelig Prælat eller Dommer er bleven ekskommuniceret, suspenderet eller belagt med Interdikt eller er bleven erklæret hjemfaldne til nogen kirkelig Straf eller Censur, medmindre de da indenfor den angivne Tid har gjort Bod og, om fornødent, bragt Sagen i Orden overfor den paagældende Øvrighed. Hvis de derimod efter Skriftefaderens Skøn ikke er i Stand til at gøre dette, giver Vi Fuldmagt til at absolvere dem indenfor Samvittighedens Omraade, for at de kan vinde Jubilæumsafladen, alt imedens der skal paalægges dem at opfylde den ovenfor omtalte Forpligtelse saasomt som muligt.

Vi paalægger alle Biskopper, Apostoliske Vikarer og Præ-

fekter eller, hvor saadanne ikke findes, dem, der har Sjælesorg, at offentliggøre denne Skrivelse og at angive for de troende, der gennem Forkyndelsen af Guds Ord saa meget som muligt skal forberedes paa det kommende Jubilæum, den eller de Kirker, der vil være at besøge.

Givet i Rom, under Fiskerringen, den 8. Marts 1913, i Vort Pontifikats 10. Aar.

I Følge specielt Mandat fra Hs. Hellighed
Raphael Kardinal Merry del Val,

Statssekretær.

Biskoppelig Kundgørelse.

I Følge ovenstaaende Rundskrivelse fra Hs. Hellighed Pave Pius X kan alle troende af begge Køn i Tiden fra Hvide Søndag til Marias ubesmittede Undfangelsesfest (incl.) vinde en fuldkommen Aflad, der forbønsvis kan tilegnes ogsaa Sjælene i Skærsilden, paa følgende Betingelser:

1. De, som bor i Rom eller i det angivne Tidsrum rejser derhen, maa to Gange besøge Laterankirken, Peterskirken og Paulskirken og der bede de foreskrevne Afladsbønner i den H. Faders Intention, nemlig Bønner om den katholske Kirkes og den hellige Stols Velfærd og Op-højelse, om Hæresiernes Udryddelse og alle vildfarendes Omvendelse, om Endrægtighed blandt de kristne Fyrster, om Fred og Enighed blandt de troende. Desuden maa de i det samme Tidsrum een Gang modtage Bodens og Alterets hellige Sakramenter og hver efter sin Evne give en Almisse til et veldædigt eller kirkeligt Øjemed.

2. De, som ikke kan rejse til Rom, vinder den fuldkomne Aflad, naar de ialt seks Gange besøger en eller flere Kirker, der nærmere betegnes af Stedets Biskop eller Apostoliske Vikar, og desuden samvittighedsfuldt udfører de ovenfor nævnte gode Gerninger, nemlig bede de foreskrevne Bønner, een Gang modtage de hellige Sakramenter og give en Almisse.

3. De, som befinder sig paa Rejse til Lands eller til Vands, kan vinde denne Aflad paa det Sted, hvor de tager endeligt Ophold, naar de der besøger Hovedkirken eller Sognekirken og samtidig udfører de foreskrevne gode Gerninger.

4. For Ordenspersoner af begge Køn saavel som for alle Personer, der er i Fængsel eller i Fangenskab eller ved Sygdom eller af anden Grund er hindrede i helt eller delvis at opfylde de stillede Betingelser, kan deres Skriftefader ændre de foreskrevne gode Gerninger til andre eller give disse Personer Tilladelse til at udsætte dem til et senere Tidspunkt; ligeledes kan Skriftefaderen fritage Børn, der endnu ikke har været til Alters, fra den Pligt at modtage den h. Kommunion.

5. Alle troende, saavel Lægfolk som Gejstlige og Ordenspersoner af enhver Art, giver den Hellige Fader Tilladelse til at vælge sig hvilken som helst Præst som Skriftefader i den foreliggende Anledning, naar denne Præst overhovedet har Fuldmagt til at høre Skrifte. Samme Tilladelse gælder ogsaa for Nonner, Novicer og andre kvindelige, i Klostre levende Personer, naar den paagældende Skriftefader blot har Fuldmagt til at høre Nonners Skriftemaal.

6. Den Almisse, der er paabudt for at vinde Afladen, kan ogsaa gives til den Peterskollekt, som vil blive afholdt i Anledning af Jubilæet.

I Tilslutning til ovenstaaende kortfattede Gengivelse af Hovedpunkterne i den Hellige Faders Rundskrivelse anordner Vi for det Apostoliske Vikariat, som følger:

1. Den Hellige Faders Rundskrivelse skal, ligesom foregaaende Forklaring og nærværende Anordning, oplæses 6. Søndag efter Paaske (den 4. Maj) i alle Kirker og Kapeller, i hvilke der finder offentlig Gudstjeneste Sted.

2. Jubilæet, der har taget sin Begyndelse *Hvide Søndag*, varer til *Marias ubesmittede Undfangelses Fest* eller den Søndag, til hvilken denne Fest er henlagt.

3. Jubilæets Hovedfest finder Sted *Første Pintsedag* i Tilslutning til Pavemessen i Rom; den skal bestaa i Højmesse, Festprædiken og *Te Deum*.

4. Det henstilles til de enkelte Menigheder saavelsom til de forskellige kirkelige Foreninger og Institutioner at foranstalte Festmøder el. lign. enten selve Første Pintsedag eller paa en anden Dag.

5. Paa *Marias ubesmittede Undfangelses Fest* eller paa den Søndag, til hvilken denne Fest er henlagt, fejres Jubilæets Afslutning ved Højmesse og Te Deum.

6. Paa *Første Pintsedag* og paa *Peters og Pauls Fest* afholdes der en *Kollekt af Peterspenge*. Med Pavestolens nuværende vanskelige Forhold for Øje vil sikkert alle Katholikker gerne yde deres smaa og store Bidrag til denne Peterskollekt, der skal støtte den Hellige Fader i hans ydre Virksomhed.

7. Vi bestemmer herved, at de, som ikke rejser til Rom, men ønsker at vinde Jubilæumsafladen i deres Hjemstavn, seks Gange skal besøge deres Sognekirke eller en hvilken som helst anden Kirke, der har selvstændig Gudstjeneste.

8. Det staar de troende frit selv at vælge den Kirke, hvor de vil modtage de hellige Sakramenter for at vinde Jubilæumsafladen.

København, den 21. April 1913.

† Johannes,
Biskop, Apostolisk Vikar.

Det mærkelige ved Troen.

Af F. F. M.

II.

(Sluttet).

Frelseren gav Beviser paa sin guddommelige Myndighed og Sendelse uden at tvinge Viljerne til at bøje sig for ham, han nægtede at gøre »Tegn« paa Forlangende. Det samme sker i Kirken. Den bærer Sendelsens Kendetegn for dem, der vil se og faar Naade til at se, men uden at bøje Viljerne ved at umuliggøre Fejltagelser og Misforstaaelser omkring sig.

Begge, Christus og Kirken, bliver saa til det Tegn, der skal modsiges. Det guddommelige er der, men i en tilsløret Skikkelse, saa at mange »ser og ikke ser, hører og dog ikke forstaar«. Om Herren sagdes, at han ikke kunde være Messias, thi — han »var jo fra Galilæa«

(Joh. 7,51) i Stedet for fra Betlehem og Judæa. Om Kirken siges, at den er »romersk«, altsaa ikke den almindelige, oprindelige. Kort og godt: alt, hvad der vedrører Troens Lys, har noget mærkeligt ved sig, saa at det kan ses og dog ikke ses.

Dette gælder ogsaa allerede det mest fundamentale ved Troslivet, nemlig Troen paa Gud, vor Skaber. Vel har vor Fader i Himlen skrevet sine Love i Naturen og i ethvert Menneskes Hjerter, men denne Skrift kan tydes om eller benægtes.

»Thi hans usynlige Væsen, nemlig hans evige Kraft og Guddom, er ligefra Verdens Skabelse kendelige og synlige i de skabte Ting, saa at de ikke har nogen Undskyldning . . . Thi uagtet de kendte Gud, ærede de ham ikke som Gud eller takkede ham, men blev forfængelige i deres Tanker, og deres uforstandige Hjerter blev formørket« (Rom. 1,20,21).

Disse Ord kendetegner en god Del af den ukristelige Filosofis Historie. Thi altid nye »Systemer« skifter, lige fra Oldtidens Ideologer til Nutidens lærde Tivlere. Tykke Bøger vil »forklare« Tilværelsen eller Naturen uden saa meget som at tage Hensyn til, hvad Troens Lys siger, fordi det ikke var »videnskabeligt«. Alligevel var Lyset »i Verden, og den er skabt ved det, men Verden kendte det ikke. Og han kom til sit eget, og de, som var hans, modtog ham ikke.« (Joh. 1,10.) Her ser vi atter Lys og dog ikke Lys, Forstand kæmpende imod Forstand i »Sandhedens« Navn.

Den religiøse Sandhed er som et tveægget Sværd, der naar ind til Sjælens Inderste og kræver en vis Hengivelse og Underkastelse, som ingen Slags videnskabelig eller praktisk Livssandhed ellers kunde tænkes at gøre.

Hermed hænger det sammen, at Teologerne til alle Tider har haft Vanskelighed ved at forklare os, hvordan egentlig Troen bliver til. Det er en Hemmelighed i Naadens Rige. Ganske vist skal der Kundskaber til, thi »hvorledes skulde de tro, naar de ikke hører, hvorledes høre, naar der ikke prædikes?« (Rom. 10,14) Vor katholske Tro er ikke i den Forstand en blind Autoritetstro, som vore Modstandere tit bebrejder os. Nej, netop vi Katholikker undersøger godt vor Kirkes Trogrundlag, og enhver Konvertit ved jo, hvor-

meget der skal læres, inden man kan have rigtig Glæde af Kirkens Naademidler.

Men Kundskaberne i og for sig gør det ikke! Hvis Katekismus-Undervisningen alene var nok til at gøre vore Skolebørn til gode Katholikker, var det en smal Sag at være Præst. Kundskaberne er ikke en Gang den egentlige Aarsag til vor Tro — det er Guds Naades Arbejde med vor fri Vilje. Thi Troen har iblandt alle Dyder en særlig Rang ligesom Haab og Kærlighed. Det er en Guds Gerning, der foregaar i Sjælen, naar et stakkels Menneske, fristet til Hovmod og med et umaadeligt Begær efter Kundskab og Nydelse, knæler ned og ud fra Jordelivets Mørke tillidsfuldt beder: Fader vor, du som er i Himlene. . . Det er en Guds Gerning, langt herligere end det skønneste, vi kan se i Naturen, naar et saadant Menneske trods Sansernes Tillokkelser knæler ved Korsets Fod og bekender sig som Discipel af ham, der døde paa et Rettersted til Spot for de vejfarende. . .

Selv om nogen har »nedarvet« Troen fra gode Forældre, saa gælder det om at erhverve, hvad man besidder. Thi Christus maa genfødes i en ægte Kristens Hjerter, og Livets Kamp maa danne Troens Personlighedspræg i den enkelte Sjæl. Man maa have bøjet sig for Korsets Gaade, for det mærkelige, det haarde, men store i Troen.

Her har vi den praktiske Side af Sagen, den, der fortæller os, hvorfor saa mange »altid lærer, men aldrig naar til Sandheden«. Det er ellers forunderligt, at saa mange godkender Evangeliernes Udtalelser, ja gennemroder Bibliothekerne efter alle Læsemaader i de gamle Haandskrifter og dog aldrig udfører en Tøddel af disse Forskrifter. Der gives Folk, der studerer i Vatikanets Arkiver og kender alle Pavers Historie og alle romerske Kirkebygningers Kunstværldi, men ikke aner, at der den Dag i Dag gives en af Christus indsat Lærer i religiøs Sandhed, en Kirke, der ejer Evangeliets »Kraft til Frelse for enhver, som tror«. De ligner de jødiske Skriftekloge, der viste fremmede rejsende Vejen til Bethlehém, men ikke selv troede, paa hvad Skriften sagde, fordi det var for ligefremt og enfoldigt.

Her ser vi, at Opnaaelsen af Troens Naade betinges

ved det, Herren siger: »Hvo som ikke annammer Guds Rige som et Barn, vil ikke komme ind i det.« Thi vel er vor Tro en »forstandig Tro«, men den er Tro, ikke et Regnestykke.

Derfor tier Herren overfor den vittige, nysgerrige Herodes som overfor den romerske Forretningsmand Pilatus, medens han taler Livets Ord og lader sin Herligheds Glans lyse for en Synderindes Skyld, der hentede Vand udenfor Sichems Byport . . .

»Jeg priser dig, Fader, fordi du har skjult dette for de vise og kloge og aabenbaret det for de smaa.« (Luc. 10,21.)

Disse Ord gaar i Opfyldelse i vort kulturstolte Aarhundrede ligesaagodt som den Gang, da de blev udtalt, da nogle Fiskere, en Toldbetjent, en Teltmager blev udvalgt til at forkynde for den græske og latinske Jordkreds Korsets »glade Budskab«.

At Christi Visdom og Verdens Kløgt overalt strides, hvor Troen forkyndes, er en Nødvendighed, men i Grunden vidunderligt. Og netop vor h. Kirkes Tro er paa Kant med Verden. Intet Steds løftes »Modsigelsens Tegn« mere i Vejret end i det Kirkesamfund, hvor man knæler for en Hostie i Præstens Haand, hvor man bekender alle sine Synder, tit med stor Selvovervindelse, hvor man anerkender en lyslevende, ufejlbar Læremyndighed i Trossager. Det er altsammen uforstaaeligt for Verdens Aand og den saakaldte moderne Videnskabelighed. Det kan de ikke forstaa — og vi forresten ikke heller. Vi bærer vor Skat i skrøbelige Kar; thi er vi ikke dannede af samme Stof som andre Mennesker? Saa ser vi da: er end Troen og Troslivet mærkelige i deres Oprindelse, saa er de det ikke mindre ved deres Bevarelse, ja Forøgelse under Livets Storme. Kanske Herren spørger os, ligesom Apostlene, i Prøvelsens Stund: »Vil ogsaa I gaa?« (Joh. 6,68). — Da er det en Guds Naade at bevare Troen, en Naade; vi daglig maa takke og gøre Gengæld for. Samtidig bliver Troen til Fortjeneste, gør Livet indholdsrigt og til Velsignelse for os og gennem os for andre ligesom for Apostlene, der kunde svare: »Herre, til hvem skal vi gaa? Du har Livets Ord.« Og de gik senere i Døden for deres Tro, som de bevarede, ikke fordi de saa Lazarus opstaa, eller blot fordi de saa Herren efter

Opstandelsen spise med dem, men fordi Herren havde bedt for dem (Joh. 17) og de selv i megen Bøn og Hjertets Enfoldighed og mange Prøvelser virkede med Guds Naade (1. Cor. 4,9).

Det var vel ogsaa derfor, at Apostelen, da han gør sit Livs Regnskab op, fremhævede som Resultat: »Jeg har stridt den gode Strid, fuldført Løbet, bevaret Troen.« (2. Tim. 4,7.)

Kofoed-Hansen.

1813 — 15. Maj — 1913.

Man har sagt, at Studiet af Søren Kierkegaard enten fører til Katholicisme eller Atheisme. Hvad det sidste angaar, er det i hvert Fald et Faktum, at S. Kierkegaard

i vore Dage har adskillige af sine ivrigste Beundrere blandt de af vore Videnskabsmænd, der staar i det mest fjendske Forhold til den kristne Tro. Og paa den anden Side traadte den af vore Digtere og Statskirkepræster, Kofoed-Hansen,

der har lært mest af Søren Kierkegaard, paa sine gamle Dage over til den katholske Kirke, i hvis Skød han døde en salig Død seks Aar senere.

For at fornye Mindet om den ærværdige Mand, der fejrer sin hundredaarige Fødselsdag kun 10 Dage efter sin Lærer og Ven Søren Kierkegaard, skal *Ugebladet* i Dag bringe baade hans Billede og Biografi*); adskillige Læsere kan maaske endnu erindre hans Skikkelse fra Jesu Hjertes Kirke i Stenosgade.

Hans Peter Kofoed-Hansen fødtes, som allerede antydet, den 15. Maj 1813. Efter at være bleven theologisk Kandidat 1837 virkede han først i 12 Aar som Adjunkt i Odense, hvorpaa han efter kortvarig Ansættelse som Præst ved Vor Frelsers Kirke i København fra 1850—1864 var Præst og Provst i Haderslev. Fra 1867—1883 var han Sognepræst til Thoreby paa Lolland og en Del af disse Aar tillige Stiftsprovst over Lolland-Falsters Stift. Han døde 1893.

Allerede som ung havde Kofoed-Hansen en vis Sympathi for i hvert Fald enkelte Sider af den katholske Lære. Det spores allerede i Fortællingen »Liv af Død«, som han i 1842 udgav under Forfattermærket *Jean Pierre*; Præsten, der sikkert her er Forfatterens Talerør, siger om »Helgendyrkelsen«: »Hvad er dog naturligere end denne Tro i sin Reenhed. Hvad er naturligere end at tænke sig en elsket Afdød staaende som sin Talsmand hos den Evige« (S. 244). Ogsaa i *Jean Pierres* næste Fortælling: »Kød og Aand«, 1846, forekommer katholiserende Sympathier; der lægges Bogens Hovedperson disse Ord i Munden: »Jeg har Følelse for deres Religion, mere end mange af min Tro; jeg har ofte, jeg nægter det ikke, i enkelte Øjeblikke stærkt sympathiseret med den. Der er enkelte af deres Lærdomme, som min Kirke forkaster, og som jeg vilde forsvare . . .« (2. Del, S. 329), og siden hedder det om ham: » . . . i Virkelighed var der i hans Adfærd ogsaa noget Mystisk, der oftest viste sig som en Forkjærlighed for enkelte Sider af den katholske Religion, og enkelte Punkter af dens Guds-

---

*) For denne maa jeg i det væsentlige takke Historikeren, *cand. theol.* P. P. Jørgensen, der efter Anmodning har sendt mig de følgende Oplysninger til Brug ved denne Lejlighed.

tjeneste, ihvorvel han var bestemt paa, aldrig at træde over til den romersk-katholske Kirke« (2. Del, S. 354); ejendommeligt er det ogsaa, at Kofoed-Hansen allerede paa dette Tidspunkt har tvivlet om det samme, han som gammel skulde sysle saa meget med (se Skriftet: »Hvor er Menigheden?«, 1887) — han lader i »Kød og Aand« II. S. 358, Hovedpersonen skrive hjem fra Italien: »Jeg veed ikke engang ret, om I have nogen (sc. Menighed) i Danmark...«

Løvrigt var Kofoed-Hansen som ung Adjunkt stærkt paavirket af den samtidige spekulative Filosofi. Imidlertid kom han under Indflydelse af Søren Kierkegaards Forfatter-skab — han kendte ogsaa Kierkegaard personligt — og han har Æren af at have skreven den første respektable Anmeldelse af »Enten — Eller«. »Kød og Aand« røber betydelig Paavirkning fra Kierkegaard, og ved Midten af 50-erne greb han ind i Striden om Kierkegaard — indirekte ved »Tegnet fra Himmelen«, 1856, direkte ved Smaa-skrifterne: »Dr. S. Kierkegaard mod Dr. H. Martensen«, 1856, og »S. Kierkegaard mod det bestaaende«, 1857. I de to sidstnævnte Skrifter gør Kofoed-Hansen den Indrømmelse, Kierkegaard havde forlangt af Kirken, den officielle Kirke — han bekender, at han personlig »har lært af ham (Kierkegaard), ikke blot som man lærer af en Forfatter, men ogsaa i personligt Forhold, og lært hvad Kristendom er«, og tilstaar: »Aabenbart er det, at vi Præster staa efter alle ydre Forhold i det humane, og paa det Standpunkt kan man ikke virkeliggøre Kristendommens højeste Tanke«, hvisaarsag han trøster sig med at leve »under Formildelsen«, at repræsentere en »aandelig Efterfølgelse«, om hvilken han siger: »Jeg haaber ogsaa, den kan stille et Menneske velbehageligt for Gud formedelst Jesum Christum, men jeg antager rigtignok ikke, at den i alle Maader og under alle Betingelser kan gøre Fyldest for den »bogstavelige Efterfølgelse«, saalidt som den under nogen Betingelse kan sættes den sideordnet eller gøre den overflødig.« —

Trykket af »Tidens Piinaglighed« gik Kofoed-Hansen nu, som han selv siger, »ud for at søge Vidnesbyrd hos de gamle [v: Kirkefædrene] for, at hvad der [af Kierkegaard] er erklæret for opløst og ugyldigt, ogsaa var ugyldigt«, og han fortsætter: »Jeg har ikke kunnet finde disse

Vidnesbyrd«. Citaterne er fra: »Nyl Gammelt. Breve over Tertullian fra xu til ux. Udgivet af Kofoed-Hansen«, 1859. Sagen var den, at Kofoed-Hansen fra Kierkegaard var søgt til Tertullian, i hvis Skrifter han havde fundet »et Vidnesbyrd for, at selv den hensynsløse Strenghed og Blodvidnemodet er ude af Stand til at holde den christelige Grundtanke i dens Reenhed ligeoverfor Verdensmagten«. Et Stød i katholsk Retning gav Tertullian vel ogsaa Kofoed-Hansen, der herom skriver (i det nævnte Skrift): »Naar.. Tertullian peger paa Symbolet — *regula fidei* — som Kirkens væsentligste Søjle, saa er han unægtelig og ganske aabenbart nærmere Sandheden, end de er det, der have villet se denne i Skriften.« (Under et Ophold i Italien under en Udenlandsrejse i 1847-48 havde han iøvrigt set Pave Pius IX. og hilst paa ham — noget, som havde gjort Indtryk paa ham.) Hos Tertullian genvandt Kofoed-Hansen Troen paa de Helliges Samfund, Troen paa, at det i Ap. Gern. 4, 32 omtalte Kristensamfund endnu er til.

Politisk var K.-H. oprindelig Nationalliberal, men udviklede sig i Aarenes Løb til at blive Absolutist. Hans konservative politiske Anskuelse indeholdes bl. a. i Bogen: »Et Folk — Folket. Et Bidrag til Demoteismens Karakteristik«, 1869. Respekten for »Autoritet« savnede han i Samtiden — savnede den ogsaa i den lutherske Kirke, ja naaede efterhaanden til det Resultat, at »hvor der ikke er Kirketugt, er der ingen Menighed i egentlig Betydning, og hvor der ikke er Skriftemaal og Skriftestol, er heller ingen Sjælesorg i egentlig Forstand, fordi den ikke kan udøves«. For denne Tanke: Nødvendigheden af Skriftemaalets Gennemførelse slog han til Lyd i »Skriftemaalet«, 1881. I 1883 — Luther-Jubilæets Aar — tog K.-H. sin Afsked under Trykket af den fremrykkede Alders Besværligheder og af andre — helt private — Grunde (han tænkte utvivlsomt slet ikke i 1883 paa at konvertere). Sit Otium benyttede han til at studere den lutherske Reformations Historie (Luther havde han Antipati mod) og til at skrive de kirkelige*) Indlæg: »Ere vi fremdeles Lutheranere?«, 1885, »For-

*) Med disse vilde han ikke »underminere« sit Kirkesamfunds Mure, men kun rokke lidt ved dets »Selvsikkerhed«, om hvilken, Lutherjubilæet havde givet Vidnesbyrd.

nødent Genmæle mod Anmeldelser af Skriftet: Ere vi fremdeles Lutheranere?«, 1885 og »Hvor er Menigheden?«, 1887.

I disse Skrifter hævder han, at den franske Revolution, hvis Evangelium han hadede, var en ligefrem Følge af »Reformationen«, der i hans Øjne var en »Revolution«. Protestantismen har lagt næsten hele Vægten paa Ordets Forkyndelse, men Prædikenen kan ingen »Menighed« samle, Nadveren bør være Gudstjenestens Centrum. — Han ønskede at paapege Mangler i den lutherske Kirkes Liv og Kultus — i Haab om, at en og anden under Deltagelsen i Kirketjenesten »i Inderlighedens Stilhed« vilde udfylde det, der savnes. Men — aabne Øren fandt han ikke! Nok var der, som smædede ham, f. Eks. Pastor A. Jantzen og Biskop V. Sthyr. At sidstnævnte gjorde eller prøvede paa at gøre mere end det, vidner en Udtalelse fra en Præstevisitats paa Lolland om. Det var Biskop Sthyr selv, der ikke undsaa sig, da Talen var om K.-H.s Konversion, for at kundgøre: »Jeg har indberettet Sagen paa højeste Steder.« Til Ære for de tilstedeværende Præster maa det tilføjes, at en af dem tog Mod til sig og hævdede, at Pension var en Efterløn, som K.-H. var fuldt berettiget til at oppebære.

Efter i fire Aar at have fortsat sine Studier i den Ro, som Frihed for Embedsvirksomhed gav den allerede ældre Mand, blev han i Foraaret 1887 heftig syg af Blodstyrning. Han sendte da en Aften silde sin yngste Søn ud i Bredgade til Præfekt, senere Biskop von Euch, og denne kom Kl. 11 om Aftenen ud paa Frederiksberg, hvor Kofoed-Hansen boede. Denne modtog Præfekten med de Ord: »De maa undskylde, jeg saa sent har sendt Bud efter Dem, men jeg vil dø som Katholik.« Da Sygdommen alligevel ikke var livsfarlig, fandt Optagelsen ikke Sted straks, men først den 9. Juli samme Aar i St. Ansgars Kirke i Bredgade ved den Apostoliske Præfekt.

I de følgende Aar var K.-H. en flittig Medarbejder ved *Ugebladet*. Han udsendte i 1889 en lille Bog »Skriftemaalet«, der var rettet mod Pastor Hafstrøms Angreb paa dette. Han gennemsaa ogsaa den danske Oversættelse af den h. Franz Sales' »Filothea«. Nr. 161 i vor Salmehog er ogsaa digtet af K.-H., vistnok da han endnu var Pro-

testant. Han døde den 4. Decbr. 1893, godt 80 Aar gammel. I Ligtalen over ham hedder det: »En elskelig og nobel Personlighed er gaaet bort, et bravt Menneske, en flittig Lærd, en dyb og stille Tænkter, et af den katholske Kirkes ikke dagligdags Børn.«

Et Menneske med dybt Hang til tungsindig Spekulation var Kofoed-Hansen. Hans Skrifter røber det, ikke mindst hans Romaner: »Kød og Aand«, 1846, og »Livslænker«, 1875.

»Han døde,« skriver P. P. Jørgensen, »i Fred med det, han havde valgt — i Romerkirken havde han fundet den Hvile og Tryghed, han ikke havde kunnet finde i den urolige, evigt gærende lutherske Kirke. Skriftemaalet var det, som blev den Hovedtanke, der førte ham til Rom.«

N. H.

Et Forslag.

Spørgsmaalet om, hvorvidt vi indenfor den katholske Menighed trænger til et Anvisnings-Bureau for Arbejde, passende for dannede Kvinder, har været meget udførligt drøftet i den senere Tid her i Ugebladet. Jeg skal derfor søge at falde mig i Korthed med, hvad jeg med Hensyn til denne Sag gerne vilde fremføre. Jeg skal ikke gaa nærmere ind paa de forskellige Udtalelser, skønt jeg kunde have et og andet at indvende mod enkelte af dem. Kun vilde jeg gerne gøre nogle Bemærkninger til, hvad A. B. skriver i Ugebladet Nr. 7, »at de katholske arbejdsdygtige Damer overalt maa vige for Kongregationerne«. Dette passer i hvert Tilfælde ikke, hvad Mariahjemmet angaar, hvor Arbejdet mellem de unge netop var tænkt og anlagt som et Menighedsarbejde, der blev sat i Gang og i 9 Aar lededes af dannede katholske Damer.

Men af Mangel paa Tilgang af Damer maatte en Kongregation for 2 Aar siden træde i deres Sted og erstatte Damernes svigtende Arbejdskraft. Paa dette Punkt tror jeg ikke, at selv det mest velordnede Arbejdsbureau vilde have kunnet hjælpe, thi det var ikke Uvidenhed om Mariahjemmets Eksistens og om, at her savnedes Arbejdskræfter, men snarere Ulyst og Ukendskab til det Arbejde, der maatte ydes i Mariahjemmet af de ledende Damer, der afholdt mange dygtige Kvinder i vor Menighed fra at komme og hjælpe.

De dannede Damer, der konverterer, er nemlig sjælden praktisk uddannede, og naar de ikke kan bo i deres Hjem, men er henviste til at sørge for sig selv, nødes de til at søge Stillinger som Lærerinder, Opdragerinder, Selskabsdamer o. s. v., da den Gage, der bydes dem i Kontorpladser og lignende Stillinger, er altfor lille til, at de kan ernære sig selv ved dem.

Altsaa er de henviste til at tage ud i en eller anden Stilling i et eller andet fremmed Hus, og for saadanne vilde et Arbejdsanvisningsbureau sikkert være særdeles nyttigt. Ogsaa for Familier, der søger Lærerinder, Opdragerinder, Selskabsdamer o. s. v., vilde det være af stor Betydning at have et Bureau som Mellemed, fordi et saadant vilde frembyde visse Garantier i forskellige Henseender.

Ved at annoncere i Ugebladet vilde Bureauet uden Tvivl bedst kunne skaffe sig Underretning om, hvilke ledige Stillinger for dannede Damer, der til enhver Tid findes indenfor den katholske Menighed i hele Landet, saa vel som om der er Ansøgerinder til disse Stillinger.

Herimod er indvendt, at ikke alle læser Ugebladet. Dertil svarer jeg: desto værre for dem selv, thi Ugebladet er og bør være et Centrum for alle katholske Livsytringer. Det maa komme dertil, at alle dannede Katholikker i det mindste læser det, selv om de ikke alle har Raad til at holde det; og faar man først Øjet op for, at man dér finder gavnlige Oplysninger og Anvisninger for Livsstillinger, skal man nok vide at forskaffe sig det.

Da Interessen for et Arbejdsanvisningsbureau for dannede Damer i Lighed med, hvad der findes i andre Lande, sikkert for Tiden er vakt, kunde der saa maaske ikke begyndes i al Stilhed indenfor de allerede bestaaende Rammer, saaledes som H. U. R. foreslaar i Nr. 16 af Ugebladet. I Tilslutning hertil nævnes i samme Artikel Ungdomsværnet som mest nærliggende at henvende sig til for pladsøgende. Dette vilde imidlertid have visse Vanskeligheder, idet Ungdomsværnet ikke har et Bureau og maaske heller ikke ønsker at oprette et saadant, hvor saavel Familier, der søger Lærerinder o. s. v., og Damer, som søger Stillinger, kan henvende sig.

Den danske Afdeling af den katholske, internationale Komité til Værn for unge Kvinder har derimod allerede et Bureau i Vestervoldgade 115 og paatager sig gerne at virke i denne Sags Tjeneste. Den vilde derved være i fuld Overensstemmelse med Hoved-Komiteen i Fribourg, der ønsker, at dens Filialer i alle Lande skal søge at være enlig stillede Kvinder behjælpelige med Raad og Daad.

Ovenstaaende fremkommer kun som et Forslag til eventuel Overvejelse; kunde der fremkomme et mere gen-

nemgribende og maaske mere virkningsfuldt Forslag, vilde det være desto bedre. Men noget bør der vistnok gøres, selv om der ikke opnaas store Resultater — det vilde allerede være heldigt at erfare, om der virkelig er Trang til et Arbejdsanvisningsbureau for dannede Damer indenfor den katholske Menighed i Danmark, thi da vilde det jo være vigtigt at søge at afhjælpe den saa godt som kun muligt.

L. Stampe Charisius.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. »Katholsk Ungdomsværn« afholdt i Søndags Aftes sin aarlige Ungdomsfest i Citys Lokaler. Formanden, Pastor Günther, bød Velkommen og gav Ordet til St. Knuds Skoles Bestyrer, Pastor Bannwart, der i sin Tale sammenlignede Børnenes Vandring ud i Livet med Dronning Candaces Skatmesters Rejse fra Jerusalem til Æthiopien. Ligesom denne sad i sin Vogn og læste i en vanskelig Bog, faar Børnene en vanskelig Bog, Livets Bog, at læse, hvis Sprog, især i Overgangsaarerne, tit kan være besværligt at tyde. Men lige som Skatmesteren havde Filippus som Vejleder ved sin Side, har Ungdommen Kirken, dens Præster og deres Forældre som de Vejledere, de bør høre paa. Frøken, cand. phil. H. U. Ramsing gav i sin Tale et smukt personligt Vidnesbyrd om sin Glæde ved at være Katholik, en Glæde, hun ønskede Børnene maatte vokse op til ogsaa at have. Der var intet Samfund i Verden, fremhævede hun, det var saadan en Ære at tilhøre som den katholske Kirke, men derfor gjaldt det ogsaa om aldrig at gøre den Skam. Tilsidst besteg den højærværdigste Biskop, der havde gjort Forsamlingen den uventede Glæde at komme til Stede, Talerstolen og udtalte i nogle faa Ord sin store Glæde over det Liv, der i den senere Tid var kommen i Ungdomssagen, hvilken han, der havde tilbragt sine bedste 4--5 Ungdomsaar som Lærer (i den bekendte Grev Stollbergs Familie), netop ansaa for i højeste Grad betydningsfuld. Han anbefalede Ungdommen at træde ind i Foreningerne, særlig i Kongregationerne. Med den biskoppelige Velsignelse sluttede første Del af Festen, hvorpaa unge og gamle samledes i den tilstødende Sal omkring festlige Kaffeborde. En hel Del Præster, Medlemmer af Ungdomsraadet og andre havde givet Møde. Des værre var Ungdommens Deltagelse i Aar ikke saa god som i Fjor.

Aarhus. I Mandags begravedes den her i Byen velkendte St. Josefssøster Elisabeth, der forrige Onsdag er

afgaaet ved Døden af en Nyresygdom i en Alder af 57 Aar. Søster Elisabeth var født i Oldenburg, indtraadte i St. Josefssøstrenes Orden i København, virkede en kortere Tid i Odense som Sygeplejerske, men derefter mere end 25 Aar her i Aarhus. Inden Hospitalet blev bygget, boede hun paa Ryesgade og øvede ambulant Sygepleje, skattet af alle, der lærte hende at kende. Hendes Navn blev dog mere bekendt i Offentligheden, da Professor Walter for ca. 22 Aar siden blev angrebet af Kolera paa Fredensgade, efter at han var kommet hjem fra en Rejse til Hamborg. Søster Elisabeth tilbød paa det beredvilligste at pleje ham. Halvanden Dag derefter døde Professoren og otte Dage senere ogsaa den Mand, der var bleven tilkaldt for at

hjælpe Søsteren med at lægge ham i Kisten. Søster Elisabeth var vel den dygtigste Sygeplejerske, St. Josefssøstrene har haft her i Aarhus. Var noget lagt i hendes Haand, saa var hendes foresatte og Lægerne visse paa, at det blev passet paa det allerbedste. Legemlig stærkt bygget og udrustet med en kraftig Sundhed udmærkede hun sig ved sit vindende, ligefremme Væsen, ved Humørets uforstyrrelige Ligevægt og en sejt Udholdenhed under Sygeplejens vanskeligste Opgaver, Dyder, der var baarne af en dyb religiøs Opfattelse af hendes Livsgerning. Efter Rekviemsmessen talte Pastor Schmid over Teksten: »Den retfærdige blomstrer som en Palme« og skildrede den afdødes Virksomhed, i det han knyttede sine Tanker til en Palmes Vækst og herlige Fuldendelse. En lang Procession af deltagende

bevægede sig efter Baaren gennem Byen, især var den katolske Menighed selv talrigt repræsenteret.

Nakskov. Søndag den 4. Maj indviede Pastor *Klessens* fra Maribo paa Biskoppens Vegne her en ny Kirke. Det var en Glædesdag for de talrige Polakker, som bor omkring denne By; men forøvrigt var der strømmet en umaadelig Masse Polakker sammen fra hele Lolland og Falster. Kirken, som har kostet 5800 Kroner, er et stort Kapel af Træ, der kan rumme 1000 Personer; det skal flyttes til Nykøbing (F.), naar her engang bliver bygget en Stenkirke. Grunden, 7000 □ Alen stor, ligger ved Siden af Hospitalet, ganske tæt ved Banegaarden. I et af de nærmeste Numre skal Ugebladet bringe et smukt Billede af Kirken.

Island. Her er Rationalismen langt mere udbredt blandt Statskirkens Præsteskab end i Danmark. Efter Opfordring fra den herværende Studenterforening har Pastor *Meulenberg* i Reykjavik sidste Palmesøndag holdt et Foredrag om »Modernismen« for en stor Forsamling i Teatersalen, der næsten ikke kunde rumme de tilstedeværende. Foredraget, der varede 1 $\frac{1}{4}$ Time, fængslede Tilhørerne i ualmindelig Grad, og det gentagne livlige Bifald vidnede tilstrækkelig tydeligt om, at Modernismen endnu ingenlunde behersker det dannede islandske Publikum. Ifølge gentagne Opfordringer agter Pastor *Meulenberg* nu at udgive sit paa Islandsk holdte Foredrag.

Belgien. Den store Strejke her endte hurtigere, end de fleste havde tænkt sig. Omtr. 30 % af Haandværkerne deltog i den, et betydeligt Antal, men dog langt under Forventningen. Adskillige Distrikter var saa godt som uberørte af Strejken. Mislykket kan Strejken ikke kaldes, thi Socialisterne opnaaede en Indrømmelse af den katolske Premierminister; derimod maa den kaldes fuldstændig unyttig, thi den samme Indrømmelse havde han allerede før Strejken erklæret at ville gøre.

Italien. Den 24. eukaristiske Kongres paa Malta har haft et udmærket Forløb. Den fik naturligvis ikke saa storslaaet et Præg som i de store europæiske Millionbyer, men den kirkeligsindede, talrige Befolkning tog med Liv og Begejstring Del i Kongressen. 5 Kardinaler og omtrent 30 Biskopper var til Stede. Den 24. April modtog 9000 Dreng og Piger den h. Kommunion i den Messe, som Kardinallegaten *Ferrata* selv celebrerede. Den ejendommelige Velsignelse af Havet med det allerhell. Sakramente, som Kardinal *Ferrata* i dybeste Stilhed foretog, overværedes af 50.000 Personer. Den engelske Øvrigheds Optræden var under hele Festen i høj Grad ærbødig og imødekommende, saaledes boede Kardinal *Ferrata* i Guvernørens Palæ. Næste Aars Kongres skal holdes i Lourdes.

Brevkasse.

Til en Indsender. — Naar jeg ikke optog de faa Linjer, som De for en Maaned siden indsendte, var Grunden den, at jeg fandt dem for ubetydelige til Optagelse. Forøvrigt er det en Selvfølge, at jeg ikke kan føre privat Korrespondance om saadanne Smaa-indlæg paa Vers eller Prosa, hvoraf der kommer saa mange; jeg optager dem, naar de forekommer mig egnede dertil; ønskes de tilbagesendt, hvis de ikke bliver optaget, maa man være saa elskværdig at medsende Porto. *Ærbødigst Niels Hansen.*

Ansgarius-Bonifacius-Kollekter.

Ved de to i Aar allerede stedsfundne *Ansgarius-Bonifacius-Kollekter* er der indkommet følgende Beløb:

St. Ansgar 58,25, St. Josef 20,10, St. Knud 11,22, Immaculata 6,00, Jesu Hjerte 95,98, Frederiksberg 67,13, Sundby 17,11, Ordrup 37,74, Helsingør 9,33, Køge 6,50, Roskilde 22,00, Ringsted 7,50, Slagelse 5,26, Maribo 12,50, Svendborg 6,50, Odense 20,37, Esbjerg 3,01, Kolding 4,25, Fredericia 21,00, Vejle 7,15, Silkeborg 14,00, Horsens 12,40, Aarhus 41,97, Randers 30,15, Aalborg 10,03, Reykjavik 6,05, ialt 553 Kr. 50 Øre.

København, den 29. April 1913.

Det Apostoliske Vikariat.

Rosenkranskirkens Sogn.

Menighedens Medlemmer gøres herved opmærksomme paa, at Inkassationen af de tegnede Bidrag (Kirkeskat, Præstepenge m. m.) vil blive paabegyndt Tirsdag den 20. Maj. De af Menigheden, som ikke yder noget Bidrag til deres Sognekirke, **Rosenkranskirken**, bedes erindre, at det er enhver Katholiks Pligt efter Evne at yde Bidrag til sin **Sognekirkes** Underhold, hvorfor de opfordres til at tegne sig for et saadant.

Ifølge § 77 i Grundloven er enhver Katholik fritaget for at yde Bidrag til Statskirken, naar han yder et mindst ligesaa stort Bidrag til sin egen Kirke.

Til **Rosenkranskirkens Sogn** hører ifølge biskoppelig Anordning alle Katholikker, der bor paa **Frederiksberg**, og i den dertil grænsende Del af **Vesterbro** indtil Stenosgade, Viktoriagade, Abel Cathrines Gade, Kvægtorvsgade og den nye Godsbanegaard (den tilstødende Halvdel af nævnte Gader og hele Godsbanegaardens Terræn indbefattet), endvidere de, der bor i **Valby-Vigerslev Vandløse Distrikter** samt i det mellem disse Distrikter og Vestenceinten liggende **Landdistrikt**.

Anmeldelser modtages af Sognepræsten og Kapellanen i Boyesgade 8. **Forstanderskabet.**

St. Josefs Gilde afholder Møde **Mandag den 19. Maj Kl. 8^{1/2} Aften.** Indmeldelse af nye Medlemmer modtages af

Prüser, Maler,
Prøvestens Allé 5.

F. Jørgensen, Skomagermester,
Tordenskjoldsgade 31^{1/2}.

Mariakongregationen for Mænd afholder Fælleskommunion i Jesu Hjertes Kirke Søndag den 18. Maj Kl. 8^{1/2}.

Assumptionskapellet. (Amalievej 14.)

Fredag den 16. Maj Kl. 8 Morgen læses den hellige Messe for Den nordiske Bønnenforenings Anliggender.

Kirkelig Kalender.

11. Maj. Pintse-Søndag. 12. — Mandag. 2. Pintsedag. 13. — Tirsdag. 3. Pintsedag. 14. — Onsdag. Oktavdag. (Tamper-Fastedag). 15. — Torsdag. Oktavdag. 16. — Fredag. Oktavdag. (Tamper-Fastedag). 17. — Lørdag. Oktavdag. (Tamper-Fastedag).	18. Maj. 1. Sønd. efter Pintse. H. Trefoldigheds Fest. 19. — Mandag. Erik, Konge og Martyr. 20. — Tirsdag. Bernardin af Siena, Bekender. 21. — Onsdag. Felix af Can- talicum, Bekender. 22. — Torsdag. Christi Le- gems Fest. 23. — Fredag. Oktavdag. 24. — Lørdag. Oktavdag.

Et Ord til hver Dag.

11. Maj. Christus og hans Aand, der gennemtrænger hele hans Legeme, d. e. hans Kirke, skal have Æren for alt godt i vort Liv. (Krøgh-Tønning.) 12. Maj. Ja, havde Kirken Grundvold skiftet, Ej Sandheds Gud den havde stiftet, Thi evig fast staar Sandheds Ord. (Grundtvig.) 13. Maj. Den Dag, Bønnen dør i et Menneskes Hjerter, begaar det aandeligt Selvmord. 14. Maj. Hvis nogen vilde spørge mig, hvad det første Punkt i den kristne Lære er, vilde jeg svare: Ydmyghed; hvad det andet er, ogsaa Ydmyg-	hed; og hvad det tredje er, i lige Maade Ydmyghed. (St. Augustinus.) 15. Maj. Vi kommer ikke paa vor Livsvej i nærmere Berøring med nogen, uden at det er Guds Mening, at vi paa en eller anden Maade skal være denne til Velsignelse. 16. Maj. En af de mange Ting, Livet lærer os, er, at den sikreste Maade at hjælpe sig selv paa er at hjælpe andre. 17. Maj. Vi ved alle, at den, som vil følge Kristus efter, maa bære Korset efter ham. Og alligevel klager vi, naar der bliver lagt Byrder paa os!

Anmodning.

Saa fremt Gudstjenesteordningen paa Christi Legems Fest bliver en anden end i Fjor, bedes dette i Tide meddelt Redaktionen.

Conventus pastoralis missionariorum insulae Selandiae erit feria **tertia** proxima (die 13. Maji) hora quarta cum dimidia.

2den Pintsedag.

I *St. Ansgars Kirke* læses Kl. 7 stille Messe og Kl. 8 *Prælatmesse*, under hvilken Firmelsens Sakramente meddeles til voksne. Der holdes ikke flere Gudstjenester den Dag.

Friluftsmøde.

Søndag den 18. Maj Kl. 4 afholdes Møde ved »Vor Frues Bøge« (ved Posemandens Hus) i Dyrehaven. *Mogens Ballin* taler. *Sursum corda* medtages. I Tilfælde af ugunstigt Vejr bortfalder Mødet. Andagt Kl. 7 i *St. Andreas Kirke*.

Indsendt. Ja. B. Adresse udbedes.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

61. AARGANG.

„Nordisk Ugeblad“ udgives af Ansgariusforeningen og udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader samt paa Ugebladets Ekspeditionskontor, Bredgade 69, 2. S. o. G. 1—4. Telef. Palæ 654. — Redigeret af Niels Hansen, cand. mag., Viggo Rothes Vej 14, Charlottenlund. (Træffes bedst Kl. 4—6 Efterm.) Telefon Helrup 657 y.

Nr. 20.

Søndag den 18. Maj.

1913.

INDHOLD: Smaa Indledninger. — En underfuld Tildragelse. — St. Knuds Skoles Nybygning. — Rædselsherredømmet i Portugal. — Davids Salmer. — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Norge. Frankrig. Tyrkiet. Rom. — Brevkasse. — Et Ord til hver Dag. — Bekendtgørelser.

Smaa Indledninger.

166.

Forsager du — tror du?

Ved Dagens Ord *Døber dem i Faderens og Sønnens og den Helligaands Navn* mindes vi om vor Pagt med Gud. En Pagt er en frivillig Overenskomst mellem to fornuftige Væsner. Vi har engang sluttet en Pagt med Gud. Man har først spurgt os, om vi vilde, og vi har svaret Ja. Vi har sluttet denne Pagt med den treenige Gud, Fader, Søn og Helligaand. Men forud for dette tredobbelte Spørgsmaal blev der rettet et andet, ligeledes tredobbelt Spørgsmaal til os: Forsager du? Altsaa tre Gange blev vi spurgt, om vi vilde forsage — nemlig den onde Treenighed, og tre Gange om vi vilde tro — nemlig paa den hellige Treenighed. Pagten staar endnu stadig ved Magt.

»Forsager du Djævelen? Ja, jeg forsager«. — Det var et dristigt, forvovent Ord. Mon vi har overvejet det? Han, som vi forsagede, er mægtig, saare mægtig. Da Kæmpen Goliath stod udenfor Israels Lejr og opfordrede de tapreste til en Tvekamp, vovede ingen at træde frem. Men hvad er Kæmpen Goliath i Sammenligning med Djævelen; Christus selv kalder ham for Verdens Fyrste, og hvilken Magt har

han ikke udøvet lige fra Synden i Paradiset indtil Christus. Altsaa, hvilken Dristighed! Men der stod dog en Mand op mod Goliath, en Dreng, som ikke var øvet i Krigskunsten. Hvor tog han Modet fra til at vove sig ud i Kampen med Kæmpen? Han selv siger det: ». . . men jeg kommer til dig i Herrens Navn, som du har haanet.« Lignende sagde vi dengang. »N., tror du paa *Gud Fader*, den Almægtige? Ja, jeg tror!« I Troen paa hans Almagt fandt og finder vi Mod. Vel er Djævelen mægtig, men Gud er almægtig, og til denne Almagt har vi sluttet og bekendt os.

»Forsager du al hans Pragt og Herlighed? Ja, jeg forsager.« Jesus kalder Djævelen for Verdens Fyrste. Som Fyrste udfolder han sin Pragt og Herlighed i Verden, og saaledes vil han vinde Verdens Børn for sig, at de slutter sig til ham, finder Behag i ham, i hans Pragt og Herlighed, og saaledes gaar tabt. Hvo kender ikke denne forføreriske, bedragende, smigrende Pragt og Herlighed, som han viser os alle for at lokke og vinde os? Hvor mange er der ikke, som følger ham, som lader sig vildlede, bedragne af det, som synes at være saa dejligt, saa fornøjeligt, saa sødt, at de helt hengiver sig til Nydelsen af denne Pragt og Herlighed. Vil vi kunne modstaa denne Fristelse, denne lokkende Pragt og Herlighed? Var det ikke forvovent af os at sige: »Ja, jeg forsager? Men vi fandt Mod og Kraft i et andet Svar: »Tror du paa *Jesus Christus*, hans enbaarne Søn, vor Herre, som er født og har lidt? Ja, jeg tror,« i Troen paa ham, som har sagt: »Værer frimodige: jeg har overvundet Verden,« som har sagt til Djævelen, der tilbød ham alle Verdens Kongeriger for at friste ham: »Vig bort fra mig, Satan.«

»Forsager du alle hans Gerninger? Ja, jeg forsager.« Djævelens Gerninger, Kødets Gerninger, Syndens Gerninger, hvorom selv den h. Paulus siger: »Jeg ser en anden Lov i mine Lemmer, som strider imod min Aands Lov, og som tager mig fangen under Syndens Lov.« Og du sagde: »Ja, jeg forsager.« Vi stolede paa ham, om hvem det lød: »Tror du ogsaa paa *den Helligaand*? Ja, jeg tror,« paa ham, som gjorde Apostlene og Martyrerne stærke og uovervindelige, paa ham, som Jesus har sendt til os, for at han stadi maatte blive hos os, paa ham, som vi kalder Helliggøveren, Saliggøveren, vor Kraft og Styrke.

Jos. Resch.

En underfuld Tildragelse.

Den, der skriver disse Linier, modtog for nogen Tid siden fra en from Dame et Manuskript med Anmodning om at foranledige det optaget i dette Blad. Det var en Oversættelse fra Fransk og bar Overskriften: »Et Mirakel ved den helligste Eukaristi i Spanien.«

Der var dog et og andet, som lod formode, at ikke alt ved Beretningen var, som det skulde være, hvis Begivenheden virkelig havde tildraget sig. Ugebladets Redaktør viste da heller ikke Lyst til at oplage den. Derved blev jeg tilskyndet til at henvende mig direkte til det Øjenvidne, som nævntes i den franske Original, Redemptoristpræsten P. Anton Mariscal, f. T. i Nava del Rey, Prov. Valladolid, Spanien. Da jeg ikke er det spanske Sprog mægtlig, skrev jeg paa Latin. Efter et Par Ugers Forløb modtog jeg et meget udførligt latinsk Svar paa mine Tvivl og Indvendinger over for den franske Beretning. Skønt Mariscal erklærer, at han kun vil svare paa mine Spørgsmaal, er hans Skrivelse dog samtidig en helt troværdig Beretning paa første Haand. Den er dateret: Nava del Rey, den 15. April 1913.

I.

Frem for alt udtrykker P. Mariscal sin Glæde over, at vi ikke offentliggjorde Beretningen efter de franske Tidsskrifter, og saa tilføjer han: »Kendsgerningen er historisk sand, men ved Oversættelsen fra det ene til det andet Sprog har flere Fejl indsneget sig m. H. t. Tiden og andre Omstændigheder. Jeg har derfor fra forskellige Egne i Verden, især fra England og De Forenede Stater, modtaget Breve, hvori jeg blev bedt om Oplysninger angaaende nærmere Omstændigheder ved Kendsgerningen.«

Skønt P. Mariscal selv aldrig havde offentliggjort noget om Miraklet, har man dog skrevet Artikler og hele Piecer under hans Navn. Begivenhedens Aarstal blev fra 1903 forandret til 1905, ja endog til 1912, medens Dagen, den 20. April, blev bibeholdt. Ogsaa Stedets Navn, Manza-

neda, blev forvansket til Mazanda o. l. Iøvrigt vakte Begebenheden i 1903 Opsigt over hele Spanien, den blev omtalt i alle Blade, ja endogsaa i Parlamentet i Madrid og under den eukaristiske Kongres s. St. i 1911. Den mest autentiske Beretning findes ellers i Bispedømmet Astorgas officielle kirkelige Bekendtgørelser, da Miraklet i samme Aar 1903 nøje blev undersøgt paa selve Stedet af to højere gejstlige, udsendte af Biskoppen af Astorga, Mgr. Salgado.

Men lad os nu høre, hvad der efter vort tilforladelige Øjenvidne, P. Mariscal, egentlig var sket. Vi vil saa nøje som muligt følge i hans Spor og for det meste anføre hans egne Ord i dansk Oversættelse.

I det nordvestlige Spanien (Galicien), i Provinsen Orense og i Bispedømmet Astorga, ligger Byen Manzaneda, der sammen med nogle Landsbyer danner Manzaneda Sogn. Sognekirken er uden for Byen, i Landsbyen S. Martino de Manzaneda. Den daværende Sognepræst, Don Pedro Rodriguez, var uden sin egen Skyld kommen saaledes paa Kant med Befolkningen, at han ikke turde vise sig i Manzaneda, hvor man endog havde kastet med Sten efter ham. Han boede ved Kirken i S. Martino. Biskoppen af Astorga, Mgr. Salgado, der godt kendte de sørgelige Forhold, kunde jo ikke forflytte Præsten uden at give det Udseende af, at denne selv var Skyld i den forargelige Splid; han greb derfor til et andet Middel og lod en Folkemission holde for hele Sognet. To Redemptorister fra Astorga, P. Antonio Mariscal, vort Øjenvidne, og P. Pedro Romero, skulde i Paaskeugen og næstfølgende Uge prædike i Manzaneda og søge at hidføre en Forsoning mellem Sognepræsten og Byens Befolkning.

Det var altsaa efter Paaske 1903, Missionen begyndte, og Folk kom til de mange Prædikener fra Sognets Landsbyer, men Byen Manzanedas Indbyggere holdt sig borte. De vilde ikke vide af Missionen, fordi de ikke vilde slutte Fred med deres gamle Præst. Kun Byens Børn fik Lov til at tage Del i Foranstaltningen. Kirken er stor, men var langtfra fyldt, som den kunde være det. Efter nogle Dages Forløb var Missionærene ved at opgive deres Foretagende. P. Mariscal skrev til sin Forstander i Astorga, at han agtede

at vende hjem med sin Medarbejder, hvis Udsigterne ikke blev bedre efter Søndag d. 19. April (Hvide Søndag).

»Søndagen kom,« fortæller P. Mariscal, »der var nu kommet flere Tilhørere til Aftenprædikenen, fordi nogle fra Byen begyndte at komme, men det var dog kun faa. Efter Rosenkransen og Undervisningen, som holdtes af P. Romero, bestiger jeg Prædikestolen og bebuder for næste Aften den ekstraordinære Højtidelighed, vi kalder Afbigten for Alterets h. Sakrament, i hvilken Anledning de troende her til Lands plejer at ofre mange Vokslys til Alteret. Derefter begynder jeg Hovedprædikenen om »den syndige Sjæls Dom«. Da jeg hen ved Slutningen af Prædikenen for Tilhørerne vil fortolke Herrens alvorlige Ord: »Viger fra mig, I forbandede. . .«, begynder en gammel Kone pludselig at raabe: »Ild, Ild, der er Ildebrand i Sognet!« Jeg raaber fra Prædikestolen: »Du lyver! Der er ingen Ildebrand!« Men samtidig begynder Klokkerne at ringe, som det her er Skik, naar der er Ildebrand, Folk løber ud af Kirken, og jeg maa gaa ned af Prædikestolen uden at have sluttet min Prædiken. Jeg træder saa ud for Kirkedøren, og se, hele Landsbyen Cimadevila, der bestaar af ca. 40 Huse, staar i lys Lue! Alle løber for at slukke, hvis det er muligt. Jeg bliver tilbage med den gamle Sognepræst. Efter en halv Times Forløb kommer alle tilbage under høj Latter, Støj og Spøg. Ildebranden (som jeg dog havde set med egne Øjne) havde kun været et djævelsk Bedrag for at forhindre Prædikenens Frugt. Alle var overbeviste herom, fordi de ikke havde fundet Spor af Ild i Cimadevila; der var heller ingen, der kendte den gamle Kone, og det var umuligt at udfinde, hvem der havde ringet med Klokkerne.

Men da der intet Haab var for os i en Mission, hvor Djævelens List og Menneskers Ondskab gik Haand i Haand, viste Gud, hvis Barmhertighed er uden Grænser, selv sin Magt til Sjælenes Frelse.

Dagen efter, d. 20. April, Mandag efter Hvide Søndag, modtog alle Børnene efter en omhyggelig Forberedelse den h. Kommunion og gik derpaa i Procession med Jesusbarnets Billede, medens de indtrængende bad om de voksnes Omvendelse. — Samme Dags Aften vilde jeg holde Hoved-

prædikenen, hvorefter den bebudede højtidelige Afbigt skulde finde Sted. Men pludselig blev jeg aldeles hæs. Jeg maatte altsaa lade P. Romero holde Prædikenen om Helvede. Besøget var nu udmærket, ogsaa fra Byen kom alle, der kunde — vel nærmest paa Grund af den særlige Højtidelighed, der skulde finde Sted. Men da en hel Del af Tilhørerne ikke havde hørt de andre Prædikener om de evige Sandheder, blev de heller ikke grebet af denne alvorlige Prædiken.

Efter denne Prædiken plejer vi her i Spanien at udstille Sakramentet paa Alteret midt i et Hav af Lys, der er kunstfuldt fordelte fra øverst til nederst. Jeg havde selv i Dagens Løb ordnet de mere end 200 Lys, Folk havde ofret, i Form af et gothisk Monument. Da P. Romero, min unge Medarbejder, endnu aldrig havde holdt den højtidelige Afbigt og heller ikke i en Skynding kunde have forberedt sig dertil, maatte jeg til Trods for min Hæshed bestige Prædikestolen og begyndte med uforstaaelig Røst at forberede Folket, som knælede foran det udstillede h. Sakrament, til den forestaaende højtidelige Afbigt. Men pludselig ser jeg alle Tilhørerne rejse sig, ligesom for at se noget mærkeligt paa Alteret. Jeg blev bange og tænkte, at den Onde nu atter var paa Spil. Jeg saa hen paa Alteret, om der ikke var Ild i det. Men skønt Dørene var aabne, og der hørtes en meget stærk Blæst uden for, brændte Lysene dog ganske roligt. Jeg bød Tilhørerne knæle ned, hvad de ogsaa med den største Ærbødighed gjorde. Men i det samme raabte en seks Aars Pige helt i Baggrunden ved Kirkedøren med sin barnlige Stemme: »Jeg vil se Barnet!« Jeg bød hende straks tie stille, og hun adlød. Men jeg — før aldeles hæs — var pludselig helbredet for min Hæshed, og min Stemme lød kraftigere end nogen Sinde før eller senere i hele mit Liv, og jeg syntes, det var, som om nogen dikterede mig, hvad jeg skulde sige, saa jeg ikke sagde, hvad jeg ellers plejer at sige ved samme Lejlighed, men noget helt nyt, som jeg aldrig havde tænkt paa at sige, idet jeg begyndte med Profeten Isaias' Ord: »Jeg udbredte mine Hænder hele Dagen til et vantro og genstridigt Folk« (Is. 65,2). Da jeg udlagde disse Ord, var det, at den lille Pige raabte: »Jeg vil se Barnet!«

Men hvad var der sket paa Alteret? Som det ogsaa

senere fremgik af den biskoppelige Undersøgelse, saa man i samme Øjeblik, som jeg fortolkede Profetens Ord, et saare smukt Barneansigt ligesom gaa frem af den h. Hostie i Monstransen, derefter viste Barnets hele Hoved sig med gyldent Haar, og saa dets Hænder, udstrakte mod Folket og med blodige Saar i begge Haandfladerne, derpaa dets aabne Bryst saaledes, at man saa det gennemstukne Hjerte, og endelig hele Legemet, klædt i fin, hvid Kjole indtil Fødderne, der ogsaa har Saar. Kjolen var besat med violette Blomster og violette Sømme. En overjordisk Glans, der udgik fra Barnets Skikkelse, fyldte hele Kirken, men flød ikke sammen med den naturlige Virkning af de 200 Lys. Skønt Barneskikkelsen var ganske tydelig og afgrænset til alle Sider, var den dog ligesom gennemsigtig, saa man kunde skelne Monstransens Omrids bag ved Barnet. Men lad os følge Begivenhedens Gang.

Efter den Ritus, vi bruger ved vore Missioner i Spanien ved denne Højtidelighed, sluttede jeg Forberedelsen til Afbigten med, at jeg først selv gik i Forbøn for Folket. Derefter bad jeg Sognepræsten, der knælede foran Alteret, rejse sig og gøre Afbigt for Folkets Synder. Han bad Herren om Tilgivelse for sine egne og Folkets Synder. Derpaa kaldte jeg paa Børnene, der havde modtaget den h. Kommunion om Morgenens, og bød dem rejse sig og med udstrakte Arme gøre Afbigt for deres Forældres og Søskenes Synder. Dette sker paa den Maade, at Missionæren lægger dem Ordene paa Tungen. Derefter bød jeg alle de tilstedeværende staa op og rettede enkelte Spørgsmaal til dem angaaende alle Guds og Kirkens Bud, om de var rede til fra nu af trofast at overholde dem, hvorpaa jeg lod dem knæle ned og opvække fuldkommen Anger.

Under alt dette skete nu hin Aften, den 20. April 1903, følgende: Sognepræsten saa først Jesusbarnet, efter at han havde gjort Afbigt for sig selv og Folket. Han blev saa overvældet af det underfulde Syn, at han derefter ikke blot knælede ned, men lagde sig helt ned med Ansigtet paa Jorden. De fleste Børn havde set Barnet fra Begyndelsen af, men blev i den Grad henrykte, at de ikke kunde sige de Ord, jeg lagde dem paa Tungen under deres Afbigt, men frembragte, medens de holdt deres Arme opløftede,

kun nogle uarticulerede, klagende Lyde. Hele Folket var dybt grebet og opløst i Taarer, men svarede saare godt paa mine Spørgsmaal. Efter at saa Folket havde opvakt fuldkommen Anger, bad jeg Sognepræsten give Velsignelsen med Monstransen. I dette Øjeblik forsvandt Jesusbarnet, men den overnaturlige Glans blev ved at overstraale Lysene paa Alteret. Men da Sognepræsten skulde tage den h. Hostie ud af Monstransen og lægge den i den saakaldte Pyxis, vovede han ikke at røre ved den, og saa skete det vidunderlige, at Hostien af sig selv løftedes ca. 50 cm i Vejret og svævede ned i det hellige Kar. Sognepræsten var saa forskrækket, at han efter at have lukket Tabernaklet mere styrtede end gik ind i Sakristiet. Jeg bød saa de troende gaa hjem, men da de ikke turde vende Tabernaklet Ryggen, gik de baglænds ud af Kirken. Synet af det guddommelige Barn havde varet henved en halv Time.«

(Sluttes).

Ved P. G. Schmiderer.

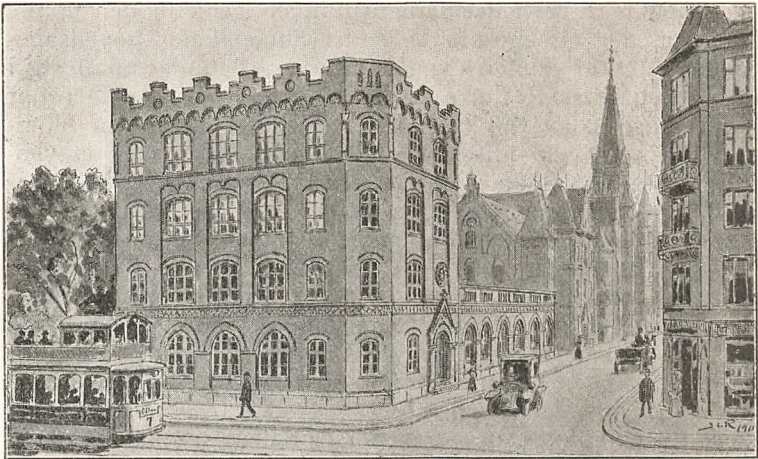
St. Knuds Skoles Nybygning.

Mandag den 28de (og Tirsdag den 29de) April afholdt St. Knuds Skole i Stenosgade — som meddelt i Ugebladet Nr. 18 — en vellykket Aabningshøjtidelighed i Anledning af Fuldendelsen af den nye Skolebygning. Ved nærværende skal der da bydes Ugebladets Læsere Lejlighed til et kort Rundskue i denne paa interessante og moderne Indretninger saa rige Bygning.

St. Knuds Skole havde allerede i en Aarrække lidt under en følelig Pladsmangel. Især efter at Skolen i Aaret 1909 havde ansøgt om og faaet Eksamensret som Mellem- og Realskole, og Elevernes Antal derved med hvert Aar var steget, havde man set sig nødt til at indrette flere Lokaler i den gamle Skolebygning's Tagetage som Skoleværelser. Men da disse Rum var forholdsvis smaa og altfor lavloftede, maatte man selvfølgelig for Alvor tænke paa en større Udvidelse af selve Skolebygningen. Nu kunde man jo have føjet en eller to Etager til oven paa den hidtidige Skolefløj; men dette vilde have forhindret Skolen i at benytte mindst Halvdelen af de nu allerede for smaa Lokaler og saaledes medført en Standsning af Sko-

lens Arbejde i mindst 1 Aar. Af ny Byggegrund havde Skolen ikke andet til sin Raadighed end den udmærkede og for Resten uundværlige Legeplads ud mod Gl. Kongevej. Her var altsaa gode Raad dyre. Alligevel fandt man paa en Udvej, ad hvilken det blev muligt ikke blot at udnytte hele den gamle Legeplads paa den bedst mulige Maade, men at vinde et næsten lige saa stort, ja paa en Maade et endnu større Areal til en ny.

Efter at det var afgjort, hvad og hvorledes der skulde bygges, blev Tegningernes tekniske Udførelse og Ledelsen af hele Byggeforetagendet lagt i Hænderne paa den af den katholske Menighed paa flere Steder fortjente Arkitekt Emil Jørgensen, Raadhusets og Bispebjergs dygtige Konduktør. Det var ikke ganske let at faa den fornødne Til-

St. Knuds Skole set fra Nordvest.

ladelse til at opføre den paatænkte og i flere Henseender fra den gængse Fremgangsmaade afvigende Bygning. Men ved Arkitektens kloge Benyttelse af Lovens Indrømmelser og ved de paagældende Myndigheders Imødekommenhed lykkedes det dog at overvinde alle Vanskeligheder, saa at man efter Afslutningen af Skoleaaret i Juli 1911 straks kunde tage fat paa Arbejdet. Med en vis Beklagelse saa man de smukke Træer falde, der hidtil havde været en Pryd for Legepladsen. Men Smerten over at miste dette Gode blev snart opvejet af Glæden over det rask fremadskridende Jord- og Murerarbejde, som lededes af vor velkendte Murermester Viggo Günther.

Alt syntes saaledes at skulle gaa herligt, og man drømte allerede om en snarlig Indvielse, da pludselig den 13. Novbr. 1911 hele Byggevirksomheden gik i Staa som Følge

af den beklagelige Jord- og Betonarbejderstrejke, som varede i fulde 4 Maaneder. I al den Tid blev der ikke lagt en eneste ny Sten paa Murene, der ellers allerede var naaet op til første Sals Højde. Men Striden udbrød netop i det Øjeblik, da alt var beredt til Støbning af Etageadskillelserne, der i hele Nybygningen er fremstillet af Jernbeton (Murermester Carl Schiøtz). Oven i Købet blev nu de ubeskyttede Grundmure i den meget regnfulde Vintertid helt gennemvædet af Fugtighed og led ikke saa lidt Overlast i Januar og Februar Maanedes lange og strenge Frostperiode.

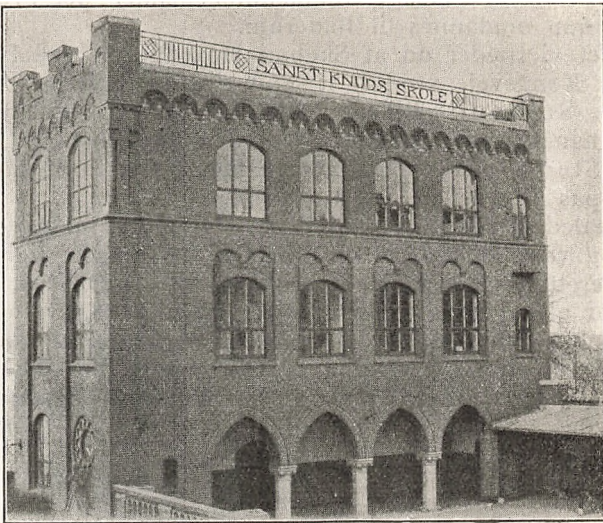
Endelig, den 9. Marts 1912, St. Josefs Fest, ophørte Striden, og nu blev Arbejdet med mange smaa og store Standsninger eller Forsinkelser i Løbet af Aaret 1912 ført sin Fuldendelse i Møde.

Naar man betræder Skolebygningen gennem den gamle Indgang, der nu ligesom de ældre Skolelokaler hovedsagelig benyttes af Skolens yngste Klasser, befinder man sig i en stor, flisebelagt Entré, hvor en stor Kristusstatue (efter Thorvaldsen), en Gave af Moder Birgitte, ud fra en blomstersmykket Niche hilser de indtrædende Børn med et venligt: »Lad de smaa komme til mig.« Fra Entreen fører en lang Korridor forbi tre store, lyse Klasseværelser, der ligger ud mod Stenosgade, medens man over nogle brede Terrazzotrin stiger ned i den stilfulde, høje og lyse Festsal med bred Balkon i den ene og en stor fast Scene i den anden Ende. Denne Sal er maaske enestaaende i sin Art. Den har ikke et eneste Vindue til Siden, undtagen dem, der ligger i Scenerummet ud mod Gl. Kongevej, men fyldes alligevel af straalende Dagslys ved 24 næsten 1 m² store Lysaabninger, der er anbragt i Salens smukke kassetterede Loft. Fire brede Ventilationskanaler, der er konstrueret ind i Loftets svære Betondragere, skaffer frisk og god Luft, medens en velarrangeret elektrisk Loftsbelysning ved Aftenfestligheder udgyder et smukt Skær over Forsamlingen. Salen har i Forbindelse med den som Sidegalleri anvendelige Korridor omtrent 400 Siddepladser og kan med Lethed rumme over 500 Mennesker.

Vi forlader Salen ad en bred Trappe ved Prosceniet og stiger op ad den solide Stentrappe, der ligger mellem Scenen og et Hjørneværelse. Idet vi aabner Dobbeldøren paa første Sal, befinder vi os til vor store Overraskelse midt i en stenbelagt Søjlehal, ud for hvilken en stor, asfalteret Legeplads med et Egetræs Halvtag og Siddebænke langs hele den ene Side breder sig — »den mærkeligste blandt de mange mærkelige Ting, som denne Skolebygning rummer« (*Politiken*). For Enden af Legepladsen, hvor denne støder til den gamle Bygning, findes en automatisk

Drikkevandsbrønd og en Toiletbygning, begge indrettede paa den mest hygiejniske Maade, som tænkes kan. Her ligger ogsaa, saa centralt som muligt, Skolens Kontor og Lærerværelset, hvorfra man har et Udblik over hele Legepladsen.

Paa den nordlige Del af denne luftige og fra Gadestøjen helt isolerede Legeplads er Bygningen ført op indtil 3. Sals Højde og indeholder dels flere store Klasseværelser, dels særlige Lokaler til Tegne-, Naturhistorie- og Fysikundervisning. Medens i Tegnestuen hver Elev har sit eget efter Størrelse og Behov indstillelige Tegnebord, er Bænkene i Naturhistorie- og Fysikværelset ordnet i opadstigende

Legepladsen paa Taget.

Trin foran en stor Eksperimenterdisk, der er forsynet med Vand- og Gashaner samt elektrisk Strømtilførsel.

Rundt om i de store og ved brede Vinduer fra to Sider oplyste Lokaler findes Skolens Samlinger anbragt i Glasskabe samt i et tilstødende Laboratorium. Over Disken i Fysiklokalet er Væggen indrettet til at optage Lysbilleder fra et Projektionsapparat. Til Anskaffelse af Undervisningsmidler og Udsmykning af Skolen med passende Vægprydelser har Murermester V. Günther skænket Skolen en betydelig Pengesum.

Stiger vi endnu højere til Vejrs ad denne bekvemme og næsten helt lydløse Linoltrappe, lander vi helt uventet atter paa en asfalteret Plads, det er det flade Tag øverst oppe imellem mægtige Murtinder, gennem hvis Skaar man nyder en henrivende Udsigt over Søerne og hen over Byens

Voldkvarterer helt ud til Frihavnen. Her oppe agtes med Tiden anlagt en lille botanisk Skolehave med skyggefulde Løvgange og Fuglereder m. m. Her ser vi ogsaa baade Raadhus- og Banegaardsuret, der minder os om, at Klokken er bleven mange. Vi skynder os ned fra »Taget«, og inden vi ad den store nye Portal forlader Skolen, stiger vi et Øjeblik ned i Kælderen, hvor Skolens Varmecentrum, en eneste forbavsende lille Strebelkedel, findes. Centralvarmeanlægget er udført af Ingeniør C. C. Ejnersen og det elektriske Lys indlagt af Installatør Aage Jacobsen. I Kælderetagen findes endvidere store Oplagsrum for Skole- og Gymnastikapparater samt, i Forbindelse med Gymnastiksalen, et terrazzobelagt Omklædningslokale, der eventuelt senere kan omdannes til Baderum.

Idet vi træder ud af Skolens Hovedportal ved Hjørnet af Gl. Kongevej, sender vi endnu en Hilsen op til det smukke St. Knuds Billede i Mosaik, som Søskendene Hoffmann har skænket Skolen, og til den fine Buste af Nikolaus Steno, der nu langt om længe har faaet sin rette Plads paa Hjørnet af Stenosgade.

Saaledes kan vor katholske Menighed nu glæde sig over og være stolt af at eje, foruden et fuldstændigt eksamensberettiget Gymnasium med Kostskole i Ordrup, ogsaa en efter alle Tidens tekniske og hygiejniske Krav indrettet Realskole. Nu har de katholske Forældre al ønskelig Garanti for en Undervisning og Opdragelse, der ikke staar tilbage for den, som Byens andre Skoler af lignende Art kan byde.

—Bw.

Rædselsherredømmet i Portugal.

Om Forholdene i det ulykkelige Portugal giver *Catholic Times* af 4. April 1913 følgende, desværre vistnok ikke overdrevne Beretning:

»Jeg skriver dette Brev i Lissabon paa en hedensk Paa-skedag, hedensk undtagen i nogle faa Kirker, hvor de troende har samlet sig, der har Mod til at udsætte sig for de Rædsler, som rammer alle, der vover at trodse den antireligiøse Regering. Hvis jeg sendte Brevet af Sted fra et Posthus her, vilde Følgen blive, at det aldrig naaede Dem, thi der er streng Censur baade med Tryksager og Breve; det kan derfor maaske vare lange Tider, før Brevet

kommer til Dem. Naar jeg skriver dette, er det for at bede Dem gøre, hvad De kan, for at henvende alle Kristnes Opmærksomhed paa den frygtelige Skæbne, som har ramt saa mange Præster under den republikanske Regering. Jeg vil ikke prøve paa at fortælle om alle de Lægfolk, baade Mænd og Kvinder og af alle Stænder, der har været i Fængsel i lang Tid, uden Lov og Dom, uden Haab og i mange Tilfælde uden Anelse om, hvad de er anklaget for — men jeg vil skrive om de Præster, som jeg med egne Øjne har set i de forfærdeligste Omgivelser. De er blevet revet bort fra deres Kirke, berøvet alle Tegn paa deres høje Værdighed og kastet i Fængsler, hvor der kun findes lige det allernødvendigste til Livets Ophold, men hvor intet religiøst Tegn er tilladt, og hvor de maa blive uden engang at turde haabe paa en Undersøgelse.

Jeg husker fra et Fængsel en ærværdig Mand; han var udmagret, uplejet og klædt i Pjalter; men man saa klart af hans Ansigt, at han var en Martyr for Gud. Han vidste ikke, hvorfor han var i Fængsel, men kun, at han var kommet der sammen med en Skare Lægfolk, der var lige saa uskyldige som han, og hvis Tilstand var lige saa fortvivlet som hans. De vidste, at hvis deres Sag nogensinde kom for en Domstol, vilde Følgen deraf for dem kun blive et forfærdeligt Fængsel i nogle Aar og derpaa Deportation til de endnu forfærdeligere portugisiske Kolonier. En anden Præst stod med flere andre Fanger i en mørk Gang ved en Celle, som selv ved højlys Dag maatte oplyses ved en Olielampe; derinde laa en ung Adelsmand fra den svundne Tid; han var meget syg og netop faldet i Afmagt. Præstens Guldbryller tiltrak sig min Opmærksomhed, og da jeg spurgte, hvem han var, fik jeg at vide, at han havde været Kannik ved en bekendt Domkirke, var blevet fængslet og nu i to Aar havde ventet paa sin Dom. Jeg spurgte en anden Præst, hvis Tilstand var over al Beskrivelse sørgelig, om der var mange Præster blandt de 800 politiske Fanger, der var for Øjeblikket, og fik til Svar: »Vi er mange — Gud alene ved hvor mange — og det er en Kendsgerning, at Præsterne aldrig bliver frikendt, hvis de bliver ført for en Domstol.«

Der er intet Spor af Religion i noget Fængsel mere, ingen Kapeller, ingen Fængselspræster. Kirkerne bliver lukket den ene efter den anden, Korsene paa Kirkegaardene bliver omstyrtet, Nonners Grave vanhelliget, alle Genstande, der har været brugt til Fromhedsøvelser — ja selv Altrenes Tabernakler, — kan købes for næsten intet hos Marskandisere og Pantelaanere, og de faa Præster, der endnu er frie, bliver forhaanet og overfaldet, naar de viser sig paa Gaden.

Ansaret for denne frygtelige Tingenes Tilstand hviler paa Carbonarierne, det mægtige, hemmelige Selskab, hvis Medlemmer højtidelig forpligter sig til at dræbe alle, der sætter sig op mod dem. Man kan ikke forestille sig deres Grusomhed og deres fuldkomne Mangel paa Moral. De kender ingen Medlidenhed med Kvinder og Børn, og de forsvarsløse Præster og Ordenssøstre bliver af dem behandlet paa en Maade, der ikke vilde være bleven taalt i den mest barbariske Tidsalder. Disse Djævlé — de er 32000 i Tallet og har utallige Spioner — har mod alle menneskelige og guddommelige Love Magten ved de Krigsretter, som de anklagede, der i det hele taget naar saa vidt, bliver stillet for. Hvis det mod Forventning og trods alle falske Vidner lader til, at Dommen vil falde ud til Gunst for den anklagede, bliver Dommerne truet paa Livet — en Trusel, som vil blive udført inden en Time, hvis Udfaldet ikke bliver, som Carbonarierne vil det. Dette forandrer straks Sagens Gang, den anklagede bliver erklæret »skyldig« og dømt til 6 Aars Fængsel — og derefter 10-12 Aars Liv i Kolonierne. Men — det var jo min Hensigt kun at fortælle om de Præster, der saa at sige bliver dræbt Tomme for Tomme i skrækelige Fængselsceller, uden at der løfter sig een Stemme til Forsvar for dem. Jeg vil gengive, hvad en af disse Præster fortalte mig. Han blev sammen med sin Nevø arresteret en Morgen Kl. 6 i Præstegaarden, blev fri igen, men kort Tid efter paa ny arresteret og er nu Fange i et overfyldt Fængsel. Det følgende er fortalt med hans egne Ord: »Jeg spurgte dem, der fængslede os, om de havde nogen Arrestordre. Spørgsmaalet forvirrede dem lidt, og de stak Hænderne i Lommen, som om de søgte efter noget. Da jeg indsaa, at Modstand var unyttig, sagde jeg, at jeg vilde følge med, men spurgte tillige, om jeg ikke maatte betale en Vogn til »Governo Civil«, for at vi kunde undgaa Forhaanelser og Mishandlinger undervejs. Det fik jeg imidlertid ikke Lov til, idet de sagde, at ingen vilde gøre os noget, hvad der dog langt fra var sandt.

Min Nevø og jeg blev ført af Sted til »Governo Civil«, hver af 2 Carbonarier — med den sædvanlige Eskorte af unge Fyre og Gadedrenge. Min Nevø gik en halv Snes Skridt foran mig, og Optoget var et velkomment Skuespil for de Arbejdere, som i den tidlige Morgentime gik til deres Gerning; de betragtede os, naar vi gik forbi dem, som om vi var farlige sammensvorne, men alligevel hverken fornærmede eller angreb de os. — Denne Gang var meget ydmygende for os, og vi følte os som store Forbrydere; men da ingen rørte os, var det ikke svært at udholde, og jeg tænkte paa Christus, som havde lidt uendelig meget mere i Jerusalems Gader. Da vi kom ind i —gaden,

rejste en Mand i en Sporvogn sig og raabte som en gal: »Slaa dem ned! Slaa dem ned!« Men det var dog først i næste Gade, at vor virkelige Smertengang begyndte. Den Carbonario, som gik paa højre Side af min Nevø, trak ham hen til sig og begyndte at slaa løs paa ham, og det var Signalet for de omkringstaaende til at overfalde ham med Slag og Spark. Han styrtede til Jorden, men de blev ved at slaa ham ubarmhertigt. Det var frygteligt for mig at være Vidne til denne fejge Raahed uden at kunne hjælpe ham. Omtrent samtidig raabte saa den ene af mine Vogtere: »Leve Republiken!«, og da jeg ikke raabte med, overfaldt Skaren mig, slog mig i Hovedet, sparkede mig, og en ramte min højre Kind, saa Blodet flød. De to Carbonarier, som bevogtede mig, slog mig ikke, men de lod de andre gøre det uden at sige noget dertil, skønt jeg er overbevist om, at de let kunde hindret det. Jeg bad flere Gange den Carbonario, der gik ved Siden af mig, om at tale til de unge Mænd og faa dem til at holde op med deres Raahed; men han lod dem rolig blive ved. Ikke en Sjæl kom os til Hjælp — overalt saa vi kun truende Ansigter.

Endelig naede vi »Governo Civil«, og der hørte vi de Anklager, som Carbonarierne rettede mod os: 1) Jeg havde gerne villet leje en stor Have. 2) Jeg havde deltaget i et Ligtog til Fods, skønt der stod en Vogn til min Raadighed. 3) Jeg havde sagt, at de Præster, som modtog Pension, vilde blive ekskommuniceret. Hvis saadanne Anklager var nok til at dømme Folk paa, hvem kunde saa gaa fri? — Vi blev saa anbragt hver i sin Celle — Klokken var da 7 om Morgen — og blev fri igen Kl. 3 uden videre Omsvøb; men den 22nde Juli blev min Nevø og jeg stævnet til at afgive Erklæringer om en Beskyldning, som en af de Carbonarier, der havde arresteret os, var fremkommet med, og som gik ud paa, at vi havde taget Del i en Sammensværgelse, havde faaet andre til at være med deri og havde raabt: »Leve Kongedømmet!«, lige før vi blev fængslet. Siden blev andre falske Beskyldninger føjet til de oprindelige, og angaaende dem blev vi forhørt i 2det Cavalleriregiments Kaserne ved Belem.«

Kan kristne Lande ingen Hjælp bringe disse Martyrer? Skal de vansmægte i deres Fangehuller, uden at nogen forsvarer dem?« — — — — —

Siden ovenstaaende blev skreven, er der i England opstaaet en stærk offentlig Mening til Gunst for de ulykkelige Fanger, hvilken Magthaverne i Portugal vistnok kommer til at tage noget Hensyn til, da Landets politiske Prestige i ikke ringe Grad er afhængigt af dets venlige Forhold til England.

Davids Salmer.

3 metrisk Fordanskning ved Johs. Frederiksen.

I.

1. Den er salig først og sidst,
som er døv for Ondskabets List,
holder fra dens Sti sin fod,
ingen Rod
lader den med syndig Dvælen
staa i Sjælen.

3. Frugt han bærer yndefuld,
plyndres ej af Dintrens Kuld';
i sin Id og i sin Agt
uforsagt
ser hans Glædens Bolig bygges —
alt ham lykkes.

2. Granske skal han Dag og Nat
i Guds Ord som Hjertets Skat;
af dets Dybder øser han
Livsens Vand
som et Træ, der vokser stille
ved en Kilde.

4. Krank er Syndens Lykke, som
Støvet, Vinden hvirvler om;
stum den maa for Dommens Gru
staa med Blu,
se sit Spor i Tider korte
blive borte.

II.

1. De store og stærke de stævne til
Raad,
saa stolte de stime og støje,
og folkene kimsse i dristelig Daad
ad Himmerigs Gud i det høje.

4. Saa lød jo hans Tale: „At du er
min Søn
fra Evighed, det skal de sande,
som Arvelod eje du skal paa din Bøn
al Jorderigs Slægter og Lande.

2 „Hæant lade vi om, hvad han
mægtig befol,
hans Aag af vor Nakke vi slænge!“
Da smilede Gud paa sin Konninge-
stol
og gav sin Retfærdighed Gænge.

5. Jeg giver dig Spiret til folkenes
Røgt,
som Skaar de din Vej skulde kranse.“
Saa kom da, 3 Konger, til Kundskab
og Kløgt,
3 mægtige, lær dog at sanse.

3. De vaanded sig under hans Dre-
des Ris,
hans Harmes fortærende Brynde.
Men mig har han kaaret — til al
hans Pris
fra Sion som Drot at forkynde.

6. Tjen Herren i Bæven og pris
ham i Frygt,
grib Tugten til Stjold mod hans Pile.
Thi den, som sit Haab paa Gud Her-
ren har bygt —
til ham vil han mildelig smile.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. Mandag den 21. April afholdt St. Josefs Gilde sit aarlige Generalmøde. Dette blev saa at sige en Mærkedag for Gildet, da der atter efter 10 Aars Forløb blev optaget nye Brødre, og det ikke mindre end seks. Denne Fremgang maa vist væsentlig skyldes de reviderede Love, som traadte i Kraft den 1. April 1913. Naar man læser disse Love, indser man hurtigt, at det er en Forening, som alle katholske Mænd burde være i; tillige har Biskoppen udtalt, det er den bedste Forening, der eksisterer indenfor den katholske Kirke. St. Josefs Gilde yder nemlig Hjælp i Tilfælde af Arbejdsløshed eller Sygdom samt Begravelseshjælp. Efter at have været Medlem i 10 Aar er man desuden *kontingentfri*. — Se nærmere Annoncen i dette Nummer.

— Fredagen den 2. Maj afholdtes Generalforsamling i *Unio*. Af den aflagte Beretning fremgik det, at Vintersæsonen var forløbet paa vanlig, fornøjelig Vis. Foruden de almindelige Medlemsmøder med Foredrag, Oplæsning, Musik og af og til en lille Dans var der afholdt 3 større Festligheder, nemlig Stiftelsesfesten, der var bleven fejret paa den traditionelle Maade med Festmaaltid. Underholdning og Dans, Julefesten, hvori saa at sige samtlige Medlemmers Børn deltog og morede sig fortræffeligt, og Fastelavnensfesten, der i Aar havde formet sig som et Kostumebal. — Ved Bestyrelsesvalgene genvalgtes d'Herrer Herm. Hoffmann, Chr. Henrichsen, Jul. May og J. Brix-Hansen, henholdsvis som Formand, Næstformand, Kasserer og Sekretær, medens Bestyrelsen iøvrigt kom til at bestaa af d'Herrer Hof-Forgylder Weber, W. Monnet, Leo Jensen, Jos. Nielsen, A. Husson og B. Noetzell. — Formanden omtalte den fra anden Side undfangede Plan om en katholsk Fællestur til Roskilde paa Valdemarsdagen, den 15. Juni. Flere Talere ytrede Sympathi for Tanken, og en foretagen Afstemning gav til Resultat, at Forsamlingen enstemmig opfordrede Bestyrelsen til at yde sin Medvirkning til Planens Udførelse.

— Tirsdag d. 29. April afholdtes Valg til *St. Ansgars Menigheds Forstanderskab*. Efter Tur fratraadte Fabrikant Herm. Hoffmann som Forstander og Kandidat J. L. M. Hoffmann som Repræsentant (begge valgte $\frac{28}{4}$ 1907). Desuden havde Konsul A. Hitzinger paa Grund af længere Fraværelse i Udlandet bedt sig fritaget for sit Mandat som Forstander, ligesom Kandidat H. Kejser havde opgivet sin Stilling som Repræsentant, da han var bleven Kirkeforstander i det nye St. Andreas Sogn i Ordrup. Da de

to sidstnævnte Herrer endnu havde fire Aar af deres Funktionsperiode tilbage (valgte $\frac{12}{5}$ 1911), skulde deres Efterfølgere altsaa kun vælges paa fire Aar. Endvidere fra traadte Assistent *L. A. Nielsen* og Kontorchef *A. H. Wulff* som Revisorer og Grosserer *C. B. Lohrer* som Suppleant for Revisorerne (alle valgte $\frac{12}{5}$ 1911 paa to Aar). Af de 84 stemmeberettigede Medlemmer havde 21 givet Møde. Sognepræsten, Pastor *Braun*, aabnede Mødet med Bøn og fastslog Valgets lovlige Indvarsling. Dernæst oplæste han en Skrivelse, i hvilken 5 valgberettigede Mænd i Sognet indstillede de to udenfor Sognet boende Herrer, Fabrikant *Herm. Hoffmann* og Kandidat *J. L. M. Hoffmann*, til Valg. Til Forstander paa 6 Aar blev genvalgt Fabrikant *Herm. Hoffmann* og til Repræsentant for samme Tidsrum nyvalgtes kgl. Hofforgylder *F. E. Weber*, til Forstander paa 4 Aar nyvalgtes Kandidat *J. L. M. Hoffmann* og til Repræsentant ligeledes paa 4 Aar Kontorchef *Chr. Henrichsen*. Til Revisorer genvalgtes Assistent *L. A. Nielsen* og Kontorchef *A. H. Wulff*, og til Suppleant for Revisorerne Grosserer *C. B. Lohrer*. Paa Forespørgsel erklærede samtlige Herrer sig villige til at modtage de paa dem faldne Valg, hvorpaa Formanden med anerkendende Ord mindedes den fra trædende Forstander, Konsul *Hitzingers* mangeaarige og dygtige Arbejde, særlig for Kirkeskolerne. Mødet sluttedes derefter med Bøn. Valget blev under 5. Maj stadfæstet af Hs. Højærverdighed Biskoppen.

Norge. Pastor *Wang*, som den 26. (ikke 27.) April afgik ved Døden, blev under stor Deltagelse begravet fra St. Olafs Kirke i Christiania Fredag den 2. Maj. Pastor *Offerdahl* holdt Mindetalen over den bortkaldte, udmærkede Præst og sagde i Følge *St. Olaf* overordentlig kønt: »Den afdøde Herrens Tjener havde forkyndt Guds Ord i dets hele Fylde: Troens Ord uden Afkortning, Budenes Ord uden Personsanseelse og Naadens Ord uden Indskrænkning.« Samtidig med Begravelsen i Christiania holdtes en Mindegudstjeneste i Pastor *Wangs* gamle Sognekirke i Bergen, ved hvilken Lejlighed Biskop *Fallize*, der var til Stede i Anledning af Visitats, holdt Mindetalen over den afdøde.

Frankrig. At Jubilæet for *Ozanam* er fejret med særlig Begejstring i hans Fædreland, kan ikke forundre nogen. Den Hellige Fader sendte endog som sin Repræsentant en særlig Legat, Kardinal *Vincent's Vannutelli*, til hvem han ved Afrejsen rettede følgende Skrivelse:

»Ærværdige Broder, Hilsen og Apostolisk Velsignelse!

Det er kommen til Vor Kundskab, at den h. *Vincent's* af Pauls Forening i den nærmeste Fremtid i Anledning af Hundredeaarsdagen for *Frederik Ozanams* Fødsel agter at fejre denne fremragende Mands Minde ved en særlig Festlighed. Vi godkender fuldtud

denne Plan og bidrager gerne til, at disse Festligheder bliver yderligere øget ved Vor Deltagelse. I Sandhed, Vi finder det ikke blot retfærdigt, at Navnet paa den Mand, der helt har ofret sit — desværre alt for korte — Liv for ved sine Skrifter og Bedrifter at kaste Lys over den katholske Tros heldbringende Virkning, har opnaaet en Hædersplads blandt de mest fremragende Videnskabsmænd, men vi vil ogsaa benytte Lejligheden, der tilbyder sig, til atter at udtrykke, hvor overordentlig højt Vi værdsætter Konferensernes Værk, hvis fornemste Grundlægger denne Mand med Rette gælder for at være. Hvor maa man ikke forbausnes over, i hvor kort Tid og til hvor stor Gavn for alle denne Forening har udbredt sig, denne Forening, som udelukkende har viet sig til den kristelige Næstekærlighed, og som saa træffende roser sig af den h. Vincents af Pauls Navn og Beskyttelse. Næppe havde Vor kære Ozanam i Fællesskab med nogle Kammerater, der var besjælede af den samme Aand og Nidkærhed, udstrøet den gode Sæd, før Foreningen skød dybe Rødder og hurtigere end ventet voksede op til et stort Træ, som udstrakte sine tætte Grene til alle Sider; en Frødhed, der svarer saa meget til den franske Nations Aand, som denne virksomere end nogen anden fremmer alle Foretagender, hvorved Religionen fremmes. Nu om Stunder er Konferensernes over den hele Jord udbredte Indretning af største Gavn, ikke blot for de talrige fattige, som derigennem modtager virksom Hjælp baade for det del timelige og for det evige Liv, men ogsaa for Medlemmerne selv, som ved de forskellige Gerninger i den kristelige Næstekærligheds Tjeneste meget formaalstjenlig forberedes til enhver Art af Hellighed.

Disse Overvejelser giver mere end tilstrækkelig Grund til at tage Del i de Festligheder, som er under Forberedelse, og til at fremkalde det Ønske, at de Eresbevisninger, hvormed en saa fortjenstfuld Mand hædres, maatte udbrede Kendskab og Kærlighed til hans Værk blandt Menneskene. Sandelig, i det store Virvar, der er en Frugt af de falske Lærdomme og tøjleløse Sæder, vilde det være en overmaade gavnlig Beslutning, hvorved det borgerlige Samfunds Vel kunde fremmes, dersom alle, der ønsker at indføre kristelig Disciplin, vilde vælge Ozanam til deres Mester og Fører. Desuden maa man bede til Gud om stedse voksende Udbredelse af den h. Vincents af Pauls Forening, for at denne kan udvide sit velsignelsesrige Arbejde, som den skylder sin Stifter, indtil de fjerneste Kyster.

Endvidere vil vi, at en Stedfortræder skal tolke disse Vort Hjertes Følelser ved det Møde, der vil blive afholdt af Konferensernes delegerede hos Generalraadet i Paris. Vi kender ingen anden, der bedre vilde egne sig til dette Hverv, end den Kardinal af den h. romerske Kirke, som allerede i tyve Aar har været Foreningens Protektor ved den Apostoliske Stol, har deltaget i dens Arbejder og ydet dens Foretagender virksom Understøttelse.

Derfor er det ogsaa dig, ærværdige Broder, hvem Vi udsender som Vor Legat, der i denne Forsamling paa Vore Vegne skal udtrykke de Følelser, vi tilkendegiver i nærværende Skrivelse. Du skal ogsaa som Pant paa de himmelske Naadegaver overbringe den Apostoliske Velsignelse til Generalraadet, til de øvrige Deltagere i Mødet samt til alle dem, hvem den h. Vincents af Pauls Forening enten tæller blandt sine Medlemmer eller understøtter som fattige; endvidere til alle fremragende Mænd, baade gejstlige og Lægfolk, som paa nogen Maade har bidraget til Festlighedens Forøgelse. Og denne Velsignelse lyser Vi ogsaa af Vort hele Hjerte over dig, ærværdige Broder.

Over en Uge blev Kardinalen i Paris, og han besøgte

en Mængde katholske Institutioner og talte med adskillige indflydelsesrige Katholikker. Han betonedede flere Gange, at hans Ophold var uden nogetsomhelst politisk Formaal, og den franske Regering tog heller ikke mindste Notits af den pavelige Legats Nærværelse — en mærkelig Kontrast til en anden Legats Besøg omtrent samtidig paa Malta. Kardinalens største Glæde var, at han blev Vidne til den umiskendelige aandelige Genfødselse, der er ved at finde Sted; i saa Henseende var hans Besøg i Hovedkontoret for »Ungdommens katholske Forbund«, der tæller 120.000 Medlemmer, af afgørende Betydning. Ved nogle Lejligheder, som udenfor Notre-Dame og Montmartre-Kirkerne, hilstes Kardinalen, hvis høje Skikkelse og elskværdige Væsen gjorde det bedste Indtryk, med Begejstring af en stor Folkemasse.

— Tilstrømningen til *Lourdes* har i dette Foraar været overordentlig stor. Under 7. Maj skriver en Landsmand følgende fornøjelige Ord til Ugebladet fra det berømte Valfartssted: »Nu har jeg lige oplevet, hvad man stadig haaber paa, men alligevel ikke rettør vente, her er virkelig sket et Mirakel. Jeg havde lige overværet de belgiske Pilegrimmes Højmesse i Rosenkranskirken og var gaaet ned til Grotten, da jeg baade ser og hører en stor Menneskemængde komme; snart efter lyder *Magnificat*, og midt i Mængden sidder en Søster med en Dame ved Siden, medens to Sygebærere staar ved Siden og holder op i Vejret, den ene Staalbenskiner og den anden et mægtigt Bryst- og Hoved-Korset. Da Sangen var til Ende, traadte en Præst op paa Talerstolen og forklarede kort — »for at tilfredsstille den berettigede Nysgerrighed« — hvad der var sket. Den syge Dame, som var født i Ungarn Aaret 1873, var, fortalte han, for 5 Aar siden falden paa Isen og var siden, efter Lægernes Udsagn, bleven angrebet af Benedder i den øverste Del af Rygradssøjlen. I de sidste to Aar havde hun trods store Bandager næppe kunnet gaa og havde lidt meget. Da hun den 6. Maj om Aftenen kom til *Lourdes*, følte hun sig straks bedre og tilbragte en god Nat. Dagen efter, den 7. Maj, kunde hun efter et Bad i Kildens Vand med Lethed gaa, og naar de kørte hende, var det vist af samme Grund, som hun var omgivet af en halv Snes Sygebærere — for at holde den begejstrede Mængde borte.« Vor Korrespondent fortæller senere paa »Konstateringsbureauet« at have set den helbredte gaa omkring lige saa rask og let som enhver af de andre raske Mennesker.

Tyrkiet. Den franske Gesandt i Konstantinopel, Bom-pard, overrakte Forstanderinden for Assumptionsordenen i Pera en Takkeskrivelse fra det engelske Gesandtskab i Konstantinopel, i hvilken den engelske Regering i meget anerkendende Ord udtaler sin Tak for den opofrende Kær-

lighed, hvormed denne Ordens franske Søstre har plejet de saarede Soldater paa det engelske Hospital i Adria-nopel. Den franske Gesandt benyttede Lejligheden til at udtale sin »personlige Beundring« for Søstrenes Virksomhed. At takke i den franske Regerings Navn vovede han ikke, skønt Søstrene ogsaa i det franske Hospital havde præsteret det mest mulige i Retning af Sygepleje.

Rom. Den Hellige Fader er nu saa rask, at han snart alter kan begynde at holde Audienser. Han har allerede modtaget Kardinal Pompili, den nye Generalvikar i Rom, hvis Bispevielse fandt Sted i Pintsen. Pintsesøndag afholdtes i Peterskirken et højtideligt *Te Deum* som Tak for den hellige Faders Helbredelse.

— Den 4. Maj var et bayersk Pilegrimstog under Ledelse af Mgr. Kirchberger, som flere her i Landet kender, til Audiens hos Kardinal-Statssekretæren Merry del Val, som overbragte dem Pavens Hilsen.

Brevkasse.

Hr. Redaktør.

Tillad mig — som Abonnent paa Ugebladet — at fremkomme med et lille Spørgsmaal.

Med stor Interesse har jeg læst den lange Artikelserie om et Anvisnings-Bureau for dannede Damer. Hvad forstaas der ved dannede Damer? Er det de bedrestillede i Samfundet, der hentydes til? Og mener De, Hr. Redaktør, og de mange, som har skrevet disse Artikler, at der ikke findes dannede Damer i Middelstanden og Arbejderstanden?

Hr. Redaktør, der er mange indenfor vor Menighed, som ønsker dette oplyst.

Ærbødigst

Abonnent.

Ærede Abonnent!

Da jeg kun modstræbende har taget Del — oven i Købet kun lille Del — i den af Dem omtalte Diskussion, behøvede jeg maaske slet ikke at besvare Deres Forespørgsel. Jeg skal dog af forskellige Grunde gøre det. De rører ved et meget vanskeligt Spørgsmaal: hvad man forstaar ved Dannelse. Jeg skal ikke prøve paa at bestemme dette meget vanskelige Begreb. Lad mig blot sige, at jeg i Livet har mødt baade rige Folk og belæste Folk og fornemme Folk, som i mine Øjne slet ikke var i Besiddelse af Dannelse, ligesom jeg baade i Middelstanden og Arbejderstanden har truffet paa dannede Mennesker. Hverken Rigdom eller Lærdom eller Fødsel alene er i Stand til at aabne Porten til »de dannede Menneskers Verden«, lige saa lidt som Fattigdom eller Uvidenhed eller ringe Stand absolut lukker denne i.

Saa vidt jeg har forstaaet Diskussionen i Ugebladet, har den drejet sig om, at der skulde oprettes et Bureau, hvor unge Kvinder, der har ofret en Del paa deres Uddannelse, især i boglig Henseende, kunde henvende sig og faa Anvisning paa passende Arbejde, for passende Løn og under passende Omgivelser.

Niels Hansen.

Kollekten for Hedningernissionen.

(Propagation de la foi).

Kollekten paa *Kristi Himmelfarts Dag* indbragte følgende: St. Ansgar 30,46, St. Knud 5,25, Jesu Hjerter 28,32, St. Josef 17,80, Immaculata 5,00, Sundby 6,25, Frederiksberg 17,25, Ordrup 16,20, Helsingør 5,28, Roskilde 6,50, Ringsted 3,20, Slagelse 5,83, Køge 3,00, Maribo 11,75, Svendborg 3,60, Odense 8,15, Esbjerg 1,19, Kolding 3,00, Fredericia 10,00, Vejle 2,50, Silkeborg 8,00, Horsens 8,00, Aarhus 10,88, Randers 3,45, Aalborg 5,17, Reykiavik 6,50, ialt 232 Kr. 53 Øre.

København, den 9. Maj 1913.

Det Apostoliske Vikariat.

Roskilde. Søndag den 25. Maj Kl. 9 er der Højmesse med efterfølgende Christi Legems Procession

Basar og Koncert

i Villaen Christian IIs Allé, Nr. 1, København, S.

Søndag d. 25. Maj Kl. 2—7.

Til Fordel for Oprettelsen af en Friseng paa St. Elisabeths Hospital. Festen vil komme til at omfatte **Basar med Tombola og Konditori samt Koncert** i 2 Afdelinger, hvortil følgende udmærkede Kunstnere velvilligst har lovet deres Assistance: Concertsangerinden Frøken Margrethe Cold, Kgl. Operasangerinde Fru Margrethe Lendrop, Kgl. Kammersangerinde Frøken Ida Møller, Pianistinden Fru Augusta Schiøler, Violinistinden Frøken Marie Louise Schiøler og som Akkompagnetrice Komponistinden Fru Nancy Dalberg. Desuden har Digteren Chr. Engelstoft lovet at oplæse nogle af sine Eventyr i Koncertens 1. Afdeling.

1. Koncert finder Sted Kl. 2 $\frac{1}{2}$, 2. Koncert Kl. 4.

Entré til Basar og Koncert 1 Kr.

Billetter faas forud paa St. Elisabeths Hospital, i Chr. II's Allé 1, Raadhusplads 14 B, 2., Mariabjæmnet, Kastanivej 6 og paa Festdagen ved Indgangen. I Tilfælde af gunstigt Vejr vil Festen delvis blive afholdt som Havefest, og Adgangsbilletter à 50 Øre (som ikke gælder til Koncerten) vil kunne erholdes ved Indgangen. Paa Hospitalet faas Lødsedler à 35 Øre. Lodtrækningen finder Sted Kl. 6 $\frac{1}{2}$ Efterm. De udtrukne Numre meddeles ogsaa i Ferslewspressen den følgende Dag, Mandag Morgen.

Gevinster: 1. En haandmalet, broderet Lampeskærm (Rokoko). 2. H. N. Hansen: »Møllen«. Radering i Ramme. 3. En haandmalet, broderet Lampeskærm (Empire). 4. Saa-bye: »Susanne for Raadet«. Statuette i Kalipasta, c. 70 cm høj. 5. En haandmalet Lampeskærm (lyserøde Roser). 6. En Sofapude (Japanske Motiver). 7. E. Krause: »En Viking«. Haandtegning i Ramme. 8. En Lysedug.

Gaver til Festen, ogsaa *in natura*, modtages med megen Tak Chr. II.s Allé i Dagene forud.

København S., Maj 1913.

Fru Dr. Johansen,
Tycho Brahes Allé 2¹.

Fru Dr. Vermehren,
Raadhusstræde 3².

Fru Overlæge Ernst,
Chr. II.s Allé 1.

Rosenkranskirkens Sogn

Menighedens Medlemmer gøres herved opmærksomme paa, at Inkassationen af de tegnede Bidrag (Kirkeskat, Præstepenge m. m.) vil blive paabegyndt Tirsdag den 20. Maj. De af Menigheden, som ikke yder noget Bidrag til deres Sognekirke, **Rosenkranskirken**, bedes erindre, at det er enhver Katholiks Pligt efter Evne at yde Bidrag til sin **Sognekirkes** Underhold, hvorfor de opfordres til at tegne sig for et saadant.

Ifølge § 77 i Grundloven er enhver Katholik fritaget for at yde Bidrag til Statskirken, naar han yder et mindst ligesaa stort Bidrag til sin egen Kirke.

Til **Rosenkranskirkens Sogn** hører ifølge biskoppelig Anordning alle Katholikker, der bor paa **Frederiksberg**, og i den dertil grænsende Del af **Vesterbro** indtil Stenosgade, Viktoriagade, Abel Cathrines Gade, Kvægtorvsgade og den nye Godsbanegaard (den tilstødende Halvdal af nævnte Gader og hele Godsbanegaardens Terræn indbefattet), endvidere de, der bor i **Valby-Vigerslev Vandløse Distrikter** samt i det mellem disse Distrikter og Vestenceinten liggende **Landdistrikt**.

Anmeldelser modtages af Sognepræsten og Kapellanen i Boyesgade 8. **Forstanderskabet.**

Christi Legems Fest.

St. Ansgars Kirke. To. d. 22. Maj Kl. 10 Pontificalmesse og Procession. Kl. 8 Aften Andagt.

Jesu Hjertes Kirke. To. d. 22. Maj Gudstjeneste som om Søndagen, men i Højmesse ingen Prædiken. Sønd. d. 25. Maj Kl. 6, 7, 7½ og 8½ stille Messe. Kl. 10 Levitmesse med Præd. Kl. 7½ Aften Festandagt med Prædiken og Procession. Begge Mariakongregationer deltager i Processionen.

St. Josephs Kirke. To. d. 22. Maj Kl. 6½ stille Messe. Kl. 9 Højmesse. Kl. 3 Eft. Andagt.

Immaculatakirken. To. d. 22. Maj Kl. 9 Højmesse. Kl. 4 Eft. Procession i Haven. (Udsættes i Tilfælde af daarligt Vejr til Søndagen efter til samme Tid.)

St. Annæ Kirke. To. d. 22. Maj Kl. 8 Morgen Sangmesse. Kl. 8 Aften Prædiken og Fest-Andagt. Sønd. d. 25. Maj Kl. 10 Levitmesse med Prædiken, derefter Procession i St. Elisabeth Hospitalets Have. Kl. 8 Aften Festandagt.

Assumptionskapellet (Amalievej 14). To. d. 29. Maj Kl. 5 Eftm. Procession i Haven. (Udsættes i Tilfælde af daarligt Vejr til næste Dag, Jesu Hjertes Fest.)

St. Andreas Kirke. To. d. 22. Maj Kl. 9. Højtidelig Messe med de tyske Elevers Førstekommunion. Kl. 10½ stille Messe. Sønd. d. 25. Maj Kl. 7¾ stille Messe. Kl. 9 Højmesse med Prædiken og Procession i Haven. Efter Processionen stille Messe.

St. Knuds Kapel. Søndag d. 18. Maj Kl. 7 Morgen holder Mariabørns Kongregationen af den ubesmittede Undfangelse Fælleskommunion og Onsdag d. 21. Kl. 7½ Aften offentlig Møde.

Literatur. I Anledning af de seks aloysianske Søndage anbefales: **Aloysiusbogen** (ved Niels Hansen). Faas smukt indbunden for 75 Øre hos St. Josefssøstrene, Frederiksberg Allé 15-17.

St. Alphonsus' Besøg er udsolgt.

K.U.F. Paa Grund af Friluftsmødet ved Vor Frues Bøg Søndag den 18. ds., hvortil det forventes, at Medlemmerne talrig møder, aflyses Mødet i Lokalet, Bredgade 67² o. G., og der afholdes i denne Sæson ikke flere Møder i Lokalet. Meddelelse om Sommermøder og Udflugter vil snarest blive bekendtgjort.

Kirkelig Kalender.

18. Maj. 1. Sønd. efter Pintse. H. Trefoldigheds Fest.	25. Maj. 2. Sønd. efter Pintse.
19. — Mandag. Erik, Konge og Martyr.	26. — Mandag. Oktavdag.
20. — Tirsdag. Bernardin af Siena, Bekender.	27. — Tirsdag. Oktavdag.
21. — Onsdag. Felix af Cantalicium, Bekender.	28. — Onsdag. Oktavdag.
22. — Torsdag. Christi Legems Fest.	29. — Torsdag. Oktav af Christi Legems Fest.
23. — Fredag. Oktavdag.	30. — Fredag. Jesu Hjertes Fest.
24. — Lørdag. Oktavdag.	31. — Lørdag. Angela, Jomfru.

Et Ord til hver Dag.

18. Maj. Intet Træ tænder bedre Ilden paa Guds Kærligheds Alter i dit Hjerte end det hellige Korsens Træ. (St. Ignatius.)	er den, som Aar efter Aar med Andagt og Glæde beder den naaet halvvejs til Himlen. (P. Faber.)
19. Maj. Husk altid paa, at du er af kongelig, guddommelig Slægt, og at du bør gøre din høje Fader Ære. (Alban Stoltz.)	22. Maj. Hver Morgen maa vi begynde paa ny, hvis vi vil naa Maalet.
20. Maj. Endog i Indløbet til Havnen kan man lide Skibbrud.	23. Maj. Kun paa Gud og dine Forældre kan du stole — paa Gud altid, paa dine Forældre for det meste.
21. Maj. Hvad er »Angelus« andet end en kort Bøn, naar en Klokke ringer? Og dog	24. Maj. Maria kaldes De Kristnes Hjælp. Prøv blot, om det ikke er sandt!

Friluftsmøde.

Søndag den 18. Maj Kl. 4 afholdes Møde ved »Vor Frues Bøg« (ved Posemandens Hus) i Dyrehaven. *Mogens Ballin* taler. *Sursum corda* medtages. I Tilfælde af ugunstigt Vejr bortfalder Mødet. Andagt Kl. 7 i St. Andreas Kirke.

St. Josefs Gilde afholder Møde **Mandag den 19. Maj Kl. 8¹/₂ Aften.** Indmeldelse af nye Medlemmer modtages af
Prüser, Maler, *F. Jørgensen,* Skomagermester,
Prævestens Allé 5. Tordenskjoldsgade 31.

Mariakongregationen for Mænd afholder Fælleskommunion i Jesu Hjertes Kirke Søndag den 18. Maj Kl. 8¹/₂.

Bogudlaan.

Onsdag den 21. Maj ml. Kl. 3 og 4 er der for sidste Gang inden Sommeren Bogudlaan paa Mariahjemmet.

Mariakongregationen af Apostlenes Dronning holder Møde Mandag den 19. Maj Kl. 8¹/₂ Aften i St. Josefsøstrenes Huskapel, Toldbodvej 14. Optagelse linder Sted.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

61. AARGANG.

„Nordisk Ugeblad“ udgives af Ansgariusforeningen og udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader samt paa Ugebladets Ekspeditions kontor, Bredgade 69, 2. S. o. G. 1—4. Telef. Palæ 654. — Redigeret af Niels Hansen, cand. mag., Viggo Rothes Vej 14, Charlottenlund. (Træffes bedst Kl. 4—6 Efterm.) Telefon Helrup 657 y.

Nr. 21.

Søndag den 25. Maj.

1913.

INDHOLD: Smaa Indledninger. — En underfuld Tildragelse. — Nye Bøger. — Trækirken i Nakskov. — Davids Salmer. — Katholsk Ungdomsang. — I Anledning af »Vore Negre«. — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Ordrup. Roskilde. Køge. Tyskland. Frankrig. Rom. — Et Ord til hver Dag. — Bekendtgørelser.

Smaa Indledninger.

167.

For sent.

Med Pintsefesten for 14 Dage siden udløb Paasketiden. Paa den Dag kimede og kaldte Kirkeklokkerne for sidste Gang paa dem, der endnu ikke havde »holdt deres Paaske«. Kom de? — Er de først kommet efter Fristens Udløb, da er de i hvert Fald kommet — for sent.

Der kan siges mange alvorlige Ting om de to smaa Ord: for sent.

For at begynde med det mindre: Nede i Roskilde Domkirke er der et Billede paa Væggen; det forestiller en Djævel med Tavle og Griffel, og til Forklaring læses de Ord: *Scribo tardantes*. Der staar endnu mere, men Resten vedkommer os ikke her. *Scribo tardantes* betyder paa Dansk: »Jeg skriver Navnene op paa dem, der kommer for sent i Kirke.« Den, der fører Pennen til disse Linier, har en god Ven, for hvem det næsten er Livet om at gøre at komme i god Tid til Gudstjenestens Begyndelse. Overdriver han? Nej; det er et ynkeligt Syn: Kirken næsten tom, naar Præsten gaar til Alteret, men fyldt til sidste Plads ved Credo. — —

Der er Mennesker, som sjælden kommer tidsnok til deres Arbejde. Det begyndte allerede i Skoleaarene. Dengang var det Læreren, der sukkede, naar Undervisningen var i fuld Gang, og Døren saa pludselig blev revet op af en, som »des værre var gaaet for sent hjemmefra«. Nu

er det andre, der maa vente: Arbejdsgiveren, Kunderne, Konen i Hjemmet og mange flere. —

I Dagligstuen staar en lille Kiste: et voksblegt Barneansigt faar man at se, naar man træder nærmere. Moderen græder og er utrøstelig. Ikke blot det, at hun har mistet sit Barn; nej, det værste er, at den lille ikke var døbt. Uge efter Uge havde de tøvet med at faa Barnet i Kirke — smaa Hensyn i en stor Sag — saa pludselig kom Sygdommen og Døden. I deres Forfjamskelse tænkte hverken Mand eller Kone paa selv at døbe Barnet; maaske havde de ikke engang kunnet det. Nu er det — for sent.

Hen ad Vejen iler en Præst; hans Blik er alvorligt, og han ser hverken til højre eller til venstre. Sveden hagler ned over hans Kinder under den hastige Gang. Han forsvinder ind i et Hus, op paa fjerde Sal, og træder ind i Lejligheden gennem den aabne Dør — Graad og Hulken modtager ham. »Min Mand er død; det er ikke fem Minutter siden. . .« »Men hvorfor har De dog ikke sendt Bud efter mig før?« Ja, hvorfor ikke? Fordi man har andre og vigtigere Ting at tænke paa end, hvad Herrens Sakramenter betyder for en Sjæl, især i Dødens Time. —

Der ligger et Brev paa mit Arbejdsbord. Det er fra en Moder, der skildrer sin Sorg over, at hendes Barn er kommet paa Afveje. Hendes Øjsten er bleven en slem Drivert, der drikker en god Del af sin egen og hendes Fortjeneste op. Mangfoldige Gange har han lovet Bedring; men det bliver ved Ordene. Der er ingen Villie, ingen Rygrad. Det er netop Sagen og tillige Grunden til den stakkels Kvindes Selvbefredelser. Havde hun dog ikke i den Grad altid ladet ham faa sin Villie og undladt at vaage over, hvad han læste, hvem han omgikkes. For sent!

Aar ud og Aar ind kan man gaa og være vidende om, at man er paa onde Veje; der er en Synd, man ikke kan faa sig selv til at opgive. Man ved godt, at dør man i den Synd, er Haab om Frelse ude. Alligevel sker der ingen Forandring, skønt den kunde ske gennem en kraftig Beslutning. Saa en skønne Dag er Livet endt. Nu kan Forandringen ikke ske mere; nu er det for sent.

Det maa være rædselsfuldt at gaa ind til den evige Ufred og vide med sig selv, at nu er i al Evighed den Bedring og Livsændring udelukket, som før havde været — aa, saa let.

Kære Læser, kære Læserindel Sørg for, at du i alle Livsforhold kommer i god Tid.

Betænk navnlig, at det med Hensyn til Synd og Samvillighed kan koste os det evige Liv, om vi kommer for sent til det sidste Tog.

Barmhjertige Himmiel! det maa ikke skel *Pastor.*

En underfuld Tildragelse.

(Sluttet.)

II.

Lad os nu høre, hvad P. Mariscal fortæller om den officielle kirkelige Undersøgelse af den underfulde Begivenhed i Manzaneda.

»Biskop Alonso Salgado sendte kort Tid efter, at Tildragelsen var bleven mere og mere bekendt, to ansete Theologer, den biskoppelige Notarius *Dr. Thomas de Barrio* og Ærkepræsten *Dr. Antonius Tato*, til Manzaneda. Sognepræsten og alle de, som havde nydt Synet af Jesusbarnet, aflagde for dem Ed paa, at de vilde sige Sandheden. Det bemærkes, at Ærkepræsten, da han af Biskoppen var bleven udnævnt til Dommer i denne Sag, tvivlede meget stærkt om Miraklet; men efter at han havde hørt Vidnernes nøje overensstemmende Udsagn, var der ikke mere nogen Tvivl tilbage.

Hovedvidnerne var Børnene, og deriblandt især den lille seks Aars Pige, der i Kirken havde raabt: »Jeg vil se Barnet!« Hun hed *Eudoxia Vega*. Biskoppens Afsendinge og Sognepræsten søgte hende op hjemme hos hendes Forældre og medbragte hemmelig den Monstrans, der havde staaet paa Alteret den 20. April. Efter at have sat sig ned spurgte de den lille Eudoxia: »Sig os, hvad du har set den Aften, da Kirken var saa storartet belyst.« — »Jeg saa en Dreng paa Alteret«, var hendes Svar. — »Hvor stor var den Dreng, du saa?« — »Som denne min Broder her« (han var 5 Aar gammel). — »Var Drengen ogsaa saa grim som din Broder?« spurgte Dr. Tato. — »Min Broder er ikke grim«, svarede Eudoxia, »men den Dreng, jeg saa, var saare smuk«, og hun beskrev Jesusbarnet med de samme Ord, som Bruden bruger om Brudgommen i Salomons Højsang (5,10 ff.).

Derefter spurgte Dr. de Barrio hende: »Hvad siger du, det var for et Barn?« — »Det Barn er vor Herre Jesus Christus, sand Gud og sandt Menneske.« — »Men,« tilføjede Dommeren, »hvorledes kunde en Dreng, saa stor som din Broder, være i denne Monstrans?« — »Denne

Hemmelighed«, sagde Eudoxia, »kan hverken jeg eller De forstaa.«

Dommerne søgte saa at faa hende til at modsige sig selv, idet de gentog de dogmatiske Spørgsmaal om Alterets h. Sakrament; men de formaaede ikke at indvikle hende i Modsigelser eller at faa hende til at sige noget vildfarende, og da Pigen hverken havde gaaet i Skole eller læst Katekismen, kunde de ikke andet end beundre en Viden, der aabenbart maatte være af overnaturlig Oprindelse.

Tilslidst blev Eudoxia, fattige Forældres Barn, underkastet endnu en tung Prøve. Ærkepræsten Dr. Tato viste hende 10 store Sølvmønter (Duros), ca. 35 Kroner, og sagde: »Har du nogen Sinde set saa mange Penge?« Nej, det havde hun ikke. »Velan«, sagde Dr. Tato, »alt dette skal du faa, hvis du siger, at du ikke har set Barnet paa Alteret.« Men Eudoxia udraabte: »Behold Deres Penge, Herre, jeg sælger ikke Sandheden for Penge; jeg *har* set ham, jeg *har*!«

Ærkepræsten kunde ikke holde Taarerne tilbage, da han her maatte gribe Guds Vidundre med Hænder.« —

I mit Brev til P. Mariscal havde jeg udtalt den Formodning, at noget lignende som den omtalte Aabenbarelse paa Alteret muligvis kunde fremstilles ad kinematografisk Vej. Hertil svarer han meget udførligt, og hele hans Redegørelse er egnet til at gøre Miraklet endnu langt mere indlysende end den nylig omtalte Undersøgelse.

»Saadan en Antagelse,« skriver P. Mariscal, »støder paa fysiske og moralske Umuligheder. Hvad den fysiske Umulighed angaar, maa man huske paa, at der til kinematografiske Fremstillinger kræves tre Ting, som slet ikke var til Stede i Kirken i Manzaneda: elektrisk Kraft, Mørke (især paa det Sted, hvor Billedet skal vise sig) og en hvid, jævn Flade eller Væg, der modtager Billedet. Men i 40 kms Omkreds fandtes ikke elektrisk Lys eller Kraft i 1903, ej heller, saa vidt vides, i 1913. Endvidere var der ikke mørkt i Kirken og allermindst paa Alteret med de mere end 200 brændende Vokslys. Og desuden manglede ogsaa en hvid Dug eller Flade paa det Sted, hvor Synet viste sig. Noget mere ujævnt kan næppe tænkes end et Alter med Søjler og Helgenstatuer, Englefigurer og Blomster samt

andre plastiske Frembringelser, alt sammen næsten rigt forgyldt.

Hvis det havde drejet sig om en kinematografisk Fremstilling, saa maatte jo desuden alle de tilstedeværende paa een og samme Maade have set Synet, der varede henved en halv Time. Men dette var ingenlunde Tilfældet. Der var dem, der intet saa til Trods for, at de var paa det gunstigste Sted. Saaledes knælede f. Eks. paa Alterets nederste Trin Sognepræsten, hans Hjelpepræst og P. Romero. Men de to sidst nævnte saa ikke noget. P. Romero havde kun en uforklarlig Følelse af, at der maatte være sket noget vidunderligt i Folkets Indre, Sognepræsten derimod saa alt, efter at han havde gjort Afbigt for sig og Folket, som oven for anført. Blandt de Børn, der havde set noget og med Ed bevidnet det, var der en Dreng ved Navn *Elisæus G. Cota* (nu blandt vore theologiske Studenter i Astorga), der bekender ikke at have set Enkeltheder, som andre saa tydelig saa. I Kirkens Skib var der et ungt Menneske paa 20 Aar (Navnet har jeg desværre glemt, saa ofte det end nævnedes der i Sognet i Tiden efter den underfulde Begivenhed), som græd ganske utrøsteligt, fordi han til Trods for alle sine Anstrengelser stadig kun saa Jesusbarnets Skikkelse paa Alteret, men ikke dets Ansigt.

End videre er det ogsaa moralsk utænkeligt, at en Kinematograf skulde have været i Kirken, uden at nogen som helst skulde have lagt Mærke dertil. Og hvorledes skulde hele Folket, som for en stor Del var fjendtlig sindet mod Missionen, være bleven ført bag Lyset ved en fantastisk Illusion eller en kinematografisk Forestilling? Eller er det tænkeligt, at saa mange Vidner af enhver Stand og Alder, fra Sognepræsten til den lille Eudoxia, skulde have aflagt falsk Ed uden den ringeste materielle Nytte eller Fordel? Og det er vel at mærke, at Sognepræsten ikke blot i Anledning af den biskoppelige Undersøgelse har aflagt Ed paa at have set Synet, men endnu en Gang senere, nemlig paa sit Dødsleje, da han atter i Vidners Nærværelse med Ed bekræftede virkelig at have set Jesusbarnet.

Endelig vilde det jo være ganske uforklarligt, hvorledes de herligste overnaturlige Virkninger skulde frembringes af

en fantastisk Illusion eller af en kunstig Indretning som en Kinematograf. Vi har jo set, at den lille Eudoxia Vega ad overnaturlig Vej fik Kendskab til Læren om Alterets helligste Sakrament. Men der var langt mere af den Slags. Alle de Børn, som i deres Henrykkelse ikke kunde udtale de Ord, jeg vilde have, de skulde sige, talte underfulde Ting, saa snart de var kommen ud af Kirken. De steg op paa Stenhegnet omkring Kirken og prædikede om Guds Naades Vidundre og hans Retfærdigheds Vælde med en Alvor, som om de i mange Aar havde været Missionærer. Alt Folket forundredes saare ved at høre paa dem.

Dertil kommer Hovedvirkningen af Synet, den almindelige Omvendelse, der fandt Sted i Menigheden. Størstedelen af Folket havde ikke hørt Bodsprædikenerne i de forudgaaende Dage — ja selv paa den Dag, da Vidunderet skete, viste de sig uopmærksomme og adspredte under P. Romeros Prædiken. Men efter Synet af Jesusbarnet var de alle saa sønderknuste, at jeg aldrig i mit Liv har haft at gøre med saa angerfulde og velforberejede Sjæle i Skriftestolen som den Gang i Manzaneda. Endnu samme Aften begav alle Sognepræstens Fjender sig til hans Bolig og bad ham offentlig paa deres Knæ om Forladelse. En bekendt frafalden Katholik saas efter denne Aabenbarelse i mange Dage knæle i Kirken og begræde sit Frafald i seks, ja syv Timer i Træk o. l.

Heller ikke andre underfulde Ting, der ledsagede denne Begivenhed, maa overses, som f. Eks. min pludselige og fuldstændige Helbredelse for Hæsheden, den overordentlige Kraft af min Stemme og den overnaturlige Inspiration af det, jeg sagde uden før at have tænkt paa det. — Mærkelig er ogsaa følgende Kendsgerning: Folk, der havde at gøre i Sakristiet, var nysgerrige efter at konstatere, hvor meget Voks der var fortæret, og de fandt, at der i den Tid, da Synet varede, ikke var svundet det mindste deraf, som om det overnaturlige Lys, der udgik fra Jesusbarnet, havde erstattet det. — Ved den biskoppelige Undersøgelse viste det sig, at der blandt saa mange Vidner, hvoriblandt en hel Del Børn, og skønt de blev forhørt i Enrum og til forskellig Tid, ikke fremkom en eneste Modsigelse, end ikke m. H. t. ubetydelige Biomstændigheder.

Iøvrigt skal jeg ikke undlade at tilføje, at Miraklet gentog sig næstfølgende Søndag, den 26. April 1903, ved Slutningen af Missionen, da der ikke mere fandtes en eneste uomvendt i Manzaneda Sogn. Medens man sang *Te Deum*, viste det guddommelige Barn sig atter foran Monstransen, paa samme Maade som første Gang, dog uden de blodige Saar og de violette Blomster og Sømme, men i straalende hvid Kjole. Efter Afsyngelsen af *Te Deum* forsvandt det. — Denne Aabenbarelse blev dog ikke officielt undersøgt. Børnene saa ikke noget denne Gang, alle Vidnerne var voksne Folk.«

P. Mariscal giver til Slut sit Samtykke til, at hans Skrivelse bliver offentliggjort i Ugebladet, men med den Indskrænkning, at det skal fremhæves, at han kun vilde løse mine Tvivl og besvare mine Spørgsmaal, altsaa ikke give en fuldstændig Beretning.

Hvorledes kan nu et fornuftigt Menneske benægte saadan en Kendsgerning? De, som har set, hvad der skete i Manzaneda d. 20. April 1903, er alle overbeviste om, at det var overnaturligt, at det var et Vidunder. Med hvilken Ret kunde vi, der ikke har set det, betvivle eller endog benægte det? Nej, Vidunderet ledsager stadig Guds sande Kirke gennem Aarhundrederne, men uden for Kirken er der ingen virkelige Vidundre; thi Miraklet er Sandhedens guddommelige Segl.

Dog har paa den anden Side Mennesket jo en fri Vilje, man kan, hvis man vil, benægte alt overnaturligt. *Rousseau* sagde: »Hvis jeg skulde være Vidne til en Opvækkelse fra de døde, jeg tror, jeg vilde snarere blive vanvillig end troende.« Denne Udtalelse stemmer nøje overens med Luk. 16,31.

Ved P. G. Schmiderer.

Nye Bøger.

Chr. Glarbo: *Christian Science. Religiøs Sjælehelsebevægelse.* (Hagerup 1913. 127 Sider).

Mange af Ugebladets Læsere ved maaske ikke, hvad *Christian Science* er, og den skulde heller ikke været omtalt her, hvis ikke denne nye Religion — thi intet mindre er *Christian Science* — havde vundet saa forbavsende stor og hurtig Udbredelse i Nord-Amerika. Licenciat Glarbo har i dette Skrift givet en overordentlig klar og især upartisk Gengivelse og Bedømmelse af den nye Religion, saa det alene af den Grund er en Glæde at beskæftige sig med hans Bog.

Hvad der forstaas ved *Christian Science*, siger han selv til, at begynde med saaledes: Den er en religiøs Helbredelsesbevægelse, som er opstaaet i Amerika i sidste Halvdel af det 19de Aarhundrede. Navnet antyder, at den søger at forene Videnskab og Religion. Herved forstaas ikke Videnskab i dette Ords almindelige Betydning, men en Viden, som søger tilbage til den Kraft, som ligger til Grund for alle Kræfter og er alle Aarsagers Aarsag. Den sande Videnskab er en Erkendelse af Tilværelsens inderste Sammenhæng, som formaar at løse alle Gaader. Denne Erkendelse er givet i den oprindelige uforfalskede Kristendom. De forskellige Kirkesamfund har mer eller mindre forvansket Kristendommen og har som Følge heraf maattet begrænse sig til at forkynde Evangeliet. Derimod hævder *Christian Science*, at den ikke blot bringer Jesu sande Lære om Gud, men at den ogsaa formaar at fuldbyrde de samme Helbredelser, som Jesus øvede. Den rette Viden om Gud og Magten til at helbrede forholder sig til hinanden som Aarsag til Virkning.

Af Fru Eddy, der har stiftet denne Religion, giver Licenciat Glarbo en meget behersket og alt andet end tiltalende Skildring. Trods sine Theorier døde Fru Eddy alligevel, dog først 1910 i en Alder af næsten 90 Aar, og efterlod sig en Formue paa 10—12 Millioner Kroner, som hun testamenterede sin Kirke, til stor Ærgrelse for sin eneste Søn. Der findes nu i Amerika omtrent 1000 Kirker med ca. 2 Millioner Tilhængere.

Angaaende deres Gudstjeneste fortæller Forfatteren: 1895 dekreterede Fru Eddy, at Præsterne ikke længere maatte prædike, men at de skulde begrænse sig til at oplæse Stykker af Bibelen og af hendes Hovedværk »*Science and Health*«. Hun frygtede for, at veltalende Præster kunde forvanske hendes Lære ved deres Udlæggelse, eller at de

skulde faa for stor Indflydelse over deres Menighed. For yderligere at sikre sig herimod befalede hun, at ingen Præst maatte fungere længere end 3 Aar i samme Menighed, og at ingen samtidig maatte være Præst og Leder af en Kirke. Hun er selv gennem sin Bog den eneste Lærer for sine Tilhængere og behøver ingen Mellemmænd. Søndagsgudstjenesten i deres Kirker bestaar af Bøn, Salmesang og Musik. Oplæsningen foretages af to Præster eller Oplæsere, i Regelen en kvindelig og en mandlig. I Begyndelsen læstes først et Stykke af Bibelen og derefter et Stykke af »Science and Health«, senere befalede Fru Eddy, at Rækkefølgen skulde ombyttes. Før Oplæsningen af »Science and Health« skal hele Bogens Titel og Fru Eddy's fulde Navn nævnes med høj og tydelig Røst. Det er strengt forbudt at give nogen som helst Forklaring af det oplæste. »Science and Health« maa ikke oversættes paa noget fremmed Sprog, for at dens Indhold ikke derved skal blive modificeret eller forvansket. Bønnen skal foregaa i fuldkommen Tavshed.

Angaaende Helbredelseslæren, der er det særlig betegnende for den hele Religion, giver Forfatteren følgende Fremstilling:

Sundhed afhænger ikke af Legemet, som ikke er til, men af de Tanker, som opfylder Sindet. Erfaringen viser ogsaa, at pludselig Glæde eller Sorg kan foraarsage et Menneskes Død. Der eksisterer ikke Sygdomme, men kun den falske, kødelige Tro paa Sygdom. Fjern denne Vildfarelse fra Sindet, og Smerterne er forbi med det samme. Derfor er Medicin og Hygiejne ikke blot overflødige, men skadelige. Gennem Aarhundreder har Læger bekæmpet Sygdomme ved materielle Midler. Er der herved bleven mindre Sygdom paa Jorden? Tvertimod. De antediluvianske Menneskers høje Levealder og den Hurtighed, hvormed Sygdomme har bredt sig efter Syndfloden, viser, at denne Lægekunst har været forgæves. Det er en Fornægtelse af Aanden og derfor ukristeligt at bruge Medicin. Hvis Halvdelen af den Interesse, som nu ofres paa Hygiejne, blev anvendt paa Studiet af Christian Science, vilde Tusindaarsriget være oprettet paa Jorden. Jo mere Mennesker tænker paa deres Sundhed, des mere bliver de disponerede for at blive syge. Sundhed og Sygdom skyldes udelukkende aandelige Aarsager. Det er ikke Medicinen, men Troen paa Medicinen, der helbreder.

Sygdom og Smerte er kun falske Forestillinger, som skyldes Menneskers frygtssomme Fantasi. »Du siger, at en Byld er smertefuld, men dette er umuligt, da Stof uden Aand ikke er smertefuldt. Bylden fremkalder simpelt hen ved Betændelse og Svulmen en Tro paa Smerte, og denne Tro kaldes en Byld.« Den guddommelige Videnskab for-

driver Sygdomme ved at dræbe den Frygt, som fremkalder baade Feber, Smitte og Smerte. Christian Science helbreder saaledes udelukkende ved at bringe sand Oplysning, men hverken ved Haandspaalæggelse, magnetiske Strygninger, Hypnotisme eller ved nogen som helst ydre Midler, som andre Helbredelsesretninger anvender. Paa samme Maade lærer den Mennesker at forebygge Sygdomme ved at staa paa Vagt ved Tankernes Dør. Saa snart Symptomer paa Sygdom ytrer sig, gælder det om at fordrive alle Forestillinger herom fra Bevidstheden ved Hjælp af den guddommelige Videnskab.

Konsekvensen af denne Betragtning synes at maatte være, at Mennesker hverken behøver eller bør tage noget Hensyn til Legemet. Naar dette er en Illusion, kan der ingen Grund være til at spise og drikke eller at befatte sig med noget som helst »materielt«. Paa enkelte Steder er Fru Eddy inde paa denne Tankegang, men opgiver den igen og gør forskellige Indrømmelser, som i Virkeligheden er i positiv Modstrid med hendes Lære.

Underligt er det, at saa vanvittige Lærdomme paa Grund af de Sandhedsglimt, de vitterlig indeholder, har kunnet finde saa mange troende. Men interessant er det at høre derom, og den danske Læseverden maa være Licenciat Glarbo taknemmelig for hans oplysende og besindige Bog.

Niels Hansen.

Min Hjemkomst. En Bk kendelse af Ingeborg Magnussen. Oversat af A. U. R. (København. 25 Øre. Høst. 1913.)

Endelig hjemme, endelig tilbage hos den Moder, fra hvilken vi aldrig burde være bleven skilt! Det er det, der siges os ved Titelen paa den lille Pjece, som den slesvigske Konvertit *Ingeborg Magnussen* i Fjor udgav paa Tysk under samme Titel *Meine Heimkehr* (anmeldt i Nr. 23 af Ugebladet).

Hvad der fanger vor Interesse ved Læsningen af det lille Skrift, er ikke saa meget Formen som det rige, tankevægtige Indhold, som her er sammentrængt paa nogle faa Sider. Vi bliver nemlig Vidner til den højst interessante og lærerige Udvikling hen mod den fulde Sandhed, som foregaar i en fuldkomment godtroende og kristuselskende Protestants Sjel, der i mange Aar var hildet i de stærkeste Fordomme imod den katholske Kirke og ligefrem følte sig frastødt af den.

Guds Forsyns kærlige Styrelse og hans Naades stille Virken tilskynder hende til først engang ved alvorlig Læsning af katholske Bøger at sætte sig ind i Kirkens virkelige Lære. Da denne viser sig ganske anderledes fornuftig og kristelig, end hun har holdt det for muligt, vil hun ogsaa

iaagltagen den i de enkeltes praktiske Trosliv. Ved saaledes baade teoretisk og praktisk at anstille en alvorlig og grundig Prøve ser hun sig nødt til at opgive den ene Fordom efter den anden. Og i samme Forhold, som dette sker, opdager hun overalt de klareste Tegn paa Kristi Virken i hans Kirke; og tilsidst fremtræder i den samme Kirke, som tidligere stod for hende som den fjendtlige Modpart til Christus, med stedse voksende Klarhed alle de Træk, der viser hende den som Kristi ene sande Brud. Især er det den katholske Kirkes rige Naadeliv, som nu fylder hendes Sjæl med stigende Glæde og Længsel, hint Liv, som finder sin Styrke og Glæde i Christus i Altrets hellige Sakrament, i hvilket det har sit Udspring, sit Midtpunkt, sit alt.

Og saaledes bliver det Christus, han, hvem hun søgte fra sin tidlige Ungdom af, som uimodstaaelig drager hende hen til sin ene sande Kirke.

Vi skylder Oversætteren, som ikke fuldstændig har villet navngive sig, vor inderligste Tak for, at det fortræffelige lille Skrift nu ogsaa er blevet tilgængeligt for videre Kredse her i Landet. Af Kærlighed til vore i Troen fraskilte Brødre burde vi alle gøre vort til ogsaa blandt dem at udbrede den lille Pjece, som for mange kunde blive en sikker Vejviser til Christus og hans hele Sandhed og Naade.

A. Br.

P. Sebastian von Oer: Kommet und kostet! Kommunionbuch. (Herder. Freiburg. 1913. 650 Sider. 2 Mark indbundet.)

Smaa og gode Andagtsbøger finder let Købere. Ikke mindst i vore Dage vil Kommunionbøger finde talrige Læsere, da Andagten til det helligste Sakramente er steget i saa høj og saa glædelig en Grad. De, der med Lethed læser Tysk, vil derfor byde nærværende lille Bog et hjerteligt Velkommen. Den synes at besidde denne praktiske Opbyggelighed, der er et Særkende for Benediktinerne (P. von Oer er selv Benediktiner fra Beuron), ligesom den byder et rigt Stof til forskellige Andagtsøvelser. 2det Afsnit, der fylder henad 300 Sider, bestaar af 31 Overvejelser eller Betragtninger som Forberedelse til og Taksigelse efter Modtagelsen af den h. Kommunion. Herefter følger et Afsnit med 8 forskellige Messeandagter for Kommunikanter, et andet med 7 Kommunionandagter, derefter følger en Del andre Bønner, Litanier o. s. v. Bogen er forsynet med et Titelbillede af Frelseren, malet af Forfatterens Søster, den bekendte Kunstnerinde von Oer.

N. H.

The Catholic Review. Edited by The Bridgettine Fathers. (April 1913. London. 6 d.)

Som allerede før nævnt, er den gamle nordiske Birgittinerorden i vore Dage ved at vaagne til nyt Liv —

lad os haabe til Gavn for de nordiske Lande, hvor den havde saa herlig en Blomstringstid. Som et Vidnesbyrd om det nye Liv tjener det smukke Kvartalskrift, Birgittinerne i London udgiver, hvoraf April-Nummeret nu er tilsendt *Ugebladet*. Kardinal Mercier bidrager med en længere Afhandling om Principerne for en kristen Opdragelse, medens Udgifveren, *P. Williamson*, skriver ret mistrøstigt om Religionens Tilbagegang i England. En nylig foretagen Undersøgelse har godtgjort, at saa vel Statskirken som alle andre Sekter i de senere Aar har langt færre Deltagere ved sine Gudstjenester end tidligere, alene den katholske Kirke er ikke gaaet tilbage, endog noget fremad. Aarsagen til denne Nedgang er ikke Fjendskab, blot Ligegyldighed og Opfattelsen af Religion som noget, der ikke hører vor Tid til. Skulde nogen ønske at abonnere paa dette Kvartalskrift (2 Kr. aarligt), kan det ske ved Henvendelse til *The Editor, St. Gregory's, Earlsfield, London, S. W.* N. H.

A. Valentiner: Cycle- og Turist-Kort over det nordøstlige Sjælland. (Gyldendal. 5. Udg. 1913. 2 Kr.)

Den katholske Ungdom er i ikke ringe Grad sportsinteresseret, og baade Fodture og Cykleture dyrkes med stor Iver. Det er sikkert derfor paa sin Plads med nogle faa Linjer at henlede Opmærksomheden paa det overordentlig praktiske og righoldige Kort, som Kaptain Valentiner med sjælden Omhu har udarbejdet. Især Cyclister vil kunne finde alt paa dette Kort, hvad deres Hjerte kan tænkes at begære: brede Cycleveje, smalle do., gode og daarlige do., Stigninger i Terrænet, Kroer, Reparationssteder, Telefonstationer, smukke Udsigter, Kirker og andre historiske Mindesmærker o. s. v. Tre mindre Specialkort i større Maalestok over særlig yndede Egne vil i mange Tilfælde være til stor Nytte. Kortet er meget solidt opklæbet, til at lægge sammen i et overordentlig smalt Format, saa det let kan bæres i Lommen, og forsynet med et stærkt Futteral. N. H.

Varden. 3.—10. Hæfte. (1913).

I de otte Numre har der været optaget adskillige læseværdige Artikler og Kritikker. Pater Steidl har bidraget med flere historiske Afhandlinger om Andagten til Maria her i Danmark i Middelalderen, Oscar Geismar har skrevet skarpt og originalt om Helge Rode og Thomas Krag foruden en Del Boganmeldelser, Pater Menzinger har givet en musikkritisk Bedømmelse af Professor Hammerichs Bog om Musikmindesmærker fra Danmarks Middelalder. I sidste Hæfte findes en længere Afhandling af Albert Blanche om Autoritetsprincippet.

Trækirken i Nakskov.

Vi bringer herved Læserne det lovede Billede af den nylig' indviede Trækirke i Nakskov. Den polske Menighed, som er knyttet til Kirken, kan daarlig nok, trods denne kan rumme 1000 Mennesker, finde Plads deri. Det er et nyt og godt Princip, som her er bragt til Anvendelse: straks at rejse et billigt Kirkerum, der nogenlunde kan rumme Menigheden, og saa samle Penge sammen til en rigtig, baade solidere og dyrere Stenkirke. Som alt nævnt har denne Kirke det store Fortrin, at den kan tages ned og flyttes andet Steds hen.

Dauids Salmer.

I metrisk Fordansking ved Johs. Frederiksen.

III.

Hvor mange skal mig jage,
til min Elende stunde?

De juble alle Dage:

„Gud lod ham gaa til Grunde!“

Jeg laa i Døs og Dvale,

Gud rejste mig paa fode;

mit Mod sig ej lod svale,

fordi paa Gud jeg tro'de.

Men trygt paa dig jeg haaber,
mit Værn, min Kraft, min Ære,
og naar til dig jeg vaaber,
vil du min Frelser være.

Hvor giftigt end de hvisler,
du knuser deres Tænder,
og Himlens Naade risler
ned over dine Venner.

Katholisk Ungdomsang.

Egen Melodi.

Velsignet være du, vor Herre Gud,
som førte os af Verdens Trældom ud,
som løste os af Syndens haarde Baand
og førte hjem os ved din Faderhaand.

Velsignet du, som blev paa Jorden født
til Lægedom, for hvad der blev foredt —
alt har jeg tabt, men alt er endnu mit,
om blot jeg vil, at alt maa være dit!

O Rosensblod i Kirkens Urtegaard
til Sonehod for alle Ulivskaar,
hil Dig, o Krist, vor Ven, vort Lys, vor Vej —
naar Brødet brydes, ser vi, det er dig!

Lad Lykken do og Livet gaa i Kvag —
bag Sky og Storm der er en Atterdag,
ved Midjenat der blev en Stjerne tændt,
en Lampe for det store Sakrament.

I Bethlehem, i Asenindens Stald
vi møder en, der aldrig stod for fald —
Maria Mo, du rene Siljevaand,
aftør hver Taare med din Moderhaand!

Hvor Petrus er, der være ogsaa vi!
Hans Skygge er det, som vi lever i.
Han er den Klippe, vi vil bygge paa.
Til hvem, o Herre, skal vi ellers gaa?

Johannes Jørgensen.

Ovenstaaende Ungdomsang er skreven til den 2den Udgave af *Sursum corda*, som er under Udarbejdelse; Ugebladets Læsere vil sikkert være glade ved at faa den ganske frist — den blev til den 17. Maj; de mange, der har 1ste Udgave af Sangbogen, vil skrive den af og fljtte den ind bag i Bogen, og, om nogen kan, iaa skrive han en Melodi.

Ved M. B.

I Anledning af „Vore Negre“.

A rtikelen i Ugebladet Nr. 16 »Vore Negre« faar mig til at gribe til Pennen. Ja — Lucie Hørlyk har Ret. Det er absolut den katholske Kirke, der skal bringe noget virkelig godt ud af Negrene. Negrene er religiøst anlagte, ofte meget fromme, og jeg kunde fristes til at bruge denne Vending: de er som skabte for Katholicismen. Af Naturen respekterer de altid den katholske Kirke og dens Præster, men ofte bliver de fra anden Kant tilskyndet til det modsatte. Før jeg blev Katholik, sagde en Dag min protestantiske Kokkepige til mig: »Søster, dem Katholikker tror da, deres Præster er Vorherre selv« — hvorpaa hun gav en meget vittig Beskrivelse af Katholikkerne; men det hele fremkom som et Udslag af Respekt for Kirken, ikke i nogen ond Hensigt.

Jeg har lært mange sjælden fromme og gode Negre at kende ovre i Dansk-Vestindien. Hvor tydeligt husker jeg ikke den gamle sorte Mutter Martine paa de 90, naar jeg om Aftenen listede mig op til hende i Cellen for at faa lært nogle katholske Bønner. Hvor jeg elsker hende, naar jeg mindes hende sige: »Søster! sig du kun Bønnen højt og tydeligt efter mig; vær du kun din hellige Tro bekendt, mit Barn.«

Jeg har truffet protestantiske Negerpræster derovre, om hvem man langt fra kan sige, at de i Retning af Civilisation og Opfattelse af deres Religion staar tilbage for de Hvide; hele deres Person kan bære Præget af gennemgribende Fromhed og inderligt Sjæleliv. Der er tillige protestantiske Negerkvinder, som, for at fremme Missionens Sag paa Øerne, tager til Europa for at blive dygtiggjort til at optage en Gerning i Missionens Tjeneste for deres og vore sorte Landsmænd.

I religiøs Henseende er der store Muligheder nedlagte i Negrene. Ovenstaaende Eksempler viser, at Protestantismen virker nidkært derovre. Den vinder fremad Aar for Aar, og dog maa man sige, at i mange Tilfælde viser denne Fremgang sig at være som »et Slag i Luften«, der forvirrer Negrenes religiøse Begreber. Negeren er absolut ikke skabt for Protestantismen. Den protestantiske Præst kan daarligt staa for Negerens Kritik. Jeg har derimod aldrig hørt en Neger (selv da jeg var Protestant) udtale sin Kritik over en katholsk Præst. Naar en protestantisk Præst ved given Lejlighed havde »dundret« paa Prædikestolen, saa har jeg hørt Negre sige: »Næste Søndag hører jeg ikke mere til den Kirke.« — En saadan Udtalelse kunde

aldrig tænkes fra en katholsk Negers Side, hvor meget end hans Præst havde sagt ham sin Mening.

Hvem skal hjælpe Negrene? Det skal en bestemt, kærlig og urokkelig Haand, det skal den, der lærer det samme i Dag som i Gaar, den, der bygger paa Klippen — det er dog det eneste, de har Respekt for.

Der ligger en stor Opgave derovre for Katholikerne — netop nu, hvor der gøres saa stort et Arbejde for at faa noget godt ud af Negrene.

Hvor smerteligt er det dog ikke, at vore katholske Pigebørn gaar i protestantiske Skoler, hvor de selvfølgelig glider bort fra Kirken og opdrages paa protestantiske Børnehjem eller — paa Gaden, hvor de let kommer til at leve deres Liv i alskens Laster? Det er haardt at se et 13 Aars Barn som Moder, og hvem er vel Fædre til disse Børn? Er der store Farer derovre nu, hvad vil der saa ikke blive, naar St. Thomas Havn bliver udvidet 1914 og Panamakanalen aabnet, hvis der ikke samtidig kommer et godt solidt Arbejde i Gang for at værne om deres Sjæle derovre!

Naar Negrene er syge, lider de med stor Taalmodighed, fuldstændig hengivne i Guds Vilje. Det kunde aldrig nytte noget, at jeg fortalte dem, at hvis de ikke laa stille eller ikke tog den eller den Medicin, saa kunde det maaske være, at de døde, thi saa fik jeg som Regel det Svar: »Det er vi ikke kede af, for saa faar vi det først rigtig godt.«

Ve den, der vover at gøre den katholske Præst Fortræd derovre! En Sekt — »De sidste Dages Kristne« — havde en Gang udtænkt en smuk Maade at lade deres Raseri gaa ud over en katholsk Præst paa.

De vidste, ad hvilken Vej han vilde begive sig for at komme til Kapellet, hvor han skulde holde Andagt, og havde skjult sig bag en Bakke, over hvilken Præsten skulde køre. Pludselig farer de op, skriger, hylér og slaar løs paa nogle tomme Blikdaaser. Hestene stormede af Sted i vild Flugt, Præsten styrtede ud over Hestene, men baade han og Kusken slap heldigvis til Dels med inindre Skrammer. Præsten holdt ikke desto mindre Andagt. Men Rygtet om, hvad der var hændt ham, havde hurtigt udbredt sig, og da han atter skulde hjem, samlede hele Menigheden sig lang Vejs fra, udrustet med Stokke, Økse, Knive og — Sukkerør for at ledsage deres Fader hjem. Præsten bad dem nedlægge Vaabnene med de Ord: »Hvad tror I, vor Hellige Fader, Paven, vil sige, naar han hører, at I saadan bereder jer paa at gaa ud og slaa Mennesker ihjel?« — »Ja — naar vor Fader siger det, saa maa vi jo holde inde, ellers havde vi nok holdt af at vise de Fyre, hvad det vil sige at gøre en katholsk Præst Fortræd.«

Kære Læsere, der er Krummer i den danske Neger, men skal han udvikles til noget virkelig godt, saa maa de Hvide gaa foran og vise ham det gode Eksempel. Men Negrene kan kun ledes af dem, for hvem de har fuldtud Respekt, i dette Tilfælde: den katholske Kirke.

En Negerven.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. Første Pintsedag holdtes der i St. Ansgars Kirke i Anledning af det 1600-aarige Jubilæum for Kejser Konstantins Fredsedikt en højtidelig Pontifikalmesse, under hvilken Sognepræsten, Pastor Braun, holdt Festprædikenen. Efter Pontifikalmessen udstilledes det helligste Sakramente, og Hs. Højærværdighed Biskoppen intonerede *Te Deum*, der skiftevis blev sunget af Menigheden og Koret. — Dagen efter meddelte den højærværdigste Biskop den hellige Firmelses Sakrament til 52 voksne Katholikker, næsten alle Konvertitter. Forud for selve Firmelsen holdt Biskoppen en gribende Tale til Menigheden og særlig til dem, der skulde modtage Firmelsens Sakrament. Biskoppen talte om, hvad den Helligaand er for den Sjæl, der giver sig hen til ham, og han formanede de troende til at være varme og brændende i Aanden. Biskoppens Tale gjorde øjensynlig et dybt Indtryk paa alle de tilstedeværende. — I dette Foraar er der her i Hovedstaden firmet i alt 204 Personer, voksne og Børn.

— De mange, der af en eller anden Grund er Elisabethsøstrene taknemmelige, vil vistnok benytte denne Søndag til at vise deres Taknemmelighed i Gerning ved at tage ud til Basaren i Overlæge Ernsts Villa og Have. Der er gjort store Forarbejder, ikke mindst fra Fru Overlæge Ernsts Side, og Basaren har fundet rig Støtte fra de forskellige Sider, ogsaa helt udenfor vore egne Menigheder. Naas Formaalet for Basaren, at faa oprettet en Friseng paa St. Elisabeths Hospital, vil det jo ogsaa blive til Gavn og Nytte for lidende og syge fra alle Kredse.

Ordruk. Friluftsmødet under *Vor Frues Bøg* havde trods det meget uheldige Vejr samlet 80 Tilhørere. For disse holdt *Mogens Ballin* et meget underholdende Foredrag om den tyske Franciskanerpater Expeditus Schmidt, hvis mærkelige Konversionshistorie han genfortalte med saa meget Liv og Lune, at han i næsten fem Kvarter formaaede at holde sine Tilhørere i uafbrudt Opmærksomhed.

Roskilde. Det store katolske Landsmøde her d. 15. Juni synes at skulle blive til Virkelighed. Mand. d. 19. Maj kom tre Herrer her til Byen, Fabrikant Herm. Hoffmann, Mogens Ballin og Trafikassistent Gravgaard, som sammen med Sognepræsten, Pastor Kerckhoffs, har dannet et Forretningsudvalg til Ordningen af den med saa stor Interesse imødesete Sammenkomst. Om Morgen den d. 15. Juni vil der enten blive to Messer i Kapellet eller en Messe i det frie, paa den store, nye Kirketomt. Kl. 12 vil Domkirken blive beset under kyndig Vejledning. Kl. ca. 3 bliver Grundstensnedlæggelse og Kl. 4 Hovedforsamlingen, hvor Pastor Frederiksen vil holde et historisk Foredrag og en Forhandling om Katholikkernes Samfundsstilling finde Sted. Om Aftenen holdes et beskedent Fællesmaaltid. Nærmere detailleret Festprogram skal snart fremkomme i Ugebladet.

Køge. Menigheden her imødeser med Glæde Søndag den 1. Juni, da den højærværdigste Biskop denne Dag agter at meddele Firmelsens Sakramente i St. Hans Kapel.

Tyskland. Herfra meldes om to nye Bispevalg. Til Biskop af Münster, som Efterfølger af Biskop von Hartmann, der blev udnævnt til Ærkebiskop af Köln, er Kapitularkvikar Johannes Poggenburg udvalgt, medens Domkapitularkvikar, Dr. August Kilian er valgt til Biskop af Limburg som Efterfølger af afdøde Biskop Willi.

Frankrig. Som et af de glædeligste Vidnesbyrd om det vaagnende religiøse Liv kan anføres den Omstændighed, at saa mange modne Mænd i betroede og ansete Stillinger opgiver disse for at forberede sig til Præstestanden. I Fjor fandtes saaledes ved det store Præste-Seminarium Saint-Sulpice i Paris blandt andre følgende særlig nærværdige theologiske Studenter: 1 Læge, 1 Doktor i Filologi, 4 Advokater, 1 Forfatter, 1 Kunstmaler, 3 Ingeniører, 1 Kaptajn, 1 Søofficer, 3 Gymnasielærere, 1 Bankembedsmand, 3 Arbejdere, hvoraf den ene havde tilhørt den socialistiske Organisation, 1 Redaktør, 1 konverteret Anglikaner o. s. v.

Rom. Kandidat i Theologien *Alfred Westergaard*, som i flere Aar har studeret ved Propaganda-Kollegiet her, blev Lørdag den 17. Maj præsteviet og læste Dagen efter sin første Messe. *Ugebladet* bringer herved den unge Præst en hjertelig og ærbødig Lykønskning, som vistnok vil give Genlyd hos mange Læsere i Form af en inderlig Bøn for vor Landsmand, der har opnaaet den Ære at blive katolsk Præst. Pastor Westergaard ventes i Løbet af Sommeren tilbage til Landet.

— En ualmindelig onskabsfuld Historie har været optaget i det romerske Blad *Messagero* og er derfra gaaet over i en stor Del af Verdenspressen. Det drejede sig om en Præst i Nærheden af Palermo, som skulde have øvet

den modbydeligste Vold og Mord paa et af sine Skriftebørn, en ung Pige. Det er hurtigt bleven oplyst, at der ikke ligger et Gran af Sandhed til Grund for Historien. Forhaabentlig faar vedkommende Blads Redaktør en meget streng Straf.

Den særlige Kollekt for **Peterspenge** paa 1. Pintsedag indbragte følgende: St. Ansgar 70,41, St. Knud 12,50, St. Josef 17,00, Jesu Hjerter 72,94, Immaculata 5,00, Ordrup 22,05, Frederiksberg 24,48, Sundby 12,37, Helsingør 6,00, Køge 5,00, Roskilde 24,15, Ringsted 5,00, Slagelse 9,55, Maribo 35,04, Odense 20,08, Svendborg 13,00, Esbjerg 1,44, Kolding 7,25, Fredericia 15,50, Horsens 13,50, Aarhus 19,72, Randers 5,87, Aalborg 9,68, ialt 427 Kr. 53 Øre.

København, den 20. Maj 1913.

Det Apostoliske Vikariat.

Basar og Koncert

i Villaen Christian IIs Allé, Nr. 1, København, S.

Søndag d. 25. Maj Kl. 2—7.

Til Fordel for Oprettelsen af en Friseng paa St. Elisabeths Hospital. Festen vil komme til at omfatte **Basar med Tombola og Konditori samt Koncert** i 2 Afdelinger, hvorom fandtes nærmere Meddelelse i forrige Nummer.

1. Koncert finder Sted Kl. 2 $\frac{1}{2}$, 2. Koncert Kl. 4.

Entré til Basar og Koncert 1 Kr.

Billetter faas forud paa St. Elisabeths Hospital, i Chr. II's Allé 1, Raadhusplads 14 B, 2., Mariahjemmet, Kastanivej 6 og paa Festsdagen ved Indgangen. I Tilfælde af gunstigt Vejr vil Festen delvis blive afholdt som Havefest, og Adgangsbilletter à 50 Øre (som ikke gælder til Koncerten) vil kunne erholdes ved Indgangen. Paa Hospitalet faas Lødsedler à 35 Øre. Lodtrækningen finder Sted Kl. 6 $\frac{1}{2}$ Efterm. De udtrukne Numre meddeles ogsaa i Ferslevspressen den følgende Dag, Mandag Morgen.

Gevinstfortegnelsen fandtes i forrige Nummer af Ugebladet.

Gaver til Festen, ogsaa *in natura*, modtages med megen Tak Chr. IIs Allé i Dage forud.

Fru Dr. Johansen,
Tyebo Brahes Allé 2 $\frac{1}{2}$.

Fru Dr. Vermehren,
Raadhusstræde 3 $\frac{1}{2}$.

Fru Overlæge Ernst,
Chr. II's Allé 1.

Unio. Søndag den 1. Juni Cycletur gennem Dyrehaven over Nærum til Holte. Frokost ved Trepilelaagen. Mødested: Store Vibenshus ved Lyngbyvejen Kl. 9 $\frac{3}{4}$. Besøgende er velkomne.

Torsdag den 5. Juni (*Grundlovsdag*) Udflugt til Charlottenlund. Afgang 3 $\frac{20}{60}$ med Klampenborgbanen. Deltagerne samles Kl. 4 ved Stalden, hvor der senere spises til Aften. Madkurve kan medtages. Børn kan ogsaa deltage i Turen.

Det katolske Fortsættelseskursus

modtager med Tak alt brugt brugeligt Børnetøj (hovedsagelig Pigetøj). Pakkerne bedes mærket »Feriebørnene« og kan indleveres: I Næghedskontoret, Bredgade 69 $\frac{2}{2}$ o. G., mellem 1 og 4, Den franske Skole, Toldbodvej 14, Frederiksberg Allé 15—17 samt paa Sankt Josefs Hospital, Griffenfeldtsgade.

Kontante Bidrag, der vil blive anvendt til at faa saa mange Smaapiger som mulig anbragt i Kolonien, bedes venligst, af Hensyn til Ansøgning om Fribilletter, snarest indbetalt ovennævnte Steder.

Tak. For 10 Kr. fra to Bidragydere til en Kirke i Nakskov kvitteres herved med Tak. P. C. Klessens.

Kirkelig Kalender.

25. Maj. 2. Sønd. efter Pintse.	1. Juni. 3. Sønd. efter Pintse.
26. — Mandag. Oktavdag.	2. — Mandag. Marcellinus og Fæller, Martyrer.
27. — Tirsdag. Oktavdag.	3. — Tirsdag. Oktavdag.
28. — Onsdag. Oktavdag.	4. — Onsdag. Franz Carraciolo, Bekender.
29. — Torsdag. Oktav af Christi Legems Fest.	5. — Torsdag. Bonifacius, Biskop og Martyr.
30. — Fredag. Jesu Hjertes Fest.	6. — Fredag. Norbert, Biskop og Bekender.
31. — Lørdag. Angela, Jomfru.	7. — Lørdag. Marias Officium.

Et Ord til hver Dag.

25. Maj. Den maa have meget travlt, der ikke daglig kan faa 5—10 Minutter til overs for Jesus i Alterets Sakramente.
26. Maj. Bebyrd dig ikke med for mange Andagtsøvelser; paatag dig kun nogle faa, men hold saa ud i dem.
(St. Filip Neri.)
27. Maj. Aandelig Læsning er Olje til Bønnens Lampe.
(St. Franz af Sales.)
28. Maj. Lykken afhænger ikke af de Ting, Hjertet har, men af det Hjerte, som har Tingene.
29. Maj. Der kan ske mange Ting i vort Liv, hvis Mening vi ikke kan forstaa. Men der kan aldrig komme en Tid, hvor vi ikke kan stole paa Gud.
30. Maj. To Slags Kvinder ærer Kirken: den jomfruelige Klostersøster og den kristne Hustru og Moder. I Maria ærer vi Enheden af begge.
31. Maj. For Guds Retfærdighed behøver kun den at skælve, der vil unddrage sig hans Barmhjertighed.

Christi Legems Fest.

Angaaende de forskellige Gudstjenester og Processioner Søndag d. 25. og Torsdag d. 29. Maj baade i København og Roskilde henvises til de udførlige Annoncer i forrige Nr. af Ugebladet.

Assumptionskapellet. Fredag d. 30. Maj (Jesu Hjertes Fest) er her Højmesse Kl. 8 $\frac{1}{4}$ (den h. Kommunion uddeles Kl. 7 $\frac{1}{4}$).

St. Ansgars Kirke.

Torsdag den 29. Maj afsluttes Christi Legems Fest-Oktaven med højtidelig Procession ved Andagten Kl. 8 Aften.

Jesu Hjertes Kirke.

Paa Jesu Hjertes Fest den 30. Maj bliver der Levitmesse Kl. 10, hvorefter det allerhelligste Sakramente vil være udstillet hele Dagen indtil Festandagten Kl. 7 $\frac{1}{2}$ Aften.

Mariakongregationen for Ynglinge holder *Fælleskommunion* Søndag den 25. Maj i Jesu Hjertes Kirke Kl. 8 $\frac{1}{2}$.

Samme Dags Aften Kl. 7 $\frac{1}{2}$ deltager Medlemmerne i Processionen.

A. G.

Monogram i Sølv som *Vedhæng* til Urkæde, *Slipsnaal*, *Brosche*, *Hattenaal* sælges til Fordel for Absalons Gaard hos St. Josefs-søstrene, Frederiksberg Allé 15—17. Pris 1,50 Kr.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

61. AARGANG.

„Nordisk Ugeblad“ udgives af Ansgariusforeningen og udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader samt paa Ugebladets Ekspeditionskontor, Bredgade 69, 2. S. o. G. 1—4. Telef. Palæ 654. — Redigeret af Niels Hansen, cand. mag., Viggo Rothés Vej 14, Charlottenlund. (Træffes bedst Kl. 4—6 Efterm.) Telefon Helrup 657 y.

Nr. 22.

Søndag den 1. Juni.

1913.

INDHOLD: Smaa Indledninger. — Vilh. Joachim Marinus Meyer. — Pater Grisars Værk om Luther. — Københavnsk Kirkestatistik for 1912. — Jesu Barndomsforening. — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Ordrup. Ringsted. Maribo. Rom. — Et Ord til hver Dag. — Bekendtgørelser.

Smaa Indledninger.

168.

Konsekvens — Inkonsekvens.

I det daglige Liv kan vi Mennesker være meget konsekvente. Vi kan sætte alt ind paa at naa et Maal. Intet Offer er da for stort eller besværligt. Først naar vi er ved Maalet, hviler vi, og vi regner saa for intet, hvad vi har gjort og lidt for at sætte vor Vilje igennem. Det hænder endog saa tit, at vi anvender megen Tid og mange Kræfter paa at opnaa en meget ringe Fordel.

Denne Fremgangsmaade i det daglige Liv er saa naturlig og almindelig, at Jesus Christus, uden at maatte frygte Indsigelse, kunde sige til Farisæerne og de Skriftkloge: »Hvilket Menneske iblandt eder, som har hundrede Faar og mister eet af dem, forlader ikke de ni og halvfemsinds-tyve i Ørkenen og gaar efter det fortabte, indtil han finder det?« »Eller hvilken Kvinde — naar hun taber en Penning — tænder ikke et Lys og fejrer Huset og søger flittig, indtil hun finder den?«

Tænk lidt paa dig selv, paa din Fremgangsmaade, og du vil finde denne Konsekvens ført ud i dit Liv. Du har faaet en Indbydelse til en Fest, som du gerne vilde være med til, eller du har faaet en Billet til det kgl. Theater — hvor snildt og klogt forstaar du ikke at dreje og vende alt, hjemme og ude, for at kunne tage Del i Festen og

benytte Billetten! Du er konsekvent, du vil et Maal, og du anvender derfor Midlerne til at naa det.

Samme Konsekvens udviser Menneskene, naar de vil det onde, eller naar de vil undgaa Ubehageligheder. Det er ligefrem beundringsværdigt, hvor skarpt Menneskene kan tænke, hvor klogt overveje og handle, naar det gælder om at gennemføre deres Planer.

Men ligesaa inkonsekvente kan Menneskene være, naar det drejer sig om at naa deres overnaturlige Maal. Vi har ikke hernede et blivende Sted. Denne Jord er et kortvarigt Opholdssted, vi er her ligesom paa Gennemfarten. Vort jordiske Liv ender i en Grav, men vor Sjæl stiger ikke ned i Gravens Mørke, den gaar fra Timeligheden ind i Evigheden. Evigheden er altsaa vort Livs Maal. »Al Naades Gud har kaldet os til sin evige Herlighed i Christo Jesu.« (1. Pet. 5,10.) Vi ved meget godt, at Himlens Lykke og Salighed er vort Livs Endemaal, og vi ved ligeledes meget godt, at vi skal naa dette Maal for ikke at gaa en evig Ulykke i Møde; men hvor inkonsekvente er vi ikke i vor Stræben efter dette Maal! »Mennesket vandrer henad sit Liv som et Insekt paa et Straa over Søen, over ham er Evighed, under ham er Evighed, over ham er Frelse, under ham er Fortabelse, udødelige Magter kæmper om hans udødelige Sjæl. Og ingen tænker derpaa, ingen undres derover, ingen kaster sig ned paa sit Ansigt som Israels Ypperstepræst i det Allershelligste og ofrer Røgelse med skælvende Hænder og skælvende Hjerte.« (J. Jørgensen: Min Livsanskuelse.)

Menneskene tænker enten slet ikke eller for lidt paa deres Sjæls Frelse. De kryber i Støvet, arbejder utrættelig for at skaffe sig den nødvendige Næring og om muligt ret mange og store Nydelser, men kun sjældent løfter de deres Øjne mod Himlen. Stiger af og til en Evighedstanke op i deres Indre, ser de i det fjerne Forjættelsens Land — i et Nu er alt dette som bortvejret. Hvad der skulde være den vigtigste Virkelighed, bliver til en Drøm.

Menneskene arbejder for lidt paa at naa deres Livs Endemaal. I deres Inkonsekvens gør de sig Bekymring og Uro med mange Ting, men glemmer, at kun eet er fornødent. Er ogsaa vi blandt de inkonsekvente? Hvad har vi hidtil gjort for at sikre os vor sidste Skæbne? Den ene Dag efter den anden er gaaet, du var flittig og stræbsom, men var du konsekvent? Har du først søgt Guds Rige, din Sjæls Frelse, din evige Himmel? Maaske er du ærlig nok til at tilstaa, at du har tænkt for lidt og arbejdet for lidt paa din Sjæls evige Frelse. Nu vel, vær da ikke længere inkonsekvent, men konsekvent.

Vilh. Joachim Marinus Meyer.')

F. 9. Juli 1854 — d. 3. Maj 1912.

Den Mand, hvis Billede og Navn staar over disse Linjer, var i sin Levelid kun kendt af meget faa, men de faa, som kendte ham, skattede ham saa meget desto højere paa Grund af hans sjælden gode Egenskaber, hans Hjertensgodhed og overordentlig store Beskedenhed.

Dersom han endnu kunde tilkendegive os sin Vilje, vilde han sikkert meget have sig frabedt at blive sat i Ugebladet. Men da det nu en Gang er blevet Skik og Brug her i Bladet at omtale Legatstiftere og andre af Menighedens større Velgørere for saaledes at bevare dem i taknemmelig Erin-

dring og opstille dem som Eksempel til Efterligning, saa vilde det være Uret at forbigaa *Vilhelm Joachim Marinus Meyer*, der baade i levende Live har skænket en forholdsvis større Sum (8000 Kr.) til Understøttelse af det katolske Børnehjem i Boyesgade og desuden har efterladt sit ikke lille, smukke og sjælden velordnede Bibliothek til det Apostoliske Vikariat.

Om V. J. M. Meyer som Bogelsker vil en anden tilføje et Par Ord andet Steds i Bladet.

Her skal blot dvæles lidt ved Legatstifteren som Katholik eller rettere som Konvertit.

I sin Ungdom rejste Vilhelm Meyer til det sydlige Udland for at uddanne sig i sit Fag som Gartner. Overalt fik han udmærkede Anbefalinger, som efter hans Hjemkomst skaffede ham en god Plads som Gartner hos Direktør Kühle ved Carlsbergbryggerierne — en Stilling, som han beklædte i en lang Aarrække.

*) Denne Artikel skulde have været indsendt til Ugebladets første Nr. i Maj, men er af forskellige Grunde bleven forsinket. F. R.

Disse Udenlandsrejser eller maaske rettere Vandringer førte ham ikke blot til det katholske Sydtyskland, men ogsaa til Schweiz og Italien, hvor han, som var en stille, indadvendt, reflekterende Natur, gjorde sine Iagttagelser og Sammenligninger ogsaa paa det religiøse Omraade og bragte derfor fra disse Ophold i Udlandet hjem med sig en dyb Respekt for den katholske Kirke.

Allerede den Gang interesserede han sig ganske særlig for kirkelig Kunst og Arkitektur, noget som han senere ligefrem »dyrkede« ved Siden af sit eget Fag — og som har sat et ganske særligt Præg paa hans efterhaanden stærkt voksende Bibliothek, hvori der fandtes de kostbareste illustrerede Værker om kirkelig Kunst og Kunsthistorie, baade danske og udenlandske, tyske, franske og italienske. Det var ligefrem rørende at se, med hvilken Kærlighed og stille Begejstring han kunde tage et saadant Værk frem og vise en besøgende det, d. v. s. kun naar man selv gav Anledning dertil; det var ikke saaledes, at han paa mindste Maade pralede af sine Bøger eller af sin Belæstthed. Men kunde han gøre nogen en Tjeneste dermed, var der intet, han gjorde med større Glæde, og han vidste paa Punkt og Prikke, hvor han kunde finde, hvad som helst man end spurgte ham til Raads om. Han havde Orden i sine Sager.

Saa vidt jeg har forstaaet den ellers temmelig ordknappe og som sagt meget stille og beskedne Mand, som jeg i mange Aar har kendt, allerede længe inden han blev Katholik, saa har denne hans Interesse for kirkelig Kunst og Arkitektur været en ikke uvæsentlig Foranledning til hans Konversion. Spørgsmaalet: hvorfor den katholske Kirke baade i ældre og nyere Tid ofrer saa meget paa sine Gudshuse, sine Altre og Tabernakler, førte ham ganske naturligt til at tænke nærmere over den katholske Lære om Alterets helligste Sakramente. Og efter i mange Aar at have holdt Ugebladet og læst næsten al katholsk og protestantisk Kontroverslitteratur og fordybet sig grundig baade i den danske Kirkehistorie og i Kirkehistorien i Almindelighed (bl. a. havde han læst alle *Høffding-Muus'* Værker), naaede han efterhaanden til en saa fast Overbevisning om den katholske Læres Sandhed angaaende Alterets helligste Sakramente og

Kristi sande, stadige Nærværelse i vore Kirker, at han — ja Læserne venter vist nu noget andet end det, der kommer — at han til at begynde med af Ærefrygt ikke vovede at træde indenfor i en katholsk Kirke! Han følte sig der som Moses overfor den brændende Tornebusk, som en troende af den gamle Pagt overfor Templets Allerheligste.

Da han saa alligevel tog Mod til sig og en Søndag begav sig hen for at deltage i katholsk Gudstjeneste her i Byen, skulde det netop hænde, at vedkommende Præst, der skulde prædike, gav sig til at ramse Fadervor op paa en saa aandløs Maade, at vor gode Meyer — med Rette — blev i allerhøjeste Grad frastødt derved. Ja, han foresatte sig endog aldrig mere at gaa til katholsk Gudstjeneste, for det var ikke *Bøn*, men *alt andet end Bøn*.*)

I flere Aar holdt han sig borte fra Kirken. Han havde hurtig faaet nok. Men tilsidst har han ved Guds Naades Hjælp indset, at hvor forkastelig end en eller anden eller flere af Kirkens Medlemmer og selv af dens Præster til Tider kan bære sig ad, maa man dog skelne mellem Personen og Sagen; og det endte da med, at han meldte sig til Konvertitundervisning, saa vidt jeg ved endogsaa hos den selv samme Præst, som havde forarget ham ved sin Maade at ramse paa. Han blev optaget 1900 og blev, som det kunde ventes baade af hans Karakter og hele hans Livsudvikling, en meget god og inderlig from Katholik.

I de senere Aar, hvor en tiltagende Hjertefejl umuliggjorde det for ham at fortsætte i sin Profession, delte han sin Tid imellem sine Bøger og Kirken. Mange vil ofte have set ham i Stenosgade, hvor han med en ligefrem vidunderlig Blanding af stille Beskedenhed og usvigelig Samvittighedsfuldhed hjalp Sakristanen — som frivillig, ulønnet Medarbejder — med at pynte Kirken og særlig at passe Planterne, ja, at rense bogstavelig talt hvert eneste Blad paa de store Laurbærtræer med en Ømhed og Omsorg uden Lige, næsten som en Moder, der lægger Barnets smaa buttede Hænder i sine og renser hver lille Finger for sig.

*) For øvrigt er afdøde Meyer ikke den eneste, der er bleven forarget over den virkelig skandaløse Maade, hvorpaa der til Tider bliver »bedt« i nogle af vore Kirker, baade her og i Udlandet. F. R.

Men Planterne var jo ogsaa de levende Væsener, han forstod sig bedst paa og havde levet i den intimeste Omgang med i hele sit Liv.

Ved Paasketid i Fjor tog Sygdommen til, saa at han, hvor nødig han end vilde, maatte holde Sengen; og efter blot et Par Dages Ophold paa St. Elisabeths Hospital afgik han den 3. Maj 1912 ved en stille og rolig Død, vel forberedt ved andægtig Modtagelse af de hellige Sakramenter.

I Anledning af Aarsdagen for hans Død læstes der en Sjælemesse i Rosenkranskirken — det eneste, Meyer havde ønsket til Gengæld for sin Gave til Børnehjemmet samme Steds — en Gave, der sikkert vejer saa meget mere i Vorherres Øjne, som det næsten var alt, hvad han ejede og havde. Og det bortskænkede han, som sagt, allerede i levende Live, blot imod, saa længe han levede, at faa Renten deraf til Tilfredsstillelse af sine yderst nøjsomme, ja ganske utroligt nøjsomme Fordringer til Livet.

Det kan man kalde Selvfornægtelse for andres Skyld.

Jeg tror næsten, at havde Vilhelm J. M. Meyer levet i Middelalderen eller Oldtiden, havde han næppe undgaaet at blive anset for en Helgen, ogsaa af Menneskene. I Vorherres Øjne var han det temmelig sikkert.

F. Ronje.

Naar man i en Aarrække næsten daglig har set et Menneske færdes paa de samme Steder, hvor man selv har sin Gang, er det en ganske forunderlig Følelse med eet at blive kaldet til at træde dette Menneske saa tæt ind paa Livet, som man vel kun opnaar det, naar man sysler med hans Dødsbo.

Det var for mig saa meget forunderligere, som jeg aldrig havde naaet videre end til at veksle den konventionelle Hisen, naar vi mødtes paa St. Knuds Skole eller bag Sakristiet, hvor han, der havde sin største Glæde i at tjene omkring Helligdommen, syslede med Kirkens Blomsterplanter. — Naar jeg saaledes ikke lærte Gartner Meyer nærmere at kende og ikke anede, at han var den store Bogven, han var, saa skyldtes det hans sky, indadvendte Tilbageholdenhed, der paa en rørende, beskeden Maade tilbageviste enhver Tilnærmelse.

Stille og upaaagtet, som han havde levet, gik han ind i Døden. Og kort efter traadte jeg ind i hans lille, venlige Ungkarlejlighed paa Niels Ebbesens Vej. — Sommer-solen lyste saa opmuntrende og mildt paa Træernes grønne Kroner uden for Vinduerne og ind over Væggens himmelblaa, gammeldags Tapet, der dog for største Delen skjultes af Bogreolernes Hylder fra Gulv til Loft eller var smykket med gamle Familieportrætter, Billeder af Sydens Kirker og et Maleri af Tempelruinerne i Pæstum.

At Stuernes Beboer hastigt var brudt op fra Livet, kunde man spore paa alt. Paa Arbejdshordet mellem Vinduerne laa Bøger og Papirer, som han havde forladt det faa Dage før sin Død.

Overalt sporede man en Sirlighed og Orden, der virkede yderst velgørende. De, der sysler meget med Bøger, kan saa at sige ved første Øjekast se, hvad disse betyder for Ejeren. Den rent ydre, materielle Kærlighed til Bøgerne fik man ved at færdes lidt i Meyers Stuer et overmaade stærkt Indtryk af.

Begrebet »rydde op« var der simpelt hen ikke Tale om; det gjaldt kun »at flytte« Bogskatten efter den afdødes Ønske. Men jeg kan ikke nægte, det var med et tungt Hjerte, jeg begyndte at tage disse smukt og solidt indbundne Værker ned fra deres Hylder. En lille Menneskealder igennem havde Meyer dels samlet, dels købt ny Eksemplarer, men ogsaa med megen Skønsomhed forstaaet at pille netop saadanne Værker ud paa Bogauktionerne, som samlede efter den af ham lagte Plan har gjort hans Gave til en virkelig værdifuld Forøgelse af *Det Apostoliske Vikariats Bibliothek*. — Ved at gennemblade hans omhyggeligt systematiserede og smukt haandskrevne Seddelkatalog var jeg straks klar over dette.

Den materielle Bogkærlighed alene er imidlertid som et Legeme uden Sjæl. Antydninger af hans Kærligheds egentlige aandelige Indhold fik jeg ved nærmere at betragte Bogrækken paa hans Bord. Først en tysk-latinsk Udgave af den hellige Skrift, Thomas a Kempis, den h. Augustins Bekendelser, Arnolds Jesu Hjerte og alle de danske Bønnebøger. Men jeg forbavsedes unægtelig ved ogsaa at finde Platons Dialoger og de antikke græske Dramaer i dansk

Oversættelse. Efterhaanden, som jeg syslede med hans Bøger, forstod jeg dette; thi den antikke Kultur, som han kunde følge den gennem Digternes Værker og Arkæologernes Forskninger, har beskæftiget ham levende, saaledes Udgravningerne i Tiryns, Mykenæ og Troja, ja, i den Grad har han været besjælet af arkæologisk Interesse, at hans Bogsamlings værdifuldeste Værker netop behandler den klassiske og kristelige Oldtids Kultur.

Men derover har han ingenlunde glemt Fædrelandet. Blandt de c. 40 Bind i Folio er en stor Del danske Billedværker, saaledes det store Pragtværk »Danske Mindesmærker«. Men dernæst havde han samlet den største Del af den Litteratur, der omhandler Danmark i Katholicismens Dage, og i 8 nydelige selvkomponerede, tykke Mapper har han samlet alle Kilder til *Danmarks Kunst i Middelalderen*, som han selv har skrevet med sirlig Majuskelskrift paa Ryggen af Mapperne.

Under Katalogiseringen viste det sig ved gennemblade Bog for Bog, hvilken Kundskabsmængde den afdøde maa have siddet inde med. Der findes strøet omkring talrige Henvisninger og kritiske Bemærkninger til Teksten og blandt hans skriftlige Efterladenskaber systematiske Lister over de Kilder, han syslede med.

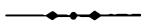
Ogsaa ret sjældne og morsomme Ting stødte jeg paa. Saaledes Ch. D. Biehls Skuespil, omhyggeligt samlede i et Bind for sig, og en lille Bog, trykt 1769: *Patriotische Gespräche zweyer Reisenden Dänen über den Zustand ihres Vaterlandes*.

Bogsamlingen er nu som et *Bibliotheca Meyeriana* efter den højjærværdigste Biskops Bestemmelse indlemmet i Vikariatsbibliotheket — en Ære, som den afdøde fortjente.

Johan Johnsen.

Opfordring til Deltagelse
i
et katholsk Landsmøde
i Roskilde
Søndag den 15. Juni 1913
(Valdemarsdagen).

Program for Mødet.

For københavnske Deltageres Vedkommende Afgang med Tog fra Hovedbanegaarden Kl. 7⁵⁵ (alm. Pris 0.90) eller Kl. 8²⁰ (Eksprestog Pris 1.40). For Cyclister findes Cyclestald.

Kl. 9^{1/4} **stille hl. Messe.**

Kl. 9^{3/4} **Prælatmesse**, hvorefter

Kl. ca. 10^{1/4} **Grundstensnedlæggelsen** til den nye katolske Kirke finder Sted.

Kl. 11^{1/4} spises Frokost — som helst bør medbringes — i Trægaardens Have.

Kl. 12 **Fællesbesøg i Domkirken** under kyndig Vejledning. Derefter Spadseretur i Byen og Omegnen.

Kl. 3 I St. Marie Hospitals Have ved Klosterkilden **Foredrag** af højærværdige Hr. Pastor Johs. Frederiksen fra Silkeborg.
Derefter indleder Hr. Redaktør cand. mag. Niels Hansen en **Forhandling** om Katholikernes Stilling i det danske Samfund.

Kl. 6¹/₂ **Fællesmaaltid** i »Trægaarden«.

Adgangskort, heri indbefattet Besøg i Domkirken samt Fællesmaaltid (Steg og Dessert) koster 2 Kr. og faas indtil Torsdag Aften den 12te Juni følgende Steder:

Johs. Hoffmann & Søn,
Købmagergade 48.
Vesterbrogade 18.

E. Bæklund,
Frederiksberggade 34.

Joh. Brinkmann,
Vesterbrogade 4.
Cigarforretningen.

Herm. Hoffmann,
Uraniavej 6.

A. V. Günther,
Bangertsgade 11.

Frk. A. Roelsen,
St. Josephs Hospital

Mogens Ballin,
Enighedsvej 6, Charlottenlund.

Fru René-Lassen,
Hans Bogbindersallé 4.

I Provinsbyerne bedes Deltagelse anmeldt hos Sognepræsterne.

Komiteen for Landsmødets Afholdelse:

Mogens Ballin,
Den katholske Højskole.

N. Gravgaard.

A. V. Günther,
Katholsk Ungdomsværn.

Chr. Henrichsen, Herm. Hoffmann,
I Bestyrelsen for Foreningen Unio.

A. Kerckhoffs,
Sognepræst i Roskilde.

Ovenstaaende tiltrædes og anbefales af:

✠ **Johannes von Euch, Biskop.**

Forstanderskabet for St. Ansgars Menighed:

J. Braun.

Ph. v. Kettenburg.

Herm. Hoffmann.

A. V. Günther.

Jos. L. M. Hoffmann.

George Lohrer.

Fr. Weber.

Chr. Henrichsen.

Forstanderskabet for Rosenkranskirken Sogn:

H. Slump. Fr. Ronge.

P. Stagno Balestrini. Julius May. C. C. Einersen. G. Jensen.

Forstanderskabet for St. Annæ Sogn:

G. Schmiderer. W. Prüser. J. H. Nielsen.

Forstanderskabet for St. Andreas Sogn:

F. Evers. Halfdan Kejser. A. M. Hutters.

København:

J. B. Desnos,

Præst ved Immakulatakirken.

A. Neuvel,

Præst ved St. Josefs Kirke.

Jos. Schmidt S. J.,

Rektor.

St. Fink-Jensen,

Absalonskredsen.

Emanuel Jensen,

Academicum catholicum.

H. Slump,

Agnesforeningen.

Halfdan Kejser,

Ansgariusforeningen.

Josef Hammermüller,

St. Ansgars Kirkekor.

Frk. Elisabeth Endresen,

Birgitta Foreningen.

Frk. Ellen Christensen,

Charitas.

Kammerherreinde Fred. Krag,

Den eucharistiske Forening.

Joh. Brix Hansen,

Den katolske Syge- og Begravelseskasse.

Fru A. Osterhammel,

Elisabethforeningen.

Frk. Elisabeth Hansen,

Fidelitas.

Fred. Jørgensen,

St. Josefs Gilde.

Frk. Martha Hansen,

Katholsk Fortsættelseskursus.

Johs. Hansen,

Katholsk Ungdoms Forbund.

Pastor L. Günther,

Katholsk Ungdomsværn.

Frk. S. Monné,

Lætita.

Fru J. Ronge,

Mariaforeningen.

A. Barfred,

Mariakongregationen for Mænd.

H. Ellyton,

Mariakongregationen for Ynglinge.

A. M. Hutters,

Mariakongregationen i Ordrup.

Fru Christiane Nielsen,

Mødreforeningen.

Niels Hansen,

Redaktør af Nordisk Ugeblad.

Frk. C. Tetzlaff,

Paramentforeningen.

Lehnsbaronesse Stampe-Charisius,

Protection de la jeune fille.

A. Weber,

Foreningen Steno.

Vilh. Monné,

Foreningen Unio.

Aarhus:

Ign. Schmid,
Sognepræst.

Fr. Jaworski.

Fredericia:

P. Schreiber,
Sognepræst.

H. C. Wenk.

Alois Spetzler.

E. J. Møller.

Helsingør:

A. M. Wattiez,
Sognepræst.

F. Flynn,
Præst.

M. C. Jensen.
Kateket.

Hippolyte Durafour.

P. J. Bruncke.

Axel Frederiksen.

Horsens.

F. Kerff,
Sognepræst.

Odense.

Josef Resch,
Sognepræst.

Randers:

M. Osterhammel,
Sognepræst.

August Wenske,

C. Melchiors.

Ringsted:

J. Wijnen,
Sognepræst.

Hofjægermester Garth-Grüner.

Emil Klint.

Roskilde:

A. Kerckhoffs,
Sognepræst.

P. Roomer.
Kapellan.

Fru A. Andersen,

J. Bech.

P. J. Christensen.

Fru A. Christensen.

Frk. Sofie Holten.

Frk. Karen Lange.

L. S. Nielsen.

Baronesse E. Rosenørn-Lehn.

A. Staal.

E. Weitzmann.

Georg R. Vöhtz.

Silkeborg:

Johs. Frederiksen,
Sognepræst.

Jos. Dünnwald.

Th. Jensen.

Slagelse:

J. Houben,
Sognepræst.

J. Brouwers,
Præst.

N. P. Nielsen.

Svendborg:

Fr. Pohl,
Sognepræst.

J. P. Holmquist.

A. Jørgensen.

Pater Grisars Værk om Luther.

Vi har allerede tidligere her i Bladet omtalt det store Værk om Luther, som *Pater Grisar, S. J.*, fornylig har afsluttet. Værket, som omfatter tre mægtige Bind, er et Resultat af mange Aars Studium udelukkende med dette Emne, og da det i fremragende Grad giver en rent *objektiv* Fremstilling af Luther og hans Tidsalder, er det ikke til at undres over, at Værket har vakt betydelig Opsigt ogsaa ud over katholske Kredse.

Det er imidlertid interessant at lægge Mærke til, at naar protestantiske Theologer og Historikere omtaler dette nye store Lutherværk, hvilket de simpelthen er nødt til, er deres Udtalelser altid prægede af en vis Forlegenhed. Den katholske Lærdes uhyre Kendskab til Emnet lod sig i dette som i andre Tilfælde ikke benægte; man søger saa en Forklaring (en ret pudsigt Forklaring iøvrigt) deri, at vedkommende Videnskabsmand har haft langt rigere litterære Kilder til sin Disposition, end de protestantiske Forskere kunde have det. Den kendte protestantiske Theolog, Licentiat Braun, skriver i »*Evangelische Kirchenzeitung*« for 30. Marts: »Det bør fremhæves, at der kræves en eminent Flid og en sand Jernenergi for at kunne beherske dette umaadelige Stof. Grisars Lutherskildring fører os ind i Lutherforskningens mest forgrenede Problemer. Grisar behersker Kilderne, saavidt dette er muligt for en Forsker, der som han vilde gøre Facit op og derfor maa give Afkald paa altfor vidtløftige Detailstudier. Han har ogsaa med Hensyn til den saakaldte sekundære Litteratur et Kendskab, i hvilket der næsten ikke findes noget Hul. I saa Henseende er Grisar at misunde. Hvem blandt protestantiske Theologer er i Stand til at anskaffe sig et saa righoldigt og kostbart Bibliothek alene angaaende Luther? Paa dette Punkt har den katholske Theologi og særlig de religiøse Ordener langt gunstigere Arbejdsvilkaar end vi Protestanter. Dominikaneren Denifle og Jesuiten Grisar glimrede ved deres indgaaende Kendskab til den paagældende Litteratur. De sad just ved godt forsynede Arbejdsborde.«

Naar der her er Tale om Pater Grisars indgaaende Kendskab til Litteraturen, saa menes der hermed ikke mindst hans omfattende Kendskab til den *protestantiske* Litteratur om Luther og Reformationstiden. Pater Grisar har fulgt det Princip særlig at lade protestantiske Forskere komme til Orde ved Bedømmelsen af Reformationstiden og af Luthers forskellige »Fortjenester«. Licentiat Braun skriver desangaaende:

»Læsningen af Grisar kan mane os protestantiske Theologer til Eftertanke. Af de Remme, som Grisar har skaa-ret af vor Hud, har den katholske Forfatter smedet (!) sit Værk om Luther sammen. Hvor er Reformatoren ikke blevet lille ved de protestantiske Forskeres Lutherstudier! Hvor skrumper hans Fortjenester ikke ind! Vi troede at have ham at takke for Tolerance og for Samvittighedsfrihed. Paa ingen Maade. — Vi saa i hans Bibeloversættelse et Mesterværk af et ejendommeligt Særpræg — vi maa være glade, hvis man ikke rentud kalder det Plagiat! — Vi saa i Luther Folkeskolens Fader — det er en »opdigtet Stordaad«, der bør frakendes ham. Vi forment hos Luther at finde udmærkede Anvisninger paa en rationel Fattigpleje og at kunne føre et Opsving i den offentlige Godgørenhed tilbage til ham. Den Ros tilkommer ikke ham, men den katholske Kirke. Vi var glade, naar man forsikrede os, at den store Mand havde haft et for hans Tid sjældent nationaløkonomisk Blik — den »upartiske« Forskning erklærer, at hans økonomiske Anskuelser paa mange Punkter viser reaktionær Tendens! Man mente i Luther at finde Grundlæggeren af den moderne Statsledelse. Hvad han imidlertid har sagt af træffende i saa Henseende, er ikke nyt, og iøvrigt staar hans Udnævnelse af Fyrsterne til »absolute Patriarker« ikke tilbage for det middelalderlige Theokrati i Retning af Aandstvang. — Men tænke sig — Grisar paaviser det Side for Side — de nævnte Udtalelser *stammer udelukkende fra protestantiske Theologers Mund*. Og det mærkeligste ved det hele er, at alle de nævnte protestantiske Forskere med Begejstring taler om Luther, skønt de af Sandhedskærlighed ser sig nødsagede til at slaa de nævnte Kendsgerninger fast. Man spørger uvilkaarlig sig selv overfor denne Sammenstilling af »Resultater«: Hvad bliver der egentlig tilbage af Luther?»

Københavnsk Kirkestatistik for 1912.

(Samml. S. 183 i 1912).

	Døbte			Ægte-viede Par.	Begravede			Firm. (voksne og Børn.)
	Drenge.	Piger	ialt		af Mand-køn.	af Kvindekøn	ialt	
St. Ansgars Sogn	31	46	77	36	18	23	41	102
Rosenkrans Sogn	18	14	32	10	4	11	15	58
St. Annæ Sogn	38	37	75	26	15	11	26	26
	87	97	184	72	37	45	82	186

Oversigt

over

Jesu Barndomsforenings Indtægter og Udgifter i Aaret 1912.

A. Danmark.

B. Norge.

Indtægter:	Udgifter:	Indtægter:	Udgifter:
Kassebeholdning ^{31/12} 1911	15.51	Til Paris	260.00
<i>København:</i>		Til Børnehjemmene i Kbhvn.	120.00
St. Ansgars Sogneskoler	85.80	Til Børnehjemmene i	
St. Marias	104.00	Randers	120.00
St. Annas	14.00	Aarborgens Trykning	33.49
Nørrebro Skole	14.55	» Hæftning	6.00
St. Knuds Realskole	48.00	600 Medlemslister	5.00
Aarhus	57.01	Porto	4.19
Fredericia	17.20	Kassebeholdning ^{31/12} 1912	1.84
Helsingør	7.72		
Horsens	33.40	<i>Kristiania:</i>	
Kolding	2.10	St. Olavs Gutteskole	4.73
Odense	27.00	»	10.60
Ordrup	94.23	St. Sunnivas Skole	41.77
Randers	14.00	St. Halvards Skole	15.00
Silkeborg	6.70	Arendal	3.00
Svendborg	9.30	Bergen	2.00
	Ialt Kr. 550.52	Drammen	5.00
		Frederikshald	5.50
		Frederiksstad	11.00
		Hammerfest	13.26
		Harstad	2.50
		Kristianssand	7.50
		Porsgrund	6.15
		Stavanger	12.50
		Tromsø	10.00
		Trondhjem	6.00
	Ialt Kr. 550.52		Ialt Kr. 156.51
		Til Paris	150.00
		Til Aarborg	6.51

Randers, 20. April 1913.

M. Osterhammel.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. Lørdag den 24. Maj døde Frk. *Charlotte Geisler* efter længere Tids Svagelighed paa St. Elisabeths Hospital i en Alder af næsten 70 Aar. Den afdøde havde i flere Aar, indtil Efteraaret 1871, været Timelærerinde ved St. Ansgars Pigeskole, medens hendes Tante — af samme Navn — var Skolens Overlærerinde. Da St. Josefsøstrene i 1871 overtog Pigeskolen, fratraadte begge Skolen. Nu afdøde *Charlotte Geisler* var derefter ca. 3 Aar Lærerinde i en adelig Familie i Frankrig og var indtil sin Død i stadig Forbindelse med denne Familie. Særlig fortjent gjorde hun sig dog ved i mange Aar at virke i den norske Mission, først i Kristiania og senere i Alten, begge Steder som Lærerinde. Den afdøde mindedes stadig med Hengivenhed af sine tidligere Elever, og hun har stedse været et Mønster paa Pligtopfyldelse og Akkuratesse. Begravelsen fandt Sted Torsdag d. 29. ds. paa Katholsk Vestre Kirkegaard. R. I. P.

— Processionen paa Christi Legems Fest den 22. Maj fra Immaculata-Kirken paa Strandvejen havde samlet, foruden naturligtvis alle de St. Josefsøstre, som kunde være til Stede, en stor Mængde andre Deltagere fra vore Menigheder. Søstrene fra de forskellige Stationer havde hver pyntet sit Alter paa fire Steder i den store Have. Foruden Flag, Guirlander, Blomster og Lys var forskellig farvet Savsmul med stor Virkning anvendt som Jord-Dekoration rundt om i Havens Gange.

— St. Annæ Sogn havde Søndag den 25. Maj »en stor Dag«. Efter Levitmessén drog Christi Legems Processionen ud af Kirken, over Hans Bogbinders Allé og gennem St. Elisabeth Hospitalets store Have, som kærlige Hænder havde smykket paa det bedste til den skønne Fest. Velsignelsen ved de forskellige Altre blev givet ganske efter Ritualets Forskrift. — Om Eftermiddagen holdtes en meget vellykket Basar og Havefest i Overlæge Ernsts Have og Villa. Herom skriver *Aftenposten*: »Overlæge Ernsts Have havde i Dagens Anledning til sine blomstrende Æbletræer og skønne, hvide og lilla Syrener faaet en Pynt af Guirlander og Vimpler, der var rejst Boder med Lykkehjul og pragtfulde Haandarbejder i Havens Gange, og nydelige unge Københavnerinder og Amagerinder, sidstnævnte i Nationaldragt, assisterede. Inde i Villaen var Overlægens Dagligstue og to tilstødende Værelser omdannet til Koncertsal, og 3 Gange i Eftermiddagens Løb overværede tilsammen ca. 400 Tilhørere — blandt hvilke var den amerikanske Gesandt Mr. *Egan* og Frue, den katholske Biskop *van Euch*, Sognepræst ved Sundby Kirke *Schneekloth*, Gene-

ral *Dalberg*, Enkelensbaronesse *Stampe* m. fl. — de forskellige musikalske og dramatiske Underholdninger, der blev givet med Bistand af kendte og gode Kræfter. Da Mørket faldt paa, og Overlægen sammen med sine mange fortræffelige assisterende gjorde Dagens Resultat op, kunde han konstatere, at der var indkommet henimod 2000 Kr., der vil blive anvendt til en Friseng paa St. Elisabeths Hospital.« — Ileri skal to Fejl rettes. Skønt det synes at være bleven Tradition i Pressen, at vor Biskop hedder *van* Euch, er og bliver hans Navn dog *von* Euch. Den anden Rettelse er af helt glædelig Natur. Basaren indbragte ikke henimod 2000 Kr., men ganske nær op imod 3000 Kr.

Ordrup. Paa Christi Legems Fest den 22. Maj modtog 17 Elever af den tyske Skole foruden en lille Pige, der havde været syg paa de danske Børns Kommunionssdag, deres første hellige Kommunion. Kollegiets Rektor læste Messen og prædikede for de unge. — I alt har 165 Børn i dette Foraar været til deres første Kommunion i vore københavnske Menigheder. — Søndagen efter holdtes den store Procession i Kollegiets Have, hvor der denne Gang var oprejst fire Altre, hvorfra Begyndelsen af de fire Evangelier tilligemed nogle Bønner læstes og Velsignelsen gaves, ganske efter Ritualet; Sangen *Tantum ergo* blev kun sunget een Gang, ved Slutningsvelsignelsen i Kirken. En stor Mængde Mennesker tog Del i den smukke Fest.

Ringsted. Søndag den 8. Juni agter den højærværdigste Biskop at afholde kanonisk Visitats og Firmelse i den herværende St. Knuds Kirke.

Maribo. Den 24. Maj optoges en skismatisk Russer med sin Datter i den katholske Kirke. De blev betingelsesvis døbt i Nærværelse af 60 Polakker. — Dagen efter, Søndag Morgen, modtog 5 Børn, en Skismatiker med to Døtre og en dansk Kvinde, Konvertit fra Maribo, deres første hellige Kommunion, ved hvilken Lejlighed Pater Hendrix holdt en dansk Prædiken. Om Eftermiddagen døbtos to Børn i 5-Aars Alderen, Døtre af ovennævnte Konvertit. — I Præstegaardshaven er oprejst et Alter, hvor den hellige Messe ofte læses, da Kirken er allfor lille til de 3000 Polakker.

Rom. Det vil vist glæde danske Katholikker at erfare, at den Nødstilstand, der hersker blandt vore sorte »Landsmænd« paa de dansk-vestindiske Øer, har vakt Interesse i selve Kristenhedens Hovedstad. En dansk Dame i Rom har henvendt sig til forskellige indflydelsesrige Personer, der mener at kunne bevæge Søstre af en engelsktalende Kongregation til at overtage Hospitals- og Børnehjemsvirksomheden der ovre. Ogsaa i København er det lykkedes den Dame, der først har slaaet til Lyd for hele Sagen, at faa vakt en ikke ubetydelig Interesse for den Plan, hvis Realisation

vil betyde saa meget, ikke alene for den indfødte Befolkning, men ogsaa for Europæerne og Moderlandet Danmark. Saaledes har flere Herrer her hjemme, hvis Navne vejer mest i dansk-vestindiske Spørgsmaal, tilsagt Planen om at rejse et Hospital- og Børnehjem deres værdifulde Støtte og har bedt omtalte Dame om ved Henvendelse til Læger, Regering, Gouvernement at fremme Sagen af alle Kræfter. Frøkenen er i disse Dage rejst til Rom for mundtlig at forhandle om det vigtige Foretagende.

— I et Brev fra Rom af 18. Maj fortælles følgende: . . . Idag læste den unge danske Propagandist, Westergaard, sin første hellige Messe i St. Knuds Kapel, og det hele var saa festligt som muligt. Alle de danske Sager var i Brug; man saa rigtigt, at St. Knud er en »velhavende« Helgen. Siden der er bleven gjort noget for Kapellet, er Andagten til St. Knud tiltaget i ganske overordentlig Grad, fortæller Munkene, der passer Kirken og Kapellet. Flere italienske Dyrkere af vor Helgen samler Penge ind, tænder Lys, skænker Sølvhjerter, lader læse Messe o. s. v. Der er kommet nyt Liv i hele det lille stemningsfulde Kapel, og Munkene er henrykte. De havde ogsaa gjort alt saa smukt og festligt som muligt i Morges: Masser af Lys var tændt paa Alteret, Stole sat frem, og under hele Messen spillede Orgelet særdeles smukt. Westergaard holdt en lille Tale, netop af passende Længde, og alle syntes godt om den. Af mere bekendte Katholikker var til Stede: Prinsesse Salms, Baronesse Wedel Jarlsberg, Baronesse Gyldenkrone, Frøken Castonier, Frøken Molbech, norsk Propagandist Skarberg og flere. Desuden var den danske Legationssekretær Oldenburg, den skandinaviske Forenings Præsident, Dehli med Frue, samt en hel Del skandinaviske Turister til Stede. Efter Messen samledes en stor Del af de tilstedeværende til en lille Fest hos Baronesse Wedel Jarlsberg, hvor Hr. Dehli holdt en meget smuk Tale, i hvilken han mindede om Kong Kristian d. 1.s Besøg i Rom og udtalte, at i Rom havde de 3 nordiske Folk altid — mere end noget andet Sted i Verden — levet i broderlig Enighed og Samdrægtighed.

— Sammen med Pastor Westergaard modtog en anden theologisk Kandidat, *Marinus Ravelli*, der ligeledes vil komme til at virke her i Danmark, den hellige Præstevieelse. Pastor Ravelli, der er født i Holland af italienske Forældre, blev i sin Tid af den pavelige Nuntius i Haag anbefalet til vor højærværdigste Biskop, der derefter fik det ordnet saaledes, at han kom til at studere i Rom i Propagandakollegiet sammen med nuværende Pastor Westergaard. Pastor Ravelli har lagt sig saa ihærdigt efter det danske Sprog, at han allerede nu er i Stand til at skrive lange Breve paa Dansk uden Sprogfejl. *Ugebladet* benytter Lej-

ligheden til hjerteligt at ønske Pastor Ravelli velkommen i det danske Vikariat, hvor han i Fremtiden vil komme til at virke.

Jesu Hjerter Andagt (6. Juni).

St. Ansgars Kirke: Kl. 8¹/₄ Messe med sakramental Velsignelse; Kl. 8 Aften Andagt.

Rosenkranskirken: Efter 8-Messen sakramental Velsignelse; Kl. 7¹/₂ Aften Andagt.

St. Annæ Kirke: Andagt efter Messen Kl. 8 og om Aftenen Kl. 8.

Jesu Hjertes Kirke: Efter 8¹/₂-Messen sakramental Velsignelse; Kl. 8 Aften Andagt.

St. Andreas Kirke: Efter 8¹/₄-Messen sakramental Velsignelse; Kl. 7¹/₂ Aften Andagt.

Unio. Søndag den 1. Juni Cycletur gennem Dyrehaven over Nærum til Holte. Frokost ved Trepilelaagen. Mødested: Store Vibenshus ved Lyngbyvejen Kl. 9³/₄. Besøgende er velkomne.

Torsdag den 5. Juni (*Grundlovsdag*) Udflugt til Charlottenlund. Afgang 3²⁰ med Klampenborgbanen. Deltagerne samles Kl. 4 ved Stalden, hvor der senere spises til Aften. Madkurve kan medtages. Børn kan ogsaa dellage i Turen.

Det katolske Fortsættelseskursus

modtager med Tak alt brugt brugeligt Børnetøj (hovedsagelig Pigetøj). Pakkerne bedes mærket »Feriebørnene« og kan indleveres: Menighedskontoret, Bredgade 69² o. G., mellem 1 og 4, Den franske Skole, Toldbodvej 14, Frederiksberg Allé 15—17 samt paa Sankt Josefs Hospital, Griffenfeldtsvej.

Kontante Bidrag, der vil blive anvendt til at faa saa mange Smaapiger som mulig anbragt i Kolonien, bedes venligst, af Hensyn til Ansøgning om Fribilletter, snarest indbetalt ovennævnte Steder.

St. Josefs Gilde afholder Møde Mandag den 9. Juni Kl. 8¹/₂ Aften. Indmeldelse af nye Medlemmer modtages af

Prüiser, Maler,
Provstens Allé 5.

F. Jørgensen, Skomagermester,
Tordenskjoldsgade 31¹.

Den katolske Syge- og Begravelseskasse af 1867.

Ifølge en paa Generalforsamlingen vedtagen Beslutning ydes der, forsøgsvis for et Aar, Medlemmernes Børn gratis Lægehjælp. Indmeldelser sker ved Henvendelse til Kasserer Fr. Simonsen, St. Jørgens Allé 11, 1. Sal.

St. Ansgars Kirke. Majandagterne slutter Søndag den 1. Juni Kl. 8 Aften med Prædiken og Procession.

Den eukaristiske Forenings Medlemmer bedes erindre Tilbedelsen i St. Ansgars Kirke Fredag d. 6. Juni til de aftalte Tider. — *Det allerhelligste Sakramente er udstillet hele Dagen.* — Dermed ophører Tilbedelsen for den eukaristiske Forening i Månederne Juli, August og September.

Opfordring.

Klare, kortfattede Smaaefterretninger om Christi Legems Processioner ved de forskellige Kirker bedes venligst Redaktionen tilstillet.

Hørsholm. Søndag d. 1. Juni Kl. 9 er der Messe i St. Hans Kapel paa Udenomsvej.

Tak.

For det store Arbejde, som for vor Skyld blev gjort i forrige Uge, for de mange Gaver, som blev sendt til Basaren, for den store Interesse, der fra alle Sider blev den vist, bringer vi herved vor hjerteligste Tak.

St. Elisabethssøstre.

Kirkelig Kalender.

1. Juni.	3. Sønd. efter Pintse.	8. Juni.	4. Sønd. efter Pintse.
2. —	Mandag. Marcellinus og Fæller, Martyrer.	9. —	Mandag. Primus og Felician, Martyrer.
3. —	Tirsdag. Oktavdag.	10. —	Tirsdag. Margrethe af Skotland, Enke.
4. —	Onsdag. Franz Carra-ciolo, Bekender.	11. —	Onsdag. Barnabas, Apostel.
5. —	Torsdag. Bonifacius, Biskop og Martyr.	12. —	Torsdag. Johannes af S. Facundo, Bekender.
6. —	Fredag. Norbert, Biskop og Bekender.	13. —	Fredag. Antonius af Padua, Bekender.
7. —	Lørdag. Marias Offi-cium.	14. —	Lørdag. Basilius, Beskop og Kirkelærer.

Et Ord til hver Dag.

1. *Juni.* Himmelske Fader, vil du give mig en eller anden Gerning at udføre for dig i Dag?
2. *Juni.* Naar man er i Tvivl, om noget er ens Pligt, bør man spørge sig selv: Kommer min Tvivl deraf, at jeg hemmelig ønsker at gøre noget andet?
3. *Juni.* Min kæreste Brudgom Jesus Christus, hvem vil give mig den sande Friheds Vinger til at flyve til dig og hvile i dig? (Th. a Kempis.)
4. *Juni.* Mange finder det stridende mod deres Fornuft at tro paa en treenig Gud, men er samtidig meget bange for — Tallet 13. (Kreiten.)
5. *Juni.* Til Faderen fører ingen anden os end Sønnen. Men til Sønnen naar vi bedst ad Korsets Vej ved Moderens Haand.
6. *Juni.* Der gives ikke noget, hvorved vi kan gøre os selv og andre større Gavn, end ved at høre den hellige Messe.
7. *Juni.* Vore Bekymringer ligner ofte Tordenskyer: de synes saa sorte i Frastand, men bliver klarere, altsom de kommer nærmere.

A. G.

Monogram i Sølv som *Vedhang* til *Urkæde, Slipsnaal, Brosche, Hattenaal* sælges til Fordel for Absalons Gaard hos St. Josefs-søstrene, Frederiksberg Allé 15—17. Pris 1,50 Kr.

Mødreforeningen. Tirsdag d. 3. Juni Kl. 8¹/₄ læses i St. Ansgars Kirke den h. Messe for Foreningens Medlemmer og Anliggender.

Tak. For al Kærlighed, der er vist mod min kære Datter under hendes lange Sygeleje og nu ved hendes Død, bringer jeg herved en inderlig Tak. Især takker jeg Præsterne og Søstrene, særlig højærv. Pastor Desnos og højærv. Pastor Esser.

Kristine Becker.

† At forhv. Lærerinde, Frk. *Charlotte Geisler*, efter længere Tids Sygdom er afgaaet ved Døden d. 24. Maj, bekendtgøres herved af hendes Venner. Den kære afdøde anbefales til de troendes Forbøn. R. I. P.

Nordisk Ugeblad

for katolske Kristne.

61. AARGANG.

„Nordisk Ugeblad“ udgives af Ansgariusforeningen og udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvarialet, modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader samt paa Ugebladets Ekspeditionskontor, Bredgade 69, 2. S. o. G. 1—4. Telef. Palæ 654. — Redigeret af Niels Hansen, cand. mag., Viggo Rothes Vej 14, Charlottenlund. (Træffes bedst Kl. 4—6 Efterm.) Telefon Helrup 657 y.

Nr. 23.

Søndag den 8. Juni.

1913.

INDHOLD: Smaa Indledninger. — 313-1813-1913. — Davids Salmer. — En Aflandsdiskussion. — Nye Bøger. — Observator C. F. Pechüle. — Kina. — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Roskilde. Køge. Helsingør. Odense. Tyskland. Frankrig. Portugal. Nord-Amerika. — Brevkasse. — Et Ord til hver Dag. — Bekendtgørelser.

Smaa Indledninger. (169)

Spildt.

Hvor meget, der begyndte lyst og godt, har ikke Synden ødelagt, er ikke bleven spildt i et eneste Øjeblik! Det gælder om den himmelske Lyksalighed for de mange Engle, der rejste sig mod Gud, det gælder om Paradisets Glæde, som blev spildt for Adam og Adams Slægt.

Skal dit Liv, din Lykke ogsaa være spildt, min Læser? . . .

Jeg gaar gennem Københavns Gader, møder mange Mennesker. Ved det første Blik erkender jeg, at de ikke er dovne, at de maa have noget meget vigtigt for. Alle har de travlt. Jeg vover at spørge en Bekendt: »Hvad er det for et vigtigt Foretagende, De er saa optaget af?« »Jo,« svarer han, »Penge skal der til. Jeg skal betale Huslejen, hver Dag mætte en hel Mængde Munde; derfor skal jeg tjene Penge.« Jeg gaar videre og ser en af mine Skoledrenge løbe gennem Byens Gader. Jeg kalder paa ham: »Hør, min lille Ven, hvad bestiller du her? Du vilde gøre bedre i at passe dine smaa Søkende og læse paa dine Lektier.« »Jeg er Bydreng,« svarer han, »og jeg faar 2 Kr. om Ugen.« »Ja saa,« sukker jeg og gaar videre. Jeg træder ind i et Værksted. Der finder jeg en Mand, der uden Ophør arbejder fra Morgen til Aften, saa han næsten glemmer at spise. »Hvorfor arbejder De saa strengt?« »For at tjene det daglige Brød,« svarer han. — Alt det er godt, alt det er nødvendigt. Men hvor mange, som har slidt hele deres Liv, maa alligevel ikke med Disciplene sige: »Vi har arbejdet hele Natten og ikke fanget noget!« Noget for Evigheden! Spildt. Jeg maa ikke glemme det vigtigste: Himlen er mit Fædreland, Himlen er min Løn, Himlen er mit Maal! P. D. Steidl.

313-1813-1913.

Kirken fejrer i Aar et sjældent Jubilæum. Den højtideligholder det 1600-aarige Minde om en af de største Begivenheder, som er optegnet ikke blot i dens egne Annaler, men i hele Verdenshistorien. Det er Udsoningen mellem det romerske Kejserdømme og den kristne Verdenskirke ved Konstantin den Store, den første Kristen paa den romerske Kejsertrone. Det berømte Toleranceedikt, som han udstedte i Milano i Aaret 313, besegler denne Udsoning.

For de europæiske Nationer — og indirekte ogsaa for de andre Verdensdele — er 1913 tillige paa en anden Maade et stort Jubilæumsaar. I Aaret 1813 stod det store Folkeslag ved Leipzig, hvor den »uovervindelige« Napoleon den Store blev overvundet.

Og netop i dette Jubilæumsaar skulde det ogsaa hænde, at alle Jordens Folkeslag har deres Blik ganske særlig henvendt paa Konstantins fremragende Værk — Konstantinopel.

Enhver, som ser Guds Haand raade i Verdenshistorien, vil maaske endmere befæstes i denne sin Anskuelse ved dette mærkelige Sammentræf af Begivenheder, der ellers er skilt fra hinanden ved halvandet Tusind Aars Mellenrum. Naar man ikke i alt ser det blotte Tilfælde raade, saa vil man her ved dette dobbelte Jubilæum 313 - 1813 - 1913 være tilbøjelig til at udbryde i et begejstret: *Christus vincit, Christus regnat, Christus imperat**). Hvem som har Øjne at se med, han maa se det, at hans er al Magt i Himlen og paa Jorden, at al Storhed stammer fra ham, den ene store, som nedstyrter mægtige fra Tronen og ophøjer ringe. Konstantin er den store Sejrherrer, fordi han fik Romerne til at give Christus Æren og bøje sig for hans Kors. »Ved dette heldbringende Tegn,« sagde han, »har jeg befriet eders Stad for Tyrannens Aag og gengivet det romerske Senat og Folk deres gamle Glans og tidligere Herlighed.«

1500 Aar senere bukker den sejrsvante korsikanske Revolutionsmand under i det Kæmpeslag, som gjorde Ende

*) Christus sejrer, Christus hersker, Christus byder.

paa hans Tyranni over Europa — han, som havde berøvet Christi Stedfortræder Byen Rom og givet sin nyfødte Søn den stolte Titel: Konge af Rom. Hvad enten vi i Aar særlig mindes Konstantin og hans Sejr eller Napoleon og hans Fald, saa ledes i hvert Fald vor Tanke samtidig hen paa ham, som er Kongernes Konge og Hærskarernes Herre, og paa hvis Rige der ikke skal være Ende.

Konstantins Sejr over Maxentius og hvad deraf fulgte samt hans kristelig prægede Regering har vantro Historikere forgæves forsøgt at forklare som noget tilfældigt eller som Resultatet af ren politisk, egoistisk Klogskab. Paa sædvanlig »ren videnskabelig, tendensfri« Maade har man erklæret Kilderne for forfalskede eller tilpas tillæmpede. Men det har saa i alt Fald draget det gode efter sig, at andre paa ny har gjort Spørgsmaalet til Genstand for virkelig videnskabelige Undersøgelser. (Som f. Eks. F. X. Funk: »Konstantin der Grosse und das Christentum. Kirchenpolitische Abhandlungen und Untersuchungen. Paderborn 1889.«) Derefter kan der ikke være nogen fornuftig Tvivl om, at Konstantins Hælden til Kristendommen, hvad Tiden angaar, falder sammen med hans afgørende Kamp mod Maxentius. Det kristne Monogram, det sejrforjættende Ord: »I dette Tegn skal du sejre« følges næsten umiddelbart af Milano-Ediktet, som skulde omdanne Verden i Kristendommens Aand. Ogsaa den vidunderlige Tilsynekomst af Korsets Tegn er tilstrækkelig begrundet som en historisk Kendsgerning — trods de kritiske Betæneligheder, som Funk heller ikke er blind for.

Den store Sejr over Maxentius, som i Tillid til det stærke Rom drog Konstantin i Møde med femdobbel Overmagt, var tillige en Sejr for Christus over Konstantin. Stedt i den største Fare, da baade hans Trone og hans Liv stod paa Spil, satte Konstantin sin Lid til de Kristnes Gud og haabede paa Sejr ved ham; og fra den Stund var Sejren ogsaa knyttet til hans Fane, til Korsets Banner. Hans Kejserrige strakte sig snart ikke blot over Vesterledet, han bliver Enehersker i hele det romerske Verdensrige. Og netop sit taknemmelige Sindelag herover er det, at Konstantin giver Udtryk i Milano-Ediktet. Korsets Religion, som i næsten tre Aarhundreder var bleven forfulgt paa det gru-

somste som statsfarlig, var nu kommet til Ære og Værdighed paa selve Kejsertronen. Hvilken Jubel der herskede herover, kan man endnu den Dag i Dag faa en Fornemmelser af ved at læse den sidste Bog af Eusebs Kirkehistorie. Efter Diokletians blodige Dekreter til Udryddelse af Kristendommen følger paa een Gang fuld Frihed til offentlig Bekendelse af den kristne Religion fremfor den hedenske fra selve Kejserens Side.

Man kan næppe gøre sig nogen rigtig Forestilling om de Kristnes saa vel som Hedningernes Forbavselse over dette Under. De kristne Præster indrømmes der stor Frihed, og til Gunst for de gudindviede Jomfruer ophævede Konstantin i Aaret 320 den i de foregaaende 300 Aar gældende *Lex Folia et Papiæ Poppæa*, hvorved de demoraliserede Romere maatte tvinges til Ægteskab for saaledes at modarbejde den betænkelige Tilbagegang i Folkets Tilvækst. Og hans Haab om, at den kyske Kristendom skulde bringe Folket fornyet Livskraft, blev ikke skuffet. — For allerede her at drage en Parallel med den ukristelige Napoleon er det interessant at lægge Mærke til den modsatte Virkning af den berygtede Paragraf i Code Napoleon: *La recherche de la paternité est vêtue*. Det Frankrig, som den Gang blev smittet af Napoleons Højhedsvanvid, er nu ligefrem hjemfalden til Raceselv mord trods den nævnte Lov, der netop havde Folkets Tilvækst til Maal.

Skønt Konstantin ikke vilde tvinge nogen til at antage Kristendommen, ønskede han dog, at alle, som paa den hele Jord levede i Hedenskabets Mørke, maatte træde ind i den kristelige Sandheds klartstraalende Bygning. Kristendommen er for ham ikke en Stats-, men en Verdensreligion. Derfor afviser han Donalisterne, som appellerede de katolske Biskoppers Dom til hans Domstol, idet han siger: »De forlanger, at jeg skal fælde Dom i Sagen, jeg, som selv skal dømmes af Kristus.« Og det var vel ogsaa Overbevisningen om, eller i hvert Fald Anelsen om, at Kristi Kirke ikke kunde være Staten underkastet, der foranledigede ham til at forlade det gamle Rom for at grundlægge det ny Rom ved Bosphorus. I hvert Tilfælde synes han i denne Henseende at have været et Redskab i Guds egen Haand. Det gamle Rom skulde som et nyttestamenteligt Sion være

forbeholdt Overhyrden paa Petri Stol til friere Udøvelse af hans verdensomfattende Opgave. Saaledes lagde Konstantin Grunden til Verdenshistoriens mest storslaaede Foreteelse: den harmoniske Forbindelse mellem Pavedømmet og det kristelige Kejserdømme, som under Karl den Store udformedes til det frankisk-romerske (senere tysk-romerske) Kejserdømme. Vort begejstrede Tilbageblik paa Aaret 313 gælder derfor ogsaa alle de derefter følgende Aarhundreder, i hvilke den ophøjede Idé: *Civitas Dei* (Guds Stát) forsøgtes realiseret paa Jorden, ganske vist kun med vekslende Held, aldrig helt fuldkomment, men dog til Tider i imponerende, verdensbeherskende Skikkelse.

(Sluttes.)

Dauids Salmer.

I metrisk Fordansning ved Johs. Frederiksen.

IV.

Jeg hæved min Røst til min Gud i min Nød,
han aabned Bønørelsens Døre,
igennem min Trængsel han Bane mig brød.
Du altid, o Gud, mig bønørelse!

Hvi tynges vel Hjerter af Tant og af Tort,
og Mennesket gør sig til Daare?
Gud jager al Spe fra sin hellige bort;
han hjælp, da jeg bad ham saa saare.

Og ildnes da Vreden, for Branden slaa Bom,
i Løndom alt ondt I begræde,
thi det er det Offer, vor Gud tykkes om.
Spørg ikke om Guld og om Glæde.

Thi Gud er min Glæde, hans Naad min Dag,
al Rigdom jeg under dem gerne.
Jeg ganger til Hvile og slumrer i Mag
i Haabet paa Gud som min Stjerne.

En Afladssdiskussion.

Ugeskriftet *Folkerøsten*, redigeret af theologisk Kandidat Baarris, bringer ikke saa sjælden smaa katholske Meddelelser, ofte ret illoyalt tilrettelagte. Saaledes aftryktes i Nummeret af 13. Maj et længere Brudstykke af Biskoppens Kundgørelse om dette Aars Jubelaflad under Overskriften: »Hvordan Romer-Katholikerne vinder Syndsforladelse«. I de indledende Ord betegnedes Aflad udtrykkelig som Syndsforladelse.

Først forundrede jeg mig. »Hvorledes kan en theologisk Kandidat, der i mange Aar Søndag efter Søndag har læst vort Ugeblad, skrive saadanne Ord og samtidig være et ærligt Menneske«, spurgte jeg mig selv. Min eneste Udvej var den, at vedkommende maaske ræsonnerede saaledes: Vel staar det ikke i Katholikkernes Bøger, at Aflad er Syndsforladelse, men det jævne katholske Folk tror ikke andet. Men intet kan være mere misforstaaet. Den jævne Katholik, der maa gennem Anger og Skriftemaal, ved nok, at der gaar Vejen til Syndernes Udslettelse i Christi Blod, og at Aflad kun er en rar Tilgift, som man ved Guds Naade kan opnaa efter Syndernes Forladelse.

Jeg tænkte paa at skrive til *Folkerøsten* og rette denne perfide Udtalelse, men opgav det. Der er adskillige andre Blade foruden nævnte Ugeblade, f. Eks. *Dansk Kirketidende* og *Kirken og Hjemmet*, der i mere eller mindre spøgefulde Artikler angriber Ugebladet, dets Medarbejdere og Redaktør, uden at jeg i de fleste Tilfælde finder Grund til at svare; derfor besluttede jeg ogsaa i dette Tilfælde at lie stille.

Des mere glad blev jeg ved i næste Nummer af *Folkerøsten* under Overskriften »Katholsk Aflad og protestantisk Syndsforladelse« at finde en loyal og omhyggelig Redegørelse for den katholske Lære i omhandlede Henseende. Den vil sikkert i sin Helhed interessere de fleste af Ugebladets Læsere:

Tillad undertegnede, der med Glæde tager mod den Hjælp, De giver til at høre forskellige Udtalelser rundt om fra, at gøre opmærksom paa en Fejl i Overskrift og Indledning til et Stykke i Nr. 33 om romersk-katholsk Aflad.

De sætter nemlig uden videre Ordet Syndsforladelse i Stedet for Aflad. Og hvor mange har ikke gjort det? Men, det er ikke sandt, og De vil sikkert være enig i, at det derfor heller ikke bør siges. Vi kan ikke være bekendt igen at give romerske Præster den Anledning, de ret jævnligen har haft og ogsaa benyttet, til at hovere over, at vi Protestanter er bundløst uvidende om den Katholicisme, vi river ned paa. Det er naturligvis dumt af dem at tro, at Fejltagelsen fra den enkeltes Side berettiger dem

til anse vor Kirkes Mænd for uvidende i saadanne kurante Sager. Og den romerske Kirke har selv den største Skyld just i dette Punkt, fordi baade dens Teori og Praxis har været højst vaklende og uklar, og fordi dens to Hoved-Bekendelsesskrifter ikke svarer saa klart paa, hvad Aflad — som er noget specielt katolsk — egentlig er. Men derfor maa vi dog ikke gøre den Uret.

Aflad er -- om man maa bruge et Fremmedord til Forklaring — Indulgents, d. e. en Dispensation (det Udtryk bruger vi da ogsaa). Dispensation hvorfra? Fra visse Følger af Synden, der ofte betegnes som »den timelige Syndestraf«, der bortset fra Tilgivelsen af selve Skylden maa og skal afsones; bliver den det ikke her, saa sker det hist (Skærsilden). Der kan derfor baade i denne og i den tilkommende Verden blive et Hav af Trængsler, Lidelser, at gennemgaa — vi Protestanter siger da heller ikke, at vi bliver fri for alle Følger af Synden, i alt Fald i dette Liv, fordi Synden er tilgivet. Uden at komme ind paa forskellige andre Synspunkter, der har gjort sig gældende, maa det til en retfærdig Bedømmelse navnlig bestemt fastholdes, at Afladen er det for det første ingen Pligt at søge, den er et Tilbud. Og den forudsætter det, der efter katolsk Begreb aldeles ikke er en frivillig Sag: at Syndernes Forladelse paa sædvanlig Maade (efter katolsk Lære selvfølgelig) er i Orden, nemlig ved Bodens Sakrament. De vil ogsaa se, at den katolske Biskops Skrivelse, De har anført, baade i første og andet Stykke, indskærper, at man har modtaget baade Bodens og Alterens Sakrament, her endog i det samme begrænsede Tidsrum, hvor Aflad kan vindes.

Naar man nu betænker, hvor vigtig en Ting Forestillingen om disse Lidelser, om Skærsilden efter Døden er for den romerske Katholik, og sætter dette i Forbindelse med andre katolske Forestillinger, f. Eks. om den Skat af Helgeners overflødige gode Gerninger, »Kirken« som saadan besidder og kan raade over, er det saa egentlig saa urimeligt med dette Tilbud til ængstede Sjæle om Dispensation fra noget af dette? Og at hertil knyttes de fornødne Betingelser! At vedkommende skal gaa 6 Gange i Kirke — det lyder for os lidt smaaligt. Men vi Protestanter har nu ingen Skade af at betænke, hvad Katholikens Kirkegang betyder: at gaa derhen, hvor Herren personlig er nærværende, uafhængig af, hvem der tjener ved Alteret, saaledes at han næsten nødes til at koncentrere sin Tanke om dette. Vi mener ganske vist, at her er noget forkert, men vi vil dog fastholde Herrens aandelige Nærværelse, hvor blot to eller tre er samlede. Men vi har desværre mange iblandt os, som enten saa at sige aldrig gaar i Kirke, eller om de gaar, er det første Spørgsmaal forinden dette: hvilken Præst prædiker? og bagefter: hvad syntes du om hans Prædiken?

Er De ganske sikker paa, at det vilde være saa skadeligt, om en eller anden af disse fik en Opfordring (Tvang er her jo ikke Tale om) til 6 Gange at søge Herrens Hus?

Men jeg tror derfor ikke, at det har Værdi og let kan føre til hovmodig Overfladiskhed at opfordre Folk til at læse saadanne Ting ud fra vort Synspunkt, men at man hellere maa lade Katholikkerne i Fred om dette, som er tænkt ganske ud fra deres Synsmaader — dem vi ganske vist ikke kan billige. Men skal vi med nogen Ret eller Frugt hævde dette, saa maa vi paa ingen mulig Maade paadutte dem, at Syndsforladelse — som efter deres Lære opfattes ganske anderledes end hos os — er Aflad. Katolsk Aflad er ikke lig protestantisk Syndsforladelse!

Med venlig Hilsen og Tak for Optagelsen

J. S. Fibiger-Jørgensen,
Sognepræst.

En enkelt Udtalelse i det foregaaende kunde der maaske være lidt at svare paa, men Helhedsindtrykket er saa godt, at jeg kun skal takke Pastor Fibiger-Jørgensen for hans fuldtud loyale Redegørelse. Pastor Fibiger-Jørgensen hører, saa vidt jeg ved, til den Del af Folkekirken, Den indre Mission, hvor vi plejer at vente mindst Forstaaelse for katholsk Lære og Praksis — det kan vistnok undskyldes, naar man tænker paa et Fænomen som Pastor Moe i Skanderup — men saa meget mere har det glædet mig at læse hans Ord. Han har gjort sig al mulig Umage for at være retfærdig i sin Fremstilling, det er lykkedes ham, og mange Læsere er sikkert enige med mig om at takke ham derfor. Selv hvor han taler lidt strengt om os, kan jeg, der selv er opdraget i Folkekirken, saa godt forstaa ham, saa godt indse, at saaledes maa vistnok flere Smaaling hos os virke paa udenforstaaende. Var al Forhandling mellem Katholikker og Protestanter holdt i den Tone, var det mangen Gang behageligere baade at læse og skrive i de kirkelige Blade.

Niels Hansen.

Nye Bøger.

Johannes Jørgensen: Bag alle de blaa Bjerge. (Gyldendal. 1913.)

Johannes Jørgensens sidste Bog liver op med sit blaa Omslag, med sin Titel, sine Digter- og Forlæggernavne endnu »blaaere«, som gamle Heinrich Hansen sagde i Perspektivklassen paa Akademiet. Det er Breve fra Siena, Breve fra Belgrad, fremfor alt Vers, skrevne paa Rejse i Italien, i Serbien, i Tyrol, i Schweiz og enkelte herhjemmefra ogsaa. Det er en Bog om Hjemvé. *Dort wo Du nicht bist — dort ist das Glück? Dort — hisset — bag alle de blaa Bjerge.* . .

Der er straalende Skildringer af fremmede Folk og af fremmede Egne, sete, opfattede med en moderne Bladskrivers hastige Blik, noterede ned, formede ud af en Digter, der mestrer sit Sprog. Mange skønne Ord og mange sande Tanker glæder man sig over ikke skal leve Dagbladets Døgnflueliv, men ved denne Bog gaa over i dansk Litteratur. — Og Versene — ja de er saa skønne, som snart ingen anden formaar at skrive dem her til Lands.

Johannes Jørgensen har ofte sagt og skrevet, at en virkelig Digter ikke kan lyve; som den virkelige Kunstner, han selv er, skriver han intet, han ikke virkelig udvendig

eller indvendig har erfaret — alt fra hans Haand bærer Personligheds Præg, men Versene er det allerpersongligste; de er billedklædte eller nøgne, ligefremme Skildringer, ikke af fremmede Mennesker og fremmede Egne, nej af egen Sjæl, eget Liv.

Det er ikke Folkesang, knap nok Folkelæsning, disse Vers, de betyder kun noget for beslægtede Naturer — noget udover og mere end smukt klingende Vers — det kan ikke tænkes, en Forsamlingssal kommer til genlyde af saadanne Digte. De vil blive læst hjemme, ganske stille eller højt i Kredsen af de faa, gode Venner; og hvad mere er, mangan en ung Mand og en ung Pige vil lære dem udenad og paa ensomme Ture hviske dem hen for sig eller for Guds Alter inde i Kirken bede, tigge og trygle med de Ord. *Via Crucis* vil mangan en vandre med Digteren, mangan en, der som han har drukket af den Strøm, der rinder langs Livets Vej:

Vejen gaar op, og ved Vejens Kant
hænger Vor Herre i Pine —
vil du til Himmels, du jordiske Mand,
de Vunder maa vorde dine,

og som har forstaaet; hvor meget haardt og koldt der venter dem, der søger Frelse:

Vejen gaar op i det nøgne Fjeld,
hvor Tinderne hvidne og isne.
Hvis du vil frelse din inderste Sjæl,
maa Dalene falme og visne.

En, der vil berede sin Bolig for Hans Komme, vil bede det forunderlige Digt *Advent*, der med simple Ord har en Kraft der tager Vejret fra Læseren: — — —

»Er det en Haand, der banker — Grene, der slaar mod Huset, eller en Tigger, der vandrer rundt om Huset og vil ind — — —«

Jeg aabner min Dør, jeg tænder
Lampen, saa Lyset gløder
over det Syn, der mig møder,
og i de bævende Hænder
skjuler jeg Panden, der brænder;
thi under Taagen, der græder,
klædt i Kamelhaarsklæder
staar Han — og Vunderne bløder.

Der er i disse Digte Toner, man før har hørt, om end de klinger dybere og mandigere end nogen Sinde, der er andre, helt nye, som disse vilde og sære i Balladen om Hr. Johan af Høgeskov, der trods Mord og Rov, saa i en, saa i en anden Herres Sold bevarer barnlig Tillid til hende, der har kaldt ham kæreste Broder i Christo, Katerina, Kristi Brud.

Vi kender *Dantestemninger*, Landflygtigheds bitre Kvide, men ny er *Beatrice*, een Gang set i Florens' Gader, siden dyrket, elsket, til hun atter møder i Paradiset:

Af Porten skrider En imod mig frem
som Viv mod Manden, naar han vender hjem,
som Moderen, der vented Sønnen længe.

Lad det være *Serbisk Aften*, lad det være *Ave Maria* i Siena, hin vilde *Condottieres* Bekendelser, *Tusmørke* efter Fogazzaro — om dem alle gælder:

»Det klinger fjernt, det klinger blødt
som danske Fuglerøster —«.

I Mariæ Maaned.

Francesco.

Johan Borup: Grundtvigs Stjerne. (Gyldendal. Kbhvn. 1912.)

For dem, der af Hjertet elsker den kristelige Salmesang, og som med Glæde lytter til de skønne Lovsangstoner, som lyder fra Røster, der ikke altid klinger sammen med vore, men dog søger at ære Gud i deres Sang — for dem være denne lille fortræffelige Vejledning i Kendskabet til Danmarks og en af alle Tidens største Salmedigtere paa det bedste anbefalet.

For enhver, der er af dansk Rod, elsker vort Land, dets Natur og dets Sprog med Inderlighed og Forstaaelse, er det en Fryd at høre paa, hvorledes denne nationale Digter i Sang forstaar at tolke, hvad Danske føler og tænker; og for os som danske Katholikker er der rig Anledning til at takke Gud for denne store Sanger, der Gang paa Gang i sin stærke religiøse Længsel har naaet saa vidt, at hans Toner fik Profetiens Indhold, forsaavidt som Ordene rummer mere, end han selv vidste af, og langt mere, end der i Almindelighed var Plads til indenfor den Kreds, han hørte til.

Først de gamle Kendinger, hvor er de ikke dejlige:

Den signede Dag med Fryd vi ser
af Havet til os opkomme;
den lyse paa Himlen mer og mer,
os alle til Lyst og Fromme!
Det kendes paa os som Lysets Børn,
at Natten hun er nu omme!

Nu sagtelig skrid, du Pintse-Dag,
med Straaler i Krans om Tinde!
Hver Time, til Herrens Velbehag,
som Bækken i Eng henrinde,
saa frydelig sig den sidste snor
op under de grønne Linde.

Det er den gamle kristelige Dagvise, som Grundtvig med saa stor Skønhed har tillempet — den synges jo

sjælden med alle Versene (13!), men det vilde dog være ønskeligt, om den nye Udgave af »Sursum corda« vilde bringe endnu et Par af denne dejlige Salmes skønne Vers.

Det lille Udvalg, som J. Borup giver i denne Bog, er de mest kendte, de mest typiske og nogle af de allersmukkeste af Grundtvigs Salmer; det er desværre umuligt at give et virkeligt Indtryk af denne Rigdom ved Citater, men hør dog endnu et Par Bedeslag fra denne malmfulde Klokke:

Velkommen igen, Guds Engle smaa,
fra høje Himmelsale,
med dejlige Solskins-Klæder paa,
i Jordens Skygge-Dale,
trods klingrende Frost godt Aar I spaa
for Fugl og Sæd i Dvale.

Da vandre Guds Engle op og ned
paa Salmens Tone-Stige,
da byder vor Herre selv Guds Fred
til dem, den efterhige,
da aabner sig Himlens Borge-Led,
da kommer ret Guds Rige.

Det er en Julenats rige Højtidsstemning, som her med en stor kristen Digters fromme Ord tolkes for os, og vi fornemmer gennem hver en Linie i hele denne Salme Guds Engles herlige Sang i den hellige Nat. — Hvor stemningsfuldt slutter ikke den bekendte Aftensang:

Kirkeklokke! naar tilsidst du lyder
for mit Støv, skønt det dig hører ej,
meld da mine kære, saa det fryder:
Han sov hen, som Sol i Høst gaar ned.

Den forunderlige Fred, som lyder gennem denne Klokkes Klang, hvad er det ikke for en Tonefyldte, ja, mere end det, et bristende Hjertes Afskedssuk, en inderlig Bøn fra en bortdragende, arbejdsstræt Sjæl om nu at faa Lov til at gaa ind til sin Herres Glæde.

Og hvor dyb og betydningsfuld er ikke Salmen:

Vidunderligst af alt paa Jord
er Jesu Christi Rige,
dets Herlighed er og saa stor,
at det har ingen Lige,

Lad hvile kun i Ormegaard,
at Riget er lagt øde,
Gud kroner ligefuldt dets Aar
med Frugtbarhed og Grøde.

Dets Glans opstaar som Aks i Vang,
som Maj i Bøgeskove,
ja, prægtig under Fuglesang
som Gylden-Sol af Vove.

Det har ikke været Digterens Mening, men disse for-

underlig skønne Vers synes os først at faa deres dybeste Mening, naar de anvendes paa vor h. katholske Kirke.

Det er ofte bleven udtalt, ogsaa fra katholsk Side, at det danske Folk har stor Grund til at takke Gud for alt godt, han har virket gennem Grundtvig — vi vil gøre det, ikke mindst ved at synge de skønne Sange, han digtede til Guds Ære og Pris, og vi vil glæde os, hver Gang der gives os en ny Lejlighed til at bruge dem.

Stephanos.

The British Review. By R. Johnson Walker. Williams & Norgate. (London. 1913. Monthly 1 sh.)

Det er vistnok Umagen værd med nogle faa Linjer at henlede Opmærksomheden paa dette nye engelske Maanedsskrift. Udstyrelsen er hverken elegant eller tarvelig, men udmærker sig ved to meget væsentlige Ting: fortrinligt Papir og et stort, ypperligt Tryk. Indholdet er af lignende Art som vore hjemlige, større Tidsskrifter, men der indrømmes den udpræget kristne Livsanskuelse langt større Plads. Saaledes har flere katholske Forfattere, baade Præster og Lægfolk, bragt interessante, omfangsrige Afhandlinger. En stor og berettiget Plads ofres paa de sociale Spørgsmaal, og flere Artikler og Fortællinger er prægede af en stor og begrundet Sympathi for de ulykkelig stillede i Samfundet, hvis Lod vistnok er langt utaaleligere i England, og især i London, end her hjemme, hvor Arbejdslønnen staar i et noget mere retfærdigt Forhold til det ydede Arbejde, end Tilfældet mange Gange er i England. Meget gribende er saaledes en Artikel *Arbejdsløs*, skrevet af »en Olding, fyrrityve Aar gammel«; heri skildres, hvor elendig den Tilværelse er, i hvilken det er umuligt at tilfredsstille selv de allernødtørftigste Krav til Mad, Bolig og Klæder, og hvilken moralsk Undergang det er for de mange ulykkelige, hvem Samfundsforholdene trykker ned i en saadan Tilværelse.

De engelske Theater-, Litteratur- og Biograftheaterforhold underkastes en skarp og meget interessant Kritik, og det viser sig, at den engelske Censor faar en lige saa energisk Behandling, som vor egen Censor i København ikke saa sjælden har været udsat for. For dem, der interesserer sig for engelsk Kultur og Aandsliv, vil det nye Tidsskrift være af overordentlig stor Interesse.

Niels Hansen.

Observator C. F. Pechüle.

1843 — 8. Juni — 1913.

Naar Ugebladet i Dag bringer ovenstaaende Billede, er der sikkert kun een af dets Abonnenter, som ikke er tilfreds hermed, nemlig den, hvis Ansigt alle andre har hilst med Glæde: Observator C. F. Pechüle. Dog, naar man Aar igennem har beklædt forskellige betroede Poster og saa passerer saa betydningsfuld en Milepæl, som 70 Aars Fødselsdagen er, maa man finde sig i, om Venner og Bekendte træder ens Beskedenhed en lille Smule for nær.

Hensigten med disse faa Linier er paa ingen Maade at give en Biografi af vor afholdte Trosfælle, men de skal kun være en Lykønskning paa de manges Vegne, Observator Pechüle i sin Virksomhed og Færden indenfor Menigheden er kommet i Berøring med.

Fra 1891—96 var Observator Pechüle Forstander ved St. Ansgars Menighed, fra 1891—99 Formand for vor største og vigtigste katholske Forening: Ansgariusforeningen, og endnu er Observator Pechüle den omhyggelige Sekretær i Vincentsforeningens Lokalraad, ligesom han ogsaa paa mange andre Maader har været Menigheden en stor Støtte.

Nogen Vurdering af Observator Pechüles Arbejde i hans paa een Gang borgerlige og »himmelske« Virksomhed

skal her ikke forsøges paa; hans Kaldsfæller har vurderet den ved allerede for mange Aar siden at udnævne ham til Medlem af Videnskabernes Selskab, den smukkeste videnskabelige Æresbevisning her hjemme. Hvad vi, hans Trosfæller, skatter hos ham, er hans korrekte, retlinede Vandel og hans elskværdige Optræden, der er ens overfor alle, store og smaa i Samfundet. Ugebladet lykønsker da i videre Forstand den trofaste og nidkære Trosfælle og i snævrere Forstand Ansgariusforeningens gamle Formand og føjer til Lykønskningen Haabet om mange Aars god og velsignet Virksomhed endnu.

To Venner.

Kina.

Det sidste Nummer af *Les missions catholiques* indeholder et Brev, som *M. Planchet*, Lazarist og Missionær i Peking, har afsendt fra den kinesiske Hovedstad den 24. April 1913. Dette Brev indeholder saa interessante Udtalelser om de store Forandringer, der har fundet Sted i Kina siden Republikkens Indførelse, at det skal gengives her:

Den 21. April 1913 fandt i Domkirken i Peking en Højtidelighed Sted, som man aldrig har set Magen til her. Paa Opfordring fra den kinesiske Regering blev der afholdt en offentlig Gudstjeneste i Anledning af det nye Parlaments Aabning.

Lykkelig over at kunne opfylde et saa berettiget Ønske og for at befæste den republikanske Regering i de venlige Følelser, som den hidtil har lagt for Dagen overfor de Kristne, indbød Pekings Biskop, Monseigneur Jarlin, de Kristne i Byen til et *Veni creator*, efterfulgt af sakramental Velsignelse. Samtidig underrettede han Republikens Præsident om, at »der den 21. April vilde blive afholdt en offentlig Gudstjeneste i Pekings Domkirke med det Formaal at nedbede Guds Velsignelse over det nye Parlaments Arbejde og over Valget af den nye Præsident for Republikken.«

Den samme Kirke, der for 12 Aar siden flere Maaneder igennem maatte forsvares imod Boksernes Angreb, blev nu smykket som til de største Fester, og paa Avenuen, som fører op til den, prangede talløse Bannere i den unge Republiks fem Farver. Udsmykningen af selve Kirkeportalen var holdt i franske Farver, eftersom Frankrig har Protektoratet over de katholske Missioner i Kina.

Nogle Timer før Ceremoniens Begyndelse ankom fra Udenrigsministeren et Brev af følgende Indhold:

»Monseigneur, jeg har den Ære at meddele Dem, at i Anledning af Gudstjenesten i Eftermiddag vil vor Minister, *Lou-Tseng-Tsiang*, have den Glæde at overvære denne personlig. Desuden vil den kinesiske Republiks Præsident lade sig repræsentere under Ceremonien af sin Sekretær, *Tang-Tsai-Tchang*.

F. Liou, Sekretær.«

Den sympathiske Udenrigsminister, *Lou-Tseng-Tsiang*, som i Aaret 1911 blev døbt og optaget i den katholske Kirke, ankom først, ledsaget af sin Hustru og sin Datter. Lidt efter ankom Re-

præsidenten for Republikkens Præsident og endelig den franske Gesandt, der var ledsaget af samtlige Legationens Medlemmer.

Under Ceremonien maatte man tro at drømme, saa stor var Forandringen og Bruddet med Kinas aarhundredgamle Sædvaner. Man havde ligesom det Indtryk, at en helt ny Verden er bleven til, at en ny Aand blæser hen over Kina, at Frihedsaand har afløst den i System satte Forfølgelse af de Kristne, at Mistilliden overfor de Kristne er vegen for Tilliden til deres Loyalitet.

Skønt Stole og Bænke var taget bort fra Kirken, var den saa overfyldt, at man bogstavelig talt var ved at kvæles. Man forstaar let, at det for de Kristne var en stor Tilfredstillelse at se, at Regeringen regner med dem, ja at en af deres Trossfæller for Tiden indtager den højeste Stilling i Landet. Deres Glæde viste sig ved den Begejstring, hvormed de istemte de enstemmige Folkesange, der blev afsunget under en Del af Gudstjenesten. Da Lou-Tseng-Tsiang forlod Kirken, var han dybt greben og udtalte, at han aldrig i sit Liv vilde glemme denne Dag. . . .

Den republikanske Regering har til nu holdt Ord. De Løfter om Frihed, som Yuen-Che-Kai gav Biskoppen af Peking, da han overtog Magten, har været mere end Talemaader. I den nye Grundlov tilsikres der alle, der bor i Kina, fuld Religionsfrihed. Det at være Kristen er ikke mere en Grund til ikke at kunne beklæde offentlige Embedsstillinger; de offentlige Eksaminer indledes ikke mere med overtroiske, hedenske Ceremonier; det første republikanske Ministerium har faaet en Katholik til Præsident, nemlig den nuværende Udenrigsminister.

Regeringens Velvilje overfor de Kristne har været Anledning til, at en Mængde rige som fattige Familier ikke har været bange for at gaa over til Kristendommen. Saaledes skal nævnes, at en Del af den tidligere Indenrigsministers Familie har ladet sig døbe. Endogsaa en Prinsesse af kejserligt Blod har ladet sig døbe; hendes Bedstefader var Kejser Kia-Tsing, hendes Onkel Kejser Tao-Kwang; hun blev plejet af de katholske Søstre og lod sig døbe paa sit Dødsleje.

Særlig har Høsten dog været overvældende blandt de fattige. I det Apostoliske Vikariat Peking har der i det forløbne Aar været 35.000 Katekumener, der lod sig forberede til Daaben. . .

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. I Onsdags rejste Sognepræst *Slump* fra Rosenkranskirken til Köln for at deltage i Bonifaciusforeningens Generalmøde, ved hvilken Lejlighed han skal prædike i en af Kölns mange, smukke Kirker. Derefter rejser Pastor *Slump* til Koblenz og Østerrig for at aflægge Besøg hos Slægt og Venner. Under hans Fraværelse skal Pastor *Westergaard* vikariere ved Kirken.

— I Torsdags, den 29. Maj, blev den gamle Frøken *Geisler* begravet, og Søndag Morgen tidlig 1. Juni er atter en af vore gode gamle Konvertitter bleven bortkaldt, nemlig fhv. Kontorchef i Finansministeriet *François Louis d'Auchamp*.

Han hørte ligesom sin i Fjor afdøde Hustru, f. Richard, til en fransk Slægt. Hans Bedstefader, en katholsk Adelsmand, havde paa Revolutionstiden ombyttet Frankrig med Danmark. I de Tider, før den grundlovmæssige Religionsfrihed, var det meget vanskeligt, ja næsten umuligt, at Børn af blandet Ægteskab bevarede for Kirken. Derfor blev nu afdøde Kontorchef d'Auchamps Fader, Prokurist d'Auchamp, opdraget protestantisk og han selvfølgelig ogsaa. Men det katholske d'Auchampske Blod var alligevel ikke mere stivnet eller fortyndet, end at F. L. d'Auchamp atter med Begejstring vendte tilbage i Moderkirkens Arme, saasnart han gennem sin unge fromme forlovede kom i Berøring med den og ved indgaaende Studier lærte den at kende. Ja, det er vist ikke for meget sagt, at Kontorchef d'Auchamp var en af de Konvertitter, som kendte sin Religion bedst, udøvede den mest trofast og var mest taknemmelig for den Lykke at tilhøre Kirken. Med stor Lethed tilegnede han sig en saa ægte katholsk Aand, en saa ægte katholsk Kultur, som mangen en født Katholik kunde ønske sig i Besiddelse af. Han havde som sagt den Glæde at kunne dele denne Lykke med en sjælden god katholsk Hustru, hvis ualmindelig barnlige Fromhed og Umiddelbarhed dannede et smukt Supplement til hans dybt reflekterende, fint ræsonnerende Forstand. Alle, som har haft den Glæde at kende dem, har gjort denne samme Iagttagelse, og ikke faa er de, som gennem dem er bleven ført til den katholske Kirke, ja videre endnu, ogsaa ind i Ordensstanden; ikke at de paa en paatrængende Maade bearbejdede nogen i den Retning, men alene ved Omgangen med dem blev man ligesom ført ind i en ægte katholsk Luft, der virkede velgørende og tiltrækkende. Deres mangeaarige Hjem i Ordrup, *Mariabo*, hvor de med særlig pavelig Tilladelse havde Privatkapel — med det Allerseligste — var som et gudindviet Bønnens Hus. Men derfor var de dog ikke verdensfremmede eller uden andre Interesser. Kontorchefen efterlader sig saaledes en stor Bogsamling, som foruden lærde theologiske Værker indeholder mange værdifulde Memoirer fra den danske Litteraturs Guldalder. — Kontorchef d'Auchamp var en stille Mand, som ikke tog Del i det offentlige Liv, men saa meget mere var han for sine Venner, ikke alene ved sin Kundskabsfylde og Fromhed, men ogsaa ved sit galliske Vid og sin aandrige Underholdning. Trods ydre gode Livsforhold kendte han dog ogsaa Modgang og det i ikke ringe Grad. Sygdom og Dødsfald hjemsøgte den ellers lykkelige Familje. 3 voksne Børn var døde, førend han i Fjor mistede sin Hustru. Men er det ikke saa, at »den, hvem Herren elsker, den tugter han«? Under alle Forhold vidste han at søge Trøsten, hvor den er at finde.

Mange Aar før det pavelige Dekret om den hyppige Kommunion modtog han daglig sin Frelser i Sakramentet. Derfor gik han heller ikke uforberedt herfra, skønt Døden kom saa pludselig — og alligevel saa smukt, Natten imellem sidste Dag i Marias Maaned og første Dag i Jesu Hjerter Maaned. — *Ugebladet* har i Kontorchef d'Auchamp mistet en trofast og nyttig Ven. Adskillige værdifulde Artikler slammer fra hans Haand, saaledes for nylig den lange Livsskildring af Franskmanden Ozanam. Sit nøje Kendskab til Tysk, Fransk og Latin brugte han bl. a. til at gengive gode Sager fra fremmed Litteratur for *Ugebladets* og *Vardens* Læsere. Saa stille og tilbagetrukket han end levede, vil han dog allerede af den Grund blive ikke saa lidt savnet. R. I. P.

Roskilde. Christi Legems Processionen her var overordentlig smuk og vellykket. I *Roskilde Dagblad* giver en Journalist en meget begejstret Beskrivelse af den, som vi her skal gengive nogle Brudstykker af, uden smaalig Uvilje over hans begejstrede Udslag af Bypatriotisme. Det hedder heri:

Det blæste lidt, men ellers var Vejret ideelt: en høj blaa Himmel, hvorfra Solen ret kunde skinne i de mange glitrende Farver, der under Friluftsfesten skulde udfolde sig. Der holdes ogsaa Christi Legemsfester i København, Ordrup og Køge, men ingen af dem maaler sig med den i Roskilde. Helt fra Ringsted var der kommet Folk -- Sognepræsten for den katholske Menighed med mange af sine Sognebørn. Fra alle Kanter var der strømmet Polakker til — flere Hundrede, og mest Polakpiger med brogede Kjoler og Silkesjaler... Processionen bøjede mod Syd ned imod Mariahospitalet, hvor Folk stod tæt opstillede. Politibetjente var Ordensmarskaller. En af dem maatte tage en Dame, der ganske rolig vilde marchere ind i Processionen, i Kjolesnippen og lempelig hale hende tilbage til den mere beskedne Plads, der tilkom hende. Da Prioren under Baldakinen gik forbi, hørte man Fotografiapparaterne klappe. Processionen var nu ved Lunden, hvor *Mariagrotten* er, og hvor det andet Alter stod. Lindekronerne hang her saa lavt, at Baldakinen ikke kunde føres derind. Saa gik Prioren alene med Monstransen. I Halvlyset kunde man skimte de lange Rækker af polske Piger, der knælede ned. Mariagrotten er aldeles henrivende. Den er først for nylig bleven færdig, og Søstrene har selv slæbt hver eneste Sten til den, og selv har de muret Sten paa Sten. Nu sidder de Torsdag og Søndag Aften i deres Fritid og glæder sig over, hvad de der har gjort færdigt... Klokken var over 12. Festens Deltagere drog op over Byens Gader. I Olsgade var der stor Trængsel foran Hjemmebagerens Butik. Det var de sultne Polakker. Der var saa mange Polakinder derinde, at Butikken ikke kunde rumme dem. De lagde deres Penge paa Bordet, pegede, sagde noget polsk, de vilde have det dér og det dér. Det var gerne 2-Øres Brød eller Franskbrød, som de saa skar Skiver af og gik og spiste. Men Hjemmebageren kendte Rummelen og havde derfor bagt hele Natten. Under Hr. Ekspedient Nørregaards Ledelse uddeltes et Skrift med en hel Del sære Runer. Det var et paa Polsk affattet Skrift, bl. a. indeholdende Hovedpunkterne i den nylig vedtagne Polaklov. Desuden opfordredes Polakkerne til at henvende sig til den socialdemokratiske Presse,

naar noget gik dem imod. Dog, blandt Polakkerne vindes vistnok næppe mange Proselytter. Dertil hænger de for fast ved deres Kirke, hvis Præster er dem Fader og Moder, Jurister og Sjælesørgere, og hvis Raad de lyder i eet og alt. W. M.

— Deltagelsen i Landsmødet her bliver vistnok meget stor. Skulde nogle, f. Eks. Damer, der skal cykle til København samme Aften, ikke kunne blive til Fællesmaaltidet, behøver saadanne ikke at løse Adgangskort, men kan uden videre deltage i Møderne. For at Forhandlingen ved Eftermiddagsmødet kan vinde saa megen Tilslutning som muligt bemærkes det, at Indlederen har tænkt at fremhæve følgende Punkter: 1) Danske Katholikker har som saadanne ikke noget bestemt politisk Program; 2) religiøs Ligeberrettigelse og samme Støtte for vore Skoler og andre filantropiske Virksomheder, som alle andre faar, er vi alle enige om at kræve; 3) i andre Henseender, som nationale og sociale, vil vi samarbejde med Meningsfæller, hvor vi finder dem.

— Med forventet Tilladelse agter Menigheden her den 15. Juni at afholde en Tombola til Fordel for den ny Sognekirke. For at Tombolaen, der ved venlig Imødekommenhed fra Forstanderinden for St. Mariæ Hospital afholdes i den til Hospitalet hørende St. Josefs Skole, kan være saa righoldig som mulig, har flittige Hænder været i Virksomhed i længere Tid, og Resultatet er da ogsaa blevet en særdeles smuk Samling af større og mindre Haandarbejder. Foruden disse findes der dog ogsaa andre smukke og nyttige Genstande. Hovednummeret bliver et af Malerinden Frk. Sofie Holten skænket Maleri, et Dagligstueinteriør med Forfatterinden Fru Emma Gad og Sønnen, Filmsforfatteren Peter Urban Gad, i Samtale med Fru Etatsraadinde Gamél. Tombolaen fortsættes den 19. August i ovenfor nævnte Skole; men saafremt mulig interesserede, udover de nævnte Dage, kunde have Lyst til Erhvervelse af Numre, kan Trækningslister og Numre faas ved Henvendelse til St. Mariæ Hospitals Kontor — Baronesse Rosenørn-Lehn — Enkefru Andersen, St. Mariæ Høj — Snedkermester Eli Weitzmann, St. Olsgade — Portner Bech, St. Mariæ Hospital. B.

Køge. Sidste Søndag i Maj blev det Allerhelligste for første Gang udstillet paa et i Haven oprejst Alter. Henved 150 troende, dels Danske, dels Polakker, deltog i den smukke Højtidelighed. Den 1. Juni meddelte Hs. Bisk. Højærværdighed Firmelsens h. Sakrament til 38 Firmebørn, hvoraf 20 danske. Om Eftermiddagen rejste Biskoppen med Pastor Houben og Sognepræsten til *Holmegaard Glasværk*. Efter et Besøg hos Inspektøren, der bød Biskoppen velkommen, opsøgte St. Franciskus Kapellet, hvor der holdtes Andagt paa Dansk og Polsk. Biskoppen udtalte sin Glæde over, at han efter 50 Aars Forløb atter kunde gense dette Sted, hvortil der knyttede sig nogle af hans

Livs interessanteste Minder. Efter en lille Fest, som Katholikkerne paa Glasværket afholdt hos Glasmager *Lenartz*, tog de velkomne Gæster tilbage til Køge. Ogsaa i Næstved aflagde den højærværdigste Biskop ved denne Lejlighed et lille Besøg.

Helsingør. Som sædvanlig fandt Kristi Legems Fests Processionen Sted Søndag i Oktaven om Eftermiddagen. Paa den fremtidige Kirkes Grund var oprejst et særdeles smukt Alter under et mægtigt gammelt Kastanietræ, som med sin vældige Krone dannede et skyggefuldt Tag over de mange smagfulde Dekorationer og et rigt Væld af Blomster og Lys. Smukke Æresporte og et kunstigt sammensat Tæppe forøgede det festlige Indtryk, som den højtidsfulde Procession gjorde. Fra først nævnte Alter gik Processionen til det næste Alter, hvor den ubesmiltede Jomfrus høje Statue gjorde en malerisk Virkning: her var hele Dekorationen holdt i blaa og hvide Blomster med mange Lys. — Smaa Ministranter i lyseblaa eller højrode Dragter og hvidklædte Smaapiger forhøjede den festlige Stemning. — Søster-Priorinden har i den senere Tid forsøgsvis indøvet et Mandskor, hvis dybe fuldttonende Stemmer under Processionen gjorde udmærket Virkning sammen med de unge Pigers kønne, friske Stemmer. Det har sikkert glædet Præsterne at se saa megen levende Deltagelse af Menigheden. — Nu er de kirkelige Fester til Ende foreløbig; men her forestaar et stort Arbejde, nemlig den aarlige Basar, som støtter Søstrenes kærlige, opofrende Gerning blandt de fattige. Derfor haaber disse paa virksom Deltagelse og villige Købere.

Odense. I Aar fandt ligesom i Fjor Christi Legems Processionen Sted i Kirken i Stedet for som tidligere i St. Josefs-Hospitalets Have. Grunden til denne Forandring er det næsten altid urolige Vejr samt den lange Afstand fra Kirken; desuden er den nye treskibede Kirke fortræffeligt egnet til Processioner. — Kirken var i Dagens Anledning festlig pyntet. De fire Stationer blev holdt ved Kirkens forskellige Altre efter Ritualet. I Processionen deltog c. 30 hvidklædte Piger og Søstre med brændende Vokslys. Kirken var fyldt til sidste Plads baade af Menigheden og anderledestroende. Salmerne under Sangmessen og ved Processionen ligesom ogsaa de forskellige Bønner ved de fire Stationer var særlig trykte, saa at alle kunde følge med.

Tyskland. Abbeden i det herlige Benediktinerkloster Maria-Laach i Eifelbjergene vest for Rhinen, P. Fidelis von Stotzingen, er bleven valgt til Coadjutor (Medhjælper) hos Generalabbeden for alle Benediktinere, P. Hildebrand de Hemptinne. Den nyvalgte Coadjutor er kun 42 Aar gammel og har siden 1901 beklædt Stillingen som Abbed i

Maria-Laach, hvortil han blev kaldet, da den forrige Abbed Benzler blev Biskop af Metz. Abbed von Stotzingen forlader nu Tyskland og taler Bolig i Abbediet S. Anselmo paa Aventinerhøjen i Rom.

Frankrig. Republikkens Præsident har underskrevet et Dekret, hvorved der atter indføres Feltpræster i den franske Hær. Disse faar Rang og Gage i Lighed med Kapitajner. Efter 4 Aars Forløb er de ogsaa pensionsberettigede. Foruden de katholske gejstlige ansættes ogsaa protestantiske og jødiske. Altre og Kultusgenstande anskaffes paa ny. Man mener ogsaa, at der atter vil blive gejstlige ansat i Flaaden. — Mon det er den tiltagende Oprørsaad i Hæren, der har bevæget Præsidenten til dette i høj Grad opsigtsvækkende Skridt? Er det Tilfældet, skulde han hellere angribe Ondet i dets Ord og atter lukke Kristendommen ind i Barneskolen.

Portugal. For Strafferetten i Porto verserer for Tiden en Sag mod Biskop Barroso af Porto, fordi han trods sin Forvisning er vendt tilbage til sit Stift og har forrettet kirkelige Handlinger der. Anklagen lyder paa »Opsætsighed mod Statsøvrigheden« og »Forhandling med de gejstlige uden Tilladelse af Guvernøren«. Da Biskoppen blev forjaget fra sit Stift, fik Generalvikaren Da Silva Fuldmagt til at handle paa hans Vegne. Ogsaa Da Silva er stævnet for Retten, fordi han har »sendt Rundskrivelser til Sognegejstligheden« uden Guvernørens Sanktion. Med denne Retssag mod Biskoppen af Porto begynder en Række lignende Processer mod de øvrige portugisiske Biskopper, som trods Forvisningen alle er begyndt at vende tilbage til deres Stifter. Flere har nu til Pintse meddelt Firmelsens Sakramente og er bleven tilbage paa deres Post, hvor de venter baade Straf og Fængsel. — Ærkebiskoppen af Braga, Primas over Portugal, er fornylig afgaaet ved Døden. Hans højtidelige Begravelse overværedes af Biskopperne af Lamego, Portalegre, Algarve, Viseu og Porto samt Ærkebiskoppen af Guarda foruden af henved 400 Præster. Regeringsbladet *Mundo* er frygtelig oprørt over, at 6 Biskopper og 2 Generalvikarer saaledes har været samlede, da de naturligvis har benyttet Lejligheden til at blive enige om deres Optræden i de kirkelige Anliggender. — Guvernørerne i flere Provinser har udstedt en Forordning om, at Brudfolkene skal møde i samme festlige Dragt ved den borgerlige Ægteforening, som de hører ved Vielsen i Kirken. Det er nemlig sket, at Brudfolkene kun havde pyntet sig for den kirkelige vielse, hvorved Civilægteskabets »Værdighed« kom til at lide. Regeringen og Embedsmændene maa være langt nede, naar de nedlader sig til at bestemme i slige Sager.

Nord-Amerika. St. Ansgars skandinavisk-katholske Forening i New-York, som tidligere har været omtalt her i *Ugebladet*, har for ikke længe siden udsendt sin Aarsberetning eller, rettere sagt, sin Beretning for de 3 Aar, den har bestaaet. Foreningen har modtaget en Del nordisk Litteratur, især svensk, over hvilken sidste der har hvilet en underlig uheldig Skæbne. En Kasse Bøger kom i saa ødelagt Tilstand til Amerika, at Indholdet var ganske ubrugeligt, en anden Kasse kom slet ikke, vistnok fordi den gik under med *Titanic*; yderligere Tilsendelse af svenske Bøger er foretaget, og forhaabentlig vil det denne Gang gaa bedre. De danske Bøger er i hvert enkelt Tilfælde kommet hurtigt og uden Uheld. Foreningen udsendte, med Tilladelse af Kardinalærkebiskop Farley og Biskop McDonnell, i April 1912 en kortfattet svensk Katekismus, som blev trykt i 1000 Eksemplarer, hvoraf de 200 allerede er uddelt. For Øjeblikket tæller Foreningen c. 50 Medlemmer, ikke noget ringe Tal, naar man betænker, hvor faa skandinaviske Katholikker der findes derovre, og hvor spredt de bor. Ved Møderne holdes nu hver Gang et lille Foredrag, men Hovedvirksomheden er stadig væk gratis Uddeling af katholsk Litteratur til Nordboere. I de tre Aar, fra 1910—1912, er der uddelt 557 svenske Skrifter, deraf 141 Katekismer og 370 Smaaskrifter, og 432 dansk-norske Skrifter, deraf 30 Katekismer, 16 Bønehøjer, 90 Smaaskrifter og 232 Blade. Foreningens Præsident er Frode Rambusch, 1366 73d Street, Brooklyn, N. Y., og dens Sekretær Alexander Amann, 174 East 74th Street, New-York City — til Underretning for dem, der kunde ønske at sende en lille Gave i Form af katholske Bøger og Blade eller kontante Penge til den sikkert meget nyttige Forening.

— Ved det store katholske Universitet i *Washington* forestaar der mægtige Udvidelser. Bestyrelsen har vedtaget Nybygninger for henved 4 Millioner Kroner. Der agtes opført to store Laboratorier og en Spisehal, der skal kunne rumme 1000 Mennesker. Byggearbejdet skal begynde med det samme, at alt kan være færdigt til det nye Studieaar. Det kemiske Laboratorium, som er beregnet at skulle koste $1\frac{1}{4}$ Million Kr., vil blive et af de største af den Art i De forenede Stater.

Brevkasse.

Hr. Redaktør! Maa det være mig tilladt for det første at takke for det »lille Ord til hver Dag«, De i Aar er begyndt med at lade følge med *Ugebladet*. Der findes derimellem mange smukke, fyndige Ord, virkelige Guldkorn, som fortjener at gemmes.

Men dernæst vilde jeg gerne have Lov til i al Venlighed at protestere imod et enkelt af disse »Ord« — det, som fandtes under 30. Maj.

Harde der staaet, at Kirken ærer to Slags Kvinder: den *gud-indviende Jomfru* og o. s. v., saa havde jeg ikke haft noget at indvende derimod.

Der gaves og gives nemlig mange gudindviende Jomfruer, som ikke var eller er netop Klostersøstre. Det er vel nok nu til Dags saa, at de, som indvier deres Jomfruelighed til Gud, som oftest gør dette ved før eller senere at slutte sig til et eller andet Klostersamfund. Men som i tidligere Tider, saaledes er der ogsaa nu saadanne, som af en eller anden vægtig Grund ikke *kan* gøre det andet (gaa i Kloster) og dog af højere, gudvelbehagelige Grunde ønsker at gøre det første, frivillig at bevare deres Jomfruelighed og indivi Sjæl og Legeme til Gud alene.

Ja, der har jo endog (naturligvis kun som faa Undtagelser) været kristne Ægtefolk, som selv i Ægtestanden bevarede deres Jomfruelighed efter fælles Overenskomst, som f. Eks. den tyske Kejser Henrik II og hans Gemalinde Kunigunde.

Men førend der eksisterede egentlige Klostre eller klosterlignende Sømmenslutninger, fandtes der jo allerede mange gudindviende Jomfruer, som baade Gud og Kirken ærer. Der er den h. Thekla, som efter selve Apostlen Paulus' Raad indviende sig til Gud, den h. Agnes, Jomfru og Martyr, som led Martyrdøden netop for at bevare sin Jomfruelighed, den h. Susanna, som levede i Rom mod Slutningen af det 3. Aarhundrede, og som afslog selve Kejser Diokletians Ægteskabstilbud, og mange andre.

Noget lignende forekommer ogsaa endnu i vore Dage, om end naturligvis ikke i samme Udstrækning som den Gang, da der endnu ikke fandtes klosterlige Samfund.

Hensigten med denne lille Indsigelse er ikke at nedsætte Klostrene, men blot at hævde, at der *ogsaa udenfor* Klostrene lever jomfruelige Sjæle, som frivillig har indviet sig til Gud.

Deres ærbødige »*Verdenspræst*«, altsaa ogsaa en, som ikke bor i Kloster, men dog med Guds Hjælp...

Højærværdige Hr. Pastor. Tak for Deres Indsigelse, som jeg er Dem meget taknemlig for, ikke mindst, da disse »Ord til hver Dag« forhaabentlig til Jul vil udkomme som en lille Bog til 10 Øre. Jeg skal da rette »30. Maj« efter Deres Henstilling. Samtidig beder jeg Dem og andre om eventuelle Rettelser og Forslag til Forbedringer i dette lille, ikke altid lige lette Samlerarbejde, som et saadant »Ord« har vist sig at være. *Ærbødigst N. H.*

Til anonyme Indsendere. Deres Bidrag kan, fraset andre Aarsager, alene paa Grund af deres Anonymitet ikke finde Optagelse i Ugebladet. *N. H.*

A. G.

Monogram i Sølv som *Vedhæng* til *Urkæde, Slipsnaal, Brosche, Hallenaal* sælges til Fordel for Absalons Gaard hos St. Josefs-søstrene, Frederiksberg Allé 15—17. Pris 1,50 Kr.

K. U. F. Katholsk Ungdoms Forbund afholder i Aar sin Sommerudflugt som Tilslutning til Landsmødet i Roskilde Søndag d. 15. Juni. Se Programmet i Ugebladet. Ved Henvendelse til Præsides, Hr. Pastor J. Hillebrand, St. Josefs Hospital, eller til Formanden, Johs. Hansen, Svanholmsvej 124, vil et begrænset Antal af Foreningens Medlemmer kunne erholde gratis Adgangskort til Festen. Deltagelse bedes anmeldt snarest.

Den katholske Syge- og Begravelseskasse af 1867.

Ifølge en paa Generalforsamlingen vedtagen Beslutning ydes der, forsøgsvis for et Aar, Medlemmernes Børn gratis Lægehjælp. Indmeldelser sker ved Henvendelse til Kasserer Fr. Simonsen, St. Jørgens Allé 11, 1. Sal.

Det katholske Landsmøde i Roskilde

Søndagen den 15. Juni 1913.

(Se Programmet, som fulgte med sidste Nr. af Ugebladet).

Adgangskort, heri indbefattet Besøget i Domkirken samt Fællesmaaltid (Steg og Dessert), koster 2 Kr. og faas indtil Torsdag Aften den 12. Juni følgende Steder.

Johs. Hoffmann & Søn , Købmagergade 48. Vesterbrogade 18.	E. Bæklund , Frederiksberggade 34.	Joh. Brinkmann , Vesterbrogade 4. Cigarforretningen.
Herm. Hoffmann , Craniavej 6.	A. V. Günther , Bangertsgade 11.	Frk. A. Roelsen , St. Josephs Hospital.
Mogens Ballin , Enighedsvej 6, Charlottenlund.	Fru Réne-Lassen , Hans Bogbinders Allé 4.	

I Provincesbyerne bedes Deltagelse anmeldt hos Sognepræsterne.

Lærerinde.

En ung Pige, som har taget Mellem- og Realklasseeksamen og været Hjælpe lærerinde ved en Kommuneskole 1 Aar samt læst 2 Aar paa et Seminarium, men som paa Grund af Sygdom har maattet holde op en Tid, søger Plads ved en katholsk Skole før eller efter Sommerferien. Om muligt ønskes Ophold paa Skolen, og der fordres saa ikke stort Honorar. Billet, mrkt. Lærerinde, bedes indlagt paa Kontoret, Bredgade 69, 2. Sal o. G., i Løbet af 8 Dage.

Søndagsgudstjeneste i Sommermaanederne i Provinserne.

Da det er Meningen snart at genoptage denne Rubrik i Bladet, bedes det venligst meddelt Redaktionen, om der er sket Forandringer i Gudstjenesteordningen; indløber ingen saadan Meddelelse, forudsættes, at alt er uforandret fra i Fjor.

Det katholske Fortsættelseskursus

modtager med Tak alt brugt brugeligt Børnetøj (hovedsagelig Pigetøj). Pakkerne bedes mærket »Feriebørnene« og kan indleveres: Menighedskontoret, Bredgade 69² o. G., mellem 1 og 4, Den franske Skole, Toldbodvej 14, Frederiksberg Allé 15-17 samt paa Sankt Josefs Hospital, Griffenfeldtsgade.

Kontante Bidrag, der vil blive anvendt til at faa saa mange Smaapiger som mulig anbragt i Kolonien, bedes venligst, af Hensyn til Ansøgning om Fribilletter, snarest indbetalt ovennævnte Steder.

Absalonskort og Mærker

faas **Købmagergade 48** (Hoffmann), **Vesterbrogade 18** (Hoffmann), **Frederiksberggade 34** (Bæklund), **Kompagnistræde 9** (Sieglér), **Bredgade 69, 2. S. o. G.** (Menighedskontoret), **Enighedsvej 6**, Charl. (Ballin), **Vesterbrogade 30** (K. Witt-Møller), i **samtllige Ungdomsforeninger**, Højskolen, **Unio** samt hos Hovedforhandleren **A. V. Günther**, Bangertsgade 11. Telf. 4110. Mærkerne koster 1 Kr. pr. Ark à 50 Stykker (3 Øre pr. Styk), Brevkortene henholdsvis 5 og 10 Øre Stykket.

St Albani Kirke i Odense.

Tilrejsende gøres opmærksomme paa, at Hovedindgangen fra Torvet til Kirken udenfor Gudstjenestetiden altid er aflaaaset, en Foranstaltning, der er bleven nødvendiggjort ved uvedkommende besøgendes uærbødige Opførsel i Kirken. Kirkens Sidedør (Indgang gennem Albaniborg, Torvet 7) staar dog altid aaben baade for Katholikker og for andre, som søger et stille Øjeblik i Guds Hus.

ANTON SIEGLER, Malermester,
anbefaler sig med alt Malerarbejde.

Alhambravej 5.

Telefon: Vester 1553 y.

Kirkelig Kalender.

8. Juni. 4. Sønd. efter Pintse.	15. Juni. 5. Sønd. efter Pintse.
9. — Mandag. Primus og Felician, Martyrer.	16. — Mandag. Johs. Franc. Regis, Bekender.
10. — Tirsdag. Margrethe af Skotland, Enke.	17. — Tirsdag. Ferialdag.
11. — Onsdag. Barnabas, Apostel.	18. — Onsdag. Marcus og Marcellian, Martyrer.
12. — Torsdag. Johannes af S. Facundo, Bekender.	19. — Torsdag. Julianø af Falconeri, Jomfru.
13. — Fredag. Antonius af Padua, Bekender.	20. — Fredag. Silverius, Biskop og Martyr.
14. — Lørdag. Basilius, Biskop og Kirkelærer.	21. — Lørdag. Aloysius, Bekender.

Et Ord til hver Dag.

8. Juni. Gode Hjerter — de er Haver, gode Tanker — de er Rødder, gode Ord — de er Blomster, gode Gerninger — de er Frugter.
(Ved P. Buechler.)
9. Juni. Beslut fra denne Dag af med al din Magt at ville lyde den Helligaand.
10. Juni. Den, der ikke vil have Kirken til sin Moder, vil heller ikke have Gud til sin Fader.
(St. Cyprian.)
11. Juni. Priset være Gud i alle sine Engle og alle sine Helgener.
12. Juni. Lad det ikke gøre Indtryk paa dig, hvad Verden mener om dette eller hint, men tænk ofte paa, hvad Gud mener om det.
13. Juni. Om Antonius af Padua hedder det: Hans eneste Begæring var at følge Jesus og ham korsfæstet.
14. Juni. Stræb fremfor alt efter Ydmyghed; det er den højeste af alle Dyder og den Stige, ad hvilken vi naa Fuldkommenhedens Top.
(St. Basilius d. Store.)

Vincentsforeningens Kransekort faas hos d'Hrr. gejstlige ved St. Ansgarskirken (Bredgade 64¹), Rosenkranskirken (Boyesgade 8³), St. Josefskirken (Griffenfeldtsgade 44), St. Andreaskirken (Ordrup), St. Annæ Kirke (Sundby) og hos Murermester A. V. Günther, Bangertsgade 11, samt gennem Tlf. Central 1389.

† At min kære Fader, fhv. Kontorchef i Finansministeriet, **François Louis d'Auchamp**, R. af Dbrg. og D. M., i Dag er afgaaet ved Døden, bekendtgøres herved. R. I. P.
Frederiksberg, 1. Juni 1913. **Eugène d'Auchamp**.
Begravelsen finder Sted Lørdag d. 7. Juni Kl. 10 fra St. Ansgars Kirke.

† Vor kære Broder, **Bernhard Gylling**, er den 2. Juni afgaaet ved Døden paa Kommunehospitalet, vel forberedt. Den kære afdøde anbefales til de trøendes Forbøn.
R. I. P. **Hans Søskende**.
Begravelsen finder Sted Fredag den 6. Juni Kl. 12 paa Katholsk Vestre Kirkegaard.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

61. AARGANG.

„Nordisk Ugeblad“ udgives af Ansgariusforeningen og udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvarialet, modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader samt paa Ugebladets Ekspeditionskontor, Bredgade 69, 2. S. o. G. 1—4. Telef. Palæ 654. — Redigeret af Niels Hansen, cand. mag., Viggo Itothes Vej 14, Charlottenlund. (Træffes bedst Kl. 4—6 Efterm.) Telefon Helrup 657 y.

Nr. 24.

Søndag den 15. Juni.

1913.

INDHOLD: Smaa Indledninger. — Roskilde. — 313-1813-1913. — Melodi til Johs. Jørgensens Ungdomssang. — En ny Katakombe. — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Ordrup. Ringsted. Asien. — Brevkasse. — Et Ord til hver Dag. — Bekendtgørelser.

Smaa Indledninger.

170.

Forsonlighed.

Vor Herre siger i Dagens Evangelium: »Naar du bringer din Gave til Alteret og der kommer ihu, at din Broder har noget imod dig, saa . . . gaa først hen og forson dig med din Broder, og kom da og ofre din Gave.« Det er en Dyd, vi har Brug for i det daglige Liv, vor Herre ved disse Ord anbefaler os, og hvor stor Pris han sætter paa den, fremgaar allerklarest af, at uden den bryder han sig ikke om at tage mod Bønner eller Offergaver fra vor Haand. Vi vil nu ikke anstille nogen dybsindig Betragtning om denne Dyd; vi vil i Stedet for søge at anskueliggøre os dens Nødvendighed ved to Eksempler.

Første Eksempel: Da den h. Johannes, som paa Grund af sin Gavmildhed fik Tilnavnet Almissegiveren, var Patriark i Konstantinopel, hørte han om en fornem Herre, som haardnakket vægrede sig ved at udsone sig med en formentlig Fjende. Han indbød ham da en Dag til at overvære den hellige Messe i sit Privatkapel. Foruden den indbudne fik kun Ministranten Adgang. Paa hin Tid var det Skik, at Fadervor i den hellige Messe blev fremsagt højt af alle i Forening med Præsten. Nu havde Patriarken anmodet Ministranten om at tie stille, naar han kom til Ordene:

»Og forlad os vor Skyld o. s. v.« Han selv tav ogsaa, saa kun den fornemme Herre kom til at sige Ordene højt. Næppe havde han gjort det, førend Patriarken vendte sig om mod ham og sagde til ham med mildt bevæget Stemme: »Agt paa, hvad du netop har sagt til Gud. Ved at bede ham om at tilgive dig, sagde du, at du ogsaa vilde tilgive den, som havde fornærmet dig.« Den gode Herre blev dybt greben ved disse Ord, lovede Forbedring og gik straks hen for at udsone sig med sin Fjende.

Andet Eksempel: I Antiokia levede to Mænd, Sapricius og Nikephorus, som i lang Tid havde været gode Venner, men, jeg ved ikke hvorledes, kom til at fatte dødeligt Nag til hinanden. Nikephorus gik dog snart i sig selv og søgte paa alle Maader at indlede en Forsoning med den gamle Ven, men alle Forsøg, baade dem han selv gjorde, og dem han lod de mest ansete Mænd i Staden gøre, slog fejl paa Grnd af Sapricius' haarde Sind. Da udbrød den blodige Kristenforfølgelse under Kejserne Valerianus og Galienus, og Sapricius var en af de første, som blev greben og stillet for Dommeren. Frejdig bekendte han sin Tro, og med uforfærdet Mod udholdt han de frygteligste Pinsler. Tilsidst blev han dømt til at halshugges. Nu, mente Nikephorus, vilde han da være villig til at tilgive, og mens den dødsdømte blev ført til Retterstedet, gjorde han tre Gange Forsøg paa at nærme sig ham og bad paa Knæ, med de mest rørende, mest indtrængende Ord, om Forladelse, men hver Gang blev han vist tilbage med Haan og Forbitrelse, tilsidst endog ved Skafottets Fod. Men da veg ogsaa Guds Naade fra den uforsonlige, og han, som havde udholdt Pinebænkens og Ildens Kvaler, veg tilbage for Sværdhugget, der uden Smerte vilde have skilt ham ved Livet. Da hans Uforsonlighed gjorde ham uværdig til den evige Løn, blev Kronen taget fra ham og givet til Nikephorus, som blev henrettet i den frafaldnes Sted.

Nu, kære Læser, hvem vil du helst ligne: Sapricius eller Nikephorus og hin fornemme Herre?

Saa mærk 1): »Naar I tilgiver Menneskene deres Synder, da vil eders himmelske Fader ogsaa tilgive eder eders Synder. Men dersom I ikke tilgiver Menneskene, da vil eders Fader heller ikke tilgive eders Synder.« (Matth. 6,14.15.)

Og mærk 2): »En ubarmhjertig Dom vil komme over den, som ikke øver Barmhjertighed; men Barmhjertigheden er hævet over Dommen.« (Jak. 2,13.)

Dr. Kiefer.

Roskilde.

Jeg staar ved Kilderne og hører paa det rislende Vand. Hvor har det dog meget at fortælle fra de hedengangne Slægter i fordums Dage. Kilderne er Roskildes Hjerte, Kilderne er Roskildes Historie, Kilderne er selve Roskilde. Kildevældets Tale flyder uafbrudt; vel dig, naar du forstaar dette Sprog! . . . .

(1). Vandet risler og fortæller. . . Det var den Gang, da Byen og Stiftet endnu ikke havde nogen Værnehelgen, og de danske Sendemænd med deres Bønskrift var draget til Rom. Med deres kostbare Skat begiver de sig nu paa Hjemvejen. Frygtelig raser Stormen, Bølge paa Bølge slaar ned over det værgeløse Fartøj. Dog St. Lucius viser, at han vil værne om det ham betroede Stift. Han har gjort det og gør det endnu. Med Rette hedder det derfor i Roskilde-Breviaret:

*Magnae dies laelitiaë,
Quo pater noster Lucius
Ad littora Sjaelandiaë
Martyr pervenit inclitus.*)*

(2). Videre flyder Vandet og fortæller. Om Svend Estridsens Hjertensven, den store, den hellige, den modige Biskop, Domkirkens første Bygherre. Og foran mig oprulles alle de Billeder, vi saa godt kender fra Saxo Grammaticus. . . .

Biskop Vilhelms og Svend Nordbagges Kirke staar ikke mere. . . .

Og jeg ser Peter Sunesøn efter Kroningshøjtidelighederne i Amiens i August 1193 besøge sin gamle Lærer og daværende Biskop Stephan af Tournai. Hvor beundrer Roskildebispen ikke *Notre Dame!* Og hvad han i hin Time tænkte i sit stille Sind, bliver til Virkelighed: Tournais Domkirke rejser sig paa ny i fordansket Skikkelse i Kildernes By. . . .

(3). »Ved du det ikke,« tiljubler Vældet mig, »at der her igen skal bygges en Kirke, en Kirke med Biskop Vilhelms, Biskop Absalons og Lago Urnes Tro, en Kirke, der igen

*) O store Glædens Dag, paa hvilken vor Fader Lucius, den berømte Martyr, kom til Sjællands Strande.

vil fortsætte de saa voldsomt afbrudte Traditioner, en Kirke, hvor Dronning Margrethe, Kong Kristian I. og Dronning Dorothea vil føle sig hjemme.« Og saa højt plasker Vandet af Jubel og Glæde, at de smaa Svømmere i den nærliggende Andedam helt forskrækkede farer omkring, og den syge Dame, der sidder paa Bænken og læser, forundret ser op af sin Bog. Biskop Vilhelm og Peter Sunesøn foretog Grundstensnedlæggelsen til den gamle Domkirke, Biskop Johannes velsigner Stenen til den nye Kirke . . . næsten en Domkirke, efter mit Skøn den største katholske Kirke i hele Landet. Allerede hører jeg Klokkerne ringe, Orgelets Toner bruser gennem Skibene, Baldakinalteret lyser i vidunderlig Glans, og alle Knæ bøjer sig for at tilbede den eukaristiske Gud! . . . Her har man vist bedt meget og lidt meget; ellers kunde der ikke være saa skønt! . . .

(4). »Men du glemmer,« saaledes bebrejder Kilderne mig, »hende, der nu i et halvt Tusind Aar har haft sit Hvilested blandt os.« Det var jo i 1413, at Peter Jenssøn Lodehat lod Dronning Margrethes Lig føre til Roskilde. Kunde dette Jubilæum fejres paa en mere værdig Maade? Vi bygger et Gudshus, hvor man beder saaledes, som Danmarks største Kvinde har bedt; vi bygger et Gudshus, hvori der forkyndes den samme Tro, i hvilken Dronning Margrethe fandt sin største Trøst. Kirken i Roskilde vil for alle kommende Slægter blive Dronning Margrethes Jubilæumsminde. P. D. Steidl.

313-1813-1913.

(Sluttet).

Karl den Store blev i Peterskirken i Rom kronet til Kejser af Pave Leo III., medens Napoleon I., efter ved Hjælp af Revolutionens Stormflod at være bleven hævet op til sine egoistisk-ærgerrige Planers Højdepunkt, tvinger Pius VII til at komme til Paris og lader sig salve af ham den 2. Dec. 1804 for saaledes at optræde som en Efterfølger af Karl den Store; men selv sætter han sig Kejserkronen paa Hovedet. Der kan næppe tænkes en hæsligere

Karikatur af Kejserdømmet end denne kronede Egoisme. Hvad man*) i sine Bestræbelser for at frakende Konstantin virkelig, inderlig Religiositet falskelig har paastaaet om ham, det gælder bogstaveligt om Kejser Napoleon: »I en hensynsløs Egoists Hjerte er der ikke Plads for nogen kristelig Følelse.« Men har han ikke netop ved sin hovmodige Selvkroning imod sin Vilje bevaret den ydmygede Pave for en stor Skændsel? *A deo conoratus* (kronet af Gud) kaldtes Karl den Store, da han var bleven kronet af Kristi Stedfortræder; hvad om nu Paven ved ogsaa i dette Tilfælde at udføre selve Kejserkroningen ligesom havde gjort en Napoleon til Kejser af Guds Naade? Men paa en vidunderlig Maade har Verdenshistoriens øverste Styrer og Leder bevaret det kristelige Kejserdømme for en saadan Skændel. Ved Siden heraf er det ogsaa bemærkelsesværdigt, at kort forinden denne ny Kejser kronede sig selv, havde den sidste Repræsentant for det kristelige Kejserdømme, Franz II (den 11. August 1804), antaget Titlen af tysk-østerrigsk Kejser, for snart derefter (1806) at opgive den gamle ærværdige Kejsertitel og lade den i fuldstændig Afmagt nedsunkne Kejseridé afgaa ved en stille Død.

Herefter er det da kun Revolutionskejseren, som endnu repræsenterer en Idé — desværre kun Fornægtelsens Idé, idet han bruger, eller rettere misbruger, Religion, Kristendom og Kirke som Midler til Virkeliggørelse af sine egne Planer. Han undser sig derfor heller ikke ved at træde op imod Kristus og hans Stedfortræder. Han sørger endogsaa for, at Karikaturbilledet af den første kristne Kejser bliver fuldkomment paa sin Vis; han vil tvinge Paven til at blive hans lydige Redskab til Verdens Tyrannisering. Derfor berøver han Paven Kirkestaten og vil gøre Rom til den anden Hovedstad i Kejserriget. Paven skulde afvekslende residere i det gamle Rom og i Paris, som skulde være den første By, et nyt napoleonsk Rom. Den 9. Juni 1811 var Paris Vidne til Kongen af Roms højtidelige Daab. Og denne oprørende, hykleriske Legen med det hellige skulde endda kun være et indledende Forspil. Kejser Napoleon forudsaa allerede den Tid, da hans Efterfølger i det kejserlige Ver-

---

*) Burckhardt.

densherredømme skulde salves af en fransk Pave, først i Notre-Dame og derefter i St. Peter, for derpaa efter sin værdige Faders ophøjede Eksempel selv at sætte sig Kejserkronen paa Hovedet.

Men den, ved hvem Herskerne hersker, lo ad disse højhedsvanvittige Drømme. Napoleon havde gjort Regnskab uden Kristus og Kristi Stedfortræder. Pius VII havde ikke oppebiet Tragikomedien med »Kongen af Rom«, men havde allerede den 10. Juni 1809 paa St. Peterskirken's Porte ladet opslaa Bandbullen mod Usurpatoren. Selv om Kirken ikke mere havde nogen Beskytter her paa Jorden, saa havde den dog endnu den uantastelige himmelske Beskytter, som en Gang havde tilraabt Saul: »Saul, Saul, hvorfor forfølger du mig?« Dennes Stedfortræder, Kirkens synlige Overhyrde, holdtes ganske vist indespærret i Savona som Napoleons Fange, men hans Magt var ikke brudt for det. I Aaret 1812 indhentedes Napoleon af Guds Straffedom paa Ruslands Snemarker, og Aaret 1813 kom, som skulde bringe Revolutionskejseren Dødsstødet. Napoleon, som paa sin Vis havde efterabet Karl den Store, forsvinder fra Historiens Skueplads; »Kongen af Rom«s Saga er ude, inden den ret faar begyndt. Man mindes Salmistens Ord: »Ikke saa de ugudelige, ikke saa; de er som Støv, der bortføres af Vinden.« (Ps. I, 4.) Men Obelirken foran St. Peter i Rom forkynder vedblivende for hele Verden: »Christus sejrer, Christus hersker, Christus befaler.« Og Paven bor ikke i Paris, men vedblivende i Vatikanet ved Siden af hin Obelisk; derhen vender den løsladte Pius VII atter tilbage under hele den katholske Jordkredses Jubel. I Paris er der derimod ingen Kejser mere; Napoleons Navn har mistet sin Klang. Et sørgeligt Hundredaarsminde midt i det glædelige 1600 Aars Minde! Sandelig, Himmel og Jord skal forgaa, men Kristi Ord skal ikke forgaa. Hvad Konstantin den Store udførte, det udførte han i sin Egenskab af Kristen, og derfor bestaar hans Værk. Hvad Napoleon foretog sig, blev foretaget uden Kristus, ja imod ham, og derfor fortjener han ikke Tilnavnet: den Store. Hvad der er tilbage efter ham, det er — Ruinerne af hans kortvarige Tyranneredømme.

Og nu har allerede i mere end 100 Aar den kristelige

Kejseridé ingen synlig Repræsentant mere. Bønnen for *Christianissimus Imperator* og *Romanum imperium*, som tidligere Langfredag blev bedt i alle katholske Kirker hele Jordkredsen over, er forstummet siden 1806, den findes endnu i Messebogen, men kun som en Relikvie fra fordums Tid. Ingen Profeti vilde vist blive paahørt med et mere vantro Smil end den, at denne Relikvie atter skulde blive levende.

Og alligevel fejres Jubelaaret 1913 ikke uden det kristelige Kejserdømme. Kirkens himmelske Vogter, som for 1600 Aar siden førte Konstantin til Sejr under Korsets Banner, og som for 100 Aar siden styrtede hin herskesyge Tyrann fra Tronen, han er ogsaa fremdeles Kirkens almægtige Vogter. Hans Stedfortræder, Pius X, har udtalt disse en Pave saa værdige Ord: »Min Politik er Korset!« Det er nemlig ogsaa Kristi egen Politik; det var fra Aaret 313 Kejser Konstantins Politik; og den, som ledes af denne Politik, repræsenterer ogsaa til enhver Tid og under hvilke-somhelst Forhold det sande kristelige Kejserdømmes Idé.

*

*

*

I de sidste 460 Aar har Konstantins herlige By ved Bosphorus maatte savne Korsets hellige Smykke. Det har maattet vige for Halvmaanen. Men netop nu i Jubelaaret 1913 er alle Folkeslags Øjne med spændt Forventning rettede mod Konstantinopel. I alles Øjne staar dette Spørgsmaal skrevet: »Mon Tiden nu er kommet, da Halvmaanen atter skal vige for Korset?« — Svaret derpaa vil til rette Tid blive givet af ham, som selv har knyttet Frelsen til Korsets Tegn. Men alle, som tror paa og tilbeder den Korsfæstede, og fremfor alle vi katholske Kristne bør imidlertid ligesom Pius X gøre Alvor af Korsets Politik altid og overalt. Saa vil Korsets Triumf heller ikke lade vente paa sig — for saa vidt som det da ligger i Guds Planer at lade dette blive aabenbaret allerede her i Tiden.

Ved *Fidelis*.

Melodi til Johs. Jørgensens Ungdomssang.

Med frejdigt Foredrag.

Carl Nielsen.

Vel-sig-net væ-re du, vor Her-re, Gud, som

før-te os af Verdens Trældom ud, som lø-ste os af

Syn-dens haar-de Baand og før-te hjem os

ved din Fa-der- haand.

Kgl. Kapelmester Carl Nielsen har velvillig tilstillet Ugebladet ovenstaaende Melodi til første Offentliggørelse. Vi bringer herved Kapelmesteren vor ærbødige Tak.

En ny Katakombe.

I den romerske Oldtid laa der en lille Landsby i Nærheden af Tusculum. Den kaldtes *Ad Decimum*, fordi den laa paa den store Latinervej ved den 10de Milepæl fra Rom. Der findes endnu paa dette Sted Ruiner af Villaer, der i sin Tid har tilhørt flere af Roms Patricierfamilier, Murenaerne, Vinicierne o. fl. Men disse Ruiner havde aldrig vakt Arkæologernes Opmærksomhed, førend Hr. *Lanciani* i 1905 meddelte, at han der havde opdaget en Trappe, der førte ned under Jorden til, hvad der syntes at være en Begravelsesplads.

En lærd Cistercienser, Pater Scaglia, undersøgte Terrænet nøjere; og det lykkedes ham snart at blive klar over, at det virkelig var en kristen Kirkegaard. Inskriptioner paa Gravstenene tydede derpaa. De græske*) Munke, der bebor Abbediet Grottaferrata i Nærheden, købte det Grundstykke, hvor man havde fundet Nedgangen, tillige med det omgivende Terræn og begyndte paa at udgrave det. Nu er flere Gallerier fuldstændig rensede. De bestaar af lange Gange og Korridorer, der er udhuggede i den bløde Tufsten, og i Væggene findes Nicher, der tjente til Grave. Disse Katakomber ligner i eet og alt dem i Rom; men da man ret tidlig ophørte at benytte dem, har de bevaret deres oprindelige Udseende; Gravene bærer Navnet paa den afdøde, undertiden med et eller andet kristent Symbol eller en kort Bøn. Ved Hjælp af Inskriptionernes Form og Sprog kan man bestemme Kirkegaardens Alder: den blev gravet efterhaanden i det 3die og brugtes endnu i det 4de Aarhundrede, efter Konstantin den Stores Tid.

Ingen anede, at disse Katakomber fandtes; ved Hjælp af dem har man paavist, at der eksisterede en talrig og blomstrende kristen Menighed i det tredie Aarhundrede i Nærheden af Tusculum, der var et af de Steder, hvor de rige Romere yndede at ligge paa Landet, og hvor tidligere Cicero havde skrevet sine berømte Tusculanersamtaler. At dømme efter Gravene rekrutteredes de Kristne navnlig fra disse Patricierfamiliers Slaver og frigivne. Men der findes dog ogsaa Begravelser med Kister, udhuggede i Marmor og anbragte i Nicher, der er dekorerede med Fresker. Disse Malerier er meget vel bevarede og interessante Eksempler paa Oldkirkens kristelige Kunst; Billedhuggerarbejderne er undertiden laante fra endnu ældre Mindesmærker, hvad der forhøjer deres Kunstværdi.

*) Basilianermunke, som, skønt Italienerne af Fødsel, dog overholder den græske Ritus. Deres Kloster grundlagdes 1004 af St. Nilus den Yngre.

Hidtil har man ikke fundet en eneste Martyrgrav her. Men endnu er ikke alle Gallerierne undersøgte, og det er ikke usandsynligt, at man vil finde saadanne. Thi de første Kristne satte særlig stor Pris paa at lade sig begrave i Nærheden af dem af deres Trosfæller, der havde lidt Døden for Troens Skyld. Og selv om Kirkegaarden *Ad Decimum* navnlig blev fyldt i det 4de Aarhundrede, saa eksisterede den dog allerede under den sidste store Kristenforfølgelse, der maa være gaaet ud over de Kristne i Tusculum som over alle i det romerske Kejserrige.

Da Konstantin i Begyndelsen af det 4de Aarhundrede gjorde Ende paa denne Forfølgelse, var der ikke længere nogen Brug for Katakomber. Men endnu en Tidlang lod de Kristne sig dog begrave der, af Respekt for Traditionen og for at hvile ved Siden af deres Forfædre og paa det Sted, der var helliget ved deres Martyrer. Efterhaanden gik dette dog af Brug, og Katakomberne blev forladt, ogsaa *Ad Decimum*, og selv Erindringen om Eksistensen af denne Kirkegaard forsvandt.

Efter saa mange Aarhundreders Forløb har fromme Hænder atter villet ære denne gamle Begravelsesplads, og da man for nylig fejrede 1600-Aarsdagen for Udstedelsen af det Freds-Edikt, i Ly af hvilket Kirken fra Katakomberne steg op i Lyset, vilde man ogsaa hædre den hidtil skjulte Grav, der rummede mange, der for deres kristne Tros Skyld havde lidt Forfølgelser. Efter en græsk Højmesse i Ruinerne lagde Kardinal Cassetta Grundstenen til en lille Kirke, der skal opføres ved Nedgangen til Katakomberne. Kirken vil saaledes atter, efter et Mellemrum af mange Aarhundreder, paa denne Kirkegaard fornye Bønnen for sine afdøde Medlemmer med de samme Ord og de samme Former, som — efter hvad de genfundne Inskriptioner viser os — blev anvendt i den fjerne Tid, da hine Oldtidens Kristne sov ind i Herren.

Ved A. B—g.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. De fleste Læsere ved maaske ikke, hvad *St. Knuds Koloni* er. Det er Navnet paa den Koloni af Feriebørn, som *Katholsk Fortsættelseskursus* i de senere Aar hver Sommer i 5 Uger har haft paa Dalum Kloster ved Odense. Kursuset kan selv udrede Betalingen for 10 Børn (den er 20 Kr. for hvert Barn i de fem Uger), men

da der er Plads til 30 Børn, og da er langt flere Ansøgere, end der er Plads til, vilde Lederne af denne højst gavnlige og tiltalende Virksomhed meget gerne, at Læserne skulde lægge Mærke til den Annonce, der har været at finde her i Ugebladet i de sidste Uger, hvori opfordres til at hjælpe saa mange Børn som muligt til dette Landophold. Et saadant kan tit være af lige saa stor Betydning for et Barns Sundhed som Mad og Klæder i Vintermaanederne.

Ordrup. St. Andreas Kollegium har i disse Dage udsendt sit aarlige Skoleprogram. Dette indeholder, foruden de sædvanlige Skoleefterretninger, Magister Muckermanns smukke Foredrag om Dronningerne Dagmar og Margrethe fra Afslutningsfesten i Fjor Sommer. Ved Eksamen i Juni 1912 tog 3 Elever klassisk-sproglig Studentereksamen, 5 Realeksamen og 13 Mellemskoleeksamen. I Aar er til de samme Eksaminer indstillet henholdsvis 7, 7 og 13 Elever. I Skoleaaret 1912—1913 har Kollegiets fuldstændige højere Almenskole været besøgt af 233 Elever, ganske fraset den ogsaa paa Kollegiet hjemmehørende, men fra den danske Skole fuldstændig adskilte tyske Skole, der har talt c. 85 Elever. Skolens Bibliotheker og andre Samlinger har i Aarets Løb faact store Forøgelse. Til Anskaffelse af Hjælpemidler til Brug ved de praktiske Øvelser i Kemi og Fysik har Skolen af Sorø Akademis Midler modtaget 300 Kroner.

Ringsted. Den 8. Juni meddeltes her Firmelsens h. Sakramente. D. 7. om Eftermiddagen ankom Hans biskopelige Højærværdighed og modtoges paa Banegaarden af Sognepræsten, Pastor Wijnen samt af Kirkeforstanderne, Hofjægermester Garth-Grüner og Skomagermester Klint. Kirkens festlige Udsmykning baade indvendig og udvendig, den smagfulde Æreport og Alleen op til Præstegaarden, tiltrak sig alles Opmærksomhed og vidnede om samtlige Katholikkers Glæde over at modtage deres nidkære Overhyrde. I Kirken afventede Pastor Houben og flere af Menighedens Medlemmer Biskoppens Komme. Søndag d. 8. Juni Kl. 9 fandt en højtidelig Prælatmesse Sted. Derefter holdt Biskoppen en gribende Tale, der længe vil mindes af de talrige Tilhørere. Efter i Korthed at have udtrykt sin Taknemlighed over den festlige Modtagelse og sin store Glæde over Menighedens gode Udvikling, hvilket skyldtes det særdeles smukke Forhold mellem Sognepræsten og Menigheden, dvælede Hans Højærværdighed en Stund ved Stedets rige Fortidsminder og gik derefter over til en nærmere Udvikling af Firmelsens h. Sakramente, der fornemmelig skulde give os Kraft til at modstaa Livets tre største Farer: Kødet, Verden og Djævelen. Derpaa meddelte Biskoppen Firmelsens Sakramente til 48 Firmebørn. Kirken var overfyldt, og

helt ud paa Gaden stod Folk, Katholikker saavel som Protestanter, og lyttede til Biskoppens Tale samt forsøgte at faa et Glimt at se af den ærværdige Skikkelse. At denne højtidelige Gudstjeneste ogsaa havde gjort Indtryk paa Protestanter, erfarede man hagefter. Ogsaa »Ringsted Folketidende« bragte et længere velvilligt Referat heraf. Om Eftermiddagen aflagde Hans Højærværdighed Besøg paa Lille Svenstrup hos Hofjægermester Garth-Grüner. At denne Familie med Længsel havde imødeset den Dag, da de for første Gang skulde byde den højærværdige Gæst velkommen i deres Hjem, derom vidnede de festlige Forberedelser. Det pavelige Flag bragte den glædelige Nyhed viden om, og Indkørslen til Gaarden var forandret til en imponerende Flagallé, hvor Dannebrog i Forening med forskellige Nationers Flag bølgede for Vinden; thi den katholske Kirke er jo international. — Om Mandagen foretog Biskoppen, ledsaget af Sognepræsten og enkelte af Menighedens Medlemmer, en Udflugt til Haraldsted, saa rigt paa Minder om den h. Knud Lavard, Ringsteds og hele Sjællands Værnehelgen. Her nød de faa Repræsentanter af Menigheden, som var samlet, den store Lykke at modtage den biskoppelige Velsignelse paa det Sted, hvor Knud Lavards Kapel i sin Tid laa.

Asien. (Japan.) I Ugebladets Nr. 21 i Fjor fortaltes, hvorledes det var lykkedes tyske Jesuitter i Tokyo at oprette et lille Universitet. Den 28. Marts i Aar har dette Institut faaet Statens Anerkendelse som saadant. Inden dette lykkedes, maatte der naturligvis gøres Rede for Planen og Virksomheden. Under disse Forhandlinger var det et yderst pinligt Spørgsmaal at svare paa: »Maa Jesuitterne oprette Skoler i Tyskland?« Der var intet andet at svare end nej; men da man samtidig kunde paavise, at Ordenen havde fuld Undervisningsfrihed i England, Indien, Amerika, besluttede den japanske Regering ikke at ville følge i den tyske Regerings Fodspor, men gav den ønskede Anerkendelse og erklærede, at den katholske Kirke i Japan havde samme Rettigheder som Protestanterne.

— (Kina.) I *Politiken* har Provst *M. C. B. Nielsen*, forhenv. Kultusminister, den 11. Juni skrevet en meget interessant Kronik om Katholikkernes Arbejde i Kina. Idet vi henleder Læsernes Opmærksomhed paa den, skal her med Forfatterens Tilladelse gengives et Brudstykke af den. Der er mange intelligente Kinesere, som ser med Beundring og Anerkendelse hen til Missionen, og blandt dem, jeg traf af saadanne Mennesker, var det særlig den Mission, som ledes af Katholikkerne, der aftvang dem Beundring. Maaske allermost beundrede de det *Kulturarbejde*, som Katholikkerne øver ved Siden af og som Forberedelse

for deres kirkelige Missionsarbejde. Det kan ikke nægtes, at man i Kina som andetsteds træffer ret megen Kritik lige overfor den protestantiske Mission, ganske særligt ud fra et bestemt Synspunkt. Man forstaar absolut ikke derude de mange forskellige protestantiske Kirkeafdelinger og Sekter, og man ræsonnerer — for Resten ret forstaaeligt — saaledes: Naar Lutheranere, Baptister, Metodister, Adventister m. fl. hver for sig paastaar, at deres Lære er den rette, og naar de omtaler hinanden ikke altid i de venligste Udtryk, medens alle Forsøg paa Fællesarbejde helt eller delvis mislykkes, hvad skal saa vi mene — siger Kineserne —, hvor skal vi antage, at den absolute Sandhed er at finde; vi kan jo ikke afgøre, hvem af dem der har Ret. Men naar Kineseren ser paa den *katholske* Mission, saa bliver han Vidne til, at den alle Vegne ligner sig selv; der er en fast sammentømret Lærebygning, og der er en Form for Gudstjenesten, der tiltaler Kineserne, der har medfødt Sans for Mystik og synes godt om de pyntede Kirkerum med mange Lys og ret pragtfuldt klædte Kirketjenere. Men hvad de ganske særlig beundrer hos Katholikerne, er den *Uegennytte og Selvopofrelse*, hvormed Arbejdet gøres. Der er selvfølgelig og uimodsigelig mange opofrende protestantiske Præster i Missionærer i Kina; men hændelsesvis var de Kinesere og de i Kina boende Evropæere, som jeg talte med om Sagen, særlig kommet i Berøring med katholske Missionærer og kunde altsaa kun med Vægt udtale sig om disse. Der blev af en meget interesseret Kineser, hvis Syn paa Missionærerne i det Hele taget var meget velvilligt, udtalt, at han havde ikke truffet nogen eneste katholsk Missionær i Kina, som under sit Ophold der var bleven en rig Mand, hvorimod han mente at kunne paavise adskillige protestantiske Missionærer, som under deres Ophold derude havde tjent ganske anselige Formuer, og denne Mand sluttede deraf — ganske vist meget overilet — at Katholikerne ubetinget øvede deres Mission for Sagens Skyld, medens nogle af de protestantiske Missionærer i ikke ringe Grad tænkte paa sig selv og deres egen Fordel. Denne Dom er naturligvis ikke paa-lidelig, men bygget noget paa ret udvortes Ting, men den viser, i hvor høj Grad Kineserne er kritiske og skarpe Iagttagere, og hvor meget det gælder for Missionærerne om at være paa deres Post ligeoverfor denne kritiske Sans.

Brevkasse.

Kære Pastor Steidl!

De skriver i Deres sikkert ellers velmente »Lille Indledning« i Ugebladet Nr. 23 om Arbejderen, der slider i det fra Morgen til Aften næsten uden Ophør, og om Barnet, der — i Stedet for at blive hjemme og læse Lektier og passe sine smaa Søskende og lege med dem — maa ud paa Eftermiddagsplads og saaledes allerede fra Barndommen af drages ind i Kampen for Tilværelsen, i Dansen omkring Guldkalven, der vel som oftest ikke netop er af Guld eller Sølv, ja maaske næppe en Gang bestaar af Kød og Ben, men blot af Margarine og Rugbrød.

Og De tilføjer: »Alt det er godt, alt det er nødvendigt.«

Men det mener De da vel virkelig ikke?

At det er *nødvendigt* ifølge de forhaandenværende Samfundsforhold, det er vel *des værre* sandt. Men at det er *godt*, det kan jeg ikke forstaa, De kan skrive.

Der mangler blot een Ting endnu til Fuldstændiggørelse af Billedet, nemlig: *Moderen*, der ogsaa er tvungen til Dagen over at forlade Hus og Hjem, kunstig at afbryde den naturlige Diegivning, overlade Barnet til Opflaskning paa et Asyl og slide sig selv op før Tiden i en Fabrik. Vil De hertil ogsaa bemærke: alt det er godt, alt det er nødvendigt?

Da var sandelig den store kristelig-social Biskop *Ketteler* af en anden Mening. Ja, allerede en af hans Forløbere (Huber) finder — fuldkommen rigtigt — at »det er uden Spor af sædelig Berettigelse eller fornuftig Billighed, at Udbyttet af Arbejde og Kapital fordeles paa den Maade, at Arbejdet kun faar en Markedspris og Kapitalen hele Gevinsten. Naar Arbejdet har faaet sit Vedergæld og Kapitalen sin Rente, burde Udbyttet deles mellem begge Parter. Under de givne Forhold har Arbejderne kun alt for megen Grund til at være utilfredse og berettiget Krav paa, at der ydes dem Hjælp.« (Se Fernando Linderberg: Biskop Ketteler og Socialismen i Tyskland. S. 73—74.)

Allerede inden jeg læste denne Bog, har jeg altid fundet det oprørende, at Fabriksejerne og deres Kompagnoner, Stor-Magasinejerne og deres Direktører o. s. v. alle sammen, hver og een, *hvert eneste Aar stikker hele Formuer* i deres Lommer, medens de spiser deres Arbejdere og Arbejdersker af med en Sulteløn, som har de ovennævnte Forhold til Følge: Fader og Moder begge paa Fabrikken, de yngste Børn paa Asyl, og Skoledrengene paa Bypladser, medens Hjemmet ligger øde og Familielivet er opløst.

Men efter Læsningen af denne Bog er jeg bleven endnu mere befæstet i denne min Anskuelse og begriber ikke, hvorledes nogen kan kalde det »godt« altsammen.

Enhver socialt interesseret anbefales det at læse *Fernando Linderbergs* Bog: *Biskop Ketteler og Socialismen i Tyskland*, der — som jeg hører — snart vil blive anmeldt her i Bladet.

F. Ronge.

Selvfølgelig var der kun ment, at alle Grunde til Travlheden var »godt« anbragte; ellers er jeg fuldstændig enig med Dem.

Deres hengivne

P. D. Steidl.

Kære Hr. B! Deres Anmodning, at jeg skal imødegaa Biskop Ostfeldts lige saa uventede som ubeføjede Angreb paa den franske Skole paa Frederiksberg, vil jeg ikke foreløbig tage til Følge. Jeg har flere Gange konfereret med vedkommende Skoles Bestyrerinde, men da hun, ikke mindst paa Grund af Dagbladenes Stilling til Sagen, ikke mente, at Angrebet vilde gøre Skolerne

nogen Skade, blev vi enige om foreløbig slet ikke at svare. Dette vilde for øvrigt ikke være vanskeligt; vi kan sikkert faa Dementi af Biskoppens Udtalelse fra anden Side, der i Skolesager har langt større Vægt end hans, og vi kan aftrykke de Karakterer i Dansk Stil og Regning, de franske Skolers Elever har faaet ved Almindelig Forberedelseseksamen for Eksamenkommissionen paa Universitetet, de fører et andet Sprog end Biskop Ostenfeld.

Niels Hansen.

Det katolske Landsmøde i Roskilde Søndagen den 15. Juni 1913.

PROGRAM FOR MØDET.

For københavnske Deltageres Vedkommende Afgang med Tog fra Hovedbanegaarden Kl. 7⁵⁵ (alm. Pris 0.90) eller Kl. 8²⁰ (Eksprestog Pris 1.40). For Cyclister forefindes Cyclestald.

Sangbogen *Sursum corda* bedes medbragt.

Kl. 9^{1/4} *stille h. Messe.*

Kl. 9^{3/4} *Prælatmesse*, hvorefter

Kl. ca. 10^{1/4} *Grundstensnedlæggelsen* til den nye katolske Kirke finder Sted.

Kl. 11^{1/4} spises Frokost -- som helst bør medbringes -- i Trægaardens Have.

Kl. 12 *Fællesbesøg i Domkirken* (Indgang ved Chr. IV Kapel) under kyndig Vejledning. Derefter Spadseretur i Byen og Omegnen.

Kl. 3 I St. Marie Hospitals Have ved Klosterkilden *Foredrag* af Pastor Johs. Frederiksen fra Silkeborg.

Derefter indleder Redaktør, cand. mag. Niels Hansen en *Forhandling* om Katholikkernes Stilling i det danske Samfund.

Kl. 6^{1/2} *Fællesmaaltid* i »Trægaarden«.

Komiteen for Landsmødets Afholdelse.

Kontor: Kjøbmagergade 48. Telefon 1389.

St. Knuds Kapel. Mariabørns-Kongregationen af den ubemittede Undfangelse holder offentligt Møde Onsdag d. 18. Juni Kl. 7^{1/2} Aften og Fælleskommunion Søndag d. 22. Kl. 7 Morgen. (Paa Grund af det katolske Landsmøde altsaa ikke som sædvanlig den 3. Søndag i Maanedten, men den 4. Søndag.)

Mariakongregationen af Apostlenes Dronning holder Møde i St. Josefs Søstrenes Huskapel Mandag d. 16. Juni Kl. 8^{1/2} Aften. Dette er det sidste Møde før Ferien.

Vestervoldgade 115. Læsestue for unge Piger, aaben hele Dagen, midlertidigt Modtagelseshjem & Bureau.

St. Franciskus' III. Orden har Møde Fredag den 20. Juni Kl. 8 Aften i St. Knuds Kapel.

Den katolske Syge- og Begravelseskasse af 1867.

Ifølge en paa Generalforsamlingen vedtagen Beslutning ydes der, forsøgsvis for et Aar, Medlemmernes Børn gratis Lægehjælp. Indmeldelser sker ved Henvendelse til Kasserer Fr. Simonsen, St. Jørgens Allé 11, 1. Sal.

Assumptionskapellet. (Amalievej 14.)

Fredag den 20. Juni Kl. 8 Morgen læses den hellige Messe for Den nordiske Bønneforenings Anliggender.

Kirkelig Kalender.

15. Juni. 5. Sønd. efter Pintse.	22. Juni. 6. Sønd. efter Pintse. Johannes Døberens Fødsel.
16. — Mandag. Johs. Franc. Regis, Bekender.	23. — Mandag. Oktavdag.
17. — Tirsdag. Ferialdag.	24. — Tirsdag. Oktavdag.
18. — Onsdag. Marcus og Marcellian, Martyrer.	25. — Onsdag. Vilhelm, Abbed.
19. — Torsdag. Juliane af Falconeri, Jomfru.	26. — Torsdag. Johannes og Paulus, Martyrer.
20. — Fredag. Silverius, Biskop og Martyr.	27. — Fredag. Oktavdag.
21. — Lørdag. Aloysius, Bekender.	28. — Lørdag. Leo II, Pave og Bekender.

Et Ord til hver Dag.

15. Juni. Jeg vil forblive hos vor elskede Herre, det gaa mig saa, som det vil.

(Th. a Kempis.)

16. Juni. Enhver kan let faa Tid til at være venlig.

17. Juni. Tror du ikke, at Gud, som har sat alt i Himlen og paa Jorden paa den rette Plads, ikke ogsaa ved, hvor den bedste Plads for dig er?

18. Juni. Den, som støtter sig

til Skabningen, vil falde med den.

(Th. a Kempis.)

19. Juni. Det er en stor Dyd at anse alle andre for bedre end en selv.

(St. Teresa.)

20. Juni. Staa ikke stille her, min Sjæl, men sving dig op til den, der har skabt dig.

(Th. a Kempis.)

21. Juni. Hvad nytter dette mig for Evigheden?

(St. Aloysius' Valgsprog.)

Tak. For de d. 13. Juni under Mrk. *En Refundation* til Ansariusforeningen sendte 100 Kr. kvitteres med Tak.

Jos. L. M. Hoffmann, Kasserer.

Hørsholm. Søndag d. 15. Juni Kl. 9 er der Messe i St. Hans Kapel paa Udenomsvej.

Det katolske Fortsættelseskursus

modtager med Tak alt brugt brugeligt Børnetøj (hovedsagelig Pigetøj). Pakkerne bedes mærket »Feriebørnene« og kan indleveres: Menighedskontoret, Bredgade 69² o. G., mellem 1 og 4, Den franske Skole, Toldbodvej 14, Frederiksberg Allé 15—17 samt paa Sankt Josefs Hospital, Griffenfeldtsgade.

Kontante Bidrag, der vil blive anvendt til at faa saa mange Smaapiger som mulig anbragt i Kolonien, bedes venligst, af Hensyn til Ansøgning om Fribilletter, snarest indbetalt ovennævnte Steder.

Søndagsgudstjeneste i Sommermaanederne i Provinserne.

Da det er Meningen snart at genoptage denne Rubrik i Bladet, bedes det venligst meddelt Redaktionen, om der er sket Forandringer i Gudstjenesteordningen; indløber ingen saadan Meddelelse, forudsættes, at alt er uforandret fra i Fjor.

Trykfejl. Paa Side 416 i forrige Nummer, Linje 7 fra oven, skal *Prokurist* være *Prokurator* og i Linjen underneden *selvfølgelig* læses *selv følgelig*.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

61. AARGANG.

„Nordisk Ugeblad“ udgives af Ansgariusforeningen og udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvarialet, modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader samt paa Ugebladets Ekspeditionskontor, Bredgade 69, 2. S. o. G. 1—4. Telef. Palæ 654. — Redigeret af Niels Hansen, cand. mag., Viggo Rothes Vej 14, Charlottenlund. (Træffes bedst Kl. 4—6 Efterm.) Telefon Helrup 657 y.

Nr. 25.

Søndag den 22. Juni.

1913.

INDHOLD: Det første katholske Landsmøde i Roskilde. — Lidt om Missionsarbejdet i hedenske Lande. — Biskop Ostfeld og de katholske Skoler. — Davids Salmer. — Efterretninger fra Ind- og Udland: Roskilde. Nordamerika. — Svartelegram fra Paven. — Et Ord til hver Dag. — Bekendtgørelser.

Det første katholske Landsmøde i Roskilde.

Den første Valdemarsdag blev en sjælden Festdag for danske Katholikker. Aldrig før har vi været saa mange samlede til noget Stævne, og hele Søndagen forløb fra Morgen til Aften i den skønneste Festglæde og Harmoni. Og det var i sjælden Grad lykkedes at faa alle med: det var ikke alene den velstaaende Middelstand, der var kommen med, men alle Samfundets Klasser, fra de Trosfæller, der staar højest i Statskalenderens Rangklasser, lige til dem, hvis Navne maaske ikke engang findes i en almindelig Vejviser. Og alle var sikkert enige om, at Dagens Udbytte i Retning af styrket Samfundsfølelse og forøget Glæde over den fælles katholske Tro var rigt og stort. En Mængde Præster, med den højærværdigste Biskop i Spidsen, overværede Mødet, mange fra Morgen tidlig til Aften silde, alle i et hjerteligt og jævnt Samvær med gamle og unge.

Deltagerne i Mødet var for en langt overvejende Del Københavnerne, men ogsaa fra de forskellige sjællandske Byer havde mange givet Møde. Derimod var Deltagelsen

fra Fyen og Jylland kun meget ringe; at ingen Præster kom, skyldtes, foruden den større Afstand, vel ogsaa den Omstændighed, at Festen holdtes paa en Søndag. Naar den ad Aare eller senere gentages, er det at haabe, at mange katholske Fynboer og Jyder vil samles med deres sjællandske Trosfæller, at Navnet Landsmøde ikke alene maa betegne et Haab, men ogsaa en Realitet.

Nøjagtlig at fastslaa Deltagernes Antal er ikke let. Dagbladenes Angivelser har været meget varierende, enkelte af dem ret fantastiske. Efter forskelliges ret sammenstemmende Skøn har der ved Grundstensnedlæggelsen været 900—1000 og ved Forhandlingsmødet i Haven 600—700 Personer til Stede; i den store Fællesspisning i Trægaardens Sal deltog 416 Mennesker. Deltagelsen har saaledes været overordentlig stor, ja over Forventning stor; hertil bidrog naturligvis ogsaa noget det fortrinlige Vejr, der havde afløst den forudgaaende raakolde Regnvejrperiode.

Til den stille Messe, der Kl. 9 læstes i det lille Kapel, var det kun for en lille Del af de tilstedeværende muligt at faa Adgang, saa de allerfleste maatte vente med at høre deres Søndagsmesse i det frie — for manges Vedkommende vel nok for første Gang i deres Liv. Den læstes, som efter Bestemmelsen, af den højærværdigste Biskop paa den nye Kirkes Grund, som var omrammet af de endnu kun en god Meter høje Mure. Paa Alterets fremtidige Plads var der rejst et Telt, omgivet af Flag, og under dette, ved et lille provisorisk Alter, læstes den hellige Messe. Efter den begyndte Biskoppen paa Bønnerne og Ceremonierne, der gaar forud for Grundstensnedlæggelsen, hvorefter denne fandt Sted med stor Højtidelighed. I Grundstenen var nedlagt et Pergamentsblad med følgende kortfattede Redegørelse for Kirkens Tilblivelse:

»I den allerhelligste Treenigheds, Faderens, Sønnens og den Helligaands Navn, i Herrens Aar 1913, Søndag den 15. Juni, under Pave Pius X's Pontifikat og Kong Christian X's Regering, paa den Tid, da Johannes von Euch var Biskop og Apostolisk Vikar for Danmark og Island, Hr. P. Buch, R. af D. p. p. Borgmester i Roskilde, medens Pater Antonius L'Houmeau var Generalforstander, Pater J. B. Chicotteau Provincialforstander for Maria-Selskab og

Pastor Alph. Kerckhoffs Sognepræst for den katolske Menighed i Roskilde og det dertil hørende Missionsdistrikt, har Hans Højærværdighed Biskoppen højtidelig indviet og nedlagt Grundstenen til St. Laurentii Kirke, som bliver opført efter Tegning af Architect Jac. van Gils, Rotterdam, under Tilsyn af Architect A. Holln-Møller, Roskilde, af d'Hrr. Murerestre H. Ewers og Th. Schledermann, Snedkermester E. Weitzmann, Tømremester Johs. Sørensen, Blikkenslager Chr. Jensen, Stenhugger Hansen-Glem.

Roskilde, 15. Juni 1913.

J. von Euch,

Biskop, Apost. Vik. for Danmark og Island.

Anton Holln-Møller,
Architekt.

A. Kerckhoffs,«
Sognepræst.

Under Messen havde St. Ansgars Kirkekor sunget flere kirkelige Sangstykker, der passede til Messens forskellige Dele.

Efter at Grundstenen var blevet nedlagt og Biskoppen, ledsaget af Præster og Ministranter, havde vandret hele den store Kirkegrund rundt og bestænket Fundamenterne med Vievand, traadte han hen foran Alleret og udtalte i varme Ord sin glade Bevægelse over den Begivenhed, der fandt Sted den Dag, sin Glæde over at tale til den samlede Roskildemenighed og over at se saa mange Katholikker fra

København og andet Steds ved denne Grundstensnedlæggelse. For over 800 Aar siden var der i denne By blevet lagt Grunden til den første St. Laurentii Kirke, den Kirke, der var stillet under St. Laurentius' mægtige Beskyttelse, han, til hvem ogsaa Domkirken i Lund var indviet. Højtideligheden havde dengang fundet Sted med nøjagtig de samme Ceremonier som nu; han vilde ønske, at der var Tid til at forklare de forskellige Ceremonier nærmere; men da han ikke kunde det, bad han de tilstedeværende senere selv sætte sig nøjere ind i dem; de havde deres store Betydning, som alt, hvad Kirken gjorde. Eet vilde han dog sige: Den Sten, der nu var nedlagt, betød Christus, Hovedhjørnestenen, saaledes som Christus selv har kaldet sig, og hans Apostle ogsaa har kaldet ham. Den første St. Laurentii Kirke var blevet et Offer for Tidernes Ugunst; men nu rejses her atter en St. Laurentii Kirke, der skulde blive, hvad den anden har været. Kirkerne rejses og synker atter i Grus, men Kirken og dens Liturgi varer evigt.*)

Som næste Punkt paa Programmet var fastsat et samlet Besøg i Domkirken, hvilket ogsaa fandt Sted Kl. 12 $\frac{1}{4}$. Mødets Deltagere havde efter Ansøgning til Kultusministeriet faaet fri Adgang til den smukke gamle Kirke med de store Fortidsminder, og det var vistnok ogsaa de fleste Deltagere i Landsmødet, der benyttede Lejligheden til under flere vejledendes Anførsel at bese Kirken. Som aktuel Seværdighed betragtedes af mange den grønne Djævel i St. Birgittes Kapel, om hvilken der nylig har været skrevet her i Ugebladet; det var ham, der skrev dem op, der kom for sent i Kirke. At Prinsesse Maries Marmorkiste med Vemod søgtes af mange af hendes Trosfæller, forstaar sig af sig selv.

De følgende Par Timer havde man »fri«. Hvorledes

---

*) Under Biskoppens Tale forefaldt følgende lille Intermezzo, som gengives her efter Dagbladet *Københavns* Referat: Biskoppens Blik falder paa en søndagspudset Arbejder, der med Hatten paa Hovedet og med Cigar i Flaben staar paa Stilladset i umiddelbar Nærhed. Et Lyn skyder gennem den gamle Prælats Øjne, og han standser og siger: »De maa ikke ryge her.« Den søndagspudsede tumlede tilbage som for et Slag og forsvandt. Og med sin pompøse Højhed vendte Biskoppen sig atter mod Menigheden.

Fritiden brugtes af de mange Hundreder, kan her ikke gøres Rede for. Nogle spadserede, andre foretog Roture paa den dejlige Roskilde Fjord i det glimrende Vejr, andre besaa det nydelige Hospital og hilste paa Den guddommelige Visdoms Døtre, alter andre opsøgte de herlige gamle Kilder, der har givet Byen dens historiske Navn, og saa fremdeles. Hvorledes det nu end er gaaet og ikke gaaet, saa meget er vist, at Kl. 3 samledes en mægtige Skare i Søstrenes dejlige skyggefulde Have, ved den ældgamle »Klosterkilde«, hvis Vand Aarhundreder igennem har vældet op af Jorden paa dette Sted. Her i Nærheden har Søstrene, som nys fortalt her i Bladet, opført en Stenhøj med Gange opad og øverst en Niche, hvor Maria-Lourdes Statuen tog sig udmærket ud i de lidt mørke Omgivelser. Et ypperligere Sted til et Friluftsmøde kan næppe findes. I en Halvkreds var opstillet Stole og Bænke, hvor en Del, især Præster med Biskoppen i Midten, havde Sæde, medens de andre stod eller sad i Græsset rundt om. Paa Kanten af Højen, imellem de grønne Blade, saa man en stor Del Søstre, hvis hvide Hovedlin tog sig udmærket ud med det grønne som Indramning og den blaa Himmel som Baggrund.

Mødet aabnedes af Mogens Ballin, der udtalte sin Glæde over, at naar vi ikke i Fjor fik Margrethedagen fejret, fejrer vi da i Aar Valdemarsdagen. Skønt her ikke var mange fra Fyen og Jylland, turde man dog kalde dette Møde et dansk-katholsk Landsstævne. Det var vort Flags Dag, det Flag, i hvilket Korset ikke er en Dekorationsgenstand, men noget mere, og vi tager det ganske særlig som vort Symbol.

Efter at Sangen »Hvor jeg elsker dig, mit lille kære danske Fædreland« var afsunget, steg Pastor Frederiksen op paa den lille Grottehøj og holdt herfra et begejstret nationalt, katholsk Foredrag. Efter en sprudlende livlig Indledning, som han kan give den, men som er saare vanskelig at referere, holdt han i store Hovedtræk følgende Foredrag: Vore dejlige, enkle Landsbykirker, der hovedsagelig er opstaaet i Valdemarstiden, taler til os om denne Tids Jævnhed og Ærlighed og Skønhed. Dette gælder om Kirkerne i Kalundborg og Sorø, men fremfor alt om Roskilde Dom-

kirke, den dejligste i hele Danmark. En Undersøgelse midt i forrige Aarhundrede har godtgjort, at ikke Peter Sunesøn, som før antaget, men selve vor store, herlige Absalon er den prægtige Kirkes Bygmester. Naar han i Domkirken sang *Sursum corda*, kunde det sikkert høres alle Vegne, han kunde synge det som ingen anden, det løftede ham selv op til at blive det danske Folks og den danske Kirkes store Befrier. Kunde han fra den Himmel, hvor han sikkert længe har prist Gud, sende os et Himmelbrev, vilde det begynde, som Grundstenens Dokument begyndte i Dag, i den allerhelligste Trefoldigheds Navn, og det vilde ende med et vældigt *Sursum corda* til os. De gamle danske Folkeviser er ogsaa et herligt Minde fra Valdemarstiden, intet andet Land har saa herlig Folkevisedigtning som vort, og Melodierne til dem er uforlignelige; naar man er ked af alle moderne Melodier, er Folkevisernes lige friske og nye for en. Og disse Melodier er en Frugt af den gamle kirkelige Koral, som Professor Angul Hammerich saa klart for nylig har paavist det. Hvor hurtigt er ikke Forandringen foregaaet her hjemme fra Heden-skabet til det høje kristne Standpunkt, Valdemar den Stores Oldefader var en Søn af Knud den Stores Søster! — Slutningen af Foredraget var en Lovprisning af det danske Flag, som Taleren engang i Rom til sin store Glæde af en engelsk Kardinal Howard havde hørt betegnet som det skønneste af alle de Flag, der ved en festlig Lejlighed var hejst. Han sluttede med at prise den store Dronning Margrethe, der var lige saa ivrig Dansker som Katholik, og i hvis Fodspor alle danske Katholikker skulde stræbe at træde. — Efter Pastor Frederiksens djærve og opildnende Foredrag sang man hans lige saa djærve og friske Sang, »Begede Biskop og Viking med Staven«.

Derefter indledede Cand. mag. Niels Hansen en Forhandling om Katholikkernes Stilling i det danske Samfund. Han talte omtrent saaledes: »Naar jeg i Dag skal prøve paa at indlede en Forhandling om vor Stilling blandt vore anderledes troende Landsmænd, er Grunden dertil en Erfaring, som mange andre saa vel som jeg selv vistnok har haft Lejlighed til at gøre, og det mange Gange, den nemlig, at det endnu mange Steder betragtes som en stor

Mærkværdighed, at man er Katholik. Mon alle ikke kender det, hvilken Forundring det undertiden kan fremkalde, naar man »afslører« sig som Katholik. Naar det altsaa stadig er noget løjerligt noget at være Katholik, er det maaske paa sin Plads at tale lidt om vor Stilling blandt vore anderledestroende Landsmænd. — Hvad politisk Stilling angaar, er det sikkert korrektest og bedst af os at efterligne vore Trosfæller i De forenede Fristater og med Bestemthed hævde: Som Katholikker hører vi ikke hjemme i noget bestemt politisk Parti. Vi har vor fulde Frihed til at slutte os til hvilket politisk Parti, vi vil, med den selvfølgelige Undtagelse, at vi ikke har Lov til at slutte os til Partier, der vilde ophæve al Ejendomsret, vilde fornægte enhver Lydighed mod den lovlige Øvrighed o. s. v. Kun naar et eller andet Emne af bestemt kirkelig Natur foreligger, maa vi staa urokkelig sammen om vor Biskop, saaledes som i Fjor, da Landstinget havde vedtaget en Lov, der berøvede vore Præster deres gamle Ret til at føre Kirkebøger; vor Protest gjorde Indtryk, og frihedssindede, ædle Mænd gav os Ret og forhindrede den Uret, der truede os. Ud fra den her hævdede Tankegang har jeg derfor stedse søgt at holde alt, hvad der kunde tydes og anvendes i nogen bestemt politisk Retning, udenfor Ugebladets Omraade. —

Vor religiøse Ligeberettigelse beror paa Grundlovens Ord og Aand saa vel som paa almindelig Retfærdighed. De gamle blandt os, der endnu kan huske Trælletiden, har somme Tider haft lidt svært ved at komme helt bort fra den knugende Fornemmelse, man har, naar man føler sig taalt. Men det skal og maa alle ud over, vi har lige saa vel Lov til at være her som alle andre, en katholsk Dansker er lige saa god dansk Mand som en luthersk Dansker; vilde man gøre Forskel, kunde man maaske sige en endnu bedre Dansker, for saa vidt som Lutherdommen er en bestemt tysk Bevægelse, medens Katholicismen er international. —

Vi nyder nok Frihed her, ogsaa bedre end i visse Lande, men slet ikke mere, end Frihed og Lighed berettiger os til. Vi er pligtige til at bære alle Byrder, derfor ogsaa berettigede til at nyde alle Goder. Hvem har er-

hvert Landets Goder? Jeg selv ved mit Arbejde, mine Forældre, mine Bedsteforældre o. s. v.! Der er et Punkt, hvor jeg finder, der ikke ydes os Retfærdighed, det er i den Hjælp, der ydes vore Skoler. Jeg siger Hjælp, thi noget faar vi fra Stat og Kommune, især i enkelte jyske Byer. Men naar vi regner 2250 Skolebørn i vore Skoler, faar vi — efter et løst Skøn — kun i Støtte mellem 1 og 2 Kroner aarligt til hvert Barn! Se, der maa vi længere frem, især i København, hvor vi har de fleste Børn og intet faar. Her kan vi være enige med Grundtvigianerne i deres Kamp for den frie Skole og deres Fordring, at Skolepengene skal følge Barnet. Hvad Skolernes indre Forhold angaar, skal jeg ikke bemærke videre. Kun saa meget: hvor vi kan, skal vi saa nær op til de andre Skoler som muligt, at vi kan blive fortrolige med dansk Aandsliv. Derfor er jeg ingen Ven af særlige katholske danske Læsebøger og Lærebøger i Historie, i alt Fald ikke, før vi bliver mange flere. De fejlagtige og forvrængede Fremstillinger af katholsk Tro og Aandsliv, der endnu findes i adskillige saadanne, kan man ikke forhindre, at Børnene træffer, lad dem derfor hellere træffe dem saa tidlig som muligt, at de kan blive rettet af deres Lærere og Lærerinder, som Børnene har Tillid til.

At en Lærer ved en Kommune- og endnu mere Statskole skal frygte Afskedigelse, hvis han bliver Katholik, er en skrigende Uretfærdighed. Der er ved vore Latinskoler mangfoldige Lærere, der staar i et meget fjernt Forhold til den kristne Tro, ja der er rene Fornægttere, og de sidder uanfæglede paa deres Pladser; skulde saa en Sprog- eller Matematiklærer frygte Afskedigelse, hvis han blev Katholik? Saadanne Forhold hersker des værre endnu, men det er en Skændsel, som maa høre op. Jeg gad forresten ogsaa se den Rektor og den Kultusminister, der vilde vove at afskedige en Lærer i Sprog f. Eks., der var saa dristig at følge sin Samvittighed og blive Katholik; vedkommende vilde ikke alene faa Utak fra alle Katholikker, men overhovedet fra alle andre frisindede Mænd i Landet derfor. — Noget større Støtte fra offentlig Side til vore mange Hospitaler kunde jeg ogsaa ønske, de har i høj Grad fortjent det.

Med det tredje Punkt kan jeg hurtig blive færdig. Det behøver ikke at kunne ses paa os, at vi er Katholikker, naar det bare maa kunne mærkes paa os.

Vi skal skikke os lige med alle andre, saa vidt vi kan det, tage Del i al Virksomhed, hvor vi formaar det. Nationale, litterære, historiske, sociale og lignende Foreninger skal vi *ikke* danne, men slutte os til de bestaaende. I een Henseende er vi naaet godt frem, og jeg glæder mig over det: mange af vore Lærere og Lærerinder modtager nu deres Uddannelse ved vort Universitet og vore Seminarier, den bedste Maade, hvorpaa vor Virksomhed kommer paa samme Fod som anden lignende Virksomhed. — Efter Foredraget afsang man med Begejstring »At Katholikerne smukt skal erindre«.

Derefter udspandt der sig en ret livlig Forhandling, som der her skal gives et kort Referat af. Pastor Braun: Jeg er ganske enig med Indlederen. Kun maa vi ikke glemme, at naar vi forlanger større Rettigheder, følger ogsaa større Pligter. Naar Staten giver, stiller den ogsaa Krav; lad os passe paa, at vi altid kan opfylde dem. Cand. phil. Reiter: Vantroen begunstiges i Latinskolerne; der bruges mange Bøger, der er prægede af fuldstændig vantro Aand; en katholsk præget Bog vilde sikkert vække megen Anstød. Trafikassistent Gravgaard: Som Protestant hørte jeg ofte, at Katholikerne vilde binde vor Tanke, derfor forundrede jeg mig over den vidtstrakte Frihed, man har i Kirken, naar man blot bliver paa Troens Grund. Vi vil være lydige, fordi vi føler, at Kirken vil os kun godt. »Gør din Pligt, og kræve din Ret« siger Socialisterne, lad os sige: »Vent paa din Ret, og bed om din Ret.« Gid vore protestantiske Landsmænd maatte lære os bedre at kende. Vi vil ikke konkurrere med de anderledes troende, men arbejde sammen med dem paa alle gode Omraader, ogsaa med de vantro Mennesker paa flere Punkter. Trafikassistent Momberg: Jeg finder, at Ugebladets Holdning i Forsvarssagen var den eneste rigtige; man kan nemlig ikke nægte, at selv meget fædrelandskærlige Mænd havde forskellige Meninger om Forsvarsindsamlingen. Redaktør Nielsen: Trods min store Interesse for Forsvarssagen maa ogsaa jeg indrømme, at Ugebladets Holdning i denne

Sag var korrekt, kunde vanskelig have været anderledes. Stens Hjælp til os Katholikker maa aldrig blive andet end Hjælp til Selvhjælp, vi maa stadig være rede til at bringe Ofre. Lensgreve Holstein-Ledreborg: Vi maa ikke glemme, at Religionsfriheden hviler ikke alene paa Junigrundloven, men lige saa vel paa Grundloven af 1866. Visse Politikeres Forsøg paa at blande Guds Navn med i Grundlovsstridighederne er højst utiltalende. Cand. phil. Rønnow: Vi er Danske, og vi har en selvstændig Kultur, forskellig fra vore Nabolandes. Denne Kultur skal bringes ind under Kirkens Tugt. Assistent Fink-Jensen: Jeg vil rette det Spørgsmaal til de unge: Er du paa Højde med din Tid, gør du, hvad du formaar, for at din Omgang kan se, at det er bedre at være Katholik end Protestant. Vi mærker for lidt til vore katholske Studenter, de burde i en langt højere Grad være de førende i den katholske Ungdomsbbevægelse. Kontorchef Høhling: Vi er somme Tider alt for ængstelige. Svarer vi ikke med en undskyldende Betoning: Jeg er Katholik, i Stedet for med Stolthed og Begjstring at give en frimodig Bekendelse? Vi skal ikke bede om Forladelse, fordi vi er her. Jeg savner ved dette Møde, at ikke alle Deltagere bærer et dansk-katholsk Mærke, der kunde kendetegne os alle sammen. Lad os ikke alene altid sige: Opad med Hjerterne, men ogsaa i høj Grad: Op med Hovederne! Cand. phil. Reiter hævdede til Fink-Jensen, at der var Fremgang i den akademiske Ungdoms katholske Interesser. Cand. phil. Voetz fremhævede, at han i Studenterhjemmet efter Evne hævdede den katholske Livsanskuelse. Frøken, cand. phil. Ramsing: Det sociale Arbejde har i vore Dage i høj Grad taget Interessen til Fange, det vidner Studenterforeningen om, der tidligere kun var en selskabelig Forening, men nu har taget flere sociale Opgaver op. Vi skal ogsaa tage mere socialt Arbejde op. I saa Henseende er der noget, der hedder Absalons Gaard, hvis man tør sige det; vi vil ikke blot samle døde Sten til en Bygning, men vi vil bygge noget op i os selv, noget godt, og vi tror paa en Fremtid, hvor det, vi samler ind til, skal gøre Nytte. Hofjægermester Garth-Grüner: Der er i de sidste Dage rettet et haardt Angreb paa vore Skoler af Biskop Ostfeld. Han har udsendt et famøst Cirkulære om dob-

belt saa lang »Gaaen til Præst« for de Børn, der har gaaet i katholske Skoler, som for andre, fordi Religionsundervisningen i dem skulde være daarlig. Jeg har allerede svaret ham i et Dagblad.*) Vi kan forlange, at naar en af Statens højeste Embedsmænd udtaler sig om noget, skal han tænke sig godt om forinden. En skarp Protest skal rettes mod hans Ord fra denne Forsamling. (Levende Tilslutning.) Mogens Ballin rettede en Tak til de tilstedeværende og særlig til Søstrene for den gæstfri Modtagelse i deres skønne Have. Han bad til Slut Biskoppen meddele alle den biskoppelige Velsignelse. Den højærværdigste Biskop: Jeg har haft stor Glæde af dette udmærkede Møde. Lad i Fremtiden intet Aar gaa hen uden et Landsmøde, vi har jo i Dag hørt, at vi har nok af gode Talere. Derefter meddelte Biskoppen Velsignelsen, som alle knælende modtog.

Ved Mødet vedtog man at sende Paven og Kongen en telegrafisk Hilsen. Telegrammet til Paven lød saaledes:

Sa Sainteté le Pape Pie X.

Vatican. Rome.

Quingenti Catholici Dani sub dilecti sui antistitis auspiciis in antiqua urbe episcopali Roscildensi prima vice publico conventu congregati transmittunt Sanctitati Vestrae invictae obedientiae et filialis devotionis atque amoris testimonium, humillimeque ad Sanctitatis Vestrae pedes provoluti petunt, ut laetae segeti reviviscentis catholicismi benedicere dignetur.

Johs. v. Euch.

Francesco Ballin.

Hermann Hoffmann.

Paa Dansk:

Danmarks Katholikker, som under deres Biskops Forsæde for første Gang er samlede til Landsmøde i den gamle Bispestad Roskilde, bevidner Deres Hellighed deres ubrødelige Lydighed og barnlige Hengivenhed og Kærlighed og beder ydmygt Deres Hellighed om at velsigne den paany fremspirende katholske Kirke i Danmark.

Telegrammet til Kongen havde følgende Ordlyd:

Til Kongen.

Danske Katholikker, der paa Valdemarsdagen er sam-

*) Findes aftrykt andet Steds i dette Nummer.

lede til Landsmøde i Roskilde, sender Deres Majestæt deres allerunderdanigste Hilsen. Paa Mødets Vegne.

Mogens Ballin,
Kunstmaler.

Herman Hoffmann,
Paraplyfabrikant.

Herpaa indløb følgende Svar:

Sorgenfri Hof.

Bringer Forsamlingen min hjerteligste Tak og Genhilsen.

Christian.

Af andre Hilsner, der i Dagens Løb sendtes til Menigheden og Festforsamlingen, skal følgende to fremhæves:

Tre Trosfæller i Udlandet sender Roskilde Menighed og Festforsamling en hjertelig Hilsen.

Slump.

Fru Rose Bruhn.

Cohen.

Fra *Johannes Jørgensen:*

Hilsen. Lykønskning.

Familien *Jørgensen.*

Klokken halv syv fandt det store Fællesmaaltid Sted i Trægaardens Sal og paa den omkring denne løbende Altan. Ikke mindre end 416 Damer og Herrer, unge og gamle, samledes omkring deres Biskop og Præster til et hyggeligt og jævnt Maaltid, der bestod af Kalvesteg og Rødgrød. Allererst rejste den gamle Biskop sig og bad med høj Røst Fadervor, som alle stemmede i med, et virkelig kønt og gribende Øjeblik. Fabrikant Hermann Hoffmann, der har største Delen af Æren for den udmærkede Fest, bød Velkommen. Noget efter stod Biskoppen op og udbragte et smukt motiveret Leve for Paven og Kongen: den første vil glædes over, at her i Dag indvies en ny Laurentiuskirke i den gamle Bispestad, den sidste takker vi for den nye nationale Festedag, han har skænket os. Der svarede med ni Hurraraab, hvorpaa alle staaende sang det første Vers af de to Sange »Fast skal min Daabspagt evig staa« og »Kong Christian stod ved højen Mast«. P. Kerckhoffs havde den ikke vanskelige Opgave at tale for Biskoppen; han takkede særlig denne som en af dem, der havde den største Andel i den nye Kirke.

Noget efter sang man følgende Sang af Cand. mag. Halfdan Kejser:

Kongestad ved Fjordens Vove
fra vor Sagas Gry,
nær ved Lejres gamle Skove
rejt i Kirkens Ly,
hvor, mens Tidens Bølger ile,
Danmarks Konger finder Hvile,
et Aartusinds rige Minder
om dit Navn sig vinder.

Bispestad fra Stortids Dage
— Kirke nær ved Slot —,
knyttet fast til Danmarks Sage
gennem ondt og godt!
End du tænder Blus i Øje,
løfter Tanken mod det høje,
med Begejstring Sjælen fylder;
dig med Sang vi hylder.

Kildestad med friske Vande
af et frugtbart Skød,
hvor og Livets Væld det sande
rigt og rent frembrød!

Endnu ned mod Fjordens Strande
risler dine Kilders Vande,
men den ene Livets Kilde
i dit Bryst blev stille.

Dog vor Faders Naadestrømmes
Kraft er end i Gem;
de kan standses, men ej tømmes,
sprudler atter frem.
Herrens stærke Haand vi mærker,
hans, som øver Underværker,
hans, som kan det spredte samle,
gøre nyt det gamle.

Medens Volmerdagen minder
om vort gamle Flag
og med stærke Baand os binder
fast til Korsets Sag,
vi hverandre Haandslag give:
tro i Herrens Kamp at blive,
for vort Land og Folk at virke,
rejse Danmarks Kirke.

1012.

Hofjægermester Garth-Grüner talte for Roskilde Menighed, takkede Pastor Kerckhoffs og Søstrene for det store Arbejde, de i de ikke mange Aar har udrettet, og fremhævede særlig, at Roskilde nu havde samlet den største katholske Forsamling siden Reformationen. Han takkede Roskilde Menighed for den udmærkede Modtagelse og udtalte det Haab, at næste Gang, vi holdt Møde, maatte ingen Sal være stor nok til at rumme os. Den sidste Taler var Assistent May, som takkede Komiteen for Mødet: Fabrikant Hoffmann, Murmester Günther, Kontorchef Henrichsen, Pastor Kerckhoffs, Mogens Ballin og særlig Assistent Gravgaard som den egentlige »Fader« til dette Stævne.

Efter Bordet tilbragte de fleste Deltagere endnu en Times Tid paa de smukke Altaner, og St. Ansgars Kirkekor sang under Organist Hammermüllers Ledelse nogle kønne og niuntre Sange.

Gid dette lange Referat maatte kunne gøre en dobbelt Nytte, være en Erindring for Deltagerne om den skønne og harmoniske Fest, og for dem, der ikke kom med, en Opfordring til næste Gang ikke at blive hjemme, men sætte alt ind paa at samles med dem, der i alle Henseender staar dem nærmest, deres Landsmænd og Trosfæller.

N. H.

Lidt om Missionsarbejdet i hedenske Lande.

Under den store Bokser-Opstand i Kina i Aaret 1900 led den katholske Mission meget betydelige Tab. 5 Biskopper, 41 Missionærer, 11 Seminarister og 9 Søstre blev myrdet, og langt over 20.000 Kristne led den samme Skæbne eller døde som Følge af de Lidelser, de havde maattet udstaa. Man forstaar, at mange den Gang med Bekymring spurgte sig selv, om Missionen i Kina ikke havde faaet sit endelige Knæk ved disse Tab. Vilde denne store Forfølgelse mon ikke blive Aarsag til, at de indfødte Kristne tabte Modet, og vilde den ikke hindre nye Hedninger i at slutte sig til den kristne Tro?

Forud for Opstanden i 1900 fandtes der i Kina ialt 763.000 indfødte Katholikker. I Aaret 1911 fandtes der 1.300.000 og desuden omkring en halv Million Katekumener (Hedninger, der forberedes til Daaben). Det er det glædelige Svar, som Begivenhederne gav paa de ængstelige Spørgsmaal, som Missionens Venner gjorde sig selv i Aaret 1900. De indfødte troendes Tal har i Løbet af de nævnte 11 Aar næsten fordoblet sig, og ogsaa paa anden Maade har der været Fremgang til Stede. De europæiske Missionærers Tal er fra 940 i 1900 steget til 1430 i 1911, og i samme Tidsrum er Tallet paa de indfødte Præster i Kina steget fra 450 til 640.

Fra andre Missionslande, f. Eks. Australien, Madagaskar o. s. v., kommer der ligeledes glædelige Efterretninger. I det hele taget har man det sikre Indtryk, at netop den indeværende Tid har ganske særlige Resultater at opvise paa Missionsvirksomhedens Omraade.

Det er derfor af mere end een Grund glædeligt, at Interessen for Missionen blandt Hedningerne i de sidste Aar er taget til i en saa overordentlig Grad, ikke mindst i Lande, der hidtil i saa Henseende lod ret meget tilbage at ønske. Bekendt er det, hvilken Indflydelse Fyrst Löwensteins Tale paa de sidste tyske Katholikforsamlinger har haft i Retning af at vække Interessen for Missionen. Man kan uden Overdrivelse sige, at den Begejstring, der for Tiden hersker i Tyskland for Missionsarbejdet blandt Hedningerne, er uden Sidestykke i noget andet Land, Frankrig maaske alene undtaget, hvor Interessen for Missionen jo er af meget gammel Dato.

Det forekommer os af Interesse, hvad den bekendte Abbed *Norbert* af St. Otilie fremførte paa den sidste tyske

Katholikforsamling for at tilskynde de tyske Katholikker til ikke blot i Ord, men ogsaa i Gerning at vise deres Interesse for den ydre Mission. I Tanken førte han sine Tilhørere hen til de talrige Grave, som gemmer Missionærer, der er bleven revet bort i deres bedste Alder. Nede ved Afrikas Vestkyst, ikke langt fra Kongoflodens Munding, ligger en lille Ø; paa denne døde der i Aarene 1883—1900, altsaa i Løbet af 18 Aar, 79 spanske Missionærer. Paa en Kirkegaard ved Bagdad ligger 50 Præster af Karmeliterordenen begravede, af hvilke ingen kom til at arbejde mere end 10 Aar i Missionen. Ved Zambesifloden blev der i 20 Aar kastet 60 Gravhøje over Mænd, der var døde i deres bedste Alder; Feberen havde revet dem bort, før man endnu havde opnaaet større Resultater der paa Stedet. Hvor mange af dem har vel ikke i deres Dødstime, ligesom deres store Forbillede, den h. Frans Xaver, med Bitterhed tænkt paa de mange Millioner Hedninger, hvem Evangeliet endnu aldrig er blevet forkyndt af nogen Missionær? Der findes endnu næsten en hel Milliard Hedninger, og hvert Aar dør der 30 Millioner Hedninger, der ikke har modtaget Daabens Naade! Og dog gælder Frelserens milde Ord ogsaa dem: Kommer alle til mig...

Paa Generalforsamlingen i Breslau henvendte Fyrst Löwenstein følgende Ord til selve de tilstedeværende Præster: »Højærværdige Herrer gejstlige, i de 30 Millioner Hedningers Navn, der hvert Aar dør uden at være bleven døbt, beder jeg Dem: Glem ikke, at enhver af Deres Sognebørn har den Pligt at arbejde med til disse Sjæles Frelse, og glem heller ikke, at vi Lægfolk ikke kan virke for vor egen Frelse paa en bedre Maade, end naar vi er bekymrede for andres Frelse. Benyt hver Lejlighed til at minde os om vor Pligt og vække vor Offervillighed til Gavn for de talløse Hedninger, der ikke har haft den Lykke, vi har haft, at lære Kristus og hans hellige Kirke at kende.«

Naar »Ugebladet« har fremdraget disse Udtalelser, sker det ikke mindst for at opmuntre Bladets Læsere til i Gerning, *ved Bøn for og Bidrag til Missionsarbejdet*, at arbejde med paa, at Kristi Navn stedse mere maa blive kendt af dem, der lever i Hedenskabets Mørke.

Biskop Ostenfeld og de katholske Skoler.

(Af Hofjægermester Garth-Grüner.)

Biskop Ostenfeld har nylig udsendt en Rundskrivelse til sine Præster, hvori paabydes protestantiske Børn, som gaar i katholske Skoler, dobbelt saa lang Konfirmationsundervisning som andre.

Hs. Højærværdighed er ifølge *Vort Land* i den Anledning bleven interviewet af »Roskilde Dagblad« og forklarer i sit Svar, i hvilket anslaas en meget overlegen Tone overfor de katholske Skoler i Almindelighed, at Grunden er den daarlige Religionsundervisning i disse.

Nu skulde man dog efter dette være berettiget til at tro, at Religionsundervisningen i de protestantiske Skoler var upaaklagelig. — Det nylig afholdte Skolemøde i Randers, hvor dette blev drøftet, synes absolut ikke at pege i den Retning. Hr. Seminarieforsender Skat-Rørdam endte da ogsaa med at udtale, »at der maatte arbejdes hen til, at ingen Lærer kaldes til at undervise i Religion, men stilles frit, og ønsker han ikke at undervise i Religion, maa en anden overtage Religionsundervisningen.«

Hr. J. M. Jensen fra Mainz betegner i *Vort Land* dette Forslag som et glædeligt Tidens Tegn, men mener langtfra, det er tilstrækkeligt til at bøde paa de højst uheldige Forhold, der hersker i Skolerne, naar Talen er om Religionsundervisning. Et Eksempel, han fremfører paa, hvorledes en Lærer kan bringe Tvivl og Mangel paa Respekt for Religionen ind i Elevernes Sind, er ogsaa ret afskrækkende. Hr. Jensen fortæller nemlig om en Lærer, som forklarede sine Elever Jomfrufødslen udfra sit Kendskab til — Biarter og Bladlus.

Hr. J. vil have Garanti for, at de, som underviser i Religion, er troende, og forlanger derfor, at Præsterne skal overtage denne Undervisning.

Protestantiske Forældre, som har ladet deres Børn gaa i katholske Skoler, har sikkert, og med god Grund, altid følt sig trygge paa dette Punkt, og jeg tror, at disse, trods Biskop Ostenfelds Udtalelser, gør rettest i at lade deres Børn blive, hvor de er, indtil Hr. Jensens Reform er traadt i Kraft i de protestantiske Skoler.

Biskop Ostenfelds naadige Slutningsbemærkning, at han ikke vil Katholikkerne til Livs, maa vel staa til Troende,

godt 60 Patienter. Der er foretaget 177 Operationer i 1912. I Hospitalet er indrettet en Røntgenafdeling med kostbare, moderne Instrumenter, hvor der i Aarets Løb har været undersøgt og behandlet 78 Patienter. I Hospitalets mægtige Have er der rejst flere Bygninger, bl. a. en smuk Pigeskole og et lille Hjem (Villa Montfort) for ældre eller svagelige Personer. — Det var at ønske, om vore forskellige Institutioner, der udsender Aarsberetninger, mere flittigt end hidtil vilde tilsende *Ugebladet* disse til Omtale og Redegørelse.

Nord-Amerika. (Dansk-Vestindien.) Sjælesorgen blandt de talrige Katholikker paa vore vestindiske Øer, som i kirkelig Henseende hører ind under en Biskop paa en nærliggende Ø, har i mange Aar været besørget af belgiske Redemptorister, som man længe har ment skulde afløses af Ordensbrødre fra De forenede Stater; der kommer nu den Nyhed fra Øerne, at de belgiske Redemptorister alligevel bliver. — I Følge det lille Dagblad *West End News*, som udkommer i Frederiksted paa St. Croix, holdtes den 26. Maj den aarlige Christi Legems Procession i *Bassin*. Negrenes Orkester ledsagede Processionen, der som sædvanlig bevægede sig gennem Gaderne. Et ubehageligt Mellemspil foraarsagedes af de to lutherske Præster Faber og Helweg Larsen, som til Folks store Forbitrelse forsøgte at køre gennem Processionen. Efter at have udvist megen Energi for at sætte deres Forsæt igennem opgav de til sidst Ævred og kørte en anden Vej.

Svartelegram fra Paven.

Den Hellige Fader har sendt følgende Svar paa det Telegram, det katholske Landsmøde afsendte til ham:

Beatissimus Pater gratias agit pro filiali venerationis obedientiaque obsequio a quingentis catholicis Danis sub tuis auspiciis istic adunatis exhibito, et Amplitudini tuae necnon dilectis praedictis filiis petitam apostolicam benedictionem peramanter impertitur.

Cardinal Merry del Val.

Paa Dansk:

Højærværdigste Hr. Biskop Johannes von Euch.

Den Hellige Fader takker for den sønlige Lydigheds og Ærbødigheds Hilsen, der er sendt ham fra 500 danske Katholikker, samlede under dit Forsæde, og han meddeler saavel Din Højhed som de nævnte elskede Børn med hjertelig Glæde den begærede Apostolske Velsignelse.

Kardinal Merry del Val.

Gudstjenesten i København.

Søndage.

- St. Ansgars Kirke.** Form. Kl. 8 stille Messe; Kl. 10 Højmesse med Prædiken; Aften Kl. 6 Andagt.
Jesu Hjertes Kirke (Stenosgade). Form. Kl. 7, 7¹/₂ og 8¹/₂ stille Messe; Kl. 10 Højmesse med Præd.; Aften Kl. 7¹/₂ Andagt.
St. Josefs Kirke (Griffenfeldtsgade). Form. Kl. 6¹/₂ stille Messe; Kl. 9 Højmesse med Prædiken; Efterm. Kl. 3 Andagt.
St. Knuds Kapel (Vestervoldgade 115). Form. Kl. 7 Højmesse; Efterm. Kl. 3 Andagt med Prædiken.
Immaculatakirken (Strandvej 91). Form. Kl. 7 stille Messe; Kl. 10 Højmesse med Prædiken; Efterm. Kl. 2¹/₂ Vesper.
St. Josefs Kapel (Toldbodvej 14). Form. Kl. 6 stille Messe.
Rosenkranskirken (Boyesgade). Form. Kl. 8 stille Messe; Kl. 10 Højmesse med Prædiken; Aften Kl. 5 Andagt.
Assumptionskapellet (Amalievej 14). Højmesse Kl. 8¹/₄ (den h. Kommunion kan ogsaa modtages Kl. 7¹/₄) med fransk Prædiken; Kl. 5 Efterm. Andagt. (Det allerhelligste Sakramente er daglig udstillet Kl. 8—5.)
St. Annæ Kirke i Sundby. Form. Kl. 8 stille Messe; Kl. 10 Højmesse med Prædiken; Aften Kl. 6 Andagt.
St. Andreas Kirke i Ordrup. Form. Kl. 7 og 7³/₄ stille Messe; Kl. 10 Højmesse med Prædiken; Kl. 5 Andagt.
St. Hans Kapel i Hørsholm. Hver anden Søndag Messe med Prædiken Kl. 9¹/₄ Form.

Stille Messer paa Hverdage.

St. Ansgars Kirke Kl. 7 og 8¹/₄; Jesu Hjertes Kirke Kl. 7, 7¹/₂ og 8¹/₂; St. Josefs Kirke Kl. 5¹/₄ og 6¹/₂; St. Knuds Kapel Kl. 6¹/₂; Immaculatakirken Kl. 6¹/₂; St. Josefs Kapel Kl. 6¹/₂; Rosenkranskirken Kl. 6¹/₂ og 8¹/₄; Assumptionskapellet Kl. 6¹/₂ (Kl. 5 Efterm. Andagt); St. Annæ Kirke Kl. 6 og 8; St. Andreas Kirke Kl. 6, 6¹/₂, 7¹/₂ og 8¹/₄.

Rosenkranskirken. I Juni Maaned holdes hver Fredag Aften Kl. 7¹/₂ Andagt med sakramental Velsignelse.

St. Ansgars Kirke.

Lørdag d. 21. Juni holdes Kl. 8¹/₄ en højtidelig Sangmesse med Formaningstale i Anledning af den h. Aloysius' Fest.

St. Knuds Kapel. Mariabørns-Kongregationen af den ubemittede Undfangelse holder Fælleskommunion Søndag d. 22. Kl. 7 Morgen. (Paa Grund af det katholske Landsmøde altsaa ikke som sædvanlig den 3. Søndag i Maaned, men den 4. Søndag.)

NB. Den til Fordel for Feriebørnene bortloddede Lyse-dug er vunden paa Nr. 57 B.

Mariakongregationen for Ynglinge holder *Fælleskommunion* Søndag d. 22. Juni i Jesu Hjertes Kirke Kl. 8¹/₂.

Det katholske Fortsættelseskursus

modtager med Tak alt brugt brugeligt Børnetøj (hovedsagelig Pigetøj). Pakkerne bedes mærket »Feriebørnene« og kan indleveres: Menighedskontoret, Bredgade 69² o. G., mellem 1 og 4, Den franske Skole, Toldbodvej 14, Frederiksberg Allé 15—17 samt paa Sankt Josefs Hospital, Griffenfeldtsgade.

Kontante Bidrag, der vil blive anvendt til at faa saa mange Smaapiger som mulig bragt i Kolonien, bedes venligst, af Hensyn til Ansøgning om Friбилletter, snarest indbetalt ovennævnte Steder.

Kirkelig Kalender.

22. Juni. 6. Sønd. efter Pintse. Johannes Døberens Fødsel.	29. Juni. 7. Sønd. efter Pintse. Petrus og Paulus, Apostle.
23. — Mandag. Oktavdag.	30. — Mandag. Pauli Ihu-kommelse.
24. — Tirsdag. Oktavdag.	1. Juli. Tirsdag. Oktavdag.
25. — Onsdag. Vilhelm, Abbed.	2. — Onsdag. Marias Besøgelse.
26. — Torsdag. Johannes og Paulus, Martyrer.	3. — Torsdag. Irenæus, Biskop og Martyr.
27. — Fredag. Oktavdag.	4. — Fredag. Oktavdag.
28. — Lørdag. Leo II, Pave og Bekender. (<i>Fastedag</i>)	5. — Lørdag. Anton M. Zaccaria, Bekender.

Et Ord til hver Dag.

22. Juni. Enhver god Gernings Værdi består deri, at den er i Overensstemmelse med Guds Vilje. (P. Avancin.)
23. Juni. Vær venlig mod alle og streng mod dig selv. (St. Teresa.)
24. Juni. Se det Guds Lam, som borttager Verdens Synder. (St. Johannes Døberen.)
25. Juni. Naar du omhyggelig betragter dine egne Mangler, vil du lidet tænke paa andres Gøren og Laden. (Th. a Kempis.)
26. Juni. Hvad du her lægger i de fattiges Hænder, vil du engang paa Dommens Dag genfinde i din Dommers Hænder. (St. Johannes Chrysostomus.)
27. Juni. Jæg ikke med dine Bønner, de vil aldrig forhindre dig i at opfylde dine Pligter.
28. Juni. Naar Jorden trods Synd og Nød kan være smuk, hvor skøn maa saa ikke Himlen være, hvor der hverken findes Død eller Pine!

A. G.

Monogram i Sølv som Vedhæng til Urkæde, Slipsnaal, Brosche, Hattenaal sælges til Fordel for Absalons Gaard hos St. Josefs-søstrene, Frederiksberg Allé 15—17.

Tre uindbundne Eksemplarer af Ugebladet for 1910, 1911 og 1912 samt 1909 (første Kvarstal mangler) er indlagt til Afhentning af eventuelle lysthavende hos Redaktøren.

I Anledning af Navnedagen tillader Ugebladet sig herved paa Løseres og egne Vegne at bringe

Højærværdigste

Hr. Biskop Johannes von Euch

en ærbødig og hjertelig Hilsen og Lykønskning.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

61. AARGANG.

„Nordisk Ugeblad“ udgives af Ansgariusforeningen og udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvarialet, modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader samt paa Ugebladets Ekspeditionskontor, Bredgade 69, 2. S. o. G. 1—4. Telef. Palæ 654. — Redigeret af Niels Hansen, cand. mag., Viggo Rothes Vej 14, Charlottenlund. (Træffes bedst Kl. 4—6 Efterm.) Telefon Helrup 657 y.

Nr. 26.

Søndag den 29. Juni.

1913.

INDHOLD: Smaa Indledninger. — Christian Peter Bianco. — Til Husmødrene. — Endnu lidt om Søren Kierkegaard. — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Roskilde. Tyskland. — Brevkasse. — Et Ord til hver Dag. — Bekendtgørelser.

Smaa Indledninger.

171.

Peterspenge.

I Kristendommens første Aarhundreder maatte Kirkens synlige Overhoved, Paven, selvfølgelig nøjes med den Hjælp, de Kristne af Kærlighed og Hengivenhed ydede ham. Saaledes boede den h. Petrus selv, efter hvad Overleveringen fortæller, i Senatoren Pudens' Hus, som senere blev forvandlet til en Kirke.

Efterhaanden, især efter at Forfølgelserne var hørt op, kom Petrus' Efterfølgere ved milde Gaver og Legater i Besiddelse af Grundejendom og raadede saaledes over rigeligere Midler til Kirkens ydre Styrelse, som jo ogsaa stillede større og større Krav i samme Forhold, som Kirken tog til i ydre Omfang.

Den første kristne Kejser, Konstantin den Store, gik i denne Henseende foran med det bedste Eksempel. Hvad Pavestolen saaledes kom til at eje, kaldtes *res pauperum* (de fattiges Eje, fordi Paverne særlig tog sig af de fattige), senere som oftest *patrimonium Petri* (St. Peters Arv). Paa Pave Gregor den Stores Tid (590—604) skal Pavens Grundejendom have udgjort 85 Kvadratmil, spredt over hele Italien og længere borte, f. Eks. i Dalmatien.

En egentlig »Kirkestat«, der skulde gøre Paven uafhængig af verdslige Fyrsters Overherredømme, kom i Stand

i det 8. Aarhundrede ved de longobardiske og frankiske Kongers, især Carl den Stores, betydelige Gaver til Paven.

Der er her ikke Plads til nærmere at gaa ind paa en yderligere Udredning af Spørgsmaal om Kirkestaten, der indtil 1860 strakte sig over det meste af Mellemitalien, naar Toscana undtages. Men saa kom de italienske Enhedsbestræbelser, der ved den af Frimurerne anstiftede Revolution gjorde det af med Kongeriget Neapel og Storherzogdømmet Toscana og berøvede Paven næsten hele Kirkestaten. I 1870 tog saa Italien den sidste Strimmel Land med Byen Rom, og Paven maatte nøjes med Peterskirken og Valikanet med dets Haver. Da Paven herefter ikke mere kunde forlade Vatikanets Omraade uden at udsætte sig for store Ulemper, kaldtes og kaldes han endnu med Rette for »Fangen i Vatikanet«. Vel garanterede den italienske Regering ham Titelen af »suveræn Fyrste« og tilbød ham en aarlig Dotation paa henved $3\frac{1}{4}$ Mill. Frs., men denne kan Paven ikke tage imod uden derved at give Afkald paa »St. Peters Arv«, hvad han ikke er berettiget til at gøre.

Ved Tabet af Kirkestaten var Paven saaledes bleven blottet for alle materielle Midler til at styre Kirken. De første Aarhundreders Forhold var saa at sige vendt tilbage. Nu maatte de troende igen træde til ved frivillige Bidrag. Begyndelsen gjorde 1860 »St. Mikael's Broderskab« i Wien. Dette Eksempel efterlignedes snart i Irland og efterhaanden hele den katholske Verden over. Disse frivillige Gaver til Petri Efterfølger kaldes »Peterspenge«. I de senere Aar er Resultatet af Indsamlingerne blevet mindre i Følge de sørgelige Forhold i Frankrig. Og dog skal Paven hvert Aar i det mindste kunne raade over 5 Millioner Kr. til Gager for Kardinalerne i Rom, til Understøttelse af fattige Bispedømmer (f. Eks. nu i Portugal), til Forvaltning af Vatikanets Bygninger, Museer og Gallerier, til Lønning af et stort Antal Embedsmænd, baade i Rom og i Udlandet (de pavelige Nuntier og deres Personale i de katholske Hovedstæder), til Pensioner, til Skoler og til de fattige. Paven selv lever saa tarveligt, at det, han bruger til sig selv, intet betyder i Forhold til det vældige Apparat, Styrelsen af den katholske Verdenskirke kræver.

Lad os da ikke være karrige over for Kristenhedens fælles Fader, naar der nu atter paa Petri og Pauli Festdag kaldes paa os, især da vi i Aar mindes den første kristne Kejser, der var saa rundhaandet over for Christi Stedfortræder paa Jorden.

P. G. Schmiderer.

Christian Peter Bianco,

1813—2. Juli — 1913.

I St. Ansgars Kirke staar over Døren ind til den ene Skriftestol følgende Indskrift:

MUNIFICENTIA
CHRISTIANI PETRI BIANCHI
EXSTRUCTUM A. D. MDCCCXLII

Dette betyder, at den nuværende St. Ansgars Kirke blev opført i 1842, takket været Christian Peter Biancos Offervillighed*). Nu, da vi staar ved 100 Aarsdagen for hans Dødsdag — den 2. Juli 1813 — bør vi mindes ham; thi det var ikke alene Midler til Kirkebygningen, han gav den daværende katholske Menighed, ved hans Midler blev ogsaa en ordnet Skole oprettet, foruden at han funderede et aarligt Beløb til Præsterne.

I. Bianco og hans Slægt.

Som Navnet røber, stammer Slægten fra Italien, og i Følge Fredericia Raadstuebøger tog i Aaret 1715 en *Dominico Bianco*, »født udi Como i Fyrstendømmet Meyland«, Borgerskab i Fredericia. I de katholske Kirkebøger i Fredericia anføres d. $11/12$ 1707 *Dominicus Bianco*, italiensk Købmand, som Fadder, og han nævnes endnu $5/10$ 1726; formodentlig har han været ugift og forladt Byen, da hans Navn ikke oftere findes i Kirkebogen, og han heller ikke er indført i Dødsprotokollen. En Broder til ham, *Franciscus Bianco*, anføres d. $27/12$ 1729 som Fadder. *Dominicus'* Broder *Petrus Antonius Bianco*, ogsaa italiensk Købmand, nævnes første Gang i Kirkebøgerne d. $28/11$ 1723 ved sine 2 Døtre, *Johanne Susannes* og *Maria Magdalenes* Daab. Hans Dødsaar findes ikke i Kirkebøgerne, men antagelig er han forbleven i Fredericia til sin Død (før 1765).

*) Som Kilder til denne Artikel er benyttet de katholske Kirkebøger og Arkiver i Fredericia og København samt Artiklen Familien Bianco i Danmark (Personalh. Tidsskrift V²) af *Hektor Boeck*.

Petrus Antonius Bianco var gift med Charlotte Elisabeth Belman, Datter af Christian og Margrethe Susanne i Bremen, der alle var katholske. I Følge Kirkebogen døbt 11 Børn i Fredericia, et 12. Barn, *Dominica Sophia*, er — uvist af hvilken Grund — ikke indført i Kirkebogen.

Det yngste af deres Børn, *Christian Peter Bianco*, fødtes d. 3. Oktober 1745, og det er ham, som ved sit Testamente saa rigelig betænkte den katholske Menighed i København.

Sin Barndom henlevede han i Fredericia, hvor hans Familie havde et anset Navn, og hvor der iøvrigt var flere italienske Købmænd, som sammen med andre udenlandske katholske Familier dannede en god Støtte for den derværende Menighed. Allerede 1757 er han, sammen med en anden katholsk Dreng (Ferdinand M. Laver) fra Fredericia, kommen i Vintapperlære hos sin Svoger *Adam Lommertzen* i København. Denne drev en Vinforretning i egen Ejendom paa Hjørnet af Lille Kongensgade og daværende Halmstræde, nuværende Nr. 34 i Lille Kongensgade (Matr. Nr. 57). *Adam Lommertzen*, hvis Hjemstavn var Pfalz, var gift ($\frac{6}{9}$ 1747) med Christian Peters Søster *Maria Magdalene* (døbt i Fredericia $\frac{28}{11}$ 1723); han havde den $\frac{4}{12}$ 1741 løst Borgerskab i København, og d. $\frac{18}{1}$ 1742 blev han optaget i Vintapperlavet, skønt han ikke lavsmæssig havde lært Vintapperfaget herhjemme; i 1747 købte han førnævnte Ejendom af en Vinhandler *Hindrich Nissen*, som siden 1696 havde været Ejer af Ejendommen. *Adam Lommertzen* og selvfølgelig ogsaa hans Hustru var katholske, og fra 1763 til 1771 var *Adam Lommertzen* sammen med *Jean Causade* og senere *C. Fossati* og *Ph. Bonfils* Administratores — som de den Gang kaldte sig — for den daværende katholske Menigheds Midler. Ogsaa *Lommertzens* Svend, *Johannes Kneip*, var Katholik, saa den unge *Bianco* manglede ikke katholsk Omgang i sin Læretid.

Efter Læretiden hos sin Svoger er han 1765 i Fredericia ved sin Moders Dødsleje ($\dagger$ $\frac{31}{7}$ 1765), og i 1768 træffer vi ham paa Rejse for at uddanne sig videre i Professionen. Af en Stambog, han har efterladt sig: *Le Temple de L' Amitié ou de me souvenir de mes plus chers Ami (e) s. Commencé à Copenhague le premier du mois de Mai L'an*

MDCCLXV, fremgaar det, at han i 1768 har været i Byerne Bordeaux, Cette, Marseille, Mainz og Bonn.

Af Stambogen ser vi, at overalt, hvor Bianco kom, gjorde han sig afholdt; det vidner de mange Venskabsytringer i den gamle Stambog om. Som et smukt Eksempel skal her aftrykkes en enkelt Side.

*Maman aime et cultive les fleurs, je les aime et les —
cultive de même. il en est une cependant privilégiée dont
la culture me touche le plus, et cette fleur c'est l'amitié.
une marcotte de cette espèce est un présent digne de vous.
Cette fleur est de tous les états, de tous les âges, et de tous
les pays, la terre qui lui est propre est dans le Cœur; la —
sincérité la fait croître, le sentiment l'embellit et la constance
en fait le prix. faites donc fructifier cette fleur Cher —
étranger, et prescrivez la surtout des glaciers du pays que —
vous allez habiter. je connaitray peut être un jour si vous
savez conserver et multiplier les talents qu'on vous confie*
Bordeaux le 29 may 1768 *Claudine Jobelin*

En Side af Biancos Stambog. (Bogen er i Kammerjunker Hector Boecks Eje.)

Oversættelse:

Moder elsker og plejer dine Blomster, ogsaa jeg elsker og plejer dem. Der er imidlertid en Blomst, som jeg særlig sætter Pris paa at dyrke, og denne Blomst er Venskabet. En Aflægger af denne Art er en Foræring, dig værdig. Denne Blomst har sin Rod i alle Stænder, i alle Aldre og i alle Lande; den Jordbund, som særlig egner sig for den, er Hjertet; Oprigtighed faar den til at vokse, Medfølelse forskønner den, og Udholdenhed sætter Kronen paa Værket. Sørg derfor for, at denne Blomst formerer sig, kære fremmede, og beskyt den især mod Kulden i det Land, du rejser hjem til. En skønne Dag vil jeg maaske erfare, om du har forstaaet at bevare og forøge de Talenter, som man betror dig.

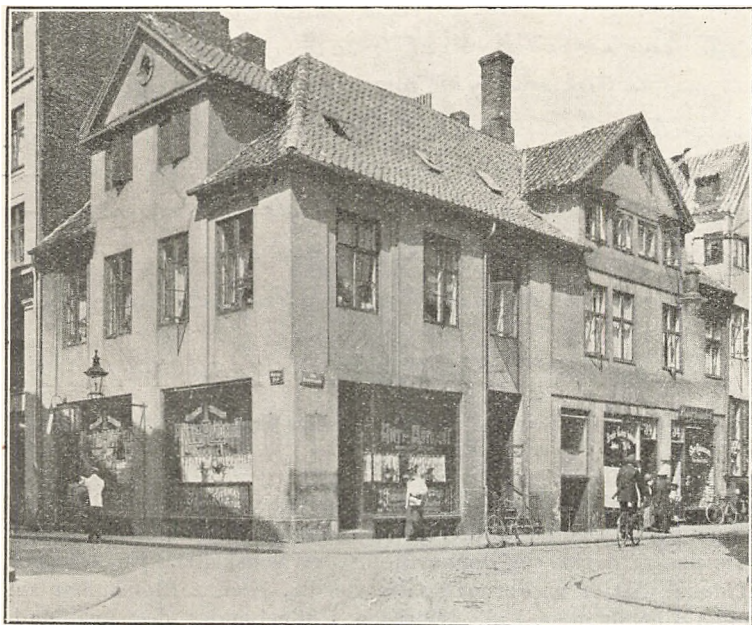
Bordeaux, d. 29. Maj 1768.

Claudine Jobelin.

I Mainz var Fredericia Menigheds Velgørerinde, Biancos Søster *Susanne Lucia*, død d. $21/8$ 1766; det var for hendes Penge, at der i 1767 blev rejst en ny katholsk Kirkebygning i Frederica. Endvidere har muligvis Biancos Broder *Franciscus* (født $25/1$ 1729) været bosiddende her; thi i 1797

faar den katholske Menighed i København 500 Gylden fra hans Enke i Følge Testamente.

Efter sin Udenlandsrejse varer det ikke længe, før vi ser Bianco som bosiddende Borger i København. Den 1. Juni 1771 køber Bianco sin Svogers Ejendom i Lille Kongensgade for 6000 Rdl., og efter at han d. $\frac{9}{3}$ 1772 har løst Borgerskab og d. $\frac{19}{3}$ 1772 er optaget i Vintapperlavet, fortsætter han den gamle Vintapperforretning. Ved Optagelsen i Vintapperlavet ser vi i Følge et kgl. aab.

Brev af $\frac{21}{12}$ 1770, at Bianco ikke lavmæssig har lært Vinhandlen eller Fasbinderiet, »men da han ud i en Del Aar har tjent ved Vinhandelen saavel hos Lommertzen, som i Bordeaux, skal intet være til Hinder, at han enten kan gaa i Compagni med Lommertzen eller selvstændig overtage hans Forretning samt iøvrigt nyde og bruge alle Laugets Friheder og Rettigheder.«

Biancos ved Rejsen indvundne Erfaring, Fordelene ved at overtage en gammel Forretning og vel ikke mindst de gode Handelsaar, Danmark havde før 1802, har vel bevirket, at Bianco samlede sig en efter Datiden anselig Formue.

Han boede lige til sin Død i Ejendommen i Lille Kongsgade, hvis 1. Sal og Kvist endnu i det væsentlige er som den Gang, og kiger vi ind i Ejendommens Gaard, ser vi et Gaardinteriør fra svundne Dage. Bianco beboede selv Stuen, og læser vi Vurderingsforretningen af hans Bo igennem, faar vi Indtrykket af et velhavende Borgerhjem.

Christian Peter Bianco's Søster Dominica Sophia, g. m.
Mathias von Boeck.

Forretningens Bogholder og Karl boede efter Datidens Skik i hans Hus, og 3 Tjenestepiger forestod Hnsholdningen.

Frit beliggende som Hjørnestedet var ved Pladsen ved Nikolaj Taarn, har Solen uhindret kunnet trænge ind i de hyggelige Stuer med blomstrende Svibler i Vinduet og kvidrende Fugle i de mange Bure og skinne paa de »gam-meldags« Møbler og de mange Kobberstik paa Væggene.

Hans Svibler vakte Prinssesse Louise Augustas udelte Interesse, og som Tak for en Blomstergave forærede hun ham en med kronede Insignier sleben Glaskaraffel. 5 Fuglebure opføres i hans Bo, og alene i Hjørnestuen anføres 70 Kobbere og andre Skilderier, og at han har dyrket Tobakken, tyder en ligeledes opført Tobaksdaase paa.

Desværre eksisterer der — saa vidt man ved — intet Billede af Bianco. Af hans Søster *Dominica Sophia*, f. ca. 1727 (?) og viet d. $\frac{6}{9}$ 1753 i Kolding til Kornet *Mathias von Boeck*, findes et Maleri i privat Eje i Kristiania.

En af Dominicas Døtre, *Charlotte*, blev gift med en Toldkasserer *Luno* i Randers, og deres Sønner *Johan Carl* og *Christian Peter* boede hos Bianco i hans sidste Leveaar. I det hele taget har Bianco sikkert været en afholdt Onkel for Familierne Boeck og Luno; han har i levende Live, naar Lejlighed gaves, været dem behjælpelig og ogsaa i sit Testamente betænkt dem. Flere af Familiens Medlemmer er opkaldt efter ham, saaledes Professor Chr. Pet. Bianco Boeck i Norge, Artilleriøverst Pet. Chr. Bianco Boeck og Bogtrykker Chr. Pet. Luno, efter hvilken sidste Bianco Lunos Allé paa Frederiksberg har sit Navn.

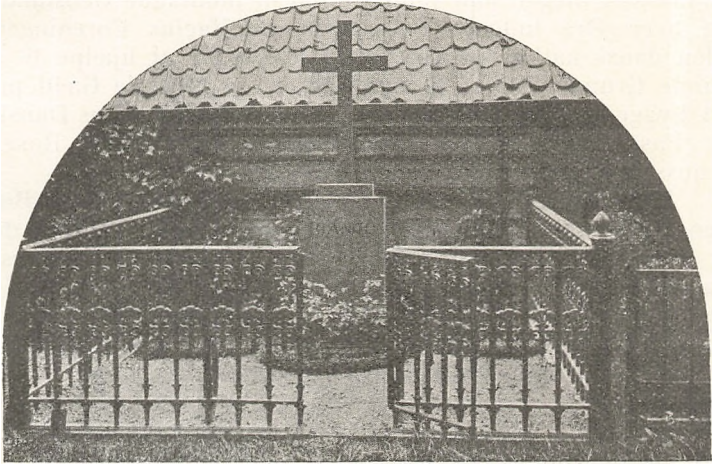
Skal vi danne os et Billede af vor Menigheds Velgører Bianco, faar vi, naar vi samler alle Træk og Kendsgerninger sammen, Indtrykket af en sprogkyndig og duelig Forretningsmand; hans Hjem røber en Mand med mangeartede Interesser, og hans gode Forhold til Familie og Bekendte og særlig hans Testaments Affattelse vidner om en godgørende og rettænkende Karakter. Og ikke mindst har han ved sin Virksomhed for Menigheden og ved sin testamentariske Gave bevist, at han havde Interesse for og nærede Kærlighed til sin og sine Fædres Tro.

Til Begravelsesplads for sin afdøde Velgører bestemte Menigheden et Gravsted paa »udmærket« Plads paa Katholsk Assistents Kirkegaard, Nr. 1 i »Monument«-Linien, som de dyre Pladser den Gang benævnedes. Der hensattes fra Begyndelsen af en Stentavle i Muren, opad hvilken Gravstedet laa, og et Trægitter om Gravstedet. I 1832 afløstes Stentavlen af det nuværende Monument, som blev afsløret i Forstandernes og Skolebørnenes Nærværelse. Mo-

numentet bestaar af en Sandstenssokkel med et fladt sort Jernkors. Paa Sökkelen staaer følgende Indskrift:

Petro Christiano
Bianco
Mortuo 2. Jul.
1813
Grata Communitas
Catholica

— —
1832

I 1842 opsattes det nuværende Jerngelænder i Stedet for det gamle Trægitter. (Forts.)

Til Husmødrene.

I de fleste Husholdninger bortkastes ofte Ting, som endnu har Værdi i det daglige Liv. Hvor ofte gaar ikke et Stykke Chocoladepapir (Sølvpapir) eller en Flaskekapsel, en tømt Tube, en Metalprop til en Eau de Cologne-Flaske m. m. i Skarnspanden; for smaa eller opslidte Galocher, Barnevogn- og Cycleringe, saa vel som Tinskeer, Forsølvningen er slidt af, gamle Strømper o. l. kastes bort, medens Konvolutter med Frimærker smides i Kakkellovnen. I en Skuffe ligger nogle gamle Mønter, som ingen Værdi har for Dem, men som Samlere betaler dyrt; et forældet Smykke gemmes — og glemmes. Husfaderens Cigarkasser bruges til Op-tændingsbrænde, skønt de som saadant kun anvendes med $\frac{1}{20}$ af Værdien. I en Kiste paa Loftet gemmes en Bunke

gamle Forretningsbreve med Frimærker, som nu betales dyrt. Gamle Lystestager og andre Metalgenstande er samlede i en Krog i Kælderen og kommer aldrig mere i Brug. Ja maaske er et gammelt Guldur lagt til Side for aldrig mere at se Dagens Lys, da det ikke kan repareres, og ingen tænker paa at omsætte Guldets Værdi i Penge.

Alt sligt og meget mere modtager Ansgarius-Bonifacius Samlerforeningen med Tak, og vi er mange, som hver for sig uddanner sig paa specielle Omraader for at faa saa meget som muligt ud af de modtagne Genstande, og hver Øre indgaar i Ansgarius-Bonifacius Foreningens (den dansk-katholske Kirkesags) Kasse for at hjælpe til at danne Grundkapitaler til nye Kirker og afbetale Gæld paa alt byggede. Thi De har vel nok følt Appellen til os Danske fra Pastor Kerckhoffs i Roskilde og Nødskriget fra Rosenkranssognet m. m.

Kære Husmødre, lyt til et godt Raad: Sæt et af Børnene til at forestaa Indsamlingen i Hjemmet, og naar der er opsamlet en passende Bunke, saa send det til nærmeste Samlested (som Regel ved Kirken), og vi afhenter det der fra Tid til anden. Drejer det sig om større Ting saasom gamle Gulvtæpper, Sække med Klude og Papir (helst fast pakkede), gamle Bøger og Tidsskrifter o. l., som I ikke selv kan bringe til Samlerstedet, og som der heller ikke er Plads til der, saa skriv eller ring til Foreningens Præsæs, Hr. Pastor von Kettenburg, og vi skal lade alt afhente.

Med Tak for Opmærksomheden er jeg Deres ærbødige
Samler.

Endnu lidt om Søren Kierkegaard.

Der kunde spørges: Hvad i al Verden har vi Katholikker med S. Kierkegaard at gøre? Og Svaret kunde lyde: Intet eller: Meget — ligesom man tager det.

At en af Danmarks genialeste Tænkere, der angreb det lutherske Kirkevæsen *indenfra*, blev født for 100 Aar siden, at Professor Høffding paa Universitetet taler beundrende Ord om, at S. Kierkegaard, »skønt ikke selv Kristen i strengeste Forstand, men som den, der ved, hvad Kristendom er«, forlangte »en redelig Erkendelse af Forskellen mellem Kristi Lære og Kirkens« — alt dette har direkte lidet eller intet med den katholske Kirke at gøre. Men *in-*

direkte har det alligevel haft og har endnu en vis Betydning for den katolske Kirkes Tilbagevenden til Danmark.

Til Trods for Rationalismens Ødelæggelser var og er nemlig Lutherdommen ved Mynsters, Grundtvigs og senere Indre Missions Virksomhed en stærk Magt her i Landet, var det særlig paa den Tid, der skulde have været Begyndelsen til den katolske Kirkes Opblomstring efter Grundlovens Indførelse. Da var det Søren Kierkegaard, der rettede de voldsomste Stød imod den lutherske danske Kristendom. Ikke, som om Statskirken — eller Folkekirken, Navnet er ligegyldigt her — straks havde mærket meget til denne Fare. Nej, det var aandelige Angreb, der først blev stærke ved at blive Vaaben i Efterslægtens Hænder, i den store Kreds af Forfattere, der i Danmark og Norge udtalte, hvad der var »moderne« i det 19. Aarhundredes 3 sidste Aartier. Alle har de mere eller mindre gaaet i Skole hos Kierkegaard: dennes Tanker findes hos Ibsen, Bjørnstjerne Bjørnson, Kjelland, Brandes — for ikke at nævne de mindre Aander fra den Tid.

En anden Sag er det, om selve Søren Kierkegaard vilde have været fornøjet ved at se, hvilke Følgeslutninger der skulde gro op af hans kristelige Tanker. Thi han selv var endnu en Kristen, ganske vist ikke i den ensidige overdrevne Forstand, som han selv tillagde dette Ord, men dog i gammel god Forstand. Og han vilde maaske meget bestemt have frabedt sig at blive rost af Professor Høffding og Aandsfrænder. Thi kun det negative, de aandfulde, skarpe Bebrejdelser imod den officielle lutherske Kristendom, har vist sig at være frugtbringende, ikke det positive, han fordrede: nemlig Tro paa Jesu Guddom og Evangeliets Sandheder og et Liv i Forsagelse og Kamp. »Forskellen mellem Kristi Lære og Kirkens« har Søren Kierkegaard peget paa, siger Professor Høffding. Ja, Forskellen mellem det, han kaldte »Kristendom«, og det, han kaldte »Kristenhed«, men ikke for at faa Folk bort fra deres Kristentro, men kun for at faa dem ud af den danske Folkekirke. Og en Professor vilde Søren Kierkegaard vist meget nødig have ønsket sig som Fortolker af sin Kristendom; thi var der noget, han hadede, saa var det »Profesorer i Kristendom«.

Saaledes har Søren Kierkegaard gavnet os ved at paa-vise, hvormeget af Evangeliets Aand der mangler i Lutherdommen, især i den officielle danske Kirkelighed, hvor Velvære og Salmesang, verdslig Hverdagslevned og lidt Stemning ved Søndagstjenesten er blandet sammen. At en kongelig autoriseret Tro heller ikke er betryggende, er ogsaa noget, som Kierkegaard stærkt har fremdraget.

Alt dette har gavnet, for saa vidt som den gamle

lutherske Forfølgelsesaand og Kirketro kom til at vakle. Dette har forberedt Jordbunden for vore Menigheders Eksistens. Den Tolerance og hele den moderne Skepticisme, som vi nu ser omkring os, er et Resultat af mange nyere Strømninger, men ikke mindst ogsaa af den kirkelige Usikkerhed, der i vide Kredse kom her hjemme. Og dertil har Søren Kierkegaards Livsarbejde bidraget sit.

En helt anden Sag er det, om nu S. K. kan siges at have næret katholske Anskuelser. Katholske Tanker har han uden Tvivl haft, selv om disse var blandede med mange Skævheder og Overdrivelser. Dette blev paavist i Ugebladet 1912, Nr. 5 og 6. Men han kunde ligesom mange Protestanter ikke skelne mellem Evangeliets Bud og dets Raad og erkende Nødvendigheden af at have et ydre Kirkesamfund som Lærer i Kristendom. *Ved at overdrive Idealernes Krav snublede Søren Kierkegaard over Virkelighedens* og kunde derfor ej heller blive det, han dog gerne vilde være, en Lærer, en Indøver i Kristendommen. Alligevel skal vi Katholikker huske paa, at han har rokket Statskirkevæsenet og den specielle lutherske Evangelie-Fortolkning paa mange Punkter, og at han har bragt store Ofre for sin religiøse Overbevisning.

F. F. M.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. 100 Aarsdagen for Christian Peter Biancos Død — Onsdagen d. 2. Juli — vil blive mindet i St. Ansgars Kirken ved en Højmesse Kl. 8 $\frac{1}{4}$. Efter Højmessens vil en i Kirkens Forhal i denne Anledning opsat Mindetavle blive afsløret. Tavlen er af graablaaet Bar-diglio Marmor og bærer følgende Indskrift:

Til Minde om
sin store Velgører
Chr. P. Bianco
satte den taknemmelige
St. Ansgars Menighed
denne Mindetavle.

Endvidere vil Biancos Gravsted paa Katholsk Assistents Kirkegaard blive smykket i Dagens Anledning, og fra St. Ansgars Menighed vil der blive henlagt en signeret Krans. Iøvrigt henvises til den i dette Nr. paabegyndte Artikel om Bianco.

— Den højærværdigste Biskop, som den sidste Maa-nedstid har besøgt flere af vore sjællandske Menigheder, agter Søndag den 29. Juni at meddele Firmelsens h. Sakramente og afholde Visitats i St. Albani Kirke i Odense.

Den følgende Søndag rejser Biskoppen i samme Anledning til Svendborg.

— Observator Pechüle var paa sin 70-aarige Fødselsdag Genstand for Opmærksomhed fra mange forskellige Sider. I Dagens Løb modtog han en Mængde Telegrammer og Lykønskingsbreve fra Indland og Udland, bl. a. fra den højerværdigste Biskop, medens Rector magnificus fra Universitetet og en Deputation fra Videnskabernes Selskab personlig overbragte Fødselsdagsbarnet deres Lykønskning. En Flok private Venner tilbragte Aftenen hos Observatoren, deriblandt Højesteretsadvokat Unger fra Norge, ved hvilken Lejlighed hver af Deltagerne af nogle tilstedeværende Venner fik overrakt en Miniaturkikkert med et ypperligt Billede af Observatoren i. En halv Snes Dage efter sin Fødselsdag er han, der i Forvejen var Ridder af St. Annæ Ordenen, bleven udnævnt til Ridder af Dannebrog.

Roskilde. Om det vellykkede Landsmøde her er der fremkommet nogle smukke Erindringer i Form af store, vellignende Fotografier, hvoraf Gieses Forlag paa Østergade i København har tilsendt *Ugebladet* et Par Stykker. Hovedpersonen er for det meste Biskoppen selv, men mange andre kendte Præster og Lægfolk findes der ogsaa ypperlige Gengivelser af. Billederne er nok lidt dyre, 2 Kr. 25 Øre pr. Styk, men i Forhold til deres Størrelse (18 × 22 cm) og deres Fortrinlighed er Prisen maaske alligevel ikke for høj.

Tyskland. De tyske Katholikker har naturligvis som gode Patrioter fejret deres Kejsers 25-aarige Regeringsjubilæum, Kardinal Kopp fra Breslau, Abbed von Stotzingen o. s. v. har været hos Kejseren og er bleven naadig modtaget, men alligevel har de paa selve Jubilæumsdagen af Regeringsmyndighederne faaet et Slag i Ansigtet, der vel nok for manges Vedkommende har bragt nogen Afkøling af Begejstringens Varme. I Byen Coesfeld i Westphalen havde seks Jesuitpatre afholdt en Række Missionsprædikener, og Dagen efter, den 16. Juni, Kejsersens Jubilæumsdag, skulde en af disse Præster holde en Festprædiken ved en Takkegudstjeneste for de 25 Aar, der unægtelig i mange Henseender har været en Fremgangstid for Tyskland. Men Søndag Aften ankom en Skrivelse fra Regeringspræsidenten i Münster, der paabød øjeblikkeligt Ophør af Jesuiternes Prædiken, skønt de fem Aar tidligere havde prædiket i samme By uden at blive chikaneret af Øvrigheden. Mandag Morgen rejste Jesuiterne i største Stilhed deres Vej. Men Begivenheden blev hurtig bekendt, og Forbitrelse afløste Festglæden i hele Münsterland. Her foreligger virkelig en Krænkelser af den milde Haandhævelse af den taabelige Jesuitlov, en Praksis som Rigskansleren i en Tale den 4. Decbr. 1912 selv har sanktioneret.

Brevkasse.

Roskilde Domkirke. I »Ugebladet« Side 446 læses en Bemærkning, som jeg ikke helt kan underskrive. »En Undersøgelse midt i forrige Aarhundrede«, saaledes staar der, »har godtgjort, at ikke Peter Sunesøn, som før antaget, men selve vor store, herlige Absalon er den prægtige Kirkes Bygmester.« Det vilde glæde mig uendelig meget, hvis dette Bevis kunde føres. Men at ikke alle deler dette Syn, kan bedst ses af den paagældende Artikel i »Kirkehistoriske Samlinger« 4, III 345—363. Derfor skriver ogsaa J. P. Trap (»Danmark« II 206):

»Historien melder intet om Nedbrydelsen af Biskop Svends Domkirke, der vistnok allerede ved Indvielsen af den nye Kirke og Klostret paa Svend Norbagges Tid havde faaet den hellige Pave Lucius til Værnehelgen, samtidig med, at den vedblev at være indviet til den hellige Trefoldighed — paa Domkapitlets Segl, senest fra omtrent 1130, ses St. Lucie Billede mellem Taarrene — heller ikke om, hvem der var Grundlægger af den nye, i alt væsentlig nu staaende Teglstensbygning, der lidt over 100 Aar senere afløste Fraadstensbygningen. Vi ere derfor alene henviste til dennes Stil og Bygningsemne for at kunne faa Klarhed paa dette Spørgsmaal. Noget kunde tale for, at Absalon, Biskop i Roskilde 1168—1191, kan have forberedt Opførelsen af en ny og prægtig Stiftskirke paa Sjælland; men den noget yngre Stil viser dog hen til hans Frænde og Efterfølger paa Roskilde Bispestol 1191—1214, Peter Sunesøn, Ærkebiskop Andreas' Broder, som den, der har grundet og paabegyndt den nuværende Domkirke.« P. D. Steidl.

Uden at gaa ind paa Sagens Realitet skal jeg blot bemærke, at jeg har det bestemte Indtryk, at Pastor Frederiksen udtalte sig, ganske som jeg har refereret vedkommende Sted i Ugebladet forrige Nummer. Hvad derimod Valdemar den Stores Oldemoder angaar, har jeg i mit Referat foretaget en lille Rettelse. N. H.

St. Knuds Skole (Stenosgade) afslutter Skoleaaret *Fredag d. 4. Juli* med Takkegudstjeneste Kl. 8¹/₂ og efterfølgende Klasseeksamen. Kl. 11¹/₄ er der Sangopvisning og Præmieuddeling i Festsalen. — Det nye Skoleaar begynder Onsdag d. 27. Aug. Kl. 8¹/₂. Nye Elever bedes indmeldt snarest muligt.

St. Andreas Kollegium, Ordrup.

Onsdag d. 2. Juli afsluttes Skoleaaret med en Takkegudstjeneste Kl. 8³/₄ i Tilslutning til Skolemessen. Kl. 10 Afslutningshøjtidelighed i Skolens Festsal, hvortil Elevernes Forældre og Skolens øvrige Venner er hjertelig velkomne. — Det nye Skoleaar begynder Torsdag d. 28. August. Nye Elever bedes indmeldt inden Begyndelsen af August Maaned. Indmeldelsen kan ske daglig, sikrest fra Kl. 9 til 1 og fra 5¹/₂ til 7¹/₂.

I Sommerferien læses den sidste Messe paa Hverdage Kl. 7³/₄ (ikke som i Skoleaaret Kl. 8¹/₄); Eftermiddagsandagten paa Søn- og Helligdage er Kl. 7 (ikke Kl. 5).

Friluftsmøde.

Søndag den 6. Juli Kl. 4 afholdes Møde ved »Vor Frues Bøg« (ved Posemandens Hus) i Dyrehaven. *Fink-Jensen* taler. *Sursum corda* medtages. I Tilfælde af ugunstigt Vejr bortfalder Mødet.

Hørsholm. Søndag d. 29. Juni Kl. 9 er der Messe i St. Hans Kapel paa Udenomsvej.

Hjertelig Tak for de mange venlige Tilkendegivelser i Anledning af min Navnedag. ✠ *Johannes von Euch*, Biskop.

St. Ansgars Kirke. Onsdag d. 2. Juli Kl. 8 $\frac{1}{4}$ Højmesse i Anledning af 100-Aarsdagen for Kirkens store Velgører, Chr. P. Biancos Dødsdag. Efter Højmassen afsløres en Mindetavle.

Jesu Hjerter Andagt (4. Juli).

St. Ansgars Kirke: Kl. 8 $\frac{1}{4}$ Messe med sakramental Velsignelse; Kl. 8 Aften Andagt.

Rosenkranskirken: Efter 8-Messen sakramental Velsignelse; Kl. 7 $\frac{1}{2}$ Aften Andagt.

St. Annæ Kirke: Andagt efter Messen Kl. 8 og om Aftenen Kl. 8.

Jesu Hjertes Kirke: Efter 8 $\frac{1}{2}$ -Messen sakramental Velsignelse Kl. 8 Aften Andagt.

St. Andreas Kirke: Efter 8 $\frac{1}{4}$ -Messen sakramental Velsignelse; Kl. 7 $\frac{1}{2}$ Aften Andagt.

Mødreforeningen. Tirsdag d. 1. Juli Kl. 8 $\frac{1}{4}$ læses i St. Ansgars Kirke den h. Messe for Foreningens Medlemmer og Anliggender. Bagefter holdes et kort Foredrag.

Kollekt.

I alle Vikariatets Kirker og Kapeller afholdes Søndag d. 29. Juni Kollekt af Peterspenge til den Hellige Fader.

Ansgarius-Bonifacius Samlerforeningen

modtager med Tak: *Frimærker* — *gl. Mønter* — *Sølvpapir* (Staniol) — *Gummi* (Galocher, Vand- og Gasslanger, Cykle- og Barnevognsringer, Gummiholde) — *uldne, strikkede Klude* — *Metaller* (Guld, Sølv, Platin, Kobber, Messing, Bly, Zink, Tin, *Flaskekapsler*, dog ikke Jern, Staal og Blik) — *Cigarkasser* (indenlandske).

Indleveringssteder: Købmagergade 48, Mezz. (Johs. Hoffmann & Søn) — Viborggade 81, St. (Fru Jensen) — Bangertsgade 7 B (Hansen) — Stenosgade 4 (Portneren) — Boyesgade 8 (Portneren v. Rosenkranskirken) — Hans Bogbinders Allé 2 (Præsteboligen) — Gunløsgade 19 (Gravgaard) — St. Andreas Kollegiet, Ordrup (Portneren).

Foreningen Steno. De uafhentede Gevinster fra Velgørenhedsfesten d. 16. April: Nr. 203—601—518—255—165—355—643—906 bedes afhentet, senest d. 31. Juli 1913, da de i modsat Fald tilfalder Foreningens Velgørenheds Fond.

A. Weber, St. Kongensgade 38.

Foreningen Steno afholder Skovtur for Medlemmer med Damer Søndag d. 6. Juli. Med Toget ad Slangerupbanen Kl. 10⁴⁰ til Bagsværd, hvor den medbragte Frokost indtages; derfra spadseres til Frederiksdal-Lyngby. Fra Lyngby med Toget Kl. 4²⁶ til Nærum. Middag paa Nærum Hotel (Lammesteg, Jordbær, Kaffe). Hele Turen er gratis for Medlemmer. Tidligere Elever fra St. Knuds Skole kan deltage ved at indtegne sig hos Kassereren Jos. Nielsen, Nørre Allé Nr. 9, Telef. Nora 58 x, inden Fredag d. 4. Juli.

Unio. Torsdag d. 3. Juli Kl. 7 Aftensammenkomst paa Store Mariendal (ved Tuborg). Keglespil og Skiveskydning. Madkurve kan medbringes.

Mariakongregationen for Ynglinges eukaristiske Sektion afholder Fælleskommunion i Jesu Hjertes Kirke Fred d. 4. Juli Kl. 6.

Mariakongregationen for Mænd afholder Fælleskommunion i Jesu Hjertes Kirke Søndag d. 6. Juli Kl. 8 $\frac{1}{2}$.

Som Elev søges en ganske ung, dannet Pige fra et respektabelt Hjem, at deltage i alt forefaldende Arbejde i en herværende Herrehatteforretning. Billet mrk. *Elev* indlægges paa Kontoret, Bredgade 69, 2. S. o. G.

Kirkelig Kalender.

29. Juni. 7. Sønd. efter Pintse. Petrus og Paulus, Apostle.	6. Juli. 8. Sønd. efter Pintse. Jesu Blod. (I Høj- messen: Marias Be- søgelse.)
30. — Mandag. Pauli Ihu- kommelse.	7. — Mandag. Cyrillus og Methodius, Biskopper og Martyrer.
1. Juli. Tirsdag. Oktaydag.	8. — Tirsdag. Elisabeth af Portugal, Enke.
2. — Onsdag. Marias Besø- gelse.	9. — Onsdag. Martyrerne i Gorkum.
3. — Torsdag. Irenæus, Bi- skop og Martyr.	10. — Torsdag. Felicitas' syv Sønner, Martyrer. (<i>Kong Knuds Død.</i>)
4. — Fredag. Oktavdag.	11. — Fredag. Veronica af Juliani, Jomfru. (<i>Keld.</i>)
5. — Lørdag. Anton M. Zac- caria, Bekender.	12. — Lørdag. Johannes Gual- bertus, Abbed og Be- kender.

Meddelelse om Gudstjenesten i København fandtes sidst i Nr. 25.

Et Ord til hver Dag.

29. Juni. Petrus sagde: Herre, til hvem skal vi gaa hen? Du har det evige Livs Ord (Joh. VI.)
30. Juni. Paulus sagde: Ingen kan lægge en anden Grundvold end den, som er lagt, hvilken er Jesus Christus. (I. Kor. III.)
1. Juli. Overvej Følgen af blot en eneste Dødsynd: Tabet af Guds Naade.
2. Juli. Hvi hændes det mig, at min Herres Moder kommer til mig? (Luc. I.)
3. Juli. St. Irenæus, født 130, siger: Med Kirken i Rom maa nødvendigvis enhver Kirke stemme overens.
4. Juli. Førend man har set, hvorledes en Sag tager sig ud den følgende Dag, skal man ikke opgive den.
5. Juli. Det er en stor Synd at forlade sig paa sig selv og ikke paa Gud. Det er ogsaa en stor Synd at tænke, at Gud ikke vil forbarme sig over en. (P. Chisholm.)

Det katholske Fortsættelseskursus

modtager med Tak alt brugt brugeligt Børnetøj (hovedsagelig Pigetøj). Pakkerne bedes mærket »Feriebørnene« og kan indleveres: Menighedskontoret, Bredgade 69² o. G., mellem 1 og 4, Den franske Skole, Toldbodvej 14, Frederiksberg Allé 15—17 samt paa Sankt Josefs Hospital, Griffenfeldtsgade.

Kontante Bidrag, der vil blive anvendt til at faa saa mange Smaapiger som mulig anbragt i Kolonien, bedes venligst, af Hensyn til Ansøgning om Fribilletter, snarest indbetalt ovennævnte Steder.

Vestervoldgade 115. Læsestue for unge Piger, aaben hele Dagen, midlertidigt Modtagelseshjem & Bureau.

Byg Absalonsgaard ved at bruge Absalonskort og Mærker.

En lille Pintsebog er en fortrinlig Gave til store og smaa ved Firmelsen. Faas, smukt indbunden, for 30 Øre ved Kirkerne og hos St. Josephs Søstre, Frederiksberg Allé 15—17.

Søndagsgudstjeneste i Sommermaanederne i Provinserne.

	Stille Messe.	Højmesse m. Præd.	Efterm.
Aalborg (Kastelvej)	Kl. 7 ¹ / ₂	Kl. 10	Kl. 2 ¹ / ₂
Randers (Ladegaardsgade).....	» -	» 10	» 3
Silkeborg (Vestergade)	» -	» 9	» 7 ¹ / ₂
Aarhus (Ryesgade 26)	» 6 ¹ / ₂ & 7 ¹ / ₂	» 10	» 7
Horsens (Nørregade 19)	» 8	» 10	» 2
Vejle (Blegbanken)	» 7	» 10	» 3
Fredericia (Sjællandsgade)	» 7	» 9 ¹ / ₂	» 2
Kolding (Alhambravej)	» -	» 9 ¹ / ₂	» 7
Esbjerg (Nørregade).....	» -	» 10	» 3
Svendborg (Havnegade 1)	» -	» 10	» 3
Odense (Torvet 7).....	» 8	» 10	» 2 ¹ / ₂
Nyborg (Kronprinsensgade 5) ..	» -	» 10	» -
Glorup	» 9	» -	» -
Dalum Kloster	» 6 ¹ / ₂	» -	» -
Mariho (Ny Østergade)	» 8 ¹ / ₂	» 10 polsk	» 2 ¹ / ₂
Næstved (Præstø Landevej)....	» -	» 9	» 2
Slagelse (Tordenskjoldsgade)...	» -	» 10	» -
Ringsted (St. Knudsgade).....	» -	» 9 ¹ / ₂	» 7 ¹ / ₂
Roskilde (St. Olsgade).....	» 7	» 9	» 5
Ledreborg	» -	» 9 ¹ / ₂	» 2
Køge (Elisevej).....	» -	» 10	» 4
Helsingør (Nygade 8)	» 8	» 10	» 5

Foreningen Steno afholder Skovtur for Medlemmer med Damer Søndag d. 6. Juli. Med Toget ad Slangerupbanen Kl. 10⁴⁰ til Bagsværd, hvor den medbragte Frokost indtages; derfra spadseres til Frederiksdal-Lyngby. Fra Lyngby med Toget Kl. 4²⁶ til Nærum. Middag paa Nærum Hotel (Lammesteg, Jordbær, Kaffe). Hele Turen er gratis for Medlemmer. Tidligere Elever fra St. Knuds Skole kan deltage ved at indtegne sig hos Kassereren Jos. Nielsen, Nørre Allé Nr. 9, Telef. Nora 58 x, inden Fredag d. 4. Juli.

Mariakongregationen for Mænd afholder Fælleskommunion i Jesu Hjertes Kirke Søndag d. 6. Juli Kl. 8¹/₂.

Friluftsmøde.

Søndag den 6. Juli Kl. 3¹/₂ afholdes Møde ved »Vor Frues Bøg« (ved Posemandens Hus) i Dyrehaven. *Fink-Jensen* taler. *Sursum corda* medtages. I Tilfælde af ugunstigt Vejr bortfalder Mødet.

Tre uindbundne Eksemplarer af Ugebladet for 1910, 1911 og 1912 samt 1909 (første Kvartal mangler) er indlagt til gratis Afhentning af eventuelle lytvahvende hos Redaktøren.

Det katolske Fortsættelseskursus bringer herved alle, der har tænkt paa vore smaa Feriebørn, en hjertelig Tak.

En lille Pintsebog er en fortrinlig Gave til store og smaa ved Firmelsen. Faas, smukt indbundet, for 30 Øre ved Kirkerne og hos St. Josephs Søstre, Frederiksberg Allé 15-17.

Vestervoldgade 115. Læsestue for unge Piger, aaben hele Dagen midlertidigt Modtagelseshjem & Bureau,

K.U.F. Katholsk Ungdoms Forbund afholder en **Cycletur** Søndag d. 13. Juli. Man samles til den h. Messe Kl. 6 i Jesu Hjertes Kirke, hvorfra der køres ad følgende Rute: Bagsværd, Farum, Birkerød, Holte, Skodsborg, København.

Der spilles **Fodbold** hver Tirsdag og Fredag Aften Kl. 7 samt Søndag Kl. 2 paa Fælleden ved Mygindvej.

Kirkelig Kalender.

6. Juli. 8. Sønd. efter Pintse. Jesu Blod. (I Høj-messen: Marlas Besøgelse.) 7. — Mandag. Cyrillus og Methodius, Biskopper og Martyrer. 8. — Tirsdag. Elisabeth af Portugal, Enke. 9. — Onsdag. Martyrerne i Gorkum. 10. — Torsdag. Felicitas' syv Sønner, Martyrer. (<i>Kong Knuds Død.</i>) 11. — Fredag. Veronica af Juliani, Jomfru. (<i>Keld.</i>) 12. — Lørdag. Johannes Gualbertus, Abbed og Bekender.	13. Juli. 9. Sønd. efter Pintse. 14. — Mandag. Bonaventura, Biskop og Kirkelærer. 15. — Tirsdag. Apostlenes Deling. 16. — Onsdag. Karmel-Skappular-Fest. 17. — Torsdag. Alexius, Bekender. 18. — Fredag. Camillus af Lellis, Bekender. 19. — Lørdag. Vincents af Paul, Bekender.

Et Ord til hver Dag.

6. Juli. Hvo som sætter noget bedre paa Bordet for sin Broder end for sig selv, bespiser Jesus med Kærlighedens Retter og med ublandet Honning. (Th. a Kempis.) 7. Juli. At elske Gud vil sige at foretrække hans Vilje for sin egen. (P. Wilberforce.) 8. Juli. Eet »Priset være Gud« i Modgangens Dage er mere værd end mangt »Jeg takker dig«, naar Lykkens Sol skinner. 9. Juli. Jesus siger: Se, her er jeg, sig nu frem, hvad nyt der er hændet dig. Har du	allerede glemt, at du maa lide og arbejde for mig? (Th. a Kempis.) 10. Juli. Der er en stor Forskel paa at have Sandheden i Hovedet og i Hjertet. (P. Kreiten.) 11. Juli. Vore Hjerter skulde fyldes med Trøst, naar vi betænker, at den Naade, Gud skænker os, altid er større end den, vi har begæret. (St. Ambrosius.) 12. Juli. Gud alene ved, hvad der er bedst for min Helliggørelse; i den Tillid siger jeg daglig: »Ske din Vilje!« (P. Damien.)

Vincentsforeningens Kransekort faas hos d'Hrr. gejstlige ved St. Ansgarskirken (Bredgade 64¹), Rosenkranskirken (Boyesgade 8), St. Josefskirken (Griffenfeldtsgade 44), St. Andreaskirken (Ordrup), St. Annæ Kirke (Sundby) og hos Murermester A. V. Günther, Bangertsgade 11, samt gennem Tlf. 1389.

† Min kære Mand, Etatsraad **Christian Julius Ramm**, R. af Dbg., forhv. Direktør i *Hafnia*, er i Dag afgaaet ved Døden.

Svanemosegaardsvej Nr. 10 d. 1. Juli 1913.

Paa Familiens Vegne

Josephine Ramm, f. Brüninghausen.

Begravelsen finder Sted fra St. Ansgars Kirke Lørdag d. 5. Juli Kl. 10 til Katholsk Vestre Kirkegaard. Den kære afdøde anbefales til de troendes Forbøn. R. I. P.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

61. AARGANG.

„Nordisk Ugeblad“ udgives af Ansgariusforeningen og udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvarialet, modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader samt paa Ugebladets Ekspeditionskontor, Bredgade 69, 2. S. o. G. 1—4. Telef. Palæ 654. — Redigeret af Niels Hansen, cand. mag., Viggo Rothes Vej 14, Charlottenlund. (Træffes bedst Kl. 4—6 Efterm.) Telefon Helrup 657 y.

Nr. 28.

Søndag den 13. Juli.

1913.

INDHOLD: Smaa Indledninger. — Christian Peter Bianco. — Underlige Misforstaaelser. — Nye Bøger. — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Odense. Svendborg. Norge. — Brevkasse. — Et Ord til hver Dag. — Bekendtgørelser.

Smaa Indledninger.

173.

Nidkærhed.

Der er sket noget! Hør, hvor de larmer og raaber derhenne ved Vekselerernes Bordel! Se, hvor Folk strømmer till! Hvad er der paa Færde?

Det er Ham! Det er Mesteren, som nylig kom ridende, fulgt af Folkemasserne. Og dog, er det virkelig muligt, at det er den samme? Hvor lyste ikke hans Skikkelse før af Fred og Mildhed, saa at selv de smaa Børn flokkedes om ham og jublede for ham. Og se ham nu! Det er, som var hans ædle Skikkelse vokset, Kinderne blusser, Øjnene skyder Lyn, Svøben hviner gennem Luften! Der lyder Støj af Borde, som vælter, Mønter, som klingrer mod hinanden, Fugle, som flager og skriger. Hvorfor flygter de for ham? Er han ikke ene mod de mange? Og Farisæerne, som altid plejer at føre Ordet her! Hvorfor staar de saa forsigtigt paa Afstand og vover ikke engang en Indsigelse?

Det er et Under, der sker for deres Øjne, ikke mindre gribende end de mange andre, de har været Vidne til. Ikke Vind og Bølger, men Menneskeviljer er det, der her tvinges! Og det er ikke Svøben eller Kraften i den Arm,

der fører den, som virker dette. Det er Guds Aand selv, der rejser sig i sin Vælde og som en Stormvind fylder Herrens Tempel. — — —

Hvor maa vi ikke beskæmmede bøje vort Hoved over for denne Scene. Det er ikke enhver, der er kaldet til at føre Svøben i Herrens Tempel, men hvor er vi ikke svage og usle, mange af os, naar det gælder at værne om Guds Ære. »Nidkærhed for dit Hus har fortæret mig«, kunde Jesus sige om sig selv. Og vi! Hvor mange mange af os tør sige, at vi har Nidkærhed, Iver og Begejstring. Ja, naar det gælder vor egen Ære, da blusser og brænder vi.

Men naar Guds Navn krænkes, naar hans Kirke forhaanes, naar hans Lov trædes under Fødder — aa, da er vi saa rolige, saa forsigtige, saa overbærende! Det er sandt, at det let gaar os, som naar man atter og atter hører samme Lyd — til sidst hører man den ikke. Men det bør ikke være saadan! Mon ikke ogsaa Jesus fra Barndommen havde set disse Købere og Sælgere i Templet? Men sved ikke Sorgen og Harmen sig dybere ind i Hjertet, hver Gang han saa dem?

Men vi er svage, siger vi, vi har hverken Kræfter eller Evner; vi er de smaa, de underlegne. Aa ja, det er sandt! Men vi kan se os stærke paa ham, der staar der, ene mellem sine Fjender. Hint Under i Templet har gentaget sig og gentager sig for vore Øjne. Se blot paa de fattige Fiskere fra Galilæa, som gik ud og erobrede Verden, paa Martyrerne og Bekenderne ned gennem Tiderne — ja, paa hvert Barn, som vi hører frejdigt og aabent tage Parti mod det onde, og som ved sin troskyldige Bemærkning ofte faar en forstokket Sjæl til at føle sig truffet og overvunden. Thi »det er eders Faders Aand, som taler i eder«.

Vi er faa og smaa, det er sandt. Men naar blot Hjertet er rent og Viljen ærlig, saa vil Guds Aand virke i os. Derfor maa vi ogsaa svinge Svøben i vort eget Hjertes Tempel; ogsaa der købes og tinges der paa utilbørlig Maade; ogsaa der og først der skal der værnes om Guds Ære! Er vi blot nidkære for at holde dette Tempel helligt og rent, da vil vi naa til at kunne sige: »Af mig selv formaar jeg intet, men jeg formaar alt i ham, som gør mig stærk.«

Christian Peter Bianco.

1813—2. Juli — 1913.

(Fortsat.)

III. Biancos Testamente.

Bianco døde, som alt nævnt, d. 2. Juli 1813, men allerede d. 15. Juni 1811 havde han oprettet sit Testamente, og en Tilføjelse blev foretaget d. $\frac{10}{5}$ 1812, saa han rettidig havde sørget for sine timelige Anliggender.

Da Pengeforordningen af $\frac{5}{1}$ 1813 udkom før hans Død, men efter at hans Testamente var oprettet, skulde de i Testamentet med Tal nævnte Beløb omsættes efter Kursen ifølge Pengeforordningen. Vi vil senere faa at se, hvorledes dette Forhold kom den katholske Menighed til gode.

Ordlyden af Testamentets § 20, som vedrører den katholske Menighed, lyder saaledes:

Hvad der maatte blive tilovers efter at alle paa Boet hvilende Udgifter, og alle af mig bortskænkede Kapitaler, saavel dem, jeg nu har anført, som de, jeg ved aparte Optegninger inden min Død kunde faa i Sinde at bortgive, er fradragne og af Massen udredede, det skal ene og alene tilhøre den katholske Menighed her i Staden, saavel som de i 8de, 9de og 10 Post ommeldte 13.000 Rdl., naar disse ikke længere behøves til Livrente for de nævnte Personer, og anvendes til følgende Brug:

a) Skal der for Menighedens Børn indrettes en anstændig Kirkeskole og derved ansættes og lønnes det fornødne Personale af mandlige og kvindelige Lærere, saaledes som Præsterne og Forstanderne maatte finde det at være mest hensigtsmæssig og rigtig; og haaber jeg at Hr. Blanckensteiner vil hjælpe til at befordre dette Anlæg og se samme paa bedste Maade fremmet.

b) Skal Præsterne ved denne Menighed aarlig have til lige Deling 200 Rdl., siger to hundrede Rigsdaler, som en Hjælp til deres øvrige Indkomst, og denne Gave tilflyder saavel de nuværende som efterkommende Præster.

c) Det øvrige af den Kapital, som maatte blive fornævnte den katholske Menighed til Del, skal anvendes til et nyt grundmuret Kapels Opførelse, dog at det vedbliver som nu at være et kejserlig kongelig Gesandtskabs Kapel, og at den her residerende østerrigske kejserlige

Minister ved det danske Hof erholder en egen Tribune eller Stol, samt i Haab om, at hans østerrigske kejserlige Majestæt fremdeles som hidtil vedbliver allernaadigst at give de sædvanlige Bidrag til Kapellets Vedligeholdelse og Præsternes Underholdning. Og bliver denne Bygning at opføre under Præsternes og Forstandernes Tilsyn, saaledes som de for Gud og Menigheden ville være ansvarlige, hvorfor jeg og til dem som redelige Mænd vil overlade, at vælge den bedste Tid, det bekvemmeste Sted og den fornuftigste Maade til at se dette mit Ønske bragt i Udøvelse.

Endvidere er der under d. 19/5 1812 gjort følgende Tilføjelse paa Testamentet vedrørende § 20.

De 7000 Rdl., jeg nu har bestemt udsat for mine Tjenestefolk mere end forhen var ommeldt, skal, naar samme ikke længer behøves til Livrente, efterhaanden hjemfalde til den katholske Menighed her i Staden ligesom de 13.000 Rdl., der omtales i merbenævnte 20de Post.

Testamentet blev kgl. konfirm. d. 9/7 1813.

Ifølge »Repartitionen« i Biancos Dødsbo udgjorde det afgiftspligtige Beløb ialt 124.777 Rbd. 4 Mk. 10 Sk., og dette Beløb blev i Henhold til Testamentet, og efter at Arvingerne og den katholske Menighed som Hovedarving var bleven enige om Omsætningsforholdet, fordelt saaledes:

Omkostningerne ved Boet.....	4947	Rbd.	1	Mk.	03	Sk.
Familien Luno.....	11200	»	0	»	00	»
Familien v. Boeck.....	10850	»	0	»	00	»
Renter til Familierne L. og B.....	1142	»	1	»	00	»
Til Fredericias fattige.....	1050	»	0	»	00	»
Til Nikolaj Sogns fattige.....	700	»	0	»	00	»
Til Reparation af det katholske Kapel i Fredericia.....	875	»	0	»	00	»
Til de kath. Præster i Fredericia (til Rentenydelse).....	875	»	0	»	00	»
Biancos Karl.....	525	»	0	»	00	»
Biancos Bogholder.....	350	»	0	»	00	»
Biancos 3 Tjenestepiger, opsparede Renter og aarlig Rentenydelse af.....	408	»	2	»	00	»
som senere tilfalder den kath. Menigh.	7000	»	0	»	00	»
Den kath. Menighed.....	84855	»	0	»	07	»
foruden de fornævnte 7000 Rdl.						

124.777 Rbd. 4 Mk. 10 Sk.

Som før nævnt berørte den nye Pengeordning af 1813 i høj Grad dette Testamente*). Ifølge Forordningens Bestemmelser gav Testamentet den katholske Menighed juridisk set Ret til 105.696 Rbd. 4 Mk. 7 Sk.; skulde Beløbene været omsat Daler for Daler, vilde Menigheden kun have faaet 42.780 Rbd. 7 Sk. Arvingerne forment imidlertid, at Bianco havde haft til Hensigt at ændre Testamentet for at rette paa Pengeforordningens uheldige Virkninger for de Arvinger, der var nævnet med fastsatte Beløb.

Ifølge et »Promemoria« i St. Ansgars Arkiv, skrevet af Biancos Sagfører og Medeksecutor i Boet, Prokurator Brønlund, udtaler denne, at efter hans Formening havde det vist været Biancos Hensigt at ændre Testamentet, saa Omsætningsforholdet skulde have været Daler for Daler, men tilfældige Begivenheder, hans Svækkelse og Sygdom, og endelig hans ret pludselige Død forhindrede en definitiv skriftlig Bestemmelse desangaaende.

For at undgaa Proces tilbød Menigheden derfor Arvingerne at ville gaa med til at omsætte i et Forhold af 35 Rigsbanksdaler N. V. for hvert 100 Rigsdaler D. C., et Forhold, der udgjorde mere end det dobbelte, hvad Pengeforordningen hjemlede de med Beløb nævnte Arvinger. Paa denne Maade fik den katholske Menighed altsaa straks 84855 Rbd. 7 Sk. og senere fra Overformynderiet 7000. I Regnskabsbøgerne er det Beløb, som Menigheden fik efter Bianco, opført med 96.275 Rbd. i Obligationer til pari Kurs, 3120 kontant og 7000 i Overformynderiet.

Hans Ejendom købte Menigheden, og, som vi senere vil faa at se, aabnedes Skolen her, og i Kælderen kom senere atter en katholsk Vinhandler, nemlig J. A. Reuther, som ogsaa siden blev Kirkeforstander.

(Fortsættes.)

---

*) En af de mange ulykkelige Begivenheder under Frederik VI var, at Landet i 1813 gik fallit, d. v. s., de udstedte Pengesedler kunde kun indløses med en Brøkdel af deres Værdi. Ved Biancos Død var 6 af de gamle Dalersedler (Rigsdalere) kun 1 af de nye (Rigsbanksdalere) værd. Den katholske Menighed skulde have Restbeløbet af Biancos store Formue, naar en Del fastsatte Beløb var blevet fradraget; Spørgsmaalet var nu, om disse Beløb skulde omsættes med en af de nye Dalere for en af de gamle eller for 6 af de gamle; det første vilde have været højst ufordelagtigt for Menigheden, det sidste fordelagtigt; som man vil se, indgik man et Kompromis.

Underlige Misforstaaelser.

(Sluttet.)

Reformationens første Indtrængen i Danmark fandt, som bekendt, Sted under Kristian II. Til Aaret 1520 bemærker Pontoppidan: »I Danmark havde han (Luther) allerede vundet mange Hjerter, *men ikke alle med det samme rene Sindelag*. Mange glædede sig kun over, at der spilledes Præsterne et Puds, og deres indbringende Bedragerier (?) med lige Forundring og Forlystelse daglig alle Steder blev opdagede.« »Kongen hørte, at hans Onkler i Sachsen helt havde løsrevet sig fra Pavedømmet, reformeret Kirker og Klostre, og ved mange overflødige Kirkegodser Reduktion paa en mærkelig Maade havde forøget deres Indtægter. Arild Hvitfeld . . . siger, maaske ikke uden al Grund, at det var hovedsagelig dette sidste . . . som bevægede Kongen til at tænke paa en lignende Reformation og Reduktion.«

Samme Aar 1520 blev den lutherske Mag. Martinus indkaldt til København, og der blev stort Tilløb til hans Prædikener. »Imidlertid,« mener Pontoppidan, »er det let at gætte, at *ikke alle* stormede Kirken af *Kærlighed til Sandhed*, men vistnok de allerfleste . . . af Lyst efter at høre noget nyt.«

Under Frederik I, som gjorde sig skyldig i Mened, falder Hans Tavsens Optræden i København og a. St. Jeg vilde gerne se den, der kaldte den andet end revolutionær. Den var vel egnet til at gøre Indtryk paa Pøbelen og vække dens laveste Instinkter. Det mærkedes snart ved de voldsomme Optrin trindt omkring i Landet. Snart her, snart der blev Munkene uddrevet eller ved de utaalelige Plagerier tvunget til at drage bort, 1529 i Randers og Kolding, 1530 i Aalborg og Tønder; paa Gotland, hvor den kongelige Lensmand Henrik Rosenkrantz »reformerede med Vold«, »gik det i tøjlesløs Iver noget haardt ud over Kirkeornamenterne saavel som over Klosterbygningerne«; i 1531 maatte Graabrødrene i København emigrere; »paa Tredje Juledag skete et stort Opløb og Billedstorm i Frue Kirke«. »Med Hans Bogbinder og andre »ny Lutteranere« i Spidsen trængte Pøbelen ind i Kirken, »slog alt i Stykker, hvad de forefandt«, lod deres Raseri gaa ud »fornemmelig over Ornamenterne og Helgenbillederne, hvilke sidste de mishandlede med Ørefigen, Bespytning og den Slags meningsløse Traktementer og tilsidst sønder slog med Øksere«. I 1531 maatte endvidere Munkene vige i Aarhus, Halmstad og Ystad; i sidstnævnte By døde tre Patre som Følge af

Mishandlingerne. I 1532 fulgte Klostrene i Næstved, Kallundborg, Horsens osv. 1536 maatte ogsaa mange Præster forlade Landet, fordi de ikke vilde lade sig paatvinge den ny Tro. Mange Præster og Munke bøjede sig kun tilsyneladende for de ny Forhold, idet de erklærede, at de vilde afvente et almindeligt Koncils Afgørelser. Desuden holdt mange Præster, som det fremgaar af Palladius' Klage, sig skjulte paa de adelige Borge, hvor de fremdeles kunde leve efter deres gamle Tro. Det havde nemlig slet ikke været de adelige om at gøre at forandre deres Tro, men kun at sætte sig i Besiddelse af Kirkens Gods. Troen forandredes kun lidt efter lidt i de efterfølgende Generationer, hvor der ikke længere fandtes Lærere af den gamle Tro. Hvad Kristian III angaar, saa trænges der ikke til noget Bevis for, at han reformerede med Vold og Magt. Idet Pontoppidan antyder, at det andre Steder kostede »megen Møje og endogsaa Blod« at føre Reformationen til Sejr, vedbliver han: »Men ikke saaledes hertillands, idet den behændige Fængsling af alle Biskopper paa een Gang gjorde en Ende paa deres Magt.« Angaaende Præsterne fortæller Palladius, at mange blev uddrevne af Landet »og en Part ophængte«. Om Menigmand siger Pontoppidan, at »den forlængst havde været ked af Gejstlighedens Aag (hvilket han dog ikke beviser), og at den, om ikke just alle Vegne af Kærlighed til Evangeliet, saa dog af Had til det romerske Kleresi med stor Sindsro saa paa Forandringen«. Sagen er vel den, at de bedrestillede og mere dannede holdt sig hjemme, medens den revolutionære Pøbel hengav sig til sine Orgier, men derved tilsidst blev sat ud af Stand til at standse det onde.

Pontoppidan tilskriver det ogsaa Kongens Omhu, at der i Danmark kun indførtes den lutherske Lære. Grunden var, at Danmark ikke som Tyskland havde mange Fyrster, som reformerede efter hver sit Hoved, men kun eet Overhoved, »som paa Reformationens Tid ved at opstille almindelige Kirkelove forebyggede Adskillelsen og bagefter klogelig undertrykte de fra Tid til anden opstaaende Vildfarelser«. Hvor længe det varede, at man sikrede sig mod en ny Opvaagnen af de katholske Sympatier trods Dødsstraffen, der truede den gamle Tros Forkyndere, kan man se af de Gang efter Gang fornyede Forbud mod at sende de unge Mænd til Tyskland for at studere paa Jesuiternes Skoler eller lade nogen Jesuit eller andre papistiske Præster komme ind i Landet. Et saadant Reskript udstedtes endnu 1624, altsaa godt hundrede Aar efter Reformationens første Indtrængen i Landet. Kan man efter dette endnu tale om en »hastig og dyb og glædefuld Modtagelse«?

Der var derfor heller ingen Grund til at harmes over

Hofjægermester Garth-Grüners Ord, at Kristian III »til Landets Fordærv, for at komme i Besiddelse af Kirkens Gods, tvang Folket til at forlade deres Fædres Tro, den, det hang ved af hele sit Hjerte«, og at han ikke under sig ved at kalde Reformatorerne »menneskelige Religionsstiftere«. Der er i disse Ytringer ikke noget usandt; men det kan gerne være, at Sandheden fremkalder smertelige Fornemmelser. For at begynde med det sidste — hvad andet skal da en Katholik kalde Reformatorerne end menneskelige Religionsstiftere? Ingen af dem har bevist sin guddommelige Besikkelse til at forandre den ældgamle fra Apostlene nedarvede Tro. Luther selv indrømmede dette. Dernæst vilde jeg gerne se den, der kunde bevise, at Folket ikke af hele sit Hjerte hang ved sin Tro. Hvorfor maatte der ellers i saa lang Tid føres en saa heftig Kamp imod den elskede Tro og de elskede Trosskikke? At Kong Kristian tragtede efter Kirkens Gods ligesom de tyske adelige, det viser Kendsgerningen: Biskoppernes Fængsling og Afsættelse. Pastor Ludwigs forsvarer ham forgæves ved at paaberaabe sig Erobrerens Ret. Vilde Pastoren ogsaa have givet ham Ret til at jage sine Modstandere blandt Adelsstanden fra deres Borge og Gaarde? Hvorhen vilde man komme med slige Principper? Dermed kunde ogsaa Regeringerne i Frankrig og Portugal undskylde deres Udplyndring af Kirken og Klostrene. Og var det saa ikke ved Tvang, dels direkte, dels indirekte, at Folket blev draget ind i Lutherdommen? Og var det endelig ikke ogsaa til Landets Fordærvelse? En Katholik kan ikke tænke og tale anderledes, og paa enkelte Omraader giver ogsaa Ikke-Katholikerne os Ret. Allerede Palladius klagede over, at Skoleundervisningen var langt værre end i den katholske Tid. Andre klager over, at Reformationens Indførelse var Skyld i, at Bondestanden sank saa usigelig dybt. Langt tungere vejer dog for os Katholikker de aandelige, overnaturlige Værdier, som gik tabt for de fraskilte, den *sande Tro*, det *sande Præstedømme*, de *sande Sakramenter*. Alt i alt var der saaledes ingen Grund til, at Hofjægermesterens »Dristighed« skulde »blive paatalt fra kompetent katholsk Side«.

4. Det staar da efter alt lige saa uklart for mig som for Kand. Voetz, hvad Pastor L. mener med den intransigente Retning, som »den romersk-katholske Propaganda er ved at komme i Hænderne paa«. Lad gaa, at der maaske flyder den ene eller anden et drøjt Ord i Penen, drøjere, end det var absolut nødvendigt. Sikkert er, at vi Katholikker mangfoldige Gange maa lade os langt værre Ting byde, end Kærligheden tillader os at betale med lige Mønt. I een Henseende er vi og kan vi ikke

være andet end intransigente, nemlig med Hensyn til Troens Sandheder. Dem holder og hævder vi uden at opgive saa meget som en Tøddel eller prigsive dem til menneskelig Kritisersyge eller lempe dem efter andres Ønsker eller Følelser. Angaaende dem kender vi kun Herrens intransigente Aand. Heller skal Himmel og Jord forgaa end et Ord, der er udgaaet fra Herrens Mund. Anden Slags Intransigens kender vi ikke, og jeg for mit Vedkommende har ikke lagt Mærke til nogen Intransigens fra katholsk Side. Til visse ønsker vi, og arbejder vi paa at vinde alle de Sjæle tilbage for vor hellige Kirke, som ved Reformationen er blevet løsrevet fra den. Men til Fremme af denne hellige Sag kender vi ingen andre Midler end Belæring og Bøn.

F. Esser.

Nye Bøger.

Der Aar. Illustrierte Monatsschrift für das gesamte katholische Geistesleben der Gegenwart. (Regensburg, Rom, Fr. Pustet. 1. Kvartal (3 Hæfter) 4 M.)

De tre Hæfter for April, Maj og Juni byder os en saadan Fylde af interessant og belærende Stof, at vi kun kan udpege enkelte Punkter. Særlig indholdsrig er en gennem flere Hæfter fortsat Afhandling af *Prof. Dr. W. Kosch* med Titelen: Det katholske Tyskland siden Udgangen af det 18. Aarhundrede. Medens man her med Forfærdelse bliver Vidne til de Ødelæggelser, som i hin »Oplysningens« Tid Rationalismen og Vantroen anrettede i det katholske Sydtyskland, er det med stadig stigende Interesse og Glæde, at man følger den ædle, fromme *Michael Sailers* Levnedsløb. Først fortælles om hans tidligste Ungdom og Opdragelse som en from Haandværkerfamilies Barn i en overbayersk Landsby, hans første Studieaar og hans korte, men, som han selv siger, overmaade lykkelige Ordensliv i Jesu Selskab indtil dettes Ophævelse i Aaret 1773. Idet man derpaa ledsager ham gennem de højere Universitetsstudier og ind i en udstrakt Virksomhed som Lærer og Opdrager for den akademiske Ungdom og som Forfatter og afholdt Prædikant, kommer man mere og mere til at beundre hans inderlige Fromhed og hjertevindende Mildhed, men ogsaa hans trofaste katholske Sindelag i Forbindelse med et aabent Blik for Tidens Krav og for sandt Fremskridt, frem for alt dog den ægte kristelige Taalmodighed overfor de svære Mistæneliggørelser og smertelige Tilsidesættelser, han en Tid lang var Genstand for. Med des større Tilfredsstillelse hilser man saa den

glimrende Opregnsning, der omsider blev ham til Del, og den rige Velsignelse, der nu fulgte hans mangeaarige Virksomhed som Universitetsprofessor og endelig som biskoppelig Koadjutor og tilsidst som Biskop af Regensburg. Som allerede antydet, straalere Sailers Skikkelse desto lysere, jo mørkere det dengang saa ud paa mange Steder, hvor under kirkefjendtlige Regeringer ikke faa gejstlige aabent hyldede Rationalisternes og Illuminaternes antikatolske Grundsætninger, nogle ogsaa lod sig hilde i en ganske usund Mysticisme eller faldt aabent fra og angreb Kirken som hadefulde Apostater.

Højest interessant og virkelig opløftende er ogsaa den af *Dr. Denk* i Majnumret tegnede Livsskitse af den store Afrikaforsker David Livingstone, som med dyb Religiøsitet og selvofrende Næstekærlighed forbandt en rastløst fremadstræbende Energi og Udholdenhed og et uforfærdet Mod i sin Kamp mod de umenneskelige Slavejægere. Efterat tilsidst i længere Tid de haardeste Genvordigheder havde hjemsøgt ham, oplevede han i 1871 en uventet Glæde ved hint mindeværdige Møde med den til hans Redning udsendte Stanley. Men trods dennes indtrængende Indbydelse til at vende med ham tilbage til den civiliserede Verden kunde Livingstone ikke beslutte sig til at afbryde sit offerfulde Forskerliv. Ufortrødent trængte han videre frem, men hans Legemskræfter var brudt; og den 1. Maj 1873 fandt hans Ledsagere ham død, liggende paa Knæ ved sin Seng. Under Bøn havde den store Opdager tiltraadt sin sidste og vigtigste Rejse.

Kunstinteresserede Læsere vil med Glæde fordybe sig i *Dr. Dörings* Indlæg, der behandler en af vor Tids største Portrætmalere, Leo Samberger, og de vil vist med Beundring betragte de talrige yderst karakterfulde Portrætter fra Sambergers Haand. Ikke mindre righoldig er i Junihæftet samme Forfatters Afhandling om en af det 15. Aarhundreders religiøse Malere, *Michael Pacher*, hvis Kunst fremføres i en hel Række meget udtryksfulde Gengivelser. Endelig bringer *Dr. Sauter* en historisk-kritisk Oversigt over de Mindesmærker, som det nye Italien har rejst for Dante. Det er en værdifuld Kritik i Forbindelse med vigtige historiske Træk fra den store katholske Digters Liv, som Forfatteren knytter til de her gengivne Dante-Monumenter.

Junihæftet bringer endelig endnu en rigt illustreret Fremstilling af de nye Udgravninger i det gamle Karthago; men denne ligesom den spændende Fortælling Giapone da Todi venter endnu deres Afslutning og lover os altsaa ny Glæde og videre aandeligt Udbytte i de følgende Hæfter af dette udmærkede Tidsskrift.

A. Breitung.

The Paraclete. A Catholic Monthly devoted to the honor of the Holy Ghost. (Cornwells. Pennsylvania. 3 Kr. 50 Øre aarligt.)

Under Navnet *Trøsteren* har Helligaandsfædrene i De forenede Stater paabegyndt Udgivelsen af et kønt udstyret Maanedsskrift til Udbredelse af Andagten til den Helligaand. Det er en Andagt, som bringer rig Velsignelse, og som ogsaa i de senere Aar har vundet betydelig Udbredelse skønt selvfølgelig Andagten til den tredje Person i Guddommen aldrig har været glemt i den katholske Kirke. Forhaabentlig vil i Fremtiden af og til nogle gode Ord fra det amerikanske Maanedsskrift i dansk Oversættelse finde Plads paa Ugebladets Sider. Bladets Udgivere er nøje knyttede til et Helligaands Broderskab, hvis Formaal falder nøje sammen med det, deres nye Maanedsskrift arbejder for.

Niels Hansen.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. Hundredaarsdagen for P. Biancos Død, d. 2. Juli, blev mindet i St. Ansgars Kirke ved en Højmesse, da det paa denne Dag ifølge de liturgiske Bestemmelser ikke lod sig gøre at holde en Sjælemesse. Skønt det var en Søgnedag, havde dog ikke faa Trosfæller indfundet sig, desuden ogsaa nogle Repræsentanter for Familier, der ved Afstamning staar i Forbindelse med Biancos Slægt, nemlig d'Hrr. Justitssekretær Thrane, cand. jur. Bianco Boeck med Hustru og Proprietær Luno. Efter endt Messe begav Pastor Braun sig til Kirkeportalen, hvor han i en kort Tale gjorde Rede for de Grunde, der havde foranlediget St. Ansgars Kirkes Forstanderskab til at mindes Chr. P. Bianco, vor Kirkes største Velgører, paa særlig Maade. Det var ikke, fordi man frygtede for, at Biancos Navn skulde glemmes, thi det var jo indtegnet i Menighedens Historie med uudslettelige Bogstaver. Det stod jo ikke blot skrevet paa Kirkens Væg, at dette Guds Hus var rejst ved Biancos Rundhaandethed, og man lod sig heller ikke nøje med at værne pietetfuldt om hans Gravsted, men der var ogsaa sørget for, at der aarlig d. 2. Juli blev frembaaret det h. Messeoffer for den afdødes Sjælero. Alligevel havde den nu levende Generation ønsket netop paa Hundredaarsdagen for Biancos Død at aflægge et Vidnesbyrd om sin oprigtige og dybtfølte Taknemmelighed mod Menighedens gavmilde Velgører. Dette var sket ved den nylig afholdte Takkegudstjeneste, ved den Krans, der var nedlagt paa Biancos Grav, ved den Afhandling, en af Kirkens Forstandere for Tiden offentliggør i Ugebladet, og ende-

lig ved den Mindetavle, som var anbragt i Kirkens Forhal, og som nu skulde afsløres. Det var ham (Taleren) en særlig Glæde og Tilfredsstillelse at kunne medvirke ved denne Højtidelighed, da han og Bianco havde fælles Fødeby. Navnet Bianco huskede han fra sin tidligste Barndom, thi ogsaa Kirken i Fredericia har over Portalen en Inskription, der fortalte om et Medlem af Familien, ved hvis Midler Kirken var bleven opført, nemlig Susanne Lucia Bianco, Chr. Peters Søster. Det var et ejendommeligt Sammentræf, at de to ældste og i lang Tid de eneste Kirker i de ældste efter Kirkeomvæltningen genrejste Menigheder var saa inderlig knyttede til Navnet Bianco. Fra disse Steder var der udgaaet megen aandelig Trøst og Velsignelse. Gid dette maatte ske endnu gennem mange Tider, og gid Biancos lysende Eksempel paa from kristelig Tro og offervilligt Sindelag stedse maatte mindes med Tak og vække mange til Efterligning. Herefter faldt Dækket fra Mindetavlen, hvorpaa Kirkens nuværende og nogle af de tidligere Forstandere underholdt sig et Kvarters Tid med de fremmødte Repræsentanter af Biancos Slægt i Præstehusets Forsamlingssal.

— nb. —

— Ved St. Knuds Skole bestod to Elever i Sommer Mellemskoleeksamen. I Skoleprogrammet gøres Rede for Skolens Arbejde i det forløbne Aar, især for de store Nybygninger, der har sat Skolen paa Højde med de fineste københavnske Skoler. En hel Del Billeder giver et tydeligt Indtryk af baade den smukke Skoles Indre og dens Ydre.

Odense. Søndag d. 29. Juni, Petri og Pauli Fest, var en stor Højtidsdag for St. Albani Kirke. Dagen i Forvejen var den højjærværdigste Biskop ankommen her til Byen og blev paa Banegaarden modtaget af Sognepræsten og Kirkeforstanderne. Under Klokkeringning holdt Overhyrden sit Indtog i Kirken, hvor Præsterne, Søstrene og hvidklædte, blomstersmykkede Piger var samlede. Paa selve Festdagen læste Biskoppen Prælatmessen, medens der blev sunget tilsvarende latinske og danske Salmer, og holdt en opmuntrende Tale til Firmanderne om den Helligaands Virken i Sjælene. Efter Messen modtog 38 Børn og 13 voksne Firmelsens Sakramente. Biskoppen drog i Procession tilbage til Præstegaarden, ligesom han ogsaa i Procession havde holdt sit Indtog i den. Polakkernes Gudstjeneste og Firmelse var fastsat til Kl. 11. Dog kunde kun Messen fejres, og Prædiken holdes, thi en stor Del af dem havde endnu ikke skriftet. Først Kl. 2¹/₂ kunde Biskoppen meddele Firmelsens Sakrament til 185 Polakker. Kirken var denne Dag for lille. Tre Gange var den aldeles overfyldt, baade Kl. 9 og Kl. 11 og Kl. 2¹/₂ (Eftermiddagsandagt). Rørende og opbyggelig var Polakkernes Iver og Andagt.

Mange var allerede kommet Lørdag Aften og Nat og havde tilbragt hele Natten i Kirken, hvor der næsten bestandig blev hørt paa deres Skriftemaal. Søndagen selv bragte nye Skarer fra hele Fyen, og de holdt trofast ud, trætte og sultne; den sidste h. Kommunion blev først uddelt Kl. 5 Eftermiddag. Hvilke Ofre formaar disse Folk ikke at bringe for deres Tro og Kirke! Biskoppen blev hele den kommende Uge i vor Menighed, hvor han besøgte Skolen og de forskellige Søstre, baade her i Odense, i Dalum og Nyborg (6 Klostre). — Biskoppen saa frisk og rask ud, og vi haaber snart igen at kunne se ham i vor Midte. R.

Svendborg. Lørdag d. 5. Juli ankom den højærværdigste Biskop fra Odense til Svendborg for at meddele Firmelsens h. Sakramente og holde den kirkelige Visitats. Kirken var Søndag d. 6. Juli festlig smykket, og Firmelsen meddeltes til 98 Firmebørn, overvejende Polakker, der var blevne forberedte til den h. Handling af Pastor Deutscher fra Odense. I en indtrængende Tale fremhævede Biskoppen især Sakramentets Kraft og Virkninger og dets Nødvendighed for at kunne modstaa de mangelhaande Farer og Angreb, vor h. Tro er udsat for. Ved Aftenandagten henvendte Biskoppen atter nogle hjertelige Ord til Menigheden og udtalte bl. a. sin Glæde over, at vor Kirkebygning nu snart, naar Maria-Søstrene havde overtaget og indrettet Bygningens anden Fløj, vilde komme til sin fulde Ret og fremtræde i en fuldtud skøn og værdig Skikkelse. Tirsdag den 8. Juli havde Skolen den sjældne Glæde, at Biskoppen overværede den aarlige Eksamen.

Norge. Ved et Dekret af 1. Juni har den Hellige Stol i kirkelig Henseende lagt *Spitsbergen* under det norske Vikariat, saa den norske Apostoliske Vikar for Fremtiden vil føre Titelen: Apostolisk Vikar for Norge og Spitsbergen. Spitsbergen er en ubeboet Øgruppe langt Nord for Norge, omtrent under den 80. Breddegrad, c. 1½ Gang saa stor som Danmark. Disse Øer har i de senere Aar faaet en ikke ringe Betydning, dels paa Grund af det stedse voksende Turistbesøg og det vidtstrakte Fiskeri og Jagt, dels ogsaa paa Grund af de uhyre Kullejer, der allerede bearbejdes af alle Kræfter. Øerne er endnu ikke bleven annekteret af noget Land, men de fleste Jægere er Nordmænd, lige som Norge overhovedet er det Land, der paa Grund af Beliggenhed maa være mest interesseret i det isklædte Ørige. — De katholske Skoler i Christiania har i Skoleaaret 1912—13 været besøgt af 90 Børn.

Brevkasse.

Hr. Redaktør.

Giv mig i Brevkassen Plads for et Par Linier angaaende Roskilde Domkirkes Bygherre. — Det er min bestemte Mening, at Hr. Pastor Frederiksen udtalte, at den nyere Tids Undersøgelser af Kirkens Hjerte og Nyrer havde fastslaaet, at ingen andre end Bisp Absalon var Kirkens Bygherre; var Ordene ikke de samme, forekom Meningen mig den samme. Da jeg for c. 20 Aar siden arbejdede paa Kirken under afdøde Professor Kornerup, var det hans Mening, at Svend Nordbagge og Bisp Peder Sunesøn var de rette Bygherrer; og i Aarene 1860 til 1876 blev Kirken saa vidt gørlig ved et omhyggeligt Restaureringsarbejde ført tilbage til den af disse Bygherrer benyttede Stil.

Olaf Andersen.

Hr. Redaktør. Giv mig Plads for følgende: Da det havde regnet hele Natten mellem Lørdag og Søndag, mente jeg — som Friluftsmødets Leder — at Mødet ikke kunde holdes. Senere erfarer jeg til min Beklagelse, at ca. 40 Mennesker havde indfundet sig og forgæves ventede paa Taleren. Jeg haaber, man vil tilgive mig, og navnlig, at ingen paa Grund af sidste Søndags Skuffelse slaar Haanden af Friluftsmøderne. I ethvert Fald er Ansvar for det skete udelukkende mit, og ikke Talerens, som forespurgte hos mig, om Mødet skulde finde Sted eller ej. —

Charl. 6. Juli.

Mogens Ballin.

Hr. Redaktør!

Angaaende »Biskop Gisweni« i »Ugebl.« S. 493 kan jeg ikke undlade at oplyse, at vedkommende ungarske Parlamentsmedlem hverken er Biskop eller Socialdemokrat, ej heller hedder »Gisweni«, men Giesswein. Prælat Giesswein i Raab er en overmaade dygtig Socialpolitiker og er nærmest »kristelig-social«, altsaa lige saa lidt Socialdemokrat som f. Eks. Biskop Ketteler har været det. — Iøvrigt har *Hovedstaden*, som indeholdt Korrespondancen fra Ungarn, saa vidt jeg ved, selv rettet Fejlen i et efterfølgende Nr. — Nej, en katholsk Biskop, der er Socialdemokrat i den gængse Betydning, vil næppe kunne findes i hele Verden; derimod findes der mange Biskopper, der søger at efterligne Biskop Ketteler, og det er glædeligt.

En kristelig-social Østerriger.

Hr. Redaktør!

I *Ekstrabladet* skrev Torsdag den 3. Juli Redaktør Frejllif Olsen i en ledende Artikel følgende Ord om Reformationen:

Det er vist ikke nogen større Part af Befolkningen, der interesserer sig for, at der bliver rejst noget Monument over »Reformationen« — fortjente denne Reformation, d. v. s. dette Fald fra Dynen ned i Halmen, ikke ogsaa hellere en Skamstøtte end et Monument? Man siger, at Katholicismen er Intolerancens Religion, men hvis man dermed vil hævde, at den lutherske Lære ikke er det, saa lyver man. Blot de voksne herhjemme kunde huske en Brøkdel af al den Løgnagtighed og Vankundighed, født

af snæversynet Ufordragelighed, som de blev terpet igennem med i deres Religionstimer i Skolerne! Det er denne systematiske, hadefulde, gemene Forvrængning af historiske Kendsgerninger, som, drevet gennem Aarhundreder, har ført f. Eks. til, at Ordet »Katholik« eller »katholsk« er blevet til et rent og skært Skældsord! Hvad der endnu den Dag i Dag i 2000 Skoler herhjemme terpes ind i Børnene i saa Henseende, er simpelthen oprørende. Naar vi kommer ud af Skolen, er vi ganske simpelt forskruede paa dette Punkt (som forøvrigt paa saa mange andre), og de fleste bliver ved med at være det, og for de andre koster det et helt Slid at rive sig løs fra alle de Forvanskninger, der har sat sig som Gift i deres Blod. — Og den Reformation skulde vi hædre med en ekstra kostbar Kirke! — Næ, lad den bære faa et Bymuseum og en Foredragssal til Disposition for Hr. Borgbjerg, naar Vejret ikke tillader ham at udfolde sig paa Blaagaards Kirkeplads!

Hvad siger De til disse Ord, Hr. Redaktør?

Ærbødigst P. Jensen.

Hr. P. Jensen. Jeg siger ikke andet end: Det skulde blot en Katholik have vovet at skrive!

N. H.

Conventus pastoralis missionariorum insulæ Selandiæ erit feria secunda proxima (die 14. Julii) hora quarta cum dimidia.

K.U.F. Katholsk Ungdoms Forbund afholder en **Cycletur** Søndag d. 13. Juli. Man samles til den h. Messe Kl. 6 i Jesu Hjertes Kirke, hvorfra der køres ad følgende Rute: Bagsværd, Farum, Birkerød, Holte, Skodsborg, København.

Der spilles **Fodbold** hver Tirsdag og Fredag Aften Kl. 7 samt Søndag Kl. 2 paa Fælleden ved Mygindsvej.

A. G.

Monogram i Sølv som *Vedhæng* til Urkæde, *Slipsnaal*, *Brosche*, *Hallenaal* sælges til Fordel for Absalons Gaard hos St. Josefs-søstrene, Frederiksberg Allé 15—17.

Unio. Søndagen den 27. Juli Udflugt i 2 Afdelinger. Nærmere Program i næste Nummer.

Villa Stella Maris,

Nyborg.

Rekonvalescenthjem for Damer.

Villaen er beliggende paa et af de smukkeste Steder paa Fyn, højt og sundt, omgivet af en dejlig gammel Have. Den tilhører Mariasøstrene og blev forrige Aar stillet til Disposition for Familier, som trænger til Hvile og frisk Luft. Mariasøstrene har besluttet at virke mere overensstemmende med deres Kongregations Formaal i Sygepleje.

Antallet af syge eller Rekonvalescenter vil blive et begrænset Antal, indtil fem. De syge vil her kunne føre et hjemligt Liv og faa den omhyggeligste Pleje. Hver syg vil faa to store smukke, sammenstødende Værelser.

Prisen er 3½ à 5 Kr. pr. Dag efter Værelsernes Beliggenhed. Herunder er indbefattet Ophold, Kost og Pleje, dog ikke Medicin eller Lægehjælp. Hver syg vælger sin egen Læge.

Til enhver Tid kan et af de to Værelser benyttes af de syge som **Logis for besøgende Slægtninge**. Besøgende betaler 3 Kr. pr. Dag.

Til Villaen hører et Kapel for katholske Pensionærer.

Fyldigere Oplysninger meddeles ved Forespørgsel hos Priorinden, Mariasøstrene i Nyborg.

Kirkelig Kalender.

13. Juli. 9. Sønd. efter Pintse.	20. Juli. 10. Sønd. efter Pintse.
14. — Mandag. Bonaventura, Biskop og Kirkelærer.	21. — Mandag. Kejser Henrik, Bekender.
15. — Tirsdag. Apostlenes Deling.	22. — Tirsdag. Maria Magdalena, bodfærdig.
16. — Onsdag. Karmel-Skappular-Fest.	23. — Onsdag. Apollinaris, Biskop og Martyr.
17. — Torsdag. Alexius, Bekender.	24. — Torsdag. Vigilie.
18. — Fredag. Camillus af Lellis, Bekender.	25. — Fredag. Jacobus den Ældre, Apostel.
19. — Lørdag. Vincents af Paul, Bekender.	26. — Lørdag. Anna, Marias Moder.

Meddelelse om Gudstjenesten i København fandtes sidst i Nr. 25.

Et Ord til hver Dag.

13. Juli. At tage Christi Kors op er ikke een stor Handling, gjort een Gang for alle, men det bestaar i en Mængde smaa, tit vanskelige Pligter. (P. Wülberforce.)	bindes til Marias Ære, bliver lagt ned for Jesu Fødder. (Di Bruno.)
14. Juli. Alle andre Dyder fortjener Kronen, men det er alene Udholdenheden, der faar den. (St. Bonaventura.)	17. Juli. Bliv i Stilhed, og taal en Smule for Guds Skyld, saa vil han befri dig for enhver Lyst og Uro. (Th. a Kempis.)
15. Juli. Menneskelig Klogskab lærer os at skjule vor Stolt- hed; Religionen kan alene tilintetgøre den. (Dronning Maria Leczinska.)	18. Juli. Tilgiv, Herre, en stor Synder, og skænk mig Tid til en sand Bod. (St. Camillus Lellis.)
16. Juli. Enhver Krans, der	19. Juli. De Lidelser, man maa bære for at sætte et godt Værk i Gang, drager den Naade ned, som er nødvendig til dets heldige Gennemførelse. (St. Vincents af Paul.)

St. Knuds Kapel. Mariabørnskongregationen af den ubesmitte Undfangelse holder offentligt Møde Onsdag d. 16. Juli Kl. 7^{1/2} Aften og Fælleskommunion Søndag d. 20. Kl. 7 Morgen.

Vestervoldgade 115. Læsestue for unge Piger, aaben hele Dagen, midlertidigt Modtagelsehjem & Bureau.

† I Dag kaldte Vorherre til sig i Evigheden vor inderlig elskede Datter, **Francisca Catharina Melchiors**, 20 Aar gammel, efter fire Maaneders Sygeleje, og efter gentagende at være styrket ved de hh. Sakramenter.

Randers, d. 4. Juli 1913.

Paa Familiens Vegne

Carl Melchiors, Fabrikant.

Begravelsen fandt Sted d. 10. Juli. Den kære afdøde anbefales til Trosfællers Forbøn.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

61. AARGANG.

„Nordisk Ugeblad“ udgives af Ansgariusforeningen og udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvarialet, modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader samt paa Ugebladets Ekspeditions kontor, Bredgade 69, 2. S. o. G. 1—4. Telef. Palæ 654. — Redigeret af Niels Hansen, cand. mag., Viggo Rothes Vej 14, Charlottenlund. (Træffes bedst Kl. 4—6 Efterm.) Telefon Helrup 657 y.

Nr. 29.

Søndag den 20. Juli.

1913.

INDHOLD: Smaa Indledninger. — Christian Peter Bianco. — Den katholske Kirkes Fremtidsudsigter i Kina. — Efterretninger fra Ind- og Udland: Slagelse. Aarhus. Sverige. Tyskland. England. Nord-Amerika. Asien. — Brevkasse. — Absalons-Bøsserne. — Et Ord til hver Dag. — Bekendtgørelser.

Smaa Indledninger.

174.

Søndagspligter.

Har vi ogsaa Søndagspligter? Er vi ikke engang om „Søndagen fri for Hverdagsvrøvlet? Kan vi ikke engang om Søndagen være os selv?“ Denne Tankegang kan saa godt komme frem hos mange Katholikker, naar de paa en ubekvem Maade støder paa Guds og Kirkens Bud: Kom ihu, at du helligholder Sabbaten! Du skal paa alle Søn- og Helligdage med Andagt høre den h. Messe.

Dette læres i Skolerne, dette siges i Konvertit-Undervisningen, siges atter og atter. Ja, vi skal nok komme. Selvfølgelig. Det forstaar sig. Men senere hen? Naar Drengen er i Lære? Naar Pigen har en Plads? Naar Familien har fremmede? Naar man skal paa en Skovtur?

Præsten eller Læreren i Skolen sagde, som det sig bør: Vor Kirke er ingen Tyran. Den er en Moder, som giver os rimelige Bud, og den forlanger intet, der vilde medføre legemlig Skade eller større pekuniære Tab. Kirken forlanger slet ikke engang, at vi skal give Slip paa en større Skovtur eller en Rejse, der virkelig bringer os i Kollision med Budet om at høre den h. Messe. Særdeles nu i den dejlige, korte Sommertid her i Danmark vil ingen Præst

nægte os Dispens fra denne Forpligtelse, naar vi en sjælden Gang ikke kan naa Messen. Men meget er bare Vane-sag. Man kan udmærket godt forene en smuk Søndagstur med den h. Messe om Morgen, ligesom en god Husmoder udmærket godt kan naa Messen, selv om det gælder at anrette Middagsmaden i rette Tid. Netop her kommer det saa meget an paa Villien. Der gives Husmødre, Husfædre, som ved den ringeste Anledning — bare naar et Barn græder eller en protestantisk Farbror eller Moster kommer paa Besøg — straks opgiver Kirkebesøget. »Det kan vi vist ikke naa denne Gang«, og saa er den Sag ude af Verden, selv om en lignende »Forhindring« allerede fandt Sted den forrige og næstforrige Søndag. . .

Ganske vist, der gives Pladser, især ude paa Landet, hvor der arbejdes saa haardt, ogsaa om Søndagen, at en katholsk Dreng og en katholsk Pige virkelig næsten aldrig kan komme i Søndags-Messen, og Pladsen kan af den Grund heller ikke opgives. Thi ude omkring paa Landet kan en enkelt Katholik ikke reformere Forholdene, der ellers højlig trængte til at reformeres i saa Henseende. Protestanter kan heller ikke sætte sig ind i Pligtforholdet angaaende Søndagsmessen. — Men hvordan er det med katholske Familiefædre og Mødre, der godt kunde komme? Disse mangler vistnok endnu Følelsen af den h. Messes Værd for det religiøse Liv og Forstaaelsen af, at den regelmæssige Overværelse af Søndagsmessen udbreder en egen Velsignelse over Familien, styrker Karakteren og opdrager Børnene paa en stiltfærdig Maade til det gode! Gud ske Lov, at der alligevel findes Mødre, der ellers godt kunde dispensere sig fra Kirkebesøget, men hellere giver det lille Barn en Time til Nabokonen eller for en lille Betaling til en paalidelig Pige og opfylder sin Søndagspligt og kommer hjem, styrket ved Guds Velsignelse! Gud ske Lov, at der gives Familiefædre, der nok gerne vil hvile længe om Søndagen og har en lang Vej til Kirke, men alligevel staar præcis op og tager Børnene med til Kirken, om det saa end er over $\frac{1}{2}$ Mils Vej at gaa. Ja, Gud ske Lov, at der findes saadanne Karakterer! Saadanne Mødre og Fædre bidrager alene der- ved ikke saa lidt til deres Børns evige Vel, ogsaa — saa mærkeligt det end lyder, alligevel er det sandt! — ogsaa til deres egen og Børnenes jordiske Lykke og Fremgang!

F. F. M.

Christian Peter Bianco.

1813—2. Juli — 1913.

(Fortsat.)

IV. Efter Biancos Død.

I denne sidste Del af Artikelen vil vi omtale de Forhold, under hvilke Forstanderne som Følge af Biancos Testamente arbejdede, og endvidere se, hvorledes Biancos Bestemmelser med Hensyn til Skolen, Dotationen til Præsterne og det nye, grundmurede Gesandtskabskapel blev udført. Enkelte Forhold, som strengt taget ikke falder indenfor denne Ramme, vil blive berørt, da de forventelig vil interessere en Del af Ugebladets Læsere.

Menighedens Forstanderskab, som hidtil havde arbejdet under smaa pekuniære Forhold, fik nu pludselig som Følge af Biancos testamentariske Gave en større Kapital at forvalte. Med Kapitalen fulgte imidlertid Pligter, særlig med Hensyn til Oprettelsen og Ledelsen af den i Biancos Testamente nævnte Skole og det paatænkte nye, grundmurede Gesandtskabskapel, som i Henhold til Testamentet, naar Tid og Lejlighed gaves, skulde opføres for at afløse det gamle brøstfældige Kapel.

Ganske vist flød der nu aarlig Rentepenge ind i Kirkekassen, men Brugen af de fleste var bestemt ved Biancos Testamente; thi foruden hans Legat var der kun Laubs i 1805 og Werners i 1813 oprettede Legater, hvoraf Renterne var bestemt til Kirken, og disses Kapitaler var kun paa 500 Rdlr. hver.

Strengt taget maatte Renterne af Biancos Legat saaledes ikke benyttes til Lønning af Gesandtskabskappellets Præster og Funktionærer (Organist, Forsangere og Kirkebetjent) udover de i Testamentet fastsatte 200 Rdl. aarlig til Præsterne og heller ikke til Vedligeholdelse af Kappellet. Det var ret ubelejdigt i de første Aar efter Biancos Død, thi paa Grund af Westphalens Anneksion var den Pengehjælp (125 preuss. Thalere aarlig), Gesandtskabspræsterne som Missionærer siden 1656 havde faaet fra *Den ferdinandeiske Stiftelse* i Münster, siden 1808 hørt op, og først fra ca. 1830 fik Præsterne atter denne Pengehjælp. Endvidere var der i Pastor Holtzførsters sidste Leveaar ialt 3 Præster, hvoraf Menigheden skulde lønne den ene, men ved Kollekten til

hans Gage indkom kun ca. 90 Rbdl. aarlig. Dertil kom yderligere, at det gamle forfaldne Gesandtskabskapel stadig krævede Vedligeholdelse, og i 1819 blev man tilmed tvunget til at foretage en større Reparation.

Kapellet var helt lukket i nogen Tid, og Gudstjenesten blev — med Øvrighedens Tilladelse — afholdt i *Det dramatiske, litterære Selskabs* Lokale i St. Kongensgade. Omkostningerne beløb sig til ca. 12000 Rbdl., deraf var ca. 6000 skænket af den østrigske Kejser, medens Resten var fra Biancos og *Le Maires Legat*. *Le Maires Legat* var oprettet i 1818 og ifølge Testamentet (²³/₁₂ 1813) maatte en Del af Kapitalen benyttes.

Renterne af Biancos Legat blev saaledes ikke anvendt aldeles nøjagtig efter Testamentets Ordlyd, men, som Forstanderne anfører i en Skrivelse af ²⁷/₅ 1823 til Magistraten, der havde rettet en Forespørgsel angaaende Legaternes Administration: »Det var Menigheden bekendt, at sal. Bianco havde testamenteret en anseelig Kapital til et nyt Kapel, men som ikke kunde opnaas, og Menigheden ønskede endnu i denne Generation at faa et anstændigt Gudshus og Nytten af Biancos Legat,« og i en anden Skrivelse af ²³/₁₁ 1824 til Cancelliet om samme Sag anføres blandt andet: »Ved at nægte Bidrag fra de legêrede Midler vilde Katholikkerne desuden have vist sig utaknemmelige mod den i saa mange Aar af det kejserlige Hof ydede saare velgørende Understøttelse.«

De fra Øvrigheden indløbne Skrivelser var foranlediget ved en Proces, som i 1822—24 blev ført mellem nogle af Menigheden udvalgte »Repræsentanter« og Forstanderskabet.

Før 1823 var der nemlig ikke offentliggjort noget trykt Regnskab over Menighedens Midler, og der hævede sig Stemmer, om at Legaterne ikke blev anvendt paa rette Maade, og at Menighedens Legat-Midler skulde være betydelig større (ca. 50.000 Rbdl.), end der ved Forespørgsel opgaves. Den daværende regnskabsførende Kirkeforstander *J. C. Blankensteiner* aflagde derfor d. ²⁴/₁₀ 1820 i Kapellet en Beretning om Menighedens Midler, og hvorledes de hidtil var bleven anvendt.

Uroen og Mistilliden indenfor Menigheden vedblev imidlertid, og 12 navngivne Familiefædre anmodede derfor

den østrigske Gesandt, som den katholske Menigheds Patron, om at Menighedens Regnskaber og Værdibeholdninger maatte blive revideret. Ved et Møde, som daværende Gesandtskabspræst *A. Zimmermann* for at berolige Sindene foranledigede, udvalgte 6 af Menighedens Familiefædre til som Repræsentanter for Menigheden at revidere Regnskabet. Heller ikke dette førte til noget Resultat, da Forstanderne ikke vilde anerkende disse saakaldte »Repræsentanter« som en kontrollerende Myndighed, men henholdt sig til Reglementet af $\frac{28}{4}$ 1768, i Henhold til hvilket de var valgt, og dette Regulativ havde Legatstifterne — særlig Bianco — kendt. Forstanderne foranstaltede derfor selv en Revision ved 2 Mænd udenfor Menigheden. Det reviderede Regnskab forelagdes Menigheden ved et Møde d. $\frac{24}{5}$ 1823 og paategnedes af den østrigske Gesandt og flere af Menighedens betydeligste Mænd, som ved deres Underskrifter anerkendte Forstandernes hidtidige Forvaltning som hævet over enhver Mistanke for Uredelighed.

Denne Revision over Aarene 1813—1821 blev trykt og er Menighedens første trykte Regnskab.

De 6 saakaldte »Repræsentanter« var imidlertid ikke tilfredse med denne Revision, som blev foranstaltet uden deres Medvirken, skønt de var bleven valgt i samme Anledning, og anlagde derfor d. $\frac{23}{12}$ 1822 Sag mod Forstanderne og *P. Zimmermann*, da de fandt, »at den af Forstanderne foranledigede Revision kun var for at sætte Folk Blaar i Øjnene«.

Processen førtes med Bitterhed fra begge Sider og sluttedes d. $\frac{9}{2}$ 1824 med, at Sagen afvistes, og at Klagerne fik en Bøde for deres fornærmelige Udtalelser og skulde betale Processens Omkostninger. Dompræmisserne fylder 19 Folio-Sider, og som Hovedgrund til Afvisningen anføres, at »Repræsentanterne« ikke havde Mandat til paa Menighedens Vegne at sagsøge Forstanderne.

Efter flere Aars Ufred i Menigheden blev der d. $\frac{16}{2}$ 1824 ved et Møde i Skolelokalet i Gothersgade, hvor den østrigske Gesandt, Præsterne, Forstanderne, de saakaldte »Repræsentanter« og ca. 50 af Menighedens mandlige Medlemmer var til Stede, sluttet almindelig Fred. Alle tilstedeværende underskrev en Erklæring om fremtidig at leve

»i Fred og Endrægtighed til Menighedens Velfærd«. Processens Omkostninger for begge Parter blev ført til Udgift for Kirkekassen.

»Repræsentanterne«, som ifølge den underskrevne Erklæring skulde føre Tilsyn med Regnskabet, nævnes ikke oftere, idet Forstanderne betragtede dem som valgte for Tilfældet, og iøvrigt var der ingen Regler fastsat for deres Valg.

Resultatet af Processen, men iøvrigt ogsaa af en kgl. Resolution af $13/9$ 1820 var imidlertid, at Forstanderne fik Tilhold fra Cancelliet om aarlig at aflægge Regnskab for Menigheden, og for Fremtiden udsendtes der ogsaa aarlig trykte Regnskaber.

Forstanderskabet fastsatte en Del administrative Bestemmelser, særlig med Hensyn til Regnskabsføringen, men Grundlaget for Forstanderskabet var vedblivende Reglementet af $28/4$ 1768, dog med en vis Hensyntagen til de i Biancos Testamente fastsatte Bestemmelser vedrørende Præsternes Medbestemmelsesret. Dette Reglement afløstes først d. $8/12$ 1868 af et nyt Regulativ, idet 32 af Menighedens Mænd d. $18/12$ 1867 havde indgivet et Andragende til Forstanderskabet, om Forstanderne for Fremtiden maatte blive valgt af Menighedens Mænd efter nærmere fastsatte Regler. Dette sidste Regulativ af $8/12$ 1868 bestaar med visse Ændringer ($1/1$ 1897, $7/3$ 1903 og $21/1$ 1907) i det væsentligste endnu.

Skolen i Biancos Tid var, som vi tidligere har omtalt, af ret primitiv Art, kun Menighedens fattige Børn søgte den, de øvrige var nødte til at søge de lutherske Skoler og Institutter. Det gjaldt nu efter Biancos Død at faa disse Børn med i den paatænkte forbedrede Skole. Der blev derfor rettet en Forespørgsel til de vedkommende Forældre og meddelt dem, at Skolen vilde komme til at ligge midt i Byen, og at Undervisningen vilde omfatte alle de almindelige Skolefag.

Skolen blev aabnet d. $22/4$ 1816 i Biancos gamle Ejendom i Lille Kongensgade, som Menigheden havde købt af Biancos Bo. Stedet var daarligt beliggende paa Grund af den stærke Gadefærdsel og uheldigt Naboskab, endvidere var Afstanden temmelig stor fra Kapellet, og daværende Gesandtskabspræst *J. Brachtesende* var sikkert i sin gode

Ret, naar han paatalte Beliggenheden, henvisende til Biancos Testamente, som anførte Kirkeskole: en Skole, som laa saa langt fra Kirken, kunde ikke med Rette benævnes saaledes, og desuden vilde Børnene let forsømme Gudstjenesten for meget.

Ret længe forblev Skolen derfor ikke i den urolige og uheldige Gade; det var et Fejlgreb af Forstanderne, maa-ske bevirket af Pietetshensyn mod Biancos gamle Ejendom. I 1819 flyttes Skolen til Gothersgade Matr. Nr. 16 (nuværende Gade Nr. 28), hvor Skolen blev indrettet i et Baghus. I 1826 skal der over Indgangsdøren til Skolen have været opsat en Marmortavle med følgende Indskrift: »Schule der katholischen Gemeinde, gestiftet von P. C. Bianco, hierher verlegt 1819.« (NB. Saaledes skal Forbogstaverne have staaet der.)

Her forblev Skolen til 1841. I 1841—42 var Skolen provisorisk i Mægler Adlers Palais (tidligere Mac Evoy's) i Bredgade, hvor ogsaa Gudstjenesten midlertidig holdtes under Kirkens Opførelse.

Efter at det nye Gesandtskabskapel var opført, blev Skolen henflyttet til Præsteboligen ved Kirken og var her fra 1842—67. Fra 1867 til 1888 var den i Blancogade, nuværende Fredericiagade 15, idet dog Drengeskolen alene fra 1871 til 1888 atter var i Præsteboligen, da St. Josefs-søstrene i 1871 overtog Pigeskolen. Fra 1888 har begge Skoler været i den i 1887 opførte og Menigheden tilhørende Ejendom Bredgade 67 & 69. Siden d. $25/4$ 1911 har Maristbrødrene i Forbindelse med enkelte Faglærere ledet Undervisningen i Drengeskolen. (Fortsættes.)

Den katholske Kirkes Fremtidsudsigter i Kina.

Efter *Die katholischen Missionen*.

Vi har i en tidligere Artikel klarlagt den katholske Kirkes nuværende Stilling i Kina. Tallene 1421258 Katholikker, 448220 Katekumener, 17000 Hovedstationer og Filialer og 2224 Præster viser, at de katholske Missioner i

Kina betyder en Magt og desuden er i betydelig Fremgang (jfr. det store Antal Katekumener). Hvilke Fremtidsudsigter har den katholske Kirke nu i dette Jordens største Rige, og hvilke Opgaver vil den dér have at løse i den nærmeste Fremtid?

Republikkens Indførelse har fuldstændig forandret alle Forhold i Kina. I de sidste to Aarhundreder har Kristendommen — til Trods for alle Traktater, der bestod mellem den kinesiske Regering og visse europæiske Stormagter — i Virkeligheden været afhængig af de kinesiske Embedsmænds Luner og Forgodtbefindende. Først da det lille Japan i 1854 i en Haandevending kastede den kinesiske Kæmpe til Jorden, og Frygten for, at »Vestens Djævle« skulde gribe ind, tvang Statens Ledere til at vise Relfærdighed, først da kunde den katholske Kirke begynde at udvikle sig friere. De kristne Tanker begyndte at bryde igennem, den katholske Godgørenhed mildnede i meget det Had, som særlig siden Opiumskrigen i 1840 havde hersket i Folkets lavere Lag imod Europæerne, og de mange unge Kineseres Rejser til Europa og Ophold i Vestens Storsteder gav Anledning til, at mange Fordomme efterhaanden forsvandt, særlig i de dannede Kredse. Men om Frihed i Ordets fulde Betydning kunde der alligevel den Gang ikke være Tale.

Da kom Revolutionen ligesom en Storm over det gamle Kejserrige. De fleste Katholikker i det sydlige Kina hilste Bevægelsen med Glæde og sluttede sig til den uden Vaklen. For dem som for de fleste Kinesere var Mandsjurerne Udlændinge, og tilmed havde Mandsjurerne overfor Katholikkerne kun vist sig som Forfølgere og Fjender. De saa i den store nationale Bevægelse ikke alene en Bestræbelse for at »give Kineserne Kina tilbage«, men de haabede paa, at denne Bevægelse vilde bringe den Kirke, som de tilhørte, fuld Frihed. Den nye Republik har ikke skuffet disse Forhaabninger. Ved Aabningen af det provisoriske Parlament erklærede Yen-Che-Kai, at der for Fremtiden skulde bestaa fuld Religionsfrihed i Kina. Han lovede, at Statens Embeder skulde staa aabne for alle Statsborgere, og at alene Duelighed skulde være det afgørende ved Embedernes Besættelse. De konfucianske Cereemonier blev afskaffet i Skolerne, ligeledes de Embedsmændene hidtil paabudte Offerhandlinger; det blev indskærpet alle Embedsmænd at beskytte Missionerne og at hindre enhver Art Overgreb paa dem; endelig blev flere indfødte Katholikker udnævnt til at beklæde betydelige Stillinger i Landets Administration; saaledes blev en Katholik udnævnt til Direktør for Arsenalet i Shanghai, en anden blev udnævnt til Statholder i Nanking. Til Dato

har Republikkens Ledere holdt deres Ord, og der er al Grund til at antage, at dette ogsaa vil ske i Fremtiden.

Den katholske Kirke i Kina har saaledes overmaade gode *Fremtidsudsigter*. Men den store Omvæltning, som har fundet Sted i alle Forhold, er selvfølgelig samtidig Aarsag til, at Kirken sers sig stillet overfor *nye Opgaver*, der kræver at blive løst, og det inden ret lang Tid.

Den første af disse Opgaver vedrører Skoleundervisningen. Den nye Regering har særlig henvendt sin Opmærksomhed paa dette Punkt og betragter det som sin fornemste Pligt at arbejde for den almindelige Oplysnings Fremme. Republikkens Undervisningsministerium har i September i Fjor — samtidig med en hel Del nye Statsskoler — bestemt, at Friskolerne skal have samme Rettigheder som Statsskolerne paa det ene Vilkaar, at de retter sig efter den af Staten godkendte Læreplan og staaar aabne for et vist Tilsyn fra Statens Side. — Nu har de katholske Missioner i Kina 6700 Folkeskoler, 156 højere Skoler og et Universitet. Hidtil var Forholdene — af de ovenfor antydede Grunde — saaledes, at de katholske Elever ikke kunde naa op til virkelig betydende Stillinger i Staten, men saa godt som alle maatte søge at bane sig en Vej indenfor Industrien eller Handelen. Paa disse to Omraader indtager da ogsaa netop kinesiske Katholikker meget fremragende Stillinger. Der er nu Haab om, at Katholikkerne i Fremtiden ogsaa vil kunne gøre sig gældende paa de Omraader, fra hvilke de hidtil har været udelukkede. Hvad det gælder, er at benytte Øjeblikket og af al Evne arbejde for, at det katholske Skolevæsen i Kina maa kunne hævde sig ved Siden af Statens, ja helst endog overgaa dette.

Den anden Opgave, som den katholske Mission vil have at løse, er at skabe en fast Enhed blandt de spredte Katholikker i det uhyre Rige. De halvanden Million Katholikker, der allerede nu findes, maa naa til at kunne optræde som et organiseret Hele og derved fremtvinge Respekt for deres Rettigheder. Hvad der vil gøre dette langt lettere, er, at der blandt Kinas Katholikker findes mange betydelige og ansete Mænd. For at nævne nogle Eksempler, lykkedes det for nogle Aar siden Lazaristerne i Tiensin at vinde den indflydelsesrige Videnskabsmand Vang-yue-hoa for Troen; hans Konversion havde til Følge, at 30 andre Lærde fulgte ham over i den katholske Kirke. — Jesuiternes Mission i Kianguan har givet Stødet til, at mange kinesiske Lærde har ladet sig optage i den katholske Kirke; den mest betydelige blandt disse var vel Ma-Siang, som Yuen-Che-Kai lod komme til Peking, for at han skulde virke med ved Reorganisationen af de højere Lærestalter. — Det er glæ-

deligt, at Kinas Katholikker ligefra Revolutionens Begyndelse har følt Trang til at optræde som et samlet Hele. Hvad der særlig har virket opmuntrende paa dem i saa Henseende, var den Omstændighed, at to Katholikker havde Sæde i Landdagen i Nanking, og at det var den ene af dem, Ma-Siang, der satte det igennem, at Yan-Che-Kai blev valgt til den ny Republiks Præsident. — Man ser da i den senere Tid en Mængde Tilløb til en bedre og mere omfattende Organisation af Kinas Katholikker. Et Led i denne Bestræbelse er Foreningen Siang-ngai-hoei (Samfundet af dem, der elsker hinanden), som Franciskanerne har kaldet til Live. Hovedformaalet med denne Forening kan udtrykkes med disse Ord: Helliggørelse, Apostolat, gensidig Understøttelse. Det meddeles, at denne Forening allerede har bevirket, ikke alene at Katholikkerne udadtil optræder med større Mod, men at mange Hedninger ved den har faaet Interesse for den katholske Religion og delvis har ønsket selv at blive undervist i den.

Hvad der for Tiden foregaar i Kina, er af verdenshistorisk Betydning. Aartusinder gamle Overleveringer og Skikke falder til Jorden, og Kristendommens Lys begynder at sprede sig i det umaadelige Rige som aldrig før. Det er en Glæde at faa Lov til at leve i en Tidsalder, hvor saadanne Ting gaar for sig, og enhver Katholik vil sikkert føle det som sin Pligt at ledsage Missionærernes Arbejde med sin Bøn og sine bedste Ønsker, og — saa meget eller saa lidt, som han er i Stand dertil — ogsaa støtte dem ved sin Almisse.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

Slagelse. Som sikkert alle Læsere erindrer, rantes Menigheden her i Foraaret af et, især for Omegnens, ja for hele Landets Vedkommende uerstatteligt Tab ved Pastor Knapens Død. Dennes Arbejdslyst og Arbejdsevne var eksempelløs stor, og vore polske Trosfællers Hengivenhed for ham var derfor ogsaa ubegrænset. I Stedet for ham virker nu her i Slagelse Pastorerne Houben og Brouwers, den førstnævnte paa Grund af sit Kendskab til Polsk især som Rejsepræst; som Pastor Knapen er han ogsaa vanskelig at træffe hjemme, snart er han paa en Herregaard, snart i en eller anden Købstad, hvor ingen fast Kirke findes, saa godt som muligt udfyldende den Gerning, Pastor Knapen efter Guds Forsyns Raadslutning saa brat blev

kaldt bort fra. Pastor Brouwers, der har været her i Landet et Par Aar, mente længe, at hans Ophold var af en ren midlertidig Natur, hvorfor han først i den sidste Tid for Alvor er begyndt at lære Dansk; ellers har han lært Sprog nok, ogsaa saadanne, som maaske ingen af Ugebladets Læsere kan, f. Eks. Sprogene fra Uganda i Central-Afrika, i hvilket Land han i adskillige Aar har været Missionær; jeg skal derfor herved røbe ham for Den katolske Højskole som en vistnok interessant Missionsforedragsholder i Fremtiden; han fortæller spændende og med Forstaaelse om sine Oplevelser i den fjerne, ikke mere ukendte Verdensdel. — Om Polakkernes religiøse Iver og Udholdenhed fortalte han ogsaa et gribende lille Træk. Forleden Fredag, den første i Maanedens, kom der om Aftenen Kl. 7 tretten polske Piger, som vilde til Skrifte hos Pastor Houben. Da denne først kom hjem i Løbet af en Time eller to, foreslog man Pigerne at vente og f. Eks. benytte Tiden til at luge i Haven. De gik saa halvanden Time i Haven, til Pastor Houben kom hjem, hvorpaa de aflagde deres Skriftemaal og bad om — at komme til den hellige Kommunion; de havde ingen Mad eller Drikke nydt hele Dagen, havde arbejdet paa Markerne og nu $1\frac{1}{2}$ Time i Haven; thi de vilde dog saa gerne til Kommunion paa Jesu Hjertes Fredag! Først Kl. $9\frac{1}{2}$ om Aftenen fik disse Piger Mad og Drikke, og vi andre? Ja, vi tror jo somme Tider, vi skal besvime, naar vi kommer fastende hjem Kl. $9\frac{1}{2}$ om Morgenen. — Gudstjenesten i det lille, men pæne Kapelrum domineres naturligvis i høj Grad af de ofte flere Hundrede tilstedeværende Polakker, da den danske Menighed her endnu kun er meget lille. Den, der sætter Pris paa Menighedens aktive Deltagelse i Messens latinske Liturgi, vil glæde sig ved at overvære Gudstjenesten baade her og i Ringsted saa vel som flere Steder i Jylland, hvor alle Messens Dele synges af hele Menigheden; der stødes sikkert i musikalsk Henseender an paa mange Steder, men alle er med og synger med Liv og Andagt baade Gloria og Credo, Kyrie, Sanctus og Agnus Dei; dette er jo ogsaa Kirkens Ønske, fremhævet og indskærpet mange Gange, ikke mindst af den nu regerende Pave.

Aarhus. Forleden fik en Velgører af vor Kirke det Ønske opfyldt, at *Rosenkrans-Dronningen*, der findes paa en falmet Fresko i Aarhus Domkirke, blev reproduceret her i vor Kirke over Sideindgangen. Denne gamle danske Fremstilling kan forresten ogsaa ses i Oldnordisk Museum paa et Antependium fra Asmild Kloster ved Viborg. *Aarhus Stiftstidende* skriver bl. a. derom: »Det stemningsfulde Kalkmaleri viser den hellige Jomfru Maria, indrammet af Rosenkransen. Madonnaskikkelsen, der er malet med en

rolig og naiv Ynde, hviler sine Fødder paa en segltynd Maane, som i al sin Spinkelhed danner en god Basis for Billedets staaende Skikkelse. Paa Armen bærer Moderen sit Barn, der er opfattet smukt, om end noget traditionelt. Udenfor Rosenkransen, der paa fire Steder brydes af Christi naglestukne Hænder og Fødder, knæler to Engle i from Tilbedelse. Farverne i denne Fresko er kraftige, men virker dog blidt og afdæmpede i den gode Kirke-Freskos Kendemærke. De blaa og røde Farver i Madonnaskikkelsen og Englene betager saaledes ved deres rene Primitivitet. Alt i alt tjener Arbejdet Kunstmaler Arvid Aae til megen Ære og viser, at han er en Mand, der forstaar at leve sig ind i en Kirkes rolige Stemning. . . . Den katholske Kirke i Aarhus, der i Forvejen var rig paa skønne og mildt afstemte Farver i Glas- og Fresko-Malerier, har derved faaet sin Skønhed yderligere forøget.«

Sverige. Søndag den 6. Juli overværede i Følge *Stockholms Dagblad* Kongen og Dronningen af Italien en stille Messe i den katholske Kirke i Nørre Smedegade. Biskop Bitter, som assisteredes af Dr. Wessel, læste Messen, til hvilken der foruden Kongeparret med Følge havde indfundet sig et Hundrede Mennesker.

Tyskland. I dette Blads Nr. 10 fortaltes, at Professor Førster fra Zürich var bleven forflyttet til Wiens Universitet. Her vil han dog ikke blive længe, thi han har nylig definitivt modtaget Udnævnelsen til Professor i München. Som rimeligt er, kan han ikke øjeblikkelig forlade Wien; først til Foraaret kan han optage sin Virksomhed ved Münchens Universitet.

England. Her har i Juli Maanedes Begyndelse været afholdt den aarlige store katholske Kongres, denne Gang i Plymouth. En Mængde Biskopper, Præster og Lægfolk af alle Stænder overværede det vellykkede Møde, som der des værre her ikke er Plads til at give noget Referat af. Alle Deltagerne har Kongres-Medaljen. Kardinalærkebiskop Bourne var Mødets Leder og en af Hovedtalerne. Da Kardinalen, efter en højtidelig Modtagelse paa Banegaarden, sammen med Biskop Keily af Plymouth og andre Prælater kørte til Biskoppens Bolig, kom tre Kensititer (et yderliggaaende protestantisk Parti i England er stiftet af en Boghandler Kensit) stormende mod Vognen og svang Bannere med Indskrifter som »Ned med Paven« i Ansigtet paa Biskopperne, en sprang op paa Vogntrinnet o. s. v. Mængden styrtede sig over Bøllerne, som sikkert havde faaet en haard Behandling, hvis ikke Politiet var kommet til i Tide og havde frelst dem. Borgmesteren i Plymouth gav en Fest for Kardinalen og adskillige andre af de mest fremragende Gæster.

Nord-Amerika. (Vestindien). I Følge *The Bulletin of St. Thomas* er der paa Øen St. Thomas d. 3. Juni bleven indviet en ny luthersk Kirke. Bladet omtaler det Rygte, som gaar der ovre, at man har fra den danske Kirkes Side har i Sinde at gøre de hovedsagelig romersk-katholske Øer protestantiske, et Rygte, som visnok ikke ganske har Uret. Den nye Kirke er saaledes med en mærkværdig Interesse bleven udstyret fra næsten hele Danmark: Kirkeklokken er en Gave fra Aalborg, Døbefonten fra Vejle, Prædikestolen fra Randers, Cementen fra Aalborg Cementfabrik. — Det for nogen Tid siden omtalte Sammenstød mellem to lutherske Pastorer og en katolsk Procession har givet Foranledning til en ret skarp Avisfejde. — Der er sikkert Ønsker oppe om at berøve de katolske Negre den Tro, der alene, som Fru Lucie Hørlyck skriver, passer for dem; lad os bede for vore sorte Trosfæller under den danske Krone, at det ikke skal lykkes nogen at rive dem løs fra Kirkens Enhed.

Asien. (Korea.) Den 8. Juni fandt der i Benediktinerabbediet St. Ottilia (i Nærheden af München i Bayern) en sjælden Højtidelighed Sted. Pater Bonifacius Sauer blev af Biskop Lingg af Augsburg viet til Abbed for Benediktinerklosteret i Seoul i Korea — den første Abbed i Øst-Asien. I Januar 1909 blev Abbed Sauer med en anden Benediktiner sendt til Korea for at prædike blandt Hedningerne. Hans Virksomhed er bleven rigt velsignet af Gud, saa hans Missionsstation har kunnet ophøjes til et Abbedi, en Foranstaltning, der ogsaa vil gøre den Nytte, at de kirkelige Ceremonier vil kunne fejres med langt større Pragt end før, hvad der ikke har saa lidt at sige blandt de til stor Pragt vante Buddhister. I de 4—5 Aar er der opstaaet i Seoul et Lærerseminarium og de forskelligste Haandværkerskoler, saa alt tyder paa en rig og stor Fremtid.

Brevkasse.

Hr. Olaf Andersen. Deres Forslag om en vekslende Plads for Friluftsmøderne har jeg sendt disses Leder, Mogens Ballin.

N. H.

Hr. N. Bryde. Deres Skrivelse skal jeg forelægge for den højærværdigste Biskop. — At Tonen i *Ugebladet* er krybende eller snobbet, tror jeg næsten, De er den eneste, som finder; jeg har snarere haft den Følelse, at adskillige men er netop det modsatte. — Der kan ikke indvendes noget imod, at Kongen kaldes »vor Herre«; enhver lovlig Styrer, hvad enten han hedder Præsident eller Kejser, hvad enten han vælges for eet Aar ad Gangen eller regerer paa Livstid, er Herre over Landets Borgere. Kirken som saadan foretrækker ikke en Konge for en Præsident, men hævder kun en lovlig Øvrigheds Nødvendighed. Jeg synes, De kan tage det ganske roligt, at en Præst »rentud har erklæret, at han foretrak den kongelige Enevælde for l'arlamentarismen«; jeg

synes, det er meget ufornuftigt sagt, men min Kirke, min Tro, min Samvittighed, ja selv min Ærbødighed for vedkommende Præst kommer det slet ikke ved, at han i politisk Henseende nærer en i mine Øjne forkastelig Anskuelse.

N. H.

Hr. Redaktør. Vil De gennem Brevkassen give Plads for følgende Spørgsmaal til Pastor Chr. Sørensen ved Garnisonskirken, da jeg ikke ved, hvorledes jeg ellers skal faa det frem?

»Hr. Pastor Sørensen. Hvorledes kan De — blot et Øjeblik — give Plads for den Tanke at ville nægte Børn at blive konfirmeret, fordi de har gaaet i en katolsk Skole, hvor de har lært Fadervor, Troens tre Artikler og den bibelske Historie uden Bortforklaring eller Fornægtelse af Frelsens store Kendsgerninger, naar De selv, Hr. Pastor, trods mange store Ord, stadig er Præst i et Samfund, hvor Præster uantastet faar Lov til at fornægte Troens Artikler og Bibelens Sandheder, og hvor der bliver konfirmeret Barn efter Barn, som har faaet den elendigste Religionsundervisning, og som under deres Præstegang undertiden ikke engang har været i Kirke?«

Ærbødigst

D. E. M.

Hr. D. E. M. Deres Spørgsmaal skal gerne faa Plads her, og jeg skal ogsaa sende dette Nummer til Pastor Sørensen. Jeg tvivler om, at De faar noget Svar.

N. H.

Absalons-Bøsserne.

For sidste Gang har vi tømt de smaa, lidt skrøbelige Papbøsser — nu straalere rundt i 200 Hjem sine nye, rødakerede Blikbøsser med Bogstaverne A. G. malet i hvidt; de nye, Bøsser vil ikke blive ombyttet, men tømmes paa Stedet og forbliver i Bidragydernes Besiddelse — en Forandring til det bedre, som vil finde Paaskønnelse mange Steder, hvor man ikke var særlig tilfreds med at faa en Bøsse, som tidligere havde været ophængt andensteds.

Bøsserne har endnu en Fordel, de er betydelig mere rummelige end de ældre, som ofte maatte tømmes nogle ekstra Gange, paa Grund af Overernæring; man behøver nu ikke at frygte dette, men kan trygt lægge alle sine Kobbermønter i Bøsserne.

Det er vort Haab, at de nye Bøsser maa blive vel modtaget — de første har nydt en Velvilje, som har overgaaet alt, hvad selv de mest optimistiske blandt os havde ventet.

Sidste Bøsseindsamling gav følgende Resultat: 121 Bøsser indeholdt 158 Kr. 80 Øre, i Gennemsnit 1 Kr. 31 Øre. Det største Møntantal var 256 (Artiumsklassen, Toldbodvej). Det største Bidrag var 10 Kr., det mindste 4 Øre.

Bøsserne tømmes næste Gang i sidste Halvdel af August Maaned.

For »Absalonskredsen«

St. Fink-Jensen.

Unio. Søndagen d. 27. Juli Udflugt i 2 Afdelinger: **I. Afdeling** tager Kl. 9³³ med **Slangerupbanen** til Farum. Ved **Fiskebæk** spises den medbragte Frokost. Efter samme spadseres langs Furesøen til **Frederiksdal** og herfra til Fods eller pr. Dampbaad til Lyngby, hvor man ved **Lottenborg** mødes med

II. Afdeling, som tager med Holtebanen Kl. 1¹⁴ til Lyngby. I Lottenborg Restauration drikkes Kaffe, hvorefter man spadserer over Brede til **Ørholm**, hvor der spises til Aften. Herfra gennem Skoven til Holte og hjem med Banen.

Søndagsgudstjeneste i Sommermaanederne i Provinserne.

	Stille Messe.	Højmesse m. Præd.	Efterm.
Aalborg (Kastetvej).....	Kl. 7 ¹ / ₂	Kl. 10	Kl. 2 ¹ / ₃
Randers (Ladegaardsgade).....	» -	» 10	» 3
Silkeborg (Vestergade).....	» -	» 9	» 7 ¹ / ₂
Aarhus (Ryesgade 26).....	» 6 ¹ / ₂ & 7 ¹ / ₂	» 10	» 7
Horsens (Nørregade 19).....	» 8	» 10	» 2
Vejle (Blegbanken).....	» 7	» 10	» 3
Fredericia (Sjællandsgade).....	» 7	» 9 ¹ / ₂	» 2
Kolding (Alhambravej).....	» -	» 9 ¹ / ₂	» 7
Esbjerg (Nørregade).....	» -	» 10.	» 3
Svendborg (Havnegade 1).....	» -	» 10	» 3
Odense (Torvet 7).....	» 8	» 10	» 2 ¹ / ₃
Nyborg (Kronprinsensgade 5) ..	» -	» 10	» -
Glorup.....	» 9	» -	» -
Dalum Kloster.....	» 6 ¹ / ₂	» -	» -
Maribo (Ny Østergade).....	» 8 ¹ / ₂	» 10	» 2 ¹ / ₂ polsk
Næstved (Præstø Landevej)....	» -	» 9	» 2
Slagelse (Tordenskjoldsgade)...	» -	» 10	» -
Ringsted (St. Knudsgade).....	» -	» 9 ¹ / ₂	» 7 ¹ / ₂
Roskilde (St. Olsegade).....	» 7	» 9	» 5
Ledreborg.....	» -	» 9 ¹ / ₂	» 2
Køge (Elisevej).....	» -	» 10	» 4
Helsingør (Nygade 8).....	» 8	» 10	» 5

Villa Stella Maris, Nyborg.

Rekonvalescenthjem for Damer.

Villaen er beliggende paa et af de smukkeste Steder paa Fyn, højt og sundt, omgivet af en dejlig gammel Have. Den tilhører Mariasøstrene og blev forrige Aar stillet til Disposition for Familier, som trænger til Hvile og frisk Luft. Mariasøstrene har besluttet at virke mere overensstemmende med deres Kongregations Formaal i Sygepleje.

Antallet af syge eller Rekonvalescenter vil blive et begrænset Antal, indtil fem. De syge vil her kunne føre et hjemligt Liv og faa den omhyggeligste Pleje. Hver syg vil faa 2 store smukke, sammenstødende Værelser.

Prisen er 3¹/₂ à 5 Kr. pr. Dag efter Værelsernes Beliggenhed. Herunder er indbefattet Ophold, Kost og Pleje, dog ikke Medicin eller Lægehjælp. Hver syg vælger sin egen Læge.

Til enhver Tid kan et af de to Værelser benyttes af de syge som Logis for besøgende Slægtninge. Besøgende betaler 3 Kr. pr. Dag.

Til Villaen hører et Kapel for katholske Pensionærer.

Fyldigere Oplysninger meddeles ved Forespørgsel hos Priorinden, Mariasøstrene i Nyborg.

Ansgarius-Bonifacius Samlerforeningen

modtager med Tak: *Frimærker* — *gl. Mønter* — *Sølvpapir* (Staniol) — *Gummi* (Galocher, Vand- og Gaslanger, Cykle- og Barnevognsringer, Gummibold) — *uldne, strikkede Klude* — *Metaller* (Guld, Sølv, Platin, Kobber, Messing, Bly, Zink, Tin, Flaskekapsler, dog ikke Jern, Staal og Blik) — *Cigarkasser* (indenlandske).

Indleveringssteder: Købmagergade 48, Mezz. (Johs. Hoffmann & Søn) — Viborggade 81, St. (Fru Jensen) — Bangertsgade 7 B (Hansen) — Stenosgade 4 (Portneren) — Boyesgade 8 (Portneren v. Rosenkranskirken) — Hans Bogbinders Allé 2 (Præsteboligen) — Gunløgsgade 19 (Gravgaard) — St. Andreas Kollegiet, Ordrup (Portneren).

Kirkelig Kalender.

20. Juli. 10. Sønd. efter Pintse.	27. Juli. 11. Sønd. efter Pintse.
21. — Mandag. Kejser Henrik, Bekender.	28. — Mandag. Nazarius og Lidelsesfæller, Martyrer.
22. — Tirsdag. Maria Magdalena, bodfærdig.	29. — Tirsdag. Olaf Konge, Martyr.
23. — Onsdag. Apollinaris, Biskop og Martyr.	30. — Onsdag. Martha, Jomfru.
24. — Torsdag. Vigilie.	31. — Torsdag. Ignatius af Loyola, Bekender.
25. — Fredag. Jacobus den Ældre, Apostel.	1. Aug. Fredag. Petri Fængsel.
26. — Lørdag. Anna, Marias Moder.	2. — Lørdag. Alfons Liguori, Biskop og Kirkelærer.

Meddelelse om Gudstjenesten i København fandtes sidst i Nr. 25.

Et Ord til hver Dag.

20. Juli. Ingen bodfærdig Sjæl gaar til Grunde, og ingen Sjæl, der elsker Gud, bliver fortabt. (Kardinal Manning.)

21. Juli. Gud elsker gennem Lidelser at danne de udvalgte Sjæle, hvem han har forbeholdt stor Glæde. (Nicol.)

22. Juli. Hvor er det ikke taabeligt at elske det, der svinder som en Røg, og ikke ile didhen, hvor evig Glæde venter os. (Th. a Kempis.)

23. Juli. Maadehold i Spise og

Drikke er i lige Grad til Gavn for Legeme som for Sjæl. (B. Peter Canisius.)

24. Juli. I Evigheden skal ethvert frelst Menneske være Kristus lig; men Omridsene til Ligheden maa være trukket op her nede. (P. Gallway.)

25. Juli. Jakob og hans Broder Johannes forlod straks Skibet og deres Fader og fulgte Jesus. (Matth. IV.)

26. Juli. Hellig Anna, hør os kalde, bed i Naade for os alle til Marias milde Søn. (H. Kejser.)

Assumptionskapellet (Amalievej 14).

Paa Hverdage læses den hellige Messe foreløbig Kl. 7; ingen Forandring om Søndagene.

St. Knuds Kapel. Mariabørnskongregationen af den ubesmittede Undfangelse holder Fælleskommunion Søndag d. 20. Juli Kl. 7 Morgen.

Vincentkonferensernes 3. Generalmøde

holdes Søndagen d. 20. Juli paa St. Andreas Kollegiet Kl. 6 Eftm. med Tilslutning til Velsignelsen i St. Andreas Kirke Kl. 7. Medlemmerne, baade aktive og passive, opfordres indtrængende til talrig Deltagelse, ligesom det forventes at saa vidt muligt alle vil indfinde sig i deres respektive Sognekirker til Fælleskommunionen om Morgenen i Anledning af den h. Vincents af Pauls Fest (19. Juli).

Vestervoldgade 115. Læsestue for unge Piger, aaben hele Dagen, midlertidigt Modtagelseshjem & Bureau.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

61. AARGANG.

„Nordisk Ugeblad“ udgives af Ansgariusforeningen og udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader samt paa Ugebladets Ekspeditionskontor, Bredgade 69, 2. S. o. G. 1—4. Telef. Palæ 654. — Redigeret af Niels Hansen, cand. mag., Viggo Røthes Vej 14, Charlottenlund. (Træffes bedst Kl. 4—6 Efterm.) Telefon Helrup 657 y.

Nr. 27.

Søndag den 6. Juli.

1913.

INDHOLD: Smaa Indledninger. — Christian Peter Bianco. — Underlige Misforstaaelser. — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Ordrup. Nyborg. Tyskland. Holland. Nord-Amerika. — Brevkasse. — Et Ord til hver Dag. — Bekendtgørelser.

Smaa Indledninger.

172.

Christi Ord og dyrebare Blod.

„Optimismen er en naiv Verdensanskuelse“, sagde forleden Dag en ung Mand til en af sine Venner, der var Optimist. Disse Ord faldt denne selvfølgelig stærkt for Brystet. Men han sagde ikke noget og tænkte kun ved sig selv: »Naa, er min Optimisme naiv, saa finder jeg i det mindste din Pessimisme kedelig.« Dermed gik han sin Vej.

Imidlertid skulde han dog ikke slippe for den Diskussion, som hans Ven vilde have ham til. Der opstod nemlig noget som en Tankerevolution i hans Sjæl. »Naivt, barnagtigt forekommer ham mit Syn paa Tilværelsen, blaseret, livstræt mig hans. Hvem har Ret?« Saaledes lød det i ham, og han skulde finde et Svar. Men det syntes ham ikke saa let, fordi der paa begge Sider kunde siges adskilligt for og imod.

Da slog Tankerne pludselig ind i en anden Retning. Han var nemlig vant til, i tvivlsomme Tilfælde, altid at spørge: Hvordan man Menneskenes højeste Lærer vilde have afgjort vedkommende Sag? Derfor omformedes ogsaa meget hurtigt det Spørgsmaal: Hvem har Ret? til det andet: Var Jesus Christus Optimist eller Pessimist?

I en Fart fremtryllede hans Fantasi for ham den majestætiske Skikkelse med det vidunderlige Øje. Jesu Liv og Gerning paa Jorden stod levende for ham. Han saa nøje

paa al Ting og kunde nok mærke, at der laa Alvor over Guds Søns Pande — men af Pessimisme var der ikke Spor.

Han lyttede til Christi Tale og hørte baade knusende og opløftende Ord. Først bankede hans Hjerter, da der lød Sætninger fra Jesu Mund, som nok kunde give Pessimisten Ret. Forbandelse laa over Jorden og dens Beboere. Synden øvede et knugende, alt ødelæggende Herredømme. Menneskene var givet Døden og onde Aander i Vold. Ingen kunde rejse og befri sig ved egen Kraft. Saaledes skildrede vor Herre Livets Vilkaar.

Men det var ikke hans sidste Ord. Dette Ulykkens forfærdelige Billede tegnede han kun som en Baggrund. Dens Mørke skulde saa meget desto kraftigere fremhæve de straalende Linier af en lys Fremtid, der skulde oprinde ved ham. Thi ad nye Baner vilde han føre Menneskeslægten. Han vilde bygge Bro fra Jorden til Himlen, hvor en uudsigelig Salighed venter den, og den Rest af Modgang, som skulde blive bestaaende paa Vejen derhen, vilde han hindre ved sin Fred og sin Glæde.

»Saa er det altsaa dog Optimismen, der bærer Sejren hjem,« begyndte den unge Mand med inderlig Glæde, »og jeg har Ret, fordi mit Syn paa Livet har Christi Ord og Løfter for sig.« Saa overlod han sig til sine Følelser, og først efter en Stund genoptog han sine Betragtninger. Nu strejfede hans Blik hen over Christi Lidelse, som han saa ofte allerede havde dvælet ved.

Denne Gang skete der noget ejendommeligt. Han saa kun Blod, og alt, syntes han, stod under Blodets Tegn: Blod i Oljehaven, Blod i Pilatus' Palads, Blod paa Korsvejen, Blod paa Golgatha. Han studsede et Øjeblik, men da kom der ligesom en Aabenbaring over ham, og i det samme indsaa han, at Optimismen ikke blot havde Christi Ord, men ogsaa Christi Blod for sig. Ordet havde lovet Lykken, Blodet havde skaffet den.

Thi Blodet med sit røde Skær var jo Oprejsningen og Fyldestgørelsen for Syndeskylden, der gør Mennesket saa ulykkelig. Det var jo det Kildevæld, hvoraf al Naade rinder frem og skaber det nye, overnaturlige Liv i vore Hjerter, Grundbetingelsen for vor Lykke. Det var jo det Vand, der skulde sprudle op og hæve os til Himlen, hvor vi, delagtiggjorte i den guddommelige Natur, ogsaa skulde have Del i Guds Salighed.

Disse sjælelige Oplevelser havde fremkaldt en stærk Sindsbevægelse i den unge Mands Indre. Tankerne standsede og veg Pladsen for dyb Længsel efter stedse at kunne vokse i Ærefrygt for dette Blods ophøjede Værdighed og i Kærlighed til den, der ved sit Ord og sit Blod har givet os Ret til med frejdigt Sind at vandre gennem dette Liv Evigheden i Møde.

Christian Peter Bianco.

1813—2. Juli — 1913.

(Fortsat.)

II. Kirkens og Skolens Forhold paa Biancos Tid.

Omtrent samtidig med at Bianco nedsatte sig som Borger i Staden, blev han opfordret til at træde ind i Administrationen af Menighedens Legatmidler. Under d. 11. Juni 1772 læser vi nemlig i St. Ansgars Forstanderskabs Protokol følgende:

*Da den Læse Adam Lammertzen som Læse gæst, med
 sigt vinder yvernuellighed, og at Bianco er botten
 in effen alle ge frættan, med naar du vorgeffriktum
 Ordning in Administration der Arman - Gælder
 midt med ge byforgen. Copenhagen den 11. Juni 1772*

C. L. Fosfat *Bonfield*

Ju fornærre Naas folyn
Anders Brinck
Christian Peter Bianco

Det er første Gang, vi i Protokollen ser Biancos Skrift og Navnetræk, men fra nu af og indtil ca. 1808 fører han med en smuk, kraftig Haandskrift Protokollen, hvori foruden vigtige Bestemmelser vedrørende Administrationen af Legatmidlerne ogsaa Regnskabet over disse fra 1768 til 1810 er indført. Protokollen førtes den Gang og endnu længe efter paa Tysk.

Bianco blev, som før nævnt, valgt til Med-Administrator d. 11. Juni 1772 og var det omtrent til sin Død, idet han den $20/8$ 1813 frasiger sig Stillingen paa Grund af Svækkelse og Sygdom; iøvrigt havde han de sidste Aar ikke aktivt deltaget i Administrationen.

Den første Begyndelse til et Slags Kirkeforstanderskab i den herværende katholske Menighed har vi ifølge Forstanderskabsprotokollen i et d. $20/4$ 1746 confirmeret Testamente efter Stephan Wolff, som ved sit Testamente legerer

Renten af 2000 Rdl. til de katholske fattige og udser kgl. Kammertjener Jean Caussade og kgl. Falkonermester Verhagen til at uddele Renterne til de fattige. D. $\frac{21}{6}$ 1755 bestemmer de to Herrer skriftlig, at naar en af dem dør, skal den anden med de Herrer Patres Samtykke vælge en Mand ud af Menigheden, saaledes at der stedse var to Mænd, der havde med Kapitalernes Anbringelse og Renternes Uddeling at gøre. D. $\frac{28}{4}$ 1768, da A. Lommertzen, C. L. Fossali og Ph. Bonfils var Administratores, fastsattes et Reglement for Administrationen af Legatmidlerne og Regler med Hensyn til Valg af en ny Administrator, naar en af de tre døde eller frattraadte. Dette Reglement blev underskrevet af de tre daværende Administratores samt den østerrigske Minister Grev von Welsperg. I 100 Aar, indtil d. $\frac{8}{12}$ 1869, gjaldt dette Reglement; dog skele den Forandring, at da ved Gesandtskabskapellet ansatte Præster efter 1813 ifølge Biancos Testaments Ordlyd blev medbestemmende i Ledelsen og i Virkeligheden ogsaa fra da af maa betragtes som Forstandere; fra 1817 underskrives Forhandlingsprotokollen derfor ogsaa af de gejstlige.

Det væsentligste Arbejde for de daværende Kirkeforstandere var Uddelingen af Understøttelse til de fattige, da den katholske Menighed før »Foreningen« af 1799 havde sit eget Fattigvæsen og maatte sørge for Legatmidlernes Anbringelse.

Ret enkelt tager et Regnskab, for Eksp. fra 1772, sig ud.

Indtægt.	
Kassa fra 11. Dec. Termin 1771	80 Rdl.
Indvundne Renter i Juni Termin 1772..	109 »
» » » Dec. » 1772..	109 »
	298 Rdl.

Udgift.	
Til Præsterne (Rossets Legat)	10 Rdl.
Til 7 Begravelser og 29 fattige.....	196 »
Saldo i Kassen.....	92 »
	298 Rdl.

De indvundne Renter er specificerede efter vedkommende rentebærende Papir, ligesom ogsaa de 7 Begravelser og 29 fattige er navngivne.

Den Legatkapital, man i 1772 havde, var paa 5200 Rdl., nemlig: *Stephan Wolff* 2000, *Claudi Rosset* 3000 og *Madam Phebe* 200 Rdl.

Endvidere var der *Det tyske Legat*, ogsaa kaldet *Det westphalske Legat*, 2000 Rdl., og *v. Støckens Grundskat*, 400 Rdl., hvoraf Renterne var bestemt til Præsterne; disse 2 Legater blev den Gang alene bestyret af Præsterne og kom først, resp. 1787 og 1813, ind i Kirkens Regnskab.

Det var jo et ret lille Regnskab, men Sagen var, at alle Udgifter vedrørende det daværende Gesandtskabskapel, Gudstjenesten og Præsternes og Funktionærernes Lønning blev afholdt af det østrigske Gesandtskab, som i Henhold til en særlig Traktat af 1746 havde Protektoratet over den katholske Menighed i København.

Med Skolen havde Forstanderskabet den Gang intet at gøre. Først i 1789 ser vi i vort Regnskab, at der udbetales 12 Rdl. til Kirkebetjent Øxlein for Undervisning af fattige Børn i Dansk, Skrivning og Regning. Om Skoleforholdene før den Tid findes ingen Oplysninger i St. Ansgars Kirkes Arkiv. De dansk-vestindiske Katholikker (Mac Evoy, Tuite m. fl.) havde i 1777 faaet Tilladelse til at oprette en Skole i København, men udelukkende for deres egne Børn. Som det fremgaar af Betænkningerne i denne Sag, havde det været Meningen, at ogsaa andre katholske Børn skulde have besøgt den, men særlig dette sidste vakte stor Modstand hos Biskop L. Harboe, og i en »Allerunderdanigst Erklæring« af ¹⁶/₇ 1777 anfører han blandt andet: »Overalt har her jo hidtil boet saa mange katholske Familier i Landet, og deriblandt adskillige fornemme og formuende, men mon man vel har hørt, at disse har været nødsagede til at sende deres Børn ud af Landet, for at lade dem undervise, og mon de ikke, uagtet de ingen Skole har havt her, have saavidt, og hvori de ville, faaet deres Børn oplærte og underviste? Hvorfor kan ikke disse ligeledes, og hvorfor skulde det nu være mere fornødent for disse, end for hine, at have en Skole?«

Som alt nævnt, besørgede Kirkebetjenten i 1789 Skolen for de fattige, hvorfor han fik 12 Rdl. om Aaret af Menighedens Midler. Løn som Kirkebetjent fik han af det østrigske Gesandtskab. Meget bevendt med Undervisningen

kan det vist ikke have været, da man af Skrivelser og Indberetninger ser, at Kirkebetjenten ikke selv kunde skrive rigtig, og senere i 1802 hører vi, at han ikke kan paatage sig Undervisning i Regning. Ved Aar 1804 er Børnenes Antal ca. 40, de har Skolelokale ved det østrigske Gesandt-skabs Kapel i en tidligere Præstebolig. Udgifterne for 1804 andrager ialt 178 Rdl. og 12 Sk., og de fordeler sig saaledes: Undervisning (en Lærer og en Lærerinde med sin Datter) 96 Rdl., Bøger 5 Rdl. 1 Mk. 8 Sk., Sy-Fornødenheder 11 Rdl. 0 Mk. 4 Sk., Belysning 3 Rdl. 5 Mk. 12 Sk., Brændsel 35 Rdl. 5 Mk. 8 Sk., Skotøj 19 Rdl. 3 Mk. 0 Sk., Diverse 6 Rdl. 2 Mk. 12 Sk.

Til Dækning havde man kun Indsamlingen i Kirken og Gaver at ty til; men af det i Protokollen indførte Regnskab ses ikke, hvorledes Indtægterne er kommet ind. Tilstanden maa imidlertid have været trykkende for Menigheden; tilmed har Krigsbegivenhederne og Pengevæsenets Uorden sikkert ogsaa gjort Forholdene vanskeligere. Fra 1805 til 1811 forhandler derfor Forstanderne med Fattigvæsenet om Tilskud til Skolen, og i en Skrivelse af $\frac{9}{8}$ 1805 udtaler Direktionen for Fattigvæsenet, »at det vil være den vigtigst, at Skolen sættes paa den Fod, at den saa meget som muligt fyldestgør en Fattigvæsens Skoles Øjemed efter Fattigvæsenets Plan, hvortil den og fra dens Side vil medvirke.« Endvidere bliver der foreslaaet en Forhandling om Spørgsmaalet, men Krigsbegivenhederne forhæler Sagen. Efter de udvekslede Skrivelser at dømme maa man antage, at en Del af Undervisningen er bleven henlagt til Fattigvæsenets Skoler; endvidere tilbageholdt Forstanderskabet en Del af de Penge, Menigheden ifølge »Foreningen« af 1799 havde forpligtet sig til aarlig at indbetale. Senere kræver Fattigvæsenet disse Penge tilbage, men efter gentagende udvekslede Skrivelser faar Menigheden Lov til at beholde Beløbet (Fattigvæsenets Skrivelse af $\frac{9}{10}$ 1819).

Det Beløb, som den katholske Menighed ved »Foreningen« af $\frac{10}{1}$ 1799 havde forpligtet sig til aarlig at indbetale til Fattigvæsenet, var Renterne af alle de daværende Legatmidler, som Menigheden i 1799 havde i Forvaring, ialt 9060 Rdl. (Smlgn. Katholsk Aarbog 1912, S. 26), og som i den Anledning blev samlet under Navn af *Gamle Legater*.

Af det aarlige Rentebeløb blev der dog tilbageholdt, hvad der ifølge Legatbestemmelserne tilkom Præsterne, og hvad de katholske »Fanger i Stok- og Børnehuset« efter gammel Hævd fik. For Tiden indbetales aarlig 216 Kr. til Københavns Kommune, en Afgift man, efter at Religionsfrihed er indført ved Grundloven, skulde antage maatte bortfalde, men ifølge en Svarskrivelse ($\frac{6}{7}$ 1898) fra Magistratens 3. Afdeling kunde Magistraten ikke dele denne Anskuelse, men var villig til at modtage en Afløsningssum een Gang for alle. En anden Forpligtelse, som Menigheden ifølge »Foreningen« havde bundet sig til, var 6 Gange aarlig (Paaske-Pintse- og Juledagene) at udsætte Bøsser ved Kirkedørene og aarlig at indbetale de derved indkomne Beløb til Fattigvæsenet. Beløbene varierede lige fra 3 til 50 Rdl. Ifølge kommunal Bestemmelse (kgl. approberet $\frac{8}{11}$ 1877) ophørte denne Forpligtelse fra 1. Januar 1878.

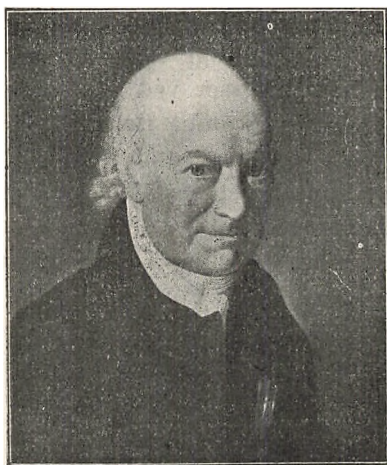
Bortset fra Ulejligheden med Uddelingen af Fattigunderstøttelserne var det jo under ret enkle Former, at Bianco virkede som Kirkeforstander. Samtidig var de interkonfessionelle Forhold ret tilspidsede, den intolerante Forordn. af 19. September 1766 var jo ikke videre opmuntrende og gunstig for Katholikerne; særlig tog den jo Sigte paa eventuelle Konvertitter og Børn af blandede Ægteskaber, som baade den lutherske Præst, Klokker, Politi, Rodemester og Husvært skulde passe paa.

Hvad Menighedens Størrelse paa den Tid angaar, da opgiver Biskop N. E. Balle i et Promemoria af 1. April 1786 Katholikkernes Antal til 5000, og i en Skrivelse af $\frac{29}{3}$ 1806 fra Forstanderskabet til Fattigvæsenets Direktion angaaende Tilskud til Menighedens Skole anføres som en Grund, »at der fra luthersk Side, svarende til 96.000 lutherske Indvaanere, er legeret 1.500.000 Rdl. til Københavns Fattigvæsen og fra katholsk Side, svarende til **4000** Katholikker, 52.000 Rdl.«

De 52.000 Rdl., som Katholikker havde legeret til det offentlige, var *Rosset* 30.000, *van Hurck* 14000 og adskillige 8000 Rdl.

En stor Del af disse 4—5000 Katholikker har antagelig været hvervede Tropper og indvandrede Haandværkere.

Denne temmelig store Menighed blev passet af 2 Præster, ansatte ved og lønnede af det østrigske Gesandtskab. I Biancos sidste Leveaar virkede Præsterne B. Holtzførster og J. Brachtesende. Pastor Holtzførster skrantede imidlertid paa sine gamle Dage, og fra ca. 1812 af kunde han næsten ikke udføre nogen kirkelig Funktion mere, hvorfor Pastor Brachtesende var ene om Arbejdet. Der var Messe hver Dag Kl. 8 og om Søndagen Højmesse, Prædiken og stille

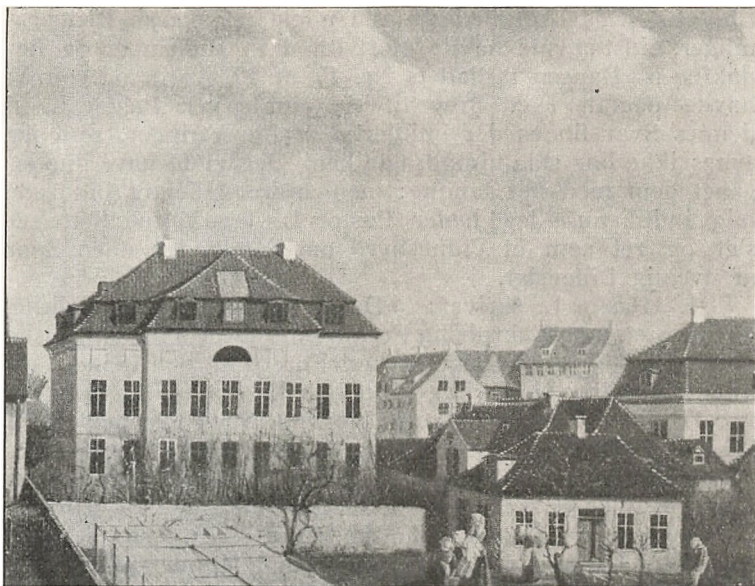
Pastor Holtzførster.

Messe og om Eftermiddagen Vesper-Andagt. Da Pastor Brachtesende selvfølgelig ikke i Længden kunde være ene om Arbejdet, blev der skrevet til Hildesheim om at sende gejstlig Hjælp. Det østrigske Gesandtskab vilde imidlertid ikke betale mere end for 2 gejstlige, hvorfor Menigheden ved en Collect maatte samle ind til at underholde en 3. Præst.

I sit Testamente søger Bianco derfor ogsaa at raade lidt Bod paa Præsternes Lønforhold.

Det kejserlige østrigske Gesandtskabs Kapel, som fandtes i Biancos Tid, var opført 1764—65. Med Hensyn til en nærmere Beskrivelse af Kapellet henvises til Nord. Ugeblad 1892, S. 909, og 1906, S. 239. Kapellet laa paa det samme Sted som den nuværende St. Ansgars Kirke, men gemt bag en høj Mur mod Bredgade. Paa Billedet lige overfor, som er taget efter et Maleri fra 1822 af Maleren Vilh. Ferd. Bendz, og hvortil Originalen hænger i Magistratens I. Afdeling, ses Kirurgisk Akademi fra Havesiden. Længst til højre ses det halve af en af Frederiks Hospitals Bygninger, og umiddelbart foran denne er en lille, med Kvistvindue forsynet Udbygning; denne og den tilstødende Bygning til venstre, hvoraf man kun ser det øverste af to Tagflader, er det gamle østrigske Gesandtskabskapel.

Da Stedet, hvor Kapellet var opført, var opfyldt Grund, og Bygningerne, efter de mange Reparationer at dømme, sikkert har været usolidt byggede, kom Kapellet hurtig i daarlig Forfatning, og særlig maatte Træværket, der raadnede, ofte fornyes. Det var derfor med velberaad Hu, at

Bianco ved sit Testamente gav Midler til at opføre et grundmuret Kapel.

Vi har i det foregaaende set, hvorledes Skoleforholdene var, vi har set de vanskelige Forhold, hvorunder Præsterne virkede, og Gesandtskabskappellets daarlige Forfatning. Vi skal nu se, hvorledes Bianco ved sine testamentariske Bestemmelser satte Menigheden i Stand til at raade Bod paa de værste Mangler. (Fortsættes.)

Underlige Misforstaaelser.

I *Dansk Kirketidende* Nr. 19 af 11. Maj læstes en interessant Brevveksling mellem Cand. phil. G. R. Vöhtz og Pastor Chr. Ludwigs, foranlediget ved nogle ret skarpe Bemærkninger, sidstnævnte havde gjort imod P. Menzinger og Redaktør N. Hansen i *Bladets* Nr. 17 af 27. April, og som V. havde paatalt i et Brev til sin gamle Ven Pastor L. I dennes Svar findes der imidlertid et Par Ytringer, som jeg synes ikke bør staa uimodsagte hen. Jeg vilde have imødegaaet dem med det samme; men andre Arbejder hindrede mig indtil nu. Jeg beder Pastor L. tage mine Rettelser slet og ret som et Vidnesbyrd om Sandheden uden Spor af uvenlig Bihensigt.

1. Pastor L. skriver: »Det, I kalder den hellige Kirke, er for os en meget skrøbelig Fremtrædelsesform for en ganske enkelt Fløj af den synlige Kirke. For os er den hellige, almindelige Kirke en usynlig Virkelighed, som er Genstand for vor Tro, og som er bygget op af levende Sten. Og medens vi ikke blot kan regne, men ogsaa regner ethvert ærligt, bekendende kristent Menneske for vor Broder, enten han er Katholik eller ej, saa kan I ikke gøre Gengæld.«

Jeg mener, at den katholske Kirke ikke er saa skrøbelig endda, siden den har kunnet taale Romerrigets halvtredjehundredeaarige Kampe, ja ikke blot taale dem, men trods de Millioner Martyrers Død vokse i Tal og Udbredelse fra Aar til Aar.

Men hvad om den usynlige Kirke? Selvfølgelig har Kristi Kirke ogsaa et usynligt Element, ligesom Mennesket har en usynlig Sjæl. Kirkens Sjæl, som vi kalder det, er det, der giver dens Legeme, d. v. s. dens udvortes, iøjnefaldende Sammenføjning det overnaturlige Liv, Deltagelsen i Kristi Liv, nemlig Kristi Tro og Kristi Naade.

Vi indrømmer gerne, at dette er det kostbareste, det mest uundværlige. Og vi tror ogsaa, at mange, som staar udenfor Kirkens ydre Samfund — ikke blot kristne Mennesker, men ogsaa Jøder, Muhamedanere og Hedninger — ved Naaden og større eller mindre Brudstykker af Aabenbaringstroen staar i en indre usynlig Forbindelse med Kirken, hører til Kirkens Sjæl, som det hedder i vor Katekismus, og det er vort salige Haab, at vi paa det inderligste vil forenes med dem som Brødre og Søstre i Kristi himmelske Rige, og vi betænker os heller ikke paa her paa Jorden at kalde dem vore Brødre i Kristus.

Men dette usynlige Element er ikke selve hele Kristi

Kirke, ligesaa lidt som vor Sjæl alene er Mennesket. Kristus har stiftet sin Kirke som et synligt Rige, en synlig Hjord, et synligt Legeme. Han har givet sit Rige en synlig Styrrer, sin Hjord en synlig Hyrde, sit Legeme et synligt Hovede. Han har stiftet sin Kirke som en synlig, levende Kirkebygning, opført paa den synlige Klippe Petrus, og han vil, at *alle* skal lade sig bygge op som levende Sten paa *dette* synlige Klippfundament. Da han om denne Kirke siger, at end ikke Helvedes Magter vil være i Stand til at ødelægge den, saa maa den vedblive at bestaa, som Kristus har stiftet den; og Historien godtgør, at den vedbliver at bestaa i den katholske Kirke.

2. Pastor L. skriver endvidere: »For os er Herrens Moder en Synderinde, undfanget og født med Synd som en af os, og hun blev kun frelst ved Jesu Gerning som en af os. Derfor kunde man ikke efter Reformationen synge med den gamle Dagvise: Jomfru Marie, den milde Rose, os vogte for Helvedes Pine. Det strider mod vor Samvittighed, der er bundet til Guds Ord, som ikke kender nogen anden Frelser end vor Herre Jesus Kristus.«

Var Maria en Synderinde, undfanget og født med Synd? Dertil svarer vi med et afgjort Nej. Blev Maria kun frelst ved Jesu Gerning? Dertil svarer vi med et lige saa afgjort Ja.

Efter katholsk Opfattelse — og i dette Stykke har ogsaa Luther holdt fast ved vor Tro længe efter sit Frafald fra vor Kirke — stod Maria paa Grund af sin Nedstamning fra Adam under Arvesyndens Lov ligesom alle vi andre Adams Børn. Men ved et særligt Naadeprivilegium blev Arvesyndens Lov faktisk suspenderet for hendes Vedkommende, eftersom det ikke sømmede sig, at hun, som skulde være Guds Søns Moder, nogen Sinde skulde have staaet under Satans Magt og, om end uforskyldt, have været Guds Fjende. Men denne sin Fritagelse for Arvesynden skyldte hun ikke sin egen Fortjeneste, men ene og alene Kristi Forløsningsnaade, eftersom der ikke gives nogen anden Frelser end Kristus.

Det skyldes ligeledes et enestaaende Naadeprivilegium eller en særlig overvældende Fylde af Naade, at Maria hele Livet igennem holdt sig fri for enhver Synd. I denne Henseende fører Kirkefædrene et Sprog, som ikke er til at tage fejl af. Naar nogen siger, at Maria har syndet, siger han derved, at han er kommen langt bort fra Kirkefædrenes Tro.

Det samme gælder angaaende Marias Forbøn. Nogen anden Hjælp end Forbønnen venter vi ikke af Maria. Men Forbønnens Hjælp har man ventet af hende ligefra Kirkefædrenes Tid af. Det er denne Tillid, der har præget det Ord »bedende Almagt«, d. v. s., at Marias Forbøn formaar

alt hos hendes Søn, eller at Jesus ikke vil nægte hende nogen Bøn. Deraf følger dog ikke, at vi anser Maria for vor Frelser eller vor Medfrelserinde, skønt vi gerne med Pastor Otto Møller kan kalde hende »Medhjælperke i Frelsens Raad«. Har mon Paulus betragtet de Kristne som sine Frelser, naar han bad dem om deres Forbøn? Det er aldeles ufatteligt, hvordan Pastor L. kunde skrive de ovenstaaende Ord. Sandelig nej! vi kender ikke nogen anden Frelser end vor Herre Jesus Kristus. De uskyldige Vers, han anfører, retfærdiggør ikke de anførte Ord. Thi det ved jo enhver Katholik — enhver Protestant kunde vide det lige saa godt — at Maria kun ved sin Forbøn kan »vogte os for Helvedes Pine«. Det vil ikke sige andet end, at hun ved sin Forbøn opnaar os den Naade, ved hvis Hjælp vi holder os fri for eller renser os fra den Synd, som vilde føre os til Helvede.

3. Den tredje Misforstaaelse angaar Reformationens Indførelse i Danmark. Cand. V. havde bedt Pastor L. om Oplysning angaaende den udbredte Folkebevægelse i luthersk Retning før 1536, han havde skrevet om i Nr. 17 af *Dansk Kirketidende*. Som Svar henviser Pastor L. til »enhver nogenlunde udførlig Behandling af Danmarks Historie i det paagældende Tidsrum«, specielt til »en ganske upartisk Skildring« hos Johan Ottosen. Men saa simpel er den Sag dog ikke. Saa let slipper man ikke til et Bevis. Det kan ikke være Pastor L. ubekendt, hvad C. Paludan-Müller skriver i »De første Konger af den oldenborgske Slægt« S. 338. »Efter Reformationens Sejr i vort Land har vor Historie været fremstillet af det da sejrende Parti efter dets protestantiske Anskuelse og dets Domme over Modstanderne. Der har manglet Aandsfrihed til at opfatte Personer og Forhold i et historisk Lys«. Følgerne af disse gamle Forvanskninger kan man, trods senere Tidens bedre Vilje, endnu spore i vore Dages historiske Skildringer.«

Men man *kan* jo ogsaa destillere rent Vand af plumrede Kilder. Lad os saa engang gaa til en af de mest partiske Historieskrivere, der har fortalt om Reformationens Indførelse i Danmark, jeg mener E. Pontoppidan. Hans Partiskhed er hævet over al Tvivl. Hans Had til den gamle Kirke hvisler ud af hver Sætning, han skriver. Ikke desto mindre, eller maaske netop derfor er det ikke saa svært af Beretningen at vise, at Reformationen ikke har »fundet saa hastig og dyb og glædefuld en Modtagelse«, som Pastor L. mener.

Lad mig begynde med en Indrømmelse. Det er sandt, at der paa hin Tid herskede megen Misfornøjelse. Men den gjaldt ikke Læren, men mange Misbrug, som havde indsneget sig, og som i høj Grad trængte til en Reform.

Derom var alle overbeviste fra øverst til nederst. Men — og det maa heller ikke glemmes — der arbejdedes den Gang allerede med synlig Frugt paa en Reform, og havde Luther viet sine ypperlige Evner til dette Arbejde, saa vilde hans Navn velsignes, saa længe Verden staar. Da han i Stedet for angreb Læren, hidførte han den Spaltning, som paa den ene Side hidførte en Forstærkning af den katholske Position, medens den paa Frafaldets Side førte til en Sektdannelse uden Ende.

Nu til Pontoppidan!
(Sluttes.)

F. Esser.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. I en Alder af omtr. 82 Aar er Etatsraad Ramm i disse Dage afgaaet ved Døden. Etatsraaden var et trofast Medlem af Nørrebro's Menighed, og ingen Søndag gik, uden at han sad paa sin Plads ved sin Hustrus Side i St. Josefs Kirke. I Begyndelsen af Halvfjerdserne konverterede Ramm hos Dr. Niehaus ved det gamle St. Knuds Kapel. Han var i en lang Aarrække Medlem af Vincentsforeningen og i 35 Aar Abonnent paa *Ugebladet*. Etatsraad Ramm er bleven mest bekendt som Stifter af den store Livsforsikringsanstalt Hafnia. Han efterlader sig Hustru, i hvem han i alle Henseender havde en udmærket Støtte, samt en Søn og en Datter.

— Under Ledelse af Redaktør Doal, Præsident for en katholsk Ungdomsforening, kommer der Lørdag den 5. Juli her til Byen et lille katholsk Rejseselskab paa 16 Personer fra Picardiet, St. Ansgars Fædreland. Dagen efter, Kl. 8¹/₂ Form., er der Messe i Assumptionskapellet og fransk Prædiken af en Præst fra Bispedømmet Amiens. De rejsende, der har fundet en venlig Modtagelse hos Trosfæller i Berlin og Christiania, ønsker ogsaa at træffe Trosfæller her og blive bekendt med katholsk Virksomhed i Danmark, især blandt Ungdommen.

Ordrup. Ved Afslutningshøjtideligheden paa St. Andreas Kollegiet Onsdag den 2. Juli talte Skolens Inspektør, Pastor Paulus, varmt og inderligt til den store Forsamling af Forældre og Elever, der fyldte Festsalen.

Han fremhævede, at Kollegiet er en kristen Skole, hvis Held beror paa Sammenspillet af de to Kræfter: Velsignelse fra oven og Læreres og Elevers gode Flid. Han takkede Hjemmene, der betroede Skolen det bedste, de ejede: deres Børn. Han formanede Børnene til at bruge Ferien godt og, i Tilslutning til Lignelsen om Sædemanden, tage sig i Agt for de daarlige Lokkefugle ved Vejen. Derpaa oplæste Bestyreren, P. Günther, Eksamensresultaterne, hvorefter Rektor Droste uddelte Præmierne til de flinke Elever og fordelte Eksamensbeviserne til de 7 Studenter, de 7 Realister og de 13, der havde bestaaet Mellemskoleeksamen. Af de 7 Studenter er de 4 Katholikker.

Nyborg. Her er dukket en ny lille katholsk Institution op. *Mariesøstre*, som virker i Svendborg og paa det smukke Hospital i Vejle, har oprettet et Hvilehjem

for syge Damer i vor By. Det er som Billedet viser, indrettet i en smuk Villa, der ligger i en gammel hyggelig Have. Her er endnu kun Plads til 5 Personer, men den gode Pleje, Rekonvalecenterne sikkert vil faa, vil vistnok snart gøre Hjemmet for lille. I Villaen er indrettet et Kapel. For øvrigt henvises til omstaaende Annonce fra Søstrene.

Tyskland. Om det frygtelige Mord paa katolske Skolebørn i Bremen, hvorom Dagbladene har bragt en kortfattet Notits, berettes udførligere i de tyske Aviser. Misdæderen er en vanvittig forhenværende Overlærer Schmidt fra Schwerin. Han havde boet knap et halvt Aar i Bremen. I Følge Politiets Beretning nærrede han et umaadeligt Had til Jesuiterne, som efter hans Mening var Skyld i alle Verdens Ulykker. Den umiddelbare Aarsag til hans Forbrydelse synes et Brev fra hans Søster at være, hvori denne fortæller, at deres Fader, en protestantisk gejstlig, er bleven meget syg; her har Morderen skrevet ved Siden: »Det har Jesuiterne gjort.« Forældrene vilde for nogen Tid siden have bragt Sønnen, der hverken ryger eller drikker, til et Sanatorium; men det lykkedes ham at unddrage sig dem. Den 20. Juni traadte han, forsynet med 10 Revolvere, ind i Mariaskolen i Bremen, skød, uden at sige et Ord, efter en Lærerinde, han traf paa Gangen, og gik derefter ind i Lærer Møllmanns Klasse, hvor han affyrede 20 Skud paa de 65 Piger, som var derinde. 15 blev truffet, af hvilke 2 øjeblikkelig døde. De øvrige styrtede ud, men en af Pigerne faldt ned ad Trappen og knækkede Halsen. En anden Klasses Lærer aflasede Døren og lod Drengene springe ud af Vinduet, hvorved de blev reddet. Lærer Møllmann sprang siden ind paa Schmidt, men efter et Skud i Brystet og et Skud i Underlivet blev han liggende. Skolebetjenten, der blev skudt i Kæben, og en anden Lærer lykkedes det endelig ved nogle tililendes Hjælp at overmande den rasende, der udraabte: »Begyndelsen er gjort, Enden kommer efter.« Paa Vejen til Politistationen blev Morderen haardt saaret af den rasende Folkemængde. Lærer Møllmann, der kun er 24 Aar gammel, ligger næsten haabløs syg. Morderen gør nu et fuldkommen sløvt Indtryk; kun naar man til raaber ham Ordet »Jesuit«, springer han ophidset op. Da han for et Par Aar siden var Lærer i Münster, var han bekendt for sit Had mod Katholikerne og navnlig mod de katolske gejstlige.

Holland. I dette Land har de kristne Partier (de kristelig-sociale og katolske) i flere Aar haft Flertallet i Generalstaternes Andet Kammer og som Følge deraf ogsaa dannet Ministeriet. Den 17. og 25. Juni har der fundet nye Valg Sted, og sjældnen med saa lave og usle Kampmidler som denne Gang. De forenede kristne Partier fik des værre en Minoritet paa 10 Mandater, skønt det lykkedes Katholikerne at bevare alle deres Pladser. Socialdemokraternes Mandater steg kun lidt, ihvorvel Antallet af deres Vælgere voksede fra 33.000 i 1909 til 68.000 i 1913. Endnu kan intet bestemt siges om den fremtidige Udvikling; de

liberale, der maaske bliver nødt til at danne Regeringen, kan kun faa Flertal ved Socialdemokraternes Stemmer. Det er ikke usandsynligt, at den forandrede Tingenes Tilstand kan volde den katholske Kirke i Holland Bryderier.

Nord-Amerika. (Mellein-Amerika). I Maj Maaned døde Ærkebiskop *Casanova y Estrada* af Guatemala i Republikken Nicaragua, og høje og lave i det hele Land kappedes om at lægge deres Deltagelse og Sorg for Dagen. Hans Livsførelse har ikke været af nogen almindelig Art. For c. 40 Aar siden tyranniseredes Landet Nicaragua af den forfærdelige Præsident Rufino Barrios, der gjorde alt, hvad han formaaede, for at ødelægge al Kristendom: han lukkede Skoler, forviste Præster og Ordensfolk o. s. v. Paa den Tid var der en fremragende Jurist i Landet, Don *Casanova y Estrada*, som af Barrios fik Ordre til at udlevere en Kirkeskole til Regeringen; men han afslog det bestemt, hæderlig og ubestikkelig som han var. Præsidenten kastede ham i Fængsel, berøvede ham alle hans Klæder og gav ham ikke andet at trække paa end en kasseret Præstekjole, der havde tilhørt en frafalden Præst. I sin Fængselscelle opsteg den Tanke hos ham, at Gud kaldte ham til at udsone den ulykkelige Præsts Brøde, og han besluttede selv at blive Præst. Han blev baade Præst og Ærkebiskop og var en Pryd for sin Stand; en Tidlang var han landsforvist fra Guatemala, men styrede fra sit Forvisningssted sit Bispedømmes Anliggender. Senere blev han kaldt tilbage til sit Fædreland af en anden Barrios. Hans Navn som Forfatter er blevet bekendt langt udenfor hans Fædrelands Grænser.

(Efter *America*.)

Brevkasse.

Til *Minimus*. — Deres lille Indlæg, der i theologisk Henseende er temmelig usikkert, skal nok ved Lejlighed blive optaget, forsynet med en oplysende, indgaende Redegørelse. N. H.

Hr. Malermester Christensen, Ledøje pr. Ballerup. Tak for Deres venlige Tilbud og Løfte om at modtage den lille fattige Pige i Deres Hjem i Sommerferien. Det vilde kun være mig en Glæde, om jeg ogsaa overfor andre kunde blive et Mellemlid, til at flere Børn, der trænger til det, kunde faa et sundt og styrkende Op- hold i gode katholske Hjem paa Landet. N. H.

Hr. Redaktør, cand. mag. Niels Hansen.

Paa Landsmødet i Roskilde fortalte De os, saaledes som jeg ogsaa selv har troet det, at Katholikker ikke kan tilhøre Socialdemokratiet; nu faar jeg vedlagte Biskop*) sendt ind ad Døren; kunde jeg ikke bede Dem, Hr. Redaktør, venligst forklare dette Fænomen for en Række Katholikker, som spørger ved *Fink Jensen*.

Hr. Fink Jensen. Jeg har hverken sagt eller ment — mener heller ikke — at det er umuligt for en Katholik at være Socialdemokrat. Jeg har kun sagt, at visse yderliggaaende Anskuelser var uforenelige med en katholsk Livsanskuelse, f. Eks. Fornægtelse af Ejendomsretten, af enhver Øvrighed og lig., men saa taabelige Anskuelser vil Socialdemokraterne jo ingenlunde hævde. Der er visse Punkter i Socialdemokraternes Program — ogsaa i de andre politiske Partiers — som, førte ud i deres Konsekvenser, meget let vil komme i Strid med afgjort katholske Sandheder; men at være Medlem af det ene eller det andet Parti vil ikke kunne hindre en i at være Katholik. Fordi man tilhører et politisk Parti, behøver man jo langtfra at drage de yderste Konsekvenser af alle vedkommende Partis Programpunkter.

Niels Hansen.

Kære Hr. Pastor Steidl.

Tager jeg ikke fejl, kunde i al Fald en af deres Husfæller have sagt Dem, at netop paa det paatalte Punkt var Ugebladets Referat misvisende. Jeg har aldrig sagt, at det var godtgjort, at Absalon var Roskilde Domkirkes egentlige Bygherre, men at en Arkitekt, som havde Lejlighed og Anledning til at ransage dens Hjerte og Nyre og al mulig Opfordring til at tage Spørgsmaalet grundig op, var kommen til den Overbevisning, eller om De ogsaa finder dette Udtryk uforsigtigt, til den Mening.

Trap vil ikke ret lade det gælde, og vi, som læser Ugebladet, kender Deres Kærlighed til Trap. Trap er nu ogsaa god nok, kun ikke som kunstkritisk Autoritet. Hans to Henvisninger — til »en noget senere Stil« og Bygningsemne — har De formodentlig ikke selv vidst, hvad De skulde stille op med. Domkirken var jo oprindelig romansk, maaske med Tendenser i sit Oprids, der fører ud i Gotikken. Men Absalon havde jo endda været midt inde i al den rent ud febrilske Iver for Kirkebygning, der dengang beherskede Nordfrankrig, og som netop i de Aar (Abbed Suger døde 1144) førte ind i Gotikken, 100 Aar før Tyskerne gled over i deres Efterligninger.

Hvordan mon Svend Nordbagges Domkirke har taget sig ud i den unge Pariserfarers Øjne, eller den Dag, han blev introniseret?

*) Et Billede af Biskop Gisweni i Ungarn, der siges at være socialdemokratisk Medlem af Parlamentet i Buda-Pest.

Henvisningen til Emnet kan jeg nu ikke tage alvorlig. Der er jo da noget, der hedder Kalundborg, Ringsted, Sorø, Valdemarsmuren o. s. v.

Kunde det bevises, at Absalon var Domkirkens aandelige Fader, kan De være vis paa, at det vilde glæde mig mindst lige saa uendelig som Dem, men jeg har aldrig paataget mig nogen Forpligtelse i den Retning. Og jeg vil have Lov til at pege paa en Mulighed, der ikke er helt hen i Vejret. Familien kendte jo til at bygge, og Absalon ogsaa. Hans Domkirke har næppe ligget i Periferien af hans Interesser, og Svends Domkirke har heller næppe været *up to date* i 1160, naar man lige havde været i Paris.

Johs. Frederiksen.

Idet jeg beder Redaktionen om Plads for ovenstaaende, vilde jeg gerne tilføje min Tak for Restitueringen af det havarede »Tip«. Jeg blev straks gjort opmærksom paa Fortalelsen — jeg havde talt Slægtleddene paa Fingrene, hvad en Australneger jo ogsaa vilde kunne — men kom altsaa alligevel for Skade og ventede øjeblikkeligt Spektakel. Tak, fordi De agerede Sabinerinde.

J. F.

Absalonskort og Mærker

faas Købmagergade 48 (Hoffmann), Vesterbrogade 18 (Hollmann), Frederiksberggade 34 (Bæklund), Kompagnistræde 9 (Siegler), Bredgade 69, 2. S. o. G. (Menighedskontoret), Enghedsvej 6, Charl. (Ballin), Vesterbrogade 30 (K. Witt-Møller), i samtlige Ungdomsforeninger, Højskolen, Unio samt hos Hovedforhandleren A. V. Günther, Bangertsgade 11. Telf. 4110. Mærkerne koster 1 Kr. pr. Ark à 50 Stykker (3 Øre pr. Styk), Brevkortene henholdsvis 5 og 10 Øre Stykket.

Villa Stella Maris, Nyborg.

Rekonvalescenthjem for Damer.

Villaen er beliggende paa et af de smukkeste Steder paa Fyn, højt og sundt, omgivet af en dejlig gammel Have. Den tilhører Mariasøstrene og blev forrige Aar stillet til Disposition for Familier, som trænger til Hvile og frisk Luft. Mariasøstrene har besluttet at virke mere overensstemmende med deres Kongregations Formaal i Sygepleje.

Antallet af syge eller Rekonvalescenter vil blive et begrænset Antal, indtil fem. De syge vil her kunne føre et hjemligt Liv og faa den omhyggeligste Pleje. Hver syg vil faa to store smukke, sammenstødende Værelser.

Prisen er 4 à 5 Kr. pr. Dag efter Værelsernes Beliggenhed. Herunder er indbefattet Ophold, Kost og Pleje, dog ikke Medicin eller Lægehjælp. Hver syg vælger sin egen Læge.

Til enhver Tid kan et af de to Værelser benyttes af de syge som Logis for besøgende Slægtninge. Besøgende betaler 3 Kr. pr. Dag.

Til Villaen hører et Kapel for katolske Pensionærer.

Fyldigere Oplysninger meddeles ved Forespørgsel hos Priorinden, Mariasøstrene i Nyborg.

Hørsholm. Søndag d. 6. Juli Kl. 9 er der Messe i St. Hans Kapel paa Udenomsvej.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

61. AARGANG.

„Nordisk Ugeblad“ udgives af Ansgariusforeningen og udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader samt paa Ugebladets Ekspeditionskontor, Bredgade 69, 2. S. o. G. 1—4. Telef. Palæ 654. — Redigeret af Niels Hansen, cand. mag., Viggo Rothes Vej 14, Charlottenlund. (Træffes bedst Kl. 4—6 Efterm.) Telefon Helrup 657 y.

Nr. 30.

Søndag den 27. Juli.

1913.

INDHOLD: Smaa Indledninger. — Christian Peter Bianco. — Kong Alkohol. — Et lidet protestantisk Vidnesbyrd. — The Catholic Encyclopedia. — Davids Salmer. — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Ordrup. Helsingør. Østerrig. Holland. Nord-Amerika. — Valfart til Lourdes. — Regnskab. — Et Ord til hver Dag. — Bekendtgørelser.

Smaa Indledninger.

175.

Bønnens Nødvendighed.

„Saa fremt I beder Faderen om noget i mit Navn, skal han give eder det.“

Disse Ord lyder som en sød Musik for vore Øren. Overalt møder der os jo Vanskeligheder paa Vejen til Himmerige: det onde lokker og drager os jo kun alt for stærkt, alt for ofte føler vi os matte og kolde, tit og mangen Gang skal vi endda bære andres Byrder og Sorger. Gid vi i saadanne Stunder maatte mindes hine Frelserens Ord og andægtigt, tillidsfuldt, ydmygt og udholdende i Jesu Navn raabe til Faderen — Hjælp, Lys og Mod vil komme ned til os som Svar paa vort Raab.

Men Gud ved dog alle Ting, altsaa ogsaa at vi trænger til hans Hjælp; det synes derfor at være overflødigt at bede ham om noget.

Om Bønnen, min Kristen, forekommer dig at være et enfoldigt Middel eller ej, derpaa kommer det ikke an, naar

det nu engang er det Middel, Gud har anordnet, hvis du vil regne paa hans Hjælp. Ogsaa Naaman fra Syrien syntes ikke om at skulle tvætte sig i Jordan, bedre Vand mente han, randt i Syriens Floder. Men hvis han nu ikke havde rettet sig efter Profetens Bud, mon han saa var blevet rensket for sin Spedalskhed? Hvor enfoldigt Bønnens Middel end derfor forekommer dig at være, benyt det alligevel; eller foretrækker du at beholde din Sjæls Spedalskhed og vedblive med at lide og sukke?

Et enfoldigt Middel, siger du, men desuden et idelig mirakelgørende. Kan jeg fornuftigvis haabe paa, at Gud hvert Øjeblik vil gribe ind i Naturens Orden og give Undtagelseslov? Jo, visselig kunde du regne paa, at Gud vilde gøre det, naar han nu engang har sagt: »Saafremt I beder Faderen om noget i mit Navn, skal han give eder det.« Men du har en forkert Forestilling om, hvorledes Bønnen virker; den omstyrter nemlig ikke Guds Planer, men er draget ind i Guds Planer og deres Virkeliggørelse. Gud har fra Evighed forudset, hvor megen Bøn og i hvilke Øjemed Bønner vilde stige op til hans Trone og taget dem med i sine Beregninger og Anordninger, der gjaldt de enkeltes Frelse. Hvor stor en aandelig Magt derfor Bønnen end ejer, den kommer ikke uanet og paa Trods af den Almægtiges Verdensorden.

Men Kristendommen fordrer for megen Bøn, og jeg føler ikke Lyst til at bede, allermindst til at bede meget, siger du maaske ogsaa. Det kan gerne være, at du er saaledes indrettet. Men det kommer, som i utallige andre af Livets Forhold, ikke an paa Lysten, men paa Pligten. Husk alt, hvad din Frelser har gjort for din Sjæls Frelse; forlanger han da for meget af dig, naar han fordrer, at du skal bede, selv om du maa gøre det paa Trods af Ulyst? Slaa dig dog til Taals! Mangan Gang vil du erfare, at naar du kun begynder at bede, saa vokser Lysten til Bønnen, og som du fandt det svært at begynde din Bøn, saaledes falder det dig nu svært at afbryde den.

M. Osterhammel.

Christian Peter Bianco.

1813—2. Juli — 1913.

(Fortsat.)

Forstanderne, som oprindelig ikke havde noget Tilsyn med Skolen, fik ved Oprettelsen af Biancos Skole Opfordring fra Skolevæsenet til sammen med Præsterne at danne en Skolekommission, og d. $\frac{3}{4}$ 1815 blev Forstanderne i Forening med Menighedens Præster af Direktionen for Skolevæsenet autoriseret til at udgøre Skolekommission for den katholske Menighed her i Staden i Overensstemmelse med § 3 og 5 i Reglementet for Almue- og Borger-Skolevæsenet i København af $\frac{29}{7}$ 1814.

Af en Indberetning fra Aaret 1817 ser vi, at Skolen havde 3 Lærere og 1 Lærerinde foruden Præsterne og Organisten til at undervise Børnene. Skolen var inddelt i 3 Klasser, og Drengene og Pigerne blev undervist i Fællesskab, en Ordning, som først ophævedes i 1854. De fattige Børn fik baade fri Undervisning og frit Skolemateriale, de øvrige maatte enten betale hel Pris (2 Rbdl. om Maanedens) eller halv Pris. Senere fik de fattigste Børn ogsaa tildelt Klæder, som skulde skiftes før og efter Skoletimerne. Det blev paaset, at Skolebørnene fra det fyldte 8. Aar hver Søn- og Helligdag overværede Messen og Prædikenen, og Udeblivelse straffedes. Fra ca. 1824 ser vi, at Børnene synger flerstemmige Sange i Kirken og de tidligere Forsangere afskediges. En Grund til, at Forsangerne kunde undværes, har vel ogsaa været den, at i 1821 havde Forstanderne ladet udgive *Gesang- und Gebetbuch für die katholische Gemeinde zu Copenhagen*.

Af Skolens Lærere fra den Tid er der Anledning til at frembæve *Joh. Heitlas*; han var Katholik og var udgaaet fra *Haupt Musterschule in Prag*. Han var ansat ved Skolen fra 1817 til 1854, og han skal efter datidige Beretninger og efter mundtlige Meddelelser af Folk, som har haft ham til Lærer, have været en ualmindelig dygtig Lærer og Pædagog. Hans eksemplariske Haandskrift i Skrivelser og i Kirkens Regnskabs- og Forhandlingsbøger, hvilke han som lønnet Sekretær førte, vidner om en enestaaende Akkura-

tesse og Orden, og alle hans Indberetninger og Forslag var udarbejdede med en sjælden Ombu og Indsigt.

Ved Skolens Oprettelse mærkedes i højere Grad de ved Forordningen af 19/9 1766 for Børn af blandede Ægteskaber givne Bestemmelser. Børn, hvor en af Forældrene var luthersk eller havde været luthersk og var død, maatte ikke gaa i den katholske Skole, og der blev nøje passet paa. Forstanderne forsøgte i 1814 og 1815 ved Ansøgninger til Kongen gennem den østrigske Gesandt at faa udvirket en Ændring i denne Forordning, saaledes at det ved blandede Ægteskaber overlodes Forældrene at bestemme Barnets Religion, men det første Resultat var en forsvarlig »Næse«, fordi Forstanderne, skønt danske Undersaatter, havde henvendt sig til Kongen gennem en fremmed Magts Gesandt. I Forstanderskabets Protokol er denne Reprimande indført med følgende Tilføjelse: »Zur fernere Warnung für uns alhier in unserm Protokol eingetragen.« Et fornyet Andragende til Kongen faar et rent og skært Afslag (Skrivelse fra Cancelliet 21/12 1816).

I dette uheldige Forhold og deri, at Overgang til den katholske Religion var forbudt, maa vi søge Hovedaarsagen til den stærke Formindskelse af den katholske Menighed i Midten af det 19. Aarhundrede. I 1837 angav den sjællandske Biskop i en Indberetning Menighedens Størrelse til kun 188, Børnene iberegnet, men ikke de katholske Gesandter og deres Personale (jfr. Algreen og Ussings Reskriptsamling for 1837, S. 253 ff.). Skolebørnenes Antal var fra ca. 80 i 1817 dalet til ca. 30 i 1837.

Det vanskelige ved, at een Skole skulde omfatte baade de fattigstes og de mere velhavendes Børn, har sikkert voldt adskilligt Besvær, og at der straks i Begyndelsen, da Biancos Skole oprettedes, har været nogen Trang til en højere og bedre Skole, ses af følgende Skrivelse af 24/4 1819 fra Skoledirektionen til Pastor Starkbaum:

»Foranlediget ved en Sag angaaende Jomfr. *Catharina Francisca Frey* af den catholske Religion, boende i Badstuestræde Nr. 133, der ønsker Tilladelse til Skolehold, hvilken hun ikke kan erholde til at undervise lutherske Børn, har Directionen taget under Overvejelse, om det ikke maatte være gavnligt, om der af Catholiker oprettes private Skoler

for den catholske Menigheds Ungdom her i Staden, som nu søger lutherske Skoler, hvilket især med Hensyn til Religionsundervisningen vilde være ønskeligt.

Men forinden Direktionen tager nogen endelig Beslutning i denne Sag, maa den anmode Hr. Pastoren om Deres Betænkning om samme. Angaaende ovennævnte Jomfr. Frey ønskede Directionen at erholde de Efterretninger om hendes foregaaende Liv og Vandel, som Deres Velærværdighed maaske kunne meddele os.«

Senere maa vedkommende Ansøgerinde alligevel have faaet sit Ønske opfyldt, idet en kgl. Resol. af ²⁶/₁₀ 1819 lyder saaledes: »Det tillades en Kvinde af den catholske Religion at maatte oprette en Undervisningsanstalt for Pigebørn af den evang. lutherske Religion, dog skal Religionsundervisningen ledes af en theologisk Kandidat.«

Trangen til en højere Skoleundervisning er vel for en Del bleven afhjulpen ved, at de bedrestillede Børn mod Betaling fik ekstra Timer i andre Fag, og en Del har maaske søgt de lutherske Privatskoler og Institutter. Først i 1858 begynder en fra Kirkeskolen adskilt højere Undervisning for Piger ved St. Josefssøstrene og i 1869 i St Knuds Skole under Pastor Dr. H. Niehaus for Drengene.

Til Skolens Oprettelse og senere Flytninger medgik der selvfølgelig ikke ringe Beløb af Biancos Legatkapital. Til Skolens aarlige Udgifter beregnes fra 1843 af, da Kirkebygningen var færdig, Renten af en Kapital paa 38.000 Rbdl.

Af andre Legater til Skolen er der for Tiden: *Ragnetskys* (1835) 4000 Kr., *v. Løvenskjolds* (1852—54) 10.000 Kr., *Ryans* (1861) 10.000 Kr., *Hoffmanns* (1897) 4248 Kr. og *Ronges* (1911) 20.000 Kr. —

Præsterne blev fra Midten af det 18. Aarhundrede til 1850 som Gesandtskabspræster udnævnt og lønnet af den østrigske Kejser, men havde en vis Tilladelse til at virke som Sjælesørgere for den catholske Menighed. Ifølge Biancos Testamente skulde de aarlig have et Tilskud paa 200 Rigsdalere; omsat efter den ved Biancos Død gældende Kurs blev det imidlertid kun 70 Rigsbankdalere, de fik udbetalt. Da der i 1815 var 3 Præster, var der Diskussion, om ogsaa den 3. Præst skulde have 100 Rdlr. (= 35 Rbdlr.), men Forstanderne bestemte, at Præsterne uanset Antallet skulde have

200 Rdlr. (= 70 Rbdl.) til Deling. I 1824 bestemtes imidlertid, at Præsterne skulde have de i Testamentet nævnte 200 Rigsdaler udbetalt som Riggsbankdalere; man mente nok at kunne gøre dette, naar man saa hen saa vel til det Arbejde, Præsterne havde ved Religionsundervisningen i Skolen og ved Børnenes Konfirmationsundervisning, som til at Bianco netop ved sit Testamente havde skænket Midlerne til Skolens Oprettelse og Vedligeholdelse.

Da Biancos Legat efterhaanden afholdt de fleste Udgifter til Skole og Kirke, og da Understøttelsen fra Østrig efter Grundlovens Indførelse i 1849 betydelig reduceredes, samtidig med at det østrigske Patronat d. $\frac{1}{12}$ 1850 ophævedes, fik 2. Præst i 1852 fra dette Legat ekstra udbetalt 205 Rbdlr. 54 Sk., i 1853 136,64, og fra 1854 af opføres til Udgift paa Biancos Legat 200 Rbdlr. til Præsterne og 105 til 2. Præst, ialt for Tiden 610 Kr. aarlig. Dette Beløb sammen med et i 1856 for Bianco stiftet Anniversarium (2. Juli), hvorfor aarlig betales 8 Kr., blev i Regnskabet for 1894 kapitaliseret til 15.450 Kr. Som hørende til Biancos Legat maa endvidere regnes det meste af Menighedens i Ejendommene Bredgade 67 og 69 staaende Formue, som ifølge St. Ansgars Sogns Aarsregnskab for 1912 (Side 4, Anm.), beregnet efter Ejendomsskyld, andrager ca. 100.000 Kr. Renten heraf benyttes, som tidligere omtalt, væsentlig til Skolens Underhold.

Præsterne ved den katolske Menighed var før Ophævelsen af det østrigske Patronat over Menigheden først og fremmest Gesandtskabspræster. Den østrigske Gesandt afgjorde det nærmere med Hensyn til Gudstjenestens Afholdelse. I 1818 var der i Følge Skoleberetningerne daglig Messe, i 1827 bestemte den østrigske Gesandt, at om Vinteren ($\frac{1}{12}$ til $\frac{1}{5}$) skulde der paa Hverdage kun læses Messe Mandag, Onsdag og Fredag, i Paaskeugen dog hver Dag. Først da *P. Zurstrassen* i Slutningen af 1850 ansattes som Præst, indførtes atter daglig Messe; den daværende Sakristan fik derfor i den Anledning sin Løn forhøjet. Paa den anden Side maatte Gesandtskabspræsterne, naar de optraadte som Sjælesørgere for Menigheden, respektere de gældende Love, da ellers Forstanderne fik Ubehageligheder. Det offentlige forlangte saaledes, at de Børn, som skulde

»konfirmeres«, havde faaet en passende Skoleundervisning, og Børnene maatte derfor før »Konfirmationen« bestaa en Slags Eksamen, hvor en af Forstanderne var til Stede, da disse som saadanne havde Ansvaret overfor det offentlige.

Foruden de før nævnte aarlige Beløb fra Biancos Legat fik Præsterne altsaa Gage fra den østrigske Kejser, endvidere nogle mindre Beløb fra enkelte Legater og, som tidligere berørt, et Tilskud fra *Den ferdinandeiske Stiftelse* i Münster; men da Østrigs Patronat ophævedes i 1850, maatte Menigheden selv sørge for sine Præsters Lønning. I 1856 indførtes derfor frivillige Bidrag til Præsternes Underhold, fra 1860 indførtes ogsaa Bidrag til Kirkens Funktionærer, fra 1873 frivillig Kirkeskat og fra 1896 yderligere Skolebidrag. (Sluttes.)

Kong Alkohol.

I min sidste Ferie foretog jeg en Tur over Heden. Mange store Mænd har faaet Mindesmærker rejst over sig af taknemmelige Efterkommere; men en af den arbejdende Menneskeheds største Velgørere er bleven glemt, hans Navn er ubekendt; ingen ved noget om den Mand, der har opfundet Ferierne.

Der var saa vidunderlig stille paa Heden; Vinden susede sagte i de gamle Fyrretræers Toppe; over mig lød Insektsummen, og endnu højere oppe slog Hedelærken sine Triller; men for min Fod blomstrede Lyngen, Oldenborrer kravlede hen over Stien, og en Gang smuttede en lille Mus forbi. Da blev jeg pludselig skræmt op af mine Naturbetragtninger ved en Raslen, Snurren og Banken af Maskiner. Der, hvor Heden hørte op, var man i Færd med at anlægge en Kanal. Da jeg kom dertil, forkyndte en langtrukken hæs Dampfløjte netop, at Middagshvilen begyndte, og Arbejderne strømmede sammen fra alle Sider. Der var Kroater med skarpskaarne Ansigtstræk, brune Italienerne, sorthaarede Serbere og høje Montenegrinere; alle ilede de til Marketenderiet, en hastig sammentømret Bræddehytte, satte sig i deres smudsige Skafestøvler og brogede Skjorter ved Bordene og ventede paa deres Mad. »Ærter med Flæsk« stod der paa Spiseseddelen; jeg kunde ikke modstaa den indbydende Duft og bestilte mig ogsaa en Portion hos Værten. Denne lod haant om al europæisk Høflighed og sagde: »Sæt Dem ved Siden af Kanalarbejderne.« Hvad skulde

jeg gøre? Der var ikke andet for end at tage Plads paa en af de lange Bænke; det gjorde jeg, hilste paa min Nabo, og han besvarede min Hilsen med nogle høflige Ord.

Jeg studsede uvilkaarlig ved hans Tale og betragtede ham nøjere. I hans Ansigt kunde man læse, at han havde Dannelse, Kundskaber, men ogsaa et sørgeligt Kendskab til den djævelske Alkohol. Vi var snart i en livlig Samtale og kom, hvad der jo laa nær, ind paa Arbejderspørgsmaalet, og her maatte jeg forbavses over den dybtgaaende Indsigt i sociale Spørgsmaal, som min Nabo viste sig at have, og over den gennemdannede Maade, han udtrykte sig paa.

Vi blev snart færdige med Maden, og saa bestilte jeg to Flasker Øl. Ved Synet af dem straaledede min nye Bekendts Øjne; han tømte et stort Glas i et eneste Drag og skænkede hastig et nyt op; da vi saa ogsaa havde faaet tændt os to store, tykke Cigarer, syntes han at have fattet Tillid til mig og begyndte at fortælle mig sit Levnedsløb: »Mine Forældre var fattige; men jeg havde faaet en Skat, der betød mere end Penge: jeg var ualmindelig lærenem og løste de sværeste Opgaver som i Leg, og hvad jeg havde læst igennem, kunde jeg straks udenad. Præsten og Læreren sørgede for, at jeg kom i Latinskole. Gode Mennesker bestred Omkostningerne derved; men jeg maatte dog leve en fattig studerendes trange Liv. Imidlertid forlod jeg Gymnasiet med et udmærket Eksamensresultat, og en elskværdig gammel Herre, der havde haft en Del med Eksaminer at gøre, roste mig ganske særlig og sagde til mig: »De har sikkert en glimrende Fremtid for Dem, min unge Ven, naar De blot vil holde Hovedet højt og bevare Deres Karakterstyrke.« Jeg kom saa til et Universitet, led Sult og Nød, læste selv og underviste for Spotpris dumme og dovne Dreng; men efter nogen Tids Forløb bedrede min Stilling sig, idet Direktøren for et stort Bryggeri antog mig som Huslærer. Dette skulde imidlertid blive Begyndelsen til min Ulykke, thi jeg havde Adgang til Bryggeriet og kunde drikke saa meget Øl, jeg vilde; jeg forstod ikke at holde Maade — og tilsidst var jeg altid beruset. Efterhaanden blev mit Tøj saa lurvet, at jeg ikke kunde vise mig blandt ordentlige Mennesker, og derfor tog jeg en Dag i en Rus Penge i en fremmed Kasse. Det fik jeg tre Maaneders Fængsel for, og da jeg kom ud igen, var jeg blevet bitter og hadefuld baade mod Gud og Mennesker. Med en ligesindet, som jeg havde gjort Bekendtskab med i Fængselet, begav jeg mig paa Vandring, og saa kom jeg fra Dynen i Halmen, fra Øllet til Snapsen, der nu er min eneste Trøst.«

»Men kan De da ikke tage et Tag i Dem selv og gøre Brug af Deres Kundskaber?« spurgte jeg. »Det tror jeg ikke; den, der en Gang er faldet i Brændevinsdjævelens Kløer, slipper aldrig ud igen.« »Naa, De gamle fordrukne Student!« raabte en Opsynsmand, der lignede en Slavefoged. »Skal De nu dovne igen? Pas paa, jeg ikke giver Dem Løbepas. Se nu at komme lidt villig til

Arbejdet!« Det gjorde mig forfærdelig ondt for den dannede Mand, at han skulde overfuses af denne raa Karl, som var blevet sluppet løs paa de halvvilde Udlændinge. Jeg tog derfor overordentlig høflig Afsked med ham og lovede ham en passende Stilling.

Jeg forhørte mig om ham hos Marketenderen; men denne trak paa Skulderen og sagde: »Den Slags har vi altid nogle af her. Hvad skal man gøre ved dem? Naar de har Penge, slaar de sig sammen og holder Sold, som Studenterne siger; saa holder de lange Taler — og drikker »Wulki«, til de ligger under Bordet. Dem er der ikke noget at stille op med.« Jeg delte dog ikke hans Mening; og da jeg kom hjem, opsøgte jeg en tidligere Elev, der havde en god Sagførerpraksis. Han vilde gerne gøre mig en Tjeneste og lovede at ansætte Kanalarbejderen paa sit Kontor. Jeg skaffede en anstændig Dragt til Veje, og en Morgen mødte Manden saa paa Kontoret, hvor det ganske unge Kontorbud gjorde Nar af ham bag hans Ryg og sagde: »Han der behøver saamænd aldrig nogen Lampe; hans Næse lyser nok.« Men da den nye Skriver igen havde vænnet sig til at bruge Pennen, arbejdede han baade hurtigt og dygtigt. Sagføreren lod ham hver Aften faa en Flaske Øl, forsynede ham ogsaa med Aviser og Cigarer og snakkede af og til med ham. »Han bliver nok til noget igen,« sagde han, »det var dog godt, at jeg antog ham. Hvis han fortsætter, som han er begyndt, sender jeg ham til et Universitet paa min egen Bekostning, thi han er virkelig genial.« —

En skønne Dag udfærdigede den nye Skriver en Klage for én Krovært; denne indbød til et Glas. Den første Snaps blev drukket i eet Drag, flere fulgte den første — — og næste Morgen kom Skrивeren ikke paa Kontoret. Han skrev et Brev til Sagføreren og til mig og takkede os; men nu vilde han være »en fri Mand« igen.

Denne Begivenhed er fuldstændig sand.

Et lidet protestantisk Vidnesbyrd.

Med Posten bragtes mig forleden en Bog af Forstander Niels Kierkegaard, Kjøng Højskole. Det var ikke nogen Foræring; Forsendelsen ledsagedes nemlig af en Anmodning om at gennemlæse Bogen og, hvis den vandt mit Bifald, da at købe den; en adresseret Postanvisning medfulgte. Jeg gav mig til at blade i den lille Bog og fortrød det ikke; thi jeg fandt i Bogens første Fortælling det smuk-

keste Vidnesbyrd om vor katholske Helgendyrkelses Overensstemmelse med det menneskelige Hjertes Trang til Forbøn; at Vidnesbyrdet var ufrivilligt, forringer det jo ikke. Tværtimod.

Fortællingen beretter om et lille Hjem, hvor der i Begyndelsen hersker Lykke og Sol. Men haslig kommer Skygger og Sorger. Den unge Moder faar en Sygdom til Døden, og Manden — en brav Fragtkusk — slider og slæber, for at hans kære Hustru kan faa al den Pleje og Hjælp, hun har Behov. Men Udgifterne til fremmed Hjælp, til Læge og Medicin vokser ham over Hovedet, og tilsidst er han saa dybt nede i Gæld, at han forgriber sig paa betroet Gods, og samme Dag udaander hans Hustru. Fortvivlet over sit smertelige Tab og tynget af sin Brøde tænker han paa at slippe ud af det hele — »hellere dø end leve som Kæltring« — da Synet af det lille uskyldige Barn i Vuggen vækker ham til Anger, og med Barnet i sine Arme knæler han ned ved sin døde Hustru og faar sin Fred tilbage i Ordene: »Sov sødt, lille Kone! Bed godt til Vor Herre for mig og vor lille Datter! Du var saa from og saa god; dig vil han nok høre.«

Jeg maa sige, at jeg sjælden har hørt en saa simpel og klar og dog udtømmende Udredning af vor katholske Helgendyrkelse, dens Indhold og Begrundelse.

»Sov sødt« — ligger der ikke heri den sikre Fortrøstning til, at den fromme afdøde alt er i Guds Himmel. »Bed godt hos Vor Herre for os« — rummer ikke dette lille Ord godt Haabet om den stadige Forbøn (den tyske Tunges: *Maria der immer währenden Hülfe*). »Du var saa from og saa god« — er det ikke en ægte menneskelig og derfor sand Tankegang, udtrykt dybt og enfoldigt: du var saa god og saa from, jeg er betynget af min store Brøde, derfor vil Vor Herre høre dig og derigennem mig; hvem vilde heri uden af ond Vilje kunne finde nogen Til sidesættelse af vor Frelser?

Og dog ved vi, at dette vil ske Gang paa Gang — thi hvad der forekommer en troende protestantisk Kristen godt og heldbringende, naar det drejer sig om en kær og from afdød, f. Eks. en Ægtetælle, en Søster eller Broder eller from Trosfælle, det bliver Uret, naar det drejer sig om en Johannes, en hellig Frans, en Birgitta, men ganske særdeles slemt bliver det, naar det drejer sig om Frelserens Moder Maria.

P. H. P.

The Catholic Encyclopedia.

For yderligere at henlede Opmærksomheden paa dette vore Dages største katholske litterære Foretagende har Udgiverne udsendt et overordentlig smukt Hæfte, et Par Hundrede Sider stort, der paa en meget smagfuld og overskuelig Maade bringer Eksempler paa hele det overvældende Stof, de 15 store Bind indeholder; bl. a. genfinder man her 200 af de smukke Billeder, der findes spredte i Bindene. Som venteligt er, giver dette Hæfte en interessant Masse statistiske Oplysninger. Aarene 1907—1909 bragte hvert to Bind, de følgende tre Aar fra 1910—1912 endog hvert tre Bind; derved fuldendtes det store Værk eksempelvis hurtigt i kun seks Aar. Af Landkort findes i Encyclopædien i alt 66, af Helsides kolorerede Billeder 54, af fuld Sides Illustrationer 363 og af Afbildninger i Teksten 2277. 1453 Medarbejdere har leveret Artikler; 912 var gejstlige, deriblandt 2 Kardinaler og 60 Biskopper, 543 var Lægfolk, deriblandt 87 Damer. Mere end 30.000 Emner har været behandlet paa Encyclopædiens 24.000 Spalter.

I det Brev, der gik forud for Tilsendelsen af anmeldte Hæfte, giver en af Udgiverne, Pater Wynne, S. J., et Løfte, der maaske vil interessere nogle af Ugebladets engelskkyndige Læsere. Jeg skal citere hans egne Ord, men uden at oversætte dem, da de kun kan have Betydning for dem, der forstaar dem uden Oversættelse. De lyder saaledes:

I trust you will be good enough to bring the pamphlet before the attention of your readers, and to suggest that a copy will be mailed to anyone who applies for it at our address 16 East 40th Street, New-York City.

Titelen paa det smukke Prøvehæfte er: *The plan, scope and contents of The Catholic Encyclopedia*, hvilken jo nøjagtig maa anføres, hvis nogen vil benytte sig af ovennævnte Tilbud.

Endnu mangler Indholdsfortegnelsen, der efter en lille Prøve i Hæftet at dømme vil blive overordentlig indholdsrig og naturligvis være af uvurderlig Gavn ved Benyttelsen af Encyclopædien. I samme Bind som Indholdsfortegnelsen vil fremkomme Biografier, i mange Tilfælde ogsaa Billeder, af alle Medarbejdere og Bidragydere.

Niels Hansen.

Dauids Salmer.

3 metrikt Jordansfning ved Johs. Frederiksen.

VI.

1. Herre, lad ej Vreden raade, røvs mig ikke i din Harmes, lad mig arme finde Skaansel, fange Naade.	3. Skal jeg sænkes til de døde? Ingen der din Lovsang kvæder! Ojet væder best mit Leje i min Møde.
2. Veg jeg er af Sot og Daande, af min Hu er stedt i Kvide, lad med Blide Mistkundhed mig nybeaande.	4. Gud vil snart min Kummer stille, han har hørt min Graad og Klage, vig tilbage, 3 som unde mig saa ilde!
5. Mine Avindsmænd med Vælde kues skal og brat bestæmmes, tugtes, tæmmes, falde fult i egen fælde.	

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. St. Josefs Hospital her i Byen har udsendt sin Aarsberetning for Aaret 1912. Denne er naturligvis af særlig Interesse for Læger; af almeninteressante Ting skal følgende fremhæves: Paa Hospitalets 6 Afdelinger laa der ved Nytaar 1911 266 Patienter, og i Aarets Løb kom der 2557 til; af disse var 790 Mænd, 1572 Kvinder og 195 Børn. I Aarets Løb udskreves 2295 Patienter, medens 247 døde. Gennemsnitsbelægningen har været 336 Patienter daglig, Antallet af Sygedage 117.359. Ved Aarets Slutning laa der 281 syge paa Hospitalet. Lederne af de seks Afdelinger er henholdsvis Overlægerne Halk og H. V. Saxild samt Professorerne J. Schou, F. Levy, E. Schmiegelow og Edm. Jensen.

— Som Følge af det gode Resultat af Velgørenhedsfesten har Foreningen *Steno* i Aar kunnet udsende to Feriekolonier, af hvilke den ene paa 15 Drengene afrejste Mandag d. 21. ds. til Nakskov, den anden paa 24 Drengene Onsdag d. 23. ds. til Korsør. Desuden har Foreningen forskaffet alle Drengene forskellige Beklædningsgenstande. To Herrer, Holger Jensen og Alfred Weber, har beredvillig paataget sig Opsynet med Kolonierne.

— Ved Mødet i *St. Josefs Gilde* Mandag den 14. Juli optoges atter 6 Medlemmer. Pastor Braun holdt i sin Egenskab af Præsident Talen til Aspiranterne og paaviste

den Betydning, som Gildets anden Værnehelgen, den h. Kong Knud, havde haft for Gilderne i Danmark.

Ordруп. Her har i afvigte Uge paa St. Andreas Kollegium været afholdt de aarlige Præsteeksercitier, hvori 22 Præster, den højærverdige Biskop medregnet, fra Danmark og Nord-Tyskland har deltaget. Foredragene er blevet afholdt af Pater Cohauss, som i Fjor holdt en ypperlig Tale ved Katholikforsamlingen i Aachen og i Aar blev udvist af Freiburg i Breisgau (Baden), fordi han havde — prædiket i Kirken.

Helsingør. I Anledning af den h. Vincents af Pauls Fest d. 19. Juli holdtes en festlig Messe Lørdag Morgen Kl. 8, hvorefter det allerhelligste Sakrament var udstillet indtil Kl. 8 Aften. Hele Dagen var der andægtige Besøg i Kapellet, og de regelmæssige Tilbedelses-Timer udførtes af Menighedens Medlemmer. — I samme Anledning fejredes Søndag d. 20. Juli en højtidelig Sangmesse, der var talrig besøgt. Pastor Sialm fra København talte varmt og fyndigt om den h. Vincents' store Livsgerning og den rige Velsignelse, Gud skænkede hans menneskekærlige Virksomhed, ikke alene i Frankrig, men ogsaa i flere andre Lande. Taleren fremhævede, at den h. Vincents' Aand endnu levede i de to religiøse Samfund, hvis Stifter han er: Lazaristpræsterne og de Barmhjertige Søstre eller den h. Vincents' Søstre. Disse virker ogsaa i Helsingør ved Undervisning, Sygepleje og kærlig Omsorg for fattige. Pastor Sialm anbefalede særlig den forestaaende Basar til de tilstedeværendes Offervillighed; thi uden godt Udbytte af den kunde Søstrene ikke lindre al den Nød og Fattigdom, der findes. Om Eftermiddagen opførte Skolebørn og unge Piger nogle smukke smaa Forestillinger; det var glædeligt at se, hvor godt de var indøvede, og hvor pænt de udførte deres Roller. En højtidelig Festandagt afsluttede disse to Festsdage. Basaren afholdes d. 3. og 4. August, og det er at ønske, at mange af dem, som læser disse Linier, vil bidrage til et heldigt Resultat.

Østerrig. Her er i disse Dage en ung svensk Theolog, *Sven Stephan Nordmark*, bleven viet til Præst. Sin theologiske Uddannelse har han væsentlig faaet paa Collegium Canisianum i Innsbruck i Tirol, og sin Primitivmesse haaber han at kunne fejre paa Tirsdag, St. Olafs Festsdag, i de Barmhjertige Søstres Huskapel i Steinach i Tirol. Pastor Nordmark staar i et venligt Forhold til den i de senere Aar tremblomstrende Birgittinerorden, der maaske er udset til af skulle bringe et katholsk Foraar i Sverige efter den lange lutherske Vinter der. Den nyviede Præst bedes gennem disse Linier modtage sine nordiske Trosfællers hjertelige Lykønskning.

Holland. Trods den katolske Kirke har stor Indfyldelse i dette Land, er den dog i Antal gaaet en Del tilbage i forrige Aarhundrede. Saaledes talte Katholikkerne i 1829 38,7 Procent af Befolkningen, i 1909 35,01 Procent. Katholikkernes Antal var ved sidste Folketælling 2.051.000, medens det skulde have været 2.272.000, hvis det havde holdt Skridt med Tilvæksten i Befolkningen. Aarsagen til denne Tilbagegang er at finde flere Steder. Saaledes har de blandede Ægteskaber i de senere Aar taget stærkt Overhaand, hvilket betyder et stort Tab, da kun godt Halvdelen af de i disse fødte Børn faar en katolsk Opdragelse. Frarafaldet fra Troen er i de store, væsentlig protestantiske Byer ret betydeligt; dette betyder dog ikke nogen egentlig Styrkelse af de protestantiske Samfund; de, der falder fra, opgiver overhovedet enhver Religion. Men Hovedaarsagen er maaske at søge i den usædvanlig store Børnedødelighed i de næsten helt katolske Provinser Brabant og Limburg; kunde den standses, vilde Tilbagegangen vistnok hurtig høre op. — Redemptoristpateren, Kardinal *Rossum* er for Tiden paa Besøg i sit Fædreland, hvor han er blevet modtaget i højtidelig Audiens af Dronningen og dekoreret med den højeste hollandske Orden. Han er den tredje Kardinal, Holland har haft; den første var Pave Hadrian VI, født 1459 i Utrecht, og den anden var Wilhelm van Enckevoirt, født 1465 i Mierlo, Nord-Brabant.

Nord-Amerika. Den i De forenede Stater mest læste Bog er den ogsaa her hjemme vel bekendte »Vore Fædres Tro«, skrevet af Ærkebiskoppen af Baltimore, den gamle Kardinal Gibbons. Af denne Bog er der hidtil solgt 1.100.000 Eksemplarer. Næst efter den, dog i betydelig Afstand, kommer Beecher Stowes berømte »Onkel Toms Hytte«.

Valfart til Lourdes.

Med den gejstlige Øvrigheds Approbation tillader jeg mig herved at indbyde Katholikker fra de nordiske Lande til at deltage i en Pilegrimsrejse til Lourdes, hvor den eukaristiske Kongres næste Aar finder Sted. Det vilde være ønskeligt, om de skandinaviske Katholikker blev rigelig repræsenteret ved denne Lejlighed. — Da jeg allerede syv Gange har foretaget denne Pilegrimsrejse, haaber jeg godt at kunne vejlede de Familier eller enkelte Personer, der kunde ønske at rejse til dette Miraklernes Sted og der bede for sig selv, for deres kære og for deres Fædreland. Jeg skal ordne det saaledes, at Udgifterne bliver saa faa og smaa som muligt. Rejsen kommer til at gaa over Köln, Paris, Bordeaux, Lourdes og tilbage: Bagneres de Luchon, Toulouse, Carcassonne, Lyon, maaske La Salette og Ars samt Paray le Monial. Turen, der foretages paa anden Klasse, vil vare 15—17 Dage. De, der kunde ønske at deltage, bedes melde sig hos Pastor Rattaire, Assumptionssøstrenes Kloster, Amalievej 16.

Elisabeth-Vincentforeningens Regnskab for Vinteren 1912—1913.

(Konferens K. & N.)

Til Børn.		Til voksne.
51 Chemiser,	3 Par Muffediser,	1 Skjorte,
42 Par Pige-Ben-	3 Nederdele,	1 Chemise,
klæder,	5 Bluseliv,	4 Par Manchetter,
22 Skorter,	37 Skjorter,	18 Flipper,
46 Kjoler,	56 Dreng-Bluser,	6 Slips,
39 Forklæder,	56 Par Dreng-Ben-	1 Tæppe,
33 Livstykke,	klæder,	1 Forklæde,
11 Huer,	1 Kaabe,	2 Nattrøjer,
12 Par Strømper,		1 Natkjole,
		5 Liv,
		1 Slaabrok,
		3 Par Sokker,
		2 Lagner,
		2 Kjoler,
		2 Kaaber,
		3 Par Handsker,
		1/2 Pd. Garn,
		1 Dynebetræk,
		2 Skjorter,
		1 Sjal.

Ialt uddeltes 474 Stk. Tøj, 6 Par Støvler, 28 Par Kapsko, 1/2 Pd. Garn, 68 Pakker Urtekram, 313 Potter Mælk, 49 Hektl. Kul.

Af andre Gaver har Foreningen modtaget: 1 Sjal, 1 Slaabrok, 1 Stk. Stof, 5 Par Støvler, 1 Par Sko, 2 Huer, 1 Skørt, 2 Natkjoler, 1 Skjorte, 6 Slips, 3 Par Handsker, 1 Par Damestrømper, 4 Par Sokker, 5 Par Manchetter, 33 Flipper, 1 Trøje, 2 Kjoler.

Unio. Søndagen d. 27. Juli Udflugt i 2 Afdelinger: **I. Afdeling** tager Kl. 9³³ med **Slangerupbanen** til Farum. Ved **Fiskebæk** spises den medbragte Frokost. Efter samme spadseres langs Furesøen til **Frederiksdal** og herfra til Fods eller pr. Dampbaad til Lyngby, hvor man ved **Lottenborg** mødes med

II. Afdeling, som tager med Holtebanen Kl. 1¹⁴ til Lyngby. I Lottenborg Restauration drikkes Kaffe, hvorefter man spadserer over Brede til **Ørholm**, hvor der spises til Aften. Herfra gennem Skoven til Holte og hjem med Banen.

Villa Stella Maris i Nyborg.

Rekonvalescenthjem for Damer.

Villaen er beliggende paa et af de smukkeste Steder paa Fyn, højt og sundt, omgivet af en dejlig gammel Have. Den tilhører Mariasøstrene og blev forrige Aar stillet til Disposition for Familier, som trænger til Hvile og frisk Luft. Mariasøstrene har besluttet at virke mere overensstemmende med deres Kongregations Formaal i Sygepleje.

Antallet af syge eller Rekonvalescenter vil blive et begrænset Antal, indtil fem. De syge vil her kunne føre et hjemligt Liv og faa den omhyggeligste Pleje. Hver syg vil faa to store smukke, sammenstødende Værelser.

Prisen er 3 1/2 à 5 Kr. pr. Dag efter Værelsernes Beliggenhed. Herunder er indbefattet Ophold, Kost og Pleje, dog ikke Medicin eller Lægehjælp. Hver syg vælger sin egen Læge.

Til enhver Tid kan et af de to Værelser benyttes af de syge som **Logis for besøgende Slægtninge**. Besøgende betaler 3 Kr. pr. Dag. Til Villaen hører et Kapel for katolske Pensionærer.

Fyldigere Oplysninger meddeles ved Forespørgsel hos Priorinden, Mariasøstrene i Nyborg.

Tak. For de til Elisabethforeningen tilsendte 70 Kr. bringes herved en hjertelig Tak.
Johs. Braun, Præst.

Mariakongregationen for Ynglinges eukaristiske Sektion afholder Fælleskommunion i Jesu Hjertes Kirke Fredag den 1. August Kl. 6.

Basar i Helsingør.

St. Vincentssøstrene i Helsingør agter Søndag d. 3. og Mandag d. 4. August at afholde en Basar til Fordel for syge og fattige der i Byen. Gaver hertil modtages med Tak af Priorinden, Nygade 8, Helsingør.

Kirkelig Kalender.

27. Juli. 11. Sønd. efter Pintse.	3. Aug. 12. Sønd. efter Pintse.
28. — Mandag. Nazarius og Lidelsesfæller, Martyrer.	4. — Mandag. Dominicus, Bekender.
29. — Tirsdag. Olaf Konge, Martyr.	5. — Tirsdag. Maria i Sne.
30. — Onsdag. Martha, Jomfru.	6. — Onsdag. Christi Forklarelse.
31. — Torsdag. Ignatius af Loyola, Bekender.	7. — Torsdag. Cajetanus, Bekender.
1. Aug. Fredag. Petri Fængsel.	8. — Fredag. Cyriacus og Lidelsesfæller, Martyrer.
2. — Lørdag. Alfons Liguori, Biskop og Kirkelærer.	9. — Lørdag. Vigilie.

Meddelelse om Gudstjenesten i København fandtes sidst i Nr. 25.

Et Ord til hver Dag.

27. Juli. Det er en salig Sjæl, for hvem det at leve er Kristus og det at dø med ham en Vinding. (Th. a Kempis.)

28. Juli. Enhver værdig Kommunion gør vor evige Frelse mere sikker. (P. Wilberforce.)

29. Juli. Frem, Kristmænd, Korsmænd, Kongsmænd. (Kong Olafs Hærs Løsen.)

30. Juli. Gud kalder os, men det tilkommer os at lyde hans Kald. (Mese di Maggio.)

31. Juli. Den, som glemmer

sine Interesser i Guds Tjeneste, kan være vis paa, at Himlen vil vaage bedre over dem, end han selv kunde have gjort. (St. Ignatius Loyola.)

1. August. Nu ved jeg sandelig, at Herren har sendt sin Engel og udfriet mig. (Ap. Gerning XII.)

2. August. Hvis vi med Villighed bærer vort Kors, vil det bære os til Himlen og give os Fred paa Jorden. (St. Alfons Liguori.)

Jesu Hjerter Andagt (1. Aug.).

St. Ansgars Kirke: Kl. 8¹/₄ Messe med sakramental Velsignelse Kl. 8 Aften Andagt.

Rosenkranskirken: Efter 8-Messen sakramental Velsignelse; Kl. 7¹/₂ Aften Andagt.

St. Annæ Kirke: Andagt efter Messen Kl. 8 og om Aftenen Kl. 8

Jesu Hjertes Kirke: Efter 8¹/₂-Messen sakramental Velsignelse Kl. 8 Aften Andagt.

St. Andreas Kirke: Efter 8¹/₄-Messen sakramental Velsignelse Kl. 7¹/₂ Aften Andagt.

Assumptionskapellet (Amalievej 14).

Paa Hverdage læses den hellige Messe foreløbig Kl. 7; ingen Forandring om Søndagene.

St. Franciscus Kapel i Nakskov.

Hver Søndag er der stille Messe Kl. 8¹/₂, Højmesse med Prædiken Kl. 10 og Andagt Eftermiddag Kl. 2.

Vestervoldgade 115. Læsestue for unge Piger, aaben hele Dagen, midlertidigt Modtagelseshjem & Bureau.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

61. AARGANG.

„Nordisk Ugeblad“ udgives af Ansgariusforeningen og udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglæder samt paa Ugebladets Ekspeditionskontor, Bredgade 69, 2. S. o. G. 1—4. Telef. Palæ 654. — Redigeret af Niels Hansen, cand. mag., Viggo Rothes Vej 14, Charlottenlund. (Træffes bedst Kl. 4—6 Efterm.) Telefon Helrup 657 y.

Nr. 31.

Søndag den 3. August.

1913.

INDHOLD: Smaa Indledninger. — Christian Peter Bianco. — Præsidentskifte i Vincentsforeningen. — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Ordrup. Portugal. Japan. — Brevkasse. — Et Ord til hver Dag. — Bekendtgørelser.

Smaa Indledninger. (176)

Jesu milde Kærlighed.

Korsets var Skændselens Tegn og »Samaritan« et Skældsord — begge Dele har vor Frelser ophøjet, Korset til et Ærens Tegn for den hele Verden, og den barmhjertige Samaritan er han selv fremfor alle andre bleven. — Der var i gamle Dage en Konge i England, som var af et sjælden vennesælt Sindelag, eftergivende og barmhjertig mod sine Fjender. En meget ryggesløs Adelsmand lokkede ham ind i sit Hus og myrdede ham, fordi, som han sagde til Undskyldning for sin Forbrydelse, »Kongen var altfor rask til at tilgive sine Fjender«. Det var en hellig Død at faa; maaske hører vi ikke om nogen Martyr, der dør af saa ædel Grund, undtagen Martyrernes Konge selv. For det var ogsaa vor Frelzers Fejl. Han dømte Hedningerne altfor mildt, og derfor slog de hovmodige Jøder ham ihjel; han var for kærlig mod Synderne, og derfor fik de skinhellige Farisæere ham dømt til Døden; han var altfor langmodig mod Judas, og derfor voldte Forræderen hans Undergang. Hvem gjorde nogen Sinds saa meget for sine dyrebareste Venner, som Jesus gjorde for sine bitreste Fjender? Han har selv sagt: »Ingen har større Kærlighed end den, som sætter sit Liv til for sine Venner.« Men din Kærlighed, Herre Jesus, er større, for du døde for dine Fjender, Fjender, der raabte deres »Korsfæst ham« ud imod dig, der haanede dig i din sidste bitre Strid. Forbarm dig derfor ogsaa over os Syndere!

(Brudstykke af en Paulistpeters „Fem Minutters Prædiken“.)

Christian Peter Bianco.

1813—2. Juli — 1913.

(Sluttet.)

De fleste Præster kom fra Østrig, og de har vel for en Del været smittet af *Josefinismen* (en rationaliserende Aandsretning, opkaldt efter Josef II af Østrig), men man maa erindre den Stilling, de indtog, og de Forhold, de arbejdede under, før man fælder for streng en Dom over dem. Et ret trøstesløst Billede fra før 1840 oprullede Mgr. *Studach*, Apostolisk Vikar for Sverrig og Norge, i et Brev*) (²¹/₁ 1840) til Mgr. *Laurent*, udnævnt Apostolisk Vikar for de nordiske Missioner, angaaende Katholikkerne i København. Han skildrede, hvorledes de herskende strenge Love gjorde det umuligt at faa dannet en respektabel Menighed, de velhavende faldt fra af Hensyn til deres Børns timelige Vel eller udvandrede, tilbage blev kun de fattige, som han benævnte som en *Haufen Bettler* uden nogen indre religiøs Overbevisning. Protestanterne tog ingen Notits af dem, og de bidrog snarere til at vække Foragt for den katholske Religion end til at hæve Agtelsen for den. Han mente ikke, at man kunde lægge Gesandtskabspræsterne saa meget til Last, de abnorme Forhold, de arbejdede under, undskyldte dem meget.

Et lille Hip gav han Forstanderne, idet han skrev, at de ikke vilde udbetale Kirkens Midler. Denne Bemærkning bundede maaske i Ukendskab til de virkelige Forhold; thi Forstanderne maatte rette sig efter Legaternes Bestemmelser, de havde haft Ubehageligheder nok ved Processen i 1822 -- 24.

Blandt de østrigske Gesandtskabspræster har der været flere, som omtales rosende. Saaledes skal Pastor *B. Holtzforster*, som døde ¹⁹/₁ 1816, have været en nidkær Sognepræst, medens *P. Brachtesende* (ca. 1801—15) og *Starkbaum* (ca. 1815—26) interesserede sig meget for Skolen. Abbé *Grehs* (ca. 1823—26) skal have holdt stærkt besøgte Fastepredikener, og ifølge Regnskabet for 1826 bevilligedes 200 Rbdlr.

*) Se »Leben und Briefe von J. F. Laurent«. (Karl Møller. Trier 1887, I B., S. 505.)

som Tilskud til en Samling Prædikener, han agtede at udgive. Maaske er Samlingen udkommen i Wien; her i Bibliothekerne findes den ikke. I København har Abbé Grehs ladet trykke et Par smaa Piecer: En Nylaarsprædiken fra 1826, en Brudetale ved Grevinde *von Yoldis* og *Ed. W. von Coopmans* Bryllup d. $22/8$ 1825 og nogle Digte: *Erinnerungen aus Virum, Juni 1824*. Digtene var tilegnede daværende Kirkeforstander General-Kriegs-Commisair *d'Auchamp* og Hustru *Elise*, født *Sommer*, som havde deres Sommerlandsted i Virum. Herud blev de katholske Skolebørn fra Tid til anden indbudt.

Al Prædiken og Psalmesang var i de østrigske Gesandtskabspræsters Tid paa Tysk. Den første danske Prædiken holdt afdøde Præfekt *H. Grüder* d. $19/0$ 1852, og i 1857 blev der trykt en dansk katholsk Psalmebog. Samme Aar udkom ogsaa den første danske katholske Bønnebog.

Vi mangler endnu at se, hvorledes Biancos Bestemmelse om et nyt, grundmuret Gesandtskabskapel fik sin Løsning. Som alt tidligere berørt blev der i 1819 kostet ca. 12.000 Rbdlr. paa det gamle Kapel, men stadig havde Forstanderne for Øje at finde en passende Grund indenfor den af Volde omgivne Hovedstad til det paatænkte nye Gesandtskabskapel. Men foruden at finde en passende Grund var der ogsaa andre Hensyn at tage. I Følge Biancos Testaments Ordlyd kunde der synes — i hvert Fald mente den daværende østrigske Gesandt *von Langenau* det — at være tillagt Gesandten en vis Bestemmelsesret, idet Kapellet vedblivende skulde være et kejserligt-kongeligt Gesandtskabskapel. Desuden maatte man have den høje Øvrigheds Tilladelse, og for Menighedens egen Skyld maatte man være klar over, at man havde Penge nok til Kirkens Opførelse og Skolens Vedligeholdelse. Til Præsternes Lønning og Kirkebygningens Vedligeholdelse forventede man som hidtil Understøttelse af den østrigske

Abbé Grehs, østrigsk Gesandtskabspræst, ca. 1823—26.

Kejser, en Forudsætning, som ogsaa berøres i Biancos Testamente.

I 1831 mente man i Gothersgade Matr. Nr. 333 (en Del af nuværende Gade Nr. 43) at have fundet en passende Grund til det nye Kapel og indsendte d. $\frac{6}{12}$ 1831 et Andragende til Cancelliet om Tilladelse til at købe denne Grund for der at opføre et nyt katolsk Gesandtskabskapel. Af Regnskabet for samme Aar ser vi, at der for en Tegning til det nye Kapel blev udbetalt 50 Rbdlr. til Arkitekt Binnesbølle. Paa det indsendte Andragende kom der imidlertid intet Svar, og Købet af Grunden i Gothersgade blev ikke til noget.

I 1834 købte de daværende Forstandere *J. G. Blankensteiner*, *Jac. Hois* og *J. A. Reuther* resolut en Ejendom i Holmens Kanal, Matr. Nr. 259 (nuværende Gade Nr. 12), til den katolske Menighed og indgav derefter Ansøgning om Sanktion af Købet og Tilladelse til at opføre det nye Kapel. Det danske Cancelli nægtede imidlertid, paa Grund af at den østrigske Gesandt ikke bifaldt det foretagne Skridt, at anerkende Købet. Som Følge heraf stod de tre Forstandere selv inde for Købet. De indsendte atter et Andragende om, at den købte Ejendom maatte benyttes til den katolske Skole, men ogsaa dette blev nægtet. For at blive af med Ejendommen ansøgte Forstanderne nu, om ikke Reuther alene maatte overtage Ejendommen, saaledes at han fik den 2000 Rbdlr. billigere, end den var købt for, og at dette Beløb maatte tages af Menighedens Midler. Dette bevilgedes af Cancelliet paa Betingelse af, at Flertallet af de til Menigheden hørende Familiefædre gav deres Samtykke dertil. Dette Samtykke fik Forstanderne i et Menighedsmøde d. $\frac{13}{11}$ 1834, og hermed var dette Køb og Salg ude af Verden; men Utilfredsheden i Menigheden med Forstanderne, og særlig med Reuther, var stor, hvorfor han ogsaa paa selve Mødet traadte ud af Forstanderskabet.

D. $\frac{13}{3}$ 1837 indgaves atter et Andragende om at bygge, og denne Gang havde man udset en Grund i nuværende Bredgade, en Del af Hjørnegrunden af nuværende Bredgade og Dr. Tværgade, som den Gang tilhørte Geheimekonferensraad Bruun; desuden ansøgte der om Skattefrihed

for Kapellet i Lighed med, hvad de øvrige Kirker i Hovedstaden havde. Denne Ansøgning bevilgedes i Henhold til kgl. Resolution af $28/8$ 1837; i Resolutionen anføres, at Kapellet skulde være uden Taarn og Klokker, og med Hensyn til Skattefriheden kunde der forventes nærmere Resolution.

I de mellem Sjællands Biskop (Jacob Peter Mynster) og Cancelliet i den Anledning udvekslede Skrivelser*) er der flere interessante Momenter: Biskoppen hævdede saaledes som sin Anskuelse, at man ikke burde nægte den katholske Menighed at opføre et Kapel, skønt et nyt, smukt Kapel i Begyndelsen nok vilde hidlokke en Del nysgerrige. Kappellets Udvortes burde være saaledes, »at det kan ses, at det ikke er Landets almindelige Religion, som i samme dyrkes, og at Bygningerne derfor blive at opføre uden Taarn og Klokker«. Andre Indskrænkninger formente han ikke, der skulde foreskrives med Hensyn til Bygningens Opførelse og Indretning. Ganske vist, anførte han endvidere, laa det gamle Kapel bag en høj Mur uden Vinduer til Gaden, men nogen egentlig Bestemmelse derom havde Biskoppen ikke kunnet finde, men antog det iøvrigt for sandsynligt, at der — i det mindste underhaanden — var blevet foreskrevet noget derom. Endvidere vilde Biskoppen foretrække Betegnelsen Kapel fremfor Kirke. Fritagelse for Skatter vilde han ikke anbefale.

Den endelige Tilladelse i Henhold til førnævnte Resolution foreskrev altsaa ingen anden Indskrænkning, end at Bygningen skulde være »uden Taarn og Klokker«. Det var iøvrigt i fuld Overensstemmelse med, hvad der i 1789 blev nægtet de reformerte, som ansøgte om at maatte anskaffe en Knebel til deres Klokke. Ligeledes blev en lignende Praksis haandhævet af de herskende Religionssamfund i andre Lande.

Det var saaledes urigtigt, naar Arkitekt *G. Hetsch*, efter hvis Plan Kirkebygningen blev opført, i en Beskrivelse i *Algm. Bauzeitung* (Wien 1850) skrev, at Kirkebygningen ingen Vinduer maatte have til Gaden. Fra hans

---

*) jfr. T. Algreen-Ussings kgl. Reskripter og Resolutioner for Aaret 1837. Kbhvn. 1848 S. 253 ff.

Beskrivelse er denne Urigtighed vandret over i de fleste Beskrivelser og Beretninger om St. Ansgars Kirke.

Med Hensyn til Biskoppens Henstilling om at paa- byde Ordet »Kapel« formente Cancelliet, at Begreberne »Kapel« og »Kirke« var for flydende til, at man kunde paa- byde en saadan Betegnelse.

Da man ved Resolutionen af $\frac{23}{8}$ 1837 fik Tilladelsen til at købe den ønskede Grund og opføre det nye Kapel, var Grunden i Mellemtiden solgt. Forstanderne forespurgte nu hos Magistraten om nogle Grunde ved Nikolaj Taarn og paa St. Annæ Plads, men Magistraten kunde ikke und- være nogen af dem. I 1839 underhandlede Forstander- skabet om en Grund lige overfor den nuværende St. Ansgars Kirke, men ved nærmere Undersøgelse fandtes Jord- bunden ikke at være bedre end Grunden, hvorpaa det gamle Kapel stod, og man bestemte sig derfor til at bygge paa den gamle Grund.

Den tidligere givne Tilladelse blev nu efter Ansøgning ved kgl. Resolution af $\frac{16}{11}$ 1840 overført til det gamle Kapels Grund, og der tilstodes det nye Kapel Frihed for Kommuneafgifter for Grund og Bygning i Henhold til, hvad der ved Resol. af $\frac{23}{12}$ 1818 var bevilget de øvrige Kirker her i Byen. Ogsaa det gamle Gesandtskabskapel havde i Henhold til en Resolution af $\frac{6}{4}$ 1803 været fritaget for Bygningsafgift. Efter at det nye Kapel (den nuværende St. Ansgars Kirke) var færdigt, maa der fra Skattemyndig- hederne ikke være taget Hensyn til den bevilgede Skatte- frihed, en Fejl, som desværre først er opdaget i Aar. En Refundation af, hvad der i de sidste 5 Aar er betalt for meget, vil derfor komme Kirkekassen til gode i Aar.

Kirkebygningen blev som bekendt opført i Aarene 1841 og 1842. Gudstjenesten og ligeledes Skolen holdtes, da Skolebygningen i Gothersgade blev solgt i 1842, under Ombygningen i tidligere Mac Evoys Palais, som i 1841 tilhørte Mægler Adler. Kirken opførtes efter Professor G. Hetsch's Tegning og indviedes d. $\frac{1}{11}$ 1842, efter at Grundstenen var nedlagt d. $\frac{12}{8}$ 1842. Angaaende Kirkebygningens nærmere Beskrivelse og senere Udsmyk- ning henvises til Nordisk Ugeblad 1893. Efter 1893 er Kirken bleven restaureret og dekoreret i 1898. Af for-

skellige større Genstande, som er kommen til i Aarens Løb siden 1893, kan nævnes: St. Ansgars Fanen (1901), en stor Egetræs Kirkebøsse (1905), et Relikviegemme i Form af en Pavebuste til den af Nationalmuseet udlånte Relikvie af den h. Pave Lucius (1910), St. Theresia Fanen (1912) og et Par mindre Faner (1913). Endvidere maa ikke forglemmes den store Ombygning af Orgelet i 1912, der kostede ca. 10.000 Kr. og de i forrige og indeværende

St. Ansgars Kirke.
„Det østrigske Gesandtskabskapel“ i 1843.

Aar foretagne store og meget nødvendige Reparationer ved Kirkens Fundamenter, hvorpaa Gulvpillerne hviler. Paa Grund af Grundvandets lavere Stand end tidligere var det øverste af de peloterede Pæle bleven raaddent, og ca. 70 cm maatte afskæres, hvorefter der blev støbt Betonfundament og muret nye Piller til at bære Kirkegulvet, foruden at hele Rummet under Kirken blev betonlagt og bedre ventileret. Endelig forsynes Kirken i Aar med elektrisk Lys, ligesom ogsaa Kirkens Vinduer faar et grundigt Eftersyn. Naar vi til

Slut endnu nævner, at Kedelen til Kirkens Varmeapparat ogsaa fornyes i Aar, og at Kirkens indre Dekoration faar det fornødne Eftersyn efter den elektriske Installation, vil det for Biancos Midler byggede kejserlige, kongelige Gesandtskabs-Kapel — siden ca. 1860 kaldet St. Ansgars Kirke — fremtræde i en værdig Skikkelse 100 Aar efter sin Stifters Død.

De fleste Penge til disse Forbedringer er kommen ind ved Gaver, Kirkekassen alene var ikke i Stand til at bære disse Udgifter. Men Udbedringen af Kirkens Fundamenter, Eftersynet af Kirkens Vinduer og den nye Varmekedel, som ialt andrager ca. 6000 Kr., maa Kirkekassen udrede, saa godt den kan.

En anden Fare truer imidlertid »Biancos Kirke«. Grunden, som kun betingelsesvis tilhører St. Ansgars Sogn, er for lille. Største Delen af den lille hyggelige Have bag Kirken er lejet Grund og ligeledes det halve af Ligkapellet. Saa længe Frederiks Hospital bestod som saadant, var en Udvidelse umulig; men nu, da Storkøbenhavn, efter alt at dømme, ogsaa vil inddrage Hospitalets Grund til Gade- og Husanlæg, er der en Mulighed for, at en haardt tiltrængt Udvidelse af Grund og Beboelsesforhold kan opnaas, men uden fremmed Hjælp kan St. Ansgars Sogn ikke magte denne nødvendige Udvidelse.

Et Sekel er henrunden, siden Bianco lukkede sine Øjne; vi har set de Forhold, under hvilke han virkede som Forstander; hans Testamente har vist os hans Offervillighed og aabne Blik for, hvad der vilde gavne den katholske Menighed, og vi har set, hvorledes hans testamentariske Gave kom Menigheden til gode. Hvad vor store Velgører Christian Peter Bianco har stiftet, bestaar endnu, og den bedste Tak, St. Ansgars Menighed — Slægt efter Slægt — kan yde sin store Velgører, er at værne om og vedligeholde, hvad han har grundlagt: St. Ansgars Kirke og Skole.

H.

Præsidentskifte i Vincentsforeningen.

Generalraadet for alle Vincentsforeninger hele Verden over har under 16. Juni 1913 udsendt følgende aabne Brev:

Vor kære og ærede Generalpræsæs, Hr. Paul Calon, har tilstillet Generalraadet følgende Brev:

Paris 9. Juni 1913.

Kære Medbrødre.

De har selv kunnet se, hvor daarligt mit Helbred er blevet i den senere Tid, og hvor lidt jeg har kunnet udfylde det vanskelige Hverv, De har paalagt mig.

Allerede for ti Aar siden, da Døden pludselig bortrev vor dybt savnede Hr. Pagès, forelagde jeg mig selv det Spørgsmaal, hvorfor Deres Valg var faldet paa min ringe Person, og jeg saa kun een Grund, den, at Forsynet ofte betjener sig af de svageste Kræfter for at vise, at vi selv er for intet eller kun lidet at regne ved Udførelsen af de Hverv, det paalægger os.

Men naar Kræfterne tager af, og Lidelserne gør enhver Beskæftigelse besværlig, ja ofte umulig, maa man bøje sig for den Højestes Villie og give Afkald paa det nu desværre glippende Haab at dø under Kampen med Vaaben i Haand.

Det er altsaa ikke Arbejdet, jeg skyer, men Gud nægter mig de nødvendige Midler til dets Udførelse, og Aarenes ubønhørlige Krav nøder mig til at bede om min Demission som vor kære Forenings Generalpræsæs.

Jeg behøver ikke at forklare Dem, hvor tungt det falder mig at skilles fra saa udmærkede Medbrødre, i hvis Midte jeg har sluttet saa kære og uopløselige Venskabsbaand. Mellem os har der altid hersket fuldstændig Hengivenhed og Enighed uden personlige Hensyn. Det Maal, vi aldrig taber af Sigte, er at være Guds og de fattiges Tjenere. Jeg kender ingen andre saa inderlige Baand; de staar for mig som Forsmag paa Paradiset.

Findes der, kære Brødre, noget, der kan lindre min Sorg, er det vor Forenings gunstige Stilling. I er hver Uge Vidner til de Andragender om Optagelse, der kommer fra alle Lande, endog fra dem, man mindst havde ventet; Aanden aander, som han vil, og vi danner hvert Aar mere end 250 Konferenser. Man maa gaa 40 Aar tilbage i Tiden for at finde en saadan Frodighed. Jeg tror ikke at overdrive, naar jeg siger, at vor Forening endnu er ved Begyndelsen; Fremtiden bliver ikke staaende ved det.

Festlighederne i Anledning af 100-Aars Dagen for Ozanams Fødsel, som nu er afsluttet, har haft et saadant Held og vakt saadan Opmærksomhed, at de har spredt Kendskab til vor Forening viden om.

Vær derfor ved godt Mod, Brødre; Gud vil vedblive at være med vor Gerning, men paa den Betingelse, at den holder sig til den overleverede Fromhed, Ligefremhed og broderlige Enighed.

Til Fromhed; thi Kærlighed til Gud er det absolut nødvendige Grundlag for Kærlighed til Næsten, dette nye Bud, givet Menneskene af Gud selv og prøvet ved vor egen Erfaring; de mest blomstrende Konferenser er de, i hvilke Gud bliver mest elsket og tjent.

Til Ligefremhed, d. e. Troskab uden Omsvøb imod vore Love, der har bestaaet deres Prøve; lad os ikke tragte efter store Ting, ej heller efter Ry; Livet i det skjulte er det, der passer bedst for os.

Til broderlig Enighed, der er Familiernes Styrke. Et Samfund, i hvilket alle, som man saa rigtig har sagt, lyder, og ingen befaler, hvor enhver føjer sin personlige Mening efter alles Mening, det er Forbilledet for Aanden i vor Forening, overleveret os af Ozanam. Lad os holde os til Næstekærligheden, ikke give os af med Politik og ikke fjerne os fra Evangeliets Grundsætninger. Lad os forblive fast knyttede til Petri Stol, altid følge Pavens Vink, hans, som er vor Læremester, vort Overhoved, Fortolker af Guds Villie, hele Kirkens Styrer.

Jeg har endnu, kære Brødre, kun at opfylde min sidste Pligt, foreskrevet mig af Artikel 40 i vore Love, den, at udpege den Person, jeg anser for egnet til at blive valgt til min Efterfølger.

Jeg kan forsikre Dem om, at jeg her har været i stor Forlegenhed. Kaster jeg Blikket omkring mig, ser jeg saa mange Medlemmer, hvem vi skylder Tak for deres vedholdende Arbejde, fremragende ved deres Egenskaber og ved deres Evner til at tjene Foreningen i mange forskellige Retninger. Efter lange Overvejelser og Paakaldelse af den Helligaand har jeg dog maattet træffe et Valg, og jeg tænker, det vil svare til Deres. De har vist alle tænkt paa den af vore Vicepræsidenter, der har indtaget Forsædet og ledet Foreningens Anliggender i de Maaneder, i hvilke jeg var fraværende paa Grund af Sygdom, navnlig under de besværlige Forberedelser til Ozanam-Festen, ved hvilke de alle har set ham i Virksomhed og paaskønnet hans Fortjenester. De ved alle, det er vor kære Medbroder, Hr. *d'Hendecourt*.

Jeg slutter, kære Brødre, med den Forsikring, at jeg aldrig vil glemme Dem. Mit Hjerte vil indtil min sidste

Dag være knyttet til Dem og Deres Gerning. Tillad mig til Gengæld at bede Dem om en Almisse, bestaaende i Deres kærlige Forbønner.

Modtag, kære Medbrødre, Udtrykket for min dybeste Hengivenhed.

P. Calon.

Behøves det, kære Brødre, at skildre Dem den Bevægelse, Hr. Calons Brev har fremkaldt hos os? Skønt vor Præsidents vaklende Helbred i den senere Tid ofte har hindret ham i at deltage i vore Møder, haabede vi dog atter at kunne se ham indtage Forsædet. Ingen af os havde tænkt sig, at vi for bestandig skulde miste ham, der var saa forudseende, saa kærlig, saa hensynsfuld mod enhver enkelt.

Hvor bedrøvede vi end er, indser vi dog, at vi maa bøje os for vor Præsidents Beslutning. Den af Hr. Calon anførte Grund er af den Slags, der ikke lader sig afvise. Vi har ved flere Lejligheder været Vidne til de Anstregelser og Lidelser, Hr. Calon paalagde sig for at forberede Forhandlingerne og deltage i Møderne, og vi vilde være betænkelige ved at nægte ham en Hvile, der maaske kan hidføre en kendelig Bedring i hans Tilstand.

Det vilde være imod den Beskedenhed, der er en af Hr. Calons Hoveddyder, det vilde ogsaa være imod vore overleverede Regler, der fraraader personlig Ros, her at komme ind paa de Fremskridt, Foreningen har gjort under hans tjaarige Ledelse. Vi nøjes med at fremhæve, at den tunge Arv efter Hr. Pagès' pludselige Død blev forvaltet med Iver, Klogskab og Held. Stadig inderligere og tillidsfuldere Forbindelser med den hellige Stol, med vor ophøjede og uforlignelige Kardinal-Protector og med alle Grader af den kirkelige Rangstige — en forbavsende Forøgelse af Konferenser selv i Lande, hvor vor Forening kunde synes at have naaet sit Højdepunkt — hurtige Fremskridt i Lande, i hvilke Foreningen var ung — Genforening med afvigende Grupper, som i Columbia — Udvikling af specielle Gerninger inden for Konferenserne — alt det er Frugten af vor aarvaagne, faderlige, almen elskede og ærede Præsidents Virksomhed, der nu ved sin Demission giver os en sidste Lære i Selvfornægtelse og Ydmyghed. Lad os dog her ikke glemme det af ham førte store Pilegrimstog til Rom i 1909, ej heller Ozanam-Festlighederne. Hr. Calon har mer end nogen anden taget sig af disse; de lykkedes over Forventning; men de har ogsaa bidraget til at ryste hans Helbred. Foreningen har saaledes paadraget sig en Taknemmelighedsgæld overfor Hr. Calon, som hvert Medlem vil være med til at betale ved Forbønner for ham, der har slidt sig op for dem.

Naar Hr. Calon nu fratræder Præsidentskabet, ved-

bliver han dog at være Medlem af Generalraadet; han har lovet os sin Nærværelse og sin paa Erfaring grundede Bistand.

Generalraadet har uden Tøven sluttet sig til Hr. Calons Valg af sin Efterfølger, og det stemmede med vor og med alle deres Mening, som ved, hvad Foreningen skylder Hr. d'Hendecourt som Vice-Præsident.

Hr. d'Hendecourt, tidligere Artilleriofficer, har efter at være traadt ud af Armeen helliget sig fromme og menne-skekærlige Gerninger, i hvilke hans Iver, hans Virksomhed, hans vindende Hjertelighed hurtig har sikret ham en fremragende Plads. Det er vor Forening, der har lagt Beslag paa største Delen af hans Tid. Hr. d'Hendecourt var bleven Præsident for en Forstads-Konferens i Paris, da Hr. Antonin Pagès, der havde lært ham at kende under en Rejse til Rom, kaldte ham til Generalraadet i 1902. Han fik anvist Korrespondancen med de franske Konferenser og arbejdede paa mellem disse at faa oprettet Provinsraad, der næsten altid bevirker en Styrkelse af de enkelte Konferenser og en Forøgelse af disse. Han skyede ikke besværlige Rejser for at være med til saadannes Dannelse. Han blev Redaktør af vor Bulletin og blev derved sat grundig ind i vore nedarvede Skikke og i vor Forenings Forhold i de mange forskellige Lande. I Anledning af Pilegrims-toget 1909 udnævnte Hr. Calon ham til General-Vice-Præsident, og hans med glimrende Organisationstalent og smilende Myndighed udførte Forberedelser til Ozanam-Festerne bragte ham i Forbindelse med en Mængde Brødre. Det skyldes kun simpel Sandhedsfølelse at bevidne, at han hos alle vandt almindelig og fortjent Sympati.

Vi er derfor overbeviste om, at Hr. d'Hendecourt paa en værdig Maade vil følge de Spor, Bailly, Gossin, Baudon, Pagès og Calon har traadt, at vor Forening under hans Ledelse vil forblive tro mod Aanden hos vore Stiftere, der tog sig af de forladte i Samfundet, lydige mod de kirkelige foresatte, utilgængelige for denne Verdens Interesser og Stridigheder, optagne fremfor alt af de fattige og deres egne Sjæles Frelse.

De ved, kære Brødre, at i Følge vore Love maa alle Raad og Konferenser paa hele Jorden raadspørges, inden det endelige Valg foregaar. Vi beder Dem derfor om at sørge for, at dette sker i Deres Distrikt. De enligt staaende Konferenser (der kun er faa) maa sende Deres Ytringer umiddelbart til Generalraadet i Paris, de øvrige gennem de Raad, under hvilke de hører, ligesom ved de aarlige statistiske Oversigter. Vi vilde gerne have Svar inden den 15. Oktober, saa at Generalraadet kan skride til det endelige Valg i Løbet af November.

Endelig anmoder vi alle Brødre om at bede for et godt Valg. I de Maaneder, der er tilbage inden Valget, vil Generalraadet i hvert af sine Møder bede *Veni creator Spiritus*. Vi fryder os ved Tanken om, at denne Paa-kaldelse af Styrkens og Lysets Aand vil finde Genklang overalt, hvor der findes en Konferens. Vi vil alle tilsammen bede om den Naade ogsaa under vor kommende Leder at arbejde til Guds Ære og til vore Sjæles Frelse gennem Udøvelse af Næstekærligheden.

Generalvicepræsidenterne

Felix Bonner,
L. Fliche,

Gabriel Martin,
Louis Rivière.
De Lauzac de Laborie.
Generalsekretær.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. St. Elisabeths Hospital har udsendt sin Aarsberetning for 1912. Der er paa de forskellige Afdelinger i Aarets Løb behandlet c. 550 Patienter. Af disse afgangt godt 50 ved Døden. Den høje Dødelighedsprocent er en nødvendig Følge af, at der optages adskillige uhelbredelig syge, f. Eks. Kræftpatienter og alderdomssvækkede; saaledes afgangt fire ved Døden allerede i det første Døgn af deres Ophold paa Hospitalet. Dr. Lundsgaard har fra November opgivet sin Virksomhed som Øjenlæge ved Hospitalet, da han har oprettet en privat Øjenklinik; han retter en hjertelig Tak til Overlæge Ernst, Dr. Bentzen, som leder Øre- og Næse-Afdelingen, Reservelægerne, Forstanderinden og de øvrige Søstre.

Ordrup. Vincentsforeningen holdt Generalforsamling Søndag d. 20. Juli Kl. 6 paa St. Andreas Kollegiet i Anledning af den h. Vincents af Pauls Fest (19. Juli). Den lededes af den højærværdigste Biskop og overværedes af 29 Vincentsbrødre. Sekretæren meddelte, at han efter Anmodning af Generalraadet i Paris havde sendt dette en Beretning om Ozanam-Festens Forløb her, se Nord. Ugeblad Nr. 18. Han oplæste derpaa et fra Generalraadet i Paris modtaget Brev, i Følge hvilket Foreningens Generalpræsæs, Paul Calon, paa Grund af Sygdom havde indgivet sin Demission. Dette Brev findes gengivet andet Steds i dette Nummer. Efterretningen vakte særlig Sorg her, da Hr. Calon, der i mange Aar havde været dansk Generalkonsul i Paris, interesserer sig levende for den danske Menighed og kender vore Forhold og Institutioner af Selvsyn. Hans

Forslag om til sin Efterfølger at vælge Hr. d'Hendecourt blev enstemmig billiget. Efter at de fem Konferenser havde aflagt Beretning om deres Virksomhed, meddelte Biskoppen, at Vincentsforeningen i Berlin havde vundet en vigtig Sag, idet Domstolene havde afgjort, at katholske forældreløse Børn skulde have katholske Værger i Modsætning til, hvad der var sket her hjemme. Efter Mødet begav man sig over i St. Andreas Kirke, hvor Pastor Ewers, der er Præsides for Vincentskonferensen i Ordrup, holdt en kort Prædiken om Næstekærligheden og meddelte den sakramentale Velsignelse.

Portugal. Den revolutionære Styrelse i Portugal har ligesom i Frankrig netop ved sin tyranniske Fremfærd bevirket en kraftig Fornyse af Troen og Udøvelsen af Religionen. I Oporto og Omegn er Antallet af St. Vincent af Paul Konferenserne blevet fordoblet. Det siges, at i Mands Minde har der i Paasketiden ikke været saa mange hellige Kommunioner, særlig ikke blandt Mændene. Til Trods for Ministeren, den berygtede Alfonso Costa, har Biskopperne udsendt deres Hyrdebreve. For at blive indenfor Lovens Grænser er de som aabne Breve adresserede til Republikkens Præsident. Dette vil sandsynligvis ikke frelse dem; men det viser, at Biskopperne hverken mangler Mod eller Sans for Humor.

Japan. Den højere Lærestiftelse, som Jesuitpatrene i April 1912 begyndte i Tokio er nu blevet statsanerkendt af den japanske Regering. Dens Beliggenhed i Byen — i Nærheden af det Palæ, som den nuværende Mikado beboede som Kronprins — maa siges at være meget gunstig.

Brevkasse.

Hr. Redaktør.

Tillad mig igennem Deres ærede Blad at gentage, at jeg ikke har sagt, hvad de to Indsendere har lagt mig i Munden. Men Hr. Olaf Andersen kunde jo fremføre Beviser for, at Bisp Peder er Domkirkens egentlige Ophavsmand, ikke blot dens Fuldender — hvis saadanne Beviser gives; jeg har i al Fald ingen kunnet finde. Svend Nordbagge kan Prof. Kornerup vel ikke have kaldt for den nuværende Kirkes Ophav, og Olaf Andersen kan næppe mene, at hans Tids Stil har været medbestemmende i 1860—76. Kan det altsaa bevises, at Bisp Peder er den, fra hvem Tanke og Plan stammer, bortfalder selvfølgelig den Mulighed, som ikke jeg har hittet paa, og som jeg heller ikke har gjort til mere, at Æren derfor tilkommer vor store Absalon.

Johs. Frederiksen.

Og hermed Punktum.

Niels Hansen.

Søndagsgudstjeneste i Sommermaanederne i Provinserne.

	Stille Messe.	Højmesse m. Præd.	Efterm.
Aalborg (Kastetvej).....	Kl. 7 ¹ / ₂	Kl. 10	Kl. 2 ¹ / ₂
Randers (Ladegaardsgade).....	» -	» 10	» 3
Silkeborg (Vestergade).....	» -	» 9	» 7 ¹ / ₂
Aarhus (Ryesgade 26).....	» 6 ¹ / ₂ & 7 ¹ / ₂	» 10	» 7
Horsens (Nørregade 19).....	» 8	» 10	» 2
Vejle (Blegbanken).....	» 7	» 10	» 3
Fredericia (Sjællandsgade).....	» 7	» 9 ¹ / ₂	» 2
Kolding (Alhambravej).....	» -	» 9 ¹ / ₂	» 7
Esbjerg (Nørregade).....	» -	» 10	» 3
Svendborg (Havnegade 1).....	» -	» 10	» 3
Odense (Torvet 7).....	» 8	» 10	» 2 ¹ / ₂
Nyborg (Kronprinsensgade 5) ..	» -	» 10	» -
Glorup.....	» 9	» -	» -
Dalum Kloster.....	» 6 ¹ / ₂	» -	» -
Maribo (Ny Østergade).....	» 8 ¹ / ₂	» 10	polsek » 2 ¹ / ₂
Næstved (Præstø Landevej)....	» -	» 9	» 2
Slagelse (Tordenskjoldsgade)...	» -	» 10	» -
Ringsted (St. Knudsgade).....	» -	» 9 ¹ / ₂	» 7 ¹ / ₂
Roskilde (St. Olsegade).....	» 7	» 9	» 5
Ledreborg.....	» -	» 9 ¹ / ₂	» 2
Køge (Elisevej).....	» -	» 10	» 4
Helsingør (Nygade 8).....	» 8	» 10	» 5
Nakskov (St. Franciscus Kapel). »	8 ¹ / ₂	» 10	» 2

Villa Stella Maris i Nyborg.

Rekonvalescenthjem for Damer.

Villaen er beliggende paa et af de smukkeste Steder paa Fyn, højt og sundt, omgivet af en dejlig gammel Have. Den tilhører Mariasøstrene og blev forrige Aar stillet til Disposition for Familier, som trænger til Hvile og frisk Luft. Mariasøstrene har besluttet at virke mere overensstemmende med deres Kongregations Formaal i Sygepleje.

Antallet af syge eller Rekonvalescenter vil blive et begrænset Antal, indtil fem. De syge vil her kunne føre et hjemligt Liv og faa den omhyggeligste Pleje. Hver syg vil faa to store smukke, sammenstødende Værelser.

Prisen er 3¹/₂ à 5 Kr. pr. Dag efter Værelsernes Beliggenhed. Herunder er indbefattet Ophold, Kost og Pleje, dog ikke Medicin eller Lægehjælp. Hver syg vælger sin egen Læge.

Til enhver Tid kan et af de to Værelser benyttes af de syge som **Logis for besøgende Slægtninge**. Besøgende betaler 3 Kr. pr. Dag. Til Villaen hører et Kapel for katolske Pensionærer.

Fyldigere Oplysninger meddeles ved Forespørgsel hos Priorinden, Mariasøstrene i Nyborg.

Basar i Helsingør.

St. Vincentssøstrene i Helsingør agter Søndag d. 3. og Mandag d. 4. August at afholde en Basar til Fordel for syge og fattige der i Byen. Gaver hertil modtages med Tak af Priorinden, Nygade 8, Helsingør.

Absalons-Bægeret

er for 2. Gang tilkendt og dermed *endelig vundet* af Artiumsklassen i den franske Skole paa Toldbodvejen. Klassens Bøsse indeholdt ved sidste Tømning 256 Møntstykker.

Ungdomsværnets Forretningsudvalg.

Kirkelig Kalender.

3. Aug. 12. Sønd. efter Pintse.	10. Aug. 13 Søn.d. efter Pintse. Laurentius, Martyr.
4. — Mandag. Dominicus, Bekender.	11. — Mandag. Oktavdag.
5. — Tirsdag. Maria i Sne.	12. — Tirsdag. Clara, Jomfru.
6. — Onsdag. Christi For- klarelse.	13. — Onsdag. Johs. Berch- mans, Bekender.
7. — Torsdag. Cajetanus, Bekender.	14. — Torsdag. Oktavdag. (Vi- gilie.)
8. — Fredag. Cyriacus og Lidelsesfæller, Marty- rer.	15. — Fredag. Marias Opta- tagelse.
9. — Lørdag. Vigilie.	16. — Lørdag. Hyacinthus, Bekender. (Fastedag).

Meddelelse om Gudstjenesten i København fandtes sidst i Nr. 25.

Et Ord til hver Dag.

3. August. Vi lever kun een Gang, et kort Liv, som hurtigt flyver hen; og af dette Liv afhænger hele Evigheden. (P. Wilberforce.) 4. August. Rosenkransen drager Guds Barmhjertighed ned over Menneskene og tjener Kirken til Beskyttelse. (St. Dominicus.) 5. August. Den, som ønsker stedse at blive hos Gud, maa bestandig bede og læse. Naar vi beder, taler vi til Gud selv; naar vi læser, taler Gud selv til os. (St. Augustinus.) 6. August. Den eneste virke-	lige Trøst ved vore kære Død er det Haab, at de døde i Guds Naade. (P. Wilberforce.) 7. August. Den hellige Skrift overgaar langt alle andre Bøger; thi den er den Helligaands Værk. 8. August. Ikke en eneste af os fortjener den hellige Kommunion, men vor Herre fortjener, at vi modtager ham. (P. Wilberforce.) 9. August. Han, som har hjulpet hidindtil, han hjælper nok herefter. (Grundtvig.)

Ansgarius-Bonifacius Samlerforeningen

modtager med Tak: *Frimærker — gl. Mønter — Sølvpapir* (Staniol) — *Gummi* (Galocher, Vand- og Gasslanger, Cykle- og Barnevognsringe, Gummibolde) — *uldne, strikkede Klude — Metaller* (Guld, Sølv, Platin, Kobber, Messing, Bly, Zink, Tin, *Flaskekapsler*, dog ikke Jern, Staal og Blik) — *Cigarkasser* (indenlandske).

Indleveringssteder: Købmagergade 48, Mezz. (Johs. Hoffmann & Søn) — Viborggade 81, St. (Fru Jensen) — Bangertsgade 7 B (Hansen) — Stenosgade 4 (Portneren) — Boyesgade 8 (Portneren v. Rosenkranskirken) — Hans Bogbinders Allé 2 (Præsteboligen) — Gunløsgade 19 (Gravgaard) — St. Andreas Kollegiet, Ordrup (Portneren).

Rettelse. I forrige Nummer af Ugebladet (Nr. 30), Side 529, Linje 4 fra neden bedes *overflødig* rettet til *enfoldigt*.

Vestervoldgade 115. Læsestue for unge Piger, aaben hele Dagen, midlertidigt Modtagelseshjem & Bureau.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

61. AARGANG.

„Nordisk Ugeblad“ udgives af Ansgariusforeningen og udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader samt paa Ugebladets Ekspeditionskontor, Bredgade 69, 2. S. o. G. 1—4. Telef. Palæ 654. — Redigeret af Niels Hansen, cand. mag., Viggo Rothes Vej 14, Charlottenlund. (Træffes bedst Kl. 4—6 Efterm.) Telefon Helrup 657 y.

Nr. 32.

Søndag den 10. August.

1913.

INDHOLD: Smaa Indledninger. — Rosenkranskirkens Sogn. — Blandt belgiske Benediktinere. — Etatsraad Henningsen om katholske og protestantiske Missionærer. — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Maribo. Tyskland. England. Kina. Afrika. — Et Ord til hver Dag. — Bekendtgørelser.

Smaa Indledninger.

177.

St. Laurentius's Offersind.

Den hl. Diakon Laurentius stod i høj Anseelse allerede i Kirkens første Tid. Den hl. Augustinus, Ambrosius, Maximus, Beo og flere har talt og skrevet om dette Kirkens ældgamle Blodvidne; vi har endnu deres Taler og Skrifter. Ogsaa her i Danmark blev der i hensvundne Tider indviet mange Kirker til hans Ære. Og forleden nedlagdes Grundstenen til en ny St. Laurentius Kirke i den gamle Bispeby Roskilde.

Det er den hl. Laurentius's herlige Eksempel, som lyste i Kirken fra ældgammel Tid gennem alle Aarhundreder, og som bevirkede, at man holdt af ham og elskede ham. Det er især hans *Offersind*, hans *glade Offersind*, vi beundrer hos ham. Jeg kommer til at tænke paa Skriftens Ord: Gud elsker en glad Giver. Rørende og gribende er de Ord, han talte til sin Biskop, til Pave Xystus, hvis Diakon han var. Da Xystus førtes til Martyrdøden, begyndte Laurentius at græde, ikke over hans Martyrium, men fordi han skulde blive tilbage og ikke kunde gaa i Døden med sin hl. Biskop. »Hvor gaar du hen Fader«, sagde Laurentius til Xystus »uden din Søn! hvor iler du hen, hellige Præst, uden din Diakon? Du plejede jo aldrig at frembære Ofret (d. e. det hl. Messeoffer) uden din Tjener. Hvad er det, Fader, som mishager dig i mig? Hvorfor lader du mig ikke ogsaa deltage i *dette* Offer?« Dette er glad Offersind. Tre Dage efter kom den lykkelige Time, han

længtes efter, for ham selv. Med glad Sind førte han Kirkens fattige frem for Dommeren, de var Kirkens Rigdom og Skatte — thi man havde af St. Laurentius krævet Kirkens Skatte, — dem gav man, hvad Kirken havde tilovers. Han ofrede derefter sit Legeme og sit Liv, og han gjorde det igen med et glad Sind. Han syntes slet ikke at føle Martyriets Smerter og Rædsler. Spøgende sagde han til Dommerne, som havde dømt ham til at steges paa en glødende Rist: »Tag, og spis, nu er jeg stegt nok paa denne Side, lad mig blive vendt om paa den anden Side«. —

Og spørger man, hvorfra dette herlige Offersind havde sit Udspring, eller hvad der havde besjælet St. Laurentius med saadanne højhjertede Følelser, saa siger den hl. Leo os dette i en Tale om den hl. Laurentius: Kærligheden til Kristus kunde ikke besejres af Ilden, og denne Ild, som brændte udvortes, var ikke saa stærk som den, der brændte i hans Hjerter. Og opflammet af denne Ild, tilføjer den hl. Augustinus, følte han ikke den jordiske Ild. —

Kirken fremstiller Helgenernes Eksempel for os, ikke blot for at vi skal beundre det, men fremfor alt ogsaa for at vi skal efterligne det. Mon vi ikke alle trænger til mere Offersind overfor vor Herre, overfor vor egen Sjæls Frelse, overfor Kirken, og overhovedet m. H. til det aandelige? Mon ikke det Ord, jeg engang har hørt af en from, erfaren Præst, er sandt: i vore Dage bedes der vel meget, men der ofres endnu for lidt? der mangler os endnu den Aand, som St. Laurentius var besjælet af. Hvor svært falder det os at bekæmpe den ene eller den anden onde Tilhøjelighed eller Lidenskab i vort Hjerter? vi erkender, hvorledes det burde være, men der mangler den Heroisme, som fandtes hos den hl. Laurentius; vort Hjerter er delt mellem to Herrer. Din Søndagspligt, din Paaskepligt er et Offer for dig; forstaar du at bringe det, selv om det engang imellem bliver et rigtigt Offer for dig, saa at du skal opgive en Udflugt, eller du skal ofre en Del af din Hviletid? Maaske føler unge Mænd eller Kvinder et højere Kald i sig, mon de forstaar at ofre, hvad dette Kald fordrer af dem? Hvad ofrer du for din Kirke, hvorledes støtter du den? Husk, hvad jeg siger: hvad *ofrer* du? Hvor meget er det, du giver? føler du dette Offer? Kunde du maaske ikke give tre, fire, fem Gange saa meget, saa at du kunde sige, at det er et Offer for dig? Og selv om det var et Offer for dig, hvad saa? Hvor meget ejer du af St. Laurentius's Offersind? Vi kunde blive ved med at ransage vor Samvittighed i denne Retning. En Ting mangler os: Kærlighed til og Interesse for Kristus og Kirken og for vor egen Sjæls Frelse. Herre, opflam Kærlighedens Lue i vore Hjerter.

Rosenkranskirkens Sogn.

Som kortelig omtalt i Ugebladets Nr. 14 blev Rosenkranssognets Forstanderskab d. 1. April d. A. suppleret med 3 nye Medlemmer, saa at det herefter i Stedet for 3 tæller 6 Medlemmer, nemlig foruden Sognepræsten ogsaa Kapellanen, og foruden Fuldmægtig *P. Stagno Balestrini* og Assistent *J. May* ogsaa Ingeniør *C. Ejnersen* og Prokurist *G. Jensen*.

Dette blev bestemt paa et Møde, hvortil den højærværdigste Biskop havde indbudt flere Herrer af Rosenkranssognet nævnte Dag, 1. April. Men desuden blev der ved samme Lejlighed ogsaa drøftet og bestemt andre Ting, som det sikkert vil interessere Ugebladets Læsere allerede nu at høre lidt om, selv om det ogsaa nok paa anden Maade vil komme til videre Kredses Kundskab, bl. a. gennem et større Menighedsmøde som paatænkes afholdt til Efteraaret.

Et af de vigtigste Punkter paa Programmet for nævnte Møde hin første April var dette: hvad kan der gøres for at hjælpe Rosenkranssognet frem til mere end hidtil at kunne staa paa egne Ben, at være et virkelig selvstændigt Sogn med den rette Sognefølelse?

Lige fra den Dag, Biskop Johannes von Euch blev Mgr. Grüders Efterfølger som Apostolisk Præfekt, er der blevet arbejdet hen imod Udskillelsen af Vesterbro og Frederiksberg som et særligt Sogn. I sin Tale ved Rosenkranskirkens Indvielse d. 13. Nov. 1892 — Maria Værnefest — ytrede Biskoppen sin Glæde over at have naaet det foreløbige Maal efter 8 Aars Anstregelser. Over 20 Aar er henrundet siden hin Dag, og endnu venter Rosenkranssognet paa sit endelige Maal — en Sognekirke, som skal afløse den nuværende Rosenkrans»kirke«.

Sognet er der, men en egentlig Sognefølelse skorter det paa. Og det har vel bl. a. sin Grund i den nuværende Sognekirkens provisoriske Karakter. Først naar en Gang Klokkerne i den ny Rosenkranskirke — en rigtig Kirke — kalder Menigheden sammen i et værdigt Gudshus, da først

er der mere Haab om, at den manglende Sognefølelse vil komme.

Men spørges der maaske, hvorfor man i hele 20 Aar ikke er naaet længere, vil Sognets aarlige Regnskaber give Svar: *Underskud paa Underskud*, Aar efter Aar, varierende fra 5000—8000 Kr.! Hver Gang med en tilføjet Bemærkning om, at Underskuddet maatte dækkes af den højærværdigste Biskop!

Under saadanne Forhold er det jo nok noget dristigt at begynde en Indsamling til en ny Sognekirke. Men trods alt er en Begyndelse gjort, idet der paa nævnte Møde 1. April d. A. blev nedsat en Komité, som ved Indsamling og paa anden Maade skulde søge at danne en Fond til Opførelse af den paatænkte Sognekirke. Saalænge Sognet endnu har aarligt Underskud, skulde Renterne af Fonden dog kunne benyttes til delvis Dækning af dette.

Nævnte Komité kom til at bestaa af følgende: Fabrikant *Hermann Hoffmann*, cand. phil. *Jos. Hoffmann*, Grosserer *Herm. Osterhammel*, Hattemager *Bæklund*, Kontorchef *d'Auchamp**), Læge *d'Auchamp* og Maskinsmed *J. Holm*.

Naar og hvorledes denne Komité vil begynde sin Virksomhed, vil kunne ses af et Opraab, som den snart vil lade fremkomme her i Bladet.

Det forventes da, at den baade i og udenfor Rosenkranssognet vil finde Imødekommenhed hos vore Trosfæller, saa at det ved dens Arbejde maa lykkes Skridt for Skridt at naa fremad imod *Maalet*: bedre økonomiske Forhold i Rosenkranssognet, mere Selvstændighed, mere Sognefølelse og en ny og bedre Sognekirke.

Eet meget stort Skridt fremad imod dette Maal kom man allerede selve den Aften, hvor Mødet blev holdt, idet den højærværdigste Biskop nemlig gav den glædelige Meddelelse, at han netop i samme Øjemed overdrog den af ham allerede tidligere erhvervede Ejendom paa *Have selskabets Vej 5 A og B* til Rosenkranssognet. Denne Meddelelse modtoges med tydelig glædelig Overraskelse og Taknemmelighed, da dette Arrangement i høj Grad vil bidrage til, at Underskuddet paa det aarlige Regnskab

*) Er imidlertid desværre afgaaet ved Døden. Komitéen skulde forøvrigt om fornødent supplere sig selv.

fremtidig om end ikke helt forsvinder, saa dog betydelig formindskes. Ejendommene paa Hjørnet af Haveselskabets Vej og Kingosgade administreres som hidtil velvilligst af Fabrikant H. Hoffmann.

Det kunde maaske nu her i samme Anledning interessere at kaste et lille, om vi saa maa sige, historisk Tilbageblik paa Rosenkranssognets Tilblivelse og hidtidige Udvikling.

Allerede afdøde Præfekt Grüder havde, som naturligt var, sin Opmærksomhed henvendt paa Vesterbro. I 1882 blev et Areal købt paa Værnedamsvejen, men senere atter afhændet. Efter Præfekt Grüders Død ^{15/12} 1882 var det vor nuværende Biskop magtpaaliggende at faa dannet et særskilt Sogn for Vesterbro og Frederiksberg, og allerede den ^{4/12} 1884 blev et større Areal ved Boyesgade købt. De paa Grunden værende ældre Bygninger blev foreløbig udnyttet, saa godt det lod sig gøre, og endnu samme Aar

aabnede St. Josefssøstrene en Menighedsskole for Piger. Den ældste Skolebygning; tidligere Stald og Atelier.

I 1885 flyttede endvidere den franske Pigeskole fra Bülowvej herhen, idet St. Josefssøstrene havde overtaget en Del af Arealet. Den ^{28/5} 1885 blev et midlertidigt Kapel indviet i Søstrenes Skolebygning, Frederiksberg Allé 17. Naboejendommen Nr. 15 blev ^{8/2} 1891 indrettet til Hospital for ældre, enlige Katholikker, en Institution, som senere er henflyttet til St. Josefs Hospital.

I 1890 aabnedes en Menighedsskole for Drengene med Maristbrødre som Lærere. Det var i en tidligere Staldbygning, at Drengeskolen fik sine foreløbige Lokaler. Men saaledes kunde det naturligvis ikke vedblive at være. Og efter store Anstrengelser lykkedes det, særlig ved Bidrag fra Udlandet, at skaffe det nødvendige til Opførelsen af ny Lokaler paa Grunden.

Den 3. September 1891 — Maria Fødselsfest — blev Grundstenen til den nuværende Kirke- og Skolebygning højtidelig nedlagt. Skolelokalerne blev indviede d. 28. August 1892, og samme Dag nedlagdes Grundstenen til et Vajsenhus for Piger.

Rosenkranskirke og Skole.

Den 13. November 1892 — Maria Ofring — blev Rosenkranskirken indviet, og den 25. Marts 1893 blev Kirkens Klokke (St. Maria de Rosario) indviet. Og endelig samme Aar den 11. Juni blev Kirken ophøjet til Sognekirke for det nyoprettede Rosenkranssogn, som siden stadig er vokset.
(Sluttes).

Blandt belgiske Benediktinere.

Det var en Eftermiddag, Regnen øsede ned, som den kun gør det i Belgien, og alt var graat og trist, men dog stille — en Eftermiddag, der uden mærkelig Forandring gled over i Aftenens Tusmørke — at min faderlige Ven og jeg rumlede over de toppede Brosten i den Stad Louvain (Løwen) og op ad en leret Vej, der skulde føre den ofte stærkt hældende Vogn op til Klosteret *Regina coeli*, der laa oppe paa »Mont Cesar«, et lille grønt Bjerg uden for Byen, ude i landlig Stilhed. Det var første Gang, jeg skulde besøge et Kloster, og jeg havde ikke megen Anelse om, hvordan man gebærdede sig et saadant Sted. Tilmed var Munkene Benediktinere — altsaa, vidste jeg, satte de Pris paa, at ogsaa den ydre Form var *comme il faut*. Regnvejret, Skilsmissen fra en Ven, der havde været mer end meget for mig, det at skulle være mellem lutter fremmedartede Mennesker, hvis Sprog jeg var kommet slemt ud af Vane med at tale — alt satte mig i en Stemning, der var alt andet end forhaabningsfuld. Jeg ventede mig intet Udbytte af de Dage, jeg skulde tilbringe hos de sorte Fædre. Og dog blev det ti Dage fulde af Fred, Stilhed, Glæde og Højtidelighed — ti Dage, der tilmed skulde skænke mig et kært og trofast Venskab.

Jeg stod — efter at have sagt Farvel til den, der overgav mig i Munkenes Vold — ene i min Celle og saa mig om. Et højt, stort Værelse, malet med brun Oliemaling. En Seng (med Fjermadras!), et Bord, en stor og nydelig Servante og et Par Stole — alt holdt i ferniseret, lyst Træ. Paa Væggen et Par fromme Billeder, ved Døren et hvidt Vievandskar og en Oliegren, og paa Kaminhylden et Relief af »Nadveren«. En stor, magelig Lænestol forraadte, at Ordenen er velhavende og — gæstfri. Og paa Bordet havde man hensat et helt lille Bibliothek over Munkeliv og Klosterregler i hele fire Sprog. En god Ild spruttede i Ovnen, og Regnen græd forgæves paa Ruderne og skjulte næsten helt den brogede Vrimmel af Tage og Torve i Byen ved Bjergets Fod. Den hyggelige Celle talte sit Sprog saa stærkt, at et svagt Haab begyndte at glimte frem — et Haab om, at Verden maaske dog er rarere, end den ser ud til gennem en belgisk Droskes duggede Ruder.

Det banker paa min Dør — i et Nu erindrer jeg noget, jeg havde læst en Gang i Johs. Jørgensens »Beuron« og svarer altsaa ikke *Entrez*, men *Ave*. Og ind træder Dom Aloysius M.,. En lav, stærktbygget Mand i den sorte

Kutte med det kønne, brede Skapular. Men det, man straks og mest maatte lægge Mærke til, var hans Ansigt, rundt og smilende, et Ansigt, der vist ikke kan se vredt ud, og som lyste af indre Fred og Glæde og talte om en afklaret Sjæl, der intet bedre vidste end at gøre Gud og Næsten Glæde. Et Par venlige Hænder trykker mine, og paa klangfuldt Tysk byder han mig velkommen blandt St. Benedicti Sønner. Og straks giver han mig Dispensation fra alle Pligter og Hensyn og beder mig sove, spise, hvile og ellers gøre, som jeg vil. En Tilladelse, jeg dog ikke benyttede mig af — tværtimod fandt jeg en Glæde i at deltage i alle Munkenes Officier. Saa gaar Samtalen mellem Pateren, der trykkede mig ned i Lænestolen og selv valgte en mere umagelig, og Konvertitten fra dette Land der højt oppe Nord paa, som man egentlig ikke vidste andet om, end at Hovedstaden hed Copenhagen, Sproget var Tysk og de indfødte Tilhængere af Jathos Protestantisme. Lad mig dog indskyde, at Dom Aloysius ikke delte denne Opfattelse, han havde studeret vore Forhold godt. Men det har en Grund, jeg senere skal komme tilbage til.

Mens vi talte, blev det Aften, og det var Tid at gaa i Kirken — men lad mig hellere fortælle Dagens Løb forfra. Vi begynder tidligt! Kl. 5 banker en Lægbroder paa min Dør og raaber sit *Benedicamus Dominum!* Og jeg skynder mig at undertrykke en Gaben og svarer *Deo gratias!* Saa i en Fart i Tøjet — gennem mørke Gange ned i Kapellet, hvor der er morgenkoldt og bælgmørkt. Kun Lysene paa Højalteret brænder og saa det flakkende Skær fra Evighedslamperne ved Sakramentalteret. Een for een kommer Munkene med hvide Korkapper over Kutterne og med Breviaret under Armen. Nu tændes der et Lys ved den store Messing-Læsepult, de sidste forsinkede Patre haster ind — en dyb Bøjning for Højalteret, en mindre for Abbeden, og alle er paa Plads. Med Hænderne foldede under de store Kapper knæler de dybtbøjede i stille Bøn, og ogsaa jeg breder mig paa min Plads nede paa Kirkens første Bænk. Bønnen har vel varet to Minutter eller mere, da Abbeden rejser sig og slaar et let Slag i sin Pult med den lille Træhammer. Munkene rejser sig ogsaa, og idet de korsor sig, begynder Officiet med det sædvanlige *Deus, in adjutorium meum intende . . . Gloria Patri . . . etc.* Og saa varer Kirkebønnen til hen ad 6. Det er et mærkeligt Syn, det, der er foran mig. Paa hver Side af Koret de to Rækker af sorte Munke med alvorlige og dog milde Ansigter. Snart læser man paa venstre Side, snart svarer man paa højre — alt i en monoton, højtidelig Tone, kun afbrudt af et stærkere messet *Gloria Patri . . .* mellem hver af Davids-Salmerne og en enkelt Gang af en Lektion fra Læsepulten. Den mørke,

kolde Kirke, de faa flakkende Lys, de dybe, stærke Stemmer, de sorte Kapper i lange Rækker paa en Baggrund af mørke Paneler og øverst oppe paa Evangeliesiden Fader Abbedens Højsæde, hvor han troner, klædt som de andre, kun kendelig paa det gyldne Kors, han bærer i en gylden Kæde paa Brystet — og saa paa den store Ring, der forlener ham med biskoppelig Værdighed indenfor Klosterets Mure. Hvad der tiltrækker sig min Opmærksomhed, er hans Ansigt. Sjældnen eller aldrig mindes jeg at have set et Ansigt saa skarpt, med saa stor en Næse, og saa strengt. Ubøjet strengt og uindladeligt — selve den strenge Klosterdisciplin i Inkarnation. Og jeg glæder mig i mit stille Sind over, at jeg ikke skal have noget med Hans Naade at gøre. Korbønnen bølger stadig — snart højt og snart lavt deroppe i Koret, og jeg følger Bønnerne efter de Bøger, Dom Aloysius venligt har laant mig. Endelig er Officiet mod Slutningen. En Novice gaar frem, Bøjning for Abbeden og Alteret, han forsvinder om i Sakristiet og kommer tilbage med Sølvskaalen med Vievand. Han knæler midt i Koret, rækker Abbeden den, idet han kysser Hans Naades Ring. Abbeden bestænker først alle Munkene og saa mig med det viede Vand — en stille Bøn, og Tjenesten er sluttet. Saa gaar hver til sit, jeg til min Celle, og nu er der Tid i 3 Timer til at læse i de Bøger, der var mig bragt.

Midt i mit ivrige Studium over *Klosterleben* kommer den unge Lægbroder, Frère Biowulf, og gør min Celle i Stand, alt imens han pludrer muntert og fortæller mig, at de ægformede Briketter, han fodrer min lille Ovn med, hedder »Djævleæg« — »fordi de brænder saa godt«, føjer han smilende til. »Tror min Broder ikke, at det er, fordi de er saa sorte,« spørger jeg — og med en Diskussion om omtalte Herres Farve kommer vi snart ind i en lang Samtale. Han er Hollænder og er gaaet i Kloster i en meget ung Alder, kun ca. 20 Aar — »for at være sikker paa at frelse min Sjæl«, siger han, »det er jo en farlig Sag i Verden, der er meget tryggere i Klosteret, hvor alt gøres for Guds Skyld.« Saa smiler den unge, lidt duvende og langsomme Hollænder i den lange sorte Dragt med Læderbæltet om Livet, gør en Undskyldning og gaar til andet Arbejde. Jeg staar i den tidlige Morgen, der forekommer mig at være sen Formiddag, og ser ud ad min Celles Vinduer. Der hviler endnu hvide Taager over Dalen og Byen. Men bag dem glimter en Sol, der vil frem, og snart spredes Taagen, og alle de mange Tage dukker op. Røde, gamle Tegl i hyggelig, broget Forvirring. Og der kommer St. Gertrudes graa, gennembrudte, gothiske Stenbroderi, fjernere St. Michèles Rokokkofaçade, der vrider sig af

Kulde, og langt, langt borte den mæglige St. Pierre. Og under mig glimter Dugperler i det nye Græs i Klosterets Have, og nøgne Grene rager bønfaldende op mod den unge Sol.

Saa ringer det igen — en dyb, dejlig Tone nede fra Klokkehuset — og det er Tid at gaa til *La messe conventuelle*, Dagens og Klosterets Højmesse. Den læses fra Højalteret samtidig med, at de andre Patre læser deres fra Sidealtrene. Saa paa een Gang, den ene lidt efter den anden, ringer alle de smaa Klokker fra Altrene, nu sker Forvandlingen rundt om og samtidig oppe paa Højalteret. Endnu nogen Korbøn og saa Frokost. Den serveres mig i et af Taleværelserne. To store Porcellænskander, en med Kaffe og en med Mælk — en Skaal med Smør og en Bakke med frisk, duftende Sigtebrød.

Saa er Tiden min indtil Middag. Jeg benytter den til — naar Vejret da ikke er alt for umædgeligt — at besøge Byens Kirker, Omegnen og alt, hvad der nu er værd at se. Eller lil at læse og skrive Breve. En stille, solvarm Formiddag i Belgien, hvor alt er saa usigelig hyggeligt, som det kun kan være i Belgien. Saa stille og saa trygt. — Ti Minutter før Middagen gaar man atter paa sin Plads i Kirken. Der læses Vesper, paa samme Maade som om Morgenens, og saa kommer min kære Ven og henter mig til den første Middag. (Slattes).

Etatsraad Henningsen

om

katholske og protestantiske Missionærer.

Om den i disse Dage afdøde Etatsraad *Henningsen*, fhv. Driftsbestyrer af Store Nordiske Telegrafelskab i Shanghai, skriver *Nationaltidende* Dagen efter hans Død (31. Juli) bl. a.

»Store Nordiske kan i væsentlig Grad takke ham for den store Udvikling, Selskabets østasiatiske Afdeling har naaet.

Ved Siden af sit Arbejde i Store Nordiske beskæftigede Etatsraad Henningsen sig under sit Ophold i Østasien meget med litterære Sysler. Han skrev gennem de mange Aar talrige Korrespondancer til danske Blade, og der foreligger ogsaa fra hans Haand flere Bøger om østasiatiske Forhold

»Det himmelske Rige«, »Djung Rua Dji«, og »Under Punkhaen«. Hvad han saaledes offentliggjorde, var altid af megen Interesse, bygget som det var paa indgaaende personligt Kendskab til de Forhold, han skildrede.«

Med denne smukke Udtalelse om eller Bedømmelse af hans skriftlige Arbejder in mente vil det sikkert ganske særlig interessere Ugebladets Læsere at høre, hvad Etatsraad Henningsen skriver om katholske og protestantiske Missionærer i sin Bog »Det himmelske Rige«.

Om de *katholske* Missionærer skriver han:

»De trænger ind i Landets Indre, undgaar alt Samkvem med Europæerne, og knytter sig saa nøje og saa inderligt til de indfødte, at de i Tidens Løb kan betragtes som et med disse. Fordringsløse og ubemærkede gaar de til deres Arbejde, klædte som Kinesere og levende som disse paa de talrige Stationer i det Indre. Deres fuldstændige Opofrelse af alle personlige Hensyn er i Sandhed mærkværdig, hvorfor ogsaa det Held, der ledsager dem, er langt større end Protestanternes. Disse sande Trosapostle, hvem intet egennyttigt eller verdsligt Formaal driver til for bestandig at forlade Fødeland og Venner for at tilbringe Resten af deres Liv med et i det hele saa lidet tiltalende Folk som Kineserne, har udrettet og udretter meget godt i deres udstrakte Virkekreds. De kommer alle til Kina som unge Mænd og forbliver i Reglen paa deres Post til deres Død, hengiver sig med Liv og Sjæl til deres store Gerning og søger gennem mangeaarig Opdragelse fra Barnsben at indpode den kristelige Læres dybe, moralske Grundsætninger i deres indfødte Disciple. . . . De har alle Indsigt i Lægekunsten, plejer de syge, tager sig af de forladte Børn og opdrager dem i kristne Skoler, udbreder almennyttige Kundskaber blandt deres Disciple, og bliver i Almindelighed Genstand for Kinesernes Agtelse og i mange Tilfælde for deres Kærlighed.«

Om de *protestantiske* Missionærer skriver han sammesteds:

»De protestantiske Missionærer arbejder efter et herfra vidt forskelligt og vistnok mindre formaalstjenligt Princip. De kommer i Almindelighed gifte til Kina, mange af dem er ikke længer unge og mangler Fordannelse. De nedsætter sig for største Delen i de aabne Havne, d. v. s. i de

europæiske Huse og blander sig mere eller mindre mellem den europæiske Befolkning. Vel søger de at lade Kineserne forstaa, at Øjemedet med deres Komme er vidt forskelligt fra andre Europæeres, der kun i Haab om Vinding lokkes til Kina, men man kan dog ikke undre sig over, at den af Naturen mistroiske Kineser, der ser dem leve og færdes mellem deres egne Landsmænd, kun betragter saadanne Forsikringer med Vantro, og at Missionærerne som Følge deraf ikke vinder Tillid hos de Mennesker, hvis aandelige Tilstand de vil omændre og forbedre. . . .

En langt større og væsentligere Fejl er det dog, at de protestantiske Missionærer ikke tager tilbørligt Hensyn til Folkets nedarvede Vaner, Sæder og Forestillinger, men tværtimod besflitter sig paa at stille sig i Modsætning hertil, hvorved de bringer mere end et Uvejr over deres Hoveder.

Men mest af alt staar den protestantiske Missionær sig selv i Lyset ved sin Ufordragelighed, sin Tro paa, at de, som ikke er af hans Religion, er »Djævelens Slaver«, og ved de Bestræbelser, han gør for at beskytte sine omvendte mod deres egne Myndigheder, hvad selvfølgelig ophidser disse og leder til mange uheldige Forviklinger. Endelig gør han sig selv Skade ved den Ilfærdighed, hvormed han, saasnart noget gaar ham imod, tyr til sin Konsul og den uundgaaelige Kanonbaad. Han glemmer ofte, at den Religion, han prædiker, er en Langmodighedens og Ydmyghedens Lære, og at hans Værk er en Fredens Gerning, der, hvis den ikke kan fremmes uden gennem Strid og ved Vaabenmagt, hellere maa forblive ugjort. Hvad der saas i Ufred og Blod, kan ikke vokse op i Fred og Kærlighed.«

Fidelis.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. Den højærværdigste Biskop agter Fredag den 15. ds. at meddele Firmelsens Sakramente i Maribo, og Søndag den 17. i Nakskov; der bliver vistnok flere Hundrede polske Firmebørn. Derefter er det Biskoppens Mening straks at tage til Tyskland for at holde en lille Ferie.

Maribo. I denne By, til hvis Distrikt sikkert det største Antal polske Katholikker i Danmark hører, arbejder for Tiden fire Franciskanerpatre: P. Klessens, der er Forstander (Guardian), P. Smitz, P. Janssen og endelig P. Hendrix, der er Sognepræst og særlig virker mellem de danske Katholikker. Arbejdet kan ofte blive næsten overvældende blandt de c. 6000 Polakker, der ikke alene i religiøs, men ogsaa i mangfoldige andre Henseender trænger til Hjælp og Vejledning. Som et godt Bevis paa, hvad her er at bestille, tjener, at der er i Aaret 1912 blev foretaget 220 Daabshandlinger og 51 Ægtevielser. I 9 Maaneder af Aaret rejser Præsterne skiftevis om paa de c. 200 saakaldte Polakkaserner for at »inspicere«, og hvor mange Gange baade Herskab og Politi staar magtesløse, har Præsterne Indflydelse nok til at bilægge Uorden og Ophidselse; saa stor er Religionens Magt over disse Mennesker. Om Søndagene er Tilstrømningen saa stor og Arbejdet blandt dem saa mangfoldigt, at der for Præsterne slet ikke kan være Tale om at holde egentlige Maaltider, knap nok om lejlighedsvis at faa en Smule Mad og Drikke. Som flere andre Steder synger den polske Menighed ogsaa her den latinske Messes forskellige liturgiske Stykker, og et lille trykt Hæfte (paa Latin og Polsk) er dem en god Støtte hertil. Om Polakkernes Evne til at udholde Anstrengelser og Faste fortælles der ogsaa her forbavsende Ting, der langt fra er Sjældenheder; 25 Polakker, der havde arbejdet 12 Timer paa Marken, gik derefter 3 Timer til Kirken for at skrifte og kommunikere Kl. 9¹/₂ Aften, alt sammen naturligtvis i fastende Tilstand. P. Klessens har for Kirken i Maribo opnaaet en sjælden Tilladelse; i Novbr. 1912 har den Hellige Fader med egenhændig Underskrift indrømmet Menigheden her at kommunikere i Midnatsmessen Julenat, uden at Kirkens Døre behøver at aflaaes. I Haven er opført et lille Hus, hvor Polakkerne kan opholde sig, hvile, spise, ogsaa sove, naar de bor langt borte fra Kirken. At Polakkernes Hengivenhed for deres Præster er stor, kan man forstaa, og de giver mange rørende Beviser herpaa.

Tyskland. De fleste Læsere husker sikkert den frygtelige Begivenhed i Bremen for godt 6—7 Uger siden, da en vanvittig, forhenværende Overlærer i antikatholsk Raseri trængte ind i St. Mariæ Skole og dræbte flere smaa Piger med Revolvereskud og saarede en ung, 23-aarig Lærer Møllmann og flere af de smaa Piger. Da jeg i denne Maanedes Begyndelse opholdt mig en Dags Tid i Bremen, benyttede jeg Lejligheden til at aflægge den syge Lærer et Besøg. Han henligger endnu paa Franciskanerindernes Hospital her i Byen, i god Bedring, men med to Kugler i sig, den ene i Skulderbladet, den anden i Hoftepartiet. Han

fortalte nogle nærmere Enkeltheder om den frygtelige Begivenhed. Marieskolen er den største katolske Skole i Byen og tæller 1100 Børn. 5 Smaapiger i c. 7 Aars Alderen blev dræbt, derimellem en Enkes eneste Barn, og 16 blev saaret, hvoraf endnu de 4 ligger paa Hospitalet, dog alle næsten raske. Kun een Lærer blev saaret, den omtalte Møllman, som fik to Tarme og en Blodaare skudt over samt Skulder og Hofte kvæstet. Da Morderen i Etagen underneden havde forøvet sit Niddingsværk, gik han op til næste Etage; der stod nogle Søstre med 120 smaa Piger paa en ganske smal Gang uden anden Udgang end Trappen, Morderen kom op ad. Møllmann blev tilkaldt af Søstrene og Læreren, og han gik hen til Trappen. Ad den drejede Morderen just op, og da han saa Møllmann staa deroppe, skød han to Skud paa ham. Denne følte ingen videre Smerte, men tænkte, at hans Liv var omme, da han følte sig truffen; derfor sagde han til sig selv: »Jeg er *verloren*; men jeg vil dog gøre, hvad jeg kan, at han ikke skal *mehr Dummheiten machen*.« Trods sit store Blodtab og den ødelagte Skulder styrtede han sig over Morderen, greb ham ved Haandleddene, kastede ham ned paa Trappen, saa han selv kom til at ligge ovenpaa, hvorefter andre kom til og bandt ham. »Havde jeg ikke været saaret, kunde jeg nok have kastet ham ud af Vinduet,« føjede han til. — Hele Bremen har vist stor Sympati ved denne Lejlighed, Senatet har betalt alle Ofrenes Begravelse, de saaredes Hospitalsophold o. s. v., og to Senalsmedlemmer har besøgt Møllmann paa Hospitalet, foruden at Senatet har tilstillet ham en stor Redningsmedaille i Sølv med et meget anerkendende Brev, hvori han takkes for, at »han i høj Grad har bevist personligt Mod og opofrende Næstekærlighed og med egen Livsfare beskærmet talrige Skolepigers truede Liv.« — Lærer Møllmann er en ung, bleg Mand, der ser alt andet end drabelig ud; dog har han gode, kærlige Øjne, der vidner om Opofrelse; muligvis sidder der ogsaa dygtige Kræfter i hans tynde, lange Arme. Han var inderlig taknemmelig for al den Kærlighed, han havde mødt, roste det gode Forhold, der herskede mellem de katolske Præster og Lærere i Bremen, og fremhævede den fortrinlige Virkning, Ulykken havde haft paa mange, lidt lunkne Katholikker. 6 Dage efter at han var skudt, erklærede Lægen ham udenfor Fare; om 14 Dage haabede han at faa Kuglerne ud.

Niels Hansen.

England. Her er allerede den 25. Marts den af flere af Ugebladets Læsere godt kendte Mr. Taylor afgaaet ved Døden. Mr. Taylor var oprindelig anglikansk Præst og havde virket som saadan baade i England og Indien, men traadte allerede for en Aarrække siden over til den katolske

Kirke. Mr. Taylor, der var gift med en dansk Dame, havde i flere Aar haft et meget svagt Helbred, indtil nu Sukker-syge gjorde Ende paa hans Liv. Han døde en from og opbyggelig Død, vel forberedt af en nær Slægting, der er Præst.

Kina. Skønt den kinesiske Republik ikke blot er tolerant, men udpræget venlig stemt overfor de kristne Missioner, saa er dens Magt dog ikke alle Vegne saa stor, at den paa ethvert Sted kan forhindre Oprør mod Missionærerne. Faren ved disse Oprør er naturligvis størst i de Provinser, der ligger længst fra Kysten og de store Floder og Kanaler. En saadan Provins er Nord-Shen-si ved det øvre Løb af Koang-ho og bag den store Mur. Røvertog har nylig floreret i dette Distrikt, og i de sidste Breve fra den franciskanske apostoliske Vikar, som bor i Grænsebyen Sian-fu, fortæller han om en af sine Præsters Martyrium. Præsten var Fader Bernal, en Veteran i Missionen. Han blev fanget af Røverne og dræbt paa en overordentlig grusom Maade, idet Røverne bandt ham til en Pæl og hakkede ham i smaa Stykker. Det Faktum, at der saaledes anvendtes Pinsler, viser, at det ikke var et almindeligt Rovmord, men at Fader Bernal blev dræbt »af Had til Troen«, saa at han virkelig døde Martyrdøden. Men i Kina som andre Steder er den Regel sand, at Martyrernes Blod er Kirkens Sæd. De Hundreder af Martyrer under Bokseropstanden er i de sidste ti Aar blevet fulgt af Tusinder af Konversioner, ja, nogle af Konvertitterne har været de selv samme Mænd, som hjalp til med at dræbe Martyrerne. Denne sidste franciskanske Martyr vil vinde flere Sjæle for Troen efter sin Død end gennem alle de Aar, han har tilbragt i Arbejde mellem Schen-si's Høje.

Afrika. I Afrika gør Katholicismen glædelige Fremskridt. Man regner, at der nu findes 157000 Katholikker og 198000 Katekumener. Forberedelsen til Daaben varer i de afrikanske Missioner i Reglen fire Aar. Missionsarbejdet udføres af 474 hvide Fædre, 200 Ordenssøstre og 2000 Kateketer. 56000 Børn undervises i 1509 Skoler. Der findes 120 Stationer og 8 Vikariater.

Charlottenlund.

2 solrige Vær., Entré, Køkken m. Vand og Gas straks — Okt. Lejen 23 Kr. mdl. Viggo Hansen, Gartner, Lindegaardsvej 36 A.

Unio. Torsdag den 14. August **Aftenudflugt.** Der tages fra Østbanegaarden Kl. 6²⁷ til Vedbæk. Turen finder kun Sted, hvis Vejret er klart, saa at det bliver Maaneskin.

En Understuepige samt en **Kokkepige** kan faa Plads fra 1. Novb. paa L. Svenstrup, pr. Ringsted. Henvendelse til Hofjægermesterinde **Garth-Grüner.**

Hørsholm. Søndag d. 10. August Kl. 9 er der Messe i St. Hans Kapel paa Udenomsvej.

Kirkelig Kalender.

10. Aug. 13 Søn.d. efter Pintse. Laurentius, Martyr. 11. — Mandag. Oktavdag. 12. — Tirsdag. Clara, Jomfru. 13. — Onsdag. Johs. Berchmans, Bekender. 14. — Torsdag. Oktavdag. (Vigilie.) 15. — Fredag. Marias Optagelse. 16. — Lørdag. Hyacinthus, Bekender. (<i>Fastedag</i>).	17. Aug. 14. Sønd. efter Pintse. Joakim, Marias Fader. (I Højmessen: Marias Optagelse.) 18. — Mandag. Helena, Kejserinde, Enke. 19. — Tirsdag. Oktavdag. 20. — Onsdag. Bernhard, Bekender og Kirkelærer. 21. — Torsdag. Johanne Francisca, Enke. 22. — Fredag. Oktav af Marias Optagelse. 23. — Lørdag. Filip Benitius, Bekender. (Vigilie.)

Meddelelse om Gudsstjenesten i København fandtes sidst i Nr. 25.

Et Ord til hver Dag.

10. August. Den h. Martyr Laurentius overvandt Verden, fordi han foragtede, hvad der syntes Verden herligt. (Th a Kempis.) 11. August. Gud tæller ikke vore Gerninger, men han vejer dem. (Mme Mallec.) 12. August. Jesus paa Korset kunde alene bede: »Fader, forlad dem!« Den retfærdigste, den bedste blandt Mennesker kan ikke naa videre end til at sige: »Fader, forlad mig!« 13. August. Hvis jeg ikke bliver en Helgen, medens jeg	er ung, bliver jeg det aldrig. (St. Johs. Berchmanns.) 14. August. Et kærligt Ord er det bedste, jeg ved, næst Troens salige Glæde. (Mads Hansen.) 15. August. Lad os alle glæde os i Herren; thi vi fejrer Festen til Ære for den saligste Jomfru Maria, ved hvis Optagelse til Himmelen Englene glæder sig og priser Guds Søn. (Introitus paa Festen.) 16. August. At elske Gud vil sige fuldkomment at overgive sig selv til ham. (P. Wilberforce.)

Skapularer.

Skulde en eller anden Ordenssøster finde Tid og Lejlighed til at lave Skapularer (Mont-Karmel, brune), vilde vedkommende gøre Polakkerne en stor Glæde. Her kan straks bruges c. 1000 Stykker.

P. Klessens,

Katholsk Kirke, Mariebo.

St. Josefs Gilde afholder Møde Mandag d. 11. August Kl. 8^{1/2}/₂ Aften. Indmeldelse af nye Medlemmer modtages af undertegnede:

J. W. Prüser, Maler,
Prævestens Allé 5.

F. Jørgensen, Skomagermester,
Tordenskjoldsgade 31.

Friluftsmøde.

Søndag d. 17. Aug. afholdes Møde ved Vor Frues Bøg (mellem Posemandens Hus og Fortunen) i Dyrehaven. Kandidat *Rønnov* taler. *Sursum corda* medtages. ITilfælde af ugunstigt Vejr bortfalder Mødet.

Assumptionskapellet (Amalievej 14).

Fredag, d. 15. August, Marias Optagelse. Kl. 8^{1/4}/₄ Fm. Højmesse med Prædiken. Kl. 5 Em. efter Andagten Procession gennem Haven til Ære for den hl. Jomfru.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

61. AARGANG.

„Nordisk Ugeblad“ udgives af Ansgariusforeningen og udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvarialet, modtages paa alle Postkontorer, i alle Bøglædes samt paa Ugebladets Ekspeditionskontor, Bredgade 69, 2. S. o. G. 1—4. Telef. Palæ 654. — Redigeret af Niels Hansen, cand. mag., Viggo Rothes Vej 14, Charlottenlund. (Træffes bedst Kl. 4—6 Efterm.) Telefon Helrup 657 y.

Nr. 33.

Søndag den 17. August.

1913.

INDHOLD: Smaa Indledninger. — Rosenkranskirkens Sogn. — Blandt belgiske Benediktinere. — Hvorfor Portugal er faldet saa dybt. — Ansgarius-Bonifacius Kollekt. — Davids Salmer. — Efterretninger fra Ind- og Udland: Roskilde. Rom. — Brevkasse. — Et Ord til hver Dag. — Bekendtgørelser.

Smaa Indledninger.

178.

Marias Optagelse.

Det var en stor Ære for Martha og Maria, at Jesus drog ind i deres Hus i Bethania og lod sig betjene af dem.

En endnu langt større Ære var det for den allerseligste Jomfru Maria, at Guds Søn tog Bolig i hendes jomfruelige Moderskød og lod sig ernære af hendes Blod og føde af hende. Hun havde valgt den bedste Del, da hun ved Bebudelsen besluttede sig til at tage imod det himmelske Tilbud og svarede: »Se, jeg er Herrens Tjenerinde!« Hermed fulgte rigtignok megen Lidelse, Sorg og Bekymring, baade i Bethlehem, i Ægypten og paa Kalvariebjerget, men hermed fulgte ogsaa Naade over Naade; hermed fulgte store og enestaaende Æresbevisninger og Privilegier, bl. a. ogsaa det, som vi mindes paa denne Festdag, Marias Optagelse i Himmelen, baade med Legeme og Sjæl. Det sømmede sig ikke, at den himmelfarne Søn lod det Liv, som havde baaret ham, og de Bryster, som han havde diet, blive til Støv og Aske, et Bytte for Orme og Jordens Kryb. Fra sit himmelske Stade tilraaber han derfor sin hensovede Moder: »Staa op, skynd dig, min Veninde, min Due, min skønne, og kom!« Og han sender hende sine

Engleskarer imøde, som straks skal føre hende til den Plads, der er beredet Himmels Dronning ved Kongesønnens Højre.

Der er ingen Grund til i særlig Grad at forbavses over Marias vidunderlige Optagelse i Himlen. Der er tvertimod ikke meget, som er saa at sige mere naturligt og selvfølgeligt.

Den h. Bernhard skriver: »Det er et langt større Under, at Guds Søn ved sin Menneskevordelse fornædret sig *under* Englenes Stade, end naar vi ser ham ophøje sin hellige Moder *over* alle Englenes Kor.«

Det er blot en Taknemmelighedsgæld imod sin hellige Moder, vor Frelser hermed afbetaler. *Hun* havde optaget *ham* i sin Bolig, i sit Moderliv — nu optager *han* *hende* i sine evige himmelske Boliger.

Paa Maria kan vi derfor i Dag anvende Højsangens Ord og sige: »Hun er den, som stiger op af Ørkenen, i overstrømmende Fryd, støttende sig til sin elskede«. —

— Og dersom der her i denne lille Indledning ogsaa skal sluttet med en til Festdagen og dens Evangelium passende Anvendelse paa os selv, saa kunde der siges:

Ogsaa vi kan ligesom Martha og Maria optage Jesus i vort Hus og tjene ham, idet vi nemlig understøtter, hjælper og tjener de fattige. Hvad vi gør for dem, det betragter vor Frelser som gjort imod sig selv. Men vi kan ogsaa optage vor Herre og Frelser hos os paa en endnu mere personlig Maade, ligesom hans jomfruelige Moder, der bar ham under sit eget Hjerte. Noget lignende gør vi, hver Gang vi modtager den hellige Kommunion.

Og ligesom den himmelske Herlighed blev den sidste Følge af Gudsmoderværdigheden, saaledes er ogsaa Kødets Opstandelse og det evige Liv bleven stillet os i Udsigt netop for den værdige Modtagelse af Jesu Legeme og Blod (Joh. 6, 55).

Den allerværdigste Maade at forberede sig til den hellige Kommunion, det vilde være: til Stadighed at søge at efterligne de Dyder, som gjorde Maria saa velbehagelig i Herrens Øjne, særlig hendes store Tro, hendes Renhed og Ydmyghed.

Fidelis.

Rosenkranskirkens Sogn.

(Sluttet.)

De første Kirkeforstandere ved Rosenkranskirken var (foruden Sognepræsten, Pastor *Slump*) Fabrikant *Johs. Hoffmann*, Grosserer *Chr. Soelberg* og Fabrikant *I. P. Grünewald*. I Fabrikant Grünewalds Sted († 1893) traadte 1895 Købmand *Emanuel Hansen*. Men det vil være lettest at opsætte et Skema over

Forstanderne for Rosenkranskirkens Sogn fra Begyndelsen til 1913

fra ^{11/6} 93. ^{31/12} 93	Sognepræsten (H. Slump)	Johs. Hoffmann	Chr. Soelberg	I.P. Grünewald
for 1894	do.	do.	do.	
• 1895	do.	do.	do.	E. Hansen
for 1896—1900	do.	Chr. Soelberg	E. Hansen	J. Nielsen
» 1901—1903	do.	Emanuel Hansen	A. Hoffmann	S. Balestrini
• 1904	do.	Aug. Hoffmann	P. S. Balestrini	
» 1905—1906	do.	do.	do.	Julius May
» 1907—1912	do.	P. S. Balestrini	Julius May	
Fra 1913	do.	F. Ronge	Julius May	G. Jensen
		P. S. Balestrini	C. C. Einersen	

Hvor stort og ofte anstrengende et Ekstra-Arbejde, der paahviler Kirkeforstanderne, er det maaske kun de færreste, der har noget Begreb om. Men derfor kunde der maaske være saa meget des mere Grund til her ved denne Lejlighed med Taknemmelighed at mindes alle de hidtidige Kirkeforstanderes uegennyttige Virksomhed for Sognet.

Medens Forstanderne altsaa hyppig har skiftet, saa har da selve Formanden for Kirkeforstanderskabet i al denne Tid stadig været den samme, idet *Pastor Slump* har været knyttet til Rosenkranskirken i alle de 20 Aar, Sognet har bestaaet, til Frederiksberg endogsaa i længere Tid.

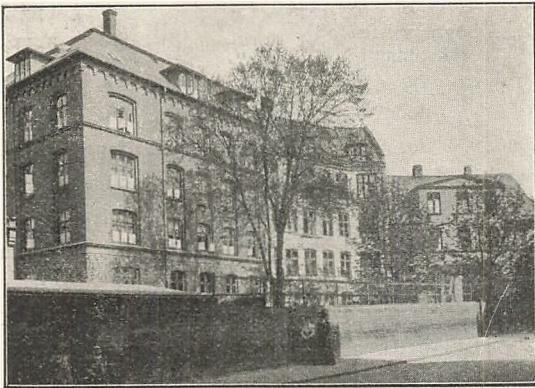
Med aldrig svigtende Nidkærhed har *Pastor Slump* røgtet sin Hjord som en trofast Sjælehyrde og omfattes derfor med Kærlighed af alle, høje og lave, og ikke mindst af de smaa i Sognet.

Hans Medarbejdere i selve Præstegerningen har hyppig

skiftet. Som Kapellaner fungerede: *E. Ortved* (1893—95); *Joh. Desnos* (1895); *F. Ronge* (1896—98 og siden 1905); *M. Osterhammel* (1900—1901) og *Ph. v. Kettenburg* (1902—05). Kapellanerne har trofast hjulpet Sognepræsten i hans Virksomhed. Sognet har jo de fleste Børn — selv efter at Nørrebros St. Josefs Skole i 1906 blev oprettet og optog en Del af de Børn, som gik i Rosenkranssskolen — saa der har været nok at varetage for unge, virkelystne Kapellaner i Sognet.

Sognemedlemmernes Antal er i samme Tid stadig vokset; for Øjeblikket anslaaes det til c. 1500.

St. Josefsøstrenes højere Pigeskole,
Frederiksberg Allé 15 og 17, set fra Boyesgade.

Sogneskolerne besøges af 240 Børn, omtrent ligelig fordelt i Dreng- og Pigeskolen. I Søstrenes højere Skole findes 210 Børn, af hvilke dog kun et Mindretal er katolske.

Fremgangen mærkes jo mest i Skolerne, idet Børnenes Antal er i stadig Tiltagende, hvad der er en Grund mere til at begynde at tænke paa, hvad der før eller senere uafviselig *maa* foretages, nemlig en Udvidelse af Skolen, eller i det mindste Anvendelse af hele den nuværende Bygning til Skolebrug, hvad der saa igen endydermere vil nødvendiggøre Opførelsen af en ny Kirke og en ny Præstebolig.

Hertil er det, at nævnte Komité skal begynde en Ind-

samling; hertil er det, man forventer, at gamle og ny Velgørere vil betænke Sognet med Gaver og Legater.

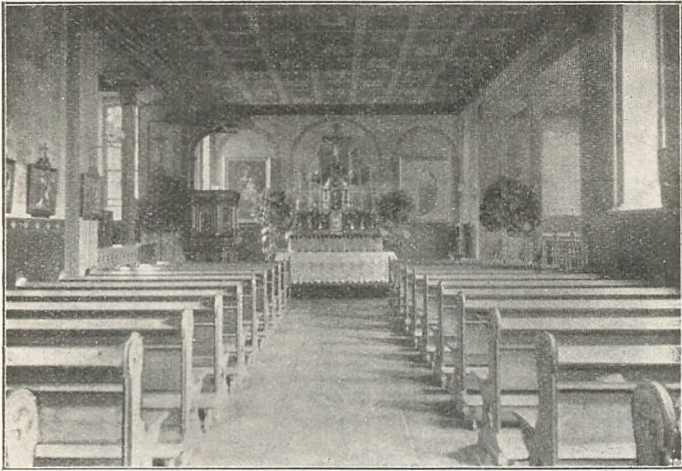
Det kunde jo have været nok saa rart nu ved denne Lejlighed som en særlig Opmuntring allerede at kunne præsentere en fuldt færdig Plan over den Kirke, som skal afløse den nuværende Rosenkrans»kirke«. Men dette lod sig ikke godt gøre, allerede af den Grund, at man endnu ikke rigtig kan bestemme sig for Pladsen, hvor den skal opføres. Smukkeste vilde den jo tage sig ud paa den Del af Grunden, som vender ud imod Frederiksberg Allé (St. Thomas Runddel); men denne Del tilhører jo St. Josefs Søstrene og ikke Sognet.

St. Josefs søstrenes Ejendomme mod Frederiksberg Allé (15 og 17).

Dersom Søstrene var villige til at foretage et Mageskifte mellem deres Grund og Grunden ved Kingosgade og Haveselskabets Vej, saa vilde de dermed indlægge sig stor Fortjeneste af den gode Sag. Ganske vist har det ogsaa sin Betydning for en Skole, hvilken Beliggenhed den har; men dette gælder dog i endnu langt højere Grad for en Kirke. — Lad os haabe, at Imødekommenhed fra begge Sider vil kunne muliggøre Realisationen af den smukke Tanke, som ganske vist endnu kun er en Tanke: en stor, smuk Rosenkranskirke ud imod Frederiksberg Allé — dersom det da ikke imidlertid viser sig, at en helt anden

Maade at løse Spørgsmaalet paa vil være endnu heldigere, nemlig at flytte Sognekirken længere ud imod Vest, længere bort fra Grænselinjen Stenosgade — Viktoriagade. . . f. Eks. ud i Godthaabskvarteret eller ad Valby. til. Det var jo godt i *Tide* at tænke derpaa og gøre sine Forberedelser derefter, hvad enten Kirkens Plads nu bliver paa det forhaandenværende Areal eller et helt andet Sted.

Rosenkranskirkens Indre.

N. + N.

Blandt belgiske Benediktinere.

(Sluttet.)

Jeg har jo nok hørt noget om, at der i Benediktinernes Refektorier hersker særlige Skikke, men hvori disse bestaar, husker jeg ikke mere. Jeg har imidlertid vænnet mig til det ukendte og gaar paa med frisk Mod. Ved Døren til Refektoriet staar en Novice, der med en dyb Bøjning rækker os Vievand, hvormed vi korsrer os, og saa staar vi i Refektoriet. En Bøjning foran det store Billede af Korsfæstelsen, en Pater peger paa min Plads, og der gaar jeg saa hen, mens Munkene haster til deres. Saaledes ser altsaa et Refektorium ud! En meget lang Sal holdt i mørke Former og med Paneler af brunt Træ. Langs Væggene Borde af ferniseret Træ, men uden Duge, og for Enden af Salen et mindre Bord til Abbeden. Midt paa Gulvet staar

Læsepulten, hvorfra Læseren snart vilde foredrage os noget. Alle er paa Plads med Hænderne foldede under Skapularet. Abbeden istemmer en ret lang Bordbøn, og endelig sætter man sig. Mit Bord staar midt i Salen og er dækket med Dug. Læseren bestiger sin Pult og messer os et Afsnit af Klosterreglen, men kun 5—6 Sætninger, saa banker den almægtige Abbed med sin Kniv i Bordet, og den ordenshavende Pater bærer Maden rundt. Munkene selv lever *meget* tarveligt, men Gæsterne beværtet ekstra godt, thi et af Regelens Punkter hedder: »Modtag fremmede, som var det Kristus«. Selv i Fastetiden faar Gæsten 3 Retter og Dessert med Øl og Vin til. Det var en mærkelig Fornemmelse at sidde der ung og ubetydelig i et Selskab, der var lige udmærket ved Lærdom og Fromhed, og blive opvartet af en Pater, der stod himmelhøjt over en. Da Læseren havde endt Oplæsningen af Reglen, tog han fat paa et Stykke af en Avis eller gik straks over til »Sankt Anselms Liv«, den Bog, der i Øjeblikket var under Oplæsning. Maaltidet er til Ende, og alle har lagt Servietterne fra sig (undtagen min tykke Genbo, der altid blev sidst færdig!), og Abbeden banker atter i Bordet, Læseren holder inde og synger sit *Tu autem, Domine, miserere nobis*. Vi andre svarer *Deo gratias*, og saa følger en lang Takkebøn, der gaar lige over i Salmen *Miserere*. Mens den synges, gaar vi i Procession efter Værdighed, med den værdigste (min Ringhed) bagest, ned i Kapellet, hvor Salmen sluttes og flere Korbønner følger.

Nu gaar de gode Munke til deres Rekreatiønsaal for i een à to Timer at — sludre af Hjertens Lyst. Til Gæsten serveres der Kaffe i Taleværelset, og den Pater, der har Tur, deltager i Kaffedrikningen og følger mig til min Celle, hvor han bliver i 2 Timer i Samtale paa Tysk eller Fransk. Saa trækker han sig tilbage, og jeg har atter Tid at studere og skrive Breve. Ved 5-Tiden banker saa en beskeden Haand paa Døren, og paa mit *Ave* træder min Ven René med det morsomt lille, barnlige Ansigt ind. Han er — som Dom Alois skrev det senere — et af de stille Vande, der aldrig oprøres, og som hører til Idyllerne i Guds Rige. Og jeg maa tilstaa, at Mage til harmonisk Sjæl har jeg aldrig truffet. For ham — og det ved jeg gennem Snese af Samtaler i Timevis — eksisterede kun *eet*: Religionen og dens herlige Udslag: Liturgien. Og om disse to Emner kunde vi saa tale i Timer, i min Celle, i Klosterporten, mens Solen glødede i Nedgangsskær over Ferskenblomsterne paa Muren eller i de lange romanske Klostergange, mens Aftenen stille sænkede sig og forbandt Belgieren og Danskeren i et varmt Venskab for Livet. Senere skrev han mig til, at han i Juli gaar i Kloster der, hvor han har

færdedes al sin Fritid med saa stor Glæde. Naar Solen sank, ringede Angelusklokken, og vi bad vort Ave, og saa var det Tid at gaa til Refektoriet, hvor Aftenens tre lette Retter indtoges med ganske samme Formaliteter som Middagen. Efter Aftensmaaltidet havde jeg altid 1 à 2 Timer Besøg af min Ven Dom Aloysius, ogsaa en ualmindelig afklaret og harmonisk Sjæl. Vore lange og mange Samtaler forbandt os, som vore senere Breve, i et fast og varmt Venskab. Ved 8¹/₂-Tiden ringede Klokken os atter til Kapellet til Aftenbøn, der var som de andre Officier og sluttede med, at Abbeden bestænkede os med Vievand. Efter at Bønnen var sluttet, ofrede de fleste et Øjeblik paa deres private Andagt, en foran Sakramentalteret, en foran Jomfru Marias, en anden foran St. Benedikts Statue, men kun faa Minutter, saa var Kirken tom, og kun Evighedslampen flakkede svagt. Dagene var saa indholdsrige, at man Kl. 9 lettelig sov de retfærdiges Søvn.

En Dag bliver der mægtigt Røre i Klosteret, man farer hid og did, som var der Ildløs. Og Prioeren allerivrigst med en Hammer i den ene Haand og et belgisk Flag i den anden. Endelig faar jeg da at vide, at man venter Hans Eminence Kardinalærkebiskop Mercier af Malines. Han skal bo Dør om Dør med mig, og det var hans Dør, man var i Færd med at pryde med Flag og hans Vaaben. — Jeg benyttede Travlheden til at gøre Vovestykket at aflægge Abbeden en Visit. Med Dom Aloysius i Haanden nærmede jeg mig alt andet end modig Hans Strengheds Celle. Vi banker paa, og — ak Rædsel — Dom A. forsvinder. Jeg træder ind og bukker dybt, og *Beron Robertus, Abba Reginae Coeli*, kommer mig i Møde. Jeg griber hans Haand, gør Knæfald og kysser hans Ring. Saa anbringer han mig paa en Stol lige overfor sig. Hans Ansigt er ikke til at kende igen. Smil, Venlighed og Elskværdighed og ikke Skygge af Strenghed. Han taler et ikke alt for godt Tysk (for at skaane mig for at tale et endnu værre Fransk!) og gør mig mange venlige Spørgsmaal om mig selv og mit Land. Han lader mig dertil vel anbefale i Rom og ønsker mig alt vel, hvorefter jeg hilser ham som før og forsvinder mumlende for mig selv: Man skal ikke skue Hunden paa Haarene.

Dom A. havde slaaet paa, at jeg skulde besøge Kardinalen, han forebragte Gæstefaderen det, men fik det Svar, at selv Louvains Autoriteter var anmodet om at blive borte, Hs. Eminence var der for at bede og hvile. Hvordan det nu gik eller ej — Dagen efter melder man mig fra Kardinalen, at en Ven af Johs. Jørgensen var ham meget velkommen, om jeg vilde drikke Kaffe med ham næste Dag sammen med Dom Alois. Jeg nægter ikke, at jeg var en Smule

benovet den Dag. — Naa, Middagen kom, og der kom Kardinalen. Høj, sølvhaaret, duknakket, i sort Talar med røde Kanter og Knapper og rød Kalot og det store Guld-kors i gylden Kæde. Man bøjer sig dybt, hvor han kommer frem, og han tager Plads ved Abbedens højre Side. Middagen er forbi, Dom Alois og jeg nærmer os Kardinalen. Dom A. forestiller mig, jeg knæler og kysser Bisperingen, og Hs. Eminence siger noget pænt om, at det er ham en Glæde. Pludselig — mens vi gaar op til hans Celle — kommer jeg i Hu, at jeg har glemt at lade Dom A. bede Kardinalen tale Tysk — altsaa er der ikke andet at gøre end at samle sine franske Brokker sammen og gøre sit bedste. Vi passerer min Dør, og min høje Vært bemærker venligt: »Vi er Naboer, Hr. X.« Hvortil jeg svarer, »Det er vi nok, Deres Eminence« — og saa er vi i hans Celle og sætter os til Kaffen. Og med en Venlighed og Jævnhed, der intet Øjeblik havde det mindste med Nedladenhed at gøre, men var en virkelig varmende Hjertelighed, gør Kardinalen mig en Del Spørgsmaal om mig selv og mit Land. Jeg maa fortælle om de kirkelige Forhold og om Universitetet, særlig om Prof. Høffding, hvem Hs. Eminence kender særdeles godt. Og saaledes gaar nu en Timestid eller mere. Kaffen er drukket og Audiensen forbi. Med Knæfald og Kys paa Ametystringen skilles vi fra Kardinalen, der giver os sin Velsignelse med paa Vejen. —

Faa Dage efter skulde jeg forlade Mont Cesar, hvor jeg havde tilbragt saa gode Dage og fundet to saa gode Venner. Men til sene Tider vil jeg gemme Mindet om de Dage, jeg tilbragte blandt belgiske Benediktinere.

Italien i Maj 1913.

Fra Pietro.

Hvorfor Portugal er faldet saa dybt.

Aabenbart kan det pludselige Fald af et saa civiliseret og katholsk Land, som Portugal antoges for, til den nuværende Tilstand af Barbari og vanvittigt Had til Kristendommen ikke skyldes en uforudset Ulykke. For over halvandet Hundrede Aar siden blev der lagt Planer for at tilvejebringe denne Omvæltning, og de

ophørte med at være hemmelige Intriger paa den Tid, Josef I besteg Tronen og trods sin Faders, Kong Johan V's, Advarsler udnævnte Pombal til Premierminister.

Pombal var en politisk Centralisator af den værste Slags. Han gjorde Kongen enevældig, og for at fjerne den største Hindring paa sin Vej kvalte han enhver religiøs Indflydelse i Kongeriget. Pacca beskriver i sine Memoirer Pombals Plan som et Forsøg paa at oprette en Statskirke som i England, men med et vist romersk Snit. Med dette for Øje begyndte han med at diktere Biskopperne deres Hyrdebreve, og — sørgeligt at sige — var der kun to af Prælaterne, der vovede at modsætte sig. Den ene var Biskoppen af Coimbra, der maatte bøde for sin Modstand ved grusomme Pinsler i St. Julians Fangehuller. Den anden var Biskoppen af St. Paul i Brasilien, som formodentlig var saa langt borte, at Pombal ikke kunde naa ham. Imidlertid oversvømmedes Landet af Litteratur i Voltaires Aand, og lejede Skribenter havde travlt med at bagvaske Kirken. Hans Fremfærd mod Jesuiterne er almindelig kendt i Historien.

De følgende Regeringer under Dronning Maria I og Kong Johan VI gjorde noget for at tøjle Bevægelsen, men formaaede ikke at forandre den Aand, som Pombal havde indpodet dybt i Landets Politik. Da de liberale i 1834 kom til Magten, genoptoges Pombals Metoder, skønt der i Partiprogrammet hyklerisk foregaves Respekt for Landets Religion. Frimurerne beherskede den offentlige Mening paa den Tid, og det er ydmygende at være nødt til indrømme, at højtstaaende gejstlige var Medlemmer af Logerne, blandt dem ingen mindre end Kardinal-Patriarken af Lissabon.

Gejstlighedens Uddannelse var som Følge deraf praktisk talt afskaffet. Der var ingen Præsteseminarier, og da disse i 1845 genoprettedes, laa Valget af Lærerkrafter i Regeringens Hænder. Resultatet blev en Nedgang af Moralen blandt Præsterne og en Begyndelse til en lang Række af Skandalehistorier, som fjernede Folket mere og mere fra Gejstligheden. Undervisningen i Katekismus bortfaldt, og Prædiken holdtes ikke. Et Under var det, at der i det hele taget var blevet nogen Religion tilovers i den lille

Del af Menigheden, der endnu søgte til Kirken. Pressen havde travlt med at udsaa anti-religiøse Doktriner, og der var ingen katholsk Presse til at bekæmpe Ondet. Den var ganske lammeth.

Skønt man saa ivrigt søgte at udbrede Irreligiøsitet og Ugudelighed, saa naaede den dog ikke ned i Folkets Masse, men den prægede et stærkt Mindretal, som ledede Landets Politik, og det republikanske Parti, som hurtigt vandt i Styrke, og hvis Yndest hos Masserne tiltog, var udpræget frimurerisk og antireligiøst indtil Fanatisme.

Naar saa megen politisk og anti-religiøs Dynamit laa færdig og ventede paa Gnisten, der skulde antænde den, saa er det let at forklare den Ulykke, der nu har gjort Portugal til en Skam for den moderne Civilisation. Underligt er det kun, at dette ikke skete før.

Det er sandt, at der i de sidste tyve Aar har været en Fornyelse af den religiøse Følelse i dette en Gang katholske Land. Med mange lærde og fromme Biskopper i Bispeembederne forbedredes Seminarierne Aar for Aar; Gejstlighedens aarlige Eksercitier bragte nyt Liv i den præstelige Aand; Missioner fik Folk til atter at komme til Kirkerne; lidt efter lidt vendte de religiøse Ordner tilbage til Landet og oprettede Skoler og Kollegier, men just da dette Haab skinnede klarest, hændte Ulykken.

Hvorledes kan dette forklares? Der er een haandgribelig Forklaring: Katholikkernes Frygtsomhed og den politiske Støtte, de gav det Parti, der knuste dem. Den sidste Minister i Kongedømmets Tid, Teixeira de Sousa, sluttede sig aabenlyst til »Fremskridtspartiet« og aabnede en Kampagne mod de religiøse Ordner. Dette gav de revolutionære fuldstændig Sejren i Hænderne, da her intet konservativt Element fandtes som i Belgien og Tyskland. Krakket kom den 5. Oktober 1910, og Portugal er nu »en Skændsel iblandt Folkene«. Maaske vil der komme en eller anden Jeremias for at minde det ulykkelige Folk om deres Skam og vise dem, at det er, »fordi de ikke har lyttet til Gud Herrens Stemme«. Som Forholdene nu er, vilde en portugisisk Jeremias dog komme til at dele Skæbne med den gamle, som blev »ladet ned med Reb i Hulen, hvor

der ingen Vand var, men Dynd, og Jeremias sank i Dyn-
det«. Saaledes er i det mindste mange Præster blevet be-
handlet i denne nye »Fristat«. (Efter »America«.)

Ansgarius-Bonifacius-Kollekt.

(Kollekt for den dansk-katholske Kirkesag.)

Valdemarsdagen var vi paa Landsmødet Vidne til Nedlæg-
gelsen af Grundstenen til en ny Kirke i Roskilde,
som vil koste adskillige Tusinde Kroner. Sidste Aar ind-
viedes Kirken i Silkeborg, paa hvilken der hviler en stor
Gæld, og i en let overskuelig Fremtid skal der bygges en
Kirke i Esbjerg, ikke at tale om de projekterede Kirker
paa Nørrebro og i Rosenkranssognet. — Vi ser saaledes,
at Kirkespørgsmaalet er et af de betydeligste for os Katho-
likker, vi har ligesom Protestanterne noget, der hedder en
Kirkesag, nemlig den *dansk-katholske Kirkesag*.

Staten betaler intel, det er overladt Biskoppen i For-
bindelse med de vedkommende Sognepræster paa forskel-
lig Vis at skaffe Pengene til Veje ved frivillige Bidrag, og
hvor mange tunge Timer, de har i den Anledning, bliver
næppe nogen Sinde opklaret.

Men vi kan lette dem Sorgerne, idet vi nu i Dag, Ma-
ria Optagelses Fest, giver en god Gave til Angarius-Boni-
facius-Kollekten (den dansk-katholske Kirkesags Kollekt).
Sidste Aar indbragte de fire Kollektter til Kirkesagen 1106
Kroner, som fordeltes til forskellige Byggefond til Kirker
saavelsom til Betaling af Underskud ved alt byggede. —
Naar nu i Dag Klingpungen gaar rundt under Messerne, de
stille saavelsom Højmessen, saa giv en stor Kærlighedsgave
til Kirkesagen.

Men vi kan gøre endnu mere. Vi kan daglig bede et
»Fadervor« og et »Hil Dig Maria« for Sagen, idet vi hyl-
der et af Kirkens sunde Valgsprog: Bed og arbejde!

En Ven af Kirkesagen.

Dauids Salmer.

3 metrisk Jordanskning ved Johs. Frederiksen.

VII.

1. Du er Haabets Anker, Herre, vær mit Ly,
mange ere de, som ondt vil øve.
Kunde imod Avind ej til dig jeg ty,
laa jeg som i Gabet paa en Love.
2. Gud, du ved, hvor ilde de mig lyve paa,
Gud, du ved, min Haand er uden Brøde.
Har paa Hævn jeg ruget, naar de grunt mig slaa,
lad da Fjenden kun mig lægge øde.
3. Lad da Fjenden følge Fjed for Fjed min Hæl,
giv mig i hans Vold, som det maa hære,
læg mig for hans Fødder helt med Liv og Sjæl,
lad ham grusomt træde paa min Ære.
4. Rejs dig i din Harm, vær du Lovens Tolk,
stig paa Tronen midt i folkets Skare;
dem mig, du som dommer mellem folk og folk,
lad din Ret min Uskyld aabenbare.
5. Du, som gransker Hjerter, led den godes Fjed,
vær den avindsyges stærke fjende!
Skal den milde Dommers Vrede være ved,
flamme indtil alle Dages Ende?
6. Kom paa bedre Tanker, Sværdets blanke Staal
lyner alt, og spændt er Hævnens Bue,
Dødens Pil, som aldrig fejled end sit Maal,
gløder alt i Retfærds røde Lue.
7. Ondskab's Skød var spangert, Rænkfrugt det gjaldt,
avled egen Kval for Svig, det loved,
grov sin træffe Gru, selv i Graven faldt,
ramte med sit Stød sit eget Hoved.
8. Alt det ondes Hæder har saa staffet Gang,
Gud har Retfærds Carv for trofast Øje,
derfor til hans Ære hæver jeg min Sang,
jubler for Gud Herren i det høje.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

Roskilde. Den nye Kirkebygning er i de to Maa- neder, der er hengaaet siden Landsmødet her, skredet ud- mærket frem. De mægtige Søjler, der bærer Buerne ind til Sideskibene, gør et overvældende Indtryk, ligesom Taar- nets Murværk begynder at løfte sig godt til Vejrs. — De mange, der tog Lodsedler ved Landsmødet til Fordel for den nye Kirke, kan nu glæde sig til Tirsdag den 19., da Lodtrækningen finder Sted; skulde nogen i sidste Øje- blik ønske Lodsedler, kan de endnu faas ved Henvendelse til Portner Beck, St. Maria Hospital her i Byen. Træknin- gens Udfald vil blive bekendtgjort i næste Nummer af Uge- bladet. — Polakkerne spiller ogsaa her en ikke ringe Rolle. Til Gavn for dem af disse, der kommer langvejs fra, er her i en Havebygning indrettet et stort Værelse med brede Sofabænke, hvor de kan opholde sig, spise, ja ved Hjælp af brede, bekvemme Madrasser og Tæpper indrette sig et godt Nætteleje.

N. H.

Rom. Enhver usædvanlig Begivenhed i Vatikanet bliver af den lokale, uvenlige Presse straks gjort til meget mere, end den er. Tag for Eksempel Tilfældet med Svejts- sargarden. Siden Oberst Repond er blevet stillet i Spidsen for den, har han og en af hans Officerer med hans Billigelse holdt en Disciplin, som nogle af de yngre fandt for streng. For nogle Uger siden gik nogle af dem til Obersten for at klage, men da de ikke var tilfredse med Resultatet af deres Samtale med ham, nægtede de at gaa paa deres Poster. Obersten læste et Brev for dem fra Kardinal-Stats-Sekretæren, hvori de mindedes om deres Pligt og om, at de, der ikke var tilfredse, kunde forlade Tjenesten. Fire indgav Ansøgninger, og tre andre blev afskediget, og saaledes er den Sag ude af Verden.

— Den 4. August fejrede den Hellige Fader sit 10-aarige Pavejubilæum. Mange havde aldrig ment, at Pave Pius skulde have levet saa længe — i Foraaret saa det ogsaa ud, som om de kunde have haft Ret — men det er alligevel som en forholdsvis rask og kraftig Mand, han nu har begyndt det ellefte Aar af sit Pontifikat. Da Pius X besteg den pavelige Stol, erklærede han, at han vilde gennem- føre, hvad Leo XIII havde begyndt, og opstillede som sit altomfattende Hovedformaal: »At fornye alt i Christus.« Allerede i 1904 foretog Pave Pius sit første Reformerings- arbejde, idet han paabegyndte en væsentlig Forbedring af Præsteuddannelsen i Italien. Ligeledes har han indledet Udarbejdelsen af en ny kanonisk Lovgivning, har forandret og i høj Grad forbedret Forvaltningen af den romerske

Kirkes Anliggender, har nedsat den store Kommission til Revision af Vulgatas Tekst, hvorved der allerede er gjort et stort Arbejde, o. s. v. 1907 udsendte han sin berømte Rundskrivelse mod Nutidens Rationalisme, hvilken syntes mange for streng, men som dog har gjort overmaade stor Nytte. Endvidere har han oprettet en meget vigtig Højskole til Fremme af det bibelske Studium saavel som et nyt Pinakothek (Malerisamling) i Vatikanet. Pave Pius X's vigtige Rundskrivelser om de syges Kommunion, om Børnenes tidlige Kommunion, om den hyppige Kommunion er almindelig bekendte og har bevirket et mægtigt Opsving i det religiøse Liv hele Verden over. Ogsaa paa Gudstjenestens Omraade har den nuværende Pave ved Forandringer i Breviarbønnerne, i Kirkeaarets Fester, i Kirkesangen indlagt sig store og blivende Fortjenester. Allerede i de 10 Aar, Pave Pius har regeret, har hans Virksomhed været af saa stor og indgribende Betydning, at han maa regnes for en af de største af alle Paver.

Brevkasse.

Hr. Konstruktor L. Møller. Tak for Deres oplysende Brev om Antallet af Afrikas Katholikker i Anledning af den lille Notits i Ugebladets forrige Nummer. Vedkommende Notits havde jeg paa Grund af Bortrejse ikke faaet at se; de der opgivne Tal kan naturligvis ikke omfatte alle Katholikker i Afrika, men gælder vistnok kun de Hvide Fædres Mission i denne Verdensdel. Derfor Tak for Rettelsen og for Interessen for Ugebladet.

Med Højagtelse *Niels Hansen.*

Til ærede Læsere og Abonnenter, som uden Navns Nævne skriver til mig, maa jeg bemærke, som adskillige Gange før, at der til saadanne anonyme Henvendelser intet Hensyn vil blive taget.

N. H.

Tak. Hr. og Fru Christensen, Ledøie pr. Ballerup, takkes herteligst for den udviste Gæstfrihed og Venlighed mod mig og mine to Børn i denne Sommerferie, som altid skal være os i kær Erindring.

Med venlig Hilsen.

Sophie Ellefsen,
Tycho Brahes Allé 9^a.

St. Franciskus' III. Orden holder Møde Fredag den 22. August Kl. 8 Aften i St. Knuds Kapel.

Rettelse. I Nr. 32 af Ugebladet, Side 565, Linje 10 fra nedent, staar *Hospital*; det skulde være *Hospits*.

St. Knuds Kapel. Mariabørnskongregationen af den ubesmittede Undfangelse holder Fælleskommunion Søndag d. 17. Aug. og offentlig Møde Onsdag d. 20. Kl. 7½ Aften.

St. Andreas Kollegium i Ordrup. Det nye Skoleaar begynder Torsdag d. 28. August. Kl. 9 højtidelig Messe, før hvilken der af-synges den kirkelige Hymne *Veni Creator*. Første Undervisnings-time Kl. 10. Indmeldelse af nye Elever kan ske daglig, sikrest fra Kl. 9—1 og fra 5½—7½.

For Tilsendelse af 25 Kr. til Anskaffelse af Skapularer bringes herved en hjertelig Tak. *C. Klessens, Præst. Mariebo.*

Kirkelig Kalender.

17. Aug. 14. Sønd. efter Pintse. Joakim, Marias Fader. (I Højmessen: Marias Optagelse.) 18. — Mandag. Helena, Kejserinde, Enke. 19. — Tirsdag. Oktavdag. 20. — Onsdag. Bernhard, Bekender og Kirkelærer. 21. — Torsdag. Johanne Francisca, Enke. 22. — Fredag. Oktav af Marias Optagelse. 23. — Lørdag. Filip Benitius, Bekender. (Vigilie.)	24. Aug. 15. Sønd. efter Pintse. Bartholomæus, Apostel. 25. — Mandag. Ludvig, Konge og Bekender. 26. — Tirsdag. Zephyrinus, Pave og Martyr. 27. — Onsdag. Josef af Calasanz, Bekender. 28. — Torsdag. Augustinus, Biskop og Kirkelærer. 29. — Fredag. Johannes Døberens Halshuggelse. 30. — Lørdag. Rosa af Lima, Jomfru.

Meddelelse om Gudstjenesten i København fandtes sidst i Nr. 25.

Et Ord til hver Dag.

17. August. Salig er den, som lukker op, naar Jesus banker paa hans Hjertes Dør. 18. August. Ikke enhver er hellig, der ofte gaar i Kirke, selvfølgelig! Dog endnu mindre den, der aldrig gaar derind. (P. Kreiten.) 19. August. Min Sjæl, lovpris Herren, og alt, hvad i mig er, love hans hellige Navn. (Dav. Salme CII.) 20. August. For at lære Gud	ret at kende maa man elske ham. (St. Bernhard.) 21. August. Den, der kun lever for Gud, tænker ofte under Dagens Travlhed paa ham. (St. Franz af Sales.) 22. August. Et Menneskes Fremtid ligger i en vis Forstand i hans egen Haand. 23. August. Det bedste Kendetegn paa, at vi elsker Gud for hans egen Skyld, er, at vi gør det, der er os imod, for at behage ham. (P. Wilberforce.)

Tak

for den modtagne Møntsamling og de 3 Sølvure saavel som for de mange Smaating. *Ansgarius-Bonifacius-Samlerforening* (den dansk katolske Kirkesag).

En ikke for ung, absolut proper Pige, som holder af Børn og forstaar at omgaas saadanne, kan til 1. September faa Plads ved indvendig Gerning hos en Familie (5 Børn), som bebor en Villa paa Frederiksberg. Der holdes Kokkepige og Formiddagspige.

Billet mrk. C. S. modtager dette Blads Ekspeditionskontor, Bredgade 69, 2. S. o. G.

Kollekt.

Søndag d. 17. Aug. holdes *Ansgarius-Bonifacius-Kollekt* i alle Kirker og Kapeller til Fordel for de mest trængende kirkelige Anstalter i Vikariatet.

Friluftsmøde.

Søndag d. 17. Aug. afholdes Møde ved Vor Frues Bøg (mellem Posemandens Hus og Fortunen) i Dyrchaven. Kandidat *Rønnow* taler. *Sursum corda* medtages. I Tilfælde af ugunstigt Vejr bortfalder Mødet.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

61. AARGANG.

„Nordisk Ugeblad“ udgives af Ansgariusforeningen og udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader samt paa Ugebladets Ekspeditionskontor, Bredgade 69, 2. S. o. G. 1—4. Telef. Palæ 654. — Redigeret af Niels Hansen, cand. mag., Viggo Rothes Vej 14, Charlottenlund. (Træffes bedst Kl. 4—6 Efterm.) Telefon Helrup 657 y.

Nr. 34.

Søndag den 24. August.

1913.

INDHOLD: Smaa Indledninger. — Mange er kaldede, faa de udvalgte. — Katholsk Bogsalg. — Hvorfor? — Efterretninger fra Ind- og Udland: Ordrup. Aarhus. Køge. Mariebo. Nakskov. Island. Sverige. Tyskland. Asien. — Et Ord til hver Dag. — Bekendtgørelser.

Smaa Indledninger.

179.

Var det Grunden?

Jeg havde været sydpaa, havde rejst en Tid i katholske Egne og glædet mig over det Liv, der udfoldede sig om mig.

Jeg havde i sydtyske Byer set Kirkerne fyldte af Ungdom, set de unges Ansigter lyse ved en varm og begejstret Prædiken og hørt de herlige, gamle Rum genlyde af klare, stærke Stemmer, saa Hjertet blev varmt derved. — Jeg havde set Italiens urolige, brogede Kirkeliv, set det jævne Folks barnlige, vekslende, snart dybe, snart lette, men saa vidunderlig umiddelbare og oprigtige Fromhed. — Jeg havde færdedes højt oppe i de tyrolske Bjerge, hvor man overalt mødte Kirkens Spor, hvor Bjergstierne kantedes af Kapeller og Vejkors, og hvor Kirkerne fra den tidlige Morgenstund lod deres Klokker lyde kaldende og manende ud over Dalene.

Nu var Rejsen endt. En tidlig, frisk Morgenstund var jeg igen midt i den dejlige danske Natur, som syntes mig dejligere end alt det fremmede, jeg havde set. Og alligevel — da jeg denne Morgen lod Blikket glide ud over de gule Marker, som lyste og glødede i Solen, saa følte jeg et bittert Savn midt i Gensynsglæden. Hvorfor, spurgte jeg mig selv, finder jeg ikke her Kirkens Spor? Hvor er Klo-

strene, Kapellerne og de aabne Kirkedøre? Hvorfor lyder nu ikke Klokkerne ud over Egnen for at kalde Bonden til tidlig Morgenmesse? Hvorfor — ja, hvorfor hører vi ikke med længer; hvorfor *skulde* netop vi forstødes ved det store Opgør? Ak, Herre, hvorfor gik du fra os? — — —

Jeg tør ikke sige, jeg ved det eneste rette Svar paa dette hvorfor; hvem ved vel det? Men der var et Ord, som den Morgen slog ned i mig saa pludselig og stærkt, at jeg ikke siden har kunnet glemme det: Fordi du hverken er kold eller varm, vil jeg udspy dig af min Mund. (Johs. Aab. 3,16). — Fordi vi var lunkne, fortsatte jeg i mine Tanker, fordi vi var nedsunkne i Sløjhed og Slaphed og ikke har rejst os siden, fordi Religionens og Kirkens Sag ikke længer var en Livssag for os, derfor faldt vi fra, som et vissent Lem! — Og, tænkte jeg videre, svarer ikke Historien med samme Svar? Kun i Hovedtrækkene huskede jeg Begivenhedernes Gang ved det store Frafald, men saa meget vidste jeg, at knap et Sværdslag var faldet til Værn for den gamle Tro, at ingen Martyr udgød sit Blod for Kirkens hellige Sag,*) at Folkets Blik var sløvet og dets Villie slappet, saa at det blindt lod sig føre bag Lyset, at end ikke en Spire blev tilbage, som gennem Kamp og Trængsel holdt Livet oppe gennem Tiderne. — — —

Fordi du var lunken! Hvor alvorligt lyder ikke disse Ord til os, Kirkens nye Plantning i den gamle Jord! Hvor alvorligt da især til den Ungdom, som nu vokser op, den første nogenlunde talrige dansk-katholske Generation siden Frafaldets Dage. Mod den vender den gamle Kirke atter sit Blik: skal denne nye Udsæd blive bedre end den, der gik til Grunde? Skal Lunkenhedens og Sløjhedens Ukrudt faa Lov at brede sig ogsaa der? Eller — skal denne Ungdom vokse op til en sund og livskraftig Slægt, for hvem Religionen og Kirkens Sag atter bliver en Livssag, som den vier sine bedste Kræfter med den Nidkærhed og Varme, som kendetegner den rene, stærke Ungdom? — Jeg har den Tro, at om den katholske danske Ungdom ret for Alvor blev sig sit Kald og sit ophøjede Maal bevidst, da blev den med Tiden til den Surdejg, som atter gjorde det ganske Folk sundt og livskraftigt, nidkært for store og gode Handlinger, som gjorde det til hvad det var i hine længst forsvundne Dage, da den hellige katholske Kirke var æret, elsket og adlydt i Danmark! — *nova* —

*) Her er vistnok malet med lidt for mørke Farver. Adskillige Klosterfolk har dog vistnok lidt Døden paa Reformationstiden, sandsynligvis ogsaa den store Paul Helgesen. Paa Island blev Biskop Jon Areson halshugget for Troens Skyld. — Men det hele var naturligvis ikke meget i Sammenligning med de fleste andre Lande. N. H.

Mange er kaldede, faa de udvalgte.

Redaktøren af nærværende Blad lod sig for nylig i Privat kredse forlyde med, at efter Johannes Jørgensens Rejseskildringer var det ham umuligt at læse Rejsebreve, som andre dødelige plagede ham med. Jeg lovede mig selv, da jeg for nogle Uger siden drog af Sted, at jeg skulde ikke bruge noget af den kostbare Tid til Plage for vor Ven, Redaktøren; men nu er jeg alligevel ved Skriveriet, da jeg synes, jeg har oplevet noget, som, om jeg ellers kan fortælle, maa have Interesse for Ugebladets Læsere.

Det er ikke Rhinfart, ikke Domkirker eller Valfartssteder, jeg vil skrive om, ikke en Gang et ugelangt Ophold i Abbediet Maria-Laach skal her beskrives, men et Par Højtideligheder, jeg var saa heldig at komme med til dér og i Søsterklosteret S. Hildegard ved Eibingen. I Maria-Laach skulde tre Postulanter begynde deres Noviciat, i S. Hildegard afsluttede to Novicer deres Prøvetid og aflagde de højtidelige, evige Løfter.

Det er en intim Familiefest hos Benediktinerne, det saakaldte *mandatum*, Fødvaskningen, der indleder Noviciatet. Den foregaar i Kapitelsalen, hvor Munkene altid forsamles til Foredrag, til Fester og de ugentlige Anklager for Forsømmelser mod Regelen. I Maria-Laach er det en mindre Sal med lave Hvælvinger, baarne af to Rækker mørke Søjler; langs Væggene er Munkenes Sæder; for den ene Ende hæver sig en Tronstol for Abbeden. Fra alle Kanter er de sortklædte Munke strømmet sammen. Abbeden kommer sidst, modtager sin hvide Mitra, Stav og Stola og tager derpaa Sæde. De tre Brødre kaster sig næsegrus foran ham, rejser sig derpaa til knælende Stilling og besvarer de sædvanlige Spørgsmaal, om de ønsker Optagelse i Munkenes Kreds o. s. v.

Saa taler den unge Abbed; han holder en ganske kort Tale, hans Sætninger er enkle og velbyggede, hans Tanker er jævne, man fristes til at sige klassisk benediktinske; det

er en Skildring af Livet udenfor og indenfor Klostermurene; hans Stemme klinger smukt, og en ret stærk Nasal-lyd misklæder ikke. Ved Slutningen af Talen giver han Navne til de tre og forklarer Navnenes Betydning.

Derefter knæler han ned for de tre nye Brødre, vasker deres Fødder og kysser dem. Saa følger i en lang Procession hele Klosteret efter; hver enkelt af de gamle hvidhaarede Patre og de langskæggede Brødre knæler ned og trykker et Kys paa de tre Novicers nøgne Fødder, alt imens Antiphonerne fra Skærtorsdags Fodvask synges, som fortæller om, hvordan Herren vaskede Disciplenes Fødder, om Peters Vægring o. s. v. Og Sangen lyder endnu skønnere her end i Kirken, hvor Resonansen faar Tonerne til at rulle rundt og forstyrre de følgende. Her synges naturligvis den ægte benediktinske Korale, som Dom Malherbe gav Prøver paa forrige Aar i København. Men ingen, der ikke har hørt den sunget af Munke, aner, hvor faste, hvor stærke, hvor liflige de hellige Ord kan lyde. —

S. *Hildegards* Kloster ligger stort og mægtigt op ad Skraaning, en halv Mils Vej fra Rhinen, lige over for *Bingen*, et Kvarters Gang fra den hellige *Hildegards* eget Kloster ved Landsbyen *Eibingen*, der hvor hendes Relikvier endnu findes, dog ikke i en Klosterkirke, men i en ualmindelig trist og grim Sognekirke, som ganske vist staar, hvor den berømmelige Benediktinerinde førte Krumstaven over lydige Nonner og skrev sine Profetier og sine Breve til de mange Rigets Stormænd og Kvinder, som søgte hendes erfaringer og overnaturlig oplyste Raad. Det nuværende Kloster er nyt og til Dels bygget af Grev *Løwenstein*, der selv paa sine gamle Dage har ombyttet Fyrsteslottet med *Cellen*; han blev for faa Aar siden Dominikaner. Klosterkirken er en rummelig Basilika med Midtskib og et Sideskib, delt fra Midtskibet ved en Række Søjler, der bærer runde Buer; Loftet i begge Skibe er et fladt Træloft. Apsis og Mure er af Malerne fra *Beuron* dækkede med store Fresker, der fremstiller den triumferende *Frelser* og Scener af *S. Hildegards* Liv.

Abbeden føres ind i Kirken; Kordrenge, tre Præster i Ornat, to Munke i Rochet og endelig den slanke ungdommelige Dom Ildefons, Abbeden fra *Maria-Laach*. Koret

synger Terts. Og atter forlader den samme Procession Kirken for lidt efter at vende tilbage med de to Søstre i sort Nonnedragt, men med hvide Slør, hver fulgt af to sortklædte Damer, Novicernes Brudepiger. Novicerne knæler nede i Kirken foran Menigheden, og Messen begynder som en anden Prælatsmesse. Ved de første Bønner beder Abbeden med høj Røst for de unge Jomfruer, tager derpaa Plads foran Alteret og retter de sædvanlige Spørgsmaal til Novicerne, som har nærmet sig med tændte Lys i Haanden, fulgte af Brudepigerne. De højtidelige Løfter aflægges, hver af de unge Kvinder knæler ned for Abbeden og lægger sine foldede Hænder i hans, mens de udtaler de bindende Ord, og derefter undertegner de ved et Bord, der er opstillet ved Siden af Alteret, de skrevne Løfteord. Alle Helgen-Litaniet synges af Koret, mens de to Professøstre ligger næsegrus foran Altret. To Kordrenge knæler ned foran Abbeden med Søstrenes Kordragt, »Lucullaen«, en meget omfangsrig, stærkfoldet Dragt som baade mandlige og kvindelige Benediktinere bærer under Korbønnen. Abbeden velsigner Dragterne, og foran Alteret iklædes Søstrene. Derpaa modtager de Ringen og vies ligefrem til Christus, Guds Søn, som retmæssige Brude. Brudekranse sættes paa deres Hoveder, og Breviaret, som de skal bede Korbønnerne efter, overrækkes dem tilsidst. Alle disse Ceremonier indledes og følges af lange, men meget smukke Bønner, som Abbeden beder, og korte Antifoner, som de to nye Søstre eller Koret synger, tilsammen et Stykke Liturgi, saa udtryksfuldt, saa levende, at den mindst modtagelige maa henrives til Beundring for Kirke-Ordets Dybde og Skønhed og til Beklagelse over, hvor lidt det nu til Dags er Hvermands Eje, hvor skammelig det er fortrængt af alskens overspændte, private Følelsesudbrud.

Efter Abbedens Kommunion modtager de to Søstre deres Frelser af hans Haand og takker med en jublende Antifon: nu skal ingen anden eje dem end *han*, deres Hjerter elsker! Messen læses til Ende, og atter vandrer Processionen ud af Kirken, ud gennem Haven, op ad Trapperne, op i Forhallen, hvor de ellers saa fastlukkede Døre ind til Klosteret staar paa vid Gab; indenfor Døren ser man Abbedissen med Stav i Haand, omgiven af Nonnerne. Abbed

og Abbedisse bøjer sig for hinanden, og Abbeden overgiver de to nye Søstre til Abbedissen, og Clausurens Døre lukker sig atter!

Det var dog slet ikke denne allersidste Akt af dette tre Timers lange Kirkedrama, der var den mest gribende. Nej, Offermodet, Offerviljen, som bares frem i Liturgiens varme Ord af disse to unge, skønne Stemmer, det var Dagen, de havde længtes efter, de havde bedet Herren om; og saa Jubelen, da *han* var deres for Alvor, for altid — det gav en Taarer i Øjnene; ja, ja, jeg græd, ikke fordi jeg var med til noget sørgeligt, men fordi jeg *saa*, havde lige foran mig, hørte en stor og varm, menneskelig Kærlighed løfte sig, naa højt op, til Egne, hvor Kærlighed altid bliver gengældt og aldrig kan dø.

S. Rochusberg ved Bingen, 7. Aug. 1913.

Francesco.

Katholsk Bogsalg.

Der er vistnok tre Ting, vi med Hensyn til Salg af vor katholske Litteratur er enige om: Vi sælger for lidt af vore Bøger, det vilde være ønskeligt, om vi kunde sælge langt flere, og den Maade, hvorpaa vi sælger dem, er hverken tidssvarende eller praktisk.

Derimod er vi vel næppe enige, naar Spørgsmaalet bliver, om vi skal søge en selvstændig katholsk Boghandel oprettet. Hvor ønskeligt det end kunde være, siger mange, er det dog næppe endnu praktisk gennemførligt.

Efterfølgende Linjer er hverken et Forsvar for Betimegheden af nu at oprette en katholsk Boghandel eller det modsatte; det er kun et ganske lille Indledningsindlæg i en eventuel Forhandling om denne vigtige Sag. Paa en lille Rejse har jeg søgt at indsamle nogle Oplysninger om, hvorledes man i denne Henseende bærer sig ad i nogle Byer, hvor Forholdene ikke er altfor forskellige fra Forholdene i vor Hovedstad. Nogle enkelte andre smaa Iagttagelser, jeg havde Lejlighed til at gøre, lader jeg følge med; de ved-

kommer ikke Bogsalget, men berører Ting og Forhold, som tit har sat Sindene i Bevægelse her hjemme.

I Rostock, der er en By med 66.000 Indbyggere, hvoraf kun 1500 er Katholikker, kan den katholske Boghandel ikke siges at være naaet til nogen videre Udvikling. Forholdene er nærmest københavnske, d. v. s. man har et Skab i Præsteboligen, hvor der findes Bønebøger og andre Bøger af lignende Art, Rosenkranse, Krucifixer m. m., medens man ellers maa holde sig til de almindelige Boghandlere, hvis man vil have katholsk Litteratur, saafremt de da har saadan, og det lykkes en at faa dem til at interessere sig for ens ekscentriske Ønsker. Blandt de fattige virker Borromæusforeningen ikke saa daarligt for Udbredelsen af katholske Bøger; for et ganske lavt eller noget højere Aarsbidrag faar man aarlig et tilsvarende Antal Bøger, svarende til, hvad der i Østerrig ydes gennem St. Josefs Bücher-Bruderschaft.

Selve Byen Lübeck tæller 100.000 Indbyggere, hvoraf de 4000 er Katholikker. Her er i de senere Aar fremblomstret en ikke ringe katholsk Virksomhed. Her findes en Boghandel, som ejes og drives af en katholsk Mand, som vel fører alle Slags Bøger, men har stor Interesse for katholsk Litteratur, hvoraf han har en Mængde paa Lager. I Forsamlingsbygningen staar der paa Gangen, hvor alle passerer forbi til Foredrag, Møder, Aftenunderholdninger, Maaltider o. s. v., et stort Skab med en Mængde forskellige Bøger i, alle nøjagtig forsynede med Pris; her staar da, naar Foranledning gives, en Mand, som sælger Bøgerne, og det er ikke lidt, der er bleven afsat i det knappe Aars Tid, man har haft det omtalte Skab. Det er forøvrigt i Regelen ogsaa Boghandleren, der leverer Bøgerne til Skabet.

Som nævnt findes her, om jeg maa indskyde en Parenthes, ved Siden af den smukke, store Kirke et Forsamlingshus — *Gesellenhaus**) kaldes det — som er af stor Betydning for det katholske Liv. Det er fuldendt 1908 af en Forening, som med dette Formaal dannede sig. Det indeholder en stor Sal med Theater i Baggrunden, hvor der vistnok er Siddeplads til ca. 400 Personer, flere mindre Sale

*) Begrebet »Gesellen« spiller en langt større Rolle i Tyskland, end det tilsvarende »Svende« spiller i Danmark. Hvorfor?

og Udvalgsværelser, Spisestue, Køkken, 53 Senge foruden Kegelbane, Billardstue og Restauration. *Der Gesellenverein* (Svendeforeningen) benytter hovedsagelig Bygningen, men forøvrigt holder ogsaa Købmandsforeningen, Ynglingeferien, De unge Pigers Forening o. s. v. deres Møder og Fester her. De katholske Elever i Byens Gymnasium har ogsaa deres Forening her, der foreløbig er en Ungdomsafdeling af Købmandsforeningen. For ikke længe siden har tre graa Søstre (Elisabethssøstre) overtaget Ledelsen af Køkkenet, vistnok en meget formaalstjenlig Foranstaltning. Her bor væsentlig Haandværkere, Arbejdere, ogsaa undertiden Købmænd m. m. — Ved Siden af det store Forsamlingshus er opført en mindre, ogsaa pæn Bygning, et Hjem for Arbejdersker, hvor der væsentlig bor unge polske Piger.

Bagved, paa det skraanende Terræn, nedenfor Kirken, er opført en stor Folkeskole, som besøges af c. 300 Børn. Højere katholske Skoler findes der ingen af i Byen eller Staten Lübeck. De katholske Elever i de højere lutherske Skoler er fritagne for at deltage i Religionsundervisningen der, naar de bringer Attest for, at de modtager Undervisning i den katholske Religion af deres egen Præst. I Folkeskolen underviser foruden Elisabethssøstre, en Lærer og en Lærerinde ogsaa Præsterne, ikke alene i Religion, men ogsaa i andre Fag.

Millionbyen Hamburg med sine over et halvt Hundrede Tusinde Katholikker byder i Følge Sagens Natur ikke mange Sammenligningspunkter med vore københavnske Forhold. Kirken i Hovedsognet er Lille Michaeliskirke, men foruden dette findes fem andre Sogne med store og kønne Kirker. At der til disse er knyttet et stort og mangfoldigt Arbejde, siger sig selv, og enhver detailleret Skildring heraf er der naturligvis ikke Plads til i denne Artikel. Foruden store Folkeskoler for Drengene og Piger ved alle Kirker findes her en højere Pigeskole og et stort Hospital med omtrent 700 Senge, der ledes af Borromæussøstre.

Hvad Boghandel angaar, findes der i hvert Sogn en saadan, alle i privat Besiddelse. Der er i Regelen ogsaa Papir- og Devotionaliehandel forbunden med Boghandelen; men denne forsømmes derfor ikke, og katholske Bøger er det ikke forbundet med Vanskelighed at faa fat paa.

Her bestaar en Presseforening, hvis Hovedformaal er Støtte og Udbredelse af *Nordische Volkszeitung*, et Dagblad for Katholikerne i Nord-Tyskland; dertil er knyttet et Kirkeblad, som udkommer hver Søndag. — Et *Gesellenhaus* tjener hovedsagelig Svendenes Tary, af hvilke ikke faa daglig spiser deres Middagsmad der; Forsamlinger af andre Foreninger finder kun sjældent Sted i denne Bygning, de holdes ofte i Skolelokaler eller for større Festers Vedkommende i lejede Lokaler.

Til Lettelse i Sjæleplejen, der jo i saa stor en By frembyder utallige Vanskeligheder, er der i de seks Sogne indrettet et Karthothek, et Kortsystem, som i høj Grad letter Oversigten over de katholske Familier og yder Præsterne en stor Støtte i Kontrollen med gamles og unges Liv og Færden. Efter et bestemt og praktisk indrettet Skema indføres hver Familie med alle dens enkelte Medlemmer paa et Kort; disse ordnes alle gadevis i Kasser, og saa snart et Barn fødes, en Flytning foregaar el. lign., indføres Begivenheden paa vedkommende Families Kort; flytter Familien til et andet Sogn, sendes Kortet til Sognepræsten i dette. Ved Siden heraf føres et alfabetisk Register over alle Sognets Medlemmer, ogsaa de enkeltstaaende. Paa denne Maade opnaar man Overskuelighed og Klarhed som paa ingen anden, og ikke mindst vil en ny Præst herved paa ganske kort Tid kunne faa et nemt Overblik over sin Menighed.

Den tredje store Fristad i Tyskland er Bremen med 200.000 Indbyggere, hvoraf $\frac{1}{10}$ omtrent er Katholikker. Skraas overfor St. Johannis Sognekirke, den ældste af Byens tre katholske Kirker, ligger en lille Bog-, Billed- og Devotionaliehandel. Den har i de sidste 36 Aar været i den samme Ejermands Besiddelse, som ved Siden af sin Forretning ogsaa driver Bogbinderi. Paa Grund af de langt mere spændte konfessionelle Forhold i Tyskland end i Danmark kan han kun i ringe Grad gøre Regning paa andre end katholske Kunder; det er ikke der som hos os, hvor Protestanterne med Glæde hænger Krucifikser og mange katholske Billeder op i deres Værelser. — Bogsalg i Kirkernes Vaabenhuse kendes ikke i nogen af de her nævnte Byer.

Hvorfor?

(De udøbte Børn.)

Vi ved, at Daaben er absolut nødvendig til Salighed: »Uden nogen bliver født af Vand og Aand, kan han ikke indkomme i Guds Rige« (Johs. 3,5). Vi maa derfor frygte for alle deres Salighed, som dør udøbte. Selv om vi med Hensyn til voksne har Haabet om, at Daabsnaaden kan opnaas ved Begæringsdaaben, saa er denne Antagelse dog fuldstændig udelukket for de smaa Børns Vedkommende, som dør udøbte, da disse jo ikke kan opvække nogen Tros- eller Begæringsakt. Her begynder vort »Hvorfor«. Hvad har de mange stakkels udøbte Børn forskyldt, at de ikke opnaar Beskuelsen af Gud? Det er dog Forældrenes, de paarørendes eller andre tilstedeværende Personers Skyld, naar et saadant Barn dør udøbt. Hvorfor skal Barnet lide derfor?

Om de smaa, udøbte døde Børn maa lide, ved vi ikke. I hvert Fald hælder man gerne til den Anskuelse, at de, skønt berøvede den salige Beskuelse af Gud, dog fører et saligt og lykkeligt Liv og ikke begærer noget bedre; derfor er det ogsaa bedre for dem, at de er bleven født til en saadan Tilværelse, end hvis de ikke var bleven født. Ulempe eller Straf er altsaa ikke indbefattet i deres Skæbne. De straffes ikke, fordi de uden deres egen Skyld er kommet i den Tilstand.

Men Børnene udelukkes dog fra den evige Salighed, som jo bestaar i Beskuelsen af Gud, hvilket efter den katolske Lære er den højeste Salighed. Det synes nu haardt, at de smaa Børn, som dog er ude af Stand til at begaa virkelig Synd, er udelukkede fra den højeste Lykke, fordi de er indgaaet i Verden, tyngede af Arvesynden.

Hvorledes kommer vi udover dette »Hvorfor«? — Den evige Salighed er uopnaelig for Mennesket paa naturlig Maade; han kan aldrig naa dertil uden ved overnaturlig Hjælp. Vilde Gud nogen Sinde tilføje en af sine Skabninger en Uret, hvis han ikke vilde hæve den op i den overnaturlige Tilstand? Paa ingen Maade! Gør Gud Stenene Uret, fordi han ikke giver dem Planternes Liv, eller Planterne, fordi han ikke giver dem Dyrenes frie Bevægelse? Absolut ikke! Naar Gud giver en Skabning, hvad der ordentligvis tilkommer den, har Gud gjort nok. Hvad er det, der naturligt og ordentligvis tilkommer Mennesket? En ren naturlig, til hans Følelser og Forstand svarende Salighed. Det er rigelig Godtgørelse for alt, hvad Mennesket her i Livet har gjort for Gud. Deri vilde ikke ligge nogen Haardhed, ingen Uretfærdighed, det var kun Løn,

svarende til hans Fortjenester. En Fyrste vil f. Eks. belønne to tro Tjenere. Hvad gør han? Den ene belønner han paa ganske overordentlig Vis og gør ham til sin Medregent. Den anden belønner han kun i Forhold til hans Fortjenester, giver ham nogle Landgodser og Æresposter. Begaar denne Fyrste nu en Uret, fordi han kun har givet den anden Tjener, hvad denne har fortjent? Det vover ingen at paastaa. Netop dette sker i visse Tilfælde, ogsaa i ovenomtalte angaaende de udøbte Børn.

Gud belønner paa en ganske overordentlig Maade kun dem, der ved Daaben er hævet til en overnaturlig Tilstand: han giver dem den specielle *salige Beskuelse*, den evige Salighed. De, som ikke ved Daaben er hævet til en overnaturlig Tilstand, følgelig de Børn, som er død udøbte, faar af ham kun det, de har fortjent, en *naturlig Salighed*. »De er forbundne med Gud ved Deltagelse i naturlige Goder og kan ogsaa glæde sig over Gud gennem en naturlig Erkendelse og Kærlighed«, siger den h. Thomas af Aquino. De aner ikke, at andre har en større Salighed, og føler derfor heller ingen Smerte over, at de er udelukkede fra den salige Beskuelse af Gud.

Gør derfor Gud Uret, naar han ikke overøser dem med større Goder? Den salige Beskuelse af Gud er en saadan frivillig Gave fra Gud, som Menneskene ikke af sig selv har erkendt, end sige krævet, hvis Gud ikke havde vist dem den. Vi har ingen Ret til den.

Naar altsaa ubegrænset Gavmildhed aldrig bliver til Pligt, naar Velgørenhed, udøvet paa en fri Maade, aldrig er Uretfærdighed, maa ethvert bebrejdende »Hvorfor« angaaende det udøbte Barn forstumme.

(Efter Sankt Bonifacius ved g.)

Efterretninger fra Ind- og Udland.

Ordrup. Menighedsmedlemmer af St. Andreas Sogn vil med Interesse lægge Mærke til omstaaende Annonce angaaende Forandring i Gudstjenestetiderne i St. Andreas Kirke. Den sidste Messe om Hverdage, den saakaldte Skolemesse, læses herefter et Kvarter tidligere end før, allerede Klokken 8. Paa Søn- og Helligdage er der kommet en længe attraaet Forandring, idet fra Søndag den 31. August den sidste stille Messe læses Kl. 8^{1/2}. Særlig ved Vintertid vil mange være glade for den sidste Forandring saa vel som for andre Smaaforandringer, der har fundet Sted, siden St. Andreas Kirke blev en selvstændig Sognekirke.

Aarhus. St. Josephs Hospital her er opført i Aaret 1907 og har Plads til c. 110 Patienter. Foruden de to Overlæger, Dr. A. Rahlff og Dr. Severin Nordentoft, virker fire andre Læger ved Hospitalet. I Følge den nys udsendte Aarsberetning for 1912 har der i Aarets Løb været behandlet 914 syge, hvoraf 697 blev udskrevet, 103 døde, og 114 blev liggende ind i det nye Aar. Naar man hører, at den daglige Middelbelægning har været 124 Patienter, i Marts Maaned endog 135, forstaar man, at der har været præsteret saa stort et Arbejde, som det vel paa nogen Maade har været muligt.

Køge. Der har i *Østsjællands Folkeblad*, som udkommer i denne By, og som er et af de allerbedst redigerede Provinsblade, fra 5. til 9. August været ført en lille religiøs Diskussion mellem Pastor Maurer og et anonymt N. Denne sidste fejrede Pavens 10-aarige Jubilæum ved en lille Notits, der paa sine faa Linier dokumenterede en, mildest talt, forbløffende Uvidenhed med Pave Pius X.s Virksomhed. At Pastor Maurer ikke forblev tavs heroverfor, er let forstaaeligt; des værre synes hans indholdsrige Indlæg ikke i synderlig Grad at have gjort Indtryk paa den uvidende N. Af dennes Udsagn er det mest forbløffende dog det, at hine blev skuffet, der havde ventet, at Pius X.s Pavedømme vilde blive præget af hans særlig kristelige Interesser. I Aarhundreder har maaske ingen Paves Regering været i den Grad præget af kristelige Interesser som den nuværendes.

Mariebo. Fredag den 15. ds. (Marias Optagelse) meddelte den højærværdigste Biskop Firmelsens h. Sakramente til 486 Polakker, det største Antal Firmebørn, Biskoppen nogen Sinde har haft paa nogen af sine Rejser. Ved to Lejligheder prædikede Biskoppen for de Polakker, der forstod Dansk, den ene Gang under Messen Kl. 8^{1/2}, ved hvilken Lejlighed seks modtog deres første hellige Kommunion af Biskoppens Haand, den anden Gang forud for Firmelsen. Biskoppen talte om den Helligaands Virksomhed i den katholske Kirke og den store Naade, det er at være Katholsk, og Gang efter Gang bøjede Polakkerne Hovedet for at vise, at de forstod de gode Ord, Biskoppen henvendte til dem. Da Kirken var altfor lille til det store Antal Polakker, blev Prælatmessen holdt i Haven, hvor de polske Piger havde pyntet et nydeligt Alter.

P. C. Klessens.

Nakskov. For første Gang efter omtr. fire Hundrede Aars Forløb er Firmelsens h. Sakramente i Søndags bleven meddelt i denne By. 368 Polakker modtog her den h. Firmelse. Det er vistnok enestaaende i et protestantisk Land, at en katholsk Biskop med to Dages Mellemrum

kan firme over halvniende Hundrede Personer. Det store Trækapel var paa det prægtigste pyntet af de polske Piger, som havde arbejdet herpaa hele den foregaaende Nat. Søjlerne foran Indgangen var prydet med store Guirlander af levende Blomster og en stor Indskrift: *Benedictus qui venit in nomine Domini*. Da den højærværdigste Biskop ankom i Automobil fra Mariebo, samlede 48 hvidklædte polske Piger, med en mægtig Blomsterguirlande i Hænderne, sig om Biskoppen og førte ham saaledes ind i Kapellet, som allerede var overfyldt af Polakker. Paa Tilbagevejen til Mariebo aflagde Biskoppen Besøg i et Polakhus, hvor de polske Piger græd af Glæde over denne Udmærkelse. — I de 4000 Polakkers Navn takker Præsterne Biskoppen for hans store Godhed hvert Aar at komme blandt de kære Polakker.

P. C. Klessens.

Island. Reformationen har uden Tvivl her som andre Steder efterladt sig en Ørken, som det vil vare længe med igen at faa skovbevokset og befolket, men den har ikke kunnet tilintetgøre visse Spirer, som lykkeligvis er holdt i Læ og nu om Stunder danner herlige Oaser, men ak! — kun alt for sparsomt henstrøede. I Reykjavik besøgte jeg kun visse Familier, men især i de smaa Byer og inde i Landet har jeg som Gæst i forskellige Hjem mødt megen Fortrolighed og Aabenhjertighed, og jeg tror, man udmærket kunde opstille mange af disse Familier som Mønstre paa indbyrdes god Forstaaelse og sand Famililykke. — Det, som forgifter Islænderne, er uden Tvivl den meningsløse Lektüre og, endnu værre, den smudsige Litteratur af franske Romanforfattere som Zola, Guy de Maupassant med flere, som den danske Presse og dens medskyldige: Typografien, Lithografien og Fotografien har for-gudet; i Reykjavik kan f. Eks. enhver konfirmeret Dreng i Kommunens Biblioteker faa Adgang til megen daarlig Læsning. — St. Josefs Hospital i Landakot er bygget paa et grøntbevokset, bølgende Bakkedrag, som kun hæver sig lidt over Hovedstaden, og Søstrene der indskrænker ikke deres Iver til at lade syge genvinde den legemlige Sundhed. Lige overfor dette Opholdssted for svagelige Folk og Mennesker, som drages med Døden, hæver der sig en anden Bygning, særlig bestemt for Ungdommens Belæring og opbyggende Behandling. De 15 utrættelige Søstre fordeler deres Døgns 24 Timer imellem nogle Øjeblikkes Søvn, deres lange Bønner, den daglige Modtagelse af den hellige Kommunion, Hjælp til dem, som er bundne til Sygelejet og Uddannelsen af en dygtig og stiftig Ungdom. Den egentlige Sjælepleje udøves af to Missionspræster, som ikke sparer hverken paa Kræfter eller Møje, og de opnaar Resultater, som ikke alene formaar at tiltrække

nysgerrige, men som i en selv fremkalder Ønsket om at kunne udrette noget mere for højere Formaal. Ved Slutningen af hvert Skoleaar udstilles i Juni Maaned de flittige Elevers kunstfærdige Arbejder i Skolelokalerne, og fra alle Sider kommer der besøgende for at tilfredsstille dels deres Nysgerrighed, dels deres kunstneriske Smag, og de bliver i Virkeligheden tilfredsstillet. Der findes paa den ene Side Syarbejder, fint Linned og beskedne Strikkearbejder, broderede Kraver, Servietter, Pudevaar og Puder o. s. v., paa den anden Side Blyantstegninger, Akvareller, Tusktegninger og Haandbroderier. — Dette er i korte Træk det Værk, Patrene af *Compagnie de Marie* og deres Medhjælpere, Sankt Josefs Søstre, søger at udføre paa Island, særlig blandt den Ungdom, der er betroet til deres Om-sorg. De søger at gøre den forstaaeligt, at disse industrielle, økonomiske og kunstneriske Frembringelser er meget mere lønnende end Romanlæsning, og at de lange Vinter-aftener, som strækker sig over 8 Maaneder, medens Gaden næsten er ufarbar og den huslige Arne er et sandt Paradis, vil blive dobbelt behagelige og velsignede, naar de udfyldes af smukt og nyttigt Arbejde. *Islandsfar.*

Sverige. Den Apostoliske Vikar for dette Land, Biskop *Bitter* i Stockholm, har paa sin 65-aarige Fødselsdag d. 15. August været Genstand for megen Opmærksomhed. Da i Sverige den pensionsberettigede Alder baade i Civil- og Militæretaten indtræder med denne Alder, fejres den 65-aarige Fødselsdag som den 70-aarige her. Biskop *Bitter* modtog over 200 Breve, Telegrammer og Kort, deriblandt ogsaa et Telegram fra den Hellige Fader. *Ugebladet* tillader sig at føje sin ærbødige Lykønskning til de mange andre.

Tyskland. I Benediktinerabbediet *Beuron* er den 14. August Benediktinerordenens Primas, Abbed *Hildebrand de Hemplinne*, efter nogen Tids Sygdom afgaaet ved Døden i en Alder af 64 Aar. Født i *Gand (Gent)* i *Flandern* begyndte den unge *Hemplinne* sin Livsvirksomhed som pavelig Zuavofficer, men traadte snart ind i Benediktinerordenen. Fra Abbedposten i *Maredsous* i *Belgien* kaldte *Leo XIII* ham til Rom, hvor han 1893 udnævnte ham til Abbed-Primas for alle Benediktiner-Kongregationer, som da blev samlet til en Enhed. I de 20 Aar, Abbed *Hemplinne* har været Benediktinerordenens Leder, har han udrettet meget for den, især for dens Centralkollegium, *St. Anselmo* paa *Aventinerbjerg* i Rom, hvor han ogsaa selv residerede. I Foraaret udnævntes den unge Abbed *Fidelis von Stolzinger* til hans Medhjælper med Ret til Succession; han er derfor nu den store Benediktinerordens Leder og Overhovede.

Asien. (Kina.) Helligholdelse af Søndagen har i de senere Aar udbredt sig meget i Kina. Fra gamle Dage

har man ikke nogen regelmæssig ugentlig Fridag her, men kun spredte Festtider, især omkring Nytaarsdag. Det er selvfølgelig de Kristne, der hovedsagelig er Skyld i denne nye Skik, men ogsaa Samkvemmet med de fremmede i Handel f. Eks. har bidraget en Del hertil. Undervisningen i de højere Skoler, hvortil man havde laant Programmet i Europa, vilde heller ikke passe til et Skoleaar uden en ugentlig Fridag. En Korrespondent, P. Kennelly, S. J., paa-
staar i *America*, at i Løbet af 5—10 Aar vil den Skik at fejre første Dag i Ugen som en Fridag i det hele og store være bleven almindelig i den kinesiske Republik. Katholikkerne kalder Søndag *Chu-ji*, d. e. Herrens Dag, medens Protestanterne — for paa dette som paa alle andre Punkter at dokumentere dets Særstandpunkt — kalder den *Li-pai-jih*, d. e. den højtidelige Gudstjenestes Dag.

Trækningslisten fra Lodtrækningen i Roskilde.

Bogstav	Nr.		
K.....	5	Blonder til 2 Føg Gardiner.	
F.....	3	Sybordtæppe.	
G.....	11	do.	
H.....	10	Lysedug.	
I.....	22	do.	
P.....	19	Krystalskaal.	
Q.....	20	Blomsteropsats.	
J.....	16	Lysedug.	
E.....	49	Sofapude.	
M.....	23	Bordtæppe.	
N.....	7	Daabsfad fra 1764.	
O.....	11	Stolesæde og Ryg (broderet).	
L.....	84	st. Blomsterstativ.	
			65
A.....	19	Fag Portierer m. Broderi.	
B.....	39	Sengetæppe (dobbel).	
C.....	134	Chaiselongue.	
D.....	83	Sengetæppe (enkelt).	
Dukker	Marie.....	196	tre Dukker.
	Elisabeth.....	226	
	Anna.....	68	
Maleriet.....	752	Malerie af Frk. Sofie Holten.	

Gevinsterne maa være afhentede hos Snedkermester Weitzmann, Sct. Olgade, Roskilde, inden d. 1. September.

St. Franciskus' III. Orden holder Møde Fredag den 22. August Kl. 8 Aften i St. Knuds Kapel.

Vestervoldgade 115. Læsestue for unge Piger, aaben hele Dagen, midlertidigt Modtagelseshjem & Bureau.

Friluftsmøde.

Da Mødet sidste Søndag paa Grund af ugunstigt Vejr maatte opgives, agtes der Søndag den 24. August Kl. 3½ Efterm. afholdt Møde ved Vor Frues Bøg (mellem Posemandens Hus og Fortunen) i Dyrehaven. Kandidat *Rønnow* taler. *Sursum corda* medtages. Aftenandagten i St. Andreas Kirke er endnu denne Søndag Kl. 7.

Absalonsbøsserne tømmes den kommende Uge.

Kirkelig Kalender.

24. Aug. 15. Sønd. efter Pintse.	31. Aug. 16. Sønd. efter Pintse.
Bartholomæus, Apostel.	1. Sep. Mandag. Ægidius, Abbed og Bekender.
25. — Mandag. Ludvig, Konge og Bekender.	2. — Tirsdag. Stefan Konge, Bekender.
26. — Tirsdag. Zephyrinus, Pave og Martyr.	3. — Onsdag. Ferialdag.
27. — Onsdag. Josef af Calasanz, Bekender.	4. — Torsdag. Ferialdag.
28. — Torsdag. Augustinus, Biskop og Kirkelærer.	5. — Fredag. Laur. Justinianus, Biskop og Bekender.
29. — Fredag. Johannes Døberens Halsluggelse.	6. — Lørdag. Marias Officium.
30. — Lørdag. Rosa af Lima, Jomfru.	

Meddelelse om Gudstjenesten i København fandtes sidst i Nr. 25.

Et Ord til hver Dag.

24. August. Jesus sagde til Bartholomæus (Nathanael): I skal se Himmelen aaben og Guds Engle stige op og stige ned. (Joh. I.)
25. August. Jo større og vidunderligere Helgenernes Undergerninger har været, desto mere er Jesus bleven æret og ophøjet.
26. August. Vi tror paa Himmelen og jamrer over Jorden, og alligevel har vi hverken Længsel efter den første eller vil bort fra den anden. (P. Kreiten.)
27. August. Gud betaler kun for det Arbejde, der sker i hans Tjeneste. (P. Kreiten.)
28. August. Den, som har gjort os til det, vi er, har Ret til at kræve, at vi helt skal være hans. (St. Augustinus.)
29. August. Jo længere jeg lever, desto klarere ser jeg, at enhver Sjæl lider; men desto mere indser jeg ogsaa paa en hemmelighedsfuld Maade, jeg ikke forstaar, at det er godt for den at lide. (Mgr. Bougaud.)
30. August. Ja, lad det gaa, som vor Herre vil! Maa tungt vi græde, skal dybt vi knæle. (Hans Rørdam.)

A. G.

Monogram i Sølv som Vedhæng til Urkæde, Slipsnaal, Brosche, Hattenaal sælges til Fordel for Absalons Gaard hos St. Josefs-søstrene, Frederiksberg Allé 15—17.

St. Andreas Kollegium i Ordrup.

Det ny Skoleaar begynder Torsdag d. 28. Aug. Kl. 9 højtidelig Messe, forud for hvilken den kirkelige Hymne *Veni Creator* af-synges.

Fra og med Fredag d. 29. Aug. læses Skolemessen Kl. 8; paa Søn- og Helligdage læses stille Messer Kl. 6^{1/2}, 7, 7^{3/4} og 8^{1/2}; Højmesse med Prædiken er Kl. 10 og Aftengudstjeneste Kl. 5.

St. Knuds Skole. Nye Elever, saavel til første Klasse (helst i 6 Aars Alderen) som ogsaa til højere Klasser, kan indmeldes daglig. Det nye Skoleaar begynder Onsdag den 27de August. Program faas paa Skolen.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

61. AARGANG.

„Nordisk Ugeblad“ udgives af Ansgariusforeningen og udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader samt paa Ugebladets Ekspeditionskontor, Bredgade 69, 2. S. o. G. 1—4. Telef. Palæ 654. — Redigeret af Niels Hansen, cand. mag., Viggo Rothes Vej 14, Charlottenlund. (Træffes bedst Kl. 4—6 Efterm.) Telefon Helrup 657 y.

Nr. 35.

Søndag den 31. August.

1913.

INDHOLD: Smaa Indledninger. — Forgæves Møje. — Noget nyt om Pavernes Historie. — Efterretninger fra Ind- og Udland: Ordrup. Roskilde. Aalborg. Tyskland. Luxemburg. Østrig. Rom. Nord-Amerika. — Kollekt. — Et Ord til hver Dag. — Bekendtgørelser.

Smaa Indledninger.

180.

En grim Last.

Det var en temmelig grovkornet Hoffærdighed hos Fari-sæerne, der foranledigede Jesus til at belære dem om, at de ikke maatte sætte sig paa de første Pladser ved Bordet. Naar man imidlertid har lært Menneskene lidt nærmere at kende, finder man des værre ikke saa faa, der, om end just ikke netop i dette Stykke, saa dog ved andre Lejligheder udviser en mere eller mindre slet dulgt Selvforgudelse, der trænger til en alvorlig Advarsel.

Dette skal her belyses ved et Par Eksempler fra Historien, der jo ogsaa fortæller om saadanne Ting, skønt den jo ellers mest fortæller om store Mænd.

Kejser *Carl V* blev engang paakaldt for at afgøre en Rangstrid mellem to fornemme Damer. Hans Afgørelse blev knusende for dem begge; den lød nemlig saadan: »Hvem af de to der er den største Taabe, skal gaa foran.«

Kong *Ludvig I* af Bayern havde en Dag indbudt to ikke »hoffähige« Gæster til sit Taffel, nemlig Forlæggeren *Cotta* og Billedhuggeren *Thorvaldsen*. En adelig Herre fra

Landet, der ogsaa var indbudt, ærgrede sig højlig over dette »daarlige« Selskab og ytrede efter Maaltidet over for en Herre af Hofstaten: »Der maatte jeg spise sammen med en Boghandler og en Stenhugger.« Kongen, der straks fik denne Udtalelse at vide, henvendte sig til Landbaronen og sagde: »De maa ikke tage det ilde op, Hr. Baron; det var rigtig nok kun en Boghandler og en Stenhugger, De maatte sidde ved Siden af; men de er begge enestaaende i deres Fag. Af min Lakaj kan jeg jo straks gøre en Baron, men hverken en Boghandler som Cotta eller en Billedhugger som Thorvaldsen.«

Under sit Ophold i Moskva lod *Napoleon I* præge en Erindringsmedalje med sit Billede og den nærmest gudsbespottelige Indskrift: »Himmelen er din, Jorden er min.« Nogle af disse Mønter sendte han tillige med en Underhandlingsskrivelse til Statholderen af Orenburg (Suwaroff). Denne gamle, kraftige Mand sendte som Svar kun en af Medaljerne tilbage, hvorpaa han med en Gaffel havde ridset følgende Ord under Napoleons Billede: »Ryggen er din, Knulten er min.« Sidstnævnte fik *Napoleon* snart at føle baade paa Ruslands Ismarker og ved Leipzig og Waterloo.

Kejser *Josef II* modtog engang en forarmet, ubemidlet Dame i Audiens. Hun bad om en Pension. Kejseren spurgte hende bl. a. ogsaa, om hun havde Børn. »Ja, Deres Majestæt«, svarede Damen, »jeg har tre Frøkener og to unge Herrer.« Dette latterlige Hovmod ærgrede Kejseren, og han svarede kort: »Jeg har ogsaa haft en Pige, men hun er død; hils Deres Frøkener og de unge Herrer fra mig.« Med denne Hilsen maatte hun lade sig nøje, Pension fik hun ikke noget af.

Saa vidt Historien, der lærer os, at Hovmod er en latterlig Ting. Det er vi alle klare over, naar vi træffer den hos andre; det er adskillig vanskeligere at faa det samme klare Blik, naar Talen er om ens eget Hovmod. Og dog er ikke engang det nok, at aflægge sit Hovmod; der er mange Klasser tilbage i Kristendommens Skole, vi endnu maa gennemgaa, inden vi naar øverste Klasse, hvor Ydmyghed er det største og vigtigste Fag.

Forgæves Møje.

Der er ikke saa lidt Uro og Forvirring for Tiden i den af Staten skabte, saakaldte danske Folkekirke. Fredsforstyrrelsen hedder den tyske liberale Theologi, hovedsagelig repræsenteret af den alt andet end fremragende Pastor Arboe-Rasmussen. Skal hans Standpunkt godkendes, mister Folkekirken unægtelig sit kristelige Præg; det maa vi højlig beklage for alle deres Skyld, der i god Tro hører til den; men at der syndes mod Logikken, mod Konsekvenserne af den protestantiske Anskuelse ved at beholde ham, kan vi paa ingen Maade indrømme. Tvertimod.

Fornuftige Protestanter indser ogsaa dette. De alvorligste Præster i Folkekirken, f. Eks. Morten Larsen, vil ikke høre tale om, at Arboe-Rasmussen skal afskediges; han indser nemlig, som det gode, skarpsindige Hoved han er, at Folkekirken ret og slet er en borgerlig Indretning, som i og for sig intet har med Kristendom at gøre, og at derfor Arboe-Rasmussen bør have Lov at blive i den, saa længe han der føler sig hjemme.

Men der findes iblandt de protestantiske Præster en Del, som er saa naive, at de virkelig tror, at den danske Folkekirke som saadan er en Del af Jesu Christi hellige, almindelige Kirke her paa Jorden. Og disse Folk er i denne Tid i en umaadelig Knibe. De maa nemlig — og gør det ogsaa — prøve paa at finde en Autoritet i det Samfund, hvis eneste Eksistensberettigelse er Fornægtelse af Autoriteten. Et typisk Eksempel paa denne Forlegenhed har man i en Artikel i *Kirken og Hjemmet* af 24. Aug. 1913, skrevet af Stiftsprovst *Lützhøft*, som ganske vist er en udpræget Type paa Trang til Autoritet, men ogsaa paa bristende Logik. I denne Artikel skriver den høj Kirkelige Stiftsprovst i en Polemik med den anderledes klare og logiske *Morten Pontoppidan*:

»Hvorfor brændte Luther Pavens Bulle? Fordi Pavens Lærdomme var Menneskeværk, der stred mod Evangeliet. Hvorfor kræver vi Kirken værget mod Anerkendelse af Arboe-Rasmussens Lære? Fordi ogsaa denne er Menneskeværk, der strider mod Evangeliet. Vi kræver den ikke

prøvet efter andet end Evangeliet, det Evangelium, som den lutherske Reformation bestandig hævder som Autoriteten.«

Men hvem skal nu foretage denne højst nødvendige Prøve? Ja, det skal Biskopperne, siger Stiftsprovsten: »Biskoppernes Opgave er at prøve, om Læren stemmer med Evangeliet eller strider derimod,« og dette sit Svar finder han begrundet i den yderst uklare augsburgske Konfession.

Godt! Er man saa i Samvittigheden bundet til at rette sig efter denne Afgørelse, staar man i Virkeligheden paa det katholske Standpunkt, kun at man i Stedet for det totusindaarige Pavedømme som Autoritet har syv, mildest talt tit saare ubetydelige og kortsynede Mænds Dom at skulle bøje sig for. Og er man ikke i Samvittigheden forpligtet til at bøje sig for Biskoppernes Afgørelse, hvad vistnok i Virkeligheden kun yderst faa Protestanter mener, har vel den enkelte Lov til selv at afgøre, om en bestemt Lære er i Modstrid med Kristendommen eller ej. Men saa har Arboe-Rasmussen da lige saa frit som enhver anden Lov til at vælge sit Standpunkt og træffe sin Afgørelse. Som Protestant at ville have noget andet Fundament for sin Tro end egen Afgørelse af, hvad Kristendom er og Bibelen lærer, er i uløselig Modstrid med selve Protestantismens Begreb.

I samme Artikel af Provst Lützhøft findes endnu et Par Udtalelser, som ikke bør forholdes *Ugebladets* Læsere, da nu deres Opmærksomhed engang er henledet paa denne Artikel. Saaledes skriver Stiftsprovsten — lad mig tilføje, at det virkelig er sandt — følgende utrolige Ord: »En af Reformationens Grundtanker og Ønsker var netop at faa den politiske Magt skilt fra den kirkelige.« Ja, saaledes staar der, saaledes vover nogen at skrive endnu i vore Dage. Stiftsprovsten skulde have indsendt sin Artikel til et historisk Tidsskrift! Den vilde øjeblikkelig være bleven sendt tilbage paa Grund af Forfatterens totale Uvidenhed angaaende de simpleste historiske Kendsgerninger. Altsaa: Reformationens Grundtanke var Adskillelsen mellem den politiske og kirkelige Magt! Det er lige saa korrekt, som om en vilde skrive: »Den store, franske Revolution udmærkede

sig især ved Maadehold og ved de stiltfærdige, sagtmødige Midler, hvormed den gik frem.« Hvorledes kan Stiftsprovsten skrive disse Ord? Jeg paastaar ikke, at han med Bevidsthed har skreven, hvad han vidste ikke var sandt; men det er mig umuligt at begribe, at han kan være saa uvidende. Med mindre han mener: »Det var virkelig Reformationens Grundtanke; men jeg ved godt, at det ikke lykkedes at gennemføre denne Grundtanke paa et eneste Punkt, og at Reformationen ikke et eneste Sted vandt Indgang uden ved den modbydeligste Sammenblanding af det politiske og det kirkelige, ved den afskyeligste Cæsarpapisme, som Historien i alle Aartusinder nogen Sinde har været Vidne til.« Er det Forklaringen, nu ja, saa har Reformationens Grundtanke sovet i fire Hundrede Aar, og den sover den Dag i Dag, og den vaagner næppe i al Evighed.

Men Provst Lützhøfts Artikel er overhovedet uden Grundvold. Naar man har savet en Gren af et Træ og den ligger paa Jorden ved Træets Fod, kan det ikke nytte at sætte sig op paa den og raabe til de smaa Dreng, at de skal komme op til en — de vil blot le en ud. Det er i Virkeligheden det, Stiftsprovsten gør, naar han appellerer til den biskoppelige Autoritet. Og det hjælper slet ikke, at han, for at undgaa Skinnet af at ville catholicere, vægrer sig herimod ved følgende Ord: »Luthers Autoritet var imidlertid ikke Menighederne, men den hellige Skrift. Saaledes endnu. Derfor kan de protestantiske Kirker aldrig komme til en menneskelig ufejlbar Autoritet. Vi tro ikke paa Kirkes Statholder som en saadan, ej heller paa en ufejlbar kirkelig Synode, men paa, at Herren selv styrer sin Menighed. Men vi tro ogsaa, at Sandhedens Aand lever og virker i Menigheden, og vi tro ogsaa paa, at Aanden vejleder til al Sandhed.« Sammenlign nu disse Ord med de foregaaende Udtalelser, og Forvirringen bliver endeløs. Det minder unægtelig om Blækspruttens Fremgangsmaade; den formaar som bekendt at udspy saa megen sort Vædske, at alt omkring den bliver uigennemtrængeligt Mørke.

Der er næppe andet holdbart Standpunkt end det, mange Protestanter staar paa, at de tror paa Kristendommen, fordi den imødekommer deres Syndsbevidsthed og

Trang til Naade. Vil de have noget mere, vil de virkelig vide, hvorfor de tror, og hvorfor Kristendommen er den sande Tro, maa de til det eneste Sted, hvor der er Autoritet, til den katholske Kirke.

Niels Hansen.

Noget nyt om Pavernes Historie.

Ludvig von Pastors Kæmpeværk om Pavernes Historie fra Middelalderens Afslutning begynder med Kirkemødet i Konstanz og gennemgaar Renaissance-Tidens interessante Perioder med det brogede kirkelige og politiske Liv. Værket er nu i sjette Bind naaet til Pave Paul IV's Regeringstid. Med stigende Interesse følger man Pastor fra Bind til Bind. Først og fremmest paa Grund af hans Arkivforskninger og disses spændende Resultater, men dernæst ogsaa, fordi Fremstillingsmaaden er saa behagelig. At den er rolig, muligst objektiv, følger af sig selv for en Forsker, der virkelig kun søger og fortæller, hvad han har fundet af historisk Sandhed. Men det er ikke blot denne Ro, denne Værdighed, der præger hans Arbejde. Det er mere endnu hans fine Forstaaelse for Kirkens og de kirkelige Personers Tankeliv og Sprog, som gør, at vi Katholikker med en særlig Sympati følger hans Fortælling, ogsaa der, hvor den historiske Sandhed ikke er efter et religiøst Hjertes Ønske. Overalt forener Ludvig von Pastor en umaadelig Rigdom af Kundskaber med en fin og klar Udtryksmaade.

Her har vi da en Forsker, der er paa Højde med sin Opgave, noget, vi tit smertelig savner selv hos en Ranke i Tyskland og en Fredrik Nielsen her hjemme. Disse sidst nævnte manglede flere Forudbetingelser for at kunne vurdere den katholske Kirkes Liv, dens Organers Sprog og Handlemaade.

Men Pastor sidder inde med disse Forudbetingelser. Desuden er det, han siger os, Resultatet af de nyeste og mest detaljerede Forskninger.

Her ser vi, at det er sandt, hvad *Ruville*, den bekendte Professor i Halle, siger, at netop den katholske Tro ikke blot ikke er til Hindring for historiske Studier og historisk objektiv Sandhed, men tvertimod fremmer disse. Thi Troen

selv forhindrer os jo slet ikke i at erkende hvilkensomhelst virkelig Sandhed, og Kundskaberne om vor Troslære og den kirkelige Praksis letter os betydelig det Arbejde, som Nutidsmennesker har ved at sætte sig ind i svundne Aarhundreders Tanker og Sprog.

Netop det femte og sjette Bind har stor Interesse for os Katholikker, fordi de skildrer Omsvinget, der fandt Sted i det 16de Aarhundredes første Halvdel. Medens en Leo X, en Clemens VII endnu stod uforstaaende for den Bevægelse, der blev kaldt Reformation, og som forresten blev til en virkelig Reformation i de senere Aartier, var Paul III, den fromme Marcellus II og Julius III allerede klare over, at det ikke var nok at affatte smukke Reform-Dekreter, men at der skulde tages alvorlig fat. Alligevel er netop disse to Paver, Paul III og Julius III, saare betegnende for den Langsomhed, med hvilken man ved Kurien begyndte at aflægge Renaissance-Periodens Unoder. Saaledes kunde Paul III nok gaa med til at indkalde og arbejde for Kirkemødet i Trient, opmuntre fromme Ordenssamfund og udnævne ypperlige Mænd til Kardinaler og Gesandter, men paa den anden Side ikke frigøre sig for verdslige Slægtsinteresser og Familiepolitik.

Og saa Paul IV og Konklavet 1555! Ja, man kommer ikke ud af Overraskelsen. Hvad de mest udspekulerede Romaner ikke kan byde paa med Hensyn til Spænding og Forbauselse, det byder Pavernes Historie i Overmaal. Allerede i de tidligere Bind viste Pastor en særlig Evne til at interessere for Sammensætningen af Kardinalernes Kollegium. Følger man saa med, er man ved et nyt Konklave nøgenlunde orienteret over, hvilke Personer der er de mest fremtrædende, og hvilke Udsigter der er for den ene eller den anden Kardinals Valg. Vi ser tydelig, hvorledes de verdslige Interesser, Fyrsternes Politik o. s. v. søger at faa Indflydelse paa Pavevalget, men ogsaa, hvorledes paa en aldeles vidunderlig Maade al verdslig Kløgt bliver slaaet tilbage, som da Hadrian VI, Marcellus II og Paul IV vælges. Med Paul IV.s Valg havde »verdslig Kløgt« endda saa lidt at gøre, at man tvertimod paa Kirkens Vegne havde kunnet ønske lidt mere af Kløgt og verdslige Hensyn. Thi det er et sandt Ord som siger: »Er du lærd, saa lær os, er du hellig, saa bed for os, er du klog, saa styr os.«

Med Kardinal Caraffa, der var Theatiner-Ordenens Medstifter, og som kaldte sig Paul IV, kom der paa Petri Stol en Mand, der ligefrem ivrede for religiøs Alvor og kirkelig Virksomhed. Men han manglede Maadehold og politisk Sans. Derved stødte han endog Kirkens bedste Støtter, Kejser Carl den Femte og hans Broder Ferdinand, fra sig. Der findes et betegnende Træk om ham. Da Je-

suitorderenens store Stifter, den hellige Ignatius Loyola, en Dag sad og samtalte med Pater Gonsalvez, begyndte alle Roms Klokker at ringe. Det var Tegn paa, at den nye Pave var valgt, thi det var netop i Konklavetiden 1555. Saa kommer en Pater ind i Værelset og meddeler, at Caraffa er valgt. Den hellige Ignatius fik en ordentlig Skræk, saa han rystede; men med den ham egne Selvbeherskelse underkastede han sig Guds Vilje i det, der var sket. Han skulde snart komme til at føle Paul IV.s fromme, men ukloge Iver. Det »lykkedes« denne Pave i saa kort Tid som de 4 Aar, han regerede, at komme paa Kant med næsten alle Stater, med de fleste Kardinaler og endog med Inkquisitionens Ledere. Saa døde han til stor Velsignelse for sig selv og Kirken 1559. Dette meddeles her kun for at vise, hvorledes der netop gennem det sjette Bind af Pastors Pavehistorie gaar som en rød Traad en vidunderlig Forening af *Sandhedskærlighed*, der ikke er bange for al den menneskelige Skrøbelighed, man møder, og af *Forstaaelse for Kirkens Aand*, Kirkens Sjæleliv, som jo er noget, der overgaar alle Forventninger og hvert Aarhundrede paany viser sin guddommelige Livskraft. Begge disse Sider eller — rettere sagt — begge disse Elementer i Kirkens og Pavernes Historie har Ludvig von Pastor vurderet.

Protestantisk Kirkehistorie ser i vor Kirkes Historie kun en Række af heldige og uheldige Begivenheder eller med andre Ord: det rent menneskelige ved den. Paa den anden Side sker det i populære katholske Historiebøger, at man stadig peger hen paa Kirkens overnaturlige Indstiftelse og Bevarelse, medens man fortæller altfor lidt om de menneskelige Skrøbeligheder og Mangler, der findes paa hvert Blad i dens Udviklings Historie. Men netop disse Skrøbeligheder, netop disse Bjerge af Vanskeligheder, der skulde overvindes eller i alt Fald tages Hensyn til, taler et kraftigt Ord til Forsvar for Kirken. Noget lignende sker der tit ved Fremstillinger af vore Helgeners Leved, idet man altfor meget fremstiller det sære og overordentlige ved dem i Stedet for at vise, hvorledes disse Helgeners daglige Kamp har formet sig paa almenmenneskeligt Grundlag.

Et nydeligt Afsnit i sjette Bind danner *Omtalen af Missionslivet* paa den Tid, hvilket fik forøget Vækst ved Jesuiterordenens heltmodige Missionærer. Men ogsaa de gamle Ordener, saasom Dominikanerne (Sortebrødrene) og Franciskanerne (Graabrødrene), udførte store Bedrifter i de nys opdagede Verdensdele. Missionærernes Vanskeligheder laa ofte slet ikke saa meget der, hvor man skulde formode dem, i Klimaet og de indfødtes Modstand, men des værre lige saa meget i de saa-

kaldte »kristne« Portugiseres og andre Europæeres daarlige Levned og Sindelag, der var alt andet end venligt imod Religionens og Kulturens Bærere. Selvfølgelig har der været heldige Undtagelser, som f. Eks. Kong Johan III af Portugal, der gjorde meget for at fremme Kristendommen, og saa enkelte indiske Vicekonger, som Albuquerque og de Castro. Men disse højtstillede Personer var altfor langt borte fra Havnebyerne og Handelslivet til at kunne forhindre alle Udskejelser og Embedsmisbrug. Men mange herlige Præsteskikkelser, sande Apostle, lyser paa denne Baggrund af Arbejde og Genvordigheder, fremfor alle øvrige Indiens og Japans store Apostel *Franz Xaver*.

Ved at omtale denne ærværdige Personlighed, der lyser som en Sol i Missionslivets Historie, bliver enhver Historieforsker bevidst eller ubevidst Hagiograf eller med andre Ord: bliver nødt til at forkynde Christi Herlighed, der lyser i de enkelte Individider, som særlig fulgte deres guddommelige Mester. Vor Historieskriver gør ingen Undtagelse. Tvertimod ser man, med hvilken Glæde han fortæller om denne store, mærkelige Mand, der, som Ætling af en fornem spansk Familie, glimrede ved Pariser Universitetets akademiske Møder — forsager alt, hvad Verden byder og i en fænomenal Selvopfrelse stiller alle sine Evner i Christi Kirkes Tjeneste. Saa iler han fra Rom til Lissabon, fra Lissabon til Indien. Langs Indiens Kyster og over til Malakka og Molukkerne, derfra til det fjerne Japan. . .

Medens hele Kolonialriget genlyder af Fortællinger om den store Missionær, medens man ved Europas Hoffer og i Kirker og Skoler oplæser hans herlige Breve, ligger han ensom og forladt paa en lille Ø ved den kinesiske Kyst og dør, ligesom udstødt af hele den civiliserede Verden paa dette øde Sted, den 28. November 1552.

Man forstaar, at Ludvig v. Pastor her lader Beundringen genlyde i sin rolige, korte Fremstilling. Kort er den nemlig baade i Forhold til Begivenhedernes Mangfoldighed og især i Forhold til det uhyre Arbejde, der skulde til for blot at samle det videnskabelige Grundlag til saa godt som enhver Linje i hele Bogen. Med Hensyn til Fremstillingen af Xavers Virksomhed har vi kunnet kontrollere noget af det betydelige Arbejde, v. Pastor har haft ved at vælge og benytte Kilderne, der stod ham til Raadighed. Heldigvis havde Udgifterne af Monumenta Societatis Jesu gjort et betydeligt Arbejde i Forvejen, saa L. v. Pastor fandt en kritisk og højst værdifuld Samling af Xavers, Ignatius' og andre af deres Ordensfællers Breve, som muliggjorde hans nye Fremstilling. Alligevel maa Pastors Arbejdsevne være overordentlig.

Der er endnu mange interessante Afsnit i sjette Bind,

som kunde friste til en udførlig Omtale, saaledes Kardinal Reginald Poles højst mærkelige Rejse til England, Maria den Katholskes Regering o. s. v. Men disse Linjer skal kun bringe en Prøve og derved opmuntre til Studium af denne nyeste Pavelhistorie, der vistnok i meget lang Tid vil vedblive med at være ogsaa den bedste, som Historieforskningen kan byde paa.

F. F. M.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

Ordrup. Endelig var *Friluftsmødet* da begunstiget af smukt Vejr, og godt 100 Personer, store og smaa, havde givet Møde ved Kandidat Rønnows Foredrag Søndag den 24. August. Taleren henvendte sig særlig til de unge, for hvem han klart viste det forskellige Liv, der aabner sig for den, der følger Kirkens Lære, og for den, der er ulydig mod den.

Roskilde. Med ikke ringe Spænding havde man imødeset den Dag, paa hvilken Trækningen af Lotteriet til Fordel for Menighedsgaven til St. Laurentii Kirkes Udsmykning skulde finde Sted. En lang Tid saa det sort ud for Komiteen, det kneb at faa de mange Lodsedler afsat og navnlig nogenlunde at faa de 1000 Kr. ind, som Frøken Sofie Holtens store Maleri var værdsat til. Men Kunstnerindens mange Venner rundt om i Landet fik at vide om Sagen og fik Lyst til at hjælpe; jo nærmere Trækningsdagen kom, desto mere lysnede det, og paa selve Dagen fik man endog udsolgt; af de andre Lodsedler var der ogsaa meget faa levnedede. Den sidste Ugestid havde man alle Sagerne, baade de til Bortlodning og de til Salg, udstillede i Gymnastiksalen i St. Josefs Skole, som Søstrene velvilligt havde overladt Komiteen. Repræsentanter for den stedlige Presse modtog imødekommende en Indbydelse til at bese Udstillingen og skrev paa den venligste Maade om den i alle Bladene. I Tirsdags Eftermiddag, saa snart Dørene blev aabnet, strømmede Folk til; Besøgets Talrighed overtraf langt Komiteens dristigste Forventninger, og fra Kl. 3 til Kl. 7 var Lokalerne fyldte indtil Trængsel. I to af Klasseværelserne var der indrettet en Kaffebuffet, hvor flere af Menighedens unge Damer var i uafbrudt, travl Beskæftigelse med at servere Kaffe og Kager ved de mange blomsterpydede Smaaborde. I et Værelse, der stødte op til den store Sal, musicerede Direktør Sørensen med udsøgt Assistance af fire andre Musikere (Klaver, Violoncel, to Violiner og Klarinet). Kl. 5 mødte paa Komiteens Indbydelse

alle de Arbejdere, der i Øjeblikket er beskæftigede paa Kirkebygningen; de trakteredes med Kaffe og Kager og deltog med kraftig Røst i Afsyngelsen af Salmen »Paa Sandheds Grund en Bygning staar« og af nedenstaaende, til Lejligheden forfattede Sang:

Mel.: Vort Modersmaal er dejligt.

Det var sig Sankt Laurentius,
han var saa gæv en Mand,
og til hans Ære rejste
man Kirker i hvert Land,
saalunde og i Roskild
i gode, gamle Tid,
mens Ansgars Lære blomstrede
og signed Folkets Id.

Ved strenge Tidens ublid Færd
hin Kirke sank i Grus;
nu rejser der sig atter
et stateligt Guds Hus,
til Sankt Laurenti Ære
paa Bakken snart det staar,
og nye Klokker runge vil,
hvor Fjordens Bølge gaar.

De ringe vil af Mulde
saa mangt, der gik i Glem,
vil ringe glade Budskab ind
i Hjerter og i Hjem.
Vor største Dronnings Minde
vil blomstre i vor Bøn
med Eskil, Vilhelm, Hertug Knud,
hin Roskilds fromme Søn.

Hil Absalon! Hil Roskildbisp!
Du stoltest Danemand!
Den Tro, som os besjæler,
ja, den var din forsand!
Og Kirken, som vi rejser
til Danesjæles Gavn,
den signet har din Eftermand
i trefold helligt Navn.

I Sognepræstens Fraværelse henvendte Pastor Roomer nogle smukke Velkomst- og Takkeord til den store Forsamling og bragte Komiteens specielle Tak til Forstanderinden paa Hospitalet og Søstrene for Lokalet og godt Samarbejde; han sluttede med at opfordre alle til med ham at nedbede Guds Velsignelse over Foretagendet, hvorefter fulgte Fadervor, Hil Dig Maria og Ære være... Nu skred man til Trækningen, hvis Resultat bekendtgjordes i sidste Nummer af *Ugebladet*. De faa Ting, der var blevet tilovers fra Basarbord og Grønhandel, solgtes bagefter ved en fornøjelig Auktion. — Til Slut vil maaske et Par Ord om Udbyttet interessere. Da Komiteen paa St. Ansgars Dag i Vinter holdt sit første Møde og satte sig sit første Maal for Øje: i Anledning af Sognepræstens i December forestaaende 25 Aars Præstjubilæum at tilvejebringe en Menighedsgave til den nye Kirkes Udsmykning, da turde den ikke stræbe højere end til en Sum af 500 Kr. — nu staar den med et Nettobeløb paa ca. 2400 Kr. Komiteen bringer sin varmeste Tak til alle, store og smaa, fjerne og nære, Katholikker og anderledestroende, der har støttet den i dens Bestræbelser for at opnaa et saa smukt Resultat. Gud giver Vækst... ham alene Æren!

Erikke Rosenørn-Lehn.
Johs. Beck.

Anna Andersen.
Eli Weitzmann.

Aalborg. I Søndags efter Højmessens indviedes her en prægtig ny Gymnasliksal og et stort Klasseværelse til 45 Børn. Det havde længe været et pinligt Savn for vor katholske Skole, som besøges af 70 Børn, at den kun havde

to Klasseværelser. Under Højmessen talte Pastor Sassen om den store Betydning, den katholske Skole har for Ungdommen, at den er den stærkeste Skanse for vor h. Moder, den katholske Kirke, imod dens Fjender, og at det ikke er nok, at vore Børn lærer at læse, skrive og regne, men at de ogsaa bliver gjort bekendt med de hellige Sandheder, som vor Kirke lærer, saa de kan blive karakterfaste, fromme og nyttige Medlemmer af det menneskelige Samfund. Efter Højmessen drog Menigheden i Procession til Skolen, hvor Pastor Sassen forrettede den højtidelige Indvielse. Derefter takkede Jernbaneassistent Dupont paa Menighedens Vegne Pastor Sassen og St. Josefssøstrene for deres offervillige Arbejde. Han omtalte med begejstrede Ord Menighedens Udvikling i de 12 Aar, den har bestaaet. Han opfordrede ogsaa Menigheden til at være taknemmelig mod de udenlandske stille Velgørere, som aabenbart med Pengegaver støttede dette Værk. Børnene paamindede han om at være trofaste mod Skolen og Kirken, ikke blot fra det 7. til det 14. Aar, men til Døden. Man behøvede ikke at skamme sig ved at være Katholik. Naar man rejser i Udlandet og besøger de store Domkirker, føler man sig hjemme der og glæder sig at tilhøre den store internationale, almindelige Kirke, skønt man i Aalborg kun hører til en lille Menighed. Ved at tilhøre denne Kirke ophører man ikke med at være Dansker; thi det danske Flag faldt ned over vore katholske Forfædre. Til Slut takkede Pastor Sassen Taleren for hans begejstrede Ord og røbede, at den største Velgører var Bonifaciusforeningen. Derefter var Børnene samlede en lille Stund endnu. Menighedens Sammenkomst i denne Anledning bliver nærmere bekendtgjort. Alle 5 Aalborg Aviser, som sendte Repræsentanter for at se paa Skolen, skrev anerkendende Artikler.

Tyskland. Den 60. saakaldte Generalforsamling af Tysklands Katholikker i Metz fra 17. til 21. August var imødeset med sjælden Interesse; thi den nationale Spænding i Elsass og Lothringen er jo som bekendt meget stor, og Pessimister havde spaaet om et sørgeligt Udfald. Men alt gik overmaade skønt og harmonisk, en Del af Foredragene holdtes paa det franske Sprog, og den katholske Kirke viste atter her sin overlegne Evne til at samle sine Børn trods alle nationale og politiske Forskelligheder. Metz var i Festdragt paa alle Kanter, og tysktalende saa vel som fransktalende Katholikker var i lige Grad enige om at byde alle Deltagere velkommen i deres By. Besøget var ualmindelig talrigt. 8 Biskopper foruden en Mængde Præster og Ordensfolk deltog i Møderne. I Søndagens Festtog, som brugte tre Timer til at passere forbi Festtribunen med Biskopperne, deltog 30.000 fremmede med 400 Faner foruden

Metz' egne Katholikker. Til Præsident valgtes Fyrst Alois zu Löwenstein, der straks i sin Indledningstale imødegik de tyske Chauvinister, der havde søgt at opagilere en national Misstemning, fordi der ved dette Møde ogsaa skulde holdes Taler paa det franske Sprog. Han paaviste klart og besindigt, at da man paa Katholikforsamlingerne hovedsagelig henvendte sig til den stedlige Befolkning, var det kun naturligt, at der ogsaa blev holdt Taler paa Fransk, der for en stor Del af Befolkningen var det daglige Sprog; dengang disse Lande hørte til det gamle tyske Rige, taltes her ogsaa Fransk, samtidig med at Beboerne holdt fast ved det tyske Fædreland. — Grev Droste zu Vischering krævede med Varme, at alle Skoler burde have et konfessionelt Præg, og at den sidste Rest af Halvfjerdsernes Jesuitlov burde ophæves. — Ogsaa Hedningemissionen, som i de senere Aar spiller en større og større Rolle i Tyskland, var Genstand for Forhandlinger. I Dagbladet *Hovedstaden* berettes, at en Franciskaner-Pater indtrængende manede til at støtte Missionen i Kina, blandt hvis 400 Millioner der var en stærk Villie til at »forlade Afgudstemplerne«. Naar vi derovre — sagde han — i tyske Aviser læser om, at en rig Katholik eller en rig katholsk Kvinde har skænket et Højalter til 70.000 Mark eller en Prædikestol til 30.000, saa tænker vi fattige Missionærer: Dersom Alteret blot havde kostet 20.000 Mark og Prædikestolen kun 10.000, saa havde Kirken ikke lidt mindste Skade, men Tusinder kunde være kommet Missionen til Gode. — Samtidig med Katholikforsamlingen afholdtes ogsaa den aarlige Generalforsamling for den store tyske Folkeforening, hvis Hovedsæde er i München-Gladbach.

Luxemburg. I dette lille Land har der længe været ført en hidsig Kamp mellem den katholske Majoritet og et hedensk Ministerium, der ganske optræder efter det bekendte franske Mønster. For nogen Tid siden blev der udstedt en Skolelov, der praktisk taget berøvede Gejstligheden al Indflydelse i Folkeskolerne. Biskoppen af Luxemburg kæmpede modigt for de katholske Hjemms Rettigheder, men der blev intet Hensyn taget til hans velberettigede Henstillinger. Som et Eksempel paa den Aand, som raader, kan anføres, at under Forhandlingerne om Skolevæsenet klagede en Fritænkner over, at Skoleinspektører paa deres Visitatsrejser ogsaa aflagde Besøg hos Sognepræsterne. En af dem havde endog spist til Middag i en Præstegaard. Hertil svarede Indenrigsministeren, at han udtrykkelig havde forbudt Inspektørerne at betræde en Præstegaard, og at han vilde paalægge Lærerne øjeblikkelig at indberette, hvis det i Fremtiden skulde finde Sted. Det er næppe nødvendigt at tilføje, at Forfølgelsen ikke indskrænker sig

til Folkeskolerne, men at Fritænkerne ogsaa af alle Kræfter arbejder paa at faa de højere Skoler under deres Slaveaag. — Vore Tidens Udvikling i flere, især romanske Lande, er en god Lære for dem, der er naive nok til at tro, at Fremskridt i Kultur og Oplysning altid ogsaa betyder Fremgang i Frihed, Lighed og Samfundslykke.

Østerrig. Fra den 15.—17. August har der i Byen Linz været afholdt en meget vellykket Katholikforsamling for de tysktalende Østerrigere. Professor fra Universitetet i Innsbruck, Dr. Michael Mayr, beklagede, at forholdsvis saa faa Katholikker studerede ved Universiteterne. Aarsagen hertil er, at den katholske Befolkning gennemgaaende er daarligere økonomisk stillet end den protestantiske; den liberale Embedsmand lader tit alle sine Sønner studere; den katholske Landmand kun sjælden een, og saa skal denne i Reglen være Præst. Dette er naturligvis godt, men man maa i vore Dage lægge forøget Vægt paa, at de verdslige Stillinger bliver besat med overbevisningsstro Katholikker. God Begyndelse er i saa Henseende gjort i Tyskland ved Albertus Magnus-Foreningen, i Østerrig ved Leo-Selskabet; men det er kun Begyndelser. Grev Andlau, S. J., talte om Pressens Betydning og opfordrede med stor Begejstring alle til at fremhjelpe den; særlig trængte Piusforeningen til Støtte fra alle Sider. Som et vigtigt Resultat af denne Forsamling maa det anføres, at man vedtog at gøre Katholikmøderne til en fast Institution, der Aar efter Aar skulde lade lignende Forsamlinger afholde. Denne Beslutning er et Vidnesbyrd om den Optimisme, der overhovedet i saa høj Grad prægede Foredragene og Forhandlingerne paa den første tysk-østrigske Katholikforsamling.

Rom. Som bekendt arbejder Roms frimureriske Byraad af alle Kræfter paa at afkristne den opvoksende Slægt, bl. a. ved at lægge Religionsundervisningen i Folkeskolerne saa mange Hindringer i Vejen som muligt. Religionsundervisningen har ikke længe været noget Skolefag; men i Følge Loven har de Forældre, der forlanger det, Ret til efter Skoletiden at faa Klasseværelser overladt til deres Børns Undervisning i Kristendom. Borgmester Nathan og hans intolerante Parti har dog længe søgt at komme uden om deres Forpligtelser, dels ved at trække deres Svar i Langdrag, dels ved tilsidst at afslaa Anmodningen om Lokaler. Da besluttede de kristelig-sindede Forældre for en Gangs Skyld ikke at ville finde sig i Overgrebene og klagede til Provinsskoleraadet, som afgjorde, at Byraadet i Følge Loven skal overlade Klasserne til Religionsundervisningen, i dette Tilfælde en Time hver Lørdag, umiddelbart efter den anden Undervisnings Afslutning.

Nord-Amerika. (De Forenede Stater.) Den Tid ligger ikke saa langt tilbage, da man her betragtede den katholske Kirke som den eneste mørke Sky paa en ellers klar kristen Himmel. At dette ikke længer er Tilfældet, har man i vore Dage mange Beviser paa; efterfølgende Linjer, som nylig har været at læse i *New York Sun*, er et af disse: »Det er intet Under, at protestantiske Præster prædiker for tomme Bænke, og at Tusinder protestantiske Kirker i dette kristne Land er blevet lukket i Løbet af de sidste faa Aar. Og det er heller ikke noget Under, at den katholske Kirke breder sig saa vældigt her i Landet, siden denne store Kirke ikke staar paa nogen rystende eller usikker Grundvold. Som de forskellige Kirkers Aarsberetninger viser, famler de fleste protestantiske Præster om som i Mørke efter en eller anden solid bibelsk Grundvold, hvorpaa de kan bygge deres religiøse Tro, medens den gamle Kirke staar fast, som den har staaet i Aartusinder snart; den har aldrig forkastet Kristendommens store, grundlæggende Sandheder, som Jomfrufødselen og Herrens Opstandelse. Skønt jeg selv er Medlem af en protestantisk Menighed i denne By og ikke tror paa flere af den katholske Kirkes Lærdomme, beundrer jeg dog dette store religiøse Samfund for dets Evne til at modstaa Rationalismens, Vantroens og den saakaldte nye Tankes Angreb og for dets urokkelige Hvilegrund paa Christi Evangeliums grundlæggende Sandheder.«

Kollekt.

Den tredje *Ansgarius-Bonifacius-Kollekt* i Aar har indbragt følgende: St. Ansgar 44,50, St. Josef 17,02, St. Knud 6,16, Jesu Hjerte 63,39, Frederiksberg 19,57, Sundby 9,87, Ordrup 23,25, Helsingør 17,15, Køge 5,50, Roskilde 10,25, Ringsted 7,00, Slagelse 4,20, Odense 10,50, Eshjerg 3,91, Kolding 1,75, Fredericia 12,10, Vejle 5,10, Horsens 14,79, Silkeborg 5,00, Aarhus 20,92, Randers 7,22, Aalborg 5,38, ialt 314 Kr. 53 Øre.

København, d. 25. August 1913.

Det Apostoliske Vikariat.

Assumptionsklosteret. Amalievej 14. Fra 1. September læses den h. Messe paa Hverdage atter Kl. 6 $\frac{1}{2}$.

Foreningen **Lætitia** genoptager efter endt Sommerferie sine Møder Mandag den 1. September.

Jesu Hjerte-Andagt.

Fredag den 5. September afholdes som sædvanlig **Jesu Hjerte Andagt efter Skolemessen** og om Aftenen i de forskellige Kirker og Kapeller.

Kirkelig Kalender.

31. Aug. 16. Sønd. efter Pintse.	7. Sep. 17. Sønd. efter Pintse. De hh. Værncengle.
1. Sep. Mandag. Ægidius, Abbed og Bekender.	8. — Mandag. Marias Fødsel.
2. — Tirsdag. Stefan Konge, Bekender.	9. — Tirsdag. Petrus Claver, Bekender.
3. — Onsdag. Ferialdag.	10. — Onsdag. Nicolaus af Tolentino, Bekender.
4. — Torsdag. Ferialdag.	11. — Torsdag. Oktavdag.
5. — Fredag. Laur. Justinianus, Biskop og Bekender.	12. — Fredag. Marias Navnefest.
6. — Lørdag. Marias Officium.	13. — Lørdag. Oktavdag.

Et Ord til hver Dag.

31. August. Din Time vil engang komme, og min. Maatte vi dog blot være rede!
(M. Seton.)
1. Septbr. I Trossager er der ikke vigtige og uvæsentlige Punkter. Der er alt vigtigt og alt sandt.
2. Septbr. Min Gud, lær mig at kende dig og at kende mig selv.
(St. Augustinus.)
3. Septbr. Smaa Ting, som man gør med det inderlige Ønske derved at behage Gud, bliver virkelig store.
(St. Franz af Sales.)
4. Septbr. Der vokser Ukrudt i enhver Have; kun den, der ikke luger det op, behøver at skamme sig.
(P. Kreiten.)
5. Septbr. Vi skal ikke gaa til de hellige Sakramenter for at behage os alene, men langt mere for at gøre Guds Vilje og behage ham.
(P. Wilberforce.)
6. Septbr. Jesus, vær altid med mig paa mine Veje. Paa ethvert Sted og til enhver Tid vær du min Ledsager, at jeg ikke skal fare vild.
(Th. a Kempis.)

Mariakongregationen for Mænd genoptager sine egentlige Møder efter endt Sommerferie Tirsdag den 4de Septbr. Kl. 8¹/₄. Fælleskommunion afholdes i Jesu Hjertes Kirke Søndag den 7. September Kl. 8¹/₂. Herrer, som ønsker at slutte sig til Kongregationen, bedes henvende sig til Pastor Sialm, Stenosgade 4.

Mariakongregationen for Ynglinge genoptager sine egentlige Møder efter endt Sommerferie Mandag den 1. September Kl. 8¹/₂ Aften i Jesu Hjertes Kirke. Den eukaristiske Sektion afholder Fælleskommunion i Jesu Hjertes Kirke Fredag d. 5. Sept. Kl. 6.

Mødreforeningen. Tirsdag den 2den September Kl. 8¹/₄ læses i St. Ansgars Kirke den h. Messe for Foreningens Medlemmer og Anliggender.

Foreningen **Fidelitas** genoptager sine egentlige Møder Onsdag den 3. September.

Vestervoldgade 115. Læsestue for unge Piger, aaben hele Dagen, midlertidigt Modtagelseshjem & Bureau.

Byg Absalonsgaard ved at bruge Absalonkort og Mærker.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

61. AARGANG.

„Nordisk Ugeblad“ udgives af Ansgariusforeningen og udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader samt paa Ugebladets Ekspeditionskontor, Bredgade 69, 2. S. o. G. 1—4. Telef. Palæ 654. — Redigeret af Niels Hansen, cand. mag., Viggo Rothes Vej 14, Charlottenlund. (Træffes bedst Kl. 4—6 Efterm.) Telefon Helrup 657 y.

Nr. 36.

Søndag den 7. September

1913.

INDHOLD: Smaa Indledninger. — Mirakler. — »Religiøs Frihed.« — En god Hyrde. — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Ordrup. Sverige. Frankrig. — Et Ord til hver Dag. — Bekendtgørelser.

Smaa Indledninger.

181.

Har du fundet din Ven?

Har du nogensinde haft en fortrolig Ven eller Veninde, den, du kunde fortælle alt det, der trykkede dig? Har du saa ikke følt, hvor man kommer til at hænge ved saadan en Ven? Du søger hen til ham, naar Byrden bliver for tung, du vil ogsaa dele med ham, naar Glæden har mødt dig i Livet, i Særdeleshed, naar det angaar det, som er dit specielle Kors, din Plage her i Livet, din Byrde. Du beklager dig for ham, du glæder dig sammen med ham, du bliver efterhaanden ganske afhængig af ham.

Saadan en Ven har du maaske aldrig haft. Saa søg ham, thi han findes ogsaa for dig, kære Læser, han staar og ser efter dig, om du dog ikke snart vil opsøge ham i Stedet for at gaa der saa alene. Der staar en Ven og venter paa dig, og Vennen er din Skriftefader. Han venter, at du skal fortælle ham alt: din Synd, din Sorg, din Plage, dine Ærgrelser. Han lærer dig, hvorledes du skal klare dig i den daglige Kamp mod det, som er dit Kors. Fortæl

ham det altsammen, og fortæl det Gang paa Gang, saa han forstaar dig, og du forstaar hans Raad ved at høre det den ene Gang efter den anden. Du er maaske tungnem, men han vil gentage det saa ofte, du lyster at høre. Og lidt efter lidt vil du mærke, at Byrden bliver lettere, Korset trykker ikke længere saa stærkt, du bliver frejdigere i Sindet, munter og livsglad, mere ren og kysk. Du lærer at bære din Sorg, at finde dig i dine Medmenneskers Ubehageligheder, at være rig i din Fattigdom, maaske at være fattig i din Rigdom, thi det er ogsaa en Lykke.

Du har fundet din Ven, og du hænger mere og mere ved ham, og han viser dig hen til flere Venner: til Nådveren, til Messen — det store Under — til Rosenkransen, til Maria og Josef, og du erfarer, at du bliver hjulpet Gang paa Gang. Du føler dig ikke længere ene, du har saa mange Venner, og naar du ser dig om i Kredsen, maa du spørge dig selv, hvem du holder mest af.

Men der er endnu en Ven, som du maaske allerede har tænkt paa, og som din Skriftefader ogsaa har vist dig hen til, og som der denne Søndag er ganske særlig Anledning til at tænke paa, din hellige Værneengel. Der er vist næppe noget menneskeligt Forhold, der mere minder om Værneenglens Stilling, end en trofast Vens Forhold overfor en Ven. Det kommer saa tydeligt frem i Fortællingen om Tobias og Ærkeengelen Rafael; denne fulgte den unge Tobias frem og tilbage paa en lang og farefuld Rejse og hjalp ham selv, hans Hustru og Fader af Nød og Ulykke, hvorfor Tobias ogsaa udbryder: »Ved ham er vi opfyldt med alle Goder; hvad kan vi dog give ham til værdig Gengæld?« Tobias fandt aldrig nogen bedre Ven end denne Engel. Man tør sikkert derfor, uden at sige for meget, paastaa, at enhver, der i sin Værneengel ser sin bedste Ven, ikke vil gaa fejl af sit Maal, men naa det, hvorfor han er sat paa Jorden, den evige Frelse hos Gud. Hold dig derfor til denne Ven og til enhver Ven, som Gud i sin Kærlighed har forundt dig.

Konvertit.

Mirakler.

Sandsynligvis husker en Del af Læserne en interessant Skildring i dette Blads Nr. 20 og 21 af en mærkværdig Begivenhed, som for nogle Aar siden tildrog sig i en Kirke i Spanien. I Anledning af nogle Udtalelser i nævnte Skildring modtog jeg fra en Læser, der kalder sig *Minimus*, en lille Artikel, som har henligget her i nogen Tid; da jeg den 6. Juli her i Bladet lovede, at den senere skulde fremkomme, følger den da saa herved, med nogle Tilføjelser fra forskellig Side.

Hr. *Minimus* skriver som følger:

Det var med Glæde og Beundring, jeg læste Beretningen i *Ugebladet* om Frelserens naadefulde Aabenbarelse i den yndige Barneskikkelse for den nævnte spanske Menighed. At en saadan Begivenhed maa anses for et direkte Udslag af den guddommelige Barmhjertighed og Naade, er vel ingen i Tvivl om. Naar derimod Hr. Pastor Schmiderer bemærker, at uden for den katholske Kirke findes ingen virkelige Mirakler, saa er det en gammelkendt Paastand, som imidlertid er ganske uhjemlet. Hvad mener man f. Eks. om de underfulde Helbredelser, som finder Sted i Helbredsanstalterne i Boll (Württemberg) og i Männedorf? Her er det dog for os Katholikker værd at lægge Mærke til, at en oprigtig Syndsbekendelse er nødvendig, for at Helbredelserne kan ske. Vi kan maaske derfor gentage den ikke ukendte Vending, at de vedkommende hører til Kirkens Sjæl, om end ikke til dens Legeme. Den bekendte svenske Lægprædikant Boltzius, som virkede i sidste Halvdel af forrige Aarhundrede, var i Besiddelse af Helbredelsens Naadegave; utallige Vidnesbyrd herom er tilgængelige for enhver. Han opfattede sin Gerning ud fra Udtalelsen i St. Jakobs Brev om at salve de syge med Olie i Herrens Navn og bede for dem; hans Minde vil leve i det svenske Folk.

Endelig forekommer der ret hyppig trindt omkring i Verden, ogsaa her i Danmark, spontane mirakuløse Begivenheder, som gerne henføres under Rubrikken: moderne Spiritisme. Det Ord Spiritisme har en vulgær og dubiøs

Klang af Humbug, Kætteri og usunde Meninger. Ordet Katholicisme lyder for Resten ligesaa fælt i manges Øren; men ligesom al Logik gerne bliver ulogisk, naar religiøse Fordomme og gamle hævdvundne Meninger faar Lov til at herske, saaledes vil det ogsaa vise sig, at Beretningerne om de spiritistiske Fænomener langt fra er grebne ud af Luftten. Ved for 50 Øre at anskaffe Edv. Christmas' Bog »Mirakler« hos Gyldendal vil enhver kunne overbevise sig om min Paastands Rigtighed. Og dette Studium vil kun forhøje vor Beundring for den materielle og aandelige Verden, som den Almægtige tillader os dybe Indblik i. At Spiritisme er Djævelens Værk, Trolddom o. s. v. er almindelige Udtalelser fra deres Side, som er blottede for al reel Viden om Sagen. Selvsagt findes der to Slags Spiritisme: en god, som søger Gud og hans Helgenskare, og en ond, som søger Forbindelse med de onde Aander. Heri er jo intet nyt; den sande Spiritisme staar ikke i noget Modsætningsforhold til den katholske Kirke, ingen anden har en saa fuldtud aandelig Lære. Spiritismen er i protestantiske Lande særlig bleven benyttet som Grundlag for nye Sekt-dannelser, hvilket med Protestantismens Lære som Baggrund er meget forstaaeligt.

Nej, vor hellige Kirke har heldigvis paalidelige Kendetegn nok foruden Miraklerne. Det var ogsaa en Gang godt Latin, at Solen drejede sig om Jorden; men da det modsatte bevistes, gjorde det intet Skaar i Kirkens Lære eller Værdighed, uagtet saadant var befrygtet. Vor hellige Kirke skal efter Christi Forjættelse nok vide at hævde sin Eksistens og opretholde sin Anseelse i Seklernes Løb, men at tillægge den Forrettigheder, som den faktisk ikke har, skal ikke hjælpe med hertil. —

Disse Udtalelser af *Minimus* er saa fulde af Misforstaaelser og Urigtigheder, at kun Hensynet til *Minimus* selv samt Formodningen om, at enkelte andre kunde nære lignende Anskuelse, er Undskyldning for, at hans Artikel har faaet Plads i Ugebladet. Efter Opfordring af mig har Indsenderen om Miraklet i Spanien, Hr. Pastor Schmiderer, skrevet følgende Svar paa *Minimus'* Indvendinger:

Det glæder mig, at De saa uforbeholdent anerkender Miraklet i Manzaneda den 20. April 1903. Jeg maa imid-

lertid bedrøve Dem med, at jeg opretholder min Paa-stand: ». . . uden for Guds ene sande (katholske) Kirke er der ingen virkelige Vidundre« og tilføjer atter (hvad De synes at have oversat): »thi Miraklet er Sandhedens guddommelige Segl«, d. v. s. Gud kan ikke lade ske sande Mirakler uden for Kirken, fordi han derved selv vilde vildlede os med Hensyn til Sandhedens Erkendelse. Kirken har sidst paa det vatikanske Koncil (Const. dogm. cap. III. De fide) udtalt, at Mirakler (og Profetier) er »ganske sikre Tegn paa Guds Aabenbaring«. Hvis nu sande Mirakler kunde ske uden for Kirken, saa at de kunde opfattes som Vidnesbyrd til Gunst for en usund eller vildfarende Lære, saa taber det sande Mirakel i den katholske Kirke sin Værdi. Det kan Gud ikke tillade. Selve den h. Skrift udtaler det samme (Mark. 16,20).

Hvad De anfører om Helbredelserne i Boll og Männedorf og den svenske Lægprædikants Helbredelser er mere eller mindre uforklarlige, forbausende Ting, men sikkert ikke virkelige og sande Mirakler; det drejer sig her om *præternaturalia* (underlignende Ting), men ikke om *supernaturalia* (Ting, der ligger helt over Naturens Kræfter).

Endnu langt mindre kan de spiritistiske Fænomener jævnføres med de sande, nøje undersøgte Mirakler paa katholsk Grund, f. Eks. i Lourdes, hvor for Resten mangt og meget bliver vraget af Lægernes Bureau, hvad man ellers let kunde tage for mirakuløst.

Det kan ikke gaa an at skelne mellem god og ond Spiritisme. Vor hellige Kirke forkaster al Spiritisme som Overtro og erklærer al Medvirken ved spiritistiske Seancer for Synd. Naar De altsaa siger: ». . . den sande Spiritisme staar ikke i noget Modsætningsforhold til den katholske Kirke«, saa tager De meget fejl. Det kan ikke nogen katholsk Præst have lært Dem, ej heller findes saadan en vildfarende Anskuelse forsvaret i nogen Bog, der er godkendt af den katholske Kirke.

Det bedste, jeg nogensinde har læst om Spiritisme, findes i al Korthed i den lille Piece af *Konst. Hasert*, Gedankenlesen, Hypnotismus, Spiritismus (hos U. Moser, Graz). Hvis De forstaar Tysk, vil De aldrig fortryde at have anskaffet Dem den lille Bog paa 55 Sider. Jeg har i sin Tid ogsaa læst

Sigurd Triers »Sandhedssøger«, men det Vaas fik jeg snart nok af. Saa latterlige Ting som »Reinkarnationer« o. l. er langt fra den katholske Kirkes sande Spiritualisme. —

Til disse Ord af Pastor Schmiderer skal jeg tillade mig at føje nogle supplerende Bemærkninger. Der er en umaadelig Forskel paa den Kontrol, der er bleven ført med Miraklerne i Lourdes, og den, de forskellige mærkelige Begivenheder de andre Steder har været underkastet. Som et Bevis — for saa vidt Avismeddelelser kan være Beviser paa, hvor kritikløst man de andre Steder er gaaet frem — skal jeg efter Bladet *København* berette om et af Boltzius' Mirakler. En Indsender, C. B., skriver saaledes i nævnte Blad den 27. August i Aar:

For en Del Aar tilbage blev en Dame af mit Bekendtskab syg. Diagnosen af Lægen, der var almindelig anerkendt, lød paa indvendig Kræft. En Dag kom en Veninde af den syge, som er meget religiøs, op til hende og sagde: »Min Søster i Herren, du kan helbredes ved Bøn og Haandspaalæggelse hos Boltzius i Stockholm.«

Den syge greb denne Udvej som sidste Redning, og Rejsen blev foretaget midt i Januar. Mere død end levende ankom den syge til Stockholm, ledsaget af Veninden. Det var Aften, og hun blev kørt til Boltzius' Hus. Da hun var baaren op og laa paa Sengen, sagde Boltzius til Veninden: »Er denne Dame troende?« »Nej,« sagde hun, »men lad os bede: thi en retfærdigs Bøn formaar meget hos Gud.« (Jak. 5). Da knælede de begge ned i Bøn for den syge, og Boltzius lagde sin Haand paa hende. Med et sprang den syge op og sagde: »Jeg er helbredet! Jesus være priset, jeg er helbredet!« Derpaa hun stod op. Hun, som i lang Tid kun med Besvær havde kunnet bevæge sig i Sengen, rejste sig let op, gik ud paa Gulvet, lovede og priste Jesus og sang Salmer.

Denne Ekstase varede nogle Timer. Saa paabød Boltzius Ro, og Søvnen indfandt sig. Næste Morgen vaagnede Patienten glad og tilsyneladende rask. Boltzius sagde: »Ja, min Søster i Herren, du er nu helbredet for din Plage. Rejs hjem og pris Jesus.« Derpaa blev Hjemrejsen paa-begyndt. Allerede nogle Timer efter begyndte Reaktionen i Kupeen: stærk Mathed og indvendige Smerter. Ved Hjem-

komsten maatte hun straks gaa til Sengs og rejste sig ikke mere. De gamle Tegn paa den dødelige Sygdom indfandt sig, saa fulgte nogle Ugers Sengeleje og derefter Døden.

Jeg saa Lægens Dødsattest, der lød paa indvendig Kræft. Men dette maatte ikke hedde sig saaledes efter Patientens Mening, ej heller efter Venindens og de nærmestes Anskuelser. Den syge var virkelig blevet helbredet, og hvad der senere var stødt til, var en gastrisk Feber. Dette var ogsaa den almindelige Mening blandt de troende af Damens Bekendte. —

Saa vidt Fortællingen, om hvilken jeg blot skal udtale, at en saadan Helbredelse aldrig var bleven optegnet blandt Miraklerne i Lourdes. Hvad Undre i Almindelighed angaar, er det næppe til at nægte, at de ogsaa har fundet Sted udenfor den katholske Kirke; i den hellige Skrift selv tales jo saaledes flere Gange om djævelske Undre. Men jeg tror ogsaa, at Gud hører fromme Bønner udenfor Kirken, naar de i god Tro opsendes af dem, der ikke kender den fulde Sandhed, og at endog en underfuld Begivenhed kunde blive Svaret paa en saadan Bøn. Dog vilde en saadan Tildragelse aldrig være et Bevis paa vedkommendes rette Tro, men kun paa hans oprigtige Fromhed.

End videre bruger *Minimus* Ordet Spiritisme i en ganske forkert Betydning. At »søge Gud og hans Helgen-skare« er ikke Spiritisme, men katholsk Kristendom, og gennem de af Gud skænkede Naademidler at sætte sig i Forbindelse med den usynlige Verden er ikke alene vor Ret, men vor Pligt. Men paa anden Maade at prøve paa at opnaa Forbindelse med den usynlige Verden er altid ondt; derfor der ingen god Spiritisme. Hvis det, der sker ved Spiritisternes Møder, ikke er idel Humbug, men at virkelig Aander kommer til Stede, som udgiver sig f. Eks. for Paulus, Augustin o. s. v., kan *Minimus* være vis paa, at det ikke er Helgener, der kommer og banker i Møblerne og løfter Bordbenene, men kun Djævla. Det bedste Bevis herpaa er den Omstændighed, at hvor front end »Aanderne« udtaler sig, river de altid ned paa eet religiøst Samfund, den hellige katholske Kirke. Jeg haaber ved Lejlighed at bringe en længere Afhandling om Spiri-

tismen efter den engelske Birgittiner Pater Williamson; han hævder der, hvad vistnok mange andre ogsaa har indset, at ligesom i det 19. Aarhundrede Materialismen var Kristendommens værste Modstander, bliver den falske Aandelighed, Spiritismen, det i det 20. Aarhundrede. At være Spiritist og Katholik paa een Gang er en Umulighed. Og naar *Minimus* mener, at saaledes siger kun den, der ikke »ved reel Besked om Sagen«, skal jeg blot tilføje, at jeg har en Del af min Viden fra en Person, der maaske bedst af alle kender Spiritismen i vort Land, og som paa uigendrivelig Vis har givet mig Ret i denne Paastand.

Niels Hansen.

„Religiøs Frihed.“

I.

Der ligger en gammel By ved Weserfloden, som hedder Hameln. Efter hvad Krøniken fortæller, kom der engang en berømt Rottefanger til denne By og paatog sig ved Hjælp af en Fløjte eller Sækkepibe at lokke alle Rotter og Mus ud af den. Det gjorde han ogsaa, men da han blev narret for Lønnen, skete det en Søndag Morgen, da Godtfolk var i Kirke, at Rottefangeren spillede en underlig dragende Melodi, og alle Byens Børn kom løbende efter ham, og han drog ud med hele Skaren, der jublende fulgte ham — til Undergang og Død. Thi ingen vendte tilbage. . .

Naar man ser, hvorledes saa mange Nutidsmennesker i brede Baner jublende følger med, naar der spilles op med »Kultur«, »Videnskabelighed«, »moderne Frihed« — saa kommer man uvilkaarlig til at mindes hin Fortælling fra Hameln. Netop nu staar der en Strid om »religiøs Frihed«, der vistnok bidrager til at aabne Øjnene paa mange for det, der er Grundfejlen i enhver »luthersk« Kirke, nemlig at den er bygget paa Fornægtelsen af den gamle Moderkirkes Myndighed — ved Hjælp af nye kirkelige Myndigheder! Disse nye Myndigheder — om de nu stammer fra Luther, Bugenhagen, Zwingli eller Henrik VIII —

maa selvfølgelig i Tidens Løb møde samme Skæbne som Moderkirken: nemlig Frafald og Uenighed uden dog at eje Moderkirkens aandelige Kraft og logiske Grundlag. Thi vor katholske Kirke kan til Nød taale en opstaaende Uenighed dels ved at bestemme Stridspørgsmaalets fremtidige Opfattelse, dels ved at udelukke de ulydige Medlemmer. Men det kan ingen »luthersk« eller »evangelisk« Kirke gøre. Thi for det første lærer den jo ikke mere alt, hvad Luther fandt paa at lære, f. Eks. Læren om Villiens Ufrihed til det gode, og desuden er det jo vanskeligt nok for dens Kirkeforstandere at sige os, hvad der er »evangelisk« eller ikke. Dertil kommer, at Statsmagten, deres trofaste Forbunds-fælle i gamle Dage, nu svigter.

Netop derfor kan vi Katholikker saa godt se, at Ordet »religiøs Frihed« bare er Løkkemad, er en forlokkende Melodi, ved hvilken Folk i Massevis føres bort fra en klar Troslære, bort fra Naademidler, der — og det er det tragiske — kunde have hjulpet til en virkelig religiøs Frihed. Som Slagord har Betegnelsen »religiøs Frihed« i Reformationstiden ført mange bort fra et sikkert kirkeligt Grundlag og ind i de forskellige protestantiske Landskirker, og nu fører det samme Ord dem videre og videre, bort fra den Smule Dogmatik, der endnu var tilovers, ud til den fuldkomne »Frihed« eller rettere: Anarki paa Troslærens Omraade. »Aanderne, som jeg kaldte, formaar jeg ikke at tæmme,« sagde Goethes Lærling i Tryllekunsten, og det samme har Reformationens Førere saa tit til deres dybe Sorg maattet sande. Thi disse vilde nok være fri for den katholske Kirkes Herredømme og fandt ikke Smædeord nok, naar det gjaldt om at haane og tilsmudse Kirkens øverste Myndighed. Men saasnart de med stort Besvær havde stablet noget op, der skulde kaldes for »reformeret« eller »evangelisk« Kirke — da kneb det med Myndigheden, og de mest drakoniske Lovbestemmelser kunde ikke altid værne tilstrækkeligt om den nye »rene« Lære. Luthers sidste 16 Aar var opfyldt af en stadig voksende Frygt for, at Enigheden ikke vilde vare længe. Og hvad har ikke Melanchthon gjort for Krumspring for bare at vedligeholde Skindet af Enighed blandt Protestanternel

Saaledes høstede de, hvad de havde saaet, og balancerede mellem den »religiøse Frihed«, de først havde forkyndt for at lokke Folk med sig fra »Romerkirkens Trældom«, og deres egen nye Kirkemyndighed, der efter fleres Udsagn var en Trældom og blev en langt større i den saakaldte ortodokse Lutheranismes Tid!

Nej, Lidenskaberne, der avlede Reformationen i det 16. Aarhundrede, formaaede ikke at lømre en forsvarlig Kirkebygning, der kunde holde gennem alle Tider — hvad der dog burde være sket, hvis den nye Lære havde været den Helligaands Værk. Netop ved at Reformatorerne benyttede Ordet »religiøs Frihed« som Lokkemad, indtraadte det, som den h. Skrift siger, at der vilde komme Forfødere, der »lovede dem Friheden«, medens de selv beherskedes af deres Lidenskab, der brugte Frihed som et Dække for derunder at skjule deres Egenraadighed. (1. Petr. 2,16. 2. Petr. 2,19.)

Interessant er det at se, hvorledes det samme Princip om »religiøs Frihed« eller ubegrænset fri Forskning, som i gamle Dage »frigjorde« Protestanterne fra den 9de Trosartikel og de 5 Kirkebud, nu skal »frigøre« videre Kredse indenfor Protestantismen fra Luthers Confessio Augustana og den Del Trosartikler, der endnu knytter de troende Protestanter til den gamle Kristentro. . .

Bestaar da virkelig »religiøs Frihed« fornemmelig deri, at man bliver fri for en kirkelig Myndighed, fri for »dogmatisk Trældom«?? Vi taler jo her ikke om Religionsfrihed, men om noget, der vedrører den enkeltes religiøse Liv og berettigede Frihedsfølelse indenfor sin Kirke. Det vil være af stor Betydning at blive klar over dette Spørgsmaal.

(Sluttes).

F. F. M.

En god Hyrde.

En stille Efteraarsaften i Aaret 1810 rykkede et Kompagni Franskmand imod den spanske Landsby Ballaras. Den nedgaaende Sols sidste Straaler faldt paa Kirketaarnets forgyldte Kors, den dybeste Stilhed herskede overalt, og ikke et Menneske saas i Byens Nærhed. Ved Byporten kom en høj Mand i Præstedragt

Soldaterne i Møde, gik lige hen til Officeren, der førte dem, og bad ham om at skaane de tilbageblevne Beboere. »Det er næsten kun Kvinder, Børn og Oldinge,« sagde han, »og de vil ikke kunne gøre Tropperne noget. Og saa beder jeg Dem ogsaa om at skaane mit Klosters Kirke; den er flere Hundrede Aar gammel, og Tusinder har fundet Fred og Trøst i den.« Officeren, der var en Tysker i fransk Krigstjeneste, lovede ham at skaane Byen, og han holdt trolig Ord. Hans Soldater elskede ham, og det blev ham derfor ikke svært at afholde dem fra Raahed og Tøjlesløshed. Selv tog han Kvarter i Klosteret, der var ganske tomt, fordi alle dets Beboere var flygtet, da Soldaterne nærmede sig, undtagen Pater Juan, den Præst, der var kommet ham i Møde ved Porten.

»Men sig mig nu, ærværdige Fader,« sagde Officeren, der dødtræt havde kastet sig i en Stol, »hvor turde De dog blive her? De vidste jo dog, hvor ophidsede vore Tropper er mod Gejstligheden. Hvis et andet Kompagni var rykket ind i Byen, havde De sikkert mistet Livet.« »Ja, men jeg kunde da ikke forlade de hjælpeløse Kvinder og Oldinge,« svarede Præsten. »Alle Byens Mænd er jo borte, derfor er jeg deres eneste Ven og Raadgiver, deres Sjælesørger og deres Læge.« Det var ogsaa fuldstændig rigtigt, hvad han sagde; han var fuldt beskæftiget fra Morgen til Aften. Saa snart han havde læst sin Messe, skyndte han sig ud paa Marken og til den nærliggende Skov for at samle Lægeurter, som han kendte saa godt. Derpaa gik han fra Hus til Hus i Landsbyen, hvor alle, der behøvede Raad, Trøst eller Hjælp, henvendte sig til den gode Pater, og han var lige venlig mod alle og lige beredvillig til at hjælpe, hvad det saa end gjaldt. — I en Kamp med de væbnede Bønder var tre Soldater blevet dræbt. Pater Juan sørgede for, at deres Lig blev hentet, bragt til Kirken og fik en kristelig Begravelse. Da han havde indviet Graven, og de døde blev sænket deri, raabte han: »Lad os nu bede for deres Sjæle!« — og de raa Soldater faldt paa Knæ med ham og bad den Bøn, som han bad for. Han var utrættelig til at pleje de saarede, vaagede Nætterne igennem hos de haardt saarede, og mange af Soldaterne kunde takke ham for deres Helbredelse. Saasnart han havde lidt Tid tilovers, samlede han Landsbyens Børn og underviste dem; han talte til dem om den kærlige Gud Fader og om hans enbaarne Søn, han fortalte dem, at Landet var i stor Nød, og sagde, at de maatte bede Gud rigtig inderligt om, at der snart maatte blive Fred. Den fremmede Officer kom ofte og hørte til, og han sagde senere, at han havde lært mere af det, Pater Juan fortalte Børnene, end af mange Bøger. Præsten kom snart til at holde af denne Officer, der ligesom han beklagede Krigen og misbilligede den taabelige Erobringslyst; de gik ofte sammen op og ned i Klosterhaven og talte om al den Elendighed, som de blodige Krige bragte over Lande og Folk; men disse venskabelige Samtaler skulde ikke finde Sted ret længe. Allerede efter faa Ugers Forløb fik Officeren Befaling til at bryde

op fra Landsbyen og slutte sig til sit Regiment. Han blev meget bedrøvet derover, og Taarerne stod ham i Øjnene, da Præsten, efter at have taget venlig Afsked med Soldaterne, trykkede hans Haand og bevæget sagde: »Jeg har i Dem lært en Mand at kende, for hvem Guds Ære er det højeste!«

Et halvt Aar gik hen; saa bragte Krigens Omskiften den samme Officer og hans Kompagni tilbage til den omtalte Landsby, hvor der nu laa en fransk General med et helt Regiment. Officeren, der længtes efter at hilse paa sin Ven, Pater Juan, ilede straks til Klosteret; men der fik han den frygtelige Meddelelse, at Pateren lige var blevet fængslet og skulde skydes den næste Morgen. Paa sit Spørgsmaal om, hvad han da havde gjort, fik han til Svar, at en fransk Soldat, der sad og fiskede ved Bækken, var blevet dræbt; ingen vilde angive Drabsmanden, og Generalen svor saa paa, at hvis Gerningsmanden ikke angav sig selv eller blev angivet inden tre Timer, skulde der ved Lodtrækning udtages tre Mænd og tre Kvinder i Byen, og disse seks skulde saa skydes. Før de tre Timer var gaaet, havde Pater Juan erklæret, at han havde dræbt Franskmanden. Officeren blev dybt grebet af, hvad han hørte. Han var overbevist om, at Pater Juan var uskyldig og kun havde angivet sig for at redde de seks, der maatte rammes ved Lodtrækningen. Han skyndte sig til Generalen og fortalte, hvad den ædle Præst havde gjort for de saarede Soldater; Generalen hørte rolig paa ham og svarede saa: »Selv om han var min egen Broder, og jeg var overtydet om hans Uskyldighed, maatte jeg dog lade ham skyde; det er nødvendigt for Tropperne Sikkerhed, at jeg statuerer et Eksempel. Husk paa, at siden jeg har besat Byen, har Bønderne dræbt fem af mine Folk. Enten maa Pater Juan dø, eller ogsaa maa Lodtrækningen vise de seks, der skal skydes.« Officeren ilede bedrøvet til den Klostercelle, hvor hans Ven sad indespærret, og bønfuldt ham om at tage sin Tilstaaelse, der jo sikkert var usand, tilbage; men Præsten, der var synlig glad over at se ham, svarede: »Er det ikke bedre at een uskyldig dør, end at eders General lader seks Mænd og Kvinder, der maaske har Børn og sikkert er lige saa uskyldige som jeg, henrette? Jeg har lovet Gud at være disse stakkels Bønders Hjælper og Raadgiver, og jeg vil holde mit Løfte. Jeg er heller ikke bedrøvet over at skulle skilles fra denne Verden, thi jeg har længe været fortrolig med Tanken om Døden.«

Den næste Morgen bad Pater Juan, om han maatte besøge Hospitalet, hvor der laa mange saarede. Tilladelsen blev givet, og Fangen blev ført til Sygehuset, hvor han — for sidste Gang — undersøgte de syge Soldaters Saar og forbandt dem; han, der selv skulde dø om en Time, tænkte kun paa de andres Helbredelse. Da han havde udført sin sidste Kærlighedsgerning, tog Soldaterne ham imellem sig og førte ham ud af Landsbyen. Han gik med rolige, faste Skridt, og hans Blik hvilede paa det Krucifiks, han holdt i Haanden. Hele Byens Befolkning fulgte efter

Toget, og den dybeste Smerte stod malet paa alles Ansigter. Endelig naaede man det Sted, der var bestemt til Henrettelsen, og Soldaterne slog Kreds om den dødsdømte, medens Skytterne lagde an.

»Gud velsigne eder, Børn!« raabte Pater Juan — saa lød der et Knald, og hans Hjerte blev gennemboret af fire Kugler, medens der fra alle Sider lød Graad og Klage. Baade Mænd og Kvinder trængte sig frem for endnu en Gang at se deres Sjælesørgers Ansigt, og andre knælede ned for at dyppe deres Lommelærklæder i hans Blod. Men den Officer, der havde været hans Ven, udbrød: »Ja, I maa sandelig græde over ham, der døde for eders Skyld. Han var en god Hyrde, thi han gav sit Liv hen for sine Faar.«

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. Efteraaret synes at ville bringe en Del ny katholsk Litteratur. Af Sangbogen *Sursum corda* er der saaledes et nyt Oplag i Trykken, hvilket kun ganske uvæsentlig vil afvige fra første Oplag, højst ved Tilføjelsen af en enkelt Sang som Tillæg. Paa et nyt *Salmebogsforslag* arbejdes der stadig med Kraft, om det jo end sikkert vil vare noget, inden det ser Dagens Lys. Af den snart berømte irske lille Pige, *Nellie af den hellige Gud*, vil der udkomme en smuk Livsskildring, oversat fra Engelsk. Af opbyggelige Smaa-bøger kommer med det allerførste en lille, meget vigtig Bog: *Den fuldkomne Anger*, senere kommer anlagelig en lidt større om *Bønnen* og en anden om *Nytten af daglig at overvære den hellige Messe*. Endnu maa nævnes et større Arbejde, der dog vistnok ikke fremkommer før i 1914, nemlig Professor *Rauschens* Lærebog i Religion og Moral samt Apologi i 5 smaa Bind. Af disse vil Sædelæren og Apologien sandsynligvis først blive udsendt. Havde vi nu blot selv en Boghandel til med Kraft at udbrede disse og vore mange andre gode Bøger!

Ordrup. Der er i Løbet af denne Sommer fuldført et ikke ringe Byggearbejde paa St. Andreas Kollegium. De, som kender dette, veed, at Køkkenfløjen, en nyere Tilbygning, kun bestod af et eneste Stokværk; ovenpaa dette er opført to andre Etager, i 1. Sals Højde et stort, kønt Refektorium for Præster og Brødre og i 2. Sals Højde et overordentlig smukt Huskapel. Dette, hvis Hvælvinger udfylder hele Tagetagen, kan med sine tre Altre yde Siddeplads til 200 Personer. Den smukkeste Prydelse er foreløbig

et cirkelrundt Vindu med et nydeligt Billede af Den gode Hyrde. Naar det foreløbige Højalter er afløst af det nye, rigtige Højalter, skal her fremkomme et Billede af denne stilfulde, kønne Tilføjelse til Kollegiet.

Sverige. Her forestaar i den nærmeste Tid adskillige kirkelige Forandringer. Præsterne Lohmeyer og Borka, som i en Aarrække har arbejdet i Gøteborg, forflyttes til Stockholm, hvor de ansættes ved den derværende St. Eugeniakirke. Arbejdet i Gøteborg overtages af to saakaldte »Missionspræster af det helligste Hjerte«, en Kongregation, som allerede virker i Gefle, ligesom Kapellanen hos Pastor Popp i Malmø ogsaa tilhører den. Ved St. Erikskirken i Stockholm ansættes den unge svenskfødte Præst, Pastor Nordmark, om hvis Præstevieelse i Østerrig *Ugebladet* for nogen Tid siden bragte Meddelelse.

Frankrig. Længselen efter de fra de offentlige Hospitaler fordrevne barmhjertige Søstre bliver, som Tiden gaar, større og større. Mange Steder i dette Land virker Sygeplejersker af Røde Kors, og de har alle Vegne det bedste Ord paa sig; men Sygeplejen paa Statens Hospitaler er ikke i Hænderne paa dem, men paa Sygeplejersker, der udgaar fra *Assistance publique*, en Institution, hvis hele Aand er antikatolsk, og hvis Metoder er omdisputerede. Der findes nogle katholske Hospitaler, men da de ganske er henviste til at eksistere ved private Hjælpekilder, er deres Antal ikke stort; derfor er Størsteparten af de fattige tvunget til at søge Regeringens Hospitaler, hvor en Præst kun faar Adgang, naar en Patient skriftlig begærer hans Bistand; en mundtlig Anmodning er ikke tilstrækkelig. Der er for Tiden en Bevægelse i Gang, hvis Formaal er at kalde Nonnerne tilbage til de offentlige Hospitaler. Denne Anmodning hviler paa den bredest mulige Basis: i Frihedens Navn kræver de fattige den samme Ret, som de rige kan benytte sig af paa de langt dyrere private Hospitaler, at kunne vælge de Sygeplejersker, man helst vil plejes af. Derfor forlanger man, at der til hvert offentligt Hospital skal knyttes saavel Nonner som verdslige Sygeplejersker, mellem hvilke Patienterne frit skal kunne vælge. I nogle Byer er Søstre allerede bleven genindsat i de offentlige Hospitaler, saaledes i Cherbourg, Toulouse, Annecy, Avignon, Roanne og andre Byer. Den nye Bevægelse vil sikkert bære gode Frugter. Hvad den sunde offentlige Mening formaar, viste sig for to Aar siden, da det var bestemt, at de Smaa Assumptionssøstre skulde udjages fra Paris; Arbejds mændene antog sig bestemt deres Sag og Søstre blev.

(America).

Gudstjenesten i København.

Søndage.

- St. Ansgars Kirke.** Form. Kl. 8 stille Messe; Kl. 10 Højmesse med Prædiken; Aften Kl. 6 Andagt.
- Jesu Hjertes Kirke** (Stenosgade). Form. Kl. 7, 7¹/₂ og 8¹/₂ stille Messe; Kl. 10 Højmesse med Præd.; Aften Kl. 7¹/₂ Andagt.
- St. Josefs Kirke** (Griffenfeldtsgade). Form. Kl. 6¹/₂ stille Messe; Kl. 9 Højmesse med Prædiken; Efterm. Kl. 3 Andagt.
- St. Knuds Kapel** (Vestervoldgade 115). Form. Kl. 7 Højmesse; Efterm. Kl. 3 Andagt med Prædiken.
- Immaculatakirken** (Strandvej 91). Form. Kl. 7 stille Messe; Kl. 10 Højmesse med Prædiken; Efterm. Kl. 2¹/₂ Vesper.
- St. Josefs Kapel** (Toldbodvej 14). Form. Kl. 6 stille Messe.
- Rosenkranskirken** (Boyesgade). Form. Kl. 8 stille Messe; Kl. 10 Højmesse med Prædiken; Aften Kl. 5 Andagt.
- Assumptionskapellet** (Amalievej 14). Højmesse Kl. 8¹/₄ (den h. Kommunion kan ogsaa modtages Kl. 7¹/₄) med fransk Prædiken; Kl. 5 Efterm. Andagt. (Det allerhelligste Sakramente er **daglig** udstillet Kl. 8—5.)
- St. Annæ Kirke** i Sundby. Form. Kl. 8 stille Messe; Kl. 10 Højmesse med Prædiken; Aften Kl. 6 Andagt.
- St. Andreas Kirke** i Ordrup. Form. Kl. 6¹/₂, 7, 7³/₄ og 8¹/₂ stille Messe; Kl. 10 Højmesse med Prædiken; Kl. 5 Andagt.
- St. Hans Kapel** i Hørsholm. Hver anden Søndag Messe med Prædiken Kl. 9¹/₄ Form.

Stille Messer paa Hverdage.

St. Ansgars Kirke Kl. 7 og 8¹/₄; Jesu Hjertes Kirke Kl. 7, 7¹/₂ og 8¹/₂; St. Josefs Kirke Kl. 5¹/₄ og 6¹/₂; St. Knuds Kapel Kl. 6¹/₂; Immaculatakirken Kl. 6¹/₂; St. Josefs Kapel Kl. 6¹/₂; Rosenkranskirken Kl. 6¹/₂ og 8¹/₄; Assumptionskapellet Kl. 6¹/₂ (Kl. 5 Efterm. Andagt); St. Annæ Kirke Kl. 6 og 8; St. Andreas Kirke Kl. 6, 6¹/₂, 7¹/₂ og 8.

Ansgarius-Bonifacius Samlerforeningen

modtager med Tak: *Frimærker* — *gl. Mønter* — *Sølvpapir* (Staniol) — *Gummi* (Galocher, Vand- og Gasslanger, Cykle- og Barnevognsringe, Gummiholde) — *uldne, strikkede Klude* — *Metaller* (Guld, Sølv, Platin, Kobber, Messing, Bly, Zink, Tin, *Flaskekapsler*, dog ikke Jern, Staal og Blik) — *Cigarkasser* (indenlandske).

Indleveringssteder: Købmagergade 48, Mezz. (Johs. Hoffmann & Søn) — Viborggade 81, St. (Fru Jensen) — Bangertsgade 7 B (Hansen) — Stenosgade 4 (Portneren) — Boyesgade 8 (Portneren v. Rosenkranskirken) — Hans Bogbinders Allé 2 (Præsteboligen) — Gunløsgade 19 (Gravgaard) — St. Andreas Kollegiet, Ordrup (Portneren).

Unio. Søndag den 14. Septbr. Cykleudflugt. Man samles Kl. 9¹/₂ ved Søpavillonen og kommer hjem ved Mørkets Frembrud. Turen er beregnet til c. 5 Mil. Ruten vil, for at man kan tage Hensyn til Vindretningen, først blive bestemt paa selve Dagen. Besøgende er velkomne.

Agnesforeningen holder Fælleskommunion i Rosenkranskirken Søndag d. 7. Sept., Værneenglefesten. Samme Dag begynder de sædvanlige Møder.

O. B. bedes venligst opgive sin Adresse til Redaktøren.

Mariakongregationen af Apostlenes Dronning holder Møde Mandag d. 8. September Kl. 8¹/₂ Aften i St. Josefs Søstrenes Huskapel, Toldbodvej 14.

Kirkelig Kalender.

7. Sep. 17. Sønd. efter Pintse. De hh. Værneengle.	14. Sep. 18. Sønd. efter Pintse. Korsets Ophøjelse. (I Højmessen: Marias Fødsel.)
8. — Mandag. Marias Fødsel.	15. — Mandag. Oktav af Marias Fødsel.
9. — Tirsdag. Petrus Claver, Bekender.	16. — Tirsdag. Cornelius og Cyprianus, Martyrer.
10. — Onsdag. Nicolaus af Tolentino, Bekender.	17. — Onsdag. Franz af Assisis Saarmærker. (<i>Tamperfastedag.</i>)
11. — Torsdag. Oktavdag.	18. — Torsdag. Josef af Cupertino, Bekender.
12. — Fredag. Marias Navnefest.	19. — Fredag. Januarius og Lidelsesfæller, Martyrer. (<i>Tamperfastedag.</i>)
13. — Lørdag. Oktavdag.	20. — Lørdag. Eustachius og Lidelsesfæller, Martyrer. (<i>Tamperfastedag.</i>)

Et Ord til hver Dag.

7. *Septbr.* Hvis du glemmer dine Synder, vil Gud huske dem, men hvis du husker dem, vil han i sin Naade glemme dem. (P. Cestac.)
8. *Septbr.* Lyksalig er du, helige Jomfru Maria, og den højeste Lovprisning værdig; thi af dig er Retfærdighedens Sol oprunden, Christus vor Gud. (Festdagens Graduale.)
9. *Septbr.* Der var aldrig noget ondt, hverken i Himmel eller paa Jord, som ikke udsprang af Egenkærlighed. (Scupoli.)
10. *Septbr.* Det er ingen ringe Ting at dæmpe sin Vrede; det er lige saa stort som overhovedet ikke at være bleven vred; det sidste er ofte kun Natur, det første er Dyd. (St. Ambrosius.)
11. *Septbr.* Hvem har skadet Kirken mest, Nero eller Ludvig XIV? Den første skabte Martyrbiskopper, den sidste Hofbiskopper. (P. Kreiten.)
12. *Septbr.* Hvilken Lykke at tjene Gud i Ørkenen, uden Manna, uden Vand, uden anden Trøst end den: at lide for hans Skyld. (St. Franz af Sales.)
13. *Septbr.* Først Troen paa den Helligaand i os lærer os den sande Selvgættelse. (P. Kreiten.)

Conventus pastoralis missionariorum insulæ Selandiæ erit feria secunda proxima (die 8. Septembris) loco et hora consuetis.

Mariakongregationen for Mænd afholder Fælleskommunion i Jesu Hjertes Kirke Søndag d. 7. Septbr. Kl. 8¹/₂.

St. Josefs Gilde afholder Møde Mandag d. 8. Septbr. Kl. 8¹/₂ Aften. Indmeldelse af nye Medlemmer modtages af undertegnede;
J. W. Prüser, Maler, F. Jørgensen, Skomagermester,
Prøvestens Allé 5. Tordenskjoldsgade 31.

Vestervoldgade 115. Læsestue for unge Piger, aaben hele Dagen, midlertidigt Modtagelseshjem & Bureau.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

61. AARGANG.

„Nordisk Ugeblad“ udgives af Ansgariusforeningen og udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglæder samt paa Ugebladets Ekspeditionskontor, Bredgade 69, 2. S. o. G. 1—4. Telef. Palæ 654. — Redigeret af Niels Hansen, cand. mag., Viggo Rothes Vej 14, Charlottenlund. (Træffes bedst Kl. 4—6 Efterm.) Telefon Helrup 657 y.

---

nr. 37.

Søndag den 14. September

1913.

INDHOLD: Smaa Indledninger. — »Religiøs Frihed.« — Mads Christian Jensen. — Nye Bøger. — Guds Øje. — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Tyrkiet. Rom. — Brevkasse. — Et Ord til hver Dag. — Bekendtgørelser.

Smaa Indledninger.

182.

Korsets Ophøjelses Fest.

Korsets Tegn er en mægtig Beskyttelse. Det koster intet — for de fattiges Skyld, det er let — for de svages Skyld, det er en Velgerning fra Gud, de troendes Banner og Djævlens Skræk. Korsets Tegn er Kendemærket for vor Frelse, det store Mindesmærke om Menneskeslægtens Befrielse, Erindringen om vor Herres Overbærenhed. Naar du betegner dig med det og kommer ihu, hvor meget der er blevet ofret for din Forløsning, vil du ikke være nogens Slave. Naar du gør Korsets Tegn for din Pande, vil ingen uren Aand vove at staa frem for dig. Se, det er det Sværd, med hvilket Han er blevet saaret, den Klinge, hvoraf Han har faaet sit Dødshug.

St. Johannes Chrysostomus.

Vi tilbeder dig, o Jesus, og lovpriser dig — thi ved dit hellige Kors har du forløst Verden.

St. Franciscus af Assisi.

„Religiøs Frihed.“

II.

»Alle Mennesker elsker og stræber efter noget, der er godt — *altsaa* bliver mange narret ved Ting, der ser ud til at være noget godt.« Disse Ord, som den fromme og kloge Thomas af Kempen skrev, udtaler en meget omfattende Sandhed, maaske mange bitre Erfaringers Resultat. Uden Tvivl hører »Frihed« til disse Goder, som alle Mennesker søger at opnaa, saa vidt Forholdene tillader. Alligevel har Friheden kun Betydning og Sødme indenfor meget bestemte Grænser. Saaledes har de uciviliserede Folkeslag, smaa Børn og sindssyge vistnok de færreste »Forpligtelser« og »nyder« i alt Fald principielt en større Frihed end vi andre. Altsaa er ikke enhver Forpligtelse, ethvert Baand til Hinder for, at et fornuftigt Menneske føler sig fri, nyder Friheden. Spørgsmaalet er kun om Forpligtelsen, om Baandet trykker vedkommende. Men selv da er det ikke givet, at Baandet skal overskæres, naar et højere Gode, f. Eks. Familiens Bestaaen, Helbred o. s. v., kræver en følelig Indskrænkning. Thi den ydre Frihed er ikke det højeste Gode i alle Henseender, men kun et i visse Grader betinget og paakrævet Gode.

En mere værdifuld Sag er den indre Frihed for aandelig Trældom, for uordentligt Begær. Saaledes lærer baade Filosofien og vor Religion, at Friheden til at kunne synde, praktisk talt, ikke er Frihed, men en Svækkelse af vor oprindelige Natur, en Svaghedstilstand. At erkende en Sandhed som Sandhed, at vælge og bruge de bedste Midler til sit Formaal er ikke blot fornuftigt, men skader heller ikke vor Frihed, omendskønt vi derefter ikke mere gaar udenom vedkommende Sandhed eller Midler.

Deraf kan vi se, hvor lidt det har at gøre med vor berettigede Frihedsfølelse, at vi f. Eks. indser, at vi i religiøse Spørgsmaal, som Biblens Udlæggelse, ikke bør følge kun vort eget Hoved, men en Autoritet, der i Forvejen har bevist os sin højere Sendelse. Det er ikke imod vor religiøse Frihed at anse vor Frelser som Guds Søn, hans

Kirke som »Sandhedens Søjle og Grundvold« og at tro Kirkens Dogmer.

Overhovedet er det en stor Misforstaaelse, som tit findes hos vore protestantiske Venner, at vi Katholikker ved Pavens Myndighed eller ved vore Dogmer (Trossandheder) er »trælbundne«, »lænkede«, er »i Mørke«, eller hvorledes det nu lyder.

Tvertimod, ved vor kirkelige Myndighed, ved vore Trossandheder løftes vi op til et Samfund, der byder os langt flere aandelige Hjælpemidler, end vi af os selv alene vilde eje. Vi føler os ikke aandelig ufri, selv om vi har langt flere Forpligtelser end en udenfor staaende, ligesom en dansk Borger ikke føler sig »ufri«, fordi han har Grundloven med dens mange Forpligtelser og Rettigheder. En helt anden Sag er det, at en Protestant, naar han tilfældigvis hører noget om, at vi »skal« skrifte, »skal« følge Kirkens Vejledning — ikke forstaa Grundlaget og derfor kalder os for trælbundne, fordi han ikke selv ønsker at skrifte eller følge Kirken. Saaledes opstaa der mange Misforstaaelser og ubeføjede Angreb paa vor hellige Kirke, frem for alt helt forkerte Begreber om, hvad »religiøs Frihed« i Virkeligheden betyder.

Dogmerne og Kirkestyrelsen hindrer os i alt Fald ikke i at føle os frie, da vi elsker Frelserens Kirkesamfund og retter os efter hans Formaning om at følge vore Hyrder. Og ikke alle kan være Hyrder, de fleste er: Hjorden, Menigheden. Men det kan man ikke indse, naar man i eet og samme Kirkesamfund har Forpligtelsen paa Trosbeken- delsen og fri Forskning i Bibelen, to modstridende Prin- cipper. Nej! enten -- eller. Enten en virkelig religiøs Myndighed, indstiftet af Herren og historisk bevislig — eller ingen Myndighed uden egen Fortolkning, alt- saa i Længden Virvar. Staten har i 3 Aarhundreder med Politistaven bevaret Folkekirken for Opløsning, og derfor burde alle ærlige Folkekirkepræster være taknemlige. Her ser det ud, som om selve Biskop Ostenfeld ikke har noget imod den lutherske Frikirke og mange med ham, i alt Fald i Theori. Det kan blive en morsom Fremtid. Biskoppen skulde hellere lade være med at save i Grenen, der holder ham paa Sjællands Bispestol. Thi det kan være godt nok

at lave en Frikirke, hvori kun oprigtig troende Folk er Medlemmer. Men bortset fra, at »troende Folk« ikke er ensbetydende med enstænkende og føjelige Folk, er jo ogsaa Trosgrundlaget saa lille, at Stemninger og Bibellæsning alene ikke vil holde det hele sammen i lang Tid. Det bliver amerikanske Forhold og Opløsning videre og videre. Det er altsaa et stort Spørgsmaal, om det at være »fri for Dogmer« er ensbetydende med »religiøs Frihed«. Vi Katholikker mener, at netop vore Trossandheder, hele vort rige Kirkeliv fremmer den sande religiøse Frihed. Thi denne er dog vel i dybere Forstand ingen anden end den, vor Frelser omtaler Joh. VIII, 32: *Naar I forbliver i mine Ord, skal I i Sandhed være mine Disciple og erkende Sandheden, og Sandheden vil gøre eder fri.*

Denne indre, evangeliske, kristelige Frihed vokser netop frem af Herrens Bud, hans Dogmer og Sædelære. Den vokser frem af Lydighedens og Selvfornægtelsens Jordbund. Derfor siger den h. Paulus: »*Thi I er kaldet til Frihed, kun at I ikke tager Friheden til Paaskud for Kødet.*« (Gal. V, 13). Og Kødets Frihed er jo netop i videre Forstand verdslig Begærligheds Frihed, altsaa: ingen Love, ingen Dogmer, ingen Kirkestyrelse. Men netop det advarer Apostelen imod. Guds Børns Frihed, den, der virkelig er den religiøse Frihed i højeste Grad, bestaar i hint aandelige Kongedømme, hvori Sjælen lider og hersker med Kristus, urokkelig fæstet i hans Kærlighed og derfor ikke lænket under Syndens og Verdens Aag. Denne Frihed bevirker, at »alt tjener til det bedste«. Denne dybe, indre Frihedsfølelse, som vi alle længes efter, bevægede allerede Apostelen Paulus til de kraftfulde Ord: »Hvo vil da skille os fra Kristi Kærlighed? Trængsel? eller Angst? eller Hunger? eller Nøgenhed? eller Fare? eller Forfølgelse? eller Sværd? . . . Men i alt dette mere end sejrer vi ved ham, som har elsket os.« (Rom VIII, 35 ff).

Men denne indre, vældige »religiøse Frihed« var ogsaa hos Paulus en Kampens Pris, fordi han havde *troet alt*, hvad Herren havde sagt, og som en *Lovens Gører*, (Rom II, 13) som en *lydig Tjener*, altsaa ved en rig Tros- og Sædelæres Overholdelse, havde bundet sig for at blive fri!

Mads Christian Jensen.

1848 — 5. Septbr. — 1913.

Budskabet om Pastor M. C. Jensens Død vil vække Sorg og Vemod i vide Kredse. Han har nok henlevet sine sidste Aar ret stille i Helsingør, men han havde mange Venner rundt omkring og endnu flere, der, uden personlig at kende ham, saa op til ham med Beundring og Kærlighed. Han var den næstsidste af de fem Folkekirkepræster, der i Løbet af det sidste halve Aarhundrede er gaaet over til den katholske Kirke. Hans Overgang til denne, i hvilken han optoges den 5. November 1894 af Biskop Johs. von Euch, vakte betydelig Opsigt, men blev gennemgaaende mildt bedømt, da det ved Overvejelsen af det store timelige Tab, han led ved Overgangen fra et vellønnet Embede til nærmest Fattigdom og smaa Kaar, stod alle klart, at det kun kunde og maatte være Overbevisning, der havde drevet ham til at blive Katholik.

Dette sidste fremgik ogsaa klart af de to Smaaskrifter, som M. C. Jensen udsendte Aaret efter sin Konversion, nemlig »Aabent Brev til mine Venner i den danske Folkekirke« og »Hvem har Ret?«, som ved deres ireniske Tone vistnok bidrog til at fjerne adskillige Fordomme hos mange af hans gamle Trosfæller. Det samme kan maaske ogsaa siges om den Række Foredrag, han i de nærmest følgende Aar holdt i en Del af vore Kirker og ved forskellige Møder; mange Protestanter fik vistnok ved dem deres Syn paa den katholske Tro og Kirke ikke saa lidt revideret.

Hvad en Biografi af M. C. Jensen angaar, har en udenforstaaende skrevet en, saa smuk og anerkendende, at det næppe havde været muligt at faa nogen bedre til Ugebladet. Derfor tillader jeg mig at aftrykke den her efter Bladet *Nordsjælland*, hvor Hr. *Georg Donatzky* skriver saaledes:

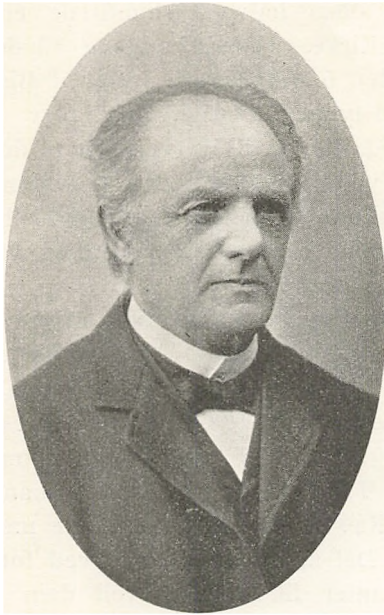
Den 5. Septbr. Kl. 3¹/₂ drog Kateket ved den katholske Menighed i Helsingør, tidligere Sognepræst i den danske Folkekirke, *Mads Christian Jensen*, sit sidste Suk.

Han døde paa sin 65 Aars Fødselsdag.

En ærligere Mand end Pastor Jensen har jeg ikke kendt. Der fandtes ikke Svig i hans Mund eller i hans Tanke.

Den, der nærmere kendte denne stiltfærdige Mand — i mange Forhold altfor tilbageholdende og altfor beskedene — fandt i ham et begavet, interessant og interesseret Menneske, en Mand, der vidste meget, som grundigt havde syslet med Verdenshistorie, et Menneske med et rigt og skønt Tankeliv.

Hans Liv var mere begivenhedsrigt end de fleste Menneskers. Han havde prøvet meget og vovet meget.

Han var født af uformuende Forældre paa Landet. Efter at have lært, hvad Landsbyskolen kunde lære ham, kom han ud at tjene paa en Gaard. Men hans løfterige Evner var der blevet lagt Mærke til, og i de Timer, som den unge Bondekarl fik tilovers fra det daglige Arbejde, læste Stedets Præst med ham de Pensa, i hvilke han ikke kunde hjælpe sig selv, navnlig Græsk og Latin. Og saa drog han en skønne Dag til København og tog første Del af Studentereksamen med Glans. Men endnu var der lang Vej frem. Han sled igen i Landarbejdet, samtidig med, at han læste videre. Saa fik han et lille Legat fra sin Hjem-

egn, drog atter til København, læste, manudcerede, sultede, fik Regens og tog saa theologisk Eksamen. Han var da moden Mand. Som Missionær gik han til Santhalistan i Indien, til Børresens og Skrefsruds Missionsstation, som disses Medhjælper. Derhen fulgte hans Hustru ham, og der fødtes hans første Søn som engelsk Statsborger.

To Aar levede Jensen i det tropiske Klima, men han taalte det ikke. Han fik vistnok her den første Spire til den Sygelighed, som nu og da senere meldte sig hos ham. Med Hustru og Barn stævnede han hjem til Danmark og fik omsider et smukt og godt Kald som Sognepræst paa Fyn. Menigheden flokkedes snart om ham, hans sjældne oratoriske Begavelse, hans malmfuldt klingende Organ, hans rige, skønne Tankeliv drog, og hans gennemærlige Menneskelighed bandt Baandet mellem ham og hans Menighed fast. Han levede her en Række lykkelige Aar.

Men saa kom den store Kamp i hans Liv.

Han blev grebet af Tvivl, om den lutherske Lære nu ogsaa var den rette, om det var den, han kunde forsvare for sin Samvittighed at være Talsmand for. Tvivlen borede sig fastere og fastere i hans Sind. Han kunde ikke slippe den. Han har ofte talt til mig om den Sjælekamp, han da gennemgik, om de vanskelige og tunge Timer, hvor han kæmpede med sig selv. Men det var altid med et lyst Smil, han sagde, at han aldrig havde fortrudt, hvad han gjorde.

Han konverterede, som det hedder. Han blev Katholik.

Han vidste paa Forhaand, at han dermed brød alle Baand, der hidtil havde bundet. Blev udstødt af den Statskirke, hvis Embedsmand han havde været. Brød med den Menighed, han havde holdt af og fremdeles holdt af. Brød med gode, sikre økonomiske Kaar for paany at staa paa bar Bund. Og dette med Familie og som en Mand, der ikke længere ejede Ungdommens friske og uforsagte legemlige Kraft.

Hans Brud med Statskirken vakte ikke mindst i de Dage, da Disciplinen indenfor Statskirken var noget skrapere end nu, en betydelig Opsigt. Dog, saa stærkt var Baandet mellem ham og hans gamle Menighed, at ihvorvel den ikke forstod sin tidligere Præsts Overgang til Pave-

kirken og ikke heller billigede den, saa var Pastor Jensen altid senere en kærkommen Gæst hos den, og han talte, saa ofte han kom til Fyn, efter Indbydelse i Forsamlingshusene over historiske eller andre oplysende Emner. Dette vidner bedre end meget andet om, hvad den afdøde betød som Menneske.

Men saa stod han da dér paa bar Bund. Med Ven-skab kunde han ikke føde Kone og Børn. En katholsk Godsejer gav ham en Fæstegaard i Forpagtning. Men Kræfterne, der i de unge Dage havde gjort det til en Leg for ham at bruge Le og Plejl og Plov og Harve, de var nu borte. Man glider ikke som ældre Mand, efter en Aar-rækkes aandelig Virksomhed, pludselig ud i det praktiske Landbrug med det haarde legemlige Arbejde. Det blev til slidsom Fattigdom.

Endelig kom Jensen til Helsingør i et lille beskedent Kateketembede ved den katholske Menighed. Hans Penge-løn var — tror jeg — 1200 Kr.), en Fjerdedel af, hvad hans Præstekald havde givet ham. Og her sad han i en trang Skolestue og underviste smaa Børn i A B C, han, den aandeligt begavede Mand.

Men aldrig har jeg hørt en Beklagelse lyde fra hans Mund over, hvorledes det havde været, og hvorledes det nu var. Tverlimod. Han talte tidt om den Fred i sin Sjæl, om den Ro i sit Liv, han havde fundet.

Den Mand havde ofret for sin Overbevisnings Skyld. Og enten man deler Overbevisning og Tro med ham, eller man ikke gør det, saa har Modet til at vise sin Tro i sine Gerninger Krav paa Agtelse og Sympathi. Eller bør i al Fald have det.

Hvad han betød for den Menighed, han kom til at tilhøre, og som han jo i Virkeligheden havde ofret meget af jordiske Goder, har jeg ingen Adkomst til at tale om.

Men jeg har Adkomst til at sige, at i det store Men-skesamfund ragede M. C. Jensen op blandt de mange. Han var ren i Sind og Tanke, der var noget barnligt-troskyldigt i hans gode Mening om og Tro til Medmennesker. Hans Haand var aaben, og hans Hjerte bankede varmt og trofast for dem, han holdt af. Hans Vilje til at hjælpe

*) Var dog vistnok en lille Smule mere.

var altid større end hans økonomiske Evne. Hans Kærlighed til Hustruen, der havde delt onde og gode Dage med ham, til hans to Sønner, til hans syge Broderdatter, der fandt sit Hjem hos ham, var ubegrænset.

Nu er dette gode, varme, rene Menneskehjerte bristet.

Hans Minde vil leve i hans Slægt og blandt hans personlige Venner.

Men i den travle Verden vækker det kun Nuets Opmærksomhed, at vi blev en Mand mindre. I dette korte Nu bør Tanken ved Jensens Død dog fæste sig ved, at vi ikke alene blev en god Mand mindre, men ogsaa ved, at vi blev en Karakter fattigere. Thi af dem er der, naar alt kommer til alt, ikke saa særdeles mange iblandt os. —

Til denne meget stemningsfulde Udtalelse er der ikke meget at føje. Den katholske Menighed i Helsingør veed bedst, hvor sandt det er, som her er sagt, og hvad han har været for den i de sidste 12 Aar, baade i Skolen og som et Mønster paa religiøs Pligtopyldelse. Han var altid tjenstvillig og opofrende og i Begyndelsens vanskelige Dage en uvurderlig Støtte for Præsterne og Søstrene.

I de sidste Maaneder var Pastor Jensen ikke rask, og hans Familie indsaa godt, at det ikke var sandsynligt, de vilde beholde ham længe iblandt sig. Derfor kom hans Død nu ikke overraskende for dem. To Dage før sin Død dikterede han følgende Ord, med Anmodning om at overbringe dem til Sognepræsten, Pastor Wattiez:

Mit aandelige Testamente.

Jeg dør i den katholske Tro, for hvilken jeg har kæmpet mit Livs Kamp. Jeg dør i Tro til Salighed formedelst Jesu Christi Død paa Korset. Jeg takker alle, der har vist mig Kærlighed.

• Med kønnere Ord end disse kan denne Mindeartikel om M. C. Jensen ikke slutte. Hans mange Venner vil føle en stor Glæde ved at faa denne sidste Hilsen fra ham, og alle Kristne vil være enige om, at den, som dør saaledes, ikke har levet forgæves. Vi har mange smukke Minder om ham, jeg synes næsten, dette sidste er det skønneste af dem alle. Han hvile i Fred, den tro Tjener!

Niels Hansen.

Nye Bøger.

Holger Rafn: Raymundus Lullus. (Siloam. København. 1912. 32 Sider.)

Pastor Holger Rafn, Kantor ved Budolfi Kirke i Aalborg, har for nogen Tid siden udsendt en lille net og tiltalende skrevet Livsskildring af den bekendte Missionær blandt Muhamedanerne, Raymundus Lullus, † 1315. Skønt Forfatteren jo hele Tiden bevæger sig i en katolsk Tidsalder og blandt katolske Omgivelser, er det priselig faa Gange, han støder en katolsk Læser. Hans Dom om Pave Nicolaus IV, at denne »ikke havde synderlig Begreb om Kristendom«, er vistnok for haard. Da Hensigten med det lille Skrift er en praktisk, nemlig at vække Interesse for Missionen blandt Muhamedanerne ved at fremdrage Mindet om en af de ældste og dygtigste kristne Missionærer blandt disse, kan man maaske ikke bebrejde Holger Rafn, at han intet nævneværdigt fortæller om Lullus' Filosofi, der baade var højst mærkværdig og ikke saa lidt rationalistisk farvet. Denne lille Bog adskiller sig behageligt fra adskillige andre Skrifter om katolske Forhold, der i de senere Aar har set Lyset paa Siloams Forlag. Forfatteren er ingenlunde katolsk venlig i egentlig Forstand, men han vil aabenbart ærligt og sanddru fortælle en from katolsk Missionærs Historie, til Opbyggelse og Efterligning for sine Trosfæller.

Varden 1913. 11.—17. Hæfte.

Det er akkurat de tre Sommermaaneder, nærværende 7 Hæfter af *Varden* spænder over. Af Redaktøren selv findes der intet i disse Hæfter; han har hele Tiden, som det ogsaa frengaar af Erindringslisten i hvert enkelt Nummer, den hele Sommer opholdt sig i Provence, paa en Gaard langt ude paa Landet. Pastor Esser har skrevet to historiske Mindeartikler, om Kristenhedens 1600-aarige Fredsjubilæum og Pius X.s 10-aarige Regeringsjubilæum. Fra Engelsk og Hollandsk er oversat flere ejendommelige Skitser og Fortællinger, f. Eks. Oscar Wildes gribende »Den nye Konge« og Stoddards ejendommelige Skildring fra Hawaii. Af Digte findes ikke saa faa.

The Catholic Review. Edited by the Bridgettine Fathers. (July 1913. London. 6 d.)

Nærværende Nummer af Birgittinernes nye, smukke Kvartalsskrift er langt det bedste af de tre, som hidtil er udkommet. Redaktøren, Pater Benedict, C. SS. S., har skrevet en fortrinlig Afhandling om Satanisk Mysticisme

og Theosofi, som Læserne forhaabentligvis om ikke altfor lang Tid i Oversættelse vil stifte Bekendtskab med her i Bladet. Magister C. M. Hansen, siden Sommerferien Gymnasielærer paa St. Andreas Kollegiet, skriver godt om de religiøse Forhold i Danmark, hvor det paa en lille Plads er lykkedes ham at faa virkelig meget Stof samlet, paa den sidste Side ogsaa et ganske kort Overblik over den katholske Kirkes øjeblikkelige Stilling i Danmark. Professor Decurtins fra Universitetet i Fribourg skriver interessant og indgaaende om Modernismen, væsentlig i Form af en Recension af en Bog af Dr. A. Gisler om samme Emne. Af andre Bidrag bør ogsaa Biskop Vaughans Foredrag i Liverpool for den engelske K. U. F. fremhæves. — Engelskkyndige Læsere vil have stor Fornøjelse af dette interessante katholske Kvartalsskrift, som de for 2 Kr. om Aaret kan faa fra The Editor, St. Gregory's, Earlsfield, London, S. W.

N. H.

Den fuldkomne Anger. Af Pastor J. von Driesch. (København. Mohns Bogtrykkeri. 1913. 48 S. 15 Ø.)

Det er en særdeles kærkommen lille Gave, Redaktør N. H. her glæder os med efter sin Udenlandsrejse, idet han bringer os en værdifuld lille tysk Bog om Den fuldkomne Anger i en meget tiltalende Oversættelse. Kun seks korte Afsnit er det, Bogen rummer, men hvor indholdsrige er de ikke!

Det første giver os som Indledning først de rigtige Begreber om den fuldkomne Anger, dette saa vigtige Middel til at sikre vor evige Frelse. Med den jævnest Klarhed, hvormed dette Afsnit begynder, forbinder det meget snart en saa velgørende Varme og Hjertelighed, at man allerede kommer i den bedste Stemning til af hele Hjertet at opvække Kærlighed og Anger, førend man endnu har læst de andægtige Angerbønner i det andet Afsnit. Og det falder den lille Bog virkelig ikke svært i tredje Afsnit at overbevise os om, at det virkelig ikke er svært at opvække den fuldkomne Anger. Med den største Glæde vil enhver alvorlig Kristen i det fjerde Afsnit hilse de uvurderlig store Naadevirkninger, den fuldkomne Kærlighed og Anger frembringer i enhver, som blot har god Villie, selv om han endnu ofte føler den faldne Naturs Vagthed.

Men med særlig Opmærksomhed skal man dog læse det femte Afsnit: Hvorfor er den fuldkomne Anger saa vigtig, ja nødvendig? O, hvor mange er der dog ikke, som ganske uventet stedes i Livsfare! Lykkelige de Kristne, som ved den fortrinlige Belæring, de i denne lille Bog faar, er bleven fortrolige med Anvendelsen af det

uvurderlig kostbare Naademiddel, af hvilket simpelthen deres evige Frelse kan afhænge! Og hvilken Trøst vil det ikke være for dig, naar du ved selv hver Dag hjerteligt og inderligt at opvække fuldkommen Kærlighed og Anger tillige bliver sat i Stand til at hjælpe en af dine kære eller ogsaa en af dine anderledes troende Brødre til at frelse deres Sjæl ved en salig Død, denne største Naade, vi kan ønske os selv og alle, der er os kære. Naar man forøvrigt i dette femte Afsnit ogsaa erfarer, at Forfatteren selv engang har været i en overhængende Dødsfare og da selv har gjort, hvad han her tilraader os, saa begriber man, hvorfor de Ord, den lille Bog taler til os, i saa høj Grad kommer fra Hjertet og gaar til Hjertet.

Det sjette Afsnit slutter med meget praktiske Bemærkninger om, hvornaar og hvorledes vi skal opvække den fuldkomne Anger.

Jeg tilføjer til denne korte Anmeldelse kun de faa Ord, som engang har været afgørende for S. Augustins Omvendelse og Frelse: Tag og læs. Bogen faas ved Kirken og hos St. Joseffsøstrene.

Am. Breitung.

Guds Øje.

Flygter Glæden bort fra dig,
 flygger Sorgen paa din Vej,
 græd dog ej, Guds Faderøje
 ser jo paa dig fra det Høje.

faldt du end for Verdens List,
 led paa Barnetroen Brist,
 slakked du paa onde Veje
 uden Hjertefred i Eje,

Ja, om saa du skjulte dig
 fjernt fra By og Alfarsvej,
 der var En, som altid saa dig —
 Herrens Blik vil altid naa dig.

der var En, som saa din Nød
 og dig Fred og Frelse bød,
 dig, som var fortabt, forvildet
 og i Syndens Snarer hildet.

— Ene, som vi alle, maa
 du i Livets Drimmel gaa;
 glæd dig derfor, at din Fader
 aldrig, aldrig dig forlader.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. Torsdag d. 4. September døde Naalemager J. C. Jørgensen efter længere Tids Svagelighed i en Alder af 78 Aar. Den afdøde var godt kendt indenfor Menigheden; han var Medstifter af »Den katolske Syge- og Begravelseskasse af 1867«, sad i mange Aar i Bestyrelsen for St. Josefs Gilde og var et velset og skattet Medlem af Foreningen »Unio«. Ved forskellige Møder, saavel i som udenfor Menigheden, deltog han jævnlig i Diskussionen paa en Maade, som viste hans Interesse for Menighedens Anliggender, og som vidnede om et klart Omdømme og et godt Kendskab til de sociale og politiske Forhold. Ogsaa af Vincentsforeningen var afdøde længe et virksomt og ivrigt Medlem. Begravelsen fandt Sted Tirsdagen d. 9. September paa Katholsk Vestre Kirkegaard. R. I. P.

— Maaske vil det ikke være af Vejen her under denne Rubrik at gøre opmærksom paa, at en kultusministeriel Skrivelse af 12. August udtaler, at der fra Ministeriets Side »intet vil være til Hinder for Ansættelse eller Bibeholdelse af Lærerkræfter, der ikke tilhører Folkekirken, i Tilfælde, hvor dette kan ske, uden at Hensynet til Religionsundervisningen tilsidesættes«.

Tyrkiet. Selvom maaske de Rygter, som her efter *Hovedstaden* skal gengives, ikke er synderlig paalidelige, er de dog interessante som et Vidnesbyrd om aandelige Brydninger og mulige Forandringer paa den urolige Balkanhalvø. Det hedder saaledes: Nu da Bulgarenes nationale og politiske Forhaabninger ved de sidste Begivenheder er blevet saa bitterligt skuffet, forlyder det baade fra Petersborg og fra Sofia, at de bulgarske Indbyggere i Makedonien, som tidligere hørte under Exarken i Konstantinopel, men nu efter Landets Afstaaelse til Serberne vilde komme under det serbiske Patriarkats Varetægt, har paatænkt at skille sig fra den ortodokse Kirke og give sig ind under Rom. Et Skridt, som, dersom det kom til Udførelse, kunde føre til, at den bulgarske Kirke i dens Helhed fulgte efter. Der henvises til, at allerede den første kristnede Konge, Boris, vaklede mellem Konstantinopel og Rom, og at en bulgarsk Konge i det 13. Aarhundrede faktisk underkastede sig Rom og modtog sin Krone af en pavelig Legal. »I Principet er intet til Hinder«, siges der, for en saadan Forskydning. Men det synes mere end tvivlsomt, at Exarken selv skulde finde sig i en saadan Underordnelse, og ganske udelukket, at det ortodokse Rusland vilde finde sig deri.

Rom. Et Rygte om, at den Hellige Faders Helbred ikke skulde være saa godt som ønskeligt, har heldigvis ikke noget paa sig. For øvrigt vilde det ikke være underligt, om han var overanstrengt; thi de besøgendes Antal, der i Sommermaanederne plejer at synke til et rent Minimum, har i Aar holdt sig uforandret. Grunden er dels det 1600-aarige Fredsjubilæum, der lokker fremmede til Rom, dels Pavens Sygdom i Foraaret, der fik mange til at udsætte deres Besøg til bedre Tider. Den Hellige Fader er vel nok bleven noget tyndere under sin Sygdom, men han er mere kraftig og glad til Mode og overordentlig interesseret i Begivenhedernes Gang. —

Det vil glæde mange Katholikker Verden over at erfare, at det i Rom er besluttet at paabegynde Undersøgelsen af Bernadette Soubirous' Livshistorie for eventuelt at kunne erklære hende »salig« og »hellig«. Det var som bekendt Bernadette, der havde den berømte Maria-Aabenbaring i Lourdes. —

Søndag den 7. September afgik efter nogen Tids Sygdom Kardinal *Vives y Tuto* ved Døden. Kardinalen var født 1854 i Spanien og traadte 1872 i St. Francisco ind i Kapuccinerordenen. Leo XIII udnævnte ham 1899 til Kardinal, hvorefter han tog Ophold i Rom. Pave Pius X skal have sat Kardinal *Vives y Tuto* megel højt og ofte benyttet sig af hans Raad.

Brevkasse.

Ærede Hr. fhv. Protestant!

Ugebladet kan ikke saa ofte, som De ønsker det, beskæftige sig med Folkekirkens indvortes Stridigheder. Naar De vil have min Mening om Biskoppernes sidste Fremgangsmaade at vide, kan jeg dog gerne sige Dem den. Jeg har aldrig troet, at de syv Biskopper vilde sætte deres Embeder paa Spil, gøre Strejke el. lign., om Arhoe-Rasmussen blev forflyttet, som mange har ment, de vilde gøre; dertil er de vist altfor nøje knyttede til hele den statskirkelige Tankegang. Saare betegnende i saa Henseende er en Udtalelse, man ofte hører: »Alt bærer jo mod en Frikirke, men vi er endnu ikke modne til den.« Nej, det bliver de aldrig, og de gaar ikke ud, før de bliver sat ud. Hvad selve det sidste Trick angaar, at anklage Arhoe-Rasmussen for en Provsteret Dagen før, at han skulde udnævnes til sit nye Embede, føler jeg mig ganske enig med Professor *Ammundsen*, som i *Hovedstaden* skriver følgende Ord:

»Naar Biskop Wegener nægtede at give A.-R. Kollats *) under de givne Forhold, da stod han smukt som en Mand, der handlede efter sin Samvittighed og var rede til at tage Følgerne.

*) Kollats er det biskoppelige Kaldsbrev.

Særlig vilde dette være traadt frem, hvis Biskop Wegener var bleven anklaget. En Højesteretsdom om Retten til at nægte Kollats vilde være af stor kirkeretslig Betydning og skaffe Klarhed paa et Omraade, som netop hører ind under Domstolene. Men bortset derfra og uanset Udfaldet, vilde Biskop Wegeners Holdning være et aandeligt Indskud, som nok skulde give Renter. Den katholske Kirke har haft mange Eksempler paa, hvilken Styrke det har bragt den, naar dens Talsmænd satte en bestemt Modstand mod en verdslig Regerings Overgreb og af den Grund stævnedes for Retten. Som anklaget i en saadan Sag vilde Biskop Wegener paa Størstedelen af det danske Kirkefolks Vegne have haft en meget stærk Stilling.

Men dette er aldeles spoleret ved Sagsanlægget mod A.-R. Man vil næppe benægte, at denne Vej er uaandelig, men man vil hævde, at man er bleven nødt til at bruge dette Vaaben. Er det imidlertid rigtigt nogen Sinde at lade sig nøde til at bruge uaandelige Vaaben til Forsvar for Kristendommen? Og man vil sige, at Sagen i hvert Fald vilde komme for Højesteret, idet Lærespørgsmaalet ogsaa vilde inddrages i en Proces mod Biskop Wegener, saa er dertil to Ting at bemærke. Først, at selv om Lærespørgsmaalet blev inddraget i Proceduren, er det ikke givet, at Højesteret vilde optage det i Dommens Præmisses. Dernæst, at det i hvert Fald var bedre, om en saadan Sag var Kirken paanødet, end at den er rejst af de kirkelige Tilsynsmænd.

Det forekommer mig at være de besindigste og klogeste og forresten ogsaa de kristeligste Ord, der er bleven sagt om denne Sag. Mig har Biskopperne imponeret, ikke ved deres Klogskab, men ved deres — Snedighed.

Niels Hansen.

Friluftsmøde.

Søndag d. 14. Septbr. Kl. 3 $\frac{1}{2}$ ved »Vor Frues Bøg« i Dyrehaven (mellem Posemandens Hus og Fortunen). *Fink-Jensen* taler. *Sursum corda* bedes medtaget. Kl. 7 Andagt i St. Andreas Kirken. I Tilfælde af ugunstigt Vejr bortfalder Mødet.

Unio. Søndag d. 14. Septbr. Cykleudflugt. Man samles Kl. 9 $\frac{1}{2}$ ved Søpavillonen og kommer hjem ved Mørkets Frembrud. Turen er beregnet til c. 5 Mil. Ruten vil, for at man kan tage Hensyn til Vindretningen, først blive bestemt paa selve Dagen. Besøgende er velkomne.

Litteratur. Den fuldkomne Anger. Af J. von den Driesch. Med Forord af P. Lehmkuhl. Smukt hæftet 15 Øre. Faas ved Kirkerne og hos St. Josefssøstrene.

Assumptionskapellet. (Amalievej 14).

Fredag den 19. Septbr. Kl. 8 Morgen læses den hellige Messe for Den nordiske Bønneforenings Anliggender.

St. Franciskus' III. Orden har Møde Onsdag d. 17. September Kl. 8 Aften i St. Knuds Kapel. — Generalabsolution.

Mariakongregationen for Ynglinge holder Fælleskommunion i Jesu Hjertes Kirke Søndag d. 14. September Kl. 8 $\frac{1}{2}$.

Kirkelig Kalender.

14. Sep. 18. Sønd. efter Pintse. Korsets Ophøjelse. (I Højmissen: Marias Fødsel.) 15. — Mandag. Oktav af Marias Fødsel. 16. — Tirsdag. Cornelius og Cyprianus, Martyrer. 17. — Onsdag. Franz af Assisis Saarmærker. (<i>Tamperfastedag.</i>) 18. — Torsdag. Josef af Cupertino, Bekender. 19. — Fredag. Januarius og Lidelsesfæller, Martyrer. (<i>Tamperfastedag.</i>) 20. — Lørdag. Eustachius og Lidelsesfæller, Martyrer. (<i>Tamperfastedag.</i>)	21. Sep. 19. Sønd. efter Pintse. Matthæus, Evangelist og Apostel. 22. — Mandag. Marias syv Smerter. 23. — Tirsdag. Linus, Pave og Martyr. 24. — Onsdag. Maria, de fangnes Befrielse. 25. — Torsdag. Ferialdag. 26. — Fredag. Cyprianus og Justinus, Martyrer. 27. — Lørdag. Cosmas og Damianus, Martyrer.

Meddelelse om **Gudstjenesten i København** fandtes sidst i Nr. 36.

Et Ord til hver Dag.

14. <i>Septbr.</i> Hil dig, Kors, vort eneste Haab. 15. <i>Septbr.</i> Hvis nogen roser dig, skal du, i Stedet for at glæde dig derover, frygte for, at denne Ros skal blive den eneste Belønning, du faar, for den Smule godt, du har gjort. (Leo XIII.) 16. <i>Septbr.</i> Det kraftige Træ med de stærke Rødder stræber opad; saaledes stræber ogsaa et legemlig og aandelig sundt Menneske opad.	17. <i>Septbr.</i> Jesu Kærlighed i den hyppige Modtagelse af den hellige Kommunion er min Styrke. (Provst Buechler.) 18. <i>Septbr.</i> Gud har ikke travlt, men faar alt udrettet nøjagtig til rette Tid. (St. Vincents af Paul.) 19. <i>Septbr.</i> Det gode i Dag er mere værd end det bedre i Morgen. 20. <i>Septbr.</i> En daarlig Katholik bliver aldrig en god Protestant. Han bliver blot en Døgenigt. (P. B. Vaughan.)

† At vor kære Mand og Fader, Kateket **Mads Christian Jensen**, er afgaaet ved Døden Fredag d. 5. September, bekendtgøres herved. Den kære afdøde anbefales til de troendes Forbøn. Begravelsen foregik Fredag d. 12. Sept. fra herværende katholske Kapel.

Paa Familiens Vegne

Sara Jensen,

Sudergade 8. Helsingør.

R. I. P.

Vincentsforeningens Kransekort faas hos d'Hrr. gejstlige ved St. Ansgarskirken (Bredgade 64¹), Rosenkranskirken (Boyesgade 8), St. Josefskirken (Griffenfeldtsgade 44), St. Andreaskirken (Ordrup), St. Annæ Kirke (Sundby) og hos Murermester A. V. Günther, Bangertsgade 11, samt gennem Tlf. 1389.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

61. AARGANG.

„Nordisk Ugeblad“ udgives af Ansgariusforeningen og udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader samt paa Ugebladets Ekspeditionskontor, Bredgade 69, 2. S. o. G. 1—4. Telef. Palæ 654. — Redigeret af Niels Hansen, cand. mag., Viggo Rothes Vej 14, Charlottenlund. (Træffes bedst Kl. 4—6 Efterm.) Telefon Helrup 657 y.

Nr. 38.

Søndag den 21. September

1913.

INDHOLD: Smaa Indledninger. — Ungdomssang. — Et Alvorsord. — Hvad et Knæfald kan være værd. — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Ordrup. Helsingør. Frankrig. — Brevkasse. — Et Ord til hver Dag. — Bekendtgørelser.

Smaa Indledninger.

183.

»Følg mig!«

Det har tit paa Søndage, hvor der fejredes en eller anden Fest, slaaet mig, hvor godt Festens og Søndagens Evangelium passede sammen, skønt der som Regel ikke kan være nogen tilsigtet Forbindelse imellem dem, da den samme Fest jo kan falde paa mange forskellige Søndage. Som nu i Dag. Paa den h. Matthæus's Fest hører vi om, hvorledes Jesus saa en Mand ved Navn Matthæus sidde i Toldboden og sagde til ham: »Følg mig!« Og han rejste sig op — forlod alt, tilføjer den h. Lukas — og fulgte Jesus. Og i Søndagens Evangelium fortælles der om Kongen, som holdt sin Søns Bryllup, at han udsendte sine Tjenere for at kalde de indbudne: »Kommer til Bryllup!« Men de agtede ikke derpaa og gik hen, en til sin Avlsgaard, en til sit Købmandsskab; en undskyldte sig maaske ogsaa som i Fortællingen om den store Nadver: »Jeg har taget mig en Hustru, og derfor kan jeg ikke komme.« Dette er det afgørende for et Menneskes evige Skæbne, om han, naar Herren kalder paa ham, staar op og følger med eller svarer: »Jeg kan ikke komme.«

Til nogle lyder det jo omtrent som til Matthæus selv: »Følg mig som min Apostel for at forkynde mit glade Bud-

skab ude blandt Hedningefolkene eller herhjemme« eller: »Forlad alt for i Klosterets Stilhed kun at leve for mig og med mig.« Og vel er et saadant Krav intet Salighedsvilkaar, men lykkelig er dog den, som, naar han forstaar, at det i Sandhed har Bud til ham, staar op, forlader alt og følger Jesus.

Men ogsaa til alle andre lyder Kaldet stadig. Vi, der først i den voksne Alder fandt Vejen til den katholske Kirke, vi har jo engang i vort Liv paa en særlig Maade hørt Herrens Ord: »Følg mig!« Og det er Guds store Naade imod os og vort Livs største Glæde, at vi dog i hvert Fald een Gang virkelig har rettet os efter Kaldet, at vi rejste os og fulgte ham. Og skulde disse Ord komme nogen for Øje, som har hørt det samme Kald, men som ikke har fulgt det, fordi han har sit Købmandsskab at tage Vare paa, fordi det stred mod hans timelige Interesser at blive Katholik, eller fordi han havde taget sig en Hustru, som ikke forstod ham, fordi Slægt og Venner holdt ham tilbage -- aa, da vilde jeg saa gerne minde ham om vor Herres eget Ord: »Søger først Guds Rige, saa skal alt andet ogsaa gives eder,« minde ham om, hvad Christus har sagt, at den, som elsker Fader og Moder højere end ham, er ham ikke værd. Og er der noget frygteligere til end ikke at være vor Herre Jesus Kristus værd?

Og der er andre, som engang har hørt til Kirken, men har skilt sig fra den. Til dem lyder det sikkert jævnligen — om end maaske efterhaanden sjældnere og sjældnere —: »Følg mig! følg mig igen!« Nogle har endnu bevaret saa megen Forbindelse med den Kirke, de ellers har sagt sig løs fra, at de sætter deres Børn i katholsk Skole. Hvor maa det ikke tit lyde for saadanne Forældre: »Følg mig!« Naar Børnene kommer hjem og fortæller om, hvad de har hørt i Skolen, naar de vil bede Morgen- og Aftenbøn, som de har lært det der, og endnu mere naar de begynder at gaa til Skrifte og for første Gang stedes til Herrens Bord, hvor Forældrene ikke har været i mange Aar — med hvilken sælsom Kraft maa det da ikke lyde: »Følg dit Barn! og følg mig!« Lykkelig den, der da ikke forhærdet sit Hjerte eller tænker mere, end Ret er, paa sin Ægtefælle, som maaske ikke vil med, men staar op, naar Indbydelsen lyder, og følger Jesus.

Og Dag for Dag lyder det til os, naar vi er hildede i Synd: »Følg mig!« Ogsaa der kan det være svært at rive sig løs, at forlade alt for at følge Herren; thi vi veed, at den, som vil komme efter Jesus, maa fornægte sig selv; men der er ingen anden Vej, hvor Sandheden er at finde, ingen anden Vej, som fører ind til det evige Liv.

Ungdomssang.

Mel.: Høje Nord, Friheds Hjem.

Vi vil ud, vi vil ud!
 vi vil ud af frange Stuer,
 vi vil ud, naar Solen luer,
 vi vil ud i Regn og Slud,
 vi vil ud, hvor Kræfter prøves,
 og hvor Himlens Storm gør stærk,
     vi vil øves
 til vor Manddoms gode Værk.

Vi vil frem, vi vil frem,
 vi vil føre vore Faner
 frem til Sejr ad nye Baner,
 bryde selv en Vej for dem.
 Dog de gamle vil vi ære,
 der har gode Stier traadt;
     vi vil lære
 af, hvad de har virket godt.

Vi vil op, vi vil op,
 hvor den rene Luft vi kender,
 og hvor Synet vidt sig spænder,
 naar vi staar paa Højens Top.
 Vi vil Hændens Vinger sprede
 for at se i Himlen ind,
     vi vil bede
 med et stærkt, men ydmygt Sind.

Vi vil hjem, vi vil hjem!
 Naar vi ud og fremad higer,
 naar vi frejdigt opad stiger,
 saa er Maalet dog vort Hjem.
 O vort Flag, du gamle frie!
 og vort Fædreland bag Sky!
     vi vil vie
 jer vor Livsdag fra dens Gry.

Halldan Rejser.

Et Alvorsord.

Katholske Forældre! Læs de Ord, som her bliver rettet til jer! I skal ikke komme til at fortryde det.

Jeg vil tale med jer om det, som ligger jer mere paa Sinde end noget andet i Verden, jeg vil tale til jer om *jeres Børns Fremtid*. For det er jo sandt, at al den Glæde, I venter jer i Livet, den venter og søger og haaber I at finde i jeres Børn. Og gaar det saadan, at de bliver til Sorg og Skuffelse for jer, da er der ingen Glæde i noget andet i Verden.

Fordi jeg ved, I tænker saadan, for jeres Børns Skyld er det, at jeg maa rette det Spørgsmaal til jer — til jer, som skal være med at bygge og berede de unges Fremtid:

Kender I jeres Tid?

Kender I det Samfund, som engang skal være Hjem for jeres Børn? Kender I de Farer og Fristelser, som kanter de unges Vej gennem Livet i en Storby — kender I dem, saa I kan værge dem derimod? Ved I, at daarligere Blade og giftige Bøger hærger Samfundet som en Smitsot?

Hvad gør I for at værne eders Børn midt i Storstadens Vrimmel, for at bevare dem for at blive besmittet af det onde? Tænker I — ret for Alvor — paa, hvilke Farer der truer deres *Sjæle* nu, da det er, som de onde Magter satte al Kraft ind paa at fordærve, bryde ned og tilintetgøre. Værner I jeres Børns Sjæle, eller — Gud tilgive jer, hvis det er saadan — tillader I det onde at gro frit? Holder I dem maaske borte fra de hh. Sakramenter, det eneste Middel til deres Sjæles Frelse? Eller tillader I dem i Uforstand og Ligegyldighed at ringeagte og forsømme dem? — — —

Kære Forældre, det blev mange Spørgsmaal paa een Gang. Men I ved, at ofte svares der — blot ved at spørge; og jeg har den Tro, at om I kun spurgte jer selv alvorligt og ærligt, da *maatte* I ogsaa svare med det eneste rette Svar. Da *maatte* I vide, at ikke blot jeres egne Sjæle, men ikke mindre jeres Børns Sjæle engang vil blive krævet

af jer. Og da — om ikke før — vil I bittert fortryde, hvad I har forsømt.

Det lyder tungt og mørkt, hvad jeg her skriver, men hør mig alligevel til Ende. Tro ikke, jeg blot ser Livet i mørke Farver. Jeg vil jo intet andet i Verden end gøre Livet lyst og godt for saa mange som blot muligt — ogsaa for jeres Børn!

Og der *er* Lys og Lykke at finde i Livet for dem — men der er ogsaa »Lygtemænd«, falske Lys, som blænder og leder vild; falske Stemmer, som lokker og lover, men intet holder! Og dette var det da, som jeg kunde ønske, de unge tidlig maatte lære: at tage Kampen op mod Livets andre Magter og bruge de Vaaben, Gud selv har lagt for deres Fod.

Katholske Forældre, hvor er I ikke rige, naar det gælder at udstyre jeres Børn til denne Kamp. I, som har Kirkens mægtige Bistand, som har Adgang til Messen og de hh. Sakramenter. I, som har Kirkens viede Præster, der altid vil staa jer bi med Raad og Daad. Sandelig, om I for Alvor vilde jeres Børns Vel, da øste I til dem af disse Kilder og lærte dem selv at gøre det samme. Da gik I selv foran og viste dem Vej! Da saa man ikke Børn slentre alene til Kirke Søndag Morgen, sendt derhen, mens Forældrene blev hjemme. Hvad er dog mere falsk og taabeligt end dette, at Forældre *sender* deres Børn til Kirke, mens de selv bliver hjemme, foreholder Børnene at gøre deres Pligt, mens de selv forsømmer den! Hvor har de deres Tanker henne? Tænker de ikke paa, at den Tid kunde komme, at Børnenes Anklage rejste sig mod dem: I viste os selv Vejen ved jeres Forsømmelighed. I ledte vore første Skridt paa den Bane, der førte os nedad. Havde I hjulpet os, havde I lært os at bruge Midlerne til vore Sjæles Frelse, da led vi ikke, hvad vi nu maa lide! —

Ak, husk paa, I, som kun har Tanke for jeres Børns timelige Vel, husk paa, at der kunde komme den Dag, da hele den Fremtid, I vilde bygge for dem, faldt sammen som et Korthus, den Dag, da Døden tog den unge bort. Har I da ikke bygget en Fremtid for deres Sjæle, hvad Haab har I da i jeres Sorg? Maa I da ikke sige til

jer selv: Vi stred og arbejdede for at skaffe vore Børn Livets Gode, og nu — nu er Evighedens Gode dem maa-ske berøvet! Vi vilde skaffe dem Lykke — og i Evighed har vi nu bragt Ulykke over deres Hoved.

Og — Forældre! der kommer ogsaa den Tid — saa sikkert og vist — da *I* ikke er mere, da *I* ikke længer kan vaage over jeres Børn, da jeres Blik ikke længer kan følge dem. Hvad saa! Tør *I* da sige, at jeres Børn har fæstet Rod i en Jordbund, hvor *I* ved, de vil trives godt? Søger de Tilhold paa Steder, hvor Aanden er ren og god? Kender *I* deres Omgang, har *I* gjort, hvad *I* kunde, for at føre dem ind i gode og retsindige Kammeraters Kreds? Hvis ikke — gør det da, mens der endnu er Tid! Som Katholikker kan det ikke falde jer vanskeligt. Der er Mariakongregationerne, der er Ungdomsforeningerne. Send dem derhen! Følg dem selv til de Steder, hvor Katholikker samles, at de tidlig maa lære at finde sig Tilhold og Hjem blandt deres Trosfæller, om deres Forældres Hjem en Dag blev lukket. Husk, at en god Ven har stor Magt til at værne og bygge op; men en slet Ven har større Magt — til at fordærve og rive ned!

Endnu engang: Følg jeres Børn saa meget og saa ofte, *I* kan det! Giv dem ikke slappe Tøjler og ubunden Frihed til at færdes, hvor de lyster, fordi det saadan hører Tiden til. Ja, det hører Tiden til, *det* er netop Tidens Ulykke, det er Roden til saa meget, saa meget ondt, at den egenkærlige, falske Frihed til at handle efter Lyst og Lune er blevet noget, som unge og gamle lader sig besejre af. Tro mig — Erfaringen holder med mig — om *I* følger Tidens Aand og slapper alle Tøjler og lader staa til, da er der stor Fare for, at *I* en Dag ser dem styre paa Grund! Det ligger i Tiden, at den unge skal have Lov at prøve selv; det er »nedværdigende« at lade sig lede og raade — det er »uselvstændigt og umandigt«! — Ak, kunde *I* dog faa de unge til at forstaa, at saa alvorligt er Livet, at her gælder det ikke, hvad der »synes«, hvad der »ser ud«! Her gælder det *at lære, at handle ret, ærligt og klogt*. Maatte de dog lære at forstaa, at Livet ikke er en Tumbleplads. Livet er netop først og sidst *en Skole*, hvor det gælder at lære tidligt — man bliver dog aldrig udlært.

Forældre, jeg gentager det: Værn jeres Børn i Tidel Værn dem ogsaa mod den Gift, der indpodes i vort Samfund gennem daarlig Læsning og onde Billeder. Det er jo med slette Bøger og Billeder som med smitsomme Sygdomme: een tilfældig Berøring, en Sætning, et Ord, et Blik er nok, og Sygdommen bryder ud, og den unge Sjæl har faaet en Skade, som der skal Aar til at helbrede. I Sandhed, det er svært, mere end nogen Sinde svært, at værne den unges Sjæl, naar slette Billeder eller Blade saa at sige flyver for Vinden og strøs paa Stenbroen. Her er sikkert kun eet at gøre: Virk derimod! Kom de unges Trang til Viden og Virksomhed i Møde. Tillad ikke, at de tilfredsstiller denne Trang, som de finder for godt. Sørg for, at gode Bøger og Blade og Billeder kommer ind i jeres Hjem. Selv for smaa Midler kan det naas. Bøger kan laanes; Menighedsbibliotekerne er altid til Rede, og der har I Garanti for, at det, I faar, er godt. Fremfor alt, betragt ikke dette som en Luksus, der aldrig — eller dog sidst — bliver Raad til. Hvad der gøres for at bevare og frelse Sjæle er aldrig gjort for meget! —

Ja, arbejd for eders Børn! Men husk ogsaa, naar Ansvaret hviler tungt paa jer, at I ikke arbejder alene. En Skare af Mænd og Kvinder ofrer Bøn og Tid og Kraft med jer; ja, i Skolerne møder I Mennesker, som har ofret sig helt og fuldt, indviet deres Liv til Arbejdet for — jeres Børn! Se jeres Medarbejdere i dem, og raadfør jer med med dem. Gør, hvad I kan, for at lette deres Arbejde og at møde deres Bestræbelser med Forstaaelse — Forstaaelse af, at de altid og kun vil jeres Børns Vel.

Slut jer — for jeres Børns Skyld — til det Ungdomsarbejde, som nu ogsaa blandt os er taget op. Den Kreds af vor Menigheds Mænd og Kvinder, som har dannet »Katholsk Ungdomsværn«, staar som Bærere af en af de største og smukkeste Tanker, som Tiden har fostret: Tanken om at bevare Ungdommen og rejse Ungdommen. Støt denne Bevægelse saa godt, I formaar, slut jer som Medlemmer til Ungdomsværnet, og gør det muligt for det at tage de mangfoldige Opgaver op, som endnu ligger og venter. Vær forstaaende overfor dets Arbejde, og tag imod den

Haand, der bliver rakt jer til Hjælp og til godt og frugtbringende Samarbejde.

Kære Forældre, jeg er Ven og Vejleder af jeres unge, derfor ligger deres Sag mig paa Hjerte, og derfor har jeg maattet tale, som jeg har gjort. Kan være, der er dem iblandt jer, som ikke trænger til mine Ord — dem beder jeg blot om Forbøn for den fælles gode Sag. Kan være, der er dem, som trængte til mine Ord, men for hvem dette kun blev som et Slag i Luften. Gud bedre det!

Men maaske er der ogsaa iblandt dem nogle, som vil sige til sig selv, naar de læser dette: Ja, Gud give, vi blot evnede, hvad vi gerne vilde! Men vi formaar saa lidt. Vore Børn er vokset os over Hovedet, de følger ikke længere vore Raad, og ofte maa vi se dem følge de Veje, vi nødigst vilde. Til dem, der taler saadan, vil jeg tilsidst kun sige dette: *Bed, bed og bliv aldrig træt af at bede, selv om det synes, som var jeres Bøn forgæves. Den er ikke forgæves! Den er som et Værn, I bygger op om jeres Børn, og som staar, ogsaa naar I engang har lukket jeres Øjne. Vær forvisset om, at det Barn, som følges gennem Livet af gode, fromme Forældres Bøn og Ofre — det gaar ikke til Grunde.*

Thi »Gud hjemsøger Fædrenes Synd paa Børnene indtil tredje og fjerde Led over dem, som hader ham; men han gør vel mod dem, som elsker ham, indtil tusinde Led«.

P. M.

Hvad et Knæfald kan være værd.

(Fra Tysk ved A. M.)

Den berømte Biskop af Genf, Kardinal Mermillod, havde allerede som ung Præst den Vane hver Aften, ved Slutningen af sin arbejdsfyldte Dag, at allægge et Besøg i Kirken — for endnu engang at bede til Frelseren i Sakramentet. Samtidig plejede han at se efter, om den evige Lampe var gjort i Stand for Natten; thi for den bar den ivrige unge Præst ganske særlig Omhu.

Han plejede at sige, den maatte aldrig gaa ud; thi den holdt Vagt for den Allerhøjeste i Stedet for os, naar vi sover eller ikke kan tale med ham. Hvor mange Sjæle har ikke denne lille Lampes fredelige Skin allerede kaldt tilbage til vor Forløser, som her Dag og Nat saa stille venter paa os, beredt til at trøste, at hjælpe, at sørge for os som en Fader for sine elskede Børn.

Naar Pastor Mermillod om Aftenen kom i Kirken, knælede han først ned en Stund ved Altertrinene for at hilse Jesus i andægtig Bøn. Den evige Lampe kastede sit røde Skær over den knælende Præst, som om den vilde forene sit Lys med Bønnen fra dette Hjerter, hvori den trofaste Kærlighed til Gud brændte saa inderlig lyst og varmt.

Efter Tilbedelsen gjorde Mermillod altid en Rundgang gennem Gudshuset for at forvise sig om, at der ingen stille bedende mere fandtes, og for at se efter, om alting var forsvarlig sikret mod Tyve eller onde Mennesker. Efter at have fundet Kirken tom, plejede han atter at komme tilbage til Alteret for der at gøre et sidste andægtigt Knæfald, for ligesom at sige god Nat til den guddommelige Frelser i Tabernaklet.

En Aften forekom det Mermillod ved hans sidste Rundgang, at han hørte en let Støj, som om der endnu fandtes en anden Person i Kirken. Han saa undersøgende omkring sig og lagde pludselig Mærke til en Dame i en af Kirkestolene.

»Hvem kan det være?« spurgte Præsten sig selv. »Hvad vil hun her? Jeg kender hende ikke, skønt jeg ellers kender alle mine Sognebørn.« Han gik hen til Damen og sagde sagte: »Undskyld, Frue, at jeg forstyrrer, vær saa god at slutte Deres Bøn; thi det er allerede sent, og her skal lukkes.« »Jeg skal straks gaa,« svarede Damen med bevæget Stemme, »men jeg vilde gerne tale med Dem et Øjeblik udenfor Kirken.« »Hvis det er paa-trængende nødvendigt, er jeg til enhver Tid og paa ethvert Sted at faa i Tale; dog vilde jeg foretrække, De kom i Morgen til mig i Præstegaarden.«

»Mit Anliggende haster eller haster ikke, eftersom man tager det. Men jeg kan godt besøge Pastoren i Morgen Formiddag for at omtale det nærmere; indtil da kan det vente.«

Mermillod tilendebragte sin Rundgang og kom derefter igen til Alteret. Endnu et dybt Knæfald, fuldt af Andagt, en inderlig Hilsen til vor guddommelige Forsoner i Tabernaklet. Saa et sidste Blik efter den evige Lampe, og han vendte sig for at gaa hjem.

Ogsaa Damen havde rejst sig og forlod før ham Kirken. Denne blev lukket af, men indeni vaagede den evige Lampe som en stedsevarende Hilsen til vor Herre i Kærlighedens Sakramente. —

Den følgende Dag indfandt Damen sig punktlig i Præstegaarden.

»Pastoren kender mig nok ikke?«

»Nej; tilhører Fruen min Menighed?«

»Aandelig talt, ja, men ikke i Virkeligheden.«

»Jeg forstaar ikke. . . .«

»Indtil i Gaar var jeg nemlig Protestant, men kommer nu for at bede om katholsk Undervisning. Og det er Deres Knæfald foran Alteret, som har bragt mig dertil.«

»Hvorledes det?«

»Tillad mig at forklare det. — Jeg var uvidende, fuld af For-domme, som Protestanter plejer at være angaaende Deres Religion. Men en Dag kom jeg forbi en katholsk Kirke, saa mange Folk træde ind og fulgte af Nysgerrighed med — med lidt Hjertebanken, thi det var første Gang!

Neppe var jeg kommet ind, før De, Hr. Pastor, gik op paa Prædikestolen og talte om det h. Alterets Sakramente.

Hvad De der sagde, var mig for største Del ganske nyt og helt ubegribeligt. Det var Begyndelsen til en Række Foredrag om det samme Emne, og det forekom mig saa forunderligt, at jeg besluttede ogsaa at høre de følgende.

Altsaa gik jeg nu hver Søndag, naar Klokkerne ringede til Prædiken, og udeblev ikke en eneste Gang.

Jeg lyttede meget opmærksomt, om De ikke kunde gribes i en Modsigelse; men alting lød saa logisk og klart — den ene Sten passede saa nøje til den anden i den store herlige Bygning — at min Tvivlen søgte efter en anden Udvej.

Hvem veed, tænkte jeg, om Præsten selv tror paa det, han siger, om han selv virkelig i sit inderste er overbevist om Sandheden af det, han saa højlig priser. Før og efter Prædikenen, naar der er Folk til Stede, som kan se ham, er han selvfølgelig meget ærbødig, imod hvad han kalder det Allerhelligste. Men jeg havde dog stor Lyst til at se ham, naar han veed sig fuldstændig alene dermed.

Da hørte jeg tilfældigvis fortælle, at Pastoren plejede at gaa om Aftenen engang til Kirken. Straks besluttede jeg da i al Hemmelighed at iagttage Dem der paa det allernøjagtigste.

Jeg gik altsaa i Aftes derhen før Dem og skjulte mig bag en stor Søjle, saaledes at jeg tydelig kunde betragte Dem, fra da De kom ind, uden at De havde den fjerneste Anelse om min Nærværelse. De gik til Alteret, der, hvor den evige Lampe brænder. Der faldt De paa Knæ, saa fuld af Andagt, at jeg med det samme følte, De selv var fuldt og fast overbevist om Sandheden af det, De havde forkyndt. Intet andet saa jeg, kun dette Knæfald; det tændte Lysen i min arme Sjæl. Sagte kom jeg frem fra mit Skjulested for ogsaa at knæle ned og ydmygt tilbede min Herre og Gud for første Gang i Tabernaklet!

Og nu er jeg kommet for at bede Dem om Undervisning og Optagelse snarest muligt.

Deres Knæfald foran Alteret har i mit Hjerte vakt Længselen efter at blive et lykkeligt og trofast Medlem af Kristi hellige katholske Kirke.«

Det varede ikke længe, førend Damen blev en af de frommeste og ivrigste Katholikker i hele Sognet.

Hvad altsaa Ord ikke havde formaaget, det havde et andægtigt Knæfald opnaaet.

»Lad os derfor aldrig glemme,« plejede Biskop Mermillod at tilføje, naar han fortalte om denne Oplevelse, »af hvilken Vigtighed hvert ydre Tegn i vor hellige Tro kan være, samt hvilken Omhyggelighed hver ydre Tilkendegivelse af vor gudommelige Religion fortjener, ja kræver.

Lad os altid hilse saaledes paa Jesus i Alterets Sakramente, at vi ogsaa i det ydre viser, at vi er overbeviste og gennemtrængte af hans virkelige Nærværelse der, lad os altid inderlig tilbede ham der som vor Herre og Gud, vor Frelser og Saliggørere.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. Der er i disse Dage kommet en ny ung Præst til Vikariatet, Pastor *Marino Ravelli*, som Ugebladet med disse Linjer gerne vilde byde velkommen til Danmark. Pastor Ravelli er født i Holland 1887, men, som Navnet ogsaa antyder, stammer hans Familie fra Italien, hvorfra den dog allerede for et Par Generationer siden udvandrede til Holland. Pastor Ravelli har først

studeret i sit Fødeland, i Warmond, siden ved Propaganda-kollegiet i Rom, hvor han allerede, under Pastor Westergaards Vejledning, begyndte at sætte sig ind i det danske Sprog. De to Præster blev siden viet samme Dag af den pavelige Generalvikar, Kardinal Pompili. Foreløbig bor Pastor Ravelli paa St. Josefs Hospital.

Ordrup. Friluftsmødet Søndag den 14. ds. var til en Forandring denne Gang begunstiget af det herligste Sommervejr. Assistent Fink-Jensen talte om Nationalsange, særlig om Fællespræget for flere af de danske Nationalsange. De fleste af Deltagerne samledes bagefter Kl. 7 til en extraordinær Andagt i St. Andreas Kirke.

Helsingør. Fredag d. 12. September Kl. 10 $\frac{1}{2}$ Form. fandt Kateket M. C. Jensens Begravelse Sted fra det her-værende katholske Kapel i Nygade. Kisten, der var smykket med Blomster og Kranse fra nær og fjern, deriblandt en Fælleskrans fra Menigheden, stod foran det i Sort klædte Alter. Nærmest Kisten sad Familien samt Præsterne Gamél, von der Kettenburg, Ronge, Slump, Neuvel, Esser, Droste, Ravelli og Schmiderer. Helsingørs to protestantiske Sognepræster, Provst Heiberg og Kiørboe, sidstnævnte i Ornat, havde æret deres forhenværende Kollega ved ogsaa at give Møde. Kl. pr. 10 $\frac{1}{2}$ tog Sørgehøjtideligheden sin Begyndelse. Sjælemessen læstes af Sognepræsten, Pastor Wattiez, hvorefter Pastor Flynn holdt Mindetalen. Han skildrede den afdøde som en Mand, der lige fra Ungdommen af og hele Livet igennem havde levet og handlet med de sidste Ting for Øje. For en saadan Mand bliver heller ikke Døden saa svær og Savnet for de efterladte ikke saa tungt. Den afdøde var særlig glad over, at Kirkens og Menighedens Bøn kunde komme hans Sjæl til Gode. Til Slut fremhævede Pastor Flynn det smukke Forhold, der havde bestaaet mellem afdøde og hans efterlevende Hustru, hvem han ofte havde betegnet som sit Livs største jordiske Trøst og Glæde. Efter Talen bad Pastor Gamél de sidste Bønner og bestænkede Baaren med Vievand. Medens Orgelet spillede og Klokkerne just ringede fra de gamle Kirker i Byen, bares Kisten af den afdødes Slægt ud af Kapellet. Processionen tog Opstilling i Nygade, først Korsbærer og Ministranter, derefter Skolebørnene med Jesu Barndomsforenings Banner, saa alle Præsterne, derpaa Kisten, ledsaget af Familien, og sluttelig Følget; den ikke helt lille Procession satte sig langsomt og værdigt i Bevægelse over Nygade til Graven, hvor Pastor Gamél forrettede Jordpaakastelsen og bad for den afdøde Broder, for dem, der hvilede paa Kirkegaarden, og for den af de tilstedeværende, der først skulde gaa bort. Derpaa tog han Ordet: Det var i Biskoppens Navn, at han forrettede Jordpaakastelsen; Biskoppen

var i Tyskland, og hans høje Alder tillod ham ikke at rejse saa hastig hertil, ellers var han selv kommet. Dybt blev de tilstedeværende grebet, da Præsten rettede Biskoppens Tak til den afdøde, hvem Biskoppen havde sat stor Pris paa og regnet det for en Ære at have været en personlig Ven af. Biskoppen havde skrevet, han vilde med sine Tanker og Bønner være til Stede i denne Stund og paa dette Sted. P. Gamél omtalte den Tid, de havde virket sammen her, og betegnede M. C. Jensen som en Mand, hvem ikke blot alle i Ærbødighed havde set op til, men ogsaa haft en inderlig Kærlighed til. Det var ikke blot Menigheden i Helsingør, der var blevet en Mand mindre i Tal, nej, det var den katholske Kirke i Danmark, der havde mistet en virkelig Kraft. Den afdødes Søn, Dyr læge Jensen, takkede, efter sin Faders udtrykkelige Anmodning, alle, der havde vist Venlighed ved hans Sygeleje.

Hipp. D.

Frankrig. Saa umuligt det end er at betegne Regeringen her som kirkevenlig eller religiøs, er der dog ingen Tvivl om, at der i det smaa er begyndt en Kursændring overfor Kirken. Den offentlige Mening i Frankrig er ved at være ked af de senere Aars lumpne Behandling af Præster og Ordensfolk fra alle offentlige Institutioners Side. En nylig udstedt Bekendtgørelse fra det franske Postvæsen er kun et Led af flere andre, der bekræfter Sandheden af den forandrede Kurs. Ligesom Postvæsenet ikke besøger Breve, Pakker o. s. v. med upatriotiske eller antimilitaristiske Udskrifter, vil i Fremtiden Postforsendelser med anti-katholske Ord eller Sætninger udenpaa blive returneret til Afsenderen. To Avisomslag, der saaledes blev tilbagesendt som utilstedelige, bar henholdsvis Sætningerne: »Klerikalismen er Faren, Præsten er Fjenden« og »Den fransk-tyske Krig blev bestemt i Vatikanet«. Følgende Udtryk har heller ikke faaet Lov at staa udvendig paa Omslag og Konvolutter: »Den verdslige Skole er Fred, Kirken er Krig«, »Skolen er Lyset, Kirken er Lyseslukkeren«, »Lad os forsvare Læreren mod hans Fjende Sognepræsten«. Den franske Regering maa have faaet Følelsen af, at det franske Folk som Helhed er absolut uvillig stemt mod sli­g udfordrende og fejsk Angrebsmethode; ellers havde den ikke haft Mod til at forbyde Postvæsenets Medvirkning paa dette Punkt.

(Cath. Times).

Brevkasse.

Hr. Redaktør! Kunde det ikke tænkes, at man her hjemme, i Lighed med hvad der finder Sted i Udlandets katholske Egne, kunde lade afholde samlede Exercitier, f. Eks. paa Dalum Kloster

ved Odense, hvor Pension da ogsaa kunde faas, naar tilstrækkelig mange meldte sig til Deltagelse. Dalum ligger jo centralt, og paa Deltagelse vil det sikkert ikke skorte. Lad os faa Tanken ført ud i dette Efteraar. Vi trænger meget til en saadan stille Tid. Dens Betydning gaar langt dybere end de mange Møder. Og den vilde være en god Indvielse til Fremtidens Deltagelse i det kirkelige Menighedsarbejde.

J. N.

Ærede J. N. Det er vistnok nu for sent allerede i dette Efteraar at faa Deres Tanke realiseret. Sagen selv er uden Tvivl saare betydningsfuld, hvorfor jeg gerne her gennem »Brevkassen« har villet henlede Opmærksomheden paa den.

N. H.

Ærede Hr. Minimus.

Som De selv skriver i Deres private Brev til mig, er det kun sjældnen en taknemmelig Opgave at polemisere med en Redaktør i hans eget Blad. Jeg vil for saa vidt gøre Deres Ord til Sandhed, som jeg kun optager en Del af Deres lille Indlæg som en Afslutning paa Forhandlingen om denne Sag. Jeg har slettet nogle af Deres Udtalelser, især Henvisningen til vore Dages spiritistiske Litteratur, som Ugebladet ikke paa den Maade kan give sine Læsere Anvisning paa at læse, med Titel, Adresse o. s. v. I Haab om, at De ikke tager mig denne Forkortelse ilde op, uden hvilken der overhovedet ikke var bleven Plads for Deres Indlæg, følger altsaa dette her i sine Hovedtræk.

Hr. Redaktør.

Jeg tror absolut ikke, det gaar an med Hr. Pastor Schmiderer at skelne mellem virkelige Mirakler og underlignende Begivenheder. Skeptikere vilde let finde paa at sige: Der sker overhovedet slet ingen Mirakler; de, der forekommer os som saadanne, er kun Virkninger af lovbundne Naturkræfter, som vi endnu ikke kender. — Det er indlysende, at lignende Mirakler som det i Spanien nævnte kun kan forekomme inden for den katholske Kirke; men der sker absolut ogsaa andre Mirakler end saadanne, som skal bekræfte en bestemt Religion. Jeg kan ikke fylde Ugebladet med Eksempler herpaa, men kun henvise til en righoldig Litteratur om disse Emner samt til mangfoldige nulevende Menneskers Vidnesbyrd.

Ordene Spiritisme og Spiritualisme har jeg set brugt i Flæng i den udenlandske Litteratur, men dette giver, som jeg ser, Anledning til Ordkløveri. Min Mening er kort og godt paa Dansk: at der findes en god Aande verden, hvor Gud og de salige Aander færdes, og hvortil ogsaa maa regnes Renselsesstedet, samt at der ogsaa findes en Afdeling i Aande verden, som er forbeholdt Mærkets vilde Hær. Denne Anskuelse har jeg fundet i en Bog, som hedder Bibelen, og det vildfarende heri skal ingen kunne overbevise mig om.

Det, der nu om Stunder henføres under moderne Spiritisme, er Ting af højst forskellig Beskaffenhed, er Manifestationer af saavel gode som onde Aander og er i Realiteten hverken Overtro eller nogen særlig Religionsform. Det er Ting, som er sket i alle Tidsaldre og hos alle Folkeslag, men nu lægger man særlig Mærke dertil, fordi der foranstalles en systematisk, videnskabelig Undersøgelse af de Fænomener, som lidligere agtedes for Overtro og Djævelskab alene, og hvorom Heksebaalene baade i katholske og protestantiske Lande bærer gruppvækkende Vidnesbyrd.

Længe før det fæle Ord Spiritisme kom i Brug, skrev Jung Stilling bl. a. sin Bog »Theorie der Geisterkunde«, og Dr. Justinus Kerner skrev »Die Seherin von Prevorst«; i disse Bøger findes

mange Eksempler paa, hvorledes Aandeverdenens Beboere ved mange Lejligheder i forskellige Anledninger søger at sætte sig i Forbindelse med Menneskeheden. Om saadann e Tilfælde beretter ogsaa en tysk katholsk Præst i Tidsskriftet »Psychische Studien« Aargangene 1908 og 1911. De fleste af de her omhandlede Aander var Beboere fra Renselsesstedet, som søgte Forbønnens Hjælp hos deres endnu i Kødet værende Medbrødre; at betegne dem som »Djævla« vilde være skammeligt.

Det glæder mig, Hr. Redaktør, at De ikke er enig med Hr. Pastor Schmiderer i hans ensidige Benægtelse af Miraklers Forekomst uden for den katholske Kirke. Det er vel utvivlsomt, at mangfoldige ikke har opnaaet den Helbredelse, de søgte paa de af mig nævnte Steder, men saaledes gaar det jo ogsaa f. Eks. i Lourdes; men der bliver dog velbevidnede Fakta nok tilbage. Deres om Spiritismen saa vel underrettede Hjemmelsmand er paa Vilspor, naar han mener, at der ved Séancer altid rives ned paa den katholske Kirke, det gør der ikke, tvertimod. Men forøvrigt er Vulgærspiritismen, som den drives her til Lands, et saare utiltalende Fænomen paa det religiøse Livs Omraade. Med Hensyn hertil er det rigtigt, at det er umuligt baade at være Spiritist og Katholik paa een Gang. Men det er egentlig alt for selvfølgeligt til at nævnes.

Minimus.

Til disse Ord skal jeg kun føje nogle faa Linjer. For det første tager De fejl, naar De mener, at Pastor S. er uenig med mig, eller at jeg er uenig med Pastor S. Vi hævder kun, at saa godt bevidnede Mirakler, at de kan anføres som Beviser paa Lærens Sandhed, findes alene indenfor den katholske Kirke. Pastor S. nægter derimod ingenlunde, at den oprigtige Bøn, hvem der saa end opsender den, kan opnaa en Bønhørelse, der gaar ud over Naturens sædvanlige Kræfter og Love. For øvrigt er det værd at lægge Mærke til, at Tendensen i Nutidens Protestantisme gaar ud paa fuldstændig at fraskrive Kristendommen al mulig Evne til Mirakler (f. Eks. Dr. theol. Krarup i Sorø).

Hvad De dernæst anfører om spiritistiske Fænomener og mærkværdige Bøger, strider ingenlunde mod den katholske Kirkes Lære om disse Ting. Derimod strider det mod den katholske Kirkes Praksis uden efter den mest kritiske Undersøgelse at skænke noget Tiltro, der overstiger Naturens sædvanlige Kræfter. Kirken vil gerne have troende, men ikke lettroende Børn.

Hvad endelig min Paastand angaar, at der ved Séancer rives ned paa den katholske Kirke, skal jeg yderligere støtte den ved at henvise til en af de største Autoriteter i den katholske Kirke i saa Henseende, Mgr. Robert Hugh Benson. Han anfører i sin Bog *Non-Catholic Denominations* paa Side 212 følgende Ord: »Hvis der er een Ting, som Aanderne er enige om, saa er det at ned-sætte den romersk-katholske Religion, om hvilken de kun kan tale ondt.«

Og med disse Ord maa denne lille Diskussion være endt. Forhaabentlig kommer der snart her i Ugebladet den omtalte længere Artikel om Spiritisme.

Niels Hansen.

Litteratur. Den fuldkomne Anger. Af J. von den Driesch. Med Forord af P. Lehmkuhl. Smukt hæftet 15 Øre. Faas ved Kirkerne og hos St. Josefssøstrene.

St. Knuds Kapel. Mariabørnskongregationen af den ubesm. Undf. holder Fælleskommunion Søndag den 21. Septbr. Kl. 7 og offentligt Møde Onsdag den 24. Septbr. Kl. 7½ Aften.

Det katholske Fortsættelseskursus.

Undervisningen strækker sig over Maanederne Oktober—November og Januar—April og finder Sted som angivet i Undervisningsplanen.

Aftenskolen er kun for unge Piger, dog danner Korskolen en Undtagelse, idet unge Mænd ogsaa kan deltage i denne Del af Undervisningen.

Betalingen erlægges den første Undervisningsaften ved hver Termins Begyndelse og er Kr. 2,50 pr. Fag. Den samlede Betaling for hele Vinteren bliver altsaa Kr. 5,00 pr. Fag.

Det tilraades de Elever, der ønsker at studere et fremmed Sprog, tillige at tage et Kursus i Dansk, saafremt et saadant ikke tidligere er gennemgaaet.

Til Undervisningen er der ogsaa Adgang for ikke-katholske Elever.

Indmeldelse sker mellem 1—4 paa Menighedskontoret, Bredgade 69, 2. o. G., Telefon: Palæ 654, hvor yderligere Oplysninger vil kunne faas.

Undervisningsplan:

Mandag.

Undervisningen finder Sted Bredgade 69, 1. o. G.	
7—8 Dansk 1.	7—8 Engelsk Handelskorrespondance (Kr. 5,00 pr. Termin).
8—9 » 2.	8—9 Stenografi.
9—10 Regning.	9—10 Engelsk, Beg.

Onsdag.

Undervisningen finder Sted Bredgade 69, 1. o. G.	
8—10 Haandgerning.	7—8 Stenografi.
(Herunder: Skræddersyning, Kunstbroderi, Hedebo- og Hardangersyning, fransk og engelsk Broderi).	8—9 Engelsk 3.
	9—10 » 2.

Torsdag.

Undervisningen finder Sted i Skolen, Stenosgade.	
8—9 Korskolen, Beg.	8—9 Fransk, Viderekm.
9—10 » Viderekm.	9—10 » Beg.

Fredag.

Undervisningen finder Sted i Skolen, Stenosgade.	
8—9 Skrivning.	
9—10 Tysk, Beg.	9—10 Tysk, Viderekm.

I Tilknytning til ovennævnte Fag findes en engelsk Klub med et maanedligt Møde. Da denne Klubaften vil komme til at udgøre en Del af Undervisningen, har Eleverne fra 2. og 3. Hold Adgang uden Ekstrabetaling. For udenforstaaende, der maatte ønske at deltage, er Kontingentet Kr. 2,00 for Vinteren. Møderne finder Sted i Foreningslokalet i St. Josefs Præstegaard, Griffenfeldtsgade 44.

*) Eleverne anmodes venligst om at indmelde sig paa Menighedskontoret, altsaa ikke vente til den første Undervisningsaften, da megen Tidsspild, derved undgaas.

Kirkelig Kalender.

21. Sep. 19. Sønd. efter Pintse. Matthæus, Evangelist og Apostel. 22. — Mandag. Marias syv Smerter. 23. — Tirsdag. Linus, Pave og Martyr. 24. — Onsdag. Maria, de fangnes Befrielse. 25. — Torsdag. Ferialdag. 26. — Fredag. Cyprianus og Justinus, Martyrer. 27. — Lørdag. Cosmas og Damianus, Martyrer.	28. Sep. 20. Sønd. efter Pintse. Kirkevielsesfest. 29. — Mandag. Michael, Ærke- engel. 30. — Tirsdag. Hieronymus, Bekender og Kirkelæ- rer. 1. Okt. Onsdag. Oktavdag. 2. — Torsdag. Oktavdag. 3. — Fredag. Oktavdag. 4. — Lørdag. Franz af Assisi, Bekender og Ordens- stifter.

Meddelelse om Gudstjenesten i København fandtes sidst i Nr. 36.

Et Ord til hver Dag.

21. <i>Septbr.</i> Da Frelseren sagde til Matthæus: »Følg mig,« gav denne intet andet Svar, end at han stod op og fulgte Jesus. (Matth. IX,9). 22. <i>Septbr.</i> Den, som flygter for et Kors, vil møde et langt større paa sin Vej. (St. Filip Neri.) 23. <i>Septbr.</i> Ingen veed, hvor megen Velsignelse der kan følge af en eneste lille god Handling. 24. <i>Septbr.</i> Finder man kun liden Trøst i sin Bøn, tør man dog ingenlunde deraf slutte, at den ikke har været Gud velbehagelig.	25. <i>Septbr.</i> Man kommer ofte videre med et oprigtigt »Det gør mig ondt« end med et, maaske ogsaa ærligt »Det var ikke min Skyld«. 26. <i>Septbr.</i> »Kunde jeg raade,« sagde en god Mand, »skulde der ikke være saa mange bedrøvede Mennesker her paa Jorden.« »Men saa blev der maaske ikke saa mange glade Mennesker i Himmelen,« svarede en klog Mand.« 27. <i>Septbr.</i> Hvor hjerteløs vilde denne Verden ikke være uden Jesu Hjerte! (P. Kreiten.)

En ung, dannet Pige kan faa en god Plads hos en ung Enke i Aarhus. Der er to Børn, 5—7 Aar gamle. Vedkommende maa kunne Madlavning og være proper til alm. Husgerning. Familiær Stilling. Nærm. ved at henv. sig til Fru Olga Aae, St. Paulsgade 7 A, Aarhus.

Absalonskort og Mærker

faas **Købmagergade 48** (Hoffmann), **Vesterbrogade 18** (Hoffmann), **Frederiksberggade 34** (Bækklund), **Kompagnistræde 9** (Siegler), **Bredgade 69**, **2. S. o. G.** (Menighedskontoret), **Enighedsvej 6**, **Charl. (Ballin)**, **Vesterbrogade 30** (K. Witt-Møller), **i samtlige Ungdomsforeninger, Højskolen, Unio** samt hos Hovedforhandleren **A. V. Günther**, **Bangertsgade 11**. Telf. 4110. Mærkerne koster 1 Kr. pr. Ark à 50 Stykker (3 Øre pr. Styk), Brevkortene henholdsvis 5 og 10 Øre Stykket.

Vestervoldgade 115. Læsestue for unge Piger, aaben hele Dagen, midlertidigt Modtagelseshjem & Bureau.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

61. AARGANG.

„Nordisk Ugeblad“ udgives af Ansgariusforeningen og udgaar hver Søndag. Abonnement, 1. Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader samt paa Ugebladets Ekspeditionskontor, Bredgade 69, 2. S. o. G. 1—4. Telef. Palæ 654. — Redigeret af Niels Hansen, cand. mag., Viggo Rothes Vej 14, Charlottenlund. (Træffes bedst Kl. 4—6 Efterm.) Telefon Helrup 657 y.

Nr. 39.

Søndag den 28. September

1913.

INDHOLD: Smaa Indledninger. — Din Sag og min Sag. — Norden for Lands Lov og Ret. — Katholsk Bogsalg. — Nye Bøger. — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Norge. Sverige. Schweiz. — Et Ord til hver Dag. — Bekendtgørelser.

Smaa Indledninger.

184.

Kirkevielse.

Ordet Kirkevielse minder om, at vore Kirker paa en højtidelig Maade er indviede til Gud og hans Tjeneste. Deraf følger, at Kirken er et helligt Sted. Deraf følger ogsaa, at vi skal behandle vore Gudshuse paa en ærbødig Maade.

Kirken er et helligt Sted. Den tilhører Gud, og Gud bor deri. Ikke, som han boede i den gamle Pagts Tempel. Der boede han selvfølgelig som den allestedsnærværende Gud; der gav han sit udvalgte Folk mangfoldige Tegn paa sin Magt og Kærlighed; der, vilde han, skulde Jøderne frembære deres Ofre; der hørte han med Forkærlighed deres Bønner. Tanken om denne Guds Nærværelse havde fyldt Kong Salomon med overvældende Beundring. »Himlenes Himle kan ikke rumme dig, langt mindre dette Hus, som jeg har bygget«.

Men Herren boede dog ikke i Templet paa den personlige Maade, hvorpaa han bor i vore Kirker. I det lille Tabernakelskrin paa Højalteret bor vor guddommelige Frelser, helt og holdent, som han dengang vandrede omkring her paa Jorden, helt og holdent, som han nu troner i Himmelen.

Denne Guds Nærværelse er Grunden til, at vi bygger vore Kirker i den monumentale Stil, der adskiller dem fra alle verdslige Bygninger; derfor udstyrer vi dem ogsaa gerne med al den Pragt og Rigdom, vi kan raade over;

derfor ødsler vi med Guld og Ædelstene paa de hellige Kalke og Monstransen, i hvilke vor Gud og Frelser gemmer sig.

Det er den samme dybe Ærbødighed, der tilkendegiver sig i de forskellige Navne, under hvilke vore Kirker gaar: Basilika d. e. Kongebolig, selve Navnet Kirke (af kyriake) d. e. Herrens Hus, Dom (af domus Dei), d. e. Guds Hus. Det er Navne, som minder os om den uendelige Kærlighed, hvormed Herren stedse vil bo blandt sine troende som deres Gud og Fader, deres Fyrste og Fører, deres Ven og Velgører. deres Trøster og Hjælper. Disse Navne minder os saaledes om, hvor store, hvor hellige, hvor ærefrygtsindgydende vore Kirker er.

En naturlig Følgeslutning deraf er, at vi ogsaa maa behandle vore Kirker med den største Ærbødighed. Dengang Moses vilde nærme sig den brændende Tornebusk, tilraabte Gud ham: »Drag dine Sko af dine Fødder; thi det Sted, som du staar paa, er hellig Jord.« Er Kirken ikke et langt helligere Sted, og skulde vi ikke, naar vi betræder den, paa aandelig Vis drage vore Sko af, d. v. s. lade alle de verdslige Tanker og Planer og Bekymringer blive udenfor?

Da Jakob vaagnede af sin Drøm, hvori han havde set den vidunderlige Himmelstige, udraabte han: »Hvor forfærdeligt er ikke dette Sted! Det er ikke andet end Guds Hus og Himmelens Port.« I langt højere Forstand gælder dette om vore Kirker. Jakob sagde: »Herren er paa dette Sted, og jeg vidste det ikke.« Havde han vidst det, saa vilde han næppe have lagt sig til at sove der. Vi veed, at Gud er til Stede i Kirken; har vi vel Lov til at sove? — jeg mener i Ordets aandelige Forstand. Maa ikke vore Tanker paa det mest levende dvæle ved Gud i Tilbedelse, Tak og Bøn?

Jakob saa Engle stige op og ned ad Himmelstigen. Ifølge Kirkefædrene omsvæves ogsaa Kirkens Altre af store Engleskarer, der frembærer den sakramentale Gud deres Hyldest. Dette skal vi mindes og saa (med en lille Tekstforandring) sige med Kong David: »For Englenes Aasyn vil jeg lovsynge dig. Tilbede vil jeg i dit hellige Tempel og lovprise dit Navn for din Miskundhed og din Trofasthed.«

Er vi opfyldte af denne hellige Ærefrygt, saa har vi ogsaa Lov til at sige med Psalmisten: »Jeg glæder mig over det, som er sagt mig; til Herrens Hus vil vi vandre.« Thi da bliver Kirken for os ligesom en Himmelstige, ad hvilken vore Bønner stiger op til Gud for at drage hans Naade ned til os.

Din Sag og min Sag.

Hvor ofte har vi ikke hørt Præsten fra Prædikestolen kundgøre, at den og den Søndag vilde der blive afholdt Kollekt for *Ansgarius-Bonifacius Foreningen*. Hvor mange af os har egentlig tænkt paa, hvad dette betød? Mange af os har maaske ikke engang gjort os det rigtig klart, hvad det var for en Forening, hvilket Formaal den havde, og vor Skærv er derfor ogsaa bleven derefter.

Paa Søndag — Rosenkransfesten — afholdes paany Kollekt for »Ansgarius-Bonifacius Foreningen«, men, for at enhver Misforstaaelse nu kan være udelukket, har Foreningen faaet en Undertitel, idet den højærværdigste Biskop har givet Tilladelse til Tilføjelsen: *Den dansk-katholske Kirkesag*. Det forstaar vi alle: *Kollekten, der paa Søndag afholdes for »Ansgarius-Bonifacius Foreningen«, er en Kollekt til Fordel for den katholske Kirkesag*. Hvem vil ikke være med til at ofre for denne Sag? Mon der findes en eneste dansk Katholik, der ikke med Glæde paa Søndag giver efter virkelig Evne til denne Sag. *Thi denne Sag er din Sag og min Sag*. Den er din Sag og min Sag, fordi vi faa, der i vort kære Fædreland har faaet den Lykke at tilhøre den hellige katholske Kirke, ogsaa af ganske Hjerter ønsker, at mange, mange af vore Landsmænd maa kunne opnaa den samme Lykke. Den er din Sag og min Sag, fordi vi alle derved vil vise vor Taknemlighed mod vor Moder Kirken, og fordi vi alle efter Evne vil hjælpe med til, at vor store Mesters Ønske: »Een Hjord og een Hyrde« maa kunne gaa i Opfyldelse i vort Fædreland.

Ikke sandt, kære Trosfælle, det er din Sag og min Sag? Og hvilken Lykke at være med til at bygge vor hellige Kirke op igen i gamle Danmark! Derfor vil vi paa Søndag alle som een, rige og fattige, gamle og unge, alle efter Evne ofre til Kollekten for den dansk-katholske Kirkesag, og da vil med Guds Hjælp og ved hans Velsignelse vor Sag — den dansk-katholske Kirkesag — »blomstre som Lilien og sprede Vellugt og grønnes herligt«, da vil vi have gjort vort til at bringe den Stund nærmere for vort Fædreland, at alle maa »synges Lovsang og prise

Herren i hans Gerninger« i vor hellige katholske og gamle danske Kirke. —

Altsaa paa Søndag den 5. Oktober griber vi alle med gavmild Haand i vor Pung og giver rundhaandet til Kollekten for »Ansgarius-Bonifacius Foreningen« (den dansk-katholske Kirkesag) og viser derved i Gerningen, at vort Hjerte slaar varmt for vor Moder Kirken, at vi forstaar, at denne Sag virkelig er din Sag og min Sag, vor store, fælles Sag.

Hellige Rosenkransdronning! Bed for vor hellige katholske Kirke i Danmark, og bed for os, at vi alle maa forstaa vor Pligt til at hjælpe og understøtte vor Sag, den dansk-katholske Kirkesag. Amen.

A. H.

Norden for Lands Lov og Ret.

Mon jeg ikke, uden at krænke mine gamle Bysbørn, under denne Overskrift tør bringe Beretning om en lille Strid, der i disse Dage er bleven udkæmpet i de aalborgske Aviser og sikkert ikke mindre Mand og Mand imellem. Lands Lov og Ret plejer jo i Regelen først at høre op nord for Limfjorden, men i foreliggende Tilfælde synes Begreberne om Lov og Ret for fleres Vedkommende ogsaa syd for Fjorden at være ret laagede.

Der har i mange Aar i Aalborg været en Folkekirkepræst, Anton Pedersen, der for nogle Aar siden er avanceret til Sognepræst ved Vor Frue Kirke. Han tilhører Indre Mission med Liv og Sjæl og har altid været en Fjende af den katholske Kirke. Den 25. ds. offentliggjorde han i *Aalborg Stiftidende* følgende Brev til *Læge Olivarius*:

Ved nærværende vilde jeg gerne tillade mig at spørge Dem, Hr. Læge, om De er vidende om, hvilken Paavirkning i religiøs Henseende de Patienter, der er Dem betroet, er Genstand for paa den kvindelige Afdeling af den herværende Kamillianerklinik? Adskillige har indlagt Patienter under Deres kyndige Behandling i fuld Tillid til, at de syge ikke skulde blive Genstand for Nonnernes Omvendelsesiver. Det viser sig imidlertid, at flere Patienter, særlig unge Piger, har været Genstand for stærk katholsk Propaganda. Her et Eksempel:

Kort før Paaske blev en ung Pige, Frk. N., indlagt til Blindtarmsoperation paa Kamillianerklinikken. Hun var stærkt nervøs paa Grund af ret stærke Anfald af sin Sygdom. Denne unge,

nervøse Pige udvælger Nonnerne sig som Objekt for deres Propaganda.

Lad mig vise, hvor snildt Angrebet er planlagt og udføres: Nonnerne begynder at udvise en overordentlig Venlighed, der gør stærkt Indtryk paa den nervøse unge Pige.

Det næste Skridt er, at Nonnerne fortæller om unge Piger her fra Byen, der er bleven katholske; her nævnes Navnet paa en ung Pige af Frk. N.s Bekendtskab.

Det 3. Skridt er, at Nonnerne tilskynder til at indlede en Brevveksling mellem de to unge Piger, dog anmoder Nonnerne om at læse Frk. N.s Brev. Den unge katholske Piges Brev maa ikke sendes til Frk. N.s Hjem, men til Kamillianerklinikken, hvor Frk. N. selv maa afhente Brevet.

Det 4. Trin: Telefonisk Meddelelse fra Nonnerne, at Brevet er kommet. I dette staar der en *Opfordring* til at blive Nonne.

Sagen er nu ført saa langt frem, at Nonnerne selv kan rette deres direkte Opfordring til at træde over til Katholicismen. Dette sker paa følgende Maade:

Frk. N. faar Opfordring til at overvære en Messe i den katholske Kirke og til at besøge Kirken.

Saa kommer det endelige Angreb:

Frk. N. fortæller: »Jeg blev opflammet til at gaa over til Katholicismen; man fortalte mig, hvilke udmærkede Egenskaber jeg sad inde med osv. Paa den Maade blev jeg ført ind i en Tilstand, der var Fortvivlelse nær; jeg hverken spiste eller drak.

I en saadan Sjælstilstand blev jeg udsat for et nyt Angreb; Nonnerne sagde, at jeg maatte gøre Forandring i en Fart; de opfordrede mig til straks at forlade den protestantiske Præstegaard, hvori jeg havde mit Hjem, og jeg fik Tilbud om at være hos Nonnerne, saa meget jeg vilde, og hvis jeg ønskede at komme til en anden By, kunde jeg blot sige til, saa skulde det ske; saa vidt fik Nonnerne mig, at jeg lovede dem at blive Katholik.«

Hvordan den unge Pige blev reddet ud af Nonnernes Garn, vedkommer ikke Offentligheden.

Jeg spørger atter: Veed Hr. Læge Olivarius, at en af Deres Patienter, en nervøs, let paavirkelig ung Pige, har været Genstand for en saadan Behandling?

For øvrigt er Frk. N. ikke den eneste unge Pige, der har været Genstand for et saadant Angreb. Der findes en ung Pige her fra Byen, lidende af den Basedowske Sygdom, som i Løbet af nogle Dage skal gøre det endelige Skridt: forlade den Kirke, hvori hun er døbt, og gaa over til den katholske.

Forleden fortalte en Enke mig, hvilket Tilbud hun havde faaet af Nonnerne om Hjælp til Børnenes Opdragelse og Underhold, hvis Overgangen til Katholicismen maatte finde Sted.

Der er sikkert alvorlig Grund til at advare mod at indlægge unge Piger paa Kamillianernes kvindelige Afdeling, indtil der ydes os en Garanti for, at der ikke øves Vold mod Patienternes religiøse Overbevisning.

Vor Frue Præstegaard, 15. Septbr. 1913.

Anton Pedersen,
Sognepræst.

De fleste Katholikker, som læser denne barnagtige Skrivelse, der i lige høj Grad bærer Vidnesbyrd om Lettroenhed og Tarvelighed, vil smile ved de forskellige Paastande, hvis indre Usandsynlighed, for ikke at sige Umulighed er saa klar som Glas. Tag blot et Punkt som Nonnernes første Skridt: de er vænlige mod den unge Pige; havde de

været grove mod den unge Pige, havde de saa gjort deres Pligt? — Dog, noget kan i den Grad være Vrøvl, at det er taabeligt at gendrive det. Læserne behøver ingen Gendrivelse af de forskellige »Skridt«. Men mon Pastor Pedersen kan faa ret mange af sine Tilhængere til at tro, at Nonnerne er »ude« efter en ung Pige, som er nervøs og lige har haft Blindtarmsbetændelse? Hun egnede sig vist næppe til Søstrenes Liv med 16—18 Timers Arbejdsdag!

At *Aalborg Stiftstidende*, lige saa lidt som vistnok de fleste af dens Læsere, har troet paa Pastor Pedersens hysterisk-sentimentale Skrivelse, viser den Omstændighed, at den i samme Nummer bringer efterfølgende Samtale med Pastor Sassen, den katolske Sognepræst i Aalborg:

Et noget andet Syn.

I Anledning af Pastor Pedersens ovenstaaende, ret opsigtsvækkende aabne Brev rettede vi i Dag det Spørgsmaal til den katolske Præst, Pastor Sassen:

»Billiger De, at de kvindelige Patienter paa Kamillianerklinikken paavirktes religiøst?«

»Jeg veed godt, hvorfor De spørger derom,« svarede Pastor Sassen. »Det er Pastor Pedersen, der foranlediger Deres Spørgsmaal.«

Vi maatte naturligvis bekræfte dette, og den katolske Præst fortsatte:

»Nej, jeg er imod religiøs Paavirkning af de syge Mennesker, her bliver indlagt. Men den finder heller ikke Sted.

Hvad det omtalte Tilfælde angaar, vedrører det en ung Dame, hvis Navn og Adresse De dog ikke skal offentliggøre. Nonnerne havde aldrig talt med hende om Religion, før hun en Dag spurgte dem om et eller andet angaaende Katholicismen. Det svarede de naturligvis paa. Senere sagde den unge Dame, at hun ønskede at blive Katholik og vilde vide, hvorledes hun skulde forholde sig dermed. Efter at være udskreven fremkom hun igen overfor Søstrene og Priorinden med samme Ønske, og til Slut kom hun til mig. Vi sagde alle, at det ikke var saa let en Sag, og det var et Skridt, hun nøje maatte overveje. Da hun svarede, at det havde hun gjort, sagde jeg til hende, at hun i hvert Fald først skulde sige det til den Præst, i hvis Gaard hun var. Thi naar hun vilde gaa over til Katholicismen, kunde hun selvfølgelig ikke vedblivende opholde sig i en protestantisk Præstegaard. Det var hun altsammen klar over, og hun gik saa hjem og talte med Præsten derom. Han blev, som man kan tænke sig, bestyrtet derover, men siden er den unge Dame ikke kommen her.

At anvende Tvang imod hende synes mig nu forkert i den Sag. . . .«

Pastor Sassen sluttede med atter at pointere, at der ikke paa Kamillianerklinikken bliver øvet religiøs Paavirkning. Man er, som man naturligvis ogsaa bør være det overfor syge Mennesker, endogsaa meget forsigtig med at tale om aandelige Spørgsmaal.

Dagen efter indeholdt *Stiftstidenden* et kort og takfuldt Svar fra Læge Olivarius, saalydende:

I Anledning af Pastor Pedersens Brev i Gaar maa jeg sige: Jeg har under min Virksomhed som Læge paa Kamillianer-

klinikken aldrig mærket noget til og aldrig haft Klage fra Patienter over, at der øves nogen Vold mod nogens religiøse Overbevisning fra Søstrenes Side.

Med Hensyn til det Tilfælde, der har drevet Pastor Pedersen til hans taktløse Skridt, beder jeg ham henvende sig til Søstrene selv eller til Klinikkens Forstander, Pastor Sassen.

16. September 1913.

Olivarius,
Kamillianerklinikken.

Den 17. September optræder Pastor Pedersen atter i Avisen, denne Gang med følgende Brev:

Hr. Pastor Sassen benægter, at der finder katolsk Propaganda Sted paa Kamillianerklinikken. For at undgaa al Misforstaaelse ønsker jeg at pointere, at jeg kun har talt om den kvindelige Afdeling; om den mandlige veed jeg intet.

Den unge Pige, jeg omtalte i min første Artikel, udtaler følgende, der fandt Sted under hendes Ophold som Patient paa den kvindelige Afdeling:

»Jeg blev opflammet til at gaa over til Katholicismen; jeg blev ført ind i en Tilstand, der var Fortvivlelse nær; Nonnerne opfordrede mig senere til at forlade den Præstegaard, hvori jeg havde mit Hjem.«

Er dette Propaganda eller er det ikke?

Man erindre, at det er en nervøs ung Pige, lige opereret for Blindtarmsbetændelse, der er Genstand for ovennævnte Behandling.

Katholikerne har iøvrigt ogsaa andre Metoder at vinde Mennesker paa. Der har i Dag henvendt sig hos mig en Moder, hvis Datter blev fanget for 3 Aar siden. Moderen anede intet om Datterens Forhold til Katholicismen, før Pigebarnet, der lige havde taget Præliminæreksamen, en Dag kom og sagde til Forældrene: »Jeg vil være Katholik.« Jeg behøver ikke at skildre den Kamp, Moderen gennemkæmpede for at holde Datteren tilbage. Alt forgæves. Den unge Pige tog Sløret — og Forbindelsen med Forældrene er afbrudt. Moderens Protest hjalp intet.

Hvad skal man saa dømme herom? Hvem billiger en saadan Fremfærd?

I Løbet af kort Tid skal flere unge Piger træde over til den katolske Kirke.

»Hvad er Deres Bevæggrund til at blive Katholik?« blev en af disse unge Piger en Gang spurgt.

Svaret lød: »Luther har opfundet den lutherske Tro; han blev forlikt i en Nonne, og saa kunde han ikke være Katholik længere.«

Hvorfra har denne unge Pige, der ogsaa begyndte med at besøge den katolske Kirke, faaet en saadan Opfattelse af Luther og Bevæggrunden til hans store reformatoriske Arbejde? Er det vanskeligt at forstaa, og er det en ædel Maade at arbejde paa? Jeg spørger kun.

En tredje Fremgangsmaade er følgende: En herværende brav Enke har fortalt mig: »Det var smaat for mig paa mange Maader, og det kneb at skaffe det nødvendige til Børnene; da kom det Tilbud fra Katholikerne, at de ganske vilde paatage sig Børnenes Underhold paa Betingelse af Overgang til den katolske Kirke.«

Jeg spørger atter: Er det en nobel Fremgangsmaade?

Det, jeg har villet advare mod, er den uædle Maade at vinde Mennesker paa, særlig de unge let paavirkelige.

I og for sig er der intet forkert i en saglig og alvorlig Drøftelse af det store Mellemværende mellem den katolske og evangeliske Kirke, naar det sker i fuldt Dagslys.

Dixi et liberaui animam meam.

Aalborg, Vor Frue Præstegaard, den 16. Septbr. 1913.

Anton Pedersen,
Sognepræst.

Heu, heu! Si tacuisses, philosophus mansisses! Men nu blotter De Dem riglignok endnu mere end i Deres første Brev. At De gentager denne latterlige Floskel fra den, som De selv siger, meget nervøse unge Pige: »Jeg blev opflammet til at gaa over o. s. v.«! Er der noget, der lyder taabeligt i den unge Piges forvirrede Beretning, er det just de Ord med den latterlige Begyndelse, som De nu, synlig betaget, for anden Gang forelægger Offentligheden. Men det er ikke Umagen væd at gaa ind paa Skrivelsen, saa meget mere som to forhenværende Patienter paa den kvindelige Klinik giver deres egen Præst saa godt et Svar, som vi kan ønske os det. De skriver saaledes:

Det forbavsede mig i høj Grad at se Hr. Pastor Pedersens ret ubeherskede Angreb paa Kamillianerklinikkens Kvindeafdeling, og det, der i særlig Grad forbavsede mig, var, at Pastoren synes at have undersøgt den Sag ganske ensidigt, idet han kun har faaet Sagen fremstillet af den ene Part — og det oven i Købet af et vaklende, nervøst Menneske, hvorimod Pastoren ikke har spurgt de sunde og (som jeg sikkert tror) sandhedskærlige Nonner.

Dernæst forbavser det mig, at Pastor Pedersen, selv om en saadan Paavirkning virkelig havde fundet Sted, i det hele taget kunde føle sig ilde berørt derved; thi det er jo netop det, der i saa høj Grad gøres fra Indre Missionens Side; der finder ofte en Paatrængenhed Sted, der mangler ethvert Gran af sjælelig Takt; hvem af os anderledes tænkende har ikke været udsat for et bogstavelig talt sjæleligt Overfald fra den Side.

Endelig tilsidst dette: Jeg har selv ligget paa Klinikken, ganske vist kun faa Dage; men en af mine Søstre har ligget der paa Grund af Nervøsitet i mange Maaneder. Da hun var et livligt Temperament, talte hun meget med Søstrene, og hun omtalte netop det, at Søstrene udviste megen religiøs Takt og Finhed. Jeg har ofte besøgt andre Patienter paa Klinikken, og jeg har talt med mange, der har været der, men aldrig har jeg erfaret blot den mindste Smule, der kunde berettiggø Hr. Pastor Pedersens Angreb. Søstrene kan være forvissede om, at alle, der har nydt godt af deres omsorgsfulde Pleje, i høj Grad misbilliger Pastor Pedersens Opræden i denne Sag.

Elise Jensen,
Ryesgardes Skole.

Aalborg, 16. Septbr.

Mon De, Hr. Pastor Pedersen, veed, hvor let en nervøs ung Piges Fantasi kan tage Flugt, naar hun kommer under den rette Paavirkning? Man faar ikke det Indtryk, naar man læser Deres aabne Brev mod Nonnerne, da man ikke kan tænke sig, De vilde offentliggøre dette, hvis De havde Forstaaelsen af, at Paavirkning kan bibringe et temmelig slemt Fejlsyn.

Og et Fejlsyn er det, at Nonnerne paa Kamillianerklinikken øver nogen som helst Propaganda.

Jeg, der selv var Patient paa Klinikken kort før Paaske, fik straks det Indtryk, at Nonnerne undgik aandelige Spørgsmaal, og dette Indtryk beholdt jeg under hele mit Ophold dér. Man faar uvilkaarlig den Tanke, om ikke den Person, der har udfundet Nonnernes »snilde Angreb« og mener at kunne lægge dem frem Skridt for Skridt, selv maa være i Besiddelse af den Rænkefuldhed, den tillægger disse.

Den Garanti, De ønsker mod, at der ikke øves Vold mod Patienternes religiøse Overbevisning, vil De sikkert kunne faa gennem Udtalelser af enhver Patient fra Kamillianerklinikken, maaske med Undtagelse af nogle af Deres letpaavirkelige Tilhængere.

Forh. Patient paa Kamillianerklinikkens kvdl. Afd.

Det vægtigste Bidrag til Diskussionen i *Aalborg Stiftstidende* fandtes dog i Nummeret for d. 18. September, hvor Pastor Sassen skriver saaledes:

Dixi et liberaui animam meam.*) Saaledes slutter Pastor Pedersen sin Artikel og mener at have lettet sin Sjæl. Men det maa dog være en underlig Sjæl, der kan tilfredsstilles med usande Paa-stande; thi det er usandt, at Søstrene har paavirket omtalte Frøken i religiøs Hensende under hendes Ophold paa Klinikken. »At hun blev opflammet« til at gaa over til den katolske Kirke, har vel sin Aarsag i det opofrende Eksempel, som Søstrene har givet hende; men at »hun kom i en Tilstand, der var Fortvivlelsen nær«, kan kun være Pastor Pedersens Skyld. Den omtalte unge Pige blev udskrevet fra Klinikken i April Maaned, og først nu, efter at have boet i 5 Maaneder i Deres Præstegaard, kommer hun og meddeler mig sit Forehavende. Hendes Samtale med mig saa De jo allerede nedenunder Deres første Artikel. Jeg saa hende ikke siden.

De skriver, og vist ikke uden Grund, at hvorledes hun blev reddet fra »Nonnernes Garn«, kommer ikke Offentligheden ved.

Men hvor bliver da den religiøse Frihed?

Det er sandt, at der i nær Fremtid skal optages i Moderkirken nogle Damer og Herrer, der ikke har været som Patienter paa Klinikken, men hvad kommer det Pastor Pedersen ved?

De tilføjer, at en ung Pige paa Deres Spørgsmaal om Bevæggrunden til at blive Katholik svarede, at det var Luthers Giftermaal. Skulde det virkelig være det eneste Svar af den Times Samtale, De havde med hende i Forgaars?

Jeg maa indrømme, at De paa Deres Tilbageerobringstog har udvist en ualmindelig stor Uvidenhed om katolske Ting. Det vilde være af stor Nytte for Dem selv, hvis De læste den katolske Katekismns.

Den omtalte Enke er baade Søstrene og mig en Gaade. For at blive Katholik maa mange bringe store Ofre, men aldrig gives der lokkende Tilbud.

Den anden omtalte Frøken, som blev »fanget« for 3 Aar siden, men aldrig har været Patient paa Klinikken, føler sig nu lykkelig og tilfreds som St. Josefs-Søster. Pastor Pedersen vil vel ikke forstyrre hendes Lykke?

For at yde Pastor Pedersen den ønskede Garanti vil jeg anbefale ham i Fremtiden selv at besøge Klinikkens Patienter og at spørge sig for, hvorvidt der drives Propaganda, men med den Bemærk-

*) »Jeg har talt og lettet min Sjæl.«

ning, at han ikke »bruger Vold« overfor Patienterne ved at paatvinge dem sine personlige religiøse Anskuelse, hvorover der ofte hørtes Klage.

Suum cuique(*)

Aalborg den 18. September 1913.

Pastor W. Sassen.

Dagen efter offentliggør Pastor Pedersen følgende to Linjer i Stiftstidende:

»Overfor Pastor Ssassens Paastand fastholder den unge Pige den af mig givne Fremstilling. Hermed er jeg færdig med Sagen.«

Nu ja, lad gaa, saa kan Læserne jo dømme, om de mest skal stole paa den nervøse unge Piges Ord eller Pastor Ssassens. Forresten forekommer det mig altfor billig sluppet, om Pastor Pedersen uden at blive draget til Ansvar for Domstolene skal slippe over sin Krønike om »den brave Enke«, hvem Søstrene vilde købe til at blive Katholik. Den, som udbreder usande Rygter om en anden, hvilke er i Stand til at skade vedkommende i hans Virksomhed (det vilde hint Rygte i høj Grad kunne gøre, hvad Søstrene angaar), er tit af vore Domstole bleven idømt en klækkelig Bøde. Formentlig slipper han helskindet fra Affæren, da vore Ordensfolk i Regelen altfor bogstaveligt, nej, beundringsværdig bogstaveligt følger Frelserens Formaning om at tilgive deres Fjender.

I samme Nummer af Bladet findes to nye Indlæg. Det bliver for vidtløftigt for Ugebladet at optage alle disse Skrivelser; Slutningen af den ene er dog saa interessant, at den skal anføres her.

Det undrer mig, at en Mand som Pastor Pedersen fremkommer med slikt ubehersket Angreb paa en saa taktløs Maade i et Dagblad, særlig da en nervøs og let paavirkelig ung Pige er Kilden til denne hans Viden. Det vilde for enhver anden have været det fornuftigste at søge Oplysninger paa det rette Sted, nemlig hos Søstrene eller Kamillianerklinikkens Forstander, Hr. Pastor Sassen, for at faa Sagen rigtig belyst. Jeg indrømmer, og med mig sikkert mange andre, at det er en meget kedelig Sag for Hr. Pastor Pedersen, naar en ung Pige i Vor Frue Præstegaard — det fremgaar mellem Linjerne i »det aabne Brev«, at det var der — vil gaa over til Katholicismen, men det maa ikke foranledige et saadant Angreb. At Søstrene viser sig overordentlig venlige og elskværdige mod Patienterne, er disse stor Tak skyldige for, ligesom det sikkert ogsaa er en af Grundene til, at Efterspørgslen efter Plads derude er saa stor. Selvfølgelig kan det hændes, at en eller anden, der er let paavirkelig i religiøs Henseende, bliver greben af den Uegennyttighed og Opofrelse, hvormed Søstrene plejer de syge, og selv faar Lyst til at søge, om den katolske Kirke skulde have en fastere Grundvold at bygge paa, end det Virvar af forskellige Meninger, Retninger og Sekter, der udgør »den evangeliske Kirke«, men naar der paastaas, at Søstrene driver katolsk Propaganda, da er det en Paastand, enhver, der kender en lille Smule til Kamillianerklinikkens Kvindeafdeling, maa

*) Enhver sit!

tage bestemt Afstand fra. Hr. Pastor Pedersens »Aabne Brev« røber kun fuldstændig Ukendskab til Forholdene derude.

Hr. Pastor Pedersen mener ikke, at det kan interessere Offentligheden at vide, hvorledes den unge Pige kom ud af »Nonnernes Garn«. Jo, det kan netop interessere, da det ligger meget nær at antage, at det ikke er gaaet saa helt glat igen at laa hende omvendt til den rene Lære i Folkekirken, naar hun engang havde fattet den Beslutning at blive Katholik.

Til Underretning for Hr. Pastor Pedersen tjener, at man for at blive Katholik maa tage grundig Undervisning i den katholske Lære i 6–8 Maaneder, før Optagelse finder Sted, og den sker kun, naar man har den faste Overbevisning, at kun den hellige katholske Kirke alene har fuld Ret til at forvalte de af Jesus Kristus indstiftede Sakramenter.

Med Tak for Optagelsen
E. Madsen.

Og endelig skriver Proprietær Preetzmann fra Stranderholm 20. Septbr. følgende lille Indlæg:

Skønt jeg veed, at Kamillikanerklinikken ikke trænger til nogen anbefaling hos de Mennesker, der kender en Smule til Forholdene dér, føler jeg dog Trang til, for at Pastor Pedersens umotiverede Angreb ikke skal virke villedende paa de Mennesker, der aldrig har haft med Klinikken at gøre, at udtale følgende:

I Aarenes Løb har adskillige blandt vort kvindelige Tyende været indlagt paa Klinikken, og alle som een har de været ligefrem begejstrede over den Venlighed og Omhu, der dér er bleven dem vist, en Venlighed, som søger sit Sidestykke. Jeg har, paa Forespørgsel hos en af vore Piger, som længe laa paa Klinikken, hørt, at Søstrene endog er meget tilbageholdne over for Patienterne, naar Talen er om Religion, og at det eneste ydre Tegn paa, at det er Nonner, der passer Klinikken, er, at der Morgen og Aften bedes en Bøn paa Stuerne.

Mands-Afdelingen kender jeg særdeles godt, jeg har ligget der ialt i 4 Maaneder og haft et af mine Børn liggende der i 2 Maaneder. Selv de stærkeste Ord kan ikke udtale min Respekt for Klinikken, dens Læge, dens Præster og dens hele Betjening, og dér faar sandelig enhver Lov at beholde sin Tro. Er man dér udsat for nogen Paavirkning, maa det være den, at man tvinges til at antage, at en Tro, der bringer Mennesker til frivilligt og uden Vederlag at paatage sig en streng og menneskevenlig Gerning, maa være en god Tro. Ingen af de katholske Præster eller Lægbrødre, der dog jævnlig besøgte mig, har nogensinde uopfordret talt til mig om Religion, og er Religionen af mig bleven bragt paa Bane, har de alle udtalt sig med en Tolerance, som mangen Protestant kunde misunde dem. At Søstrene uden Præsternes Vidende og Vilje skulde forsøge Paavirkning, lyder utroligt, og har jeg altsaa ogsaa af mange kvindelige Patienter hørt, at de ikke gør det, og med Præsternes Vidende gør de det ikke, det veed jeg.

Preetzmann.

Og hermed maa det være nok! Jeg gad vidst, om Missionsfolkene i Aalborg er Pastor Pedersen taknemmelige, fordi »han har talt og lettet sin Sjæl«.

Niels Hansen.

Katholsk Bogsalg.

Med Interesse læste jeg Redaktørens Artikel i Ugebladets Nr. 34 af $\frac{24}{8}$ om katholske Boghandler i Udlandet, og jeg har forgæves ventet at høre andres Mening om den Sag, da jeg synes, vi meget savner et centralt Sted, hvor man kan købe Bøger, Billeder o. l. Der er flere Bøger, jeg ønsker at købe, men dels veed jeg ikke altid, hvor man kan faa dem, dels har jeg ikke Tid til at trave ud i Frederiksberg Allé eller Bredgade efter dem, og endelig generer jeg mig for at ulejlige disse velmenende Mennesker, som forhandler sligt, med mine smaa Forretninger, som ofte kun beløber sig til 15 eller 50 Øre.

Ved at læse Artikelen fik jeg egentlig den Tanke: Blot jeg var lidt yngre, rigtig i den Alder, hvor man endnu ønsker »at slaa sig op«, saa vilde jeg starte en Papirhandel med alt, hvad dertil hører: Skriverekvisiter, Billeder, ikke at tale om Prospektkort en masse. Ved Siden af alt dette vilde jeg forhandle katholske Bøger, Billeder, Buster, Kors, Rosenkranse m. m. Jeg er næsten vis paa, at jeg derved paa Forhaand vilde sikre mig en stor katholsk Kundekreds foruden de tilfældige af Strøglets Kunder og Turisterne. Men jeg vilde rigtignok ikke anlægge min Forretning i Bredgade, hvor jeg engang hørte, der var planlagt en katholsk Boghandel, men snarere paa Vesterbro i Nærheden af Raadhuspladsen. Mon der ikke blandt de yngre Trosfæller kunde findes en Mand eller Kvinde, der havde Lyst og Mod til at forsøge? Hvad Anlægskapitalen angaar, synes jeg næsten, at Ansgariusforeningen havde en moralsk Pligt til mod Haandpant at yde en saadan yngre Forretningsmand et foreløbigt Laan.

Med Tak for Optagelse er jeg

Deres ærbødige Jakob.

Nye Bøger.

Fernando Linderberg: Biskop Kettleer og Socialismen i Tyskland.
(V. Pios Forlag. Kbhvn. 1913. 406 Sider.)

Da Fernando Linderbergs »Kristendommen og den sociale Udvikling« i sin Tid anmeldtes her i Ugebladet (1909, S. 723 flg.), blev der gjort Rede for den Vej, ad hvilken Forf. var kommen til at sysle med den katholske Kirkes Indsats i den sociale Udvikling.

Efter at Forf. havde udkastet Planen til en Redegørelse for den socialøkonomiske Udvikling, udsendte han 1. Bind af denne Skildring: »Karl Marx og den historiske Socialisme«. Forf. førte her sin Fremstilling ned til Nutidens Socialisme, der, som han siger, »er udløst af Revolutionens Baand og ført ind paa Evolutionens faste og sikre Grund«. Det var Forf.s Mening at vise, hvorledes denne Proces er foregaaet.

Men under sine fortsatte Studier maatte Forf. bryde den valgte Ramme. Der var en Faktor i den sociale Udvikling, han ikke kunde komme uden om.

Det er Kristendommen eller, bestemtere sagt, den katholske Kirke; thi det er jo i Virkeligheden denne, som har baaret al Udvikling i halvandet Aartusind. Dette var F. Linderberg fuldt ud klar over, og hans Fremstilling af Kirkens Indsats i Kulturudviklingen er i Virkeligheden en glimrende Apologi for den katholske Kirke.

Skønt Linderberg stadig fastholdt sit egentlige Maal: at levere en Værdsættelse af Karl Marxs Betydning, saa veg han dog ikke tilbage fra at udkaste Planen til sit store Værk: »Kristendommen og den sociale Udvikling«. I Forordet lovede Forf., at der endnu kunde ventes to Bind, henholdsvis om det kapitalistiske og socialistiske Led i Udviklingens Kæde. — Forf.s Øjemed er overalt ved Fremdragning af historiske Udviklingslinier at tegne Billeder af de skiftende økonomiske og politiske Former og de sociale Tilstande, der fremstaar i Folkene under vekslende Former.

Nærværende omfangsrige Bog, hvis Enkeltskildringer samler sig om den store sociale Reformator, Biskop Ketteler af Mainz, kan da betragtes som en Illustration, der viser, hvad den katholske Kirke evner at sætte ind i Arbejdet for at naa lykkeligere sociale Tilstande.

Det er et mægtigt Materiale, Forf. her har samlet og bearbejdet. Det tjener til hans Ære, at han med stor Flid har opsøgt og trængt ind i selve den katholske nationaløkonomiske og socialpolitiske Litteratur. Forf. har saaledes benyttet den ret righoldige Faglitteratur, som findes i Det apostoliske Vikariats Bibliotek. Og i Forordet retter han da ogsaa en Tak til Biskop Johannes von Euch.

Det store Materiale er fremlagt i en Række fængslende Levnedstegninger, historiske Oversigter og teoretiske Betragtninger. Og selv om man vel hist og her sporer en ængstelig Omhu for at faa alle, selv de mindste Træk med, saa virker den brede Skildring dog ingenlunde trættende, fordi Billederne er skitserede med virkelig Kraft og Anskuelighed.

Bogen indledes med en Skildring af Kettelers Forløber, Adolf Kolping, de katholske Svendeforeningers Fader, den

fattige Skomagervend, der ved sejt Energi og Jernflid arbejdede sig gennem Studierne, saa han 33 Aar gammel kunde vies til Præst.

Biskop Kettelers Levned og Personlighed er tegnet med en saa overraskende Forstaaelse og ærbødig Beundring, at det maa glæde enhver katholsk Læser.

Det er lykkedes Forf. at vise, hvorledes det sociale Spørgsmaal, dette Tidens mest brændende Spørgsmaal, greb den ædle Biskops Hjerte, saa at det sociale Arbejde i stedse højere Grad lagde Beslag paa hans Tid og Kræfter.

Endelig vises, hvorledes Biskop Kettelers Gerning førtes videre efter hans Død. Særlig fremhæves hans Arvtager, Professor Franz Hitze i Münster. — I Slutningen af Bogen dvæler Forf. ved det store Arbejde, som Foreningen »Arbeiterwohl« har udført, hvor Formaalet har været: »Værn og Fremme af Religionen i fast Tilslutning til Kirken, Fremme af Standsdyderne: Flid, Troskab, Ædruelighed, Sparsommelighed, Familieomsorg, Højnelse af Standsfølelsen, Pleje af ægte kammeratlig og forædlende Underholdning, Fremme af aandelig Udvikling og praktisk Dygtighed«.

Vi forstaa da ogsaa, at »Centrum«s Fører, Dr. Windthorst, anbefalede Sagen i følgende Ord: »Vi bør ikke lægge Hænderne i Skødet; thi saa kommer Syndfloden, og vi veed ikke, om der vil blive bygget en særlig Ark for os. — — Jeg hilser derfor med Glæde Planen om, at der overalt dannes Foreninger for Arbejderne under kirkelig Ledelse og i kristelig Aand. Vi kan paa det varmeste anbefale disse Foreninger og hver især støtte dem i vor Kreds.«

Naar »Centrum« ogsaa ved andre Lejligheder er traadt saa afgørende i Skranken for at faa de sociale Krav opfyldt, saa ligger dette vel allerede i et katholsk Partis Natur at handle saaledes, men at det har kunnet gøre det med saa klar en Omtanke, er en Frugt af Biskop Kettelers Livsgerning.

Biskop Ketteler har peget paa det springende Punkt, da han sagde: »Hvis den kristelige Familie ikke bliver tilbagegivet Arbejderstanden, saa vil alle andre Midler til dens Hjælp være forgæves. Men om et kristeligt Familieliv kan der ikke tales, hvor Moderen ved kun at optræde som Lønarbejderske er unddraget sin ophøjede Opgave i Husstanden.«

Paa allersidste Blad i sin Bog har Forf. sat følgende Ord af Zachariae: »Vor Tidsalders Sammenslutningsaand bygger paa den samme Idé, som lyser frem af Kirkens Ordning i Middelalderen.«

Disse Ord staar der med Rette. Fernando Linderberg

har sat sig til Maal at vise, hvorledes Biskop Ketteler arbejdede, besjælet af denne Kirkens Aand.

Vel er der hist og her spredt enkelte Ting, som ikke kan forliges med en katholsk Tankegang, men dette for-dunkles i det hele og store ved, at Bogen bærer et saa troværdigt Præg af alvorlig og ærlig Forskervillie. Vi maa derfor sige Fernando Linderberg hjertelig Tak, fordi han i den danske Litteratur har rejst et saadant Æresminde over den store katholske Biskop og hans Gerning.

Johan Johnsen.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. Der synes i det tilstundende Efteraar at skulle finde ikke saa faa katholske Festligheder Sted. I Oktober agter Foreningen *Latilia* at holde en Fests-aften til Indtægt for St. Josefssøstrenes nye Skole paa Østerbro, i November har *St. Josefs Gilde* tænkt at ville give en stor Koncert, til hvilken blandt andre Organist Hammermüller har lovet sin Medvirkning, og i December har vi i hvert Fald Josefssøstrenes store aarlige *Basar*. Vi ønsker disse og alle andre katholske Fester saa megen Lykke og Held som muligt.

— *Assumptionssøstre*ne paa Amalievej, i hvis lille Hus-kapel der hver Søndag samles ikke saa lille en Menighed, paatænker i den nærmeste Fremtid at bygge et selvstændigt Kapel eller lille Kirke. Den tænkes opført mellem de to paa deres Grund liggende Huse paa Amalievej og skal være 18 m lang. Senere hen er det Mening at erstatte de omtalte to Huse med henholdsvis et Kloster og en Skole-bygning.

Norge. I Følge *St. Olaf* er Pastor Lappe, tidligere Sognepræst i Hammerfest, bleven forflyttet til Porsgrund, hvorfra Pastor Blom for nogen Tid siden paa Grund af Sygdom maatte trække sig tilbage. I den nærmeste Tid kommer der en ny Præst, Pastor Huppertz, født i Aachen, til Christiania, hvor han skal ansættes som Hjælpepræst ved St. Olafs Kirke. — En interessant Doktordisputats har nylig fundet Sted ved Universitetet. Sekretær i Kirkedepartementet, Georg Reiss, forsvarede for Doktorgraden sin allerede for længere Tid siden udgivne Afhandling om »Musikken ved Olafsyndyrkelsen i Middelalderen«. At det her drejede sig om noget nyt og usædvanligt, kunde man forstaa deraf, at det havde været umuligt her i Landet at

finde en Opponent, som vilde paatage sig at kritisere Afhandlingen — hvad det musikteoretiske angik. Man havde maaltet tilkalde den bekendte Professor i Musikteori ved Universitetet i København, Hammerich. Men her havde man ogsaa fundet en Opponent, som tog sit Hverv samvittighedsfuldt. Det var overmaade interessant at følge Professoren i hans Gennemgang af Afhandlingen, hvor han fandt en hel Del Fejl, heldigvis for Doktoranden dog ikke af større Betydning. Helt morsomt var det, da Professoren for at bevise, at Doktorandens Opfattelse af Takten i Middelalderens Kirkemusik var fejlagtig, satte i at synge i den Takt, han selv mente var den rette. Det er ganske vist noget enestaaende, at en Doktordisputats foregaar efter Noder. Universitetsstipendiat Kolsrud var anden Opponent og udtalte sig særlig om Arbejdets historiske Del. Herunder meddelte han, at der i et Bibliothek i Stockholm skal være ikke mindre end 26 000 Fragmenter af liturgiske Bøger fra Middelalderen, som endnu ikke er undersøgte. Der som her i Norge har man efter Reformationen benyttet Bladene af Missaler og Breviarer til Omslag om Regnskaber og andre offentlige Registre. Hvilke Skatte maa der ikke være skjult i disse Tusinder af Smaastykker fra Kirkens Blomstringstid i Norden! Hr. Kolsrud, sammen med den nye Doktor i Filosofi, Georg Reiss, vil vistnok forsøge at drage disse og lignende Skatte frem for Dagens Lys, hvortil Stortinget sandsynligvis vil bevillige Midlerne.

Sverige. Det stockholmske Dagblad *Nya dagligt allehanda* bragte i Slutningen af forrige Maaned en meget læseværdig Artikel om Biskop Bitter, af hvilken der her skal gives nogle Uddrag. — I Gøtgatan 46 ejer den katholske Menighed en stor Ejendom. Husene ligger paa gammeldags Manér samlede omkring en meget stor Gaard, som har en lang Allé af smukke gamle Træer. Husrækken til Gaden er udlejet til Butikker og Beboelseslejligheder, den til Gaarden er Bolig for Børnehjemmets Dreng, Søstre, Biskoppen og hans to Præster. Tætved, ogsaa paa Ejendommens Omraade, ligger St. Eriks Kirke, bygget af Biskoppen. — Det nævnte Blads Journalist havde en interessant Samtale med Biskoppen. Denne sagde blandt andet: Rom gaar aldrig sejrende hen over Sverige; jeg troede det engang, men —. Den svenske Karakter er saa mærkværdig. I kan ikke tænke logisk, og I veed for lidt om vore Dogmer, som dog er de mest logiske af alle. Jeg, en katholsk Præst, ejer i mit Bibliothek mange protestantiske Lære- og Trosbøger, men hvor mange af de svenske Præster har blot læst en katholsk Katekismus? Svenskerne ejer megen religiøs Følelse, men de vil aldrig tænke. Men trods deres Følelse er de paa en vis Maade

kolde; det kommer af, at det individuelle og subjektive spiller saa umaadelig stor en Rolle. Jeg undrer mig ikke over, at Folk mange Steder helt hører op med at gaa i Kirke. Jeg undrer mig ikke over det, naar jeg tænker paa, at Præsterne læser deres Prædikener op. I hvilket andet Land vilde det kunne gaa? (Det finder endnu ofte Sted i den engelske Statskirke. *N. H.*) Mennesker vil i Kirken have, at der skal tales fra Hjerte til Hjerte, og der bør, om noget Steds ellers, Ægthed raade. Jeg mærker, at de svenske Tilhørere i vore Kirker bærer over med vore Sprogfejl, fordi vi virkelig forsøger at sige noget. De venter ogsaa, at Kirkens Tjenere skal staa i Kontakt med Folket, leve sammen med dette. Og saa har Svenskeren ganske tabt Sansen for Kirken som et helligt Sted. Jeg glemmer aldrig, da jeg skulde træde ind i Halberstadts protestantiske Kirke og tog Hatten af ved Indgangen, at Opsynsmanden med en Latter sagde: *Hier wohnt keiner* (her bor ingen). De Ord kunde med Flammeskrift sættes over de svenske Kirker, det svenske Folks egen Dom. — Hvad vi Katholikker har mest at kæmpe imod her, er den historiske Opfattelse og forkerte Følelse. Man kan endnu møde ligefrem Skræk for en katholsk Biskop. Da jeg i yngre Dage skulde overnatte i en Gæstgivergaard ved Gøteborg, nægtede Værtinden at give mig noget Værelse. »Han kunde trolde ondt for mig i Kreaturerne, Katholikken!« Og jeg mindes, at paa Bibelselskabets Møde i Gøteborgs Domkirke i 1874 handlede Prædikenen om »Paven, indsat af Djævelen«. Mine 40 Aar her i Landet har dog skaffet mig Venner, ogsaa blandt de svenske Præster. — Desuden hindres vi ogsaa meget ved Mangelen paa fri Religionsøvelse. Det har Danmark, og Katholicismens Fremgang der er enorm, sammenlignet med Sverige, hvilket vel ogsaa kommer af andre Karaktertræk og nøjere Forbindelse med Fastlandet. Her har ikke været Tilbagegang, det kan jeg ikke sige, men Fremgangen er sket med Hanefjed. End videre er vi fattige. Vore Menighedsmedlemmer er alt andet end rige, jeg tigger hvert Aar i Tyskland og Østerrig til den svenske Mission. Vi har blandt os kun 30—40 bedre stillede svenske Familier, deriblandt nogle Adelslægter i Skaane. De fleste er fødte Katholikker, men mange er ogsaa gaaet over. Ved de blandede Ægteskaber mister vi ikke saa faa Børn. —

Schweiz. Her har i August Maaned i St. Gallen været afholdt den fjerde schweiziske Katholikdag. Den 3. August var det »Folkets Dag«; en Procession paa 18.000 Personer med 240 Bannere og 18 Orkestre vakte stor Begejstring hos Deltagerne. Det var ikke alene religiøse Spørgsmaal, der blev behandlet ved Møderne, men ogsaa mange

socialt af almen Interesse, som Folkeforsikring for gamle og svage, Fabrikslove o. s. v. Afdelingen for Arbejdet blandt Haandværkere, der i Schweiz saa vel som i Tyskland paa Grund af de mange *Gesellenhäuser* staar meget højt, samlede i høj Grad Dellagernes Interesse. En Tale, der særlig bør fremhæves, holdtes af Redaktør Zaumberger af Zürich om »Lige Rettigheder og lige Frihed«. Dette synes ogsaa at være et Krav, der paa nogle Steder i det »frie« Schweiz er højst betimeligt. Saaledes maa Biskoppen af Basel have Tilladelse fra Regeringen i et vist Kanton i sit Diöces, hver Gang han vil meddele Firmelsens Sakramente der eller indvie en Kirke. I samme Kanton er udendørs Processioner forbudte i en katholsk Egn, medens i et andet Kanton det ikke længere siden end i Fjor blev en Præst forbudt at læse daglig Messe. Taleren omtalte de uretfærdige Love, der forbyder Jesuiter at opholde sig i Schweiz samt Grundlæggelsen af nye Klostre. »For et religiøst Folk som Schweizerne,« sagde han, »er et nyt Kloster sikkert af større Værdi end et nyt Kinografteater eller Varietéløkal, ligesom en Jesuit er mere værd end en moderne Artist, som mange anser for uundværlig.« En Tysker, Dr. Werthmann, mindede med Tak om, hvorledes Tyskland havde talrige Præster, barmhjertige Søstre og Videnskabsmænd, som de kunde takke Schweiz for. (Ogsaa Danmark kan takke Intolerancen i Schweiz for flere dygtige Præster.) Kongressen var et smukt Vidnesbyrd om de schweiziske Katholikkers Loyalitet mod Kirken og Paven.

St. Ansgars Kirke.

Under den højtidelige Messe Kl. 8 paa Kirkevielsesfesten den 28nde Septbr. udstilles det allerhelligste Sakramente, som forbliver udstillet hele Dagen indtil Kl. 9 Aften. Kl. 10 Levitmesse med Prædiken; Kl. 3 og 5 reciterer de gejstlige Breviarbønnerne; Kl. 8 Aften Festandagt med Te Deum.

Fælles Bedetimer: Kl. 2—3 den eukaristiske Forening; Kl. 3—4 Rosenkransbroderskabet; Kl. 4—5 Mariakongregationen af Apostlenes Dronning, Fidelitas og Lætitia; Kl. 5—6 St. Josefs Gilde; Kl. 6—7 Mariakongregationen for Ynglinge; Kl. 7—8 Mariakongregationen for Mænd.

Bogudlaan (*gratis*).

Fra St. Ansgars Folkebibliothek Bredgade 67, 3. Sal o. G. Tirsdag, Torsdag og Lørdag fra Kl. 7—9 Aften; desuden efter Eftermiddagsgudstjenesten i St. Ansgars Kirke. (Hr. Lærer Ertner træffes forøvrigt i Regelen daglig fra Kl. 9—12 Frm.)

Ved Rosenkranskirken daglig fra 6—7 (hos Hr. Pastor Ronge).

Ved St. Annæ Kirke hver Søndag efter Hovedgudstjenesten.

Fra St. Josefs Konferens Bibliothek udlaanes Bøger efter Højmessens i Præsteboligen.

Fra St. Andreas Konferens Bibliothek hver Søndag efter Højmessens.

Fra Mariahemmet (Vestervoldgade 115) Onsdag den 1. Oktober Kl. 3—4. (Mest udenlandsk Litteratur).

Plan for den katolske Højskole

i

Oktbr.—Novbr.—Decbr. 1913.

7. Oktbr. *Johan Johnsen: Dante I.*
 14. Oktbr. » » *Dante II.*
 21. Oktbr. *Pastor Frederiksen: Rom og Kunsten.*
 28. Oktbr. *Mogens Ballin: Billeder af Kirkens Historie XII. Klosterets Bygmester.*
 4. Novbr. *Frk. Hedevig Ramsing: Guds Kirke og Naturen II.*
 11. Novbr. *Paul Reiter: En gammel dansk By.*
 18. Novbr. *Fru Rose Bruhn: Minder fra Italien.*
 25. Novbr. *Fink-Jensen: Fra Odin til Kristus.*
 2. Decbr. *Mogens Ballin: Billeder af Kirkens Historie XIII. Den sidste Romer.*
 9. Decbr. *Anton Bølling: Handel-Mazzetti I.*
 16. Decbr. » » *Handel-Mazzetti II.*

Alle Foredrag holdes **Tirsdag Aften Kl. 8 i Festsalen i St. Knuds Skole, Stenosgade 4 B. Sursum corda** medbringes.

Det katolske Fortsættelseskursus.

Mandag. Undervisningen finder Sted Bredgade 69, 1. o. G.
 7—8 Dansk 1. 7—8 Engelsk Handelskorrespondance (Kr. 5,00 pr. Termin).
 8—9 » 2. 8—9 Stenografi.
 9—10 Regning. 9—10 Engelsk, Beg.

Onsdag. Undervisningen finder Sted Bredgade 69, 1. o. G.
 8—10 Haandgerning. 7—8 Stenografi.
 (Herunder: Skræddersyning, Kunstbroderi, Hedebo- og Hardangersyning, fransk og engelsk Broderi). 8—9 Engelsk 3.
 9—10 » 2.

Torsdag. Undervisningen finder Sted i Skolen, Stenosgade.
 8—9 Korskolen, Beg. 8—9 Fransk, Viderekm.
 9—10 » Viderekm. 9—10 » Beg.

Fredag. Undervisningen finder Sted i Skolen, Stenosgade.
 8—9 Skrivning.
 9—10 Tysk, Beg. 9—10 Tysk, Viderekm.

Litteratur. Den fuldkomne Anger. Af J. von den Driesch. Med Forord af P. Lehmkuhl. Smukt hæftet 15 Øre. Faas ved Kirkerne og hos St. Josefssøstre. — Rosenkransbogen. Bønner og Betragtninger, samlede af Niels Hansen. Faas ved Kirkerne, hos St. Josefssøstre samt fra Hovedoplaget, Frederiksberg Allé 15—17. Smukt indb. 35 Øre. — Apologetiske Prædikener af Fred. Esser. 4. Serie. Kristus og Kirken. Faas i alle Boglader. 1 Kr.

Mariakongregationen for Mænd afholder Fælleskommunion i Jesu Hjertes Kirke Søndag d. 5. Oktbr. Kl. 8½.

Den eukaristiske Forenings Medlemmer bedes erindre Tilbedelsen i St. Ansgars Kirke Fredagen d. 3. Oktober til de aftalte Tider.

Unio. Vintersæsonen aabnes **Fredag d. 3. Oktbr.** i Lokalet Frederiksberg Allé 11, 1. Sal. *Kl. 9 Foredrag af højærværdige Hr. Pastor Ph. von Kettenburg*, hvortil ogsaa Ikke-Medlemmer er velkomne. Møderne i Vintersæsonen afholdes hver 1. og 3. Fredag i Maanednen.

Kirkelig Kalender.

28. Sep. 20. Sønd. efter Pintse. Kirkevelelsesfest.	5. Oktb. 21. Sønd. efter Pintse. Rosenkransfest.
29. — Mandag. Michael, Ærkeengel.	6. — Mandag. Bruno, Bekender.
30. — Tirsdag. Hieronymus, Bekender og Kirkelærer.	7. — Tirsdag. Marcus, Pave og Bekender.
1. Okt. Onsdag. Oktavdag.	8. — Onsdag. Birgitte, Enke.
2. — Torsdag. Oktavdag.	9. — Torsdag. Dionysius og Lidelsesfæller, Martyrer.
3. — Fredag. Oktavdag.	10. — Fredag. Franz Borgias, Bekender.
4. — Lørdag. Franz af Assisi, Bekender og Ordensstifter.	11. — Lørdag. Marias Officium.

Meddelelse om **Gudstjenesten i København** fandtes sidst i Nr. 36.

Et Ord til hver Dag.

28. <i>Septbr.</i> En Katholik, som siger: »Jeg læser virkelig ikke de katholske Blade,« er udsat for, at hans Søn engang vil sige: »Jeg gaar virkelig ikke i Kirke.«	følger Frelserens Formaning, at man skal gaa ind i sit Kammer og lukke sin Dør.
29. <i>Septbr.</i> Hellige Ærkeengel Michael, forsvar os i Kampen, at vi ikke skal fortabes paa Dommens Dag. (Dagens Graduale).	2. <i>Oktbr.</i> Det kan undertiden være meget haardt at gøre Guds Vilje, men man vil snart mærke, det er meget haardere ikke at gøre den.
30. <i>Septbr.</i> Tal blot godt om din Næste, og bryd dig ikke om, at Folk siger, du mangler Menneskekundskab.	3. <i>Oktbr.</i> Det er mærkværdigt, hvor megen Pligtfølelse man har, naar det drejer sig om andres Pligter.
1. <i>Oktbr.</i> Den, som med Andagt beder Rosenkransen,	4. <i>Oktbr.</i> »Min Gud og mit alt« — det var den h. Franciskus' stadige Bøn. Det forklarer os baade hans Fattigdom og hans Rigdom.

Et brugt **Skrive- eller Læsebord** ønskes til Købs. Tilbud modtages af Redaktionen.

Vestervoldgade 115. Læsestue for unge Piger, aaben hele Dagen, midlertidigt Modtagelseshjem & Bureau.

† At vor kære Tante og Svigerinde, **Elvina Nielsigne Christine Gunst**, d. 21. Septbr. er afgaaet ved Døden paa St. Josefs Hospital, bekendtgøres herved. Den kære afdøde anbefales til de troendes Forbøn. Begravelsen foregik Fredag d. 26. Septbr. paa Katholsk Vestre Kirkegaard.

Adolphsine Petersen,
f. Eiermann.
Afrika.

Marius Gunst.
Margrethe Gunst,
f. Jensen.

Marie Gunst,
f. Poulsen.

Fanny Gunst.
New York.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

61. AARGANG.

„Nordisk Ugeblad“ udgives af Ansgariusforeningen og udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvarialet, modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader samt paa Ugebladets Ekspeditionskontor, Bredgade 69, 2. S. o. G. 1—4. Telef. Palæ 654. — Redigeret af Niels Hansen, cand. mag., Viggo Rothes Vej 14, Charlottenlund. (Træffes bedst Kl. 4—6 Efterm.) Telefon Helrup 657 y.

Nr. 40.

Søndag den 5. Oktober

1913.

INDHOLD: Smaa Indledninger. — Apologetik. — Fri Forskning. — Hovmod staar for Fald. — Rosenkransbroderskabet. — Individualisme i Renkultur. — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Aalborg. Nordamerika. — Et Ord til hver Dag. — Bekendtgørelser.

Smaa Indledninger.

185.

Lidt om Rosenkransen.

Rosenkransbønnen er en Andagtsøvelse, som mange holder meget af, og som er dem inderlig kær; andre forekommer den underlig fremmed, ja ofte frastødende; mange har ofte svært ved at forstaa og bruge Rosenkransen. Maatte disse Linjer bidrage lidt til, at Rosenkransen bliver mere erkendt og flittigere brugt!

Rosenkransen er en Andagtsøvelse — jeg kan sige en lille Bønebog — en særlig Slags Bøn, som i sin nuværende Form først stammer fra den h. Dominikus' Tid, medens dens enkelte Bestanddele er saa gamle som selve Kristendommen. Skal en Katholik tro paa Rosenkransen, skal han anerkende den? Dertil maa man svare: En Katholik skal naturligvis anerkende de Dele, hvoraf Rosenkransen bestaar, nemlig »Fader vor«, »Engelens Hilsen«, »Den apostoliske Trosbekendelse« og de forskellige Hemmeligheder af vor Tro, som man under Bønnen betragter; men der eksisterer ingen Pligt for ham til at anerkende den Maade, paa hvilken man beder Rosenkransen; og dersom nogen ikke beder Rosenkransen, vedbliver han alligevel at være Barn af den katholske Kirke. Rosenkransbønnen er ikke noget Led af vor Tros Sandheder, den er ingen Troslære eller Dogme.

Men hvem vil nægte Rosenkransbønnens Magt og Velsignelse? Jeg kan tilføje, at Rosenkransbønnen er en ægte Troens Bøn og Bøn om Troens Bevarelse. Det var i Aaret 1208, at den h. Dominikus blev sendt til det sydlige Frankrig for der at prædike den sande Lære mod Albigenernes Vranglære. I 10 Aar prædikede han, men næsten forgæves. Han blev ikke modløs, men søgte Naade og Velsignelse i inderlig Bøn; han trak sig tilbage til en Skov for der at bede og øve de strengeste Bodsgerninger. Efter at han i nogen Tid havde levet i Ensomhed, saa han i et Syn Jesu Christi Moder, som sagde: »Du veed, ved hvilke Midler Gud har fuldbyrdet Menneskeslægtens Forløsning: han sendte sin Engel til mig med en Hilsen og Budskabet om Forløsningen og Guds Søns Menneskevordelse, saa fulgte hans Fødsel, hans Barndom, hans Liv her paa Jorden, hans Lidelse og Død, hans Opstandelse og Himmelfart og den Helligaands Sendelse; ved disse Hemmeligheder er Verden bleven forløst og Himlen aabnet for os, og ved disse Hemmeligheder, omsluttet af Herrens Bøn og Engelenes Hilsen til mig, vil du kunne omvende Vranglærerne; forkynd og lær Folket denne Bøn, det er min Rosenkrans.« Dominikus forlod Ensomheden og gik til Hovedkirken i Toulouse. Klokkerne begyndte at ringe til Gudstjenesten, Kirken blev fyldt af Mennesker, Dominikus besteg Prædikestolen og talte om Guds Straffedomme og lærte dem at bede den nye Bøn. Iblandt dem, som var strømmet sammen, var der ogsaa en Del Albigenere. De blev forarget over denne Undervisning og vilde forlade Kirken, men et heftigt Tordenvejr holdt dem tilbage. Dominikus talte med Kraft og hellig Salvelse, og da han var færdig med sin Prædiken og Undervisning, knælede han ned og bad Rosenkransen. Frugten deraf var, at de omvendte sig. Saa drog Dominikus fra By til By og forkyndte overalt Rosenkransen, og overalt med det samme Resultat. Kirkerne var for smaa, Folket hørte ham med Begejstring, og snart var denne Vranglære forsvunden. —

Det kan vi være forvissede om, at saalænge vi holder fast ved denne Bøn og elsker og beder den, vil ogsaa vi holde fast ved vor hellige Tro og dens Hemmeligheder, ved Troen paa Jesus Christus, at han er Guds enbaarne Søn, sendt fra Himmelen til vor Forløsning. Da vil vi netop ogsaa ved denne Bøn kunne bevare vor Tro paa Jesus Christus, Gud af Gud, Lys af Lys, født, ikke skabt, som for os Mennesker og for vor Frelses Skyld er nedstegen fra Himmelen og har paataget sig Kød ved den Helligaand af Jomfru Maria — Hemmeligheder, der er saa ganle som den kristne Tro, men som saa let kastes over Bord i vore Dage.

Apologetik.

Provst Fengers Foredrag i Helligaandskirken havde samlet mange Tilhørere. Det skulde være et apologetisk Foredrag til Forsvar for »Jomfrufødslen.« »Som Prædiken betragtet,« skrev Pastor Ronge til mig, »indeholdt den meget godt, men ikke som apologetisk Foredrag.« Dette hans Indtryk fik jeg ganske bekræftet, da jeg i Dagbladet *Hovedstaden* fik hans fuldstændige Foredrag at se.

Et Hovedpunkt i dette var den skarpe Adskillelse mellem *Dogme* og *Aabenbaringssandhed*. Han skriver saaledes:

»Undfangelsen af den Helligaand er absolut intet Dogme. Men det har faaet Plads i Rækken af de hellige Kendsgerninger og Aabenbaringssandheder, der tilsammen afmærker vor Frelzers hellige Liv. Den Stjernekrans, der begyndte med den Herlighed, han havde, før Verdens Grundvold blev lagt (som den, der var i Guds Skikkelse og var Gud lig); den Stjernekrans, som fortsættes af Guds Søns Medvirken ved Verdens Skabelse — han er den, ved hvem alt er blevet till! — og fortsættes af ham som Israels Ledestjerne — han var Klippen, den aandelige, som fulgte dem, og af hvem de fik det levende Vand. Hans Aand var Profetiens Aand. — — Den Stjernekrans, som fortsættes i Bethlehemsstjernen, der betyder, at han fornedrede sig og tog en Tjeners Skikkelse paa og blev Mennesker lig. Den Stjernekrans, som viser os hans hellige, syndfri Liv, hans enestaaende Ord, der er Aand og Liv, hans vældige Undergerninger, hans Korsfæstelse, Opstandelse, Himmelfart op til Sædet ved Guds højre Haand, hans Leven i og med sin Menighed og Arbejden gennem den, der afsluttes ved hans Genkomst til Dommen.

Jeg beder vel overvejet: er dette Dogmer, eller er dette hellige Kendsgerninger og Aabenbaringssandheder? Er Jesu Opstandelse Dogme eller Kendsgerning? Er hans Undergerninger Dogmer eller Kendsgerninger? Er det et Dogme, at han løftedes mod Himlen, medens Apostlene saa derpaa, og en Sky tog ham bort fra deres Øjne, eller er det en Kendsgerning? Er hans Genkomst til Dom og

de dødes Opstandelse Dogme? Eller er det en hellig Kendsgerning, som Jesus med sin Autoritet staar os inde for er Sandhed og vil gaa i Opfyldelse?»

Saaledes lyder et Hovedstykke i Begyndelsen af Provst Fengers Foredrag.

Mærkværdigt, at Provsten ikke ser, hvor intetbetydende den Adskillelse er, som han her opstiller. Det er jo dog kun lutter Ord og atter Ord, som intet siger. Der er ikke det mindste til Hinder for, at en Katholik kan hævde: Jeg forkaster alle Dogmer; kun de Sandheder, som Kirken har erklæret for at høre til Troens Skat, vil jeg anerkende; thi de alene er Frelsens Kendsgerninger. Hvad er det, vedkommende i saa Fald vilde gøre, og som Provst Fenger i sit Foredrag har gjort? Foretaget en Navneforandring, som intet som helst har med Sagens Realitet at gøre. Hvad han kalder Kendsgerninger, kalder de andre for Dogmer; det har vi ogsaa altid plejet at kalde dem; men et Navn kommer det ikke videre an paa. Vi kan godt kalde Dogmer for menneskelige Meninger, naar vi blot maa beholde vore gamle Dogmer under Navn af Frelsens Kendsgerninger. Thi det er netop det, Dogmerne altid har været for os.

Men — og her kommer det store Men — hvor er nu Autoriteten for, at den Række kristne Sandheder, Provst Fenger opregner, virkelig er Frelsens Kendsgerninger og ikke lumpne Dogmer. Ja, nogle Blade har fortalt, at Provst Fenger slog vældigt i Prædikestolen for at fastslaa Frelsens Kendsgerninger. Hvis det passer, minder det ganske vist om Luthers Maade at argumentere paa — Jeg, Dr. Martinus Luther, har sagt det — men har for besindige, fornuftige Mennesker ingen Beviskraft i sig. Hvis en Del af hans Trosfæller vilde sige — hvad de virkelig gør — at det allermeste af det, Provst Fenger opregner som Kendsgerninger, kun er Dogmer, hvad vil han saa fornuftmæssig kunne indvende herimod? Naar man forkaster Kirken som »Sandhedens Søjle og Grundvold«, er ethvert: »Her til og ikke videre!« ganske meningsløst. Provst Fenger forkaster maaske kun en Fjerdedel af Kirkens Frelseskendsgerninger, men kan ikke give nogen fornuftig Grund for, al man bør forkaste dem og ikke bør forkaste flere.

Af den Grund er det, at vi nok aandelig føler os langt mere beslægtede med den troende Protestant end med hans liberale og radikale Trosfæller, men at vi rent fornuftsmæssig langt lettere forstaar den sidstes end den førstes Standpunkt. Hvis man tror paa Jesus Christus, Gud fra Evighed af, undfangen ved den Helligaand og født af en Jomfru, er det, logisk set, mere ufornuftigt at standse her og sige: men jeg tror ikke, at denne Frelser har sørget for, at alle Mennesker til Dagenes Ende kan naa til en ufejlbar Vished om hans Vilje i alle Ting, jeg tror, at han har sørget for noget, men ingen i Verden kan sige mig, for hvor meget eller hvor lidt, end med den rationalistiske Theolog kort og godt at sige: vi veed intet bestemt om Jesus, altsaa tror vi ikke paa en ufejlbar Kirke eller opstiller Frelseskendsgerninger, der ikke lader sig rokke. Men vil man holde paa en »Stjernekrans af Frelseskendsgerninger«, er man nødt til at holde paa en ufejlbar Autoritet, der kan sikre en disse som saadanne.

Niels Hansen.

„Fri Forskning“.

I.

Frit at tænke, tro og tale —
 Det er Folkets gamle Ret.
 Som paa Bjerge og i Dale,
 Saa paa Marken Videslet.

Det var naturligtvis gamle Grundtvig, der sang saaledes. Han bidrog jo ogsaa meget til at fremme den borgerlige Frisindethed, der har sat sit Præg paa dansk Politik og Kirkeliv. I hans Dage var der jo ogsaa meget, man skulde bort fra. En Lov, der ikke længere er hensigtsmæssig, trykker som en Mare, et Kirkestyre, der ikke svarer til ens religiøse Overbevisning, bliver et utaaleligt Aag. At træde i Skranken for en berettiget Frihed, at løsne Baand, der er Lænker, er jo ikke ensbetydende med Lovløshed og med det Misbrug af Frihedens Navn, som mange gør sig skyldige i.

Thi al Orden og Kultur beror paa Love, paa Baand. Ogsaa den sande, religiøse Frihed og Hellighed beror paa en Del Pligter; thi Herrens Tjeneste er et Aag,

selv om det kan være let for den, der overvinder sig selv. »Frit at tænke, tro og tale« er derfor kun da godt, naar dermed menes: frit for uberettiget Indblanding, for Trældom. Ellers er der intet godt ved at tale frit eller tro, som Lysten driver en, aldeles ubundet.

Holder vi os dette for Øje, ser vi let, hvad godt der kan være ved Ordet: »Fri Forskning«. — Man har bebrejdet vor Kirke, at den er imod fri Forskning, at Protestantismen »henvender sig til den enkeltes personlige, frie Indsigt«, medens Katholikkerne er »trælbundne« under Pavens Aag o. s. v.

Hvad er egentlig fri Forskning? Det er dog uden Tvivl: uhindret Søgen efter, hvad der er sandt. Thi Sandheden alene skal overalt være det afgørende, saa vidt man kan finde den. F. Eks. paa Kirkehistoriens Omraade skal vedkommende bare ville lære Kendsgerningerne at kende, ligegyldigt, om disse er ham behagelige eller ikke, om de omstøder en hel Del tidligere Forestillinger eller ikke.

Dette er aldeles soleklart, og Kirken har saa lidt imod en upartisk Søgen, at den tvertimod vilde glæde sig, om blot alle vilde gøre saa. Thi om f. Eks. Tilstandene i Reformationstiden var mere eller mindre uheldige, har intet at gøre med vor katholske Tro og skal kun afgøres ved grundige, upartiske Undersøgelser. Derimod hviler Protestantismens Trogrundlag paa det Dogme, at den gamle Kirke var saa fordærvet, at den ikke engang mere ejede det rene Evangelium, der saa af nogle tyske og engelske forhenværende Munke og Præster endelig blev trukket frem af Møddingen. Thi ellers var jo hele den frygtelige Ødelæggelse uberettiget. Vi derimod siger: om en Del af Kirkens Tjenere den Gang gjorde deres Pligt eller ej, om der var Misforhold til Stede eller ikke, berører paa ingen Maade vor Kirkes Sandhed og Hellighed, saa meget vi ellers beklager, at denne ikke viste sig i alle Mennesker eller hos alle Kirkens Tjenere, noget vi forresten efter Herrens Ord om Ukrudtet blandt Hveden (Matth. 13,25 og 7,22,23) og om Forargelser, der skulde komme (Matth. 18,7), godt i Forvejen vidste.

Derfor ser vi ogsaa, at denne »fri Forskning« kan være let nok paa astronomiske og geografiske Omraader, men ikke der, hvor en Livs- og Verdensanskuelse har lagt Beslag paa Kendsgjerningernes Udtydning. Saaledes vilde den bekendte Professor Häckel i Tyskland og Darwinisterne for en Snes Aar siden af med en religiøs Forklaring af Verdens Tilblivelse, og derfor maatte altsammen forklares ved »mekanisk Udvikling«.

Kirken derimod er saa sikker paa, at Religionens og Videnskabens Ophav er den samme uforanderlige, ene Gud,

at den ikke frygter for, at sand Videnskab nogen Sinde skal komme med Resultater, der er Troen imod.

Kirken respekterer den fri Forskning paa alle Omraader, der ikke har noget med Troen at gøre. Men den advarer ganske vist imod Hypoteser, mod Gisninger, der paa Trods af dens Lære gøres paa andre Omraader, hvor et sikkert videnskabeligt Resultat endnu ikke er naaet. Thi da vil det senere vise sig, at disse Resultater, hvis de overhovedet naas, ikke paa nogen Maade rokker Troslærens evige Sandheder. Det har vi netop i det 19. Aarhundrede saa mange Gange set: Rationalismen, Darwinismen, Ægyptologien blev ligesom store Bølger væltet ind over Kirkens Lære, men Bølgerne brast imod dens Klippebygning.

Men hvad videnskabelig Granskning fremmer og bringer for Lyset, det hilses af Kirkens Mænd med Glæde, ja netop disse hjælper til. Videnskabernes, Universiteternes, Bibliothekernes Historie er en uafbrudt Lovsang for Kirkens Forkærlighed for al virkelig Videnskab.

Ja, men har Kirken ikke søgt at kue Videnskaben, den Gang Galilei dømtes til at tilbagekalde sit System? Netop at dette ene Eksempel atter og atter fremdrages, viser, hvor lidt Kirkens Fjender kan finde i saa mange Aarhundreder for at angribe Kirken som »Videnskabens Fjende«.

Men enhver, der vil oplyses lidt nøjere om Tilfældet med Galilei*), vil finde, at Medlemmerne af den pavelige Kommission ikke tænkte anderledes end de fleste daværende lærde, som f. Eks. Tycho Brahe, og at Galilei bar sig forkert ad, selv om hans Hypotese senere stadfæstedes, dog anderledes end han vilde. — Ellers har Kirkens Mænd netop paa astronomisk Omraade indlagt sig store Fortjenester. Jeg nævner kun Scheiner († 1660) og Secchi († 1878).

Der gives ingen som helst videnskabelig Kendsgerning, som vor Kirkelære skulde forhindre os i at antage. Derfor føler vi os ikke Spor af länkebundne eller betyngede, men glade over at tilhøre et Kirkesamfund, der som ingen anden Institution i hele Verden har fremmet Kundskabernes Magt.

II.

Ja, siger maaske nogle protestantiske Læsere, det kan godt være, at den katholske Kirke lader frit Spillerum paa videnskabelige Omraader, der er religiøst ligegyldige. Men naar det angaar religiøse Studier, naar et sandhedssøgende Menneske vil granske i Biblen — da forbyder Kirken »fri Forskning«. Ja, det er sandt — men vedkommende Læser er sig ikke klar over Betydningen af vor Kirkes Stilling og Opgave. Her paa det theologiske Omraade tillader

*) Se Adolf Müller: Der Galilei Prozess. Freiburg 1909.

Kirken ingenlunde »fri Forskning« i den Forstand, at enhver uden at bryde sig om Dogmer eller kirkelige Afgørelser uden videre paa egen Haand kunde »forske« i Bibelen eller andre Kilder.

Kirken — jeg mener det af Kristus stiftede gamle katolske Trossamfund — kommer ikke til os med Bibelen og siger: Vær saa venlig og vælg efter Behag, hvad der nu synes er ret. Nej, ud fra Frelserens Bemyndigelse og hans Forjættelse om at bevare den i Sandheden og være med den indtil Verdens Ende (Matth. 28, 20) har vor Kirke altid lært de troende og *fastsat* Trosomraadet med apostolisk Kraft og Myndighed.

(Sluttes).

F. F. M.

Hovmod staar for Fald.

(Historisk Skildring.)

Som et Slags Supplement til de napoleonske Hundreedaarsmin-der, der berøttes i Artiklerne 313—1813—1913 (Ugebl. Nr. 23—24) og i Artikelen »Napoleon« (Nr. 32, 1912), kunde følgende maaske tjene.

Det var jo, som i nævnte Artikler udviklet, Napoleons Hensigt at flytte Pavestolen fra Rom til Paris og gøre Frankrigs Hovedstad til Centrum baade for den kirkelige og den verdslige Magt. Han forsøgte baade med det gode og med det onde at faa Pave Pius VII til at gaa ind paa disse hans Planer. Men den fromme og kloge Kirkefyrste gennemskuede Napoleon og vægrede sig paa det bestemteste ved at gaa med dertil.

Den protestantiske Superintendent i Berlin under Kong Frederik Vilhelm III, Dr. Eylert, som i sin Tid har udgivet historiske Fragmenter af nævnte preussiske Konges Levned, beskriver i dette sit Værks I. Del, S. 432, Napoleons Forhandling herom med Paven paa en meget interessant Maade.

Forfatteren kalder den Scene, han skildrer, baade »mærkværdig« og »historisk rigtig, men lidet bekendt«.

Medens Paven — saaledes skriver han — var i Paris i Anledning af Kejserkroningen, gjorde Napoleon igen alle mulige Forsøg paa at vinde den Hellige Fader for sine Planer. Han lod intet Middel ubenyttet for at faa den ubøjelige Kirkefyrste til at opgive sin afvisende Holdning. Hvad Napoleon egentlig vilde, rykkede han efter mange forberedende Omveje endelig ud med, da han modtog Paven i sin Audienssal til en hemmelig Konference.

Kejsrens Kammertjener befandt sig netop i en tilstødende Alkove og var ubemærket Øren- og Øjenvidne til hele Scenen. Han har berettet om denne Tildragelse.

Napoleon gik urolig op og ned, optaget af Tanken paa sine Planer og den forestaaende Forhandling. Og, som han plejede at gøre, naar han var i heftig Sindsbevægelse, lod han sin Ærgrelse gaa ud over Borde og Stole, idet han gik omkring og stak og borede med et Stykke Jern i det stakkels Møblement. Efterat Kejseren

gentagne Gange havde set ud efter den ventede, traadte Paven endelig ind, med Alvor og ophøjet Ro. Ærbødig bød Kejseren ham en prægtig Stol, hvori Pius, som det tilkom ham, tog Plads. I fortrolig, indsmigrende og slesk Tale forelagde nu den nykronede, mægtige Kejser sine Ønsker for den Hellige Fader, at han nemlig skulde forlægge sin Residens fra Rom til Paris, hvor han da kunde oprette sin hellige Stol i et af de kejserlige Slotte og i Forening med ham, med Kejseren, fra Verdensstaden Paris styre den hellige, almindelige, apostolske, romersk-katholske Kirke over hele Jorden. Ved denne Ordning vilde Paven endogsaa kunne fordoble sine Indtægter, og Napoleon vilde give ham en glimrende Livvagt og som en Embedsbroder (*confrater*) dele al Ære, Magt og Herlighed med ham...

Pius hørte rolig paa denne svulstige, med glimrende Løfter spækkede Tale og svarede, da Kejseren var færdig, kun med dette eneste lakoniske Ord: »Komediant!«

»Hvad!« raabte Napoleon rasende og for op, »jeg — en Komediant? Pave, nu er det ude mellem os!« Hefteftignende gik han op og ned, greb saa et paa Bordet staaende Mosaik-Kunstværk, som forestillede Peterskirken i Rom, og idet han traadte hen foran Paven, som rolig var bleven siddende, slog han det i Stykker imod Gulvet under dette Vredesudbrud: »Ser du, saaledes vil jeg knuse dig, din Stol, din Kirke og dit Rige; Vredens Dag (*dies iræ*) er udbrudt over dig!«

Men som Svar udtalte den Hellige Fader ogsaa denne Gang med samme værdige Holdning, fast og bestemt, kun et eneste Ord: »Tragediant!« og forlod derpaa rolig Værelset.

Pius VII oplevede Napoleons Nederlag. Han fortsatte rolig og konsekvent sit Livs Værk og døde højt bedaget i sit Vatikan. Det pavelige Hierarkis tæt sluttende Kæde havde Napoleon ikke formaaet at bryde, medens hans eget Dynasti derimod snart fik en sørgelig Ende.«

Fidelis.

Rosenkransbroderskabet.

Oktober Maaned er begyndt, og i denne opfordrer Kirken os ganske særlig til ret ofte og andægtig at bede Rosenkransbønnen. I alle Sognekirker bliver Rosenkransen bedet i Fællesskab under Skolemessen paa Søgnedagene. Men det er jo forholdsvis kun meget faa voksne, der kan deltage i denne Fællesbøn. Saa meget mere maa man da haabe og ønske, at ret mange vil forrette deres Rosenkransbøn regelmæssig hver Dag, enten i Familiens Kreds eller ogsaa enkeltvis. Enhver from og ivrig Katholik burde ved Maanedens Begyndelse fatte det Forsæt at bede mindst eet Led daglig, hvis det ikke skulde være muligt at betragte alle fem Hemmeligheder i en af de tre Rosenkranse: den glædefulde, den smertefulde eller den herlighedsfulde.

Enhver, der endnu ikke er helt fortrolig med Rosenkransen eller Maaden at bede den paa, finder en ypperlig Vejledning i det lille Skrift »Rosenkransbogen« (35 Øre).

Samtidig henledes Opmærksomheden paa Rosenkransbroderskabet, der er oprettet ved St. Ansgars Kirke, hvor der med Undtagelse af Sommermaanederne holdes et Møde, i Regelen den første i hver Maaned, med Prædiken og Procession. Broderskabets Medlemmer kan vinde en fuldkommen Aflad paa Rosenkransfesten, naar de har opfyldt de sædvanlige Betingelser og aflægger Besøg i St. Ansgars Kirke.

Indmeldelse af nye Medlemmer sker hos Broderskabets Direktør, Hr. Pastor v. Kellenburg, Bredgade 64.

Individualisme i Rønkultur.

Bladet *Folkerøsten* har efter et andet Blad, *Kors og Stjerne*, aftrykt følgende interessante Beretning om Menighedsforholdene i protestantiske Samfund i De forenede Stater i Nord-Amerika. Forfatteren, den dansk-amerikanske Præst *A. Th. Dorf*, nævner ikke den katholske Kirke, selvfølgelig fordi Individualismen ikke paa saadan Maade kan faa Raaderum i den som i de protestantiske Sekter. Han skriver saaledes:

Under Frihedens Tegn har Individualismen rigtig faaet Lov til at gøre sig gældende.

Intet Land har derfor saa mange Kirker. Hvor Danmark har een, har De forenede Stater ti. Vi har dem i alle Udgaver, fra bitte smaa uanselige Skure til prægtige Domkirker, der kan maale sig med Europas Middelalder-Kathedraller i Herlighed; Kirker for sorte og hvide, for røde og gule; Kirker for fromme og for ugudelige; Kirker af enhver religiøs Afskygning, der tænkes kan. Der er ikke den vanvittige Idé, der ikke er lavet Religion paa.

Her er Præstefrihed og Menighedsfrihed i den mest udstrakte Form, ikke noget som helst i Retning af babylo-nisk Fangenskab.

Blot et Par Familier bliver gale i Hovedet paa Præsten, fordi han ikke kom til Fødselsdagsgilde hos dem, saa er der Stof til ny Menighedsdannelse.

Der kan laves Proselyter paa al Ting. Der er et Utal af Menigheder og en Legion af Præster. En hel Del af Præsterne er selvgjorte ligesom Menighederne, men de passer jo saa helt godt til hinanden.

Der er derved Plads for en i Grunden ganske overflødig Mængde Præster, for at alle de mange mer eller mindre aparte Fornemmelser, Mennesker kan faa i religiøs Retning, kan blive tilfredsstillende. Der drives en hel Lüksus med Præster. Dermed er ikke sagt, at Præsten faar nogen Lüksus ud af det. Tvertimod, han synker ganske naturligt mere og mere ned paa Proletarstatet; jo flere der bliver, des ringere bliver Kvaliteten. Man regner nu, at omtrent en Fjerdedel af Præsterne ikke har anden Uddannelse end den, Folkeskolen giver.

De danske Kirkesamfund er naturligvis blandt de mere moderate og er der ikke lige straks med en Præst, hver Gang der er et Par Familier, der har en lille Fornemmelse i Retning af selvstændig Menighed. Og dog, til Trods for, at vi taler om Præstemangel, saa er der dog i den danske Kirke 57 Præster til 25,000 Mennesker, medens den forenede Kirke har 120 Præster til det samme Antal Mennesker. Naar der alligevel klages over Præstemangel, da er det, fordi der f. Eks. paa et Sted kan sidde en Snes Familier, der ikke kan nøjes med een Præst, men skal have to, medens der andre Steder sidder tusind, der kan nøjes med slet ingen. Det er, som jeg sagde, ikke alle Kirkesamfund, der er lige villige til at række enhver separatistisk Bevægelse Haanden. Men de fleste er eller har været. Det gælder om at fange Sjæle, at Garnet kan blive fuldt. Om Livet saa gaar af Fisken ved alt dette Fangeri, det synes at have mindre at sige. Og Livet gaar af Fisken. Det gaar i det lange Løb ganske mod alle de store Frihedsraaberes Forventninger. Det tager naturligvis Tid at opdage saadan noget. Man kan leve en Tid i Røret og tro, at det er Liv. Men er det kun Røre, saa stilner det af, men er det Liv, saa gror det.

Paa Kirkelivets Omraade har Forholdene i den sidste Menneskealder været ganske kaotiske i deres Mangfoldighed. Der har været et mægtigt Røre, en tilsyneladende stor Vækst, og nu er man ved en Standsning; opdager den i Grunden først, efter at den længe har været der, eller man har ikke haft Mod til at ville se, at den var der. Nu kan man ikke længere lukke Øjnene og lade, som om alt var i den skønneste Orden. Man ser nu, at det i Grunden ser galt ud.

Beregningerne slog ikke til. Det stærke individualistiske Drag, som man ikke søgte at modvirke, men gav frit Løb, har ikke været til Gavn for Menighedernes indre Liv. Der er vel mange flere Kirker, men der er færre Kirkegængere.

Og en nærmere Undersøgelse har vist, at det netop er den Omstændighed, at der er saa mange Menigheder,

der har bevirket, at Menighedsmedlemmernes samlede Tal er saa meget mindre. Er der saaledes i en By 1000 Familier, der hører til en Menighed, saa bliver der færre, hvis Menigheden spaltes i 2; og bliver der 10 Menigheder, vil der muligvis kun være 600 Familier, der endnu har Mod til at være Menighedsmedlemmer.

Derfor er Landet med de mange Kirker nu blevet Landet med de mange forladte Kirker; i Kansas er der f. Eks. henved 1000 forladte protestantiske Kirker, og saaledes vil man finde det i alle Staterne. I den Konkurrence, der har hersket, og hvor Kampen var haard, er man endt som i de gamle Tragedier, alle faldt paa Valen.

Derfor ser man sig nu om efter Hjælp, kalder til Samling om det væsentlige, længes efter Disciplin i Rækkerne. Det lyder baade fra Menighedsfolk og fra Præster; og Nationen er ung og levkraftig, fuldt af Virkelyst og Livsmød og derfor ogsaa med Jordbund for en stærk religiøs Vækst, saa den skal nok komme.

Men det kommer til at gaa ad gamle farbare Stier. —

Saa vidt Pastor Dorfs interessante Artikel. Mange Amerikanere har jo, som bekendt, sandet disse Ord og — ved at blive Katholikker — gaaet tilbage paa de bedste gamle Stier. Den katholske Kirke er jo det største religiøse Samfund i De forenede Stater.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. Der har ofte her i dette Blad været gjort opmærksom paa den store Opgave, som de talrige katholske Polakkers Tilstedeværelse den største Del af Aaret i vort Fædreland stillede vor kirkelige Øvrighed og vore Præster. Den bliver endnu større, naar, som det meddeles, et forholdsvis betydeligt Antal Polakker i de seneste Aar har taget fast Bopæl her i Landet. I 1911—12 overvintrede her i Landet kun 880 fremmede Sæsonarbejdere, men af en Oversigt i »Dansk Land« ses det, at Tallet nu er betydelig større, for Øernes Vedkommende i alt 1864. Deraf hoede i Københavns Amt 157 og i Præstø Amt 236.

— Som omstaaende Annonce meddeler, begynder paa Tirsdag Katholsk Højskole atter sine ugentlige Vinterforedrag. At Møderne nu holdes i St. Knuds Skoles Festsal, vil nogle maaske beklage, andre glæde sig over; Sammenhængen er den, at Forholdene gjorde en saadan Flytning nødvendig. Som noget nyt kan meldes, at der i For-

hallen til Salen hver Aften før og efter Sammenkomsten vil blive Lejlighed til at anskaffe katholske Bøger, Blade, Billeder, Rosenkranse o. s. v., en Lejlighed, som vistnok mange vil være glade for.

Aalborg. Diskussionen i *Aalborg Stiftstidende*, af hvilken der i forrige Nummer af Ugebladet gaves et langt Referat, er blevet fortsat med et Par, ikke betydelige Indlæg. En Pastor Ahrentecht i Skæve har faaet en lille Artikel optaget, hvori han gentager den forslidte Løgn, at Jesuiterne hylder Valgsproget »Hensigten helliger Midlet«, og at dette Ord er blevet billiget af Kirken. Tillige er nævnte Præst ond og dum nok til at kalde Paven for Antikristen, i hvilken Sammenhæng han henviser til 2. Kapitel af 1. Johannes' Brev. Hertil synes mig i denne Sammenhæng at høre ikke Dristighed, men Dumdristighed. Thi paa nævnte Sted staar at læse: »Hvem er Løgneren uden den, som fornægter, at Jesus er Christus? Den er Antikristen, som fornægter Faderen og Sønnen.« Har Paven nogen Sinde gjort det? Nejl Men der er adskillige af Pastor Ahrentechts Embedsbrødre, der fornægter Jesus som Guds enbaarne Søn. Hvem er mon saa Antikristen? — Pastor Sassen afviser meget fornuftigt al Diskussion herom, idet han, naar Sagen drejer sig om Patienternes Behandling paa Kamillianerklinikken i Aalborg, ikke vil ind i en lang religiøs Forhandling om andre Sager. Men jeg har dog — for Sandhedens Skyld — villet give et lille Svar paa Tiltale.

N. H.

Nord-Amerika. Dagbladene har i den senere Tid indeholdt nogle forfærdende Efterretninger om en katholsk Præsts grufulde Misgerninger ovre i New York. Adskillige Læsere er maaske blevet rystet ved at læse herom; men det synes efter de sidste Efterretninger ikke at være nogen Grund dertil. Selvfølgelig kan det ske, at en Præst kan blive en Forbryder; men vor Tro er lige sand og vor Kirke lige hellig for det; vi ærer jo heller ikke de hellige Apostle mindre, fordi de havde en Judas i deres Midte. Men saadanne Historier er meget ofte usande, og i dette Tilfælde synes det ogsaa at være saa. Den omtalte Pastor Schmidt synes slet ikke at være katholsk Præst, har allerede Dagbladene meldt, og de udenlandske kirkelige Blade omtaler slet ikke Sagen; det rokker saa meget ved dens Paalidelighed, at man fristes til at tro, at den i Modsætning til saa mange af dens Lige endog er et indenlandsk Fabrikat.

— Et mærkeligt Eksempel paa Tyranni berettes fra Byen Lead i Syd-Dakota (U. S. A.). Byen er en Mineby, hvor et stort Aktieselskab ejer alt og kan udøve al Indflydelse. Dette Selskab er ikke tilfreds med seks Dages Ar-

bejde af sine undergivne om Ugen, men holder alle sine Virksomheder aabne ogsaa om Søndagen. Dette almægtige Selskab tvinger alle Fabrikker og Butikker til at gøre ligesaa, og paa denne Maade er Søndagen i Byen Lead bleven en fuldstændig Arbejdsdag med alle Kirker enten lukkede eller tomme. Biskoppen paatalte i moderate Toner Sagen for Aktieselskabets Bestyrelse, men uden Resultat; han indrømmede, at for nogle Afdelinger af Minerne var Søndagsarbejdet muligvis nødvendigt, men han opponerede mod denne systematiske Foragt for Søndagen. Senere Henvendelser til den Dame, der ejer Hovedparten af Aktierne, var ligesaa frugteløse. Katholikkerne i Byen er blevet tvunget til at undertegne en Mistillidsadresse til Biskoppen, hvori denne anklages for i høj Grad at have gjort Aktieselskabet Uret. Borgmesteren i Byen sammenkaldte til et stort Møde, hvor hovedsagelig de af Aktieselskabet afhængige Arbejdere var til Stede, ved hvilket Biskop Busch uretfærdigt blev anklaget og fordømt. Stemningen i Byen er bleven en saadan, at Biskoppen foreløbig har maattet forlade den. Biskop Busch har udsendt en aaben Rundskrivelse til alle Kardinaler, Ærkebiskopper og Biskopper i De forenede Stater med Anmodning om at hjælpe ham til at faa en officiel Undersøgelse i Gang angaaende de Grunde, der hindrer Helligholdelsen af Søndagen i Byen Lead.

Absalonsbøsserne.

Det var med spændte Forventninger, at vi denne Gang begyndte at tømme de nye Absalonsbøsser; ikke for Bøssernes Skyld alene — det vidste vi, at de havde vundet almindeligt Bifald — men det havde jo været Feriemåneder, ja var det næsten endnu, og hvem tænker paa »Absalons-Gaard« i den Tid? Hvad enten man nu har været i Holland, Paris eller Venezia eller maaske kun et Par Mil fra Byen, saa slæber man selvsagt ikke »Bøssen« med.

Var det med smaa Forventninger, vi gik ud, saa var det med »Fryd, vi hjembar vore Neg«, det vil denne Gang sige 131 Kr. 3 Øre, fordelt i 108 Bøsser, eller gennemsnitlig ca. Kr. 1,21 i hver Bøsse (sidst Kr. 1,31).

Det højeste Beløb i en enkelt Bøsse var denne Gang Kr. 16,58, det største, der endnu har været.

Gennem »Absalonskredsen« er der nu ialt tilgaaet »Absalons-Gaard« Kr. 976,01, altsaa nær tusind Kroner; og det Beløb overskrider vi sikkert, inden Aaret er omme. Heraf er Kr. 755,13 fra Bøsserne, mens Kr. 220,88 er indkommet ad anden Vej; f. Eks. er der en Del (særligt maanedslønnede) Damer og Herrer, som har den meget anbefalelsesværdige Skik, foruden rigelige Bidrag i Bøsserne, hver Maaned at give os 1 Krone; iøvrigt gaar vore Ønsker kun ud paa, at hver Bøsse hver Dag faar 1 Øre.

Bøsserne tømmes næste Gang sidst i Oktober Maaned.

For »Absalonskredsen«

St. Fink-Jensen.

Aftenunderholdning.

Til Fordel for St. Josefssøstrenes nye Skole paa Østerbro afholder forhenværende og nuværende Elever

en Aftenunderholdning i Salen i Stenosgade

Søndag den 12. og Mandag den 13. Oktober.

Billetter à 2 Kr., 1 Kr. og 50 Øre faas

Toldbodvej 14.

Frederiksberg Allé 15 - 17.

St. Josefs Hospital, Griffenfeldtsgade 44.

Skovgaardsvvej 11, Charlottenlund.

St. Franciskus' III Orden har Møde Fredag den 10. Oktober Kl. 8 Aften i St. Knuds Kapel.

Bygningstegning. Herved tillader jeg mig at meddele, at jeg udfører Tegninger til Kapeller, Beboelsesbygninger, Landbrugsbygninger m. m. Tilsyn med Ejendomme overtages.

Olaf Andersen, forhen Tegner hos Arkitekt Holch. Holmbladsg. 68.

A. G.

Monogram i Sølv som *Vedhæng* til Urkæde, *Slipsnaal*, *Brosche Hallenaal* sælges til Fordel for Absalons Gaard hos St. Josefs-søstrene, Frederiksberg Allé 15-17.

Kollekt for den dansk-katholske Kirkesag.

Søndag den 5. Oktober holdes **Ansgarius-Bonifacius-Kollekt** i alle Kirker og Kapeller til Bedste for de mest trængende kirkelige Institutioner i Vikariatet.

Syforeningen paa Frederiksberg genoptager sine Møder Torsdag d. 9. Oktbr. Der afholdes Møde Boyesgade 8, 1. Sal hver Torsdag fra 1 $\frac{1}{2}$ -4, hvor samtidig Gaver til Foreningen med Tak modtages. Nye Medlemmer er hjertelig velkomne.

Litteratur. Den fuldkomne Anger. Af J. von den Driesch. Med Forord af P. Lehmkuhl. Smukt hæftet 15 Øre. Faas ved Kirkerne og hos St. Josefssøstrene. — Rosenkransbogen. Bønner og Betragtninger, samlede af Niels Hansen. Faas ved Kirkerne, hos St. Josefssøstrene samt fra Hovedoplaget, Frederiksberg Allé 15-17. Smukt indb. 35 Øre. — Apologetiske Prædikener af Fred. Esser. 4. Serie. Kristus og Kirken. Faas i alle Boglader. 1 Kr.

Mariakongregationen for Mænd afholder Fælleskommunion i Jesu Hjertes Kirke Søndag d. 5. Oktbr. Kl. 8 $\frac{1}{2}$.

Den katholske Højskole.

Møde Tirsdag d. 7. Oktober Kl. 8 Aften.

Johan Johnsen: Dante I.

Sursum corda medtages. (Nr. 33 og 35 synges).

Festsalen i St. Knuds Skole, Stenosgade 4, B.

Jesu Hjertes Kirke.

Fra og med den 5. Oktober er der hver Søndag Aften Kl. 6 Andagt med Prædiken.

St. Ansgars Kirke.

Efter Andagten Kl. 6 Efterm. afholdes Procession, i hvilken Rosenkransbroderskabet og de unge Pigers Foreninger deltager.

Mødreforeningen. Tirsdag den 7. Oktober Kl. 8 $\frac{1}{4}$ læses i St. Ansgars Kirke den h. Messe for Foreningens Medlemmer og Anliggender.

K.U.F. Katholsk Ungdomsforbund genoptager efter endt Sommerferie sine Møder i Lokalet, Bredgade 67² o. G. Søndag den 5. Oktober Kl. 7. Hr. stud. med. Paul Reiter taler.

Kirkelig Kalender.

5. Oktb. 21. Sønd. efter Pintse. Rosenkransfest.	12. Oktb. 22. Sønd. efter Pintse.
6. — Mandag. Bruno, Bekender.	13. — Mandag. Kong Edvard, Bekender.
7. — Tirsdag. Marcus, Pave og Bekender.	14. — Tirsdag. Callistus, Pave og Martyr.
8. — Onsdag. Birgitta, Enke.	15. — Onsdag. Teresa, Jomfru.
9. — Torsdag. Dionysius og Lidelsesfæller, Martyrer.	16. — Torsdag. Ferialdag.
10. — Fredag. Franz Borgias, Bekender.	17. — Fredag. Hedvig, Enke.
11. — Lørdag. Marias Officium.	18. — Lørdag. Lukas, Evangelist.

Meddelelse om Gudstjenesten i København fandtes sidst i Nr. 36.

Et Ord til hver Dag.

5. Oktbr. Jo mere vi beder, desto mere lærer vi ogsaa af egen Erfaring Bønnens vidunderlige Virkninger at kende. (P. Wilberforce.)	Moder Birgitta, du Christi højtelskede Brud, at han selv maa være os den lige Vej til det himmelske Fæderland.
6. Oktbr. Det er intet daarligt Tegn, at den onde Fjende raser foran din Dør; det er et Bevis paa, at han ikke har, hvad han ønsker. (St. Franz af Sales.)	9. Oktbr. Brænd mig, skær mig, skaan mig ikke her nede, naar du blot engang i Evigheden vil skaane mig. (St. Augustinus.)
7. Oktbr. Hvem der tæller sine Penge, veed, hvor rig han er; hvem der gør andre lykkelige med dem, føler det. (P. Kreiten.)	10. Oktbr. Kærlighed er ikke en Almisse, men en Gæld. (P. Kreiten.)
8. Oktbr. Bed for os, salige	11. Oktbr. Apostlene og deres Disciple nærede et saadant Had til Vantroen, at de ikke engang vilde tale til dem, der havde forladt Sandheden. (St. Irenæus.)

Vestervoldgade 115. Læsestue for unge Piger, aaben hele Dagen, midlertidigt Modtagelseshjem & Bureau.

At min kære Mand, min bedste Ven,
Direktør **Emil Grünewald**,
er afgaaet ved Døden den 28de ds., bekendtgøres herved
for deltagende Slægt og Venner.

København, den 29. Septbr. 1913.

Elisabeth Grünewald, f. Mariboe.

Den kære afdøde anbefales til de troendes Forbøn.

Vincentsforeningens Kransekort faas hos d'Hrr. gejstlige ved St. Ansgarskirken (Bredgade 64¹), Rosenkranskirken (Boyesgade 8), St. Josefskirken (Griffenfeldtsgade 44), St. Andreaskirken (Ordrup), St. Annæ Kirke (Sundby) og hos Murermester A. V. Günther, Bangertsgade 11, samt gennem Tlf. 1389.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

61. AARGANG.

„Nordisk Ugeblad“ udgives af Ansgariusforeningen og udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader samt paa Ugebladets Ekspeditionskontor, Bredgade 69, 2. S. o. G. 1—4. Telef. Palæ 654. — Redigeret af Niels Hansen, cand. mag., Viggo Rothés Vej 14, Charlottenlund. (Træffes bedst Kl. 4—6 Efterm.) Telefon Helrup 657 y.

Nr. 41.

Søndag den 12. Oktober

1913.

INDHOLD: Smaa Indledninger. — Satanisk Mysticisme og Theosofi. — Fri Forskning. — 5. katholske Rundskuedag. — Nye Bøger. — Jødisk Ritualmord. — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Tyskland. Østerrig. Italien. Nord-Amerika. — Brevkasse. — Et Ord til hver Dag. — Bekendtgørelser.

Smaa Indledninger.

186.

»Giv Kejseren, hvad Kejsereens er, og Gud,
hvad Guds er.«

Der var en Gang — og det er intet Eventyr, men Virkelighed — en fattig Købmands Søn, som efterhaanden naaede saa vidt, at han blev baade Rigskansler og Ærkebiskop og Kardinal og pavelig Legat. Det var i det 16. Aarhundrede i England under Kong Henrik VIII. Mandens Navn var Wolsey, Kardinal Wölsey. Han var et lyst og klogt Hoved og forstod fremfor nogen at gøre sig afholdt af den vægelsindede Kong Henrik VIII. Men han drev det des værre saa vidt i denne Henseende, at han ved alt, hvad han foretog sig, *ikke* vendte sig til Gud med det Spørgsmaal: »Hvad vil *du*, at jeg skal gøre?«, men kun spurgte sig selv, hvorledes han vel bedst kunde vinde *Kongens* Velbehag, stige i *hans* Gunst og derved vokse i Anseelse, Magt og Rigdom. Han opnaaede ogsaa for saa vidt sin Hensigt, som Kongen tilsidst næsten fuldstændig overlod Regeringens Tøjler til ham, saa at man snart ikke mere var klog paa, hvem der egentlig var Konge i England, Wolsey eller Henrik. Men alt syntes alligevel en Tid længe at skulle gaa godt, indtil den meget sanselig anlagte Kong Henriks Øjne faldt paa en af Dronningens Hofdamer, som behagede ham bedre end hans gode, fromme Gemalinde. Forblændet

af sin Lidenskab søgte han nu at faa sit gyldige Ægteskab med sin retmæssige Hustru erklæret ugyldigt for at kunne ægte hin anden, Hofdamen. Og Kardinal Wolsey, hvad sagde han dertil? Huskede han nu endelig en Gang paa sine Pligter som Præst, som Biskop, som Kardinal? Optraadte han nu imod Kongen som Johannes Døberen over for Herodes? Vovede han nu at sige Kongen Sandheden? Nej! Hvad hans Efterfølger i Rigskanslerembedet, den heltemodige Thomas More vovede, det vovede han ikke. Det gjaldt jo frem for alt for ham om at indsmigre sig hos Kongen og ikke miste dennes Gunst. Han stillede sig derfor — troløs imod sine helligste Pligter — paa Kongens Parti, paa Syndens og Lidenskabens Parti, opmuntrede Kongen til at sætte sin Vilje igennem og gjorde selv, hvad han formaadede, for at opnaa Ægteskabets Opløsning hos Paven i Rom. Men hans skændige Bestræbelser i saa Hensende var heldigvis forgæves. Paven erklærede efter nøje Undersøgelse ikke at kunne føje Kongen i hans Ønske, hvorefter Kong Henrik blev rasende paa sin Kansler, Kardinal Wolsey, fordi han ikke havde ført Sagen bedre, forstødte ham og forviste ham. Ja, senere vilde han endogsaa lade ham halshugge, men paa Vejen fra Fængslet tilbage til London døde Kardinal Wolsey, saa at han lige akkurat slap for at maatte lægge sit Hoved paa Blokken. Døende udtalte Kardinalen disse Ord: »Havde jeg blot gjort mig halv saa megen Umage for at behage Gud, som jeg har gjort mig for at behage min Konge . . . Nu faar jeg Løn som forskyldt, fordi jeg i al min Gerning ikke har haft Gud for Øje, men kun en jordisk Konges Gunst, som dog tilsidst har svigtet mig, medens jeg ikke vilde være gaaet Glip af min Løn hos Gud.«

Se, dette er saadan rigtig et tydeligt Eksempel paa, hvorledes det tilsidst gaar dem, som ikke retter sig efter vor Frelasers Ord: »Giv Kejseren, hvad Kejsers er, og Gud, hvad Guds er.« Gør man ikke ogsaa dette sidste, men giver man kun Kejseren, hvad Kejsers er, kun Verden, hvad Verdens er, eller giver man den maaske endogsaa det med, som ene tilkommer Gud, saa bedrager man derved baade Gud og sig selv; thi Utak er Verdens Løn; det er det, man tilsidst har ud af det, naar man for at behage Verden, for at føje Menneskene ofrer baade sin Sjæl og sin Gud.

Fidelis.

Satanisk Mysticisme og Theosofi.*)

I foregaaende Aarhundrede er de fleste Angreb paa Kirken udgaaet fra Materialisternes Rækker. De vidunderlige Fremskridt, Videnskaben den Gang gjorde, førte til den Tro, at i Stoffet alene fandtes Forklaringen paa hele Universet, og at Kristendommen, med dens Tro paa en oversanselig Verden, hørte hjemme mellem Fortidens forladte Former for Overtro.

Man lagde alt for stor Vægt paa de Resultater, man naaede ved at iagttage Fænomenerne, saa interessante de end virkelig var; thi næsten alt i Naturen blev gjort til Genstand for Iagttagelse. For at nævne et Eksempel, saa blev det nu muligt at iagttage et Æg fra Befrugtningens første Øjeblik gennem alle Udviklingens Stadier, indtil den unge Fugl brød igennem sin Skal. Men man tænkte ikke paa, at dette alligevel ikke forøgede vort Kendskab til Tingenes inderste Aarsag; selv om vi i mange Tilfælde nøjagtig veed, hvilke Processer Naturen gennemgaaer, veed vi ikke mere om det store »Hvorfor«, end vore Forfædre før os vidste.

Det er ganske sandt, at vi lærte at anvende Naturkræfterne paa en Maade, man aldrig før havde drømt om; men vi veed absolut intet om Oprindelsen til de Kræfter, som vi saaledes sætter i Virksomhed. Videnskabsmændene blev i Stand til at betegne visse Processer, som de kun forstod lidt af, med besværlige græske Navne. Det almindelige Indtryk var, at hvis man gav et eller andet særligt Fænomen et nyt Navn, saa havde man herved forklaret Fænomenet, men i Virkeligheden blev kun Uvidenheden skjult derved.

Man oversaa fuldstændig, at fordi Menneskene opnaaede store Kundskaber i een Retning, saa var det ikke nød-

*) Foredrag, holdt i Rom den 16. Maj 1913, af Birgittinerpater *Benedict Williamson*. (*The Catholic Review* July 1913.)

vendigt, at man skulde tillægge disse Kundskaber samme Vægt i en anden Retning, som endnu ikke var gennemforsket lige saa grundigt. Mange af disse Videnskabsmænd kæmpede imod Kirkens dogmatiske Lære, men de var selv ligesaa dogmatiske med Hensyn til deres egne Slutninger. Og det med langt mindre Grund, for naar det kom til Stykket, saa havde dog Kirkens Dogmer staaet deres Prøve i 2000 Aar, hvorimod mange af de videnskabelige Dogmer, vi skulde tro paa, ikke havde bestaaet i saa mange Dage, før de blev erstattet af andre, som man forlangte, at vi skulde modtage under lige saa dogmatiske Former.

Naar man nu ser tilbage paa den Tankeretning, som for Størstedelen allerede er forsvunden, saa kan man sikkert finde Forklaringen af den deri, at Videnskabsmanden, der kun beskæftiger sig med sine Iagttagelser og Studier i Laboratoriet, lidt efter lidt bliver saa optaget af de Fænomener, han undersøger, at han endogsaa bliver ude af Stand til at fatte Muligheden af, at nogen Sandhed kan ligge uden for hans særlige Omraade. Man kan i Grunden kun ved denne Hypothese forklare den materialistiske Verdensanskuelse, som hyldedes af saa mange Videnskabsmænd i det 19. Aarhundrede.

Midt i denne Tid, som var saa lidet lovende, kom Spiritismen paany til Højbords; den har altid eksisteret under en eller anden Form, den er saa gammel som Menneskeheden selv. Læg Mærke til Saul og Heksen i Endor! Der er ikke Tvivl om, at disse Kræfter tabte deres Magt, efterhaanden som Kristendommen voksede sig stærkere. Og nu, da Troen svækkes, genoplives dette Samkvem med Aandernes usynlige Verden, som strider mod Guds Lov. Spiritismens første Paastand er, at den bringer de levende i Forbindelse med Aanderne af de døde, som er befriet fra Legemet. Det menneskelige Hjerte har en naturlig Længsel derefter, og det er af den Grund, at Spiritismen har gjort saa store Fremskridt. Forbindelsen siges at komme i Stand paa forskellig Maade, snart ved Bankelyde, der ordnes som en Række Signaler, man har aftalt i Forvejen, snart ved Automatskrift igennem et Medium eller direkte Skrift uden et saadant Mediums Hjælp. Undertiden tager Aanden midlertidig Mediets Legeme i Besiddelse, saa

er Mediet i Trance, og i det Tilfælde benytter Aanden Mediets Legeme som Middel til at sætte sig i Forbindelse med Mennesker, eller det kan ske ved Materialisation, det vil sige, Aanden iklæder sig en Del af Mediets Legeme og viser sig saaledes baade synlig og følelig.

Efter Sagens Natur og de Metoder, som anvendtes, stod Vejen aaben for Humbug og Bedrageri af enhver Art, og mange betragtede Sagen ganske uværdig til en alvorlig Undersøgelse. Videnskabsmændene var af delte Meninger, idet naturligvis de fleste Materialister, særlig Huxley og Tyndall, erklærede sig bestemt derimod underenhver Form og Skikkelse, og det var ganske fornuftigt efter deres Standpunkt, da de benægtede en hvilken som helst Tilværelse af Aand efter Døden. Andre Videnskabsmænd, iblandt dem Sir William Crooks og Wallace, hævdede imidlertid, at Emnet krævede og frembød et nyt Omraade for Eksperimenter og Undersøgelser, og de blev begge tilsidst overbevist om Sandheden af de spiritistiske Manifestationer.

Wallace beskriver det Resultat, han kom til, saaledes: »Jeg var saa helt igennem overbevist Materialist, at jeg paa den Tid ikke kunde finde et Sted i mit Sind, som kunde omfatte en aandelig Tilværelse, eller Plads for andre Kræfter i Universet end Stof og Kraft. Men Kendsgerningerne er imidlertid haardnakkede. De tvang mig til at erkende dem som Kendsgerninger, længe før jeg kunde akceptere den aandelige Forklaring af dem. Paa den Tid var der intet Sted i min Verdensanskuelse, hvor de kunde passe ind. Lidt efter lidt, ganske langsomt, blev der dannet en Vej, ikke ved nogle forudfattede eller theoretiske Meninger, men ved den stadige Indvirkning af Kendsgerning efter Kendsgerning, som jeg ikke kunde blive af med paa nogen anden Maade. . . Den Theori er mest videnskabelig, som forklarer den hele Række Fænomener, og derfor paastaar jeg, at Aandehypotesen er den mest videnskabelige.« En stor Mængde af Nutidens Videnskabsmænd er enige med ham i denne Følgeslutning.

Den spiritistiske Lære gjorde hurtige Fremskridt baade i Amerika og Europa, og den samlede Tilhængere fra alle Samfundsklasser, baade høje og lave, rige og fattige, og fra alle Slags Tænkere, særlig fra Materialisternes og de

vantros Rækker, som ogsaa fra Gejstligheden i de forskellige ikke-katholske Trossamfund.¹⁾

I Slutningen af forrige Aarhundrede begyndte en anden Bevægelse, som stod i nær Forbindelse med Spiritismen, men er langt mere indviklet og filosofisk; den kaldes populært Theosofi. I Begyndelsen blev den forkyndt i Amerika af en meget kraftig, men frastødende Personlighed, Madame Blavatsky. Der har staaet megen Strid om hendes Personlighed. Hendes Tilhængere har paa den ene Side næsten erklæret hende for guddommelig, hvorimod hendes Modstandere beskriver hende som en af de mest principløse Bedragere i Nutiden.

Det, at hendes Tilhængere har erobret Udtrykket Theosofi, er et nyt Bevis paa, hvorledes katholske Udtryk gribes af de frafaldne og gives en ganske ny Betydning. Udtrykket Theosophia har været brugt blandt katholske Theologer indtil ind i det 17. Aarhundrede.

Sagen blev endnu mere populær, da en anden fremragende Kvinde — Mrs. Annie Besant — sluttede sig til den. Hun havde allerede indtaget forskellige Standpunkter af Tro og Vantro, da hun til alles Forbavselse erklærede sig for Tilhænger af den nye Religion, som dengang lige var begyndt at blive kendt. Hendes usvækkede Iver, glødende Veltalenhed og ikke ringe intellektuelle Begavelse gav den nye Bevægelse en overordentlig Kraft.

Og nu et Par Ord til Forklaring af det System, som Theosofien er grundet paa. Som Navnet betegner, drejer den sig om Visdom vedrørende Gud; men den afviger fra Theologi deri, at den paastaar, at dens indviede kommer i Besiddelse af en intuitiv Kundskab eller øjeblikkelig Oplysning, hvilken Kundskab de meddeler andre ved Aabenbaring, De første Theosoffer modtog hele deres Inspiration fra Nord-Indiens Buddhisme, særlig fra Thibet, og Madame Blavatsky paastod, at hun havde opholdt sig der i Buddhisternes hellige Land, og at hun havde modtaget det Religionssystem, som hun aabenbarede, af Mahathama'erne.²⁾

1) I de katholske Lande, hvor Frimureriet griber om sig, tager ogsaa Spiritisterne til. For Tiden er særlig Portugal, Meksiko og Mellemamerika »oplyste« af en Række vidunderlige Medier. *Overs. Anm.*

2) Disse er nogle mystiske Væsner, som siges at bo i Himalaya i stor

For bedre at forklare denne Forbindelse med Buddhismen maa jeg indskyde nogle faa Ord vedrørende denne.

Buddha, Stifteren af den Religion, som bærer hans Navn, blev født mellem 500 og 600 f. Chr. Han var Søn af en Rajah, Hersker over et lille Fyrstendømme i Indien, og blev oplært i Brahmanismens Lærdomme, den Tids Religion. Han giftede sig, men blev straks efter træt af Hoflivet og trak sig tilbage til Ørkenen, hvor han tilbragte nogle Aar med at gøre streng Bod og øve Selvfornægtelse, og senere levede han endnu længere derude i dybe Betragtninger. I Løbet af denne sidste Tid mente han at have fundet Nøglen til alle Livets Gaader, og fra nu af levede han for at udbrede disse Lærdomme, som han mente vilde bringe Fred til alle Menneskers forpinte Sjæle. Hans Iver og Veltalenhed vandt ham snart mange Disciple, og da han døde, var hans Troslærdomme allerede vidt udbredte blandt Indiens Folk.

Hans System er kort og godt pessimistisk. Efter hans Opfattelse medfører alt Liv kun Sorg; Sorgen kommer fra Begæret; »derfor«, siger han, »hold op med at begære noget, og du vil ophøre med at sørge.« Han lærte, at det er Begæret, som fører fra den ene Fødsel til den anden (det er Reinkarnations-Dogmet), og det store Ideal, som han har sat for os, er at undgaa Genfødsel ved at udslukke Begæret eller snarere ved paa ny at gaa op i det absolute. Hvorvidt der, efter denne Udslettelse, er nogen Bevidsthed tilbage, siger Buddha intet om.

Efter hans Død fandt der en Spaltning Sted mellem hans Tilhængere i Nord og i Syd. Efter hvad de fleste Forskere mener, saa har de sydlige Buddhister paa Ceylon med størst Omhu bevaret hans Lærdomme, skønt der naturligvis har indsneget sig lokale Forandringer. Men Buddhisterne i Norden tillod mange Modifikationer i Systemet, de blev stærkt paavirket af de nestorianske Kristne, fra hvem særlig Buddhisterne i Thibet laante mangt og meget — i saa høj Grad, at de første Jesuit-Missionærer blev overrasket ved den Lighed, der var mellem dette Lands gejsllige Klædedragt og Ceremonier og deres egne.

Ensomhed. De skal være i Besiddelse af et mirakuløst Herredømme baade over Tanken og Stoffet.

Overs. Anm.

Hinduismen paavirkede ogsaa Buddhismen i en betydelig Grad, saa at Buddhismen i Nord-Indien, saaledes som vi nu kender den, er sammensat af en Mængde vidt forskellige Indflydelser, som hver for sig har efterladt sine Spor i den.

Det var altsaa fra denne nordindiske Buddhisme, og i Særdeleshed fra Thibet, at Theosofien var inspireret, og den fik hele sin Terminologi derfra, som man kan se i A. P. Sinnett's »Esoterisk Buddhisme«. (Fortsættes.)

„Fri Forskning“.

Vor Kirke gaar ud fra, at naar Herren har indsat nogle til at være Hyrder og givet andre at være Hjord, saa er det ikke Hjordens eller den enkeltes Sag at belære Hyrderne eller være sin egen Hyrde. Thi Trossandhedernes Forkyndelse og Kirkestyrelsen er ikke betroet til de mest dannede eller lærde, ikke en Gang altid til de mest fromme indenfor Kirken, men til de retmæssige, ad Porten komne (Joh. 10,2) Hyrder, Apostlernes lovlige Efterfølgere. Vor Kirke er ovenfra og belærer os! Den er ikke et tilfældigt, af en Konge indrettet Kirkesamfund; Nøglemagten, Magten til at løse og binde Sjælene, havde hverken hine verdslige Konger eller deres Medhjælpere, der indførte deres nye »rene Evangelium«. Disse havde nok Magt til at løse og binde Legemeerne, alt eftersom deres undergivne fulgte dem eller ej. Men derfor mærker man i vore Dage heller ikke noget til, at man anser de protestantiske Biskopper for »Apostlernes Efterfølgere« og adlyder dem. I vor Kirke derimod adlydes Kirkens Øvrighed, og vi mærker den Dag i Dag, at Petrus, Klippemanden, vogter Herrens Faar og Lam.

Vi Katholikker veed, at netop den barnlige, lydige Modtagelse af Trossandhederne bærer i sig Forjættelsen om det evige Liv (Marc. 16,16).

Men naturligvis veed vi Katholikker ogsaa, hvem det er, som vi i Trossager adlyder. Vi tror ikke »blindt«. Vi forstaar saa udmærket godt, at danske Kirkefolk har Vanskelighed ved at følge Biskop Ostfeld eller Sørensen eller Wegener. Disse kan være og er vist udmærkede Mennesker som Privatfolk, men til ved den Helligaand at belære de troende om den ene sande Troslære — dertil er de

vist ikke skabte. Det var anderledes i gamle Dage. Da bestemte den enevældige Konge, der jo var øverste Biskop i sit Kirkesamfund, hvad der skulde tros — »thi saa er vor naadigste Vilje.« I ham havde saa de øvrige smaa Biskopper deres Rettesnor og Støtte. Men da uheldigvis Protestantismens Ophavsmand krævede »fri Forskning« ud af Bibelen som sine nye Meningers Eksistens-Berettigelse, kan jo i Længden ingen ægte Protestant gaa uden om den. Men hvad bliver der saa af Kirketroen? Af den augsburgske Bekendelse?

Her ser vi, hvad der er rigtigt og hvad der er galt ved den »fri Forskning« paa theologisk Omraade. Inden et moderne Menneske med fuldt Overlæg slutter sig til den ene eller anden Konfession, skulde han helst ved »fri Forskning«, altsaa uhindret af Fordomme eller af Hensyn til Smag og Lyst, kun søge den Konfession, der byder ham størst Sikkerhed i Bekendelsen, det Kirkesamfund, der virkelig med Myndighed kan sige, hvad der er Kristi Lære og hvad ikke. Har saa et Menneske indset, at den katholske Kirke, og kun den, kan være den oprindelige, af Herren indstiftede Kirke, som er en Organisme fra Apostlenes Dage med de samme Principper gennem alle Tider, da bøjer han sig for den og modtager iøvrigt alle Trossandheder, som findes i denne Kirke. Thi han er vis paa, at Herren har bygget denne Kirke paa Klippen, og at den derfor er »Sandhedens Søjle og Grundvold« (1. Tim. 3,15).

Nu har saadan en sandhedssøgende fundet Sandheden, i alt Fald med Hensyn til Trosbekendelsen. Nu tager han ikke mere Bibelen som den eneste Sandhedskilde for at vælge deraf og vrage efter sin lille personlige Indsigt i de enkelte Trosspørgsmaal. Nej, nu hører han Kirken; thi Troen kommer af Hørelsen, og ved Siden af læser han gerne i Bibelen til Opbyggelse, ikke for at kritisere den af Kristus indsatte Læremester i Sandheden.

Absolut fri Forskning er paa Theologiens Omraade det bedste Middel til at ødelægge alt. Thi der gives jo heller ikke paa Filosofiens Omraade den Sandhed, der ikke er bleven benægtet og med en uhyre Kløgt og Lærdom »modbevist«. Saaledes søger Menneskeaaanden bestandig at bygge op og rive ned. Men den aabenbarede Trossandhed er ikke noget, som Mennesker har fundet paa og kan behandle efter Behag. Gaar man ud fra, at en Sandhed er givet fra Gud til Tro og Bevarelse i Troen, saa maa den vedligeholdes og forsvares. Det er jo en af Kirkens Hovedopgaver. At den katholske Kirke her logisk har Ret, synes jeg maatte ogsaa en med theologiske Spørgsmaal ellers helt ukendt, men tænkende Læser kunne indse. En

religiøs Sandhed, hvis Antagelse er en Guds Gerning i Sjælene, naar disse ellers har god Vilje og undervises ret, kan slet ikke være afhængig af »Fremskridt i Videnskaben«, af »nyere kritiske Undersøgelser«, og hvad det hedder. Det er at ville fange en Ørn med en Musefælde. Derfor ser vi ogsaa, at al Videnskab og Kultur endnu ikke har rokket en Tøddel ved de store religiøse Sandheder, der styrker os i Livets Kamp til at naa vore Sjæles Frelse.

Det er en Glæde for os Katholikker at konstatere dette, thi vi tror hele den apostoliske Trosbekendelse og alt, hvad vor Moder, den h. Kirke, under den Helligaands Vejledning har bevaret og fastsat af Troens Sandheder.

Alligevel følger deraf slet ikke, at Kirken paa det theologiske Omraade ligesom skulde sige: Holdt! Her maa du ikke studere og gøre Opdagelser! Tvertimod har der altid været et rigt videnskabeligt Liv indenfor Theologien. En hel Mængde bibelhistoriske, eksegetiske, dogmatiske Spørgsmaal drøftes og besvares den Dag i Dag. Desuden kræver jo ogsaa Moralthologiens store Omraade et bestandigt videnskabeligt Arbejde paa Troens Grundlag. Vore Trossandheder er altsaa ingenlunde, som mange Protestanter mener, golde Marker, hvor alt er forstenet, hvor intet Liv kan eller skal være. Nej, Dogmerne er ganske vist nok en Mur, et Gærde, der spærrer af imod uvedkommende Indblanding og al Slags Ødelæggelser, men de Marker, som de omslutter, er frodige Enge og Haver, hvor alt godt kan trives, og netop derfor trives des bedre, jo mere der værnes om det! — Hos os er »Leddets ikke af Lave«, og Stormen, der raser paa vore Naboers Grund, fordi den ikke er nok beskyttet, kan ikke skade os meget, højst tage nogle visne Grene bort. Og maaske vil der nu ogsaa hos enkelte af vore Naboer, vore i Troen fraskilte Brødre, opstige en Fornemmelse af, at de lutherske, kalvinske, zwinglianske Kirkebygninger ikke har været en Forbedring af den gamle katholske Kirke, der ene iblandt alle har logisk Kraft til at modstaa den »fri« Forsknings Storme; thi den veed, at

i denne Bygning findes Fred
med Tro og Haab og Kærlighed,
og Næring, Lægedom og Ro
for dem, der trygt i samme bo.

F. F. M.

5. katholske Rundskuedag.

Det var denne Gang ikke Skoleungdom, men katholske Damer og Herrer, væsentligst »Aarets Konvertiter«, som deltog i den femte katholske Rundskuedag.

Kl. 11¹/₂ samledes man i St. Knuds Skole, hvor man blev budt velkommen af Hr. Joh. Johnsen, som ogsaa ved denne Lejlighed havde taget Initiativet og baaret Forberedelsernes Byrde. Han talte saaledes:

»Mine ærede Damer og Herrer. De vil, naar De har hørt disse Velkomstord, forstaa, med hvilken Glæde jeg siger: »Vel mødt til den 5. katholske Rundskuedag!« — Ja, det er virkelig den 5. i Rækken, skønt den første af sin Art.

Paa Ungdomsværnets Raadmøde den 15. Januar 1912 fremsatte Ugebladets Redaktør, Hr. Kandidat Niels Hansen, et Forslag om at føre Afgangsklasserne i vore københavnske Kirkeskoler rundt til de forskellige katholske Institutioner i Hovedstaden og den nærmeste Omegn for derigennem at opmuntre og befæste de unge.

Forslaget faldt i saa god Jord, at Raadet allerede samme Aften nedsatte et Udvalg, der skulde undersøge, hvorvidt Tanken kunde føres ud i Livet. — Udvalget havde vel enkelte Vanskeligheder at overvinde, men disse var af rent praktisk Natur; til selve Tanken stillede alle katholske Institutioners Forstandere eller Forstanderinder sig uden Undtagelse overmaade forstaaende.

Takket været denne Velvillie har det været muligt for Ungdomsværnet at føre, fordelte paa 4 Rundskuedage i Juni 1912 og 1913, 46 Piger og 47 Drengene omkring.

De Frø, vi søger at sprede i de unges Sjæle gennem denne lille Gerning, er den Række Indtryk, de modtager ved en saadan Vandring gennem Kirker, Skoler, Hospitaler og Klostre. Og selv om den egentlige Frugt vel først ret vil vise sig hinsides, saa har vi allerede gennem de unge selv modtaget Vidnesbyrd om en saa oprigtig Glæde og Taknemmelighed over den store Godhed og Gæstfrihed, de mødte, hvor de kom frem, at vi i Grunden allerede har faaet megen Løn. — Vi tør nu, Gud ske Lov, betragte disse Rundskuedage som en aarlig tilbagevendende Begivenhed i Skoleungdommens Liv. Og maaske det med Tiden lykkes os at føre Tanken endnu videre. Jeg tænker her særlig paa, at det ud i Fremtiden vil lykkes at modtage Besøg af de unge fra Provinsmenighederne, saa at ogsaa de kan lære vore kirkelige Anstalter her i Hovedstaden at kende.

Da Kandidat Niels Hansen hin Aften fremsatte sit Forslag, blev jeg helt varm om Hjertet; thi min Tanke vandrede tilbage til nogle Besøg, jeg for en Række Aar siden aflagde i vore Institutioner, hvor jeg snart førte en, snart en anden ung Konvertit rundt. — Jeg sagde da hin Aften til mig selv: »Mon det ogsaa kunde lykkes at samle Konvertitter til saadanne Omvisninger?« Svaret foreligger i Dag, idet De, mine Damer og Herrer, saa beredvilligt har givet Møde.

Det er ingenlunde Meningen at rejse et Skel mellem de fødte Katholikker og os Konvertitter, tvertimod er det modsatte Tanken; thi disse Besøg, vi nu skal aflægge, er en Vej, hvor vi, der som voksne er traadt tilbage til Moderkirken, føres dybere ind i selve Kirkelivets Aand.

Jeg har talt om det med flere, der har tilhørt Kirken fra Barnsben af, og de har ytret et levende Ønske om at være med. »Vi kan saamænd ogsaa trænge dertil«, er der bleven sagt, og det er sikkert ogsaa sandt; thi der er en egen Velsignelse ved at dvæle en liden Stund inden de røde Mure, hvor det gudindviede Liv leves. Men det er dog særlig os, der er kommet ude fra, og som i Begyndelsen kan have baade det ene og det andet at kæmpe med, det er os, der trænger mest; thi vi har jo ingen Minder om den gamle Moderkirke fra Barndommens Dage. Men dermed er ingenlunde sagt, at det kun er os, der skal tage Del i Rundskuet i Fremtiden.

Idet jeg da ønsker, at denne 5. katholske Rundskuedag maa blive os et Middel til at blive endnu mere akklimatiserede, end vi er, byder jeg Dem da hjertelig velkommen!

Mån vedtog derefter at afsende en telegrafisk Hilsen til Ideens Fader, Redaktør Niels Hansen, og til Ungdomsværnets Formand, Pastor Günther. Den lød:

»Katholske Kvinder og Mænd, Deltagere i den 5. katholske Rundskuedag, sender Dem en hjertelig Hilsen.

Hedevig Ramsing. Joh. Johnsen.

Man besaa derefter den smukke nye Skolebygning og begav sig saa til Jagtvejen, hvor Murermester Günther med stor Elskværdighed og Grundighed fremviste det nye Kloster, som jo allerede er ved at komme under Tag. Af ganske særlig Interesse var det at vandre gennem de Steder, som ad Aare skal indvies og tillukkes for Omverdenens Blikke. Vandringen gennem de smukke Buegange, gennem Kapitelsalen og Refektorierne gav en Forudanselse om det Liv, der engang skal røre sig indenfor disse Mure. Pastor v. Kettenburg, der havde vist Sagen den Interesse at deltage i Turen, gav mange, særlig for Konvertitter, gavnlige og oplysende Meddelelser, der forstærkede Indtrykket. Fra Klosteret gik Turen, en frisk Spadseretur, ud ad Strandvejen,

hvor man ved Firetiden skulde bese St. Josefs søstrenes Noviciat. Paa »Helgoland« samledes man først om et hyggeligt Kaffe bord, hvor »Kirkens nye Børn« under fornøjelig Passiar og Skæmt meget hurtig »fandt« hinanden, og hvor hele Samværet var præget af festlig og lys Glæde over at være som — Katholik blandt Katholikker.

Man begav sig derefter til St. Josephs Dal, hvor man efter en kort Fællesbøn i Kirken fik de af Noviciatets store, lyse Rum at se, som var tilgængelige for uindviede Blikke.

Paa Grund af den fremskredne Aarstid maatte Turen slutte paa dette Tidspunkt, og man skiltes med hjertelig Tak til Turens elskværdige Leder og med Ønsket om en Udvidelse af Programmet ad Aare. H. U. R.

Nye Bøger.

Bibelen i Billeder. Over 200 Tegninger af Gustave Doré. (Pios Boghandel. 4. Udgave. 1913. 27 Hæfter à 30 Øre.)

Af ovennævnte Billedværk er første Hæfte tilsendt Ugebladet til Anmeldelse. Det er pragtfulde Billeder, der bydes, især hvor Kunstnerens store Fantasi har Anledning til at lægge sig for Dagen. Billedernes religiøse Værdi staar derimod ikke højt, maaske heller ikke overhovedet deres kunstneriske; i alt Fald er Dorés Navn ikke engang nævnet i den store katholske Encyclopædi, som altid lægger saa overordentlig stor Vægt paa kristelig Kunst. De tilføjede bibelske Tekster gør Værket ikke saa lidt nyttigere.

N. H.

Mads Jepsen: Selma Lagerlöf. (Nationale Forfatteres Forlag. 1913. 2 Kr.)

Det gærer i Sverige; der er der store Mænd og Kvinder for godt og for ondt. En af de største og bedste er Selma Lagerlöf, der med sin lidenskabelige Hjemlandselskov staar som et Eksempel paa, hvor stort et Hjerterum den Kristne faar for Guds to bedste Gaver til os her i denne Verden — Hjemmet og Fædrelandet. I den Retning kan vi lære noget af hende; vi er for tilbøjelige til at se smaat paa vort eget. Som en Hjælp til Forstaaelse af hendes Bøger, som en Slaaen til Lyd for dem, hvor de ikke er kendte, vil Mads Jepsens Bog med de mange Illustrationer, Portrætter og Billeder til hendes forskellige Romaner etc. gøre en god Gerning.

Bogen er skreven med megen Varme og Energi samt

med stor Kendskab til sit Emne. Vi faar de nødvendige biografiske Oplysninger; ellers optages Bogen af en Gennemgang og delvis Genfortælling af hendes Hovedværker. De mange personlige Bemærkninger og Domme, Forfatteren kommer med, gør Bogen til en frisk og fornøjelig Læsning. Anmelderen forstaar derimod ikke, hvorfor Jepsen protesterer mod hendes Opfattelse af Socialismen. Selma Lagerlöf angriber den som en Tendens til at lukke Evighedsvinduet i. Det synes, som om Jepsen antager det for muligt at forene Socialisme med Kristendom. Det bør fremhæves, at han nævner den katholske Præst som Hjælper af Italiens fattige Befolkning.

Magister.

Jødisk Ritualmord.

Bladet *Hovedstaden* indeholdt i sit Nummer af 6. ds. en lang Redegørelse for en paabegyndt Proces om et jødisk »Ritualmord« i Kiew. Saadanne Beskyldninger dukker ofte op i Rusland, og de er vist i Regelen kun Paaskud, man søger, til de afskyelige Jødeforfølgelser. Der var her ingen Anledning til at gaa ind paa Sagen, hvis ikke nævnte Blad havde et Afsnit i Beretningen med en Overskrift saalydende: »Mærkeligt Votum af en romersk-katholsk gejstlig«. Denne, en »mag. teol. Pronaitis«, om hvis Eksistens sikkert ikke en eneste af Læserne har haft nogen Anelse, skal efter Bladets Beretning have udtalt sin ubeløvede Tro paa det jødiske Ritualmords Tilværelse.

Herved stiller denne ubekendte gejstlige sig i bestemt Modsætning, til hvad der ellers er den almindelige Opfattelse indenfor den katholske Kirke. Lige i disse Dage har en af Kirkens ypperste gejstlige, Kardinalærkebiskoppen af Westminster, Dr. Bourne, paa Forespørgsel af Overrabbineren i England erklæret, at efter hans bedste Overbevisning havde denne Anklage ingen Begrundelse hverken i det jødiske Folks Religion eller Praxis. Han stillede sig i saa Henseende paa samme Standpunkt som adskillige af hans Embedsbrødre indenfor det hellige Kollegium, som f. Eks. den afdøde Kardinal Manning, at Beskyldningerne for Ritualmord var falske og ugrundede, skønt de havde bragt saa megen Ulykke og Nød over det jødiske Folk. Dette Kardinal Bournes Svar falder ganske i Traad med den Stilling, Paverne Aarhundreder igennem har indtaget overfor de tit værgeløse Jøder: afvist alle falske Beskyldninger mod dem og efter Evne beskærmet dem mod Uret og Forfølgelser.

N. H.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. Københavnske Læsere mindes herved, hvis det da overhovedet er nødvendigt, om de to Aftenunderholdninger, der Søndag og Mandag finder Sted i Stenosgades Festsal. Formaålet er saa godt, som det kan være, Hjælp til St. Josefs søstrenes nye Skole paa Østerbro, Fornøjelsen bliver sikkert stor, og — sidst, men ikke mindst — slige Fester, hvor gamle og unge kan samles til fælles Glæde, er af uvurderlig Betydning for Menighedslevets Vækst og gode Udvikling.

— Den 7. Oktober aabnede Katholsk Højskole atter sin ugentlige Foredragsrække for denne Vinter. Forstanderen, *Mogens Ballin*, indledede med et lille Foredrag, hvori han først gjorde Rede for Flytningen fra Grundtvigs Hus til Stenosgades nye, smukke Festsal. Hovedgrunden var økonomiske Hensyn: Salen her var, takket være Præsternes Gæstfrihed, langt billigere end den lille hyggelige Sal i Grundtvigs Hus. Flytningen tilbage til det Sted, hvor Foredragene oprindeligt begyndte, betød dog ikke nogen Kursændring; Formaålet for Katholsk Højskole vilde stedse være det samme som hidtil. End videre nævnedes *Mogens Ballin* det nye Bogsalg ved Salens Indgang, hvilket vel allerede de fleste havde bemærket. Efter at Sangen »Blomstre som en Rosengaard« var afsunget, holdt derpaa *Hr. Joh. Johnsen* den første Halvdel af sit bebudede Foredrag om Dante Aleghieri. Mødet var besøgt af c. 275 Personer. — I den store Forhal til Mødesalen var opstillet et festlig pyntet Bord, fuldt af ældre og nyere Bøger, Billeder, Kors, Rosenkranse, Ugeblade o. s. v. Salget derfra gik godt, og mange vil sikkert i Fremtiden benytte sig af denne lette Lejlighed til at skaffe sig katholsk Litteratur m. m.

Tyskland. Søndag den 21. Septbr. indviedes i Parchim i Mecklenburg en ny St. Josefs Kirke af Biskop Bitter fra Sverige. Indvielseshøjtideligheden havde samlet en Mængde Mennesker og havde, begunstiget af det herligste Vejr, et udmærket Forløb.

— Trods Had og Forfølgelse gaar den katholske Kirke stadig frem i dette Land. En af Grundene er formodentlig den Vantro, der har taget Magten i en stor Del af den tyske Protestantisme, endog i langt højere Grad end i Danmark. Som et Tegn paa den Betydning, man tillægger den katholske Kirke her, kan den Agitation nævnes, der i den senere Tid er begyndt med det Formaal at faa en tysk Kardinal med Residens ved Kurien i Rom. Selvfølgelig er en saadan Udnævnelse udelukkende den Hellige

Faders Sag, saa det er uden Betydning, at der i Aviserne er nævnet saa vel forskellige Kardinalemner som ogsaa, hvad en saadan Kardinal skulde have at gøre; men Paven vil uden Tvivl alligevel tage Hensyn til ethvert billigt Ønske fra en Regerings Side.

Østerrig. For syv Maaneder siden gik en dannet ung Dame fra Serajevo i Bosnien ved Navn Georgina Pavlovitz, 22 Aar gammel, fra den serbisk-orthodokse Tro over til Katholicismen og fandt Optagelse hos Søstrene af Barn Jesus. Skønt Konversionen var gaaet for sig i nøjagtig Overensstemmelse med Lovens Forskrifter, indledede den serbiske Presse ikke desto mindre en afskyelig Forfølgelse, idet den overdængede den konverterede Dame med de styggeste Skældsord og angreb Mgr. Stadler, den katholske Ærkebiskop af Serajevo. Da Damen den 8. Septbr. befandt sig paa Gaden, ikke langt fra Klosteret, greb Serberne hende og slæbte hende med Vold til Politikammeret, hvor hun blev underkastet et indgaaende Forhør. Hun erklærede rolig, at hun med fuldt Overlæg havde anlagt den katholske Tro, og at hun efter egen Anmodning havde faaet Ophold i Klosteret, og at hun vilde leve og dø som Katholik. De to følgende Dage blev en sand Sjælekval for Georgina Pavlovitz. Flere Gange maatte hun møde for det skismatiske Konsistorium, hvor man paa alle mulige Maader forsøgte at føre hende tilbage til Skismaet. Baron Collas, Guvernementets Kommissær, gik endogsaa saa vidt, at han erklærede Konversionen for ugyldig. Han anmodede den unge Dame om at indtræde i et skismatisk Kloster i Cetinje eller i Kiew. Da man mærkede, at disse Sjælepinsler ikke førte til Maalet, forsøgte man at indjage hende Angst. En skismatisk gejstlig kom og udtalte en højtidelig »Forbandelse« over hende, hvilken hun knælende maatte paa-høre. Derpaa lod man hendes Moder komme, som maatte udstøde de skrækkeligste Forbandelser mod sin Datter. Under alle disse »Omvendelsesforsøg« fremsagde den unge Dame Bønner og udtalte med høj Stemme den katholske Trosbekendelse. De skismatiske Fristere søgte at overbevise hende om, at denne Standhaftighed kun kunde udspringe af Galskab; men hele hendes Opførsel var korrekt og gav ikke nogen Aarsag til saadan Mistanke. Tilslidst maatte man give hende fri. De serbiske Sekterere lader nu deres Raseri gaa ud over Ærkebiskop Stadler. De beskylder ham for Ukendskab til Forskrifterne angaaende Trosskifte under Foregivende af, at den Hellige Fader havde forkastet disse Bestemmelser. Man frygter for brutale Haandgribeligheder mod Ærkebiskoppen fra Serbernes Side, saa at Politiet maatte opfordres til hans personlige Beskyttelse. — Fra Statens eller Politiets Side er der dog ikke meget at haabe,

naar man hører Slutningen paa ovennævnte Historie, hvilken er Ugebladet direkte meddelt fra Bosnien. Sognepræsten Andreas Predmerski i Serajevo er nemlig den 26. Septbr. bleven idømt en Bøde paa 200 Kroner, fordi han har optaget to andre unge Piger i den katholske Kirke, og han vil vistnok faa en endnu større Mulkt for at have optaget Frøken Paulovitz; ogsaa Ærkebiskop Stadler bliver vistnok idømt en stor Bøde. Ogsaa Frøken Paulovitz vil blive straffet, fordi hun uden Regeringens Tilladelse er traadt over til den katholske Kirke — og alt dette, trods Statens Love paa intet Punkt er blevet overtraadt. Men de Serbere, der bortførte den voksne Dame mod hendes Vilje, faar ingen Straf. — Man lægge Mærke til, at det ikke er i Rusland eller Serbien, ovenstaaende har tildraget sig, men i det katholske Østerrig, i det østerrigske Bosnien! Østerrig skal tage sig i Vare; svigter det sine katholske Traditioner, er der intet mere, der holder Riget sammen. De antikirkelige Blade fører et Sprog, der trodser al Beskrivelse, og taler om Kirkens Biskopper og Præster paa en Maade, der vilde faa enhver, der ikke kendte dem, til at tro, at de var rene Djævle. Dog, der er intet nyt under Solen, det er nøjagtig Tonen fra Reformationstiden; skulde det mon virkelig ogsaa den Gang have været med lige saa lidt Skin af Sandhed og Ret som nu?

Italien. Professor Giacinto Prinzi, der for 35 Aar siden faldt fra den katholske Kirke og siden den Tid har kæmpet i Frimurernes Rækker, har nylig i Bladet *Liberta* i Neapel offentliggjort følgende Erklæring: »Jeg, Professor Giacinto Prinzi, opdragen i den katholske Tro, havde under en indre Krise den Ulykke at falde fra den katholske Kirke og mere end 35 Aar at kæmpe i Frimureriets og Protestantismens Rækker, hvis Lærdomme og Vildfarelser jeg stedse var bestræbt for at forherlige, hvortil jeg viede alle mine legemlige og aandelige Kræfter. Oplyst af Guds Naade vender jeg mig frit og uden Paavirkning bort fra disse Vildfarelser, jeg afskyr og afsværger dem. I klar Erkendelse vender jeg mig bort fra begge Sekter og sværger Troskab mod den Kirke, der trods min Fortid saa kærlig modtager mig.«

— Den italienske Skoleforening *Dante Aleghieri* har nylig holdt Generalforsamling i Pallanza; der blev afgivet den glædelige Meddelelse, at en Person, der vilde forblive ukendt, havde skænket 3 Millioner Lire (= 2 $\frac{1}{4}$ Mill. Kr.) til den italienske Skoleforenings Sag.

Nord-Amerika. Fra Pastor Verhein i Esbjerg har Ugebladet modtaget følgende Meddelelse, der ganske bekræfter vor i forrige Nummer udtalte Formodning: *The*

Official Catholic Directory (det officielle katholske Direktorium) New-York 1913, Kennedy & Sons, Publishers, 44 Barclay Str. (1608 Sider), som er en Fortegnelse over alle romersk-katholske Præster, Ordenssamfund, Kirker, Institutioner m. m. i De forenede Stater og Kanada, indeholder ikke Navnet paa en katholsk Præst: Hans Schmidt ved St. Josephs Sogn i New-York! Blandt de mange Schmid, Schmidt, Schmit, Schmitt, Schmitz, findes han ikke. Institutionen *Associated Press* er ganske antikatholsk.

Brevkasse.

Hr. Redaktør. I en nys udkommen »Lille Missionshistorie for Børn« S. 22 skriver Provst, lic. theol. Henry Ussing følgende om de store katholske Missioner i det 16. Aarhundrede:

»De første, der lød Kaldet, var Katholikkerne. Franciskanere, Dominikanere og Jesuiter drog ud i Skarer baade til Amerika, Indien og Kina. Den store Jesuit Frans Xaver er blevet kaldt (!) baade Indiens og Japans Apostel. Men ak [pas paa!] det var jo en formørket og forkvaklet Kristendom, de forkyndte. [Ansgars Mission anerkendes derimod fuldt ud (S. 175).] Derfor [sic!] kan vi heiler ikke fortælle nærmere om den romersk-katholske Mission, men spørger om den protestantiske Kirkes, som Herren jo ved Reformationen havde beredt til at bringe Verden det sande Evangelium.«

Synes De ikke, at det er en ualmindelig smagfuld Bemærkning? Fortjente den — og Bogens fuldstændige Forbigaaelse af *alle* senere katholske Missioner — ikke at paaklages i Ugebladet?

Georg M. Voetz.

Hr. G. M. Voetz. Mere Paatale end Deres Brev kan den mærkværdige lille Missionshistorie ikke faa her i Ugebladet. Der er saa mange Ting, jeg havde Lyst til at »paatale«, men som jeg alligevel ikke kan overkomme at paatale. Det, som i Sagen egentlig gør mig mest ondt, er, at Provst Ussing, der i flere Henseender er saa udmærket en Mand, i denne Henseende er saa overordentlig langt nede. Han kan ikke være uvidende om, at just Hedningemissionen var Reformatorerne — mildest udtrykt — den ligegyldigste Ting af Verden. — At anerkende Ansgars Mission og forkaste den senere katholske, er ganske meningsløst; de to Missioner er ens, medens Ansgars Tro og Protestantismen er forskellige, for ikke at sige modsatte.

N. H.

A.C. Rusgilde (St. Thomas, Frederiksberg Allé 26) Onsdag d. 29. Oktober Kl. 8.

Katholsk Bogsalg.

(I Forhallen til St. Knuds Skole i Stenosgade.)

Lager af alle skandinaviske katholske Bøger. Billeder og Medailler fra 5 Øre Stk. Bestillinger fra Provinserne modtages, og mindre Prøveudvalg af Billeder sendes.

Udsalget er aabent for og efter Højskolens Møder samt for søgsvis førstkommende Søndag efter Højmessens.

Rosenkransbroderskabet. — I den lille Artikel herom i forrige Nummer er udfaldet et Ord. Der er ikke Procession i St. Ansgars Kirke den første i hver Maaned, men *den første Søndag i hver Maaned.*

St. Knuds Kapel. Mariabørns-Kongregationen af den ubesm. Undf. holder offentlig Møde Onsdag d. 15. Oktbr. Kl. 7½ Aften og Fælleskommunion Søndag d. 19. Oktbr. 7.

O. Br., som har indsendt et Digt, maa jeg atter bede opgive sin Adresse. N. H.

Aftenunderholdning.

Til Fordel for St. Josefs søstrenes nye Skole paa Østerbro afholder forhenværende og nuværende Elever

en Aftenunderholdning i Salen i Stenosgade

Søndag den 12. Oktbr. Kl. 7½ og Mandag den 13. Oktbr. Kl. 8.

Billetter à 2 Kr., 1 Kr. og 50 Øre faas

Toldbodvej 14.

Frederiksberg Allé 15 - 17.

St. Josefs Hospital, Griffenfeldtsgade 44. Skovgaardsvvej 11, Charlottenlund.

Den katolske Højskole.

Møde Tirsdag d. 14. Oktober Kl. 8 Aften.

Johan Johnsen: Dante II.

Sursum corda medtages. (Nr. 71 og 59 synges).

Festsalen i St. Knuds Skole, Stenosgade 4, B.

Jesu Hjertes Kirke.

Fra og med den 5. Oktober er der hver Søndag Aften Kl. 6 Andagt med Prædiken.

Mariakongregationen for Ynglinge holder Fælleskommunion Søndag d. 19. Oktober Kl. 8½.

St. Josefs Gilde afholder Møde Mandag d. 13. Oktbr. Kl. 8½ i Lokalet Bredgade 67.

Indmeldelser modtages af

Prüser,
Provestens Allé 5.

F. Jørgensen, Skomagermester,
Tordenskjoldsgade 31.

Unio. Fredag den 17. Oktbr. almindeligt Møde i Frederiksberg Allé 11.

Assumptionskapellet. (Amalievej 14).

Fredag den 17. Oktbr. Kl. 8 Morgen læses den hellige Messe for Den nordiske Bønneforenings Anliggender.

Bogudlaan (*gratis*).

Fra St. Ansgars Folkebibliothek Bredgade 67, 3. Sal o. G. Tirsdag, Torsdag og Lørdag fra Kl. 7—9 Aften; desuden efter Eftermiddagsgudstjenesten i St. Ansgars Kirke. (Hr. Lærer Ertner træffes forøvrigt i Regelen daglig fra Kl. 9—12 Frm.)

Ved Rosenkranskirken daglig fra 6—7 (hos Hr. Pastor Ronge).

Ved St. Annæ Kirke hver Søndag efter Hovedgudstjenesten.

Fra St. Josefs Konferens Bibliothek udlaanes Bøger efter Højmessens i Præsteboligen.

Fra St. Andreas Konferens Bibliothek hver Søndag efter Højmessens.

Fra Mariahjemmet (Vestervoldgade 115) Onsdag den 15. Oktober Kl. 3—4. (Mest udenlandsk Litteratur).

Byg Absalonsgaard ved at bruge **Absalonkort og Mærker.**

Kirkelig Kalender.

12. Oktb. 22. Sønd. efter Pintse.	19. Oktb. 23. Sønd. efter Pintse.
13. — Mandag. Kong Edvard, Bekender.	20. — Mandag. Johannes af Kenty, Bekender.
14. — Tirsdag. Callistus, Pave og Martyr.	21. — Tirsdag. Ursula og Lidelserfæller, Martyrer.
15. — Onsdag. Teresa, Jomfru.	22. — Onsdag. Marg. Maria Alacoque, Jomfru.
16. — Torsdag. Ferialdag.	23. — Torsdag. Ferialdag.
17. — Fredag. Hedvig, Enke.	24. — Fredag. Rafael, Ærkeengel.
18. — Lørdag. Lukas, Evangelist.	25. — Lørdag. Marias Officium.

Meddelelse om **Gudstjenesten i København** fandtes sidst i Nr. 36.

Et Ord til hver Dag.

12. Oktbr. Guds Gerninger er enten Retfærdighed eller Barmhertighed; derfor maa vi takke ham for alt, hvad der sker os. (St. Anselmus.) 13. Oktbr. En fast Vilje og Bøn formaar alt. 14. Oktbr. Mellem et Menneskes Nutid og hans Fremtid træder hans Fortid ofte hindrende i Vejen. (P. Kreiten.)	15. Oktbr. Vi tør ikke gøre selv det mindste ondt for at fremme selv det bedste Værk. (St. Teresa.) 16. Oktbr. Intet for mig selv, alt for Jesus Christus. (Pave Leo XIII.) 17. Oktbr. At tale saa lidt som muligt om sig selv er i alle Henseender det nyttigste. 18. Oktbr. Burde Christus ikke lide dette og indgaa til sin Herlighed? (Luk. XXIV.)

Pianistinde tilbyder sin Assistance ved eventuelle Festligheder (Solospil, Akkomp).

Seitzberg,
Willemoesgade 43^a.

Violinundervisning ønskes til en Dreng (Beg.) imod Undervisning i Piano, Tysk eller udenlandsk Haandarbejde. Willemoesgade 43^a th.

Aarhus. Familie-Aften Søndag d. 12. Oktbr. Kl. 8 i Gymnastiksalen, Ryesgade 24. »Frem« opfører **Fangen paa Munkholm.** Dramatisk Billede i 2 Akter af A. Munch. Entré 50 Øre. Kaffe gratis.

Litteratur. Den fuldkomne Anger. Af J. von den Driesch. Med Forord af P. Lehmkuhl. Smukt hæftet 15 Øre. Faas ved Kirkerne og hos St. Josefssøstrene. — Rosenkransbogen. Bønner og Betragtninger, samlede af Niels Hansen. Faas ved Kirkerne, hos St. Josefssøstrene samt fra Hovedoplaget, Frederiksberg Allé 15-17. Smukt indb. 35 Øre. — Apologetiske Prædikener af Fred. Esser. 4. Serie. Kristus og Kirken. Faas i alle Boglader. 1 Kr.

Bygningstegning. Herved tillader jeg mig at meddele, at jeg udfører Tegninger til Kapeller, Beboelsesbygninger, Landbrugsbygninger m. m. Tilsyn med Ejendomme overtages.

Olaf Andersen, forhen Tegner hos Arkitekt Holch. Holmbladsg. 68.

Vestervoldgade 115. Læsestue for unge Piger, aaben hele Dagen, midlertidigt Modtagelseshjem & Bureau.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

61. AARGANG.

„Nordisk Ugeblad“ udgives af Ansgariusforeningen og udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader samt paa Ugebladets Ekspeditionskontor, Bredgade 69, 2. S. o. G. 1—4. Telef. Palæ 654. — Redigeret af Niels Hansen, cand. mag., Viggo Rothes Vej 14, Charlottenlund. (Træffes bedst Kl. 4—6 Efterm.) Telefon Helrup 657 y.

Nr. 42.

Søndag den 19. Oktober

1913.

INDHOLD: Smaa Indledninger. — Satanisk Mysticisme og Theosofi. — Nye Bøger. — Kun et Ave Maria. — Vor Skole. — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Odense. Norge. Holland. England. Frankrig. — Et Ord til hver Dag. — Bekendtgørelser.

Smaa Indledninger.

187.

Sømmen af Christi Klædebon.

Matth. 9: Se, en Kvinde, som i tolv Aar havde lidt af Blodflod, traadte bagfra til og rørte ved Sømmen af hans Klædebon; thi hun sagde ved sig selv: Naar jeg blot rører ved hans Klædning, saa bliver jeg helbredet. Men Jesus vendte sig om, og da han saa hende, sagde han: Vær frimodig, Datter! Din Tro har frelst dig. Og Kvinden blev helbredet fra den samme Time.

Alle de Ord, vor Herre har sat i sit Testamente, har Betydning for os, ja, de er ligefrem rettede til os alle sammen, de har Bud til dig og til mig.

Vi hører i Søndagens Evangelium om en stakkels syg Kvinde, der helbredes i det Øjeblik, hun rører ved Sømmen af Frelserens Klædebon. Hvad har den Historie at sige os? Lærde Mænd har givet mange dybsindige Svar paa det Spørgsmaal. Lad os jævnt og ligetil tænke os Evangeliets Beretning spille ind i vort daglige Liv. Det allernemmeste er at forklare ved et Eksempel.

Det er en Dag som mange andre. Du har været i Kirke, hjemme og spist Din Morgenmad og haster nu af

Sted til Kontoret; du tager Vejen langs Søerne, der er saa kønt nu; det er højt Vejr, ikke en Sky paa den klare Efteraarshimmel; Kastanjetræerne skinner med deres røde Løv; det er længe siden, du har set noget saa skønt — ja, den Morgen i September, du mødte din gamle Skolekammerat udenfor Kommunehospitalet, da var det ogsaa dejligt Vejr; men — hvor var han dog sær, havde han behøvet at sige dig alt det; der er dog Ting, man nødig vil høre; var det nu ogsaa nødvendigt? — hvad var Meningen — aa, det var saa saarende, saa taktløst. -- Mon han egentlig vidste, han var en rigtig ubetydelig Fars Søn, stor i sine egne Øjne, men gyseligt tynd, ja, aandelig set, for han var da bleven tyk nok. Mon han ikke drak lovlig meget Øl? Han saa jo ud til allehaande! Om man fortalte ham, hvad hans Chef forleden i et Selskab sagde om ham, saa vilde han nok glippe med sine flade, lyseblaa Øjne....!

Hvis du ogsaa kender saadan en Tankerække, saa veed du nok, det betyder et Anfald af dine gamle Sygdomme; Bitterhed, Hævnssyge og Ondskab er ved at overvælde dig. Vil du nu søge Lindring hos Læger, jeg mener skynde dig at tænke paa noget andet: den Tur, du skal gøre paa Søndag, den Sang, du skal skrive til Foreningens Fest, det Brev, du skal skrive om Eftermiddagen — ja, saa kunde det gaa dig, som den syge Kvinde, Evangeliet beretter om, hun havde ingen Gavn haft af Lægerne, snarere faaet det værre. De »andre« Tanker kan føre dig atter og atter tilbage til det, du vil undgaa, og faa de onde Tanker til at vokse i Styrke.

Men midt i Vrimlen, hvor du end gaar, kan du naa hen til Frelseren. Hvis du har virkelig Tro til, at han kan hjælpe dig, saa knæl i Tankerne ned og rør ved Sømmen af hans Klædebon, hvisk et Par Ord: »Min Gud og mit alt!« »Herre, omvend os, og vend din Vrede fra os!« »Herre, jeg haaber paa dig, lad mig ikke blive til Skamme!« eller blot de hellige Navne: »Jesus, Maria, Joseph!«

Saa skal du føle, at »din Tro har frelst dig«. Du skal atter vandre i Fred og føle dig »helbredet for din Plage«.

Francesco.

Satanisk Mysticisme og Theosofi.

(Fortsat.)

Til Trods for den Iver, som Theosofiens Talsmænd udviste, gjorde Systemet kun ringe Fremskridt, for dens Lærdomme var tyngede af et Ordvalg, som helt igennem var fremmed for et vesterlandsk Sind, og disse Ord betød absolut intet for Folk i Almindelighed; kun nogle faa lærde forstod dem. I disse første Tider ignorerede man Kristendommens Tilværelse, og da alt Lys og enhver Inspiration nødvendigvis maatte komme fra Østen, saa var de vordende Disciple nødt til at faa saa meget som muligt ud af det besværlige System, hvori Læren var begravet.

Det filosofiske System, paa hvilket det støtter sig, er ligesom Brahmanismen væsentlig pantheistisk. Det vil sige, for Theosofferne er hele Skabningen indesluttet (immanent) i Guddommen. Skabning og Skaber er absolut sammenbandede; derfra skriver sig de Udtryk, hvori Theosoffer og Modernister er enige: »Man skal søge det guddommelige i det menneskelige« — »Guddommen er menneskelig, og det menneskelige er guddommeligt.« »Vi er et Brudstykke af Guddommen,« siger Annie Besant. »Lige saa sikkert, som der ikke er nogen Skabelse i udvortes Forstand, kan der heller ikke være noget Fald hos Mennesket i kristen Betydning, heller ingen Synd og heller ingen Forløsning. Ufuldkommenheder hidrører fra, at vi er skilte fra det ophøjede Væsen, og ligesom Dele af en Helhed er ufuldkomne, saaledes er vi det, til den Tid kommer, da vi atter optages i den ene. Da man altsaa ser, at hele den skabte Verden indesluttet i Guddommen, ligger det i Sagens Natur, at der ikke kan være nogen virkelig Modsætning. De Modsætninger, som vi ser, er tilsyneladende, ikke virkelige. Absolut Sandhed i objektiv Forstand eksisterer ikke, da al Sandhed er relativ; deraf kommer Theosofiens uafhængige Stilling, idet den erklærer alle Religioner for lige sande.«

I sin udvortes Skikkelse er Teosofien i Slægt med Spiritualismen, som den allerede for en stor Del har erstattet

eller optaget i sig, og som uden Tvivl til Slut vil blive fuldstændig indlemmet i den,¹⁾ hvis man kan vente sig en logisk Udvikling. Spiritismen er, naar det kommer til Stykket, et meget ufuldkomment eksperimentalt System, i Sammenligning med Theosofien.

Som jeg har sagt, gjorde den i nogen Tid kun ringe Fremskridt; men i Slutningen af det nittende og i Begyndelsen af det tyvende Aarhundrede begyndte Theosofien at udvikle sig i en ganske ny Retning. Det østerlandske Ordvalg og Udtryksformer blev forladt og kristelige Udtryk sat i Stedet. En ny Tankerække blev fremsat, i Følge hvilken Buddha og Christus blev een og samme Person; de forskellige Inkarnationer skulde svare til Østens og Vestens forskellige Behov, og saaledes forklaredes ogsaa Forskellighederne ved deres Optræden, deres Lære og dens Resultater.

Det katholske Dogme om Alterets Sakramente er ligeledes blevet antaget, og Mr. Leadbeater (en tidligere anglikansk Præst) har i et nylig udkommet Nummer af *Theosophical Review* fremsat Dogmet om den virkelige Nærværelse, saaledes som det opfattes af Theosoffer.

I Følge denne Artikel opfatter Teosofferne Alterets Sakramente som en Form af Reinkarnation, som jo danner et af de vigtigste Dogmer i deres Religionssystem.

Fra den theosofiske Presse udsprede der Bøger, som er saa snildt formede, at den, der ikke er paa Vagt derimod, let kunde indbilde sig, at de var Værker af endog gode katholske Forfattere. Under dette nye Propagandasystem har Theosofien hurtig banet sig Vej igennem alle Europas Lande, og man kan træffe Mennesker, som overværer Messen i katholske Kirker med — den theosofiske Bønebog i Haanden.

Da Theosofien i Følge sin Natur er uafhængig, kan den, ligesom Buddhismen, som den til syvende og sidst kun er et Udslag af, bringes til at passe ind i ethvert eksisterende Religionssystem. En Teosof kan saaledes godt paa-

1) Det tror jeg dog ikke. Theosofien er for de bedre begavede, Spiritismen har derimod sin Rod indenfor de mere brede Lag. For Gennemsnitsmennesker er den besantske Theosofi næsten ganske uforstaaelig.

staa, at han er Katholik, og at han er ganske rede til at tage Del i — og gør det virkelig ogsaa — katholsk Guds-tjeneste i katholske Lande og protestantiske Ceremonier i protestantiske Lande og ikke-kristne Ritualer i ikke-kristne Lande.

Men Theosofferne imødeser en ny Reinkarnation af Buddha, en, som skal være af større og langt mere vidt-rækkende Betydning end Buddhas Komme i Indien eller Christi i Palæstina. Denne nye Incarnation skal være fælles baade for Østen og Vesten, og for at berede alt til hans Komme er der i Indien blevet stiftet et Selskab, »Østens Stjerne«; det skete for et Par Aar siden, og senere er der blevet gjort Propaganda derfor i alle Egne af Verden.

Dette Samfund forpligter sine Medlemmer til at rette alle deres Tanker imod og udøve alle deres Gerninger for denne nye Frelser, som skal komme, og de skal gøre alt, hvad de kan, for at forberede Menneskeheden til hans Komme. I Italien omtales han som »Vor Frelser«, i England som »Kærlighedens Herre«, og Medlemmer har sluttet sig til Selskabet fra alle Klasser og Stillinger, baade mellem Protestanter og Katholikker; for alle Udtryk er med Hensigt formede saaledes, at der ikke kan opstaa nogen Mistanke om, hvad det egentlig er. Annie Besant har afholdt en Række betydelige Foredrag i Queens Hall om »En Verdensreligions Komme«, hvor hun i Udtryk, som ikke er til at tage Fejl af, fortæller om de Forventninger, som utvivlsomt eksisterer udenfor den katholske Kirke i en stor Del af Verden, nemlig at den Tid er ikke fjern, da en anden stor Verdens-Lærer vil opstaa.

Og nu gaar Theosofferne et Skridt videre. Den kristne Mystik bliver draget ind i dette System, og det sker paa en saadan Maade, at det næsten kan narre selv de udvalgte.

Den trefoldige Vej, Renselsens, Oplysningens og Foreningens, de forskellige overordentlige mystiske Fænomener som Henrykkelse, Ekstase, talrige Citater fra katholske mystiske Skribenter o. s. v. maa gøre Tjeneste for denne Propaganda, og de er blandede med andre kendte Ting paa en saadan Maade, at der ikke opstaar nogen Mistanke. Man lærer os: »Mystikken er absolut sig selv nok. Den behøver ingen Institutioner, ingen Dogmer, ingen historiske Traditioner. Disse finder den iblandt sine Omgivelser og

tager for det meste taknemmeligt og pligtskyldigt imod dem.«

Nu tror jeg, jeg har Ret, naar jeg siger, at de fleste Organisatorer indenfor Ordenen »Østens Stjerne« er Frimurere; og Frimureriet har utvivlsomt vundet ny Kraft ved Dannelsen af den kvindelige Frimurerafdeling i Frankrig, hvorfra den hurtig har bredt sig over til England og andre Lande. Der hersker sikkert fuldkommen Enighed mellem Frimurerne, Theosofferne og Lederne af den Orden, som jeg allerede har nævnet. —

Hidtil har jeg kort og godt skitseret den historiske Udvikling i en Bevægelse, som daglig vokser i Magt og Indflydelse hele Verden over. Nu maa vi drage vore Slutninger.

Først og fremmest maa vi være klare over, at Angrebene paa Kirken har undergaaet en fuldstændig Forandring, siden Materialismen helt er blevet forladt. Det nittende Aarhundredes Materialister var uden Tvivl Pantheister (nogle faa vidste det selv, men de var det alle ubevidst). Det vil sige, den eneste Gud, som de kendte til, var sammenknyttet med Stoffet, som var Genstand for deres sanselige Erkendelse — og jeg tror, at vi har Ret, naar vi betegner dem som pantheistiske Materialister.

Men hvordan forholder det sig nu med den ny Tankebevægelse, som for det meste udtrykker sig i theosofisk Form? Vi maa straks sige, at det er en pantheistisk Idealisme.

I *Le Devoir des Femmes françaises* skriver en Forfatter for nylig, at den pantheistiske Idealisme ligger til Grund for alle de forskellige Former, som den moderne Tanke paatager sig, enten den henvender sig til de lærde og intellectuelle, som er i Stand til filosofiske Spekulationer, i Skikkelse af *Theosofi* og *Indiens esoteriske Filosofi* eller til de sentimentale som *kristen Idealisme* eller til de vantro som *Spiritisme* eller til dem, der elsker det vidunderlige, som *Occultisme* og *Magi*. Vi har hørt om Gnostikerne og Ny-Platonismen, men det er overflødigt at tale om dem, for deres Program staar i saa nøje Forbindelse med de andres, at vi ikke handler overilet ved at behandle dem som eet. Grundlaget for disse forskelligartede Dok-

triner er fælles for dem alle. For at finde det maa vi betragte Theosofien. Her følger, i faa Ord, hvad det bestaar af:

»I al Evighed har der eksisteret et eneste højeste Væsen. Han er en Aand. Verden er ikke skabt, den er en forbigaaende Manifestation af denne Aand, fra hvem alt kommer, og til hvem alt vender tilbage. Mennesket er ikke skabt i Guds Billede, for det er selv Gud, bestaaende af Sjæl og Legeme. Det er bestemt til, før eller siden, at vende tilbage til det store alt, naar Menneskets Udvikling i den egentlige Verden er fuldentd, naar det er tilstrækkelig lutret og fuldkommet i Kærlighed til det gode.

For helt og fuldt at opnaa denne Renselse maa Mennesket leve og dø — han maa discarneres og incarneres mange Gange. I de Tidsrum, hvor Sjælen er skilt fra dens legemlige Hylster, lever den i Ætheren og svæver over os. Enkelt Sjæle, som har opnaaet den højeste Fuldkommenhed, som Buddha, Jesus, St. Paulus, og Muhamed, er incarnerede i den Hensigt at bringe Menneskene den højeste Visdom. Disse er de store indviede, ganske særlig Jesus.«

Det er med faa Ord Hovedindholdet af Theosofiens Lærdomme — et System af »pantheistisk Idealisme« — og det er overordentlig vigtigt at huske paa, at denne Filosofi ligger til Grund for de skiftende Former, som denne Bevægelse antager.

Nu er her mange, som har ment, at denne Tankebevægelse skulde hilses velkommen, fordi den skulde støtte Kirken i dens Kamp mod dens mange Fjender. Men i Virkeligheden gør denne Bevægelse aldeles ikke det; den er i Sandhed en langt mere snigende, dødelig og farlig Fjende, end den rene Materialisme nogensinde kunde blive; for i Materialisten viste Djævelen i det mindste noget af sin Ondskab uden Maske, medens han her staar som en Lysets Engel. Det er tydeligt nok at forstaa, at en Mand, som nægter, at Penge har nogen Værdi og derfor ikke vil have noget med dem at gøre, er mindre at frygte end den Mand, som indrømmer deres Værdi, men sætter forfalskede Penge i Omløb.

(Fortsættes.)

Nye Bøger.

»Jesus Kristus i Gaar og i Dag den samme og i al Evighed«. Fjerde Serie. Kristus og Kirken. Af Fred. Esser. (Andr. Fred. Høst og Søns Forlag. 1913. 1 Kr.)

Af en Jesuit venter man en logisk Gennemgang af de Emner, han tager op til Behandling, og en saadan logisk, klar og letlæselig Fremstilling er det, vi finder i denne Bog, som maa siges at være af Interesse for vore Ikke-Katholiker. Vi har i Danmark saa ondt ved at se, at Guds Søn indstiftede et synligt Samfund, som har Læremyndighed, hvorved der for bestandig blev gjort Ende paa alle selv-lavede Paafund i Henseende til Lære. Og navnlig har vi svært ved at forstaa, at en saadan Indstiftelse er et Led af Bibelens Aabenbaring. Det maa derfor paaskønnes, at Pater Esser her konsekvent, med Bibelen i Haanden, Skridt for Skridt beviser os, at Kirken er stiftet af Kristus, at den er et synligt Samfund, at Kristus lever i den som den ufejlbare Vogter af Sandheden.

Ganske særlig er den fjerde Prædiken interessant; den behandler Forholdet mellem alle Kristnes almindelige Præstedømme og det specielle Præstedømme, der udøves af Kirkens ordinerede Præster. Forfatteren viser hen til, at naar Petrus kalder de Kristne et kongeligt Præstedømme, citerer han kun Moses (2. Mos. 19,6), og at man altsaa fra protestantisk Side i Følge samme Ord logisk maatte nægte Tilværelsen af et specielt Præstedømme hos Jøderne. Desuden gør han opmærksom paa, at den gamle Pagts Offer-tjeneste selvfølgelig kun kunde være en Forberedelse til en ny Pagt med dens Offertjeneste. Ganske vist er det blodige Offer fuldbragt i Kristus, men Offermaaltiderne og de ublodige Ofre har ikke fundet deres Opfyldelse paa Korset. Klar og overbevisende er Behandlingen af Mal. 1,11, hvorom en protestantisk Theolog engang udtalte til Anmelderen: »Ja, hvordan det skal forstaaes med det stedsevarende Offer, veed jeg ikke; jeg giver mig heller ikke ud for at forstaa Malakias.« Atter et Bevis for, at den katholske Kirke er den eneste, der purt og rent holder sig til Guds Ord.

Fremstillingen af Korsofferets Forhold til Messeofferet kan hjælpe nogle til at overvære Messeofferet med større Forstaaelse og jublende Tilbedelse. Interessant er ogsaa den lille Bemærkning, at dengang Reformationen fremkaldtes af mange uværdige Kirkens Børn, opstod de store, lysende Helgener, der gør det 16. Aarhundrede til et Helgenernes Aarhundrede.

Bogen er noget docerende skrevet, og derfor er det et Spørgsmaal, om den naar den Udbredelse og Indflydelse,

den fortjener. Det staar for Anmelderen, som om en gennemført Parallelisering af Reformationens Mænd, Luther, Calvin og Zwingli f. Eks. med St. Teresa, St. Ignatius og St. Dominicus vilde virke stærkt apologetisk paa det danske Folk, der som Helhed ikke tænker logisk. *Magister.*

Lille Nellie af den hellige Gud. Af J. A. Scannell. Overs. af M. M. H. (København. 1913. 50 eller 60 Øre.)

Helt forskellige fra vore Tanker om, hvad der er klogt, er Guds. Nu er der lærde, der fornægter Gud. Gud disputerer ikke med dem, men sender et Barn, Nellie, som ganske af sig selv lever helt i Guds Nærværelse. Tiden raaber paa Nydelse, frakender det kontemplative Liv og Smerten al Livsværdi. Gud kalder som Modvægt med forøget Styrke til Bøn og Bod, et Kald, som ogsaa lyder til Verdensmennesker, saaledes som Paula Reinhardts Liv viser det, og tilsidst kommer ogsaa her den lille Nellie, der 4 Aar gammel, som Barn af Aar men gammel af Kærlighed, bærer Smerten for at blive dannet i Guds Billede. Hendes Liv har allerede været omtalt i Ugebladet i Fjor og i Aar, hvorfor jeg ikke her skal sige mere om det.

Den lille danske Udgave er prydet med to gode Billeder. Oversættelsen er særdeles smagfuld, og der kan ikke tænkes nogen skønnere Julegave til Børn og barnlige Sjæle end denne jævne Beretning om et sandt, ægte barnligt Liv, levet i Gud og til hans Ære. *Magister.*

Carl Koch: Livets Retning. (Schønbergs Forlag. København. 1913.)

Tanker og Stemninger har Valgmenighedspræst Carl Koch kaldt de atten smaa Betragtninger, han i dette Efteraar har udsendt. Han har skrevet flere Bøger af lignende Slags, og de synes at have fundet en rig Udbredelse, en enkelt af dem er endog udkommet i fjerde Oplag. Det er fine religiøse Smaastykker, der røber dyb Forstaaelse af Menneskehjertets mangfoldige Standpunkter og Stemninger. Og det er en smuk, kristen Overbevisning, der er Baggrunden for de forskellige Billeder, her tegnes. Smukkeste forekommer det lille Stykke *Dragen* mig at være. Deri fortælles om Drengen, der skar Snoren til sin Drage over, for at denne skulde gaa højere op, men hvorved den naturligvis styrtede til Jorden. Saaledes som Dragen først ret var fri ved at være bundet, er vi Mennesker det ogsaa: vor Bundethed er Troen paa Gud. Smukt er det ogsaa, hvor han taler om Kristendommens forskellige Værdi for Menneskene: for nogle har den kun Erindringsværdi, og det er ogsaa noget værd; men skal det være en Tro til Frelse, maa den have Livsværdi. — I Stykket *Velsignelse* udvikles kønt og rigtigt, hvor stor objektiv Betydning

Velsignelsesønsket har. »Vi faar noget godt ved at blive velsignede af andre,« skriver han saare træffende. Men saa til Slut — gode Pastor Koch, var dette Offer paa Protestantismens alt nivellerende Kedsommelighedens Alter virkelig nødvendigt? — hedder det: »I Menigheden lyder Velsignelsen. Dette er ikke en Velsignelse, som Præsten paa særlig Maade er i Besiddelse af og meddeler til andre.« Var det virkelig saa slemt, om nogen troede, at Guds særlige Tjener havde en særlig Velsignelse? Den Tro maa alligevel sidde det danske protestantiske Kirkefolk dybt i Hjertet, siden der endog i saa pæn en Bog som Pastor Carl Kochs skal rives ned paa den. *Niels Hansen.*

The Paraclete. A Catholic Monthly devoted to the honor of the Holy Ghost. (Cornwells. Pennsylvania. 3 Kr. 50 Øre aarligt.)

Opmærksomheden skal atter (samm. Nr. 28 i Aar) henledes paa ovennævnte Maanedsskrift til Udbredelse af Andagten til den Helligaand. Smukke Fortællinger, interesserante Skildringer fra Hedningemissionen, i hvilken Helligaandsfædrene med stor Iver arbejder, asketiske, theologiske og kirkehistoriske Afhandlinger giver de smukke, 30 Siders store Maanedshæfter, der i Udstyrelse og Format minder noget om vort hjemlige *Varden*, deres gode og tiltalende Særpræg. Forhaabentlig bliver der Lejlighed for Læserne til gennem Ugebladet at stifte Bekendtskab med noget af disse Hæfters værdifulde Indhold.

N. H.

Kun et Ave Maria.

Det er bekendt, at Rædselsperioden i den franske Revolution ganske særlig lod sit Raseri gaa ud over Kirken og dens Tjenere. Hundreder af Præster besteg Skafottet, ikke for at lette stakkels Forbryderes sidste Vandring, men for selv at falde som Offer for disse forbandelsesværdige Dages blodtørstige Frihedshelte. En af disse ærværdige Martyrer var ogsaa Pastor Raclot. Da han den 8. Februar 1794 blev ført til Retterstedet, nærmede en Kvinde sig, der plejede at gøre sig den djævelske Fornøjelse at haane Præsterne paa alle mulige Maader. »Nu skal vi se,« raabte hun midt under de afskyeligste Bespottelser, »om denne her vil holde en Tale.« Pastor Raclot saa paa hende med et ubeskriveligt Blik, som hun selv senere tilstod, og sagde: »Ak, bed dog for mig!« — »Hvem, jeg? . . . bede for dig?« raabte det kvindelige Uhyre. »Javel, gode Kone, bed blot et Ave Maria for

min stakkels Sjæl, der nu skal træde frem for sin evige Dommer.« — »Godt,« sagde hun, »jeg skal gøre det.« Men næppe havde hun sagt det, før hun følte sig ganske som forvandlet. Hun foldede Hænderne, og under Bøn og Hulken fulgte hun den gode Præst lige til Skafottet.

Denne fromme Præsts Død var Begyndelsen til et nyt Liv for hende; hun helligede sig ganske fromme Gerninger. Hvert Aar gjorde hun til Bod for sin tidligere Ugudelighed en Valfart til Einsiedeln, ja hun tilbagelagde endog den lange Strækning til Fods. — Denne Begivenhed er ikke glemt endnu i Mirepoix. Damen opnaaede en meget høj Alder og døde først i Begyndelsen af Treserne en meget from Død. (Efter *Kreuz und Charitas.*)

Vor Skole.

Mel.: Vi elsker vort Land.

O Barndommens Tid,
 saa velsignet og blid
 for enhver, der blev fredet af kærlige Hænder!
 Blev jeg gammel og stor,
 hvor i Verden jeg fo'r,
 dog den dybeste Tak til dit Minde jeg sender.
 I Hjertet dit Billed af Guldsfyer kantes,
 du Tid, da i Kærlighed sammen vi bandtes,
 da saa trygt og saa glad
 vi sad bænked' paa Rad,
 hvor af Hjerterum mer end af Husrum for Børnene fandtes.

O Barndommens Tid,
 saa velsignet og blid
 for enhver, der blev læstet af Kundskabens Kilde!
 Hvad jeg kan og jeg ved,
 blev som frøforn lagt ned
 og opstøvet med Trost, dengang jeg var lille.
 Og naae'de ej alle til Visdommens Tinder,
 saa vandt vi dog alle en Skat af Kærminder,
 en visnelig Krans,
 der ej taber sin Glans,
 men til Barndommens Skole os alle usøseligt binder.

O Barndommens Tid,
 saa velsignet og blid
 for enhver, der blev ledet ad Frelserens Veje,
 der som Barn alt forstod,
 at Gud Fader er god,
 at hans Naade og Fred er vort dyreste Eje.
 Lykkelig den Skole, der bærer Guds Stempel,
 forkynder Hans Lære ved Ord og Eksempel!
 Hvad den bygger, skal staa,
 medens Aarene gaa,
 og den bygger i Børnenes Hjerter den Helligaands Tempel.

O Barndommens Tid,
 saa velsignet og blid,
 fordi Kærlighed, Kundskab og Fromhed os mødte,
 da en Skole vi fandt,
 hvor vi saa, det er sandt,
 at Guds Naade de tungeste Byrder kan flytte.
 Vor Skole, vor Ven, med vor Sang vi dig hylder
 og tolker den Tak, som vort Hjerter opfylder;
 og kan vi saa engang
 hjælpe dig i din Trang,
 du maa kalde paa os, thi vi ved, hvad din Gerning vi flyder.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. Foreningen *Lætitia* havde baade Ære og Glæde af de smukke Aftenunderholdninger, som under stor Tilslutning afholdtes sidste Søndag og Mandag i St. Knuds Skoles Festsal til Fordel for den nye Skole, som St. Josefssøstrene i den nærmeste Fremtid ønsker at opføre paa Østerbro. Først afsang et stort Kor af nydelige smaa Piger og større Piger to smukke Sange af Kandidat Kejser, af hvilke den sidste, en Ungdomssang, nylig har været offentliggjort i Ugebladet, medens den første, »Vor Skole,« ved denne Lejlighed blev fremført for første Gang.*) Derpaa gik et muntret Stykke, »Zigeunerliv«, og et alvorligt

*) Den findes, som maaske Læserne allerede har bemærket, foran i dette Nummer af Bladet.

Stykke, »Legende fra det 15. Aarhundrede«, over Scenen og aflagde et kønt Vidnesbyrd om den Umage og Flid, hvormed de unge Piger maa have arbejdet, uden hvilke det havde været umuligt at opnaa saa udmærket et Resultat.

— Hr. Lærer *Johan Johnsen* fortsatte og afsluttede paa Højskolen i Tirsdags sit Foredrag om Den guddommelige Komedies Forfatter. Før Foredraget anbefalede Forstanderen Mogens Ballin en lille billig svensk Bog om Dantes Værk med de berømte Illustrationer af Doré^{*)}. Mødet overværedes af 170 Tilhørere.

Odense. En gammel Dame, forhenværende Medlem af St. Ansgars Menighed, nu Pensionær i Dalum Kloster, Frøken Vilhelmine Rasmussen, fylder paa Lørdag d. 25. ds. 80 Aar. Hendes afdøde Søster var gift med den bekendte Karup, som i »gamle Dage« i litterær Henseende gjorde en ikke ringe Gerning for danske Katholikker. Gennem ham blev hun bekendt med den katholske Kirke og konverterede i en ung Alder. I nogle Aar hjalp hun Søstrene i deres Skole, men rejste saa til Udlandet, hvorfra hun vendte tilbage efter 15 Aars Forløb. Hun var nu et ivrigt og pligt-opfyldende Medlem af Paramentforeningen, hvis Medlemmer satte megen Pris paa hende. Da de legemlige Kræfter helt svigtede, maatte hun søge til andre for at faa den nødvendige Pleje, og hun har nu boet de sidste fem Aar hos Hedvigssøstrene. Ugebladet ønsker herved den gamle Trosfælle hjertelig til Lykke.

Norge. *St. Olafs* Redaktion er fra 1. Oktober atter overtaget af Sognepræst O. Offerdahl. Pastor, Dr. Günther har overtaget Bestyrelsen af Trykkeriets Forlag med Ekspeditionen af Bladet. Vi ønsker Pastor Offerdahl til Lykke med Genoptagelsen af sin Virksomhed som Redaktør.

Holland. Paa den store Trappe udenfor det nye Fredspalads i Haag er der oprejst en 3 m høj Broncestatue af Verdens Forløser, en Efterligning af hin Kæmpestatue, der staar paa Andesbjergene mellem Chile og Argentina. Statuen skyldes en velhavende Dame i Buenos Aires, Fru de Costa, Præsident for en Fredsforening der, som nylig har været i Haag for at overvære Opstillingen af den hos en Kunstner i Bryssel bestilte Statue. I Anledning heraf udtaler *Osservatore Romano* det Ønske, at ligesom nu Forløsernes ærværdige Billede har faaet sin berettigede Plads i Fredspaladset, saaledes ogsaa hans Aand, Fredens og Kærlighedens Aand, maa herske mellem Folkene, uden hvilket der aldrig vil komme til at raade nogen sand og varig Fred paa Jorden.

^{*)} *Dante Alighieris Divina commedia*, framställd i eet hundra trettiosex Bilder av Gustave Doré, med kort Redogörelse for Skaldeverkets Innehåll av *Sten Granlund*, Stockholm, Nordiska Förlaget.

England. Her er Spiritismen en endnu større Fare for Kristendommen, end den hidtil har været i Danmark. Ærkebiskoppen af Liverpool og Mgr. Robert Hugh Benson holdt den 3. ds. et interessant Møde angaaende Spiritismen og dennes Farer. Mgr. Benson udviklede, hvor snedigt Spiritisterne optraadte overfor de Katholikker, der kom i Berøring med dem. »Til at begynde med,« sagde han, »vil de fortælle en, at man godt kan blive ved med at øve sin Religion. Men lidt efter lidt lader de det skinde igennem, at de kristne Dogmer er meget materialistiske og lave, og at man meget bedre kan klare sig uden dem. Man lokkes ved enhver Slags Ros og Smiger, ved Appel til en »om at tænke selv« o. s. v. Jeg har megen Sympathi for den, som uden forudgaaende religiøse Interesser lader sig drage mod Spiritismen, men jeg har ingen Medfølelse med dem, der har lært Jesu Christi fulde, klare Aabenbaring at kende og alligevel paa denne Maade vover at prisgive deres Sjæles Frelse. Det er ikke noget nyt, denne Spiritisme. Det er en universal uægte Religion, der kan skikke sig efter enhver anden Tro i Verden undtagen den katholske, noget nær den største Ros, der nogen Sinde er udtalt over den katholske Kirke. Jesus Christus sagde: Salige er de, som ikke har set og dog troet; Spiritismen siger: Forbandede er de, som ikke har set og har troet.«

— Den bekendte Benediktinerabbed *Gasquet*, Formand for den store Kommission til Vulgatas Revision, som for Tiden er paa en længere Foredrags- og Studierejse i De forenede Stater i Amerika, har der udtalt sig om de nuværende religiøse Forhold i England: Det religiøse Liv i den anglikanske Kirke er saare ringe. Oxford og Cambridge, de to Hoveduniversiteter, er blevet mere og mere atheistiske. De anglikanske Myndigheder har mistet al Indflydelse over deres Klerus. Overklassen fylder ikke mere Kirkerne, og de lavere Klasser mangler al religiøs Interesse. Kun den katholske Kirke viser sig levende og virksom; derfor strømmer de dannede ogsaa til den i saadanne store Masser. Efter min faste Overbevisning vil England i Løbet af en Generation være delt mellem romerske Katholikker og Fritænkere. Kunde vi Katholikker blot faa Mellemklasserne i Tale, vilde England snart atter kunne blive et katholsk Land.

Frankrig. Den 11. Oktober var der gaaet 100 Aar, siden den store katholske Journalist *Louis Veuillots* Fødsel. I hans Fødeby Boynes er Jubilæet blevet fejret under stor Tilslutning. Mindetaler blev holdt baade under Højmessen i Kirken og i hans Fødehus. Louis Veuillot levede i en Tid, da Ligegyldigheden voksede uhyggeligt i Frankrig, og han tog en fremragende Del i det store Arbejde, der blev gjort for at fremme Kristendommens Sag. Han og hans

berømte Dagblad *L'Univers* var en Enhed, og hans brillante Pen skaffede ham selv og hans Blad talrige baade Venner og Fjender. I 1844 blev han dømt til en Maanedes Fængsel for at have forsvaret Præsten Combalot, som havde været saa uheldig at paadrage sig Regeringens Vrede. Om trent seksten Aar efter blev hans Blad forbudt, og der hengik syv Aar, før det atter kunde udkomme. Overhovedet var dets Løbebane yderst stormfuld, idet Veuillot ikke blot maatte kæmpe mod Troens Fjender, men underliden ogsaa paadrog sig stærk Dadel fra kirkelig Side, saaledes fra Ærkebiskoppen af Paris og Biskoppen af Orléans. Hans Pen var ogsaa somme Tider vel skarp, men han var urokkelig i sin Troskab mod den katholske Tro og et Mønster paa en god Kristen.

K.U.F. Katholsk Ungdoms Forbund afholder Møde i Lokalet Bredgade 67² o. G. Søndag d. 19. Oktober Kl. 7. *Præs*ses taler om *Polen*. — Andagt i St. Ansgars Kirke Kl. 6.

Litteratur. Den fuldkomne Anger. Af J. von den Driesch. Med Forord af P. Lehmkuhl. Smukt hæftet 15 Øre. Faas ved Kirkerne og hos St. Josefssøstrene. — Rosenkransbogen. Bønner og Betragtninger, samlede af Niels Hansen. Faas ved Kirkerne, hos St. Josefssøstrene samt fra Hovedoplaget, Frederiksberg Allé 15—17. Smukt indb. 35 Øre. — Apologetiske Prædikener af Fred. Esser. 4. Serie. Kristus og Kirken. Faas i alle Boglader. 1 Kr. — Lille Nellie af den hellige Gud. Overs. af M. M. H. Pris 50 eller 60 Øre. Faas ved Kirkerne og i Skolerne samt Frederiksberg Allé 15—17 og Amalievej 14.

St. Knuds Kapel. Mariabørns-Kongregationen af den ubesm. Undf. holder Fælleskommunion Søndag d. 19. Oktbr. Kl. 7.

Den katholske Højskole.

Møde Tirsdag d. 21. Oktober Kl. 8 Aften.

Sangbogen *Sursum corda* medbringes. (Nr. 8 og 36 synges.)

Pastor Frederiksen: Rom og Kunsten.

Festsalen i St. Knuds Skole, Stenosgade 4, B.

A.C. Rusgilde (St. Thomas, Frederiksberg Allé 26) Onsdag d. 29. Oktober Kl. 8.

Katholsk Bogsalg.

(I Forhallen til St. Knuds Skole i Stenosgade.)

Lager af alle skandinaviske katholske Bøger. Billeder og Medailler fra 5 Øre Stk. Bestillinger fra Provinserne modtages, og mindre Prøveudvalg af Billeder sendes. —

Udsalget er aabent før og efter Højskolens Møder om Tirsdagen samt om Søndagen efter Højmessens.

Absalonskort og Mærker

faas Købmagergade 48 (Hoffmann), Vesterbrogade 18 (Hoffmann), Frederiksberggade 34 (Bæklund), Kompagnistræde 9 (Siegler), Bredgade 69, 2. S. o. G. (Menighedskontoret), Enighedsvvej 6, Charl. (Ballin), Vesterbrogade 30 (K. Witt-Møller), i samtlige Ungdomsforeninger, Højskolen, Unio samt hos Hovedforhandleren A. V. Günther, Bangertsgade 11. Telf. 4110. Mærkerne koster 1 Kr. pr. Ark à 50 Stykker (3 Øre pr. Styk), Brevkortene henholdsvis 5 og 10 Øre Stykket.

Kirkelig Kalender.

19. Oktb. 23. Sønd. efter Pintse.	26. Oktb. 24. Sønd. efter Pintse.
20. — Mandag. Johannes af Kenty, Bekender.	27. — Mandag. Vigiliatedag.
21. — Tirsdag. Ursula og Lidelsesfæller, Martyrer.	28. ¹¹ — ¹² Tirsdag. Simon og Judas, Apostle.
22. — Onsdag. Marg. Maria Alacoque, Jomfru.	29. — Onsdag. Ferialdag.
23. — Torsdag. Ferialdag.	30. — Torsdag. Alfons Rodriguez, Bekender.
24. — Fredag. Rafael, Ærkeengel.	31. — Fredag. Wolfgang, Biskop og Bekender. (<i>Fastedag.</i>)
25. — Lørdag. Marias Officium.	1. Novb. Lørdag. Alle Helgens Dag.

Meddelelse om Gudstjenesten i København fandtes sidst i Nr. 36.

Et Ord til hver Dag.

19. Oktbr. Du har kun eet Liv her paa Jorden; lev det, som Gud giver dig det. Men se til, at du har bidraget noget til Verdens Forbedring. (L. Buechler.)	i mig, idet jeg gør alt til dit hellige Hjertes Ære. (Den sal. Marg. Maria Alacoque.)
20. Oktbr. Brug aldrig uden Eftertanke, afletsindig Vane, Guds hellige Navn, hvilket Skriften kalder »forførdeligt«. (Mgr. Gay.)	23. Oktbr. Vort Hjertes onde Tilbøjeligheder kan have een god Virkning: at gøre os ydmyge. (St. Franz af Sales.)
21. Oktbr. Livet berøver os ofte flere Venner end Døden. (P. Kreiten.)	24. Oktbr. Guds Sendebud, de hellige Engle, der fuldbyrder hans Vilje, er langt nøjere forbundne med vor Historie, end vi mangan Gang tænker.
22. Oktbr. Jesus, min Sjæls eneste elskede! Dig underkaster jeg alt, hvad der er	25. Oktbr. Lid med Christus og for Christus, hvis du engang vil herske med Christus. (Thomas a Kempis.)

Mariakongregationen af Apostlenes Dronning holder Møde Mandag d. 20. Oktober Kl. 8¹/₂ Aften i St. Josefssøstrenes Huskapel, Toldbodvej 14.

Mariakongregationen for Ynglinge holder Fælleskommunion Søndag d. 19. Oktbr. Kl. 8¹/₂. Mandag den 13. Oktbr. bortfaldt Mødet.

Gamle Klude, Papir (fast pakket eller snøret), Jern, Tovværk samt andre grovere Ting, der ikke kan bringes til Samlestederne, hentes overalt i København af *Ansgarius-Bonifacius-Samlerforeningen* (Den dansk-katholske Kirkesag).

Man bedes skrive til Pastor v. d. Kettenburg, Bredgade 64, eller ringe: Palæ 58.

Bygningstegning. Herved tillader jeg mig at meddele, at jeg udfører Tegninger til Kapeller, Beboelsesbygninger, Landbrugsbygninger m. m. Tilsyn med Ejendomme overtages.
Olaf Andersen, forhen Tegner hos Arkitekt Holch. Holmbladsg. 68.

Vestervoldgade 115. Læsestue for unge Piger, aaben hele Dagen, midlertidigt Modtagelseshjem & Bureau.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

61. AARGANG.

„Nordisk Ugeblad“ udgives af Ansgariusforeningen og udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader samt paa Ugebladets Ekspeditionskontor, Bredgade 69, 2. S. o. G. 1—4. Telef. Palæ 654. — Redigeret af Niels Hansen, cand. mag., Viggo Rothes Vej 14, Charlottenlund. (Træffes bedst Kl. 4—6 Efterm.) Telefon Helrup 657 y.

Nr. 43.

Søndag den 26. Oktober

1913.

INDHOLD: Smaa Indledninger. — Satanisk Mysticisme og Theosofi. — Sandhed i Kærlighed. — Et nyt Evangeliehaandskrift. — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Ringsted. England. Spanien. Østerrig. — Valfarten til Lourdes. — Ansgarius-Bonifacius-Kollekt. — Et Ord til hver Dag. — Bekendtgørelser.

Smaa Indledninger.

188.

Lydighed.

Den romerske Høvedsmands Tale i Søndagens Evangelium er kort og fyndig. Han siger: »Ogsaa jeg er et Menneske, der staar under Øvrighed, og jeg har Krigsfolk under mig, og siger jeg til den ene »Gaa!«, saa gaar han, og til en anden »Kom!«, saa kommer han, og til min Tjener »Gør dette!«, saa gør han det.« Saaledes taler en Officer, der tilhører det strengt disciplinerede romerske Militærvæsen. Marven i en sund og kraftig Hær bestaar jo i, at den laverestaaende underordner sig den højerestaaende, og denne Underordnelse bliver opretholdt ved Lydighed. En saadan Lydighed er Høvedsmanden vant til; han forudsætter den derfor ogsaa hos de usynlige Kræfter, som efter hans Overbevisning Kristus har Magt til at byde over. Han vil altsaa sige: Du behøver ikke at komme til min Tjener; byd kun her paa Stedet Sygdommen, at den skal vige, og uopholdelig vil den adlyde og forlade min Tjener.

Idet denne Hedning lægger saa megen Vægt paa Lydigheden, lærer han os, at ikke blot i en Krigshær, men i alle Livets Forhold heror Orden og Lovmæssighed paa Lydighed, d. v. s. frivillig Underkastelse under en højere Orden. Denne højere Orden er først fremmest Gud selv. Hans Lov, hans Bud, maa vi lyde; han er jo den mest

absolute Autoritet, over hvilken der ikke findes nogen højere Instans. Ogsaa for hans uendelig vise Forsyns Tilskikkelse maa vi bøje os, selv om der undertiden maaske kræves store, smertelige Ofre af os; selv om vi ikke formaar at udfrede Traadene, der krydser vor Livsvej paa en efter vor Formening hæmmende og forstyrrende Maade; selv om vi i menneskelig Kortsynethed maaske synes, at Guds Krav til os er urimelige og grusomme.

Dog for Guds Skyld maa vi ogsaa lystre Guds Stedfortrædere paa Jorden. I et Hjem, i en Familie er det Forældrene overfor Børnene, Herskaberne overfor Tyende og Arbejdere. Derfor siger Apostelen: »I Børn, adlyder eders Forældre i Herren, thi dette er Ret . . . I Trælle, vær lydige mod eders Herrer med Frygt og Bæven, i eders Hjerters Enfoldighed, som mod Kristus.« (Eph. 6, 1.5.)

Familiens Grænser udvides efterhaanden baade til et verdsligt og politisk og til et religiøst og kirkeligt Samfund. For at disse Samfund skal kunne bestaa, er det en uafviselig Nødvendighed, at den enkelte i Lydighed underkaster sig de Love, som er givne til den almene Velfærds Fremme. Derfor siger Apostelen alter: »Hvert Menneske være de høje Øvrigheder underdanig . . . Hvo som sætter sig op imod Øvrigheden, han modsætter sig Guds Anordning.« (Rom. 13, 1.2.) Især gælder dette om Lydighedsforholdet overfor de gejstlige foresatte i den af Kristus stiftede Kirke. Thi han har jo sagt: »Hvo som hører eder, han hører mig, hvo som foragter eder, han foragter mig, men hvo som foragter mig, foragter ham, som har sendt mig«, (Luk. 10, 15) og: »Hvo som ikke hører Kirken, han være for dig som en Hedning og Tolder.« (Math. 18, 17).

Lydighedens strenge Pligt omfatter altsaa og ordner alle Menneskelivets Forhold baade i Familie, i Stat og i Kirke, og det er af ganske umaadelig Vigtighed at indskærpe denne ligefrem grundlæggende Pligt i vor brogede og forvirrede Nutid, hvis Kræftskade er Egenraadighed, Ulydighed, Opsætsighed og Oprør. Her har vi ogsaa Hovedaarsagen til, at der gives saa mange ulykkelige Mennesker og fredløse, utilfredse Hjerter. Man kan ikke blive lykkelig ved Oprør eller ved at vælte de Skranker, hvormed Gud har indhegnet vor Frihed. Lykkelig bliver i Sandhed kun den, som i Lydighed og Ydmyghed følger vor guddommelige Frelasers Eksempel. Han har jo sagt: »Jeg er kommen ned fra Himlen, ikke for at gøre min Vilje, men for at gøre hans Vilje, som har sendt mig.« (Joh. 6, 38.)

Saaledes har alle Helgener handlet; den h. Josef a Cupertino elskede Lydighedens Dyd i den Grad, at han plejede at sige, han vilde lade sig lede af den som en blind og hellere dø end ikke øve Lydighed. *Christophorus.*

Satanisk Mysticisme og Theosofi.

(Fortsat.)

Der har i Aar fundet to store Kongresser Sted, i Paris og i Genf, Kongresser for psykiske Experimenter og Spiritisme. De har erklæret sig for at være Forløbere for en »vordende, dybere Kristendom«, og med velvalgte og passende Taler har de prøvet at ødelægge Troen og forvirre Sindet hos de uvidende og enfoldige.

For virkelig at forstaa Spørgsmaalet maa man gøre sig klart, hvor nær Forbindelse der er mellem Theosofi, Spiritisme, Christian Science og Okkultisme. i alle deres Manifestationer og fremfor alt i deres sidste Udvikling og Fuldstændiggørelse: den falske Mystik. —

Lad os nu først betragte de aandelige Meddelelser i deres forskellige Former, enten de saa foregaar under spiritistiske eller theosofiske Auspicier. Hvad skal vi tænke om dem?

Jeg betænker mig ikke paa at sige, at disse Aander, der optræder i de dødes Navn, aldeles ikke er Aander af afdøde Mennesker, men Djævle, som midlertidig tager Mediet i Besiddelse eller taler gennem Adepterne, som nu Tilfældet kan være.

Godfrey Raupert, som i mange Aar med Taalmodighed har studeret dette Emne, er nu efter lang Tids Betænkning kommet til samme Overbevisning, efter at han har foretaget Undersøgelser, som beviser, at Fænomenerne virkelig har fundet Sted.

Dr. C. Williams, en af de mest fremragende Specialister paa Sindssygens Omraade, er nøjagtig af samme Mening. »Saadanne Fænomener, som finder Sted ved spiritistiske Seancer, hvor Mediet utvivlsomt ofte er midlertidig besat — mere eller mindre fuldstændigt — viser afgørende, at midlertidig og delvis Besættelse kan finde Sted. Ja jeg vil gaa saa vidt at sige, at nu i Aften vil Mænd og Kvinder i Hundredvis her i London gaa i Trance og i mange Tilfælde ligefrem og bogstavelig blive »besat« af alle Slags onde Aander. Men efter at Seancen er forbi, bliver disse Mennesker normale igen, og langt de fleste af

dem taler og opfører sig ganske fornuftigt.« Kun altfor ofte ender det alligevel med vedvarende Besættelse, og saa maa Patienten optages paa en Sindssygeanstalt.

Naa, De maa undskyldte mig, hvis jeg taler rent ud og beskriver Aanderne som det, de efter min Overbevisning er, nemlig Djævlene. Professor Lombroso vilde foretrække den mere høflige Betegnelse: extra-terrestriale Væsener, hvilket minder mig om en Oplevelse fra min Barndom. Der kom til mit Hjem en Skraldemand, som var meget religiøst anlagt; han talte ofte med Fruen i et af de Huse, hvor han plejede at komme. I Samtalens Løb talte han meget tit om Djævelen, saa en Dag sagde Damen til ham, om han maaske ikke kunde finde et andet Navn for den onde Aand. »Jo,« sagde han uden at forstaa, hvad hun egentlig mente med sin Bemærkning, »hvis jeg kunde finde et værre Navn at kalde ham med, saa vilde jeg.« Og netop saaledes føler jeg det. Man kan ikke gøre sig det for klart, at hele denne Bevægelse skyldes den store Aandens Mester for alt ondt, og den har sin Oprindelse i Helvedes bundløse Afgrund. Og nu gaar Bestræbelserne ud paa at oprejse et snildt eftergjort Billede af Sandheden, saa godt planlagt og udført, at det endogsaa kan narre de udvalgte selv; for denne nye Mystik, som jeg ikke betænker mig paa at kalde satanisk, har en Evne til at bedrage Sjælene, som den gamle Materialisme aldrig har været i Besiddelse af, da det drejer sig om Erfaringer, som svarer til virkelige Erfaringer hos den menneskelige Sjæl. De Bøger, som begynder at strømme ud fra Pressen, er fulde af snildt valgte Citater fra de store katholske Mystikere, ordnede paa en saadan Maade, at man kan læse Bogen fra først til sidst uden at vide, at de saa ofte citerede Skribenter var Medlemmer af en Kirke, der er ufejlbar i sine dogmatiske Læresætninger, og som de helt og fuldt har sluttet sig til.

Der er ingen Dogmer i den nye Mystik — hvis jeg husker rigtig, erklærer Annie Besant i et af sine sidste Foredrag, at Mystikken staar ganske fjendtlig overfor Dogmer.¹⁾ Og det er den Tone, som klinger gennem hele den

¹⁾ A. B. erklærer Theosofien for »overkonfessionel«; indenfor denne findes baade troende Jøder, Protestanter, Muhamedanere o. a. — kun ikke virkelige Katholikker.

nye mystiske Propaganda. Set gennem disse Skribenters Brillor synes den katholske Kirkes store Helgener kun at være rene Drømmere, i Sammenligning med Mænd som Jacob Böhme og andre af samme Slags. Vi faar at vide, at »Mystikeren vil rimeligvis gøre Eucharistien til Hovedgenstand for sin Tilbedelse og vil sætte den højt som Forløsningens Drama: Døden og den ny Fødsel, som enhver Sjæl maa gennemgaa. Han vil gerne ære Sakramentet ved at gøre det til et udtryksfuldt og smukt Skuespil. Men Læren om den præstelige Magt vil forekomme ham afskyelig, idet derved det aandelige gøres afhængigt af det materielle og lænker den frie Aand. For Mystikeren kan intet Sakramente være et nødvendigt Naademiddel.«

Nu maa vi se, hvorledes Udtrykket Mystik anvendes. Den sande Mystik beskæftiger sig med Guds direkte Virkninger paa Sjælen, og med hvad der kaldes de overordentlige Tilstande: Bøn, Henrykkelse, Ekstase, Syner, Stemmer o. s. v. Den falske Mystik gaar endnu videre, og den kunde i Virkeligheden med større Sandhed kaldes Uklarhed, for noget af det, som bedst karakteriserer den, er dens Had til det klare, bestemte, dogmatiske Udtryk.

Der er intet nyt i, at de blandt deres Tilhængere er i Stand til at vise Tilfælde af Syner, Stemmer, tilsyneladende Ekstase o. s. v. Djævelen er meget passende blevet kaldt Guds Abe, saa der er ingen Grund til Overraskelse, naar disse overordentlige Begivenheder hænder ved satanisk Kraft; fra sine allerførste Dage har Kirken frygtesløs forkyndt dette. Saaledes skriver allerede Apostelen Paulus (2. Kor. 11,14): Satan selv forvandler sig til en Lysets Engel.

Men lad os sammenligne de to Rækker af Kendsgerninger. Lad os se, hvordan nogle faa katholske Mystikere i dette Aarhundrede har levet — Søster Elisabeth af Dijon, Gemma Galgani fra Lucca, Moder Clara-Dominic af Luxemburg, Søster Mary af Christi Lidelse, Søster Teresa af Lisieux. Læs deres Karakteristiker, undersøg den Aand, som var i dem, og sammenlign den med den falske Mystiks Aand, som er saa snedig lagt frem for os. Læg Mærke til, hvor strengt dogmatisk de udtrykker sig, hvor de gyser tilbage for deres overordentlige Tilstand, hvor de er bange for at hlive narrede, hvor ydmygede de er, hvor fuldstændig de

underordner sig Guds Kirkes ufejlbare, objektive Belæring, selv om deres Oplevelser kan være aldrig saa vidunderlige.¹⁾ Naar man paa den ene Side bemærker dette, saa vil man paa den anden Side finde en fuldstændig Mangel paa alle dogmatiske Udtalelser, selv hvor Dogmerne ikke bestemt benægtes, ivrige og stadig fortsatte Forsøg paa at bringe sig ind i den ekstraordinære Tilstand og bestemt Uvilje mod at lade disse saakaldte Aabenbaringer undersøge af en udenforstaaende, objektiv Domstol eller at underordne sig nogen anden Autoritet end deres egen. Man behøver kun at sammenligne de to Arter af Manifestationer for at se den guddommelige Oprindelse af den ene og den sataniske Oprindelse af den anden.

Vi kan altsaa sige, at den sande Mystik bestaar i, at Sjælen bliver overvældet af den guddommelige Aand; men den falske er Sjælens Besættelse af den onde Aand. Naturligvis er det uforsigtigt at mene, at ethvert ekstraordinært Tilfælde skyldes satanisk Besættelse; men efter visse Tegn at dømme forholder det sig i adskillige Tilfælde saaledes. Dette Standpunkt støttes yderligere ved den Kendsgerning, at de Lærdomme, som fremsættes i disse Tilstande, altid er kætterske. Et af de tydeligste Karaktertræk hos den sande Mystik er den skarpe Nøjagtighed, hvormed den fremsætter sine theologiske Erfaringer, som man kan se af de største Mystikers Skrifter, som hos St. Katharina af Siena, St. Teresa, St. Johannes af Gud, St. Angela af Foligno o. m. a., og disse Menneskers fuldstændige Enighed med og Underkastelse under Kirkens objektivt lærende Stemme. Hvis man blot een Gang fjerner den ydre, objektive Maalestok, efter hvilken alle private Erfaringer og Aabenbaringer maa dømmes, saa er Sjælen overladt til Indflydelse fra hver eneste Aand, som kan faa Lyst til at lege med den, og saa er den berøvet alle Midler til at vide, om det er Sandhedens eller Løgnens Aand, som indvirker paa den. (Sluttes.)

---

¹⁾ Det er netop et af de væsentligste Kendetegn paa Th.s Tilhængere, at de er saa selvbevidste. De tror, at kun de kender den fulde Sandhed — saa vidt denne da kan gribes af Mennesker — og kun, hvad de selv kan erfare, regner de med.

Sandhed i Kærlighed.

»Men ved at øve Sandhed i Kærlighed skulle vi i alle Maader vokse i ham, der er Hovedet: Christus.« (Eph. 4,15).

Saaledes formanede Apostelen de første Kristne og betegnede dermed de to Hovedlinier for Kirkens og for den enkelte Kristens religiøse Udvikling: Sandhed og Kærlighed. Naar eet af disse to mangler, er den af Herren attraaede Fuldkommenhed ikke naaet for dem, der er »Lemmer paa det Legeme, hvis Hoved Christus er«.

Hvad Sandheden i Læren har at betyde, ser vi paa hvert eneste Blad i Kirkehistorien: Herren betroede Apostlene »Sandheden«, altsaa Læren om hvem han var, og hvad vi Mennesker skulde gøre for at komme til Gud. Denne Lære indskærpede Apostlene og værnede om den som den kostbareste Skat. (2. Thess. 2,14).

De fleste af Pauli Breve er opfyldte enten af Glæde over, at Troen, den af Apostlene overleverede rene Troslære, vel er bevaret (f. Eks. til Romerne, Epheserne o. fl.), eller af Frygt for, at Vranglære skal indsnige sig i Menigheden (f. Eks. til Corintherne og Galaterne). Til Timotheus, som jo skulde vejlede en ung Menighed, skriver Paulus: »Hav Agt paa dig selv og Læren, bliv ved dermed; thi naar du gør dette, skal du baade frelse dig selv og dem, som hører dig.« (1 Tim. 4,16).

Nogle, der »har lidt Skibbrud paa Troen«, viser Paulus med ubøjelig Strenghed ud af Kirkens Samfund.

»Du derimod, bliv ved det, som du har lært, og som er dig betroet, efterdi du veed, af hvem du har lært.« (2 Tim. 3,14).

Her taler Apostlen ikke om smukke Erfaringer, om Følelsestro; men om den objektive, givne Troslære, som uforandret og uforkortet skal bevares. Det samme gjorde Petrus, der advarer imod »falske Lærere« (2 Petr. 2,1), og hans Efterfølgere, om de nu hed Clemens, Leo, Pius el. andet. Naar man bebrejder Paverne, at der førtes langvarige Debatter om enkelte Ord i Trosbekendelsen, saa kan kun ubetænksomme moderne Kritikere smile ad »ganle

Ordstridigheder«. I Virkeligheden vilde Kirkens Klippebygning være bleven lige saa underhulet som de protestantiske Statskirker og Sekters, hvis den blot havde forandret en lille Del af den betroede Troslære.

Derfor holder vi Katholikker først og fremmest paa Troslæren, paa »Sandheden«, altsaa Dogmerne. Disse er ikke blot i sig selv Midler til Tro og Salighed, men danner en rig Jordbund for vort Andagts- og Kærlighedsliv.

Johannes Jørgensen har skrevet en nydelig lille Parabel om Traaden ovenfra. Den kommer jeg til at tænke paa, hver Gang jeg hører Protestanter sige: Det kommer ikke an paa Troslæren, men paa Livet. Bare man er et godt Menneske o. s. v. Akkurat som Edderkoppen i Parabelen. »Det kommer ikke an paa Traaden ovenfra, men kun paa, at mit Næt udfolder sig.« Thi netop Troslæren giver jo Kærlighedslivet det rette Hold.

Derfor lad os netop nu til Dags fast og højlydt hævde Dogmernes, Sandhedens Nødvendighed!!

Al »Erfaring«, »Vakthed«, »Begejstring« hjælper ikke til at bevare Kirkelivet og Troslæren gennem alle Tider. Hvad gøres der ikke i England, Amerika, ja ogsaa i København for at fremme Begejstringen for »Christus og hans Mænd«, for med vittige eller aandrige Taler at fastholde Kristendommen som en vis Kærligheds-Tilstand til Frelseren, men uden den gamle Troslæres faste Underbygning.

Netop derfor maa vi Katholikker des mere anerkende vore troende protestantiske Brødres praktiske Kristenliv, hvor det findes. Og det findes, Gud ske Lov. Det har uden Tvivl været til stor Skade for vor Kirke, at dens Førere og Stridsmænd somme Tider har bygget for meget paa Lærens Logik, paa »den sande Lære«, og for lidt paa Kærlighedslivets dragende Magt.

Lige saa meget som Bevarelsen af Sandheden, indskærper Apostelen Kærlighedens Betydning. »Frem for alt haver Kærlighed« — »Kærligheden er Lovens Fylde.« (Rom. 13,10.)

Naar Kristi Kirke udbredtes saa hurtigt, skete det ganske vist ogsaa ved dens Sandheds Magt, men først og fremmest ved Kærlighedens vidunderlige Eksempler.

Et Kirkesamfund kan ligesom enhver anden Institution kun holde sig ved den Kraft, som har sat den i Live. Det

er en gammel Lov. Er den oprindelige Kraft forbi, visner Institutionen som en Plante i Efteraaret. Men Kristi Kirke bæres af Sandhedens og Kærlighedens Magt. Sandheden bliver, den kan selv de daarligste Katholikker ikke tage fra Kirken. Og det er jo en Trøst for os. Men Kærlighedens Magt, Næstekærlighedens, Fromhedens og Renhedens Blomster, er afhængige af de enkelte Medlemmers aandelige Trivsel. Her er der meget for os at virke, at udbrede, at styrke og oplyse. Thi Kærligheden er jo »taalmodig, er velvillig«, og »den søger ikke sit eget«.

Vistnok er Spørgsmaalet, hvor naar den katholske Kirke atter vinder større Udbredelse i Norden, afhængigt af det andet Spørgsmaal: Hvorledes vil Kirkens Medlemmer i Fremtiden vise, at denne, vor gamle Møderkirke, den Dag i Dag ikke blot er Verdens største Sandhedsmagt, men tillige dens største Kærlighedsmagt? Thi kun da vil vi vokse, naar vi »øver Sandhed — i Kærlighed«! (Eph. 4,15).

F. F. M.

Et nyt Evangeliehaandskrift.

For 6—7 Aar siden fandtes i Ægypten et meget gammelt Haandskrift paa Pergament fra det 4.—5. Aarhundrede. Da det er et af de ældste Evangeliehaandskrifter, man ejer, vil lidt nærmere Oplysninger herom sikkert være af Interesse. En Amerikaner, C. L. Freer, købte Haandskriftet og førte det til Amerika, hvor han fik Professor Sanders ved Universitetet i Michigan til at udgive det i Facsimile og skrive en Indledning til det.

Manuscriptet er ikke af een Støbning, men er afskrevet efter en Del andre, forskellige Manuscripter. Evangeliernes Ordning er en anden end den sædvanlige; efter Matthæus følger nemlig Johannes, Lukas og Markus. Matthæus-Evangeliet stemmer overens med den senere byzantinske Tekstform, sjældent med Vaticanus og Sinaiticus (de to bedste Bibelhaandskrifter, begge fra 4. Aarhundrede; det

første har længe været kendt og findes i det vatikanske Bibliothek, det sidste blev først fundet i 1859 og opbevares i St. Petersborg).

Den første Del af Johannes-Evangeliet til Kap. 5, V. 12 viser en anden Haandskrift end den øvrige Del. Teksten er her afgjort bedre og ældre end hos Matthæus. I det bekendte Sted i Kap. 5 kaldes Dammen, som i Vaticanus, for Bethsaida, men vort Haandskrift adskiller sig atter straks fra dette Haandskrift, idet det indeholder Ordene: »— som ventede paa, at Vandet skulde bevæges;« men det stemmer overens med Vaticanus deri, at det ikke omtaler Engelen. I sit videre Forløb stemmer Manuscriptet paa næsten alle vigtige Steder overens med Sinaiticus. I Kap. 19,39 stemmer det overens baade med Sinaiticus og Vaticanus.

Lukas-Evangeliet frembyder størst Interesse i Stedet om Jesu Aabenbarelse paa Paaskedagsaften. Der hedder det (i Kap. 24,36), at Jesus sagde til Apostlene: »Det er mig, frygter ikke, Fred være med eder.«

Markus-Evangeliet indeholder nogle Læsemaader, som er næsten eller fuldstændig enestaaende. Det gælder især de sidste, meget omdebatterede 12 Vers, som ogsaa findes her. Midt i disse Vers findes nemlig indskudt nogle Vers, der ikke findes i noget andet bekendt Haandskrift til Nye Testamente, endskønt den h. Hieronymus († 420) kender dem, idet han citerer en Del af dem. I V. 14 bebrejder Jesus Apostlene deres Vantro, at de ikke havde troet dem, der havde set ham opstanden, hvorefter der kommer følgende Indskud: »Og de undskyldte sig, idet de sagde, at denne Lovløshedens og Vantroens Tid stod under Satan, der ved de urene Aanders Hjælp ikke tillader, at Guds sande Magt bliver erkendt. Af denne Grund sagde de til Christus: Aabenbar nu din Retskaffenhed. Og Christus sagde til dem; Grænsen for de Aar, hvor Satan har Magt, er endnu ikke naaet, men den nærmer sig. (Teksten er her noget ulæselig.) For hines Skyld, som har syndet, blev jeg overantvordet til Døden, for at de maa vende tilbage til Sandheden og ikke mere synde, men arve den aandelige og uforkrænkelige Berømmelse for Retskaffenhed i Himmelen.« Her ender Indskuddet, hvorefter V. 15 kom-

mer, som i de bekendte Haandskrifter: »Gaar I hen i al Verden og forkynder Evangeliet for al Skabningen o. s. v.«

Nogen Betydning for den kristne Lære har det nye Fund naturligvis ikke. Dog vil ethvert lille Lys, der kan kastes over den Tid, da »Ordet blev Kød og boede iblandt os«, være af en særlig betagende Interesse for enhver Kristen.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. Torsdag d. 16. ds. er den højærværdigste Biskop sund og rask vendt tilbage fra sin Udenlandsrejse.

— Som i det protestantiske Tyskland Interessen for det theologiske Studium er i stærk Tilbagegang, synes det samme at være Tilsældet i Danmark. Saaledes fortæller Ugebladet *Kirken og Hjemmet*, at der er en stærk Nedgang i Antallet af Theologer gennem de sidste 20 Aar. Medens der fra 1894 til 1900 er omkring 70 theologiske Kandidater hvert Aar, synker nu Tallet fra 61 i 1901, 68 i 1902, 60 i 1903 til 43 i 1904 og 32 i 1907. I 1909 er der en Opgang til 49, men i 1910 er der kun 26, i 1911 findes 29 og 1912 23. Samtidig er Antallet af Præsteembeder i en jævn og stadig Stigning hvert Aar, og der er ikke Udsigt til andet, om da ikke store Forandringer med hele den folkekirkelige Ordning skulde indtræffe. Det er saameget mærkeligere, at Antallet af theologiske Kandidater tager saa stærkt af, som det dog er vitterligt, at kristelige Gymnasiastmøder og kristelige Studentermøder viser mere og mere bevidst Kristendom hos den studerende Ungdom.

— Ved et almindeligt Højskolemøde har der næppe nogen Sinde været saa stort Besøg som i Tirsdags, da omtr. 400 Personer havde givet Møde for at høre *Pastor Frederiksens* Foredrag om Rom og Kunsten. Der er megen daarlig Sammenblanding af uvedkommende Ting her i Verden, begyndte Pastor F., f. Eks. af Nationalitet og Religion, af Videnskab og Religion og af Kunst og Religion. Hvad Kunsten angaar, har den nok en stor Plads i Kirken, men har ikke nogen egentlig Forbindelse med Kirken; Kunsten har blomstret i Perioder, hvor det aandelige Liv har pulseret svagt, og omvendt. Kun Sangen kommer Kirken direkte ved, og paa det Omraade lovgiver Kirken, ikke paa Arkitekturens f. Eks. el. andre. Efter at have omtalt Tidens daarlige Fabrikunst sluttede Taleren med en livlig Skildring af

Peterskirken, det herligste Mindesmærke om Barokstilen, en Stil han satte langt over f. Eks. den gothiske. Det overmaade underholdende og gnistrende Foredrag paahørtes med spændt Opmærksomhed af den talrige Forsamling.

— Kirkeforstander ved Rosenkrans Sogn Jul. May og Hustru fejrede i Mandags deres Sølvbryllup. Sølvbrudeparret, som er godt kendt indenfor Menigheden ved deres Virksomhed i de katholske Foreninger, indenfor hvilke de ofte har indtaget fremskudte Stillinge, hædredes paa forskellig Vis af den talrige Vennekreds, som de i Aarenes Løb har samlet.

Ringsted. For nylig har nogle engelske Benediktinerinder erhvervet en Ejendom med en Have, der støder lige op til den herværende katholske Kirke. Meningen er, at der her skal grundlægges et Kloster. Til at begynde med er der fire Søstre, men senere, til April, kommer der yderligere to eller tre. Det er naturligt, at Benediktinerinderne har valgt Ringsted, hvis herlige gamle Kirke jo er bygget af Benediktinerne. De ovennævnte Søstre kommer fra Bicester i Nærheden af Oxford. Priorsinden, Moder Maure, vil sandsynligvis lede Grundlæggelsen af Klosteret og har imidlertid overdraget Ledelsen af Klosteret i Bicester til en anden. Søstrenes Gerning skal være Undervisning, privat som offentlig, og Sygepleje i Hjemmene.

England. (Irland.) Ved den irske Præst, Canon *Sheehans* Død har den katholske Kirke og den engelsklæsende Verden mistet en af sine ejendommeligste og ædlest skønlitterære Forfattere. Han er bleven begravet foran Indgangen til Kirken i hans elskede Landsby Doneraile. Canon Sheehan var i alle Henseender et Mønster: i Omgang, i Samtale, som Præst, som Forfatter, i Kærlighedsgerninger, i Tro, i Kyskhed. Biskoppen af Cloyne, Dr. Browne, læste Sjælemessen og sagde om ham i Mindetalen: »Hvad hans Ry som Forfatter angaar, er det vel kendt; hans Bøger er al Verdens Ejendom og vil leve. Dog var han ikke alene stor som Forfatter; naar han prædikede, var Kirken fyldt, og naar han holdt Foredrag i litterære Selskaber, som han gjorde fra den ene Ende af Landet til den anden, kom ikke alene Folk med litterære Interesser, men enhver, som glædede sig over at høre Engelsk talt til Fuldkommenhed, og de gik alle bort med Tak til Gud, at en irsk Præst i den Grad var en Ære baade for sit præstelige Kald og sit Land.« — Af hans Bøger kan særlig fremhæves: *Luke Delmege*, *Min nye Kapellan* og den allersidste, *Miriam Lucas*. Hans Skildringer af irsk Liv og Tro er af en sjælden, maaske enestaaende Ynde, og mange sætter ham som Forfatter over Robert Hugh Benson.

Spanien. Dette Lands kirkelige Primas, Kardinal-ærkebiskop *Gregor Aguirre y Garcia* af Toledo, er den 9. ds. afgaaet ved Døden. Den afdøde, som blev 78 Aar gammel, traadte i en Alder af 21 Aar ind i Franciskanerordenen, i hvilken han mange Aar igennem havde en rig Virksomhed. Efter fra 1885 først at have beklædt Bispesædet i Lugo og Ærkehispesædet i Burgos forflyttedes han 1899 til Primatsædet i Toledo. 8 Aar senere udnævnte Pius X ham til Kardinal. Han har udfoldet en betydelig Virksomhed, især for Uddannelsen og Ledelsen af mange nye katholske Organisationer i Spanien. Ved den eukaristiske Kongres i Madrid i 1911 var Kardinal Aguirre pavelig Legat. Som Vidnesbyrd om hans store Beskedenhed kan anføres, at han i Stedet for det sædvanlige kostbare Biskopskors altid kun bar et Brystkors af Træ.

Østerrig. Som Fortsættelse af Efterretningen for et Par Uger siden om Georgina Paulovitz fra Serajevo i Bosnien kan meddeles, at Sognepræsten Predmerski, der optog hende, er bleven idømt en Mulkt paa 300 østerrigske Kroner. Georgina selv blev ogsaa idømt en Mulkt, dog betydelig mindre, men hun faar Lov til at blive i det Kloster, hun selv har valgt til sit Opholdssted; hun er nemlig myndig og kan bo, hvor hun selv vil. Som Katholik kan Øvrigheden dog ikke anerkende hende. Serberne raser og raaber stedse paa Hævn, især er Forbitrelsen i deres Blade stor mod Ærkebiskop Stadler.

— De katholske Partier, baade politiske og kommunale, der i de sidste Aar har haft en Del Modgang, synes nu atter at komme noget til Kræfter. Ved et nylig foretaget Suppleringsvalg sejrede den krist sociale Kandidat til alles Forbavselse over sin liberale og sin socialistiske Modstander.

Valfarten til Lourdes.

Den officielt fastsatte Dato for den eukaristiske Kongres (i den første Halvdel af September) er alt for sen for flere af dem, der har til Hensigt at deltage i Valfarten til Lourdes; derfor er det at foretrække at vælge Juli.

1) Vi rejser den 9. Juli og kommer tilbage den 31. Juli eller 2. August. — De Deltagere, der ønsker at komme tidligere hjem, kan ogsaa faa Rejsen saaledes lagt.

2) Hovedformaalet for Rejsen er Lourdes, hvor vi vil blive 5 Dage; men Meningen er ogsaa, især paa Tilbagevejen, at besøge flere interessante Steder, der ligger omtrent paa den lige Rute i Øst-Frankrig. (En anden Gang besøges Vest-Frankrig.) De, der vil gøre Rejsen frem og tilbage uden nogen Steds at gøre Ophold, kan gøre det, naar de i Tide giver Meddelelse derom.

3) Dette er den planlagte Vej, som dog eventuelt kan forandres.

Henrejse: Over Warnemünde, Køln (Besøg i Domkirken), Paris (Montmartre, Notre Dame o. s. v.), Nevers (Besøg ved Bernadette Soubirous' Grav), Paray le Monial (hvor Margrethe Marie Alacoque havde Jesu Hjerte Aabenbarelserne), Lyon (N. Dame de Fourvières), Vienne, Avignon, Nîmes, Carcassonne, Toulouse og Lourdes.

Tilbagerejse: Narbonne, Tarasun, Arles, Marseille, (Besøg i N. Dame de la Garde), ad den smukke Rute gennem Alpillerne, Provence (Mistrals Land), Ophold i Grenoble, (Lejlighed til Besøg i La Sulette eller Grande Chartreuse), Aix les Bains, Annecy (den h. Frants af Sales' Grav), Bourg (Lejlighed til Pilegrimsrejse til Sognepræsten af Ars Grav i Ars), Dijon, Rheims, Bryssel og Antwerpen.

De, der kun ønsker at gøre Ophold i Lourdes, faar, som sagt, særlige Billetter og har kun Ophold i Paris.

Hvad Prisen angaar, kan den ikke nøjagtigt opgives, førend det vides, hvor mange der vil deltage i Turen. Men Maksimumsprisen bliver, alle Omkostninger iberegnet, (Jernbane, Hoteller, Drikkepenge, dog ikke Sporvogn):

500 Kroner paa 2. Klasse

350 » » 3. »

Hvis Antallet af Pilegrimme er stort nok til, at der kan lejes en hel Vaggon, bliver Prisen noget lavere. — Jeg stiller det temmelig store Kendskab, jeg har til de Byer, vi skal besøge, ganske til de rejsendes Disposition; jeg har nemlig selv besøgt disse Byer syv Gange. Jeg skal ordne det saaledes, at Udgifterne bliver saa smaa som muligt.

Det vilde være at ønske, at Deltagerne melder sig allerede i Begyndelsen af 1914 eller endog tidligere. Det anbefales ogsaa, for at forøge Interessen, at læse Lourdes' Historie; man har Abbé Bertins meget interessante Arbejder paa Fransk, ligesom ogsaa Henry Lasserres. Angaaende Mirakler findes der Doktor Boissaux' Værk.

Abbé Louis Rattaire,

Kapellan ved Assumptionsøstrenes Kapel.
Hørsdorffsvej 8, København V.

Ansgarius-Bonifacius-Kollekt.

(Den dansk-katholske Kirkesag.)

Ved de to sidste Kollektur indkom der tilsammen: St. Ansgar 94,63, Jesu Hjerte 141,76, St. Knud 7,66, St. Josef 52,61, Immaculata 10,00, Sundby 22,53, Frederiksberg 52,26, Ordrup 55,47, Helsingør 27,15, Køge 11,50 Roskilde 25,40, Slagelse 10,31, Ringsted 11,20, Næstved 3,00, Mariebo 10,00, Odense 23,22, Svendborg 10,00, Esbjerg 10,78, Kolding 4,00, Fredericia 24,70, Vejle 9,22, Horsens 23,04, Silkeborg 10,00, Aarhus 41,29, Randers 24,00, Aalborg 11,48, ialt 727 Kr. 21 Øre.

København, den 20. Oktober 1913.

Det Apostoliske Vikariat.

A. C. De Medlemmer, der ønsker at deltage i Rusgildet Onsdag d. 29. Oktober Kl. 8 (paa St. Thomas, Frederiksberg Allé, 26), bedes meddele det til undertegnede. Prisen er 4 Kr. pr. Kuvert. Cand. phil. Rønnow holder Rustalen.

Pastor Günther, Charlottenlund.

Rosenkranskirken.

Alle Helgens Dag, Lørdag d. 1. November: Stille Messe Kl. 8; Højmesse Kl. 10; Festandagt Kl. 7 $\frac{1}{2}$.

Søndag d. 2. November holdes Andagten ikke Kl. 5, men Kl. 7 $\frac{1}{2}$ (paa Grund af Højtideligheden paa Vestre Kirkegaard Kl. 5).

Mandag d. 3. November, **Alle Sjæles Dag**, læses kun een Messe i Kirken, Kl. 6 $\frac{1}{2}$; om Aftenen Kl. 7 $\frac{1}{2}$ holdes Andagt.

Kapellet paa Vestre Kirkegaard.

Søndag d. 2. November Kl. 5. Eftm.: Andagt med Prædiken og Procession.

Mandag d. 3. November, **Alle Sjæles Dag**: Kl. 9 Requiemsmesse. De, som ved denne Lejlighed ønsker at kommunikere, maa underrette Præsten derom før den hellige Messe.

St. Andreas Kirke i Ordrup.

Eksercitier for Menigheden

2.—9. November.

Der holdes hver Aften Foredrag, undtagen Lørdag Aften. **Første Foredrag Søndag d. 2. Nov. Kl. 7**; Andagten Kl. 5 bortfalder. De følgende Dage er Foredraget **Kl. 8**. Slutningsforedraget er Søndag Aften d. 9. Nov. Kl. 7. Andagten Kl. 5 bortfalder.

Efter hvert Foredrag sakramental Velsignelse. Menighedens Medlemmer indbydes til ivrig Deltagelse.

St. Ansgars Kirke.

Alle Helgens Dag (1. Novbr.) Kl. 8 stille Messe. Kl. 10 Pontifikalmesse. Kl. 8 Aften Festandagt.

Søndag 2. Novbr. Kl. 6 Aften Rosenkransandagt med Prædiken og Procession, i hvilken de unge Pigers Foreninger deltager.

Alle Sjæles Dag (3. Novbr.) Kl. 9 Sjælemesse. Kl. 8 Aften Rosenkransbøn for de afdøde.

Den katolske Højskole.

Møde Tirsdag d. 28. Oktober Kl. 8 Aften.

Sangbogen *Sursum corda* medbringes. (Nr. 54 og 49 synges.)
Mogens Ballin: Billeder af Kirkens Historie. XII. Klosterets Bygmester.
Festsalen i St. Knuds Skole, Stenosgade 4, B.

Katolsk Bogsalg.

(I Forhallen til St. Knuds Skole i Stenosgade.)

Lager af alle skandinaviske katolske Bøger. Billeder og Medailler fra 5 Øre Stk. Bestillinger fra Provinserne modtages, og mindre Prøveudvalg af Billeder sendes.

Udsalget er aabent før og efter Højskolens Møder om Tirsdagen samt om Søndagen efter Højmessens.

Unio. Den aarlige Stiftelsesfest afholdes Søndag d. 9. November for Medlemmer og besøgende i Citys Selskabslokaler.

En flink og opvakt Dreng antages i Lære.

Vell & Wessels Udsalg
ved Jos. Nielsen, Faxø.

Absalonsbøsserne tømmes i denne Uge.

Mariakongregationen for Mænd afholder Fælleskommunion Søndag den 2. November Kl. 8 $\frac{1}{2}$ i Jesu Hjertets Kirke.

St. Josefs Gilde afholder Stiftelsesfest Søndag d. 26. Oktober 1913 Kl. 7 $\frac{1}{4}$ i Lokalet Bredgade 67² o. G. Alle, som interesserer sig for Gildets Sag, er hjertelig velkomne. Emblemet bæres.
Bestyrelsen.

Kirkelig Kalender.

26. Oktb. 24. Sønd. efter Pintse.	2. Novb. 25. Sønd. efter Pintse.
27. — Mandag. Vigiliedag.	3. — Mandag. Alle Sjæles Dag.
28. — Tirsdag. Simon og Judas, Apostle.	4. — Tirsdag. Carl Borromæus, Biskop og Bekender.
29. — Onsdag. Ferialdag.	5. — Onsdag. Relikviefest.
30. — Torsdag. Alfons Rodriguez, Bekender.	6. — Torsdag. Oktavdag.
31. — Fredag. Wolfgang, Biskop og Bekender. (<i>Fastedag.</i>)	7. — Fredag. Oktavdag.
1. Novb. Lørdag. Alle Helgens Dag.	8. — Lørdag. Oktav af Alle Helgen.

Meddelelse om Gudstjenesten i København fandtes sidst i Nr. 36.

Et Ord til hver Dag.

26. Oktbr. Kristendommen har altfor ofte været i hvad der syntes Dødsfare, til at vi behøver at nære nogen virkelig Ængstelse for den nu.

(Kardinal Newman.)

27. Oktbr. Kærlighed maa man have overfor alle Mennesker; men være fortrolig med alle og enhver — det dur ikke.

(Thomas a Kempis.)

28. Oktbr. Jeg formaner eder til at stride for den Tro, som een Gang for alle er de hellige overleveret.

(Judas' Brev, V. 3.)

29. Oktbr. Jeg ser ikke tilbage og ikke fremad, kun opad.

(M. Elisabeth Seton.)

30. Oktbr. Begyndelsen til Vis-

dom er Bestræbelsen efter at lære sig selv at kende. Den, der kender sig selv, ringeagter sig selv; men den, der ikke kender sig selv, er opblæst. (St. Alfons Rodriguez.)

31. Oktbr. Hav Fred med dig selv, og du vil da være i Stand til at skænke andre Freden. (Thomas a Kempis.)

1. Novbr. Er det nok at synge de helliges Lov og Pris? Nej, lad os hellere tænke paa, hvorledes vi skal efterligne deres Dyder, ja indgrave dem saaledes i vore Hjerter, at de aldrig kan blive udslettet der.

(St. Gregor af Nyssa.)

Litteratur. Den fuldkomne Anger. Af J. von den Driesch. Med Forord af P. Lehmkühl. Smukt hæftet 15 Øre. Faas ved Kirkerne og hos St. Josefssøstrene. — Rosenkransbogen. Bønner og Betragtninger, samlede af Niels Hansen. Faas ved Kirkerne, hos St. Josefssøstrene samt fra Hovedoplaget, Frederiksberg Allé 15—17. Smukt indb. 35 Øre. — Apologetiske Prædikener af Fred. Esser. 4. Serie. Kristus og Kirken. Faas i alle Boglader. 1 Kr. — Lille Nellie af den hellige Gud. Overs. af M. M. H. Pris 50 eller 60 Øre. Faas ved Kirkerne og i Skolerne samt Frederiksberg Allé 15—17 og Amalievej 14.

Lys. Til Gravene paa Katholsk Vestre Kirkegaard modtages i Anledning af Alle Sjæles Dag Bestillinger paa Lys af Graver C. T. Iversen.

Vestervoldgade 115. Læsestue for unge Piger, aaben hele Dagen, midlertidigt Modtagelseshjem & Bureau.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

61. AARGANG.

„Nordisk Ugeblad“ udgives af Ansgariusforeningen og udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvarialet, modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader samt paa Ugebladets Ekspeditionskontor, Bredgade 69, 2. S. o. G. 1—4. Telef. Palæ 654. — Redigeret af Niels Hansen, cand. mag., Viggo Rothes Vej 14, Charlottenlund. (Træffes bedst Kl. 4—6 Efterm.) Telefon Helrup 657 y.

Nr. 44.

Søndag den 2. November

1913.

INDHOLD: Smaa Indledninger. — Satanisk Mysticisme og Theosofi. — Nye Bøger. — En svensk Strid om Korsets Tegn. — Ufrivilligt Vidnesbyrd. — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Tyskland. Østerrig. — Et Ord til hver Dag. — Bekendtgørelser.

Smaa Indledninger.

189.

Fattige Venner.

Sjælene i Skærsilden er vore fattige Venner.

Hvorledes er det at forstaa? Gik Gud dem ikke kærligt i Møde, da de i Døden skiltes fra deres Følgesvend, Legemet? Saa han dem ikke straale i den helliggørende Naade? Lød Dommen over dem ikke som Ordet til den tro Tjener: »Gaa ind til din Herres Glædel«?

Jø! Og Sjælen jublede i Bevidstheden om at være frelst og ikke have levet forgæves.

Men, men . . .

Himmelarven blev Sjælen tilkendt, men Indsættelsen i Arven udsat; thi da den uendelig hellige gik i Rette med Støvets Barn, fandt han, at det ikke var saa rent og pletfrit, som man maa være for at kunne gaa ind ad Himmerigs Port.

En anden Port aabnede sig, Indgangen til den midlertidige Forstødelses Land, hvor der er Savn og Sorg og Kummer og Klage.

Ind ad den Port maatte Sjælen gaa, og den gik derind, fattig paa Lykke og fattig paa Ord til at undskylde sig med, thi hvem vil der, hvor Verdens Glans ikke mere forvirrer Øje og Dømmekraft, kunne have en anden Mening om godt og ondt end den, Gud har.

Sjælene paa »det tredje Sted« er fattige, fordi de er stødt ned fra Muren om det himmelske Jerusalem. Jor-

dens Lykke har de mistet ved Døden, Himmels Lykke — saa at sige — ved Dommen.

Men hvad der gør deres Fattigdom større, er, at de er ganske insolvente Skyldnere; de har selv intet andet Middel til at komme ud af Ulykken end villigt at give sig Guds Retfærdighed i Vold. De er fattige og arbejdsløse. Arbejdstiden er for dem forbi. Hvis der ikke er andre, der kan gøre noget for dem, maa de taalmodigt vente, til de selv har afbødet hele den Straf, Guds Retfærdighed har dømt dem til at lide.

Hvor er de dog fattige, disse vore lidende hedenfarne Medmennesker i Renselsesstedet og iblandt dem vor nærmeste Slægt og vore kære Venner!

Er der nu andre, der kan hjælpe dem?

Ja, der er:

Jeg tror paa de helliges Samfund,
 hvorover ej Døden har Magt;
 thi vi, der maa stride,
 og de, der maa lide,
 og de, der fik Sæde
 i Himmerigs Glæde,
 er fælles om Frelserens Pagt.

Ikke blot de hellige, der fik Sæde i Himmerigs Glæde, men ogsaa vi, der maa stride her paa Jorden, kan hjælpe dem af Guds Venner, der maa lide en Stund, før de kan indgaa i Guds Salighedsrige.

Allerede for dem, der levede i den gamle Pagt, stod det som en »hellig og heldbringende Tanke at bede for de afdøde«. Men vi, som lever i den nye Pagt, veed det bedre. Gennem Kirkefædrenes Skrifter, af Liturgierne og Billeder i Katakomberne er det fra de ældste Tider overleveret til os, at Messeofferet og de Kristnes Bøn kan komme vore lidende Brødre til gode, saa at Lidelsens Dage kan blive afkortet for dem.

Er det nu en Sandhed, vi gør praktisk Anvendelse af?

Hvem af os vilde nægte et fattigt Barn et Stykke Brød? eller en forfrossen Stakkel lidt Hjælp til Tøj? eller en husvild lidt Penge, saa han kan faa Tag over Hovedet? eller en syg nogen Hjælp til Pleje og styrkende Næring?

Vilde overhovedet nogen af os kunne se Nød uden at hjælpe, ifald vi kunde hjælpe?

Nej! Ja, men saa kan vi heller ikke høre om Nøden i Skærsildens Pine uden at hjælpe. Her kan vi jo sikkert hjælpe.

Gør det, kære Ven. Gør det for dine fattige Venners Skyld . . og for din egen Skyld . . og for hans Skyld, som har sagt, at hvad vi gør for hans Brødre, gør vi for ham.

Filantropos.

Satanisk Mysticisme og Theosofi.

(Sluttet.)

Vi maa huske, at denne store Bevægelse, som rækker saa langt, udøver en Indflydelse, der gaar langt ud over den Kreds af Mennesker, der erklærer sig for dens Tilhængere. Præster iblandt de forskellige ikke-katholske Trossamfund har i stedse voksende Antal sluttet sig til dens Lærdomme, og den Dag i Dag udøver den sin Indflydelse paa Folkets store Masser i en Udstrækning, som faa kun gør sig noget Begreb om. En Tid som vor, hvor tidligere Tidens mere bestemte Begreber er i en uhyggelig Opløsningsproces, frembyder en særlig frugtbar Jordbund for denne »nye og fuldkomnere Religion«. Der er en almindelig Forventning blandt Mennesker af alle Slags, ja, mere endnu, der er et saa almindeligt Ønske om en ny religiøs Lærer, saaledes som det i konkret Form udtrykkes i Ordenen »Stjernen fra Øst«, at vi maa forberede os paa en ny og mægtig Lærer i Kætteri. Thi Tankebevægelser, der mer eller mindre vidt udbredte eksisterer blandt Folkets Masser, krystalliserer i Regelen altid i en Personlighed; de, der har studeret Historie nærmere, vil have lagt Mærke til, at før en eller anden stor Lærer optraadte, om for det gode eller for det onde, er der forud for ham gaaet en Tankebevægelse, som han i sin Person har givet Legeme. Ingen stor Bevægelse har grebet Folkets Indbildningskraft i sin Helhed, før den var opsparet og udtrykt i en eller anden rammende Personlighed.

Saa maa vi være paa vor Post og huske vor Frelsers Ord angaaende de Vildfarelser, som vil opstaa, og med usvigelig Standhaftighed holde fast ved hans ufejlbare Kirke, hvis Liv han selv er, og udenfor hvilken der ikke er eller kan være nogen Frelse. Det, som er i Færd med at udformes, er mere truende og farligt end hele det nittende Aarhundredes Materialisme, fordi det er Sandhedens snedige Vrængebillede. Den falske Mønt er saa lig den ægte, og dog er den i sit inderste Væsen saa fuldstændig ulig, og det er den, som vi skal tage os i Agt for. —

Et Par Ord endnu om Hypnotisme, fordi den staar i saa nøje Forbindelse med Theosofi. Jeg veed nok, at mange anser den for en ganske naturlig Evne. Enten det forholder sig saaledes eller ej, er det i hvert Fald en meget farlig Evne. Den passive Tilstand, som den hypnotiserede nødvendigvis maa befinde sig i, for at Eksperimenterne kan falde heldigt ud, udsætter Sjælen for de alvorligste Farer og letter Adgangen for Besættelse. Efter gentagne Eksperimenter bliver den hypnotiserede saa svækket i sine Sjælsevner, at han praktisk talt hører op med at være til.

Jeg vil citere nogle faa Ord af Delitzsch angaaende denne Sag:

»Den magnetiserede Person viser sig som et absolut viljeløst Redskab for Magnetisøren; og det, som Magnetisørens Bevidsthed rummer, afspejles i den magnetiseredes Bevidsthed, saa at den enes Personlighed ligesom er indsluttet i den andens. Den hypnotiserede forstaar endogsaa Magnetisørens udtalte Tanker og retter sig efter dem; han taler som af sig selv, men paa en saadan Maade, at det er Hypnotisørens Tanker og Maade at tænke paa, overført til ham, som han gengiver. Det, som vi her ser, er den ene Sjæls Besættelse af den anden.« —

Nu maa det være tilstrækkelig klart, at ingen Katholik kan have noget at gøre med Theosofi, Spiritisme, Hypnotisme eller Okkultisme i deres forskellige Former. Vi, som er Lysets Børn, kan ikke have noget at gøre med unyttige Mørkets Gerninger.

Selv rene Begynderekspirimeter er farlige, for der er intet Studium, som har en saa dragende Magt og en saadan Fortryllelse for sine Ofre. Hvor ofte har man ikke set Mennesker begynde Undersøgelser af ren og skær Nysgerighed, eller endogsaa for Morskabs Skyld, men ved djævelsk List er de blevet ført videre, og tilsidst er de ganske gaaet til Grunde deri; de har svigtet deres Tro og alt, hvad der er dyrebart i Tid og Evighed! Derfor er det paa Tide at tale ud og advare Sjælene imod en voksende og stadig større Fare. Stands lige straks, for Helbredelse bag efter kommer for sent.

Selv om vi ser bort fra den overnaturlige Fare, saa er det øjensynligt for alle og enhver, at Forsøget paa at

opnaa Clairvoyance og Clairaudience¹⁾ maa virke unaturlig anstrengende paa Hjernen, og Resultaterne er alt for ofte, enten at den ulykkelige Forsker bliver sindssyg, hvad Spiritisterne selv indrømmer, eller ogsaa, at der indtræder satanisk Besættelse. Og det er ikke alene ved Eksperimenterne, at der er Fare. Den Strøm af Offentliggørelser, som vælder ud fra Pressen, hvoraf mange er skrevne med sjælden Behændighed og viser et ikke ringe litterært Talent, danner maaske de kraftigste og farligste Midler til Propaganda. Særlig gælder dette den sidste Udvikling, hvor man har optaget den kristne Terminologi og den nye Mystik. For det er kun altfor øjensynligt, at der hidtil kun er blevet gjort meget lidt for at møde denne Fare, og mange af Bøgerne har, baade i Titler og Indhold, saa katholsk en Form, og det kætterske deri er saa snildt begravet under tilsyneladende orthodoxe Udtryk, at man ikke straks fatter deres Karakter. Men Kampen fortsættes stadig baade aabenlyst og i det skjulte, og paa samme Maade som Materialismen blev det nittende Aarhundredes Yndlingsreligion, saaledes vil den theosofiske Pantheisme blive det tyvende Aarhundredes.

Det er vigtigt at huske paa, at disse nye Illuminater ikke giver Forskeren noget objektivt Sandsynlighedsbevis for deres Paastand. *Det eneste Bevis for Sandheden af*, hvad de prædiker, ligger i *dem selv*. Og dem skal vi modtage efter deres egen store Vurdering af sig selv.

Paa den anden Side er den katholske Religion den eneste i Verden, som giver ydre, objektive Beviser for Sandheden af sin Lære, hvilke i lige Grad kan fattes af lærde og ulærde, som helt og fuldt tilfredsstillter Menneskenes intellektuelle Behov, og som Granskeren kan blive ved at følge ganske paa samme Maade, som andre intellektuelle Grunde kan følges, indtil selve den frelsende Tro skænkes ham af den Helligaand;²⁾ og gennem lignende Argumenter føres han videre til Troen paa Kirkens ufejlbart lærende Autoritet, hvorved Hoved og Hjerte i lige Grad finder fuld og hel Tilfredsstillelse.

¹⁾ Evnen til at se eller høre, enten hvad der har med Aandeverdenen at gøre, eller hvad der sker i en saadan Afstand, at man ikke ad naturlig Vej kan se eller høre det.

Udbredelsen af den nye Vildfarelse skal derfor mødes med en frygtesløs Fremstilling af den gamle Sandhed. Det er godt at huske, at det ny ikke er sandt og det sande ikke er nyt.

Vi maa da midt iblandt dette nye Aarhundredes Farer tage os i Agt for den straalende Tiltrækning fra »den kommende Religion«, som nogle af dens Talsmænd har kaldt den. Det er ganske sandt, at den appellerer til denne Tidsalders Aandshovmod, den synes at tilbyde en Vej til Frelse eller snarere en Vej, paa hvilken enhver er sin egen Frelser; den viser den stakkels faldne Menneskehed stor Ære, ja gør den guddommelig; i Stedet for Guds Kirkes ufejlbare Sikkerhed giver den kun Menneskenes fattige, fejlfulde Meninger, eller snarere, den gentager Djævelens Løgn, med hvilken han bedrog Mennesket i Begyndelsen: »I skal blive som Gud og kende Forskel paa godt og ondt.«

Lad os da altid huske vor Frelasers Formaning om at vaage og bede, at vi ikke skal falde i Fristelse; hvis vi gør det, vil vi ikke blive narret af Satans snedige Vrængbillede af Sandheden. *In te, Domine, speravi, non confundar in æternum.* *Pater Benedict Williamson, C. Ss. S.*

Efterskrift. Theosofien er ikke længere saa samlet en Magt, som oprindelig. Efter Mme Blavatskys Død er den spaltet i tre Dele: Annie Besants Theosofi, Mrs. Tingleys (en meget smart, amerikansk Retning, som særlig optræder i Kalifornien; Mrs. T. har dog været her i Byen for et Par Aar siden) og Steiners i »Antroposofi«. Den sidste breder sig ganske uhyre i de tysktalende Lande, og den har ogsaa Loge her i Byen. Men disse Spaltninger forekommer mig gode Tegn for Kirken. »Et Rige, der er splidagtigt med sig selv. . . .« Er der ikke noget i det?

— Da der gentagne Gange har været Tale om »Stjernen fra Østen« og den kommende Lærer, vil jeg her give nogle faa Oplysninger vedrørende denne. For en Del Aar siden modtog Theosofernes Lederinde, Mrs. Besant, to indiske Drengene af deres Fader; hun førte dem med sig til England, hvor de blev omhyggeligt opdraget, bl. a. var de en Tid ved Oxford Universitet. Den ældste af dem, Krischnamurti, var en særdeles begavet Dreng, som blev indviet i

alle Theosofiens Mysterier. I Femtenaarsalderen, tror jeg, udgav han en Bog »Ved Mesterens Fødder«, som imidlertid paa ingen Maade indeholdt noget opsigtsvækkende. Alligevel blev den uhyre udbredt, og lidt efter lidt trængte den Opfattelse ud, at han var den ventede Messias. Imidlertid har han vel ikke tilfredsstillet alle Forventninger, for han blev senere degraderet til »kun« at være Johannes Døberen, altsaa Forgængeren for Messias. Han bliver betragtet med en næsten tilbedende Ærefrygt af alle Theosofere og er Hovedmanden indenfor »Stjernen fra Østen«. Han er nu kun 18 Aar, men særdeles fremmelig.

Overs.

Nye Bøger.

Erik Thaning: Sig os Hvordan —. (Schønbergs Forlag. København 1913.)

Thaning er en protestantisk Præst, der selv er troende, og som med Sorg ser paa den moderne Vantro, uden dog at forstaa, at Vantroen er en konsekvent Videreførelse af Protestantismens Princip. Han sætter ikke megen Pris paa abstrakt Tænkning og skriver ogsaa: »Kristendommen er ikke Spekulation, men det praktiske Greb i Menneskets religiøse Instinkt«, det vil sige, at han vil fremstille Kristusskikkelsen og Kristendommen som en psykologisk forstaaelig Foreteelse for derved at faa Mennesker til at prøve Kristendommen praktisk. Hans Behandling af »Det eksistentielle«, »Se din Konge«, »Troens Vovestykke« og lignende Emner er ogsaa betagende. Men, naar han rører ved de virkelig intellektuelle Vanskeligheder, af hvilke der findes flere hos vor Tids Mennesker end nogen Sinde før, slaar den ikke til. Saadanne Mennesker vil nemlig sige: »Min Følelse tiltales maaske af Kristendommen, men denne er logisk umulig, dens Lære er usammenhængende, derfor kan vi aldrig inklade os paa at tro, at den er fra Sandheds Gud.« For dem er en gennemført logisk Behandling nødvendig, men en saadan kan ikke gives paa Protestantismens Grund. Vaklen føles derfor i Stykker som dem om Underet, hvor han ganske rigtig føler, at Kristendommen bør have Under den Dag i Dag, samtidig med, at han til Forklaring af den sædvanlige protestantiske Anskuelse om, at Underets Tid egentlig er forbi, opstiller en Theori om de forskellige

Tidsaldres forskellige Krav. En Fare ved Bogens psykologiske Behandling er, at enkelte Dogmer som Kristi Offerdød kunde forflygtiges. Det staaer nemlig saa godt forklaret, at Menneskehedens Synd vilde føre til, at den hadede den rene og derfor naturnødvendigt vilde myrde ham. Det er jo kun en halv Sandhed. Det bedste Kald til Herren vil vel forøvrigt være en fuldstændig Fremstilling af vor hellige Tro saavel i dens Forhold til Gud som til Mennesket. I denne sidste Retning yder denne Bog et godt Arbejde for det protestantiske Trosforholds Vedkommende. Thaning nævner med Glæde Bernhard af Clairvaux' herlige Ord: Gud kendes i samme Grad, som han elskes, men han har dog et lille Angreb paa os i Anledning af vor »Opgivelse af vor Samvittighed til Skriftefædrene«.

Magister.

Olaf den Helliges Saga. Genfortalt af P. Christensen. (Nationale Forfatteres Forlag. København. 1913.)

I et godt, let flydende Sprog har P. Christensen genfortalt Snorre Sturlasons berømte Saga om Norges Helgenkonge. Den er for Nutidslæsere lettere tilgængelig end en ordret Oversættelse, der tager alt med, og der er ikke fjernet mere, end Originalens Skildringer af de forskellige Personer, og især af Kongen, kommer til deres fulde Ret. Som mange vistnok veed, lægger Snorre nok saa megen Vægt paa at skildre Krigeren Olaf som Helgenen Olaf, skønt han ogsaa lader hans kristne Sindelag komme til dets fulde Ret.

N. H.

En svensk Strid om Korsets Tegn.

(Efter Gøteborgs Aftonblad.)

Det har i kirkelige Kredse vakt ikke saa lidt Opmærksomhed, at Regimentspræst Elis Schröderheim fra Stockholm i Saltsjöbadens nye Kirke har anvendt Korsets Tegn som et ekstra Tillæg til Rituallet.

Præsterne i Stockholm, som af et derværende Blad er blevet adspurgt om deres Mening herom, har stillet sig meget forskelligt til Pastor Schröderheims Korstegn. En Del finder, at Korsets Tegn er et smukt Symbol, andre fordømmer derimod absolut dette Forsøg paa at indføre katholsk Skik og Brug i den svenske Kirkes Ritual.

Pastor Schröderheim selv forsvare sig paa følgende Maade: »Korsets Tegn er et gammelt Symbol, som stammer fra den oprindelige Kristendom, ikke fra den katholske Kirke.» Det minder os om Christi Kors og er som saadant meget smukt. Korsets Tegn er senere hen blevet optaget af den katholske Kirke, hvor det anvendes uhyre meget.«

Gøteborg Aftonblad har nu henvendt sig til en Del Præster i Gøteborg og spurgt om deres Mening angaaende denne Sag.

Hofpræsten Erik Klingstedt hævdede, at underordnede Præster ikke paa egen Haand turde gøre Forandringer i Ritualiet. Det har nemlig ogsaa ved andre Lejligheder forekommet, at Præster paa egen Haand gjorde Anvendelse af Korsets Tegn. Skal Korsets Tegn bruges, maa det først indføres i Haandbogen. Der fandtes det til 1811, da det borttoges. I Tyskland har man bevaret det og anvender det meget. Korsets Tegn har i tidligere Tid været anvendt som Trolddomstegn, men paa det Standpunkt staar de Folk naturligvis ikke, der nu vil have det indført. Korsets Tegn, der i dets ideale Betydning staar som en Erindring om Christi Død, kan betragtes som en kort Bøn, hvilket ikke blot anerkendes af den katholske Kirke, men ogsaa af den lutherske.

Sognepræsten Albin Holm fandt dette Forsøg paa at indføre Korsets Tegn overordentlig uheldigt, da der just for Tiden er Kræfter i Bevægelse, der søger at indføre en Slags Halvkatholicisme, omtrent som den fandtes i Sverige under Kong Johan III (1568—1592). De svenske Præster burde af alle Kræfter modarbejde denne Bevægelse, fra hvilken der truede lige saa stor Fare som fra de frikirkelige. Man maa erkende, at en større Værdighed ved den svenske Gudstjeneste kunde virke velgørende; men det kunde vistnok opnaas, uden at man behøvede at optage katholske Kirkeskikke. Catholicismen søger at erobre baade Præster og Lægmænd hos os, og alle Retninger indenfor den svenske Kirke burde enes om at optræde mod disse Tendenser. Benyttelsen af Korsets Tegn kan nok betragtes som en Ubetydelighed, men ogsaa meget vel komme af en Sympathi for Catholicismen og den engelske Kirkes Ritual. Dette er saa meget farligere, som katholske Tendenser gør sig mere og mere gældende indenfor den engelske Kirke. At vi optog en Del vigtige Ting fra den engelske Højkirke, var der ikke noget at sige til, men man maa vogte sig for de halvkatholske Tilbøjeligheder, som viser sig rundt om i England. Indfører vi Korsets Tegn,

*) Vrøvl!

kommer vel Røgelsen og Kordrengene og allehaande andre katholske Skikke bag efter, saa den katholske Kirke til Slut faar en hel aaben Dør her i Sverige, hvad der jo ikke kan anses at være til Gavn for vort Land.

Sognepræst Valdus Bengtson sagde, at Pastor Schröderheim tilhører den Retning, som sætter den anglikanske Kirke saa højt og mener, at det liturgiske bør have en fremskudt Plads i Kirkelivet. Saadant kunde man ikke være glad ved, og det stemmer ikke med den protestantisk-lutherske Aand. Endnu staar Sverige som det Land, der yder den stærkeste Modstand mod Rom. Mere end mange aner det, søger Rom at faa Magt her som andet Steds. I Danmark og Norge vinder den katholske Kirke Fremgang ligesom i Amerika og i Evropas øvrige Lande. Under saadanne Forhold vilde det være saare uklogt, om den svenske Kirkes Præsteskab vilde indføre saadanne Nyheder, der uden Tvivl vilde berede Vej for Katholicismen. Det er vist og sandt, at Brugen af Korsets Tegn kan have en smuk, ideal Betydning. Men det var vel ikke umuligt at finde paa noget, som ikke saa utvivlsomt vilde bane Vej for Katholicismen.

Lektor A. E. Friedlander fandt det ogsaa upassende at indføre denne typisk katholske Skik i en protestantisk Kirke. Det er ganske vist en Ubetydelighed, Talen er om, men naar Menighederne faar det at se, vil de tro, det er et Skridt hen imod Katholicismen. Han troede ikke, man rent juridisk kunde forbyde Schröderheim at gøre Korsets Tegn, da Præsten havde Ret til enten at holde Messebogen i begge Hænder eller løfte dem til Velsignelse. Han mente, at Pastor Schröderheim ogsaa vilde indføre Røgelse i Kirkerne, da dette er sket flere Steder i England; men det stemmer jo slet ikke overens med luthersk Aand.

Kapellan Karl Ahlberg mente, i Lighed med Lektor Friedlander, at det var Narrestreger og Bagateller, det hele drejede sig om. Han fandt hele denne Debat latterlig, ligesom det var en Taabelighed at indføre denne Skik. Den er ganske vist køn, men har et bestemt katholsk Præg, og den strider mod Kirkeloven og de lutherske Principper. Man havde sandelig større og vigtigere Ting at strides om i vore Dage end deslige Ubetydeligheder. Det hele var efter hans Mening kun et Forsøg fra Pastor Schröderheims Side paa at gøre sig bemærket og vække Opsigt, ligesom Sognepræsten Holm vil det ved sine Natte gudstjenester.

Sognepræst Buchholz ved den tyske Kirke, hvor Korsets Tegn bruges ved Gudstjenesten, sagde, at en Diskussion som denne var utænkelig i Tyskland. Det er ikke mere katholsk at gøre Korsets Tegn end at have et Kors paa Alteret. I de reformerte Kirker har man hverken Korset

paa Alteret eller gør Korsets Tegn, og det er konsekvent. For Resten har Sverige flere katolske Skikke, som savnes i Tyskland, saasom Brugen af Messeklæder og flere gamle Helligdage som St. Michaels Dag og Alle Helgens Dag.

Ufrivilligt Vidnesbyrd.

(Missionsstatistik fra Tysk Øst-Afrika.)

Et engelsk Missionstidskrift, *The Church Missionary Review* for Marts 1913, læser jeg følgende Artikel, som jeg her gengiver noget forkortet. Det er Forholdene i Tysk Øst-Afrika, som det drejer sig om, og Forfatteren af Artikelen — en protestantisk Missionær — kan ikke noksom beklage de Fremskridt, den katolske Kirke gør, samtidig med at han er højest utilfreds med, saa langsomt de »evangeliske« Kirker vinder Tilhængere.

Det er et Land, som er mere end dobbelt saa stort som Spanien, der her er Tale om, og Befolkningen bestaar af henved 10 Millioner indfødte og kun lidt over 4000 hvide, hvoraf de 3000 er Tyskere, knap 400 Englændere, Resten Grækere eller andre Slags Folk. Desuden har Landet en Befolkning paa henved 30000 af Hinduere, Arabere, Goanesere og mange andre. Iblandt disse Folk findes der følgende Missioner:

Bielefeld Missionen (Lutheranere) med 15 ordinerede og 14 uordinerede Missionærer, 32 indfødte Katekister, 65 indfødte Lærere, 9 Medhjælpere og 4 Lærerinder. Af Kristne talte denne Mission 1693; der var 56 Skoler med 3010 Elever, hvoraf kun 260 var Kristne.

Berliner Missionsselskabet (Lutheranere) med 28 ordinerede (25 gifte) og 3 uordinerede (1 gift) Missionærer, 1 Læge, 1 gift Lærer og som Medhjælpere 11 Mekanikere, 5 Diakonisser og 154 indfødte Hjælpere. 3006 Kristne og 100 Skoler med 3732 Elever.

Brødremenigheden (Hernnhuter) har 6 større Missionsstationer, 10 mindre og 110 Forsamlingssteder. Der er 27 ordinerede og 5 uordinerede Missionærer med 31 Missionærhustruere og 167 indfødte Hjælpere. Af Kristne findes der 1476; der er 73 Skoler med 6128 Elever (hvoraf 2376 er Pigebørn).

Den evangelisk-lutherske Mission fra Leipzig. Den har 23 ordinerede og 6 uordinerede Missionærer (deraf 1 Læge og 1 Lærer), 20 Missionærhustruere, 4 Diakonisser og 108 indfødte Medhjælpere. Af Kristne er der 2210 og 81 Skoler med 8115 Elever.

Universitets-Missionen i Sydafrika (Lutheranere) har 11 ordinerede og 6 uordinerede Missionærer og 15 Diakonisser samt 11 ordinerede, indfødte Præster og 148 indfødte Lærere. Af Kristne er der 4149 og 179 Skoler med 5806 Elever.

Kirke-Missionsselskabet for Afrika og Østen (Lutheranere) har 3 ordinerede og 4 uordinerede Missionærer, 5 Missionærhustruere, 8 ugifte Damer og 74 indfødte Medhjælpere. Af Kristne er der 1053 og 135 Skoler med 7175 Elever.

Adventisterne har 15 Missionærer, 1 Læge og 1 Sygeplejerske. De har 60 Kristne, 15 Skoler og 1550 Elever.

I 1908 fandtes der 78 større og 203 smaa Missionsstationer, i 1912 var Antallet vokset til 89 og 1547 (dette skyldes særlig Tilvækst indenfor Hernnhutermisionen). Af europæiske Missionærer var der i 1908 130, i 1912 160, af ugifte Damer i Missionerne var der 21 og er nu 32. De indfødte Katekister er ligeledes vokset i Antal fra 427 til 773, Skolernes Antal er steget fra 377 til 699 Elevernes Antal fra 17882 til 35516, og de døbte indfødte er tiltaget fra 8509 til 13557.

Naar vi derefter gaar over til de romersk-katholske Missioner, faar vi med ganske andre Tal at gøre. Missionen i Øst-Afrika drives hovedsagelig af følgende Ordener: Kongregationen af den Helligaands Fædre og Marias ubesmittede Hjerte, Benediktinerne og de Hvide Fædre.

Af disse Ordener har Helligaandsfædrene 44 Præster, 26 Lægbrødre, 48 Nonner og 300 indfødte Katekister. Af Kristne tæller deres Missioner 18700; der er 61 Skoler med 21766 Elever.

Benediktinerne har 23 Præster, 35 Brødre, 49 Nonner og 199 indfødte Lærere. Af Kristne og Katekumener findes der 7752, af Skoler 174 med 12206 Elever.

De Hvide Fædre har tre store Afdelinger i Vikariatet. Den første har 62 Præster, 15 Brødre, 13 Nonner og 241 indfødte Lærere eller Katekister. Af Kristne findes 15343, af Skoler 103 med 3341 Elever.

Den anden Afdeling har 4 Præster, 10 Brødre, 19 Nonner og 76 Katekister eller indfødte Lærere. Der er 6457 Kristne og 37 Skoler med 1850 Elever.

Den tredje Afdeling har 35 Præster, 11 Brødre, 9 Nonner og 106 Katekister eller indfødte Lærere. Der findes 7513 Kristne og Katekumener samt 105 Skoler med 9162 Elever.

Hvis man ligeledes for de katholske Missioners Vedkommende vil sammenligne Forholdene i 1908 med 1912, vil man se glædelige Fremskridt. I 1908 var der 70, nu 86 større Stationer; af Missionærer fandtes i 1908 228, i 1912 302 og af Søstre 72 mod 148. Der fandtes i 1908 552 indfødte Lærere og Katekister, i 1912 var Antallet steget til 922. Skolernes Antal var vokset fra 265 til 480, Elevernes fra 17957 til 48415, og af døbte indfødte var Antallet steget fra 34253 til 55765.

Disse Tal bærer et klart og tydeligt Budskab.

De viser, 1) at medens de syv »evangeliske« Missionsselskaber kan fremvise en Stigning paa 41 Medarbejdere i de tre Aar fra 1908 til 1912, saa kan de tre katholske Missioner vise en Stigning paa ikke mindre end 150.

2) I de syv »evangeliske« Missioner er Antallet af Skoleelever steget med 17634, i de tre katholske er Antallet steget med 30458.

3) De syv »evangeliske« Missioner har i de tre Aar døbt 5048 indfødte, men de tre katholske Missioner har døbt fire Gange saa mange, nemlig 21512.

Dette Budskab, skriver den protestantiske Missionær, er sørgeligt og foruroligende nok. Men en endnu sørgeligere Side ved Sagen er jeg blevet tilstrækkelig kendt med under mit Arbejde der i Landet. De katholske Kongregationer er ikke tilfredse med den afgrænsede Arbejdsmark, som er indrømmet dem, men griber idelig ind paa de protestantiske Missioners Omraade, saa vore protestantiske Missionærer snart har mere at gøre med at belære deres Tilhængere om Romerkirken og dens Farer end med at vinde nye Tilhængere. Bliver dette ved endnu i ti Aar, saa vil praktisk set hele Øst-Afrika være catholiceret.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. Den katholske Højskoles Møde i Tirsdags var besøgt af 200 Tilhørere, der opmærksomt fulgte Forstanderen, Mogens Ballins Foredrag om Klosterets Byggester, den h. Benedikt, hvis Liv først skildredes, derefter hans Klosterregler og til Slut den nylig her i Bladet omtalte Nonnevielse i et Benediktinerkloster ved Rhinen.

— Da det af den H. Fader udskrevne Jubilæum nærmer sig sin Afslutning, opfordres herved alle, som endnu ikke har vundet Jubilæumsafladen, til at deltage i de Aftenandagter, som i denne Anledning bliver afholdt i St. Ansgars Kirke i denne Uge. Nærmere Meddelelse herom findes blandt Annoncerne.

Tyskland. Det er ikke Klostermurene, det mest kommer an paa, men Klostersindet, maa man sige, naar man hører om de fire østerrigske Klostersøstre, som har optaget en ny, men sikkert overordentlig vigtig Virksomhed som Sygeplejersker paa det store Dampskibsselskab Norddeutscher Lloyds Amerikadampere. Om de første Rejser fortælles, at Søstrenes Opgave fremfor alt bestod i at pleje de syge og svage; daglig vaskede de 60—70 Børn. Disse var meget glade for denne Renselse; overhovedet var Søstrene meget godt lidte af Passagererne, især de kvindelige. Kaptajnerne har udtalt det Ønske, at Søstrene maa veksle saa lidt som muligt, at de kan blive godt fortrolige med Skibets hele Indretning og straks fra Rejsens Begyndelse være i Stand til at yde saa megen Nytte som muligt.

Østerrig. Vel kun de færreste af dette Blads Læsere kender Navnet paa den ungarske Digterinde, *Renée Erdoes*, som for 4 Aar siden gik over til den katholske Kirke i Benediktinerklosteret St. Anselmo i Rom. Hun skildres som en af Ungarns allerstørste Digtere, og hendes Navn var et af de mest lovpriste i den magyarske Hovedstads nyhedensk-litterære Kredse. Jødinde var hun egentlig, men hendes meget frugtbare Digtning var af Religion hedensk og af Følelse sanselig. Trods al sin Berømmelse var *Renée Erdoes* ikke lykkelig, og hendes Sjæls Uro blev særlig stor, da hun 1906 drog til Italien, hvor hun, som nævnt, tre Aar efter fandt Freden i den katholske Kirke. Da hendes Konversion blev bekendt i hendes Fædreland, og især, da hun gav sig til at udsende Bøger af et helt nyt Indhold, begyndte Spot og Haan at regne ned over hende fra de Sider, der før havde løftet hende til Skyerne. En tysk Digterpræst, Johan Mumbauer, som er godt kendt med ungarsk Sprog og Litteratur, har paabegyndt en tysk Oversættelse af *Renée Erdoes'* Digte fra Tiden umiddelbart før og efter hendes Konversion, hvilke med det første vil udkomme.

Katholske Bøger m. m. faas før og efter Højskolens Møder og efter Højmessens i Stenosgade. Skriftlige Bestillinger modtages.

K.U.F. Katholsk Ungdoms Forbund afholder Møde i Lokalet Bredgade 67² o. G. Søndag den 2. Novbr. Kl. 7.

Assumptionskapellet (Amalievej 14).

Mandag d. 3. Novbr. Kl. 8¹/₄ er der højtidelig Sjælemesse. (Kl. 7¹/₄ uddeles den h. Kommunion.)

Mariakongregationernes eukaristiske Sektion afholder Fælleskommunion i Jesu Hjertes Kirke Fredag d. 7. November Kl. 6.

Tak. Alle de mange, som saa kærligt har tænkt paa mig og har spredt Glæde og Lys over min 80aarige Fødselsdag, bringer jeg gennem Ugebladet min hjerteligste Tak. Paa Grund af Svagheit er det mig umuligt personlig at takke hver enkelt.

Dalum Kloster d. 27/10 1913.

Vilhelmine Rasmussen.

Den **eukaristiske Forenings Medlemmer** bedes erindre Tilbedelsen i St. Ansgars Kirke Fredagen d. 7de ds. til de aftalte Tider.

Mødreforeningen. Tirsdag den 4. November Kl. 8¹/₄ læses i St. Ansgars Kirke den h. Messe for Foreningens Medlemmer og Anliggender.

Syforeningen i Griffenfeldtsgade Nr. 7, 3. Sal ov. Gaarden, genoptager sine Møder Torsdag d. 6. November. Nye Medlemmer optages gerne ved Henvendelse i Griffenfeldtsgade, da der kræves talrig Assistance til at udføre de mange Arbejder. De gamle Medlemmer bedes give Møde lige saa flittigt som før.

Litteratur. Den fuldkomne Anger. Af J. von den Driesch. Med Forord af P. Lehmkühl. Smukt hæftet 15 Øre. Faas ved Kirkerne og hos St. Josefssøstrene.

Apologetiske Prædikener af Fred. Esser. 4. Serie. Kristus og Kirken. Faas i alle Boglader. 1 Kr.

Lille Nellie af den hellige Gud. Overs. af M. M. H. Pris 50 eller 60 Øre. Faas ved Kirkerne og i Skolerne samt Frederiksberg Allé 15—17 og Amalievej 14.

Paramentforeningen begynder sine Møder Mandag d. 3. Novbr.

Jesu Hjerter Andagt holdes Fredag d. 7. Novbr. til sædvanlig Tid i Kirkerne.

Det konstantinske Jubilæum.

I Anledning af Jubilæet og den dertil knyttede Allad vil der blive afholdt Andagt med Prædiken i St. Ansgars Kirke *Onsdag d. 5., Torsdag d. 6. og Fredag d. 7. November* Kl. 8 Aften, den sidste Aften i Forbindelse med Jesu Hjerter-Andagten.

Bogudlaan (*gratis*).

Fra St. Ansgars Folkebibliothek Bredgade 67, 3. Sal o. G. Tirsdag, Torsdag og Lørdag fra Kl. 7—9 Aften; desuden efter Eftermiddagsgudstjenesten i St. Ansgars Kirke. (Hr. Lærer Ertner træffes forøvrigt i Regelen daglig fra Kl. 9—12 Frm.)

Ved Rosenkranskirken daglig fra 6—7 (hos Hr. Pastor Ronge).

Ved St. Annæ Kirke hver Søndag efter Hovedgudstjenesten.

Fra St. Josefs Konferens Bibliothek udlaanes Bøger efter Højmessens i Præsteboligen.

Fra St. Andreas Konferens Bibliothek hver Søndag efter Højmessens.

Fra Mariahemmet (Vestervoldgade 115) Onsdag den 5. November Kl. 3—4. (Mest udenlandsk Litteratur).

St. Ansgars Kirke.

Alle Helgens Dag (1. Novbr.) Kl. 8 stille Messe. Kl. 10 Pontifikalmesse. Kl. 8 Aften Festandagt.

Søndag 2. Novbr. Kl. 6 Aften Rosenkransandagt med Prædiken og Procession, i hvilken de unge Pigers Foreninger deltager.

Alle Sjæles Dag (3. Novbr.) Kl. 9 Sjælemesse. Kl. 8 Aften Rosenkransbøn for de afdøde.

Rosenkranskirken.

Alle Helgens Dag, Lørdag d. 1. November. Stille Messe Kl. 8; Højmesse Kl. 10; Festandagt Kl. 7 $\frac{1}{2}$.

Søndag d. 2. November holdes Andagten ikke Kl. 5, men Kl. 7 $\frac{1}{2}$ (paa Grund af Højtideligheden paa Vestre Kirkegaard Kl. 5).

Mandag d. 3. November, Alle Sjæles Dag, læses kun een Messe i Kirken, Kl. 6 $\frac{1}{2}$; om Aftenen Kl. 7 $\frac{1}{2}$ holdes Andagt.

Jesu Hjertes Kirke.

Alle Helgens Dag. Stille Messe Kl. 6, 7, 7 $\frac{1}{2}$, 8 $\frac{1}{2}$. Kl. 10 Levitmesse med Prædiken. Kl. 8 Aften Festandagt.

Mandag 3. Novbr. Alle Sjæles Dag. Kl. 8 $\frac{1}{2}$ Levitmesse.

Kapellet paa Vestre Kirkegaard.

Søndag d. 2. November Kl. 5. Eftm. Andagt med Prædiken og Procession.

Mandag d. 3. November, Alle Sjæles Dag. Kl. 9 Requiemsmesse. De, som ved denne Lejlighed ønsker at kommunikere, maa underrette Præsten derom før den hellige Messe.

St. Andreas Kirke i Ordrup.

Eksercitier for Menigheden

2.—9. November.

Der holdes hver Aften Foredrag, undtagen Lørdag Aften. Første Foredrag Søndag d. 2. Nov. Kl. 7; Andagten Kl. 5 bortfalder. De følgende Dage er Foredraget Kl. 8. Slutningsforedraget er Søndag Aften d. 9. Nov. Kl. 7. Andagten Kl. 5 bortfalder.

Efter hvert Foredrag sakramental Velsignelse. Menighedens Medlemmer indbydes til ivrig Deltagelse.

Den katolske Højskole.

Møde Tirsdag d. 4. November Kl. 8 Aften.

Sangbogen *Sursum corda* medbringes. (Nr. 134 og 53 synges.)

Frk. Hedevig Ramsing: Guds Kirke og Naturen II.

Festsalen i St. Knuds Skole, Stenosgade 4, B.

Unio. Søndag den 9. November Kl. 7 $\frac{1}{2}$ afholdes Foreningens 28aarige Stiftelsesfest i Citys Selskabslokaler.

Fællesspisning (Fisk, Steg, Dessert og Vin samt Kaffe). Derefter Bal med Kotillon. Medlemmer kan medtage besøgende. Adgangskort til hele Festen, for Medlemmer Kr. 3.50, for besøgende Kr. 4.00, faas hos:

Ernst Bækklund,
Frederiksberggade 34.
Telef. Byen 3163.

A. V. Günther,
Bangertsgade 11.
Telef. 4110.

Herm. Hoffmann,

Købmagergade 48.
Telef. 1389.

Vesterbrogade 18.
Telef. Vester 2583 x.

I St. Knuds Kapel holdes Eksercitier for den III. Orden fra Mandag d. 10. til Fredag d. 14. November med et Foredrag hver Aften Kl. 8.

Mariakongregationen for Mænd afholder Fælleskommunion Søndag den 2. November Kl. 8 $\frac{1}{2}$ i Jesu Hjertets Kirke.

Kirkelig Kalender.

<p>2. Novb. 25. Sønd. efter Pintse.</p> <p>3. — Mandag. Alle Sjæles Dag.</p> <p>4. — Tirsdag. Carl Borromæus, Biskop og Bekender.</p> <p>5. — Onsdag. Relikviefest.</p> <p>6. — Torsdag. Oktavdag.</p> <p>7. — Fredag. Oktavdag.</p> <p>8. — Lørdag. Oktav af Alle Helgen.</p>	<p>9. Novb. 26. Sønd. efter Pintse. Laterankirkens Indvielse.</p> <p>10. — Mandag. Andreas Avelinus, Bekender.</p> <p>11. — Tirsdag. Martinus, Biskop og Bekender.</p> <p>12. — Onsdag. Martinus, Pave og Martyr.</p> <p>13. — Torsdag. Stanislaus Kostka, Bekender.</p> <p>14. — Fredag. Josaphat, Biskop og Martyr.</p> <p>15. — Lørdag. Gertrud, Jomfru.</p>
--	---

Meddelelse om Gudstjenesten i København fandtes sidst i Nr. 36.

Et Ord til hver Dag.

2. <i>Novbr.</i> Sjælene i Skærsilden er vore fattige Venner. Kan vi høre om deres Nød uden at hjælpe dem? (Filanthropos.) 3. <i>Novbr.</i> Ulykkelig er det Menneske, som kender alt, men ikke sig selv; lykkelig er derimod den, der kender dig, Herre, selvom han intet andet kender. (St. Augustinus.) 4. <i>Novbr.</i> Den, som vil gaa fremad i Guds Tjeneste, maa daglig forny sit Liv, vandre i Guds Nærværelse og i alle sine Handlinger alene søge Guds Ære. (St. Carl Borromæus.) 5. <i>Novbr.</i> Du er ikke bedre,	for di man roser dig, og ikke slettere, fordi man laster dig. (Thomas a Kempis.) 6. <i>Novbr.</i> Jeg beder dig høre mig, Herre, ikke for mine Fortjenesters Skyld, ikke ved din Retfærdighed eller ved min egen, men for din store Barmhertigheds Skyld. (Pave Urban VIII.) 7. <i>Novbr.</i> Dyd er den gode Brug af den frie Vilje. (St. Augustinus.) 8. <i>Novbr.</i> Hvor faa erkender dog ikke Tidens Værdi, skønt Tiden er skænket Menneskene til at gøre Bod i, forøge Naadens Gave og erhverve Himmerigs Herlighed. (J. B. Horst.)

En ung enligstillet Pige ønsker at blive optaget snarest muligt i en Familie til Selskab og Nytte. Hun vil gerne beskæftige sig med Børn og i det hele hjælpe til ved forefaldende Arbejde. Løn ønskes. Man henvende sig skriftlig eller mundtlig til Bureau for dansk Afdeling af den internationale Forening for unge Kvinder, Vestervoldgade 115.

Lys. Til Gravene paa Katholsk Vestre Kirkegaard modtages i Anledning af Alle Sjæles Dag Bestillinger paa Lys af Graver C. T. Iversen.

Vestervoldgade 115. Læsestue for unge Piger, aaben hele Dagen, midlertidigt Modtagelseshjem & Bureau.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

61. AARGANG.

„Nordisk Ugeblad“ udgives af Ansgariusforeningen og udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader samt paa Ugebladets Ekspeditionskontor, Bredgade 69, 2. S. o. G. 1—4. Telef. Palæ 654. — Redigeret af Niels Hansen, cand. mag., Viggo Rothes Vej 14, Charlottenlund. (Træffes bedst Kl. 4—6 Efterm.) Telefon Helrup 657 y.

Nr. 45.

Søndag den 9. November

1913.

INDHOLD: Smaa Indledninger. — Katholsk Aand. — Dalum Kloster. — Nye Bøger. — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Roskilde. Rusland. Tyskland. Spanien. — Brevkasse. — Et Ord til hver Dag. — Bekendtgørelser.

Smaa Indledninger.

190.

Guds Hus.

Hvert Aar, den anden Søndag efter Alle Helgens Dag, bliver Laterankirkens Indvielse fejret som en kirkelig Fest af første Rang. Laterankirken er hele den katholske Verdens Hovedkirke.

Indvielsesdagen af en ny Kirke er en Dag, der fremfor alle Mærkedage bør bevares i Erindringen og højtideligholdes. Saasomt den første h. Messe er opofret i en ny katholsk Helligdom, maa den store Forjættelse, Gud gav Salomon, da Templet var bygget: »Her vil jeg bøn-høre eder, naar I beder mig om noget,« endnu mere gælde for dette Hus under den ny Pagt. Thi »her er mere end Salomon« (Math. 42); her bor Gudmennesket uafbrudt under Brødskikkelsens Slør som vor Emmanuel, d. e. Gud med os.

Hver Morgen stiger paa Alteret det Offerlam ned, som ikke er nogen ringere end ham, om hvem den himmelske Fader selv vidner: »Denne er min Søn den elskelige, i hvem jeg har mit Velbehag.« (Math. 3,17). —

»Hvor dette Sted er frygteligt! Her er ikke andet end Guds Hus og Himmels Port.«

Saaledes talte den fromme Patriark Jakob, da han vaagnede efter i et Syn at have set den hemmelighedsfulde Himmelstige. Og med de samme Ord indleder Kirken med Rette Messebønnerne paa Kirkevielsesfesten. Gid alle katholske troende maatte lægge sig det paa Hjerte, at Guds-

huset i Sandhed er den usynlige Guds synlige Bolig, hvor tarveligt og uanseligt det end er. Ud af Tornebuskens Flammer lød fordem Guds Stemme Moses i Møde: »Helligt er det Sted, hvorpaa du staar.« I Kirkens Kor, foran Tabernaklet, ser vi Lampens — den saakaldte evige Lampes — lille rystende Flamme: maatte den stadig levende erindre os om de anførte Ord, at vi i ærefrygtfuld Stemning maa nærme os til ham, for hvem, som Præsten saa ofte i Præfationen beder, de himmelske Fyrstendømmer skælver.

Vore Kirker er ogsaa Himmelens Porte.

Kirken er jo et Naadested, som aabner Himmeldøren for os. Ved Kirkens Indgang møder Døbefonten vort Øje. Der blev vi i Christus genfødt til det evige Liv, ophøjet til Guds Børn og iført den helliggørende Naades hvide Klædebon; der opnaaede vi Retten til Himmelen; thi et Barn hører hjemme hos sin Fader. Hvor ofte gaar vi ikke forbi dette Sted uden at lænke paa vort Adelsbrev som Guds Børn! Om den h. Kong Ludvig af Frankrig fortælles, at af alle Byer i hans Riger var Poissy ham kærest, kærere endnu end Kroningsstaden Rheims; thi, som han sagde, i Rheims var han kun bleven en jordisk Konge, men i Poissy var han bleven ophøjet til et Guds Barn.

Des værre lukker altfor mange Kristne Himmelens Port for sig selv og taber deres Adelsbrev gennem Dødsyndens; de sælger, ligesom Esau, deres kostbare Førstefødselsret for Uretfærdighedens Linser. Da Esau havde indset sin Daarskab, foer han op og løb hen til sin Fader: »Fader, har du ikke en anden Velsignelse til mig?« Og Isak velsignede ham, men kunde ikke skænke ham hans forrige Rettigheder tilbage. Vi er lykkeligere end Patriarkens Søn. I Bodens Sakrament bliver der skænket os en anden Velsignelse, som giver os den guddommelige Barneret tilbage. Ved at se Skriftestolen, hvor der tilfalder os en saa ufortjent Naade, skulde vi med et ydmygt Hjerte og et oprigtigt Sind gentage disse Davids Ord: »Herrens Barmhjertighed vil jeg lovsynge i al Evighed.«

Fra Alteret i vore katholske Kirker udgaar der en Naadestrøm over hele Jorden. Hvem kan tælle alle de Naadegaver af Kraft og Styrke, Hellighed og Iver, som hver Katholik faar eller kan faa ved Jesu sakramentale Nærværelse? Og hvilke herlige Virkninger i og omkring Sjølen frembringer ikke den h. Eukaristi? Uden Tabernaklets Gud lader Guds Hus, hvor pragtfuldt det end er, os kolde og ligegyldige. Men det trofaste evige Lys i det hemmelighedsfulde Korum minder os om, at vi har be-
traadt det Sted, hvor Gud taler med os og vi med Gud.

Fr. Ludolf.

Katholsk Aand.

Man hører undertiden den Paastand fremsat, at man altid kan mærke paa en Konvertit, at han ikke er opdragen som Katholik; hvor trofast og ægte et Barn af Kirken han end er, bliver der altid noget tilbage af hans protestantiske Opdragelse og Tankegang. Skønt selv Konvertit og maaske i nogles Øjne diskvalificeret til at dømme derom, drister jeg mig dog til at underkaste denne Paastand en lidt nærmere Undersøgelse.

Skulde det virkelig være en Konvertit umuligt i samme Grad som en »født« Katholik at blive gennemtrængt af katholsk Aand og Tankegang? De, som paastaar dette, tager somme Tider fejl af katholsk Aand og daarlig Sædvane. Der har saaledes været Katholikker, som — ja, de vidste nok, det var sært — fandt det underligt, at en Præst prædikede paa rent, fejlfrit Dansk, fordi de fra Barndommen havde været vant til at høre Prædiken paa et Sprog, der bar tydelige Præg af at være talt af en Udlænding. Der har været Katholikker, som fandt det lidet tiltalende, naar tidligere Tidens klodsede Udtryk i Salmer og Bønebøger blev afløst af tilsvarende Udtryk paa rent Dansk, fordi det var noget, de ikke var vant til fra Barndommen af. Der har været andre, der mente, at naar danske Katholikker vilde omplante paa katholsk Grund, hvad godt der fandtes i Landets Kultur og Aandsliv, saa var det Tegn paa, at de ikke følte sig ret hjemme i den katholske Kirke, at de længtes tilbage til de Ægyptens Kødgyder, som de havde forladt. Skønt dette sidste er just det, som Kirken snart i to Aartusinder har gjort, inddraget, gennemsyret, helliget alt godt og frugtbart, den overall traf i de Lande og blandt de Folkeslag, hvor den sejrende drog igennem.

Naar vi tilbageviser disse og lignende falske Synspunkter for Besvarelsen af det Spørgsmaal, som her er fremsat, er det rette Svar sikkert, at Opdragelse, Udvikling og især Individualiteten betinger Konvertittens større eller mindre Modtagelighed for katholsk Aand. Naar enhver enkelt lader de flere eller færre Konvertitter, han i sit Liv

har lært at kende, passere forbi sin Bevidsthed, vil han sikkert finde, at en Del er blevet i den Grad gennemtrængt af katholsk Aand og Tankegang, at de paa intet Punkt skiller sig fra de Katholikker, som fra deres spæde Barndom har været Genstand for Kirkens Opdragelse og Paa-virkning, medens andre trods den største Troskab og Loyalitet aldrig, dem selv oftest ubevidst, er kommet ud af den Maade at tænke og føle paa, som fra Barndommen af er bleven dem indpræntet som den eneste rigtige.

At anføre Eksempler herpaa vil ikke være vanskeligt. Saaledes tør jeg maaske nævne en Mand, der vil være kendt af en Del af Ugebladets Læsere, nemlig nys afdøde Kontorchef d'Auchamp. Han var opdragen som Protestant, men var saa gennemtrængt af katholsk Aand, at alle Spor af anden Opdragelse og Tankegang var som blæste bort. Mon ikke ogsaa Krogh-Tonning, der i saa sen en Alder og efter mere end en Menneskealders protestantisk Præstegering vendte tilbage til den katholske Kirke, i en sjælden Grad, baade i sin Tankegang og i sin Forfattervirksomhed, viste sig gennemtrængt af katholsk Aand? — Paa det modsatte kunde der ogsaa nævnes adskillige Eksempler. Skønt det jo i og for sig ikke i mindste Maade er en ned-sættende Kritik om nogen at udtale, at vedkommende paa adskillige Punkter ikke kunde arbejde sig ud af den Tankegang, i hvilken han var opdraget, er det sikkert bedst ingen bestemte Eksempler at fremdrage, da maaske nogle kunde opfatte det forkert, og da Afgørelsen i hvert Tilfælde for en stor Del beror paa et subjektivt Skøn.

En anden Sag er, at en Slægt, et Folk som Helhed ikke straks efter sin Konversion vil være gennemtrængt af katholsk Aand, men at der somme Tider maa hengaa lang Tid, før det bliver Tilfældet. Det vil sikkert vare mange Aar, før vore Menigheder i Danmark er saa gennemkatholske i Tanke og Hjerte som f. Eks. Befolkningen nede i Emserland og Münsterland. Derfor vil der ogsaa gennemgaaende være langt mere af Offersind, af Kald til Ordenslivet og Præstestanden i en fra gammel Tid katholsk Befolkning end i Menigheder, der for en stor Del bestaar af Konvertitter, og hvor Paa-virkningen fra helt andre Omgivelser ikke kan andet end sætte et bestemt Præg. — —

Foranledningen til ovenstaaende Linjer er en lille Meddelelse, som en Præst fra en af vore Provinsmenigheder sendte Ugebladet, og som gjorde et stærkt Indtryk paa mig paa Grund af den ægte katholske Aand, den aflagde Vidnesbyrd om. Menighedens og Præstens Navn kan jeg ikke meddele, derimod nok selve den lille Begivenhed og dens nærmere Omstændigheder.

Allsaa: Pastor X. i X. fik for nogen Tid siden Meddelelse om, at en from Præst i Syd-Tyskland havde skænket hans Menighed en større Sum Penge i Form af en Messefundation, hvis Renter skal tilfalde Kirkebygningsfonden. Fundationsskrivelsen er saa opbyggelig, at den fortjener at blive offentlig bekendt. Dens Ordlyd er følgende: »For mig og mine afdøde Forældre og Slægtninge i Fortid og Fremtid skal der efter min specielle Mening i 100 Aar læses 12 (maanedlig 1) hellige Messer; efter disse 100 Aars Forløb, nemlig fra og med Aar 2014, skal der til evige Tider hvert Aar læses 6 hellige Messer. Stiftelsen skal træde i Kraft i Aaret 1914. — Mine Forældre er allerede døde, ligeledes min ene Broder; en anden vil sandsynligvis snart dø; ligeledes er mangen Sjæl hedenfarende, som jeg skylder særlig Taknemmelighed. Jeg selv har saaledes Andel i de hellige Messer, og efter min Død, som ikke vil lade længe vente paa sig, hører jeg jo selv til de afdøde, for hvem det hellige Offer frembæres! — Messeformularen kan være enten *missa de requie* (Messen for de afdøde) eller Dagens Messe; dog bør den første, saa vidt muligt, foretrækkes. — Mine nærmeste Slægtninge og de, som jeg paa en eller anden Maade skulde have Forpligtelser overfor, skal komme til at føle det som en Velgerning, at jeg af Guds Naade er bleven Præst. For alle, som efter min Mening næppe nogensinde vil evne at stifte en Gudstjeneste eller gøre større Udgifter til Sjælemesser, og for deres Efterkommeres Sjælefredelse vil jeg med denne Familiestiftelse drage Omsorg indtil de fjerneste Tider. — Gud, den Alvidende, kender Stifterens Mening og Villie og vil derfor efter sin evige miskundelige Barmhjertighed rettelig fordele den Naadestrøm, som udspringer af den Naadekilde, der aldrig vil udtørres, det hellige Messeoffer! — Gid ogsaa denne Stiftelse maa blive til en Naadekilde for

den fattige Menighed i X, og gid den maa bære tusindfold Frugt. Men for at denne Stiftelse kun skal mærkes som Velgering og aldrig som Byrde, har jeg skænket saa stor en Kapital, som sket, og bestemt, at Messernes Antal efter 100 Aars Forløb skal nedsættes fra 12 til 6. — *Skrevet paa den 41. Aarsdag for min hellige Præstevielse.*«

Præsten, som har indsendt denne Meddelelse, slutter med følgende Ord, der stemmer godt med, hvad her er sagt:

Denne Skrivelse er i ægte katholsk Aand, idet den paa rette Maade værdsætter den hellige Messes sonende Kraft og Forbønsmagt. Hvor ægte katholsk er det ikke at drage Omsorg for det hinsides, at give Eksempel for mangen en, der i ufattelig Kortsynethed kun tænker paa Dagen og Vejen, at vise Taknemmelighed mod afdøde kære og øve Næstekærlighed, endda mod fjerntboende Trosfæller! — Gid dette Eksempel maatte virke ansporende her i Nord!

N. H.

Dalum Kloster.

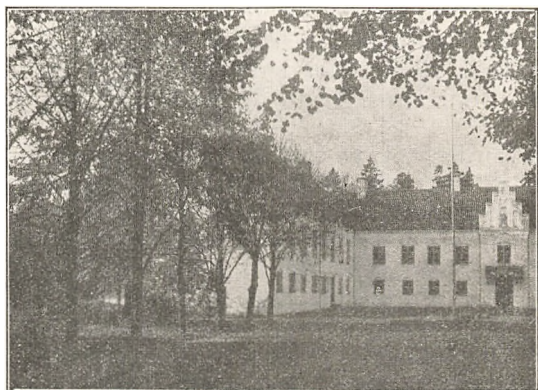

I Dagbladet *Hovedstaden* skrev *Marie Henckel* den 3. Novbr. en Artikel med ovenstaaende Overskrift, der er saa interessant, at den fortjener at kendes af alle Ugebladets Læsere og tillige at blive bedre opbevaret her, end den i et Dagblads Spalter kan blive det. Den lyder saaledes:

Omtrent en god halv Mils Vej fra Odense, lige ved Landevejen, der fører til Assens, og skraas over for Dalum Papirfabrik ligger en smuk, anselig, trefløjet to Etagers Hovedbygning med takkede Murgavle, der titter malerisk frem mellem de gamle Lindes løvrige Kroner. Det er Dalum Kloster. I Middelalderen var det et Nonnekloster af Augustinerordenen, stiftet og indviet til Vor Frue omtrent ved Aar 1113 af Biskop Simon af Odense, og laa oprindeligt paa det saakaldte Nonnebjerg lige udenfor Byen; men allerede i Slutningen af Aarhundredet eller maaske i Begyndelsen af det næste blev det flyttet til Dalum ved den vestre Bred af Odense Aa og fik tillagt den senere nedbrudte Hjallesø Kirke. Om Klosterbygningerne vides ikke

meget, og om de har ligget ganske paa samme Sted som den nuværende Hovedhygning, kan ikke afgøres med Bestemthed, heller ikke om de har været sammenbyggede med Kirken; en underjordisk Gang, som man ved en Udgravning for mange Aar siden er stødt paa, formodes i alt Fald at have ført fra selve Klosteret til Kirken, som endnu staar i sin oprindelige Skikkelse og nu er Sognets Kirke.

Klosteret styredes baade af en Prior og en Priorinde og har rimeligvis nydt store Begunstigelser, særlig under Dronning Kristine, der som bekendt havde sit Enkesæde, først paa Næsbyhoved Slot og senere indtil sin Død 1521 i Odense, hvor hun stiftede St. Klara Kloster. Saa længe de stod under hendes Beskyttelse, har Nonnerne sikkert

haft gode og fredelige Dage, men det skulde ikke vare længe, inden Trængslerne brød ind over dem. Under Grevens Fejde, da ogsaa den fynske Almue havde gjort Opstand, stormede en Folkkehob under Anførsel af en Skrædder fra Odense, Henrik Skrap, løs paa Dalum Kloster, hærgede og øvede Vold mod de værgeløse Søstre, hvem man havde villet paadutte, at de førte et forargeligt Levned, og som forgæves anraabte den vilde Skare om Skaansel. Henrik Skrap og hans Tilhængere maatte senere bøde med Livet for deres Udaad, men Klosteret og dets Beboeriønder havde faaet Naadestødet, og ved Reformationens Indførelse blev det nedlagt og inddraget under Kronen tilligemed Landets øvrige Klostre. Forskellige Adelsmænd sad her i Aarenes Løb som kongelige Lensmænd. Under Christian den 4de havde hans Svigermoder Ellen Marsvin det i Forlening; her opdrog hun de fleste af Kongens og Kirstine Munks Børn, og Kongen selv tog som oftest ind her paa sine Rejser. I 1627 opslug han sit Hovedkvarter her under de

kejsersliges Fremtrængen i Jylland. Efter Suverænitetens gik Dalum Kloster, hvis Bygninger i Tidernes Løb havde undergaaet adskillige Forandringer og var blevet udvidet og forbedret, imidlertid over i privat Eje og kaldtes af en af Besidderne, Gehejmraad Schultz, for »Christiansdal«, som man vil vide, til Ære for Kongen, Christian den 5te. Som en af Ejerne nævnes ogsaa Gehejmraad Gabel, som i 1718 solgte Gaarden til Kongen, hvorefter den en Tid udgjorde en Del af det svenske Rytterdistrikt; men i 1764 købtes den af Kammerherre Christian Benzon og indlemmedes i det af hans Fader oprettede Stamhus, Katrineberg, hvorfra den dog atter senere udløstes for som Privatejendom i en lang Aarrække at forblive i Familien Benzons Eje. Gaardens nuværende Bygninger er for Størstedelen opførte af Kammerherre Christian Benzon, ligesom ogsaa det præglige 14 Tønder Land store Parkanlæg med de skønne, forskelligartede Trægrupper væsentlig skyldes ham, der først 1801 døde efter i det hele taget at have gjort en Del for Gaardens Drift og Opkomst paa forskellige Maader.

Mærkværdig nok er Dalum Kloster nu, 800 Aar efter dets Stiftelse, alter fra Protestanternes gaaet over i Katholikkernes Besiddelse. For syv Aar siden, efter at Størstedelen af Jorderne og Skovstrækningerne var solgt fra, købte nemlig Søstrene af St. Hedevig Ordenen i Breslau det af daværende Ejerinde Frøken Rump for at oprette et Pleje- og Sygehjem her, samtidig med, at de oprettede et Asyl med Vuggestue for spæde Børn i Odense. Hedevigsøstrene var ukendte her i Danmark. Ordenen, der er stiftet til Ære for den hellige Hedevig, som var Tante til Elisabeth af Thüringen og from og godgørende ligesom hun, saa at Sagnet ogsaa om hende har vidst at fortælle skønne Træk af Ydmyghed og forskellige Undergerninger, er en af de alleryngste Nonneordener, men tæller allerede i Tyskland mange Klostre og Stiftelser, alle udgaaede fra det store Moderhus i Breslau, der omfatter baade Hospital, Plejestiftelser og Skoler osv., og de flittige, stilsfærdige og fromme Hedevigsøstre er velsete og afholdte overalt, hvor de øver deres Virksomhed, og hvor deres Gerning er bleven til Velsignelse for de syge, fattige og trængende.

Paa Dalum Kloster viste det sig dog snart, at et egentligt Sygehjem ikke kunde bestaa, da der netop samtidig oprettedes et Sanatorium, »Helsebo«, i den nærliggende Hunderup Skov, men det blev da indrettet som Rekreations- og Hvilehjem, et Pensionat, hvor man for en meget rimelig Betaling modtager Sommergæster og tillige har haft faste Pensionærer hele Aaret rundt, et Sted, hvor enhver, der søger et godt, fredeligt og sundt Opholdssted i landlige Om-

givelser, maa føle sig tilfreds. Beliggenheden i en smuk Natur med fri og vid Udsigt, med grønne Enge, kranset af Skov, og ikke langt fra Odense, hvortil man kommer baade med Sporvognen — naar man ikke foretrækker at spadsere — og om Sommeren med Motorbaade ad Aaen, der malerisk bugter sig ud og ind mellem venlige, grønklædte Bredder, den dejlige, skyggefulde Park og den smukke lille Lystskov »Fruens Bøge« samt Hunderup Skov, ren, styrkende Luft og god Forplejning, Gæstmildhed og elskværdig Imødekommenhed, det er alle Fordelene, der frembyder sig og gør, at hvad enten man er Protestant eller Katolik, saa føler man sig lige hjemme her. Søstrene gør ingen Forskel; disse Kvinder, der har glemte sig selv og deres eget for at tjene andre, gør ingen Propaganda; ydmyge og stille, altid milde og venlige sysler de omkring baade inden og uden for Bygningens Mure; alt Arbejde forretter de selv baade i Mark og Have, hvor de graver og planter og saar til; utroligt er det, hvad de ved egen Hjælp har udrettet; kun en polsk Karl har de til at køre for Klosteret og passe Hesten samt give dem en Haandsrækning, og man kan ikke andet end undres over deres utrættelige Flid, Nøjsomhed og Opofrelse. En høj Grad af Fred og Enighed hersker tillige i deres lille Samfund, der styres af en Priorinde. Aften og Morgen, og naar Klokkerne ringer Angelus, samles de til Andagt i deres lille Kapel, som de smykker med Blomster og Planter; det er deres Hviletimer, som de ser hen til med Længsel og Glæde Døgnet igennem, og saa toner Sangen derinde fra ud i den stille Luft, hvor Insekterne summer og Lindetræernes Blomster dufter og Solen kaster gyldne Striber hen over Grusgangen og det lille brogede Blomsterparti foran Indkørselen.

Et Ophold eller i alt Fald et lille Besøg paa det venlige og hyggelige Dalum Kloster vil de fleste sikkert ikke fortryde og bør ikke forsømmes af nogen, der gæster Fyens Land og Odense. — —

Saa vidt den venlige Artikel. Efter en Artikel i Ugebladet 1906, Side 786 f. f. var Søstrene i Middelalderen Benediktinerinder, ikke Augustinerinder. I næste Aargang Side 553 f. f., fandtes en lang Artikel om Dalum Kloster, hvori der ogsaa fandtes et Par Billeder. Ovenstaaende Illustration, der passer saa godt til Teksten, er laant fra Bogen Biskop Johannes von Euch, Mindeskriftet fra Biskoppens 50aarige Præstjubilæum.

N. H.

Nye Bøger.

»*Sursum corda*«. (2. Oplag. 1913. 60 Øre).

Efter kun to Aars Forløb er 2den Udgave af vor fortræffelige Sangbog udkommen, uden væsentlige Forandringer, men med Tilføjelse af 7 nye Sange af Pastor Frederiksen, Ch. Gandrup, Johs. Jørgensen, Halvd. Kejser og Pastor Kjelstrup.

Enhver Anbefaling er i og for sig overflødig; der gives vel næppe nogen lignende Sangbog af tilsvarende Omfang, som giver et mere skønsomt Udvalg af vore smukkeste Sange; kun savnes de mest kendte Fædrelandssange, dem, vi har lært, men nu kun kan huske et eller to Vers af.

Disse Linier skal iøvrigt kun være en indtrængende Opfordring til at bruge *Sursum corda*.

Den kostelige gudgivne Gave, som den menneskelige Røst er, bør vi af al vor Magt opøve i Sang for derved at tolke vort Hjertes Følelser, vor Tak og Lov. Sang skaber Samfølelse og tvinger os bort fra al kølig Tilbageholdenhed og bringer os til saa at sige at udlevere os selv. Sangen bringer Sjælene i Samklang og knytter dem sammen; Sang i Hjemmet forbliver i Mindet hele Livet; de mindste smaa, som ikke fatter, hvad der bedes og læses, de fyldes i deres Hjerter af Sangens Toner og gribes af dem; og naar Fa'r og Mo'r synger deres Morgen- og Aftensang, da faar ogsaa de umyndige Mæle, og snart vil den dejlige Barnesang høres, som skaber en Glæde og et Enhedsbaand mere i Hjemmene.

Ved Møder især vil den Sammensmeltning mellem Tilhørere og Taler, som er et absolut Vilkaar for, at Ordet kan faa Adgang og bringe et virkeligt Udbytte, ske Fyldst paa den skønneste Maade, allerede forinden Taleren har begyndt, naar blot alle inderligt og med Hjertet giver sig hen i Sangen.

Alle bør og kan synge med — næsten alle; selv om det ikke bliver kønt eller helt rent eller maaske usikkert, ja maaske endogsaa kun en Brummen — alligevel, syng med! — men ikke som en Sangmaskine, men med Forstaaelse; læg Mærke til Meningen, tænk over, hvad der synges; det er en stor Hjælp at læse, før man synger.

Instrumentledsagelse til Sang af den Art, her omtales, er ikke af det gode; det sker altfor let, at man overlader Klaveret og Pianisten det Arbejde og Ansvar, man selv skulde have paataget sig, hvilket atter medfører Uselvstændighed og Slaphed i Sangens Udøvelse. Ved den almene

ukunstlede Sang bør Instrumentet kun bruges til Hjælp ved nye Melodiers Indøvelse.

Den enstemmige Sang er det, hvorpaa det kommer an i Hjemmet, i Foreninger, i Højskolen og ved Møder. Om den enstemmige, kraftige og varme Sang dog kunde faa rigelig Indgang hos os, da vilde meget, saare meget, være vundet i Samfølelse, i Lyst til fælles Arbejde paa fælles Sag — til Guds Ære og Menneskers Glæde. St.

H. Martensen-Larsen: Stjerneuniverset og vor Tro. (Frimødt. 1913. 213 Sider. 3 Kr. 50 Øre).

I Rom viser man endnu den Altan, paa hvilken den h. Ignatius af Loyola gerne stod om Natten og betragtede Stjernevrmlen. *Quam sordet tellus, si cælum aspicio* — Hvor ussel bliver ikke Jorden, naar jeg ser op mod Himme- len — udrød han ved Synet af Stjerneverdenen. Et Aarhundrede senere stirrer Pascal op mod den samme stjernetin- drende Nathimmel og siger: »Den evige Tavshed i disse uendelige Rum forfærder mig.« Hvad der var et *Sursum corda* — Opad med Hjerterne — for den ene, blev en Fristelse for den anden. Vantroen undres over, at ikke alle Kristne gribes af denne pascalske Gysen for Stjerneuniver- set, at de kan se op til de utallig mange, ubegribelig store, ufattelig fjerne Himmellegemer uden at ane, at der her stil- les et »stort, maaske uløseligt Problem« (Høffdings Reli- gionsfilosofi Side 49) for den kristne Religion. Selvfølgelig skal det komme deraf, at ikke alle Kristne er Aander af Pascals Dybde og Sandhedskærlighed. Problemer er jo i det hele taget kun til for dem, »der ikke af Magelighed eller Angst har opgivet at tænke« (Høffding samme Steds).

H. Martensen-Larsen hører i alt Fald ikke til dem, der af Magelighed eller Angst er gaet af Vejen for Problemet. Han ser det under Øjnene og drøfter det i alle Retninger med al ønskelig Grundighed og Udførlighed og kommer til det Resultat, »at det nye Verdensbillede, saa langt fra at stride med den bibelske Gudstro, i Virkeligheden er i dyb Harmoni med denne« (Side 89). »Der er i Religionen selv Kræfter i Bevægelse, for hvem det antikke Verdensbillede, »den lukkede Verdensnølle«, er for snævert. Og længe før Videnskaben sprængte dette Verdensbillede gennem Gior- dano Bruno, var der allerede slaaet Revner i det ved den religiøse Inderligheds Kraft« (Side 92). »Det Ødelæggelses- værk, der i det 16. Aarhundrede fandt Sted overfor det gamle Verdensbillede fra Videnskabens Side, er i dybeste Pagt med den religiøse Inderligheds Krav« (Side 93). Med andre Ord, Universet er os »venlig stemt« (Side 209). Det dybe, mørke Verdensrum med sine utallige tindrende Øjne er ikke et Uhyre, der knuser Menneskets skønne Hinsides- og Fremtidstanker. Det bliver ved at være — ja er mere end

nogensinde før — et vældigt *Sursum corda*, »en Skønheds-aabenbaring uden Lige«, (Side 187) »en Gudsaaabenbaring, et Glimt af hans Storhed, hans Magt, hans Visdom . . . et Mittel i hans Haand til Menneskeslægtens religiøse Opdragelse« (Side 188). Den Optisme, med hvilken det kristne Menneske retter sit Blik mod Stjernehimmels grænseløse Afgrunde uden at føle det som et Problem, et Naturens Angreb paa Troen, denne Optimisme er fuldtud berettiget. Den har ikke sin Grund i Tankeløshed og Overfladiskhed eller i krampagtig Postuleringen til Trods for Erfaringen, men simpelthen i Sagens Natur: Astronomiens Opdagelser er ikke i Strid med Troen, men betyder tvertimod en Hjælp, en Lettelse for denne.

Det er paa to Punkter, Vantroen spiller Astronomien ud mod Kristendommen. Først ved at sænke dennes Sandheder ned i Naturen, lokalisere dem, gøre dem afhængige af det gamle Verdensbillede. Og dernæst ved at fremhæve Utæneligheden af, at denne »Pjalt Jord«, som Troels Lund siger, delte Fnug i Tilværelsen, skulde have den Særstilling i Universet, som Kristendommen tillægger den. Derfor falder ogsaa Martensen-Larsens Bog i to store Dele. Først undersøges Kristendommens Forhold til og Afhængighed af et bestemt Verdensbillede. I anden Del drøftes det interessante Spørgsmaal om vor lille Klodes Rang i Verdensaltet.

Forfatteren paaviser i første Del, at Vantroens Ordførere — herhjemme især Høffding og Troels Lund — tillægger Verdensbilledet en Betydning for den bibelske Kristentro, som Bibelen selv aldrig tillægger det. Ganske vist benytter Bibelen sin Tids Verdensbillede, men aldrig autoriserer den det som noget selvstændigt. »Det, som de bibelske Forfattere har interesseret sig for, og hvori de er blevet Slægtens Læremestre gennem Aartusinder . . . er ikke Verdensbilledet, men Verdensbetragtningen« (Side 82). »At gøre Verdensbilledet til noget ligegyldigt, at knytte Religionens Sag til det ene eller andet Verdensbillede, det er netop ikke i de bibelske Forfatteres Aand« (Side 85). Den religiøse Verdensbetragtning, som Kristendommen lærer, er snarere en Kraft, der fører ud over de gamle snævre Verdensbilleder og søger at sprænge dem. Høffding og Troels Lund begaar altsaa samme Fejl som mange af det 16. og 17. Aarhundredes baade katolske og — som Forfatteren indrømmer — protestantiske Teologer: de opfatter Bibelen som en Lærebog i Verdensgeografien. De hedenske Gudomme, der var vokset frem af Naturen, maa ganske vist »synke sammen til intet, hvor det moderne Verdensbillede trænger frem. De bor i Naturen og forsvinder, naar Videnskabens Lys trænger ind i denne. Men den bibelske

Gud er hævet over Naturen . . . Det er mærkeligt, hvor ren Bibelen er for egentlig kosmologisk Spekulation« (Side 77).«

Side 96 udtrykker Forfatteren Tanken, at mens Protestanterne ikke har særlig store Fristelser at bekæmpe i den Retning, saa eksisterer de dog for Katholikkerne under Traditionens Indflydelse. Som Eksempel anføres, at det endnu i den katholske Verden diskuteres, om ikke Helvede rent lokalt skulde have sin Plads i Jordens Indre. At man i tidligere Aarhundreder stillede dette Spørgsmaal, kan vi ikke undres over. Men selv dengang udtrykte netop de største Tænkere sig meget tilbageholdende, saaledes f. Eks. Kry-sostomus: »Lad os ikke spørge, hvor det er, men hvordan vi skal undgaa det« (In Rom. hom. 31, n. 5).

Blandt nyere Teologer har ganske vist Bantz fordybet sig i dette Spørgsmaal, og Forfatteren nævner ham ogsaa som afskrækkende Eksempel. Men heldigvis staar han ret alene blandt den nyere Tids katholske Teologer, baade med sine Fantasier om et underjordisk Helvede og sine andre lignende Spekulationer om det hinsidige Liv. Forfatteren synes at mene, at den i den katholske Kirke ret almindelige Antagelse af materiel Ild i Helvede bringer Kirkens Lære i Konflikt med det moderne Verdensbillede. Hvis det er en Vanskelighed, saa glemmer Forfatteren, at den samme Vanskelighed gaar igen ved den for Katholikker og Protestanter fælles Trossætning om en materiel Opstandelse fra de døde. Hvilket Forhold de opstandne Legemer, baade de saliges og fordømtes, indtager til Rummet, er vel et Spørgsmaal, som overskrider vor Erkendelsesevne. Antagelsen af en materiel Helvedesild betyder allsaa, i alt Fald hvad Rumforholdet angaar, ikke en ny Vanskelighed.

Spørgsmaalet om Jordens Særstilling indtager Størstedelen af Martensen-Larsens Bog. Ovenpaa Troels Lunds og Sigurd Ibsens mere lidenskabelige end videnskabelige Konstruktion (Kap. IV) virker Forfatterens Behandling af Problemet ligefrem velgørende. Det, der synes at stride mod vor Klodes religiøs-historiske Særstilling, er dens materielle Ubetydelighed mod Verdensaltet og Muligheden eller Sandsynligheden af, at der findes andre beboede Himmel-legemer.

Hvad Spørgsmaalet om Jordens materielle Ubetydelighed angaar, gør Forfatteren opmærksom paa, at vort Verdensrum, saa svimlende stort det end er, er begrænset (Side 87) og endogsaa danner en vis Enhed, et Verdenssystem (Side 144). Det synes endogsaa, at vort Solsystem befinder sig i Universets inderste, roligste, »tempererede« Egne. Men hvordan det saa end er med Jordens materielle Centralstilling, det vilde dog være altfor naivt kun at vurdere

Menneskeslægtens Betydning efter dens materielle Tilværelsesbetingelser i Rum og Tid. »Nej, mod den ydre Uendelighed hjælper kun eet, nemlig den indre Uendelighed, Bevidstheden om at tilhøre en højere Verdensorden end den fysiske, en indre Uendelighed, som fremfor alt træder os i Møde i vor Samvillighed, der minder os om, at der er andre Maal til end de fysiske og andre Love end Naturens og en anden Storhed end den, der kan maales i Alen og Mil« (Side 203).

At disse Tilværelsens højeste Værdier ikke er spredte over hele Universet, men udelukkende findes paa vor Klode, erklærer Forfatteren for et Postulat af Kristendommen. Ganske vist fandtes der kristne Tænkere, som netop syntes, at Antagelsen af flere beboede Verdener udmærket passede til Guds uendelige Godhed. Men vi kan sikkert give Forfatteren Ret i, at der er andre Tankegange i den historiske Kristendom, der vanskelig lader sig forene med den saakaldte Pluralisme, v : Antagelsen af flere beboede Kloder. Det er navnlig Jesu Stilling i Aabenbaringen som Menneskeslægtens Forløser og Allilværelsens Konge, der synes at tale for, at der ikke findes andre »Mennesker« eller lignende Væsner foruden os (Kap. VII). Om denne Tankegang er absolut tvingende, maa dog staa hen. I alt Fald er Pluralismen uden nogen som helst videnskabelig Berettigelse. Tvertimod, Forfatteren viser ved et udførligt Referat af A. R. Wallaces højst interessante Undersøgelser om Jordens Særstilling, at det er højst usandsynligt, at der findes Liv paa andre Kloder. Livets materielle Betingelser er højst sammensatte. Mens der ude i Universet overalt findes Forhold, som hindrer eller umuliggør Livets, i alt Fald højere Livsformers Udvikling, findes Livsbetingelserne paa vor lille Klode i en Fuldkommenhed, der ikke kan skyldes Tilfældet. »Astronomien nærmer sig det Tidspunkt, i hvilket man i vort Planetsystem vil erkende det mest organiserede Punkt i Universet« (Side 192). — Vi kan kun ønske, at den interessante og lærerige Bog maa finde mange Læsere, ogsaa blandt Katholikkerne. *A. Menzinger.*

Mehr Liebe. Lebensbild des Dom Pius de Hemplinne O. S. B. (272 S. 2,80 Mk. Herder, Freiburg. 1913.)

Nærværende Bogs franske Originaludgave havde Titelen: *Une âme benedictine*. Man vil rent umiddelbart føle sig mere tiltalt af denne Benævnelse fremfor den tyske noget søgte Efterligning af Biskop Keplers bekendte *Mehr Freude*, men man maa indrømme, at Bogen svarer til sin Titel. Den falder i 4 Dele. Første Del er Livsskildring af den unge Benedictiner, en Slægtning af den lige afdøde Abbed-Primas for Ordenen, et tidlig modnet, hurtigt afsluttet Liv, fra Be-

gyndelsen af viet til Gud, fuldkommengjort i S. Benedikts Klosterhave.

Bogens tre andre Dele har han selv forfattet, to Dagbøger, den ene bestemt for Slægt og Venner: Længsler og Tanker, den anden en Samling Udraab og Bønner, Udtryk for hans inderste Sjæleliv, med den betegnende Overskrift: Bogen for den kære Gud; endelig som Afslutning et mindre Udvalg af Breve til Slægtninge og Medbrødre.

Ønsker man at styrkes i viljekraftig Kærlighed til Gud — og hvem gør ikke det — kan man ikke finde bedre Læsning; det er ikke en Bog, man kan læse Side op og Side ned, den er til at slaa op i og hente Guldkorn fra, som kan skinne og lyse, naar ens Vej synes mørk og besværlig.

Er dette f. Eks. ikke godt tænkt og smukt sagt: »Min Gud, giv mig Kraft til at være blid og Blidhed nok til at være stærk! Giv mig din Kærlighed, den gøre mig stærkere end Døden, og giv mig hin Blidhed, som uden Møje overvinder alle Vanskeligheder.« Hvor poetisk og dog sandt er ikke denne Tanke: »Et Hjerte uden Kærlighed er som Foraar uden Sommer; Blomster kan udfolde sig, men de er uden Duft; Frugter kan modnes, men uden Sødme.«

Den unge Munk veed nok, at en Sjæl, der begynder at elske, vender sig til Gud alene, men han har ogsaa erfaret, at hvis den skrider fremad i Kærlighed, saa bøjer den sig ogsaa til sin Næste, i hvem den ser Guds Billed; den efterligner Jesus i hans Kærlighed til Sjælene. Dom Pius følger disse Grundsætninger overfor Børnene, han i nogen Tid var Præfekt for i Maredsous Kostskole. Han skriver i et Brev: »Jeg for min Part er overbevist om, at jeg kun gør Børnene godt i det Maal, som jeg holder af dem.« Han vilde lære dem at elske; thi »Kærligheden alene gør dem i Stand til at sætte store Ting i Værk«. *Francesco.*

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. Ved Andagten Søndag den 2den ds. Kl. 5 Eftm. paa Katholsk Vestre Kirkegaard var vistnok mindst 500 Mennesker til Stede. Pastor Slump prædikede først stille og inderligt om de mange Minder, en Vandring paa Kirkegaarden kunde vække, og om de Midler, vi besad til at vise Gengæld mod vore kære afdøde for al deres Godhed mod os. Derpaa gik han, med Korsbærer og Mi-

nistranter, rundt mellem de mange lyssmykkede Grave, alt imens han bad den smertefulde Rosenkrans, og fulgt af den talrige Menneskeskare, i hvilken de fleste Herrer gik med tildækkede Hoveder. Des værre begyndte det under Processionen at regne, til Slut ikke saa lidt. Denne stille Gudstjeneste Aftenen før Alles Sjæles Dag er bleven et fast Led i det katholsk-religiøse Liv i København.

— Mandag den 10. Novbr. fejrer Sakristan Jensen ved St. Ansgars Kirke og Hustru deres Sølvbryllup. Det er fem og tyve flittige og strenge Arbejdsaar, Ægteparret kan se tilbage paa, med adskillige Bekymringer, men vistnok ogsaa med mange Glæder; de bedste af de sidste er vel nok de fire flinke Sønner, hvoraf to har gjort Forældrene den Glæde at vie sig til Præstestanden. Ugebladet er sikkert i Harmoni med mange af Læserne og i Disharmoni med ingen, naar det gennem disse Linjer bringer Sakristan Jensen og Hustru en hjertelig Lykønskning paa deres Sølvbryllupsdag.

— Søndag d. 26. Oktober afholdt St. Josefs Gilde sin 28-aarige Stiftelsesfest, som forløb til alle tilstedeværendes Tilfredshed. Gildets Præsident indledede med en kort Tale om Gildets Fortid, og efter dramatisk Oplæsning serveredes Kaffe. Lokalet var festlig udsmykket. Ca. 60 Personer var til Stede.

— Frk. Hedevig Ramsing holdt i Tirsdags i Højskolen sit andet Foredrag om det Forhold, hvori Kirkens Mænd og Kvinder har staaet til Naturen, særlig Planteverdenen. Overmaade smukt skildredes d. h. Basilius', d. h. Hildegards og P. Mendels inderlige Forhold til Guds Natur, saaledes som den aabenbarer sig i Blomster og Planter. Ligeledes omtaltes Kirkens rige Blomstersprog i vor herlige Liturgi. Der var 222 Tilhørere.

Roskilde. I *Berlingske Tidende* for 29. Oktober læstes følgende Telegram fra Roskilde: Dronning Margrethe indstiftede, som bekendt, en Sjælemesse, der efter hendes Død skulde læses i Roskilde Domkirke. Med Reformationen ophørte Messen, men den vil fra nu af atter blive læst. I Gaar læstes Margrethe-Messen for første Gang i det katholske St. Laurentii Kapel; senere vil den blive læst i St. Laurentii Kirken, der er under Opførelse.

Rusland. I dette Land, hvor Vilkaarene for den katholske Kirke er langt værre end i det muhamedanske Tyrki eller det hedenske Japan, hører Voldshandlinger og Overgreb fra Regeringens Side til Dagens Orden. Derfor forundrer ingen sig over at høre, at Regeringen alter har udstedt en administrativ Anordning, der søger sin Lige i Uretfærdighed og uvedkommende Indblanding i et indre kirkeligt Anliggende. I Fremtiden tør, efter Regeringens Ordre, Rus-

lands Katholikker ikke længere afholde deres Gudstjeneste efter orientalsk Ritus. Som Grund angives officielt, at det er bestemt saaledes for at undgaa Forvekslinger, idet den orientalske Ritus ligner den »orthodokse« saa meget i Gudstjenesten, at den mindre dannede Befolkning paa Landet ikke kan opfatte Forskellen. — Denne Bestemmelse vil sikkert hæmme Overgangen til den katholske Kirke, da den orientalske Ritus passer bedre for den russiske Folkekarakter end den latinske. Den katholske Kirke i Rusland har for en stor Del de unerede at takke for sin Vækst i de senere Aar; disse, der har orientalsk Ritus, er udmærkede Sønner af den romersk-katholske Kirke. Nu faar man at se, hvor meget dette sidste Udslag af Had og Uretfærdighed kommer til at skade den katholske Kirke.

Tyskland. I Storhertugdømmet Baden har der den 21. Oktober været Valg til Landdagen, og denne Dag blev en Triumfdag for det katholske Centrum. Det havde før 26 Pladser, nu 29 og er langt det talrigste Parti i Landdagen, ja raader over Halvdelen af de 53 Stemmer. Socialdemokraterne gik mest tilbage, fra 20 Pladser til kun 9, og de nationalliberale, fra 17 til 6 Pladser.

Spanien. Her har et konservativt Ministerium under Ledelse af Dato afløst de liberale under Grev Romanones, som havde haft Magten i fire Aar. Skønt konservativ og katholsk jo ikke er Begreber, der falder sammen, mener man dog, at den nye Regering vil indtage et venligere Standpunkt overfor Kirken, end den foregaaende mange Gange har gjort. Dog skal man ikke gøre sig for store Forhaabninger; den nye Leder Dato er ikke i Besiddelse af de udmærkede Egenskaber og den faste Holdning, som den mest kendte konservative Fører Maura er, og hans Regering kan maaske blive en Skuffelse for dem, der ventler, der vil indtræde et roligt og velvilligt Forhold mellem den spanske Regering og Vatikanet.

Brevkasse.

Hr. Redaktør. I Østsjællands Folkeblad for 1. November skrev jeg: »Den 1. November er Allehelgensdag, som fejredes af Katholikkerne til Martyrernes Ære.«

Et fremtrædende Medlem af den katholske Menighed i Køge bebrejdede mig i stærke Ord denne Bemærkning og navnlig dette, at det er Martyrerne, som fejres. Maa jeg i denne Anledning rette et Spørgsmaal til den ærede Redaktør eller en katholsk Autoritet: Forstaar den officielle katholske Kirkelære ved Begrebet Helgen, hvad Professor, Dr. phil. H. Olrik skriver i Salmon-

sens Konversationslexikon -- for øvrigt i Overensstemmelse med hvad der læres i den lutherske Theologi — en Betegnelse for de kristne Martyrer, men efterhaanden ogsaa for andre, der med deres Liv og Lidelser kunde jævnstilles med Martyrerne og ligesom disse tænkes som Indehavere af den evige Salighed«?

Med andre Ord: Er det katholsk Lære, at en Helgen er en hvilken som helst troende afdød, eller betinges Begrebet af visse Begrænsninger, f. Eks. opera supererogatoria?

Dette Spørgsmaal forekommer mig at være af Betydning i den almindelige Diskussion mellem katholske og evangeliske Kristne. Derfor vil jeg være taknemlig for en klar og utvetydig Besvarelse, som alle kan forstaa. Med Tak for Optagelsen

Deres ærbødige

Johs. Nygaard, cand. theol.

Hr. Kandidat Nygaard. Efter Deres Anmodning skal jeg forsøge at svare Dem klart, utvetydigt og for alle forstaaeligt.

Alle Helgens Dag er efter vor dansk-latinske Messebog en »aarlig Festdag til Ære for alle Helgener, alle de troende, som allerede er gaaet ind til den evige Salighed«. En katholsk Kristen har en stor Tillid til Forbønnens Magt, og han begærer sin kristne Broders Forbøn, ikke blot, saalænge denne lever her paa Jorden, men ogsaa, naar han er gaaet hjem til Gud. Derfor sætter vi stor Pris paa Alle Helgens Dag.

Ved en Helgen i særlig Forstand forstaaes en Kristen, som i sit Liv i ganske særlig Grad har øvet de kristne Dyder, og ved hvis Paakaldelse der efter hans Død er sket uomtvistelige Bøn-hørelser, hvilke begge Dele efter en nøjagtig Undersøgelse er bleven højtidelig bekræftet af Paven. Om en saadan veed vi altsaa, at han er i Himmelen og glædes ved den evige Salighed. Denne pavelige Afgørelse anses af de allerfleste for at være af ufejlbar Karakter.

Da Klarhed og Tydelighed i ikke ringe Grad betinges af Kortfattedhed, har jeg kun villet besvare Deres Forespørgsel med disse faa Ord. Skulde De ønske nærmere Forklaring, er jeg altid villig til saadan.

Deres ærbødige

Niels Hansen.

Hr. Redaktør. Tør jeg under »Brevkasse« bede Dem optage følgende Linjer?

Den lille **fattige Pige**, der først, men senest 15. Novbr., lover at indsende mig for 1 Kr. Absalonsmærker, tilbydes gratis Juleferieophold i vort Hjem samt en ny Kjole. Rejseomkostninger betaler vi.

Malermester *Christensen og Hustru,*

Ledøie pr. Ballerup St.

Tlf. Ledøie 22.

NB. Mærkerne skal først afleveres til os, naar Julebarnet selv kommer, men *Løftet om Mærkerne* maa være afgivet senest 15. Novbr.

Katholske Bøger m. m. faas før og efter Højskolens Møder og efter Højmessens i Stenosgade. Skriftlige Bestillinger modtages.

Conventus pastoralis missionariorum insulae Selandiae erit feria secunda proxima (die 10. Novembris) hora quarta cum dimidia.

Unio. Søndag den 9. November Kl. 7¹/₂ afholdes Foreningens **28aarige Stiftelsesfest** i Citys Selskabslokaler.

Fællesspisning (Fisk, Steg, Dessert og Vin samt Kaffe). Derefter Bal med Kotillon. Medlemmer kan medtage besøgende. Adgangskort til hele Festen, for Medlemmer Kr. 3.50, for besøgende Kr. 4.00, faas **senest Fredag Middag** hos:

Ernst Bæklund,
Frederiksberggade 34.
Telef. Byen 3163.

A. V. Günther,
Bangertsgade 11.
Telef. 4110.

Herm. Hoffmann,
Købmagergade 48. Vesterbrogade 18.
Telef. 1389. Telef. Vester 2583 x.

Unio. Fredag den 7. November almindeligt Møde i Frederiksberg Allé 11.

St. J. G. afholder Møde **Mandag den 10. Novbr. Kl. 8¹/₂** Bredgade 67. Der afholdes Sjælemesse for de afdøde Brødre Onsdag den 12. November Kl. 7. Nye Indmeldelser modtages hos

J. W. Prüser, Maler,
Provestens Allé 5.

F. Jørgensen, Skomagemester,
Tordenskjoldsgade 31.

Husbestyrerinde i Trediveaarsalderen og vant til at omgaa Børn søges til 15. Novbr. Skriftlig eller personlig Henvendelse med Anbefaling fra lignende Pladser til **Mogens Ballin,** Enighedsvej 6, Charlottenlund.

Til Fordel for St. Josefs Gildes Stiftelsesfond
(stiftet 1885)

afholdes

Koncert

Onsdag d. 19. November 1913 Kl. 8¹/₄
i St. Knuds Skoles Festsal, Stenosgade 4,
under Ledelse af Hr. Organist **Jos. Hammermüller,**
med velvillig Assistance af Koncertsangerinde
Frk. **Ingeborg Steffensen,**
de katholske Kirkekor og et Strygeorkester.

PROGRAM:

Max Brüch: Den h. Families Flugt	} med Orkester.
Mozart: Ave verum corpus	
J. Mitterer: Jesu rex admirabilis	
Rob. Schumann: Zigeunerliv	} Frk.
P. Heise: Farlige Drømme	
» Sang Cyklus	} <i>Ingb. Steffensen.</i>
Mozart: Eine kleine Nachtmusik	
Thomas Laub: Ramund	} Orkester
» Dronning Dagmar	
	} Kor a capella.

Billetter à 50 Øre, 1 Kr. og 2 Kr. faas i Katholsk Bogsalg, Forhallen til St. Knuds Skole, som er aaben før og efter Højskolens Møde Tirsdag Aften samt om Søndagen efter Højmessens, hos Blikkenslagerm. *Dose,* Studiestræde 41, Telef. Byen 2297, Portner *Jensen,* St. Ansgars Menighed og Frisør & Barber *Læsøe-Riise,* Falkonerallé 26, Telefon Vester 2104 y.

Kirkelig Kalender.

9. Novb. 26. Sønd. efter Pintse. Laterankirkens Indvielse.	16. Novb. 27. Sønd. efter Pintse.
10. — Mandag. Andreas Avelinus, Bekender.	17. — Mandag. Gregor Undergører, Biskop og Bekender.
11. — Tirsdag. Martinus, Biskop og Bekender.	18. — Tirsdag. Peterskirkens Indvielse.
12. — Onsdag. Martinus, Pave og Martyr.	19. — Onsdag. Elisabeth af Thüringen, Enke.
13. — Torsdag. Stanislaus Kostka, Bekender.	20. — Torsdag. Felix af Valois, Bekender.
14. — Fredag. Josaphat, Biskop og Martyr.	21. — Fredag. Marias Ofring.
15. — Lørdag. Gertrud, Jomfru.	22. — Lørdag. Cæcilia, Jomfru og Martyr.

Meddelelse om Gudstjenesten i København fandtes sidst i Nr. 36.

Et Ord til hver Dag.

9. Novbr. Ikke ved at slutte Fred med Lidenskaberne, men ved at føre Krig med dem faar man den sande Fred.
10. Novbr. Min Fader, hjælp mig i Dag i al min Trængsel, for Christi Kærligheds Skyld. (St. Catharina af Siena.)
11. Novbr. Intet i hele vort Liv er betydningsløst, hvis Gud vedkender sig det — deri ligger Livets bedste Trøst.
12. Novbr. Jeg kender den bedste Maade at forbedre

- Verden paa: enhver skal begynde med sig selv. (Pius X.)
13. Novbr. Vil du lære Menne-skene at elske Gud, begynd saa endelig ikke med at kede dem. (P. Kreiten.)
14. Novbr. Den, som af et rent Hjerter trakter efter Guds Rige, trænger ikke saa meget til at have Taalmodighed med andre som med sig selv. (St. Frants af Sales.)
15. Novbr. Gud sender os kun Sorger, naar vi trænger til dem. (Kardinal Newman.)

Den katolske Højskole.

Møde Tirsdag d. 11. November Kl. 8 Aften.

Poul Reiler: En gammel dansk By.

Festsalen i St. Knuds Skole, Stenosgade 4, B.

Syforeningen paa Frederiksberg holder ikke Møde Torsdag d. 13. November.

Vestervoldgade 115. Læsestue for unge Piger, aaben hele Dagen, midlertidigt Modtagelseshjem & Bureau.

At vor kære Fader og Svigerfader, Emaillmester

Johann Gottlieb Swoboda,

d. 2. ds. er afgaaet ved Døden efter et langt og smertefuldt Sygeleje, bekendtgøres herved paa egne og fraværende Broders Vegne.

W. Swoboda og Hustru.

Den kære afdøde anbefales til de troendes Forbøn.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

61. AARGANG.

„Nordisk Ugeblad“ udgives af Ansgariusforeningen og udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader samt paa Ugebladets Ekspeditionskontor, Bredgade 69, 2. S. o. G. 1—4. Telef. Palæ 654. — Redigeret af Niels Hansen, cand. mag., Viggo Rothes Vej 14, Charlottenlund. (Træffes bedst Kl. 4—6 Efterm.) Telefon Helrup 657 y.

Pr. 46.

Søndag den 16. November

1913.

INDHOLD: Smaa Indledninger. — Sion Abbedi. — Nogle Ord om Skilsmisse. — Fra et Besøg i Rom. — Nye Bøger. — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Mariebo. Frankrig. Rom. Italien. Nord-Amerika. — Et Ord til hver Dag. — Bekendtgørelser.

Smaa Indledninger.

191.

Surdejen.

„Himmerige ligner en Surdej“. Surdejen har Kraft til at gennemsyre hele den Masse Mel, den kommer i Berøring med. Paa lignende Maade har »Himmerige«, d. v. s. det Guds Rige paa Jorden, som Kristus har prædikeret og stiftet, den Bestemmelse og den iboende guddommelige Kraft at omforme og omdanne Verden. Og ligesaa sikkert det er, at Surdejen gennemsyrer Melet, vil ogsaa Kristi Kirke naa sin Bestemmelse. Men denne Verdens Omdannelse sker selvfølgelig ligesom hos Surdejen lidt efter lidt, men dog med uimodstaaelig Kraft, uafbrudt og sikkert baade i enkelte Menneskers Hjerter og i Nationernes Liv, indtil Maalet er naaet og Omdannelsen fuldendt.

Vor h. Kirke har til alle Tider været i Besiddelse af denne omformende og gennemsyrende Kraft, og det er en Kendsgerning, at den fra Kristendommens Begyndelse ned gennem alle Aarhundreder har fornyet de enkelte Mennesker og derved ogsaa Samfundet, naar ydre Forhold eller Menneskenes Ondskab ikke hindrede dens Virksomhed.

Paa Tænkningens Omraade har Kirken paa en let forstaaelig og sikker Maade givet alle Mennesker, baade lærde og ulærde, det rette Svar paa Livets vigtigste Spørgs-

maal. Den har til enhver Tid taget sig af Børnene og de voksne, Mænd og Kvinder, rige og fattige, for ved Religionsundervisning og videnskabelig Virksomhed at bibringe de enkelte Mennesker den Forstaaelse af de højeste Spørgsmaal og den Dannelse, der svarer til deres Evner og Anlæg. Videnskab, Kunst og Litteratur har Kirken taget i sin Tjeneste og bragt Kultur og Civilisation til alle Jordens Folkeslag.

Paa moralsk Omraade har Kirken ligeledes fornyet Verden, og dens Indflydelse vedvarer. Den prædiker de mest ophøjede og reneste Grundsætninger, og idet den gør Troen til Grundlaget for det moralske Liv, kræver den den indre Fornyelse og Helliggørelse, hele Menneskets Omdannelse. Guds uforanderlige Bud er Rettesnoren for Livet, Kristus er det Ideal, som alle kan søge at efterligne. Desuden skænker Kirken ogsaa den Kraft, som denne Omdannelse udkræver. De hh. Sakramenter, især Bodens og Alterets Sakramenter, den kirkelige Kultus, de højtidelige Festdage, Kristi og de helliges Eksempler er mangfoldige og kraftige Midler til Dydsøvelse, de er en kostbar Skat, som slaar til alles Raadighed. Ogsaa i vor Tid gælder det, vi læser i Brevet til Diognet (c. 150 efter Kr.): »De Kristne er ikke forskellige fra andre Mennesker, hverken ved deres Fædreland eller deres Sprog eller deres ydre Skikke . . . alligevel frembyder deres daglige Liv et vidunderligt og af alle anerkendt overraskende Syn. . . . Man forhaaner dem, og de velsigner; man bespøtter dem, og de viser Agtelse. . De gør godt og bliver dømt til Døden som Forbrydere, og dødsdømte glæder de sig, som om de blev ført til Livet. . . .«

Paa socialt Omraade har Kirken ogsaa bevist sin Kraft. De sociale Forhold er inderlig knyttede til de moralske Tilstande. Man kan sige, Civilisationens Grænser falder sammen med Kristendommens Grænser. Det var netop Kirken, som ordnede Nationernes indbyrdes Forhold, som bortfjernede Samfundsklassernes skarpe Modsætninger, som helligede og frelste Familien, som adlede Arbejderen og Arbejdet og afskaffede Slaveriet, som tog sig af de fattige og syge, forladte og fangne.

Lad Kirkens Surdej virke i vort Indre, saa vi bliver mere og mere omformede og ligedannede med Kristus, for at vi, hver paa sin Vis, maa blive en Surdej for Verden.

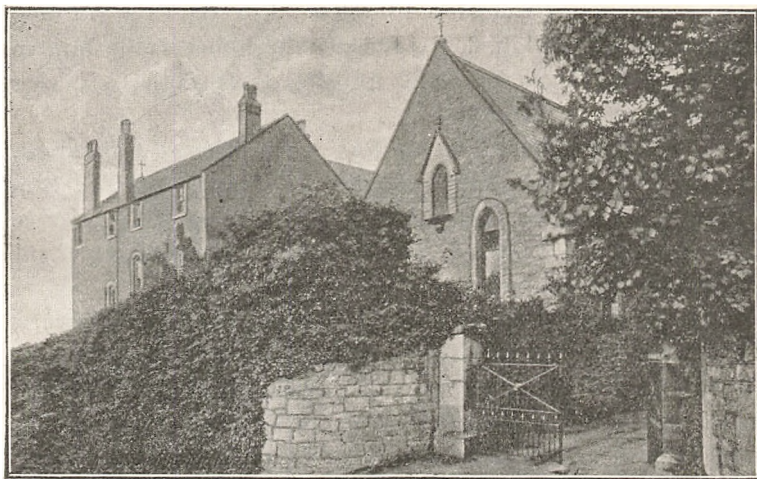
P. S.

Sion Abbedi.

(Af *Margaret Ashby* i Birgittinertidsskriftet *The Catholic Review*.)

Kun en eneste Klosterstiftelse af de mange, som engang før Reformationen dækkede Englands Jord, er bleven i Live til vore Dage. Adskillige Klostre overlevede i lang Tid Stormfloden i det 16. Aarhundrede, men de døde til Slut alle ud, det ene efter det andet, med Undtagelse af Birgittinerklosteret i Sion.

Saaledes er dette Abbedi, beliggende imellem det smukke Devons Bakker, enestaaende blandt alle Englands

Sion Abbedi i Chudleigh.

Klostre, et Bindeled mellem de gamle Dage, da den katolske Tro omfattede alle Landets Børn, og vor moderne Tids travle og i religiøs Henseende spittede England.

Den allerhelligste Frelzers Orden eller, som den i Almindelighed kaldes, Birgittinerordenen blev grundlagt i Slutningen af det 14. Aarhundrede af den i vore Dage i lige Grad blandt Katholikker og Protestanter berømte hellige Birgitte af Sverige.

Hendes Livshistorie har ofte været fortalt paa Dansk, for et Par Aar siden ogsaa her i Ugebladet (1911, Nr. 41 o. s. v.), saa herved skal ikke dvæles paa dette Sted. Or-

denens Formaal var at fremme saa vel Andagten til Frelserens Lidelse som den jomfruelige Gudsmoders Ære, og den var, i Modsætning til de øvrige Ordener, en Dobbeltorden, i hvilken tilmed det kvindelige Element havde Overvægten og Ledelsen af de fleste Anliggender. Den kvindelige Gren af Ordenen har overlevet alle Vanskeligheder og har i vore Dage, foruden Sion Abbedi, ogsaa Klostre i Bayern, Rom og Spanien. Den mandlige Gren, som uddøde i Midten af forrige Aarhundrede, er i vore Dage vaagnet til nyt Liv og har i hvert Fald eet Kloster, i Earlsfield i London.

Sion Abbedi blev oprindelig grundlagt i Isleworth nær London, hvor Kong Henrik den Femte den 22. Februar 1415 lagde dets Grundsten til »Ære, Lov og Pris for den allerhelligste Treenighed, og for den herlighedsfulde Jomfru Maria, samt tillige for Guds Apostle og Disciple, især for den helligste St. Birgitte«.

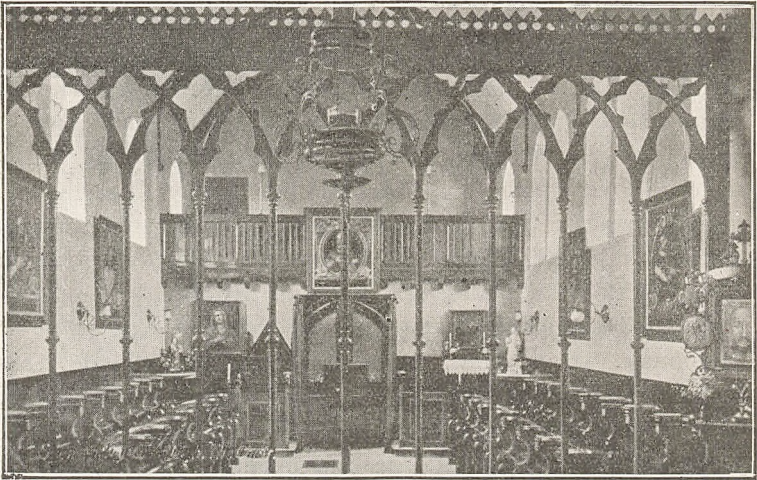
I 1418, da Martin V var Pave, var Klosteret fuldendt, og den 5. Februar 1420 aflagde de første engelske Birgittinere: 24 Nonner, 5 Præster, 2 Diakoner og 4 Lægbrødere deres højtidelige Løfter i Nærværelse af Ærkebiskoppen af Canterbury og Kongen selv.

De følgende Konger, baade Henrik den Sjette, Edvard den Fjerde og Henrik den Syvende, begunstigede Klosteret; ja selv Henrik den Ottende var i sine unge Dage dets Velgører og skænkede dets Bibliothek et Eksempplar af sin Bog mod Luther. De mange mystiske og asketiske Bøger, som paa denne Tid udgik fra Klosteret, gjorde dette til et af de vigtigste Centrere for religiøst Liv i England, og dets Ry for Lærdom og Hellighed for viden om.

Da paa denne Tid Reformationens Uvejre gik hen over Landet, var Sion Abbedi paa Højdepunktet af sin Berømmelse. Alligevel var det et af de første, der fik den kongelige Vrede i hele dens Rasen at føle. Den salige Richard Reynolds, en ung Birgittinermunk, var en af dem, der klarest saa Følgerne af den frygtelige Strid, der lige var begyndt; han saa grant, at det var Troskaben mod den Hellige Stol, som den kongelige Morder fremfor alt vilde til Livs, og han modsatte sig uden Frygt Henrik den Ottendes skamløse Fordringer.

Det var i Sion Abbedi, at den salige Thomas More havde sit bekendte Møde med »den hellige Pige fra Kent«, hvilket Møde just kom i Stand ved Richards Mellemkomst. Det var ogsaa til ham, at den salige Biskop Fisher skrev, vistnok i Anledning af den frygtelige Hemmelighed om Anne Boleyns Fødsel, som kun var kendt af dem og Thomas More.

Den salige Richard Reynolds blev bragt til Tower sammen med Præsten fra Isleworth, med Biskop Fisher, Thomas More og tre Karthäusere, og derfra gik han til

Birgittinerindernes Kor i Sion Abbedi.

Tyburn for at vinde Martyrkronen som en af de første af den store Skare Martyrer for Troskab mod Gud og den Hellige Stol; han trøstede sine Lidelsesfæller, til hans Tur kom, og gik med Hjertens Fryd ind til de udvalgte evige Herlighed i Himmelen.

Abbediet blev 1539 beslaglagt og Søstrene jaget bort, og 20 Aar senere lod Hertugen af Somerset de fleste af Bygningerne nedrive.

Bortjagne fra deres Kloster vendte Nonnerne, under Ledelsen af Søster Kathrine Palmer, først deres Fjed mod et Hus af deres egen Orden i Termond i Flandern, hvor de blev modtaget med stor Kærlighed. Den pavelige Legat,

Kardinal Pole, besøgte dem i 1554, da han var paa Vejen til England for atter at forsonde dette Land med den katolske Kirke. Et af de første Skridt, han foretog sig i England, var at gengive Sion Abbedi til dets retmæssige Indehavere, og i 1557 drog Kathrine Palmer, som nu var bleven valgt til Abbedisse, med femten Nonner, tre Lægsøstre og tre Munke tilbage til det gamle Hjem. Men den gode Tid varede kun kort. Da Elisabeth var kommen paa Tronen, maatte Søstrene allerede 1559 atter forlade England og begive sig paa lange Vandringer.

Først drog de atter til Termond i Flandern, men flyttede snart til et tomt Kloster nær Zuyder-Søen, som blev dem overladt. Dette Kloster var dog usundt, hvorfor de efter fire Aars Forløb drog til et Kloster i Nærheden af Antwerpen. Derfra blev de fordrevet af Protestanterne og maatte søge Ly i Antwerpen selv. I 1574 fandt man et Hus til dem i Mecheln. Efter syv Aars Forløb fik Kalvinisterne Overmagten i denne By, og kun ved nogle engelske, protestantiske Officerers Hjælp lykkedes det Søstrene uskadte at flygte tilbage til Antwerpen. Derfra sejlede de 1580 til Rouen i Frankrig. I denne By fik de en Ven i Præsten Joseph Foster, der var paa Vejen til England som Missionær. Han blev deres Kapellan og aflagde 1584 Løfterne som Birgittinermunk. Ved nogle Venners Hjælp blev der bygget et Kloster til dem i Rouen, hvor de blev til 1594; da blev Huguenotterne saa mægtige, at Søstrene, af Frygt for Overlast, flygtede til Spanien og nær paa Vejen var bleven opsnappet af engelske Skibe.

I Maj 1594 landede de i Lissabon, hvor der blev bygget et Kapel til dem paa en Grund, en portugisisk Dame skænkede dem. Der opstod Trængsler for dem fra de kirkelige Myndigheders Side paa Grund af deres ejendommelige Regel, og Præsten Foster maatte henvende sig til Paven, der bekræftede deres Regel og stillede dem direkte under sin Autoritet. Fra den Tid af levede de i forholdsvis Ro, og fra det fjerne England strømmede der i de 267 Aar, de opholdt sig i det fremmede Land, en stadig Skare Novicer til Klosteret med Bøn om Optagelse. I 1755 havde de en alvorlig Hjem søgelse, idet deres Kloster blev ødelagt ved det berømte Jordskælv.

I Begyndelsen af det 19. Aarhundrede blev Forholdene i Portugal ret usikre paa Grund af Napoleonskrigene. Dette allarmede den daværende Abbedisse, som med nogle af Nonnerne over Hals og Hoved flygtede til England. Disse Nonner slog sig først ned i Cowpen Hall, flyttede flere Gange, men havde ikke Lykken med sig, og deres Kloster ophørte efter faa Aars Forløb ganske at eksistere.

Imidlertid gennemgik Søstrene i Lissabon ikke saa faa Trængsler. Wellingtons Tropper beslaglagde deres Kloster og gjorde det til et Garnisonshospital, medens Søstrene maatte tage deres Tilflugt til nogle irske Dominikanerinder i den samme By. Efter at Freden var sluttet, vendte de tilbage til deres Kloster, og dette blomstrede snart paa ny.

I 1861 blev der udstedt nogle meget antikirkelige Love i Portugal, efter hvilke alle Mandsklostre blev ophævet, medens det forbødes de kvindelige Klostre at optage Novicer. Da Søstrene fra Sion-Klostret ofte var blevet truet og hver Gang kun frelst ved den engelske Gesandts Mellemkomst, besluttede de at vende tilbage til deres Fædreland. Efter ved Forhandlinger med Pavestolen og den portugisiske Regering at have ordnet Salget af deres Ejendom sejlede de i August 1861 tilbage til England.

Først slog de sig ned i Byen Speltisbury. Da dog deres Kloster der i mange Henseender ikke svarede til deres Krav, flyttede de til deres endelige Bolig i Chudleigh, hvorfra de to Billeder, som illustrerer denne Artikel, ogsaa er taget. Det syntes næsten mere end et Tilfælde, at da Arbejds mændene gravede Grund til Klosteret, fandt de en Guldmønt med det kronede Billede af Kong Henrik V, Sion-Klosterets ædelmodige Grundlægger.

Her fortsættes nu det samme Bodens, Bønnens og Lovprisningens Liv, som snart har været i 500 Aar.

Søstrene synger det vidunderlige birgittinske Officium (som synes at være kommet Reformen af det romerske Breviarium i vore Dage i Forkøbet) til den samme Musik, som brugtes i gamle Dage, da England endnu var et katolsk Land, og naar vi lytter til den stemningsfulde Sang, dæmrer der et lønligt Haab op i os om, at hvad der engang omstødtes, atter skal rejses, ja maaske »det sidste Huses Herlighed blive større end det førstes«. Det give Gud!

Nogle Ord om Skilsmisse.

I Anledning af Forslaget om en fælles nordisk Familielov.

Som bekendt diskuteres for Øjeblikket et Forslag om en fælles nordisk Familielov, hvori Skilsmisse spiller en stor Rolle. Meget rigtig skriver Stiftsprovst *Lützhøft* i *Nationaltidende*:

»Der kræves altsaa kun« — i Forslaget om Skilsmisse — »at Ægtefællerne begge skal være enige om at begære Separation uden nogen anden Grund, end at nu kan de ikke leve sammen længere; saa har de dermed Ret til at kræve Ægteskabet opløst og kan indgaa nyt Ægteskab. Dersom dette skulde blive til Lov, ses ikke, at Ægteskabet af Staten betragtes som en livsvarig Forbindelse mellem een Mand og een Kvinde. Thi Staten har frasagt sig alle Krav i den Henseende, naar begge Parter er enige om at ville skilles.«

Det er baade interessant og sørgeligt for os Katholikker at iagttage. Interessant, for saa vidt som vi ser, at Udviklingen akkurat gaar, som Pave Leo XIII i sin berømte Rundskrivelse af 10. Februar 1880 har sagt det om de moderne, fra Kristendommen mere eller mindre fjernede Samfund. Men ogsaa sørgeligt, fordi vi selv senere vil komme til at lide under disse hedenske Forhold.

Leo XIII skriver *) saa sandt:

Eftersom man begyndte at sætte den af Mennesker indrettede Norm i Stedet for den naturlige og guddommelige Ret, begyndte Ægteskabets høje Idé lidt efter lidt at svinde. Thi mange, som ikke mere har Religion, og for hvem altsaa Ægteskabets Pligter og Byrder viser sig at være næsten utaalelige, hvad let hænder, søger saa snart som muligt at løsne et Baand, som de anser for at være knyttet kun i Kraft af menneskelig Ret og egen Vilje. Og naar saa Loven hindrer deres altfor vidtgaaende Ønskers Opfyldelse, saa raaber de højt op over Lovens Uretfærdighed og Haardhed, som indskrænker en fri Borgers Rettigheder, og kræver indtrængende disse Loves Afskaffelse, Svækkelse eller Tilladelse til at have Skilsmisser efter en mere »human« Lov. Men vore moderne Lovgivere kan ikke staa imod disse forkerte Krav, selv om de ønskede det nok saa meget . . . de bliver nødt til at give efter for Tidsforholdenes Trængen paa og indvilliger i Skilsmissen.«

Lovene er i de fleste Stater, og særlig ogsaa i Danmark, i det store og hele bygget op paa kristelige Anskuelser. Og det er en gammel kristelig Anskuelse, at Ægte-

*) I Encyklicæen *Arcanum divinae sapientiae*.

skabet skal være en trofast, uadskillelig Forbindelse imellem een Mand og een Kvinde. Allerede den Gang, da vor Frelser med bestemte Ord krævede Ægteskabets oprindelige Enhed og Varighed atter genoprettet (Matth. 19, 4 ff.), lød det i Apostlenes Øren som en streng Lov, og de mente, at saa var det ikke godt at være gift. De tænkte ikke paa, at Herren nok vilde indrette Naademidler til et stærkere og renere Gudsforhold, end de var vante til i Jødedommens sidste Dage.

Men saa meget er vist, at naar Mand og Kvinde ikke opfatter Ægteskabet som det, Christus og hans Apostle har forkyndt os, nemlig som det inderligste Livs-Samfund, »en Hemmelighed« i Ordets kristelige Forstand, som kun i og med Frelserens Naade ret kan forstaas og udføres — saa er det vanskeligt, ja næsten umuligt, at gennemføre denne høje Opfattelse af Ægteskabet overalt i det offentlige Liv. En stor Del moderne Mennesker er kommet helt bort, om ikke fra Troen paa Gud, saa dog fra Kirkens Indflydelse, og sejler paa egen Haand gennem Livets Bølger, der jo netop i sædelig Henseende tit kan gaa højt.

Derfor er Forslaget om den fælles nordiske Familielov et godt Udtryk for, hvad vore skandinaviske Jurister for Øjeblikket anser for muligt eller for godt ved Ordningen paa dette Omraade. Men her bør vi pege paa, at det, Staten fastsætter, og det, Kristus og Kirken har bestemt, er to meget forskellige Ting, og at der ved den eventuelle Indførelse af nævnte Lovforslag vil kræves en større Energi og en dybere religiøs Overbevisning af os Katholikker. Thi midt i en Verden, hvor Frihed er Parolen, Frihed netop paa et Omraade, hvor det lave i Mennesket kun altfor meget kræver Uhundethed, der skal vi holde os til Christi Ord og hans sædelige Bud om aldrig at tillade Skilsmisse. Allerede »Reformatorerne« gik paa Akkord og søgte at slaa en Bro mellem Kødets Begær og Christi Ord. Men som en moderne hedensk Forfatterinde siger: »En Bro er til at gaa over.« Derfor standser de nyere Ægteskabs-Reformatorer heller ikke ved den. De smiler ad den og erklærer, at der kun gives to logiske Opfattelser: enten den katholske, hvor Mand og Kvinde skal leve sammen i Trofasthed til Trods for eventuelle Ofre, eller den hedenske, hvor man følger Lysten eller »Naturen«, som det saa smukt, men saa usandt kaldes. Thi netop Naturen indbefatter ikke blot den enkeltes Driftsliv, men hele det menneskelige Samlivs, særlig Familiens, Børnenes Sundhed og Lykke. Og paa dette Omraade befinder den strengere katholske Opfattelse sig visnok i bedre Overensstemmelse med Naturens Formaal, end de moderne-hedenske gør!

Fra et Besøg i Rom.

I Kirken Sta Maria in Traspontina i Rom findes et Kapel, skænket af Christian Payngk, indviet til St. Knud d. 7. Januar 1640 og bestemt til at være et Gravsted for Giveren selv og alle danske Katholikker, som dør i Rom. Forholdene medførte imidlertid, at næppe engang Giveren selv, og maaske kun en eneste Dansker, er bleven begravet der, nemlig Anton Georg Bredahl, og Kapellet, som oprindelig var pragtfuldt udstyret, forfaldt efterhaanden.

Danske Katholikker og Protestanter, som besøgte Rom, fandt det uværdigt for os at lade vor store Nationalhelgens Kapel forfalde, og i Aaret 1906 foranstaltede de en Indsamling til Kapellets Fornyelse, navnlig Inventarets Fornyelse, idet Marmor-Væggene og det skønne Marmor-Alter ikke trængte til Fornyelse. For den indkomne Sum stiftedes et Legat til at holde den evige Lampe brændende foran Alteret; Alterbilledet, fremstillende St. Knuds Martyrium, blev befriet for Støv og Smuds; der anskaffedes smukke Stager og Alterduge, flere Damer broderede et kunstnerisk Tæppe — kort sagt, Kapellet blev sat i en god og værdig Stand. Ikke altid havde saadanne forenede Anstrengelser et saa heldigt Udfald som her i dette Tilfælde. Ved et Besøg for 6 Uger siden i Kapellet overraskedes vi glædeligt ved at se tre Lamper brænde i Stedet for een, ved at se en Del Sølvhjerter fastgjorte omkring Alterbilledet som Udtryk for Taknemmelighed for Bønhørelser, og ved i det hele at finde alt i den bedste Orden. Sakristanen ved Kirken meddelte os med Stolthed, at Andagten til St. Knud var tiltaget »mirakuløst« i de sidste Aar, at der oftere blev læst Messe i hans Kapel, endda af og til Højmesse, og at en romersk Dame havde skænket de Lamper, som stod paa Alteret, og selv personlig holdt dem brændende til Ære for St. Knud. Medens vi talte med Sakristanen, kom denne Dame ind i Kapellet, og vi blev da forestillet for hende som danske Katholikker, hvilket syntes at glæde hende meget. Hun sagde, at hun havde stor Tillid til St. Knud, og ventede af ham, at han vilde sørge for, at hendes eneste Søn, der var syg, skulde blive helbredet. »Gør han det,« sagde hun, »skænker jeg en Guldkrone til hans Billede der over Alteret«, og i det hun spørgende saa paa os, tilføjede hun: »For han var jo en Konge?«

Billedet vil maaske være smukkere uden Krone, men en kærlig Moders Udtryk for sin Kærlighed og sin Taknemmelighed vil St. Knud sikkert ikke ringeagte.

— I Anledning af Konstantins-Jubilæet strømmer der for Tiden store Skarer af Pilegrimme til Rom fra næsten alle Europas Lande for at bringe den Hellige Fader deres Hyldest og samtidig søge at vinde Jubilæums-Afladen i Rom ved Besøg i dens tre Hovedkirker, saaledes som det er foreskrevet. Overalt færdes disse Pilegrimme, der har fri Adgang til alle Samlinger, men mest interessant er det at se dem samles i Damaso-Gaarden — en af Vatikanets indvendige Gaarde, der siges at kunne rumme 15.000 Mennesker. Fra en Balkon i denne Gaard har den Hellige Fader næsten hver Dag i de sidste Maaneder meddelt den apostoliske Velsignelse og General-Absolutionen til de forsamlede Skarer, der tager sig prægtigt ud i deres brogede Mangfoldighed af Nationaldragter og forskellige Ordensdragter.

Man er samlet og staar tæt sammenpakket mindst en halv Time, før den Hellige Fader viser sig paa Balkonen, og denne Ventetid forkortes ved Sang, der istemmes af næsten alle. Højt og fuldtonende lyder de kendte Valfarts-sange fra Lourdes og andre franske Valfartssteder; det var netop den Dag, som her fortælles om, franske Pilegrimme, der var samlede i Damaso-Gaarden.

I det Øjeblik, den Hellige Fader forlod sine Værelser for gennem de lange Gallerier at begive sig ud paa Balkonen, standsede Sangen, og en fin, sagte, harmonisk Musik hørtes, hidrørende fra Hornblæsere, hvis Instrumenter var af Sølv. Men i det Øjeblik, Paven traadte ud paa Balkonen, ledsaget af nogle høje gejstlige Herrer og nogle Kammerherrer, faldt et Orkester af Blæseinstrumenter ind med en pragtfuld Fanfare, der ledsagedes og næsten overdøvedes af Pilegrimmenes Jubelraab: *Eviva il Papa Re* — Leve Paven, vor Konge — mange Gange gentaget. Det var øjensynligt, at denne Hyldest glædede den Hellige Fader, der i et Par Minutter lod sig hylde og derefter paa en ejendommeligt stille, næsten beskeden Maade med en Haandbevægelse paabød Stilhed, og nu lød hans Stemme, blød, men tillige klar og tydelig, saa at alle kunde høre ham og forstaa, at de i det Øjeblik blev velsignet af Guds Statholder paa Jorden. *Sit nomen Domini benedictum* sang den Hellige Fader. Derefter: *Adjutorium nostrum in nomine Domini*, og sluttelig: *Benedical vos omnipotens Deus, Pater et Filius et Spiritus sanctus*.

Inden den Hellige Fader forlod Balkonen, hørte han venligt smilende paa nogle Vers af en fransk Pilegrimssang og trak sig derefter tilbage, omgivet af sin Følge.

Den Hellige Faders Udseende er udmærket, og dette Indtryk befæstedes, da vi inden vor Afrejse havde den Lykke at se ham ganske nær ved og paa ny modtage hans Velsignelse sammen med nogle Præster, nogle Ordens-

folk og nogle andre Herrer og Damer. Den Hellige Fader gaar ikke mere nu, som forhen, rundt til hver enkelt og tillader de troende at kysse hans Ring. Han kommer, ledsaget af et lille Følge, ind i den Sal, hvor de til Audiensen tilsagte knælende modtager ham; han siger et Par Ord, meddeler Velsignelsen og Absolutionen og trækker sig derefter tilbage, efterladende et uudsletteligt Indtryk af mild og faderlig Værdighed.

L. St. Ch.

Nye Bøger.

Sursum corda. (2. Udgave. 1913).

I Anmeldelsen af anden Udgave af vor fortrinlige Sangbog i forrige Nummer af Ugebladet er der ved en Forglemelse ikke bleven gjort opmærksom paa, at man ved at indmelde sig som Medlem af Katolsk Sangforening kan komme i Besiddelse af en Melodisamling til næsten alle Sange i Sangbogen. Indmeldelse modtages og Melodisamling faas i Katholsk Bogsalg i Stenosgade 4 B (Tirsdag Aften og Søndag Middag). Der kunde ogsaa været tilføjet, at tre af Kandidat Kejsers smukke Digte i vor Sangbog er blevet optaget i det nye Tillæg til Folkekirkens Salmebog, som Pastor Ludwigs i Forening med to andre Præster for ikke længe siden har udgivet. Enkelte Vers er dog udeladt i nævnte Tillæg, f. Eks. V. 3 i vor Sangbogs Nr. 50.

Bibelen i Billeder. Over 200 Tegninger af Gustave Doré. (Pios Forlag. 2. og 3. Hæfte. 1913.)

Som venteligt var, skrider Udgivelsen af Dorés Billedbibel rask og regelmæssigt fremad. Det gamle Testaments Billeder er langt de bedste, og adskillige af dem kan yde Læreren i Bibelhistorie en god Haandsrækning, f. Eks. Josef for Farao, Jakobs Drøm, Kains og Abels Offer.

St. Elisabethenbüchlein. Von Alban Stolz. (324 S. Herder. Freiburg. 1913. Geb. 1,40 Mk.) — *Die heilige Elisabeth.* Von Alban Stolz. (Herder. Freiburg. 1913. Geb. 50 Pf.)

Alban Stolz, hvis Bøger jo i Sakristan Jensens Oversættelse ogsaa er kendte her i Danmark, har skrevet den h. Elisabeth af Thüringens Liv i en større Udgave og saa afkortet denne Levnedsskrivelse i nærværende mindre Udgave, ogsaa kaldet »die gekreuzigte Barmherzigkeit«. Baade den og førstnævnte Bog er blevet læst meget baade i Tyskland og i andre Lande, til hvis Sprog de blev oversat; det kan man bl. a. se deraf, at der stadig udkommer nye

Udgaver af de samme Bøger. »Elisabethenbüchlein« kan særlig anbefales, fordi den har et Tillæg af Bønner, som er taget fra Alban Stolz' Bønnebog »Mensch und Engel«, og desuden indeholder flere Bønner til den h. Elisabeth. Den lille Bog vil vistnok glæde mange af dem, der har en særlig Andagt til vor kære, hellige Elisabeth, til den Helgeninde, om hvilken der siges, »at der udgaar Velsignelse fra hende, og at man ikke kan betragte et saadant Levned uden dyb Rørelse og uden at blive tvunget til at udøve lignende Gerninger« -- nemlig til at efterligne Elisabeths Dyder, hendes sande Kærlighed til Gud og hendes grænseløs offervillige Kærlighed til Næsten.

En Elisabethssøster.

Dr. Karl Rieder: Auf Gottes Saatfeld. (422 S. Herder. Freiburg 1913. 4 Mk.)

Blandt de mange Bøger, der i den senere Tid er tilsendt Ugebladet fra Herders Forlag i Freiburg, skal Opmærksomheden henledes paa denne, som det ved et flygtigt Blik synes, gode Samling Homilier, 60 i Tallet, til alle Aarets Søn- og Festdage. I Homilien til Langfredag citerer Forfatteren et længere Brudstykke af Mortens Pontoppidans »Elise Hoskjer«, der er oversat paa Tysk.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. I Lighed med, hvad der har fundet Sted overalt i Udlandet, vil der ogsaa her i Byen blive afholdt en Menighedsfest i Anledning af det konstantinske Jubilæum. Festen vil finde Sted Onsdag den 3. December i Citys Selskabslokaler og blive arrangeret af Foreningen *Unio*. Den højærværdigste Biskop, som interesserer sig meget for Festen, har tilsagt sin Nærværelse. Nærmere Program vil fremkomme i næste Nummer af Ugebladet.

— Opmærksomheden henledes paa omstaaende Annonce om Koncerten paa Onsdag Aften til Fordel for St. Josefs Gildes Stiftelsesfond. Ikke alene Formaalet, men ogsaa det udmærkede Program, der bydes paa, vil forhaabentlig samle en talrig Skare Tilhørere.

— *Unios* Stiftelsesfest i Søndags Aftes i Citys Lokaler havde samlet omtrent 70 Deltagere, deriblandt ikke saa faa af vor Ungdom. Der herskede ved hele Festen den hyggeligste Stemning, saa Bestyrelsen, der havde haft Arrangementet af Festen, de forskellige Medlemmer, der havde skrevet muntre, fornøjelige Sange, og alle tilstedeværende

var meget glade for Aftenen. Sognepræsten og Kapellanen fra St. Ansgars Kirke gjorde Foreningen den Ære at være til Stede.

— Den katholske Højskoles Møde i Tirsdags var besøgt af 180 Tilhørere, der med stor Opmærksomhed fulgte Poul Reiters interessante Foredrag om den gamle jyske By Viborg, helt tilbage fra dens Oprindelse som gammelt Asahov paa Wibjærgh, gennem dens glørværdige Middelalder til den nyere Tid. Foredragsholderen naaede gennem sin Foredragstform og sin Hengivenhed for Emnet — Viborg er hans Fødeby — at sætte Tilhørernes Fantasi nogle Aarhundreder tilbage i Tiden.

Mariebo. Her fejredes under stor Tilslutning Søndag den 2. ds. Mindedagen for den gamle Klosterkirkes, nu Mariebo Stiftskirkes 500aarige Bestaaen. Det var naturligvis kun de ny Herrer, der var med; ingen af dem, der deler Birgittes Tro, som rejste denne Kirke, var blandt de indbudte. Om den store Helgeninde blev der kun sagt gode og riglige Ord, et stort Fremskridt fra tidligere Tider, hvor noget saadant næppe havde været tænkeligt. Baade Biskop Wegener og Professor Andersen betegnede dog den h. Birgitte som en Forløber for Reformationen. Hvorledes de kan det, særlig den sidste, der dog er en kirkehistorisk Forsker af Rang, er uforstaaeligt; naar Birgitte brugte stærke Ord mod Paven, kom det af hendes inderlige Kærlighed til denne og dybe, kristne Smerte over, at han forsømte sit høje Kald; naar Luther brugte Sprogets smudsigste Ord mod Paven, kom det af hans Had til denne, eller skyldtes maaske Samvittighedens manende Stemme, han med stadig kraftigere Midler søgte at bringe til Tavshed.

Frankrig. I *Nationaltiddende* findes under den 8. Novbr. en interessant Korrespondance fra Paris, som der her skal gives nogle Udclip af. Forfatteren *Jean Corvin* (er de' Hans Ravn?) omtaler først den Tale, som Hjælpebiskop Touchet af Orléans for nylig har holdt. »Vi kunde,« foreslog Prælaten, »overfor Bestræbelserne for at give den offentlige, konfessionsløse Skole Eneret paa den forberedende Undervisning give det Svar at lukke alle vore Skoler med eet Slag. Vi underviser op imod Halvparten af Børnene; vore Lærere, vore Lokaler koster Staten intet som helst. Men i Stedet for, at Staten burde være os taknemmelig for denne vor Virksomhed, har den i tredive Aar forfulgt os med sit Fjendskab og vedbliver at gøre det. Lad os sætte haardt mod haardt og lade Staten føle Mangelen af haade Penge og Lærerkraefter.« — En saa aggressiv Udtalelse maa vække selv de sløvestes Opmærksomhed, og den vendes og drejes i disse Dage i Blade af alle Farver, udnyttes, bifaldes, bekæmpes og kommenteres. Naar jeg siger »bifaldes,« er det ikke dermed sagt, at nogen synes for ramme

Alvor at tage Tanken op til praktisk Videreførelse. Det kan vel ogsaa med Rimelighed hævdes, at Mgr. Touchet ved at fremføre den kun har haft den Hensigt at kaste et skarpt Lys over Skoleforholdene, som de virkelig er, og med haard Haand at understrege, at den katholske Skole den Dag i Dag udfylder sin Plads og hævder sin Magt i det kirkefrie Frankrig. Det er naturligt og betimeligt at handle saaledes, naar man er sig sin Kraft bevidst. Og hvem kan med Rette hævde, at denne Kirkens Selvbevidsthed bygger paa løs Grund? Tvertimod bekræftes den paa en ganske overraskende Maade af en af Klerikalismens stiveste og talentfuldeste Modstandere — Georges Clemenceau. Georges Clemenceau har i sit Blad *L'Homme Libre* (forøvrigt publiceret, før Mgr. Touchet holdt sin Tale) givet nogle grelle Beviser for sin Paastand, at det offentlige Skolevæsen forsømmes i den Grad, at Kirkens Skoler næsten kan siges at blomstre paa de bekendelsesløse Skolers Grave. »I al Almindelighed,« skriver han, »kan man hævde, at Kirkens Skoler, der er rigeligt understøttede, falder i Øjnene ved Bygningernes udmærkede Udstyrelse, Hygiejns og Bekvemmelighedernes høje Stade. Her spares ikke paa Pengene, medens den bekendelsesløse Skole, der er fedtet aflagt, ikke er i Stand til at hævde sig ved Siden af den rige og stolte Konkurrent.« — Og var det saa blot den ydre Udstyrelse, det var galt fat med. Nej, vi slaar ned f. Eks. paa Forberedelsesskolen i Bois Colombes. Her finder vi Klasser med 70 til 75 Børn, forenede under een Lærers Undervisning. Og endda maa det anerkendes, at her er sket Fremskridt; thi man har tidligere været oppe paa 84 Elever under en enkelt Lærer. Enhver kan tænke sig, hvilken Undervisning dette kan blive. Hvad der opnaas, er at nedslaa Lærer, Forældre og Børn ved ligefrem at føre praktisk Bevis for Skolens Unyttighed. »En Søn af en af mine Venner«, beretter Clemenceau, »tilbragte fem Aar i denne Skole uden at have lært at læse; hans Fader satte ham da i en école libre (Kirkens Skole), hvor han i Løbet af et Aar erhvervede den ønskede Færdighed. Hvad er,« slutter han, »en saadan Undervisning andet end en Anbefaling for den klerikale Skole?« — Og Clemenceau anfører videre en Klageskrivelse fra en Lærerinde andetsteds, der fortæller om, hvorledes Skolebygningen, raadnet op i Fugtighed, er ved at falde sammen over hende og Børnene, saa at antiklerikale Forældre af Hensyn til Børnenes Helbred tager dem ud af denne Skole og sender dem til den velbyggede og velholdte Kirkeskole! Med saadanne Beretninger som Baggrund forstaar man Betydningen af Mgr. Touchets dristige Tale — en Betydning, der er lige alvorlig og manende til Eftertanke for Kirkens Venner og Fjender, selv

om det aldrig har været Hensigten at søge Tanken omsat til Handling. Denne Tale er en dybt rammende Paamindeelse om, at Kirken er mægtig i Dag som tilforn, og at den i sin Uafhængighed føler sig Staten ligestillet og jævnstærk — om ikke stærkere! De Strømninger i Ideer og Meninger, som Clemenceau og ligesindede vil kalde reaktionære, finder i vore Dages Frankrig — og ikke mindst i Ungdommen — beredte Sind. — Til den interessante Korrespondance skal vi kun føje, at det næppe passer, at Biskop Touchets Ord kun er at opfatte som en tom Trusel. Han kan meget vel tænke sig, at Forholdene kunde gøre hans Trusel til Virkelighed, og at den katolske Kirke saa vilde benytte alle de Midler, den ved Skolernes Lukning fik fri, til en kraftig, hidtil uset Valgkamp, der maaske vilde ende med dens Sejr.

Rom. *Berlingske Tidende* bringer den 8. November under Overskriften »Vandalerne i Rom« følgende Privattelegram: Fra Rom telegraferes, at de klerikales glimrende Sejr i Rom har foranlediget de radikale og socialistiske Medlemmer af Kommunalbestyrelsen til at nedlægge deres Mandater. Den af Kommunalbestyrelsen støttede demokratiske Bloks Nederlag vil straks faa gennemgribende Ændringer i Byens Styrelse. Allererst vil der blive indsat en kongelig Kommissarius til at lede Forvaltningen, indtil en ny Kommunalbestyrelse kan vælges. De radikale og Socialisterne har regeret i Rom i hele 7 Aar. At de nu har mistet Fodfæstet, skyldes forskellige Aarsager. I de lavere Klasser er man stadig bleven mere forbitret over, at de to Partier ikke har været istand til at indfrie de store Løfter, de havde givet. Og indenfor Intelligensen er man oprørt over den Maade, hvorpaa den almægtige, radikal-socialistiske Borgmester Nathan har søgt at gennemføre en Bebyggelses- og Trafikplan, der lod haant om ethvert Hensyn til Byens rige historiske Minder og Traditioner. Ogsaa i Udlandet, hvor man med Sorg har fulgt de Nathan'ske Forsøg paa at omskabe Rom efter Principper, der kunde være anvendelige i Chicago, men vilde faa Karakteren af den gyseligste Vandalisme, naar det drejede sig om Rom, vil Ophøret af dette Regimente sikkert blive følt som en Lettelse. — Borgmester Nathan, Frimurernes ypperste Mand i Italien, uægte Søn af en engelsk Jødinde og en fremragende italiensk Revolutionsmand, synes endelig hermed at have udspillet sin infame Rolle i Rom. Her har ofte i Ugebladet været fortalt om alle de Lejligheder, han fandt til at spotte den kristne Tro og forhaane den Hellige Fader; havde han haft Magt, som han havde Agt, var det ikke bleven ved det, han har haft Held til at ødelægge. De talrige Protestforsamlinger, der Verden over i Aarenes

Løb er bleven afholdt mod Nathans Vandalregimente i Rom, synes nu at have baaret Frugt og aabnet Romernes Øjne for den Haan, at en saadan Mand med Følgesvende uhindret fik Lov til at skalte og valte med den evige Stad efter Forgodtbefindende. —

De færreste Romafarere veed vistnok, at der i Rom endnu den Dag i Dag findes et virkeligt Birgittinerindekloster i Byen. Det findes ikke i Birgittes Hus, der indehaves af Karmelitterinder, men ligger paa Via Aurelia Nr. 133. Her var paa St. Birgittes Dag den 8. Oktober en Del Nordboer fra de tre skandinaviske Lande samlede for at ære den store nordiske Helgenindes Minde. Kapellet var smykket med Grønt, Blomster og Lys; Trinitarianerpateren Kasimiro sang Højmessen, som frembares for de skandinaviske Folks Omvendelse til den katholske Tro. Den 26. Oktober havde det lille Kloster Besøg af Pastor Blom fra Porsgrund i Norge, som læste Messen der i Nærværelse af flere fremmede, hvoriblandt ogsaa nogle Skandinaver. — Lad os Nordboer ikke glemme det lille Kloster i Rom, som med daglige Bønner arbejder med paa det samme Formaal som vi: Nordens Genforening med den katholske Kirke.

— Den Hellige Fader har den 23. Oktober udstedt et nyt Motu proprio *Abhinc duos annos* angaaende Breviaret og Messebogens Reform. Han fremhæver deri Vigtigheden af, at Søndagens Messer ikke fortrænges af andre Fester, heller ikke Herrens Fester, med Undtagelse af Jesu Navns Fest og Trefoldigheds Fest. Den 2., 3. og 4. Søndag i Fasten er ophøjede til Duplexfester af første Klasse. Alle andre Fester, der ellers plejede at fejres paa Søndagene, er for altid henlagte til en anden Dag. Disse nye Bestemmelser behøver dog, af Hensyn til de Direktorier, der allerede er færdigtrykte, ikke at overholdes før 1. Januar 1915.

Italien. Katholikkerne deltager, som bekendt, stadig væk ikke som politisk Parti i Parlamentsvalgene i dette Land — en stum, men dog veltalende Protest mod Italiens Anneksion af Rom. Man kan derfor ikke sige, at Katholikkerne har sejret ved de sidste Valg, men vel, at de mere moderate Partier, efter en saare bevæget Kamp, har baaret Sejren hjem over de radikale og socialistiske Partier. Hvor ringe Deltagelsen i Parlamentsvalget har været i Rom, kan skønnes deraf, at af 108,000 Vælgere i denne By har de 75.000 aldeles ikke afgivet deres Stemmer.

— Den bekendte frafaldne, gifte Præst Romolo Murri, der længe har haft en Plads i det italienske Parlament, blev ved dette Valg slaæet af en maadeholden liberal, Grev Falconi. Det maa betragtes som en Lykke, at Parlamentet saaledes er blevet befriet for et af sine mest usympatetiske Medlemmer.

Nord-Amerika. (Vestindien.) Interessen for vore tre vestindiske Øer har i de senere Aar været stigende. Ogsaa Interessen fra vor Side for vore Trosfæller derovre er vaagnet, og der er i den senere Tid blevet arbejdet for at hjælpe disse. Derfor vil Læserne sikkert gerne se efterfølgende Statistik derovre fra, som for faa Dage siden meddeltes i *Politiken*. Det hedder: Man kan ikke sige, at vor luthersk-evangeliske Folkekirke har gjort Lykke paa Øerne. Kun godt 3000 eller 12 pCt. bekender sig til den. »De mähriske Brødre« har 5500 eller 20 pCt., den engelsk-episkopale Kirke mønstrer 33 pCt. eller 9000, og de Romersk-katholske 7400 eller 27 pCt. Og til Lutheranerne hører endda alle de Embedsmænd, Gendarmer m. m., som vi forsyner Øerne med. Derfor udgør de 15 pCt. af Bybefolkningen, men kun 7 pCt. af Landbefolkningen. Kun 1,4 pCt. eller 373 Vestindianere er fødte i Danmark; det dansk-fødte Element spiller altsaa en ganske forsvindende Rolle. Af de 373 er de 300 Mænd, kun 73 Kvinder. Forholdet mellem Hvide og Sorte kan man ikke opgøre af Folketællingsskemaer. Vi har ikke spurgt derom siden 1835. Men i 1901 anslog stedkendte Folk 600 af St. Croix's Befolkning eller 3 pCt. til at være Hvide; Resten var Negre.

— (U. S. A.) I Slutningen af Oktober har der været afholdt en mægtig Missionskongres i Boston. Ved Aabningshøjtideligheden i Kathedralen var til Stede godt 4000 Personer, deriblandt Kardinalærkebiskop O'Connell, den Apostoliske Delegat, Mgr. Bonzano, 6 Ærkebiskopper, 60 Biskopper, flere Hundrede Præster o. s. v. Omtr. 20.000 Mennesker maatte blive staaende udenfor Kirken uden at kunne faa Plads. Kolumbusriddere i deres pragtfulde Uniformer og andre Broderskaber dannede en Æresvagt ved Kirken. Om Aftenen var der Gudstjeneste i c. 70 Kirker, hvor 170.000 Mennesker trængtes om Prædikestolene, hvor det mest var de forskellige Biskopper, der førte Ordet. — Jernbane-Kapeller og Motor-Kapeller gør Evangeliets Udbredelse stor Nytte i det vidtstrakte Land. Der blev oprettet et Centralbureau for Missionsvæsenet i Nord-Amerika, *American Board of Catholic Missions*, som skal have Overledelsen af det samtlige Missionsvæsen i Landet.

Katholske Bøger m. m. faas før og efter Højskolens Møder og efter Højmessens i Stenosgade. Skriftlige Bestillinger modtages.

Tak. Alle, som paa vor Sølvbryllupsdag har vist os Opmærksomhed og Kærlighed, beder vi herved modtage vor dybtføjte Tak.
København, d. 11. Novbr. 1913. *F. M. Jensen og Hustru.*

Mariakongregationen af Apostlenes Dronning holder Møde Mandag d. 17. Novbr. Kl. 8½ Aften i St. Josefssøstrenes Huskapel, Toldbodvej 14.

Unio. Møde Fredag den 21. Novbr. i Frederiksberg Allé 11.

St. Knuds Kapel. Mariabørns-Kongregationen af den ubesmittede Undfangelse holder Fælleskommunion Søndag den 16. November Kl. 7 Morgen og offentligt Møde Onsdag den 19. November Kl. 7½ Aften.

Den katolske Højskole.

Møde Tirsdag d. 18. November Kl. 8 Aften.

Fru Rose Bruhn: Minder fra Italien.

Sursum corda medtages. Nr. 77 og 59 synges.

Festsalen i St. Knuds Skole, Stenosgade 4, B.

Til Fordel for St. Josefs Gildes Stiftelsesfond

(stiftet 1885)

afholdes

Koncert

Onsdag d. 19. November 1913 Kl. 8¼

i St. Knuds Skoles Festsal, Stenosgade 4,

under Ledelse af Hr. Organist **Jos. Hammermüller,**

med velvillig Assistance af Koncertsangerinde

Frk. **Ingeborg Steffensen,**

Pianistinde Fru **Seitzberg,**

de katolske Kirkekor og et Strygeorkester.

PROGRAM:

Max Bruch: Den h. Families Flugt

Mozart: Ave verum corpus

J. Mitterer: Jesu rex admirabilis

Rob. Schumann: Zigeunerliv

P. Heise: Farlige Drømme, Sang Cyklus

Mozart: Eine kleine Nachtmusik

Thomas Laub: Ramund

» Dronning Dagmar

Billetter à 50 Øre, 1 Kr. og 2 Kr. faas i Katholsk Bogsalg, Forhallen til St. Knuds Skole, som er aaben før og efter Højskolens Møde Tirsdag Aften samt om Søndagen efter Højmessens, hos Blikkenslagerm. Dose, Studiestræde 41, Telef. Byen 2297, Portner *Jensen*, St. Ansgars Menighed og Frisør & Barber *Læssøe-Riise*, Falkonerallé 26, Telefon Vester 2104 y.

K.U.F. Næste Møde er udsat til Søndag d. 23. ds.

Mariakongregationen for Ynglinge fejrer Sankt Stanislaus' Fest Søndag d. 16. Novbr. Kl. 8¼ Fælleskommunion i Jesu Hjertes Kirke. Kl. 6 Aften Festandagt i Sankt Ansgars Kirke med Prædiken og Optagelse af nye Medlemmer.

Bogudlaan (*gratis*).

Fra St. Ansgars Folkebibliothek Bredgade 67, 3. Sal o. G. Tirsdag, Torsdag og Lørdag fra Kl. 7—9 Aften; desuden efter Eftermiddagsgudstjenesten i St. Ansgars Kirke. (Hr. Lærer Ertner træffes forøvrigt i Regelen daglig fra Kl. 9—12 Frm.)

Ved Rosenkranskirken daglig fra 6—7 (hos Hr. Pastor Ronge).

Ved St. Annæ Kirke hver Søndag efter Hovedgudstjenesten.

Fra St. Josefs Konferens Bibliothek udlaanes Bøger efter Højmessens i Præsteboligen.

Fra St. Andreas Konferens Bibliothek hver Søndag efter Højmessens.

Fra Mariahjemmet (Vestervoldgade 115) Onsdag den 19. November Kl. 3—4. (Mest udenlandsk Litteratur).

Kirkelig Kalender.

16. Novb. 27. Sønd. efter Pintse.	23. Novb. 28. Sønd. efter Pintse.
17. — Mandag. Gregor Undergører, Biskop og Bekender.	24. — Mandag. Johannes af Korset, Bekender.
18. — Tirsdag. Peterskirkens Indvielse.	25. — Tirsdag. Catharina af Alexandria, Jomfru og Martyr.
19. — Onsdag. Elisabeth af Thüringen, Enke.	26. — Onsdag. Silvester, Abbed og Bekender.
20. — Torsdag. Felix af Valois, Bekender.	27. — Torsdag. Leonard, Bekender.
21. — Fredag. Marias Ofring.	28. — Fredag. Didacus, Bekender.
22. — Lørdag. Cæcilia, Jomfru og Martyr.	29. — Lørdag. Vigiliatedag.

Meddelelse om Gudsstjenesten i København fandtes sidst i Nr. 36.

Et Ord til hver Dag.

16. Novbr. Naar Kærlighed er den skønneste af alle Dyder, er dog ingen Kærlighed saa skøn som at give Almisser for de afdøde troendes Skyld.	Samvittigheds Bud, men du vil have alle Martyrer til Lidelsesfæller.
17. Novbr. For at forstaa Guds Værker maa vi vide, at Gud er Kærlighed. (Mgr. Landriot.)	20. Novbr. At fornægte sig selv en eneste Gang er somme Tider lige saa meget værd som mange Bønner.
18. Novbr. Du kan ikke følge Christus og holde Skridt med Verden samtidig.	21. Novbr. For den, der ærligt søger, er intet lettere at finde end Gud og Sandheden. (P. Kreiten.)
19. Novbr. Du vil sandsynligvis undertiden komme til at lide, hvis du altid følger din	22. Novbr. Føler du dig tynget af Menneskers Dom, saa tænk paa Evigheden.

En ung enligstillet Pige ønsker at blive optaget snarest muligt i en Familie til Selskab og Nytte. Hun vil gerne beskæftige sig med Børn og i det hele hjælpe til ved forefaldende Arbejde. Løn ønskes. Man henvende sig skriftlig eller mundtlig til Bureau for dansk Afdeling af den internationale Forening for unge Kvinder, Vestervoldgade 115.

Litteratur. Den fuldkomne Anger. Af J. von den Driesch. Med Forord af P. Lehmkuhl. Smukt hæftet 15 Øre. Faas ved Kirkerne og hos St. Josefssøstrene.

Apologetiske Prædikener af Fred. Esser. 4. Serie. Kristus og Kirken. Faas i alle Boglader. 1 Kr.

Lille Nellie af den hellige Gud. Overs. af M. M. H. Pris 50 eller 60 Øre. Faas ved Kirkerne og i Skolerne samt Frederiksberg Allé 15—17 og Amalievej 14.

Vestervoldgade 115. Læsestue for unge Piger, aaben hele Dagen, midlertidigt Modtagelseshjem & Bureau.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

61. AARGANG.

„Nordisk Ugeblad“ udgives af Ansgariusforeningen og udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader samt paa Ugebladets Ekspeditionskontor, Bredgade 69, 2. S. o. G. 1—4. Telef. Palæ 654. — Redigeret af Niels Hansen, cand. mag., Viggo Rothes Vej 14, Charlottenlund. (Træffes bedst Kl. 4—6 Efterm.) Telefon Helrup 657 y.

Nr. 47.

Søndag den 23. November

1913.

INDHOLD: Smaa Indledninger. — Lidt mere om »Katholsk Aand«. Hvad er en Helgen? — Nye Bøger. — Den Helligaands Sejr. — En Tanke til — Eftertanke. — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Ordrup. Køge. Nyborg. Tyskland. Rom. — Elisabethforeningens (Ø. og Amager) Regnskab for 1912—1913. — Et Ord til hver Dag. — Bekendtgørelser.

Smaa Indledninger.

192.

Bed for de lidende Sjæle.

Vi er atter i November Maaned, som vor hellige Kirke saa passende har indviet til de lidende Sjæle i Skærsilden. Dagene er mørke og triste, Træerne er nøgne, Blomsterne visnede, og Græsset tilsyneladende livløst. Hele Naturen synes at være bedrøvet og at minde os om Døden.

Hvem af os har ikke en kær Slægtning, som Døden har baaret ind i »det ukendte Land«? Maaske en Ægtefælle, et Barn, en Fader, en Moder, en Broder, en Søster, en kær Ven eller Veninde? Og hvem af disse vore kære afdøde havde vel saa ren og pletfri en Sjæl, at den kunde stille sig for en uendelig retfærdig Gud og forlange Lønnen, som han har lovet den fuldkomne?

Husker du, at du har lovet disse dine kære afdøde Slægtninge — maaske grædende ved deres Dødsleje — at du vilde mindes dem i dine Bønner? Har du holdt dine Løfter? Hvis ikke, saa var din Sorg uoprigtig og dine Løfter tomme. Og hvad venter du, naar du selv engang

er død? Husk, at Gud er retfærdig. Hvis vi tænker paa vore kære afdøde og beder for dem, saa kan vi ogsaa trøstigt forvente, at vi selv vil blive hjulpet efter Døden, men glemmer vi dem, saa vil en retfærdig Gud maaske tillade, at vore Raab om Hjælp fra Skærsildens Flammer forbliver ubesvarede i lang Tid. Tag Tiden i Agt! Arbejd, medens det er Dag, thi ingen kender Dagen eller Timen!

Vor hellige Tro lærer os, at Guds Retfærdighed skal og maa tilfredsstilles, førend vi kan indgaa i Himmelen. Den mindste Synd er afskyelig i Guds Øjne og maa sones, førend vi kan se Gud Ansigt til Ansigt. At hjælpe de fattige, at trøste de bedrøvede, at besøge de syge, at begrave de døde og alle andre Barmhertighedsgerninger er velbehagelige i Guds Øjne, men hvor meget mere velbehagelig for Gud maa det ikke være, naar vi hjælper de mest hjælpeløse af alle hans Skabninger — de arme Sjæle i Skærsilden. Naar derfor vore kære afdøde raaber til os fra Skærsildens Flamme: »Hjælp mig, hjælp mig, idetmindste I, mine Venner, for Herrens Haand tugter mig«, saa lad os svare paa dette bønfoldende Raab om Hjælp med en inderlig Bøn til den retfærdige Gud om at vise Barmhertighed mod de lidende Sjæle.

Som Medlemmer af den stridende Kirke er det vor Pligt hver Dag at bede for vore lidende Brødre og Søstre, for at de hurtigere kan optages i den triumferende Kirke — den evige Salighed.

Og ligesaa mange lidende Sjæle, som vi hjælper ud af Skærsildens Flamme ved vore Bønner, Almisser og Bodsøvelser, men fremfor alt ved at lade det hellige Messeoffer frembære for deres Frelse, ligesaa mange Venner sikrer vi os til at gaa i Forbøn for os ved Guds Trone, naar vi selv engang efter Døden skal gennemgaa den store Renselse.

Herre, giv de arme Sjæle den evige Hvile, og lad det evige Lys lyse for dem! De hvile i Fred! Amen.

A. fra A.

Lidt mere om „Katholsk Aand“.

I vort Broderblad i Norge har en Præst, der selv er født Katholik, skrevet følgende lille læseværdige Indlæg, som her skal gengives uden anden Kommentar end den, at jeg ikke, som han til at begynde med siger, har villet »gendrive«, nogen Paastand, men blot gerne villet gøre den til Genstand for en lille Diskussion, saaledes som det nu virkelig ogsaa er lykkedes. — Den ukendte Præst skriver saaledes:

Under Overskriften »Katholsk Aand« gendriver »Nordisk Ugeblad« den Paastand, som man hører saa ofte ogsaa hos os, »at man altid kan mærke paa en Konvertit, at han ikke er opdraget som Katholik; hvor trofast og ægte et Barn af Kirken han end er, bliver der altid noget tilbage af hans protestantiske Opdragelse og Tankegang«. Den, som i Bladet svarer, og svarer udmærket paa denne Paastand, siger, at han selv er Konvertit. Jeg er Katholik fra Barnsben af, men har som faa andre som Sjælesørger haft Anledning til at sammenligne den »katholske Aand« hos Konvertitter og Ikke-Konvertitter. For det første maa jeg af min Erfaring fastslaa, at der gives en hel Del Konvertitter, i hvis Tanke- og endog Følelsesgang der ikke mere viser sig det ringeste Spor af protestantisk Aand. Hos andre findes der vistnok endnu saadanne Spor, hos enkelte endog i en meget udpræget Grad, og dertil svarer ikke sjælden indre Vanskeligheder, en, som er »født« Katholik, ikke har. Det er jo indlysende, at hvad Opdragelse og Vane har nedlagt i en Protestants Sjæleliv, ikke straks udviskes ved Aflæggelsen af den katholske Trosbekendelse. Saaledes antager vi andre, som fra Barndommen af er blevet vant til at bøje os for Kirkens og dens Repræsentanters Autoritet, næsten instinktmæssig Kirkens Afgørelser og Forordninger, medens hos en Konvertit den første Bevægelse kan være en aldeles uvilkaarlig Protest, som dog efter et Øjeblik Eftertanke forvandler sig til en uforbeholden Lydighed. Det er da et Spørgsmaal, hvis Fortjeneste er størst, Konvertittens eller min. Men det kan ikke

skjules, at denne Rest af protestantisk Følelse enkelte Gange kan blive en Fare for vedkommende.

Men naar vi er saa kritiske ved at granske Konvertittens katholske Aand, saa burde vi ogsaa øve lidt Selvkritik. Hvordan ser det ud med mange »fødte« Katholikers katholske Aand, naar de har levet i nogle Aar iblandt Protestanterne? Mangen en af dem ansaa det med Rette i sit katholske Fødeland som en svær Synd om Søndagen ikke at bivaane den h. Messe, som noget i højeste Grad utilbørligt og utilladeligt, at unge forlovede Folk spadserer, ejser sammen uden Ledsagelse som gifte Folk o. s. v. Men de forsømmer nu saa let deres Messe, lever i en højst upassende Fortrolighed med deres forlovede o. s. v. Gør man dem opmærksom paa, at dette strider mod den katholse Tros- og Sædelære, saa gør de store Øjne og svarer: »Men det gør dog enhver her i Landet; det kan dog ikke være saa galt.« Se, der har vi vor »katholske Aand«. Jeg nøler ikke med at sige, at der gives flere »fødte« Katholikker, som i protestantiske Omgivelser taber den katholske Aand, end Konvertitter, som endnu ikke helt har kunnet tilegnet sig den.

Vi »fødte« Katholikker har derfor al Grund til paa dette Omraade at være beskedne og mere end hidtil at stræbe efter at bevare den katholske Aand.

†

Hvad er en Helgen?

I Ugebladets Nr. 45 fandtes under »Brevkasse« en Forespørgsel, om hvad en Helgen er, og en kort Besvarelse heraf. I *Østsjællands Folkeblad* af 14. November blev denne lille Forhandling aftrykt med følgende Efterskrift:

»Det forekommer os, at den ærede Redaktør af det katholske Ugeblad ikke har givet det klare og utvetydige Svar, som blev ønsket. Det er netop — forekommer det os — Ulykken ved den katholske Religionsform, at den saa helt er bygget paa Kirkens Lære, og denne er af en saa bøjelig Karakter, at man — som det ses af Hr. Niels Hansens Svar — kan tage et Begreb i mindst to Betydninger. Hvad skal Lægfolk da tro og vide? N.«

To Dage efter fandtes om samme Sag følgende lille Ordskifte:

Hr. Redaktør! For at vide, hvad en Helgen er, behøvede N. ikke at gaa saa lange Veje. Vor Katekismus siger, at »de helliges Samfund« er en aandelig Forening i Kristus mellem de troende paa Jorden, de lidende i Renselses-Stedet og de salige i Himlen. Til de sidste hører alle Sjæle, der er hos Gud, om de saa paa Jorden var Protestanter, Katholikker eller Tyrker.

Nogle af de salige hos Gud kaldes for »Helgener«, naar deres Levned har været særdeles kristeligt, og deres Paakaldelse er officielt tilladt. Denne officielle Tilladelse er Væsenet af den saakaldte »Kanonisation«.

Privatim kan paakaldes hvem som helst, f. Eks. Deres Medarbejder N., hvis man ønsker hans Forbøn. Thi det er jo bibelsk, at gode Kristne beder for hinanden. Men ved Gudstjenesten kan kun Helgener paakaldes, og det er som bekendt en oldkristelig from Skik.

Jeg synes ikke, at denne Lære er »bøjelig«, bare fordi N. har Vanskelighed ved at forstaa den. Endnu mindre synes jeg, det tjener til almindelig Oplysning, naar N., som sidst ved Allehelgens- og Allesjælesdagene, udtaler sig om katholske Emner.

Ærbødigst

F. F. Maurer.

— — —

Hvis der har været nogen Fejl i vor lille Artikel om Alle Helgensdag, saa skyldes den, som allerede nævnt, ikke vor Medarbejder, men Salmonsens Konversationsleksikon, hvis Artikel af Professor Olrik vi havde gengivet et Stykke af.

I øvrigt forekommer det os klart at fremgaa baade af Hr. Pastor Maurers og af Hr. Redaktør Niels Hansens Udtalelser, at Udtrykket Helgen kan have to Betydninger, idet det er Udtryk for de særlige af Romerkirken »kanoniserede« salige, hvis Paakaldelse er officielt tilladt, og at det efter den »Dansk-latinske Messebog« ogsaa f. Eks i Navnet »Alle Helgensdag« kan være Udtryk for »alle troende, som allerede er gaaede ind til den evige Salighed«.

— — Hermed kan vi antagelig betragte Forhandlingerne herom som afsluttede.

Red.

— — — —

Til ovenstaaende har jeg for mit Vedkommende kun saare lidet at føje. Det glæder mig, at Folkebladets juridiske Redaktør har en hurtigere Opfattelsesevne, end hans theologiske Medarbejder synes at besidde, et Fænomen, der ikke er enestaaende blandt de fra vort Universitet udgaaede juridiske og theologiske Kandidater. Naar Kandidat

Nygaard ikke finder, jeg har svaret ham klart, kan Grunden være een af to: han vil ikke forstaa, eller han kan ikke forstaa. I første Tilfælde er det unyttigt at forklare, i andet Tilfælde umuligt for mig; thi jeg kan ikke svare klarere, end jeg har gjort. Jeg bemærker med Interesse, at vor Kirkelære forekommer Kandidat Nygaard for »bøjelig«; saa er det jo heldigt for ham, at han har Folkekirkens »faste Kirkelære« at holde sig til. *Niels Hansen.*

Nye Bøger.

Den daglige Messe og dennes velsignede Frugter. Væsentlig efter St. Alphons Liguori. Ved N. H. (København. 1913. Smukt indb. 1 Kr.)

Det er en af de smukkeste Bøger om en af Kirkens mest ophøjede Hemmeligheder, der foreligger i en fortræffelig dansk Oversættelse. Læren om den h. Messe er udviklet paa en let forstaaelig Maade. Men Sproget er ikke doktrinært; det er præget af den dybe Inderlighed, som er ejendommelig for den h. Alphons, og taler umiddelbart til Hjertet. Det er godt, at de hellige Fædre, Theologer og Koncilier saa ofte citeres; man færdes hele Tiden i den gamle Kirke og bliver sig med Glæde bevidst, at vi den Dag i Dag staar paa den samme Grund som de, der levede nærmest op til Kristus og hans Apostle, stod paa, m. a. O., at Kirken stadig bar den gamle Tro og Lære.

S. 26 understreges med Rette: »Offeret paa Golgatha tilvendes os ved Alterets Offer«. Det er maaske Skade, at Forfatteren ikke direkte tilbageviser den Anskuelse, der paadattes os, at Messeofferet skulde udfylde Korsofferets Virkninger, som om Herrens Offer paa Korset ikke i sig selv havde været tilstrækkeligt til at frelse alle Mennesker. Af den Grund, siger de, maatte Messen læses hver Dag. Maaske den h. Alphons endnu ikke har kendt denne Paastand. Det maa da være os tilladt her udtrykkelig at fastslaa, at den er fuldstændig greben ud af Luften. Messeofferet følger ikke noget til Korsofferets Fortjenstlighed. Det tilvender kun, som den h. Alphons siger, de enkelte troende Korsofferets udtømmelige Naadeskatte.

De mange Smaatræk, som paa passende Steder er indskudt i den belærende Tekst, tjener baade til at illustrere Læren og til at opbygge Aanden, og de appellerer indtrængende til Viljen for at opmuntre den til Efterlignelse.

Det er ellers ikke muligt at fremhæve Enkeltheder af

den smukke Bog. Mængden overvælder en. Man føler sig stadig som staaende under Indflydelse af en Helgens Ekstaser. Der kan kun siges til alle og enhver: Tag og læs! Nej: Tag og nyd! Om den lille Bog skulde koste 10 Kr., skulde ingen Katholik undlade at købe den og læse den om og om igen.

Og gid da ogsaa den gode gamle Praksis saa vidt muligt hver Dag at overvære den h. Messe maatte genoptages af alle dem, der kan, Gid alle vilde følge den gode Jennys Eksempel, som fortælles S. 14 ff. Det vilde være til største Velsignelse for dem selv og sikkert ogsaa bidrage meget til Fremme af vor hellige Kirke i vort elskede Fædreland.

Den, som har foranlediget Bogens Oversættelse, ligesom ogsaa den flittige Oversætter skyldes der en hjertelig Tak.

Fr. Esser.

Besuchungen des heiligsten Altarssakramen'tes für jeden Tag im Monat. Von Mauritius Klostermann, O. F. M. (Herder. Freiburg. 1913. 32°. 236 S. Geb. 90 Pf.).

Det er ikke til at undre sig over, at denne Bog nu foreligger i 5. Oplag; thi det er en god og opbyggelig lille Bog, som det tilraades enhver at købe, der maatte ønske en Bønnebog med ved sit daglige Besøg i Kirken. *K.*

Moabiter St. Paulus Kalender 1914. (Poetschki. Berlin. 50 Pf.).

Dominikanerne udretter et stort og nidkært Arbejde i St. Paulus-Sognet i Berlin, og for deres Sognebørn er nærværende Kalender særlig bestemt. Den vil dog med sit righoldige Stof kunne være til Glæde for alle og enhver udenfor Sognet. Redaktøren af Ugebladet *St. Paulus*, Pater Conrad Fischer, har udgivet den halvandet Hundrede Sider store Kalender. *N. H.*

Den Helligaands Sejr.

(En Missionshistorie.)

Den velkendte Professor ved Universitetet i Pittsburgh, hvem vi vil kalde Pater Demotte, har i syv Aar af sit Liv virket som Missionær i det mørkeste Afrika. En Dag, da han underviste de indfødte i Skolen i Nigeria, meldte han, at han den næste Morgen vilde læse Navnene op paa femogtyve af dem, som skulde modtage den hellige Daab.

Blandt disse var Genero, Søn af Distriktets store Høvding,

en Dreng paa seksten Aar, hvis Fader fuldstændig havde overgivet ham til hans Læreres Omsorg.

Som sædvanlig stod Pater Demotte uden for Missionshuset tidlig den næste Morgen for at hjælpe alle de syge og bedrøvede, som fra Kl. 6 til 8 strømmede dertil. Efter to Timers haardt Arbejde blandt de lidende skulde Pater Demotte lige til at gaa ind i Skolen, da han fik Øje paa en lille Dreng, som langsomt kom gaaende imod ham. Barnet var halvnøgent og slæbte sig møjsommeligt af Sted paa et Par Krykker. Nu og da faldt han paa den knudrede Sti, og det var med store Anstrengelser, han naaede den ærværdige Præst. Denne sagde mildt bebrejdende til ham: »Hvorfor kommer Du saa sent, min Dreng? Klokken er 8, og saa veed du jo, at jeg maa begynde Skolen.« »O, Fader!« hulkede Barnet, »jeg kunde ikke komme før, for jeg bor saa langt borte, og mit Ben gør saa ondt.«

»Naa, naa!« sagde Missionæren trøstende. »Græd ikke, kære Barn! Jeg skal snart faa dig hjulpet.« Krøblingens Ben var fuldt af store, modbydelige Kræftsaar; men den gode Præst udførte sit møjsommelige Hverv med Kærlighed og beredvillig Opofrelse.

Ikke langt derfra stod Genero, Høvdingens Søn, og betragtede Præsten, og da denne med Omhu havde lagt den sidste Bandage om Benet, vendte han sig til Genero og sagde: »Løft nu dette lidende Barn op paa dine Skuldre, min Søn, og bær ham hjem til hans Forældre.«

»Hvad!« raabte Genero forbitret. »Jeg, Fader, jeg! Den store Høvdingens Søn — jeg skulde bære denne snavsede Dreng, som lugter saa rædsomt? Fader, han er en Slave! Mit Folk vilde raabe efter mig, hvis jeg bar denne snavsede Slave gennem Landsbyens Gader.«

Idet Missionæren saa nøjere paa den syge Drengs Ansigt, opdagede han virkelig det Mærke, der betegnede ham som Slave. Derpaa raabte han med en bydende Bevægelse til Genero: »Gaa bort, Genero! Gaa bort! Det smerter mig, at du har vist dig uværdig til at modtage den hellige Daab. Nu har jeg i et helt Aar Dag og Nat arbejdet paa at gøre dig til en Kristen, og nu beviser du med dine Ord og i din Gerning, at du ikke forstaar det mindste af kristelig Kærlighed. Gaa bort, og jeg, din Præst — en hvid Mand og din overordnede — vil selv bære denne stakkels lille Krøbling til hans Hjem.«

Præsten løftede den hjælpeløse Skabning op i sine Arme og gik med ham, men bar paa en endnu tungere Byrde, Sorgen over Genero, som han havde haabet og ventet sig saa meget af.

Den Dag, da Skolen var forbi, meddelte Fader Demotte, at der kun var fireogtyve, som den følgende Morgen skulde døbes, da Genero, den store Høvdingens Søn, havde vist sig uværdig til at modtage det evige Livs Vand.

Det var med et tungt bedrøvet Hjerte, at Missionæren den Aften lagde sig til Hvile paa sit fattige Leje. Havde da alle hans

Ofre og Bønner været forgæves? Hvem kunde vide, hvilke Virkninger Generos Eksempel vilde have paa Resten af Stammen og især paa Eleverne, der alle betragtede ham som deres Fyrste og Fører? Disse Tanker og Ængstelser plagede Præsten i hans Drømme, indtil han den næste Morgen vaagnede uden at have fundet Hvile ved Søvn.

Det var mørkt endnu. Pludselig hørte han Fodtrin, og han opfangede Lyden af en velkendt Stemme, ikke længere trodsig og vred, men blid og kærligt trøstende. »Græd ikke!« blev der mumlet. »Vi er der snart, og saa vil Fader hjælpe dig, Fader vil gøre dig helt rask.«

Missionæren sprang op af Sengen med nyt Liv og inderlig Rørelse. Gennem den aabne Dør saa han i den graa Morgendæmring Genero, som kom bærende med den lille, forkrøblede Slave i sine Arme, tæt presset ind til sit Bryst. Guds Naade havde vundet Sejr over hans Natur, og han havde alligevel til sidst vist sig som en ydmyg Efterfølger af Jesus.

Da Præsten havde forbundet den syge Drengs Saar, tog Genero ham heltemodig i sine Arme og bar ham gennem Byen i det fulde Dagslys, ikke fulgt af de ugudeliges Haan og Spot, som han havde frygtet, men af Begejstring og Hurraraab fra hele Folket.

Den næste Morgen oplæste Pater Demotte med taarevædede Øjne og taknemmeligt Hjerte for de forsamlede Elever den oprindelige Liste paa de femogtyve, som skulde døbes.

(Efter *The Paraclete* ved *Blanka*.)

En Tanke til — Eftertanke.

Efterfølgende er ikke Opfordring til en ny Organisation, jeg vil søge at faa oprettet iblandt os. Det er heller ikke et Forslag til at danne en Forening, da vi jo har Foreninger nok, om end ikke for mange, som nogle mener; thi naar Opgaverne og Kravene er mange, maa Sammenlutninger og Foreninger ogsaa være mange; ingen Forening, som arbejder for en god Sag, og hvori der er Liv og Kraft, er overflødig. Men efterfølgende Linjer er kun en Tanke, fremsat til Eftertanke, og mit Ønske er blot, at alle vedkommende vil læse og eftertænke denne lille Sag, jeg gerne vilde drage frem.

Blandt de mange Virksomheder, den katholske Kirke udøver blandt os, er den undervisende; sikkert en af de vigtigste og de mest udbredte.

Der er mange katholske Mænd og Kvinder beskæftigede ved vore Skoler, de fleste naturligvis i Hovedstaden og dens nærmeste Omegn, men mange ogsaa rundt omkring i alle vore Menigheder.

Hvad vilde nu i Grunden ligge nærmere, end at alle disse mange, som i saa mange Henseender har fælles Interesser paa Grund af det fælles Arbejde, paa en eller anden Maade somme Tider fandt Lejlighed til at mødes i Forhandling om Emner fra den Virksomhed, der udfylder den største Del af deres Liv? Men i den Henseende har der hidtil slet intet været gjort. Der har aldrig været nogen katholsk Lærerforening, aldrig noget katholsk pædagogisk Samfund eller noget andet af lignende Slags. Og dog er det i mine Øjne utvivlsomt, at noget saadant er der baade Trang til og Interesse for, ligesom det vistnok vilde finde stor og almindelig Tilslutning.

Som før sagt, vil jeg dog ikke foreslaa Oprettelsen af nogen ny Forening eller Organisation. Jeg vil ikke opstille flere Rammer, som saa maaske ikke vilde blive fyldt med Indhold.

Jeg vil blot her udkaste den Tanke, om vi ikke engang kunde faa samlet i hvert Fald alle Hovedstadens Lærere og Lærerinder til et Møde, hvor et godt Foredrag med paafølgende Diskussion skulde være Hovedtiltrækningen. Ved dette første Møde kunde der udpeges og vælges et lille staaende Udvalg, som vilde være villigt til hver Vinter at lade afholde i det mindste eet saadant fælles katholsk Skolemøde, hvor Lærere og Lærerinder indbyrdes kunde drøfte deres Glæder og Vanskeligheder i Skolegerningen.

Om Sagen har jeg ikke talt med en eneste, saa jeg veed ikke, om der findes almindelig Interesse for saadanne Møder. Jeg i alt Fald vilde gerne være med, veed jeg, naar — og jeg siger med Eftertryk naar og hvis og saa fremt — alle vore Lærere og Lærerinder kunde og vilde tage Del i saadanne pædagogiske Sammenkomster. Hvis det kun bliver en Del af os, som faar Lov at komme med, vil jeg ikke være med.

En Lærer.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. Hvor meget end St. Josefssøstrenes aarlige Basar er en Begivenhed, der har hele Hovedstadens Interesse, bør den alligevel ikke glemmes af Katholikkerne, der dog bedst baade kender og kan bedømme Søstrenes trofaste og ihærdige Arbejde i Undervisningens og Sygeplejens Tjeneste. Derfor bør alle Læsere lægge Mærke til Annoncen her i dette Nummer og paa Torsdag eller Fredag besøge Basaren i Koncertpalæet.

— Mariakongregationen for Ynglinge fejrede i Søndags sin anden Værnehelgen, den h. Stanislaus' Fest. Om Morgenen afholdtes i Jesu Hjertes Kirke en talrig besøgt Fælleskommunion sammen med Mændenes Kongregation, og om Aftenen blev ved en højtidelig Festandagt med Prædiken og Te Deum 19 nye Medlemmer optaget i Kongregationen, i hvis Vækst der er en glædelig Fremgang at spore. Som bekendt, er der i Sommer foregaaet et Præsesskifte i Kongregationerne, idet Pastor Sialm har faaet overdraget Mændenes Kongregation, efter at Pastor Esser har ledet den i 12 Aar, medens Ynglinge-Kongregationen er blevet overdraget til Pastor Koch. Begge Kongregationer mindes med Tak deres afgaaede nidkære Førere og slutter sig med Glæde til de nye.

— Det stærke Regnvejr i Tirsdags Aftes havde dog ikke hindret godt 200 Tilhørere i at give Møde ved Fru Rose Bruhns Foredrag paa Højskolen om Minder fra Italien. Fru Bruhn fremhævede først som et karakteristisk Træk hos Italienerne deres store Pietet mod Fortidens Minder, hvilken hun især var bleven slaaet af ved et Besøg i Siena paa den festlige Mindedag for den h. Catharina, ved hvis Liv og vidunderlige, fromme Færden hun med rig Følelse dvælede. Hun gjorde opmærksom paa, at det ikke er paa Turistruterne og i de store Byer, man lærer et Folk at kende, men i de smaa Byer. Foruden i Siena havde hun ogsaa i Assisi, i Selskab med Johs. Jørgensens »Rejsebog«, tilbragt nogle betagende, mindefyldte Dage. Særlig gribende var Fru Bruhns Skildring af et Ophold i Neapel og Omegn under et voldsomt Udbrud af Vesuv med paafølgende Lavastrøm og Askeregn. Grufulde Scener havde Fru Bruhn været Vidne til nede i den ellers saa smilende Egn, hvor Tabet af Menneskeliv var blevet langt større, end det havde behøvet at være, fordi en Italiener ikke forlader sin Ejendom, før han næsten bliver slæbt fra den. Smuk var Skildringen af en Audiens hos den Hellige Fader, hvilken Fru Bruhn havde taget Del i ved ganske tilfældig at slutte sig til et fransk Pilegrimstog. Skønt bange for at blive afvist

var hun dog kommet med og denne første Audiens hos Paven var uforglemmelig for hende. Dengang gik denne rundt til hver enkelt og velsignede dem, og da han kom til Fru Bruhn, sagde hun: »Jeg er ikke Katholik,« hvortil den Hellige Fader venlig svarede: »Desto mere trænger De jo til min Velsignelse« og velsignede hende. Fruen sluttede med en overmaade fornøjelig Skildring af et Ophold i en lille italiensk By, hvor hun havde haft mange fornøjelige Oplevelser.

Ordруп. St. Andreas Kollegiet fik for nogen Tid siden af Ministeriet Lov til at begrave sine Lærere og Brødre ved Siden af Maria Alteret udenfor Kirken, efter at Beliggenheden og Jorden var bleven undersøgt af sagkyndige. Den lille Kirkegaard blev senere i al Stilhed indviet og fik i Dag sin første Beboer. Det var dog ikke en af de graahærdede Veteraner, der var bleven bortkaldt, men en forholdsvis ung Mand, den i vide Krese kendte Br. Fr. Lüke. Den afdøde var født i 1855 i Paderborn (Westfalen), indtraadte i Jesu Selskab 1885 og blev allerede det følgende Aar sendt til Danmark. Paa Kollegiet betroede man ham Skræderiet og Omsorgen for Linnedkammeret, hvorved han fik Lejlighed til at yde alle Husets Beboere, store og smaa, Lærere og Elever, utallige Tjenester. Br. Lüke besørgede ogsaa Kollegiets Kommissioner i København, hvor man ofte flere Gange om Ugen kunde se ham ilsomt fare omkring med Taske og Pakker. Hans bedste Glæde var Sangen, som han havde dyrket fra Ungdommen af. I Kirkens Sangkor var han stadig det ivrigste Medlem, som aldrig svigtede. Endnu paa Sottesengen, da han igennem det aabne Vindue kunde høre Kirkesangen, sang han af Hjertens Fryd med. Han havde allerede i flere Aar lidt meget af Gigt. I Sommer blev det værre, og ved Feriens Begyndelse følte han sig meget udmattet og nedbrudt. I Ferien nød han større Ro og kom sig, som han mente, ganske godt. Men da Eleverne i Slutningen af August vendte tilbage og voldte ham et Par haarde Dage ved, at han maatte slæbe med deres Kufferter og ordne deres Klæder og Vask, blev han overanstrengt og maatte lægge sig. Hver Bevægelse gjorde ondt, og især blev de søvnløse Nætter drøje. Hans bedste Trøst var den daglige h. Kommunion. Saa dannede der sig Vand i Maven, og Lægen konstaterede Kræft. Da P. Rektor meddelte ham hans Dødsdom, tog han imod den med en rørende Hengivenhed og Tilfredshed. »Som Gud vil,« gentog han idelig. Det blev ogsaa hans sidste Ord. Han døde den 12. November stille og fredeligt. Til hans Ligfærd i Lørdags havde en stor Del af Menigheden givet Møde. Den gik for sig uden al Bram. Fra Kirkedøren

til den aabne Grav havde man kun nogle faa Skridt. Der hviler han nu i Tujaernes Skygge til Opstandelsens Morgen. R. I. P.

Køge. Her har Pastor Maurer i Vinter atter genoplagt sin Foredragsvirksomhed. Herom skriver Østsjællands Folkeblad den 14. November: Pastor F. F. Maurer fortsatte i Gaar Aftes sine Foredrag om Ægteskabet. Efter at have peget paa det Hovedsynspunkt, han i sit første Foredrag havde anlagt overfor Ægteskabets Grund, udviklede Pastoren, hvorledes Ægtefællerne bør støtte og hjælpe hinanden og holde ud i Kampen for at bevare Baandet. Den erotiske Kærlighed er ikke stridende mod Kirkens Bud, naar den indrammes af Ægteskabet, men der maa tillige være gensidig Agtelse og Pligtfølelse til Stede i dette. Overfor opstaaede Konflikter maa Ægtefællerne stride, seende hen til den Naade, som Kirken ved Ægteskabets Sakrament har givet dem. Kristus har tilladt Separation, men ikke Skilsmisse, og Taleren fremdrog et Eksempel paa, hvorledes den ene Ægtefælle skulde blive i Ægteskabet, selv om den anden var sindssyg, gnaven, fordrunken eller lignende. Den katholske Kirke havde aldrig opløst noget Ægteskab, men kun erklæret dem for ugyldige. Paven havde aldrig godkendt Napoleons Skilsmisse, ej heller Henrik den Ottendes. Der kan kræves Heltmod til at holde ud i Øjeblikket, men det er nødvendigt, hvis man vil kalde sig Kristen.

Nyborg. Til Sognepræst her i Byen har den højærværdigste Biskop udnævnt Pastor Alfred Westergaard, præsteviet den 17. Maj i Aar i Rom. Det vil sikkert være en Glæde for den lille Menighed her, ikke mindst for St. Hedvigssøstrene og St. Mariæsøstrene, at faa en fast Præst i Byen. For Redemptoristerne i Odense er den nye Ansættelse sikkert ogsaa en Lettelse; Pastor Pio fra denne By har tilbragt en Del af sine sidste Leveaar paa Jernbanen mellem Odense og Nyborg. Vi ønsker Pastor Westergaard rig Velsignelse til hans nye Virksomhed.

Tyskland. For Nøjagtigheds Skyld maa der gives en Rettelse af Meddelelsen om Valgene til Kammeret i Storbærtugdømmet Baden. Efter de stedfundne Omvalg er Sammensætningen følgende: Centrum har 30 Pladser (mod 26), de nationalliberale 19 (mod 17) Socialdemokraterne 13 (mod 20), Fremskridtspartiet 5 (mod 7), de konservative 4 (mod 2) og Agrarer og Løsgængere 2 (mod 1). Skønt Centrum er langt det største Parti, har det dog ikke Halvdelen af Pladserne; men ved Støtte af blot 7 Stemmer fra andre Partier vil det kunne have Majoritet.

— *Nationaltidende* fortæller den 16. ds., at den senere Tids Udmeldelser af Statskirken (til Religionsløshed) har

vakt adskillig Bekymring, »der ogsaa deles af Kejsrerinden«. Man har, for at forhindre dette, tænkt paa at forhøje de Gebyrer, der er forbundet med Udmeldelsen! — Hvilken herlig Alliance mellem Farisæisme og Preusseri: Her er Trosfrihed i Landet; men det koster 100 (hvorfor ikke 1000?) Mark at træde ud af den statsautoriserede Kirke!

Rom. Faa besøgende har i Aar vakt saa megen Opmærksomhed som Ignatius Abdul Messih, Ekspatriark for de syriske Monofysitter, som i Maj Maaned traadte over til den katholske Kirke. Han er kommet til Rom for højtidelig at bevidne sin Overgang til den katholske Kirke, og han taler med Begejstring om den venlige Modtagelse, han har faaet hos den Hellige Fader. Konversioner til Kirken fra skismatiske og kætterske Samfund i Østen er i de senere Aar blevet temmelig hyppige, særlig blandt disse Samfunds Gejstlighed. Den her omtalte Patriark er den fjerde kætterske Biskop, som i de sidste to Aar er vendt tilbage til Kirken. — Skønt Døden har reduceret Antallet af Kardinaler til 58, og skønt 3 af disse er af et meget svagt Helbred og 2 andre er over 85 Aar gamle, har Rygtet dog kun lidet travlt med et nyt Konsistorium eller nye Kardinaler. Man nævner nok enkelte; men Rygtet har heri, som bekendt, saa ofte fejlet.

Elisabeth-Vincentsforeningens (Ø. og Amager) Regnskab for 1912 – 1913.

	Kr.	Ø.		Kr.	Ø.
Indtægt:			Udgift:		
Kassebeholdning.....	8	83	Kontant Hjælp.....	20	00
Aarlige Bidrag.....	100	00	26 Kædkort à 1 Kr.....	26	00
Indkasseret ved 13 Møder	70	50	400 Mælkebilletter à 8 Øre	32	00
Ekstragaver.....	180	00	80 Urtekrapakker.....	108	50
			Kul og Koks.....	55	85
			43 nye Beklædningsgenst.	65	80
			Indkøb af Stoffer og Uld-		
			garn.....	28	55
			2 Eksp. af Ugebladet...	8	00
			Kassebeholdning ved sidste Møde.....	14	63
	Kr.	359 33		Kr.	359 33

Foreningen talte 10 Medlemmer, som har besøgt 24 fattige Familier paa Østerbro, Christianshavn og Sundby, ca. 300 Gange i Tidsrummet fra Oktober 1912—13.

Foruden Pengegaver har Foreningen modtaget 100 Mælkebilletter, 10 Pd. Uldgarn, 18 Par Filtsko samt en Del nyt og brugt Tøj.

Katholske Bøger m. m. faas før og efter Højskolens Møder og efter Højmessen i Stenosgade. Skriftlige Bestillinger modtages. Indtil videre ogsaa aabent Lørdag Aften fra 6 til 8.

Den katolske Børnehjælpsdag.

I de københavnske Kirker er Kollekten paa Søndag d. 23. til Fordel for Elisabethforeningen for forældreløse og forsømte Børn. Sikker paa Menighedens Velvillie overfor Børnene vil jeg kun minde om, at det er denne Søndags Kollekt, der gives dem.
C. T.

St. Josefssøstrenes aarlige Basar

afholdes i

Odd-Fellowpalæets Riddersal d. 27. og 28. Novbr., begge Dage fra Kl. 3. Søstrene beder indtrængende tidligere og nye Velgørere støtte dem i deres Gerning blandt de syge og fattige ved med Gaver og Indkøb at bidrage til Basarens gunstige Udfald. Gaver modtages med største Taknemmelighed: **Toldbodvej 14, Strandvej 91, Frederiksberg Alle 17 og Griffenfeldtseade 44.**

St. Josefssøstrene.

Den katolske Højskole.

Møde Tirsdag d. 25. November Kl. 8 Aften.

Fink-Jensen: Fra Odin til Kristus.

Sursum corda medtages. Nr. 107 og 74 synges.

Festsalen i St. Knuds Skole, Stenosgade 4, B.

Festmøde,

i taknemmelig Erindring om, at

Kejser Konstantin

i Aaret 313 skænkede Kirken Frihed,
afholdes

Onsdagen d. 3. December Kl. 8 Aften i Citys Festsal.

Udførligere Program i næste Nummer.

A. C. Die vicesimo sexto hujus mensis solito loco ac tempore concilium generale habebitur, ad quod omnes sodales invitantur.
Administratores.

Assumptionskapellet (Amalievej 14).

Fredag d. 21. Novbr. Kl. 8 Morgen læses den hellige Messe for den nordiske Bønneforenings Anliggender.

Aarhus.

Konstantin-Mindefest.

Søndag den 30. November, Aften Kl. 8 i Forsamlingsalen, Rymsgade 24.

Syng for Gud med Jubelrøst, Kor af Wilthergers »Cæcilia« Kirkens Sangkor.

Festtale af Hr. Pastor *Ign. Schmid.*
Salme: Store Gud.

Fabiola, religiøst Skuespil i 3 Akter, efter Kardinal Wisemans »Fabiola«, udført af Kongregationen: *Regina Virginum.*

Entré 25 Øre.

K.U.F. Katholsk Ungdoms Forbund afholder Møde i Lokalet Bredgade 67° o. G. Søndag d. 23. November Kl. 7. Op-læsning af C. Schalofsky.

Kirkelig Kalender.

23. Novb. 28. Sønd. efter Pintse.	30. Novb. 1. Søndag i Advent.
24. — Mandag. Johannes af Korset, Bekender.	1. Decb. Mandag. Andreas, Apostel.
25. — Tirsdag. Catharina af Alexandria, Jomfru og Martyr.	2. — Tirsdag. Bibiana, Jomfru og Martyr.
26. — Onsdag. Silvester, Abbed og Bekender.	3. — Onsdag. Franz Xaver, Bekender.
27. — Torsdag. Leonard, Bekender.	4. — Torsdag. Barbara, Jomfru og Martyr.
28. — Fredag. Didacus, Bekender.	5. — Fredag. Petrus Chrysologus, Biskop og Kirkelærer.
29. — Lørdag. Vigiliatedag.	6. — Lørdag. Nicolaus, Biskop og Bekender.

Meddelelse om Gudstjenesten i København fandtes sidst i Nr. 36.

Et Ord til hver Dag.

23. Novbr. Den elsker bedst, som beder bedst. (Coleridge.)	for alle Sjæle i Skærsilden, baade fremmede og vore nærmeste, bør vi særlig bede for de sidste; thi deres Lidelser har vi maaske til Dels selv forskyldt ved vor Vandel med dem. (P. Boudon.)
24. Novbr. Lev i Verden, som om kun Gud og du var i den. (St. Johannes af Korset.)	28. Novbr. Kære Jesus, lær mig at være højsindet, lær mig at tjene dig, som du for tjener del. (St. Ignatius Loyola.)
25. Novbr. De, som allerede ved Guds Naade var mægtige her paa Jorden, er det endnu mere i Himmelen, hvor de staar foran Herrens Aasyn. (St. Bernhard.)	29. Novbr. Prøv paa at gøre dig det til en fast Regel, at Gud er din første Tanke, naar du vaagner, og din sidste Tanke, før du sover ind.
26. Novbr. Hvem der engang har smagt din Sødhed, o Gud, føler Ringagt for enhver anden Glæde. (St. Augustinus.)	
27. Novbr. Skønt vi skal bede	

Litteratur. Den fuldkomne Anger. Af J. von den Driesch. Med Forord af P. Lehmkühl. Smukt hæftet 15 Øre. Faas ved Kirkerne og hos St. Josefssøstrene.

Apologetiske Prædikener af Fred. Esser. 4. Serie. Kristus og Kirken. Faas i alle Boglader. 1 Kr.

Lille Nellie af den hellige Gud. Overs. af M. M. H. Pris 50 eller 60 Øre. Faas ved Kirkerne og i Skolerne samt Frederiksberg Allé 15—17 og Amalievej 14.

Den daglige Messe. Oversat af N. H. Smukt indbunden 1 Kr. (11 Eksp. for 10 Kr. i Frederiksberg Allé 15—17.)

Kollekt.

Søndag den 23. November afholdes i de københavnske Kirker Kollekt til Fordel for Elisabethforeningens Virksomhed for forældrelose Børn.

Unio. Møde Fredag den 21. Novbr. i Frederiksberg Allé 11.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

61. AARGANG.

„Nordisk Ugeblad“ udgives af Ansgariusforeningen og udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader samt paa Ugebladets Ekspeditionskontor, Bredgade 69, 2. S. o. G. 1-4. Telef. Palæ 654. — Redigeret af Niels Hansen, cand. mag., Viggo Rothes Vej 14, Charlottenlund. (Træffes bedst Kl. 4-6 Efterm.) Telefon Helrup 657 y.

Nr. 48.

Søndag den 30. November

1913.

INDHOLD: Smaa Indledninger. — Den sande Mystik. — Børn og Børneopdragelse. — Nye Bøger. — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Tyskland. Spanien. Asien. — Smaa Missionshistorier. — Brevkasse. — Et Ord til hver Dag. — Bekendtgørelser.

Smaa Indledninger.

193.

Advent.

Lad mig forstaa, o Gud, dine Adventstanker! Lad mig erkende, hvorfor og hvorledes du kommer til os Mennesker! Det er os, som skulde komme til dig; men Advent betyder dit Komme til Menneskene. Ja, du kommer til os, fordi vi ikke kom til dig. Synden standsede Mennesket paa Vejen til Gud, og Menneskenes Historie blev en Folkevandring bort fra Gud. Men du forbarmede dig over os, du lovede at komme. »Gud selv vil komme og forløse eder« (Is. 35,4). Og saa kom da Menneskeslægtens første Adventstid, et Liv i Haab og Anger og Længsel. »I Himle, lader den retfærdige dryppe ned; I Skyer, lader ham regne ned! Jorden oplade sig og lade Frelseren spire frem!« Men Adventstanken, som du gav i Menneskenes Hjerter, var en Blomst fra Himlen, der kun daarligt kunde trives paa vor Jord. Og da du sendte din enbaarne Søn til Verden, da »kom han i sit eget, men hans egne annammede ham ikke« (Joh. 1,11). Og derfor er der stadig Adventstid endnu, din Kærligheds, din Forbarmelses Advent. Dit Komme til os er ikke fuldbyrdet ved din Søns Menneskevordelse for 1900 Aar tilbage. Vi skal aabne vore Hjerter for ham, han skal bo i os, rejse Gudsriget i os, vi skal forenes med ham, indtil vi

kan sige: »Jeg lever, dog ikke længer jeg, men Kristus i mig« (Gal. 2,20). Han skal herske over os og over vore Forhold. Han er rejst os i Møde fra Faderhuset, for at vi skulde erkende Guds Længsel efter at blive forenet med os; han skal samle sine udvalgte fra alle Lande og Folkeslag til et stort Pilegrimstog, der drager gennem Ørkenen mod det forjættede Land. Vi skal genoptage vor Vandring til Himlen, mod Maalet. Men vi vandrer ikke længer alene. Han, som er kommet til os fra Faderens Skød, vil være vor Fører. Han, som er »Vejen, Sandheden og Livet« (Joh. 14,6), er vor Rejsefælle, vi skal vandre ved hans Haand og i hans Fodspor.

Du lokker ikke blot Mennesket med din Naade, o Gud, du kræver det som din Skabning og Ejendom; du er ikke blot Menneskesjælens himmelske Brudgom, der kalder sin Brud med Kærlighedens Røst, du er ogsaa Menneskenes Dommer, som ingen kan undfly. Derfor er der foruden Barmhjertighedens Advent ogsaa en Retfærdighedens og Vredens Advent. Du slipper aldrig Mennesket, som du har skabt, og som evigt er din Ejendom. Det er gaaet ud fra dig, og Gud, og Mennesket, Skaberen og Skabningen, skal mødes igen. Og har Mennesket fjernet sig nok saa langt fra dig, hans Ophav, der vil komme den Dag, hvor du standser hans Vandring. Engang vil du møde Mennesket — i Dødens Øjeblik. Vel mig, naar du kommer mig i Møde, naar min Vej var vendt mod dig og du tager mig i dine Arme! Ve mig, naar du kommer over mig, bagfra, som en Fjende, fordi jeg vandrede bort fra dig! Jeg kender ikke den Dag og den Time, jeg veed blot, at den kommer, og derfor er mit Liv en Adventstid med det store, alt afgørende Øjeblik foran mig, i en Fremtid, som du alene bestemmer.

Du standser ikke blot min Vandring, de enkelte Menneskers Vandring, du vil ogsaa standse Verdensløbet engang. Du vil raabe det store »Holdt« ud over alle dem, der vandrer, baade bort fra dig og henimod dig. Da vil Verden gaa op i Luer — al dens Herlighed var jo kun et Middel, hvorved vi skulde naa hen til dig -- nu har den ingen Værdi længere. Nu er der kun een Ting, der er nødvendig, der har Værdi — at vi har søgt og fundet den Forening med dig, som var mulig for os her paa Jorden, hvor du kom os i Møde i usigelig Kærlighed og Barmhjertighed. Hjælp mig, o Gud, at berede dig Vejen, jævne Stierne for dig! Hjælp mig at fylde hver Dal i mit Hjerte og sænke hvert Bjerg og hver Høj, hjælp mig at rette det krogede, saa jeg kan blive forenet med dig i Kærlighed — nu i Barmhjertighedens naadefulde Adventstid.

A. Menzinger.

Den sande Mystik.*)

Ordene »det mystiske Liv« har i manges Øren gammel-dags Klang, ja næsten en middelalderlig. De mener, at det er noget, der kunde være godt nok for Ruysbroeck og Geert Groote, som med deres kærligheds-vækkende Ord eller deres af Kærlighed gennemglødede Skrifter opflammede Folket til at følge Christus i et inderligt Samliv. Det kunde ogsaa være godt nok for det 17. Aarhundrede, dengang da en af de skønneste mystiske Sjæle, den hellige Teresas Kammerat, Anna af den hellige Bartholomæus, kom til Antwerpen for der at stifte et Kloster for uhenskedede Karmeliterinder.

Men Tiderne er forandrede, og vor Livsgerning er en ganske anden, paastaar man.

Vi hævder imidlertid ikke desto mindre, at den mystiske Livsankuelse ikke blot passer for vor Tid, men at den ganske særlig passer for vor Tid. Mystikken passer for alle Tider; thi den bundet dybt i den menneskelige Natur, der bliver uforandret ned gennem Tiderne. Og i Samfund, hvorfra Gud er fordrevet, raaber Menneskesjælen saa længe efter ham, indtil han vender tilbage.

Den mystiske Strømning i vore Dage.

Der bestaar altsaa en mystisk Strømning i vore Dage, en Strømning, der er bredere, dybere og kraftigere, end man tænker. Det ligger udenfor vor Opgave at beskrive de mange forskellige Udslag, den giver sig; vi kan kun give nogle faa Antydninger her. Først maa vi definere, hvad vi forstaar ved Ordene »mystisk Stræben«.

Det er alle de Bestræbelser, som er blevet anvendt og anvendes for at komme nærmere og tættere, ja saa tæt som muligt, hen til Gud, eller ogsaa, saaledes som William James udtrykker det, lidt anderledes og lidt mere omfattende, end vi vilde have gjort det, for at forene sig med Gud eller med det store Noget og at hvile og leve i dette Noget.

*) Efter et Foredrag i den flamske katolske Højskole af Karmeliterpater Hieronymus a matre Dei. — Genfortalt af *Magister*.

At hvile og at have Stilhed og Fred i sin Sjæl, at leve et overjordisk Liv, hævet over denne materielle Verden, et Liv, som paa samme Tid er et indre, inderligt Liv, et dybt Følelsesliv, dette kendetegner den mystiske Stræben i alle dens Former og alle dens Ytringer, saavel de sygelige som de sunde.

Sygelige Ytringsformer af vor Tids Mystik.

Det er sørgeligt, men det er saa, at mange, næsten alle Ytringsformer af vor Tids Mystik er sygelige, ja nogle er næsten døende; kun enkelte er virkelig raske. Til de sygelige regner vi Theosofien og de dermed beslægtede Fænomener. De sygelige, ja syge til Døden, fordi — foruden Bedrageri og Frimurernes i dem skjulte Virksomhed — deres Lære kun er pantheistisk og materialistisk Verdens- og Livsanskuelse.

Saaledes lærer Theosofien ikke blot Guds og Menneskesjælens Forening, men deres Opgaaen i hinanden, saa de bliver eet. Paa den anden Side lærer den ikke desto mindre, at der bestaar en usynlig Verden uden for den Verden, vi kan opfatte med vore Sanser. Den viser hen til, at den synlige Verden ikke kan tilfredsstille Menneskets Behov. Mennesket med sin Sjæl lever ikke af Brød alene, og efter den moderne Mystik er Sjælen det eneste varige. Endelig omtaler den den salige, evige Fred, hvortil dens Lære skal vise den »kongelige Vej«. Derfor faar Teosofien og dermed forbundne Foreteelser et Skær af Mystik over sig, hvilket har vildledt mere end een Sjæl, som virkelig hungrede og tørstede efter et inderligt Sjæleliv.

En anden sygelig mystisk Strømning er Modernismen, thi hvad er den, i alt Fald hos mange af sine Tilhængere, anden end en subjektiv Verdensanskuelse, en overdreven Reaktion imod en overdreven Intellektualisme?

Man finder ogsaa sygelige mystiske Strømninger i Litteraturen. Ikke alene oversættelses og kommenteres de gamle Mystikere, saavel kristne som hedenske, men mangan moderne Forfatter giver sine Tanker Udtryk i mystiske Vendinger. Men det er sygelige Udslag, naar det mere er for Litteraturens Skyld end for Mystikkens, at det sker. Mange af disse Forfattere er rene Dilettanter paa det mystiske

Omraade; endog selve Harnack siger i sin Dogmehistorie: »En Mystik, der ikke er katholsk, er dilettantisk.« Og faa af disse »litterære« Mystikere er Katholikker; hos dem mærkes der intet til en langvarig Øvelse for at naa Beskuelsens Tinder, og Thomas a Kempis' Løsen: *Ama nesciri et pro nihilo reputari* — Ønsket om at være ukendt og regnel for intet — forstaar de aldeles ikke; det er for dem langt mere Selvbeundring, det gælder, end det indre Liv. Det Bifald, som slige Forfatteres Værker faar, viser, at de er Børn af deres Tid, at de udtrykker, hvad der lever i deres samtidiges Hjerter. Men da de er falske, vildledende Lygtemænd, bliver Værker som Maeterlincks en stor Fare for ubefæstede Sjæle.

Ligesom Forfatterne taler om det transcendentе »Jeg«, vil de moderne Kunstnere fremstille, eller rettere lade os føle, den højere skjulte Verden gennem deres Kunstværker.

Men ogsaa Videnskaben begynder nu at give sig af med Mystik. Nu kalder Psykologer Mystikken for den ypperligste Livsform. Den hellige Teresa er ikke et hysterisk Menneske, men hun er en af de store Mystikere, i Besiddelse af en livsskabende Kraft, en konstruktiv Logik, et omfattende praktisk Greb paa Livet, et Geni, kort sagt en, der har faaet fat i Livets Midtpunkt.

Vi maa nu tale et Par Ord om Bergson, den franske Filosof, der i den sidste Tid er bleven verdensberømt ved sin Lære om »Verden« og »Væsenet« samt om Intuitionen som det Middel, hvorved man faar fat paa Sjælelivets Væsen. Hans Maal er at fatte Livet i dets Helhed og at tro. Med andre Ord, vi træffer her et nyt Udslag af denne Længsel, mange Sjæle i vore Dage har efter Livet i dets Fuldstændighed, det vil sige efter det mystiske Liv.

Sande Udslag af den mystiske Strømning.

Studiet af Mystikken, som i mange Aar var miskendt, kommer nu atter til Hæder og Værdighed hos Katholikkerne. Særlig maa her nævnes Pater Poulain, S. J., hvis Afhandling »*Des grâces de l'Oraison*« har udøvet en mægtig Indflydelse paa Genoplivelsen af de mystiske Studier. Ligeledes kan man nævne Mgr. Waffelaert, der har skrevet lærde Artikler om Ruysbroeck og flere andre. Mange Klostre efter

Terasas Reform maatte for en Del Aar tilbage være forberedte paa at gaa deres Undergang i Møde paa Grund af manglende Tilgang, men nu har de næsten alle et fuldstændigt Antal Søstre. Ligeledes kan de, der har at gøre med Sjæles Vejledning, iagttage, at Sjælene hyppigere nu end før kaldes til det mystiske Liv, hvori mange naar meget vidt.

Den mystiske Strømnings Livsværdi.

Hvad skal vi tænke om den mystiske Tendens? Skal vi tro paa den? Kan vi vente os noget af den til Gavn for det menneskelige Samfund? Vi svarer herpaa med et helt og fuldt »Ja«; den mystiske Side af vort Væsen er til at stole paa, ja den er god — ikke i alle sine Ytringsformer, hvoraf de fleste er sygelige, — men i sit Udgangspunkt og i sin Maade at se Tingene paa. Som Reaktion imod Materialisme og en overdreven Intellektualisme, imod en ugudelig Livsanskuelse, som en Fordybelse af den troendes Følelsesliv, er den mystiske Stræben efter Beskuelse, efter Fred og Sjælehvile, efter Enhed og Tryghed, efter et højere og inderligere Sjæleliv sikkert værdifuld. Den er desuden naturlig, idet den har sin Rod i Menneskets fornuftige Natur. Den mystiske Stræben opstaar i os i Sammenhæng med den spontane, eller næsten spontane Erkendelse af Tilværelsen af et personligt øverste Væsen, Gud, ved Forstaaelsen af det tomme og utilfredsstillende, der alligevel er i den materielle Verden, hvortil kommer Forstaaelsen af vor Afhængighed. (Fortsættes).

Børn og Børneopdragelse.

(Efter *Køge Avis*.)

I Jernbanehotellets store Sal i Køge holdt Pastor F. F. Maurer forleden Dag det sidste af en Række Foredrag, hvilket havde ovenstaaende Titel, og som vi tillader os at gengive efter nævnte Avises gode Referat.

Pastoren viste i sit sidste Foredrag, hvorledes det erotiske Element alene ikke er nok til at bygge et Ægteskab paa. Der skal en ægte Kærlighed og sand Troskab til ogsaa. Men Hovedformaalet med Ægteskabet er dog Hen-

synet til Efterslægten: Vi kender allerede fra Romerriget til det, som man kalder Overkultur. Vor Tidsalder lider ogsaa af denne Sygdom med al dens Sanselighed og Nydelser og dens Ringeagt for Pligterne. Pastoren viste ved en Række Citater fra forskellige Morallæreres Værker, hvor stor Betydning Ægteskabet har for Menneskehedens Forplantning, som netop er Hovedformaalet med Ægteskabet. Den moderne Vranglære bestrider dette, men Kirken haandhæver denne Sandhed, og her taler Kirken paa Guds, paa Naturens, ja paa hele Menneskehedens Vegne. Ofte ser vi en moderne Forfatter prise Ægteskabet og Naturen, og samtidig giver han den mest raffinerede Anvisning paa at handle imod Naturen. Nej, Skriftens Ord: »Vokser og formerer eder«, det er den rette Sandhed, og Menneskelivet bør ikke foragte Formaalet med Ægteskabet. Statistikken oplyser, at Frankrig affolkes. I 1850 havde Frankrig og Tyskland lige mange Indbyggere, nu har Tyskland en Overvægt paa 20 Millioner. Det er den religiøse Tros Udslettelse, der er Aarsagen hertil. I Frankrigs flamske Egne kæmpes der endnu stærkt imod den systematiske Afkristning, og her formerer Folket sig stadig, men bliver ogsaa denne Del af Frankrig afkristnet, vil Frankrig miste endnu 20.000 Sjæle aarlig. Saaledes ser vi, hvorledes Frankrig trods al sin »Kultur« gaar tilbage. Og i Tyskland og Østerrig ser vi det samme; hvor Vantroen breder sig og Sædelighedens Love krænkes, gaar Befolkningen nedad, baade i Tal og Værdi. Det er ganske forkert at tro, at mange Børn hindrer Folkets Lykke og Fremgang; der skal være et stort Udvalg, og vi ser netop ofte, at store Mænd er udgaaet af en stor Børneflokk. Kvinderne henviser saa ofte til deres store Samfundsgerning som Mødre. Dette er rigtigt nok, men det gælder selvfølgelig ikke for de Kvinder, der viger tilbage for de Ofre, som Mødre skal og maa bringe. Forældre bør aldrig vige tilbage for de Krav, som Børneflokkens Opdragelse stiller til dem. Sammen med de nye Krav kommer der ogsaa nye Kræfter, og for Børnene selv er Fællesopdragelse blandt Søkende meget gavnlige. Sandt nok, at Folk i vore Dage er blevet saa modtagelige for Lidelser, men der maa bringes Ofre, kristne Mennesker maa kende deres Pligter.

Saa er der Spørgsmaalet om, hvad Forældrene skal gøre for deres Børn efter kristelige Grundsætninger. Her maa det ikke glemmes, at det har stor Betydning, om Forældrene som ugifte har holdt sig sædelig rene. Dette giver sundt Ægteskab og sund Efterslægt. Arveligheden er jo en Natursandhed; den er en af de fine Traade, der forbinder Forfædrene med Efterkommerne. Men en nedarvet Lidenskab er ikke en fuldt udviklet Last, som man er nødt

til at følge. Der skal kæmpes imod, Forældrene skal opmuntre til denne Kamp, man skal lære at overvinde Vanskelighederne for tilsidst at vinde Sejr. For Resten er Arvelighedens Love jo upartiske, vi arver baade ondt og godt, og vi skal slet ikke lade os skræmme af Ordet.

Særlig Moderen har saa meget at betyde for det lille Barn. Derfor har Christus ogsaa vist særlig Ærbødighed overfor Mødre. Vi ser ham være overbærende overfor dem, vi ser ham give Enken i Nain sit Barn tilbage, og aandelig talt sker det maaske ogsaa tit i vort moderne Liv, at han giver en Moder sit Barn tilbage. Men Børneopdragelse er en Opgave, som selvfølgelig er paalagt baade Fader og Moder. Barnet har jo baade gode og onde Anlæg, og begge Dele skal Forældrene lægge Mærke til. Barnet maa ikke være Legetøj, det maa heller ikke tyrannisere Forældrene, og der maa ogsaa passes paa, at Opdragelsen ikke stiller altfor store Krav til Hjernens hurtige Udvikling; man skal f. Eks. ikke tage 4—5 Aars Børn med i Biografteatre, og der skal ogsaa være en Grænse for, hvor meget Forældrene taler til Børnene, og hvad de taler med dem om. Den bedste Opdragelse er den i Hjemmene ude paa Landet, hvor Verden lidt efter lidt bliver større og større og Barnets Hjerne uden Vanskelighed kan følge med. Man skal ogsaa vænne Børnene til at gaa tidlig i Seng, de skal vænnes til Lydighed, og Forældrene opdrager sig selv, naar de staar fast paa gode Principper.

Og saa er der det allervigtigste: Forældrene skal lære at bede med og for deres Børn. En Moder skal lære sit lille Barn at folde sine Hænder, at bede »Fadervor«, det glemmer Barnet aldrig. Og Hovedsagen er, at man lærer Barnet dette: Du skal elske Gud af hele dit Hjerte og tjene ham, saa at du engang kan komme i Himlen! Dette er Midtpunktet og Ballasten i et Menneskeliv, at man har sin Barnetro, og har et Menneske tabt den, har han tabt uhyre meget. Men selvfølgelig skal det indprentes paa den rigtige Maade, der er stor Forskel paa en mørk pietistisk Religiositet — som vi ikke behøver at have — og en alvorlig Religiositet. Skønt Korset er Symbol paa Religionen, er denne dog delvis en Glæde, thi et kristent Menneske er altid et frejdigt Menneske, det er de vantro, der er melankolske, og jeg maa sige, at jeg for Resten selv har truffet de glædeste Mennesker blandt alvorlige Kristne. Sagen er den, at man nok kan købe Fornøjelse, men ikke Glæde og Tilfredshed.

Børnene skal selvfølgelig lære at bede deres Morgen- og Aftenbøn, og de skal i Kirke om Søndagen; det maa de i vor Kirke, for de skal vænnes til at være pligttopfyldende. Men Forældrene skal paa den anden Side ogsaa respektere Børnene, hvis disse f. Eks. ønsker at vælge deres Livsstil-

ling, deres Livsledsager o. s. v.; saa bør Forældrene indenfor en fornuftig Grænse give dem deres Frihed.

Opdragelsen skal begynde tidlig, men Side om Side med den bør Forældrene foregaa Børnene med et godt Eksempel. Pastoren mindede her om de katholske Helgener og Jesu Moder. Vi tilbøder dem ikke, men vi priser deres lysende Eksempel i Taalmodighed, Kærlighed og Selvfornægtelse, alt for at tjene Jesus Christus. Hvor ofte har ikke Guds Moder, denne rene Jomfru og smertefulde Moder, været et lysende Eksempel for mangen skrøbelig Kvinde? Sandelig, Forældrenes gode Eksempel er bedre end mange Præsters Prædikener og Formaninger, dette at Børnene kan se op til Mo'r og Fa'r, Moders Taarer og Faders stille og rolige Pligtopfyldelse, det glemmer Børn aldrig, ja, det hænder, at Mindet derom giver dem Styrke og Kraft længe, efter at Fader og Moder har lukket deres Øjne.

Pastoren advarede imod for megen Ros og Straf. Ikke Ros for lit eller i andres Nærværelse og ikke Straf i Overilelse. Begge Dele gaar ud over Respekten. Men en sparsom Ros og en retfærdig Straf er Barnet taknemlig for.

Og lad os saa huske, at Barnet baade skal lære at bede og at arbejde. Kun derigennem bliver det en kristelig Personlighed, og uden det nytter selv Dygtighed og Geni intet. Pastoren mindede om Schweizeren Pestalozzis Værk »Hjemmets Pædagogik« — det gælder om, at vi gør alt, hvad vi foretager os, ordentligt, at vi anstrenger os. Børn er jo ærgerrige, derfor skal man appellere til deres Ærgerlighed. I gamle Dage vilde Mennesket helst ikke arbejde, det holdt man Slaver og Trælle til. Det var Christus selv, der lærte os Arbejdets Værdi, Respekten for det jævne, daglige Arbejde. Det skal vi ogsaa lære vore Børn.

Men han har ogsaa lært os, hvilken Betydning Familielivet har. Han, Verdens Herre og Frelser, kom til Nazaret, var sine Forældre underdanig! Han arbejdede haardt i denne afsides Flække hos Smaakaarsfolk. Det ophøjede Forbillede viser os, hvor stor Betydning han tillægger Familielivet, at Hjerterne kommer sammen. Hertil behøves slet ikke nogen stor Stilling i Verden, Lykken kan godt være til i Huset uden det. Men der skal Kamp til for Tilværelsen, det er Guds Formaal, og det skal vi kun være glade for.

Saa skal Børnene ogsaa lære Lydighed og Ærbødighed. De skal f. Eks. have Ærbødighed for deres Land og dets historiske Minder, disse Egenskaber kan Liv ogsaa bygges paa, medens man ikke kan bygge noget op paa gold Kritik. Lykken i Hjemmet er ikke naaet med »Kultur« alene. Hvad er Kultur? — blev ikke man snydt paa dette bare Ord? Hvad hjælper det os tilsidst? Det er det ind-

vortes Menneske, Hjertets Kultur og Aandens Kultur, der har Værdi, og dette skal vi lære Børnene at forstaa.

Jeg mener, at saadanne Emner som Ægteskab og Børneopdragelse har Betydning for os i vort praktiske Liv, og jeg haaber, at mine Tilhørere ogsaa vil tage mine Ord med hjem og tænke paa dem i deres daglige Liv. Husk paa, at der er Pligter baade for ugifte og gifte, at Ægteskabet er et varigt Samfund mellem Mand og Kvinde, til Velsignelse baade for Ægtefæller og Børn, og at Christus, som har givet disse Love, ogsaa giver Kraft til at holde dem. Hvad Statens Love siger, er en Sag for sig, men vi Kristne retter os ikke alene efter Legemets, men ogsaa efter Sjælens Velfærd, naar vi holder os Christi Bud efterrettelig.

Til Slut mindede Pastoren om det kendte Kejsrerord, der lød for 1600 Aar siden om Korset: »I dette Tegn skal du sejre«. Dette Ord gælder ogsaa os. Men det er i Hjerterne, Kampen skal kæmpes, saa at Sejren vindes for Korset. I dette Tegn kan du sejre! I dette Tegn vil du sejre

---

Nye Bøger.

Menschensorge für Gottes Reich. Gedanken über die Heidenmission.
 Von Abl. Norbert Weber, O. S. B. (Herder. Freiburg. 1913.
 290 S. 1,40 Mk.)

»Festlig Sang og mægtigt Orgelbrus bølger ud i Ensomheden, som synes endnu mere ensom i sin Vinterdragt, den tunge, hvide Pels, som bræmmer de mørke Fyrreskove. Det er et Kloster i en fredelig afsides Egn — dets Munke drager som Missionærer til Hedningelandene.«

Som »festlig Sang og mægtigt Orgelbrus« virker i det hele den Bog, som begynder med disse Linier. Det er en glødende begejstret Mands Lovsang af det herligste af alle Kald, Missionskaldet, og en mægtig Stemme, som søger at finde Ørelyd hos alle de mange, som ikke forstaaer, ikke veed om eller ikke agter paa deres Kirkes største og helligste Opværelse her paa Jorden.

Der er Adventsstemning i denne Bog, derfor passer den særlig godt til den Tid, der nu er inde. Der er en Advent, som ikke blot er nogle faa Ugers Forberedelse til Julehøjtid, men en knugende Virkelighed, en mørk og tung Nat, som hviler over Millioner af Sjæle, for hvem Julestjernen endnu aldrig har været tændt, Sjæle, som »hungrer efter Sandhed, fryser i en aandelig Nats Mørke og tilsidst stivner i en evig Dødt!« —

Gennem Billeder og Indtryk, som ofte er tegnet med en poetisk Kraft og Skønhed, føres Læseren gennem Hedningelandene, stilles Ansigt til Ansigt med al den dybe sjælelige og aandelige Nød, som hersker derude, en Nød, som »er haardere og mere knugende, fordi de ikke har lært at hæve det bekymrede Blik til Gud, og fordi intet trøstende Ord svarer paa det ængstede Hjertes Smertensskrig, fordi Hedningen er ensom og forladt i sin Kamp og sin Elendighed.«

Vi følger med Blikket »Korsets Helte«, som drager ud for at hjælpe disse »de allerfattigste, de allerulykkeligste«. Vi følger dem fra det Øjeblik, da det i det stille Missionskloster bryder ud af dem: »Herre, jeg vil! Her er jeg, send mig!« — til den Dag, da det sidste Spor af et Liv i Kamp og Lidelse og Offer tegnes af et lille simpelt Trækors paa Vejen, der fører op til Missionskirken derude i den øde Egn.

Og fra denne Baggrund lyder endelig et bedende og manende Raab ud til Kirkens Børn om dog — i det mindste! — at bringe »et Offer, som alle maa bringe og bør bringe, naar de overhovedet kalder sig Børn af den hellige katholske Kirke — Bønnens Offer.«

Kravet og Pligten føres saa snublende nær ind paa Livet af en. — »Er vi ikke alle Børn af den samme Fader, som er i Himlen? Eller mener du, at Frelseren kun er kommet for din Skyld, for at føre dig og dine til Himlen?« Det hjælper ikke, man undskylder sig: smaa Forhold, snævre Grænser, Optagethed af det, som ligger lige for Haanden — det preller af mod den inderlige og overbevisende Kraft, hvormed Sagen føres frem. — »Katholske Hjerter maa ikke være snævre og smaa; Forløserhjerter maa de være, saa vide, at hele Verden finder Plads der!« Og de vil blive det, naar de fyldes af den uegennyttige, »den forklarede og afklarede Kærlighed, som søger sin Styrke i Gud, Kærlighedens Gud!«

Bedre Forberedelse til Julen kan vist næppe tænkes end ved Læsning af en saadan Bog at forene sig i Bøn og Tanke med dem, hvis Advents Mørke endnu ikke lyses op af en Julestjerne, og at prøve, hver paa sin Vis, at dele ud af sin Juleglæde til dem, der endnu ingen Jul har kendt.

H. U. R.

Edelsteine aus reicher Schatzkammer. Eine Sammlung schöner Stellen aus den Schriften von Alban Stolz. (Freiburg i Br. 1913. Herdersche Verlagshandlung. 334 S. Ppb. 2 Mk.)

Dette Udvalg af den berømte, folkelige Forfatters Skrifter vil især egne sig godt til Læsning for saadanne, der endnu ikke kender noget til Alban Stolz. Det vil næppe fejle, at denne Mundsmag vil give dem Lyst til mere, og

de vil saa vist ikke komme til at fortryde et nærmere Bekendtskab med den originale og kvikke Skribent, som har den ret sjældne Evne at kunne skrive om de alvorligste Emner uden at virke trættende paa almindelige Læsere. Alban Stolz ejede en fin Natursans og en skarp Iagttagelses-evne. Han gik lange Fodture i Schwarzwalds Bjerge og lyttede gerne til jævne Folks Tale. Det var for ham den Ungdomskilde, hvori han fornyede sit Sprog og forfriskede sit Sind. Gennem hans Skrifter er hans egen dybe Fromhed kommen og vil fremdeles kunne komme mange andre til Gode for Tid og Evighed.

W.

The Catholic Review. Edited by the Bridgettine Fathers. (Oktober 1913. London: 6 d.)

Læserne kender allerede en af Artiklerne i dette Birgittinernes fjerde Hæfte, Skildringen af Sion Abbedi, da den, forsynet med et Par Billeder, jo har været offentliggjort her i Ugebladet. Foruden den var flere Artikler overordentlig interessante, f. Eks. en indgaaende Skildring af de religiøse Forhold i Ungarn, en Afhandling om den franske Filosof Bergson og hans Filosofis Forhold til den katholske Tro o. s. v. — Jeg skal atter anbefale dette Tidsskrift til engelskkyndige Læsere. Udgivet, som det er af Birgittinere, forbinder det os saa at sige med Nordens katholske Fortid, og de 80 Siders store, smukt udstyrede Kvartalshæfter bringer meget interessant og nyt Læsestof. For kun 2 Kroner aarlig bliver man Abonnent hos *Father Williamson, St. Gregory's, Earlsfield, London, S. W.*

N. H.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. Koncerten til Fordel for St. Josefs Gildes Stiftelsesfond Onsdag den 19de ds. forløb ganske udmærket. Dette skyldtes i første Række Lederen, Organist Hammermüller, for hvem det sikkert har været et stort Arbejde at indøve baade Kor og Orkester. Men selv om Dirigenten er nok saa dygtig, gaar en Koncert aldrig, som den skal, naar ikke ogsaa de spillende præstere noget godt. Og det gjorde de her. Koret, der var sammensat af vore forskellige Kirkekor, og som jo har maattet ofre en Del Tid paa disse extra Øvelsestimer, udførte helt igennem sin Part paa en overordentlig tilfredsstillende Maade, saavel hvor det sang »a capella« som med Orkesterledsagelse. Skal man fremhæve særlig noget, maa

det vel nærmest blive Folkevisen Ramund, der blev sunget, som den skulde, kvikt og livligt, og den lille Morgensang, som Organist Hammermüller har sat en sjælden nydelig Musik til. Mozarts »Kleine Nachtmusik« fik ligeledes en udmærket Udførelse af det anseelige Strygeorkester (16—18 Mand), som jo ogsaa bestod af lutter frivillige Kræfter. Koncertsangerinde Frk. Ingeborg Steffensen og Pianistinde Fru Seitzberg, der begge velvilligt ydede deres Assistance, bidrog meget til at forhøje Aftenens gode Indtryk. Frk. Steffensens Hovednummer — hun sang ogsaa Solopartierne i Mitterers »Jesu rex admirabilis« — var Heises Sangcyclus »Farlige Drømme«, hvor Frøkenen fik Lejlighed til at vise sine Evner i alle Retninger. Koncerten fik en fortrinlig Afslutning med »Zigeunerliv« for Kor og Orkester, et ægte schumannsk Stykke, der ved sin gode Udførelse bidrog til, at man gik derfra med det bedste Indtryk.

— *Den katholske Højskoles Møde* i Tirsdags var besøgt af 175 Tilhørere. Hr. Fink-Jensen havde valgt Emnet: Fra Odin til Christus; han skildrede det Tidsrum i Danmark, hvor Kristendommen brødes med de gamle Guder og drog derover Parallel med den paany gennembrydende katholske Kirke og det bestaaende.

Tyskland. Onsdag den 19. ds. fejrede Katholikerne i Hamburg en Fest saa storartet og vellykket, som de aldrig før har haft, nemlig den 1600-aarige Mindefest for Konstantins Fredsedikt. Ikke mindre end 7000 Mennesker havde givet Møde, og det i en Socialisternes Hovedfæstning som Hamborg. Domprædikant, Dr. Donders og Rigsdagsmedlem Erzberger var Festtalere. Den sidste fremhævede, hvorledes Regeringerne i vore Dage kunde lære meget af Konstantin. Det var saaledes en højst ulige Behandling, der blev Katholikker og Protestanter til Del i Tyskland. Medens Hamburg for ikke længe siden havde skænket 3 $\frac{1}{2}$ Million Mark til Genopbyggelsen af St. Michaelis Kirke og siden 100,000 Mark til en anden protestantisk Kirke, havde man aldrig givet det mindste Bidrag til nogen katholsk Kirke. Med bidende Spot overøste han Forbundsraadets Udlægning af Jesuitloven; i Følge denne Udlægning var det jo farligt for Statens Sikkerhed, hvis en Jesuit sang en Højmesse, medens der ikke er noget at risikere ved, at han læser en stille Messe o. s. v.

Spanien. Som Efterfølger af Kardinal Aguirre, der den 9. Oktober afgik ved Døden, er Ærkebiskop af Valencia Victorian Guisasaola Menendez udnævnt til Ærkebiskop af Toledo og hele Spaniens Primas. — I de senere Aar er der begyndt at herske en virkelig Præstenød i Spanien. Antallet af teologiske Studenter er taget meget

føleligt af. Medens i Aaret 1883 over 18.000 unge Mennesker forberedte sig til at blive Præster, var Antallet i 1910 sunket til godt 11.000 og er i dette Aar yderligere sunket til 7000. Biskopperne overvejer, hvorledes der bedst skal raades Bod paa denne stærkt truende Fare.

Asien. (Kina.) Det sidste Nummer af *Les missions catholiques* bringer efter *Journal de Peking* en interessant Meddelelse fra det for nylig stedfundne Præsidentvalg i Kina. Som bekendt blev *Yuen Chi-Kai* ved dette Valg udset til den nye Republiks Præsident; hans højtidelige Tiltræden af den høje Stilling fandt Sted den 10. Oktober under Udfoldelse af et omfattende Ceremoniel. Den eneste gejstlige Repræsentant, som var bleven indbudt i den Anledning, var Monseigneur Jarlin, Apostolisk Vikar for Peking. Indbydelsen, som blev ham tilsendt gennem Udenrigsminister *Lou-Tseng-Tsiang*, der for to Aar siden selv blev Katholik, (han optoges i Kirken af Lazaristpatrene i Peking), havde følgende Ordlyd: Monseigneur. Peking, d. 9. Oktbr 1913. Jeg havde i Morges den glædelige Overtaskelse at erfare, at Præsidenten havde givet Ordre til at indbyde Dem til den store Ceremoni i Morgen. I Henhold til en udtrykkelig Ordre fra selve Præsidenten er Deres Plads blevet valgt med særligt Hensyn, og De vil faa Lejlighed til i den store Sal Tai-No-Tien at udtale Deres Lykønskninger, umiddelbart efterat det diplomatiske Korps og Kejser Chuen-Toungs Repræsentant har haft Foretræde. Jeg er af Præsidenten blevet udset til at føre Dem ind og tjene Dem som Tolk. Deres Fraværelse vilde berede Præsidenten Sorg; jeg har hørt, at De er den eneste gejstlige Repræsentant, som bliver indbudt. Med særdeles Højagtelse R. Lou-Tseng-Tsiang. Det anførte Blad meddeler dernæst, at Monseigneur Jarlin, iført biskoppelig Dragt, paa selve Fstedagen blev modtaget af Republikkens Præsident i Særaudiens, og at han — med Udenrigsministeren som Tolk — holdt en Tale for denne. Præsidenten svarede med at forsikre Biskoppen om sin dybe Beundring for den katholske Kirkes Principper og om sit bestemte Ønske om til hver Tid at sikre den katholske Kirke sand Frihed i Kina.

Smaa Missionshistorier.

I. En original Velkomsthilsen. Før Biskop Douarre, første Apostoliske Vikar for Ny-Kaledonien, rejste til Oceanien, hvor han skulde meddele Pater Bataillon Bispevielsen, besøgte han den højt fortjente Missionærs gamle Fader. Denne, en jævn Landmand og

Sognefoged, havde for at modtage den høje Gæst med saa stor Højtidelighed som muligt indbudt talrige Slægtninge og Bekendte. En Velkomsttale skulde heller ikke mangle, og Sognefogden vilde selv holde den. — Da det store Øjeblik kom, trak han Manuskriptet op af en Lomme og Brillene op af en anden og sagde: »Den naadige Biskop tillader vel, at jeg bruger Brillerne, for Alderen har bragt Nærsynethed med sig.« Imidlertid kunde den stakkels Mand trods Brillerne ikke tyde et eneste Ord, hvad enten det nu kom af den store Nærsynethed eller af Bevægelse. Da tog Biskoppen med et venlig Smil Papiret ud af hans Haand og sagde: »Tillad mig at læse Velkomsttalen selv, Hr. Sognefoged; det kommer jo ud paa et, hvem der læser den.« »Vil den naadige Biskop virkelig have den Godhed?« svarede den gamle Mand forlegen; men før han sik samlet sig, begyndte Biskoppen ganske naturligt: »Naadige Biskop. . .« og læste hele Talen. Derefter talte han selv saa hjerteligt til de tilstedeværende, at Taarene stod dem alle i Øjnene.

II. En primitiv Maade at bestemme Søndagen paa. Da Maristerne i Aaret 1847 paa Grund af de indfødtes fjendtlige Optræden maatte forlade den nylig grundlagte Mission, Ny-Kaledonien, for at redde Livet, efterlod de der en lille Flok Katekumener og Kristne. Disse holdt, trods deres Landsmænds Forfølgelser, trolig fast ved deres Tro og forsamledes regelmæssig til Bøn og Helligholdelse af Hviledagen. Blandt disse trofaste var der ogsaa en Høvding, der i Daaben havde faaet Navnet Mikael, men som tidligere havde været en berygtet Menneskeæder. Han udtænkte et Middel, hvorved de kunde regne ud, naar det var Søndag. Ved Missionærernes Afrejse rammede han syv Pæle ned i Jorden; hver Dag trak han saa en af disse op igen, og naar der var gaaet en Uge, slog han dem igen fast i Jorden — det var hele hans Kalender. To Gange »tabte« han dog Søndagen, fordi hans Trosfæller under hans Fraværelse undlod at føre Regnskab med den. Det bedrøvede ham meget, og han fik ikke Ro før han en Dag saa et Skib ved Kysten, ilede derned og bad Kaptajnen om at »give ham Søndagen igen«. Han fik selvfølgelig sit Ønske opfyldt, og fra nu af passede han omhyggeligt paa ikke mere at tabe Søndagen.

Brevkasse.

Hr. Redaktør.

Som De veed, er jeg forlovet, en Stilling, hvor man ikke er nogen tilpas, selvfølgelig heller ikke de af »katholsk Aand« besjælede Medborgere.)

Nu har min forlovede og jeg netop gaaet og tænkt paa og talt om, at vort Fremtids Hjem rigtig skulde være besjælet af katholsk Aand og katholsk Kultur, da Artikelen »Katholsk Aand« i sidste Nr. af Ugebladet river os ud af vore farisæiske Drømme.

Jeg hører i Aanden den ukendte norske Præsts Ørkentale: »Naa, I vil altsaa bygge et Hjem i katholsk Aand, I, som spadserer sammen, rejser sammen, ja maaske endda — Gud forbyde det — besøger hinanden uden Ledsagere og Vidner. Taaber, I veed ikke bedre!«

Og vi vil svare med et Spørgsmaal: Sig os, ærværdige Fader, hvori ligger det ikke-katholske eller maaske endda syndige i forlovedes Spadseretoure og samtidige Ophold paa Sommerpen-

sionater. De har Ret, vi veed ikke bedre, end det er naturlige og uskyldige Glæder. Vi indrømmer, der er Fare ved at besøge hinanden, men Hjerternes Trang til Samvær har Gud dog ogsaa nedlagt i Sjælen, og med hans Naade og hyppig Brug af Sakramenterne vil vi overvinde Farerne derved. Kampen for vort Forholds Renhed betragter vi som et Offer, der en Gang, naar Kirken har lyst sin Velsignelse over os, vil bringe Naadens rigeligere Fylde til vort Ægteskab.

Ja, saadan vilde vi svare!

Da nu Vejen er lang til Norge, vil maaske De, Hr. Redaktør, svare for den fjerne Kirkens Tjener og berolige os med, at vi ikke er kemisk rensede for katholsk Aand, trods . . . Pastorens Anskuelse er efter vor Mening sneversynet og giver en Lyst til i Litaniet at indskyde en lignende Anraabelse som Frankernes i sin Tid under Normannertogene: For »katholsk Aand« — fri os, o Herre!

M.—Y.

Kære forlovede.

Jeg skal gerne svare paa den »ærværdige Faders« Vegne. Hvem han er, veed jeg ikke, men han vil nok modtage denne lille Haandsrækning.

Jeg holder med Dem, M.—Y., og er alligevel ganske enig med den norske Præst. Sagen er den, at De ikke har forstaaet ham rigtigt. Han har slet ikke fordømt Deres sikkert smukke og gode Forhold, men kun sagt: »Mange Katholikker, der fra Ungdommen af i deres katholske Fædreland har lært, at unge forlovede Folk skal være meget reserverede overfor hinanden, glemmer under de forandrede Forhold ganske denne Lærdom og indretter sig, efter manges daarlige Eksempel (hvilket De sikkert ikke vil nægte, ses ofte nok), paa en ganske utilbørlig og upasende Maade.«

Saa meget har han sagt, ikke mere. Og det er tilmed sagt i Forbigaaende, for at illustrere noget ganske andet. Det har sikkert ligget ham ganske fjernt at angribe et smukt, ærbart Forhold mellem to forlovede, selvom de to tilbringer en Ferie sammen i et Sommerpensionat. Naar Kirken misbilliger de forlovedes Ophold »under eet Tag«, skal dette naturligvis ikke forstaaes massivt, men fornuftigt. »Under eet Tag« betyder i samme Hjem, om samme Bord o. s. v., med andre Ord, det er f. Eks. ikke ønskeligt, at den unge Mand eller Kvinde optages som Medlem i det Hjem, hvor vedkommendes forlovede ogsaa har sit stadige Ophold. Men det er naturligvis ikke noget udvortes, der her er Hovedsagen, men at den sande katholske Aand besjæler de forlovede. Jeg vil derfor ikke have det Led, som De foreslaar, indlemmet i Litaniet, men et andet, saalydende: »For alle forhastede Domme og Misforstaaelser — fri os, o Herre!«

Niels Hansen.

Katholske Bøger m. m. faas før og efter Højskolens Møder og efter Højmessens i Stenosgade. Skriftlige Bestillinger modtages. Indtil videre ogsaa aabent Lørdag Aften fra 6 til 8.

Ekspeditrice.

En ung Pige, som har Lyst til Handel, kan straks faa Plads i en herværende Forretning. Billet, mrkt. Nr. 6, med Oplysning om tidligere Virksomhed, modtager Kontoret, Bredgade 69² o. G.

En ung Mand, 17 Aar gammel, søger Plads til 1ste December paa et Kontor eller i en Forretning. Har været paa Kontor tidligere. *Celius Madsen*, Turesensgade 20³ tv.

Den katholske Syge- og Begravelseskasse lader læse en Messe for alle sine afdøde Medlemmer Torsdag den 4. December Kl. 7 i Bredgade.

Den eukaristiske Forenings Medlemmer bedes erindre Tilbedelsen i St. Ansgars Kirke Fredagen d. 5. December til de aftalte Tider.

Mødreforeningen. Tirsdag den 9. December Kl. 8¹/₄ læses i St. Ansgars Kirke den h. Messe for Foreningens Medlemmer og Anliggende. Altsaa **ikke** denne Gang den første Tirsdag.

En **paalidelig katholsk Dame** søger en selvstændig Plads som Husbestyrerinde. Billet, mrk. S. H., bedes sendt til Kontoret, Bredgade 69, 2. Sal o. G.

En ung Pige, 16 Aar, fra et dannet Hjem i Jylland, ønsker Plads i et Herskabshus til Hjælp ved indvendig Gerning, ved Pasning af Børn eller til Selskab og Nytte for en ældre Dame. Kendskab til Frisering haves. Pladsen ønskes tiltraadt 1. Januar. Billet bedes indlagt paa dette Blads Kontor, Bredgade 69, 2. Sal o. G.

Aarhus.

Konstantin-Mindefest.

Søndag den 30. November, Aften Kl. 8 i Forsamlingssalen, Ryesgade 21.

Syng for Gud med Jubelrøst, Kor af Wilthergers »Cæcilia«. Kirkens Sangkor.

Festtale af Hr. Pastor *Ign. Schmid*.

Salme: Store Gud.

Fabiola, religiøst Skuespil i 3 Akter, efter Kardinal Wisemans »Fabiola«, udført af Kongregationen: *Regina Virginum*.

Entré 25 Øre.

Bogudlaan (gratis).

Fra St. Ansgars Folkebibliothek Bredgade 67, 3. Sal o. G. Tirsdag, Torsdag og Lørdag fra Kl. 7—9 Aften; desuden efter Eftermiddagsgudstjenesten i St. Ansgars Kirke. (Hr. Lærer Ertner træffes forøvrigt i Regelen daglig fra Kl. 9—12 Frm.)

Ved Rosenkranskirken daglig fra 6—7 (hos Hr. Pastor Ronge).

Ved St. Annæ Kirke hver Søndag efter Hovedgudstjenesten.

Fra St. Josefs Konferens Bibliothek udlaanes Bøger efter Højmessens i Præsteboligen.

Fra St. Andreas Konferens Bibliothek hver Søndag efter Højmessens.

Fra Mariahjemmet (Vestervoldgade 115) Onsdag den 3. December Kl. 3—4. (Mest udenlandsk Litteratur).

Kalenderen for 1914 er nu udkommet og kan faas paa **Menighedskontoret**, Bredgade 69, 2. Sal o. G. (1—4. Telefon Palæ 654) samt ved Kirkerne. Pris **25 Øre**. Ved Indsendelse af 30 Øre i Frimærker tilsendes Kalenderen portofrit. *Ansgariusforeningen.*

Gudstjenesten i København.

Søndage.

- St. Ansgars Kirke.** Form. Kl. 8 stille Messe; Kl. 10 Højmesse med Prædiken; Aften Kl. 6 Andagt.
Jesu Hjertes Kirke (Stenosgade). Form. Kl. 7, 7 $\frac{1}{2}$ og 8 $\frac{1}{2}$ stille Messe; Kl. 10 Højmesse med Præd.; Aften Kl. 6 Andagt med Prædiken.
St. Josefs Kirke (Griffenfeldtsgade). Form. Kl. 6 $\frac{1}{2}$ stille Messe; Kl. 9 Højmesse med Prædiken; Efterm. Kl. 3 Andagt.
St. Knuds Kapel (Vestervoldgade 115). Form. Kl. 7 Højmesse; Efterm. Kl. 3 Andagt med Prædiken.
Immaculatakirken (Strandvej 91). Form. Kl. 7 stille Messe; Kl. 10 Højmesse med Prædiken; Efterm. Kl. 2 $\frac{1}{2}$ Vesper.
St. Josefs Kapel (Toldbodvej 14). Form. Kl. 6 stille Messe.
Rosenkranskirken (Boyesgade). Form. Kl. 8 stille Messe; Kl. 10 Højmesse med Prædiken; Aften Kl. 5 Andagt.
Assumptionskapellet (Amalievej 14). Højmesse Kl. 8 $\frac{1}{4}$ (den h. Komunion kan ogsaa modtages Kl. 7 $\frac{1}{4}$) med fransk Prædiken; Kl. 5 Efterm. Andagt. (Det allerhelligste Sakramente er **daglig** udstillet Kl. 8—5.)
St. Annæ Kirke i Sundby. Form. Kl. 8 stille Messe; Kl. 10 Højmesse med Prædiken; Aften Kl. 6 Andagt med Prædiken.
St. Andreas Kirke i Ordrup. Form. Kl. 6 $\frac{1}{2}$, 7, 7 $\frac{3}{4}$ og 8 $\frac{1}{2}$ stille Messe; Kl. 10 Højmesse med Prædiken; Kl. 5 Andagt.
St. Hans Kapel i Hørsholm. Hver anden Søndag Messe med Prædiken Kl. 9 $\frac{1}{4}$ Form.

Stille Messer paa Hverdage.

St. Ansgars Kirke Kl. 7 og 8 $\frac{1}{4}$; Jesu Hjertes Kirke Kl. 7, 7 $\frac{1}{2}$ og 8 $\frac{1}{2}$; St. Josefs Kirke Kl. 5 $\frac{1}{4}$ og 6 $\frac{1}{2}$; St. Knuds Kapel Kl. 6 $\frac{1}{2}$; Immaculatakirken Kl. 6 $\frac{1}{2}$; St. Josefs Kapel Kl. 6 $\frac{1}{2}$. Rosenkranskirken Kl. 6 $\frac{1}{2}$ og 8 $\frac{1}{4}$; Assumptionskapellet Kl. 6 $\frac{1}{2}$ (Kl. 5 Efterm. Andagt); St. Annæ Kirke Kl. 6 og 8; St. Andreas Kirke Kl. 6, 6 $\frac{1}{2}$, 7 $\frac{1}{2}$ og 8.

Den katolske Højskole.

Møde Tirsdag d. 2. December Kl. 8 Aften.

Mogens Ballin: Billeder af Kirkens Historie. XIII. Den sidste Romer.

Sursum corda medtages. Nr. 81 og 75 synges.

Festsalen i St. Knuds Skole, Stenosgade 4, B.

En **Krybbe**, lignende de i Kirken udstillede, ønskes til Købs eller Leje straks. Den skal udstilles blandt **Juletræs-pynt**, som jeg fører paa Lager for private og Foreninger. — Samtidig anbefales min Forretning med Trikotage, Liv, Nederdele m. m. — Brugt Tøj opkøbes til Omsyning til Børnetøj. — En paalidelig Pige, dygtig til Syning, og som vil deltage i huslig Gerning, kan faa en god Plads straks.

Fru Emilie Hansen,
Auktionsvareforretningen,
Ryesgade 75.

Jesu Hjerte Andagt (5. Decbr.).

- St. Ansgars Kirke:** Kl. 8 $\frac{1}{4}$ Messe med sakramental Velsignelse, Kl. 8 Aften Andagt.
Rosenkranskirken: Efter 8-Messen sakramental Velsignelse; Kl. 7 $\frac{1}{2}$ Aften Andagt.
St. Annæ Kirke: Andagt efter Messen Kl. 8 og om Aftenen Kl. 8.
Jesu Hjertes Kirke: Efter 8 $\frac{1}{2}$ -Messen sakramental Velsignelse, Kl. 8 Aften Andagt.
St. Andreas Kirke: Efter 8-Messen sakramental Velsignelse, Kl. 7 $\frac{1}{2}$ Aften Andagt.

Katolsk Ungdomsværn lader en Sjøelemesse læse Lørdag d. 29. Novbr. Kl. 7 i St. Ansgars Kirke.

Festmøde,

i taknemmelig Erindring om, at

Kejser Konstantin

i Aaret 313 skænkede Kirken Frihed,

afholdes

**Onsdag d. 3. Decbr. Kl. 8 Aften i Citys Festsal,
Citygade Nr. 23.**

Program:

1. Festsang, skreven til Festen
(synges af hele Forsamlingen).
2. Historisk Foredrag.
3. Sang af Kirkekorene.
4. Apologetisk Foredrag.
5. »Fast skal min Daabspagt evig staa«
(synges af hele Forsamlingen).

Sangene vil blive ledsaget af Hornmusik.

Adgangskort koster:

Reserveret Plads 1 Kr. — Alm. Plads 25 Øre

og faas følgende Steder:

Ernst Bæklund,
Frederiksberggade 34.
Telef. Byen 3163.

Fr. Weber,
St. Kongensgade 38.
Telef. Palæ 326.

St. Ansgars Menighedskontor.
Bredgade 69 (Kl. 1—4).
Telef. Palæ 654.

Redaktør Niels Hansen,
Viggo Rothes Vej 14 (Charl.).
Telef. Hellerup 657 y.

Johs. Hoffmann & Søn,
Købmagergade 48.
Telef. 1389.

Vesterbrogade 18.
Telef. Vester 2583 x.

Frk. A. Roelsen,
St. Josephs Hospital, Portnerlogen,
Telef. 4486.

Salget af reserverede Adgangskort slutter Onsdag Efterm. Kl. 4.

Efter Mødet staar de til Festsalen stødende Lokaler til
Deltagernes Disposition.

Kirkelig Kalender.

30. Novb. 1. Søndag i Advent.	7. Decb. 2. Søndag i Advent.
1. Decb. Mandag. Andreas, Apostel.	8. — Mandag. Marias ubesmittede Undfangelse.
2. — Tirsdag. Bibiana, Jomfru og Martyr.	9. — Tirsdag. Oktavdag.
3. — Onsdag. Franz Xaver, Bekender.	10. — Onsdag. Loretofest.
4. — Torsdag. Barbara, Jomfru og Martyr.	11. — Torsdag. Damasus I, Pave og Bekender.
5. — Fredag. Petrus Chrysologus, Biskop og Kirkelærer.	12. — Fredag. Vicelin, Biskop og Bekender.
6. — Lørdag. Nicolaus, Biskop og Bekender.	13. — Lørdag. Lucia, Jomfru og Martyr.

Et Ord til hver Dag.

30. Novbr. Da Apostelen Andreas saa Korset, paa hvilket han skulde dø, udraabte han: »Gode Kors, forherliget ved Cristi Vunder, længe har jeg attraaet dig, nu har jeg lykkelig fundet dig.«

1. Decbr. Jerusalem, staa op, og se den Glæde, som skal komme til dig fra din Gud. (Baruchs Bog.)

2. Decbr. Jeg takker dig, Herre, for Haabet om Himlen. (P. Morris, S. J.)

3. Decbr. Paa dig, o Herre, har jeg haabet, og jeg skal i

Evighed ikke blive til Skamme.

(St. Franz Xavers sidste Ord.)

4. Decbr. Stil ikke Gud Betingelser; lad os blot tænke paa, hvorledes vi ret skal tjene ham, saa vil han give os de bedste Betingelser.

(St. Franz af Sales.)

5. Decbr. Et Menneskes Glæder bliver ikke taget fra ham, naar han omvender sig, de bliver blot forvandlet.

(St. Augustinus.)

6. Decbr. Lykke er en Vellugt, man ikke kan udgyde over andre, uden ogsaa at faa nogle Draaber paa sig selv.

Litteratur. Den fuldkomne Anger. Af J. von den Driesch. Med Forord af P. Lehmkuhl. Smukt hæftet 15 Øre. Faas ved Kirkerne og hos St. Josefssøstre.

Apologetiske Prædikener af Fred. Esser. 4. Serie. Kristus og Kirken. Faas i alle Boglader. 1 Kr.

Lille Nellie af den hellige Gud. Overs. af M. M. H. Pris 50 eller 60 Øre. Faas ved Kirkerne og i Skolerne samt Frederiksberg Allé 15—17 og Amalievej 14.

Den daglige Messe. Oversat af N. H. Smukt indbunden 1 Kr. (11 Eksplr. for 10 Kr. i Frederiksberg Allé 15—17.)

Byg Absalonsgaard ved at bruge Absalonkort og Mærker.

Vestervoldgade 115. Læsestue for unge Piger, aaben hele Dagen, midlertidigt Modtagelseshjem & Bureau.

† Hjertelig Tak for venlig Deltagelse ved vor kære Moders, **Bernhardine Jørgensens** Jordfærd, Enke efter Naalemagermester Jørgensen. R. I. P. F. rantz Krejl og Hustru.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.
61. AARGANG.

„Nordisk Ugeblad“ udgives af Ansgariusforeningen og udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader samt paa Ugebladets Ekspeditionskontor, Bredgade 69, 2. S. o. G. 1—4. Telef. Palæ 654. — Redigeret af Niels Hansen, cand. mag., Viggo Rothes Vej 14, Charlottenlund. (Træffes bedst Kl. 4—6 Efterm.) Telefon Helrup 657 y.

Nr. 49.

Søndag den 7. December

1913.

INDHOLD: Smaa Indledninger. — Den sande Mystik. — Adolp Kolping. — Nye Bøger. — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Ordrup. Aarhus. Aalborg. Holland. — Et Ord til hver Dag. — Bekendtgørelser.

Smaa Indledninger.

194.

Under Jul.

Adventsstemning.

Nu faldt det sidste Blad fra Træets nøgne Stamme,
og Dødens kolde Pust igennem Skoven gaar.
I Vest staar Vintersolens sidste trætte Flamme —
det blodig gyldne Skær mod Aftenhimlen slaar.

Men Flammeskæret dør, og Havet graadig gemmer
det sidste Blus af Dag, den allersidste Rest.
Jusl lød et Hundeglam — saa tier alle Stemmer,
kun Havet vaander sig i Rvide langt i Vest.

O tavse, strenge Nat, o stille Vinterdvale —
 o dystre Ligfærdsfest med Orgelbrus fra Hav,
 med blege Stjerners Rjertier tændt i Himmelsale,
 med Havets Gaagedis som Virak over Grav!

Du taler til mit Sind, du store, stærke Tanke,
 og kalder Adventstidens stille Stemning frem.
 Med vemodfulde Slag jeg føler Hjertet banke
 og hører Klokkelyden hist fra Betlehem.

Slig laa en syndig Jord i Vintersøvnens Slummer:
 Den sidste Gnist og Glød af Himmelglans er slukt,
 Profeters Røst, de sidste Himmelbud, forstummer,
 og hvert et Udsyn er af Natens Gaager lukt.

I Vinterkuldens Sne og Is og bitre Øde
 vi venter dig saa saart, du Jul fra Betlehem,
 med Solguld over Sne, med gylden Morgenrøde,
 med Julekerters Glans i hvert et fattigt Hjem.

Vi venter dig . . . vor Frelses Gud, bered vort Hjerte,
 mens Jorden klæder sig i Sneens Brudedragt,
 tænd i vor Sjæl din Naades klare Julekerte,
 lad Julens Engle om vort Hjem slaa trofast Vagt!

R. Rjelstrup.

Den sande Mystik.

(Fortsat.)

Hvad enten nu alt dette er naturligt eller ikke, saa er der dog intet deri, som er slet, saa naar den mystiske Stræben i sin Virken kommer paa Afveje, ligger Skylden ikke i dens egen Natur, men i manglende Lys og Vejledning. Undertiden har Menneskenes Hovmod vel ogsaa Skyld, idet Sjælene, der skimter deres egen Skønhed, tror sig selv Gud og saaledes vender den ene sande Gud Ryggen, idet de i deres Væsen søger det Liv, som kun han har af sig selv og kan give til andre.

Den mystiske Stræben synes i nogle Sjæle, og det vel flere end man tror, at være en direkte Virkning af Guds overnaturlige Naade. Gud giver altid sin Naade i Overensstemmelse med Sjælens Trang. Nu sømmer det sig, naar et Menneske bliver stærkt prøvet, at Lidelserne rensar det fra den ene Side, medens Naaden paa den anden Side drager dette Menneske til Gud, saa at sige tvinger dets Sjæl til at blive en mystisk Sjæl; thi han vil, at Livet skal være til at leve for et saadant Menneske.

Efter nogen Tids Forløb ser vedkommende da ogsaa, at Gud har taget denne Verdens Lykke bort fra ham for at kunne give ham den guddommelige, den uskabte Lykke allerede her i denne Verden.

Idet saaledes selve Sjælen lider og bringes til inderlig Bøn, viser det sig, at den mystiske Stræben er af overnaturlig Art og god og fuldt ud til at stole paa.

Et godt Træ, der beskæres i Tide, og hvis Vækst ledes i den rigtige Retning, maa bære gode Frugter. Paa samme Maade gaar det med den mystiske Stræben, naar den bliver inddiget og retledet, saa vil den bringe Samfundet fortrinlige Frugter.

Den sociale Bevægelse skænker os først og fremmest Retfærdighed, men det er ikke nok for Sjælene, ligesaa lidt som blot jordisk Lyksalighed; de trænger til et virkelig sjæleligt Liv, det vil sige en Kærlighed, der ikke alene bestaar i en Kærlighed til deres Medsjæle, men først og fremmest i Kærlighed til Gud. Og den fulde Kærlighed, det fulde Liv

giver alene den kristelige katholske Mystik. Men hvem skal være Lederen, som er den nødvendige Forudsætning for, at Mystikken kan opfylde sin Bestemmelse? Det er Kirken, og Kirken alene! Kirken viser os igen hen til de hellige. Paverne har fordømt en Del falske mystiske Tanker, men det er kun enkelte Afvisere langs Vejen. Fra Tid til anden raaber Kirken til os: Pas paa! Men paa mangfoldige Steder siger den intet, og vil vi vide mere, maa vi spørge de store Helgener.

Og hvilken af de mystiske Hellige er nu bedst skikket til at vejlede vor Tid? Det er den hellige Teresa af Jesus, den første barfodede Karmeliterinde, sammen med ham, hvis Navn og Arbejde er uadskilleligt fra hendes eget, den hellige Johannes af Korset, den første barfodede Karmelit.*)

Vor hellige Kirke viser os selv hen til hende, idet den paa hendes Festsdag beder: »Giv, o Gud, at vi maa blive næret med hendes himmelske Visdoms Føde.« Vi kender ingen andre end hende og den hellige Johannes af Korset, hvis Lære er blevet benævnt »himmelsk« og saaledes opstillet som Mønster for de troende. Pater Rousselot, som er en af de bedste Theologer i vor Tid, siger, at Teresa er den første Læremester i det mystiske Liv, og at hendes Skrifter i alt, hvad der angaar Mystik, har større Værdi end den hellige Alphonsus' Værker om Sædelære eller den hellige Thomas af Aquinos om Dogmatik.

Vi Flamlændere har vor Jan van Ruysbroeck (1294—1381), men de, som kender dem begge, maa bekende med Poppel, at de lavere mystiske Stadier er først beskrevet af den hellige Teresa og Johannes af Korset. Og det er nu ganske sikkert de lavere Tilstande, det er af størst Værdi for Mennesker at kende, da det er gennem dem, at man naar frem til de højere.

Desuden ser det ud, som om at Ruysbroeck ansaa Ekstasen som det højeste, hvilket ikke er Tilfældet, og i Virkeligheden mener han det heller ikke. Men Teresa stiller klart og tydeligt den »omskabende Forening« (*union trans-*

---

*) Han levede 1542—1591, og den hellige Teresa plejede at sige om ham, at han var den reneste og helligste Sjæl i Guds Kirke. Hans Værker om mystisk Theologi er fulde af »en himmelsk Visdom«, som der staar i Breviaret for hans Fest d. 24. November.

formante) op som det mystiske Livs Krone. Intet andet Sted er Sjælen bedre skikket til Virken, intet andet Sted giver den kraftigere og mere haandgribelige Beviser paa den Kærlighed, der lever i den, og det Liv, der besjæler den, end naar den gennem den »omskabende Forening« er indtraadt i »den sidste Bolig« i *Sjælens Borg*.*) Altsaa er det praktiske, virksomme Liv langt fra en Modsætning til det beskuende Liv efter Teresas Lære, tvertimod er det den naturlige Udfoldelse og Frugt af det beskuende Liv i alle dets Former, og navnlig da i dettes højeste Udvikling.

Teresa har ogsaa andre Fortrin frem for Ruysbroeck. Han viser sig i sine Værker mere som Teolog end som Psykolog. Ofte fordyber han sig i Sammenligninger, der ganske vist er meget interessante og belærende for dem, som forstaa dem. Men Teresa begrænser sig til Beskrivelse af Sjælstilstandene. Intet af det, der hører til den praktiske Mystik, undgaar hendes Øje, saaledes at moderne Mystikers skønneste Bøger ofte næppe er andet end Uddrag af den serafiske Moders Værker. Man begriber altid Teresa og følger hende lettere end vor flamske Mystiker, som ubetinget vilde være bedre forstaaet, hvis man først havde studeret Teresa.

Alle veed, at hendes mystiske Kræfter kun er en Beskrivelse af hendes egne indre Erfaringer. Hun fødtes 1515 i Avila i Spanien og traadte ved 21 Aars Alderen ind i de beskoede Karmeliterinders Kloster i hendes Fødeby. Næppe havde hun udtalt sine Løfter, ja det synes mig, endog før hendes Prøvetid var omme, blev hun kaldet af Gud til den mystiske Bøn. Flere Gange bliver hun benaadet med den »hvilende Bøn«s Gave, og enkelte Gange føres hun frem til den »inderlige Forenings« Bøn. Men da hun ikke helt svarer paa Guds Naades Fordringer, bliver hun efter en Tid ved Guds Omgang at have faaet den mystiske Salvning berøvet alle overnaturlige Gunstbevisninger. Saaledes lever hun omtrent 18 Aar uden Ophør, kæmpende og lidende, undertiden faldende i smaa Synder, men dog aldrig gørende sig skyldig i svære Synder. Omkring ved 40 Aars Alderen begynder hun mere at bestræbe sig for at trække sig bort

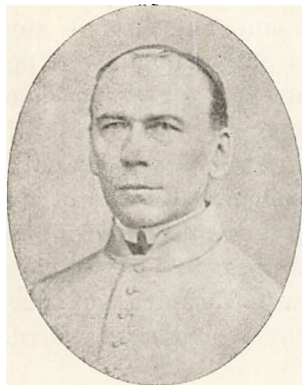
*) Titel paa et af Teresas Værker.

fra Verdens Fortryllelse, som hun var paavirket af, og Gud skænker hende igen sin mystiske Gave. (Fortsættes).

Adolp Kolping.*)

Et hundredaarigt Jubilæum.

Hundredaarsdagen for Adolp Kolpings Fødsel hør ikke hengaa, uden at Ugebladet vier ham nogle Mindelinger. Hans Liv var saa interessant, og hans Virksomhed har været af saa stor Betydning, især i de tysktalende Lande, hvor de vandrende Svende spiller en langt større Rolle end andet Steds, at det har sin fulde Berettigelse.

Kolping blev født i Kerpen i Nærheden af Köln i et lille Bondehjem d. 8. December 1813. I blandt flere Søskende var han den yngste. Da han ikke var stærk af Helbred, blev han skaanet for strengt Arbejde og fik Adgang til flittig at besøge Skolen, hvor han efter eget Sigende »tilbragte de lykkeligste Timer i sit Liv«. Under sin

Opvækst blev det hans inderligste Ønske at blive knyttet til Bøgerne. Men da Forældrene var fattige, og han paa den Tid ikke paa sin Vej mødte nogen Velgører, der kunde hjælpe ham over Vanskelighederne, maatte han bestemme sig til i en Alder af knap 13 Aar at gaa i Skomagerlære. I dette Fag arbejdede han da i noget over 10 Aar. Men Arbejdet tilfredsstillede ham aldrig. Skønt han stadig passede Værkstedet saaledes, at han fra de forskellige Mestre fik de bedste Anbefalinger, higede han dog med hele sin Sjæl mod Præstegerningen. Hver fri Time, hver Helligdag, mange Nattetimer blev tilbragt med Læsning. Den Elenighed, han overalt mødte blandt sine Standsfæller, bidrog ogsaa stærkt til hans Kamp for at komme over i andre og bedre Forhold. Det var ham en utaalelig Tanke, at han skulde tilbringe et Liv i den dybe Forkommenhed, i det Smuds og den moralske Fordærvelse, hvori han overalt fandt Arbejderne nedsunkne. Han fortæller selv derom

*) Hovedbestanddelen af efterfølgende Artikel er laant af Fernando Lindbergs Bog: *Biskop Ketteler og Socialismen i Tyskland*.

følgende fra Midten af Trediverne: »Jeg havde opnaaet Plads paa Kølns første Værksted og sad i en Kreds, som saa mange forgæves eftertragtede; dog bæver mit Indre, naar jeg tænker paa de skrækelige Dage, som jeg der har tilbragt imellein Tysklands dybt sunkne Haandværkssvende. Man vil maaske finde, at min Skildring af mine Standsfæller er altfor grel, dog kunde jeg fremdrage Vidnesbyrd, der langt overgaar de sædvanlige Begreber derom. De kan prise sig lykkelige, der aldrig saa og hørte saadant, der aldrig kom i Berøring med saadanne Mennesker.«

De Erfaringer, Kolping som Haandværkssvend gjorde, blev den bevægende Kraft i hans Liv, da han, dels ved overmenneskelig legemlig Anstrengelse, dels ved en uventet pengelig Hjælp, selv i 1845 var bleven Præst.

Efter modtagen Præstevielse blev han ansat som Kapellan i Elberfeld. Her blev han i 1847 Formand, »Præsises«, for en 2 Aar gammel »Junggesellen-Verein«, der blev Udgangspunktet for de Svendeforeninger, der nævner Kolping som deres Fader, og som skulde blive af saa væsentlig Betydning i den kommende Tid.

I sin Stilling som Formand for den ovennævnte Forening lærte *Kolping*, hvad der kunde opnaas ved at samle Ungdommen i Foreninger. Gennem sine egne Erfaringer som Haandværker havde han lært, hvad Arbejderne *savnede*. Nu havde han tillige fundet et Middel til i nogen Maade at afhjælpe *Savnet*. I Oktober i det bevægede Aar 1848 udgiver han da sit lille epokegørende Skrift: »Der Gesellenverein«.

I Indledningen gør han opmærksom paa, at der raader saa megen moralsk Elendighed, at det ligefrem er grænseløst. Men jo større det Arbejde er, der trænges til, desto mere nødvendigt er det, at der tages fat derpaa. For sit Vedkommende vælger han en enkelt Klasse: *Svendene*. Han peger hen paa, hvorledes de er stillede: de slette Værksteder, de daarlige Kamre, de fordærvede Herberger, de liderlige Sange, Tiggervandringerne, naar Svendene rejser paa Haandværket. »Om denne Menneskeklasse, hvoraf dog den egentlige Borgerstand frengaar, bekymrer man sig i Regelen mindre end om et Insekt og dets Udvikling.«

Hvorledes kan Hjælp opnaas? Ganske simpelt.

Man møblerer et venligt Lokale, varmt og godt oplyst. Da kommer de unge Mænd og danner en Forening, der ledes af agtbare Borgere med en Præst i Spidsen. Man skaffer gode Bøger og Skrifter, ikke alene religiøse. Men mere end Bøgerne vil dog det levende Ord komme til sin Ret. Man oplyser og belærer om alt, saavel om verdslige som om hellige Ting, maner og advarer, holder Kaldet og det rette Livsmaal for Øje og paaviser Midlerne til at naa

det. De unge Mænd skal opdrages til dygtige Borgere, altsaa til to Ting: til dygtige Kristne og til dygtige Forretningsmænd.

Der mangler ikke Stof, der kan anvendes til Belæring. Der ligger endnu megen sund Kraft i Folket. Det gælder kun om med venlig, men fast Haand at udskille det daarlige.

Men ogsaa Fornøjelserne kræver deres Del. Man foretager Udflugter i Sommertiden, man plejer Folkesangen for Kirken og Folkelivet. Gode Sange fortrænger da det uhyggelige Skraal i Værtshusene og paa Værkstederne. Her synges tilmed alt for lidt. I mange Egne hersker Hovedhængeriet. Hvor skønt vilde det ikke være, naar en saadan Forening kunde udvikle sig til et Slags Folkeakademi.

Hovedsagen bliver imidlertid, at de unge Mænd lærer at færdes sammen baade i Alvor og Gammen, at man tager sig af dem og iagttager, hvorledes de ogsaa udenfor Foreningen optræder baade i Lyst og i Nød.

For at kunne faa Lejlighed til fra et mere centralt beliggende Hovedpunkt at virke i denne Sags Tjeneste, søgte *Kolping* og fik et Embede i Köln med meget smaa Indtægter. Da han bad Ærkebiskoppen om at faa det, svarede denne:

»Det er slet lønnet, De maa selv skyde Penge til.«
Dertil svarede *Kolping*: »Jeg vil med Guds Hjælp klare mig, og naar jeg ikke har mere, kommer jeg til Dem.«

Paa dette Grundlag blev han den 15. Marts 1849 kaldet til Vikar ved Kølnerdomen. Fra dette Øjeblik blev han fast knyttet til den gamle berømte Bispestad.

I 1850 forfremmedes han til Vikar og 1862 til Sognepræst ved Minoriterkirken, en gammel Franciskanerkirke, der er bygget af Mindrebrødrene allerede i det 13. Aarh.

Ved denne, der blev Svendeforeningens særlige Kirke, virkede han til sin Død.

Til en Begyndelse stod der til hans Raadighed kun et lille Skolelokale, der blev oplyst ved Tællelys. Men her stiftede han d. 6. Maj 1849 Foreningen med 7 Medlemmer. Men den lille Grundstok voksede saa stærkt, at der snart blev 100 og snart efter 200 Medlemmer. Under Kolera-Epidemien, som rasede stærkt i Köln i hans første Præsteaar der, tilbød han frivillig at overtage Virksomheden som Hjælpepræst i Epidemihospitalet. Medens han arbejdede her, tog Foreningen stadig til i Antal. Det oprindelige Lokale blev for lille. *Kolping* klagede over, at »Medlemmerne sprængte Murene.«

Flere Medarbejdere traadte til, deriblandt forskellige af de besiddende Klasser. Allerede i 1852 købte *Kolping* for indsamlede Penge et prægtigt Hus med Have til for

14.200 Thaler, hvori Foreningen fandt hyggelige og tidsvarende Lokaler.

Her udviklede Foreningslivet sig i Overensstemmelse med Kolpings foran skitserede Plan: Undervisning, Foredrag, selskabelige Sammenkomster, Folkefester, Indretning af Sygekasser, Begravelseskasser. *Kolping* selv holdt Foredrag og skrev Sange til de festlige Sammenkomster. Den 8. Maj 1853 holdt Svendeforeningen den første Sammenkomst i det ny, festlig smykkede Foreningshus.

Her er ikke Lejlighed til at forfølge Svendeforeningernes videre Udbredelse, men enhver, der kender blot lidt tysk-katholsk Liv, veed, hvor umaadelig stor en Rolle disse har spillet og den Dag i Dag spiller. Kolpings Tanker mødte naturligvis en Del Modstand, men efterhaanden ogsaa flere og flere Venner, og da Kolping den 4. Decbr. 1865 døde i en Alder af kun 52 Aar, fandtes der over 400 Foreninger. Siden er Sagen vokset enormt, og der findes nu prægtige *Gesellenhäuser* i de fleste større tyske Byer, ligesom Medlemmernes Antal er over 80.000. Kolpings Liv er et skønt Eksempel paa, hvorledes Gud udvælger det, som er ringe i Verdens Øjne, til dermed at udrette store Ting.

Nye Bøger.

Anna Erslev: I Automobil og andre Historier. (H. Hagerups Forlag, 1913.)

En god lille Bog, som de unge ret vil glæde sig over. Anna Erslev forstaa at skrive for Ungdommen. Alt er let at forstaa og fornøjeligt at læse, og hist og her veed hun, uden at være paatrængende, at give de uartige Dreng og de mindre velopdragne Piger et Vink, som de har godt af at huske og rette sig efter. Saaledes i denne Bog, Viktors Automobiltur, som han uden sin egen Skyld slap saa heldig fra, Peters Eventyr i Abeburet og »de siffige Pigebørn«, som ved at snyde deres lille Bro'r kom til at snyde sig selv. En Del af de andre Fortællinger er egnede til at vække dybere Tanker. Alt i alt er det en Bog, som gerne maa findes mellem Julepresenterne for de unge. *F. Esser.*

Richard Jahnke: Af en lykkeligs Tanker. Overs. af I. R. (Schønbergs Forlag. København.)

Det er en mærkelig Uskik, der er begyndt at brede sig i Litteraturen i den senere Tid, at Bøger — som f. Eks. nærværende — udkommer uden Aarstal. Hvad Meningen er dermed, forstaaer jeg ikke. Heller ikke begriber jeg, at nærværende Bog er blevet oversat paa Dansk; det er

allerede galt nok, at den er skreven paa Tysk. Det er de tarveligste Moraliseringer over Emner som Dannelselse, Sindsro, Lykke og Glæde, Dødens Gaade o. s. v., som tænkes kan, i et kedeligt Sprog og paa saa aandeligt Lavvande, som ikke tit træffes paa Omraader, hvor man dog ikke vil fornægte Aand. I »Dødens Gaade« siger Forfatteren, at han ikke kan forestille sig Gud som den strenge Dommer, eller »at denne Kærlighedsaand skulde kunne blive til en Vredens Gud«. Det er Tonen i denne elendige Bog. Den oplives kun af Trykfejl som: »Man skal ikke give Afkald paa sine Rettigheder og langt mindre sige »*min Ringsted*« i Stedet for »jeg«. Det var ogsaa for meget forlangt.

N. H.

Julestjernen 1913. Ved H. I. F. C. Matthiesen. (Lohses og Hagerups Forlag. 1 Kr. 25 Øre.)

Det er en sjælden smuk Julestjerne, der i Aar skinner paa Hagerups Forlagshimmel. Den kan næsten uden Forbehold anbefales til Anskaffelse i katholske Hjem. Omslaget er nydeligt, og en Del af Billederne rigtig kønne. Følgebladet »Jesus i Bethania«, efter Maleri af Rud. Petersen, er ogsaa smukt; især vilde Christusskikkelsen alene for sig være af udmærket Virkning som Alterbillede, langt mere end hele Billedet. Først skriver Pastor Fibiger vindende og godt om de forskellige Slags Jul, man kan have, den romerske, den nordiske, Hjemmejulen og den kristne Jul. Et meget interessant Bidrag er en Række Breve fra den elskelige Enkedronning Caroline Amalie, som hun skrev til sin første Lærerinde, da hun endnu var en lille augustenborgsk Prinsesse; de røber allerede alle de Karaktertræk, man senere kom til at sætte Pris paa hos Dronningen: den ægte Gudsfrygt, Jævnheden, Næstekærligheden. Pastor Skovgaard-Petersen skriver en med flere Billeder forsynet Skildring af den mægtige amerikanske Yellowstone-Park, som det er en ublandet Fornøjelse at læse. Pastor Falk Rønnes Skitse: De hvide Heste er ogsaa køn. — Hæftet skæmmes kun af en saakaldt Fantasi af Olfert Ricard. Hans Behandling af Frelserens Liv er ikke alene smagløs, men frastødende, og hans Genfortælling af dette er ikke alene falsk, men næsten blasfemisk. Hvad mener man om en saadan Gengivelse af Vidunderet i Ørkenen, da Jesus havde talt med Gud oppe paa Fjeldet i denne Nat. Og der havde han faaet det saadan, at han følte, han turde bede om Brød til alle disse Mennesker. Gud vilde give ham det; hvordan vidste han kun ikke.« Og lidt efter: »Og i sin overgivne Glæde over det, der skulde ske i Dag, lagde han sin Haand paa Filips Skulder o. s. v.« Den, der skriver saaledes om Jesus Christus, gør maaske Kristen-

dommen større Skade end Præster af Arboe-Rasmussens Type; thi paa disses Tale kan enhver let høre, at det ikke er Kristendom, de forkynder, men af Ricards Forkyndelse kan Mennesker langt lettere blive vildledt og tage den for sand Kristendom. — Endelig har Professor Zakarias Nielsen skrevet nogle meget kønne Smaaminder om Kaalund.
N. H.

Et Ord til hver Dag. Ved Niels Hansen. (72 Sider. 15 Øre.)

Bøger plejer ellers at udgives, for at de skal læses; her faar vi en, som, havde jeg nær sagt, ikke skal læses. Kun een kort Sætning har den for hver Dato i Kalenderen. Den kommer derfor til at indtage en Særstilling i vor danske katholske Litteratur. Ugebladets Redaktør har nemlig haft den gode Tanke at samle de »Ord til hver Dag«, hvormed han paa en meget nyttig Maade har beriget sit Blad i dette Aar, i en lille Bog. Meningen med den er, at de Visdomsord, som i 1913 har virket baade oplysende og opmuntrende, trøstende og advarende, ogsaa i Fremtiden i en let tilgængelig Form skal indpuste Kalenderens døde Tal Aandens levendegørende Kraft og derved være en Hjælp og Støtte for os i det daglige Liv. Der er vist ingen, der benægter, at det trænger baade Kalenderen og vi svært til. Derfor anbefaler denne Samling af Sandhedskrystaller sig ganske af sig selv til enhver, der ikke kan nøjes med tørre Taltegn. Det er sandt, en lille Indskrænkning maa der gøres. For at kunne virke fuldlud, forudsætter Bogen modne Mennesker med Sans for, hvad der rører sig dybest inde i en Sjæl, og med Forstaaelse af, hvad der har Gyldighed udover Tidens Grænser. Thi de Guldkorn, som hver Sætning i Virkeligheden er, er fundet paa Bunden af store Mænds og Kvinders Sjæle eller hentet fra Evighedens Land. Tankeløse Mennesker vil ikke have nogen Glæde af dem. Men enhver anden finder en Skat deri. Gid ret mange maatte hæve den!
F. K.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. I den katholske Højskole i Tirsdags holdt Forstanderen, Mogens Ballin, et fortrinligt Foredrag om den sidste Romer, den store Pave Gregor, hvis Liv og forholdsviis korte, men meget indholdsrige Regering han udviklede for de halvandet Hundrede Tilhørere.

Ordrup. De tyske Elever paa St. Andreas Kollegium havde den 30. November, St. Andreas Dag, deres store aarlige Fest med Komædie, Sang og Musik. Der opførtes en køn Martyrlegende i fem Akter, »Venantius«, hvori den

smukke Iscenesættelse, de nydelige Dekorationer og de optrædendes fortrinlige Udtale og Spil med Rette vakte stor Begejstring. Slutningen af Aftenen var en Mindefest for Konstantins Fredsedikt; heraf er især et stort levende Billede og en overordentlig smuk Korsang værd at fremhæve. Den store Sal var fuld af Tilskuere.

Aarhus. Søndag den 30. November fejrede den herværende katholske Menighed paa en værdig og opløftende Maade Jubilæums-Mindet om Kristendommens Sejr over Hedenskabet i Aaret 313. Der indviedes efter Højmessens højtideligt et stort Kirkegaardskors, der var opstillet i Kirkens Midtergang, en Gave fra en Velgører. Dets Plads vil for Fremtiden være midt paa vor Kirkegaard, hvorhen allerede i Foraaret Ligene af de tre Præster, P. Zurstrassen, P. Tenten og P. Lohmann, er bleven flyttet. Korsstammen er af Egetræ, Kristusfiguren derimod af polychromeret Zink, ciselaret i München. I Prædikenen skildrede Sognepræsten, Pastor Schmid, dette Korsens Betydning paa vore Grave som Trøstens og Haabets Tegn. Dette Kors venter os alle deroppe med sine udspændte Arme og holder Vagt over os; under dette Tegn vil vi gerne hvile. — Om Aftenen Kl. 8 fandt Festmødet Sted i Menighedens flagsmykkede Forsamlingssal. Over Prosceniet lyste Kristi Monogram, udført i store Guldbogstaver og omgivet af Guirlander. Efter at den klangfulde Indlednings-Hymne af A. Wiltherger var sunget, holdt Hr. Pastor Schmid Festtalen. Han skildrede i kraftige, anskuelige Træk de første Aarhundreders Kristenforfølgelser, Konstantins Sejr og dens Betydning for hele Verden. Ingen kan forundre sig over, at Kirken jubler i Aaret 1913, ligesom den jublede den Gang. Hvad man derimod med Rette maa være forbavset over, er, at det er kun den katholske Kirke, der fejrer dette festlige Minde. Lyt til St. Petersborg og Moskwa — de er tavse; lyt til Konstantinopel, Patriarkernes Sæde — Konstantinopel er tavs; lyt til alle de Hundreder af Sekter — de er tavse. Hvorfor glæder de sig ikke, de, der saa ofte har paastaet, at det er dem, der har Oldkirkens Kristendom? Et det maaske, fordi de den Gang endnu ikke var til? Efter at Salmen: Store Gud var sunget, opførte *Regina Virginum* det religiøse Skuespil: *Fabiola*, sammenstillet efter Kardinal Wisemans berømte historiske Roman. Der er aldrig gaaet et Stykke over vor Scene, der i den Grad har begejstret Tilskuerne, som dette; mange af dem var rørte til Taarer. Det var især den h. Agnes' Rolle, der var i gode Hænder. Festforsamlingen overværedes af c. 230 Personer, medens Generalprøven Kl. 2 var besøgt af 140 Børn og voksne. Saa haaber vi, at Jubilæumsaaret 1913 har sat et uudsletteligt Mærke i de herværende Katholikkers Bevidsthed.

— Des værre har vor Menighed i forrige Uge mistet Kirkeforstander Fr. Jaworski, der med sin Familie er flyttet til Hellerup; i ham har vort Menighedsliv tabt en af de dygtigste og altid beredvillige Kræfter.

Aalborg. Søndag d. 30te Novbr. samledes Menigheden i Aalborg med Slægt og Venner til en særdeles vellykket festlig Sammenkomst i Skolens ny, store Lokaler. I Gymnastiksalen var der rejst et smukt Teater, og paa dette opførte Børn og Piger, efter at alle først var bleven beværtet med Kaffe, det smukke Skuespil »Hyrdepigen fra Lourdes«, og skilte sig overordentlig godt fra deres Opgave. Enkelte Optrin var af ligefrem gribende Virkning, Scenen med de bedende Børn foran Klippehulen ved Lourdes, hvortil de kunstnerisk udførte Dekorationer meget bidrog. Mellem Akterne sang Kirkens Sangkor forskellige flerstemmige Sange, der ogsaa hilstes med stærk Bifald, og endelig glædede forskellige Herrer og Damer Forsamlingen ved Solosang, Guitarspil og Oplæsning. Til sidst bragte Sognepræsten, Pastor Sassen, i varme Ord en hjertelig Tak, først til St. Josefs-søstrene, der havde haft et stort Arbejde med Indstuderingen og Iscenesættelsen af Stykket, dernæst til en og hver af de mange, der havde bidraget til at gøre Aftenen til en virkelig Fest for alle de tilstedeværende. — Med den katolske Hilsen: Lovet være Jesus Kristus! sluttede den smukke Sammenkomst.

Holland. Assistenten hos Generalen for Samfundet af Jesu-Hjerte-Præster, Pastor André Prevôt, er i disse Dage afgaaet ved en næsten pludselig Død i Sittard (i Limburg). Dette Samfund er i den senere Tid blevet mere kendt her hjemme, idet Præsterne i Gøteborg saavel som Pastor Mayring i Malmø og Pastor Rattaire paa Frederiksberg hører til dets Medlemmer. Skønt 73 Aar gammel var Pastor Prevôt i August i København, hvor han holdt Eksercitier for Assumptionssøstrene, der ikke saa snart vil glemme disse ti Dage; thi Præstens Fromhed, faste Tro og inderlige Overbevisning gjorde et dybt Indtryk. — Pastor Prevôt, der var Provençaler, havde i sin Barndom kendt den hellige, vidt berømte J. B. Vianney, Sognepræst af Ars. — Omkring 1889 traadte P. Prevôt ind i Jesu-Hjerte-Præsternes Missionsselskab. Kort efter blev han sendt til Sittard for at lede Noviciatet og den apostoliske Skole, hvor han var i henvend 30 Aar. Man kan tælle de Præster, der er uddannet af P. Prevôt, i Hundredevis. De er draget ud overalt for at forkynde Evangeliet, til Belgisk Kongo, Brasilien, Canada, Kamerum og Sverrig. — I Omegnen af Sittard havde P. Prevôt, selv blandt Ikke-Katholikker, opnaaet et stort Ry for Hellighed. Endog Jøderne sagde: »Kom og se! nu gaar den hellige forbi!« Hans Spægelser

var lige saa store, som hans Barmhjertighed var udtømmelig. Saaledes vilde han aldrig, selv i den strengeste Kulde, have Varme i sit Værelse. Den afdødes sidste apostoliske Rejse gjaldt Danmark, ligesom ogsaa hans sidste Tanker var rettede mod dette Land.

Absalonsbøsserne.

Det var en Overraskelse, at Bøsserne denne Gang gav større Udbytte end baade sidste (Feriemaanederne) og forrige Gang. Der var ialt Kr. 144,43 i 108 Bøsser, gennemsnitlig c. Kr. 1,34 i hver (mod Kr. 1,21 og Kr. 1,31 de to foregaaende Gange). Med de andre indkomne Beløb (heraf Kr. 5 fra Odense) er der ved *Absalonskredsen* ialt indkommet Kr. 1140,52.

Vi tømmer Bøsserne igen lige efter Jul, og hvis vore mange Venner vil tænke paa Bøsserne i Juledagene — og det beder vi dem om at gøre — vil vi i Aar have naaet et godt Stykke fremad for den Sag, som ligger os saa inderligt paa Sinde.

For »Absalonskredsen«

St. Fink-Jensen.

Katholske Bøger m. m. faas før og efter Højskolens Møder og efter Højmessens i Stenosgade. Skriftlige Bestillinger modtages. Indtil videre ogsaa aabent Lørdag Aften fra 6 til 8.

I Lighed med de foregaaende Aar agter undertegnede i Anledning af Julen at foranstalte en Uddeling af **Fødevarer til de fattige** i Rosenkranskirkens Sogn. Det er vort Haab, at enhver effer Evne vil yde sin Skærv hertil. De trængende, som ønsker at komme i Betragtning ved Uddelingen, maa *inden den 18de December personlig* henvende sig til en af de undertegnede eller til Præsterne ved Rosenkranskirken, som ogsaa er villige til at modtage Gaver.

Frk. M. Muus, Frk. M. Hoffmann, Frk. Ronge,
H. C. Ørstedsvej 29 B⁴. Uraniavej 6. Lykkeholms Allé 14, C.

Ligesom i de foregaaende Aar foranstalter vi en Uddeling af **Fødevarer til fattige** i Anledning af Julen og beder derfor alle, som har Evne og Vilje, om at yde en Skærv i nævnte Øjemed. De trængende, som ønsker at komme i Betragtning ved Uddelingen, maa **personlig** henvende sig hos en af undertegnede inden *den 15. December* og senere ligeledes **personlig** afhente Fødevarerne. Til Breve tages intet Hensyn, og Varerne udleveres heller ikke til Børn. De trængende i *St. Annæ Sogn* maa i Aar henvende sig til undertegnede.

Fru A. Osterhammel, Baronesse Stampe Charisins,
Nørrefarimagsgade 15, 2. Sal. Vestervoldgade 115.
Frk. F. Strathøcker, C. Tetzlaff,
Jægersborg Allé 19, Charlottenlund, Ved Stranden 10.

Immaculata Kirken.

Mandag den 8. December Kl. 7¹/₂ Messe, ved hvilken Lejlighed flere Søstre aflægge de evige Løfter. Kl. 6¹/₂ Aften Andagt. Det allerhelligste Sakramente er udstillet hele Dagen.

Tak. For den overordentlig store Velvillie og Imødekommenhed, der er blevet vist os i Anledning af vor Basar, bringer vi den varmeste Tak. Ganske særlig takker vi de Damer og Herrer, der har ydet os kunstnerisk eller anden Assistance. *St. Josefssøstrene.*

K.U.F. Katholsk Ungdoms Forbund afholder Møde i Lokalet Bredgade 67² o. G. Søndag d. 7. Debr. Kl. 7. **Nikolausfest.**

Vincentskonferensernes sidste Generalmøde

for i Aar finder Sted Søndag d. 14. December Kl. 11 $\frac{1}{2}$ i Bredgade 67² o. G. Til Mødet indbydes alle aktive og bidragydende Medlemmer.

Litteratur. Den fuldkomne Anger. Af J. von den Driesch. Med Forord af P. Lehmkühl. Smukt hæftet 15 Øre. Faas ved Kirkerne og hos St. Josefssøstrene.

Apologetiske Prædikener af Fred. Esser. 4. Serie. Kristus og Kirken. Faas i alle Boglader. 1 Kr.

Lille Nellie af den hellige Gud. Overs. af M. M. H. Pris 50 eller 60 Øre. Faas ved Kirkerne og i Skolerne samt Frederiksberg Allé 15—17 og Amalievej 14.

Den daglige Messe. Oversat af N. H. Smukt indbunden 1 Kr. (11 Eksplr. for 10 Kr. i Frederiksberg Allé 15—17.)

Stijn Streuvels: Julebarnet. Overs. af Oskar V. Andersen. Pris 75 Øre.

Et Ord til hver Dag. Samlede af Niels Hansen. Smukt hæftet 15 Øre. (11 Eksemplarer for 1 Kr. 50 Øre i Frederiksberg Allé 15—17.) Sælges til Fordel for Elisabethforeningen.

St. Ansgars Kirke.

Efter Andagten Kl. 6 Efterm. afholdes Procession, i hvilken Rosenkransbroderskabet og de unge Pigers Foreninger deltager.

Mødreforeningen. Tirsdag den 9. December Kl. 8 $\frac{1}{4}$ læses i St. Ansgars Kirke den h. Messe for Foreningens Medlemmer og Anliggender.

En **paalidelig katolsk Dame** søger en selvstændig Plads som Husbestyrerinde. Billet, mrk. S. H., bedes sendt til Kontoret, Bredgade 69, 2. Sal o. G.

En **ung Pige**, 16 Aar, fra et dannet Hjem i Jylland, ønsker Plads i et Herskabshus til Hjælp ved indvendig Gerning, ved Pasning af Børn eller til Selskab og Nytte for en ældre Dame. Kendskab til Frisering haves. Pladsen ønskes tiltraadt 1. Januar. Billet bedes indlagt paa dette Blads Kontor, Bredgade 69, 2. Sal o. G.

Den katolske Højskole.

Møde Tirsdag d. 9. December Kl. 8 Aften.

Anton Bølling: Handel-Mazzetti I.

Sursum corda medtages. Nr. 41 og 136 synges.

Festsalen i St. Knuds Skole, Stenosgade 4, B.

Paa katolsk Børnehjælpsdag

Søndag d. 23. November indkom til Elisabethforeningen

i St. Ansgars Kirke.....	Kr. 245.80
i St. Josefs Kirke (Nørrebro)..	» 50.00
i Rosenkranskirken (Fredriksb.)	» 24.42
i St. Annæ Kirke (Amager)....	» 10.00
i Immaculatakirken (Strandvej)	» 2.00
i St. Andreas Kirke (Ordrup)..	» 32.80

Ialt Kr. 365.02

Paa Børnenes Vegne bringes herved i Bestyrelsens Navn en hjertelig Tak. J. Braun, Sognepræst.

Mariakongregationen af Apostlenes Dronning holder Møde med Optagelse af nye Medlemmer paa Marias ubesmittede Undfangelses Fest, Mandag d. 8. Decbr. Kl. 8 $\frac{1}{2}$ i St. Josefs Søstrenes Huskapel, Toldbodvej 14.

Mariakongregationen for Mænd holder Fælleskommunion Søndag d. 14. Dec. Kl. 8 $\frac{1}{2}$ i **Jesu Hjertes Kirke**. — Om Aftenen Kl. 6 i **St. Ansgars Kirke** højtidelig Gudstjeneste med Prædiken og Optagelse af nye Medlemmer.

Kirkelig Kalender.

7. Decb. 2. Søndag i Advent.	14. Decb. 3. Søndag i Advent. (I Højmesse: Marias ubesmittede Undfang.)
8. — Mandag. Marias ubesmittede Undfangelse.	15. — Mandag. Oktav af Marias ubesm. Undfang.
9. — Tirsdag. Oktavdag.	16. — Tirsdag. Eusebius, Biskop og Martyr.
10. — Onsdag. Loretofest.	17. — Onsdag. Tamperdag. (Fastedag).
11. — Torsdag. Damasus I, Pave og Bekender.	18. — Torsdag. Forventning af Frelserens Fødsel.
12. — Fredag. Vicelin, Biskop og Bekender.	19. — Fredag. Tamperdag. (Fastedag).
13. — Lørdag. Lucia, Jomfru og Martyr.	20. — Lørdag. Tamperdag. (Fastedag).

Meddelelse om Gudstjenesten i København fandtes sidst i Nr. 48.

Et Ord til hver Dag.

7. Decbr. Frygten for Gud befrier os for Frygten for Guds Fjender. (St. Ambrosius.)	11. Decbr. Det er ejendommeligt for fuldkomne Sjæle, at de kun hader Synden i Synderen, men elsker Mennesket i ham. (St. Augustinus.)
8. Decbr. Det er alle deres Erfaring, som vokser i Hellighed, at de samtidig vokser i den dybeste Andagt og Kærlighed til den ubesmittede Gudsmoder. (P. Faber.)	12. Decbr. Vi maa aldrig forsømme Aarvaagenheden. Vor Herre Jesus Christus sammenknyttede den uopløselig med Bønnen, da han sagde: Vaager og beder. (P. Cestac.)
9. Decbr. Guds Ære vil jeg fremme, skulde det end koste mig Livet. (St. Peter Fourrier.)	13. Decbr. At omvende en Synder ved Prædiken eller Bøn er en større Undergerning end at opvække en død. (St. Gregorius.)
10. Decbr. Ethvert Menneskes Liv er et synligt Udtryk for, hvad han tænker om Gud.	

Udmærket Jule- og Nytaarsgave.

Et

der giver Ugebladet frit tilsendt en hel Aargang.

Pris 4 Kr.

Faas Bredgade 69, 2. o. G., Kl. 1—4, og i Bogsalget.

Kalenderen for 1914 er nu udkommet og kan faas paa **Menighedskontoret**, Bredgade 69, 2. Sal o. G. (1—4. Telefon Palæ 654) samt ved Kirkerne. Pris **25 Øre**. Ved Indsendelse af 30 Øre i Frimærker tilsendes Kalenderen portofrit. *Ansgariusforeningen.*

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.
61. AARGANG.

„Nordisk Ugeblad“ udgives af Ansgariusforeningen og udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader samt paa Ugebladets Ekspeditionskontor, Bredgade 69, 2. S. o. G. 1—4. Telef. Palæ 654. — Redigeret af Niels Hansen, cand. mag., Viggo Rothes Vej 14, Charlottenlund. (Træffes bedst Kl. 4—6 Efterm.) Telefon Helrup 657 y.

Nr. 50.

Søndag den 14. December

1913.

INDHOLD: Smaa Indledninger. — Den sande Mystik. — Mindefesten i Citys Lokaler. — En Udtalelse om Moden. — Nye Bøger. — Gothiske Træskulpturer og byzantinske Malerier. — »Her er Fa'r.« — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Aalborg. Sverige. England. Rom. — Et Ord til hver Dag. — Bekendtgørelser.

Smaa Indledninger.

195.

»Jævner Herrens Vej.«

Herrens Komme har været Midtpunktet for hele Verdenshistorien og sat Skæl mellem to uensartede Tider, før Kristus og efter Kristus. Herrens Komme paa den yderste Dag vil være den alvorfulde Afslutning paa alle de Dramaer, der er blevet udspillet her paa vor Jordklode. Herrens Komme er ogsaa i hvert enkelt Menneskes Sjæleliv Indbegrebet af al Sødme og Trøst, naar Herren med sin Naade drager ind i Sjælen og selv vil blive dens Spise.

Deraf har man udledet Adventens firdobbelte Betydning: en historisk, som et Minde om de fire Aartusinders Længsel efter Frelseren og hans endelige Komme, en profetisk som en Henvisning til Dommedagen, en sjælelig eller personlig, som Frelseren udtrykker med de Ord: »Naar nogen elsker mig, saa vil vi komme til ham og tage Bolig hos ham,« og ifølge hvilken Frelseren paa en ganske særlig Maade opholder sig i de retfærdiges Sjæle, og endelig en eucharistisk, som gentager sig, hver Gang vi træder hen til Herrens Bord.

Og hver Gang gælder Døberens og Profeten Isaias' Ord: »Jævner Herrens Vej, forbereder eder til hans Komme!« . . . . .

Dog frem for alt til hans eucharistiske Komme, naar

hans Hjerte hviler ved dit Hjerte og hans Mund ved din Mund, for at du skal styrkes og opvækkes til nyt Sjæleliv.

»Al vor aandelige Elendighed,« siger den hellige Teresa, »kommer deraf, at vi ikke tilbørlig forbereder vore Hjerter til dette højhellige Øjeblik. Jeg tror det bestemt, at en eneste Kommunion vilde være nok til at gøre os til hellige, hvis vi med større Tro og Kærlighed vilde træde hen til Herrens Alter. Hvor hellige burde vi ikke blive, naar vi saa ofte modtager vor Frelser?« . . . . . »Under Brødet Skikkelse kommer han til os. Thi naar Kongen rejser incognito, behøver man ikke saa meget at tænke paa, hvorledes man skal modtage ham. Og derfor kommer ogsaa vor himmelske Konge, forklædt, incognito, under Brødet Skikkelse til os. . . . Og hvor Herren ser, at det vilde være gavnligt, der aabenbarer han sig, og omendskønt man ikke kan se ham med legemlige Øjne, saa har han dog mange andre Maader at vise sig paa for Sjælen under den hellige Kommunion, ved indre Følelse, Indskydelser og paa forskellige andre Veje.« I det 34. Kapitel i »Vejen til Fuldkommenheden« siger hun: »Den hellige Kommunion er *vort* Brød. Thi hans guddommelige Majestæt har givet os dette Himmelbrød, for at vi kan finde ham og ikke behøver at dø af Sult. Naar Sjælen har Længsel efter dette Brød, vil den paa mangfoldig Maade finde Smag og Trøst deri. Der gives ingen Sorg, ingen Bedrøvelse, som ikke kan bæres med Lethed, naar man engang har smagt af dette Brød.« Om sig selv skriver den samme Hellige: »Jeg var meget ufuldkommen. Men jeg gjorde mig alligevel den største Umage for saa godt som muligt at modtage min Frelser. Jeg forestillede mig derfor, at min Jesus vilde komme ind i mit Hjerte, saaledes som om jeg med mine legemlige Øjne havde set ham træde ind i en Stue; og saa samlede jeg mine Tanker for rigtig at erkende denne store Naade, og for at mine Sanser ikke skulde forstyrre mig i min Andagt. Og naar jeg ikke kunde føle nogen Andagt, saa fandt jeg Trøst i Troens Lære.«

»Hjælp mig, o min Frelser, saa at jeg med Hjertets indre Mund lærer at smage, hvor sødt det er at elske Gud og at opløse sig i Kærlighed til ham« (Kristi Efterf.).

P. D. Steidl.

Den sande Mystik.

(Fortsat.)

Teresa var 42 Aar, før hun for første Gang smagte Ekstasen; Gud selv løste da de sidste Baand, der holdt hendes Sjæl tilbage fra ham. En ti Aar senere begynder hun, paa Befaling af sin aandelige Vejleder, Dominikaneren Pater Ybanez, sin Levnedsbekrivelse, det vil sige en Beskrivelse af de mystiske Gunstbevisninger, som Gud har skænket hende. Dog havde hun endnu ikke selv naaet det højeste Trin af Guds Beskuelse. Det samme Aar skriver hun »Fuldkommenhedens Vej«, hvori hun saavel behandler Askese som Mystik, for at vise en af sine Døtre den Vej, der fører til Fuldkommenheden og til den mystiske Forening med Gud.

Saa paatager hun sig Reformen af Karmeliterordenen, ikke alene for Kvinder, men ogsaa for Mænd. Den hellige Johannes af Korset staar her ved hendes Side; i Reformens udadvendte Arbejde er han hendes Søn, i hendes Sjæls indadvendte Virken er han hendes Fader. Da Teresa naaede det højeste Trin, var hun 57 Aar gammel. Hun skriver da »Sjælens indre Borg«, hendes fuldkomneste Værk, hvori hun helt fremstiller de mystiske Sjælstilstande i deres Sammenhæng.

Hun dør i 1582, 67 Aar gammel. Foruden de allerede nævnte Værker har hun skrevet de Klosters Historie, som hun har grundet, enkelte Fragmenter af en Forklaring til Højsangen og nogle Blade, fyldte med Udraab, der viser en glødende Kærlighed til Gud, hvorfor hun har kaldt dem »Udraabenes Bog«; den er skrevet af hende, naar hun var i Ekstase. Desuden har hun skrevet flere Hundrede Breve, hvori der ofte tales om Mystik.

Selv om hun opfatter den mystiske Lære som en Enhed, behandler hun dog ingenlunde sit Emne paa tør; skematisk, skolemæssig Vis. Hun udlægger ikke Sjælstilstandene, hun prøver ikke at klargøre Mystikkens inderste Væsen, ligesaa lidt som hun prøver at forklare, af hvilken Art de Forestillinger er, som Sjælen benytter sig af under den mystiske Forening. Hun beskriver ganske ligefrem de forskellige Trin

af den overnaturlige Bøn og angiver de Kendetegn, der skiller den sande fra den falske Beskuelse. Hun siger derfor intet direkte om det Spørgsmaal, hvorefter mystiske Forfattere er saa uenige, nemlig om hvad Mystik er. Men man kan let selv finde hendes Mening derom ved at gennemgaa hendes Skrifter. Set fra et praktisk Standpunkt er den kristelige Mystik intet andet end, hvad ogsaa Pater Poulain siger: »En praktisk, eller i det mindste quasi-praktisk, Erkendelse af Gud, hvorved man besidder Gud og smager ham.«

Terasas Lære om de mystiske Sjælstilstande.

Som i alle andre Forhold gaar Mennesket trinvis frem i det mystiske Liv. Sjælen begynder Vejen til Gud med en langvarig Øvelse i Askese, d. v. s. Flugt fra Synd, og indre Bøn, navnlig en Overvejelse af Christi Lidelser. Naar Sjælen saa desuden alvorlig har arbejdet paa at erhverve sig de kristelige Dyder, saa kommer Sjælen ved en ren Naadesbevisning fra Guds Side i den første »mørke Nat«, som Johannes af Korset saa navnkundig beskriver i alle sine Dele. I »Fuldkommenhedens Vej« stiller Teresa følgende tre Dyder op som de fremfor alle nødvendige som en Beredelse til at modtage den mystiske Gave, nemlig Næstekærlighed, Forsagelse og Ydmyghed. Her bliver man helt og holdent magtesløs, det bliver en umuligt at beskæftige sig med de gode Tanker, Billeder o. s. v., hvoraf ens gode Følelse fik Næring. Det er mørkt i Sjælen, og det er koldt i Hjertet. Dog Tanken om Gud er der; men det er en ganske enfoldig Tanke, saa enkelt, at man ikke kan holde den fast, men den forsvinder og flygter bort, efterladende Sjælen i en Ensomhed, der er dybere og smerteligere end nogensinde. Eller man maa snarere sige, at Gud selv er med Sjælen, ved og i den, dog uden at den bliver sig det bevidst. Det er hans Nærværelse i Sjælen, der klarere og utvivlsommere viser Utilstrækkeligheden, ja Intetheden af det skabte. Det er Gud, der nøder Sjælen til Forsagelse og Renselse. Det er ham selv, der gør dig langt mere hungrende og trøstende efter ham. Fra dit Afmagts Dyb raaber du til Gud: »O Gud, jeg har dig Behov! Du alene har Livet. Giv dig selv til mig, som jeg giver mig selv til dig.« Men Gud forbliver stum i dig, og du bliver ved med at være alene og forladt, i alt Fald tilsyneladende.

Hvilens Bøn.

Den mørke Nat kan vare længe, Maaneder eller Aar, indtil Gud lader Sjælen forstaa, at han er der. Al Tvivl forsvinder da. Gud er nærværende i Sjælen, og Sjælen er i Gud, omend den ikke ser ham, ham, som altid bor i det uigennemtrængelige Lys. Men Sjælens Forstand, Sjælens Vilje griber og fastholder ham som sit eneste, sit Liv. Sjælen nyder Gud paa uudsigelig Maade. Dette er den »Hvilens Bøn«, som Teresa omtaler i sin »Sjælens Borg«, hvor hun kalder den Sjælens fjerde Bolig. Den er det andet himmelske Land, som hun taler om i sin Levnedsbeskrivelse. Hun kalder den ogsaa »Mystisk Theologi«. I »Vejen til Fuldkommenhed« skriver hun i det 31te Kapitel, § 1: Ved denne Bøn begynder Herren, saa vidt jeg forstaa, at tilkendegive for os, at han har hørt vor Bøn og allerede her begyndt at give os sit Rige, for at vi i Sandhed skal prise og love ham. Denne Bøn er en overnaturlig Gave, som vi ikke kan erhverve med al vor Anstrengelse; thi dens Væsen er vore Sjæles Hensættelse i en Tilstand af Fred eller bestaar rettere deri, at Herren giver Fred ved sin Nærværelse i Sjælen, ligesom det skete for den retfærdige Simeon. Hele Sjælens Kræfter kommer derved i Ro. Sjælen forstaa paa en Maade, der er meget forskellig fra den almindelige ydre Sanseopfattelse, at den er mere hos sin Gud, at den, hvor ringe dens Fremskridt end er, dog bliver mere og mere eet med ham formedelst en Forening. Men den ser det ikke med Sjælens eller Legemet's Øjne, ligesaa lidt som den hellige Simeon paa den Maade erkendte det guddommelige Barn i dets fattige Skikkelse.

Nej, Barnet gav sig selv til Kende for ham; og just saaledes erkender Sjælen ham hernede. Dog ikke med samme Klarhed; thi den begriber ikke, hvordan den forstaa; den ser kun, at den befinder sig i hans Rige, i det mindste nær Kongen, som skal gives den.

»Hvilens Bøn« udelukker ikke Sindets Adspredelser fra Fantasiens eller Tankens Side. Det er nok, naar blot Viljen er forenet med Gud og fast rettet mod ham. I det tredje Hovedstykke i »Sjælens Borg« siger den hellige: Forstanden opgiver Ævred, naar den ser, at den ikke kan forstaa, hvad den saa gerne vil, og vender sig som en van-

vittig fra det ene til det andet uden at have et fast Holdpunkt. Viljen hviler jo saa fast forankret i Gud, at Forstandens Uro gør den meget ondt; men den maa lade Forstanden passe sig selv og kaste sig i Kærlighedens Arme. Guds Majestæt vil saa belære den om, hvad den skal gøre. Det bestaar næsten kun deri at holde sig uværdig til en saa stor Lykke og at beskæftige sig med Taksigelse.

Det mystiske Sjæleliv er lige begyndt og bærer straks Blomster og Frugter, hvorom Teresa udtaler sig saaledes:

Man sporer ofte [her] en Udvidelse i Sjælen. Ligesom en Kildes Vand ikke kunde flyde, hvis ikke Kilden selv var indfattet, eller hvis Indfatningen udvidede sig i samme Forhold, som den tilstrømmende Vandmængde steg, saaledes forholder det sig ogsaa tilsyneladende med disse og mange andre Undere, som Gud virker i Sjælene ved denne Bøn, idet han giver dem Opfattelsesevne til dem alle. Hin Sødme og indre Udvidelse ser man derpaa, at de ikke mere er saa snæverhjertede som tidligere i alt, hvad der hører til Guds Tjeneste, men langt friere. Paa samme Maade lader de sig ikke kue af Frygt for Helvede, medens den største Frygt for at fornærme Gud ikke forlader dem. Men denne Frygt er ingen slavisk Frygt, og Sjælen finder i sig en stor Tillid til, at den engang skal nyde Gud. Fremdeles tabes den Frygt, som den ellers havde for sin Sundheds Skyld med Hensyn til Bodsgjerninger; det forekommer den, som formaade den alt i Gud. Den længes nu mere end før efter dem. Den Frygt, den plejede at have for Ubehageligheder, bliver nu mindre og mindre; thi Troen bliver mere levende. Sjælen fatter, at Gud, naar den vil bære dem for hans Skyld, vil give den Naade til at bære dem med Taalmodighed. Undertiden ønsker den selv Lidelser; thi den har en stærk Vilje til at gøre noget for Gud. Og da den allerede har smagt den guddommelige Trøst, forstaar den, at Verdens Sødme kun er Bitterhed, og vender sig mere og mere bort fra den, hvad den stadig bedre bliver i Stand til. Kort sagt, den bliver fuldkomnere i enhver Dyd og ophører ikke med at vokse, hvis den da ikke vender sig bort og begynder at fornærme Gud, thi saa mistes alt, hvor højt Sjælen end har været oppe paa Tinderne.

(Fortsættes.)

Mindefesten i Citys Lokaler.

Godt 350 Mennesker, hvoriblandt en Mængde Præster fra Byen og Omegnen med den højærværdigste Biskop i Spidsen, havde den 3. ds. fulgt Unios Indbydelse og givet Møde i Citys Lokaler Kl. 8 Aften til Mindefesten for Udstedelsen af Kejser Konstantins Fredsedikt for Kristendommen for 1600 Aar siden. Den kønne Sal var smukt pyntet med danske og pavelige Flag, en Buste af Paven med Christi Monogram oven over og en Del grønne Planter.

Først besteg Fabrikant Hermann Hoffmann som Unios Formand Talerstolen og bad Forsamlingen synge en af Pastor Frederiksen i Anledning af Festen skreven Sang. Derefter bød Ansgarskirkens Sognepræst, Pastor Braun, i nogle faa Ord den store Forsamling et hjerteligt Velkommen.

Derpaa holdt Højskolens Forstander, Mogens Ballin, et interessant historisk Foredrag. Han gjorde heri opmærksom paa, at den Begivenhed, som Kristenheden fejrer 1600 Aars Mindet for, ikke alene var af saa afgørende Betydning for Kirken, men ogsaa et saa afgørende Indgreb af Forsynet, at vi udenfor Christi Menneskevordelse ikke kender noget mere direkte Indgreb. Kejserne havde langt fra raset sig træt mod de Kristne. De sidste Forfølgelser under Diocletian havde ikke været mindre grusomme end de første under Nero. Her er ikke Tale om en kristen Fyrste, der overvinder en hedensk Medkejser, om en Helt, der i Korstog overvinder Christi Fjender; men Gud vælger det Redskab, der passer i hans Forsynsplan. Konstantins Moder Helena var Kristen fra ung, hans Fader venlig stemt mod Kristentroen. Selv har han truffet adskillige Kristne i Nicomedia, hvor han levede som Gidsel ved Diocletians Hof, og hvad mere er, han har paa sin Rejse til Faderens Hof i Frankrig rejst gennem Egne, hvor de vanvittige Forfølgelser havde raset. Konstantin er selv blevet Kejser, og nogle Aar efter, tvungen til Krig af Maxentius, er han som en anden Hannibal gaaet over Alperne; men efterhaanden, som han er rykket den evige Stad nærmere, har han følt, hvor voveligt hans Forehavende er. Maxentius raader over henimod 180.000 øvede romerske Kernetropper, medens hans egen Hær kun er halv saa stor og for største Delen Lejetropper. — 28. Oktbr. 312 mødes Hærene udenfor Rom ved den Bro, der nu kaldes Ponte molle; men i Følge det Syn, Konstantin havde, straalte Christi Navn over hans Hær. Og Konstantin vandt sin berømte og afgørende Sejr. Først Aaret efter udstedes i Milano højtidelig Dekretet om

de Kristnes fulde Ligeberettigelse med Hedningerne. Nu har en romersk Borger Lov til at vægre sig ved at tilbede Kejseren, Kejseren er ikke længere Gud. Og Kejseren lader bygge de herligste Templer, S. Peters og S. Pauls Kirkerne, hele Kirkens Hovedkirke: Laterankirken og den hellige Gravs Kirke i Jerusalem o. s. v. Kristne Præster og kristne Bisper er ærede, og Tusinder omvender sig og døbes. Den græske Kirke ærer Konstantin som en Helgen — vor hellige Kirke har aldrig glemt, at Konstantin var en Manddraber, der har uskyldigt Blod paa Samvittigheden; den har ikke glemt, at han i sine sidste Aar beskyttede Arianerne og forfulgte Herrens Stridsmand Athanasius og først meget sent lod sig døbe. Konstantin var Herrens Redskab, et straalende Redskab, men et menneskeligt, et skrøbeligt. Sejren, han vandt, var, om nogen Sinde, Guds Sejr. Og selv om der kommer Tider, og de kommer hurtig, hvor Katakombernes rene, heltemodige Kristentro synes glemt, saa var Sejren, vi fejrer, dog *Guds Sejr*. Selv om Rigets mægtige, med Kejser i Spidsen, slutter sig til Kætter-Lære eller helt falder fra Kristendommen og forfølger de troende — saa veed vi dog, at Guds Lov og Lære maatte stige op af Katakomberne for med de romerske Ørne at brede sig ud over Jorden. At vi fik Kristendommens Velsignelse, det skylder vi den Herres Christi Sejr for 16 Aarhundreder siden.

Derpaa sang de forenede Kirkekor under Organist Hammermüllers Ledelse og akkompagneret af Hornmusik et pompøst *Laudate Dominum* og et stemningsfuldt *Tu es Petrus*.

Derpaa talte Ungdomsværnets Formand, Pastor Günther, og forbandt straks smukt Fortid og Nutid ved at gøre opmærksom paa, at den Kristendom, som for 1600 Aar siden sejrede, hører vi til. Som et Bevis paa, hvad den katholske Kirke kan være værd for Mennesker, henviste han til flere Konvertitter, som havde maattet kæmpe en haard Kamp for at naa Samfundet med den katholske Kirke. En af disse er nylig ved Døden blevet os berøvet. Hvad var det for et Ord, han lod melde til sin Sognepræst, før han gik bort? »Mit aandelige Testamente«, kaldte han det: »Jeg dør i den katholske Tro, for hvilken jeg har kæmpet mit Livs Kamp.« Vi andre veed, hvad det havde kostet Mads Jensen at blive Katholik; vi veed maaske ogsaa, hvor lykkelig han var ved at være det.

Han var ikke den eneste Præst i Folkekirken, der i disse Aartier har sluttet sig til os, men nu er døde. Ogsaa dem havde Skridtet kostet en Del, og deres Lykke var ikke mindre.

Lignende Eksempler finder vi i Mængde, naar vi ser os lidt mere om i Rum og Tid.

Pastor J. L. V. Hansen, en af de ædleste Skikkelser blandt danske Konvertitter, ofrede en betrygget Samfundsstilling for at blive Medlem af Kirken. Paa Reformationsdagen d. 31. Oktober 1862 aflagde han sin Trosbekendelse; han bekender om dette Skridt: »Det var en stor Lettelse for min Samvittighed. Jeg gjorde mig kun Bebrejdelser, fordi jeg havde kunnet vente saa længe med at følge Guds Kald. Nu bliver jeg fri i Ordets fuldeste Betydning.«

En Del af os har personlig kendt gamle Dr. theol. Krogh-Tonning, nogle maaske ogsaa hans fortræffelige Bog »En Konvertits Erindringer«. Han skriver heri i al Stilfærdighed om sin Optagelse i den katholske Kirke; men man mærker hans Glædes Dybde og Varme bag de enkle Ord: »Den følgende Dag, d. 13. Juni 1900, Kl. 6 om Eftermiddagen var den store Dag, da jeg aflagde den tridentinske Bekendelse for min Skriftefader og ved ham blev optaget i Kirken. Det er: jeg blev et Lem af vor Herres Jesu Christi synlige Kirkelegeme. Det er ikke let at gøre Rede for Følelser. Jeg skal heller ikke gøre det her, men indskrænke mig til at sige, at jeg følte mig meget lykkelig.«

Til de største Konvertitter hører utvivlsomt de to store engelske Kardinaler Newman og Manning. Det laa saa nært, at der netop med Hensyn til dem blev gjort Forsøg paa Mistæneliggørelse. De har begge faaet Lejlighed til at træde op mod den Bagvaskelse, at de skulde have fortrudt deres Overgang til Katholicismen. Newman skrev i 1848: »Jeg kan kun sige, at jeg fra det Øjeblik, da jeg blev Katholik, ikke har næret den ringeste Tvivl eller haft nogen foruroligende Tanke om, at jeg skulde have handlet urigtigt, da jeg gjorde dette Skridt. Jeg har ikke været besjælet af andet end af en Følelse af Glæde og Taknemmelighed mod Gud, der har ført mig fra Usikkerhed til Ro, fra Meningernes Strid over i Fredens og Tillidens Rige.« Og Manning udtalte sig paa lignende Maade 11 Aar senere: »Fra den Time, jeg hørte Guds Stemme tale til mig gennem den romerske, katholske Kirke, har der end ikke et Øjeblik været en Skygge af Tvivl, som har formørket min Fornuft eller min Samvittighed. Jeg kunde lettere sige, at to og to er fem, end at den katholske Tro er falsk og den anglikanske rigtig.«

Lad mig slutte disse Bevidnelser med et Ord af Fru Elise Hoskier, der var opdraget i den græsk-katholske Lære, men senere gik over til vor Kirke. Hun skriver: »Det var mig, som om Himlen aabenbarede sig, da jeg modtog den hellige Hostie i mit Hjerte, og da jeg kunde sige: Jeg er Katholik! . . . O hellige og guddommelige katholske Kirke, vær altid min Styrke, mit Lys og min Lykke; den har aabnet Sandhedens Porte for mig, og jeg er rede

til, for at give Vidnesbyrd om din Guddommelighed, at bringe alle Ofre. Min Gud, du som veed, hvor jeg elsker din Kirke, giv mig Kraft til at tjene den hele mit Liv og dø blidelig i dens Arme.«

Ja, hvad maa den Kirke, Konstantin førte til Sejr, ikke være værd!

Vi er her dog ikke udelukkende henviste til fremmede Vidnesbyrd. Herom siger Johannes Jørgensen: »Der er et Bevis, som hver enkelt Katholik kan føre ganske for sig selv . . . det er, hvor det gælder ens egen Sjæl. Her er det, den katholske Kirke skal bevise, hvad den evner: her skal det kendes, om Sjælen virkelig ved Kirken er kommen i Samfund med det højeste Væsen, om den er bleven indpodet paa det sande Livsens Træ og bærer, hvad Apostelen kalder »Aandens Frugter«: »Kærlighed, Glæde, Fred, Taalmodighed, Mildhed, Godhed, Langmodighed, Sagtmodighed, Tro, Beskedenhed, Afholdenhed, Kyskhed.« Og slige Frugter har den katholske Kirke modnet i Millioner Sjæle — i Klosteret som i Verden, blandt Missionærerne og i Hjemmene, ved Viktoria Nyanza som i Paris eller Florens. De Frugter modner den katholske Kirke den Dag i Dag i enhver Sjæl, som vil hengive sig til den i fuld Tillid og med oprigtig Lydighed. Med sin Mesters Ord kan den sige om sig selv: Hvo som følger mig, skal ikke vandre i Mørket.«

Den anden Halvdel af Foredraget formede sig som en Hyldest af Frelseren, af den katholske Kirke i dens Enhed, dens Hellighed, dens Kraft og dens Ælde, og af den Klippe, Christus selv har bygget sin Kirke paa, Petrus og hans Efterfølgere, Biskoppen i Rom, hvorpaa Taleren sluttede med at udbringe et Leve for Roms nuværende, elskelige Biskop Pave Pius X.

Efter Afsyngelsen af »Fast skal min Daabspagt evigt staa« bad Fabrikant Hoffmann i Forsamlingens Navn Biskoppen om at meddele Velsignelsen. Biskoppen besteg saa Talerstolen og takkede med Kraft og Begejstring de mange, der havde givet Møde ved denne Fest, til hvilken det jo egentlig er den Hellige Fader, der har udstedt Indbydelsen, idet han har aabnet alle Kirkens Naadeskatte i dette Jubilæumsaar og ladet udgaa Opfordring til alle Verdens Katholikker om at fejre dette konstantinske Jubilæum. Kun een Ting savnede Biskoppen, som vilde have glædet ham, at have set alle Menighedens fattige blandt denne Forsamling, saa vi alle som een kunde have fejret denne Fest sammen.

»Endnu en Ting«, fortsatte Biskoppen, »kan jeg ikke undlade at fremkomme med her i Aften, det Spørgsmaal: hvorfor er vi Katholikker det eneste kristne Trossamfund,

der føler Trang til at fejre dette Jubilæum; hvor er de henne, alle de mange, der ellers er saa forhippede paa at fejre Jubilæer for alt muligt, selv naar det gælder et Tidsrum af 25 Aar? — 1600 Aar og endnu idag den selv samme Tro, de selv samme Lærdommel Jeg kan ikke tænke mig andet, end det maa være en vis Frygt, der holder de andre Kristne tilbage.« Biskoppen opfordrede derpaa indtrængende alle til ikke blot at nøjes med at slaa sig til Ro i den Tanke, at det er saare godt at være Medlemmer af den hellige Kirke, men til ogsaa stadig at kæmpe for denne Kirke, aldrig hvile, aldrig mene: nu er der gjort nok, altid udvide sig, altid fremad, for i endnu højere Grad at kunne blive delagtige i den Frihed, vi har, for vi har den jo ikke helt. Jeg maa i denne Forbindelse minde om, hvad den bekendte Centrumsfører Erzberger udtalte ved den i Hamburg for nylig afholdte konstantinske Fest, hvor 7000 Katholikker var forsamlede: Hvor er de Penge henne, som Staten har givet til Understøttelse af de katholske Institutioner i Tyskland? Man hører stadig: saa og saa mange Tusinder er bevilliget til Istandsættelse af denne eller hin Kirke, til Hjælp for disse fattige o. s. v., men aldrig hører man noget om, hvad der skal gives tyske Katholikker til deres Behov. Og dette kan jeg ikke undlade at overføre paa vore danske Forhold: Hvor er den Hjælp, vi danske Katholikker faar til f. Eks. vore Skoler? Saalænge Staten har konfessionelle Skoler, og saalænge vi Katholikker ikke kan sende vore Børn til disse Skoler, men maa have vore egne konfessionelle Skoler, saa længe maa ogsaa vi stille Krav til Staten om Hjælp til vore Skoler. Saa takkede Biskoppen de to Festtalere, Organist Hammermüller, de to Sangkor og rettede endelig en varm Tak til Foreningen *Unio*, der havde arrangeret denne Fest. Denne Forening kunde overhovedet ikke undværes i vor Menighed, og det vilde være Biskoppen kært at se alle, hvis Forhold tillod dem det, melde sig ind i *Unio* og blive aktive Medlemmer af denne Forening. — Derpaa meddelte Biskoppen Velsignelsen og sluttede med: »Lovet være Jesus Christus!«

Ikke saa faa af Deltagerne forblev samlede en Time eller to omkring Kaffebordene, der var opstillede i lange Rækker i de tilstødende Lokaler. Ogsaa den højærværdigste Biskop blev en Times Tid og hørte blandt andet paa de smukke Sangnumre, Kirkekorene glædede Tilhørerne med. Da Biskoppen Kl. 11 tog bort, udbragte Fabrikant Hoffmann et med Begejstring modtaget Leve for ham.

En Udtalelse om Moden.

Hjælpebiskop Hähling i Paderborn holdt forleden paa Elisabethforeningens Generalmøde en Tale, som ogsaa har Bud til os. Blandt andet talte han om den kvindelige Klædedragt, idet han især sigtede til, at den kvindelige Ungdom ikke sjældnen overskrider Grænsen for det, der passer sig.

»Det er en afgjort Kendsgerning«, siger han, »at den kvindelige Ungdom nu til Dags ofte er over al Maade fri i Paaklædning.« Han anfører en protestantisk Avises Ord: »Vel aldrig var en Mode saaledes tilbøjelig til paa Gaden at ægge Sanseligheden, og aldrig har Kvinderne sat sig saa lidt imod som nu.« Og saa fortsætter Biskoppen: »Det drejer sig nu ikke om et Modens taabelige Lune — at kæmpe imod den, var altid haabløst — nu til Dags drejer det sig om Modens Forhold til Sædeligheden. De vil give mig Ret, naar jeg siger, at mange Damer slet ikke mere veed, hvad ærbar Paaklædning er — for dem gælder kun, hvad der er Mode. Man siger vel: Dette eller hint virker usømmeligt eller er smagløst; men Ordet: Det er uærbart og maa derfor anses for utilladeligt, det Ord savner man. Naar Lasten viser sig i Dydens Klædebon, yder den paa en Maade Dyden en Hyldest, og man kan taale det. Men dersom Dyden optræder i Lastens Klædebon, saa vanærer den sig selv og bliver utaalelig. Naar man tilskynder Ungdommen til at være blufærdig, saa maa den ogsaa være blufærdig i Paaklædningen. For saa godt som muligt at modarbejde Kødets Begærlighed, tager kulliverede Folk Klæder paa. Og hvad gør saa kulliverede Kvinder, hvad gør endog ofte ogsaa katholske Kvinder? Heller ikke i det 20. Aarhundrede er det Kvinder og Piger tilladt at give Forargelse. Derfor vilde jeg gerne bede Dem om i Deres Kreds at træde i Skranken for Guds helige Sag, for Tugt og Ære, for Blufærdighed og Sædelighed, der er truede.«

I Tilslutning til disse apostolisk frimodige Ord endnu en Bemærkning. — Hvad der er »usømmeligt«, »uærbart« og derfor »utilladeligt« ganske i Almindelighed, det er det i endnu højere Grad og des mere indenfor Kirkens Mure eller endog ved Kommunionbænken. Enhver velopdragen og fint følende Kvinde veed, at der er Forskel paa f. Eks. en Morgendragt, en Baldragt, en Promenadedragt o. s. v. En Baldragt kan være nok saa god og passende som Baldragt, den vilde alligevel være upassende f. Eks. som Promenadedragt. Saaledes kan en Dragt være tilladelig her eller der,

men det kunde alligevel være, at den var absolut upassende i Kirken eller ved Kommunionbænken. Et alvorligt Kristenmenneske gaar ikke i Kirke eller til Kommunion for at tiltrække sig Menneskenes Opmærksomhed og behage dem, men kun for at behage Gud. Bac.

Nye Bøger.

Helene Christaller: Hellig Kærlighed. Oversat af Astrid Juel-Nissen. (Gyldendal. 216 Sider. 1913. 3 Kr.)

Der er vaagnet en stor Interesse for vore Helgener blandt Protestanter og ganske særlig for Franz af Assisi og hans Kreds. Denne Interesse har forskellige Kilder, en af dem er den psykologiske, idet de studeres som Eksempler paa det religiøse Liv. Et saadant psykologisk Forsøg paa at forstaa Chiara Scifi, som hun kaldes med sit italienske Navn istedet for Clara, foreligger her i denne Roman. Den rent *menneskelige* Psykologis Alenmaal lægges paa hende, og da det sker med en elskende Kvindehaand, er alt det rent menneskelige — Skildringen af Agnes' og Chiaras Forhold, Moderens Appel til dem, der som Nonner vandrer gennem Assisi, hvor hun styrter ud for at sige dem, at deres bløde Senge og rige Klæder staa ventende paa dem — udmærket gjort; men den *hellige* staa der egentlig intet om. Vi hører, at hun er hellig, men der glipper Bogen; den overnaturlige Psykologi er Forfatterinden fremmed. Hun mener at have fundet Forstaaelsen til Chiaras Liv deri, at hun elsker Franz. Dog paa dette Punkt ser Ingeborg Maria Sick klarere, idet hun i en af sine Bøger netop derom lader en Præst sige: Saa herlige Frugter sætter ikke Kærlighed til noget Menneske.

Ligeledes vil Bogen gøre os Miraklerne klare; saaledes siger den, dengang Saracenerne forlader Klostret, da Chiara viser sig med Hostien i Haanden, er det, fordi de anføres af hendes gamle trolovede. Dette er Forklaringer, der kun kan taales, naar de er historisk begrundede. Ganske vist maa vi studere Helgenerne og søge at forstaa dem, men vi maa ikke glemme, at Menneskets egen Kraft ikke formaar alt, hvor forklaret man end vil gøre den. Det overnaturlige er et virkeligt, objektivt Faktum i denne Verden ogsaa. Bogen giver gode, livligt skrevne Billeder fra Middelalderens Italien.

Oversætterinden har haft et vanskeligt Arbejde ved at gengive alle de Stemningsnuancer, der løber igennem Vær-

ket, men hun har skillt sig godt fra sit Hverv; dog burde der i Stedet for »Sakrileg« Side 43 staar Helligbrøde.

Magister.

Jon Svensson: Nonni. Erlebniſſe eines jungen Isländers, von ihm selbst erzählt. (Herder. Freiburg. 1913. 355 Seiten mit 12 Bildern. Mk. 3,80. Geb. Mk. 4,80.)

Det er allerede længe siden, at denne Bog blev tilsendt Ugebladet, og ligeledes længe siden, at der blev tilbudt Ugebladet en Anmeldelse af den. Sidstnævnte har dog ikke vist sig, hvorfor jeg selv, af Hensyn til den nær forestaaende Juletid, med nogle faa Linjer maa henlede Læsernes Opmærksomhed paa den. Mange af disse kender baade Pater Svensson, der jo i nogle og tyve Aar virkede som Lærer paa Ordrupshøj, og hans ypperlige Evner som Fortæller, der mere end noget andet gav ham hans Særpræg. Den Nonni, han her fortæller om, er ham selv, og det er hans betydningsfulde Rejse fra hans Fødeø Island til København med alle dens minderige Oplevelser, der faar Læserne til med Spænding at vende Blad efter Blad i den finl og kvikt skrevne Bog. At »Nonni« vil egne sig udmærket til Julegave, behøver ikke at fremhæves, og nærværende Linjer er vist tilstrækkelige til at henlede almindelig Opmærksomhed paa den.

N. H.

Jul. Julebog for Hjemmene. Ved Gunner Engberg. (Hagerup og Lohse. 1913. 112 Sider. 1 Kr. 50 Øre.)

En køn Julebog med Fortællinger, opbyggelige Stykker, Digte og pæne Billeder – alt af en kristelig, mild indremissionsk Tone. Olfert Ricard har ogsaa her skrevet en Fantasi, men heldigvis er hans Fantasi ikke altid lige løbsk; her skildrer han i »Mirjams Velsignelse« en ung Piges Sjælekamp i den allerførste kristne Tid; hun har, da hun bliver en gammel Kvinde, lært alle Tidens store Skikkelser at kende, ogsaa den hellige Paulus, hvem hun priser Jesus for, selv om »Paulus ikke forstod sig paa smaa Børn«. Ricard fremhæver smukt, at »en Velsignelse er en underfuld Virkelighed«. Den lille Julebogs Indhold vil ikke væsentlig skurre med Tonerne fra en katolsk Julefest.

N. H.

Morten Larsen: En Opvaagnen. Prædikener fra Pintse til Advent. – Provst A. Andersen: Den store Glæde. Prædikener. (Schønbergs Forlag. 1913.)

Da Forlaget har tilsendt Redaktionen disse to Prædikensamlinger, skal der ogsaa her gøres opmærksom paa deres Fremkomst. Morten Larsen har nys vakt almindelig Opmærksomhed ved at udtræde af den danske Folkekirke, væsentlig paa Grund af dennes Karakter som Statsinstitution. Da nærværende Anmelder i sin Tid gjorde det samme Skridt, var Morten Larsen, hvem han personlig stod ret nær, en Type paa det bedste, Statskirken og Protestan-

tismen overhovedet kunde frembringe i Retning af en kristen Præst. Provst Andersen er ligesom Morten Larsen en af de mest bekendte grundtvigske Præster i Landet og staar paa Grundtvigs Prædikestol i Vartov. Den, som interesserer sig for protestantisk Prædiken og har nogen Grund til at søge Underretning herom, kan i de to Prædikensamlinger finde Mønstre paa den bedste og alvorligste grundtvigske Prædiken i Øjeblikket her i Landet. N. H.

Stijn Streuvels: Julebarnet. Overs. af Oskar V. Andersen. (Vardens Forlag. 1913. 55 Sider. 75 Øre.)

En køn Julefortælling ikke som de almindelige, men ganske ejendommelig, baade af Indhold og i hele sin Kolorit. Skildringen af Juletiden paa Landet i Flandern gør et hyggeligt og troværdigt Indhold. Den læses med samme Fornøjelse af store som af smaa. N. H.

Acta pontificum Danica. Pavelige Aktstykker vedrørende Danmark fra 1316—1536. V. Bind. Udgivet af Alfred Krarup og Johs. Lindbæk. (Gads Forlag. 1913.)

5. Bind »Pavelige Aktstykker« vedrørende Danmark er udkommet og indeholder Breve fra 26. August 1492 til 6. Januar 1513, alle altsaa i Kong Hans' Regeringstid. Man mærker paa forskellige Steder Kongens og Dronningens Interesse for Graabrødreordenen og særlig for den Reform, der blev almindelig indført her i Landet, hvorved de kaldtes »Mindrebrødre«, *fratres minores de observantia*. Kongen andrager i Rom om at faa et Klarissekloster oprettet i København, der saaledes blev en Aflægger af samme Ordens Kloster i Roskilde. Man mærker Kongens Indflydelse ved Bispevalgene og Prælatembederne, især naar det drejer sig om Personer, der har været i kongelig Tjeneste som Sekretær eller Kansler, men man bliver tillige vaer, at der bestaar et godt Forhold mellem Kongedømmet og Pavestolen. —

I denne Tidsperiode fornyes hele det danske Episkopat. Niels Styggesen (Rosenkrands) bliver Biskop i Børglum 1495, Niels Clausen Skade Biskop i Aarhus 1497, Birger Gunnarsen Ærkebiskop i Lund 1498, Iver Munk, Sognepræst i Gram, Biskop i Ribe 1499, Jens Andersen (Beldenak) Biskop i Odense 1502, Godske Ahlefeldt Biskop i Slesvig 1507, Erik Kaas Biskop i Viborg 1509 og Lage Urne Biskop i Roskilde 1512.

Hertil kommer endnu Erik Valkendorf, som 1510 bliver Ærkebispe i Trondhjem, særlig anbefalet af Kongen til denne Stilling, ogsaa for at han som kendt med de norske Forhold kunde have Tilsyn med det nordlige Norge, der, som Kongen fremhæver, var stærkt udsat for Svenskerne og Russernes Angreb.

Af alle disse Biskopper findes nærmest kun en eneste, der som Biskop viste sig uværdig til denne Stilling, nemlig Niels Styggesen Rosenkrands i Børglum; han besad kun en Dyd, siger Poul Helgesen, Ædruelighed. Alle de andre var efter Tidens Forhold værdige Mænd, med Birger Gunnensen i Spidsen, den fattige Bondedreng fra Halland, der ved Flid og Fromhed blev Danmarks Ærkebisp og Nordens Primas. Vi støder ogsaa i dette 5. Bind paa de grønlandske Kirkeforhold. Benediktineren Mads Knudsen i Voer Kloster (Jylland) bliver 1492 udnævnt til Biskop for Grønland; men der oplyses ikke, om han naaede derop.

Man møder atter i dette Bind de mange Tilladelser, som gives til at flere Embeder samles paa een Haand. Ældre Stiftelser kunde sandsynligvis ikke brødføde den enkelte, der trængtes vistnok til en Omlægning af disse Embeder, hvad der havde været bedre end disse hyppige Tilladelser i Flæng.

Der kunde endnu henvises til adskillige Personer, som nævnes i dette femte Bind, og som jo indtog særlige kirkelige Stillinger henimod Religionsskiftet, men det følgende eller de følgende Bind vil jo sikkert indeholde mere desangaaende. I det hele taget vil det følgende vistnok bringe adskilligt, der kan tjene til bedre Belysning af den første Halvdel af det 16. Aarhundrede.

Saa vel i dette 5. Bind som i de før udgivne henvises man tit til Breve, som findes i andre historiske Bøger, hvorfor Indholdet blot angives i et Par Linier. For Provislæsere, der har vanskelig Adgang til Bibliotheker, er dette jo en Ulempe, men det lader sig des værre ikke ændre, uden at de følgende Bind maatte tiltage ret betydeligt i Omfang.

Fr. Kerff.

Gothiske Træskulpturer og byzantinske Malerier.

I Kunstindustrimusæets Udstillingsrum kan man for Tiden gøre nærmere Bekendtskab med to Sider af den kristne Kunst, man ellers har liden eller slet ingen Lejlighed til at se her til Lands. De middelalderlige Træfigurer, som har prydet vore Kirker, blev for største Delen ødelagt i Reformationstiden; hvad der er blevet tilovers, findes som bekendt paa Nationalmusæet og i Kirker rundt om i Landet. Kunst-

industrimusæets Udstilling hidrører fra en Privatsamling, og selv om der ikke findes Ting af den allerførste Sort, saa faar man dog et smukt og rigtigt Indtryk af hin svundne Tids kirkelige Kunst.

Folk, der kun er vant til vore Dages flove, sødlige Helgenstatuer, vil ved første Øjesyn finde de gamle Statuer hæslelige og raa; men maaske det ved nærmere Eftersyn vil gaa op for dem, hvor megen Alvor og Karakter den grove Form i Virkeligheden udtrykker.

Koster det maaske de fleste nogen Anstrengelse at tilegne sig Forstaaelsen af denne Del af Udstillingen, saa gaar det formodentlig endnu vanskeligere at blive fortrolig med den anden Del, de byzantinske Alterbilleder; ogsaa de stammer fra Privateje og er en Sjældenhed i vesteuropæiske Musæer. De er meget gamle, selv om det undertiden er vanskeligt nok at fastslaa deres virkelige Alder; man fortsætter stadig i den græske Kirke den strenge stiliserede Malemaade, som straks fra Kristendommens første Tid er ejendommelig for den religiøse Kunst, der stammer fra Byzans. Stive og fremmede for alt Naturliv frenstilles vor Herre og hellige Mænd og Kvinder paa gylden Baggrund, i mørke Farver, brunt og rødt, mørkegrønt, og en sjelden Gang lyseblaat, næsten som hemmelige Tegn, magiske Ornamenter, bestemte til at føre Aand og Hjerte bort fra alt jordisk, op mod rent aandelige Sphærer. Et og andet Madonnabillede erindrere den, som har rejst i Italien, om visse gamle Madonnafremstillinger i Kirker i Firenze eller i Siena. Den første Periode i den kristne italienske Kunst gaar jo under Navn af den byzantinske og blev formodentlig til ved Paavirkning fra Byzans; mange gamle Mosaikker har vel græske Munke til Mestre, og deres Viden igen stammer fra antik Kunst og orientalsk Dekoration, hvad man ogsaa lettelig gør sig Rede for paa nærværende Udstilling. Foruden Billederne rummer Samlingen en hel Del mindre Sager: Røgelseskar, udskaarne Kors, Messebøger, gamle Stoffer og Smykker etc.

Alt i alt en overordentlig seværdig Udstilling og ganske særlig af Betydning for enhver Katholik, der vil lære den Kunst at kende, som groede op i Kirkens Læ.

Musæet har sørget for en lille trykt Vejledning for de besøgende, der ikke er kendt med gothisk og byzantisk Kunst. Adgangen er gratis, Vejledningen faas for 10 Øre.

Fr.

„Her er Fa'r.“

Den berømte Forkæmper for vor hellige Religion, Louis Veuilot i Frankrig, fortæller følgende om sig selv:

»Jeg levede i næsten fuldstændig Uvidenhed om Religionen, uden Ærefrygt for den, og hadede endogsaa den katolske Kirke. Jeg havde en Datter, der var vild, lidenskabelig og tilmed dum, og jeg var vredladen og streng overfor hende. Min Hustru sagde tit til mig: »Vent nu blot, til hun har været til den første hellige Kommunion, saa forbedrer hun sig nok,« men jeg troede ikke derpaa. Imidlertid begyndte Barnet at modtage Religionsundervisning — og fra det Øjeblik blev hun lydig, beskeden og kærlig mod os. Da fik jeg en Dag den Tanke engang selv at deltage i den Undervisning, der saa ganske havde forandret min Datter; jeg udførte denne Tanke — og fik derved Sandheden at høre, som jeg aldrig før havde haft nogen Anelse om.

Mine Tanker om min Datter og min Behandling af hende undergik nu en fuldstændig Forvandling. Jeg kan ikke sige, at jeg just følte Kærlighed til hende; jeg nærrede snarere en Slags Agtelse for hende, thi jeg følte, at jeg stod under hende, at hun var klogere og bedre end jeg. — Saa kom Ugen før den første hellige Kommunion.

En Morgen, da hun kom hjem fra den hellige Messe, gik hun ind til mig, der sad alene i mit Værelse. »Kære Fa'r!« sagde hun »nu skal jeg snart modtage min første Kommunion; men jeg kan ikke gaa til Herrens Bord uden først at faa din Velsignelse og bede dig om Forladelse for alle de Fejl, jeg har begaaet, og alle de Fortrædeligheder, jeg har voldt dig. Tænk blot paa alt, hvad jeg har gjort, og skænd dygtig paa mig derfor, for at jeg kan forbedre mig.« »En Fader er altid rede til at tilgive, kære Barn,« svarede jeg. Hun saa et Øjeblik paa mig med Taarer i Øjnene — og slog saa Armene om Halsen paa mig. »Men Fa'r, der er mer endnu . . .« Jeg kunde tænke mig, hvad det var, hun vilde, og blev urolig derved. »Gaa nu blot,« sagde jeg, »du kan jo komme igen i Morgen.«

Hun vidste ikke, hvad hun skulde sige, men slap mig og gik langsomt ind i sin lille Stue, hvor hun havde et lille Alter med et Billede af Guds Moder.

Saasart hun var borte, angrede jeg, at jeg havde talt saaledes til hende; jeg rejste mig og listede sagte hen til hendes Værelse. Døren stod lidt paa Klem, saa jeg kunde kige ind — og saa da Barnet ligge paa Knæ foran den hellige Jomfrus Billede og bede inderligt for sin Fader. I det Øjeblik følte jeg noget af, hvad man maa føle ved Synet af en Engel. Jeg gik tilbage til mit Værelse, satte mig og skjulte Ansigtet i Hænderne: jeg følte Trang til at græde i det Øjeblik, thi mit Hjerte var saa fuldt. Da hørte jeg en sagte Støj, og da jeg saa op, stod min Datter foran mig.

I en frygtssom og kærlig Tone sagde hun: »Aah Fa'r, jeg kan ikke vente til i Morgen — vil du ikke gaa til den hellige Kommunion med Mo'r og mig næste Søndag?« Ved Barnets Ord brast jeg i Graad, trykkede hende ind til mig og udbrød: »Jo mit Barn, endnu i Dag skal du føre mig til din Skriftefader og sige til ham: Se, her er Fa'r.«

Saaledes blev den Mand, der blev en ivrig Forkæmper for Kirken i Frankrig, vundet for Gud ved et Barns Bøn.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. (Frederiksberg.) De to ny Kirkeforstandere for St. Mariæ Sogn (»Rosenkranssognet«), Ingeniør *Ejnersen* og Prokurist *G. Jensen*, har allerede nu det første Aar i deres ny Stilling paa en meget paaskønnelsesværdig Maade vist deres store Interesse for Sognet, og de herværende Skoler kan fra nu af regne dem med blandt deres særlige Velgørere. Førstnævnte, Ingeniør *Ejnersen*, har nemlig for nylig ladet Drengeskolens Badeværelse fuldstændig ombygge og nymontere med fem dobbelte *Brusebadsindretninger*, ny Badeovn, nyt og mere praktisk Afløb o. s. v. Det er en stor Lettelse og Bekvemmelighed, da den tidligere Indretning nærmest var en Umulighed. Prokurist *Jensens* Gave er af en helt anden Slags, men ligesaa værdifuld. (Begge Gaverne repræsenterer hver for sig en Værdi af henimod 1000 Kr.). Vore Skoler havde længe trængt til en nogenlunde fuldstændig fysisk og naturhistorisk Samling til Hjælp ved Undervisningen, for ikke i denne Henseende at staa for meget tilbage for Kommuneskolerne. Dette Savn er det, Prokurist *Jensen* har afhjulpet, idet han gennem en Læge, der er kendt med, hvilke Fordringer der i andre Skoler stilles paa dette Omraade, har ladet anskaffe en *Normalsamling* af baade *naturhistoriske* og *fysiske Undervisningsmidler*. Den skal være fælles for Drenges- og Pigeskolen og er nu bleven fordelt nogenlunde ligelig mellem begge. Hvad den ene saa ikke har og skal bruge, maa den da laane hos den anden, hvilket der næppe vil være stor Vanskelighed ved, da Skolerne jo er i samme Bygning. Skolerne er herved kommen i stor Taknemmelighedsgæld til de nævnte to Herrer, hvis Eksempel fortjener her at fremdrages til Efterligning for andre.

R.

— Det regnede, der var allfor faa Tilhørere sidst paa Højskolen, og det var en Skam, værst for dem, der blev borte. Dr. Bølling fortalte livligt og belærende om den store

østrigske Forfatterinde Enrica v. Handel-Mazzetti. Tilsidst lovede han at ville gennemgaa hendes Hovedværk »Jesse und Maria« næste Gang.

Aalborg. Den i Bladets forrige Nummer omtalte Opførelse af »Hyrdepigen fra Lourdes« blev efter manges Opfordring gentaget sidste Søndag og vakte med Rette ogsaa denne Gang stort Bifald hos den talrige Forsamling, i hvilken der fandtes adskillige, der ikke hørte til den katholske Menighed. Det smukke Skuespil med dets afvekslende muntre og alvorlige Scener gjorde øjensynlig et stærkt Indtryk, ikke mindst paa disse, der næppe havde tænkt sig Muligheden af, at et religiøst Skuespil som dette, oven i Købet udelukkende spillet af Børn og ganske unge Piger, kunde virke saa fængslende.

Sverige. Forrige Søndag fyldte vor berømte Trosfælle, Fru Helene Nyblom, 70 Aar. Fru Nyblom er Datter af den danske Maler Jørgen Roed og er vokset op i København i et Hjem, hvor Dalidens Berømmheder som Thorvaldsen og H. C. Andersen færdedes. Som 16-aarig var Fru Helene Nyblom en af de unge Piger, der overrakte Ingemann Guldhornet. 1864 blev hun i Sorø viet til nuværende Professor i Upsala Carl Rupert Nyblom. Fru Nyblom har baade før og siden rejst meget og skrevet mange Bøger. Først, da hun i 1870 begyndte at skrive, udgav hun sine Bøger paa Dansk, senere har hun mest skrevet paa Svensk. Det er som Eventyrfortæller, at Helene Nyblom har naaet sin største Berømmelse. 1895 traadte Fru Nyblom over til den katholske Kirke. — Med ovenstaaende Linjer vil Ugebladet gerne bringe Fru Nyblom en ærbødig Lykønskning til den 70-aarige Fødselsdag.

England. Konversionerne i dette Land er talrigere end i de fleste andre. Flere Læsere husker vistnok, hvorledes for godt 3 Aar siden 7-8 anglikanske Præster i Brighton tillige med 200 af deres Menighedsmedlemmer vendte tilbage til den katholske Kirke. I Marts i Aar konverterede, som bekendt, 70 anglikanske Munke og Nonner, der nu fortsætter deres Munkeliv som virkelige Benediktinere. Over 100 af disses gamle Venner har siden fulgt dem til den katholske Kirke. Og nu har i de sidste Par Maaneder syv forhenværende anglikanske gejstlige, alle ugifte, ladet sig optage i den katholske Kirke, hvilken adskillige af dem vil tjene som Præster. Deres Navne er: Reginald Elkins, Arthur Dudley, Percy Gadeley, Ewart Swinstead, William Anderson, Leonard Corsbie og Ronald Alexander, en Sønsøn af den første anglikanske Biskop i Jerusalem.

Rom. Kardinal Ludvig Oreglia di Santo Stefano er Natten mellem den 5 og 6. Desember afgaaet ved Døden,

den tredje Kardinal, der er død i Løbet af de tre sidste Maaneder. Kardinal Oreglia var over 85 Aar gammel, han havde været Kardinal i 40 Aar og var den sidste af de Kardinaler, Pius IX havde udnævnt. I sin Ungdom blev han brugt i mange kirkepolitiske Stillinger, f. Eks. som Nuntius i Belgien og Bryssel, senere beklædte han høje ansvarsfulde Stillinger i Rom, bl. a. var han Camerlengo, d. e. Formand for Kardinalkollegiet og Leder af de kirkelige Anliggender mellem en Paves Død og den nyes Valg. Kardinal Oreglia var en stille, ensom Mand, streng mod sig selv, pinlig pligtosfyldende, konservativ i alle Anskuelser og en tro Forkæmper for den Hellige Stols Rettigheder. Han traadte meget lidt offentlig frem. — Under den nuværende Paves Regering er der afgaaet 41 Kardinaler ved Døden.

Meddelelse fra Vikariatet.

I Henhold til den Os af den Hellige Stol ved Skrivelse fra Koncilskongregationen af 3. Maj 1912 overdragne Fuldmagt til at dispensere fra Abstinenspligten paa Festdage, der — om de end ikke er paabudne — højtideligholdes af de troende, meddeler Vi herved samtlige Vikariatets troende Dispens fra Abstinenspligten for Anden Juledag i indeværende Aar, saaledes at Nydelse af Kødspiser vil være tilladt paa denne Dag.

København, d. 9. December 1913.

† Johannes von Euch,

Biskop, Apostolisk Vikar.

Katholske Bøger m. m. faas før og efter Højskolens Møder og efter Højmassen i Stenosgade. Skriftlige Bestillinger modtages. Indtil videre ogsaa aabent Lørdag Aften fra 6 til 8.

Mariakongregationen for Ynglinge holder Fælleskommunion Søndag d. 14. Decbr. Kl. 8 $\frac{1}{2}$ i Jesu Hjertes Kirke. Mandag d. 15. ds. er Møde i Salen. Den 22. og 29. Decbr. og d. 5. Jan. bortfalder Møderne.

Unio. Almindeligt Møde Fredag den 19. December i Frederiksberg Allé 11.

A.C. Die decimo septimo hujus loco ac tempore solito Dominus Oskar, filius Andreae, pauca de Provincia narrabit.

A/S Varden afholder en ekstraordinær Generalforsamling Mandag d. 22. ds. Kl. 9 Efterm. paa Selskabets Kontor, Kong Georgs Vej 35. Dagsorden: Forslag til Vedtagelse: Aktieselskabet opføres med Aarets Udgang at udgive Tidsskriftet »Varden«.

Lætitia afholder sit aarlige Julemarked Søndag d. 14. Decbr. Kl. 7 $\frac{1}{2}$ Toldbodvej 14, hvortil alle venligst indbydes.

Assumptionskapellet (Amalievej 14).

Fredag d. 19. Decbr. Kl. 8 Morgen læses den hellige Messe for den nordiske Bønneforenings Anliggender.

I Lighed med de foregaaende Aar agter undertegnede i Anledning af Julen at foranstalte en Uddeling af **Fødevarer til de fattige** i Rosenkranskirken Sogn. Det er vort Haab, at enhver efter Evne vil yde sin Skærv hertil. De trængende, som ønsker at komme i Betragtning ved Uddelingen, maa inden den 18de December personlig henvende sig til en af de undertegnede eller til Præsterne ved Rosenkranskirken, som ogsaa er villige til at modtage Gaver.

Frk. M. Muus, Frk. M. Hoffmann, Frk. Ronge,
H. C. Ørstedesvej 29 B 4. Uraniavej 6. Lykkeholms Allé 14, C.

Ligesom i de foregaaende Aar foranstalter vi en Uddeling af **Fødevarer til fattige** i Anledning af Julen og beder derfor alle som har Evne og Vilje, om at yde en Skærv i nævnte Øjemed. De trængende, som ønsker at komme i Betragtning ved Uddelingen, maa personlig henvende sig hos en af undertegnede inden den 15. December og senere ligeledes personlig afhente Fødevarerne. Til Breve tages intet Hensyn, og Varerne udleveres heller ikke til Børn. De trængende i *St. Annæ Sogn* maa i Aar henvende sig til undertegnede.

Fru A. Osterhammel, Baronesse Stampe Charisius,
Frederiksborggade 54, 3. Sal. Vestervoldgade 115.
Frk. F. Stratbøcker, C. Tetzlaff,
Jægersborg Allé 19, Charlottenlund. Ved Stranden 10.

A. G.

Monogram i Sølv som Vedhæng til Urkæde, Slipsnaal, Broche, Hattenaal sælges til Fordel for Absalons Gaard hos St. Josefs-søstre, Frederiksberg Allé 15—17.

Vincentskonferensernes sidste Generalmøde

for i Aar finder Sted Søndag d. 14. December Kl. 11½ i Bredgade 67² o. G. Til Mødet indbydes alle aktive og bidragydende Medlemmer

St. Andreas Kirke, Ørdrup.

I Dag, Søndag den 14. ds., Marias ubesmittede Undfangelses Fest, fejrer **Mariakongregationen for Mænd** sin Titularfest med højtidelig Optagelse af nye Medlemmer under Aften-Gudstjenesten Kl. 5.

Den katolske Højskole.

Møde Tirsdag d. 16. December Kl. 8 Aften.

Anton Bolling: Handel-Mazzetti II.

Sursum corda medtages. Nr. 53 og 42 synges.

Festsalen i St. Knuds Skole, Stenogade 4, B.

Mariakongregationen for Mænd holder Fælleskommunion Søndag d. 14. Dec. Kl. 8½ i **Jesu Hjertes Kirke**. — Om Aftenen Kl. 6 i **St. Ansgars Kirke** højtidelig Gudstjeneste med Prædiken og Optagelse af nye Medlemmer.

NB. Til en lille Julefest for polske Børn beder undertegnede om en Skærv. Festen afholdes Søndag d. 28. Decbr. Kl. 3½ Efterm. i Skolelokalet Bredgade 66 over Gaarden. Alle Festens Velgørere er venligst indbudt til at overvære denne.

Bidrag modtages med Tak af undertegnede.
Frøken Hoffmann, Baronesse Stampe Charisius,
Uranievej 6. Vestervoldgade 15.
Frøken Stratbøcker, Frøken Tetzlaff,
Jægersborg Allé 19, Charlottenlund. Ved Stranden 10.

Baronesse de Lajo,
Grønningen 15, 3. Sal.

Bogudlaan. Se Nr. 48 (Mariahjemmet d. 17. fra Kl. 3—4.)

St. Franciskus' III. Orden har Møde Fredag d. 19. December Kl. 8 Aften i St. Knuds Kapel. Der meddeles den pavelige Velsignelse.

Om Julegudstjenesterne.

Saaftremt Gudstjenesteordningen i Juletiden i Hovedstadens Kirker er **forandret** fra i Fjor (se S. 863 i 1912), bedes dette venligst meddelt Redaktionen inden Søndag d. 21. December.

Julenummeret.

Da Ugebladets Julenummer agtes udsendt Tirsdag d. 23. December, maa alle Annoncer m. m. til dette Nummer allerede være indsendt d. 21. December.

Smukke Julekort,

enten med dansk eller udenlandsk Tekst, faas hos St. Josefssøstrene, Frederiksberg Allé 15—17 og Toldbodvej 14 samt i Bogsalget.

Litteratur.

Som Julegaver anbefales:

Messebogen, dansk og latinsk Tekst. Fra 3--7 Kr.

Schmid: Jesu Hjerte Andagten. 1 Kr. 50 Øre.

F. F. Maurer: Veje til Moderkirken. 3 Kr.

Fru Navacelle: Korte Betragtninger for hver Dag i Aaret. Pris 2 Kr. Faas hos St. Josefssøstrene, Toldbodvej 14.

Fred. Esser: Apologetiske Prædikener. I—IV Serie à 1 Kr.

Anton de Waal: Jødefolkets sidste Dage. 50 Øre.

Niels Hansen: Fra Henrik VIII's Dage. 2 Kr.

Johannes Jørgensen forskellige Bøger.

Den fuldkomne Anger. Af J. von den Driesch. Med Forord af P. Lehmkuhl. Smukt hæftet 15 Øre.

Lille Nellie af den hellige Gud. Overs. af M. M. H. Pris 50 eller 60 Øre.

Stijn Streuvels: Julebarnet Overs. af Oskar V. Andersen. Pris 75 Øre.

Et Ord til hver Dag. Samlede af Niels Hansen. Smukt hæftet 15 Øre. Sælges til Fordel for Elisabethforeningen.

En **paalidelig katolsk Dame** søger en selvstændig Plads som Hushbestyrerinde. Billet, mrk. S. H., bedes sendt til Kontoret, Bredgade 69, 2. Sal o. G.

<p>Tag og læs!</p>	<p>Værdifuld og smuk Jule-Gave er „Den daglige Messe“. Forsynet med fine Vignetter og smukt indbundet i Rødt med ægte Guldtryk. Pris 1 Kr. 11 Stk. 10 Kr. Frederiksberg Allé 15—17. Hovedoplaget.</p>	<p>Tag og nyd!</p>
-----------------------------------	---	-----------------------------------

St. Knuds Kapel. Mariakongregationen af den ubesmittede Undfangelse holder offentligt Møde Onsdag d. 17. Decbr. Kl. 7 $\frac{1}{2}$ Aften.

Kalenderen for 1914 er nu udkommet og kan faas paa **Menighedskontoret**, Bredgade 69, 2 Sal o. G.. (1—4. Telefon Pakæ 654) samt ved Kirkerne. Pris **25 Øre**. Ved Indsendelse af 30 Øre i Frimærker tilsendes Kalenderen portofrit.
Ansariusforeningen.

Kirkelig Kalender.

14. Decbr. 3. Søndag i Advent. (I Højmessen: Marias ubesmittede Undfang.)	21. Decbr. 4. Søndag i Advent.
15. — Mandag. Oktav af Marias ubesm. Undfang.	22. — Mandag. Thomas, Apost.
16. — Tirsdag. Eusebius, Biskop og Martyr.	23. — Tirsdag. Ferialdag.
17. — Onsdag. Tamperdag. (Fastedag).	24. — Onsdag. Julens Vigilie. (Fastedag).
18. — Torsdag. Forventning af Frelserens Fødsel.	25. — Torsdag. Juledag.
19. — Fredag. Tamperdag. (Fastedag).	26. — Fredag. Stefan, den første Martyr. (2. Juledag.)
20. — Lørdag. Tamperdag. (Fastedag).	27. — Lørdag. Johannes, Apostel og Evangelist.

Meddelelse om Guds-tjenesten i København fandtes sidst i Nr. 48.

Et Ord til hver Dag.

14. Decbr. Selv om du vidste alt, vilde du ingen Grund have til at være stolt af det; en eneste Djævel veed mere om Himmelen og Jord end den viseste af Mennesker. (St. Franz af Assisi.)	17. Decbr. Ingen oprigtig Bøn er frugtesløs, selvom man ikke faar at vide, hvorledes den bliver besvaret. (St. Gertrud.)
15. Decbr. At forsage Verden er kun da en Lykke, naar man samtidig hengiver sig til Gud. (P. Kreiten.)	18. Decbr. Fryd dig saare, Zions Datter, se din Konge kommer til dig, hellig og som Frelser. (Zacch. IX.)
16. Decbr. Hvor meget Bryderi vilde Mennesker ikke undgaa, naar de ikke saa efter, hvad deres Naboer siger eller gør eller tænker, men kun tænkte paa selv at handle godt og fromt.	19. Decbr. »Ordet blev Kød« — for det var ved Kødet, at Mennesket faldt, og det er ogsaa ved det, at det skal blive frelst. (Mgr. Bougaud.)
	20. Decbr. Vor største Ulykke bestaar deri, at vi kun lægger Vægt paa de synlige Ting. (St. Nilus.)

Udmærket Jule- og Nytaarsgave.

der giver Ugebladet frit tilsendt en hel Aargang.

Pris 4 Kr.

Faas Bredgade 69, 2. o. G., Kl. 1—4, og i Bogsalget.

Vestervoldgade 115. Læsestue for unge Piger, aaben hele Dagen, midlertidigt Modtagelseshjem & Bureau.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.
61. AARGANG.

„Nordisk Ugeblad“ udgives af Ansgariusforeningen og udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader samt paa Ugebladets Ekspeditions kontor, Bredgade 69, 2. S. o. G. 1—4. Telef. Palæ 654. — Redigeret af Niels Hansen, cand. mag., Niggo Rothes Vej 14, Charlottenlund. (Træffes bedst Kl. 4—6 Efterm.) Telefon Helrup 657 y.

Nr. 51.

Søndag den 21. December

1913.

INDHOLD: Smaa Indledninger. — Højærværdige Hr. Pastor Kerckhoffs' 25-aarige Præstebubilæum. — Den sande Mystik. — Aviatik og Religion. — Til Lutheranismens Opløsning. — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Fredericia. Randers. Tyskland. Nord-Amerika. Rom. — Et Ord til hver Dag. — Bekendtgørelser.

Smaa Indledninger.

196.

Falske Forventninger.

Det er endnu kun faa Dage, der skiller os fra Jul, Forventningernes Fest. Ligesom Jødernes, saaledes skal ogsaa vore Forventninger opfyldes i Kristus, hvis første Komme Jul minder os om. Gid kun ikke saa mange gjorde sig helt forkerte Forventninger om ham.

Jøderne havde ventet ham som en stor og mægtig Hærfører, der skulde føre dem til Sejr over deres Fjender og genoprette deres Riges gamle Magt og Pragt. Da han kom som den fattige, ydmyge, lidende Forløser, tog de Forargelse af ham og forkastede ham og blev til Gengæld yderligere forkastet af ham.

Men ogsaa mange Kristne har taget Forargelse af ham, fordi han ikke svarer til deres Forventninger. Kristus lever nu iblandt os i sin Kirke. Hvis denne Kirke nu var, som Menneskene gerne vilde have den, saa vilde der ikke være mange, som ikke sluttede sig til den. Men de har meget at udsætte paa den og dermed paa selve Kristus, hvis aandelige Legeme Kirken er.

Mange forarges over, at Kirken til alle Tider har været forfulgt og undertrykt. De betænker ikke, at Kristus har forudsagt disse Forfølgelser: »Har de forfulgt mig, vil de ogsaa forfølge eder.« Men han har ogsaa forudsagt Kirkens Sejr og den evige herlige Løn, der venter dem, som kæmper og sejrer med Kirken. Det er i Evigheden og ikke i Tiden, vi skal søge vore Forventningers Maal.

Andre snubler over de personlige Forfølgelser, de bliver Genstand for fra deres nærmeste paarørendes Side. De fatter ikke Herrens Ord: »Jeg er kommen for at gøre en Mand splidagtig med sin Fader og en Datter med sin Moder . . . og en Mands Husfolk skal blive hans Fjender.« De anser det for en haard Tale, som ingen kan høre.

Atter andre forarges over, at Katholikerne synes at være Protestanterne underlegne. I Virkeligheden er det gaaet svært tilbage for en Del katholske Lande, medens de protestantiske kan bryste sig af stor Fremgang. Vi vil her ikke undersøge Grunden til denne Kendsgerning; det er nok at sige, at den katholske Kirke i alt Fald ikke er Skyld i noget Lands Tilbagegang. Hele den katholske Middelalders blomstrende Kultur vidner i modsat Retning. Men det vilde dog være en falsk Forventning, naar man ventede timelige Goder af Kirken. Kristus siger: »Hvad gavner det Mennesket, om han vinder hele Verden?«

Ikke faa føler sig stødt ved, at Kirken forlanger Tro med absolut Myndighed. Det er deres Stolthed, som føler sig forarget, fordi Kirken rokker ved deres kæreste Overtro, Troen paa deres egen Ufejlbarehed. De Daarer, som ikke fatter Herrens Ord: »Hvo som hører eder, hører mig.« De skulde betragte det som en Ære, at Kristus gennem sin Kirke indvier dem i Hemmeligheder, som Englene skuer med Salighedens Henrykkelse.

Undertiden er der Folk, som venter sig jordiske Fordele, Understøttelse og Hjælp af Kirken. Naar deres Ønske ikke opfyldes, vender de Kirken Ryggen; det er Taaber, som hilder sig i falske Forventninger; thi i Kirken skal man kun søge Sandhed og Naade.

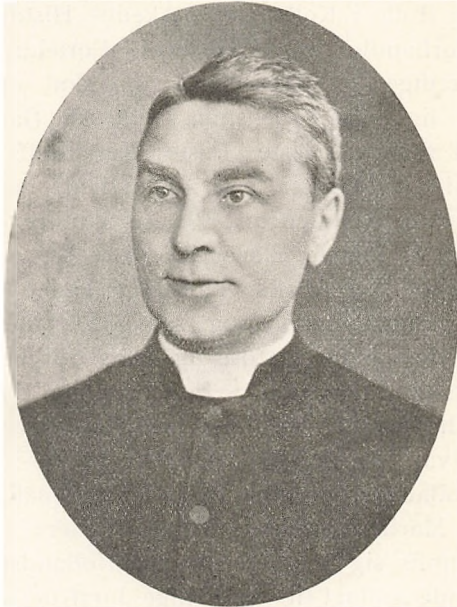
Saa er der endelig dem, som ikke mener at søge andet i Kirken end Sandhed og Naade; og dog nærer ogsaa de falske Forventninger. Medens de gaar til Undervisning, virker alt det ny oplivende paa deres Sjæl. Saa siger de med Petrus paa Tabor: »Herre, her er godt at være.« De mener, at saaledes maa det gaa hele Livet igennem. Men de betænker ikke, at Herren ogsaa tog de Disciple, som havde skuet hans Herlighed paa Tabor, med sig i Oljehaven.

Saaledes bliver utallige paa en sørgelig Maade skuffede i deres falske Forventninger. Hvad skal vi gøre for ikke at falde over denne Forargelsessten? Vi skal huske Herrens Formaning: »I Verden vil I have Trængsel«, stole paa hans opmuntrende Ord: »Frygt ikke! Jeg har overvundet Verden« og i salig Forventning bie paa hin Time, hvor han kan sige til os: »Det er eder, som har holdt ud med mig i mine Fristelser; og jeg beskikker eder Riget, som min Fader har beskikket mig det, at I skal spise og drikke ved mit Bord i mit Rige.«

Dr. Kiefer.

Højærværdige Hr. Pastor Kerckhoffs' 25-aarige Præstejubilæum.

Den 22. Decbr. fejrer Sognepræsten for Roskilde katolske Menighed, Pastor Alph. Kerckhoffs, sit 25-aarige Præstejubilæum. Det vil nok interessere Pastor Kerckhoffs' mange Bekendte og Venner at høre lidt nærmere om ham.

Pastor Kerckhoffs er Hollænder. Hans Vugge stod i et ægte katolsk Hjem i den lille venlige By *Beek* (Limburg, Holland). Sine første Studieaar tilbragte han paa Kollegiet i Sittard, som den Gang styredes af hollandske Jesuitter. Det var den unge Gymnasiasts Hensigt at ville være Præst i sit Hjemland, men efter at have fuldendt sine klassiske Studier med stor Dygtighed, især paa Litteraturens Omraade, følte han sig kaldet til Ordenslivet, og 20 Aar gammel traadte han ind i Marias Selskab. Denne Kongregation, som i 1883 havde oprettet et Kollegium i *Schimmert* i Holland, talte den Gang ikke en eneste Hollænder blandt sine Medlemmer. Det var da ogsaa en hel Begivenhed, da den unge Hollænder meldte sig til Optagelse i Marias Selskab. At han blev modtaget med aabne Arme, behøver ikke at siges.

Pastor Kerckhoffs eller Pater Kerckhoffs, som han nu maa kaldes, gennemgik Noviciatet, fuldendte sine théologiske Studier og blev den 22. Dec. 1888 præsteviet i Liège. Straks efter sin Præstevielse blev han udnævnt til Lærer ved Kollegiet i *Schimmert*, og i 13 Aar var hans Navn saaledes knyttet til dette Kollegium, at man ikke kan tænke sig det uden Pastor Kerckhoffs.

Som eneste Hollænder kommer den unge Lærer til at spille en stor Rolle i Kollegiets beskedne Historie. Det er ham, som forhandler med Elevernes Forældre, som antager og afskediger. Det er ham, som skal opmuntre de flinke Elever og straffe de smaa rebelske (lad mig dog tilføje, at det var det eneste, Pastor Kerckhoffs ikke rigtig duede til). Med eet Ord, i flere Aar hvilede næsten Kollegiets hele Skæbne paa den unge Præsts Skuldre. Jeg er da ogsaa vis paa, at mange Elever fra disse Aar den 22. Dec. vil sende Pastor Kerckhoffs en venlig Tanke og mindes den gode og muntre Lærer, som saa godt forstod at støtte og opmuntre dem i deres store og smaa Sorger.

Foruden sin almindelige Lærergerning beskæftigede Pastor Kerckhoffs sig i disse Aar med Forfattervirksomhed. Førend han var bleven viet til Præst, havde han allerede skrevet en hollandsk Livsskildring af den salige Grignon de Montfort, Marias Selskabs Stifter. Senere hen paatog Pastor Kerckhoffs sig at oversætte paa Hollandsk Montforts Bog »Den sande Andagt til den hellige Jomfru«. Som Lærer havde Pastor Kerckhoffs faaet overdraget det Hverv at indøve de Tragedier og Komedier, som ved visse Lejligheder spillede paa Kollegiets Theater. Denne Beskæftigelse gav den unge Præst Lyst til at forsøge sig som dramatisk Forfatter, og flere Dramaer, byggede paa historiske og lokale Begivenheder, var Frugten af dette Forsøg. Endnu den Dag i Dag tales der om disse dramatiske Forestillinger, hvor Pastor Kerckhoffs var baade Stykkets Forfatter og Indøver, Theatrets Dekorator og Regissør.

Tiden gik. De første af Pastor Kerckhoffs' Elever var nu bleven præsteviet og havde optaget hans Gerning paa Kollegiet. Pludselig rygtedes det da ogsaa, at Pastor Kerckhoffs skulde forlade Schimmert for at grundlægge en Mission i Danmark i Byen Roskilde. Først troede man ikke derpaa,

Kollegiet og Pastor Kerckhoffs syntes jo groede sammen; men i Maj 1901 tog Pastor Kerckhoffs Afsked med det Sted, hvor han havde tilbragt saa mange Aar og udført et saa stort Arbejde, og rejste til Danmark. Roskilde skulde nu være Vidne til Pastor Kerckhoffs' fromme og energiske Arbejde.

Hvad Pastor Kerckhoffs har gjort for Roskilde, behøver jeg ikke at fortælle. Den blomstrende Menighed, det smukke Hospital, den gode Skole, den nye Kirke, der snart skal indvies, alt dette taler om Pastor Kerckhoffs' Nidkærlighed og ufortrødne Arbejde. Og hvis man nu spørger mig, hvorledes Pastor Kerckhoffs har kunnet udrette alt dette, saa mener jeg, at det er, fordi Pastor Kerckhoffs har en stor Tillid til Gud og ser saa lyst paa Sagerne. Pastor Kerckhoffs er Optimist, og det er det lyse Syn paa Sagerne, som har hjulpet ham over mange Vanskeligheder. Maatte Pastor Kerckhoffs have det samme lyse Syn hele sit Liv igennem, og maatte han kunne meddele lidt af sin Optimisme og sit lyse Syn paa Sagerne til sin taknemmelige forhenværende Elev

J. Wijnen.

Til ovenstaaende Mindeord er der ikke meget at føje. Af de 25 Aar, Pastor Kerckhoffs har virket som Præst, falder næsten Halvdelen paa Roskilde, hvortil han jo nu synes lige saa stærkt knyttet som forhen til Kollegiet i Schimmert. Det maa være med bevægede, men ogsaa taknemmelige Tanker, Pastor Kerckhoffs ser tilbage paa de 25 Aar og maaske ikke mindst paa disses sidste Halvdel; thi der er unægtelig ikke sket lidt i de 12 Aar i Roskilde, fra den Dag, Præsterne flyttede ind i de smaa Værelser paa Bellevuestien med den dejlige Udsigt over Fjorden, til nu, da en ny, herlig Kirke har rejst sig ligeover for det smukke Hospital. Der er meget at takke Gud for og meget at været taknemmelig for mod det redbonne og villige Redskab, han i Pastor Kerckhoffs' Person fandt for Roskilde Menighed. Derfor er mange sikkert i fuld Overensstemmelse med denne lille Artikel og enige om af Hjertet at ønske Pastor Kerckhoffs til Lykke til 25-Aars Jubilæet.

N. H.

Den sande Mystik.

(Sluttet.)

Den inderlige Forenings Bøn.

Næst efter Hvilens Bøn kommer den inderlige Forenings Bøn, »det tredje himmelske Vand« og »den femte Bolig i Sjælens Borg«. Nu er Forstanden ogsaa bragt til Hvile i Gud, og Sjælen er mere passiv, den er langt mere under Indflydelse af Guds helliggørende Arbejde, »thi Sjælen er ganske vaagen for Gud, medens den er i dyb Søvn med Hensyn til Verden og sig selv«.

Ekstase.

Langsomt bliver Foreningen inderligere og inderligere; Sjælen trænger dybere ind i Gud, og han trænger dybere ind i Sjælen. Kærligheden er saa stor, og de Fuldkommenheder, som Gud aabenbarer Sjælen, er saa store, at det rent legemlige Liv bliver helt overvældet af det sjælelige; med andre Ord: vi møder her Ekstasen. Saa er Sjælen helt passiv; Ekstasen griber Sjælen fast, og denne kan i det hele ingen Modstand gøre. Undertiden er Guds Virken saa overvældende, at Legemet løftes over Jorden og bliver holdt svævende, straalende og lysende, hvad der f. Eks. er sket med den hellige Teresa.

Men det er navnlig i Sjælen, at Gud virker; det er den, han aabenbarer sine Hemmeligheder, enten i de af Teresa saakaldte intellektuelle Visioner, eller ved hvad man ellers plejer at forstaa ved Visioner. Paa menneskelig Maade taler Teresa i »den 6te Bolig« og i sin Biografi, om hvorledes de falske Visioner kan skelnes fra de sande formedelst deres Virkninger; og alt, hvad der siden af Theologer eller Psykologer er sagt om den Sag, er ganske og aldeles det samme, man finder der.

Den smertefulde Ekstase.

Men Sjælen kan stige endnu højere. Den tidligere omtalte Form af Ekstase var et Overmaal af Salighed, dette gælder ogsaa for denne nye Art, men den er desuden en overvældende Lidelse. Teresa siger, at selv i den første

Slags Ekstase lider man, men det er særlig i Begyndelsen og skyldes Overgangen fra den naturlige Tilstand til en helt overnaturlig; men denne Smerte er lige saa forskellig fra den, der forekommer i den smertefulde Ekstase, som legemligt er fra aandeligt. Og hvad er Grunden til denne Lidelse? Sjælen er bleven sig Guds Nærværelse bevidst, er naaet frem til Beskuelse. Men saa vil den dybere ind i Gud og mægter det ikke, den ser Afgrunden gabe mellem sin Beskuelse og den umiddelbare Beskuelse i det andet Liv. Om Sjælen i denne Tilstand siger Teresa blandt andet, at den hænger som en korsfæstet mellem Himmel og Jord, uden at faa Trøst fra noget af Stederne.

Den omskabende Forenings Bøn.

Lidelserne kan ikke vedvare, de er blot en Overgang til en højere Beskuelse og en dybere Salighed. Sjælen træder endelig ind i den aandelige Borgs syvende Bolig, der repræsenterer det højeste Trin af den mystiske Skuen, den inderligste Forening, hvortil et Menneske kan komme her paa Jorden; man har kaldt det den omskabende Forenings Bøn.

Guds Nærværelse bliver nu næsten uden Ophør erkendt af Sjælen, og der er næsten intet, der spreder Sjælen i dens Hvile i Guds Nærværelse, og al Tørhed er næsten forsvundet. Sjælens Kræfter er omskabte i Retning af deres Virksomhed.

Med andre Ord, Sjælen ser, at det langt mere er Gud end den selv, der nu bevirker den overnaturlige Kundskab og Kærlighed, den finder i sig; den har Del i Guds Væsen og Guds Liv; den er som omskabt, forvandlet i Herren. Hidtil levede Sjælen i Gud og for Gud, nu lever den ogsaa ved Gud.

Sædvanligvis begunstiges Sjælen med Visioner af den hellige Trefoldighed eller af den ene eller den anden af Guds Fuldkommenheder.

Teresa viser her hen til Jesu Ord om, at han, Faderen og den Helligaand vil tage Bolig hos den Sjæl, der har ham kær.

Da den omskabende Forenings Bøn er mere overnaturlig end de foregaaende mystiske Sjælstilstande, maa ogsaa

dens Virkninger i højere Grad bære Kendetegnet paa dens guddommelige Udspring.

Og den hellige udtaler sig da ogsaa saaledes derom i *Sjælens Borg*: Det vil være godt, mine Søstre, at jeg siger eder, hvilket Øjemed Herren har med at give saadanne Naadesbevisninger i denne Verden. Selv om I allerede helt har forstaaet det, vil jeg endnu engang sige det, fordi ingen af eder skal indbilde sig, at det kun sker for at glæde disse Sjæle. Det vilde være en stor Vildfarelse; thi Gud kan i al sin Majestæt ikke vise os nogen større Naade, end naar han giver os et Liv, der bestaar i en Efterligning af sin elskede Søns jordiske Liv. Derfor anser jeg det for sikkert, at disse Naadesbevisninger er mere bestemte til at styrke vor Svaghed end, som jeg har sagt det nogle Gange, for at vi bedre kan efterfølge ham i endnu større Lidelser. Allid vil det bekræfte sig, at de, der efterfølger Christus vor Herre bedst i deres Liv, har de fleste Sorger. Lad os blot betragte, hvad hans hellige Moder og de hellige Apostle har lidt.

Hvordan tror I vel, at den hellige Apostel Paulus kunde bære saadanne Trængsler? Paa ham kan vi se, hvilke Virkninger de ægte Visioner og den ægte Beskuelse har, naar det er Herren, der sender dem, og der ikke er nogen Indbildning eller Djævelens Bedrag med i Spillet. Trak han sig tilbage til et Liv i det skjulte for at kunne nyde sine aandelige Erfaringer og for ikke mere at bekymre sig om noget ydre Hverv? Nej, I veed, at han efter alle Vidnesbyrd ikke havde Ro om Dagen, og lige saa lidt havde han det om Natten, thi da erhvervede han sig sit Livsophold. Jeg tænker gerne paa den hellige Petrus, hvordan han flygtede fra Fængslet, og vor Herre viste sig for ham og sagde til ham, at han gik til Rom for at blive korsfæstet een Gang til. Vi læser aldrig dette Officium, hvori denne Begivenhed omtales, uden at det yder mig en særlig Trøst. Hvordan var vel den hellige Petrus til Mode efter denne Herrens Naadesbevisning? Hvad gjorde han? Han vendte om paa Stedet og gik til Døden. Ja sandelig, det var intet lille Bevis paa Guds forbarmende Kærlighed, at Petrus fandt nogen, der henrettede ham. Ja, mine Søstre, hvor meget maa den Sjæl, i hvilken Herren er til Stede paa

en saadan ganske særlig Maade, glemme sin egen Ro, hvor lidt maa den gøre Fordring paa Æresbevisninger, og hvor langt maa det ikke være fra den at ville nyde Anseelse. Thi naar den, som det er ret, ofte opholder sig hos ham, maa den kun tænke lidt paa sig selv. Alle dens Tanker er rettede paa, hvordan den kan takkes ham og vise ham Kærlighed.

Derefter sigter alle en saadan Sjæls Bønner, hertil tjener det aandelige Ægteskab, hvoraf der stadig fremgaar flere og flere gode Gerninger. Disse er det sande Bevis paa, at Naaden stammer fra Gud; thi det vil kun lidet hjælpe, at jeg trækker mig tilbage i Ensomhed med Herren og foresætter mig, ja lover, at jeg vil gøre Vidundere for hans Skyld, naar jeg saa ved første forefaldende Lejlighed handler helt anderledes, end jeg havde foresat mig.«

Slutning.

Kendetegnet paa det sande mystiske Liv, hvormed man kan skille den sunde Mystik fra den falske eller sygelige, er altsaa efter Teresa, hvad Christus siger i Evangeliet: Paa deres Frugter skal I kende dem. Et slet Træ kan ikke frembringe gode Frugter. Og hvilke er Frugterne af en overnaturlig Mystik? Det er en overnaturlig, kraftig, utrættelig Virksomhed, det er en heltemodig Udøvelse af alle de kristelige Dyder, det er navnlig — og her naar den kristelige Mystik sit Højdepunkt — Lighedannethed med den guddommelige Mester.

Ingen naturlig Menneskekraft, hvor mægtig man ogsaa tænker sig den, er i Stand til at bevirke noget saadant i Menneskers Sjæl. At bære Fornedring og tie, at lide Uret og at være mild og venlig, ja taknemlig derfor, og at nære en brændende Længsel efter dybere Fornedrelse og større Uret, alt det kan kun Naaden fra ham, der selv er vort Forbillede paa Ydmyghed og Kærlighed.

Vi ser heraf, hvad godt den vellede Mystik kan stifte i vore Dage, hvad Lys og Varme den kan bringe Sjælen. Var der flere Mænd og Kvinder, som i Stedet for Selvbehag søgte Selvforagt eller i det mindste Selvforsagelse, saa vilde nu ikke blot Relfærdigheden herske, men ogsaa Kærligheden, der ikke søger sit eget, men giver til

de andre, den, som kalder til Stordaad, saa fik Samfundet sit rigtige Liv, og det var reddet.

Men vi maa ikke glemme, at Mennesker kun kan forsage Verden og alle dens Goder, naar de har Gud i deres Sjæle. Og at besidde Gud i sin Sjæl i inderligt Samfund opnaas kun ved den sande kristelige Mystik.

Derfor er Mystikken nødvendig, den Mystik, der intet søger uden Gud, som hviler i Troen, vokser ved Haabets Kraft og aabner den hellige Kærligheds duftende Blomst.

En saadan Mystik vil den hellige Teresas Ledelse skænke Verden.

*Gud give det —
Faxit Deus.*

Aviatik og Religion.

I fordums Tider var der to Livsstillinger, der med Forkærlighed valgtes af daadskraftig, ærgerrig Ungdom: den ene Krigerens, hvem Æren, men ogsaa Døden ventede paa Kamppladsen, den anden Sømandens, som paa sit hurtige Fartøj ilede hen over de dybe Bølger med fjerne Lande som Maal. Men i vore Dage nøjes man ikke med Jord og Hav. Ogsaa Luftens Rige lokker nu det djærve Mod, og næppe en Maaned gaar, uden der i den er øvet en eller anden Heltebedrift paa Luftsejladens Omraade. Men tit er det ogsaa et tungt Budskab, der melder, at en eller anden af de modige Aviatikere er styrtet lemlæstet ned eller blevet Luernes Rov.

Men trods Farer og Modgang iler Luftens Lodser afsted gennem de blaanende Rum. Saadant Mod vækker Undren, og man spørger sig selv om dets Kilde.

Et letfærdigt Svar paa dette Spørgsmaal gaves nylig af et fritænkerisk Blad i Paris, som bemærkede, at da Menneskene nu ikke længere trykkes af religiøse Fordomme og Frygt for Helvede, kunde de blot betragte Døden som et saa dagligdags Fænomen, at der ingen Grund var til at ængstes for den.

I Anledning af denne Paastand, der virkelig er greben ud af Luften, er der fremkommen en interessant Artikel i det ypperlige katholske Ugeskrift *America*, udgivet af Jesuitpatrene i New York. Det hedder heri: »Nu er det først og fremmest et Blads vigtigste Pligt ikke at fremsætte

Paastande, der savner al Grund i Virkeligheden. Enhver veed nemlig, at Aviatikerne som Helhed betragtede ingenlunde er Fritænkere. Hvis hin lidet sandhedskærlige Journalist fra sin trygge Skrivebordsstol i Redaktionslokalet blev hisset op i en Monoplan, vilde han maaske ogsaa føle lidt Gudsfrygt i sig. Han er ogsaa en slet Journalist; thi samtidig med, at han fordrejer Fakta, sætter han Flyverne, Publikums erklærede Yndlinge, i et daarligt og usandt Lys.

Kaster vi nemlig et Blik paa Fortegnelsen over de franske Flyvere, hvem det parisiske Atheistblad jo særlig tænker paa, saa finder vi, at f. Eks. Santos-Dumont, en af Flyvekunstens Pionerer, er en ivrig Katholik; Latham var sin katholske Tro inderlig hengiven; Blériot, som var den første, der fløj over Kanalen mellem England og Frankrig, gaar flittigt til Skrifte og Kommunion og fæster altid en Gudsmoders Medalje paa sin Flyvemaskine. Lieutenant de Caumont, som ramtes af saa forfærdelig en Ulykke, var en Mand af dyb og inderlig Tro. Han sagde engang til en Kammerat, en anden Officer: »Skulde jeg engang styrte ned, skaf mig da først og fremmest og saa hurtigt som muligt en Præst.« Da Lieutenant Bague, der omkom i Havet, stod i Begreb med at begynde sin Flyvning ved Manteon i Februar 1912, saa den talrige Folkeskare, der omgav ham, med Forbauselse, at han gjorde et stort Kors-tegn for sig, da han begav sig afsted. Ved den europæiske Flyveuges højtidelige Aabning den 18. Juni i Aar holdtes en *Messe d'aviation* paa Foranstaltning af Ærkebiskoppen af Paris, og mange Flyvere gik da til den hellige Kommunion. Det var ved den Flyvning, at Lieutenant Princeteau, almindelig bekendt for sit Mod, blev saa frygteligt lem-læstet og brændt til Døde. Ogsaa han var helt igennem »klerikal«, og hans oprigtige Fromhed var Hovedtemaet i den Tale, som holdtes ved hans Grav af et Medlem af den parlamentariske Flyvningskommission. For ikke at gøre Listen for lang kan vi slutte med Paul Echeman, som omkom ved en Flyvning den 14. Maj i Fjor. Til sin Søster, en Nonne, skrev han følgende: »Veed du, at naar man befinder sig højt over Skyerne, hvor alt er stille, og hvor man har en overvældende Følelse af Ensomhed, elsker jeg under mine Propellers Susen højt at bede den Bøn til St. Georg, som Ridderne af St. Cyr plejede at synges.«

Men nu er ikke alene Flyverne gudfrygtige, men selve Flyvekunsten kan, som en Prælat nylig fremhævede det, muligvis en Dag blive et Redskab i Kirkens Haand. Thi da Biskoppen af Versailles, Mgr. Gibier, velsignede en Flyvemaskine, tilhørende den djærve Flyver Brindejonc des Molinays, hvis imponerende Flyvning over Skandinavien er i frisk Minde, ytrede han til en Skare unge Præster,

som var til Stede, at den Dag maaske snart kom, da de i Aeroplan kunde komme til at bringe Evangeliet til ukendte, utilgængelige, vilde Stammer.

Kort sagt, Religionens Fjender har ikke Eneret paa Fremgang og Fremskridt i Verden, hvor meget de end gør Fordring herpaa, skønt det ofte gaar dem som Ikarus i det græske Sagn, der styrtede ned og ynkelig omkom, da Vokset paa hans Vinger smeltede.

Kulla pr. Odensviholm, Kalmar län, St. Franz Xavers Dag
den 3. December 1913.

Baron Gustaf Armfelt.

Til Lutheranismens Opløsning.

Som en frygtelig Stormflod væltede Arianismen sig over den katholske Kirke i det 4de Aarhundrede. Konger og Kejsere blev vundet for den; thi enhver Sekt søger at faa saa megen verdslig Støtte som muligt. Arius selv og mange arianske Biskopper optraadte paa en overordentlig from og tillidsvindende Maade. Alligevel kunde Arianismen efter at have forvoldt en usigelig Forstyrrelse paa det aandelige og det offentlige Velfærds Omraade ikke holde sig længere end nogle Aarhundreder igennem og var allerede fra først af splittet i en Del »Retninger« og modstridende Partier. Allerede 4 Aarhundreder efter Arius kunde Kirken spørge: Hvor er de henne? De er forsvundet. Som en frygtelig Stormflod væltede Lutheranismen sig over den katholske Kirke i det 16de Aarhundrede. Ganske vist nægtede ikke dens Ophavsmand Christi Guddom, som senere mange af Protestantismens Forkyndere har gjort og gør, men de benægtede bl. a. den hellige Messe som Korsofrets bestandige Minde og det af Apostlene overleverede Hyrdeembede med den dertil knyttede Autoritet. I begge Punkter stod Lutheranismen i skærende Modsætning til Kirkens almindelige Tro og alle hellige Fædres Vidnesbyrd, for ikke at tale om Bibelen, der jo altid maatte holde for, naar nye Sekter opstod.

Medens Kirkens Forsvarere i gamle Dage alene kunde henvisse til disse Punkter, naar de førte Beviser for, at Lutheranismen, Calvinismen og de øvrige »Ismer« fra den Tids religiøse Virvar kun var løsrevne Grene af det store Træ, Sekter i Ordets fuldeste Begreb — saa kan vi nu til Dags føre dette Bevis ud fra Protestantismens, eller rettere Lutheranismens Udvikling. Vi kan med Rette bruge Luthers

stolte Ord paa Rigsdagen i Worms imod ham selv og de af ham og hans Medhjælpere grundlagte Stats- og Folkekirker. Thi i Worms sagde Luther, at hvis dette Værk, nemlig hans nye Evangelium, var af Mennesker, saa vilde det forgaa, var det af Gud, vilde det bestaa.

Historien har givet den katholske Kirke Ret. Allerede nu, i Herrens Aar 1913, hvor vi jo først staar ved Opløsnings-Processens første Del, kan den katholske Kirke spørge: Hvor er de henne? Hvor er den lutherske Kirke, der endnu helt og holdent tror paa alt, hvad Morten Luther har lært, hvad der forkyndes i *Confessio Augustana*? Hist og her gives der smaa gammel-lutherske Menigheder, men allerede i Melanctons Dage var der jo Strid om, hvordan Luthers Lære skulde forstaas. Siden den Tid har Lutheranismens Historie været en bestandig indbyrdes Kævl, der kun ved Fyrsternes haarde Regimente blev forhindret i at ødelægge deres Kirker, før Tidens Fylde kom. Men den er nu kommen.

Lad os her ikke tale om Opløsningen i Tyskland og andre »lutherske« Lande. Lad os bare se paa vore hjemlige Forhold. Allerede Grundtvig gjorde sit til at faa en Revne i Statskirkens Mur. Den fik han ogsaa, og Aaret 1848 blev en Mærkesten, ikke blot for den politiske, men lige saa meget for den kirkelige Udvikling. Siden den Tid har vi set, at tre Partier: Kirkeligt Centrum, Grundtvigianerne og Indre Mission er vokset op paa den gode gamle Statskirkes Omraade. En Del nyere Præster, der har gaaet i Skole hos Harnack og andre moderne Theologer, staar hver for sig og følger med levende Interesse Spørgsmaalet: Arboe Rasmussen.

Thi det har meget at betyde, især for en hel Del yngre Theologer. Dertil kommer, at en stor Del af Folkekirkens officielle Medlemmer staar helt fjernt fra disse Stridigheder og slet ikke viser nogen Interesse for religiøse Spørgsmaal.

Dette er Situationen — rent udvortes set naturligvis. Thi det er ikke Meningen at tale om, hvor vidt Kristendommen har Tag i Folket. Tværtimod vil vi her med Glæde konstatere, at netop det, som i de danske Kirker og paa Højskolerne og i Missionshusene forkyndes som almen-gyldig Kristendom, fortjener megen Anerkendelse. Der sidder en god Portion kristelig Fromhed og Ophyggenhed baade i Præster og Lægfolk. Spørgsmaalet er bare, om dette, d. v. s. denne kristelige Fromhed, er »Lutheranisme«. Det er det, vi absolut benægter. Det er tværtimod et Restoplæg af ægte god Kristendom, der fra den katholske Kirkes Tid er bleven bevaret og ved mange udmærkede lutherske Præsters Arbejde holdt i Live.

Men her taler vi om den historiske Lutheranismes og

dens Kirkeforms Historie! *Denne* beviser vor Kirkes Sandhed. — Med Rette siger paa det sidste Aarsmøde af Kirkeligt Centrum en af Talerne: »Konflikten er der. Dermed er Spørgsmaalet om Udtrædelse (af Folkekirken!) blevet brændende. Og skulde den Tid komme, da Kirken faar et forvansket Evangelium, saa har den højere Befaling over sig til at prædike det rene Guds Ord i Overensstemmelse med den apostoliske Trosbekendelse, og *saa er der ikke andet at gøre end at ophæve Forbindelsen med Staten.*«

Professor Torm derimod raader til at beholde Forbindelsen. »Retsgrundlaget vil svækkes,« siger han. Professoren og med ham andre ser meget rigtigt, at det, der styrker den »evangelisk lutherske« Sag, er en Hjælp fra Staten. Kommer den Dag, da den udebliver, vil der — ikke med det samme, men principielt — synke meget i Grus for Morten Luthers danske Kirke. Det er derfor mærkeligt, at der findes forholdsvis mange lutherske Præster, der ønsker Frikirke. Pastor Storm er klogere. Han advarede med en Henvisning til Skotland. Der kunde man se, at »en Frikirke ikke er en saavel signelsesrig Institution, som mange er tilbøjelige til at mene.«

Lad saa for Øjeblikket Professorerne strides og Biskopperne være i Forlegenhed og Præsterne skrive imod hverandre alle sammen i den »evangelisk lutherske Kirke«. Dette Skib strandeder nok. Det behøver vi ikke at være uenige om. Det er ogsaa det eneste, der bliver til en stærk Overbevisning hos alle Partier. Om nu Arboe Rasmussen dømmes eller ikke dømmes, er for os Katholikker lige meget; thi hvordan det end gaar — det er os og Vantroen, der gaar af med Sejren. Thi enten tror man, eller man tror ikke, halv Tro har ingen Berettigelse noget Steds. Tror man, hvad Frelseren har sagt, skal man tro alt, hvad han har lært, ogsaa paa Himmeriges Nøgler, der er givet til det apostoliske Hyrdeembede, og paa det Kirkesamfund, der er »Sandhedens Søjle og Grundvold« (1 Tim 3,15).

Men dette er ikke den danske eller svenske eller presbyterianske Kirke eller preussiske »Landes-Kirche« eller den schweiziske »reformerede Kirke«. Disse er alle det stik modsatte. Men heller ikke Kristendommen i Almindelighed med dens modsigende Lærdomme og uklare, ubestemte Bibel-Udlæggelser kan være »Sandhedens Søjle og Grundvold«. Det kan kun det Kirkesamfund være, der — omend skrøbeligt i sine Medlemmer — er klippefast i sin Organisation og principielle Holdning: den gamle paa »Kefas«, altsaa paa et Fjeld, byggede Moderkirke.

F. F. M.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. Daarligt Vejr og Højskolen har i dette Efteraar været næsten uadskillelige Ledsagere. Vejret var ogsaa meget daarligt i Tirsdags, hvad der vistnok var Grunden til, at kun faa (107) havde givet Møde ved Læge Bøllings-fængslende Gennemgang af den store Roman af Handel-Mazzetti. — Hermed tog Højskolen Juleferie indtil 13. Januar.

Fredericia. Efter *Fredericia Dagblad* kan følgende meddeles: Det er i Aar 1600 Aar siden, at den romerske Kejser Konstantin udstedte et Frihedsedikt for de Kristne i Romeriget; i den Anledning holdes der omkring i Verden større og mindre Jubilæumshøjtideligheder. Ogsaa her i Byen mindedes det store Vendepunkt i Kristendommens Historie ved et Møde, der i Aftes afholdtes i den katholske Skoles Gymnastiksal, hvor Pastor Frederiksen, Silkeborg, holdt et indholdsrigt og tankevækkende Foredrag. I store Træk skildrede han de Kaar, hvorunder den kristne Lære maatte kæmpe i de ca. 300 Aar, der forløb, fra Jesus paa Oliebjerget sagde til sine Apostle: Gaa ud i Verden og gør alle Folk til mine Disciple, og indtil Kejser Konstantin udstedte et Edikt, hvorefter den kristne Lære skulde være taalt i Riget. Naar nogle har troet, udtalte Foredragsholderen bl. a., at der gennem de 300 Aar har fundet en systematisk Kristenforfølgelse Sted, saa er det en Misforstaaelse. Forholdet var det, at det romerske Riges Love paabød, at Befolkningen skulde hylde Rigets Religion, og da Romerne var et lovtro Folk, forlangte de Lovens Bogstav overholdt i strengeste Forstand. Det var Anledningen til, at de, der aabent bekendte at være Kristne, blev straffet i Henhold til Loven. Der blev saaledes ikke foretaget noget ulovligt, men derimod noget ganske urelfærdigt. Saa længe man kun forlangte Loven overholdt, skete der ikke Grusomheder. Det var først, da man kom ind paa at ville omvende de Kristne, at Grusomhederne begyndte. Foredragsholderen omtalte derefter de frygtelige Pinsler, de kristne Martyrer maatte gennemgaa, navnlig under Kejser Neros Rædselsregimente, og Kristendommens ustandselige Sejrsang gennem Tiderne. Det udmærkede Foredrag paahørtes med stor Opmærksomhed. Pastor Schreiber bragte sluttelig Foredragsholderen en Tak for Foredraget, for hvilket Forsamlingen gav sit Bifald til Kende ved livlige Haandklap.

Randers. Da der her i Randers ikke er bleven holdt nogen verdslig Fest i Anledning af Jubilæet for Kirkens Fred ved Konstantin, har Sognepræsten raadet Bod derpaa ved at holde seks kirkehistoriske Foredrag om Tiden før, under og efter Konstantin. Herved har Menighedens Medlemmer

og andre faaet et godt Begreb om Kirkens Historie i de første kristne Aarhundreder.

Tyskland. Den religiøse Interesse blandt Protestanterne i dette Land er i de sidste Aar i en rivende Aftagen. I Byen Berlin, hvor der findes 2 Millioner Protestanter, findes der til disse 68 Kirker med Siddepladser til 86.000 Personer. Her blev i Sommer paa Trinitatis Søndag foretaget en Optælling af Kirkegængerne, som kun viste sig at være 11.252 Personer, c : godt $\frac{1}{2}$ o/o . I Chemnitz i Sachsen, hvor der findes 300.000 Protestanter, var Kirkegængernes Antal samme Søndag 2248, c : $\frac{3}{4}$ o/o .

Nord Amerika. (U. S. A.) Den aarlige nordamerikanske Taksigelsesdag d. 27. Novbr. fejredes ogsaa i St. Patricks Kirke i Washington ved en Taksigelsesmesse, som i Følge Løfte overværedes af De forenede Staters Præsident. Hos Ultra-Protestanter har Præsidentens Nærværelse vakt Harme; de paastaar, han saa at sige giver Messen i St. Patricks Kirke Præg af Nationens Hoved-Taksigelsesfest; men det er dog uden Grund. Det er blot rimeligt, at Præsidenten paa denne almindelige Takkedag for Guds Velgerninger mod det nordamerikanske Folk officielt er nærværende i en Kirke, der tilhører Landets største religiøse Samfund.

Rom. »Det romerske Spørgsmaal«, d. v. s. Fordringen om fuld Frihed for Paven til uhindret at kunne udføre sin Mission som den katholske Kirkes Overhoved, har atter i de sidste Dage været debatteret med stor Ivrighed. Aarsagen er et Foredrag, som Ærkebiskop Rossi af Udine for nogen Tid siden holdt ved en saakaldt »Social Uge« i Milano. Paven, hævdede han, burde være fri og uafhængig. Kirken, hvis Hoved han er, er et internationalt Samfund, og kun naar han er helt frit stillet, kan han uhindret øve sin Virksomhed blandt hele Menneskeslægten. Det er derfor af Interesse for alle Folkeslag, at der paa den bedst tænkelige Maade er garanteret Paven virkelig Frihed og Uafhængighed. For Øjeblikket er Paven langt fra at nyde virkelig Frihed. Som ogsaa Kardinal-Ærkebiskoppen af Westminster havde sagt, er den italienske Regerings nuværende Garantier ikke alene utilstrækkelige, men ogsaa ganske illusoriske. Garantierne burde stilles af alle Stormagter i Forening, kun saa vilde de betyde noget. — Dette er naturligvis ikke nogen officiel Udtalelse; men værd er det dog at lægge Mærke til, at Ærkebiskoppen havde haft en Audiens hos den Hellige Fader, faa Dage før han holdt sit opsigtsvækkende Foredrag, og at Præsidenten for nævnte Møde, Grev Della Torre, som i Almindelighed anses for en autoriseret Fortolker af Pavens Anskuelse om italienske Spørgsmaal, udtalte sin uforbeholdne Tilslutning til Ærke-

biskoppens Foredrag. Man vil nok faa mere at høre om denne Tale.

— Ved Redaktionen Slutning erfares, at Kardinal Rampolla er afgaaet ved Døden.

Brevkasse.

Kristiania, den 13/12 13.

Ærede Hr. Redaktør!

Den norske Præst, som i *St. Olaf* har skrevet de to Artikler »Katholsk Aand«, beder Hr. Redaktøren gøre *Nordisk Ugeblads* Læsere bekendt med, at den Antagelse, at han skulde billige forlovedes Ferieophold, f. Eks. paa et Sanatorium, naar de skal være der alene uden Slægninge, ikke er rigtig.

Med venlig Hilsen

M. C. Günther,

Præst

— Med Optagelsen af dette Indlæg er Diskussionen om denne Sag afsluttet. N. H.

Meddelelse fra Vikariatet.

I Henhold til den Os af den Hellige Stol ved Skrivelse fra Koncilskongregationen af 3. Maj 1912 overdragne Fuldmagt til at dispensere fra Abstinenspligten paa Festdage, der — om de end ikke er paabudne — højtideligholdes af de troende, meddeler Vi herved samtlige Vikariatets troende Dispens fra Abstinenspligten paa Anden Juledag i indeværende Aar, saaledes at Nydelse af Kødspiser vil være tilladt paa denne Dag.

København, d. 9. December 1913.

† Johannes von Euch,

Biskop, Apostolisk Vikar.

Katholske Bøger m. m. faas før og efter Højskolens Møder og efter Højmessens i Stenosgade. Skriftlige Bestillinger modtages. Indtil videre ogsaa aabent Lørdag Aften fra 6 til 8.

NB. Til en lille Julefest for polske Børn beder undertegnede om en Skærv. Festen afholdes Søndag d. 28. Decbr. Kl. 3½ Efterm. i Skolelokalet Bredgade 66 over Gaarden.

Alle Festens Velgørere er venligst indbudt til at overvære denne.

Bidrag modtages med Tak af undertegnede.

Frøken Hoffmann,

Uranievej 6.

Frøken Stratbøcker,

Jægerborg Allé 19, Charlottenlund.

Baronesse Stampe Charisius,

Vestervoldgade 15.

Frøken Tetzlaff,

Ved Stranden 10.

Baronesse de Lago,
Grønningen 15, 3. Sal.

Aftenunderholdning.

Agneforeningen agter at afholde en lille Aftenunderholdning i velgørende Øjemed Søndag d. 28. og Mandag d. 29. December Kl. 8 Aften i Boyesgade 8, 1. Sal (Pigeskolen). Billetter à 50 Øre for voksne og 25 Øre for Børn faas hos St. Josefs søstre, Griffenfeldtsgade 44 og Frederiksberg Allé 15—17.

Fru Seitzberg og Hr. Kontorchef Høhling har velvilligst lovet Assistance.

Litteratur.

Som Julegaver anbefales:

- Messebogen*, dansk og latinsk Tekst. Fra 3—7 Kr.
Schmid: Jesu Hjerter Andagten. 1 Kr. 50 Øre.
F. F. Maurer: Veje til Moderkirken. 3 Kr.
Fru Navacelle: Korte Betragtninger for hver Dag i Aaret. Pris 2 Kr. Faas hos St. Josefsøstrene, Toldbodvej 14.
Fred. Esser: Apologetiske Prædikener. I—IV Serie à 1 Kr.
Anon de Waal: Jødefolkets sidste Dage. 50 Øre.
Niels Hansen: Fra Henrik VIII's Dage. 2 Kr.
Johannes Jørgensen forskellige Bøger.
Den fuldkomne Anger. Af J. von den Driesch. Med Forord af P. Lehmkuhl. Smukt hæftet 15 Øre.
Lille Nellie af den hellige Gud. Overs. af M. M. H. Pris 50 eller 60 Øre.
Stijn Streuvels: *Julebarnet* Overs. af Oskar V. Andersen. Pris 75 Øre.
Et Ord til hver Dag. Samlede af Niels Hansen. Smukt hæftet 15 Øre. Sælges til Fordel for Elisabethforeningen.

Gudstjenesten paa Juledag.

St. Ansgars Kirke:

- Kl. 12 Midnat. Pontifikalmesse med Prædiken. Fra Kl. 7 om Morgenen stille Messer. Kl. 10 Levitmesse med Prædiken. Kl. 6 Aften Festandagt.

Jesu Hjertes Kirke:

- Kl. 6 Morgen Levitmesse med Prædiken; derefter stille Messer. Kl. 10 Levitmesse med Prædiken. Kl. 6 Festandagt med Præd.

St. Josefs Kirke:

- Kl. 5 Morgen Højmesse med Udstilling af det Allerhelligste. Kl. 6 stille Messe. Kl. 9 Højmesse med Prædiken. Kl. 3 Eftermiddag Festandagt.

St. Knuds Kapel:

- Kl. 7 $\frac{1}{2}$ stille Messe. Kl. 3 Eftermiddag Prædiken og Festandagt.

Immaculatakirken (Strandvej 91):

- Kl. 8 $\frac{1}{2}$ og 9 stille Messe. Kl. 10 Højmesse. Kl. 2 $\frac{1}{2}$ Festandagt.

Rosenkranskirken:

- Kl. 5 Morgen Højmesse med Prædiken; derefter stille Messer indtil den sædvanlige stille Messe ved Ottetiden. Kl. 10 Højmesse med Prædiken. Kl. 5 Efterm. Festandagt.

Assumptionskapellet (Amalievej 14):

- Kl. 12 Midnat Højmesse. (Kun Adgang for de med Kort forsynede. Den h. Kommunion uddeles kun til Husets Beboere). Kl. 8 $\frac{1}{2}$ og 9 stille Messe. Kl. 4 $\frac{1}{2}$ Efterm. Vesper og Velsignelse.

St. Annæ Kirke:

- Kl. 12 Midnat Højmesse med Prædiken. Kl. 7 Sangmesse med Fælleskommunion. Kl. 8 stille Messe. Kl. 10 Højmesse med Prædiken. Kl. 6 Aften Prædiken og Festandagt.

St. Andreas Kirke (Ordrup):

- Fra Kl. 6 stille Messer. Kl. 10 Levitmesse. Kl. 5 Efterm. Prædiken og Festandagt.

Unio. Almindeligt Møde Fredag den 19. December i Frederiksberg Allé 11.

Kirkekollekt.

Under Midnatsmesserne og Højmesserne paa Juledag afholdes der i Sognekirkerne Kollektter til Kirkernes Opvarmning.

Assumptionskapellet. Onsdag den 24. December er det allerh. Sakramente ikke udstillet, ligesom der heller ikke er nogen Eftermiddagsandagt.

Tag
og
læs!

Værdifuld og smuk
Jule-Gave
er

„Den daglige Messe“.

Forsynet med fine Vignetter og smukt ind-
bundet i Rødt med ægte Guldtryk. Pris 1
Kr. 11 Stk. 10 Kr. Katholsk Bogsalg, Stenosg.
4 og Frederiksberg Allé 15—17. Hovedoplaget.

Tag
og
nyd!

Om Julegudstjenesterne.

Saaftremt Gudstjenesteordningen i Juletiden i Hovedstadens Kirker er **forandret** fra i Fjor (se S. 863 i 1912), bedes dette venligst meddelt Redaktionen inden Søndag d: 21. December.

Julenummeret.

Da Ugebladets Julenummer agtes udsendt Tirsdag d. 23. December, maa alle Annoncer m. m. til dette Nummer allerede være indsendt d. 21. December.

Smukke Julekort,

enten med dansk eller udenlandsk Tekst, faas hos St. Josefssøstrene, Frederiksberg Allé 15—17 og Toldbodvej 14 samt i Bogsalget.

Fidelitas Kaffedugen er vundet paa Nr. 146.

St. Ansgars Kirke. Lørdag d. 20. December Kl. 8¹/₄ læses en stiftet Sjælemesse for Prinsesse Marie.

Elever i **Pianospil** modtages. Pianistinde Fru *Seitzberg*, Willemoesgade 43^a.

Unterricht in der **deutschen** Sprache gibt. *W. L. Seitzberg*, Willemoesgade 43^a.

St. Josefs Gilde afholder et *ekstra* Generalmøde i Januar Maaned. Forslag, som ønskes behandlede paa dette, maa indsendes til undertegnede inden 23. Decbr. Det almindelige Møde bortfalder i Januar.

F. Jørgensen,
Tordenskjoldsgade 31^a.

Julegaver til »Absalons Gaard« kan nedlægges i Absalonsbøsserne.

A/S Varden afholder en ekstraordinær Generalforsamling Mandag d. 22. ds. Kl. 9 Efterm. paa Selskabets Kontor, Kong Georgs Vej 35. Dagsorden: Forslag til Vedtagelse: Aktieselskabet op-
hører med Aarets Udgang at udgive Tidsskriftet »Varden«.

Udmærket Jule- og Nytaarsgave.

Et
GAVEKORT.

der giver Ugebladet frit tilsendt en hel Aargang.

Pris 4 Kr.

Faas **Bredgade 69, 2. o. G., Kl. 1—4, og i Bogsalget.**

Kirkelig Kalender.

21. Decb. 4. Søndag i Advent.	28. Decb. Søndag i Jul. Uskyldige Børn.
22. — Mandag. Thomas, Apost.	29. — Mandag. Thomas, Biskop og Martyr.
23. — Tirsdag. Ferialdag.	30. — Tirsdag. Oktavdag.
24. — Onsdag. Julens Vigilie. (Fastedag).	31. — Onsdag. Silvester, Biskop og Bekender.
25. — Torsdag. Juledag.	1. Jan. Torsdag. Jesu Omskærelse.
26. — Fredag. Stefan, den første Martyr. (2. Juledag.)	2. — Fredag. Oktav af Stefan.
27. — Lørdag. Johannes, Apostel og Evangelist.	3. — Lørdag. Oktav af Johannes, Apostel.

Meddelelse om Gudsstjenesten i København fandtes sidst i Nr. 48.

Et Ord til hver Dag.

21. Decbr. Salige er de, som ikke har set og dog troet. (Jesu Ord til Thomas.)
22. Decbr. Lad os bede Maria om at skaffe os den bedste af alle Julegaver: den guddommelige Kærligheds Gave.
23. Decbr. I Fyrster, opløfter eders Porte, ja hæver eder, I evige Porte, og Herlighedens Konge vil holde sit Indtog. (Dav. Ps. XXIII.)
24. Decbr. Alleluja! I Morgen skal Jordens Uretfærdighed udlettes, og Verdens Frelser skal herske over os. (Vigiliens Graduale.)
25. Decbr. Fred paa Jord!
26. Decbr. Et himmelsk Haab! Stephanus saa Himlen aaben og Menneskenes Søn staa ved Guds højre Haand.
27. Decbr. Guds Kærlighed er ikke, at vi har elsket ham, men at han har elsket os og sendt sin Søn som Forsoning for vore Synder, skriver Johannes, den Discipel, Jesus elskede. (1. Johs. IV.)
28. Decbr. Vor Sjæl er sluppen fri som en Spurv af Jægerens Snare. (Gradualet paa Børnedagen.)
29. Decbr. Lid med Christus og for Christus, hvis du engang vil herske med Christus. (Thomas a Kempis.)
30. Decbr. Jeg venter trøstigt min sidste Stund, da jeg veed, at Guds Kærlighed overgaar alle Mødres, alle Fædres, alle Venners, alle Mænds og Hustruers Kærlighed. (St. Johannes Chrysostomus.)
31. Decbr. Overgiv Fortiden til Guds Barmhertighed, Nutiden til hans Kærlighed og Fremtiden til hans Forsyn. (St. Augustinus.)

Rettelse. I Referatet i forrige Nummer af den højærværdigste Biskops Tale er der indløbet en Fejl. Den deri indeholdte Sammenligning gælder ikke, som det fremstilles, tyske og danske Kirkeforhold, men, som det rigtig blev sagt, hamburske og københavnske.

Kalenderen for 1914 er nu udkommet, og kan faas paa **Menighedskontoret**, Bredgade 69, 2 Sal o. G.. (1—4. Telefon Palæ 654) samt ved Kirkerne. Pris **25 Øre**. Ved Indsendelse af 30 Øre i Frimærker tilsendes Kalenderen portofrit. *Ansgariusforeningen.*

Vestervoldgade 115. Læsestue for unge Piger, aaben hele Dagen, midlertidigt Modtagelseshjem & Bureau.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

61. AARGANG.

„Nordisk Ugeblad“ udgives af Ansgariusforeningen og udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer, i alle Bogkøberier samt paa Ugebladets Ekspeditionskontor, Bredgade 69, 2. S. o. G. 1—4. Telef. Palæ 654. — Redigeret af Niels Hansen, cand. mag., Nigbo Røthes Vej 14, Charlottenlund. (Træffes bedst Kl. 4—6 Efterm.) Telefon Helrup 657 y.

Nr. 52.

Søndag den 28. December

1913.

INDHOLD: Smaa Indledninger. — Julebillede med Vers. — Jesu Barnsdomsforening. — Snubbe-Korset. — Den velsignede blandt Kvinderne. — Efterretninger fra Ind- og Udland: Aalborg. Rom. — Brevkasse. — Bekendtgørelser.

Smaa Indledninger.

197.

Julens Budskab.

Der er et Ord fra den angelsachsiske Missionstid i England, som altid gør et ejendommeligt Indtryk paa mig, naar jeg træffer det. Det skyldes en af de gamle hedske Præster i Northumberland, Coifi, som levede, den Gang Biskop Paulinus i det syvende Aarhundrede prædikede Kristendommen for ham og hans Landsmænd. Adspurgt af Kong Edwin, om hvad han mente om den nye Lære, som forkyndtes i Landet, gav han følgende dybe og velovervejede Svar: »Menneskets Liv her paa Jorden synes mig, o Konge, sammenlignet med den Tid, der er ukendt for os, mest at ligne en Spurvs raske Flugt gennem Hallen, hvor du sidder ved Aftensmaaltidet med dine Høvdinge og Raadgivere og en god Ild midt i Hallen, medens Storm og Regn og Sne raser udenfor; Spurven, siger jeg, flyver ind ad den ene Dør og straks ud ad den anden og er beskyttet mod Vinterstormen, saa længe den er her inde; men efter denne korte Tids Ly forsvinder den straks for vore Øjne, ud i den mørke Vinter, hvorfra den kom. Saaledes kommer Menneskets Liv et Øjeblik til Syne, men hvad der gik forud, og hvad der følger efter, det er vi ganske uvi-

dende om. Hvis derfor den nye Lære indeholder noget mere sikkert, synes det mig ret, at vi følger den.«

Særlig nu i Julen synes dette Ord værd at fremdrage. Thi her røres ved det, som er Hovedsagen i Juleglæden, og som gør Julens Budskab i en vis Forstand saa let fatteligt og vindende. Tænk, hvad vi havde været, om Jesus Kristus ikke var kommet til Verden, om ikke »et Barn var født i Betlehem«! Fra Mørke var vi kommet, til Mørke var vi gaaet, om ikke Jesus havde boet iblandt os. Den Tanke er saa let at fatte, at, ved ham er der kastet Lys over Vejen til Himmelen.

Dog Juleglæden bestaar ikke kun deri, at vi har faaet Lys. Lyset alene vilde have gjort os endnu mere fattige; nej, ved Jesus er Himmeldøren bleven lukket op for os. Det dobbelte, som var umuligt for os, at finde Vejen til Gud og komme hjem til ham, har Jesus gjort muligt for os.

Og det var som et lille Barn, han kom, den store, den almægtige, den evige. Derfor er Julen Børnenes Fest. De hører saa gerne om det lille Barn, om den gode Moder, om de mange Engle, om Hyrderne, der tilbad det lille Barn. Og de forstaa saa godt Julens Budskab, at Guds egen Søn vil vise dem Vejen og selv følge med.

Og mange voksne, der ellers ikke tænker meget paa et andet Liv end det, hvori de har deres daglige Arbejde og Møje, føler sig i Julen paa ny som Børn, og deres Hjerter er mere end ellers modtagelige for det evige Livs Toner. Men dog maa paa dette Punkt enhver passe paa, at han ikke bedrager sig selv. Det at blive som Barn er ikke en lille hyggelig, fornøjelig Stemning, hvis Hovedelementer er et Juletræ, nogle gamle Julesalmer og en Flok glade Børn, men den mest gennemgribende Forandring, der overhovedet kan foregaa med et Menneske. Det skønneste Træk i et lille Barns hele Liv og Tankegang er vistnok dets ubetingede Tillid til Forældrene. En ligesaa ubetinget, urokkelig Tillid overfor Gud er Hovedkravet til den, der vil blive som Barn for at indgaa i Guds Rige. Altsaa: Vil du nu blive som Barn i Julen, bestaar det først og fremmest i, at du med urokkelig Tro og Tillid knæler ned for Barnet i Betlehem og hilser ham som Gud af Gud, Lys af Lys, din og hele Verdens eneste Frelser.

Helligste Barn, helligste Barn,
 som blev forventet med Længsel af Fædre!
 Kvist, som fremspiret af Isai Rod!
 Dig vil med Gaver vi jublende hædre,
 synke tilbedende ned for din Fod.
 Adam har Død over Skabningen bragt,
 du har genfødt os til Liv ved din Pagt.
     Naade og Sjælefred,
     Himmerigs Salighed
     bringer du os.

Kærligste Barn, kærligste Barn!
 Inderlig Anger jeg bringer som Gave,
 vis paa, at ej du min Gave forsmaar.
 Ikkun i dig vil min Glæde jeg have;
 thi kun hos dig er den Fryd, som bestaar.
 Derfor, o Jesus, min Frelser, jeg vil
 høre af hele mit Sind dig nu til.
     Derfor i Fryd og Nød,
     altid i Liv og Død
     bliver jeg din. .

(Sursum corda Nr. 20.)

Jesu Barndomsforening.

(4. Juledag).

1. Der var stor Sorg i Bethlehem,
stor Graad og Jammerklage,
da Krigsfolk gif fra Hjem til Hjem
de Smaa børns Liv at tage.
Og dog, I smaa, som Deden led,
for jer vil ej vi græde;
I vandt et Liv for Evighed
i Paradisets Glæde.
2. I vandt et evigt Liv hos Gud,
for Verdens Nød I kendte;
hvad ondt Herodes tænkte ud,
til godt Vorherre vendte.
For eders spæde Mund forstod
at prise Davids sønnen,
I gav for ham jert Barneblod
og høstet Martyrlønnen.
3. O Jesulil paa Krybbestraa,
som Julestjernen tænder!
lyksalige er og vi smaa,
du kalder dine Venner.
Vi vil saa gerne lønne dig
for Julens rige Gave;
vort Blod forlanger du vist ej,
vort Hjerte vil du have.
4. Vi, der dit Evangelium
har hørt saa mange Gange
og prist dig i dit Krybbe rum
med glade Julefange,
vi, hvem man kærligt i vort Hjert
ad dine Veje førte,
vi maa og gøre lidt for dem,
der aldrig om dig hørte.
5. Du breder ud din milde favn
for Jordens Børnevrimmel,
men mange kender ej dit Navn
og Vejen til din Himmel.
Og, dræbes de i spæde Aar
foruden Barnedaaben —
de stakfels smaa! for dem ej staar
din lyse Himmel aaben.
6. Vel kan vi ikke drage ud,
hvor gerne vi saa vilde,
for Hædningbørn at bringe Bud
om dig, o Jesulille;
men hver en Bøn, vi bede vil,
hver Skærv, som vi vil give,
den kan, om du gi'r Naade til,
en Hædnings frelse blive.
7. Saa vil vi gøre, hvad vi kan
— skønt Evnen kun er ringe —
for den, der skal til fremmed Land
det glade Budskab bringe.
Og I, som døde for Guds Søn
i Kong Herodes's Dage,
I vil hos Gud med eders Bøn
vort Hjertes Bøn ledsage.

Snubbe-Korset.

I de gode, gamle Dage var der over vort Fædreland langs Vej og Sti spredt hellige Billeder og Kors i Mængde, som man den Dag i Dag ser det i de katholske Lande. Paa nogle faa nær er de i vore Dage alle forsvundet. Det bekendteste af dem alle er Hellig Anders' Kors udenfor Slagelse, men i samme Egn findes ogsaa andre gamle Kors, f. Eks. i Skørpinge Sogn, hvor der staar to Kors paa forskellige Steder ved Vejen. En eller anden vil maaske spørge, hvad det er, som har bevaret disse Kors fra den almindelige Ødelæggelse. Der er des værre kun et beskæm-

mende Svar at give herpaa: Bønderne troede, at deres Kreaturer blev syge, hvis Korsene fjernedes, derfor fik de Lov til at staa!

I vore Dage er Ærbødigheden for de gamle Minder og den gamle Tro bleven langt større. Herom aflægger følgende Historie om Snubbe-Korset, der har været nævnt flere Gange her i Ugebladet, et kønt Vidnesbyrd. Den skal her i alt væsentligt genfortælles efter Tidsskriftet *Architekten*, Aargang 1904.

Eskild Hemmingsen Snubbe var en anset Mand, som levede i Kong Valdemar Sejrs Dage. Han hørte til Slægten Snubbe, som var i nært Slægtskab med Hvide-Ætten; hans Tipoldefader var Skjalm Hvide, og Bisp Absalon og Esbern Snare var hans Bedstemoders Fætttere. Han var tillige en from Mand. Efter den gængse Tradition rejste

han det efter ham opkaldte Snubbekors (eller Snibbe-Korset, som Egnens Beboere kaldte det) paa en lille Høj paa Vridsløsemagle Mark i Sengeløse Sogn som en Tak til Forsynet for hans Hustrus lykkelige Forløsning paa dette Sted. Og da han tillige var en praktisk Mand, henlagde han Afgiften af to Bøndergaarde, i Reglen udpegede som Snubbekorsgaard og Stenagergaard, til Vedligeholdelse af Korset i Eftertiden.

Den ældste Beskrivelse af dette stammer fra 1654*) og lyder saaledes:

»Naar mand reyser fra Kiøbenhaffn oc til Roeskild, da seer mand paa en Høy, som ligger en Spadtzere Vey fra Kroen paa den høyre Haand, et stort Crucifix, hvor paa Guds Søns Billede oc Efterlignelse med udracte Arme er tilnaglet, som vender imod Roeskild. Dette Kaars kalder mand Snuble Kaars, som menes at haffve sit Naffn aff een, som heed Eskild Hemmingsen Snuble; hand vaar Oluff Glugs Søn**), som førde udi sit Vaaben tvende hvide Orme, som gaar i Bucter; hand var aff en meget skiøn gammel Stamme oc aff Hr. Skialm Huides Afkom.«

Af dette Monument, som har været ualmindelig stort og anseeligt, er der nu paa Højen ikke en eneste Sten tilbage. Af de faa Efterretninger om Korset, som er bevarede i Omegnen, frengaar bl. a., at den nordlige Granitsokkel, hvorpaa Snubbekorsgaardens nuværende, ca. 33 Alen lange Stuehus hviler, helt og holdent skyldes Materiale, hentet fra Snubbe-Korset. Og om Eskild Snubbe end havde ment det nok saa godt med de Foranstaltninger, han havde truffet for Mindesmærkets Bevaring — og hans Anordninger i saa Henseende maa forstaas saaledes, at det ikke just skulde være Bønderne paa de to dertil givne Gaarde, hvem Vedligeholdelsespligten burde paahvile, men derimod den, som nød Indtægten af Gaardene, idet han havde lagt sine Gaarde under Roskilde Domkapitel, som forlenede Gaardene bort som andet Kapitelsgods, saa har de efterlevende Slægter i de næsten 700 Aar, der er henrundne siden Korsets Oprejsning, ikke alle taget med samme nænsomme Haand paa dette Mindesmærke, som der til at begynde med var sørget saa godt for, og som, hvis det endnu stod, vilde have haft betydelig kulturhistorisk Interesse. Man veed, at det gentagne Gange er blevet restaureret eller fornyet. Saaledes havde Mester Daniel Knof (Sognepræst, efter 1605 tillige Lector theologiæ ved Domkirken i Roskilde) ladet det genopsætte i Aaret 1619, og 1645 var dette Kors blevet helt fornyet; men man fristes til at antage, at det nye Kors

*) I Jens Lauridsen Volfs Encomion Regni Daniae.

***) Trykfejl for »Sønnesøn«.

kun har været af Træ, thi alt en Menneskealder efter var det saa faldefærdigt og ødelagt af Vejr og Vind, at den lærde Ole Borch fandt sig foranlediget til for egen Regning at lade et nyt, vel simpelt men kunstnerisk udarbejdet Kors forfærdige og derefter en Nat i al Hemmelighed opsætte i det gamles Sted. Dette nye Kors blev saa allerede 1715 »fornyel og forbedret«; men saa henstod det ogsaa nøjagtig i 100 Aar, til det 1815 faldt ned for, som det syntes, aldrig at skulle rejses mere. Der kunde nu ikke opnaas Enighed om, hvem Vedligeholdelsespligten paahvilede. En Indberetning fra Universitetets Arvefæster om, at det paa hans Gaards Mark staaende murede Mindesmærke, »Sneppekors« kaldet, af Mangel paa Reparation dels var nedfaldet, dels faldefærdigt, foranledigede mange og lange Forhandlinger mellem alle rette vedkommende — men til det Resultat: at genopbygge Monumentet, naaede man ikke.

I »Aarbøger for nordisk Oldkyndighed og Historie«, 1895, II. Række, 10de Bind, har Arkivsekretær Thiset skrevet en interessant Artikel: »Snubbe-Slægtens Mindesmærker i Sengeløse Sogn«, hvoraf ovenstaaende Oplysninger er tagne, og hvortil de Læsere henvises, som vil gøre sig end mere bekendt med Sagen. Med Rette skriver Forfatteren: »... det var jo netop det ejendommelige ved Snubbe-Korset, at det ikke som andre lignende Mindesmærker, Hellig Anders Korset ved Slagelse maaske ene undtaget, var en halvforglemmt Fortidslevning, som ene skyldte sin afsides Beliggenhed eller et blot og hart Tilfælde, at den var bleven overgemt til vor Tid, men tværtimod, saa længe den stod ved den alfareste Vej i hele Landet, blev fornyet og bevaret endog længe efter, at det ved Tidernes Ugunst var bleven berøvet sin lovlige Ejendom. Dette Mindesmærke havde derfor visselig netop af vort Aarhundrede fortjent en bedre Skæbne end den, der blev det til Del.«

Nu er der i Aaret 1903 opsat et nyt »Snubbe-Kors«. Ved frivillige Bidrag fra en Del Mænd, som har Interesse for historiske Mindesmærker og den Tradition, som knytter sig til de Steder, hvor de har haft deres Plads, er det lykkedes at faa Midlerne skaffede tilveje, og man henvendte sig til Architect Martin Borch om at give Tegningen.

Det var jo ikke meget positivt at holde sig til med Hensyn til denne. Saavidt vides — som Arkivsekretær Thiset anfører i sin ovennævnte Afhandling — synes der ikke en eneste, end ikke den tarveligste Afbildning af Snubbe-Korset; men af de forskellige Beskrivelser synes det at fremgaa, at det ved gentagne Fornyelser delvis har skiftet Skikkelse. I 1654 vender Krucifikset mod Roskilde, altsaa mod Vest, og Figuren er tilnaglet til Korset, altsaa maaske begge Dele af Træ, hvorimod det i 1745 vender mod Vejen, føl-

gelig mod Syd, og helt er udhugget i selve Stenen. 1730 omtales en over Krucifikset bygget Mur, der ikke berøres i andre Beskrivelser, men hvorfra rimeligvis nogle (af Professor Thorlacius) forefundne røde Mursten hidrørte.

Under saadanne Omstændigheder har Architect Martin Borch — med Rette, som det synes — valgt at give Monumentet romansk Karakter, da den Tid, hvorfra det oprindelig stammer, hører ind under den Stilperiode. Det er udhugget af Granit og $5\frac{1}{2}$ Alen højt, Bænken fornedet iberegnet. Foroven findes paa Forsiden i fladt Relief en Christus paa Korset. Dets langstrakte Form er tildels motiveret ved den (af Thiset angivne) Indskrift, der findes paa Forside og Bagside. Denne lyder som følger:

Forsiden: Da Valdemar Sejr styred Danmarks Rige, rejste Eskild Snubbe, Hennings Søn, her et Kristi Kors, en ydmyg Tak for sin Hustrus lykkelige Forløsning paa dette Sted.

Bagsiden: Til at holde Korset ved Magt skjænkede Eskild Snubbe Gods til Domkirken i Roskilde, som og Gang efter Gang lod Korset forny. Siden have andre fromme Hænder genrejst det, senest Aar 1715, til det 1817 helt blev borttaget. Alter er et Kors rejst her Aar 1903 i Tillid til, at kommende Tider ville frede dette Vidne om henfarne Slægters Taknemmelighed mod Forsynet, hvis Miskundhed varer evindelig.

Saaledes har den seneste Tid dog gjort, hvad den kunde, for at bøde paa foregaaende Tidens Uforstand og Skødesløshed. Det gamle, oprindelige Kors og de derefter følgende nyere Former er redningsløst fortabte — men der staar jo nu i alt Fald et nyt Kors, genopbygget saa samvittighedsfuldt og pietetsfuldt, som det efter indtrængende Forskninger har kunnet lade sig gøre, og Stedets Tradition er der værnet om.

Hosstaaende Afbildninger er gengivet efter Fotografier.

Den velsignede blandt Kvinderne.

(En sand Historie.)

Med straalende Øjne lyttede Eleverne i en højere Døtreskole til deres Historielærers Gennemgang af Dronning Louise af Preussens Liv, og de Træk derfra, som han fremførte med stor Varme, fik de unge Pigers Hjerter til at svulme af Begejstring og Efterlignelseslyst. »Altsaa summa summarum«, sluttede Læreren, »hun er en af de ædleste Kvindeskikkelser, der har eksisteret, lige stor som Dronning, Hustru og Moder og lige saa stor i Fornedrelse og Lidelse som paa Lykkens Tinde. — Hvem af eder kan nu nævne mig lignende store, berømte Kvinder i Fortiden.«

Svarene lod ikke længe vente paa sig — alle Pigebørnene rakte øjeblikkelig Fingrene i Vejret, og en Syndflod af Navne styrtede ind over Læreren: Mirjam, Moses' Søster, Gracchernes Moder, Judith, Esther, de makkabæiske Brødres Moder, men deriblandt ogsaa andre, hvis Storhed kun fandtes i de unge Pigers Tanker, og saadanne, paa hvem Betegnelsen »berømt« kun kunde anvendes i Ordets sørgeligste Forstand. Læreren holdt sig tilsidst leende for Ørerne. »Det er nok, det er nok! I blander jo alt muligt sammen. Jeg talte kun om store, ædle Kvinder. — Naa, Else«, spurgte han en af de yngste, der stadig sad med Fingeren løftet, »hvem har vi glemt?« Der gik et Lys over den adspurgtes barnlige Ansigt, og hun foldede Hænderne og sagde stille, som om hun bad: »Maria, vor Herres Jesu Moder.« Der lød en dæmpet Fnisen gennem Kammeraternes Rækker: »Nej hør, Else! — Saa hun er »hellig«. — Det er da virkelig for barnligt!«

Læreren blev alvorlig, og strengere, end han ellers plejede at tale til sin Yndlingselev, sagde han: »Det hører ikke herhen. Christi Moder var jo nok en rigtig god Kvinde, men ellers en ganske jævn, almindelig Person; og om nogen historisk Storhed er der aldeles ikke Tale.« Han sagde det paa samme Maade, som han vilde have sagt:

»Vor Vaskerkone er en pæn og ordentlig Kone, men mere er der heller ikke at sige om hende.«

Else blev ved sin elskede Lærers Afvisning højrrød i Hovedet og var nær ved at græde — og hun havde endda troet at sige noget rigtig godt. Men hvordan kunde man tale saaledes om hende, der var Moder til Himmelens og Jordens Konge, til den almægtige Gud, mod hvem vi Mennesker intet er, til Kongernes Konge og Hærskarernes Herre — som hendes Lærer dog trængte lige saa meget til som hun?

Else havde aldrig før været saa uopmærksom som i den følgende Time; hun var saa optaget af Lærerens Ord, at hun arbejdede sig op i en fuldstændig Ophidselse, og den uhyre Re-

spekt, hun før havde følt for Lærereens Viden, Sandheds- og Retfærdighedsfølelse, havde i Dag lidt et stort Knæk.

Jesu Christi Moder skulde være en ganske almindelig Kvinde! — Hvordan kunde han dog sige saadant noget? — Var hun da ikke, som der stod i Bibelen, af kongelig Slægt? — Havde hun ikke besøgt Tempelskolen og faaet en efter den Tids Forhold udmærket Uddannelse? Else var ligesaa oprørt, som hun vilde have været, hvis nogen havde talt nedsættende om hendes egen Moder. Og skulde vor Herre mon ikke elske sin Moder, der havde født, passet og plejet ham, baaret ham paa sine Arme, og paa hvis Bøn han havde udført sin første Undergerning, ligesaa højt, som hun elskede sin? Hendes Lærer var dog Kristen — hvorfor talte han saa dog saa. . . . saa næsten foragteligt om Herrens Moder? Hvorfor sagde han kun Maria — Moder Maria — men aldrig Guds Moder? Hun tænkte og tænkte, men uden at komme til noget tilfredsstillende Resultat.

Hjemme havde hun et smukt Billede af Vor Frue af Lourdes. Hun havde engang fundet det paa Vejen til Skolen, og uden egentlig at vide hvorfor skjulte hun det for sin Familie, men naar hun var ganske alene, tog hun det tit frem og betragtede det.

Den Dag kunde hun næppe afvente Undervisningens Slutning, og saa snart hun var kommet hjem og var ene i sin lille Stue, hentede hun sit dyrebare Billede frem fra dets Gemmested og betragtede det med en Følelse af dyb Medlidenhed og inderlig Kærlighed til den skønne Guds Moder.

Fra den Dag var det forbi med Elses Ro, og en Opdager kunde ikke ivrigere søge Oplysninger i en svær Kriminal sag, end Else søgte at høre noget om sin kære Jomfru Maria.

Da hun ikke hos sine Forældre fandt nogen Forstaaelse for sin Bekymring, gik hun tilsidst til Præsten og bad ham om en Forklaring paa de Kristnes Forhold til Genstanden for hendes Kærlighed. Præsten blev naturligvis ikke lidt forbavset over hendes Spørgsmaal og søgte at slippe udenom Sagen, idet han sagde, at hun endnu var for ung til at forstaa en virkelig fyldestgørende Forklaring.

Da Else imidlertid trængte ind paa ham og kom med Argumenter, der viste hendes klare, selvstændige Tænken, indsaa han, at han ikke kunde afvise hende med nogle almindelige, overfladiske Talemaader, og gik nærmere ind paa Sagen. Han sluttede sin Udvikling med at sige: »Altsaa, kære Barn, dette sker for ikke at berøve Jesus noget af den Ære, der tilkommer ham; ellers kunde det let ske, at Modren blev sat over Sønnen, saaledes som man undertiden kan se det hos Katholikerne, hos hvem Mariadyrkelsen stærkt blomstrer.«

»Saa Katholikerne ærer Herrens Moder?« Else talte saa ivrigt og med en saa aabenbar Glæde, at Præsten spurgte, om hun da elskede Maria højere end Jesus.

»Nej, ikke højere, men højst næst efter ham,« svarede hun rødmende. Da Præsten ikke vidste mere at sige eller ikke vilde sige mere, tog Else hurtig Afsted. Hun var i alt Fald lykkelig over at have faaet at vide, at der var Mennesker til, der elskede og ærede Guds Moder — og disse Menneskers Religion vilde hun lære at kende. Men hvordan skulde det lade sig gøre i den helt protestantiske By?

Elses Længsel blev efterhaanden til pinefuld Uro; hun følte instinktmæssig sin egen Religions Vildfarelser, og denne Erkendelse forbitrede hendes Livsglæde.

Da kom Hjælpen en Dag. Nogle fjerne Slægtninge, som Familien ellers næsten ikke omgikkes, indbød Else til at tilbringe Sommerferien i deres romantisk beliggende Hjem. Den unge Pige hilste med Glæde enhver Forandring, hvoraf hun kunde haabe en Smule Hjælp for sin sjælelige Uro; men Haabet var i dette Tilfælde kun meget svagt, thi baade hendes Slægtninge og den lille By, de boede i, var protestantiske.

Men Gud, der kendte sit Barns Længsel, vidste ogsaa at stille den. En Dag foretog Familien en Køretur med Else til et fjernt, smukt Udflugtssted, der tillige var et Valfartssted. Der fejredes netop en Mariafest, og Else fik derved Lejlighed til at lære Mariadyrkelsen at kende — og at beundre den. Hun undrede sig slet ikke derover; nej, alt det, der ofte udfordrer anderledes troende til Spot og Haan, forekom hende det naturligeste i Verden.

Da hun et Øjeblik var ene, knælede hun selv i Valfartskapellet foran Guds Moders Billede, blandt de andægtig bedende, hvoraf de fleste var blevet ført dertil af en stor Smerte. Skønt alt var hende ganske fremmed, syntes hun ganske fortrolig dermed, og Billedet af den kærlige Moder, der jo selv ikke var blevet skaanet for nogen Lidelse, og Synet af den bedende Skare omkring hende bragte hende i stærk Bevægelse og fik hendes Hjerte til at svulme. Hun kendte intet til den katholske Tro, vidste kun, at i den æredes Maria, og dog fik hun uvilkaarlig en Følelse af, at med den Religion vilde hun være vel faren. »Moder, Moder, hjælp mig til Sandhedens Erkendelse!« bad hun atter og atter. Endelig vilde hun forlade Kirken og kom da forbi Skriftekapellet, hvor hun til sin Forundring saa Folk gaa ud og ind af Skriftestolene. Hun forstod ikke, hvad det var, de gjorde, og spurgte en Kone, der ogsaa var i Færd med at forlade Kirken, hvad det betød.

»Det er Skriftekapellet«, svarede Konen venlig. »Skriftekapellet?« Else saa meget forbavset ud, og Konen svarede smilende: »Ja, det er der, hvor Præsterne hører de valfarendes Skriftemaal.« Det forekom aabenbart Konen ubegribeligt, at den elegante Dame var saa uvidende. Else takkede, og — hun vidste selv ikke, hvordan det gik til — et Øjeblik efter befandt hun sig i en af Skriftestolene. Hun fortalte Præsten om sin Uro og sine

Bekymringer, og han trøstede hende og raadede hende til først at anskaffe sig en katholsk Katekismus og læse flittig deri, og hvis hun saa levede, saa vidt det var hende muligt, efter det, hun deraf lærte, var hun jo efter sin Vilje katholsk. Om en virkelig Konversion kunde der jo ikke være Tale, før hun blev myndig, saaledes som hendes Familieforhold var. Desuden lovede han at bede for hende.

Trøstet og opmuntret forlod Else Skriftestolen. Det første, hun nu gjorde, var at købe en Katekismus, som jo ikke var svær at skaffe paa Valfartsstedet. Sværere var det at læse deri, uden at hendes Omgivelser erfarede noget derom; men ogsaa det hjalp Gud hende til.

Else havde aldrig været saa spændt paa Indholdet af en ny Bog som paa denne katholske Katekismus. Paa Grund af sin Begavelse og sin Uskyldighed lykkedes det hende uden Forklaringer at overvinde alle Vanskeligheder og at indse, at hun for sig havde en hellig, af Gud indstiftet Institutions Lovbog. Da hun, Dagen efter at hun var blevet myndig, henvendte sig til en Præst for at faa Undervisning i den katholske Religion, blev han ikke lidet forbavset over at opdage, at hun allerede var saa godt forberedt.

Der begyndte nu en tung Prøvelsens Tid for den unge Konvertit. Med alle Midler søgte Forældre og Slægtninge at faa hende til at blive ved den Religion, hun var født i. Det var dem fuldstændig ubegribeligt, hvordan Else, der levede i helt protestantiske Omgivelser, kunde være kommet til katholske Anskuelser; de vidste jo ikke, at det Frø, der nu var blevet til en Plante, der skulde bære herlig Frugt, var blevet saet allerede i Elses Skoleaar, i hin mindeværdige Historietime. Snart indsaa de imidlertid, at de ikke udrettede noget ved deres Modsigelser, og Vanskelighederne forsvandt efterhaanden som Dug for Solen.

Nu er Else gift med en from Katholik og Moder til en blomstrende Børneflokk, Stammoder til en ny katholsk Generation. De talrige fattige og ulykkelige, som hun tager sig af, elsker hende højt, og hendes Slægtninge nærer dyb Agtelse for »de katholske« i Familien som overhovedet for den katholske Religion, som de jo før kun kendte af forvanskede Beretninger.

Naar Fru Else, som fromt Mariabarn, beder de marianske Dagtimer og kommer til den skønne Antifon: »Fryd dig, Jomfru Maria, thi du alene har tilintetgjort alle Verdens Vranglærdomme«, stiger en jublende, inderlig Tak fra hendes Hjerte op mod Guds Moder.

(Kreuz und Caritas.)

Efterretninger fra Ind- og Udland.

Aalborg. I den lille smukke katolske Kirke paa Kastetvej vil der i denne Jul være endnu mere festligt og stemningsfuldt end tidligere. Naar man fra Mørket og Kulden udenfor træder ind i Kirken, vil Blikket straks drages mod den skønne Julekrybbe, der straalere en i Møde fra det Sted, hvor Prædikestolen plejer at have sin Plads. Et Klippeparti, bevokset med Mos og Graner, hæver sig her terrasseformigt og giver temmelig højt oppe Plads for en Grotte, i hvilken Stalden er bygget. I Krybben i Midten af denne hviler Jesusbarnet; Maria og Josef knæler paa hver sin Side, medens Okse og Asen skimtes i Baggrunden; paa Klippeafsatserne hviler en Faareflok, hvis Hyrder paa barnlig Maade synes at hylde den Frelser, hvis Fødsel Engelen, der svæver højt over dem, lige har forkyndt. En ung Hyrde staar oprejst med blottet Hoved, en anden bærer som paa det kendte Billede i Katakomberne af »Den gode Hyrde« et Lam paa Skulderen, og forrest knæler en gammel Mand med en lille Dreng i Favnen. Figurerne, der er 85 cm høje, er kunstnerisk udførte og polykromerede. Den kostbare Gruppe er en Gave fra en udenlandsk Velgører, som fortjener den varmeste Tak for den storslaaede Gave. — Mere end mange Ord vil denne Fremstilling af det skønne Juleevangelium i dets Hovedtræk tale til Sindet og i lige Grad stemme voksne og Børn til Andagt.

Rom. En af vor Kirkes største og bedste Mænd, gamle Pave Leos berømte Stats-Sekretær, er Natten til Onsdag d. 17. Dec. kaldt bort. — Mariano Greve Rampolla del Tindaro fødtes 1843 som Ætling af en fornem siciliansk Slægt. Han gennemgik det pavelige Diplomatis forskellige Grader, udmærkede sig som Nuntius i Madrid, forhandlede med Bismarck og blev som Jakobinis Efterfølger Statssekretær 1887. — Hvad han siden da har udrettet, skal her ikke omtales, da det er vanskeligt at skelne mellem hans eget Arbejde og Pave Leos Initiativ. Men Rampollas Navn var respekteret Verden over. Selv hans Modstandere indrømmede uden Forbehold, at Kardinalen var en af Europas største Statsmænd, maaske den betydeligste af alle siden Bismarcks Død. Men det er sikkert, at man udenfor vor Kirke har tillagt ham verdslige Planer, som han aldrig har haft. Saa længe han var i Embede, frygtede italienske og andre kirkefjendske Statsmænd denne noble og store Personlighed og gjorde alt for at være ham i Vejen. Det gik ham ligesom Pave Leo XIII, der i vide Kredse bliver anset for »verdslig« Pave i Modsætning til den »religiøse« Pave Pius X. Det

er paa Tide, at vi protesterer imod en saadan aldeles fejl-
agtig Anskuelse. Vistnok har Leo XIII's Evner ogsaa vist
sig paa Verdenstheatrets Scene, men hans inderlige From-
hed, hans Interesse for Andagtslivet, for Missionerne, for
de fattige — det taler Verden kun lidt om. Alene Encykli-
kaerne om Rosenkransbønnen har fremmet det religiøse Liv
meget — men det veed ingen Redaktør, der nu til Dags
skriver store Ord om den »kloge Leo«, den »kloge Ram-
polla«. Rampolla var ganske vist en i alle Henseender
overlegen, betydelig Mand, set med verdslige Øjne. Men
han var mere: han var en inderlig, from Præst, en stor
kristelig Personlighed. Enhver, der kom i Berøring
med ham, men særlig alle, der kendte ham nærmere, for-
tæller, at en glødende Kærlighed til Jesus Christus
i Alterets Sakrament var det bærende i Kardinal
Rampollas Liv. Timevis kunde han knæle foran det h.
Sakrament, og hele hans daglige Liv var præget af Bønnens
og Arbejdets Kraft. Der laa en ophøjet Ro over Rampollas
Færd og Person. Selv den Gang, da en ungarsk Kardinal
begik det højst beklagelige Fejlgreb at fremføre Østrigs Indsi-
gelse imod hans Valg til Petri Efterfølger, blev hans Ro og
Fasthed urokket. Øjenvidner har fortalt om det Indtryk, det
gjorde, da Kardinal Rampolla, om hvem allerede Flertallets
Stemmer havde samlet sig, bad om Ordet og erklærede: »Jeg
protesterer imod enhver verdslig Indblanding. Men for
mig kunde der ikke være sket noget mere glæde-
ligt og ærefuldt.« Vi maa huske paa, at det jo var noget
i Kirkehistorien uhørt, at en Statssekretær kunde faa saa
mange Stemmer. Dette vidnede om en overordentlig Højagtelse
fra saa forskellige Sider. Men nu var hans Saga forbi. Som
Peterskirkenes Sognepræst levede han stille, dyrkede sine
historiske Studier. Den hellige Cæcilia, hvis Gravsted alle
Romafarere kender, og som hørte til hans Kardinalstitel,
og den h. Melania, begge kendte fra Kristenforfølgelsernes
Tid, var Genstand for hans Studier. Nu er han gaaet bort.
Vi mister i ham en af Kardinalernes interessanteste Skik-
kelser. Maaske kunde han som Pave have udrettet meget,
maaske ikke. Men Kirkens Trivsel er ikke afhængig af,
om dens Mænd i verdslig Forstand er kloge Hoveder eller
ikke. *Requiescat in pace!*

F. F. M.

Brevkasse.

Hr. Redaktør.

Tillad mig en Rettelse til Referatet af mit Foredrag i Fre-
dericia.

Jeg sagde ikke, at der ingen Grusomheder skete, inden Hed-
ningerne fandt paa at ville omvende de Kristne, men, at der ingen
vilkaarlige Grusomheder skete, altsaa udenom den romerske
Lov. I den første Tid betragtedes og behandledes en Kristen,

der havde bekendt, ganske simpelt som Overtræder, der fik sin Straf, og der var slet ikke Tale om at undgaa den ved Frafald. I den anden Periode, da de Kristne var blevet for mange, kom man ind paa at ville bryde deres Vilje ved alle mulige Mishandlinger, og Frafald fritog da for Straffen. De mange Frafald, som gav Kirken saa meget at skaffe, betegner den forandrede Situation.

Johs. Fredricksen.

Katholske Bøger m. m. faas før og efter Højskolens Møder og efter Højmessens i Stenosgade. Skriftlige Bestillinger modtages. Indtil videre ogsaa aabent Lørdag Aften fra 6 til 8.

Indbydelse.

Gamle og enligstillede Katholikker indbydes herved venligst til Nytaarsfest med Sang, Oplæsning, Skygebilleder m. m. Mandag d. 5. Januar Kl. 6 $\frac{1}{2}$ Bredgade 67¹ o. G. Adgangskort kan afhentes hos d'Hrr. Sognepræster og hos Portneren, Stenosgade.

Det katholske Fortsættelseskursus.

Aftenunderholdning.

Agnese foreningen agter at afholde en lille Aftenunderholdning i velgørende Øjemed Søndag d. 28. og Mandag d. 29. December Kl. 8 Aften i Boyesgade 8, 1. Sal (Pigeskolen). Billeter à 50 Øre for voksne og 25 Øre for Børn faas hos St. Josefssøstrene, Griffenfeldtsgade 44 og Frederiksberg Allé 15—17.

Violinistinden Fru Theresia Seitzberg, Pianistinderne Fru Leopoldine Seitzberg og Fru Storch-Nielsen, Hr. Kontorchef Høhling med Frue samt Hr. Organist Fr. Siegler har velvilligst lovet Assistance.

Assumptionskapellet. 2. Juledag. Kl. 7 $\frac{1}{4}$ Morgen Kommunion. Kl. 8 $\frac{1}{4}$ Messe. Kl. 4 $\frac{1}{2}$ Vesper og Velsignelse.

Jesu Hjertes Kirke. 2 Juledag Kl. 10 Højmesse med Prædiken. Kl. 6 Aftenandagt uden Prædiken. Nytaarsdag Kl. 10 Levitmesse med Prædiken. Kl. 6 Aftenandagt med Prædiken.

Nytaarsdag.

Gudstjenesten holdes i samtlige Kirker som om Søndagen.

Ansgarius-Bonifacius-Foreningen.

Meddelelse fra Vikariats-Komiteen.

Samtlige Lokal-Komiteer gøres opmærksomme paa, at deres Aarsbidrag forventes indsendt inden den 15. Januar til Vikariats-Komiteens Kasserer, Hr. cand. phil. Jos. L. M. Hoffmann, Købmagergade 48.

Ansøgninger om Understøttelse til de respektive Missioner bedes indsendt til Hr. Pastor A. Neuvel, Formand for Vikariats-Komiteen. ligeledes inden den 15. Januar.

Absalonsbøsserne tømmes lige efter Jul.

Unio. Fredag den 2den Januar almindeligt Møde i Frederiksberg Allé 11.

Søndag den 4de Januar 1914 Kl. 6: Julefest med Juletræ for voksne og Børn i Frederiksberg Allé 11.

Efter Juletræet Dans.

Adgangskort: 50 Øre for Medlemmer (Børn gratis). Medlemmer kan medtage besøgende à 1 Kr. Adgangskort faas hos Formanden,

Fabrikant **Herm. Hoffmann,**
Købmagergade 48,¹ Vesterbrogade 18,
Telef. Central 1389. Vester 2583 x.

Jesu Hjerter Andagt (2. Jan.) holdes til sædvanlig Tid i alle Kirker og Kapeller.

Kirkelig Kalender.

28. Decbr.	Søndag i Jul. Uskyldige Børn.	4. Jan.	Søndag. Oktav af Uskyldige Børn.
29. —	Mandag. Thomas, Biskop og Martyr.	5. —	Mandag. Vigilie.
30. —	Tirsdag. Oktavdag.	6. —	Tirsdag. H. 3 Konger.
31. —	Onsdag. Silvester, Biskop og Bekender.	7. —	Onsdag. Oktavdag. (<i>Knud Hertug</i>).
1. Jan.	Torsdag. Jesu Omskærelse.	8. —	Torsdag. Oktavdag.
2. —	Fredag. Oktav af Stefan.	9. —	Fredag. Oktavdag.
3. —	Lørdag. Oktav af Johannes, Apostel.	10. —	Lørdag. Oktavdag.

Nytaarsaften (Onsdag d. 31. Decbr.)**Takkegudstjeneste** (ev. med Præd.) og **Te Deum.**

St. Ansgars Kirke Kl. 6. Rosenkranskirken Kl. 6. St. Annæ Kirke Kl. 7. Jesu Hjertes Kirke Kl. 6. St. Josefs Kirke Kl. 7 1/2. St. Andreas Kirke Kl. 7.

Kirkekollekt.

I de københavnske Kirker afholdes **Nytaarsdag Kollekt** af Peterspenge til den Hellige Fader.

I alle Vikariatets Kirker afholdes **Hellig tre Kongers Dag** i Følge pavelig Anordning Kollekt til Fordel for de afrikanske Missioner.

Den eukaristiske Forenings Medlemmer bedes erindre Tilbedelsen i St Ansgars Kirke Fredag d. 2. Januar til de aftalte Tider.

Aarhus. **Familie-Aften** Søndag 28. Decbr. 1913 Kl. 8. 1) *Portugisisk Fædrelandssang* af H. Jüngst. Kirkens Sangkor. 2) **Maria og Josef i Betlehem**, religiøst Skuespil i 6 Optrin; opføres af Skolens Elever. Entré 50 Øre. Kaffe gratis.

Smukke Julekort,

enten med dansk eller udenlandsk Tekst, faas hos St. Josefsøstrene, Frederiksberg Allé 15—17 og Toldbodvej 14 samt i Bogsalget.

Tag og læs!	Værdifuld og smuk Jule-Gave er „Den daglige Messe“. Forsynet med fine Vignetter og smukt indbundet i Rødt med ægte Guldtryk. Pris 1 Kr. 11 Stk. 10 Kr. Katholsk Bogsalg, Stenosg. 4 og Frederiksberg Allé 15—17. Hovedoplaget.	Tag og nyd!
----------------------------	--	----------------------------

Mariakongregationernes eukaristiske Sektioner afholder Fælleskommunion i Jesu Hjerter Kirke Fredag den 2. Januar Kl. 6.

K.U.F. Katholsk Ungdoms Forbund afholder Julefest for Medlemmerne i Lokalet Bredgade 67² o. G. Mandag d. 29. December Kl. 8. **Kun Adgang for Medlemmer.**

Kirkekollekt.

Under Midnatsmesserne og Højmesserne paa Juledag afholdes der i Sognekirkerne Kollekt til Kirkernes Opvarmning.